GESCHICHTE DES BUDDHISMUS IN DER MONGOLEI

'Jigs-med nam-mka'

༄༅། །ཧོར་ཆོས་བྱུང་།

Geschichte

des

Buddhismus in der Mongolei.

Geschichte
des
Buddhismus in der Mongolei.

Aus dem Tibetischen
des
ʼJigs-med nam-mkʻa

herausgegeben, übersetzt und erläutert
von

Dr. Georg Huth,
Privatdocent an der Universität zu Berlin.

Erster Teil:
Vorrede. Text. Kritische Anmerkungen.

STRASSBURG
KARL J. TRÜBNER.
1892.

Herrn Professor Dr. Freiherrn

Georg von der Gabelentz

verehrungsvoll gewidmet.

Vorrede.

Der Ausgabe des vorliegenden Werkes liegt eine von Schiefner angefertigte Abschrift des in dem Asiatischen Museum zu St. Petersburg befindlichen Holzdruckes zu Grunde: vgl. Mélanges asiatiques, I, p. 414, no. 438b. Kurze Mitteilungen über denselben machte dieser Gelehrte bereits im Jahre 1851 in dem Bulletin historico-philologique der Petersburger Akademie (s. Mél. Asiat., I, pp. 414. 422—428. 437). Ein zweites Exemplar wird in dem Katalog der Bibliothek des Asiatischen Departements in Petersburg (1844) unter no. 505 erwähnt.

Laut Angabe am Schluss des Textes (p. 284 fg.), wurde das Werk auf Anordnung des Zam-tʻsa, eines lamaistischen Grosswürdenträgers, von dem hohen Geistlichen ₒJigs-med nam-mkʻa, dessen Lebenslauf in dem Werke selbst (pp. 225,3—228,9) geschildert wird, im Jahre 1818 in bKra-šis dga-ldan bšad-sgrub gliṅ verfasst. Auch die Abfassung des Werkes in mongolischer Sprache wurde von Zam-tʻsa angeordnet; ob aber dieser Befehl zur Ausführung gelangte, wird nicht mitgeteilt.

Das erste Fünftel des Werkes enthält eine gedrängte Darstellung der politischen Geschichte der Mongolen, für welche der Verfasser nach seiner eigenen Mitteilung neben anderen mongolischen Geschichtswerken hauptsächlich das des Sanang Setsen benutzte. Dann folgt der Hauptteil, die Geschichte des Buddhismus in der Mongolei, auf Grund tibetischer Quellen, namentlich der Biographieen der grossen lamaistischen Geistlichen und hohen Kirchenfürsten. Die Darstellung beginnt mit der sehr eingehenden Erzählung der ersten Verbreitung der lamaistischen Lehre zugleich mit der Einführung der Schrift in der Mongolei durch das Priestergeschlecht der Sa-skya's, deren Hauptvertreter uns in ausführlichen Biographieen geschildert werden. Des weiteren wird Cʻos-kyi ˛od-zer's wichtige Thätigkeit beschrieben und danach die minder bedeutsame Zeit bis zum Auftreten bTsoṅ-kʻa-pa's, des Reformators der lamaistischen Kirche, kurz behandelt. Von da ab wird ihre Ausbreitung und Fortentwickelung in der Form von Biographieen einer grossen Anzahl der verdienstvollsten und bekanntesten Sendboten und Lehrer des Lamaismus geschildert, deren unermüdlicher, allen Hindernissen und Gefahren des unwirtlichen Landes trotzender Eifer uns eine Vorstellung gestattet von dem religiösen Ernst dieser Männer wie von der tiefen, machtvollen Wirkung, welche der Buddhismus auch auf die Gedanken und Gefühle der Völker Centralasiens auszuüben vermochte.

Der Wert des vorliegenden Werkes für die Erforschung des Lamaismus liegt in der ausserordentlichen Fülle von Angaben über die inneren Verhältnisse, Zustände und

Institutionen der verschiedensten Gebiete des lamaistisch-kirchlichen Lebens, die uns bisher grösstenteils ganz oder fast ganz unbekannt waren, und zu deren vollständiger Kenntnis und Erkenntnis allerdings auch noch andere Quellen benutzt werden müssen. Die Ausbildung, Laufbahn, Lehrthätigkeit und hierarchische Organisation der Geistlichkeit; die Entwicklung der buddhistisch-lamaistischen Lehren; die Formen des Kultus und der priesterlichen Magie; die äussere Geschichte des Lamaismus in der Mongolei und zum Teil auch in Tibet; die religiöse Litteratur, namentlich der original-tibetische Teil derselben: sie alle erhalten durch das Werk mannigfache und bedeutsame Aufhellung und werden unserer Kenntnis uud unserem Verständnis beträchtlich näher gebracht. Aber auch mit Bezug auf die politische Geschichte der Mongolen und ihrer Nachbaren, sowie auf die geographischen Verhältnisse ihrer Länder, wie auch betreffs gewisser sprachlicher Erscheinungen des Tibetischen, Mongolischen und Chinesischen, speciell in lautgeschichtlicher Hinsicht, erfährt unser Wissen vielfache Bereicherung.

Die auf allen diesen Gebieten sich ergebenden Resultate beabsichtige ich in ihrer Gesamtheit zugleich mit eingehenden Einzeluntersuchungen im Anschluss an meine demnächst erscheinende Uebersetzung des vorliegenden Textes zu veröffentlichen.

Es liegt mir noch die angenehme Pflicht ob, dem Hohen Königl. Preussischen Unterrichts-Ministerium für die gütige Unterstützung, durch welche mir die Publication dieses Werkes ermöglicht wurde, sowie der Königlichen

Akademie der Wissenschaften zu Berlin für ihren wohlwollenden und thätigen Anteil an demselben auch an dieser Stelle meine tiefgefühlte Erkenntlichkeit auszudrücken.

Ausserdem schulde ich Herrn Professor Dr. Georg von der Gabelentz meinen wärmsten und herzlichsten Dank für seine rege, fürsorgliche Anteilnahme an meiner Arbeit und seine bereitwillige Förderung derselben. Ebenso fühle ich mich Herrn Professor Dr. W. Grube für die freundliche Ueberlassung des Manuskriptes aus dem Schiefner'schen Nachlass zu vielem Danke verpflichtet.

Berlin, 15. August 1892.

Georg Huth.

༄༅། །ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚུལ་
བཤད་པ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ།

ན་མོ་གུ་རུ་མཉྫུ་ནཱ་ཐཱ་ཡ།

སྙིང་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་རླབས་ཆེན་སྨོན་འཇུག་ཐུགས་བསྐྱེད་ཅིང་།
ཤིན་ཏུ་དཔག་དཀའི་ཀུན་བཟང་སྤྱོད་པས་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་ཕྱིན་ནས། 5
སྐུ་བཞི་མངོན་དུ་མཛད་དེ་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་གཞན་དོན་ལྷུར་མཛད་པ།
བླ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་སྲས་དང་བཅས་ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ།

འཇམ་མགོན་མ་སྨྲ་པཎ་ཆེན་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་ཆོས་སྐུ་འོད་ཟེར་དང་།
རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་བསོད་ནམས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས།
རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཛ་ཡ་པཎྜི་ཏ་སོགས་དམ་པ་གོང་མ་དང་། 10
དྲིན་ཅན་བླ་མ་རྣམས་ལ་གུས་པས་འདུད་དོ་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྐྱོངས།

ཁྱབ་བདག་བླ་མའི་བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་ཆེད།
སོག་པོའི་ཡུལ་དུ་དམ་ཆོས་བསྟན་འཛིན་བཅས།
ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་དམ་པ་གོང་མ་ཡི།
གསུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་མདོར་བསྡུས་ཏེ། 15
དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷས།

འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྨན་གཅིག་པུ། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས།
བསྟན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱེ་རྒུའི་འཕྲལ་དང་ཕུགས་ཀྱི་ཕན་བདེ་མ་ལུས་
པ་འབྱུང་བའི་གནས་རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སོག་པོའི་ཡུལ་དུ་
ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱལ་པོའི་རབས་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་དང་།
རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་བསྟན་འཛིན་དང་བཅས་པ་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་དངོས་བཤད་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱ་དང་བོད་ཀྱི་བྱང་ན་ཧོར་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་ཆེན་པོ་ཡོད་ལ།
དེར་སོག་པོའི་རྒྱལ་རིགས་ནི་མང་བཀུར་རྒྱལ་པོའི་རིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་
སྔོན་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་མ་ཧཱ་སམྨ་ཏའམ་མང་པོས་བཀུར་བའི་རྒྱལ་པོ་
ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་ལ་དེའི་རིགས་བརྒྱུད། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། ལི་ཙྪ་
བྱི་རྣམས་རིགས་སུ་འབྱུང་། ཞེས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལུང་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་
བྱུང་བ་བཞིན་ཤཱཀྱ་ལི་ཙྪ་བྱིའི་རིགས་བརྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ལས་སྤྲུལ་མཚན་
དང་ལྡན་པ་ཞིག་བལྟམས་ཏེ། མིག་མས་འགེབས་པ། གཡུའི་སྨིན་མ་ཅན།
སོ་དང་སོ་འཁོར་མར་ཡོད་པ། ལག་མཐིལ་ན་འཁོར་ལོའི་རི་མོ་ཅན།
སོར་མོ་དྲ་བས་འབྲེལ་བ་ཞིག་བཙས་པ་ལ་མཚན་མཁན་གྱིས་དཔྱད་མི་སྤོབས་
པས་ངན་པར་དོགས་ནས་ཟངས་ཁ་སྦྲུར་དུ་བཅུག་སྟེ་གངྒཱ་ལ་བསྐྱུར་བ་ཞིང་པས་
རྙེད་དེ་གསོས། དེ་ཆེར་སྐྱེས་པ་ན་སྔར་གྱི་གཏམ་བཤད་པ་ཐོས་པས་ཡིད་
སྐྱོ་ཞིང་གངས་ཅན་དུ་བྲོས་ཏེ་བྱོན་པ་ན། ཕྱུགས་རྫི་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་སྟེ་གང་
ནས་འོངས་ཞེས་དྲིས་པས། བཙན་པོ་ཡིན་ཟེར་ཞིང་མཛུབ་མོ་ནམ་མཁའ་ལ་
བསྒྲེང་བས་ལྷ་ལས་བབས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། བོད་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་
འོས་སོ་ཞེས་ཤིང་གི་ཁྲི་ལ་བཞག་སྟེ་མི་བཞིའི་གཉའ་བ་ལ་ཁུར་ནས་བོད་

འབངས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདུད་པར་གྱུར་པས་དེའི་མཚན་ལ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་
པོ་ཞེས་བཏགས་སོ། །དེའི་སྲས་བརྒྱུད་རིམ་པ་ལྟར་མུ་ཁྲི་བཙན་པོ། དིང་
ཁྲི་བཙན་པོ། སོ་ཁྲི་བཙན་པོ། མེར་ཁྲི་བཙན་པོ། གདགས་ཁྲི་བཙན་པོ།
སྲིབས་ཁྲི་བཙན་པོ་སྟེ་གནམ་གྱི་ཁྲི་བདུན་བྱུང་ངོ་། །སྲིབས་ཁྲི་བཙན་པོའི་
སྲས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་གུམ་བཙན་པོ་ཞེས་པ་དེ་བློན་པོ་བློ་ངན་ཞེས་པས་བཀྲོངས་ཏེ་ 5
རྒྱལ་སར་བསྡད་དོ། །དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེའི་སྲས་བྱ་ཁྲི་དང་། ཤ་ཁྲི་
དང་། ཉ་ཁྲི་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་སྤོ་བོ་དང་། ཉང་
པོ་དང་། ཀོང་པོའི་ཡུལ་དུ་བྲོས་སོ། །རྒྱལ་པོ་སྟོན་མ་དེའི་བློན་པོ་དག་
གིས་རྒྱལ་པོ་དེའི་བཙུན་མོ་ཁྲིད་ནས་བྲོས་ཤིང་འབངས་མཐའ་དག་བསྡུས་ཏེ་
རྒྱལ་པོ་བློ་ངན་རྒྱལ་སར་ལོ་ཕྱེད་ཙམ་བསྡད་པའི་དུས་སུ་བསད་ནས། ད་ནི་ 10
སྲས་གསུམ་གྱི་གཅིག་རྒྱལ་པོར་མངའ་གསོལ་དགོས་ཞེས་གྲོས་བྱས་པ་ལ།
ཡུམ་གྱིས་སྨྲས་པ། ཕོ་མོས་བྱ་ཁྲི་མ་བཙས་གོང་གི་དུས་སུ་ནུབ་གཅིག་གི་
རྨི་ལམ་ན་མི་མདོག་དཀར་པོ་གཅིག་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བར་རྨིས་པའི་རྗེས་སུ་
སྒོང་གཅིག་བྱུང་། དེ་རྡོལ་པ་ལས་བུ་དེ་བྱུང་བས་དེ་རྒྱལ་པོར་འོས་སམ་
སྙམ་པས་དེ་ཁུགས་ཏེ་རྒྱལ་སར་འཁོད་ཅིག ཅེས་པ་ལྟར་སྤོ་བོའི་ཡུལ་ནས་དེ་ 15
བཀུགས་ཏེ་རྒྱལ་སར་བཞག་པས་རྒྱལ་པོ་བྱ་ཁྲིའམ་སྤུ་དེ་གུང་རྒྱལ་དུ་གྲགས་
སོ། །དེའི་སྲས་བརྒྱུད་རིམ་པ་བཞིན་ཨེ་ཤོ་ལེགས་དང་། དེ་ཤོ་ལེགས་
སོགས་སའི་ལེགས་དྲུག་དང་། ཟ་ནམ་ཟེ་ལྡེ་སོགས་བར་གྱི་ལྡེ་བརྒྱད་ལ་
སོགས་པའི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་རྣམས་བྱུང་ཞིང་། རྒྱལ་རབས་ཉེར་བདུན་
པ་ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་སྤྲུལ་པར་གྲགས་པ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཙན་གྱི་དུས་སུ་ 20
དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབུ་བརྙེས། དེ་ནས་རྒྱལ་རབས་ལྔ་པ་འཁྲུངས་ཚུལ།

ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་བསྟན་རྩིས་ལྟར་ན། སྟོན་
པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་མི་ཧ་ལ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་གི་ལྕགས་སྤྲུལ་
ལོར་སངས་རྒྱས། དེའི་ལོ་ཕྱི་མའི་ཆུ་ཧ་ལ་དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་གསུངས།
དགུང་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་མི་ཡོས་འདས་ཚུལ་བསྟན། དེ་ནས་ལོ་སྟོང་དང་བཞི་
5 བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་སོང་བའི་མེ་གླང་ལོར། ཇི་སྐད་དུ། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་འདི་ལ། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱ་བ་བྱེད།
བྱང་གི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། དེ་ཡི་ཚེ་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར།

ལྷ་ལྡན་ཡུལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི། གངས་ཅན་རི་ཡི་ནང་གནས་པའི།
རྒྱལ་པོ་མི་ཡི་ལྷ་ཞེས་པ། ལི་ཙ་བྱི་རྣམས་རིགས་སུ་འབྱུང་།

10 ཞེས་པ་ནས།

འཇིག་རྟེན་སྒྲོལ་མ་ཞེས་གྲགས་དང་། ལྷ་མོ་གོས་དཀར་མོ་དང་ནི།
དཀར་མོ་ཆེན་མོ་གཞན་ཕན་བརྩོན། རྟག་ཏུ་ཡིད་ནི་མི་སྐྱོ་བའོ།

དེ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡི། དེ་བཞིན་རྒྱལ་པོ་མང་པོ་ནི།
རྣམ་པ་དུ་མ་མང་པོ་དག །ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་སྣ་ཚོགས་གཟུགས།

15 ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྲུལ་པར་
གྲགས་པའི་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་པའི་
མེ་ཁྱི་ལ་རྒྱལ་སར་བྱོན། བལ་བཟའ་ཁྲི་བཙུན་ཁབ་ཏུ་བཞེས། ཇོ་བོ་མི་
བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་དང་། བྱམས་པ་ཆོས་འཁོར་གདན་དྲངས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་
ལ་རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོ་བཙུན་སོར་བཞེས། འཕྲུལ་སྣང་གི་ཇོ་བོ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་
20 གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པ་དང་། ཐོན་མི་སམྦྷོ་ཊ་རྒྱ་གར་དུ་བརྫངས་ཏེ།

བྲམ་ཟེ་ལི་བྱིན་དང་། ལྷ་རིག་པའི་སེང་གེ་སོགས་ལས་སྒྲ་རིག་པ་ལེགས་
པར་བསླབ་ཅིང་། བོད་དུ་འོངས་ནས་བོད་ཡིག་སུམ་རྟགས་སོགས་བསྟན་
བཅོས་བརྒྱད་བརྩམས་དེ་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་བསྒྱུར་བའི་སྒོ་ནས་
བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་བར་མཛད། དེ་ནས་རྒྱལ་རབས་དྲུག་པ་འཇམ་པའི་
དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་གྲགས་པ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་དུས་སུ་མཁན་ཆེན་ཞི་ 5
བ་འཚོ་དང་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་སམྦྷ་སོགས་པཎ་གྲུབ་མང་པོ་སྤྱན་དྲངས་
ཏེ་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་བགྲང་ལས་འདས་པ་བསྒྱུར། སྦས་རཏྣ་སོགས་སད་
མི་མི་བདུན་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་བཙུགས་པ་སོགས་
བསྟན་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་པཎ་
རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་མཛད་ཅིང་། ཁྱད་པར་ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ 10
ཏི་ཤ་དང་། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པ་ཡབ་སྲས་དང་། གྲུབ་དབང་མར་པ་
ཡབ་སྲས་སོགས་དང་། ཡང་སྐྱོས་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡབ་སྲས་ནས་བཟུང་སྟེ་
སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་
བསྟན་པའི་ཉི་མ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་སོགས་
ཀྱི་བར་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་མཆོག་དུ་མས་གངས་རིའི་ལྗོངས་ 15
ཡོངས་སུ་གང་བ་ལྟ་བུར་བྱོན་ཏེ་མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་དམ་པའི་ཆོས་
ཀྱི་རིང་ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་ཉིན་མོ་ལྟར་ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་མཛད་པ་འདི་
བཞིན་དུ་བཞུགས་སོ། །

གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྣམ་འཕྲུལ་རྒྱལ་བློན་རྣམས།
འཕགས་པའི་ཡུལ་ནས་སྐྱེས་མཆོག་པཎ་གྲུབ་ཚོགས་རྣམས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། 20
མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོའི་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ།

ཆོས་ཆེར་རྒྱས་མཛད་མཛད་པ་བཟང་པོ་དྲན་ཀྱིན་སྙིང་ནས་གསུས།

ཅེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།། །།

དེ་ལྟར་འཁྲོས་སྤྲོན་སོང་ནས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་གུམ་བཙན་པོའི་སྲས་ཐ་ཆུང་
ཉ་ཁྲི་འམ་སོག་སྐད་དུ་པོར་ཏ་ཟེ་བ་ཞེས་པ་དེས་ཀོང་པོའི་ཡུལ་ནས་བཙུན་མོ་གྲྭོ
5 མ་རལ་ཞེས་པ་བླངས་པ་དེ་ཁྲིད་ནས་སོག་ཡུལ་དུ་བྲོས་དེ་པྲའི་གལ་ཞེས་པའི་
ཆུ་འགྲམ་གྱི་རི་བོ་པོར་ཏན་གལ་ཏོ་ན་ཞེས་པར་འབྱོར་བ་ལ་དེར་པེ་དེ་ཞེས་པའི་
མི་སྡེ་གནས་པ་དེ་དག་གིས་དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་དྲིས་པ་ན། སྤྲོན་མང་བཀུར་རྒྱལ་
པོའི་རིགས་སུ་བྱུང་བ་ནས་བཙུན་སྡེ་རིགས་རུས་ཀྱི་ཁུངས་དང་། གང་ནས་
འོངས་པའི་ཡུལ་དང་འོངས་པའི་རྐྱེན་སོགས་གསལ་བར་བཤད་པས། མི་
10 སྡེ་དེ་དག་གིས་གྲོས་བྱས་ནས་འདི་ནི་རིགས་རུས་བཟང་བས་ཁྱི་བོ་ཅག་གིས་
དཔོན་དུ་བྱས་ན་ལེགས་ཅེས་དཔོན་དུ་བཀུར་ནས་བསྡི་ཕུང་བྱས་པས་པོར་ཏ་ཆེ་
ནོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེའི་སྲས་བྲ་གྲོ་ས་ས་ཏན་དང་། བྲ་གྲོ་ཆ་གན་
གཉིས་ཡོད་པའི་པྲ་གྲོ་ཆ་གན་གྱི་སྲས་ཐམ་ཆིག །དེའི་སྲས་དྲོ་རཆེར་མེར་
གེན། འདིས་ད་ལྟའང་སྲིན་པོའི་ཁ་གནོན་བྱེད་པས་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་
15 སྤྲུལ་པ་ཡིན་ཟེར། དེའི་སྲས་བརྒྱུད་རིམ་པ་བཞིན་ཨ་གྲོ་ཅེས་པོ་གྲོ་རོལ་
དང་། ས་ལི་གལ་ཅི་གྲོ་དང་། ཡེ་རེ་ནྲི་དུན་དང་། སམ་སུ་ཛི་དང་།
ཏ་ཡི་ཏར་ཆོ་དང་། བོར་ཛི་གི་དའི་མེར་གེན་དང་། དྲོ་རལ་ཅིན་པྲ་ཡན་ཞེས་
བྱ་བ་རྣམས་བྱུང་ངོ་། །ཕྱི་མ་འདིའི་ཆུང་མ་པོ་རོག་ཆེན་གྲྭོ་ཞེས་པ་ལས་བུ་
གཅིག་བྱུང་བ་དཔྲལ་བར་མིག་གཅིག་ཡོད་ལ་སྒྲོས་གསུམ་གྱི་ནང་ཚུན་ཆད་
20 མཐོང་བས་མིང་ལ་དྲོ་བོ་སོ་ཧོར་ཅེས་བཏགས་སོ། །དེའི་ནུ་བོ་དྲོ་བོན་མེར་
གེན་དེ་སྤུན་གཉིས་བྱུང་བའི་དྲ་བོ་སོ་ཧོར་གྱི་བུ་དེ་ནའི་དང་། དོག་ཤིན་དང་།

ཨེམ་ཡིག་དང་། ཨེར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ལས་མཆོད་པ་ཨོའི་རོད་ཀྱི་ཨུ
ཀེ་ལུད་དང་། ཕྲ་ག་ཐྭོད་དང་། ཧོའིད་དང་། ཏེ་རི་ནུད་དེ་ཚོ་རིགས་རྣམ
པ་བཞི་མཆེད་དོ། །ཏྭ་པོན་མེར་གེན་དེས་ཏུ་རི་ཕྲུ་མེད་རིགས་ཙན་གྲོ་ཙེལ་དའི་
མེར་གེན་གྱི་བུ་མོ་ཨ་ལོན་གྲོ་ཞེས་པ་བཙུན་མོར་བླངས་པ་ལས་སྲས་བལ་གྱོ
དའི་དང་། བ་གོན་དའི་གཉིས་བྱུང་ལ། ཏྭ་བོན་མེར་གེན་གཤེགས་རྗེས་སུ 5
དེའི་བཙུན་མོ་ཡུག་སར་གནས་པའི་རྨི་ལམ་དུ་ནུབ་མང་པོར་མི་གཞོན་ཤ་ཙན
ཤིན་དུ་མཛེས་པ་གཅིག་ཡོངས་ནས་ལྷན་དུ་ཉལ་ཞིང་ཕོ་རངས་ཀྱི་དུས་སུ་སྐྱུར
སོང་བ་རྨིས་པ་དེ་སྤྲུན་ཟླ་མོ་ལ་སྨྲས་པ་ཡིན་སྐད། ཡང་འགའ་ཞིག་ན་དེའི་
ལུས་ལ་ནམ་མཁའ་ནས་འོད་ཟེར་འཇའ་ཚོན་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་ནས་འཁྱུད་པས
བདེ་བ་སྐྱོང་བར་ཡང་བཤད། གང་ལྟར་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྲས་བྲོ་གྱོ་ཏ་ཐི 10
གི་དང་། བྲོ་གྱོ་ཤལ་ཆི་གྱོ་དང་། བྲོ་དོན་ཆར་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་བྱུང་བ་ལ
སྤྲུན་རྣམས་པན་ཚུན་མི་འདུམ་པ་ཡུམ་གྱིས་མཐོང་ནས། བུ་རེ་རེ་ལ་འཁྲུགས
དུམ་རེ་རེ་བྱིན་ནས་འདི་གཅོག་ཅིག་བྱས་པས་བཅག་སྟེ་བོར་བ་ལ། ཡང
འཁྲུགས་དུམ་ལྔ་སྒྲིག་ལྷན་དུ་བྱིན་ནས་འདི་གཅོག་ཅིག་བྱས་པས། ལྷ་པོ་རེ
སོས་ཀྱིས་གཅོག་པར་རྩོལ་ཀྱང་བཅག་པར་མི་ནུས་པ་དཔེར་བྱས་ཏེ་སྨྲས་པ། 15
བུ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ཁ་གཏོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱོ་མོ་ལ་བརྙས་འཕྱ
བྱས་པར་འདུག ། བུ་འདི་གསུམ་ནི་ལྷའི་རིགས་ཀྱི་བུ་ཡིན་ཞེས་ཐོར་གྱི་རྒྱུ
མཚན་བཤད་ཅིང་། ཁྱེད་རྣམས་མི་འདུམ་ན་ཐོར་གྱི་འཁྲུགས་དུམ་བཞིན་མི
གཅིག་གིས་ཀྱང་འཇོམས་པར་སླ་ཞིང་། འདུམ་ན་འཁྲུགས་དུམ་ལྔ་སྒྲིག
བཞིན། མི་མང་པོས་ཀྱང་ཐུབ་པར་དཀའ་ཞེས་སྨྲས་པས། ཇི་སྐད་དུ། 20
དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་ནས།

མཁས་རྣམས་ཉ་བར་མ་སྨྲ་ན་ཡང༌། ཕན་ཚོགས་སྨྲ་བཞིན་བསྒྲིན་པར་གྱིས།
རེ་ཞིག་ཅིག་ན་དེ་དག་ཀྱང༌། ཡང་དག་བདུད་རྩི་ལྟ་བུར་འགྱུར།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡ་མའི་ཕན་ཚོགས་སྨྲས་པ་ལ་ཚོད་མར་བཟུང་སྟེ
ཕན་ཚུན་མཆེས་གཤིན་པར་གནས་སོ། ། དེ་ལྟར་བུ་གསུམ་གྱི་བརྒྱུད་པ
5 སྦྱིས་སྲུ་ཊྲོ་གྲོ་ཤ་ཐི་གི་ལས་ཤ་ཐི་གྲོད་དང༌། ཊྲོ་ཎ་ཤལ་ཆེ་གྲོ་ལས་ཤལ་ཆེ
གྲོད་དང༌། ཊྲོ་ཎྜ་ཆར་ལས་ཊྲོར་ཙི་ཀིད་ཅེས་བྱ་བའི་དཔོན་བརྒྱུད་ཀྱི་ཚོ
རིགས་གསུམ་བྱུང་ངོ༌། ། དེ་ནས་ཕའི་ནོར་རྫས་བགོས་པས་ཊྲོ་ཎྜ་ཆར་དེ
རྡ་ངན་པ་ཞིག་ལས་མ་ཐོབ་ཁྱད་དཔའ་མཛངས་རྟུལ་པོད་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བས།
ཕྱོགས་གཞན་དུ་སོང་སྟེ་ཊྲོར་ཙི་ཀིད་ཅེས་པའི་སོག་པོའི་མི་སྡེ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི
10 དཔོན་པོ་མཛད་དེ་ཊྲོ་ཎྜ་ཞེས་པའི་བཙུན་མོ་བླངས་པ་ལས་སྲས་བྱུང་བ་ལ
རྒྱལ་རིགས་ཏ་བི་ཆི་ཊ་ག་ཊྲོར་ཞེས་བཏགས་སོ། ། དེའི་སྲས་བརྒྱུད་རིམ་པ
བཞིན་པི་ཧིར་ཊ་ག་ཊྲོར་དང༌། མ་ཏུ་ཊྲོ་དན་དང༌། ཏ་ཆི་ཏུ་ལུག་དང༌། ཊ
རས་ཤོང་ཧོར་དོག་ཞིན་དང༌། ཐོས་བི་གའི་སེ་ཆེན་དང༌། ཏ་བོལ་ཏན་དང༌།
ཊར་དས་ཊ་ག་ཐོར་རྣམས་བྱུང་ངོ༌། ། ཊར་དས་ཊ་ག་ཐོར་དེའི་སྲས་ཡི་སྲུ
15 ཧེའི་ཊ་ག་ཐོར་དང༌། ཉི་གུན་ཐ་ས་སི་དང༌། སེང་གེ་ཐུ་སེ་ཆེན་དང༌། ཐ
རི་དའི་དང༌། འོ་ཆི་གིན་ཏེ་མུར་ཐུ་ཡོད་དོ། ། ཡི་སྲུ་གེའི་ཊ་ག་ཐོར་དེས
ལས་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཚེ་མི་མང་པོ་བསྐྱོད་པའི་ཤིང་རྟ་ཞིག་འགྲོ་གིན་ཡོད་པའི
ལམ་དུ་བུ་མོ་གཅིག་གཅེར་བཏང་བ་དེ་མཐོང་ནས་བུ་མོ་འདི་ལ་བུ་བཟང་པོ་སྐྱེ
བར་འདུག་ཅེས་དེ་ལ་སྐྱིག་པས་ཡེ་ཧེ་ཊི་ལེ་ཐུ་ཞེས་པའི་མི་ཞིག་གིས་ཨོལ་གྲོ
20 ཎོད་ཅེས་པའི་ས་ཆ་ནས་ཨེ་གུ་ལེན་ཞེས་པའི་བུ་མོ་དེ་བག་མར་ཕབ་སྟེ་ཁྱེར་བ
ལ་མག་པ་དེ་ཡུད་པ་གསུམ་གྱི་པར་བ་རྒྱལ་བར་དེད་པས་དེ་སྲོས་པ་ལ་བུ་མོ

དེ་རང་གི་ཚུར་མར་བྱུས་སོ། ། ཡབ་ཡུམ་དེ་གཉིས་ལས་དཔལ་ཕྱུག་ན་རྡོ་
རྗེའི་སྤྲུལ་པར་གྲགས་པ་གནམ་བསྐོས་མའི་ཚངས་པ་སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་
བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་པོག་ད་ཆེང་གིས་འཁྲུངས་བོ་སྟེ། ། ད་ཡང་རབ་
བྱུང་གསུམ་པའི་ཆུ་དྲེའི་ལོར་ངོ་མཚར་བའི་མཚན་ལྡན་ སུམ་ཚོགས་པའི་སྲས་
ཞིག་བཙས་པ་ལ་མིང་ཕྲི་སྲུ་ཅན་དུ་བཏགས་སོ། ། དེ་དང་མ་གཅིག་པའི་ 5
གཅུང་ཏ་བོ་ཕྲོ་ཏ་མར་དང་། ཏར་ཕྲོ་ཏ་ཆི་གྱོ་དང་། ཨོའི་ཕྲོ་ཨོ་ཆི་གྱོ་
གསུམ་དང་། ལྷ་ལྕམ་ཕྲུ་མི་ལྡུན་གྲོ་རྣམས་སོ། ། མ་གཡེན་ད་ནག་ཞིའི་
བྲུ་ཕྲུ་ཧེ་ཐེག་ཕེར་དང་། ཕྲུ་ཧེ་ཐེལ་གེ་དེའི་གཉིས་དེ་སྤྱུན་དྲུག་གོ ། ཡབ་
ཀྱིས་ཕྲི་སྲུ་ཅན་ལ་ཚུར་མ་གླུང་བའི་དོན་དུ་ཞང་པོའི་ས་ཆ་ཨོལ་གྱོ་ནྲོད་ཕྱོགས་
སུ་སོང་བའི་ཚེ་དོང་གི་རང་ཀྱི་ད་ཡི་སེ་ཆེན་ཞེས་པས་མཛོང་སྐྱེ་ཉྲིད་རྟུས་པ་ཅན། 10
སྤྲུར་ཅི་ཀིད་ཚོ་རིགས་ཅན་གྱི་གཉེན་ཁྲིད་གར་ཕེབས་ཅེས་པ་ལ། རྒྱུ་མཚན་
བཤད་པས་དེས་སྨྲས་པ། མདང་གི་རྨི་ལམ་དུ་བྱ་དཀར་པོ་ཤོང་ཧོར་ཅིག་
ཁོ་བོའི་ལག་པའི་སྟེང་དུ་ཅོ་ཞིང་ཡོད་པ་རྨིས་པས་ངས་བཏགས་ན་དེ་ཁྲིད་ཀྱི་
ཕོ་ལྷ་ཡིན་པར་ངེས། ངའི་བུ་མོ་གཅིག་ཕྲུ་སྤྲོར་ད་ཅི་ཤིན་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་
པས་དེ་ཕྲི་སྲུ་ཅན་ལ་སྟེར་རོ་ཟེར་བ་ལ། ཕྲི་སྲུ་ཅན་གྱིས་དེ་ཚོག་ཟེར་ནས་ཧ 15
བཟང་པོ་ཟླུང་སྐྱེས་སུ་ཁྱེར་ཏེ་བཙུན་མོར་བཞེས་སོ། ། དེ་ནས་ཕྲི་སྲུ་ཅན་དེ་
དགུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་ཐོག་ས་བྱའི་ལོར་ཡུལ་ཁྲུད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཆེན་པོ་ཧོར་
གྱི་ཡུལ་ཧེ་རུ་ལེན་ཞེས་པའི་ཆུ་ཀླུང་གི་འགྲམ་དུ་བཞུགས་པའི་ཚེ། ཇི་སྐད་དུ།
སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལས།
བསོད་ནམས་ཅན་ནི་ནད་མེད་ཅིང་། སྨོན་པའི་གནས་འགྱུར་བསོད་ནམས་ཀྱིས། 20
བསོད་ནམས་རྟེན་ལྡན་གཟི་བྱིན་ཡོད། བསོད་ནམས་དག་གིས་རྒྱལ་སྲིད་འཐོབ།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཞེ་དེ་ཞེས་པའི་མི་སྡེ་ཁྲི་ཕྲག་བཞི་བཅུའི་མངའ་
བདག་རྒྱལ་པོར་མངའ་གསོལ་ལོ། །རྒྱལ་པོར་མངའ་བསྐུར་བའི་ཉིན་དེ་ཉིད་
ནས་བཟུང་སྟེ། ཉི་མ་གསུམ་གྱི་སྔ་དྲོའི་དུས་སུ་པོ་བྲང་གི་མདུན་གྱི་ཐ་ཐང་
གྱ་བཞི་པ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་སྔར་མཐོང་མ་མྱོང་བའི་བྱ་ཡིད་དུ་འོང་བ་མགྲིན་
5 པའི་སྔོ་དང་ག་ཤོག་སྔོའི་མདོག་འཇའ་ཚོན་ལྟར་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་བཀྲ་ཞིང་སྐད་སྙན་
པ་ཞིག་བསྡད་ནས་ཚེང་གེས་ཚེང་གེས་ཞེས་པའི་སྐད་སྙན་པོ་ཡུན་རིང་དུ་
བསྒྲགས་པས། བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་དང་བཀྲ་ཤིས་པའི་
མཚན་མར་གོ་ནས། རྒྱལ་པོའི་མཚན་དུ་པོག་ད་ཚེང་གེས་ཞེས་གསོལ་ལོ།།
ད་ལྟ་བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་ཟུར་ཆག་སྟེ་ཇིང་གིར་ཞེས་འབོད་པར་སྣང་ངོ། །དེར་
10 ཐ་ཐང་གྱ་བཞི་པ་དེ་གློ་བུར་དུ་རང་གི་ངང་གིས་གས་པའི་ནང་དུ་རྒྱལ་ཐམས་
གཡུང་དྲུང་རིན་པོ་ཆེའམ་ཏས་པདུ་ཐ་མ་ག་ཨེར་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་མཚུ་ཞིང་དུ་
མགོ་གང་ཡོད་པ། རྒྱབ་ཏུ་རུས་སྦལ་གྱི་གཟུགས། དེའི་སྟེང་དུ་འབྲུག་
གཉིས་འཁྲིལ་བའི་གཟུགས་ཅན། རི་མོ་ལེགས་པར་བཀོས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ངོ་།།
རྒྱལ་ཐམས་དེ་ཤོག་ཕྲུ་སྤྱོད་ཚོ་ལ་བདབ་ཀྱང་ཐལ་བྱུང་དུ་བབས་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ།།
15 རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་མིང་ཆེན་པོ་ཇོར་དུ་གྲགས་སོ། །པོག་ད་དེའི་རིགས་ནི་མང་
བཀར་རྒྱལ་པོའི་རིགས་ཡིན་པར་མ་ཟད་གོང་གི་གདམས་བརྒྱུད་ཀྱིས་ཀྱང་ལྷའི་
རིགས་སུ་མངོན་ལ། ཡོངས་གྲགས་ལ་པུ་ད་རང་གྲོའི་ཆ་ག་གན་ཐེང་གི་
རིའི་སྲས་སུ་གྲགས་ལ། དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་འོད་གསལ་ལྷའི་
རིགས་སུ་ཡང་བཤད་དོ། །པོག་ད་རྒྱལ་པོ་འདི་ནི་འཁངས་ཁྲིམས་བརྒྱ་ཕྲག་
20 ཁ་ཤས་ལ་དབང་བའི་དཔོན་པོ་འགའ་ལ་སྤྱོབས་ཀྱིས་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་
ཞེས་ཟློལ་བསྟོད་བྱས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་དོན་དང་ལྡན་པའི་གནམ་བསྐོས་མའི་

ཚངས་པ་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་སྤྲུལ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཡིན་
པར་ངེས་དེ། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ན་བོག་ད་རྒྱལ་པོ་འདི་སྲས་བཅས་ཀྱིས་ས་
སྟེང་གི་སྐྱེ་རྒུ་པལ་ཆེར་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་བྱང་ཕྱོགས་ཕིན་ཆ་ཟེར་བའི་
འབངས་ཚུན་ཆད་དང་། ཕྱོགས་གཞན་གསུམ་གྱི་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་པ་གཞི་པེན་
དང་ཧྲུ་སང་དང་སི་ཡན་པོ་དང་ཞི་ཡང་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་བོད་ཧོར་གསུམ་ཁ་ཆེ་ 5
ཧོ་ཐོན་སོགས་འཛམ་གླིང་གི་ཕྱེད་ལ་དབང་བསྒྱུར་ཞིང་བདེ་སྐྱིད་རྫོགས་ལྡན་
གཉིས་པའི་དགའ་སྟོན་དུ་གྱུར་པ་འདི་འདྲ་རྒྱ་ནག་ཧོར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཞན་སུ་
ལ་ཡང་མ་བྱུང་བས་སོ། །བོག་ད་རྒྱལ་པོ་འདི་རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན་པ་མང་སྟེ།
མཚོན་ན་དེའི་ནུ་བོ་ཧ་བོ་ཐོ་ཧ་སར་དང་། བྱུ་ཧེ་བེལ་གི་དེའི་གཉིས་ཀྱིས་
འཕོངས་རྩལ་དང་དཔའ་རྩལ་གྱིས་ཁེངས་པས་རློམ་སེམས་སྐྱེས་ཏེ་ཁོ་བོ་ 10
གཉིས་ལས་གཞན་བོག་ད་འདིའི་རྒྱལ་སྲིད་ལ་པན་འདོགས་མཁན་སུ་ཡོད་ཅེས་
གྲོས་མོལ་བ། བོག་ད་རྒྱལ་པོས་མཁྱེན་ཏེ་ཁེངས་སླུང་པའི་ཆེད་དུ་ཉམ་ཆུང་
བའི་རྒན་པོ་ཞིག་ཏུ་སྤྲུལ་ནས་གཞུ་ཚོང་རྒྱ་ཡིན་ཟེར་གྱིན་ཁྱིམ་མཚེས་རྒྱུ་བ་ལ།
དེ་གཉིས་ཀྱིས་མཐོང་ནས་རྒན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་གཞུ་འདིས་ཅི་བྱ་ཞེས་འདྲི་བར་རྒན་
པོས་གཞོན་ནུ་ཁྱེད་གཉིས་མ་ལྟ་བར་ཇི་ལྟར་འདྲི། བལྟས་ན་ཤེས་ཅེས་སྨྲས་ 15
ཏེ་བྱིན་པས་བརྐྱས་ཤིང་བགད་དེ་བེལ་གེ་དེས་གཞུ་རྒྱུད་འགེལ་མི་ཐུབ་པ་ལ་
རྒན་པོས་གཞུ་རྒྱུད་བཀལ་ཏེ་བྱིན་པས། ཧ་བོ་ཐོ་ཧ་སར་གླངས་ཏེ་གཞུ་རྒྱུད་
བཏང་མི་ཐུབ་པ་ལ། རྒན་པོ་དེ་དེ་དག་གི་མདུན་སུམ་དུ་སྨ་དང་ཁ་སྤུ་དཀར་
པོ་ཅན་གྱི་རྒན་པོ་གྱུར་ཏེ། དེའུ་སྔོན་པོ་སྤྱི་དཀར་ལ་ཆིབས་ནས་གཞུ་དེ་ལ་
མདས་འགེངས་ཤིང་བྲག་གཅིག་གི་ཕྱེད་གས་པར་འཕངས་ཏེ། ཀྱེ་གཞོན་ 20
ནུ་ཁྱེད་གཉིས་སྨྲ་ཁམས་ཆེ་ཡང་རྒན་པོས་རྒྱལ་པོ། ཞེས་སྨྲས་ནས་སོང་བས་

དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྲན་པོ་འདི་རང་ག་བ་ཞིག་ནི་ཡིན། བོག་ད་རྒྱལ་པོའི་སྤྲུལ་
པ་ཡིན་པར་ངེས་སྙམ་སྟེ། དེ་ཕྱིར་ཆར་ནས་བོག་ད་རྒྱལ་པོ་ལ་འཛེམས་ཤིང་
སྐྲག་པས་དྲང་པོའི་ལམ་དུ་སོང་བའོ། །གཞན་ཡང་བོག་ད་རྒྱལ་པོ་མཁར་
སྒོར་ལྷ་བུར་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་འང་ཡུལ་དེ་ནས་ཤལ་ཤའི་ས་ཆའི་ཨེལ་ཐན་
5 ཤང་ཀའི་རི་ལ་ཡིངས་ནས་དེ་ཉི་མ་དེ་ཉིད་ལ་སླར་བཞུགས་ཡུལ་དུ་འཁོར་ནས་
འོངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཡུལ་དེ་ནས་ཞི་ཡང་སྤུག་རིན་དུ་བྱོན་དེ་ཉི་མ་དེ་ཉིད་
ལ་སླར་འཁོར་ནས་བཞུགས་ཡུལ་དུ་སླེབས་ཡོངས་པ་དང་། དེ་དང་དེ་དག་
གི་ཚེ་ཞབས་འབྲིང་གི་སྔོན་པོ་སོགས་འགའ་ཞིག་བོག་ད་ལ་ས་བྱུས་པར་ཚུང་
ཟད་ཅིག་ལས་དུ་ཕོགས་ན་ཉི་མ་ཕྱེད་ཀྱི་ལམ་དེ་ལ་ཟླ་བ་གཉིས་སུམ་དུ་འགྲོ་
10 དགོས་པ་ལྟ་བུའི་ངོ་མཚར་བ་མང་པོ་མཆིས་སོ། །བོག་ད་རྒྱལ་པོ་འདིས་
དབང་དུ་བསྡུས་པའི་ཡུལ་སྤྱི་ཆེ་ལོང་ཙམ་ཚུང་ཟད་བརྗོད་ན། འཛམ་མགོན་
ས་སྐྱ་པཎྜིཏའི་ཞལ་ནས།

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གནས་པའི་སར། མཁས་པ་གཞན་དག་སུ་ཡིས་རྫི།
མཁའ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་ན། རྒྱུ་སྐར་མང་ཡང་མཐོང་མི་འགྱུར།

15 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དགུང་ལོ་ཉེར་དགུ་ལྕགས་ཁྱིའི་ལོར་བྱ་འགྱེད་ནས་
ཡིངས་བྱེད་ཀྱིན་འགྲོ་བའི་ཚེ་མན་ཧུ་ཧུར་ཆེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྲན་བླན་ཐུན་གྱིས་མཐོང་
ནས་བྲོས་དེ་སོང་བས་བོག་ད་རྒྱལ་པོས་དམག་དྲངས་ཤིང་སོང་ནས། དེའི་
མཁར་བསྐོར་དེ་གནས་པ་ལས། རྒྱལ་པོས་ཁྱོད་ཚོ་སྐྲག་ན་ཁྱུག་དུ་ཁྲི། ཕྱི་
ལ་སྐྱོང་ཁྲིན་ཅིག་དང་ངེད་ཀྱིས་ཕྱིར་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན་ཅེས་སྨྲས་པ་ལྟར་ཕྱུལ་བ་ལ།
20 དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཊ་ས་ལ་རས་བལ་སྣམ་བཙམས་བདགས་དེ་མེ་སྦར་ནས་
བཏང་བ་དང་། དེ་དག་རང་རང་གི་ཚང་དང་ཁང་པའི་ཕྱོགས་སུ་སོང་བས་

མཁར་དེ་སེམས་ཚིག་གོ། །དེས་རྒྱལ་ཕྲན་དེ་འབངས་བཅས་ཆབ་འོག་ཏུ
བསྡུས་སོ། །དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་དུས་ཉི་མ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་སོ་ལོང་གྱི་
ཕྱོག་ཏུ་དམག་དྲངས་པས་ཡུལ་དེའི་ས་སྐྱོང་ཚ་གན་ཅེས་པས་ཤིན་ཏུ་སྐྲག་སྟེ་རང་
གི་བུ་མོ་ཧྭོ་ལན་གྲུ་ཞེས་པ་དེ་ཕྱུལ་ཏེ་འབངས་དང་བཅས་ཆབ་འོག་ཏུ་བསྡུས་སོ།།
དེ་ནས། ཇི་སྐད་དུ། འཇམ་མགོན་ས་པཎ་གྱིས། 5

ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་དགྲ་བས་ཀྱང༌། རང་གི་འཁོར་གྱིས་གནོད་པ་མང༌།
སེང་གེ་ལུས་ཀྱི་འབུ་མིན་པ། སྲོག་ཆགས་པ་གཞན་གྱིས་ག་ལ་ཟ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བ་ཕྲུ་མའི་རུན་གྱི་བུ་བརྒྱད་པའི་ཅི་བུ་ཧེ་ཆིལ་གེར
ཞེས་བྱ་བས་འགྲན་སེམས་དང་ཕྲག་དོག་གིས་སེམས་འཁྲུགས་ཏེ་རང་གི་ཁང
པའི་ནང་དུ་དོང་ཟབ་མོ་བརྐོས་ཏེ། སྟེང་གཡོགས་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་ཁྲིང 10
བཞག་ནས་པོག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ནུ་བོ་ཏ་བོ་ཕྲུ་ཏ་སར་དང་ཨོའི
ཕྲུ་ཨོ་ཆི་གྱི་སོགས་དང་བཅས་བྱོན་ནའང༌། དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

ཐབས་མཁས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལ། དགྲ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཇི་མི་འགྱུར།
ཚོ་ག་རབ་ཏུ་སྦྱར་ཞིགས་ན། དུག་ཀྱང་བདུད་རྩི་ཉིད་དུ་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་དག་གི་གནོད་པས་མི་ཇི་བར་བཙེམ་ཅིང་དབང 15
དུ་བསྡུས་སོ། །དེ་ནས་ལོ་བྲང་དུ་བཞུགས་པའི་ཚེ། སྨོན་པ་སངས་རྒྱས
ཀྱི་ཞལ་ནས།

བསོད་ནམས་བྱེད་རྣམས་བསོད་ནམས་ཀྱིས། བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་ནམ
མཁའ་ལས།
གོས་དང་ཟས་སྐོམ་རིན་ཆེན་རྣམས། ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འཕྱོབ་པར་འགྱུར། 20

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གླི་བུར་དུ་ནམ་མཁའ་ལས་ཏམ་ཨེར་དེ་ནིའི་སྣོད

དུ་བདུད་རྩིས་གང་བ་བབས་དེ་ཕྱུག་ཏུ་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་པས་ཤིན་ཏུ་རོ་ཞིམ་པ་
ལ། ནུ་བོ་བཞིས་ལྷའི་བདུད་རྩི་ཕོག་ཏ་ཁྱེད་གཅིག་ཕྱུས་བཞིས་སམ་ཞུས་པས།
བདེན་སྙམ་ནས་ལྷག་མ་དེ་དག་ལ་གནང་བས་བཞི་པོ་རེ་མོས་ཀྱིས་འཕྲུང་ནའང་
མིད་པ་ལས་མ་ཐར་བས། དེ་དག་གིས་གུས་པ་བྱས་དེ་ཞུས་པ། ཚུལ་
5 འདིས་ཀྱང་ཁྱེད་གནམ་བསྐོས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པས། ད་ཕྱིན་ཆད་ཁོ་བོ་
ཅག་གིས་ཁྱེད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བསྐོས་པ་ལྟར་བགྱིད་དོ་ཞེས་ཞུས་པས། ཕོག་
དས་ཁོ་བོ་དང་པོར་རྒྱལ་ཁྲིར་བཞུགས་པའི་ཚེ་གནམ་གྱི་ལྷས་རྒྱལ་སར་དབང་
བསྐུར། འོག་གི་ཀླུའི་རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་ཐམ་གཡུང་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་ཕུལ་བྱུང་།
ད་ལྟ་དགྲ་ཤ་བོ་བཅོམ་པའི་ཚེ་ལྷའི་རྒྱལ་པོས་ལྷའི་བདུད་རྩི་བྱིན་པ་འདིས་ཀྱང་
10 ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲས་པ་ལྟར་ཡིན་ཡང་སྲིད་གསུང་ངོ་། །དགུང་ལོ་སོ་
གསུམ་ཐོག་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་པོ་ཨལ་ཐན་ཞེས་པ་དེ་ཡུལ་ནས་བཏོན་དེ་སུ་ཅི་བཅུ་
གསུམ་གྱི་རྒྱ་ནག་གི་མི་སྡེ་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བསྡུས་ནས་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་པོ་
མཛད་ཅིང་ཧོ་ཕྱོགས་སུ་བྱོན་ནས་རྒྱའི་ཆོས་ལུགས་ལེགས་པ་ཞིག་གདན་དྲངས་
པས་དའི་མིང་སྭོ་ཕྭོ་ཆིང་གིསུ་རྒྱལ་པོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་
15 གྲགས་པ་དེ། དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

བརྩོན་འགྲུས་རྟུལ་ཕོད་བརྟན་པ་དང་། སྟོབས་དང་བློ་གྲོས་ཕ་རོལ་གནོན།
འབད་རྩོལ་ཡོན་དན་དྲུག་ལྡན་པ། དེ་ལ་ལྷ་ཡང་འཇིགས་པ་སྐྱེ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོ་ཅིའམ་ཞི་དྭེར་གྱྭོ་ཏ་ཀན་གྱིས་
ཐོས་དེ། ཕོག་ད་རྒྱལ་པོ་ལ་ཁོ་བོས་ཁྱེད་ཀྱི་ལག་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ནས་དབྱུ
20 དབུལ་ལོ་ཞེས་པོ་ཉ་བཏང་བ་ལ། ཕོག་ད་རྒྱལ་པོས་ཐུགས་རངས་དེ་བྱ་དགའ
གནང་ནས་བཏང་ངོ་། །སོ་བཞིའི་སྟེང་ཐོད་དཀར་རམ་རྒྱ་སེར་རམ་སར་ཐ

ཁྲོམ་ཕྱོགས་སུ་བྱོན་ཏེ་ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་སུལ་ཏན་ཟེར་བ་དེ་བཅོམ་ནས་དེའི་མི་
སྡེ་ཐམས་ཅད་མངའ་འོག་ཏུ་བཅུག་གོ ། སོ་ལྔའི་སྟེང་ཕྱག་མོག་ཕྱོགས་སུ་
བྱོན་ཏེ་ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་མང་གོ་ལིག་སུལ་ཏན་ཞེས་པ་བཅོམ་ནས་དེའི་འབངས་
མཐའ་དག་དབང་དུ་བསྡུས་སོ། ། སོ་བདུན་སྟེང་ཧེ་རི་ཡེད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཨུང་
ཞེས་པ་དབང་དུ་བསྡུས་ཏེ་དེའི་སྲིད་འབངས་བཅས་ཆབ་འོག་ཏུ་བཅུག་གོ ། སོ་
དགུའི་ཕྱག་ནྭའི་མན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཐྭ་ཡན་ས་མཐར་བསྐྲད་ནས་དེའི་ཁྲིན་འབངས་
མཐའ་དག་དབང་དུ་བསྡུས་སོ། ། ཞི་གཅིག་ཕྱག་གྷོར་ལྷོ་སུ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནྭ་རིན
ཞེས་པ་གསོན་པོར་བཟུང་སྟེ་དེའི་མངའ་འབངས་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བསྡུས་
སོ། ། ཞི་གསུམ་སྟེང་། འཛམ་མགོན་ས་པཎ་གྱིས།

མི་ཕྱོགས་བྱ་བ་རྩོམ་པ་དང་། མང་དང་འཁོན་ཞིང་སྤོབས་ལྡན་རྩོད།
བྲུད་མེད་ཡིད་རྟོན་ངན་དང་མཛའ། ལྷ་པོ་སྒྱུར་དུ་ཆག་པའི་རྒྱུ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཧར་ཡི་གོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཨར་ས་ལང་ཞེས་པ་དམག་
དཔུང་ཆེ་ཞིང་རྡིགས་པ་ཅན་ཞིག་གིས་རང་ཚོད་མ་འཛིན་པར་ཐེ་སུ་ཅིན་ཆིང་
གིས་ཞེས་པ་གཅིག་གིས་དམག་དྲངས་ནས་རྒྱལ་ཕྲན་མང་པོ་དག་དབང་དུ་བསྡུ་
བར་འདུག་པས། ངས་ནི་དེ་འོང་བའི་སྔོན་ལ་དེ་ཕྱོགས་སུ་སོང་ནས་འཇོམས་
པར་བྱའོ། ། ཞེས་དམག་དྲངས་ནས་འོངས་པ་ལ། པོག་ཏ་རྒྱལ་པོས་སྡེ་
དཔོན་མོ་ཧོ་ལའི་སོགས་དམག་དཔོན་ལྔ་དམག་དཔུང་དང་བཅས་པ་བཏང་
ནས་རྒྱལ་ཕྲན་དེ་སྐེག་མེད་དུ་བཅོམ་སྟེ་དེའི་འབངས་མཐའ་དག་ཆབ་འོག་ཏུ་
བཅུག་གོ ། ཞི་ལྔའི་སྟེང་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ་ཡོས་ལོར་པོད་ཀྱི་ས་ཆ་
དབུས་སུ་བྱོན་པའི་ཚེ་སྡེ་སྲིད་ཇོ་དགའ་དང་ཚལ་པ་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེས་སོགས་
ཀྱིས་ཚོར་ཏེ་མི་སུམ་བརྒྱའི་བསུ་བ་དང་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེར་བྱས་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་

རབ་འོག་ཏུ་འཇུག་གོ ། ཞེས་སྤུར་པོ་ཉ་བདང་སྟེ་མཛལ་ཞིང་མངའ་རིས་སྐོར་
གསུམ། དབུས་གཙང་རུ་བཞི། སྟོ་ཁམས་སྒང་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཕྱུལ་
ནས་དེ་དག་ལ་བུ་དགའ་ཆ་ཆེན་པོ་གནང་ཞིང་བོད་མཐའ་དག་ དབང་དུ་ བསྡུས་
སོ། །དེ་ནས་བླ་མ་ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་ལ་ཆབ་ཤོག་སྐྱེས་བཅས་
5 བསྐུར་ནས་ཞུ་བ་ནི། ངམ་པ་ཁྱེད་ཁོ་བོས་གདན་འདྲེན་བྱེད་དགོས་རྒྱུ་ཡིན།
འོན་ཀྱང་ང་དང་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བའི་རིགས་འགའ་ཞིག་མ་ ཚར་ བས་ རེ་ཞིག
གདན་དྲངས་མ་བྱུང་ཀྱང་ཁོ་བོས་འདི་ནས་ཁྱེད་ལ་བསྟེན་ནོ། །ཁྱེད་ཀྱིས་
དེ་ནས་ཁོ་བོ་ལ་སྐྱངས་ཤིག །རྗེས་སོར་ཁོ་བོའི་བུ་བ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚེ་
ཁྱེད་སློབ་བཅས་ཀྱིས་ཧོར་ཡུལ་ད་རྒྱལ་བསྟན་སྤེལ་ དགོས་ ཞེས་ བསྐུར་ བས།
10 དེར་དངོས་སུ་མ་བྱོན་ཀྱང་རིང་མོ་ནས་བླ་མར་བཟུང་སྟེ་ དབུས་ གཙང་ གི་དེར
གསུམ་དགེ་འདུན་བཅས་ལ་བསྙེན་བཀུར་མཛད་པས་ བསྟན་ པའི་སྦྱིན་ བདག
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་དཀུས་ཐོག་དེར་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་འབངས་
བཅས་དབང་དུ་བསྡུ་བའི་ཆེད་དུ་དེ་ཕྱོགས་སུ་བྱོན་དེ་ལ་ ཆེན་པོ་ཞིག་ གི་སྟེང་ད
བྱིན་པའི་ཚེ་དེར་ཤ་བའི་ལུས་ལ་རྟའི་ཇ་ ས་ཅན་ མགོ་ནར་ གཅིག་ ཡོད་ པ།
15 མདོག་ལྗང་གཞི་རི་དྭགས་གཅིག་རྒྱུག་ཅིང་ཡོངས་ནས་པོག་དའི་ མདུན་དུ་ཕྱུས་
སོ་གཉིས་བཙུགས་ཏེ་ལན་གསུམ་ཕྱག་བྱས་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡ་ མཚན་དུ
གྱུར་པ་ལ། པོག་ད་རྒྱལ་པོས་འདི་སྐད་གསུང་། རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན
ཞེས་པ་ནི། སྔོན་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བཞུགས་གནས་ཡིན། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། རྒྱལ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་ཡིན་པས། ད་ལྟ་
20 སྐད་མི་ཤེས་པའི་རི་དྭགས་འདིས་མི་བཞིན་དུ་ཕྱག་བྱས་པའི་དགོས་པ་ཅི་ཡིན
དེར་སོང་ནས་ངན་པར་འགྱུར་ཡང་སྲིད། ཡབ་རྗེའི་རྒྱལ་པོས་འགོག་པའི་

བརྟའ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ནས་སླར་རང་གི་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་སོ། །དགུང་ལོ་ཞེ་
བདུན་ས་འབྲུག་གི་ལོར་སར་ཐག་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཨམ་པྲ་ཀའི་ལ་དབྱུ་འབུལ་
བར་བང་ཆེན་བཏང་བ་ལ། འཛམ་མགོན་ས་པཎ་གྱིས།

ད་ཅང་སྙོམས་པ་ཆེ་དྲགས་ན། སྡུག་བསྔལ་བརྒྱུད་མར་གྲོག་དུ་འབབ།
སེང་གེ་ང་རྒྱལ་ཆེ་བའི་རྒྱུས། ཁྱི་ཡི་ཁུར་པོ་བསྐུར་ཞེས་ཐོས། 5

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེས་མ་ཉན་པར་མི་འཐད་པའི་ཁྲེངས་ཚིག་སྨྲས་
ཤིང་ལོག་སྤྱབས་བྱས་པས་དེར་དམག་དྲངས་ཏེ་ཕེབས་པ་དང་། དེས་ཀྱང་
དམག་ཁྲི་ཕྲག་བཅུ་དང་བཅས་བསུས་ཏེ་པྲའི་གལ་ཞེས་པའི་ཆུ་འགྲམ་དུ་
གཡུལ་འཁྲིད་ནས་དེ་བསྒྲལ་ཏེ་མངའ་འབངས་མཐའ་དག་དབང་དུ་བསྡུས་སོ།།
དེ་ནས་པོ་བྲང་དུ་བབས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་ནས། 10

མི་བསྲུན་སྐྱེ་བོ་གདུལ་བར་བྱ། ཡོན་དན་ཅན་ནི་བཀུར་བར་བྱ།
དྲང་པོའི་སྤྱོད་པས་དགོར་མཛོད་གང་། རང་གི་ཡུལ་འཁོར་བསྐྱང་བར་བྱ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། པོག་ད་རྒྱལ་པོས་རང་གི་ནུ་བོ་དང་སྲས་རྣམས་དང་
དཔའ་མཛངས་བློན་པོ་རྣམས་ལ་བབ་དང་བསྟུན་པའི་ཚོ་ལོ་གནང་བ་སྟེ། དེ་
ཡང་བརྒྱ་ཐུབ་དང་། སྟོང་ཐུབ་དང་། ཁྲི་ཐུབ་དང་། ཁྲི་ཕྲག་མང་ 15
པོ་ཐུབ་པའི་དཔོན་པོ་ཞེས་བཀའ་གནང་ཞིང་། མངའ་འབངས་ཐམས་ཅད་
ལའང་བྱ་དགའ་དང་བདག་རྐྱེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གནང་སྟེ་འདི་སྐད་གསུང་།
ཡབ་གནས་གྱི་ལྷ་དབང་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཀའ་བསྐོས་པ་ལྟར་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་བཅུ་གཉིས་དབང་དུ་བསྡུས། ལོག་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་
རྒྱལ་ཕྲན་རྣམས་བཅོམ་ཅིང་། མི་སྡེ་ཆེན་པོ་དག་སོགས་མངའ་འབངས་ 20
མཐའ་དག་བདེ་སྐྱིད་དཔལ་དུ་བཏུན་པར་བྱས་སོ། །ད་ནི་ལུས་སེམས་བདེ་

སོར་འདུག་ཀྱི་ཡིན་གསུངས་དེ། ས་འབྲུག་གི་ལོ་དེ་ནས་མེ་ཕྲིའི་ལོའི་བར་
ལོ་བཅུ་དགུའི་རིང་ལ་རྒྱལ་བློན་འབངས་དང་བཅས་པའི་བདེ་སྐྱིད་ནི་ལྷའི་
དཔལ་ལ་འགྲན་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་དགུང་ལོ་ར་དྲུག་གི་སྟེང་མེ་ཕག་
གི་ལོར་བོད་མི་ཞྭ་ལ་དམག་དྲངས་དེ་དེའི་ས་སྐྱོང་དགྲ་པ་ཧོ་ཧྲ་དཔལ་ལམ་ཁྲོ་
5 ཅེའམ་སོག་སྐད་དུ་ཞི་དུར་གྱོ་ཁྲལ་གེན་ཏ་ཀན་ཞེས་པ་དེའི་རྣམ་ཤེས་དྲངས་ནས་
མི་སྡེ་མཐའ་དག་དབང་དུ་བསྡུས་སོ། །དེའི་བཙུན་མོ་གར་བུལ་ཅན་གྱོ་ཞེས་
པ་རིས་པོག་ཏ་རྒྱལ་པོ་ལ་གནོད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདས་ཅེས་གྲགས་ཀྱང་ཏ་བོ་
ཁྲོ་ཏ་སར་ལ་ཆད་པ་ཡོག་པ་སོགས་བྱས་པ་ལ་ངའི་བུ་དག་མ་དགའ་བས་ངན་
པར་སྨྲས་པ་ཡིན་གྱི། །བཙུན་མོ་དེས་གནོད་མི་ཐུབ་པས་སྒྲིག་སྡེ་ནག་ཆུ་ལ་
10 འཚོང་ནས་གསུམ་པས་ཆུ་དེ་ཏ་ཁྲོན་སུ་རིན་དུ་གྲགས་སོ། །པོག་ཏ་རྒྱལ་པོ་
དེས་སྐྱ་དངོས་ཀྱི་མཛད་པ་རྣམས་རྫོགས་ནས་ནག་ཆུའི་འགྲམ་དུ་དབྱར་གྱི་རིང་
ལ་བཞུགས་ས་སྦྱོར་དེ་བཞུགས་པའི་ཚེ་སྐྱ་སྐྱུངས་ནས་ལོ་དེའི་ཟླ་བ་བདུན་པའི་
ཚེས་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་སྐྱ་རགས་པ་རྙིང་པའི་ཟ་མདོག་དོར་དེ་བདེ་བར་
གཤེགས་སོ། །དེའི་ཚེ་མི་རང་ག་བ་དང་མི་འདྲ་བར་བཞིན་གྱི་མདོག
15 གསལ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཅན་དང་གཟི་བརྗིད་ཆེ་བར་གྱུར་ཏོ། །པོག་ཏ་རྒྱལ་པོ་
དེའི་སྲས་ཛུ་ཆི་དང་། ཆ་གྷ་དའི་དང་། ཨུ་གེ་དེའི་དང་། ཁྲ་ལོའི་
སྡེ་བཞི་དང་། སྲས་མོ་སེ་ཆེན་ཀུང་ཐུ་རྣམས་ཡོད་དེ། ཡབ་ཀྱིས་སྲས་
ཆེ་བ་ཛུ་ཆི་དེ་ཁྲོག་སོག་གི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོར་བསྐོས། གཉིས་པ་ཆ་གྷ་དའི་
ལ་ཆིན་ཕྲང་གི་གོ་ས་གནང་ནས་ཁྲོད་དཀར་རམ་ཨོ་རོ་སྤུའི་རྒྱལ་པོར་བསྐོས་དེ
20 ཡིད་ཁྱིན་གྱི་མཁར་དུ་སོ་ཚུགས་བཅུག་གོ །གསུམ་པ་ཨུ་གེ་དེའི་ཞེས་བྱ་བ
དེ་ཐུགས་སྐམ་ཞིང་དཀྱིལ་ཆེ་བ། མཛངས་ཤིང་མཁས་ལ་འགྱུར་ལྡོག་མི་

མངའ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་དབང་བསྐུར་རོ། །ཐའི་
ཙོ་ཆ་ག་དའི་ལ་བུ་ཕྲུ་ཡོད་པའི་ཆེ་བ་ཨ་ཕྱོ་ལ་ནི་པའི་རྒྱལ་ཚབ་བྱས། གཉིས་
པ་ཨི་ས་མ་ཏུ་ཡི་རེ་ཁ་ཆེའི་རྒྱལ་པོར་བསྐོས་པ་སྣ་མར་གནས་ཀྱི་མཁར་ཆེན་
པོར་བཞུགས། གསུམ་པ་ཨ་དི་ར་མ་ཏྲ་མ་ད་དེ་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོར་བསྐོས་པ་པྲ་ལ་ཤའི་མཁར་དུ་བཞུགས་པ་སྟེ་འདི་སྨྲུལ་སྐུ་ཞིག་ཡིན་ 5
པར་གྲགས་སོ། །བཞི་པ་ཀོང་ཁར་ནི་རོས་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོར་བསྐོས་པ་དེ་
སུ་ཀྲྀ་ལའི་མཁར་དུ་བཞུགས། ལྔ་པ་ཐེ་ཙུར་ནི་ཨོ་རྡིང་ཁའི་རྒྱལ་པོར་བསྐོས་
པ་སྟུ་ཏ་རའི་མཁར་དུ་བཞུགས་ཏེ་དེ་དག་གིས་ཡུལ་དེ་དང་དེ་ལ་མངའ་བསྒྱུར་
རོ། །ཐའི་ཙི་ཨུ་གེ་དེའི་རིང་ཉིད་ལུག་ལོ་བ་དགུང་ལོ་ནི་གཉིས་ཕྱོགས་སྤྱིའི་
ལོར་རྒྱ་སོག་གི་རྒྱལ་སྲིད་ལ་དབང་བསྒྱུར་རོ། །སྟོར་པོག་ཏ་རྒྱལ་པོ་དེས་ 10
ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་ལ་དབང་བསྒྱུར་ཡང་རྒྱ་ནག་ལུགས་ཀྱི་བཙའ་ཁྲིམས་
དེ་ཕྲ་ཞིབ་ཏུ་ལེགས་པར་དགོངས་ཏེ། ཁི་དན་གྱི་རིགས་ལས་བྱུང་བའི་སློབ་
ཆེན་ཡེ་ལུའི་ཆུ་ཚའི་ཞེས་པ་ནང་རིག་པ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་རིག་པ་དང་། གྲུབ་
མཐའ་དང་། སྐད་རིགས་མང་པོ་ལ་མཁས་པ། རྟར་ཆེད་གསེར་གྱི་རྒྱལ་
པོས་སློབ་གཉེར་པ་རྣམས་ཚོད་བགས་ཏུ་བཙུག་པའི་ཚེ་མཁས་པའི་གྲལ་དུ་ 15
ཚུད་པས་ན་རྟར་ཆེད་ཀྱི་མེར་གེན་དུ་གྲགས་པ་དེ་ལ་རྒྱ་ལུགས་ཀྱི་རྩིས་སོགས་
མཁོ་བའི་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་བྱེད་དུ་བཅུག་ཅིང་། གཞན་མང་པོ་ལ་ཡང་
སློབ་ཏུ་བཅུག་པས། འཇམ་མགོན་ས་པཎ་གྱིས།

ཕྱི་རྗེས་རིང་དུ་ལྟ་བ་དང་། བག་ཡོད་པ་ལ་བཟོད་ལྡན་ཆེ།

བརྩོན་འགྲུས་ཆེ་ཞིང་བརྟན་ལ་གྲིམས། བྲན་གཡོག་ཡིན་ཡང་དཔོན་དུ་འགྱུར། 20
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡིད་རྟོན་པའི་ནང་བློན་གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་ཏོ། །ཡང་

འཛམ་མགོན་ས་པཎ་གྱིས།

ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་བཅས་ན། དམན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆེན་པོ་འཐོབ།

ལྗོན་ཤིང་ཆེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡི། འཁྲི་ཤིང་རྩེ་མོར་ཕྱིན་ལ་ལྟོས།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྲས་རྒྱལ་པོ་འདིས་ཀྱང་ཆུ་མེར་གནེ་དེ་ཉིད་བཀའ་
5 བློན་གྱི་གཙོ་བོར་བསྐོས་ཏེ་བསྟན་སྲིད་གཞུང་དོན་ལ་ཐུགས་རྩིས་གནང་ཞིང་
ཕན་བདེའི་མཛད་འཕྲིན་གྱི་རྩ་ལག་བརྟན་པ་དང་སྤེལ་བར་བྱས་སོ། །འདིར་
དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

བློན་པོ་བློ་ལྡན་དྲང་པོ་ཡིས། རྗེ་དང་འབངས་ཀྱི་དོན་ཀུན་འགྲུབ།

མདའ་དྲང་མཁས་པས་འཕངས་གྱུར་ན། གང་ལ་གདད་པར་འཕོག་པ་ཡིན།

10 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བཀའ་བློན་ཆེན་པོ་དེས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཞུས་ཏེ། ད་
ཕྱིན་ཆད་རང་གི་བྲན་གཡོག་གསར་མི་ཚོག །འབངས་དག་ལས་ཞིང་གི་
ཤུང་དང་། ཕྱུགས་དང་། ཚོང་པ་རྣམས་ལས་ཕོགས་བླང་བ་དང་།
གྲུ་རྣམས་ལས་དངུལ་དང་གོས་དང་རས་དང་ཞིང་གི་ཤུང་བླང་བའི་བཅའ་ཁྲིམས་
བཞག་གོ །སྲས་རྒྱལ་པོ་དེ་ལོ་དྲུག་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱངས་ཏེ་གཤེགས་སོ།།
15 དེའི་སྲས་གཉིས་ཀྱི་ཆེ་བ་ག་ཨུག་སླང་ལོ་བ་དགུང་ལོ་ཉེར་དགུའི་ཐོག་རྒྱལ་
ཁྲི་ལ་ཟླ་བ་དྲུག་བཞུགས་ཏེ་གཤེགས། དེའི་གཅུང་བོ་གོ་དན་སྟག་ལོ་བ་
དགུང་ལོ་ཉེར་དགུའི་སྟེང་རྒྱལ་སར་འཁོད་དེ་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་བཞུགས་ཏེ་
གཤེགས་སོ། །ཐའི་ཙི་ཐོ་ལོའི་སྲས་མུང་ཁེ་དང་། ཧོ་པེ་ལའི་དང་།
ཨུ་ལི་ཧུ་དང་། ཨ་རིག་པུ་ཧེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། ཆེ་བ་མུང་
20 ཁེ་དེ་ནི་དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་གི་སྟེང་རྒྱལ་ཁྲི་ལ་འཁོད་དེ་ལོ་བརྒྱད་བཞུགས་ནས་
གཤེགས། རྒྱལ་པོ་འདིའི་སྐབས་སུ་བཅུང་པོ་ཧོ་པེ་ལའི་སོགས་སྐྱེ་དཔོན་

ལྷོ་ལ་དམག་དཔུང་ལྔ་ཁྲིན་དེ་རྒྱ་གར་ཕྱོགས་སུ་དམག་དྲངས་པས་དེ་ཕྱོགས་ཀྱི་མདོག་ནག་པོའི་མི་སྡེ་དང་། ཡོ་མཚན་ལ་རིན་པོ་ཆེས་སྤྲས་པའི་མི་སྡེ་སོགས་མི་སྡེ་ཆེན་པོ་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་དང་ མཁར་ ཆེན་ པོ་བཅུ་ བཞི་ རྣམས་མངའ་འོག་ཏུ་བཅུག་གོ ། དེའི་གཙང་པོ་སའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ཧྲུ་པི་ལའི་ནེ་ཤིང་ཕག་ལོ་བ་དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་གི་སྟེང་ལུགས་སྤྲེལ་ལོར་ རྒྱལ་ སར་ འཁོད་དེ། དྭའི་ཏུ་མཁར་དང་། ཚ་གན་མཁར་དང་། ཏུ་རི་ཡེ་ཐུ་མཁར་དང་། ཡང་ཐིང་མཁར་དེ་མཁར་ཆེན་པོ་བཞི་བརྩིགས། མི་ཡོན་ཏན་ཅན་དག་དཔོན་པོར་བསྐོས་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་བཙའ་ཁྲིམས་མཐའ་དག་རྒྱལ་པོ་སྔ་ མ་ རྣམས་ ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་ཐྲ་ཞིང་ཞིབ་ཏུ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་འདིས་ཇི་སྐད་དུ། དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

ལུགས་ལ་མཁས་པའི་བློན་པོ་ཡིས། སྐྱེ་བོ་མ་ལུས་སྐྱོང་བྱེད་པའི།
རྒྱལ་པོ་གཅིག་པུ་ཁོ་ནས་ཀྱང་། ས་རྣམས་མ་ལུས་ཚམ་དུ་པབས།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྔོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆབ་འོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་རྒྱ་བོད་ཧོར་གསུམ་སོགས་རྒྱལ་ཁམས་ཆེན་པོ་མང་པོ་ཡང་ དབང་དུ་བསྡུས་ཤིང་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་མིང་ལ་དྭའི་ཡྭན་ཞེས་གྲགས་སོ། །རྒྱལ་པོ་འདི་ནི། དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

གང་ཞིག་གདོང་ཡོད་བློ་ལྡན་པ། ཚིག་བདེན་གཙང་ལ་བྲུས་པ་བཟོ།
དེ་ལ་རྟག་ཏུ་དཔལ་གྲགས་རྣམས། གྲིབ་མ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འབྲང་།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐུགས་བསམ་དཀར་ཞིང་དད་པ་ཆེ་བ། ངོར་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མི་བཀམ་པ། ལུགས་ཟུང་ལ་མཁས་པ། དག་སྣང་ཆེ་ཞིང་འབངས་ཐམས་ཅད་ཆོས་བཞིན་དུ་སྐྱོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་

རྒྱ་ནག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རིང་དུས་ཀྱི་ཡོའུ་ཧྥན་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བསྟོད་ཅིང་བཀུར་
རོ། །འདིས་རྒྱའི་བོན་པོ་དོའུ་སིའི་ཡི་གེ་ཕལ་ཆེར་མེར་བསྲེགས་སོ།།
ཆིང་གིས་རྒྱལ་པོ་ནས་འདི་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་རིམ་གྱིས་མངའ་འབངས་སུ་ཐོབ་
པའི་མི་སྡེ་ནི། སོག་པོ་སྔོན་པོ་མི་ཁྲིམས་བཞི་འབུམ་ལྷག་དང་། རྒྱ་དམར་
5 པོ་དང་། བོད་ནག་པོ་དང་། སར་ཐ་གོལ་སེར་པོ་དང་། སོ་ཡོན་
གོས་དཀར་པོ་སྤྱི་རང་རང་རིགས་གཅིག་པའི་མི་ཁ་དོག་ལྗ་ཅན་དང་། ཙུག་
དེ་བུ་མོ་དང་། གཡོན་རུ་དང་། བྲང་སེག་ཅན་དང་། ཁྲི་མགོ་ཅན་དེ་གཞན་
སྡེ་རིགས་བཞི་དང་། ཡང་དབྱིབས་དང་གོས་དང་བྱ་སྤྱོད་སོགས་གདན་ནས་
མི་འདྲ་བའི་མིའི་རིགས་བདུན་ཅུ་ལྷག་ཡོད་ཟེར་ལ། ས་ཆ་ཡང་ནུབ་བྱང་
10 གི་ཕྱོགས་ཐོར་གོད་ཀྱི་རྒྱབ་ན་ཡོད་པའི་ཕིན་ཆའམ་སོག་སྐད་དུ་ཁིས་ ཁེམ་ ཆེ་
ཞེས་པའི་མི་སྡེ་ནི་རྒྱལ་པོའི་ལོ་བྲང་ནས་རྒྱང་གྲགས་ཁྲི་ཚོ་གསུམ་གྱིས་ བསྐལ་
པའི་ས་ཆ་ན་ཡོད་ལ་ཡུལ་དེའི་མི་ཕལ་ཆེ་བ་རྣམས་ནི་འབྲོར་བ་དང་ལྡན་ཞིང་།
ལྷག་པར་དུ་བཟང་པོ་ཁྲི་ཕྲག་དང་ལྡན་པ་མང་སྟེ། མིག་སྔོ་ལ་སྐྲ་དམར་པོ་
ཅན་དེ་རྣམས་དཔའ་ཞིང་གཟུགས་མི་སྡུག་པ་ལུས་ལ་མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་རྒྱུན་
15 དུ་འདོགས་པ། དབྱར་ཉི་རིང་པོའི་མཚན་ཤིན་དུ་ཐུང་བར་གྲགས་པ་དེ་ནས་
བཟུང་ཤར་དང་ལྷོའི་གླིང་ཕྲན་གྲོ་ལི་དང་མན་ཛུ་དང་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་པ་གཞི་པེན་
དང་ཀྲུ་སང་དང་སི་ཡན་ལོ་དང་ཞི་ཡང་སོགས་དང་ལྡོ་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་གར་
ཕྱེད་དང་ཁ་ཆེའི་མཐའ་ཚུན་ཆད་རྣམས་སོ། །རྒྱལ་པོ་འདིའི་ཆབ་འོག་ཏུ་
གཏོགས་པའི་ལྷ་ཁང་དགོན་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གྲངས་ཁྲིན་སྟོམས་ བཞི་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་
20 སུམ་བརྒྱ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་ལ། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཚོགས་ཆེ་ཆུང་སྟོམས་ན་
ཁྲི་ཕྲག་ཉེར་གཅིག་དང་སུམ་སྟོང་ཅིག་བརྒྱ་ཡོད་ཅེས་སྤྱིབ་སྟོན་ལས་བྱུང་ངོ་།།

ཧྲུ་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་མཁར་ཆེན་པོ་ཅིག་བརྒྱ་རེ་དགུ ། ཅེའུའི་མིང་ཅན་
གྱི་མཁར་བར་བ་ཉིས་བརྒྱ་བཞི་བཅུ། ཞི་འདན་མིང་ཅན་གྱི་མཁར་ཆུང་དུ་སུམ་
བརྒྱ་གོ་བརྒྱད་ཡོད། གཞན་ཡང་ཨུའི་ཞེས་པའི་མཁར་ཆུང་སྟོང་དང་ཅིག་
བརྒྱ་རེ་ལྔ་ཡོད། ཕྱི་གླིན་ཆེ་ཆུང་ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་སུམ་ཅུ། ནང་གླིན་
ནི་བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་དང་ཉེར་གཅིག་ཡོད་ཟེར་རོ། ། དེའང་ཧོར་གྱི་རྩོལ་དུ་ 5
ལོ་ཉི་ཤུ་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ལ། རྒྱ་ནག་གི་བཙའ་ཁྲིམས་གཙོ་བོར་བྱས་
ནས་རྒྱལ་སར་ལོ་བཅོ་ལྔ་བཞུགས་པ་སྟེ་ལོ་སོ་ལྔའི་བར་དུ་རྒྱལ་ སར་ བཞུགས་
པས་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོ་ཞེས་ པའི་ སྙན་ གྲགས་ ཆེན་ པོས་
ཕྱོགས་ཀུན་དུ་ཁྱབ་སྟེ། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་གཉིས་ཀྱི་མི་སྦྲུལ་ལོར་ལྷའི་
ཡུལ་དུ་གཤེགས་སོ། ། སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོ་དེའི་སྲས་ཇོ་ཇི་དང་། མངྒལ་དང་། 10
ཆིང་གིམ་དང་། ནོ་མོ་ཧན་ཞེས་པ་བཞི་དང་། སེ་ཅིག་ཞེས་པའི་བུ་མོ་
གཅིག་ཡོད་པ་ལས། སྲས་གསུམ་པ་ཆིང་གིམ་དེ་ནི། སྔར་སེ་ཆེན་རྒྱལ་
པོ་བཞུགས་དུས་ཀྱི་མེ་ཕྱི་ལོར་བླ་མ་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་བོད་དུ་སླར་ ཕེབས་
པའི་ཚེ་བླ་མ་དེ་ཉིད་ས་སྐྱར་བསྐྱལ་ཏེ་སོང་བ་ལ་ཡབ་རྒྱལ་པོས་ཐུགས་མཉེས་ཏེ་
སྲས་དེ་རྒྱལ་སར་དབང་བསྐུར་བར་བཀའ་བ་བས་ཀྱང་སྲས་དེ་དེར་འདས་སོ།། 15
ཆིང་གིམ་འདི་ལ་སྲས་ཀ་མ་ལ། དྷརྨ་པཱ་ལ། ཐུ་བྱུ་ཐེ་མུར་གསུམ་
ཡོད་པ་ལས། ཐ་ཆུང་ཐུ་བྱུ་ཐེ་མུར་ཤིང་གླང་ལོ་བ་དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་ཐོག་
ཤིང་རྟ་ལོར་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་ཨོལ་ཛའི་ཐུ་ཏ་ཀན་ ཞེས་ མཚན་ བཏགས་
སོ། ། རྒྱལ་པོ་འདི་སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོ་བཞུགས་དུས་སུ་རྒྱལ་སར་འཁོད་ཀྱང་།
སེས་པོ་སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོ་འདས་ པའི་འོག་ཏུ་མེ་བྱ་ལོ་ནས་ མགོ་བཙམས་ཏེ་རྒྱལ་ 20
སྲིད་ལ་དབང་བསྐྱུར་བ་ནས་ལོ་བཅུ་གཅིག་ལོན་ པའི་ ཞི་ གསུམ་ ལ་ གཤེགས།

འདིའི་རིང་ལ་གྲགས་ཆེ་བའི་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་ཐམས་གཡུང་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་དེ་རྒྱལ་
པོ་འདིའི་ཕྱུག་ཏུ་འབྱོར་རོ། །དེ་རྗེས་དེའི་ཕུ་བོ་དྷརྨ་པཱ་ལའི་སྲས་ཏའི་མིང་
རང་། ཨ་ཡུར་པར་པ་ད་ཞེས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཆེ་བ་ཏའི་མིང་ལྕགས་སྦྲུལ་
ལོ་བ་དགུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་སྟེང་ས་སྤྲེལ་ལོར་རྒྱལ་སར་བཞུགས་པ་ལ་ཁྲུ་ལུག་ཏ
5 ཀན་ཞེས་མཚན་བཏགས་སོ། །ལོ་བཞིར་ལུགས་བཟུང་གིས་བསྟན་སྲིད་
བསྐྱངས་ནས་རང་ལོ་སོ་གཅིག་ལ་གཤེགས། དེ་རྗེས་དེའི་གཅུང་པོ་ཨ་ཡུར་
པ་ད་ཤིང་བྱ་ལོ་བ་དགུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་སྟེང་ཆུ་བྱིའི་ལོར་རྒྱལ་སར་བཞུགས་པ་
ལ་བྱོ་ཡན་ཐུ་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པའི་མཚན་ཕུལ་ལོ། །འདིས་ལོ་འགའི་བར་དུ་
རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་སོ་དྲུག་ལ་གཤེགས། དེའི་སྲས་ཤྲཱི་པལ་ཆུ་ཡོས་
10 ལོ་བ་དགུང་ལོ་བཅུ་དགུའི་ཐོག་རྒྱལ་སར་འཁོད་པ་ལ་གེ་གེན་རྒྱལ་པོ་ཞེས་
མཚན་བཏགས་པ་དེ་ལོ་གསུམ་བཞུགས་ནས་ཉེར་གཅིག་ལ་གཤེགས། རྒྱལ་
པོ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཞྭ་གོས་ཅམ་སོག་ལུགས་སོར་བཞག་ཡོད་པ་ལ། རྒྱལ་
པོ་འདི་པས་རིལ་པོར་རྒྱ་ནག་ཏུ་བསྒྱུར་བཀོད་བྱས་སྐད་དོ། །དེ་རྗེས་ཐའི་ཙི་
ཀ་མ་ལའི་སྲས་ཡཱི་སུ་ཐེ་མུར་མཚན་ཅན་ཐའི་དིང་རྒྱལ་པོ་ཆུ་ཡོས་ལོ་བ་དགུང་
15 ལོ་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་ཤིང་བྱི་ནས་ས་འབྲུག་གི་བར་ལོ་ལྔར་རྒྱལ་སར་བཞུགས་
ནས་ཉེར་དྲུག་ལ་གཤེགས། དེ་རྗེས་རྒྱལ་པོ་ཏའི་མིང་ཏུ་ལུག་གི་སྲས་ཆེ་བ་
རིན་ཆེན་འཕགས་ལྕགས་བྱི་ལོ་བ་དགུང་ལོ་སུམ་ཅུའི་ཐོགས་སྤྲུལ་ལོར་རྒྱལ་
སར་འཁོད་དེ་ཞག་བཞི་བཅུ་ལོན་ནས་གཤེགས། དེའི་གཅུང་པོ་ཀོ་ས་ལའི་
མཚན་ཅན་སྒྲིང་ཙུང་རྒྱལ་པོ་སྤྲུལ་ལོ་བ་དེས་ལོ་འདིར་དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔའི་སྟེང་
20 རྒྱལ་སར་འཁོད་དེ་ཞག་ལྔ་བཅུ་ལོན་ནས་གཤེགས། དེའི་རྗེས་བྱོ་ཡན་ཐུ་
རྒྱལ་པོའི་སྲས་རྐྱང་བ་ཐུག་ཐེ་མུར་མཚན་ཅན་ཛྱི་ཡ་གཐུ་རྒྱལ་པོ་འབྲུག་ལོ་བ

དེས་ས་སྐྱོང་ལོ་ཉེར་དྲུག་ཕྲག་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ ནས་ཉེར་ དགུ་ལ་ གཤེགས།
མྱིང་ཚུང་རྒྱལ་པོ་ཀོ་ས་ལའི་སྲས་རིན་ཆེན་དཔལ་མི་སྟག་ལོ་བ་ དགུང་ལོ་བདུན
ཕྲག་རྒྱལ་སར་ཟླ་བ་གཅིག་བཞུགས་ནས་གཤེགས། དེ་རྗེས་རྡྲི་ཡ་ག་གྲྀ
རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཕྲ་གན་ཕེ་སྲུར་ས་ཧྲ་ལོ་བ་དགུང་ལོ་བཙུ་དྲུག་གི་ཕྲག་ཚུ་བྱའི་ལོར་
རྒྱལ་སར་བཞུགས་པའི་མིང་ཤྲན་རྡྲི་འམ་ཡོྺ་ཏ་ཀ་གྲྀ་ཏ་ཀན་ཞེས་པ་དེའི་རིང་ལ་ 5
བླ་མ་ས་སྐྱ་པ་ཀུན་དགའ་བློ་གྲོས་གདན་དྲངས་ནས་ཕྱུགས་ཚྭང་གིས་རྒྱལ་སྲིད
བསྐྱངས་ཏེ་བཞུགས་པ་ལ། རྒྱའི་ཧྲུ་ཞེས་པའི་ཚོ་རིགས་ཅན་གྱི་ཁྱིམ་ལ་ལྟས
བཟང་མང་པོ་དང་བཅས་པའི་བུ་གཅིག་ཧྲུ་གེ་ཞེས་པ་ཅིག་འཇམ་ཞིང་སྒྲུ་ཐབས
ལ་མཁས་པ་དེ། ཇི་སྐད་དུ། དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།
གཡོན་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གྲོགས་ཅན་ཅིག །མཛངས་པས་ལེགས་པར་མ་བརྟགས་ན། 10
ཁྲོང་གླུའི་དོན་རྣམས་མ་དཔྱད་པའི། རི་དྭགས་གཞན་གྱིས་བཀླག་པར་སྣང་།
ཞེས་དང་། འཇམ་མགོན་པཎ་གྱིས།

མ་བརྟགས་པར་ནི་སུ་ལ་ཡང་། ཡིད་ཆེས་པ་དང་བསྙོ་མི་བྱ།
བག་ཕབ་པ་ལས་སྐྱོན་བྱུང་དང་། གྲོས་བདབ་པ་ལས་དགྲར་གྱུར་མང་།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་པོས་མ་བརྟགས་པར་བག་ཕབ་སྟེ་མི་སྡེ་རྣམས 15
ཀྱི་སྡེ་དཔོན་ཆེན་པོར་བསྐོས་པ་དེས་རྒྱ་ནག་གི་མི་སྡེ་མཐའ་དག་དབང་དུ་བསྡུས
ཤིང་། རྒྱལ་སྲིད་འཕྲོག་པའི་བསམ་པས། འདུལ་བ་ལུང་ལས།

བཟང་པོ་དག་ལ་ལྟ་བའི་མིས། སྐྱེ་བོ་ངན་པ་བསྟེན་མི་བྱ།
སེང་གེ་ཁྱུ་མཆོག་མཛའ་བ་ལ། ལྤྱ་ཡིས་ཐ་དད་ཕྱེ་ལ་ལྟོས།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་པོ་དེའི་ནང་བློན་དཔའ་འཛངས་ཕལ་ཆེ་བ་སྒྲུ 20
ཐབས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕྲ་མ་བཙུག་སྟེ་ ནང་ བློན་གྱི་ གཙོ་བོ་ཕྲོྭག་ ཐ་དོྭ་ཐའི་ཅོ་

གསོད་དུ་བཅུག་པ་དང་ནང་བློན་གཞན་མང་པོ་རྣམས་རྒྱལ་པོ་ལས་ཐག་
བསྲིངས་པར་བྱས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་དམག་དྲངས་པའི་གྲབ་བྱེད་པའི་གོང་
དུ་ནུབ་གཅིག་རྒྱལ་པོ་དེའི་རྨི་ལམ་དུ། རྒད་པོ་སྐྲ་དཀར་པོ་ཅན་ཞིག་འོངས་
ཏེ་སྨྲས་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་ཁང་བསྲུང་བའི་ཁྱི་བཟང་པོ་སྤྱངས་པ་ལ།
5 ཕྱི་རོལ་གྱི་སྤྱང་གི་མ་རུངས་པ་རྒྱག་ཅིང་འོང་བར་འདུག་པས་དེ་ལ་ཐབས་ཅི་
སེམས། ཞེས་ཆེར་ཁྲོས་ཤིང་བཀའ་བཀྱོན་བྱས་ཏེ་མི་སྣང་བར་གྱུར་པ་རྨིས་
ནས་དེ་ལ་དངངས་ཤིང་སྐྲག་བཞིན་པས་སད་དེ། དེའི་སང་ཉིན་རང་གི་བླ་
མ་ལ་དོན་དེ་ཞུ་བ་དང་། བླ་མས་རེ་ཞིག་ཅང་མི་གསུང་བར་བཞུགས་ནས་
འདི་སྐད་གསུང་། ཁྱི་བཟང་པོ་ལྟ་བུ་རང་གི་ནང་བློན་སྤྱངས་ནས། སྤྱང་
10 གི་མ་རུངས་པ་ལྟ་བུ་ཧྲུ་གེ་ནང་བློན་གྱི་གཙོ་བོར་བཀུར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་རྒྱལ་སྲིད་
ལ་ངན་པ་འབྱུང་བའི་སྔ་ལྟས་ཡིན་གསུང་བ་ལ། རྒྱལ་པོས་དེ་ལ་ཐབས་
ཅིས་པན་ཞུས་པས། བླ་མས་འདི་སྐད་གསུང་། སྔོན་ཁྱོད་ཀྱི་གོང་མ་
པོག་ད་ཛྭ་པ་ལའི་སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོའི་དུས་སུ་རང་ཅག་གི་གཙུག་རྒྱན་ཆོས་རྒྱལ་
འཕགས་པས་ཉི་མ་གསུམ་གྱི་རིང་གཟུམ་པ་ལ། དེར་རྒྱལ་པོས་དེའི་རྒྱུ་
15 མཚན་ཞུས་པས། བླ་མས་འདི་ལྟར་གསུང་། རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་དང་ཁོ་བོ་
ཅག་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ་འབྱུང་བའི་དོན་རྟོག་མེད། རང་ཅག་གི་འོག་ཏུ་རྒྱལ་
རབས་དགུ་འམ་བཅུའི་རིང་ལ་གྲོ་གན་མིང་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པོ་འབྱུང་། དེའི་རིང་
ལ་རང་ཅག་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་གཉིས་ཀ་ནུབ་པར་གདའ། རྒྱུ་མཚན་དེ་
ཡིས་ཏུ་བ་ཡིན་གསུང་བར། དེར་རྒྱལ་པོས། ཀྱེ་བླ་མ་ལགས་ཁྱེད་ཀྱི་
20 སྐུ་ཚེ་ཐུང་བ་ལ་མ་འོངས་པའི་དུས་ཐག་རིང་པོའི་དོན་དེ་ཇི་ལྟར་མཁྱེན་ལགས་
ཞུས་པས། ཁྱོ་ལགས་ཁོ་བོས་འདི་ཙམ་ལྟ་ཞིག་སྔོན་གྱི་དུས་སུ་ས་སྐྱོགས་

འདིར་ཞག་བདུན་གྱི་རིང་ལ་ཁྲག་གི་ཆར་ཆེན་པོ་འབབས་ པའང་ ཁོ་བོས་ ཤེས་
གསུང་། དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་དེས་སྔོན་གྱི་ཡིག་ཚང་རྣམས་ཀློག་སྟེ་ལྟ་རྟོག་བྱས་
པས། ཡིག་ཚང་གཅིག་ན་སྔོན་རྒྱ་ནག་གི་ཐང་ཐའི་ཙུང་རྒྱལ་པོའི་དུས་སུ་ས་
ཕྱོགས་འདིར་ཁྲག་གི་ཆར་ཆེན་པོ་ཞག་བདུན་ལ་བབས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱ་ནག
གི་ལོ་ཙཱ་བ་ཐང་ཡང་ཙུང་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ སློབ་ མ་ ཞིག 5
གིས་མ་འོངས་པའི་དུས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་བཤད་ པ་ དང་ བཅས་པ་ མཐོང་ ནས།
རྒྱལ་པོ་དེས་བླ་མ་འཕགས་པ་ལ་སྔར་ལས་ཀྱང་ ཆེས་ ཤིན་དུ་ མོས་ གུས་ སྐྱེས་
པར་འདུག །དེ་ལྟར་རྗེ་བཙུན་གྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་དུས་ལ་ཐུག་པ
འདིར་སུ་ཡིས་བཟློག་པར་ནུས། འོན་ཀྱང་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ
དྲག་དུ་གདབ། རང་གི་ཆོས་བསྐྱང་ལ་གཏོར་མ་འབུལ། དེས་ཕན་པར 10
འགྱུར་ཡང་སྲིད་གསུངས་པས། ཇི་སྐད་དུ། འཇམ་མགོན་ས་པཎ་གྱིས།

ཕན་པར་སྨྲ་བ་དཀོན་པ་སྟེ། དེ་བས་དེ་ཉན་པ་དཀོན།
སྨན་པ་མཁས་པ་རྙེད་དཀའ་སྟེ། དེ་ཡི་ཚིག་བཞིན་བྱེད་པ་ཉུང་།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་པོ་དེས་བླ་མ་ལ་ཁྲིམས་དེ། བླ་མ་ཁྱོད་ཀྱིས
རང་གི་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཤིག་ཅེས་པ་ལ། བླ་མས་ཐུགས་ཤིན་དུ་དགའ་བས 15
འདི་ལྟར་བསྟན་སྲིད་བདེ་བར་གནས་པའི་སྐབས་སུ་བདག་ལ་རང་ཡུལ་དུ་སོང
ཞེས་གསུང་བ་འདི་ནི་དྲིན་ཅན་བླ་མའི་བྱིན་རླབས་ཡིན་ཞེས་གསུང་ནས་ས་སྐྱའི
ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་སོ། །དེའི་རྗེས་ས་སྤྲེལ་ལོར་ ཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་ཉེར་བརྒྱད
ལ། འཇམ་མགོན་ས་པཎ་གྱིས།

གཡོ་ཅན་བཟང་པོའི་ཚུལ་བཟུང་ནས། ཕྱི་ནས་དོན་ལ་བསླུ་བ་ཡོད། 20
རི་དགས་རྔ་མ་བསྟན་ནས་ནི། ཁྲེལ་འདས་བོང་བུའི་ཤ་དགའ་ཚོང་།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱའི་ཧྲུ་གེས་ཐུས་ནོར་ཡིན་ཞེས་འབྲིད་དེ་ཤིང་རྟ་ཁྲི་
ཚོ་དྲུག་གི་ནང་དུ་དམག་དཔུང་རྣམས་སྤྲས་ནས་ རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ དུ་ཞུགས་ཏེ་
མི་མདའ་གཏང་བའི་བརྡའ་བྱས་པ་དང་མཉམ་དུ་དམག་དཔུང་ རྣམས་ ཕྱིར་ཐོན་
ནས་རྒྱལ་སྲིད་འཕྲོག་གོ ། དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་ཨུ་ཧ་ཀ་ཝུ་ཝོ་ཀན་ཐེ་ཧུར་ཐོས་ཏེ།
རྒྱའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་ཤོར་ལ་ཆུ་ཀླུང་ཁིར་ལུན་གྱི་འགྲམ་དུ་སོང་ནས་པུ་ར་
ཧོ་ཝོ་ཞེས་པ་བརྩིགས་ཏེ་དེར་སོག་པོ་ཙམ་གྱི་རྒྱལ་པོར་ བྱས་ ནས་ལོ་གསུམ་
བསྡད་དེ་དགུང་ལོ་ང་གསུམ་གྱི་ཐུགས་ཁྲི་ལོར་གཤེགས་སོ། །གོང་མ་ཚེང་
གིས་རྒྱལ་པོས་རྒྱ་ནག་ལ་མངའ་བསྒྱུར་བའི་ཤིང་སྟག་ནས་ས་སྤྲེལ་འདིའི་བར་
དུ་ལོ་བརྒྱ་དང་དོན་ལྔ་ལ་ཧོར་རྒྱལ་པོ་རབས་བཅོ་ལྔས་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱངས་ སོ།།
དེའི་སྲས་པི་ལིག་ཐུ་ས་སྟག་ལོ་བ་ དགུང་ལོ་སོ་བཞིའི་ཐོག་ ཐུགས་ཐག་ ལོར་
རྒྱལ་སར་འཁོད་དེ་ཞི་གཅིག་ལས་གཤེགས། དེའི་གཅུང་པོ་ཨུ་ས་གལ་ཏ
ལོ་བ་དགུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་སྟེང་ས་ལུག་ལོར་རྒྱལ་ སར་ བཞུགས་ཏེ་ཞི་ བདུན་ལ
གཤེགས། དེའི་སྲས་ཨེང་ཏེ་ཛོ་རིག་ཐུ་དང་། ཨེལ་བེག་ཏྲི་གུ་ཡེས་ཏུའི
དང་། ཏར་གོ་ཆག་ཏྲུ་གུ་རུང་ཏོང་ཐའི་ཙི་ཞེས་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཆེ་བ
ཨེང་ཏེ་ཛོ་རིག་ཐུ་ཕག་ལོ་བ་དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་སྟེང་ས་སྤྲུལ་ ལོར་ རྒྱལ་ སར་
བཞུགས་ནས་སོ་བཞི་ལ་གཤེགས། དེའི་གཅུང་ཨེལ་བེག་ཏྲི་གུ་ཡེས་ཏུའི
གླང་ལོ་བ་དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་ཐོག་ཆུ་བྱའི་ལོར་རྒྱལ་སར་ འཁོད་དེ་ ལོ་བདུན
ལོན་པའི་སྐབས་སུ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར
བུད་མེད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མང་ཞིང་སྐྱེ་མཐའ་ཡས་པས་དེའི་ཕྱིར་འདི
ནི་སྐྱེ་མ་སྟེ་བུད་མེད་ཅེས་བྱའོ། །གང་བུད་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་བ་དེ་དག
བདུད་ཀྱི་ལག་ཏུ་སོང་བའོ། །གང་བདུད་ཀྱི་ལག་ཏུ་སོང་བ་དེ་དག་སྡིག་ཅན

ཁྲི་དབང་དུ་སོང་བ་སྟེ། བུད་མེད་ནི་ཉེས་པ་མང་པོ་སྐྱ་མཐའ་ཡས་པ།
སེམས་ཡང་བ། སེམས་འགྱུར་བ། སེམས་མི་བརྟན་པ། སེམས་
རབ་ཏུ་གཡོ་ཞིང་མི་བརྟན་པ་སྤྲེའུའི་སེམས། སྤྲེའུ་དང་མཚུངས་པ། སྐྱོ་
སྐྱོན་པ་ལ་མཁས་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བུད་མེད་ཅེས་བྱའོ། ཞེས་དང་། འཇམ་
དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། 5

བུད་མེད་ཆགས་པས་བསླུས་པས་ན། ཀུན་ནས་ཡོངས་སུ་འཁོར་འགྱུར་ཞིང་།
འདམ་ཆེན་ནང་དུ་འབྱིང་འགྱུར་ལ། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་བཙོན་ར་ཡིན།
བུད་མེད་ཆགས་པའི་ཆྲུན་པོའི་མི། རྟུལ་བའི་རོ་ལ་ཁྲ་བཞིན་ནོ།
གང་དུ་མི་ནི་ཆགས་བྱེད་པ། ཤིན་ཏུ་མི་བཟང་སྡུག་བསྔལ་བཟོད།
དཀར་པོའི་ཆོས་ནི་ནུབ་ཉམས་བྱེད། 10

ཅེས་དང་། དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

ས་བདག་འདོད་ལ་ཆགས་པས་པན་དང་གནོད་པ་ཤེས་མི་འགྱུར།
ཇི་ལྟར་རང་དགར་རང་སྤྱོར་སྤྱོས་པའི་གླང་ཆེན་བཞིན་དུ་སྤྱོད།
དེ་འོག་འགྲོད་པས་རབ་གདུངས་ཉམ་ངའི་སྐྱ་ངན་གཡང་སར་ལྟུང་།
དེ་ཡིས་འཁོར་ལ་ཉེས་པ་སྐྱོར་བྱེད་རང་གི་སྐྱོན་མ་རིག། 15

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཙང་པོ་རྡུ་ག་རྟང་རྫོང་ཐའི་ཅིའི་བཙུན་མོ་ཨུལ་
ཅིའི་ཧོང་གོ་ལ་སེམས་ཤིན་དུ་ཆགས་ནས་དེ་བདག་གིར་བྱེད་པའི་ཆད་དུ་གཙང་
པོ་བསད་དེ། ཨུལ་ཅིའི་ཧུང་གོ་བཙུན་མོར་བླངས་དེ་རེ་ཞིག་གནས་སོ། །དེ་
ཉིད་ལ་ཇི་སྐད་དུ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལས།

སེམས་ཅན་འདི་དག་ཁྲོ་བའི་རྒྱུས། གཅིག་ལ་གཅིག་ནི་ཟ་བར་བགྱིད། 20
ཡང་དང་ཡང་ནི་ངན་སོང་དུ། སྡུག་བསྔལ་དུ་མས་རབ་ཏུ་གཟིར།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཨོའི་རད་ཀྱི་ཐའི་ཙི་ཨུ་ཏེ་ཆི་ཏ་ཤ་ཏ་ཟེར་བ་དེས་
ཕྲག་དོག་གི་དབང་གིས་སེམས་འཁྲུགས་པས་རྒྱལ་པོ་དེ་བཀྲོངས་ནས་བཙུན་
མོ་ཨུལ་ཙའི་ཧོང་གོ་ཆུང་མར་བླངས་ནས་ཧོར་ཡུལ་པལ་ཆེར་ལ་དབང་བསྒྱུར་
ཟེར། བཙུན་མོ་ཧོང་གོ་དེས་ཐའི་ཙི་ཧྲུ་ག་རུང་ལ་ཡོད་པའི་ཚོ་མངལ་ན་སྦྲིད་
5 ཆགས་ནས་ཟླ་བ་གསུམ་ལོན་པ་དེ་རྒྱལ་པོ་ཨེལ་བེག་ཏྲི་ག་ལེསྲུ་ཏུའི་བདག་
གིར་བྱས་ཏེ་ཟླ་བ་བཞི་ལོན་པའི་ཚོ་ཨུ་ཏེ་ཆི་ཏ་ཤ་ཏས་འཁྲོག་པ་ལ་ཟླ་བ་རྫོགས་
ནས་བཙས་པ་དེ་ལ་ཨ་ཛའི་ཞེས་མིང་བཏགས། རྒྱལ་པོ་ཨེལ་བེག་ཏྲི་ག་
ལེས་ཏུའི་འདིའི་སྲས་ཆེ་བ་གཱུན་ཐེ་ཧུར་སྤྲུལ་ལོ་བ་དགུང་ལོ་ཉེར་བཞི་ཐོག་ཧྭགས་
འབྲུག་ལོར་རྒྱལ་སར་འཁོད་དེ་ཉེར་དྲུག་ལ་གཤེགས། དེའི་གཅུང་ཨུལ་
10 ཙིའི་ཐེ་ཧུར་ལུག་ལོ་བ་དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔའི་སྟེང་ཆུ་ལུག་ལོར་རྒྱལ་སར་བཞུགས་
ནས་སོ་གཉིས་ལ་གཤེགས། དེའི་སྲས་དེལ་བེག་པག་ལོ་བ་དགུང་ལོ་བཅུ་
བདུན་ཐོག་ཧྭགས་ཡོས་ལོར་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་རང་ལོ་ཉེར་གཅིག་ལ་
གཤེགས། དེའི་རྗེས་ཨོའི་རད་ཀྱི་ཨུ་ཏེ་ཆིའི་སྲས་ཨེ་སེན་ཏུ་ཡོས་ལོ་བ་རང་
ལོ་ཉེར་དགུའི་ཤིང་ལུག་ལོར་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་སོ་དགུ་ལ་འདས་སོ།།
15 དེ་རྗེས་ཧྲུ་ག་རུང་གི་སྲས་ཨ་ཛའི་ཐའི་ཙི་ཞེས་པ་དེས་ཨོའི་རད་ཀྱི་ས་ཆ་ནས་
བྲོས་ཏེ་རང་གི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས། ཨོ་ཆི་གིན་གྱི་སྲས་བཀྲུད་ཨ་དའི་ཐའི་ཙི་
ལ་འགྲོགས་བྱས་ཏེ་ཨོའི་རད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་དམག་དྲངས་པས་ཨོའི་རད་ཀྱི་མི་
སྡེ་དབང་དུ་བསྡུས་ཤིང་། ཨ་དའི་ཐའི་ཙི་རང་ལོ་སོ་བདུན་ཐོག་མེ་ཏྭ་ལོར་
རྒྱལ་སར་བཞུགས་པའི་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་ཨོའི་རད་རྒྱལ་པོ་ཨེ་སེན་ཏུའི་
20 སྲས་ཐོ་གན་ཐའི་ཙི་དེས་རྒྱལ་པོ་དེ་བཀྲོངས་ནས། ཇི་སྐད་དུ། འཇམ་
མགོན་ས་པཎ་གྱིས།

རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་དཔྱོད་པར། དགྲ་ལ་མཆོང་ན་ཆླུར་རྟགས་ཡིན།
མར་མེའི་འོད་ལ་འཛོངས་པ་ཡིས། སྦྲང་བུ་དཔའ་བར་འགྲོ་འཚམ་ཅི།
ཞེས་དང་།
ཏ་ཙང་མཐུ་རྩལ་ཆེ་དྲགས་ན། ཐུབ་པའི་སྟ་གོན་བྱེད་པ་ཡིན།
གཡུལ་དུ་བསད་པ་པལ་མོ་ཆེ། མཐུ་རྩལ་ཅན་ལ་བྱུང་བ་མང་། 5
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བོག་ད་ཆེང་གིས་རྒྱལ་པོའི་སོ་བྲང་གི་མདུན་དུ་ཤིན་
ཏུ་ཁེངས་ཤིང་དྲེགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བོག་ད་རྒྱལ་པོ་ལ་ཁྲུད་དུ་གསོད་པའི་ཚིག
ཅལ་ཅོལ་མང་པོ་སྨྲས་པས་དེའི་ལ་ནས་ཁྲག་བྱུང་ནས་འདས་སོ། །དེའི་
སྲས་ཨེ་སེན་པག་ལོ་བ་རང་ལོ་སོ་གཉིས་གྲོག་ས་ཧྲའི་ལོར་རྒྱལ་སར་ལོ་གཅིག
ཙམ་བསྡད་དེ་རྒྱལ་སྲིད་ཤོར། དེ་ནས་ཨ་ཛའི་ཐའི་ཅོའི་སྲས་གསུམ་གྱི་ཆེ་ 10
བ་ཐའི་ཙུང་སྟག་ལོ་བ་དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་གྲོགས་ལུག་ནས་ལོ་བཅུ་བཞིའི་
བར་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱངས་དེ་ཆུ་སྤྲེལ་ལོར་ཡོའི་རོང་ཀྱི་ཨེ་སེན་དང་འཐབ་ནས་
གཉིས་ཀ་འདས་སོ། །དེ་རྗེས་ཐའི་ཙུང་གི་བུ་སེར་ཏར་གན་ཐའི་ཅོ་མི་སྟག
ལོ་བ་རང་ལོ་བདུན་ལ་ཆུ་སྤྲེལ་ལོར་རྒྱལ་སར་བསྡད་པའི་ལོ་རྗེས་མ་ལ་དོ་ལོན་
ཐུ་མེད་ཀྱི་དོ་གོ་ལོང་ཐའི་ཅིས་བཀྲོངས། སེར་ཏར་གན་གྱི་ཕྲུ་བོ་མོ་ལོན 15
ཐའི་ཅོ་སྤྲེལ་ལོ་བ་དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་སྟེང་ཆུ་བྱ་ལོར་རྒྱལ་སར་བསྡད་ཅིང་དེའི་
ལོ་རྗེས་མ་ལ་འདས་སོ། །དེ་རྗེས་ཨ་ཛའི་ཐའི་ཅོའི་སྲས་གསུམ་པ་མན་ད྄
གྷོལ་ཏ་ལོ་བ་དགུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་གྲོག་ཆུ་ལུག་ལོར་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་དོ་གོ
ལང་ཐའི་ཅི་དེ་བསད་དེ་དོ་ལོན་ཐུ་མེད་ཀྱི་མི་སྡེ་མངའ་འོག་ཏུ་བཅུག །དེ་ནས་
ཨ་ཛའི་ཐའི་ཅོའི་སྲས་གཉིས་པ་ཨ་ནུ་པར་ཛི། དེའི་སྲས་ཏར་གྱི་ཆག། 20
དེའི་སྲས་བླ་ཡན་སུང་ཏེ་པོལ་ཏ྄ོ་ཛི་ཛ྄ོང་སྟེ། དེ་དང་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ།

ཛཱ་སྐད་དུ། འཇམ་མགོན་ས་པཎ་གྱིས།

ཧག་དུ་འཁྲིད་ལ་བརྩོན་པའི་མིས། མཛའ་བོ་བརྟན་པའང་ཕྱེད་འགྱུར་ཏེ།

ཆུ་ཡིས་ཧག་དུ་གཙོས་གྱུར་ན། བྲག་ལ་སེར་ཀ་མི་འབྱུང་ངམ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱེ་བོ་ངན་པ་གཞན་གྱིས་ཕྲ་མ་ཡང་ཡང་བཏུག་པའི་

5 རྐྱེན་གྱིས་དེ་གཉིས་གཡུལ་འགྱེད་པས་པོལ་ཧྭ་ཛཱི་ནྭང་པམ་སྟེ་གཞན་ཕྱོགས་སུ་

བྲོས་སོ། །རྒྱལ་པོ་མན་ཏྲི་གོྲལ་དགའ་ལོ་ཞེ་གཉིས་སྟེང་མི་པག་ཡོར་

ག་ཤེགས། རྒྱལ་པོ་དེ་བུ་མེད་པར་འདས་པའི་འོག་དུ་དེའི་བཙུན་མོ་ཆུང་བ

མན་ཏྲི་ཧའི་སེ་ཆེན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད། ཧོར་ཆེན་གྱི་སྡེ་པའི་ཧ་བོ་ཕྲྭ་ཧ་སར་

གྱི་བུ་བརྒྱུད་ནི་ཡན་པོ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བའི་དཔོན་པོ་གཅིག་གིས་རང་གི་བཙུན་

—10 མོར་བླང་གྲབ་བྱས་པ་ལ། བཙུན་མོ་དེས་ཁ་མ་ཉན་པར། པོག་ད་ཆེང་

གིས་རྒྱལ་པོའི་སྲས་བརྒྱུད་ཁྲིམ་ཐབ་དུ་བཙལ་བ་ན། དེའི་ཚེ་པུ་ཡན་རྒྱང་

ཧའི་སྲས་པུ་ཁྲོ་སྟུང་ཧེ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཐེ་མུར་ཧ་དག་ཅེས་བྱ་བའི་ཁྲིམ་ན་གསོས་

ཤིང་སྐྱེད་དེ་ལོ་བདུན་ལོན་པ་དེ་ཁྲིད་ནས་ཁྲིམ་ཐབ་དུ་བྱས་པ་དེ་ གཉིས་ ཀྱིས་ ལྷ་

དང་པ་མེས་དག་ལ་མཆོད་པ་བྱས་ཤིང་ཕྱག་བྱས་ཏེ། སྨོན་ལམ་འདི་ལྟར་

15 གདབ་བོ། །པོག་ད་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱུན་འཆད་པར་མི་བྱ་བའི་དོན

ད་བུ་ཆུང་འདི་ལ་ཡང་མ་བརླམས་པར་ཁྲིམ་ཐབ་དུ་བྱས་པ་འདིའི་མཐུས། ཁོ་

མོ་ལ་བུ་བདུན་དང་བུ་མོ་གཅིག་བྱུང་ཞིང་། བུ་དེ་དག་ལ་པོ་ཡོད་བདུན་ཞེས

མིང་བཏགས་ནས་པོག་ད་རྒྱལ་པོ་ཁྲིད་ཀྱི་རྒྱལ་ རབས་ བཟང་པོ་སྤེལ་ བར་ ཤོག

ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་ནས་ཁྲིའུ་དེ་དང་བཟའ་མིར་གྱུར་ཏོ། །ལྷགས

20 སྟག་ལོ་དེ་ཉིད་ལ་པུ་ཁྲོ་སྟུང་ཧེ་ ཞིང་སྤྲེལ་ལོ་བ་ དགའ་ལོ་བདུན་ཐོག་ མན་ཏྲི་ཧའི་

སེ་ཆེན་ས་ཧ་ལོ་བ་ལོ་སོ་གསུམ་ལོན་པ་དེ་བཙུན་མོར་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་སར་བཞུགས

ནས་དྷ་ཡན་ཏ་ཀན་ཞེས་མཚན་ཡོངས་སུ་གྲགས་སོ། །མན་དྭོ་ཏའི་སེ་ཆེན་
དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་ལྟར་ཐུ་རུ་བོ་ལོད་དང་སྤྲི་ཀྲི་བོ་ལོད་ཅེས་པའི་
སྲས་གཉིས་མཚེ་མར་བཙས། དེ་རྗེས་ཐུ་རུ་ཐུ་ཀང་ཙུ་ཞེས་པའི་བུ་མོ་དང་
བྷ་རས་བོ་ལོད་གཉིས་མཚེ་མར་བཙས། དེ་རྗེས་ཨར་སྭོ་པོ་ལོད་ཅེས་པ་
བྱུང་། དེ་རྗེས་ཨལ་ཆུ་པོ་ལོད་དང་ཨོ་ཆིར་པོ་ལོད་གཉིས་མཚེ་མར་བཙས།
དེ་རྗེས་ནྷ་རེ་བོ་ལོད་བཙས་སོ། །ཡང་རྒྱལ་པོ་དེའི་བཙུན་མོ་ཛ་ཡི་ཡར་ཞེས་
པ་ལས་སྲས་གེ་རེ་བོ་ལོད་དང་། གེ་རེ་སེང་ཇི་གཉིས་དང་། བཙུན་མོ་
ཨོའི་རོད་ཏུ་སའི་ཞེས་པ་ལས་སྲས་གེར་ ཐུ་དང་ ཨུ་པ་ སན་ ཆ་ ཆིང་ ཐའི་ཇི་
གཉིས་ཏེ་སྲས་བཅུ་གཅིག་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་དྷ་ཡན་རྒྱལ་པོ་ལོ་དོན་བཞིའི་རིང་
ལ་རྒྱལ་སར་ བཞུགས་ ནས་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ ཅུའི་ཆུ་ཡོས་ལོར་ གཤེགས་སོ། །
དེའི་སྲས་ཐུ་རུ་བོ་ལོད། ཨྭོ་ལྭུས་པོ་ལོད་གཉིས་ནི་ཡབ་ཞལ་བཞུགས་རིང་
ལ་གཤེགས། ཐུ་རུ་པོ་ལོད་ཀྱི་སྲས་ཆེ་བ་པོ་དེ་ཨ་ལག་ཐའི་ཅི་ཤིང་བྱི་ལོ་
བ་དགུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་ཐོག་ཤིང་འབྲུག་ནས་མི་ལུག་གི་བར་དུ་ལོ་བཞི་ལ་རྒྱལ་
སར་བཞུགས་ནས་གཤེགས། དེའི་སྲས་ཏ་རས་སྟོན་ཏུ་དེང་ཐའི་ཅི་འབྲུག་
ལོ་བ་དགུང་ལོ་ཉེར་དགུའི་སྟེང་ས་སྤྲེལ་ལོར་རྒྱལ་སར་གཞུགས་ནས་རང་ལོ་སོ་
བརྒྱད་ལ་གཤེགས། དེའི་སྲས་བཞིའི་ཆེ་བ་ཐུ་མེན་ཐའི་ཅི་ཕག་ལོ་བ་དགུང་
ལོ་ཉི་ཤུའི་ཐོག་ས་ཏ་ནས་ཆུ་འབྲུག་གི་བར་དུ་ལོ་སོ་ལྔ་ལ་རྒྱལ་སར་བཞུགས་
ནས་གཤེགས། དེའི་སྲས་བཅུ་གཅིག་གི་ཆེ་བ་བྷུ་ཡན་ཐའི་ཅི་ཡོས་ལོ་བ་
དགུང་ལོ་སོ་དགུའི་ཐོག་ཆུ་སྦྲུལ་ལོར་རྒྱལ་ སར་ བཞུགས་ ནས་ ཞེ་ དགུ་ ལ་
གཤེགས། དེའི་སྲས་མང་གྷོས། རབ་དཀར། མ་གྷོ་ཏི་ཐད་ཅེས་
པ་གསུམ་ཡོད་ པའི་ཆེ་ བ་ མང་ གྷོས་ ཡབ་ རྒྱལ་པོ་བཞུགས་ པའི་ རིང་ ལ་

ག་ཤེགས། དེའི་སྲས་ལེགས་ལྡན་བྲ་ག་ཕྭོར་ཐའི་ཙོ་དང་། སང་གར་
ཛམ་ཡོད་ཕན་ཐའི་ཙོ་གཉིས་ལས། ཐའི་ཙོ་ཆེ་བ་ལེགས་ལྡན་པྲ་ག་ཕྭོར་ཙུ་
འབྲུག་ལོ་བ་དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་སྟེང་ཤིང་འབྲུག་ལོར་རྒྱལ་སར་བཞུགས་པ་
ལ་ཆ་ཕར་ཧྭ་ཐོག་ཕྭ་ཧ་ཀན་ཞེས་གྲགས་སོ། །རྒྱལ་པོ་ལེགས་ལྡན་ཧྭ་ཐོག
ཕྭ་འདི་ཆོས་ལ་དཀར་ཞིང་བསྟན་པའི་བྱ་བ་མཛད་པ་ལེགས་པ་ཡིན་ཀྱང་བར་
སྐབས་སུ། འཛམ་མགོན་ས་པཎ་གྱིས།

གཞུང་ས་ནོར་ལ་གཅེས་འཛིན་པ། མཛའ་བཤེས་ཡིན་ཡང་ཡིད་མི་བརྟན།
ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་གསུམ་བྲོས་ནས། གཉེན་གྱིས་བརླག་པར་བྱས་པ་མང་།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡིད་བརྩུགས་པའི་རྒྱ་མི་ཞིག་གིས་སྒྱུ་ཐབས་ཀྱིས་
སྤྲུལ་མགོ་གཅིག་ལ་མཇུག་མ་མང་བ་དང་སྤྲུལ་མགོ་མང་ལ་མཇུག་མ་གཅིག་
པ་གཉིས་བྲིས་དེ་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་བསྐུར་པས། རྒྱལ་པོས་དེའི་རྒྱུ་མཚན་དྲིས་
པ་དང་། པོ་ཉ་བས་ཞུ་བ། སྤྲུལ་མགོ་གཅིག་པའི་མཇུག་མ་མང་ཡང་
མགོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་པ་ལྟར་རང་ཅག་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་པོ་གཅིག་ཡིན་པས་ཆབ་
འོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེས་བསྐོས་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན། ཁྱེད་བོད་ཡུལ་
ད་རང་ཚུགས་འཛིན་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་དབུ་གཙོ་མང་བའི་སྟབས་ཀྱིས་སྤྲུལ་མགོ་
མང་བ་ལྟར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདུན་པ་གཅིག་ཏུ་སྒྲིལ་དཀའ་བས་རྒྱལ་སྲིད་ཡུན་
རིང་དུ་བརྟན་པར་དཀའ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་ལ་བདེན་སྙམ་
སྟེ། རང་གི་ཉེ་དུའི་དཔོན་ཆེན་རྣམས་དང་ནང་འཁྲུགས་བྱེད་ཅིང་ཧ་ཅང་རྩུབ་
པས་གནོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

ཆུང་མ་ངན་དང་མཛའ་བོ་ངན། རྒྱལ་པོ་ངན་དང་ཉེ་དུ་ངན།
ཁྲིམས་མཚོས་ངན་དང་ཡུལ་ངན་རྣམས། ཐག་རིང་དུ་ནི་སྤང་བར་བྱ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉེ་དུའི་དཔོན་ཆེན་དེ་རྣམས་སེམས་སྐྱོ་ཞིང་སྨུན་པས་མཁར་སྔོན་གྱི་ཐུ་མེད་ཕྱོགས་ནས་རང་རང་གི་འབངས་དང་བཅས་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་འགྲོལ་དེ་གནས་བདབ་ཅིང་། ཨོས་བུ་རྩ་ཧུར་ནོ་ཡན་སོགས་ཡུལ་ཕྱོགས་འདིར་ཡོངས་ནས་ནའི་རམ་ཐ་ཧྭ་པོག་ད་སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོ་ལ་མགོ་བཏགས་བྱས་ཤིང་། ཧ་བོ་ཧྭ་ཧ་སར་གྱི་སྲས་བརྒྱུད་ཇོར་ཆེན་ཕྱོགས་ཀྱི་དཔོན་ཆེན་རྣམས་དང་བཅས་པོག་ད་རྒྱལ་པོ་དེའི་ནང་བློན་གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་ཏོ། །དེར་མ་ཟད་རང་ལོ་ཞི་གསུམ་ཕོག་རྩ་སྨིན་རྒྱལ་མཚན་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་ཐུགས་དཀྲུགས་པ་དང་། ཡང་དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

སྤྲུལ་གདུག་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་གདུག །སྤྲུལ་བས་ལྷག་པར་སྐྱེ་ངན་གདུག།
སྤྲུལ་གདུག་སྨན་དང་སྔགས་ཀྱིས་ཐུབ །སྐྱེ་ངན་གདུག་པ་གང་གིས་ཞི།

ཞེས་དང་། འཇམ་མགོན་ས་པཎ་གྱིས།

གཡོ་ཅན་སྙན་པར་སྨྲ་བ་ནི། རང་དོན་ཡིན་གྱི་གཞན་ཕྱིར་མིན།
སྨིན་བུ་བསྙེན་ནས་གསོད་པ་དེ། ཉས་ངན་གཏོང་གི་དགའ་ནས་མིན།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དྷ་ཡན་རྒྱལ་པོའི་སྲས་བཅུ་པ་གེ་རེ་སེང་ཟེ་ལ་བུ་བདུན་ཡོད་པའི་གསུམ་པ་ཨོ་ནོ་ཧྭ་ཨུས་ཛིང་གི་ཚ་བོ་ཚེ་ཧོར་ཚོག་ཐོ་ཞེས་པ་དེ་ཧལ་ཧ་དང་ཡུལ་ནས་སྤྲུགས་པ་མཚོ་ཁར་འོངས་དེ་ རྒྱལ་པོ་འདི་ལ་འཕྲིན་བསྐུར་པ་ནི། ངེད་ཚོའི་ཡུལ་འདིར་སྔོན་ནས་ས་སྐྱ་པའི་བསྟན་པ་དར་བ་ལ་དེང་སང་དགེ་ལུགས་པ་དར་གིན་འདུག་པས་དེ་འཛོམས་ན་ ལེགས་ ཅེས་པའི་གྲོས་ངན་སྨོལ་བ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་ཏེ། འཇམ་མགོན་ས་པཎ་གྱིས།

བསོད་ནམས་ཟད་ན་ངན་སེམས་སྐྱེ། རིགས་ཟད་པ་ན་བུ་ངན་སྐྱེ།
ནོར་ཟད་པ་ན་བརྐམ་ཆགས་སྐྱེ། ཚེ་ཟད་པ་ན་འཆི་ལྟས་འབྱུང་།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྡེ་སྲིད་གཙང་པ་ཕུན་ཚོགས་རྣམ་
རྒྱལ་དང་བསྡོངས་ནས་དགེ་ལུགས་ པའི་ བསྟན་ པའི་མིང་ མེད་ དུ་གཏོང་ རྩིས་
ཀྱིས་དམག་དཔུང་བཅས་བོད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ཆས་པ་དང་། མཚོ་སྔོན་གྱི་བྱང་
གི་ཞི་ར་ཐལ་དུ་ཕྱིན་པའི་དུས་སུ། འཇམ་དཔལ་བཀའ་སྡོད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
5 པོས་དེ་བསྒྲལ་བས་སྐྱ་དང་ཧོར་གྱི་རྒྱལ་སྲིད་གཉིས་ཀ་འཕྲོར་རོ། །དེའི་རྗེས་
སུ་ཉིའང་ཐའི་ཛེཙུ་དང་སུ་ཐའི་ཐའི་ཛེཙུ་སྟེ་རྒྱལ་མོ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་། ཨོ་
ཨེའི་ཧོང་གོར་དང་ཨ་པ་ནའི་སྟེ་རྒྱལ་བུ་བྱིས་པ་གཉིས་ལ་འཁོར་དུ་ཆ་གར་དེ་ཉེ་
སྐོར་བ་ཆོ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་དམག་མི་སྟོང་དུ་མ་ལོངས་པ་ ཙམ་ ལས་མ་ ལུས་ཤིང་།
ལོངས་སྤྱོད་ཕལ་ཆེ་བའང་ ཤིང་ལོ་རླུང་གིས་ བདས་པ་ བཞིན་དུ་སོང་ བས་ཡི་
10 མུག་ནས། གསེར་ཁུང་ལས་བསྒྲུབས་པའི་རིགས་ཀྱི་སྲུང་ མ་གུར་ མགོན་གྱི་
སྐུ་བརྙན་ཐིག་ཚད་དང་གཟུངས་གཞུག་དང་རབ་གནས་ཐམས་ ཅད་ འགྲོ་མགོན་
འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གནང་བ་ཞིག་འབྲལ་ སྐུངས་ སུ་ཡོད་ པ་དེ་དབུ་ ཕྱིས་སུ
ཞལ་སྤྲོད་བྱས་ཏེ་བཀྲམ་ལ། མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཤམས་ནས་མཆོད་ཅིང་།
ད་ལུགས་ཟུང་དང་དུ་ཕྲུག་གཉིས་ལ་རེ་ཞིག་ རང་ མགོ་ ཐོན་ པའི་ རེ་ བ་སྐྱངས་
15 གཞིས། མི་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་པ་ལས་འོས་མ་མཆིས་པས། ཕྱོགས་གང་
གི་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ན་འཕྲལ་ཕུགས་སུ་བཀྲ་ཤིས་ པ་དེ་ཕྱོགས་ སུ་ ཞལ་བསྒྱུར་
ཅིག་ཅེས་བདེན་བརྫུན་གྱི་དཔོད་ཚིག་གསུངས་ནས་ཉལ་བས། ནང་པར་བལྟས་
ཙམ་ཤར་ལྷོའི་ཕྱོགས་སུ་ཞལ་བསྒྱུར་འདུག་ཟེར། དེ་ནས་ནའི་རས་ཐ་ཧྥུ་ཨན་
དེར་པོག་ཏ་ཐའི་ཙུང་རྒྱལ་པོའི་སྙན་གྲགས་སྤུ་མོ་ནས་ གསན་ཡོད་ཅིང་ ཕྱོགས་
20 ཀུང་འགྲིག་པས། ཇི་སྐད་དུ། དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།
པན་སྐྱབས་ཆེ་ལ་བརྟེན་ན་ནི། ཆུང་ཡང་བཙན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར།

རི་རབ་བརྗོན་ལ་བརྟེན་པའི་བྱ། གསེར་གྱི་མདོག་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་གྲགས།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྲུག་དེན་གྱི་གནས་སུ་ཕྱིན་དེ་པོག་ད་རྒྱལ་པོར་མགོ
བཏགས་བྱས་ཤིང་། ཐ་མ་ཀ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྲུལ་ལོ། །དེ་ཡང་སྔོན་རྒྱ་ནག་གི
ཡུལ་ད་པུ་བདུན་ཞེས་པའི་མི་དབང་བདུན་བྱུང་བའི། རྩ་བླང་གི་དུས་སུ་རི་ཀིང
ཤན་ལ་བུའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱང་ཀྲའང་བབས་པ་པི་འན་ཧྥ་ཞེས་པའི་མིས་མགྲོན་ནས། 5
དེས་རིན་པོ་ཆེ་མི་མངའ་བའི་གནས་སུ་བྱ་རྒྱལ་འདི་མི་འབབ་བས། ཅེས་ཀྱང
ཡོད་སྐམ་ནས་ཆོལ་ད་ཕྱིན་པས་རྫི་ཆེན་པོ་ཞིག་ལས་མེ་སྣང་བས། དེ་ཁར་ནས
བླང་དེ་ལ་ཕྲུལ་བར་ཡིད་མ་ཆེས། ཕྱིས་རྫི་དེ་ག་ཤགས་པས་ནང་ནས་འཇིག
རྟེན་ན་དགོན་པའི་ཡང་ཏི་དཀར་པོ་གཡའ་བྲལ་པོར་ཚང་ཅམ་པའི་རྫོག་པ
གཅིག་བྱུང་ངོ་། །སྐབས་སྐབས་འོད་འཕྲོ་བ་དང་གཙང་སྦྲ་བྱས་ནས་གསོལ 10
བ་བདབ་ན་བཀྲ་ཤིས་པའི་རྟགས་དང་རི་མོ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་ཡོད་པས། ཆིན
གུར་གྱི་བླང་གིས་ཐོས་ནས་མཁར་རྫོངས་བཙོ་ལྷས་བླུ་བར་འདོད་ཅེས་ཀྱང་མ
སྟེར། ཕྱིས་ཆིན་ཤི་ཧྭང་གིས་རྒྱའི་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་ན
ཕྲུག་ཏུ་བྱུང་སྟེ་ཐ་མ་ཀ་བཟོས་ནས། སྔོན་ཆེན་ཡི་ཟེས། ཤིའུ་མིང་ཡུའི་ཐིའན།
ཀྲི་ཞིའུ་ཡུང་ཁང་། ཞེས་པའི་ཡི་གེ་བརྒྱད་སྐོར་ཡིག་ཏུ་བྲིས་ལ་བཀོས་སོ།། 15
བོད་སྐད་ལ། གནམ་གྱིས་བསྐོས་པས། ཚེ་རྒྱུན་ཡུན་རིང་། ཞེས་པའི
ཚིག་བརྒྱད་དེ། དེའི་དོན་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་རྐྱེན་གྱི་བྱུར་བ་གང་ལ
ཡང་མ་ལྟོས་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་བདག་པོ་ཆེན་པོར་བསྐོས་པས། སྐུ་ཚེ་དང
གདུང་རབས་ཀྱི་རྒྱུན་ནམ་ཡང་མི་འཆད་པར་ཡུན་རིང་དུ་བརྟན་པར་འགྱུར།
ཞེས་པའོ། །རྒྱལ་ཐམས་གཡུང་དྲུང་འདི་ཆིན་གུར་གྱི་རྒྱལ་རབས་གསུམ་པ 20
བླང་ཙི་ཡིང་གིས་ཧྲན་ཀ་ད་ཙུ་ལ་ཕྲུལ། ལོ་བཞི་བརྒྱའི་སྐོར་ན་ཧན་གུར

འཁྲུགས་སྐབས་རྒྱལ་བློན་འབོ་སྤྲུས་ཀྱིས་འཁོར་ཞིང་། པོ་བྲང་གི་གསེར་ཕྲོག
ན་མེ་ཤོར་བར་བཙུན་མོའི་སྐྲུས་ཞིག་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཁུར་ནས་ནང་གི་ཁྲིན་པར་
ལྷུབས་པ་ལ། དེ་ནས་ལོ་བཅུ་སྐོར་ལོན་པའི་ཚེ་དམག་དཔོན་སྲུན་ཀིའན་གྱིས
མཚན་མོ་ཁྲིན་པ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོ་ཞིང་འབར་བ་མཐོང་ནས་བཙལ་དེ་བརྙེས
5 སོ། །དེ་ནས་རྒྱའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལ་རིམ་གྱིས་བརྒྱུད་པའི་མཐར་ཐང་གྱི
མའི་རྒྱལ་འཇུག་ལྷུ་ཁྲང་གིས་རྒྱལ་སྲིད་ཤོར་སྐབས་འཕངས་ཆེ་བས་མགུལ་དུ
བཏགས་ནས་མེར་འཚོངས་ཏེ་ཤི་བས། རྗེན། ཏྲྭ། རྗེའུ་ཕྱི་མ་གསུམ་དང་སྲུང
གར་དེ་བཞིའི་རྒྱལ་སྲིད་རངས་པོར་ཁྲིན་སྟོམ་ལོ་གསུམ་བརྒྱ་ཞེ་བདུན་གྱི་བར
འཛིག་རྟེན་ན་དེའི་མིང་ཙམ་ལུས་སོ། །དེ་ནས་ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་ལྷའི་དམག་ཡུལ
10 དབུས་སུ་བྱུང་བ་དང་། མི་ཞིག་གིས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་བསྒམས་ཏེ་བྱོན་ནས
དམག་དཔོན་ཆེན་པོ་མོ་ཧྭ་ལི་ལ་ཕུལ་ཏེ། དེ་ཡང་ཧོ་མི་ཤེས་པས་རིན་པོ་ཆེ
དཀྲུས་མའི་ཁྲིད་དུ་བཞག་ནས་ལོ་ཁ་ཤས་སོང་བ་དང་། སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོ་གནས
ལ་གཤེགས་པའི་འོག་ཏུ་ཨུལ་ཙིའི་ཐུ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕུལ་ནོ། །དེ་ནས་རིམ་གྱིས
ཧོར་གྱི་རྒྱལ་རབས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བརྒྱུད་ནས་རྒྱལ་པོ་ཡེགས་ལྷུན་ལ་ཐུག
15 པའི་རྒྱལ་ཐམ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཕུལ་བས་གོང་ནས་ཀྱང་བཀའ
དྲིན་ཆེན་པོས་རྗེས་སུ་བསྐྱངས་ཤིང་། སེལ་རིགས་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ
མོ་གཉིས་ཁབ་ཏུ་བཞེས་པའི་ཆུང་བ་ལས་ཐུ་ཙང་ང་ཆེན་པྲང་འཁྲུངས། ཨེ
ཙིའི་ཧོང་གོར་ལ་རང་གི་སྲས་མོ་གར་ནི་ཀུང་ཙུ་བག་མར་གནང་ཡང་དེ་འཚོ་བ
ཐུང་བས། དེའི་གཙུང་པོ་ཨ་པ་ནའི་ལ་ཆེན་པྲང་གི་གོ་ས་གནང་ནས་ཀུང་ཙུ
20 ཡང་དེ་ཉིད་ལ་གནང་ཞིང་བློན་པོའི་གཙོ་བོར་བསྐོས་ཏེ་མན་ཧུ་དང་ཧོར་སོག
གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་རྩ་བ་ཚུགས་སོ། །དེའི་སྲས་པྲ་རིན་པྲང་ལ་སོགས་པ

ཉི་ཆ་གར་ཆོ་བརྒྱུད་ཀྱི་དཔོན་བརྒྱུད་དོ། །གོང་གི་བྲ་གྭོ་སྤུང་ཁེ་དྲ་ཡན་རྒྱལ་པོའི་
སྤྲུལ་གསུམ་ པ་བྲ་རས་སྤུ་པོ་ལོད་ དེ་ཉིད་ གཡས་ ཕྱོགས་ཀྱི་ས་ ཆའི་ མི་སྡེ་ཁྲི་ཚོ་
གསུམ་གྱི་ཕྱོག་ཏུ་སྡེ་དཔོན་ཆེན་པོར་བཞུགས་པ་དེ་ལ་སྤྲུལ་ཀུན་བི་ལིག །ཨལ་
ཐན་ཏ་ཀན། ལ་བྲུག་ཐའི་ཅི། བྲ་ཡས་གྲལ་ཏུན་ཏུ་ལེན་ཏན། བྲ་ཡན་དྲ་
ར་ནྲ་རིན་ཐའི་ཅི། པོ་དི་དྲར་ཨྭོ་ཏ་ཀན་ཐའི་ཅི། ཐར་ཏའི་ཐའི་ཅི་བདུན་ལས། 5
དང་པོ་གྲུན་པི་ལིག་དེ་ཉིད་ཨོར་དོ་སྭོའི་མི་སྡེ་ཁྲིའམ་ཐུ་མེད་ཕྱོག་ཏུ་མེར་གེན་ཇི་
ནྭོང་བསྐོས། ཨལ་ཐན་གེ་གེན་ཏ་ཀན་ནི་མེ་ཡོས་ལོ་བ་ཐུ་མེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་
དཔལ་ཆེར་ལ་དབང་བསྒྱུར་ནས་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ཨོའི་རོད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་
དམག་དྲངས་ནས་དེའི་མི་སྡེ་མཐའ་དག་དབང་དུ་བསྡུས་ཤིང་། རྒྱའི་ཕྱོགས་
སུ་དམག་ དྲངས་པ་ལ་རྒྱའི་དྲའི་མིང་རྒྱལ་པོས་སྐྱག་ ནས་ རང་གི་ ནང་བློན་ཞིག 10
བཙངས་དེ། འདི་སྐད་ཅེས། ཁྱོད་ལ་ཤུན་ཨི་ཝང་ཞེས་གཟེངས་བསྟོད་བྱས་ —
པའི་གསེར་གྱི་ཐམ་ཀ་ཕུལ་ལོ། །དེང་ཕྱིན་ཆད་ཁོ་བོ་ཅག་གཉིས་པན་ཚུན་
བློ་མཐུན་བྱས་ནས་བདེ་བར་གནས་ན་མི་ལེགས་སམ། ཞེས་སྨྲས་པ་ལ། འཛམ་
མགོན་ས་པཎ་གྱིས།

དམ་པ་ཁྲོས་ཀྱང་བདུད་ན་ཞི། །དམན་རྣམས་བདུད་ན་ལྷག་པར་རེངས། 15
གསེར་དངུལ་སྲ་ཡང་བཞུ་ནུས་ཀྱི། །ཁྱི་ལུད་བཞུ་ན་དྲི་ངན་འབྱུང་།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཨལ་ཐན་གེ་གེན་ཏ་ཀན་དེས་རྒྱའི་རྒྱལ་པོ་ལ་ཐུགས་
མག་སྟེ་རང་ཡུལ་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་སོ། །དེ་རྗེས་དགུང་ལོ་ར་བདུན་ཕྱོག་ཙུ་
བུ་ཡོར་བོད་ཕྱོགས་སུ་དམག་དྲངས་དེ་བོད་ཀྱི་མི་སྡེ་ མཐའ་ དག་ མངའ་འོག་ཏུ་
བཅུག་གོ །དེའི་ཚེ་གྲུན་པི་ལིག་མེར་གེན་ཅི་ནྭོང་གི་སྲས་ བཞི་པ་ནྭོམ་ཐར་ནི 20
ཧྭོང་ཐའི་ཅི། དེའི་སྲས་ཧྭོ་ཐྭག་ཐྲའི་སེ་ཆེན་ཧྭོང་ཐའི་ཅི་ཞེས་པ་མངོན་ཤེས་དང་

ཛྫུ་འཕྲུལ་མངའ་བ་ཞིག་གིས་ཀྱང་བོད་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་ནས་བླ་མ་འགའ་ཞིག
དང་སྔགས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཛྫུ་འཕྲུལ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་དབང་དུ་སྡུད་ཅིང་།
མེས་པོ་ཨལ་ཐན་གེ་གེན་ཇ་ཀན་ལ་མངའ་ཡང་མཛད་དོ། །རྒྱལ་པོ་དེ་བགྲེས
པའི་ཚེ། འཇམ་མགོན་ས་པཎ་གྱིས།

5 བློ་གྲོས་ལྡན་པ་གཉིས་བགྲོས་ན། བློ་གྲོས་ལེགས་པ་གཞན་འབྱུང་ཕྱིར།
ཡུང་བ་དང་ནི་ཚ་ལ་ལས། ཁ་དོག་གཞན་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཧོ་ཐོག་ཐའི་སེ་ཆེན་ཧོང་ཐའི་ཇི་གཉིས་ཀ་བགྲེས་བྱས
ཏེ་རང་གི་སྐུས་དང་བློན་པོ་རྣམས་བོས་ནས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་དཀོན
མཆོག་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་ལན་མང་དུ
10 གསུངས་པའི་སྒོ་ནས་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་དེང་ཕྱིན་ཆད་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང
དགེ་འདུན་པ་དག་ལ་གནོད་པ་གཏང་ནས་བྱེད་མི་ཆོག་པའི་བཀའ་གནང་ཞིང་།
དེ་ལྟ་བུའི་སྲོལ་བཟང་པོ་དེ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་རྒྱལ་ཁྲིམས
ཀྱི་ཡི་གེར་བྲིས་ནས་བཞག་སྟེ་དཔྱང་ལོ་དོན་བདུན་ལ་ཆུ་ལུག་ལོར་དག་ཞིང་དུ
གཤེགས་སོ། །རྒྱལ་པོ་དེའི་སྲས་ཆེ་བ་སེང་གེ་དུ་ག་རུང་ཐེ་སུར་ཧོང་ཐའི
15 ཅིས་ཁྲི་ལོ་བ་དཔྱང་ལོ་ཞེ་བདུན་ཐོག་ཤིང་སྤྲེལ་ལོར་རྒྱལ་སར་བཞུགས་སོ། །
དེའི་སྲས་སྟུ་མེར་དཱའི་ཆིང་ཧོང་ཐའི་ཅི། གཱལ་ཐུ་ཐའི་ཅི། ཐུམ་ག་ཐུ་ཐའི་ཅི།
ཆོག་ཐུ་ཐའི་ཅི། ཐུལ་མོ་ཐུ་ཐའི་ཅི། པོར་ཇ་ཐུ་ཐའི་ཅི་དང་དྲུག །སྲས་ཆེ
བ་སྟུ་མེར་དཱའི་ཆིང་ཧོང་ཐའི་ཅིའི་སྲས་ལྷ་རྒྱལ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་བཞི་པ་ཡོན་ཏན
རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོའོ། །སྲས་གཉིས་པ་གཱལ་ཐུ་ཐའི་ཅི་ལ་སྲས་ཨོམ་བུ
20 ཆུ་ཧུར་དང་། ཨི་ད་ཧའི་གཉིས། ཐུ་མེད་ཤོག་འདིའི་ཛ་སག་ཨོམ་བུ་ཆུ་ཧུར
གྱི་སྲས། ཛ་སག་པེའི་སེ་ཀུ་ཤུ། ཕྱུག་ཇོར་། ཤོག་དོར་གསུམ། པེའི

སེ་ཀུ་སྦུའི་སྲས་དྲུག་པ་པའི་སེ་བླ་སྐྱབས། དེའི་སྲས་ཆེ་བ་པའི་སེ་བཏྲེ། དེའི་སྲས་གཅིག་པུ་ནི་བླ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ ལ་དད་ པ་ བརྟན་པོ་དང་ ལྡན་ཅིང་། བསྟན་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ཟུང་ལ་མཁས་པ་བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག་ཆེན་པོ། ཆིའན་ཆེད་མེན་གྲོ་ཅིག་ཐུ་མེད་ཤོག་གི་ཛ་སག་པའི་ས་ཧྲམ་ཀ་པྲ་ཡས་ཀྱོ་ལང་གྲོ། དེའི་སྲས་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྤྱི་ཞུ་ཆེ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་དགའ་ཞིང་དང་བརྩོན་དང་ལྡན་པ་ཛ་སག་པའི་སེ་ཕུན་ཚོགས་རིན་ཆེན། དེའི་སྲས་གསུམ་པ་དེང་ སང་གི་དའི་ཆིང་གུར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོས་ནང་བློན་གྱི་གཙོ་བོར་བྱས་དེ། རང་གི་སྲས་མོ་གུང་ནི་ཀུང་ཇུ་བག་མར་གནང་ཞིང་རྒྱ་སོག་གི་བློན་པོ་མཐའ་དག་ལས་ཐུགས་རྗེས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ། མགོ་རིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་གྱིས་མཛེས་པར་ བརྒྱན་ཞིང་ ལུགས་ ཟུང་ ལ་ མཁས་པས་ བསྟན་སྲིད་གཉིས་ ཀ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱོང་ བའི་ས་སྐྱོང་ཆེན་པོ་ ༔ ཧོ་མེན་གྲོ་ཅིག་གུར་ནི་ཨེ་རྡུ་ཛ་སག་པའི་སེ་མ་ཏི་ བྷ་དྲ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་སྔོན་གྱི་ཐུ་མེད་བཅུ་གཉིས་སུ་གྲགས་པ་དེ་རྣམས་ལས་གྱེས་ཏེ་ཕྱོགས་འདིར་འོངས་པའི་ཐུ་མེད་ཤོག་གི་དཔོན་བརྒྱུད་ཡིན་ནོ།༎ །ད་ཡན་རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཆེ་བ་ཐུ་རུ་བོ་ལོད་ཀྱི་སྲས་པོ་དི་ཨ་ལག་རྒྱལ་པོ། དེའི་སྲས་ཆེ་བ་ད་རས་སྲུན་ཏུ་དེང་། དེའི་སྲས་ཐུ་མེད་དང་། ཚུག་ཐུ་དང་། ཐར་ནི་པ་ཏ་དང་། དའི་ཆིང་དང་བཞི་ལས། གཉིས་པ་ཚུག་ཐུ་ཧོང་ རལ་ནོ་ཡན་གྱི་སྲས་བརྒྱད་ནི་ཧུའི་ཆེད་ཀྱི་དཔོན་བརྒྱུད་དོ། །པོ་དི་ཨ་ལག་གི་སྲས་གསུམ་པ་ཨོང་གོན་དོ་རལ་གྱི་སྲས་བརྒྱད་ནི་སུ་ཉིད་ཀྱི་དཔོན་བརྒྱུད་དང་། ཡང་ཨོང་གོན་དུ་རལ་གྱི་སྲས་ལྔ་ཡན་དའི་ནོ་ཡན་གྱི་སྲས་བརྒྱད་ནི་ཨུ་ཚུ་སུ་ཆིན་གྱི་དཔོན་བརྒྱུད་དང་། པོ་དི་རྒྱལ་པོའི་སྲས་ལྔ་པ་ནོམ་ཐའི་བུ་བརྒྱད་ནི་མགོན་པོ་སྐྱབས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ཟེར། པོ་དི་ཨ

ལག་གི་གཙུང་ཨཾ་ཉིག་གི་སྤྲུས་གསུམ་པ་ས་ མ་ལའི་སྤྲུས་དོ་ཚང་དོ་རལ་དང་
ཨེ་སེན་ཨུའི་ཛིང་གཉིས་ཀྱི་སྤྲུས་བརྒྱུད་ནི་ཨཁུ་ ཧཱན་ དང་ ནའི་ མན་གྱི་དཔོན་
བརྒྱུད་དོ། །ཡང་ཏཱ་ཡན་རྒྱལ་པོའི་སྤྲུས་གསུམ་པ་ཕཱ་རས་བོ་ལོད་མའི་ན་ཨ་
ལག་ཙི་ནྭུང་གི་སྤྲུས་ཆེ་བ་ཀུན་པི་ལིག་ ཐུ་མེར་གེན་ ཙི་ནྭུང་དེའི་ སྤྲུས་ བརྒྱུད་ནི་
5 ཆིང་གིསཱ་ རྒྱལ་པོའི་གར་ སོགས་ བསྐྱང་ མཁན་ཨོར་དོ་སོ་ཆོ་དྲུག་གི་ དཔོན་
བརྒྱུད་དོ། །ཏཱ་ཡན་རྒྱལ་པོའི་སྤྲུས་བཞི་པ་ཨར་སོ་བོ་ལོད་ཀྱི་སྤྲུས་མེར་གེན་
ཧོང་ཐའི་ཙིའི་སྤྲུས་བརྒྱུད་ནི་དོ་ལོ་ཀན་ཐུ་མེད་ཀྱི་དཔོན་བརྒྱུད་དོ། །ཏཱ་ཡན་
རྒྱལ་པོའི་སྤྲུས་ལྔ་པ་ཨོ་ཆིར་པོ་ལོད་ཀྱི་ སྤྲུས་ བརྒྱུད་ནི་ཧེ་ཤིག་ ཐེན་གྱི་ དཔོན་
བརྒྱུད་དོ། །ཏཱ་ཡན་རྒྱལ་པོའི་སྤྲུས་དྲུག་པ་ཨལ་ཅོ་བོ་ལོད་ཀྱི་སྤྲུས་ཧོར་ཀ་
10 ཆི་ཧ་སར། དེ་ལ་སྤྲུས་ལྔ་ལས་ཆེ་བ་ཨོ་པ་ཞི་ཨུའི་ཛིང་གི་སྤྲུས་བརྒྱུད་ནི་ཛཱ་
རོད་ཀྱི་དཔོན་བརྒྱུད་དོ། །གཉིས་པ་སྦུ་བུ་ཧའི་དར་ཧན་ནོ་ཡན་གྱི་སྤྲུས་བརྒྱུད་
ནི་པ་རིན་གྱི་དཔོན་བརྒྱུད་དོ། །ཏཱ་ཡན་རྒྱལ་པོའི་སྤྲུས་དགུ་པ་གེ་རེ་པོ་ལོད་ཀྱི་
སྤྲུས་བརྒྱུད་ནི་ཨོ་རོང་གོད་ཀྱི་དཔོན་བརྒྱུད་དོ། །ཏཱ་ཡན་རྒྱལ་པོའི་སྤྲུས་བཅུ་
པ་གེ་རེ་སེང་ཛེའི་སྤྲུས་བདུན་གྱི་བརྒྱུད་པ་ནི་ཧལ་ཧ་ ཆོ་བདུན་སྤེ་ བཞིའི་ དཔོན་
15 བརྒྱུད་དོ། །ལྷག་པར་གེ་རེ་སེང་ཛེའི་སྤྲུས་གསུམ་པ་ཨོ་ནོ་ཧོ་ཨཱུའི་ཛིང་གི་
སྤྲུས་བརྒྱུད་ཨ་སུ་ཐའི་རྒྱལ་པོའི་ཚོ་བོ་ཛི་ཛི་ཐུ་ཤི་ཡེ་ཐུ་ཧན་གྱི་སྤྲུས་སུ་ཏཱ་ར་ན་
ཐའི་སྐའི་སྐྱེ་བ་ཛེ་བཙུན་དམ་པ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་ རྒྱལ་ མཚན་ འཁྲུངས་སོ།།
ཏཱ་ཡན་རྒྱལ་པོའི་སྤྲུས་བཅུ་གཅིག་པ་ཆིང་ ཐའི་ཙིའི་ སྤྲུས་ བརྒྱུད་ནི་ཐད་ རུན་གྱི་
དཔོན་བརྒྱུད་དོ། །པོག་ཏ་ཆིང་གིསཱ་རྒྱལ་པོའི་གཙུང་ཧ་བོ་ཐོ་ཧ་སར་གྱི་བུ་
20 བརྒྱུད་རིམ་པར་བརྒྱུད་དེ་ཁུང་ཧེ་ཙིར་གོལ་ཞེས་པ་བྱུང་། དེ་ལ་སྤྲུས་བཞི་ཡོད་
པའི་ཆེ་བ་ཏཱ་ཧོར་ནོ་ཡན་གྱི་སྤྲུས་པོར་གའི་ལས་བརྒྱུད་ པ་ནི་ཨུ་རད་ ཀྱི་དཔོན་

བརྒྱུད་དོ། །བཞི་པ་ཆི་ཆེ་གེའི་ཨུ་པ་ཞི་ཐུ་ཤི་ཡེ་ཐུའི་སྲས་བརྒྱུད་ནི་ཧོར་ཆེན
ཆོ་བཙུའི་དཔོན་བརྒྱུད་དོ། །ཡང་པྲ་ཧྭོན་ནོ་ཡན་གྱི་སྲས་ཧོས་ཐུ་ཧུན་ཏུ་ལེན་དྲའི་
ཆིང་དང་ཧ་བྲིར་པྲ་ག་ཞྭིར་སོགས་ཀྱི་བུ་བརྒྱུད་ནི་ཨ་རུ་ཧོར་ཆེན་གྱི་དཔོན
བརྒྱུད་དོ། །ཡང་པྲ་ཧྭོན་ནོ་ཡན་གྱི་སྲས་ཨུན་དེའི་ཨོང་ནན་གྱི་བུ་བརྒྱུད་ནི་དུར
བེན་ཧེའུ་ཧེར་ཀྱི་དཔོན་བརྒྱུད་དོ། །མོའུ་མིང་ཀན་གྱི་དཔོན་བརྒྱུད་ཀྱང་ཧ་བོ་ཐྭོ 5
ཧ་སར་གྱི་བུ་བརྒྱུད་ཡིན་ནོ། །ཆིང་གིས་རྒྱལ་པོའི་གཙུང་ཧར་ཐྭ་ཧ་ཆི་གཞྭིའི་
སྲས་བརྒྱུད་ཀྱིས་ཐོ་གྱར་ཆག་གི་དཔོན་བྱས་ཟེར། ཆིང་གིས་རྒྱལ་པོའི་གཙུང
ཕུ་ཧེ་བེལ་གེ་དེའི་སྲས་བརྒྱུད་ནི་ཨ་པ་ག་ཆོ་བཞིའི་དཔོན་བརྒྱུད་དོ། །ཆིང
གིས་རྒྱལ་པོའི་གཙུང་ཨོའི་ཐྭ་ཨོ་ཆི་གོས་ཧར་ཡུད་ཀྱི་དཔོན་མཛད་ཀྱང་རིགས
བརྒྱུད་མེད་ལ། ཨུ་གེ་ཡུད་ཀྱི་དཔོན་བརྒྱུད་ནི་ཧ་བོ་ཐྭོ་ཧ་སར་གྱི་བརྒྱུད་པ་དྲུག 10
པ་ཨེས་གལ་དའི་ནོ་ཡན་གྱི་སྲས་གཉིས་པ་ཨོ་རོག་ཐེ་སུར་གྱི་བུ་བརྒྱུད་ཡིན
ནོ། །ཨོའི་རོད་ཚོ་བཞིའི་ནང་ཚན། ཧ་བོ་ཐྭོ་ཧ་སར་གྱི་སྲས་བརྒྱུད་ཨོ་རོག
ཐེ་སུར་ལས་རིམ་པར་བརྒྱུད་ནས་ཧུ་སེ་ཆིང་སང་ཞེས་པ་བྱུང་། དེའི་སྲས་ཆེ
བ་པྲོ་བྱུའི་མར་ཛ་ཞེས་པ་ལ། སྲས་ཧ་ནའི་ནོ་ཡན་ཧོང་གོར་དང་། ཧ་སྟོག
ཞེས་པ་གཉིས་ལས། ཆེ་བ་ཧ་ནའི་ནོ་ཡན་ངེས་བཙུན་མོ་ཨ་ཧའི་ཧ་ཐྭོན་བླངས 15
པར་སྲས་ལྷ་བྱུང་བ་ལ་ཨ་ཧའི་ཧ་ཐྭོན་གྱི་པྲ་རས་ལྷ་ཞེས་གྲགས་པའི་གསུམ་པ
ནི་ཀུ་ཤྲི་གེ་གེན་ཧན་ཡིན་དེ། རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་བཙུན་མོ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཆེན་མ
ལ་སྲས་ཛེག་ཞི་ཐུ་དྲ་ཡན་ཧན་དང་། ཨ་ཙ་ར་སེ་ཆེན་ཧྭོང་ཐའི་ཅི་དང་། དྲ་ལའི་
ཨ་ཡུ་ཤི་པྲ་ཡན་ཨ་པ་གའི་དང་། ད་ལན་ཐའི་དང་བཞི། བཙུན་མོ་འབྲིང
མ་ལ་སྲས་ཚེ་རིང་ཨེལ་ད་ཆི་དང་། དོ་ཛི་དྲ་ལའི་ཧྭོང་ཐའི་ཅི་དང་། ཧུ་རི 20
མ་ཞི་ཨེར་དེ་ནི་དྲའི་ཆིང་དང་། མགོན་པོ་ཚེ་དབང་དང་། སང་གར་ཅའི་དང

ལྔ། བཙུན་མོ་ཆུང་བ་ཨེང་ཏེའི་སྲས་བཀྲ་ཤིས་ཕཱ་ག་ཕྱོར་སྟེ་བཅུ་ཡོད་ལ། ཕྱི་
མ་འདྲིས་མཚོ་སྔོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་བྱས། སྲས་ཆེ་བ་ཛིག་ཞི་ཐུ་ཏཱ་ཡན་ཏན་བོད་ཀྱི་
རྒྱལ་པོར་བསྐོས། དེ་ལ་སྲས་དྲུག་ཡོད་པའི་ཆེ་བ་ད་ལའི་ཏན་ལ་སྲས་བསྟན་
འཛིན་དབང་རྒྱལ་དང་། ལྷ་བཟང་ཏན་གཉིས་ཡོད། ཕྱི་མ་འདྲིས་བོད་ཀྱི་
5 རྒྱལ་ས་ལོ་བཅུ་གསུམ་དུ་བསྐྱངས་ཏེ། དབུས་གཙང་གི་བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེ་
བླ་ནས་བླར་སྤེལ་བར་མཛད། ཀུ་ཤྲི་གེ་གེན་རྒྱལ་པོའི་སྲས་ལྔ་པ་ཚེ་རིང་ཨེལ་
དུ་ཆི་ལ་སྲས་མཁའ་འགྲོ་དང་། དར་རྒྱལ་ཕཱ་ཤོག་ཕྱུ་ཅི་རྡོང་གཉིས། ཕྱི་མ་
ལ་སྲས་ཚེ་དབང་དཔལ་འབར་དང་། མེར་གེན་ནོ་ཡན་དང་། དཱའི་ཆིང་ཧོ་
ཤི་ཀྱི་ཆི་དང་། དགའ་ལྡན་ཕཱ་ཤོག་ཐུ་དང་། དོན་གྲུབ་བཀྲ་ཤིས་དེ་ལྔ་ཡོད།
10 དཱའི་ཆིང་ཧོ་ཤི་ཀྱི་ཆི་ལ་ཕྱིས་སུ་ཡུང་ཀེང་ངམ་ནའི་རལ་ཕྱུ་ཐབ་རྒྱལ་པོས་ཆིན་
ཝང་གི་གོས་གནང་ངོ་། །བཀྲ་ཤིས་ཕཱ་ག་ཕྱོར་ལ་སྲས་ཐང་ལྷ་སྐྱབས་དང་།
ཆིན་ཝང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གཉིས་ཡོད། དེ་རྣམས་ལས་འགའ་ཞིག་བོད་
དབུས་གཙང་གི་རྒྱལ་སར་གཞུགས་པ་གདོགས་གཞན་ངག་ནི་མཚོ་སྔོན་གྱི་ཨུ་
གེ་ལུད་དང་མདོ་ཁམས་བོད་ཆེན་གྱི་དཔོན་བྱས་ལ། ཡང་ཏ་བོ་ཕཱོ་ཏ་སར་གྱི་
15 བུ་བརྒྱུད་དཱ་ལའི་ཨཱོ་པ་ཞི་ལས་བརྒྱུད་པ་ནི་སྨད་ཀྱི་ཨ་ལག་ཤའི་དཔོན་བརྒྱུད་
རོ། །ཏ་སྟོག་ལས་བརྒྱུད་པ་ནི་མཚོ་སྔོན་སྟོང་གྱི་ཐའི་ཅི་སེ་གསུམ་བརྒྱུད་
བཅས་ཡིན། གོང་དུ་སྨོས་པའི་དོ་བོ་སོ་ཏར་གྱི་བུ་དོ་དའི་སོགས་བཞིའི་བརྒྱུད་
པ་ནི་ཙུང་ཀར་གྱི་ཨུ་གེ་ལུད་པལ་ཆེར་དང་། ཕཱ་ག་ཕྱོད་དང་། ཏོ་འིད་དང་།
ཏེ་རེ་ནུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་དཔོན་པོ་རྣམས་སོ། །ཨོ་རོ་སུ་འམ་རྒྱ་སེར་གྱི་རྒྱལ་
20 བརྒྱུད་ནི་ཆིང་གིས་རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཙ་ག་དའི་སྲས་བརྒྱུད་ཡིན་ལ་པོག་ད་ཆིང་
གིས་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་ཐམ་རིན་པོ་ཆེ་ དེ་ནི་སྲས་ བརྒྱུད་ འདི་ལ་ཡོད་ ཟེར་རོ། །

གྲོག་མོག་གི་རྒྱལ་རབས་ནི་ཆིང་གིས་རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཧྲུ་ཆིའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་
པའི་ཐེའུ་ཁེ་ནས་རིམ་པར་སྤེལ་ཏེ་དང་པྲ་ག་ཧྭོར་དང་ཛང་གིར་དང་ཏ་ས་གྱོ་
སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་པོག་ད་ཆིང་གིས་རྒྱལ་པོས་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཞེ་
གསུམ་པ་ས་བྱའི་ལོར་རྒྱལ་སར་བཞུགས་པ་ནས་བཟུང་ཧོ་གན་ཐེ་ཤུར་ཧྭོད་
ཀ་ཧྭོ་རྒྱལ་པོའི་རྒྱའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་འཛིན་པའི་ས་སྤྱིལ་ལོའི་བར་རྒྱལ་
རབས་བཅུ་དྲུག་བྱུང་བ་ལོ་གྲངས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་སོང་ཞིང་། རྒྱལ་པོ་ཧོ་
གན་ཐེ་ཤུར་གྱིས་སོག་པོ་ཙམ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་ལོ་གསུམ་དང་། དེའི་སྲས་
ཡེ་ཤིག་ཐུ་རྒྱལ་པོ་ནས་བཟུང་ཆ་གར་ལེགས་ལྷན་ཧྭོ་ཧོག་ཧྭོ་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་སྲིད་
འཛིན་པའི་ཤིང་ཁྲི་ལོའི་བར་རྒྱལ་རབས་ཉི་ཤུ་བྱུང་བ། ལོ་གྲངས་ཉིས་བརྒྱ
ང་བདུན་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །པོག་ད་ཆིང་གིས་རྒྱལ་པོའི་སྲས་བརྒྱུད་རྣམས་ཀྱིས་
ནི་རྒྱལ་སྲིད་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱངས་ཤིང་བར་སྐབས་སུ་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་
ཆེན་པོ་འཛིན་ཡང་ཧོར་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་པོ་མཛད་ལ། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་ཆིང་གིས་
རྒྱལ་པོའི་སྲས་བརྒྱུད་དང་སྤུན་རྣམས་ཀྱི་བུ་བརྒྱུད་ནི་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཆེན་པོ་ཧོར་
གྱི་ས་ཆ་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་ཅིང་རང་མགོས་དང་བསྟུན་པའི་རྒྱལ་ཕྲན་དང་།
ཁྲང་དང་། པེའི་ལེ་དང་། པེའི་སེ་དང་། གུར་དང་། ཐའི་ཅི་རྣམས་ཀྱི་
བབ་དང་མཐུན་པར་རིམ་གྱིས་བརྒྱུད་ནས་འབངས་མཐའ་དག་ལ་དབང་བསྒྱུར་
བར་ཡོད་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཏེ། སྔོན་རྒྱ་དང་བོད་ལ་བྱུང་
བའི་ཤིན་ཏུ་གྲགས་ཆེ་བའི་རྒྱལ་པོ་མང་ཡང་དེ་དག་གི་སྲས་བརྒྱུད་ནི་དེང་སང་
པོག་ད་ཆིང་གིས་རྒྱལ་པོའི་སྲས་བརྒྱུད་འདི་ལྟ་བུ་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
དེར་མ་ཟད་དུ་མིང་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་རབས་གསུམ་པ་མན་ཆད་ཀྱང་པོག་ད་ཆིང་
གིས་རྒྱལ་པོའི་གདུང་བརྒྱུད་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་གོང་དུ་སྨོས་པའི་ཧོ་གན་ཐེ་

སུར་ཨོྭ་ཧ་ཀ་གྲྭོ་ཧ་ཀན་རིས་ཧྲུ་གེ་ལ་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་སྲིད་ཤོར་བའི་ཚེ། ཧྭའི་
ད་མཁར་ལས་བྲོས་ཏེ་བྱང་ཕྱོགས་སུ་སོང་། དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་དེའི་ཧོང་གི་རིང་
ཀྱི་ས་ཆ་ནས་ རླངས་ པའི་ཕྲོག་ཐ་ཇྭོ་ཐའི་ཅིའི་ སྲས་མོ་གེ་ རེལ་ཐུ་ཞེས་བྱ་ བའི་
བཙུན་མོ་མངལ་ན་སྲིད་ཆགས་ནས་ ཟླ་བ་ གསུམ་ ལོན་པ་ གཅིག་བྲོས་མ་ཐུབ་
5 པར་རྫ་མ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་ཡིབ་སྟེ་གནས་ པ་དེ་ཧྲུ་གེས་མཐོང་ནས་ རང་གི་བཙུན་
མོར་བྱས། ཧྲུ་གེ་དེ་ཉིད་ནི་རང་ལོ་ཉེར་ལྔའི་ཕྲོག་རྒྱའི་རྒྱལ་ས་ཏེར་བསྡད་པའི་
མིང་ནི་རྒྱའི་ཧྭའི་མིང་ཐའི་ཙུ་རྒྱལ་པོ་ཧྲུ་ཧྭང་ཨུ་ཞེས་གྲགས་སོ། །ཧོར་རྒྱལ་
པོའི་ བཙུན་མོ་དེ་ནི་འདི་ལྟར་སེམས་ཏེ། མངལ་ཆགས་པ་འདི་ད་ལྟ་ཟླ་བ
བདུན་ལོན་ནས་བཙས་ན་དགྲའི་བུར་སྐམ་ནས་སྐྱང་རྟོགས་ཡོད་ལ། ཟླ་བ་བཅུ་
10 ལོན་ནས་བཙས་ན་རང་གི་བུ་སྐམ་ནས་གསོ་བསྐྱང་བྱེད་པས། ཡབ་ལྷའི་རྒྱལ་
པོའི་ བརྩེ་བར་དགོངས་ནས་མངལ་ན་གནས་པ་ འདི་ཟླ་བ་རྫོགས་ ནའང་ ཟླ་བ་
གསུམ་ལྷག་ པར་བསྡད་དེ་བཙས་པའི་ ཤིས་པ་སྨོན་ཅིག །ཅེས་ཡང་དང་ཡང་
དུ་གསོལ་བ་བཏབ་བས་ཟླ་བ་ བཅུ་ལོན་ཏེ་མ་ བཙས་ པར་ ཟླ་བ་ བཅུ་ གསུམ་
རྫོགས་ནས་འཁྲུངས་སོ། །དེ་རྗེས་རྒྱལ་པོ་དེའི་བཙུན་མོ་གཞན་ཞིག་ལས་བུ་
15 གཅིག་ཀྱང་བཙས་སོ། །དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་དེའི་རྨི་ལམ་དུ་འབྲུག་གཉིས་འཐབ་
མོ་བྱེད་པ་ལ་གཡོན་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲུག་རྒྱལ་བར་མཐོང་བ་རྨིས་ནས། སང་ཉིན་
ལ་མཚན་མཁན་གཅིག་ཁུགས་ནས་འདྲི་བས། དེས་ཞུས་པ། འབྲུག་གཉིས་
ནི་ལྷ་ཁྲིད་ཀྱི་རྒྱལ་བུ་གཉིས་ཡིན། གཡས་ཀྱི་འབྲུག་ནི་རྒྱའི་བཙུན་མོའི་བུ་
ཡིན། གཡོན་གྱི་འབྲུག་ནི་སོག་པོའི་བཙུན་མོའི་བུ་ཡིན། དེ་གཉིས་པོ་གང་
20 ཡིན་ཀྱང་རྒྱལ་ས་འཛིན་ པའི་ བསོད་ ནམས་ མི་ཆུང་བ་ ཞིག་ཡིན་ཞུས་ པས།
རྒྱལ་པོ་དེས་བསམས་པ། བུ་འདི་གཉིས་གང་ཡིན་ཀྱང་ཁོ་བོའི་བུ་ཡིན་པ་ནི་

འདྲ་བ་ལ། ཆེ་བ་ནི་སྔར་དགྲ་བོས་ཆུང་མར་བྱས་པའི་བཙུན་མོའི་བུ་ཡིན་
པས། དེ་རྒྱལ་སར་བསྐོ་བ་ཇི་ལྟར་རིགས་སྙམ་ནས། སྲས་ཆེ་བ་དེ་མཁར་
ཆེན་པོ་གཞན་ཞིག་བརྩིས་ནས་དེར་བསྡད་དུ་བཅུག་གོ །དེ་ལྟར་ཐའི་ཙུ་རྒྱལ་
པོ་ལོ་སོ་གཅིག་ལ་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་དགུང་ལོ་ང་ལྔ་ལ་གཤེགས། དེ་
རྗེས་དེའི་སྲས་གཉིས་པ་ཅེན་ཀྲིན་ཁྲི་ལོ་བ་དགུང་ལོ་ཉེར་དགའི་སྟེང་ས་སྟག་
ལོར་རྒྱལ་སར་བསྡད་ནས་ཟླ་བ་བཞི་ཐག་ཙམ་ལོན་པ་ལ་སྔར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཐྲོ་
གན་ཕེ་ཧྲུང་གྱི་བཙུན་མོ་ལས་འཁྲུངས་པའི་རྒྱལ་བུ་དེས་སོག་པོའི་དམག་སྟོང་
ཚོ་དྲུག་དང་། རྫུར་ཆེད་ཀྱི་དམག་ཁྲི་ཚོ་གསུམ་དང་། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་ནག་
གི་དམག་དཔུང་བཅས་རྒྱལ་པོ་དེའི་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་དེ་ རྒྱལ་པོ་ཅེན་ཀྲིན་བསྐྲད་
ཅིང་དེའི་རྒྱལ་སྲིད་འཕྲོག་ནས་ ཨོ་ཏ་ ཀ་ཁྲོ་རྒྱལ་པོའི་ སྲས་དེས་ དགུང་ལོ་སོ་
གཉིས་ཐོག་ས་ཡོས་ལོར་རྒྱལ་སར་གཞུགས་པའི་མིང་ནི་ཡུང་ལུ་ཞེས་བཏགས་
ལ་ལོ་ཉེར་གཉིས་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ ནས་ དགུང་ལོ་ང་ གསུམ་ ལ་ གཤེགས།
དེའི་སྲས་ཛིན་དེ་སྟག་ལོ་བ་དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་གི་སྟེང་ལྕགས་གླང་ལོར་རྒྱལ་སར་
བསྡད་དེ་ལོ་བཅུ་ལོན་ནས་གཤེགས། དེའི་སྲས་ ཅིང་དུང་ ཧ་ལོ་བ་དགུང་ལོ་
སུམ་ ཅུའི་ཐོག་ ལྕགས་ཕག་ལོར་རྒྱལ་ སར་ འཁོད་དེ་ རང་ལོ་སོ་གཉིས་ ལ་
གཤེགས། དེའི་སྲས་ ཅིང་དེའི་ཁྲི་ལོ་བ་ དགུང་ལོ་བཅུ་ བདུན་ཐོག་ཤིང་ སྟག་
ལོར་རྒྱལ་སར་བསྡད་ནས་ལོ་ལྔ་ལོན་པའི་ས་ཧྭའི་ལོར་ཨོའི་རོད་ཀྱི་ཐའི་ཙི་ཨེ་
སེན་དང་གཡུལ་ འགྱེད་ པ་ན་ཨེ་སེན་གྱིས་ རྒྱལ་པོ་དེ་ གསོན་པོར་བཟུང་ ནས་
འཁྲིད་བས། དེའི་གཅུང་པོ་ཅི་ནང་ཁྲི་ལོ་བ་དགུང་ལོ་ཉི་ཤའི་ས་ལུག་ལོར་རྒྱལ་
སར་བཞུགས་ནས་དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་ལ་གཤེགས། དེ་རྗེས་སྔར་གྱི་ཅིང་དེའི་
རྒྱལ་པོ་དེས་གཅུང་ཅི་ནང་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་སར་བཞུགས་པའི་ལོ་ལྔ་པར་རྗོར་གྱི་

ས་ཆ་ནས་རང་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་འོངས་པ་དེ་ དགུང་ལོ་སུམ་ ཅུ་ཐོག་སེ་ ཡོས་ལོར་
ཡང་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་ཁྲིའདན་ཤུན་རྒྱལ་པོ་ཞེས་མཚན་བཏགས་ལ་ལོ་བཅུ་
བདུན་གྱི་བར་བཞུགས་ཏེ་དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་ལ་ག་ཤེགས། དེའི་སྲས་ཆིང་ཏྲ་སྟག་
ལོ་བ་ དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་ཐོག་རྒྱལ་ སར་ བཞུགས་ ནས་ རང་ལོ་ང་ གསུམ་ལ
5 ག་ཤེགས། དེའི་སྲས་རྫོང་ཅི་སྦྲུལ་ལོ་བ་དགུང་ལོ་སོ་དགུའི་སྟེང་མེ་ལུག་ལོར་
རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་ང་དྲུག་ལ་ག་ཤེགས། དེའི་སྲས་ཨུ་ཙུང་ཅིང་དྲ་ཕྱི་ལོ་
བ་དགུང་ལོ་བཞི་བཅུའི་ཤིང་གླང་ལོར་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་ རང་ལོ་ང་ ལྔ་ལ
ག་ཤེགས། དེའི་སྲས་ཞི་ཙུང་ཙ་ཅིང་ཏ་ལོ་བ་དགུང་ལོ་ཉེར་བཞིའི་ལྕགས་སྦྲུལ་
ལོར་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་རེ་བརྒྱད་ལ་ག་ཤེགས། དེའི་སྲས་ལུང་ཅིན་ཏ
10 ལོ་པ་དགུང་ལོ་ཞེ་ལྔ་ཐོག་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་ང་གཅིག་ལ་ག་ཤེགས། དེའི་
སྲས་ཞེན་ཙུང་ལྷུན་ཡི་ཕག་ལོ་བ་དགུང་ལོ་ཉེར་ གསུམ་གྱི་ཆུ་ བྱི་ལོར་རྒྱལ་ སར
བཞུགས་ནས་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་ལ་ག་ཤེགས། དེའི་སྲས་དའི་ཅིང་སྦྲུལ་ལོ་བ
དགུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་ཐོག་ལྕགས་བྱའི་ལོར་རྒྱལ་ སར་བཞུགས་ ནས་ལོ་དེ་ཉིད་ལ
ག་ཤེགས། དེའི་གཅུང་ཁྲིའཕན་ཅི་འབྲུག་ལོ་བ་དགུང་ལོ་བཅུ་དགུའི་ཐོག་ཆུ་ཁྱིའི་
15 ལོར་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་རང་ལོ་ཉེར་ལྔ་ལ་ག་ཤེགས། དེའི་ཚ་བོ་ཁྱུང་
ཅིང་ཕག་ལོ་བ་ དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་ཐོག་ས་སྦྲུལ་ལོར་རྒྱལ་ སར་ བཞུགས་ནས
ལོ་བཅུ་དྲུག་ལོན་པའི་ཤིང་སྤྲེལ་ལོར་རྒྱལ་སྲིད་ཤོར་དོ། རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་མིང་ནི
དྭའི་མིང་སྟེ་མངའ་ཐང་ནི་བྱང་ དང་ནུབ་ཀྱི་ ཕྱོགས་ ལས་ དབང་ པས་ཆོར་གྱི
སྐབས་ལས་ཞན་ཀྱང་། ཕྱོགས་གཞན་དག་ལ་ངོ་ཤིན་དུ་མགོ་བ་དྲུན་དང་ཐང་
20 གར་གྱི་དུས་ལས་མི་དམན་པ་ཉིད་དོ། །གཉམ་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་དོན་དྲུག
གི་རིང་ལ་ས་སྐྱོང་བཅུ་དྲུག་བྱུང་སྟེ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་པོ་དང་པོ་དང་གསུམ་པ

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

ས་ཆ་ནས་རང་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་འོངས་པ་དེ་ དགུང་ལོ་སུམ་ ཅུ་ཐོག་གི་ ཡོས་ལོར་
ཡང་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་ཐིའན་ཤུན་རྒྱལ་པོ་ཞེས་མཚན་བཏགས་ལ་ལོ་བཅུ་
བདུན་གྱི་བར་བཞུགས་དེ་དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་ལ་གཤེགས། དེའི་སྲས་ཆེང་ཧྭ་སྟག་
ལོ་བ་ དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་ཐོག་རྒྱལ་ སར་ བཞུགས་ ནས་ རང་ལོ་ང་ གསུམ་ལ་
5 གཤེགས། དེའི་སྲས་ཧྭོང་ཏི་སྤྲུལ་ལོ་བ་དགུང་ལོ་སོ་དགུའི་སྟེང་མེ་ལུག་ལོར་
རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་ང་དྲུག་ལ་གཤེགས། དེའི་སྲས་ཅུ་ཙུང་ཅིང་དྷ་ཕྱི་ལོ་
བ་དགུང་ལོ་བཞི་བཅུའི་ཤིང་གླང་ལོར་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་ རང་ལོ་ང་ ལྔ་ལ་
གཤེགས། དེའི་སྲས་ཞི་ཙུང་ཅ་ཅིང་ཧ་ལོ་བ་དགུང་ལོ་ཉེར་བཞིའི་ལྕགས་སྤྲུལ་
ལོར་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་རེ་བརྒྱད་ལ་གཤེགས། དེའི་སྲས་ལུང་ཆིན་ཧ་
10 ལོ་པ་དགུང་ལོ་ཞེ་ལྔ་ཐོག་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་ང་གཅིག་ལ་གཤེགས། དེའི་
སྲས་ཞེན་ཙུང་ཝན་ལི་པག་ལོ་བ་དགུང་ལོ་ཉེར་ གསུམ་གྱི་ཆུ་ བྱ་ལོར་རྒྱལ་ སར་
བཞུགས་ནས་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་ལ་གཤེགས། དེའི་སྲས་དའི་ཅིང་སྤྲུལ་ལོ་བ་
དགུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་ཐོག་ལྕགས་བྱའི་ལོར་རྒྱལ་ སར་བཞུགས་ ནས་ལོ་དེ་ཉིད་ལ་
གཤེགས། དེའི་གཙུང་ཐིའན་ཅི་འབྲུག་ལོ་བ་དགུང་ལོ་བཅུ་དགུའི་ཐོག་ཆུ་ཁྱིའི་
15 ལོར་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་རང་ལོ་ཉེར་ལྔ་ལ་ གཤེགས། དེའི་ཚ་བོ་ཁྲུང་
ཅིང་པག་ལོ་བ་ དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་ཐོག་ ས་སྤྲུལ་ལོར་རྒྱལ་ སར་ བཞུགས་ནས་
ལོ་བཅུ་དྲུག་ལོན་པའི་ཤིང་སྤྲེལ་ལོར་རྒྱལ་སྲིད་ཤོར་རོ། རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་མིང་ནི་
དཱའི་མིང་སྟེ་མངའ་ཐང་ནི་བྱང་ དང་ནུབ་ཀྱི་ ཕྱོགས་ ལས་ དབང་ པས་ཆོར་གྱི་
སྐབས་ལས་ཞན་ཀྱང་། ཕྱོགས་གཞན་དག་ལ་ངོ་ཤིན་དུ་མཐོ་བ་ལྟར་དང་ཐང་
20 གར་གྱི་དུས་ལས་མི་དམན་པ་ཉིད་དོ། །གནམ་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་དོན་དྲུག་
གི་རིང་ལ་ས་སྐྱོང་བཅུ་དྲུག་བྱུང་སྟེ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་པོ་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་

གཉིས་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ནི། ཇི་སྐད་དུ། འཇམ་མགོན་ས་པཎ་གྱིས།

གནས་མིན་ཏ་ཙང་དྲང་པོ་ཡང་། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་བརླག་པ་ཡོད།
མདའ་ཡིས་པ་རོལ་གསོད་པ་འམ། ཡང་ན་རང་ཉིད་འཆག་པར་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཏ་ཙང་འཇམ་ཐལ་ཆེས་པས་ཉག་རྩུབ་པ་དང་བློན་པོ་
ངན་པའི་རིགས་ལ་སྟ་ཐག་ཤོར་བས་རྒྱལ་སྲིད་ལ་འཁྲུགས་པ་མང་པོ་བྱུང་ 5
བ་དང་། ལྷག་པར་བཅུ་པ་ཨུ་ཙུང་རྒྱལ་པོ་ནི། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བཀའ་ལས།

ཆང་འཐུང་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་མི།
བདག་ལ་ཕན་དང་གཞན་ལ་བདེ་མི་ནུས།
སྨྱོས་དང་མདོག་ངན་བྱེད་པ་ཆང་ཡིན་ཏེ། 10
ཇི་ལྟར་ཏ་ལའི་དུག་བཞིན་དེ་མི་བཏུང་།

ཞེས་དང་། དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

ཆང་གིས་འཇིག་རྟེན་བརྙས་འགྱུར་ཞིང་། དོན་ཡལ་ནོར་ཡང་ཟད་པར་འགྱུར།
སྨྱོས་པས་བྱ་བ་མ་ཡིན་བྱེད། དེ་བས་རྟག་ཏུ་ཆང་ནི་སྤོངས།

ཞེས་དང་། ཡང་དགའ་བ་ཅན་གྱི་མདོ་ལས་ཆང་གི་ཉེས་དམིགས་ནི། ཚེ་འདི་ 15
ལ་ནོར་ཟད་པ་དང་། ནད་རྣམས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། འཐབ་མོ་དང་རྩོད་
པ་སྐྱེད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཉེས་དམིགས་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔ་གསུངས་པ་ལ།
དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པར་ནག་ཆང་གི་འདམ་དུ་བྱིང་བ་དང་ལྷག་པར། སྟོན་པ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལས།

བུད་མང་གཞི་ལས་སྐྱེས་པ་ཡང་། གསང་དང་བཙིང་བ་སྐྱོང་འགྱུར་ཞིང་། 20
དཀྲུལ་སྤྲུངས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲོག་པ་དང་། ངེས་པར་འཆིང་བའང་སྐྱོང་བར་འགྱུར།

ཞེས་དང་། དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

གཡན་པ་ཕྲུགས་ན་བདེར་འགྱུར་བ། དེ་བས་གཡན་པ་མེད་པ་བདེ།

དེ་བཞིན་འཇིག་ཅེན་འདོད་ལྡན་བདེ། འདོད་པ་མེད་པ་དེ་བས་བདེ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བུད་མེད་སོགས་འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་མང་
5 བ་ལ། དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པར་བུད་མེད་ལ་རོལ་རྩེད་དང་བག་མེད་ལ་དགའ་བ་ལ་
སོགས་པ་རྒྱལ་སྲིད་ཉམས་པའི་རྒྱུ་མང་པོས་འཕྲུགས་པའི་ས་བོན་བདབ། བཅུ་
གཅིག་པ་ཞི་ཚུང་རྒྱལ་པོ་ནི་བོན་ཆོས་ལ་ཞུགས་ཏེ། རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་ཁ་ལོ་བྱིས་པ་
མ་རབས་པས་བསྒྱུར་དུ་བཅུག་ཅིང་། རང་ཉིད་བོན་སྒོང་བྱེད་བཞིན་པར་གནས་
ལོ་བཞི་བཅུ་རྩ་ལྔ་བཞུགས་པ་དང་། བཅུ་གསུམ་པ་ཤིན་ཚུང་རྒྱལ་པོས་
10 གཟུགས་པོ་མི་མཛེས་པ་ལ་ཞལ་སྐྱིངས་པས་ལན་ཡང་ཟེར། གང་ལྟར་ཡང་
གནས་ལོ་བཞི་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་ བཞུགས་ཀྱང་བློན་པོ་ རྣམས་ ལ་ འཛལ་ ཁ་གཉིས་
གསུམ་ཙམ་ལས་མ་གནང་བར་མལ་ཞེན་པོ་ནས་དུས་ཡུན་རིང་ཕྱལ་བས་ཡས་
མས་ནང་སྐྲིབ་ཀྱི་ན་བུན་ཆེན་པོས་འཕྲུགས་པའི་སྨྱུ་གུ་ནས་ ཡལ་ག་ལོ་འདབ་ཀྱི་
པར་བསྐྱེད་སྲིངས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ། རྒྱལ་རབས་བཅུ་དྲུག་པ་ཁྲུང་ཅིང་རྒྱལ་
15 པོའི་དུས་སུ་སླེན་དེ་རྒྱལ་སྲིད་ཟག་དབོན་ཡི་ཟི་ཚིང་གི་ལག་ཏུ་ཤོར་དོ།། །།

དེ་ནས་རང་ཅག་ཆེན་པོ་དྭའི་ཆིང་གི་རྒྱལ་རབས་ནི། ནོར་ཡུལ་གཡོན་ཕྱོགས་
ཀྱི་ས་ཆའི་རྟོལ་ཀིར་མོང་གོལ་ཞེས་བྱ་བའི་མི་སྡེ་ནས་གྱེས་དེ་འོངས་པ་སྔོན་གྱི་
ཇུ་ར་ཆེད་རྒྱལ་པོ་ཨལ་ཐན་གྱི་རིགས་སམ་སྔོན་ཆ་གན་ཨ་གྱོ་ལའི་ཉེ་འདབས་
སུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་མཚོ་གཅིག་ཡོད་པ་དེར་སྐབས་ སྐབས་ སུ་ལྷའི་བུ་
20 མོ་དག་ཡོངས་ནས་ལུས་ཁྲུས་པ་དང་། སྐབས་ཤིག་ཏུ་ཁྲུས་བྱས་པའི་ཚེ་བུ་
མོ་ཞིག་གི་གོས་ལ་ལྷའི་རྣམ་འཕྲུལ་ཀ་ཀ་ཞིག་གིས་རྩི་ཐོག་དམར་པོ་གཅིག་

བཞག་པ་དེ་ཐོས་པ་དང་སྨྲས་པོར་གྱུར་དེ་ལྷ་ཡུལ་དུ་འགྲོ་སི་ཐུབ་པར་དེར་བུ
གཅིག་བཙས་དེ་ཤིང་གི་སྟེང་དུ་བཞག་ནས་ཆུ་ལ་བསྐྱུར་བས་མན་ཇུའི་མི་རྣམས
ཀྱིས་རྙེད་ནས་གསོས་པའི་བུ་དེ་ལས་མཆེད་པའི་ཨཽ་ར་ཏ་ཆི་པཱ་ག་གྷཽར་ཞེས་བྱ
བ་དཔའ་ཞིང་མཛངས་ལ་རྟུལ་པོད་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། དཔལ་མགོན
ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་ནས། 5

རང་གི་དིང་འཛུགས་འདོད་པ་ཡིས། གཞན་གྱི་ཕན་ལ་བརྩོན་པར་བྱ།
དིང་འཛུགས་སྤྱོར་བ་མ་བྱས་པའི། བསྒྲུབ་པ་པོ་ཡིས་ཅི་ཞིག་འགྲུབ།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཔའ་བོ་དེས་གཞན་ཕན་ལ་དུས་ཀུན་དུ་བརྩོན་ཞིང་།
མི་མ་རུངས་པ་རྣམས་དྲག་པོས་ཚར་བཅད། མི་ཞན་པ་རྣམས་ལ་ལྷག་པར
བརྩེ་བས་འཕངས་ཤིང་བསྐྱངས། རང་གི་འཁོར་གཡོག་རྣམས་ལ་བུ་བཞིན 10
སྐྱོང་བར་མ་ཟད། མི་གཞན་ཁྲི་ཚོ་ལྷག་ལ་མཉེས་གཤིན་པར་བྱས་དེ། དེ་དག
ལ་མགྲོན་གྱི་ཚུལ་དུ་དུས་རྒྱུན་པར་བཀུར་ཞིང་བསྐྱངས་པའི་རྐྱེན་གྱིས། དེ་དག
གིས་དེའི་སྙན་གྲགས་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་ཀུན་དུ་ཁྱབ་པར་གྲགས་པས། དཔལ
མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

བྱ་བ་མ་ཡིན་མི་བྱེད་ཅིང་། བཤམས་པ་འཁོས་ལ་ཕེབས་པ་དང་། 15
ཡུལ་ལ་འདོད་པ་ཐག་བསྲིངས་པའི། སྐྱེས་བུ་མཁས་པ་སུས་མི་བཀུར།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཔའ་རྩལ་ཅན་མང་པོ་ཞིག་གིས་མགོ་བདགས་བྱས
ཤིང་། བྱང་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་ནག་པ་མཐའ་དག་དང་། མན་ཇུ་གསར་རྙིང
དང་། སོག་པོ་ཁ་ཤས་ལ་དབང་བསྒྱུར་ཞིང་། དེའི་སྲས་གཉིས་པ་ཧོང་ཐའི
ཅི་ཙུ་འབྲུག་ལོ་བ་དགུང་ལོ་ཉེར་དགུ་ནས་དམག་དཔུང་སྡེ་བཞིའི་བདག་པོར་བྱས 20
དེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་ཕྱོགས་སུ་དམག་དྲངས་ནས་དེའི་དམག་དཔོན་སུང

ཕེང་ཞེས་པ་བཙོམ་ནས་མཁར་ཆེན་པོ་གསུམ་ཐོབ་པས། དེའི་མངའ་ཐང་ཆེས་
ཆེར་གྱུར་པ་སྟེ་ལྷག་པར་དཀར་ལོ་ཞེ་བཞིའི་ཤིང་ཕག་ལོ་ནས་ཇོར་ཆེན་ཚོ་བཅུའི་
སྡེ་དཔོན་སོགས། སོག་པོའི་སྡེ་དཔོན་མང་པོ་འབངས་བཅས་ཀྱིས་མགོ་
བཏགས་བྱས་པ་དང་། ཆ་གར་ལེགས་ལྡན་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་གཉིས་དང་
5 ཐའི་ཙི་གཉིས་བཅས་མགོ་བཏགས་བྱས་ནས་རྒྱལ་ཐམས་རིན་པོ་ཆེ་ཕུལ་བས།
དེའི་མངའ་ཐང་ཕྱོགས་འཁོར་ཆེས་ཤིན་དུ་འཕེལ་བར་གྱུར་ཏེ། དེ་ནས་ཧ་པོ་
ཐོ་ཧ་སར་གྱི་སྲས་བརྒྱད་ཇོར་ཆེན་ཚོ་བཅུའི་སྡེ་དཔོན་རྣམས་གཙོས་བྱས་པའི་
སོག་པོ་ཚོ་བཞི་བཅུ་དང་། མན་ཧྲུ་ཧྲུར་ཆེད་སོགས་མི་སྡེ་མང་པོས་བགྲོས་
བྱས་ནས། ཨ་གྲོ་ད་ཨུ་རུ་ཞི་ཡེག་ཆི་དེ་གེ་ཏུ་ཨེར་དེས་ཐུ་ནའི་རམ་ཐ་ཧོ་པོག
10 དསེ་ཆེན་ཐའི་ཙུང་རྒྱལ་པོ་ཞེས་གཟེངས་བསྟོད་བྱས་དེ་མངའ་གསོལ་ལོ། །རྒྱལ་
པོ་དེས་ཕྱག་དེར་མཁར་ལ་ལོ་དྲུག་དུ་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱངས་སོ། །དེ་ནས་ཤིང་སྤྲེལ་
ལོར། ལྷའི་དམག་ཡན་ལག་བཞི་པའི་དཔུང་ཚོགས་རྣམས་ཡུལ་དབུས་སུ་ཆས་
ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། འཇམ་མགོན་ས་པཎ་གྱིས།

རྟུབ་པས་རྟུབ་པ་ཐུལ་འགྱུར་གྱི། །ཞི་བས་འདུལ་བར་ག་ལ་ནུས།
15 ཐོལ་སིག་བསྲེགས་དང་བཅད་པས་གདོན། ཞི་ཆོས་དེ་ཡིས་དག་དུ་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཛག་དཔོན་ལི་ཟྲི་ཆིང་སོགས་ཛག་རྐུན་མི་བསྲུན་པའི་
ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཚར་བཅད་དེ། རྒྱལ་པོ་དེའི་སྲས་ཐའི་ཙིས་སྟག་ལོ་དཀར་
ལོ་བདུན་ལོན་པ་དེ་པེའི་ཅིང་པོ་བྲང་དུ་ཞུགས་ནས་རྒྱལ་སར་བཞུགས་པའི་
མཚན་ཞི་ཙུ་གེའུ་ག་ལེག་སེན་ཧྭང་དི་ཨེ་ཡེ་པེར་ཛ་སག་ཆི་ཤུན་ཊི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་
20 ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་སྐྱེ་འགྲོ་མཐའ་དག་མི་འཇིགས་པ་སྐྱབས་ཀྱི་སྦྱིན་པས་
འཚོངས་པར་མཛད། མཉམ་མེད་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པ་དང་མཆོད་ཡོན་དུ་འབྲེལ།།

ལུགས་གསུམ་གྱིས་གཙོས་བྱས་པའི་རིག་བྱེད་སྣ་ཚོགས་པ་བྱེད་དུ་བཅུག །ལོ་
བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་རིང་ལ་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱངས་ནས་དགུང་ལོ་ཉེར་བཞི་ལ་ལྷའི་ཡུལ་དུ་
གཤེགས་སོ། །ཞི་ཙུ་ཧྭང་ཏཱི་འདི་ཡི་སྲས་ཞིང་ཙུ་ཨུ་རུ་ཞི་ཡིལ་ཐུ་ཧྭང་ཏཱི་བདེ་
སྐྱིད་རྒྱལ་པོ་ཞེང་ཏའི་ལོ་བ་དགུང་ལོ་དབྱུའི་ཆུ་སྟག་ལོ་ནས་བཟུང་རྒྱལ་སར་ལོ་
རི་གཅིག་ལ་བཞུགས་ཤིང་གནམ་འོག་པ་ཡོངས་ལ་མངའ་བསྒྱུར་ཞིང་། ཤེས་
རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་མན་ཧྲུའི་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་སོགས་བསྟན་
པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། དེའི་སྲས་བཅུ་བཞི་པ་ཞི་ཙུང་ཡུང་ཀྲེང་ནའི་རལ་
གྲི་ཐུབ་རྒྱལ་པོ་ཆུ་ཡོས་ནས་ལོ་བཅུ་གསུམ་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ལ་ ལུགས་ གཞུང་
ཆོས་བཞིན་དུ་བསྐྱངས་སོ། །དེ་རྗེས་ཡུང་ཀེང་རྒྱལ་པོའི་སྲས་གནམ་བསྐོས་ལྷ་
ས་སྐྱོང་བའི་ཞང་ཧྭང་ཏཱི་ཆྱན་ ལུང་ ལུགས་ ཡོས་ལོང་ དགུང་ལོ་ཉེར་ དྲུག་གི་མེ་
འབྲུག་ལོར་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་ བསྟན་ སྲིད་གཉིས་ ཀ་ཆོས་ བཞིན་ དུ་སྐྱོང་
བའི་སྒོ་ནས་གནམ་ལོ་དྲུག་ཅུའི་རིང་ལ་ལུས་ཅན་རིས་ སུ་མ་ མཆིས་པ་ ཐམས་
ཅད་རྫོགས་ལྡན་གཉིས་པའི་དཔལ་འབྱོར་ལ་བཀོད་དོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཐའི་
ཞང་ཧྭང་ཏཱིའི་སྲས་མའི་ཞི་ཡལ་ཐའི་ཨེ་རུ་གེལ་ཐུ་ཙྭ་ཆིང་རྒྱལ་པོ་ལྷུགས་འབྲུག
ལོ་བ་དགུང་ལོ་སོ་བདུན་གྱི་མེ་འབྲུག་ལོར་གནམ་གྱིས་བསྐོས་ཏེ། གནམ་འོག
པ་ཡོངས་ལ་བསོད་ནམས་དང་ སྟོབས་ཀྱིས་ འཁོར་ལོས་ བསྒྱུར་བ་ ཆེན་པོའི་
དབང་ཕྱུག་ལ་མངའ་བརྙེས་ནས་ བསྟན་སྲིད་གཉིས་ ཀ་ཆོས་ བཞིན་དུ་སྐྱོང་ བར་
མཛད་བཞིན་པ་འདི་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ལ་ཤིན་དུ་སྐུ་དྲིན་ཆེ་བ་ལགས་སོ། །

ཆེར་སྙིགས་དུས་འདིར་ས་སྐྱོང་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས།
སྐྱེ་རྒུའི་ཕན་བདེ་འཛོམས་ལ་མངོན་ཕྱོགས་ཆེ།
ཐུབ་པའི་བང་ཆེན་གསང་འཛིན་བདག་པོ་དེ།

མི་རྡེའི་ཚུལ་དུ་བྲོན་པ་ཨེ་ཧོ་མད།

བོད་རྗེ་སྲོང་བཙན་ནམ་ཐར་ཐི་བཞིན་དང་།
སྒྱུ་མའི་སེང་གེས་སྒྱུ་མའི་གླང་འཇོམས་བཞིན།
བསྐྱང་པོར་སྤྱོད་རྣམས་བཙེམ་ཚེ་ཧོར་ཡུལ་འདིར།
རྒྱལ་བསྟན་དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་དཔྱིད་དུ་གྱུར།

ཕྱི་ཡི་སྤྱོད་པ་རྒྱབ་མོར་བསྟན་ཀྱང་ཉམ་ཐག་འགྲོ་ལ་བརྩེ་བས་དམ་དུ་འཁྱུར།
ཁྲིམས་པའི་ཆ་ལུགས་བཟུང་ནའང་རྒྱལ་བསྟན་སྤེལ་བའི་ལྷག་བསམ་འོ་མའི་རྒྱ་མཚོ་རྫོལ།
ས་ཡི་ཚངས་པ་ཡབ་སྲས་བརྒྱུད་པར་བཅས་པའི་ངོ་མཚར་མཛད་བཟང་སྐྱུ་དྲིན་གཟུགས།
དང་བའི་ཡིད་མཚོར་ཤར་ཚེ་ལག་པའི་འདབ་བརྒྱ་སྐྱིང་གར་མི་རྣུས་དཔྱོད་ལྡན་སུ།
ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།། ।།

གཉིས་པ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་བསྟན་འཛིན་དང་བཅས་པ་ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འཛམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་སྤྱིར་དུས་གསུམ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མ་གཡོས་པ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་ཁྱབ་པའི་ལུས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་ལྷག་པར་རྗེས་སུ་བརྩེ་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཉན

དབང་དུ་གྱུར་པས། དངོས་དང་བརྒྱུད་པ་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤྲུལ་པ་མཐའ་
ཡས་པས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རླབས་པོ་ཆེ་མཛད་ཅིང་།
ལྷག་པར་མི་མཇེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་འདི་ལ་གྲགས་
ཆེན་གྱི་སངས་རྒྱས་སྟོང་འབྱོན་པའི་བཞི་པ་རྣམ་འདྲེན་དོག་དུ་གྱུར་པ་མཉམ་མེད་
ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དེ་ནི། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། 5

དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་དེ།
བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་ཤིང་།
བར་དུ་གཅོད་པའི་བདུད་བཞི་འཇོམས་མཛད་པ།
བཅོམ་ལྡན་ཤཱཀྱ་སེང་གེ་དེ་ལ་གུས་ཕྱག་འཚལ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་། 10
བར་དུ་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་ཏེ། མཐར་སྐུ
བཞིའི་ངོ་བོར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་
པའི་དོན་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
ཚུལ་ནི། སྔོན་བྱུང་བ་འདས་པའི་དུས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གངྒཱའི་ཀླུང་
གཅིག་གི་བྱེ་མ་སྙེད་འདས་པའི་དུས་དེར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དེ་ནི་བྲམ་ཟེ་རྒྱ 15
མཚོའི་རྡུལ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་བའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་སྙིང་པོའི་མདུན་དུ།
ཞིང་མ་དག་པ་མི་མཇེད་ཀྱི་ཞིང་། སེམས་ཅན་མ་རུངས་པ་མི་དགེ་བཅུ་ཚངས་
པར་སྤྱོད་པ་དང་། མཚམས་མེད་པ་ལྔ་བྱེད་པ། ཤིན་ཏུ་གདུལ་དཀའ་བ་
རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེས་ལྷག་པར་གཟིགས་ནས། སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་ལྔ་བརྒྱ་
བཏབ་སྟེ་ཐུགས་བསྐྱེད་དོ། །བར་དུ་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་ 20
བསགས་ཚུལ་ནི། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་

སུ་གྲངས་མེད་དང་པོའི་ཚོགས་རྫོགས། ས་དང་པོ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་དུ་
གྲངས་མེད་གཉིས་པའི་ཚོགས་རྫོགས། ས་བརྒྱད་པ་དགུ་པ་བཅུ་པ་གསུམ་
གྱི་རིང་ལ་གྲངས་མེད་ གསུམ་གྱི་ཚོགས་རྫོགས་ པའོ། །དེ་ ཡང་ མཚོན་ན་
བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། སྔོན་སློབ་པ་ ལམ་ གྱི་ གནས་ སྐབས་སུ་
5 རྒྱལ་པོའི་པོ་བྲང་རྡོ་བཟངས་ཞེས་བྱ་བར་གླིང་གཅིག་གི་འཁོར་ལོས་ བསྒྱུར་བ།
ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། རང་གི་ལུས་ལས་འོད་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་
ཟླ་འོད་ཅེས་པར་གྱུར་པའི་ཚེ། འཛམ་བུ་གླིང་གི་སྐྱེ་རྒུ་ཐམས་ཅད་ཆོས་བཞིན་
དུ་སྐྱོང་བར་མཛད་པ་ལ། རི་སྤོས་ཀྱི་ངད་ལྡན་ན་གནས་པའི་བྲམ་ཟེ་དྲག་པོའི་
མིག་ཅེས་བྱ་བས། རྒྱལ་པོའི་ཡན་ལག་གི་མཆོག་དབུ་བསླངས་པ་ལ་སྦྱིན་
10 པའི་ཕྱིར་ བྲམ་ ཟེ་དེ་ཁྲིད་ ནས་ནོར་ བུ་ རིན་པོ་ཆེའི་ སྙིང་པོའི་ སྐྱེད་མོ་ ཚལ་ དེའི་
དབུས་སུ་ཙམ་པ་ཀའི་ཤིང་ཡོད་པ་དེར་སོང་ནས། ཚལ་དེའི་ལྷ་མོས་བྲམ་ཟེ་
སྡིག་ཅན་ཁྱོད་ཉེས་པ་མེད་པ་འདིའི་མགོ་ཐུར་གཅོད་པར་བྱེད། ཅེས་པ་ལ་
རྒྱལ་པོས་ལྷ་མོ་དེ་བཟློག་སྟེ། ལྷ་མོ་ངས་སྔོན་ཚལ་འདི་ཉིད་དུ་མགོ་སྟོང་སྙེད་
གཏོང་བར་བྱས། ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་བྱམས་པས
15 ཞུས་པར། སྔོན་པས་སྔོན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཁྲག་དང་ཀང་བྱིན་པའང་རྒྱ་
མཚོ་ཆེན་པོ་བཞི་ལས་ཆེས་ལྷག་པ་དང་། མིག་བྱིན་པ་ནི་རི་རབ་ཀྱི་ཚད་ལས་
ཆེས་ལྷག་པར་གསུངས་ཤིང་། འཕགས་པ་གང་པོས་ཞུས་པ་ ལས་ ཀྱང་།
མོའུ་དགལ་ངས་གལ་ཏེ་བསྐལ་པ་གཅིག་གམ། བསྐལ་པ་ལས་ལྷག་པར་སྔོན་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པའི་ཚེ། སེམས་ཅན་བཀྲེས་ཤིང་སྐོམ་པ་
20 རྣམས་ལ་རང་གི་ཤ་དང་ཁྲག་གིས་ཚིམ་པར་བྱས་པ་དག་བརྗོད་ན་ཡང་ མཐར་
ཐུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ མཚོན་པའི་ཤིན་ཏུ་ དཔག་ པར

དཀའ་བའི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གིས་བསྡུས་པའི་ཚོགས་གཉིས་རླབས་པོ་ཆེ་
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བསགས་པའོ། །མཐར་སྐུ་བཞིའི་ངོ་བོར་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཚུལ་ཡང་། འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་
མདོ་ལས།

རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་མཛེས་པ་ཡི། འོག་མིན་གནས་ནི་ཉམས་དགའ་བར། 5
གཙང་མའི་གནས་ཀྱི་སྟེང་བཞུགས་ནས། ཡང་དག་སངས་རྒྱས་དེར་
སངས་རྒྱས།
སྤྲུལ་པ་པོ་དེ་འདིར་འཚང་རྒྱ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཙང་མའི་གནས་ཀྱི་འོག་མིན་གྱི་གོང་ན་ཡོད་པའི་འོག་
མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པར་རང་དོན་མཐར་ཐུག་གི་སྐུ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་། ཡེ་ཤེས་ 10
ཆོས་སྐུ་གཉིས་དང་། གཞན་དོན་མཐར་ཐུག་གི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་
དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་སྟེ་སྐུ་བཞིའི་ངོ་བོར་སངས་རྒྱས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ངོ་
བོ་ཉིད་སྐུ་ལ་གཉིས་ལས། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་
ལ་རྣམ་མཁྱེན་བདེན་སྟོང་སོགས་འཇོག །གློ་བུར་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་
ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ལ་སྒྲིབ་གཉིས་སྤྲངས་པའི་སྤྲངས་པ་འཇོག་གོ །གཉིས་པ་ཡེ་ 15
ཤེས་ཆོས་སྐུ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་མཁྱེན་
པ་ཐམས་ཅད་འཇོག་གོ །གསུམ་པ་གཞན་དོན་གྱི་སྐུའི་གཙོ་བོ་ལོངས་སྐུ་དེ་ནི་
ངེས་པ་ལྔ་དང་ལྡན་དེ། གནས་ངེས་པ་འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་པ། ཆོས་
ངེས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འབའ་ཞིག་གསུང་བ། འཁོར་ངེས་པ་བྱང་
སེམས་འཕགས་པ་ཁོ་ན་ཡིས་བསྐོར་བ། སྐུ་ངེས་པ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ 20
ཀྱིས་བརྒྱན་པ། དུས་ངེས་པ་ཇི་སྲིད་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་མྱ་ངན་ལས་

ས་ཆ་ནས་རང་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་འོངས་པ་དེ་ དགུང་ལོ་སུམ་ ཅུ་ཐོག་མེ་ ཡོས་ལོར་
ཡང་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་ཐིའན་ཤུན་རྒྱལ་པོ་ཞེས་མཚན་བཏགས་ལ་ལོ་བཅུ་
བདུན་གྱི་བར་བཞུགས་ཏེ་དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་ལ་གཤེགས། དེའི་སྲས་ཆིང་ཧྭ་ཕག་
ལོ་བ་ དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་ཐོག་རྒྱལ་ སར་ བཞུགས་ ནས་ རང་ལོ་ང་ གསུམ་ལ་
5 གཤེགས། དེའི་སྲས་ཧོང་ཙི་སྦྲུལ་ལོ་བ་དགུང་ལོ་སོ་དགུའི་སྟེང་མེ་ལུག་ལོར་
རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་ང་དྲུག་ལ་གཤེགས། དེའི་སྲས་ཨུ་ཙུང་ཅིང་དྲ་ཁྲི་ལོ་
བ་དགུང་ལོ་བཞི་བཅུའི་ཤིང་གླང་ལོར་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་ རང་ལོ་ང་ ལྔ་ལ་
གཤེགས། དེའི་སྲས་ཞི་ཙུང་ཙ་ཅིང་ཧ་ལོ་བ་དགུང་ལོ་ཉེར་བཞིའི་ལྕགས་སྦྲུལ་
ལོར་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་རེ་བརྒྱད་ལ་གཤེགས། དེའི་སྲས་ལུང་ཅིན་ཧ་
10 ལོ་པ་དགུང་ལོ་ཞེ་ལྔ་ཐོག་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་ང་གཅིག་ལ་གཤེགས། དེའི་
སྲས་ཞེན་ཙུང་ཝན་ལི་ཕག་ལོ་བ་དགུང་ལོ་ཉེར་ གསུམ་གྱི་ཆུ་ བྱ་ལོར་རྒྱལ་ སར་
བཞུགས་ནས་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་ལ་གཤེགས། དེའི་སྲས་དའི་ཅིང་སྦྲུལ་ལོ་བ་
དགུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་ཐོག་ལྕགས་བྱའི་ལོར་རྒྱལ་ སར་བཞུགས་ ནས་ལོ་དེ་ཉིད་ལ་
གཤེགས། དེའི་གཅུང་ཐེའན་ཅི་འབྲུག་ལོ་བ་དགུང་ལོ་བཅུ་དགུའི་ཐོག་ཆུ་ཁྱིའི་
15 ལོར་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་རང་ལོ་ཉེར་ལྔ་ལ་ གཤེགས། དེའི་ཚ་བོ་ཁྲུང་
ཅིང་ཕག་ལོ་བ་ དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་ཐོག་ས་སྦྲུལ་ལོར་རྒྱལ་ སར་ བཞུགས་ནས་
ལོ་བཅུ་དྲུག་ལོན་པའི་ཤིང་སྤྲེལ་ལོར་རྒྱལ་སྲིད་ཤོར་དོ། རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་མིང་ནི་
དྭའི་མིང་སྟེ་མངའ་ཐང་ནི་བྱང་ དང་ནུབ་ཀྱི་ ཕྱོགས་ ལམ་ དབང་ པས་ཧོར་གྱི་
སྐབས་ལས་ཞན་ཀྱང་། ཕྱོགས་གཞན་དག་ལ་ངོ་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བ་ལྡན་དང་ཐང་
20 གར་གྱི་དུས་ལས་མི་དམན་པ་ཉིད་དོ། །གནམ་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་དོན་དྲུག་
གི་རིང་ལ་ས་སྐྱོང་བཅུ་དྲུག་བྱུང་སྟེ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་པོ་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་

གཉིས་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ནི། ཇི་སྐད་དུ། འཇམ་མགོན་ས་པཎ་གྱིས།

གནས་མིན་ཁ་ཅང་དྲང་པོ་ཡང་། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་བརླག་པ་ཡོད།

མདའ་ཡིས་པ་རོལ་གསོད་པ་འམ། ཡང་ན་རང་ཉིད་འཆག་པར་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཁ་ཅང་འཇམ་ཐལ་ཆེས་པས་ཉག་ཐུམ་པ་དང་གློན་པོ་
ཅན་པའི་རིགས་ལ་སླ་ཐག་ཤོར་བས་རྒྱལ་སྲིད་ལ་འཁྲུགས་པ་མང་པོ་བྱུང་ 5
བ་དང་། ལྷག་པར་བཙུ་པ་ཨུ་ཙུང་རྒྱལ་པོ་ནི། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བཀའ་ལས།

ཚང་འཕྲུང་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་མི།

བདག་ལ་ཕན་དང་གཞན་ལ་བདེ་མི་ནུས།

སྨོངས་དང་མདོག་ངན་བྱེད་པ་ཚང་ཡིན་དེ། 10

ཇི་ལྟར་ཁ་ལའི་དུག་བཞིན་དེ་མི་བཏང་།

ཞེས་དང་། དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

ཚང་གིས་འཇིག་རྟེན་བརྟས་འགྱུར་ཞིང་། དོན་ཡལ་ནོར་ཡང་ཟད་པར་འགྱུར།

སྨོངས་པས་བྱ་བ་མ་ཡིན་བྱེད། དེ་བས་རྟག་ཏུ་ཚང་ནི་སྤོངས།

ཞེས་དང་། ཡང་དགའ་བ་ཅན་གྱི་མདོ་ལས་ཚང་གི་ཉེས་དམིགས་ནི། ཚེ་འདི་ 15
ལ་ནོར་ཟད་པ་དང་། ནད་རྣམས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། འཐབ་མོ་དང་རྩོད་
པ་སྐྱེད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཉེས་དམིགས་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔ་གསུངས་པ་ལ།
དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པར་ནག་ཚང་གི་འདམ་དུ་བྱིང་བ་དང་ལྷག་པར། སྟོན་པ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལས།

བྱད་མང་གཞི་ལས་སྐྱེས་པ་ཡང་། གསང་དང་བཅིང་བ་སྟོང་འགྱུར་ཞིང་། 20

དཀྱིལ་སྤྱངས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲིག་པ་དང་། ངེས་པར་འཆིང་བའང་སྟོང་བར་འགྱུར།

ཞེས་དང་། དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

གཡན་པ་ཕྲུགས་ན་བདེར་འགྱུར་བ། དེ་བས་གཡན་པ་མེད་པ་བདེ།

དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་འདོད་ལྡན་བདེ། འདོད་པ་མེད་པ་དེ་བས་བདེ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བུད་མེད་སོགས་འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་མང་
5 བ་ལ། དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པར་བུད་མེད་ལ་རོལ་རྩེད་དང་བག་མེད་ལ་དགའ་བ་ལ་
སོགས་པ་རྒྱལ་སྲིད་ཉམས་པའི་རྒྱུ་མང་པོས་འཁྲུགས་པའི་ས་བོན་བཏབ། བཅུ་
གཅིག་པ་ཞི་ཙུང་རྒྱལ་པོ་ནི་བོན་ཆོས་ལ་ཞུགས་ཏེ། རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་ཁ་ལོ་བྱིས་པ་
མ་རབས་པས་བསྒྱུར་དུ་བཅུག་ཅིང་། རང་ཉིད་བོན་སྒོང་ཕྱེད་བཞིན་པར་གནས་
ལོ་བཞི་བཅུ་རྩ་ལྔ་བཞུགས་པ་དང་། བཅུ་གསུམ་པ་ཤིན་ཙུང་རྒྱལ་པོས་
10 གཟུགས་པོ་མི་མཛེས་པ་ལ་ཞལ་སྒྲིངས་པས་ལན་ཡང་ཟེར། གང་ལྟར་ཡང་
གནས་ལོ་བཞི་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་བཞུགས་ཀྱང་བློན་པོ་རྣམས་ལ་འཇལ་ཁ་གཉིས་
གསུམ་ཙམ་ལས་མ་གནང་བར་མལ་ཞེན་པོ་ནས་དུས་ཡུན་རིང་སྤུལ་བས་ཡས་
མས་ནང་སྒྲིབ་ཀྱི་ན་བུན་ཆེན་པོས་འཁྲུགས་པའི་རྐྱ་ག་ནས་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་ཀྱི་
བར་བསྐྱེད་སྒྲིངས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ། རྒྱལ་རབས་བཅུ་དྲུག་པ་ཁྲུང་ཅིང་རྒྱལ་
15 པོའི་དུས་སུ་སྨིན་ཏེ་རྒྱལ་སྲིད་ཛག་དཔོན་ལི་ཛི་ཆིང་གི་ལག་ཏུ་ཤོར་རོ།། །།

དེ་ནས་རང་ཅག་ཆེན་པོ་དྭའི་ཆིང་གི་རྒྱལ་རབས་ནི། ཧོར་ཡུལ་གཡོན་ཕྱོགས་
ཀྱི་ས་ཆའི་ཀྟོལ་གིར་མོང་གོལ་ཞེས་བྱ་བའི་མི་སྡེ་ནས་གྱེས་དེ་འོངས་པ་སྟོན་གྱི་
ཧུར་ཆེད་རྒྱལ་པོ་ཨལ་ཐན་གྱི་རིགས་སམ་སྟོན་ཆ་གན་ཨ་གྱོ་ལའི་ཉེ་འདབས་
སུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་མཚོ་གཅིག་ཡོད་པ་དེར་སྐབས་སྐབས་སུ་ལྷའི་བུ་
20 མོ་དག་ཡོངས་ནས་ལུས་ཁྲུས་པ་དང་། སྐབས་ཤིག་ཏུ་ཁྲུས་བྱས་པའི་ཚེ་བུ་
མོ་ཞིག་གི་གོས་ལ་ལྷའི་རྣམ་འཕྲུལ་ཀ་ཀ་ཞིག་གིས་རྩི་ཤིག་དམར་པོ་གཅིག

བཞག་པ་དེ་ཐོས་པ་དང་སྨྲས་པོར་གྱུར་ཏེ་ལྷ་ཡུལ་ དུ་འགྲོ་མི་ ཐུབ་པར་ དེར་བུ་
གཅིག་བཙས་ཏེ་ཞིང་གི་སྟེང་དུ་བཞག་ནས་ཆུ་ལ་བསྐྱུར་བས་མན་ཙྪའི་མི་རྣམས་
ཀྱིས་རྙེད་ནས་གསོས་པའི་བུ་དེ་ལས་མཆེད་པའི་ཨྭོ་ར་ཏ་ཆི་བྲཱ་ ག་ཞྭོར་ཞེས་བྱ་
བ་དཔའ་ཞིང་མཛངས་ལ་རྟུལ་ཕོད་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། དཔལ་མགོན་
ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་ནས། 5

རང་གི་རྟིང་འཇུགས་འདོད་པ་ཡིས། གཞན་གྱི་ཕན་ལ་བརྩོན་པར་བྱ།
རྟིང་འཇུགས་སྤྱིར་བ་མ་བྱས་པའི། བསྒྲུབ་པ་པོ་ཡིས་ཅི་ཞིག་འགྲུབ།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཔའ་བོ་དེས་གཞན་ཕན་ལ་དུས་ཀུན་དུ་བརྩོན་ཞིང་།
མི་མ་རུངས་པ་རྣམས་དྲག་པོས་ཚར་བཅད། མི་ཞན་པ་རྣམས་ལ་ལྷག་པར
བརྩེ་བས་འཕངས་ཤིང་བསྐྱངས། རང་གི་འཁོར་གཡོག་རྣམས་ལ་བུ་བཞིན 10
སྐྱོང་བར་མ་ཟད། མི་གཞན་ཁྲི་ཚོ་ལྷག་ལ་མཉེས་གཤིན་པར་བྱས་ཏེ། དེ་དག
ལ་མགྲོན་གྱི་ཚུལ་དུ་དུས་རྒྱུན་པར་བཀུར་ཞིང་བསྐྱངས་པའི་རྐྱེན་གྱིས། དེ་དག
གིས་དེའི་སྙན་གྲགས་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་ཀུན་དུ་ཁྱབ་པར་གྲགས་པས། དཔལ
མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

བྱ་བ་མ་ཡིན་མི་བྱེད་ཅིང་། བཤམས་པ་འཁྲིས་ལ་ཕེབས་པ་དང་། 15
ཡུལ་ལ་འདོད་པ་ཐག་བསྲིངས་པའི། སྐྱེས་བུ་མཁས་པ་སུས་མི་བཀུར།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཔའ་རྩལ་ཅན་མང་པོ་ཞིག་གིས་མགོ་བདགས་བྱས
ཤིང་། བྱང་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་ནག་པ་མཐའ་དག་དང་། མན་ཙྪ་གསར་རྙིང
དང་། སོག་པོ་ཁ་ཤས་ལ་དབང་བསྒྱུར་ཞིང་། དེའི་སྲས་གཉིས་པ་དོང་ཐའི
ཅི་ཆུ་འབྲུག་ལོ་བ་དགུང་ལོ་ཉེར་དགུ་ནས་དམག་དཔུང་སྡེ་བཞིའི་བདག་པོར་བྱས 20
ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་ཕྱོགས་སུ་དམག་ དྲངས་ནས་དེའི་ དམག་ དཔོན་སྲུང་

ཕིང་ཞེས་པ་བཙོམ་ནས་མཁར་ཆེན་པོ་གསུམ་ཕྱིན་པས། དེའི་མངའ་ཐང་ཆེས་
ཆེར་གྱུར་པ་སྟེ་ལྷག་པར་དགུང་ལོ་ཞེ་བཞིའི་ཤིང་ཕག་ལོ་ནས་རྫོར་ཆེན་ཚོ་བཅུའི་
སྡེ་དཔོན་སོགས། སོག་པོའི་སྡེ་དཔོན་མང་པོ་འབངས་བཅས་ཀྱིས་མགོ་
བཏགས་བྱས་པ་དང་། ཆ་གར་ལེགས་ལྡན་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་གཉིས་དང་
5 ཐའི་ཅི་གཉིས་བཅས་མགོ་བཏགས་བྱས་ནས་རྒྱལ་ཐམ་རིན་པོ་ཆེ་ཕུལ་བས།
དེའི་མངའ་ཐང་སྟོབས་འབྱོར་ཆེས་ཤིན་དུ་འཕེལ་བར་གྱུར་ཏེ། དེ་ནས་ཁ་ལྷོ་
ཕྲོ་ཁ་སར་གྱི་སྲས་བརྒྱད་རྫོར་ཆེན་ཚོ་བཅུའི་སྡེ་དཔོན་རྣམས་གཙོས་བྱས་པའི་
སོག་པོ་ཚོ་བཞི་བཅུ་དང་། མན་ཇུ་ཇུར་ཆེད་སོགས་མི་སྡེ་མང་པོས་བགྲོས་
བྱས་ནས། ཨ་གྲོ་ད་ཨུ་རུ་ཞི་ཡིག་ཆི་དེ་གེ་ད་ཨེར་དེམ་ཐུ་ནའི་རམ་ཐ་རྫོ་པོག
10 ད་སེ་ཆེན་ཐའི་ཙུང་རྒྱལ་པོ་ཞེས་གཟེངས་བསྟོད་བྱས་དེ་མངའ་གསོལ་ལོ། །རྒྱལ་
པོ་དེས་སྟག་དེར་མཁར་ལ་ལོ་དྲུག་དུ་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱངས་སོ། །དེ་ནས་ཤིང་སྤྲེལ་
ལོར། ལྷའི་དམག་ཡན་ལག་བཞི་པའི་དཔུང་ཚོགས་རྣམས་ཡུལ་དབུས་སུ་ཆས་
ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། འཇམ་མགོན་ས་པཎ་གྱིས།

རྩུབ་པས་རྩུབ་པ་ཐུལ་འགྱུར་གྱི ། ཞི་བས་འདུལ་བར་ག་ལ་ནུས།
15 ཐོལ་མིག་བསྒྲིགས་དང་བཅད་པས་གདོན། ཞི་ཆོས་དེ་ཡིས་དུག་དུ་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཇག་དཔོན་ཡི་ཐྲི་ཆིང་སོགས་ཇག་ཀྱན་མི་བསྲུན་པའི་
ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཚར་བཅད་དེ། རྒྱལ་པོ་དེའི་སྲས་ཐའི་ཙིས་སྟག་ལོ་དགུང་
ལོ་བདུན་ལོན་པ་དེ་པེའི་ཅིང་ཕོ་བྲང་དུ་ཞུགས་ནས་རྒྱལ་སར་བཞུགས་པའི་
མཚན་ཞི་ཙུ་གེའུ་ག་ཞིག་སེན་ཧྭང་དྲི་ཨེ་ཡེ་པེར་ཇ་སག་ཆི་ཤུན་ཋི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་
20 ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་སྐྱེ་འགྲོ་མཐའ་དག་མི་འཇིགས་པ་སྐྱབས་ཀྱི་སྦྱིན་པས་
འཚོངས་པར་མཛད། མཉམ་མེད་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པ་དང་མཆོད་ཡོན་དུ་འབྲེལ།།

ལུགས་གསུམ་གྱིས་གཙོས་བྱས་པའི་རིག་བྱེད་སྣ་ཚོགས་པ་བྱེད་དུ་བཙུག །ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་རིང་ལ་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱངས་ནས་དགུང་ལོ་ཉེར་བཞི་ལ་ལྷའི་ཡུལ་དུ་གཤེགས་སོ། །ཞི་ཙུ་ཧྭང་དྷི་འདི་ཡི་སྲས་ཞིང་ཙུ་ཨུ་རུ་ཞི་ཡིལ་བྷུ་ཧྭང་དྷི་བདེ་སྐྱིད་རྒྱལ་པོ་ཞིང་ཧའི་ལོ་བ་དགུང་ལོ་དགུའི་ཆུ་སྟག་ལོ་ནས་བཟུང་རྒྱལ་སར་ལོ་རེ་གཅིག་ལ་བཞུགས་ཤིང་གནམ་འོག་པ་ཡོངས་ལ་མངའ་བསྒྱུར་ཞིང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་མན་ཇུའི་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་སོགས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། དེའི་སྲས་བཅུ་བཞི་པ་ཞི་ཙུང་ཡུང་ཀྲེང་ནའི་རལ་ཕྭོ་ཐབ་རྒྱལ་པོ་ཆུ་ཡོས་ནས་ལོ་བཅུ་གསུམ་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ལ་ལུགས་ བཟུང་ཆོས་བཞིན་དུ་བསྐྱངས་སོ། །དེ་རྗེས་ཡུང་ཏེང་རྒྱལ་པོའི་སྲས་གནམ་བསྐོས་ལྷ་ས་སྐྱོང་ཐའི་ཞང་ཧྭང་དྷི་ཆྱན་ལུང་ ལྷུགས་ ཡོས་ལོང་ དགུང་ལོ་ཉེར་ དྲུག་གི་མེ་འབྲུག་ལོར་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་ བསྟན་ སྲིད་གཉིས་ ཀ་ཆོས་ བཞིན་ དུ་སྐྱོང་བའི་སྒོ་ནས་གནམ་ལོ་དྲུག་ཅུའི་རིང་ལ་ལུས་ཅན་རིས་ སུ་མ་ མཆིས་པ་ ཐམས་ཅད་རྗོགས་ལྡན་གཉིས་པའི་དཔལ་འབྱོར་ལ་བཀོད་དོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཐའི་ཞང་ཧྭང་དྷིའི་སྲས་སའི་ཞི་ཡལ་ཐའི་ཡི་རུ་གེལ་བྷུ་རྷུ་ཆིང་རྒྱལ་པོ་ལྷུགས་འབྲུག་ལོ་བ་དགུང་ལོ་སོ་བདུན་གྱི་མེ་འབྲུག་ལོར་གནམ་གྱིས་བསྐོས་དེ། གནམ་འོག་པ་ཡོངས་ལ་བསོད་ནམས་དང་ སྟོབས་ཀྱིས་ འཁོར་ལོས་ བསྒྱུར་བ་ ཆེན་པོའི་དབང་ཕྱུག་ལ་མངའ་བརྙེས་ནས་ བསྟན་སྲིད་གཉིས་ ཀ་ཆོས་ བཞིན་དུ་སྐྱོང་ བར་མཛད་བཞིན་པ་འདི་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ལ་ཤིན་ཏུ་སྐྱ་དྲིན་ཆེ་བ་ལགས་སོ། །

ཆེར་སྙིགས་དུས་འདིར་ས་སྐྱོང་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས།
སྐྱེ་རྒུའི་ཕན་བདེ་འཛོམས་ལ་མངོན་ཕྱོགས་ཆེ།
ཐུབ་པའི་བང་ཆེན་གསང་འཛིན་བདག་པོ་དེ།

མི་རྗེའི་ཚུལ་དུ་བྱོན་པ་ཨེ་ཧོ་མད།

བོད་རྗེ་སྲོང་བཙན་རྣམ་ཐར་ཇི་བཞིན་དང་།
སྒྱུ་མའི་སེང་གེས་སྒྱུ་མའི་གླང་འཇོམས་བཞིན།
བརླང་པོར་སྤྱོད་རྣམས་བཙོམ་ཆོ་ཧོར་ཡུལ་འདིར།
5 རྒྱལ་བསྟན་དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་དཔྱིད་དུ་གྱུར།

ཕྱི་ཡི་སྤྱོད་པ་རྟུབ་མོར་བསྟན་ཀྱང་ཉམ་ཐག་འགྲོ་ལ་བརྩེ་བས་དམ་དུ་འཁྱུད།
ཁྱིམ་པའི་ཆ་ལུགས་བཟུང་ནའང་རྒྱལ་བསྟན་སྤེལ་བའི་ལྷག་བསམ་འོ་མའི་རྒྱ་
མཚོ་རྫོལ།
ས་ཡི་ཚངས་པ་ཡབ་སྲས་བརྒྱུད་པར་བཅས་པའི་ངོ་མཚར་མཛད་བཟང་སྐུ་དྲིན་
10 གཟུགས།
དང་བའི་ཡིད་མཆོད་ཤར་ཆེ་ལག་པའི་འདབ་བརྒྱ་སྙིང་གར་མི་རྒྱས་དབྱོད་
ལྡན་སུ།
ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། ། ། །

གཉིས་པ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་བསྟན་འཛིན་དང་བཅས་པ་ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་
15 ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་
པོ་ཆེ་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་
གཉིས་པ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་སྤྱིར་དུས་གསུམ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ནི་
བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མ་གཡོས་པ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་ཁྱབ་པའི་
20 ལུས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་ལྷག་པར་རྗེས་སུ་བརྩེ་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་

དབང་དུ་གྱུར་པས། ། དངོས་དང་བརྒྱད་པ་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྨོན་ནས་སྤྲུལ་པ་མཐའ་
ཡས་པས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རླབས་པོ་ཆེ་མཛད་ཅིང་།
ལྷག་པར་མི་མཇེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་འདི་ལ་གྲགས་
ཆེན་གྱི་སངས་རྒྱས་སྟོང་འབྱོན་པའི་བཞི་པ་རྣམ་འདྲེན་དོག་ཏུ་གྱུར་པ་མཉམ་མེད་
ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དེ་ནི། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། 5

དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་དེ།
བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་ཤིང་།
བར་དུ་གཅོད་པའི་བདུད་བཞི་འཇོམས་མཛད་པ།
བཅོམ་ལྡན་ཤཱཀྱ་སེང་གེ་དེ་ལ་གུས་ཕྱག་འཚལ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་། 10
བར་དུ་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་ཏེ། མཐར་སྐུ
བཞིའི་ངོ་བོར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་
པའི་དོན་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
ཚུལ་ནི། སྔོན་བྱུང་བ་འདས་པའི་དུས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གཏྲ་ནི་ཀླུང་
གཅིག་གི་ཁྲེ་མ་སྐྱེད་འདས་པའི་དུས་དེར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དེ་ནི་བྲམ་ཟེ་རྒྱ་ 15
མཚོའི་རྡུལ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་བའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་སྙིང་པོའི་མདུན་དུ།
ཞིང་མ་དག་པ་མི་མཇེད་ཀྱི་ཞིང་། སེམས་ཅན་མ་རུངས་པ་མི་དགེ་བཅུ་ཚངས་
པར་སྤྱོད་པ་དང་། མཚམས་མེད་པ་ལྔ་བྱེད་པ། ཤིན་ཏུ་གདུལ་དཀའ་བ་
རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེས་ལྷག་པར་གཟིགས་ནས། སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་ལྔ་བརྒྱ་
བཏབ་སྟེ་ཐུགས་བསྐྱེད་དོ། །བར་དུ་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་ 20
བསགས་ཚུལ་ནི། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་

སྲུ་གྲངས་མེད་དང་པོའི་ཚོགས་རྫོགས། ས་དང་པོ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་དུ་
གྲངས་མེད་གཉིས་པའི་ཚོགས་རྫོགས། ས་བརྒྱད་པ་དགུ་པ་བཅུ་པ་གསུམ་
གྱི་རིང་ལ་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་རྫོགས་པའོ། །དེ་ཡང་མཚོན་ན་
བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། སྔོན་སློབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་
5 རྒྱལ་པོའི་པོ་བྲང་རྡོ་བཟངས་ཞེས་བྱ་བར་གླིང་གཅིག་གི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ།
ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། རང་གི་ལུས་ལས་འོད་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་
ཟླ་འོད་ཅེས་པར་གྱུར་པའི་ཚེ། འཛམ་བུ་གླིང་གི་སྐྱེ་རྒུ་ཐམས་ཅད་ཆོས་བཞིན་
དུ་སྐྱོང་བར་མཛད་པ་ལ། རི་སྦྱོས་ཀྱི་ངད་ལྡན་ན་གནས་པའི་བྲམ་ཟེ་དྲག་པོའི་
མིག་ཅེས་བྱ་བས། རྒྱལ་པོའི་ཡན་ལག་གི་མཆོག་དབུ་བསླངས་པ་ལ་སྦྱིན་
10 པའི་ཕྱིར་ བྲམ་ ཟེ་དེ་ཁྲིད་ ནས་ནོར་བུ་ རིན་པོ་ཆེའི་ སྙིང་པོའི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་ དེའི་
དབུས་སུ་ཙམ་པ་ཀའི་ཤིང་ཡོད་པ་དེར་སོང་བས། ཚལ་དེའི་ལྷ་མོས་བྲམ་ཟེ་
སྡིག་ཅན་ཁྱོད་ཉེས་པ་མེད་པ་འདིའི་མགོ་ཇི་ལྟར་གཅོད་པར་བྱེད། ཅེས་པ་ལ་
རྒྱལ་པོས་ལྷ་མོ་དེ་བཟློག་སྟེ། ལྷ་མོ་ངས་སྔོན་ཚལ་འདི་ཉིད་དུ་མགོ་སྟོང་སྟེད་
གཏོང་བར་བྱས། ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་བྱམས་པས་
15 ཞུས་པར། སྟོན་པས་སྔོན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཁྲག་དང་རྐང་བྱིན་པའང་རྒྱ་
མཚོ་ཆེན་པོ་བཞི་ལས་ཆེས་ལྷག་པ་དང་། མིག་བྱིན་པ་ནི་རི་རབ་ཀྱི་ཚད་ལས་
ཆེས་ལྷག་པར་གསུངས་ཤིང་། འཕགས་པ་གང་པོས་ཞུས་པ་ ལས་ ཀྱང་།
མོའུ་དགལ་ངས་གལ་ཏེ་བསྐལ་པ་གཅིག་གམ། བསྐལ་པ་ལས་ལྷག་པར་སྟོན་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པའི་ཚེ། སེམས་ཅན་བཀྲེས་ཤིང་སྐོམ་པ་
20 རྣམས་ལ་རང་གི་ཤ་དང་ཁྲག་གིས་ཚིམ་པར་བྱས་པ་དག་བརྗོད་ན་ཡང་མཐར་
ཐུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་མཚོན་པའི་ཤིན་ཏུ་དཔག་པར་

དཀའ་བའི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གིས་བསྡུས་པའི་ཚོགས་གཉིས་རླབས་པོ་ཆེ་
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བསགས་པའོ། །མཐར་སྐུ་བཞིའི་ངོ་བོར་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཚུལ་ཡང་། འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་
མདོ་ལས།

རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་མཛེས་པ་ཡི། འོག་མིན་གནས་ནི་ཉམས་དགའ་བར། 5
གཙང་མའི་གནས་ཀྱི་སྟེང་བཞུགས་ནས། ཡང་དག་སངས་རྒྱས་དེར་
སངས་རྒྱས།

སྤྲུལ་པ་པོ་དེ་འདིར་འཚང་རྒྱ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཙང་མའི་གནས་ཀྱི་འོག་མིན་གྱི་གོང་ན་ཡོད་པའི་འོག་
མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པར་རང་དོན་མཐར་ཐུག་གི་སྐུ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་། ཡེ་ཤེས་ 10
ཆོས་སྐུ་གཉིས་དང་། གཞན་དོན་མཐར་ཐུག་གི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་
དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་སྟེ་སྐུ་བཞིའི་ངོ་བོར་སངས་རྒྱས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ངོ་
བོ་ཉིད་སྐུ་ལ་གཉིས་ལས། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་
ལ་རྣམ་མཁྱེན་བདེན་སྟོང་སོགས་འཇོག །གློ་བུར་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་
ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ལ་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་འཇོག་གོ །གཉིས་པ་ཡེ་ 15
ཤེས་ཆོས་སྐུ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་མཁྱེན་
པ་ཐམས་ཅད་འཇོག་གོ །གསུམ་པ་གཞན་དོན་གྱི་སྐུའི་གཙོ་བོ་ལོངས་སྐུ་དེ་ནི་
ངེས་པ་ལྔ་དང་ལྡན་དེ། གནས་ངེས་པ་འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་པ། ཆོས་
ངེས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འབའ་ཞིག་གསུང་བ། འཁོར་ངེས་པ་བྱང་
སེམས་འཕགས་པ་ཤ་སྟག་གིས་བསྐོར་བ། སྐུ་ངེས་པ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ 20
ཀྱིས་བརྒྱན་པ། དུས་ངེས་པ་ཇི་སྲིད་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་མྱ་ངན་ལས་

འདའ་ཚུལ་མི་སྟོན་པའོ། །བཞི་པ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཆོག
གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ནི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས།

ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འཇིག་རྟེན་མཁྱེན། འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གཟིགས་ནས་ནི།
ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མ་གཡོས་བར། སྤྲུལ་པའི་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས།
5 སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། དགའ་ལྡན་ནས་ནི་འཕོ་བ་དང་།
ལྷུམས་སུ་འཇུག་དང་བལྟམས་པ་དང་། བཟོ་ཡི་གནས་ལ་མཁས་པ་དང་།
བཙུན་མོའི་འཁོར་དགྱེས་རོལ་པ་དང་། ངེས་འབྱུང་དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་དང་།
བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་གཤེགས་པ་དང་། བདུད་སྡེ་འཇོམས་དང་རྫོགས་པར་ནི།
བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། མྱ་ངན་འདས་པར་གཤེགས་མཛད་རྣམས།
10 ཡོངས་སུ་མ་དག་ཞིང་རྣམས་སུ། སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་གནས་པར་སྟོན།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ མཆོག་གི་ སྤྲུལ་ པའི་སྐུས་ མིའི་ ཡུལ་དུ་མཛད་པ་ བཅུ་
གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་དེ། དེ་ལ་རྒྱལ་བ་ཤཱ་ཀྱ་ཐུབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མི་
མཛེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ལ་གླིང་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ
ཕྲག་བརྒྱ་ཡོད་པའི་འཛམ་བུའི་གླིང་བྱེ་བ་ཕྲག་ བརྒྱར་ རྒྱལ་བ་ ཤཱ་ཀྱ་ཐུབ་ པའི་
15 མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་བྱེ་བ་ཕྲག་ བརྒྱ་ཅིག་ ཅར་དུ་སྟོན་ཏོ། །དེ་ཡང་
དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་འཕོ་བ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་ཏེ། དེ་བཞིན་
དུ་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་དང་ ཡུམ་སྒྱུ་ མ་ལྷ་ མཛེས་ བྱེ་བ་
ཕྲག་བརྒྱའི་ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། སྐུ་བལྟམས་པ་དང་། གཞོན་ནུ་རོལ་
རྩེད་མཛད་པ་དང་། བཙུན་མོའི་འཁོར་གྱིས་རོལ་པ་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་
20 བ་དང་། དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་གཤེགས་པ་དང་།
བདུད་འདུལ་བ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་

འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དང་། མྱ་ངན་འདས་པའི་ཚུལ་བྲེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་
དུ་སྟོན་ཏེ། ཞིང་འདིར་མྱ་ངན་ལས་བཟླ་བའི་ཚུལ་བྲེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་སྟོན་པ་ན།
ཞིང་གཞན་དུ། ལ་ལར་སྐུ་བལྟམས་པ་དང་། ལ་ལར་འཚང་རྒྱ་བ་དང་། ལ་
ལར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་བྲེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་
དུ་སྟོན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་སྟོན་ཏོ། །གཉིས་པ་གཟི་ 5
བ་སྤྲུལ་སྐུ་ལ་བཟོའི་ཡུལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་མཁས་པའི་པི་ཝཾ་ཀ་རྨར་སྤྲུལ་
པ་ལྟ་བུ་འཇོག །གསུམ་པ་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་ལ། རྒྱལ་བློན་དང་། བྲམ་ཟེ་
དང་། ཁྱིམ་པ་དག་དང་། བྱ་དང་རི་དྭགས་སོགས་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་།
དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལ་སོགས་པ་སྣོད་བཅུད་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲུལ་པའི་
སྐུ་རྣམས་འཇོག །དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་མ་བར་དང་ཐ་ 10
མའི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་དོན་ཁོ་ན་ཡིན་པས། འོན་གཞན་དོན་ཇི་
ལྟར་མཛད་ཅེ་ན། ཇི་སྐད་དུ།

ཐུབ་རྣམས་སྡིག་པ་ཆུ་ཡིས་མི་འཁྲུ་ཞིང་།
འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཕྱག་གིས་མི་སེལ་ལ།
ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་སྤོ་མིན་ཏེ། 15
ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་བསྟན་པས་གྲོལ་བར་མཛད།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དམ་པའི་ཆོས་གསུངས་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་དོན་མཛད་དོ།།
དེ་ཡང་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་
པོ་བརྒྱད་ཅུས་སྤྲས་ཤིང་། གསུང་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་དང་ལྡན་པ་གསུང་
དབྱངས་གཅིག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་སྐད་དུ་ཆོས་སྟོན་པར་ནུས། 20
ཐུགས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཤིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅན་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ། འཕྲིན་ལས་ནི།
མདོ་ལས།

རྒྱ་མཚོ་ཆུ་སྲིན་རྣམས་ཀྱི་གནས། དུས་རླབས་ཡོལ་བར་འགྱུར་ཡང་སྲིད།
གདུལ་བར་བྱ་བའི་སྲས་རྣམས་ལ། སངས་རྒྱས་དུས་ལས་ཡོལ་བ་མེད།

5 ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དུས་ལས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་
གཡེལ་བར་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་ཅིག་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་དུ་གཞན་
དོན་མཛད་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ལྡན་པས་ན། སྟོན་པ་ཐུགས་
རྗེ་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉམ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མ་རིག་པའི་མིང་དོག་
གིས་ནི་གཡོགས། བདག་ལྟའི་མདུད་པས་ནི་ཅིངས། ང་རྒྱལ་གྱི་རི་བོས་ནི་
10 ནོན། འདོད་ཆགས་ཀྱི་མེས་ནི་གདུངས། ཞེ་སྡང་གི་མཚོན་གྱིས་ནི་རྨས།
འཁོར་བའི་དགོན་པར་ནི་ཞུགས། སྐྱེ་རྒ་ན་འཆིའི་ཆུ་བོ་ལས་མ་བརྒལ་ཏེ་སྡུག་
བསྔལ་བར་གཟིགས་ནས། དེ་དག་ལས་ཐར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། རྫུ་འཕྲུལ་
གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འདུན་པ་བསྐྱེད་པར་མཛད་དེ། ཐུགས་
ཀུན་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱིས་གྲངས་ལས་འདས་པའི་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་
15 ཁམས་དང་བསམ་པ་སོགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་བླ་
ན་མེད་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བདག་རྐྱེན་བྱས་ནས།
རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་
ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་ནས།
ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན
20 དེ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱིས་གཙོ་བྱས་པས་གྲངས་མེད་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་
རྒྱུད་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པར་མཛད། སྐྱེས་པ་རྣམས་

སྨིན་པར་མཛད། སྨིན་པ་རྣམས་གྲོལ་བར་མཛད། གྲོལ་བ་རྣམས་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་པའི་སྒོ་ནས་སྐལ་པ་དང་ལྡན་པ་ རྣམས་ཀྱི་འཕྲུལ་ དང་ཐུགས་ཀྱི་རེ་བ་མཐའ་དག་སྐོང་བར་མཛད་དེ། སྐལ་མེད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་གི་སྣང་ངོར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཀྱང་། དོན་དངོས་གནས་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་མེད་དེ། གསེར་འོད་ལས།

སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ཡོངས་མི་འདའ། ཆོས་ཀྱང་ནུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ།

སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འདུལ་བའི་ཕྱིར། མྱ་ངན་འདའ་བ་སྟོན་པར་མཛད།

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱིར་ཆོས་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་དོན་བཅུ་ལ་འཇུག་སྟེ། ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་པ་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ཞལ་ནས།

ཆོས་ནི་ཤེས་བྱ་ལམ་དང་ནི། མྱ་ངན་འདས་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ།

བསོད་ནམས་ཚེ་དང་གསུང་རབ་དང་། འབྱུང་འགྱུར་ངེས་དང་ཆོས་ལུགས་ལའོ།

ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལ། དེ་ཡང་མདོ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་འདྲར་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་པ་ཤེས་བྱ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་ཆོས་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ལམ་དང་། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཞེས་པ་མྱང་འདས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་པ་ཡིད་ཡུལ་དང་། བཙུན་མོའི་འཁོར་དང་གཞོན་ནུ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཆོས་སྤྱོད་ཅེས་པ་བསོད་ནམས་དང་། བྱིས་པ་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་གཅེས་པར་འཛིན་ཞེས་པ་ཚེ་དང་། ཆོས་ཞེས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། མདོའི་སྡེ་དང་། དབྱངས་ཀྱིས་བསྙད་པའི་སྡེ་དང་ཞེས་པ་གསུང་རབ་དང་། ལུས་འདི་རྒས་པའི་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འབྱུང་འགྱུར་དང་། དགེ་སློང་གི་ཆོས་ཞེས་པ་ངེས་པ་དང་། ཡུལ་ཆོས་དང་རིགས་ ཆོས་ཞེས་ པ་ཆོས་ ལུགས་དེ་ བཅུ་ལ་

འཇུག་པའོ། །དེ་ལྟར་དོན་བཅུ་ལ་འཇུག་པ་ལས་སྐབས་འདིའི་ཆོས་ནི། ཇོ་
བཙུན་བྲམས་པ་མགོན་པོས།

སྡུག་བསྔལ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། སྒྲིབ་ཀུན་སེལ་བྱེད་དམ་པའི་ཆོས།
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་དེ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་གཞུགས་པའི་ལུས་ཅན་རྣམས་
5 ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་དམ་
པའི་ཆོས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་ཞེས་པས་བསྟན་པའི་བརྗོད་བྱ་གཞིའི་
ཆོས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས། ལམ་ཞེས་པས་བསྟན་
པའི་ལམ་གྱི་ཆོས་ཐབས་ཤེས་གཉིས། སྐུ་ངན་འདས་ཞེས་པས་བསྟན་པའི་
འབྲས་བུའི་ཆོས་ཆོས་སྐུ་དང་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་དང་། གསུང་རབ་ཅེས་པས་
10 བསྟན་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཆོས་དེ་དག་བརྗོད་བྱར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་
བརྗོད་བྱེད་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས།
དམ་པའི་ཆོས་ནི་ཐོག་མར་དགེ་བ། བར་དུ་དགེ་བ། ཐ་མར་དགེ་བ། ཞེས་
དང་། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཚན་བརྗོད་ལས་ཀྱང་།

ཐོག་མར་བར་དང་མཐར་དགེ་བ།

15 ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཇོ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས།

དད་དང་དགའ་དང་བློ་རྣམས་ཀྱི། རྒྱུ་ཕྱིར་ཆོས་འདི་དགེ་བ་ཡིན།
ཞེས་པས་བཀྲལ་ནས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་དེ་དང་པོར་ཐོས་པས་
མ་ཤེས་པ་ཤེས་ནས་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དད་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་ཐོག་མར་དགེ་བ། ཐོས་པའི་དོན་དེ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་པོས
20 ཚུལ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་བརྟགས་ཏེ་བསམས་པས་དེ་དག་གི་དོན་རྟོགས་ནས་ཡིད་ལ
རབ་ཏུ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་བར་དུ་དགེ་བ། བསམ་བྱུང

གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གདན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་དེ་ཡིད་ལ་འདྲིས་པར་བྱས་ཏེ་
བསྒོམས་པས་བློ་འམ་དེ་ཁོ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཐ་མར་དགེ་བའོ། །དམ་པའི་
ཆོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས།

སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། 5

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུང་གི་བསྟན་པ་དང་། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་གཉིས་
ཡོད། ལུང་གི་བསྟན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བཀའ་དང་།
མཁས་གྲུབ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཡོད།
བཀའ་ལ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཡོད་ལ། སྡེ་སྣོད་གསུམ་ནི་
འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་དང་། མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་དང་། མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་དོ། ། 10
རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ནི། བྱ་བའི་རྒྱུད་དང་། སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་
རྒྱུད་དང་། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དོ། །རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཚད་ལྡན་
རྣམས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་དགོངས་དོན་
གསལ་བར་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་རྣམས་ཡོད་དོ། །བསྟན་
བཅོས་ཞེས་པ་ནི་འཆོས་དང་སྐྱོབ་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་ཏེ། སློབ་དཔོན་ 15
དབྱིག་གཉེན་གྱིས།

ཉོན་མོངས་དགྲ་རྣམས་མ་ལུས་འཆོས་པ་དང་།
ངན་འགྲོའི་སྲིད་ལས་སྐྱོབ་པ་གང་ཡིན་པ།
འཆོས་སྐྱོབ་ཡོན་ཏན་ཕྱིར་ན་བསྟན་བཅོས་ཏེ།
གཉིས་པོ་འདི་དག་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་མེད། 20

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱུའི་སྐབས་སུ་རང་ཉམས་སུ་བླང་བའི་སྐྱེ་བོའི་དུག་

གསུམ་དང་ཉེས་སྤྱོད་ལས་འཚོས་ཤིང་། འབྲས་བུ་ངན་སོང་འཁོར་བས་མཚོན་པའི་རྒྱུད་པ་མཐའ་དག་ལས་སྐྱོབ་པས་ན་བསྟན་བཅོས་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེས་ན་བཀའ་ཡང་བསྟན་བཅོས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྫོགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་སྟེ་ལྷག་པའི་བསླབ་པ་གསུམ་དང་། མཚན་བཅས་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ས་བཅུ་དང་། ལམ་ལྔ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འཛོག་གོ །དེ་ལྟར་ཡང་། ལྷའི་བུ་བློ་གྲོས་རབ་གསོན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས།

ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་སུ་འདུ།
ལེགས་པར་གསུངས་དང་དེ་ཡི་དགོངས་འགྲེལ་པ།
དེ་ཡི་དབང་གིས་ཤཱཀྱའི་བསྟན་པ་ཡང་།
འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདིར་ཡུན་རིང་གནས་པར་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་དེ་དག་ནི། འཕགས་པ་འོད་སྲུངས་ཆེན་པོ་སོགས་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དང་། འཕགས་པ་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་དང་། གསང་བའི་བདག་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་བསྡུས་ཤིང་། དེ་དག་ལས་རིམ་པར་དཔལ་མགོན་ འཕགས་ པ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་། འཕགས་ པ་ཐོགས་ མེད་ལ་སོགས་པ་འཛམ་བུ་གླིང་གི་རྒྱན་དྲུག་ མཆོག་གཉིས་ སོགས་པཎྜི་ཏ་དང་ གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་གྲངས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་

འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་དུས་དེ་ནས་ལོ་ཅིག་སྟོང་བཅུ་གསུམ་ལོན་ པའི་ཚེ།
རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་དུ་ཆེན་པོ་ཏྭན་གྱི་སྲིད་ དྭི་རྒྱལ་པོའི་དུས་ སུ་ རྒྱ་གར་ ནས་འོང་
སྤྱངས་ཀྱི་རིགས་ལས་དགྲ་བཅོམ་པ་མ་དིཀྐ་དང་། པཎྜིད་ཛྙ་རན་ཞེས་བྱ་བ་
གཉིས་བྱོན་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་དེས་བསུ་བ་དང་བཀུར་སྟི་མཛད་དོ། །དེ་ལ་གཉུག
མར་གནས་པའི་བོན་པོ་ཏོའུ་ སེའི་ རྣམས་ ཕྲག་དོག་ བྱས་དེ་ ལུགས་ སྤྲོལ་མི་ 5
མཐུན་པ་འདིར་དར་མི་རུང་ཞེས་རྒྱལ་པོ་ལ་རྒྱ་ མཚན་ མང་པོ་ཞུས་པ་ལ་ རྒྱལ་
པོས། འོ་ན་གཉིས་ཀའི་ཆོས་ཀྱི་གླེགས་བམ་མེ་ལ་བསྲེགས་ནས་གང་མ་ཚིག
པ་དེ་མཆོད་གནས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་གསུངས་བཞིན་བྱས་པས། ཏོའུ་སེའི་ཆོས་
རྣམས་ཚིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མེའི་སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས་པས། ཏོའུ་སེའི་
གཙོ་བོ་སེ་ལོའུ་དང་ཆུ་ཤན་ཤིན་གཉིས་མེ་ལ་ འཚོར། པཎྜིད་ གཉིས་ ནས་ 10
མཁར་འཕགས་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་ཡ་མ་རུང་ བསྟན་ པས་ རྒྱལ་བློན་ འབངས་ དང་
བཅས་པ་ཆོས་ལ་དད་པ་ཐོབ་སྟེ་རྒྱལ་པོས་འདི་སྐད་ཅེས།

ཁྲ་སྐྱེས་སེང་གེར་གདོགས་མིན་སྤྲིན་མེ་ནི།
ཉི་ཟླ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་མི་འགྱུར་དེ།
མཚོ་ཕྲན་རྒྱ་མཚོ་བཞིན་དུ་ཁྱབ་མི་ཆེ། 15
སྲུང་ཐུ་རི་བོའི་བརྗིད་ལ་རི་ཕྲན་མིན།

ཆོས་སྤྲིན་སྐལ་ལྡན་འཛིག་རྟེན་ལ་ཁྱབ་ཅིང་།
ཆར་གཙང་འགྲོ་བའི་ས་བོན་ལ་ཞུགས་པའི།
སྟོན་མེད་བྱ་བ་ད་ལྟ་མངོན་སུམ་མཐོང་།
ཕྱོགས་ཀུན་འགྲོ་བ་མང་པོའི་འདྲེན་པར་གྱུར། 20

ཅེས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་བསྔགས་པ་བརྗོད་དོ། །དེ་ནས་ཧྲུའི་མཁར་
དེར་པེའི་མ་ཟིས་གཙོ་བའི་ལྷ་ཁང་བདུན་དང་། བཙུན་མའི་ལྷ་ཁང་གསུམ་
བཞེངས། རྒྱལ་པོས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བླངས། བློན་ཆེན་འགའ་ཞིག་
གིས་གཙོ་བྱས་པའི་མི་སྟོང་ལྷག་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་བའི་
5 བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ནས་དེང་སང་གི་བར་དུ་ཡང་
འཕེལ་རྒྱས་སུ་བཞུགས་སོ། །ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་
པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་བར་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་
ཡུམ་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་ལས། ང་ཡོངས་སུ་
མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཡུལ་དབུས་ནས་ལྷོ་
10 ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཕྱོགས་ནས་བྱང་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་དུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་མཐར་བྱང་ནས་བྱང་དུ་
དར་བར་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་དུ་རྒྱ་གར་ལ་ལྟོས་པའི་བྱང་ཤར་གྱི་བོད་དང་ཧོར་
གྱི་ཡུལ་དུ་དར་ཚུལ་གསུངས་ལ། ལྷ་མོ་དྲི་མ་མེད་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་
ཀྱང་། ང་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ན་གདོང་
15 དམར་ཅན་གྱི་ཡུལ་དུ་དམ་པའི་ཆོས་དར་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པས་གཙོ་བོར་
བདག་གི་བླ་མ་གང་ཐང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། བླ་བྲང་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་
འཁྱིལ་དུ་བསྟན་པ་དར་ཚུལ་ལུང་བསྟན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ལགས་ལ། ཚིག་
གཅིག་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་པ་མང་བས་སོག་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་དར་བར་ལུང་
བསྟན་པར་ངེས་བཟུང་དུ་ཡང་རུང་ངོ། སངས་རྒྱས་འདས་ཚུལ་བསྟན་ལོ་ནི་
20 ཡོས་དང་ཟུགས་འབྲུག་གང་ལ་བྱས་ཀྱང་ལས་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ལས་ཆེས་
སྔ་བར་རྒྱ་ནག་དང་། བོད་དུ་བསྟན་པ་ཆེས་ཆེར་དར་ཟིན་པས་དེ་འགྲིག་པར་

དཀའ་ཞིང་། ཕྱོགས་འདིའི་ནོར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཕལ་ཆེར་ཆོས་རྒྱལ་དུ་སྣང་ལ་ནོར་
གཏོང་དམར་ཞེས་ཀྱང་གྲགས་པས། ཡུལ་འདིར་རབ་བསྟན་པ་དར་བ་ཙམ་སྨྲ་
སོར་ཡོད་ཀྱང་། ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བ་ནི་ལུང་བསྟན་གྱི་
ལོ་དང་ཤིན་དུ་འགྲིག་སྟེ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པ་ནས་ཡིན་པར་མཁས་པའི་
མཆོག་གྱུར་སུམ་ཟླ་མཁན་པོ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པས་ཛེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་ 5
པ་ནི་ཤིན་དུ་འཐད་པར་ཁམས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་མི་ཡོམ་ལ་སྐྱུང་ན་
ལས་འདས་ཚུལ་བསྟན་པའི་མི་ཡོམ་ལོ་དེ་ཉིད་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ཞེ་གཅིག་སོང་
བའི་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ་ཡོས་ལོར་སའི་ཚངས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བོག་ད་
ཆིང་གིས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ས་ཆ་དབུས་ནས་གཙང་དུ་མི་སྣ་བསྡུང་སྟེ་ས་སྐྱ་པ་
ཆེན་པོ་ཛེ་བཙུན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་དང་མཆེད་ཡོན་མཛད་དེ་དབུས་གཙང་ནས་ 10
རྗེ་གསུམ་གདན་དྲངས་ནས་དེ་དག་ལ་སོག་པོ་ཀུན་གྱིས་མི་ཐྱེད་པའི་དད་པ་
ཐོབ་སྟེ་མཆོད་ཅིང་དགེ་བསྙེན་སོགས་ཀྱི་སྡོམ་ལྡན་བྱུང་བ་ནས་སོག་ཡུལ་དུ་དམ་
པའི་ཆོས་ཀྱི་དབུ་དངོས་བརྩེས་དེ་ཆོས་སྲིད་ཟུང་གི་ཉི་ཟླ་པན་བདེའི་དགའ་སྟོན་
དབུར་མཚོ་ལྟར་སྤེལ་བར་མཛད་པས་བོག་ད་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་ནོར་ཡུལ་གྱི་སྐྱེ་འགྲོ་
མཐའ་དག་ལ་བཀའ་དྲིན་བསམས་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་བསྐྱང་བའི་རྩ་ལག་དམ་ 15
པར་གྱུར་དོ། །དེས་ན་སོག་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་ཐོག་མར་དར་ཚུལ་ནི་དཔལ་ལྡན་
ས་སྐྱ་པའི་ཆོས་ལུགས་ཡིན་ལས། དེ་ལ་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པ་ཆེན་པོ་ཡབ་
སྲས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཚུང་ཟད་བརྗོད་པ་ལ། དེ་ཡང་ས་སྐྱ་པ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་
པ་ནི་འཁོན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོ་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཁོན་གྱི་གདུང་
བརྒྱུད་ནི་འོད་གསལ་ལྷ་ལས་ཆད་པ་རིམ་པ་བཞིན་བརྒྱུད་ནས་འཁོན་ཀླུའི་དབང་ 20
པོ་སྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོས་སད་མི་མི་བདུན་རབ་དུ་བྱུང་བའི་

ནང་ནས་ཤེས་རབ་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡིན་ཅིང་། སློབ་དཔོན་པདྨ་བསྟེན་ནས་གདམས་
པ་ཞུས། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་འཁོར་རིག་ཤེས་རབ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བར་དུ་གདུང་
བརྒྱུད་རྣམས་གསང་སྔགས་སྙིང་མ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་བྱུང་། དམ་
པ་དེས་རང་གི་གཙུང་འཁོར་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་སྔགས་ མཚན་ཉིད་
5 ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྐུ་གུ་ལྟུང་ན་འབྲོག་མི་ལོ་ཙྪ་བ་ཤཱཀྱ་
ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ ཞིག་ ཡོད་འདུག་པས། དེར་ སོང་ལ་
གསང་སྔགས་གསར་འགྱུར་སློབས་ཤིག་གསུང་བ་ལྟར་ དཀོན་ མཆོག་རྒྱལ་པོ་
འབྲོག་མིའི་དྲུང་དུ་བྱོན། གསང་སྔགས་ཕྱི་འགྱུར་རྣམས་ལ་སྦྱངས། གཞན་
ཡང་འགོས་ཁུག་པ་ལྷས་བཙས་ཁ་ཆེའི་པཎྜི་ཏ་ཇང་དུ་དཀར་པོ། མལ་ལོ་ཙྪ་བ་
10 རིན་ཆེན་མཆོག །འཛེམས་པ་ལོ་ཙྪ་བ་སོགས་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་བླ་མ་མང་དུ་བསྟེན་
ཅིང་། འབྲོག་མིའི་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོར་གྱུར། དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་པ་ལ་ས་དཔྱད་
ལེགས་པར་གཟིགས་ནས། ས་དཀར་དབུས་ཀྱི་ལོགས་སུ་དགོན་པ་བཏབ་
པས་དེ་ཕྱིན་ཆད་ནས་ས་སྐྱ་པ་ཞེས་གྲགས་སོ། །དམ་པ་དེའི་རིགས་ཀྱི་སྲས་
ནི། །རྗེ་བཙུན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོའི་ཇོ་མོ་ཆུང་བའི་
15 སྲས་སུ་ཆུ་པོ་སྤྲེལ་གྱི་ལོར་འཁྲུངས། གཞོན་ནུ་ཉིད་ནས་སྐྱེས་པས་ཐོབ་པའི་
ཤེས་རབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པས་རིག་པའི་གནས་རྣམས་ལ་ མཁས་
པར་གྱུར། ཡབ་ལ་ཀྱེ་རྡོར་གྱི་དབང་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེ་
ཡུམ་གྱིས་བསྐུལ་ཏེ་བ་རི་ལོ་ཙྪ་བ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། ཁོར་ལ་མངའ་བའི་གདམས་
པ་མཐའ་དག་རྫོགས་པར་གསན། བ་རི་བའི་ཞལ་ནས། ཇོ་སྲས་ཁྱོད་སློབ་
20 གཉེར་བྱེད་པ་ལ་ཤེས་རབ་དགོས་པ་ཡིན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷ་འཇམ་དབྱངས་
ཨ་ར་པ་ཙ་ན་སྒྲུབས་ཤིག་གསུང་ནས་བསྒྲུབས་པས། ཟླ་བ་དྲུག་སོང་བ་ནས་

འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཏེ་དྲིན་གྱིས་བརླབས་
ཤིང་ཞེན་པ་བཞི་བྲལ་ལ་སོགས་པ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་གདམས་པ་བསྩལ། སྒང་དེ་
དར་མ་སྙིང་པོ་སོགས་མཁས་གྲུབ་དུ་མ་ལས་མངོན་པ་དང་དབུ་ཚད་དང་།
གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། བླ་མ་མལ་ལོ་ཙཱ་བ་གྲུང་ཐང་ན་བཞུགས་
པ་ལ་ཆོས་ཞུ་བར་བྱོན་པས། བླ་མས་སློབ་མའི་སྣོད་བརྟག་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཇོ་སྲས་ཀྱི་རིགས་པ་འདུག་མི་འདུག་བརྟག་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ཞུས་པ་རྣམས་
ལ་ཚིགས་བཤད་ཕྱུགས་མ་ལས་མ་མཛད། དེ་ནས་ཆེན་མར་བྱོན་པས་ལམ་
དུ་ཆོས་ཞུ་བ་དང་འབུལ་བ་བྱེད་པ་མང་པོ་བྱུང་ནས། འབུལ་བའི་ཕྱུང་གསེར་
སྲང་བཅོ་བརྒྱད་བླ་མ་མལ་གྱི་དྲུང་དུ་འབུལ་བར་བཏང་བས་བླ་མ་མཉེས་ཏེ་སྣོད་
ལྡན་དམ་ཚིག་ཡོད་པར་འདུག་པས། ད་ང་གྲས་རིང་པོ་མི་ཐུབ་པས། མན་
ངག་ལེན་པ་ལ་ཁྱེད་སྲུར་པོར་ཤོག་གསུངས་ནས། ས་ཆེན་སྐྱར་ཡང་མལ་གྱི་
དྲུང་དུ་བྱོན། ཆོས་བཀའ་གང་ཡོད་དང་། ཁྱད་པར་དུ་བདེ་མཆོག་དང་ནཱ་རོ་
མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་གདམས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མགོན་པོ་གུར་གྱི་རྗེས་གནང་སྒྲུབ་
ཐབས་ལས་ཚོགས་དང་བཅས་གནང་ཞིང་བསྲུང་མར་བསྐོས། བླ་མ་གནམ་
ཁའུ་པའི་དྲུང་དུ་དཔལ་མགོན་ཞལ་བཞི་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་མན་ངག་དང་བཅས་པ་
རྫོགས་པར་ཞུས། དེ་ཡང་ཆོས་སྐྱོང་དུ་བསྐོས་ཏེ། ས་སྐྱ་པའི་ཆོས་སྐྱོང་ཆེ་
ཆུང་དུ་གྲགས་པ་དེ་ནས་བྱུང་། གདན་ས་བཟུང་སྟེ་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་
རྒྱ་ཆེར་མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ་བདུན་པའི་ཚེ་གྲུབ་ཆེན་བིརྺ་པ་ཆོས་སྐོར་སྐྱེལ་གྱི་
ཚུལ་དུ་ས་སྐྱར་བྱོན་པ་ལས། སྤྱིར་རྒྱུད་སྡེ་བདུན་ཙ་དོན་གཉིས་ཀྱི་མན་ངག །
ཁྱད་པར་དུ་ལྷུགས་རི་མི་འདའ་བའི་ཟབ་ཆོས་བཞི་ལ་སོགས་པ་སྟེ། མདོར་ན་
གསུང་དག་ཉི་བརྒྱུད་ཀྱི་གནང་ཟབ་མོའི་བདུད་རྩི་ངོམས་པར་གསོལ། སློབ་

མ་འགགས་ཡོག་ལྷ་སྐྱེས་པ་ན། ས་ཆེན་གྱི་ཞལ་ནས་གསང་སྔགས་པའི་རྡོ་རྗེ་
སློབ་དཔོན་ལ་ཡོག་ལྷ་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་འཕྲུལ་བ་ཡིན་གསུངས་དེ། ཞབས་མཐིལ་
གཉིས་སྟོན་པ་མཛད་པས། ཀྱེ་རྡོ་རྗེ་དང་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་
བྲིས་པ་ལས་ཀྱང་གསལ་བ་སྟོན་པར་མཛད། ལྷའི་ཞལ་གཟིགས་པ་དང་སྐུའི་
5 བཀོད་པ་མི་འདྲ་བ་དྲུག་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་བཟུང་
བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྲུལ་པར་
གྲགས། སློབ་མ་ཡང་མཆོག་ཐོབ་པ་གསུམ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་བདུན། རྟོགས་
ལྡན་བརྒྱད་ཅུ་སོགས་ཐུགས་སྲས་མང་པོ་བྱུང་། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བདུན་པ
ལ་ཞི་བར་གཤེགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། བདེ་བ་ཅན། པོ་ཏ་ལ། ཨུ་རྒྱན།
10 བྱང་གསེར་མདོག་ཅན་བཞི་ནས་སྐུའི་བཀོད་པ་བཞིས་འགྲོ་དོན་མཛད་ཅིང་ད་ལྟ
ཡང་བཞུགས་སྐད། ས་ཆེན་ལ་སྲས་ཀུན་དགའ་འབར། བསོད་ནམས་རྩེ་མོ།
གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། དཔལ་ཆེན་འོད་པོ་སྟེ་བཞི་ལས། དང་པོ་རྒྱ་གར་
དུ་གཤེགས་ནས་མ་ག་དྷར་སྐུ་གཤེགས། སློབ་དཔོན་བསོད་ནམས་རྩེ་མོ་ནི།
ཆུ་ཕོ་བྱིའི་ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དེའི་ཚེ་རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེའི་གདན་གྱི་སྒོའི་ཡ་ཐེམ་ལ།
15 འཇམ་དཔལ་གྱི་སྤྲུལ་པ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་རྩེ་མོ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་མཐར་དག
གི་དབང་ཕྱུག་དམ་པ་ས་སྐྱར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཡི་གེར་
བྲིས་པ། ཀོ་ཤ་སྤྲིའི་པཎྜི་ཏ་དེ་བྲམ་ཟེས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྒྲགས་པ་
དང་། དེ་ཉིད་བོད་ཀྱི་ས་སྐྱ་ཡིན་པར་རྒྱན་ཆོད་ཅེས་གྲགས། འཁྲུངས་མ་
ཐག་ཞབས་གཉིས་རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་ཤིང་ཞལ་ནས། བདག་ནི
20 བྲིས་པའི་སྤྱོད་པ་ལས་འདས་པའོ། ཞེས་ལན་གཉིས་སུ་གསུང་། དགུང་
ལོ་གསུམ་བཞེས་པའི་ཚེ། འཇམ་དབྱངས། ཀྱེ་རྡོར། སྒྲོལ་མ་གསུམ་

གྱི་ཞལ་བཟིགས། རྒྱུད་གསུམ་དང་། བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད། ཀུན་ལས་
བཏུས་ལྷ་ཐུགས་ཐོག་ནས་གསུང་། དེ་ནས་དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པའི་བར་དུ་
རྒྱུད་མན་ངག་དང་བཅས་པ་ལ་སྦྱངས་པས། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་གོ་
འཕང་མངོན་དུ་མཛད། དེ་ནས་དབུས་སུ་ཕྱྭ་པ་ཆོས་ཀྱི་སེང་གེའི་དྲུང་དུ་བྱོན་ཏེ་
པར་ཕྱིན་དང་ཚད་མ་སོགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐོར་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། དགུང་ 5
ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པར་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱའི་གདན་ས་བསྐྱངས་ཏེ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་
གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉིན་མོ་ལྟར་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་
བརྒྱད་པ་ལ་ལས་འབྲས་གསུང་བའི་ཚེ། དུས་གཅིག་ལ་སྐུའི་བཀོད་པ་གསུམ་
པ་བསྟན་ཏེ། རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་འཇམ་དབྱངས་སུ་གཟིགས།
ཇོ་སྲས་ལྕུགས་རྗོར་གྱིས་བཀྲི་པར་མཐོང་། གཉགས་སོགས་ཕལ་ཆེར་གྱིས་ 10
སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐུར་མཐོང་ངོ་། །ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བ་
སོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་བརྩམས། སློབ་མ་མང་ཡང་གཙོ་བོ་ནི། རྗེ་
བཙུན་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ལ་སྔགས་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་
གདམས་པ་མཐའ་དག་བུམ་པ་གང་བྱོར་ཚུལ་དེ་བསྟན་པ་གནང་། དགུང་ལོ་
ཞེ་བཞི་པ་ལ་ཆོས་གསུང་འགྲོ་ལ་ཆོས་ཁྲིའི་སྟེང་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་གཤེགས་ 15
སོ། །དེའི་གཅུང་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ནི། མེ་མོ་ཡོས་ཀྱི་
ལོ་ལ་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་བཞེས་པའི་ཚེ། བྱང་སེམས་ཟླ་བ་རྒྱལ་
མཚན་ལས་ཚངས་སྤྱོད་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་ནོད་དེ་ཤ་ཆང་མི་གསོལ་བ་
སོགས་ལ་བརྩོན་པར་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་པར་སྡོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་དང་། སྒྲུབ་
ཐབས་མཚོ་སྐྱེས་སོགས་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་ 20
གླེགས་བམ་གསོལ་བའི་མཐའ་ལས་བྱུང་ཞིང་། དེའི་མོད་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་

ཀྱི་དེ་ཁོ་ནཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པར་ཡབ་ལ་མངའ་བའི་
བདེ་མཆོག་ལོ་ནག་དྲིལ་གསུམ་དང་། ན་རོ་མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་གདམས་པ་སོགས་
བུམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་དུ་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་གདན་ས་
བསྐྱངས། གསང་སྔགས་ཀྱི་བཤད་པ་མཛད་པས་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་
5 ཀྱིས་བསྔགས་པར་བྱས། སློབ་དཔོན་གཞན་དང་གཞན་ལས་ཀྱང་མདོ་རྒྱུད་
བཤད་པ་མན་ངག་དང་བཅས་པ་གསན་ནས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མཛད། རྗེ་
བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་གཟིགས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་
འཇིགས་པའི་གདེངས་རྙེད། སྐུ་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་བདུན་ཙམ་ཐུགས་ལ་དྲན། གཅེན་
ག་ཤེགས་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་བྱུང་བའི་སྐད་ལྷ་བུ་ཞིག་གིས། བྱང་ཕྱོགས་
10 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གསེར་མདོག་ཅན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གསེར་འོད་
རྣམ་པར་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་པ་ལ། འཁོར་བསྒྱུར་བསོད་ནམས་མཐའ་
ཡས་ཀྱི་སྲས་ཡོན་དན་མཐའ་ཡས་ཅེས་བྱ་བར་སྐྱེའོ། ཞེས་ལུང་བསྟན་པ
གསན། མནལ་ལམ་དུ་སློབ་མ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ལྔ་དྲུག་ཙམ་དང་། རྟོགས་
པ་སྐྱེས་པ་མང་དུ་འབྱུང་བའི་ལྟས་ཀྱང་གཟིགས། དགུང་ལོ་ང་དྲུག་པ་ལ་འོད་
15 གསལ་ཆེན་པོའི་དང་ལས་ནམ་མཁའ་ཆེན་སྐུ་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་བསྟན་ཏེ། ལམ་
འབྲས་ཤིན་དུ་ཉེ་བ་རྒྱུད་དུ་གྲགས་པ་བརྡ་འདོན་གསལ་བར་མཛོས། རྒྱ་གར་
དུ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་གསལ་ཞིང་། རྫོགས་རིམ་དང་ལྷག་བསམ
བྲལ་བ་ཞིག་ཤི་ནས། ལྷ་བ་དག་བརྩེགས་ཞེས་པའི་འདྲེ་གདོན་གདུག་པ་ཅན
ཞིག་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་བོད་དུ་འོངས་ནས་སུས་ཀྱང་བཟློག་མ་ནུས་པའི་ཚེ། རྗེ་འདི་
20 ཉིད་ཀྱིས་བསྲུང་པའི་དམིགས་པ་མཛད་པས་རྒྱ་ནག་དུ་བྲོས་ཞེས་གྲགས། དགུང་
ལོ་རེ་གཅིག་པའི་དུས་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྤྱན་འདྲེན་པའི་མཁའ་འགྲོའི་ཕོ་ཉ

ཡང་ཡང་བྱུང་ཡང་། ཞིང་འདིའི་གདུལ་བྱ་མ་རྫོགས་པས་འབྱོན་པར་ཞལ་
གྱིས་མ་བཞེས། བདུན་ཅུ་པའི་ཚེ། ཆོས་རྗེས་པཎ་དྲུང་ན་བཞུགས་སྐབས་
བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་གཉིས་ཀས་གཟིགས། དེར་ཆོས་རྗེ་ལ། ཁྱོ་
བོ་རེ་ཞིག་བདེ་བ་ཅན་དུ་འགྲོ། དེར་རྒྱན་མི་རིང་བ་ཞིག་བསྡད་ནས་དེའི་རྗེས་
གསེར་མདོག་ཅན་དུ་འཁོར་བསྒྱུར་གྱི་ཆ་བྱད་ཀྱིས་ཞིང་སྐྱོང་བར་བྱེད། དེ་ནས་ 5
སྐྱེ་བ་གསུམ་པ་དེ་ལ་ལུས་མ་སྤངས་པར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་
ཐོབ་དུ་རེ་བ་ཡིན་གསུང་སྟེ་བདེ་བ་ཅན་དུ་གཤེགས་སོ། །རྗེ་བཙུན་གོང་མ་འདི་
གསུམ་རྟེན་དགེ་བསྙེན་དུ་བཞུགས་ནའང་བཙས་པ་ཕྲ་མོ་ཡན་ཆད་ཁྱད་དུ་མི་
གསོད་པར། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལས།

རྒྱལ་བ་ངས་གསུངས་སོ་སོར་ཐར་པ་ཡི། 10
ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་འདུལ་བ་མ་ལུས་ལས།
སྔགས་པ་ཁྱིམ་པས་རྟགས་དང་ཆོག་སྤང་།
ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ།

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཕྱག་ལེན་ལ་འདེབས་པ་མཛད་དོ། །འཇམ་མགོན་ས་
སྐྱ་པཎ་ཆེན་ནི། རྗེ་བཙུན་གྲགས་པའི་གཅུང་དཔལ་ཆེན་འོད་པོའི་སྲས་སུ་རྒྱུ་ 15
ཕོ་སྟག་ལོའི་དཔོ་ཟླ་བའི་ཉེར་དྲུག་གི་ཉིན་ལུད་པ་འཛའ་དང་འོད་ཀྱིས་གང་བ་
དང་། མཁའ་འགྲོ་མང་པོ་འདུ་བ་དང་། མི་དོག་གི་ཆར་འབབ་པ་ལ་སོགས་
པ་ལྟས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་བཅས་ནས་སྐུ་བལྟམས་ཤིང་། དེ་ནས་ལོ་གཅིག་ཙམ་
སོང་བ་ན། ས་ལ་ལ་ཀྵ་དང་བ་ཧྲུའི་ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་རྣམས་བྲིས་ནས། སཾ་སྐྲི་
དའི་སྐད་དུ་ཀློག་པར་མཛད་པས། རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཀློག་དང་ཡི་གེ་ཡང་རང་བབས་ 20
སུ་མཁྱེན། ཐོག་མར་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་དགེ་

བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཏེ། མཚན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དུ་བཏགས། ཕྱུགས་
གཉིས་ཀྱི་ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དགྱེས་
པ་རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་ཅིང་ མངོན་ པར་ དབང་ བསྐུར་ བའི་སྒོ་ནས་
སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་མནོས་ཏེ། སྡོམ་པ་གསུམ་རིམ་ཅན་དུ་བསྩལ་པའི་བཀའ་
5 དྲིན་ཅན་གྱི་རྩ་བའི་བླ་མ་ནི་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྗེ་བཙུན་
རིན་པོ་ཆེ་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་སྐྱེ་བ་ མང་པོའི་ བར་གྱི་ དགེ་ བའི་
བཤེས་གཉེན་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ཏེ། ས་སྐྱར་ཆོས་གསུང་བའི་
ནམ་མཁར་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་བྱོན་ནས། ཁྱོད་མི་ནས་
མིར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔའི་བར་དུ་རིག་པའི་ གནས་ ལྔ་ ལ་ མཁས་ པའི་
10 པཎྜི་ཏར་གྱུར་དེའི་བར་གྱི་བླ་མ་ང་ཡིན། ངེད་ལས་གཞན་ཁྱོད་སུས་ཀྱང་འདུལ་
བར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས།

སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐུ། གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་འཇམ་པའི་དབྱངས།
དགེ་བསྙེན་མཆོག་གི་སྐུར་བསྟན་ནས། བདག་གི་འཁྲུལ་བའི་དྲ་བ་བཅད།

ཡུན་རིང་དུས་ནས་འདི་ཉིད་ནི། ཁྱོད་ཉིད་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞེས།
15 མཁའ་ལ་དེ་ལྟའི་སྒྲ་བསྒྲགས་པ། ལེགས་འདོམས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་དགེ་ལེགས་ཀྱི་རྟེན་
འབྲེལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ལས་འགྲིག་པ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་
ཤིག་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཚེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
འདིས་ ཕྱག་ གཡོག་གི་ངལ་ བ་ ལྷུར་ བླངས་ ཤིང་། སོས་གསུམ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་
20 མཛད་པས། རྗེ་བཙུན་ཡང་ཐུགས་མཉེས་ཏེ། ལམ་ཟབ་མོ་བླ་མའི་རྣལ་

འཁོར་གསང་། དེ་ནས་བླ་མ་རྗེ་བཙུན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་འཇམ་
པའི་དབྱངས་སུ་གཟིགས་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པར་གོ་བའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་བློ་གྲོས་ནང་ནས་བརྡོལ་ཏེ། ཕྱི་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་
གནས་ལྔ་ལ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དང་། ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་ཀུན་ཟིལ་གྱིས་
གནོན་ནུས་པའི་མི་འཇིགས་པའི་སྤོབས་པ་མངའ། རྒྱ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དྲེགས་ 5
པ་ཅན་རྣམས་ཀྱང་འདུད་པ་སོགས་ལྷ་འདྲེ་མི་གསུམ་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་འདུས།
ནང་དུ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཡེང་རྐྱེན་གྱིས་བརྫི་བར་མི་ནུས་པའི་དེང་འཛིན་གྱི་རྒྱུན་
བརྟན་པོ་བྱུང་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་སྐད་དུ།

ཟབ་མོའི་ལམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ཚེ།
རྗེ་བཙུན་བླ་མ་འཇམ་པའི་དབྱངས་སུ་གཟིགས། 10
སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཆོས་རྣམས་ཐུགས་སུ་ཆུད།
ཐུགས་གྲོལ་ཁྱོད་ལ་སྤྱི་བོས་ཕྱག་འཚལ་ལོ།

ཞེས་སོ། །འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་བསྟན་པ་སྤེལ་ཚུལ་ནི། དགུང་ལོ་དགུ་
པར་སྒྲུབ་ཐབས་མཚོ་སྐྱེས་དང་། གསང་སྔགས་ཕྲ་མོ་ཅི་རིགས་གསུངས།
བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་སུ་བདག་གཉིས་དང་སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར། བཅུ་ 15
གཉིས་པའི་དུས་སུ་གུར་དང་སཾ་བུ་ཊ་གསུངས་པ་ནས། བདུད་རྩིའི་བར་དུ་
མདོ་སྔགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་བཤད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་མཛད་
ཅིང་། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པར་འོད་གསལ་གྱི་དད་ལས་སློབ་དཔོན་དབྱིག་
གཉེན་ལས། ནུབ་གཅིག་ལ་རྨི་བ་གཅིག་གི་རྣམ་པས་མངོན་པ་མཛོད་ཚར་
གཅིག་གསན། མནལ་སད་པ་ན་ཚིག་དོན་མ་ལུས་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད། ཁྱད་ 20
པར་ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ལ་ཚད་མ་གསན་པའི་རྗེས་སུ། རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་

བསམ་པའི་ཕྱིར་ཉིན་རེ་བཞིན་ཚད་མའི་ཆོས་གྲྭ་རེ་ཆག་མེད་དུ། དགུང་ལོ་
དྲུག་ཅུ་རེ་གསུམ་པ་ལ་རྒྱ་ནག་ལ་མ་གཤེགས་ཀྱི་བར་དུ་གསུངས། དེ་ཡང་
སྐུས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཤར་ནུབ་གུང་གསུམ། ཁང་གཉན་ཞང་གསུམ། ཙུ་ཕྱུག་
པ་རིག་པའི་སེང་གེ་སོགས་ལ་བཤད་ཉན་མཛད་པས། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་བཤད་
5 སྒྲོལ་དེང་སང་གི་བར་དུ་ཉི་མ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །པཏྲེད་
སཾ་གྷ་ཤྲཱི་ལ་སོགས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ལས་ཚད་མ། ཕར་ཕྱིན། སྒྲ། སྙན་
ངག །སྡེབ་སྦྱོར། མངོན་བརྗོད། ཟློས་གར་སོགས་གསན་པས་རིག་གནས་
རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པའོ། །དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་ལོན་པའི་ཚེ། ཁ་ཆེ་པཎ་
ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱིས་མཁན་པོ། སྤྱི་བོ་ལྷས་པས་སློབ་དཔོན། ཞུ་འཐུད་པས་གསང་
10 སྟོན་མཛད་དེ་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཤིང་དེ་དག་ལས་གསན་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དོ། །
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྙན་པའི་གྲགས་པ་རྒྱ་གར་ཤར་ནུབ་ཀུན་དུ་འང་
ཁྱབ་པའི་ཚེ། འཕྲོག་བྱེད་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ཕྲག་དོག་གིས་མ་བཟོད་པར་རྩོད་པར་བརྩམས་དེ། མང་ཡུལ་སྐྱིད་གྲོང་དུ་
ཉི་མ་བཅུ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་རྩོད་པ་མཛད་པས། ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཕམ་ཞིང་
15 བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་ཕྲག་དཔུང་གཡས་པར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་
མངོན་སུམ་དུ་བྱོན་ནས་རྩོད་པའི་གྲོགས་མཛད། དེའི་ཚེ་འཕྲོག་བྱེད་དགའ་
བས།

ཁྱོད་མིན་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྲག་པ་གཡས་པ་ཡི།
དམར་སེར་རལ་གྱི་ཅན་དེ་མ་ཐུབ་པས།
20 དེ་བས་ཁྱོད་རྒྱལ་ང་ནི་ཕམ་པར་གྱུར།

ཞེས་ཟེར་ཞིང་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་ནས་འགྲོ་བར་བརྩམས་པས། དཔལ་

ལྡན་གྲུབ་ཐོབ་འདར་འཕྱར་གྱིས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་མཐོན་པོ་
ནས་བཀག་སྟེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དྲུང་དུ་རལ་པའི་ཁར་བྲེགས་ནས་རབ་དུ་
བྱུང་ཞིང་། དེའི་ཚེ།

རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་མཐར། ས་ཆེན་འདི་ན་ལྷ་ཆེན་པོ།

ཞེས་པ་ནས། 5

ད་དུང་དུ་ཡང་སྲུ་སྐྱེགས་བྱེད། ཐམས་ཅད་ཚོས་ཀྱིས་པས་བྱས་ནས།
བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པའི་ཚུལ། ཀུན་དགའི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་
པར་ཤོག།

ཅེས་པའི་བར་གྱི་ཚིགས་བཅད་གསུངས་ཤིང་། རལ་པ་རྣམས་རྒྱལ་བའི་
བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པའི་སྙན་གྲགས་ཀྱི་དྲིལ་ཇ་སྒྲོག་པའི་དོན་དུ། ད་ལྟ་ཡང་ 10
དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཀ་རྒྱན་ལ་ཡོད་དོ། །དེ་སྐད་དུ།

རྟོག་གེ་ངན་པའི་གྲོལ་བ་ཐམས་ཅད་བཟློག།
སྨྲ་བས་ཁེངས་པའི་རྟོག་གེ་ཟིལ་གྱིས་གནན།
མཁས་པའི་གྲགས་པས་ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་ཁྱབ།
འཇིགས་བྲལ་ཁྱོད་ལ་སྤྱི་བོས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། 15

ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་འཆད་པ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་གདུལ་བྱ་བློ་གསལ་གྱི་
པདྨོ་ཁ་ཕྱེ་བ་དང་། རྩོད་པ་གནམ་ལྕགས་ཀྱི་ཐོག་གིས་གྲོལ་ངན་གྱི་བྲག་རི་
བཤིལ་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པར་མ་ཟད། སྡེབ་
ལེགས་སྦྱོར་གྱི་འཕྲེང་བས་ཀྱང་ས་ཆེན་པོའི་ཁོར་ཡུག་ཀུན་དུ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་
པ་སྣ་མེད་པ་ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་ 20
པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་མདོ་རྒྱུད་ཀུན་གྱི་གླེགས་ནས་གཅིག་ཏུ་བསྒྱུར་པ་བསྟན

བཅོམ་སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་དབྱེ་བ་དང་། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིག་པ་དང་
རིག་པ་ས་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་སྤྱི་བདུན་གྱི་སྙིང་པོ་ཚད་མ་རིག་པའི་
གཏེར་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་ལེགས་
པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་དང་གསུམ་པོ་འདི་ནི་དཔྱོད་ལྡན་གྱི་མིག་ཕྱུ་ལྷ
5 བུར་གྱུར་ཅིང་། ཕྱིན་མཐའི་བར་དུ་ཡང་ཡང་དག་པའི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་ཆེས་
ཆེར་གསལ་བར་སྟོན་པ་ལ་ཚད་ཐུབ་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་མ་ལུས་གསལ་བར་སྟོན་པ་ལ་ཐུབ་པ་
དགོངས་གསལ་སོགས་བསྟན་བཅོས་མཐའ་ཡས་པ་མཛད། གངས་རིའི་
ལྗོངས་འདིར་ལྷ་རིག་ཤེས་བྱའི་གནས་ཀུན་ལ་མཁྱེན་པའི་བློ་གྲོས་ཐོགས་པ་
10 མེད་པའི་པཎྜིད་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །
དེས་ན་སའི་ཚངས་པ་པོག་ཏ་ཆེང་གིས་རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། སྟོན་པ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལས།

རྒྱལ་བ་འདས་དང་མ་བྱོན་ཕྱོགས་བཅུ་གང་བཞུགས་པ།
ཀུན་ལས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་འདི་ཡིན་གཞན་མ་ཡིན།
15 ཕ་རོལ་ཕྱིན་འདི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ལ་བཞུགས་རྣམས་ཀྱི།
གསལ་དང་སྒྲོན་དང་སྣང་དང་སྟོན་མཆོག་ཡིན་ཞེས་བཤད།

ཅེས་དང་།

སངས་རྒྱས་གང་དག་འདས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གང་དག་མ་བྱོན་དང་།
སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་སེལ་མཛད་པ། ད་ལྟར་མང་པོ་གང་བཞུགས་དག།
20 ཐམས་ཅད་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ནི། གུས་པར་གནས་གྱུར་གནས་འགྱུར་ཞིང་།

དེ་བཞིན་གསུམ་པར་གནས་མཛད་དེ། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཉིད་ཡིན།

དེ་ཕྱིར་བདག་ལ་ལེགས་འདོད་ཅིང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མངོན་འདོད་པས།
སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་དྲན་བྱེད་ན། འདི་ལ་དམ་ཆོས་གུས་པར་བྱ།
ཞེས་དང་།
མི་ཉིད་འདི་ནི་འགྲོ་བར་འགྱུར། འཆི་བདག་རབ་དུ་མི་བཟང་འོང་། 5
ཁྱོད་ཀྱི་ཚེ་འདི་མི་བརྟན་གྱིས། རྒྱལ་པོ་བག་མེད་མ་བྱེད་ཅིག།

ནོར་ནི་གཏང་གི་ལུས་ནི་བསྲུང་བར་བྱ།
ཡན་ལག་གཏང་གི་སྲོག་ནི་བསྲུང་བར་བྱ།
ནོར་དང་ཡན་ལག་རྣམས་དང་དེ་བཞིན་སྲོག།
ཐམས་ཅད་གཏང་གི་འདིར་ནི་ཆོས་བསྲུང་ངོ་། 10

ཞེས་དམ་པའི་ཆོས་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་ སངས་ རྒྱས་ ཐམས་ཅད་ བསྐྱེད་པ་ དང་
བསྐྱེད་པའི་ཡུམ་དང་ལེགས་ ཚོགས་ ཐམས་ ཅད་འཐོབ་ པའི་རྒྱུ་བླ་ན་མེད་ པར་
ཡིན་པས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གུས་པའི་གནས་ སུ་གྱུར་པས་རྒྱ་བོད་
ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་དང་སྲོག་ཀྱང་བཏང་སྟེ་དམ་ པའི་ཆོས་སྤེལ་
བར་མཛད་པའི་ལུགས་སྲོལ་བཟང་པོ་དེའི་རྗེས་ སུ་ཞུགས་ཏེ་དམ་ པའི་ ཆོས་ལ་ 15
གུས་ཤིང་བླ་མར་ བྱེད་འདོད་ཀྱི་ལྷག་ བསམ་དགེ་ བས་གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་བླ་
མ་དམ་པ་ས་ཆེན་ཀུན་ དགའ་ སྙིང་པོ་ལ་ཡི་གེའི་ལམ་ ནས་ བླ་མར་ བཟུང་སྟེ་
སྐབས་ འཇུག་ཞུས་ཤིང་ཁྱེད་ སྲས་ བཅས་ཀྱིས་ཆོར་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་བའི་ བསྟན་པ་
རིན་པོ་ཆེ་སྤེལ་ དགོས་ ཞེས་ བསྐུལ་བ་དང་། ཡང་སྟོན་པ་སངས་ རྒྱས་ཀྱི་
བཀའ་ལས། 20

འགྲོ་བའི་ནམ་མང་སྡུག་བསྔལ་སེལ་མཛད་པ།
མཉམ་མེད་ཁྱོད་ལ་མཆོད་དང་མཐོང་བ་དང་།
ཐོས་པའང་དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་མཆིས་ལགས་ཏེ།
གནས་མཆོག་ཤ་ཤི་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།

5 ཞེས་དང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་དེ་ནི་ཆོས་ཚད་མེད་པ་དང་
ལྡན་པ་ཡིན་ཅིང་། སྦྱིན་གནས་ཆེན་པོ་དང་། ལྷ་དང་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོད་
པར་འོས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་དང་། དགེ་འདུན་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་
པ་ནི། བགྲང་བ་དང་ཚད་བཟུང་བར་མི་ནུས་ཏེ། འཁོར་བ་ཟད་པར་འགྱུར།
ཡོངས་སུ་བདུགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མི་ཟད་པ་ཡང་
10 འཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །ང་ལ་མ་མཆོད་པར་དགེ་འདུན་ལ་མཆོད་ཅིག །དགེ་
འདུན་ལ་མཆོད་ན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་
པ་དང་མཐུན་པར་དབུས་གཙང་གི་རྟེན་གསུམ་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་
མཆོད་པ་དང་བསྙེན་བཀུར་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །པོག་ཏ་རྒྱལ་པོ་དེའི་
རྒྱལ་བསྟན་སྤེལ་བའི་ཐུགས་བཞེད་སྒྲུབ་པ་དང་ལུགས་སྲོལ་བཟང་པོའི་རྗེས་
15 སུ་ཞུགས་ཏེ་ཁོང་གི་སྐུ་ཚ་གོ་དན་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བཀའ་ལས།

སློབ་མ་བཟང་པོ་བླ་མ་གུས་ལྡན་དེ་དག་གིས།
བླ་མ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱ།
ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལ་འབྱུང་།
20 དེ་དག་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་རྗེས་སུ་སྟོན།
སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་དགེ་བའི་བཤེས་ལ་བརྟེན་དོ་ཞེས།

ཡོན་དན་ཀུན་གྱི་མཆོག་མངའ་རྒྱལ་བ་དེ་སྐད་གསུང་།

ཞེས་དང་།

སངས་རྒྱས་སྟོན་གྱིས་ཞིང་གང་ངས་མཐོང་བ།
རིན་ཆེན་བཀང་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་བྱིན་ཡང་།
འདི་ལྟ་བུ་ཡི་ཆོས་འདི་མ་ཐོས་ན།
དེ་ནི་བསོད་ནམས་ཆུང་ཞེས་ང་སྨྲའོ།

གང་གིས་དམ་པའི་དོན་ལྡན་ཕྲ་ཟབ་པ།
མདོ་སྡེ་བཟང་པོ་འདི་ནི་ཐོས་གྱུར་ནས།
ཀུན་དུ་འཛིན་ཅིང་བཟུང་ནས་ཀློག་བྱེད་པ།
འདི་ནི་དེ་བས་བསོད་ནམས་མཆོག་ཏུ་འཕགས།

ཅེས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་དང་ དམ་ པའི་ཆོས་ཉན་པའི་ཕན་ཡོན་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པའི་དོན་དང་མཐུན་པར་བྱས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཇམ་མགོན་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱིས་སྙན་པའི་གྲགས་པས་འཛམ་གླིང་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཧོར་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་བསྟན་དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་དོན་དུ་སྤྱན་འདྲེན་པ་དང་ཧན་ཐའི་ཙོ་ཌོར་ད་ཞེས་པའི་དཔོན་ཆེན་གཡོག་བཅས་པོ་ཉར་མངགས་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱལ་པོ་ངེད་ཀྱི་ལུང་། ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་གོ་བར་བྱེད་པའི་གདམས། ངེད་ཀྱི་ཕ་མ་རྣམས་ཀྱི་དྲིན་ལན་བསབ་པའི་ཕྱིར་མཆོད་གནས་ཤིག་དགོས་པ། བརྟག་པ་བྱས་པས་ཁྱོད་འོས་སུ་ཤར་བས། རྗེ་བཙུན་ཁྱེད་དག་ནི་བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེ་སློབ་བར་བཞེད་པ་ཡིན་པས་ལམ་གྱི་དཀའ་ཚེགས་ལ་མ་འཛེམ་པར་ཡོང་དགོས། གལ་ཏེ་ཁྱེད་ན་སོ

གྲུས་སོ་ཞེ་ན། སྔོན་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ལུས་གཏངས་མེད་
སྦྱིན་པར་བཏང་བ་མི་དྲན་ནམ། དེས་ཀྱང་མི་ཡོད་ན་ངས་མཐའི་དམག་དཔུང་
ཆེན་པོ་བསྐྱལ་ནས་སེམས་ཅན་མང་པོ་ལ་གནོད་པ་བྱས་ན་ཁྱོད་མི་སྐྱག་པ་ཨེ་
ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་འཕྲིན་ཡིག་དང་། གཞན་སྦྱིན་གྱི་རྟེན་དུ་གོས་ཆེན་ལྷུ་
5 ཧང་གསེར་མདོག་གི་རིང་འགག་སོགས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཚད་མེད་པ་
དང་བཅས་པ་འཕྲོར་བས། སྔར་བླ་མ་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོས་ཁྱོད་ཉིད་ཚེ་གཞུག་ཏུ།
མི་རིགས་མི་གཅིག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུའི་ཡུལ། སྐད་རིགས་མི་གཅིག་བདུན་
བརྒྱ་ཉི་ཤུའི་སྐད་སྒྲོག་པ་བྱུང་ནས་བྱང་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁམས་ཧོར་གྱི་ཡུལ་ནས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་འཕྲུལ་གོ་དན་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་པོས་ཞྭ་བྲ་འདྲ་བ
10 ལྷམ་ཞག་སྔ་འདྲ་བ་གྱོན་པའི་ངོར་དུ་ཞེས་པའི་ཀྲང་མགྱོགས་བཏང་ནས་འབོད་
དུ་བྱུང་བའི་ཚེ། ཐེ་ཚོམ་མ་བྱེད་པར་མྱུར་དུ་སོང་ཞིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་
པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་ངོ་། ཞེས་ལུང་བསྟན་
པ་དྲན་པ་དང་། ཡང་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལས།

ཕན་འདོགས་བྱེད་པར་འདོད་པ་གང་ཞིག་གིས།
15 འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི།
བདེ་བ་གང་དག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཀུན།
སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་སྦྱིན་པ་བྱས་པ་བས།
གང་གིས་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ལུགས་ཀྱི་ནི།
ཚིག་བཞིའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་བསྒྲགས་ན།
20 དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཕན་འདོགས་མཆོག་ཡིན་དེ།
དེས་ནི་སྡུག་བསྔལ་དག་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར།

གང་གིས་གངྒཱའི་བྱེ་སྙེད་སངས་རྒྱས་ཞིང་།
རིན་ཆེན་བདུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཀང་བྱས་ན།
དགའ་རབ་སེམས་ཀྱིས་རྒྱལ་ལ་ཕུལ་བ་དང་།
གང་གིས་སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་ཚིགས་བཅད་བྱིན།
རིན་ཆེན་སྦྱིན་པ་ཤིན་དུ་རྒྱ་ཆེ་དེས།
ཚིགས་བཅད་སྦྱིན་པ་སྙིང་རྗེས་བསྒྲུབས་དེ་ལ།
ཆར་ཡང་མི་ཕོད་གྲགས་སུའང་མ་ཡིན་ན།
གཉིས་དང་གསུམ་ལ་བསམ་དུ་ག་ལ་ཡོད།

ཅེས་སོགས་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པའི་ཕན་ཡོན་སྟོ་དང་། ལྷག་པར་མཐའ་འཁོབ་ཡུལ་དུ་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་འཁྲོག་སྟེ། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རྩ་ལྔ་པ་མེ་ཕོ་ཧྭའི་ལོ་ལ། ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་ལན་ཧྲུར་ཕྱག་ཕེབས། དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་གོ་དན་ཧོར་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཚུར་བྱོན་པ་དང་། ལུག་ལོ་ཟླ་བ་དང་པོ་ལ་མཇལ་དེ། ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་གསུང་གླེང་མང་དུ་མཛད། རྒྱལ་པོ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཀྱེ་རྡོ་རྗེའི་དབང་ལ་སོགས་པ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་མང་པོ་གནང་ནས། ཧོར་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་སྐྱེ་རྒུ་དག་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་སོགས་དགེ་བ་བསྒྲུབ་པ་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་ཆ་ཤས་ཀྱིས་སྤངས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གཞུག་པར་མཛད་དོ། །གཞན་ཡང་རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན་པ་དང་རྡོ་དང་བྱེ་མ་སོགས་ལ་མི་རྟོག་པའི་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་རྗེས་བཞག་པ་སོགས་ཀྱིས་ཡུལ་འདི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང་། ཁྱད་པར་ད་སོག་ཡིག་བཟོ་བའི་ཐུགས་བཞེད་ཡོད་དུས་སུ་བུད་མེད་ཞིག་གིས་པགས་

པ་མཉེར་བའི་ཤིང་གྲོགས་པ་གཟིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་དེའི་དབྱིབས་ཅན
གྱི་ཡི་གེ་གསར་དུ་བཟོ་བ་ནི། ཨ་ཨེ་ཨི། ན་ནེ་ནི། པ་པེ་པི། ཏ་ཏེ་ཏི།
ཀ་ཀེ་ཀི། མ་མེ་མི། ལ་ལེ་ལི། ར་རེ་རི། ས་སེ་སི། ཕ་ཕེ་ཕི། ད་དེ་དི།
ཙ་ཙེ་ཙི། ཡ་ཡེ་ཡི། ཚ་ཚེ་ཚི། བླ་བླི། ཞེས་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་བཟོས་ཏེ
5 ཐོ་མོ་མ་ཉིང་ངམ་གྲིམ་ཕྱོད་ཞབ་གསུམ་དུ་བསྡུས་པ་མཛད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ
ནས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ལོ་བདུན་གྱི་བར་དུ་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་ཧོར་གྱི་ཡུལ
དུ་རྣམ་དཀར་གྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྔ་སོར་བདག
ཉིད་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས་ཀྱང་།

བདག་ཀྱང་སྟོན་གྱི་བྱེད་པ་འགའ་ཡི་རྒྱུས།
10 བསྟན་པའི་ཉི་མ་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་སུ་འཆར།

ཞེས་དང་། རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོ་བྱང་གི་ཉི་ལུང་ཕྱུག་པར་བཞུགས་དུས། ཧོར་གྱི
ཆ་ལུགས་ཅན་གྱི་ཧ་སེ་ས་གཞི་གོ་བཀབ་པ་ཙམ་བྱུང་བ་ལ། ཉི་གནས་ཀྱིས་ཅི
ཡིན་བསམས་པ་ལ། ཐམས་ཅད་བླ་མ་རྗེ་བཙུན་ཉིད་བཞུགས་པའི་ཕྱུག་པའི
ནང་དུ་རྒྱུད་ནས་སྐུ་མདུན་དུ་འཁོད་དེ། ཁྱེའུ་གཡུའི་ཐོར་ཚུགས་ཅན་དང་སོ
15 འཁོར་མང་བྱུས་པ་ཞིག་ལངས་ནས། ཧོར་གྱི་སྐད་རྣམས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར
ནས་ཞུ་བ་འདི་ལྟར་ངེད་ཧོར་གྱི་ཡོ་ལྷ་གནམ་སྡེ་དཀར་པོ་བྱ་བ་ཡིན་པས། རྗེ
བཙུན་ཉིད་ཧོར་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་ལྷ་མི་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་མཛད་དུ་གསོལ
ཟེར་བ་ལ། རྗེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་ནས་ང་ན་སོ་ཡང་རྒས། ཁྱེད་ཧོར་དང་ལས
འབྲེལ་ཆེར་མེད་པས། མ་འོངས་པ་ན་ངའི་ཚ་བོ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་སྤྱན
20 དྲངས་རིས་པན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་གསུངས་པ། ཁྱེའུ་དེས་ཧོར་སྐད་དུ་བསྒྱུར
ནས་ཧོར་རྣམས་ལ་སྨྲ་བར་བྱེད། ཁྱེའུ་དེ་ནི་དྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་གཉན་ཆེན་ཐང་ལྷ

ལོ་ཙཱ་ལ་ཡོངས་པ་ཡིན། དེར་ཛེ་བཙུན་གྱིས་ནང་མཆོད་ནས་ཡི་གེ་འབྲུ་
གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་ཏོར་རྣམས་ལ་གཏོར་བས། ཁོང་རྣམས་
ནི་མཚན་ཕྱོག་ཕྱག་བདུད་རྩིའི་འཕྲུང་བའི་སྣང་བ་བྱེད་ཅིང་། ཏོར་གྱི་སྐད་དུ་གླུ་
ལེན་ཞིང་བྲོ་འཁྲབ། སང་ནམ་ལངས་པ་དང་ཚང་མ་ཐེགས་སོང་བ་དང་། ཡང་
ཛེ་བཙུན་ཉིད་ཆུ་ལུང་རྡོ་རྗེའི་བྲག་རྫོང་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་དུས། 5
དཔལ་ཚོགས་ཀྱི་བདག་པོས་བྲུ་རྡུའི་སྐས་བཙུགས་ནས་མཁའ་དབྱིངས་མཐོན་
པོར་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་ཀུན་གསལ་བར་བསྟན་ནས་འདི་
དག་ཁྱོད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ཟེར་བ་ལ། ང་དང་གར་ལས་འབྲེལ་ཆེར་མེད་པས།
མ་འོངས་པ་ན་ངའི་ཚ་བོ་འཛམ་དབྱངས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ལ་
གདུལ་བྱ་འདི་དག་ཡོང་བ་གྱིས་གསུང་བའི་བཀའ་བསྒོ་མཛད་པར་བརྟེན། 10
ཕྱིས་སུ་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་ཀུན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཛམ་མགོན་ས་པཎ་ཁུ་
དབོན་བརྒྱུད་པ་དང་བཅས་པའི་གདུལ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་དགུང་
ལོ་བདུན་ཅུ་པ་ལ་ལན་ཛྷ་སྤྲུལ་པ་སྟེའི་ཁང་དུ་བདེ་བར་གཤེགས་ཏེ། སྐུ་སྐྱེ་བ་
ཕྱི་མ་ལ་མཁའ་སྤྱོད་དང་། དེ་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་སུ་ནིར་རྒྱལ་པོ་ཉི་མ་སྟོབས་
འཕེལ་གྱི་སྲས་སུ་གྱུར་དེ་ས་ལམ་པལ་ཆེར་བགྲོད། དེའི་ཕྱི་མ་མངོན་དགའི་ 15
ཞིང་དུ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་དྲི་མེད་དཔལ་ཞེས་བྱ་བར་འཚང་རྒྱ་བར་
གསུངས་སོ། ། ། །

དེ་རྗེས་སྲུང་ཁེ་རྒྱལ་པོའི་དུས་སུ་ཀརྨ་པག་ཤི་སོགས་བྱོན་དེ་ཆོས་བསྟན་
པར་མཛད་དོ། །ཀརྨ་པག་ཤི་དེ་ནི་ཤིང་ཕོ་བྱིའི་ལོར་འཁྲུངས། མཚན་ཆོས་
འཛིན་དུ་བཏགས། ས་རཏྣའི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་གྲགས། དགུང་ལོ་ལྔ་དྲུག་ནས་ 20
ཡིག་ཀློག་མཁས་པར་མཁྱེན། ལོ་བཅུ་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་

མཐའ་དག་ལ་ཀློག་པ་ཙམ་གྱིས་ཐུགས་སུ་ཆུད། ཆོས་རྗེ་སྦྲོམ་བྲག་པ་སོགས་
ལ་བསྙེན་ནས་དབང་དང་ཁྲིད་སོགས་གསན། མཚན་ཆོས་ཀྱི་བླ་མར་གསོལ།
ལོ་བཅུ་བར་འཚམས་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་པས་རྟོགས་པ་ཁྱད་
པར་ཅན་འཁྲུངས། ཁམས་སུ་གྲྭ་པ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་བསྡུས་ནས་ཆོས་གསུངས།
5 སྙན་པའི་གྲགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཚེ་ཧོར་གྱི་སྲུང་ཁེ་རྒྱལ་པོས་གསེར་ཡིག་པ་
བཏང་ནས་གདན་འདྲེན་བྱུང་བས། རྒྱ་ཡུལ་དུ་བྱོན། ལམ་དུའང་དགེ་འདུན
གྱི་ཞབས་ཏོག་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་པ་འཚོས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ
མང་པོ་མཛད། རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་གནང་ནས་བླ་
ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་བཙུད། རྒྱ་དང་ཧོར་གྱི་ས་ཆ་རྣམས་སུ་བྱོན་ཏེ་གྲུབ་
10 རྟགས་དང་ཆོས་འཕྲུལ་བསྟན་པ་ཡང་མང་དུ་མཛད་པས། ས་བདག་ཧྭོ་པེ་
ལའི་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་ཞབས་ལ་གཏུགས། བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དེ།
བརྒྱད་ཅུ་ཞེས་པ་ཆུ་མོ་ལུག་གི་ཟླ་བ་གསུམ་པ་ལ་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་
ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །ལན་ཇུའི་མཁར་ནང་དུ་ཀརྨ་ཡི་ཤིའི་མཆོད་རྟེན་བྱ་བ་ཞིག་
ཡོད་པ་འདི་ཀརྨ་པཀྴིའི་མཆོད་རྟེན་ཡིན་པ་ལ། སྐད་ཟུར་ཉམས་ནས་ཀརྨ་ཡི་
15 ཤིའི་མཆོད་རྟེན་དུ་གྲགས་སོ། ཞེས་དམ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་གསུངས་སོ། །
དེ་རྗེས་སའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་སྐྱོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཧྭོ་པེ་ལའི་དེ་ཉིད་ནི།
ཇི་སྐད་དུ། དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

ལས་རྣམས་སྔོན་དུ་ཆོས་བཏང་ཞིང་། བར་དུ་ཆོས་ལྡན་ཐ་མར་ཡང་།
ཆོས་ལྡན་བསྒྲུབ་པའི་ས་བདག་ནི། འདི་དང་གཞན་དུ་གནོད་མི་འགྱུར།

20 ཆོས་ཀྱིས་འདིར་གྲགས་བདེ་བ་དང་། འདི་དང་འཆི་ཀར་འཇིགས་པ་མེད།

འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་བདེ་བ་རྒྱས། དེ་བས་རྟག་ཏུ་ཆོས་བསྟེན་མཛོད།

ཆོས་ནི་ལུགས་ཀྱི་དམ་པ་སྟེ། ཆོས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་མངོན་དགར་འགྱུར།
འཇིག་རྟེན་དགར་བར་འགྱུར་བས་ཀྱང་། འདི་དང་གཞན་དུ་བསླུས་མི་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་མཐུན་པར་སྐྱེ་རྒུ་མ་ལུས་པ་ཆོས་བཞིན་དུ་ལེགས་
པར་སྐྱོང་བར་མཛད་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་མངའ་ཞིང་། ལྷག་པར་ 5
སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལས།

དད་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས། ཤེས་རབ་ལྡན་ཞིང་དཀའ་ཐུབ་ཆེ།
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་མྱུར་དུ་འགྱུར།

ཞེས་དང་། དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

རི་དབང་རྩེ་ནས་ལྷུང་བ་འགའ་ཞིག་གིས། 10
ལྷུང་བར་མི་བྱ་སྙམ་ཡང་ལྷུང་བར་འགྱུར།
བླ་མའི་དྲིན་གྱིས་ཕན་པའི་ལུང་ཐོབ་ན།
གྲོལ་བར་མི་བྱ་སྙམ་ཡང་གྲོལ་བར་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་དམ་པའི་ཆོས་
གསན་པའི་ཕན་ཡོན་ཐུགས་ལ་དགོངས་ཏེ་དགོས་པ་དེ་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ 15
ས་སྐྱ་ནས་བླ་མ་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་སྤྱན་དྲངས་ནས་བླ
མར་མངའ་གསོལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱི་སློབ་མ་བཟང་པོ
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མངའ་བ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས
པ་འདི་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་འདི་ནི། ཡབ་ས་སྐྱ་པཎ
ཆེན་གྱི་གཅུང་སློབ་དཔོན་ཟངས་ཚ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཡུམ་མ་ 20

ཅིག་ཀུན་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་ཤིང་ལུག་ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཚེས་དྲུག་ལ་སྐུ་
བལྟམས། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས་པའི་རྐྱེན་ནི། ཡབ་ཟངས་ཚས་
ཚོགས་བདག་བསྒྲུབས་པས་ཞལ་གཟིགས་དེ། ཚོགས་བདག་གི་གླང་པོ་ཆེའི་
སྣ་རྩེར་ཁར་ནས་རི་རབ་ཀྱི་རྩེར་བསྐྱེལ་དེ་ལྟོས་ཤིག་ཟེར་བས། ཟངས་ཚ་
སྐྲག་ནས་ཡུན་རིང་ལྟ་མ་ནུས། དབུས་གཙང་ཁམས་སོགས་བོད་ཀྱི་གཞུང་
དཔལ་ཙམ་གཟིགས་པས། ཁྱོད་རང་གིས་གང་མཐོང་དབང་དུ་འདུ་བ་ཡིན་པ་
ལ། དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་སོགས་ཁྱོད་ཀྱི་བུའམ་ཚ་བརྒྱུད་ཀྱིས་དབང་
དུ་བསྡུ་བ་ཞིག་འབྱུང་། ཕྱུར་དུ་མ་མཐོང་བས་ཁྱོད་རང་ལ་ནི་དབང་ཐང་མེད་
ཟེར། འོན་ཀྱང་ཡུན་རིང་དུ་སྲས་མ་བྱུང་བས་ཟངས་ཚ་དང་ཐང་ནས། ཚོགས་
བདག་གནང་ལ་དབབ་པའི་སྦྱོར་བ་མཛད་པས། སྐབས་ཤིག་གང་ཐང་དུ་སྤྱན་
རས་གཟིགས་དང་དངོས་སུ་གསུང་གླེང་མཛད་པའི་སེ་སྟོན་རི་པའམ་སི་སི་རི་
པ་བཞུགས་པའི་རྩར་ཚོགས་བདག་བྱོན་ནས། ཟངས་ཚས་ང་ལ་དབུས་གཙང་
ཁམས་གསུམ་དབང་དུ་བསྡུ་བ་ཞིག་དགོས་ཟེར་ནན་གྱིས་བསྐུལ་བྱུང་ཡང་།
ཁོ་རང་ལ་ནི་སྐལ་པ་མ་འདུག ། ཁོའི་བུར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་
དབང་དུ་འདུ་བའི་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་ཞིག་དགོས་རྒྱུ་ལ་ཁྱེད་ལ་སྐལ་པ་འདུག
པས། ཟངས་ཚའི་བུར་སྐྱེ་བ་བཞེས་ན་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་སོགས་
བོད་ཡུལ་ཕལ་ཆེར་དབང་དུ་འདུ་བ་ཞིག་འབྱུང་བར་སྣང་བས་ཅིས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་
ལེན་དགོས་ཞེས་བསྐུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡུམ་གྱི་
ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། སྐུ་བལྟམས་པའི་དུས་དག་ཏུ་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མང་དུ་བྱུང་ངོ་། །གཞོན་ནུ་ནས་བློ་གྲོས་དང་དབང་པོ་ཤིན་
ཏུ་གསལ་བས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་མེད་པར་མཁྱེན། རིག

པའི་གནས་པལ་ཆེར་གཟིགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐུགས་སུ་ཆུད། སྔོན་གྱི་གནས་བྲན་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱང་ཐོགས་པ་མེད་པ་མངའ། དགུང་ལོ་གསུམ་ལོན་པའི་ཚེ་སྐྲབ་ཐབས་མཆོ་སྐྱེས་ལ་སོགས་པ་ཐུགས་ནས་གསུངས་པས་ཐམས་ཅད་ངོ་མཚར་ཏེ། འདི་ནི་ངེས་པར་འཕགས་པའི་ཞིས་བརྗོད་པས་དེ་ཕྱིན་ཆད་འཕགས་པ་ཞེས་གྲགས་སོ། །བརྒྱད་པ་ལ་སྐྱེས་རབས་ཐུགས་ལས་གསུང་། དགུ་པ་ལ་བརྟག་གཉིས་གསུང་། ཚོགས་སུ་བཤད་པ་མཛད་པས་མཁས་པ་ཀུན་གྱིང་རྒྱལ་ཆག །བཅུ་པ་ལ་ཆོས་རྗེའི་ཕྱག་ཕྱིར་བྱོན་ངོས་སུ་བྱོན་པའི་ལམ་དུ་ལྷ་ས་ཇོ་བོའི་དྲུང་དུ། ཆོས་རྗེ་བས་མཁན་པོ། རྒྱལ་ཕུ་བས་སློབ་དཔོན་མཛད་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་བཏགས། སྐྱོར་ལུང་མཁན་པོ་ཤེར་སེང་ལས་དགེ་ཚུལ་གྱི་བསླབ་བྱ་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་ཆོས་རྗེའི་ཕྱག་ཕྱིར་ཧོར་ཡུལ་དུ་ཕེབས། ཆོས་རྗེ་བ་ལ་མངའ་བའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཆོས་རྗེ་བ་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་མཉེས་ཏེ། ལྷུང་བཟེད་དང་། ཆོས་དུང་དཀར་པོ་རྒྱང་གྲགས་མ་སོགས་གནང་ནས་བསྟན་པ་གཏད་དེ། ཆོས་རྗེ་དག་ཞིང་དུ་གཤེགས་པ་ལ་དགོངས་རྫོགས་ཀྱང་ལེགས་པར་བསྒྲུབས། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པ་ལ་ཧོར་གྱི་ཧྲི་བི་ལའི་སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་རང་གི་ཡོ་བྲང་དུ་སྤྱན་དྲངས་པ་ལ། རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། སྔོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལས།

ཕྱོགས་བཅུ་རྒྱ་ཆེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡི། །
ཞིང་རྣམས་སངས་རྒྱས་སྤྱན་གྱིས་གང་གཟིགས་པ། །
དེ་དག་ཐམས་ཅད་རིན་ཆེན་རབ་བཀང་སྟེ། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་བས། །

གང་གིས་སངས་རྒྱས་མང་པོས་བཤད་པ་ཡི།
མདོ་འདི་འདྲ་བ་རབ་བཟང་མ་གོས་པ།
འཆད་དམ་ཀློག་གམ་གཞན་ལ་སྟོན་བྱེད་པ།
དེ་ཡི་བསོད་ནམས་དེ་ནི་ཆེས་མཆོག་གོ།

5 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཕན་ཡོན་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས། གླིང་གི་ཡོར་རྡོར་
གྱི་ཆོས་རྒྱལ་ཧྲི་བི་ལའི་དེའི་ཕོ་བྲང་དུ་བྱོན་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་བཙུན་མོ་སྲས་དང་
བཅས་པས་ཞབས་སྤྱི་བོར་བླངས། ཡོན་མཆོད་གསུང་གླིང་མང་དུ་མཛད།
དེའི་ཚེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་ཐུགས་རྒྱལ་ཆེ་བ་ལྟར་མཛད་པ་ན། རྒྱལ་པོ་
ན་རེ། ཁྱེད་དེ་ཙམ་དུ་རྒྱལ་ཆེ་བ་ཅི་ཡིན། ཁྱེད་ལ་གང་ཅི་ཡོད་གསུངས་
10 པ་ལ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་ཞལ་ནས། ངེད་སྔོན་ནས། རྒྱ། མི་ཉག།
རྒྱ་གར། མོན། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་བླ་མཆོད་བྱས་པས། ཞུ་ས་
དཔོང་ས་མགོ་ཙམ་བྱུང་བ་ཡིན་ཞུས། རྒྱལ་པོ་ན་རེ། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནམ་
བྱས། རྒྱལ་པོ་སྲུ་ཡིས་བཀུར་ཞིང་དབང་སྲུ་ཡིས་ཞུས། པནྡི་བོད་དང་མི་
མཐུན་པའི་བརྟན་ཟེར་བ་ཅིག་འདུག་གསུངས་པ་ལ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་
15 ཞལ་ནས། ངེད་སྔོན་དུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བྱས་དེ་རྒྱ་དང་དམག་འཐབ་པས། བོད་
རྒྱལ་ནས་འཛམ་བུ་གླིང་གི་སུམ་གཉིས་ཆབ་འོག་ཏུ་ཆུག ། དེ་རྗེས་རྒྱ་བོད་
གཉིས་གཉེར་བྱས་དེ་ཀུང་ཇུ་དང་ཇོ་བོ་གདན་དྲངས་ཚུལ་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོ་
ན་རེ། བདེན་ན་བདེན་ཡིག་ཚང་ལ་ལྟོས་ཤིག་གསུངས་པ་ལྟར་བལྟས་པས།
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་བྱུང་བས་རྒྱལ་པོ་ཡང་
20 ཐུགས་དགྱེས། དེར་མ་ཟད་སྔ་རོལ་ལོ་བྱེ་བའི་གོང་དུ་འཛམ་བུ་གླིང་དུ་ཁྲག་
གི་ཆར་པ་ཞག་བདུན་བབས་པ་ཡིན་གསུངས་པར། རྒྱའི་ཡིག་ཚང་དུ་ཡང་དེ་

བཞིན་བྱུང་བས་རྒྱལ་པོ་ཡིད་ཆེས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དེའི་བཙུན་མོ་མཛེས་
མ་བཟང་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ཤིན་དུ་མཁས་ཤིང་མཛངས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་རྒྱལ་པོ་
ལ་ས་སྐྱ་པ་ལ་གསང་སྔགས་ཟབ་མོའི་དབང་བསྐུར་གཞན་ལ་མེད་པའི་ཁྱད་
ཆོས་ཤིག་ཡོད་པར་འདུག་པས་དེ་ཞུས་པ་འཐད་ཅེས་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོ་ན
རེ། སྔོན་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཞུས་དང་དེ་ནས་ངས་ཞུའོ་གསུངས་པས། བཙུན་མོས་
ཀྱི་ཏོར་གྱི་དབང་ཞུས་པས་ཤིན་དུ་དད་པར་གྱུར། དབང་ཡོན་དུ་ཅི་བཞེད་ཞུས་
པས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། རང་གི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ཁ་ཊྭེ་དབང་
ཐང་ཐམས་ཅད་འབུལ་བ་ཡིན། ཁྱད་པར་དུ་རང་ཉིད་གང་ལ་རྩིས་ཆེ་བའི་
དངོས་པོ་དེ་འབུལ་དགོས་གསུངས་པས། བཙུན་མོས། ཇི་སྐད་དུ། བླ་མ་
ལྔ་བཅུ་པ་ལས།

དེ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ། རྟག་དུ་ཕུལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར།
དེ་ཕུལ་བསོད་ནམས་ཚོགས་ཡིན་དེ། ཚོགས་ལས་དངོས་གྲུབ་མཆོག
དུ་འགྱུར།

ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་མཐུན་པར་ང་བག་མ་ལ་ཡོད་དུས་པ་མེས་ཀྱིས་བྱིན་
པའི་ནོར་རྩིས་ཆེ་བ་འདི་ཡིན་ཟེར་ནས་རྣ་རྒྱན་གྱི་སྙིང་ན་མུ་ཏིག་གི་ཏོག་པོ་ཆེན་
པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཕུལ་པ་སོག་པོ་གཅིག་ལ་བཙོངས་པས་གསེར་བྲེ་ཆེན་གང་
དང་། དངུལ་བྲེ་ཆེན་སྟོང་བྱུང་བ་དེ་ཡར་བསྐུར་ནས་གཙང་ཆུ་མིག་གི་ཆོས་
འཁོར་དང་། ས་སྐྱའི་གསེར་ཐོག་ཆེན་མོའི་གཞི་བྱས་ཟེར། དེ་ནས་བཙུན་
མོས་རྒྱལ་པོ་ལ། བླ་མ་འཕགས་པ་ལ་ཆོས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་
པ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་གསན་པ་དྲག་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་དང་དུ་བླངས་
ནས། ཇི་སྐད་དུ། དཔལ་ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེའི་རྒྱུད་ལས།

གང་གིས་སངས་རྒྱས་མང་པོས་བཤད་པ་ཡི།
མདོ་འདི་འདྲ་བ་རབ་བཟང་མ་གོས་པ།
འཆད་དམ་ཀློག་གམ་གཞན་ལ་སྟོན་བྱེད་པ།
དེ་ཡི་བསོད་ནམས་དེ་ནི་ཆེས་མཆོག་གོ།

5 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཕན་ཡོན་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས། གླང་གི་ལོར་རྡོར་
གྱི་ཆོས་རྒྱལ་ཧོ་ཤི་ལའི་དེའི་ཕོ་བྲང་དུ་བྱོན་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་བཙུན་མོ་སྲས་དང་
བཅས་པས་ཞབས་སྤྱི་བོར་བླངས། ཡོན་མཆོད་གསུང་གླེང་མང་དུ་མཛད།
དེའི་ཚེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་ཐུགས་རྒྱལ་ཆེ་བ་ལྟར་མཛད་པ་ན། རྒྱལ་པོ་
ན་རེ། ཁྱེད་དེ་ཙམ་དུ་ང་རྒྱལ་ཆེ་བ་ཅི་ཡིན། ཁྱེད་ལ་གང་ཅི་ཡོད་གསུངས་
10 པ་ལ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་ཞལ་ནས། ངེད་སྔོན་ནས། རྒྱ། མི་ཉག།
རྒྱ་གར། མོན། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་བླ་མཆོད་བྱས་པས། ཞུས་
དཔྱང་ས་མགོ་ཙམ་བྱུང་བ་ཡིན་ཞུས། རྒྱལ་པོ་ན་རེ། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནམ་
བྱས། རྒྱལ་པོ་སྲུ་ཡིས་བཀུར་ཞིང་དབང་སྲུ་ཡིས་ཞུས། བཙྣེ་བོད་དང་མི་
མཐུན་པའི་བརྫུན་ཟེར་བ་ཅིག་འདུག་གསུངས་པ་ལ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་
15 ཞལ་ནས། ངེད་སྔོན་དུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བྱས་དེ་རྒྱ་དང་དམག་འཐབ་པས། བོད་
རྒྱལ་ནས་འཛམ་བུ་གླིང་གི་སུམ་གཉིས་ཆབ་འོག་དུ་ཆུག །དེ་རྗེས་རྒྱ་བོད་
གཉིས་གཉེན་བྱས་དེ་ཀོང་ཇོ་དང་ཇོ་བོ་གདན་དྲངས་ཚུལ་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོ་
ན་རེ། བདེན་མ་བདེན་ཡིག་ཚང་ལ་ལྟོས་ཤིག་གསུངས་པ་ལྟར་བལྟས་པས།
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་བྱུང་བས་རྒྱལ་པོ་ཡང་
20 ཐུགས་དགྱེས། དེར་མ་ཟད་སྤྲ་རོལ་ལོ་བྱེ་བའི་གོང་དུ་འཛམ་བུ་གླིང་དུ་ཁྲག་
གི་ཆར་པ་ཞག་བདུན་བབས་པ་ཡིན་གསུངས་པར། རྒྱའི་ཡིག་ཚང་དུ་ཡང་དེ་

བཞིན་བྱུང་བས་རྒྱལ་པོ་ཡིད་ཆེས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དེའི་བཙུན་མོ་མཛེས་མ་བཟང་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་མཁས་ཤིང་མཛངས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་རྒྱལ་པོ་ལ་ས་སྐྱ་པ་ལ་གསང་སྔགས་ཟབ་མོའི་དབང་བསྐུར་གཞན་ལ་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་ཡོད་པར་འདུག་པས་དེ་ཞུས་པ་འཐད་ཅེས་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོ་ན་རེ། སྔོན་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཞུས་དང་དེ་ནས་ངས་ཞུའོ་གསུངས་པས། བཙུན་མོས་ཀྱི་ཧོར་གྱི་དབང་ཞུས་པས་ཤིན་ཏུ་དད་པར་གྱུར། དབང་ཡོན་དུ་ཅི་བཞེད་ཞུས་པས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། རང་གི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ཁ་ཛེ་དབང་ཐང་ཐམས་ཅད་འབུལ་བ་ཡིན། ཁྱད་པར་དུ་རང་ཉིད་གང་ལ་རྟེན་ཆེ་བའི་དངོས་པོ་དེ་འབུལ་དགོས་གསུངས་པས། བཙུན་མོས། ཇི་སྐད་དུ། བླ་མ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས།

དེ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ། རྟག་ཏུ་ཕུལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར།
དེ་ཕུལ་བསོད་ནམས་ཚོགས་ཡིན་དེ། ཚོགས་ལས་དངོས་གྲུབ་མཆོག་དུ་འགྱུར།

ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་མཐུན་པར་ང་བག་མ་ལ་ཡོད་དུས་པ་མེས་ཀྱིས་བྱིན་པའི་ནོར་རྟེན་ཆེ་བ་འདི་ཡིན་ཟེར་ནས་ན་རྒྱན་གྱི་སྟེང་ན་མུ་ཏིག་གི་ཏོག་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཕུལ་པ་སོག་པོ་གཅིག་ལ་བཙོངས་པས་གསེར་བྲེ་ཆེན་གང་དང་། དངུལ་བྲེ་ཆེན་སྟོང་བྱུང་བ་དེ་ཡར་བསྐུར་ནས་གཙང་ཆུ་མིག་གི་ཆོས་འཁོར་དང་། ས་སྐྱའི་གསེར་ཐོག་ཆེན་མོའི་གཞི་བྱས་ཟེར། དེ་ནས་བཙུན་མོས་རྒྱལ་པོ་ལ། བླ་མ་འཕགས་པ་ལ་ཆོས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་གསན་པ་དྲག་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་དང་དུ་བླངས་ནས། ཇི་སྐད་དུ། དཔལ་ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེའི་རྒྱུད་ལས།

དང་པོར་རེ་ཞིག་གང་ཆེ་སློབ། ལན་གཅིག་དབང་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བསྐུར།
དེ་ཆོ་གསང་ཆེན་བཤད་པ་ཡི། ངེས་པར་སློབ་དུ་གྱུར་པ་འོ།

དབང་མེད་ན་ནི་དངོས་གྲུབ་མེད། བྱེ་མ་བཙིར་ལ་མར་མེད་ལྟར།
གང་ཞིག་རྒྱུད་ལུང་ང་རྒྱལ་གྱིས། དབང་བསྐུར་མེད་པར་འཆད་བྱེད་པ།

5 སློབ་དཔོན་སློབ་མ་ཤི་མ་ཐག །དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱང་དམྱལ་བར་འགྲོ།
དེ་བས་འབད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། བླ་མ་ལས་ནི་དབང་དོན་ཞུ།

ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་ མཐུན་པར་བླ་མ་ འཕགས་པ་ རིན་པོ་ཆེ་ལ་དགྱེས་
པ་རྡོ་རྗེའི་དབང་ཆེན་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དེ་ བདག་ལ་ གནང་
དགོས་ཞེས་ཞུས་པས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་ཞལ་ནས། ཁྱེད་རྒྱལ་པོ་
10 ཆེན་པོ་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་དམ་ཚིག་བསྲུང་མི་ཐུབ། ད་རེས་ལོ་ཙཱ་བ་མཁས་པ་
ཡང་མེད་པས་རྗེས་ནས་ཕུལ་ན་ཆོས་གསུངས་པས། རྒྱལ་པོ་ན་རེ། དམ་
ཚིག་ཅི་བསྲུང་དགོས་ཞུས་པས། དབང་བསྐུར་ཞུས་ནས་བླ་མ་གྲལ་མགོར་
བཞུགས། ལུས་ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ། ངག་གིས་ཅི་གསུང་ཉན། ཡིད་ཀྱིས་
ཐུགས་དང་མ་འགལ་བ་བྱེད་དགོས་གསུངས་པས། རྒྱལ་པོ་ན་རེ། དེ་ལྟ་
15 བུའི་དམ་ཚིག་བསྲུང་མི་ཐུབ་པར་འདུག་གསུངས་པས། བཙུན་མོ་ན་རེ། དེ་
ལ་ཐབས་ཡོད་དེ། ཆོས་ཞུ་བའི་སྐབས་དང་མི་ཉུང་དུས་བླ་མ་གུང་ལ་བཞུགས།
རྒྱལ་ཕྲན་དང་མི་དཔོན་ལ་སོགས་པ་མི་ཚོགས་ཆེ་དུས་རྒྱལ་པོ་གུང་ལ་བཞུགས།
བོད་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་གསུང་ལྟར་སྒྲུབ་ ཅིང་བླ་ མ་ལ་ མ་ཞུས་ པར་ རྒྱལ་
པོས་ལུང་མ་གནང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་བྱ་བ་ཆེ་ཆུང་གཞན་ལ་བླ་མའི་གསུང་དང་
20 ཞལ་འཇུག་མ་མཛད་ཅེས་ཞུས་པས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་

བཞེས་ནས་བསྙེན་སྒྲུབ་མཛད། དེའི་བར་ལ་མོ་ཙྭ་བ་ཡང་འཁོར་དུ་བཏང་། བསྙེན་མཚམས་གྲོལ་ནས་དབང་གི་ཡོ་བྱད་རྣམས་སྤྲ་གོན་མཛད་དེ། རྒྱལ་པོས་གཙོ་བྱས་སྐལ་པ་དང་ལྡན་པ་ཉི་ཤུ་ལྔ་ལ་དཔལ་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་དབང་མོ་ཆེ་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བསྐུར་བར་མཛད་དེ། ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་སུ་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་འབྱེད་པར་མཛད་དོ། །རྒྱལ་པོ་འང་ཤིན་དུ་དད་པར་གྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཐོས་འབྱུང་གི་རྒྱུད་ལས།

མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤངས་ཏེ། བླ་མ་མཆོད་པ་ཡང་དག་བརྩམ།
དེ་མཉེས་པས་ནི་ཀུན་མཁྱེན་པའི། ཡེ་ཤེས་མཆོག་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར།

བླ་མེད་མཛད་པའི་སློབ་དཔོན་ནི། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རབ་མཆོད་ན།
དེ་ཡིས་བསོད་ནམས་མ་བྱས་ཅི། དཀའ་ཐུབ་མ་བསྟེན་ཅི་ཞིག་ཡོད།

འཇིགས་དང་སྡིག་པ་སྤངས་པ་དང་། བདེ་བ་དང་ནི་ལྡན་པ་ཉིད།

ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་མཐུན་པར་དབང་ཡོན་དང་པོ་ལ་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་ཕུལ། དབང་ཡོན་བར་མ་ལ་ཆོས་དུང་དཀར་པོ་རྒྱང་གྲགས་ཀྱིས་གཙོས་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཕུལ། དབང་ཡོན་ཐ་མ་ལ་རྒྱའི་མི་ཡུར་ཆེན་མོ་ཕུལ་བས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་མཉེས་ནས་བསྔོ་བ་འདི་ལྟར་མཛད་དེ།

འདི་འདྲ་བཅད་པའི་དགེ་བ་གང་དེ་ཡིས།
མཁྱེན་རབ་དབང་ཕྱུག་ཐུགས་དགོངས་རྫོགས་པའི་ཕྱིར།
ཕན་བདེའི་བསྟན་པ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་།
མི་དབང་སྐུ་ཚེ་ཡུན་དུ་བརྟན་ཕྱིར་བསྔོ།

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་ཏི་ཤྲཱི་

གྲུར་པའི་རྗེས་སུ། གྲུབ་ཐོབ་ཀརྨ་པཀྵིས་ནམ་མཁར་དཀྱིལ་ཀྱང་བཅའ་བ།
རི་ལ་ཐལ་བྱུང་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་རྫུ་འཕྲུལ་མཐའ་ཡས་པ་བསྟན་པ་རྒྱལ་པོས་
གཟིགས་ནས་ཡ་མཚན་ཏེ། རང་རེའི་བླ་མ་ལས་འཕྲུལ་སྣང་གི་རྫུ་འཕྲུལ་དང་
རྟོགས་པ་རྟོགས་ལྡན་རྒྱ་བོ་འདི་རང་ངོ་མཐོ་བ་འདུག་ཅེས་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་
5 གསུངས་པས་རྐྱེན་བྱས་ནས། བཙུན་མོ་སྒྲོལ་མ་བདེ་བར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་
སྤྱན་སྔར་ཕྱིན་ཏེ། རྒྱལ་པོས་གསུང་ཚུལ་རྣམས་སྐད་དུ་གསོལ་ནས། བླ་མས་
ཀྱང་རྫུ་འཕྲུལ་ཞིག་མ་བསྟན་ན། རྒྱལ་པོའི་རེ་བ་མི་ཁེངས་ཤིང་ཐུགས་ལ་
འགྱུར་བ་ཡང་འབྱུང་དོགས་འདུག་ཅེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། བདག་ཉིད་
ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། པཀྵིའི་རྫུ་འཕྲུལ་ཡང་སྒྱུར་གདུལ་བྱ་དུས་ལ་བབས་པ
10 དང་དོན་ལ་ངེད་ཀྱི་ཡིན། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་དད་པ་ཅན་གྱི་རེ་བ་མ་ཁེངས་ན་མི་
རུང་། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་ཉེས་པ་ཆེ་བར་བཤད་པས་རྫུ་འཕྲུལ་སྟོན་པར་
བྱའོ་ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་བརྡའ་
སྤྲད་ནས། དེ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པ་ན། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས།
བཙུན་མོ་རང་རལ་གྱི་རྣོན་པོ་ཞིག་ཁྱེར་ཤོག་གསུངས་པ་ལྟར་བཙུན་མོས་རལ་
15 གྲི་ཕྲུལ་བ་བཞེས་ཏེ། ངེད་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔར་བྱིན་གྱིས་
བརླབས་པར་བྱ་ཡི། ཁྱེད་རང་རྒྱལ་བློན་རྣམས་རིགས་ལྔའི་ཞིང་ཁམས་གང་
དུ་སོས་པ་དེར་སྐྱེ་བར་གསོལ་བ་ཐོབ། ཡིད་མ་ཆེས་ན་གཟིམས་ཁྲིའི་སྟེང་ན་
ལུས་རིལ་པོ་ཡོད་པས་དེ་ལ་མཇལ་བར་མཛོད་ཅེས་གསུང་གནང་སྟེ་ཡན་ལག
རྣམས་སོ་སོར་ཕྲལ་ནས་དབུ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད། ཕྱག་ཞབས་བཞི་རིགས་
20 གཞན་བཞིར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་དེ་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ་ཀྱོད་རེ་ཐོན་པ་ལ། རྒྱལ་
པོ་བཙུན་མོ་བློན་པོ་བྲན་འཁོར་དང་བཅས་པ་དད་པ་ཤུགས་དྲག་པོ་སྐྱེས་ཏེ་ཕྱག་

དང་བསྐོར་བ་བྱེད་ཅིང་སྨོན་ལམ་བཏབ། དེ་ནས་སྐུ་གཟུགས་ལ་མཇལ་དུ་བྱིན་
པས་གཟིམས་ཁྲིའི་སྟེང་ན་མཚལ་ཁྲག་གིས་ཅུང་ ཟད་གོས་པ་ རྒྱལ་བློན་རྣམས་
ཀྱིས་མཐོང་ནས་སྐྲག་སྟེ་སྐད་ཤུགས་ཆེན་པོས་གསོལ་བ་ བཏབ་ཀྱང་ རྫུ་འཕྲུལ་
མ་ཤིག །དེ་ནས་བཙུན་མོས། འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རྫུ་འཕྲུལ་མྱུར་དུ་མ་བཤིག
ན་རྒྱལ་པོའི་སྙིང་གས་ནས་འཆི་བར་འདུག་གོ །ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། 5
རྫུ་འཕྲུལ་དེ་ལས་ བཞེངས་ པས་རྒྱལ་པོ་འཁོར་ བཅས་ དགའ་སྤྲོ་དང་ ལྡན་པར་
གྱུར། དེ་ཕྱིན་ཆད་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་ བུ་ཅི་འདྲ་ཞིག་བྱོན་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་
བསྟན་ཀྱང་། རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་ངོ་མཚར་ཆེ་ཡང་སྤྱངས་རྟོགས་ཀྱི་
ཡོན་དན་ངེད་ཀྱི་བླ་མའི་གོང་དུ་འགྲོ་བ་མི་འདུག་སྙམ་པ་ཤར། དེ་ནས་རྒྱལ་
པོས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ལ་ཏི་ཤྲཱིའི་ མཚན་ གསོལ་ཞིང་ རིན་པོ་ཆེའི་ཐ་ མ་ཀ 10
ཕྱུལ། གཞན་ཡང་། གསེར་དང་མུ་ཏིག་གི་རྣམ་སྦྲར། སྐུ་ཆོས། དབུ་ཞྭ།
ཕྱག་ལྷམ། བཞུགས་གདན། གསེར་ཁྲི། གདུགས། གསོལ་ཞལ། གསོལ་
སྡེར་སོགས་ཚང་མ། ཇ་མོང་། ཆིབས་དྲེལ། གསེར་གྱི་སྒམ་འཁོར་ཚང་མ་
བཅས་ཕྱུལ། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་བཞེས་པ་སྟག་གི་ལོ་ལ། དངུལ་བྲེ་ཆེན་ལྔ་བཅུ་
རྩ་དྲུག །ཇ་སིག་གཉིས་བརྒྱ། གོས་ཡུག་བརྒྱད་ཅུ། དར་ཡུག་སྟོང་དང་ 15
བརྒྱ་བཅས་ཕྱུལ་ལོ། །དེ་སྐབས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་ཞུས་དེ། བཙྲེའི་
ཁང་པར་གསེར་ཡིག་པ་མི་སྐྱོད་པ་དང་། ཝུ་ལག་མི་བསྐུལ་བ་དང་། ཁྲལ་
ཁར་མི་དགོས་པའི་རྐྱེན་ཀྱང་གནང་། དེ་ནས་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ལས། ཉི་མ་
ནུབ་ཀྱི་བཙྲེ་རྣམས་ཇི་ལྟར་ བྱ་བའི་གོ་ཡུང་ས་ སྐྱ་པ་ཞེས་སུ་ རྩུག་བྱ་ བའི་ལུང་
ཡང་སྩལ། ཡང་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ལས། བོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ས་སྐྱ་པའི་ཆོས་ 20
ལུགས་ལས་གཞན་བྱས་མི་ཆོག་པའི་ལུང་འབྱུང་གསུངས་པ་ལ། བདག་ཉིད

ཆེན་པོ་འདིས་དེ་བྱེད་མི་རུང་། རང་རང་གི་ཆོས་ལུགས་གང་ཡོད་སྤྱོད་དུ
འཇུག་པ་དགོས་གསུངས་ནས། མཆོད་ཡོན་གཉིས་ཀའི་འཇའ་ས་ཐམས་ཅད
ལ་རང་རང་གི་ཆོས་ལུགས་ལ་འབད་པ་ཕྲོན་ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ན་བོད་ཀྱི
གྲུབ་མཐའ་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་རང་རང་གི་ཆོས་ལུགས་བཟུང་ནས་བསྟོད་ཚོག
5 པ་བྱུང་བ་ཡང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་བཀའ་དྲིན་དུ་ཁུམས་སོ། །དེ་ལྟར
རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོས་གཙོས་སྐད་རིགས་མི་གཅིག་པ་དུ་མ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བརྡ་དང་ཐ
སྙད་དུ་མ་གསལ་བར་མཛད། རྒྱལ་པོས་ཞུས་པ་བཞིན་སོག་ཡིག་འཁོར་མ
གྱི་བཞི་བཟོས་ཤིང་། འཆད་ཉན་དང་སྒོམ་སྒྲུབ་སོགས་བྱེད་པའི་སློབ་བཙུགས
དེ་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། རྒྱལ་པོས་རྒྱ་གར་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི
10 རིང་བསྲེལ་སོགས་རྟེན་གསུམ་མང་པོ་སྤྱན་དྲངས་དེ་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས
ཤིང་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་བཙུགས་ནས་བསྟན་པ་དར་བར་བྱས་སོ། །དེ་ནས
དབུས་སུ་བང་ཆེན་བཏང་ནས། སྡེ་སྲིད་རྒྱ་མཚོའི་མངའ་བདག་སྐྱེ་ཐང་པ
གྲགས་པ་སེངྒེ་གདན་དྲངས་དེ། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པ་ཤིང་མོ་ཡོས་ཀྱི་ལོ
ཟླ་བ་ལྔ་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན། སྐྱེ་ཐང་པ་གྲགས་པ་སེངྒེས་མཁན་པོ། རྗེ
15 གདན་བྱུང་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ལས་སློབ། ཡར་ལུང་པ་བྱང
ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གསང་སྟོན། གནས་བརྟན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན
སོགས་ཀྱིས་ཁ་སྐོང་མཛད་དེ་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་འདུལ་བ་འཛིན་པ་མཐར
དག་གི་གཙུག་གི་ནོར་བུར་གྱུར་དོ། །མཁན་པོ་ལས་ཕར་ཕྱིན་ཚིག་གསལ
སོགས་དང་། སློབ་དཔོན་ལས་སོ་ཐར་མདོ་རྩ་སོགས་དང་། གསང་སྟོན
20 ལས་སྡེ་བདུན་ལ་སོགས་པ་གསན། དེ་ནས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི
བཞུགས་པའི་གནས་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་བྱོན། དེའི་ཚེ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྒྲུ

བ་དང་མཆོད་པའི་ཁྱད་པར་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་རི་བོ་
རྩེ་ལྔ་པ་བསྐོད་བསྐུགས་ཡང་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་སླར་ཡང་རྒྱལ་པོའི་
ཕོ་བྲང་དུ་བྱོན་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐའ་ཡས་པ་བསྐོར། དེའི་ཚེ་རྒྱའི་
ཡུལ་དུ་སྦྱིན་བྱུང་བ་ཐའི་ཤང་ལ་གྱིན་ཞེས་བྱ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཟེན་ཤིང་
ཞེས་བྱ་བའི་སྡེ་རབ་ཏུ་མང་པོ་གནས་པ་རྣམས་ལྟ་བ་ངན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ 5
ནས། དེ་དག་དང་གཞན་དག་ལ་ཡང་གནོད་པར་འགྱུར་བ་གཟིགས་ནས། རྒྱལ་
པོ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ལོག་པའི་གྲུབ་མཐའ་འདི་དག་ཆོས་དང་མཐུན་པར་ཚར་
ཆོད་ཅིག་ཅེས་བསྐུལ་ཏེ། ཟེན་ཤིང་གི་སྟོན་པ་རིངས་དུ་སྦྱངས་པས་རང་གི་
གཞུང་ལུགས་ཀྱི་མཐར་སོན་པ་བཅུ་བདུན་ཡང་དག་པའི་རིགས་པས་ཐམ་པར་
མཛད་ནས་ལྟ་བ་ངན་པ་ལས་བཟློག་སྟེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་འཛིན་དུ་བཅུག་ 10
ནས་རབ་ཏུ་འབྱུང་སྟེ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན།
དེའི་ཚེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་ཟེན་ཤིང་བདུལ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལས།

དེ་བློ་དག་པ་ལུགས་ཀྱི་ཁམས། ཡང་དག་གསུངས་པའི་བསྟན་པ་ཡི།
གསེར་འགྱུར་རྩི་ཡིས་རབ་སྦྱངས་ནས། ཐུབ་པའི་བདུལ་ཞུགས་ལེགས་
འཛིན་པའི། 15
སྨོས་བརྗོད་དམ་པར་བདག་གིས་བསྒྱུར།

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁམས་ཆེན་པོར་བསྟན་པ་
དང་འགྲོ་བའི་དོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད་ནས། སླར་ཡང་ཁ་བ་ཅན་གྱི་གདུལ་
བྱ་རྣམས་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་པ་ཤིང་མོ་གླང་གི་
ལོ་ལ་རིམ་གྱིས་གདན་ས་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱར་བྱོན་ཏེ། མཆོག་དམན་ 20
བར་མའི་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་གིས་དོན་ལྡན་དུ་མཛད་

དོ། །དེའི་ཚེ་ནོར་དངོས་པོ་གཏོས་ཆེ་བ་བསྣམས་ཡོད་པ་རྣམས་ལས། འགའ་
ཞིག་ནི་རྡོ་རྗེ་གདན་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་དང་།
མཆོད་པར་འོས་པ་རྣམས་ལ་མཆོད་པའི་རྫས་སུ་ཕུལ་ལ། འགའ་ཞིག་ནི་
གཙུག་ལག་ཁང་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་དུ་མ་བཞུགས་པའི་མཆོད་རྟེན་
5 རིན་པོ་ཆེ་དུ་མ་ལས་གྲུབ་པ་ཤིན་ཏུ་མཚར་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ་བཞེངས་པ་དང་། བླ
མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་འབུམ་ལ་གསེར་གྱི་གདུགས་ལ་སོགས་པ་མཛད་དོ། །
འགའ་ཞིག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་དུ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བཞེངས་
སོ། །འགའ་ཞིག་ནི་དགེ་འདུན་དུ་མའི་མཆོད་པའི་རྒྱུན་ནར་མར་མཛད་ཅིང་།
འགའ་ཞིག་ནི་དགེ་སློང་དང་། བྲམ་ཟེ་དང་། ཕོངས་པ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པ་རྒྱ་
10 ཆེན་མཛད་དེ། བདག་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་ཞིང་གཞན་དོན་ཁོ་ནར་
མཛད་དོ། །དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཐའ་ཡས་
པ་སྤྲིན་བཞིན་འདུས་པ་རྣམས་ལ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་
ཆེར་བསྐོར་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རེག་
པའི་པདྨ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་སླར་ཡང་རྒྱལ་པོས་གདན་
15 འདྲེན་གྱི་གསེར་ཡིག་པ་རིམ་པར་ཕྱུང་བར་བརྟེན། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་
པ་མེ་མོ་ཡོས་ལ་ལས་ཚན་བཅུ་གསུམ་གྱི་གྲྭ་སྒྲིགས་མཛད་ནས་བྱོན། དེའི་
ཚེ་བཅོམ་ལྡན་རལ་གྲིས།

སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་བཀའ་ཕྱག་སྤྲིན་གྱིས་བསྒྲིབས།
སེམས་ཅན་བདེ་སྐྱིད་མི་དཔོན་ལག་ཏུ་ཤོར།
20 སྙིགས་དུས་དགེ་སློང་དཔོན་པོའི་བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན།
འདི་གསུམ་མ་རྟོགས་འཕགས་པ་མིན་པར་གོ།

ཞེས་ཟུར་ཟླ་མཛད། དེའི་ལན་དུ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས།

བསྟན་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་ཡོད་པ་རྒྱལ་བས་གསུངས།

སེམས་ཅན་བདེ་སྐྱིད་རང་རང་ལས་ལ་རག།

གང་ལ་གང་འདུལ་དེ་ལ་དེ་སྟོན་བྱེད།

འདི་གསུམ་མ་རྟོགས་མཁས་པ་མིན་པར་གོ། 5

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དང་། དེའི་སྲས་དང་། བཙུན་མོ་དང་། བློན་པོའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱ་གར་གྱི་གླང་པོ་ཆེ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲ་བས་སྤྲས་པའི་ཁྲི་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཟར་ཚགས་མངོན་པར་འཕྱང་བའི་གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། བ་དན་དང་། རོལ་མོའི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དུ་མ་དང་བཅས་པ་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་བ་ཆེན་པོས་བསུ་བ 10 དང་། མཆོད་པའི་ཁྱད་པར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད་ཅིང་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོར་གདན་དྲངས་ནས། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མ་ཞུས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མེ་ཏོག་ཀུ་མུ་དའི་ཚལ་ལ་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་ཤར་བ་ལྟར་ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་པ་ལྕགས་པོ་རྟའི་ལོར། རྒྱལ་པོས་གསོལ་བ་བདབ་སྟེ་ཀྱི་ཇོར་གྱི་དབང་བསྐུལ། དབང་ཡོན་དུ་ཤེལ 15 དམ་གླིང་དྲུག་མ་དང་། འཛའ་ས་ཁྱད་པར་ཅན་ཕུལ་དེ། གནས་གྱི་འོག། སའི་སྟེང་ན་རྒྱ་གར་ལྷའི་སྲས་པོ། སྤྲུལ་པའི་སངས་རྒྱས། ཡི་གེ་རྩོམ་མི། རྒྱལ་ཁམས་ཆམ་འཛེག་སུ་འཛུག་པ་པོ། གནས་ལྔ་རིག་པའི་པཎྜི་ཏ་འཕགས་པ་དི་ཤྲཱི་ཞེས་པའི་མཚན་གསོལ། དངུལ་བྲེ་ཆེན་སྟོང་རྭ་ཅན། གོས་དར་ལྷ་ཁྲི་དགུ་སྟོང་ལ་སོགས་པ་ཟང་ཟིང་གི་འབུལ་བ་མཐར་ཡས་པ་ཕུལ། དེ་ལྟར་ 20 རྒྱ་དང་ཧོར་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་བྱ་བ་དང་། གདུལ་

བྱ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དོན་མཛད་ནས། སླར་ཡང་ཁ་བ་ཅན་པ་རྣམས་ལ་ཐུགས་
རྗེས་གཟིགས་ཤིང་། ཐུགས་བརྩེ་བར་དགོངས་ནས་སློབ་མའི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་
པོ་དང་། སའི་བདག་པོ་རྒྱལ་པོའི་སྲས་རྒྱལ་བུ་ཆེང་གེམ་ཞེས་བྱ་བ་དཔུང་གི་
ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པས་ཞབས་འབྲིང་བྱས་ཤིང་ རིམ་གྱིས་གདན་ས་
5 ཆེན་པོར་བྱོན་པའི་ལམ་རྣམས་སུ་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བས་འཁོར་བ་
དུ་མས་བསུ་བ་དང་། སྐྱེལ་བ་དང་། མཆོད་པ་དང་། བསྙེན་བཀུར་བའི་
ཁྱད་པར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། བགྲོད་དཀའ་བའི་ཆུ་བོ་རྣམས་ལ་ཡང་། མི་
དང་མི་མ་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཟམ་པ་འཛུགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། མཐོང་
བ་དང་ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ བ་སྤུའི་ཚོགས་ཀུན་ནས་ལྡང་ཞིང་ མཆི་མ་གཡོ་
10 བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ངོ་མཚར་བའི་ཁྱད་པར་ དཔག་ཏུ་མེད་ པ་བྱུང་ ཞིང་།
དེ་དག་སོ་སོའི་བསམ་པ་དང་ཁམས་དང་མཐུན་པར་ དམ་ཆོས་བསྟན་ ནས་སྨིན་
ཅིང་གྲོལ་བར་མཛད་དེ། བྱི་བའི་ལོ་ལ་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་དུ་མ་དང་བཅས་
གདན་ས་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱར་ ཕྱག་ཕེབས་ པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ མོད་ལ་
དབུས་གཙང་ན་བཞུགས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་
15 བ་སློབ་མའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་དང་། མི་ཆེན་པོ་དུ་མ་འདུས་ཤིང་། རྒྱ་
གར་དང་ཁ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་ནས་ཀྱང་འདིའི་སྐབས་པས་པཎྜི་ཏ་དུ་མ་བྱུང་ལ། དེ་
དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་རང་གིས་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བའི་མཆོད་པ་དང་། བསྙེན་
བཀུར་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱས་ཤིང་ དགེ་བའི་ རྩ་ བ་ དུ་མ་ བསྐྱེད་ ནས་ དམ་ པའི་ཆོས་
གསུང་བར་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་
20 ཉིད་ལ་མངའ་བའི་དབང་དང་བྱིན་རླབས་ཀྱི་བཀའ་དུ་མ་དང་། བཤད་པའི་
སློལ་དུ་མ་དང་། མན་ངག་གི་སྐོར་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ང་ལ་ལེགས་

པར་ཡོད་པ་ཡིན་པས། ཁྱེད་རང་སོ་སོ་གང་ལ་མོས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ད་
ལྟ་ང་ལ་ཞུས་ཤིག་གསུངས་ནས། ཤིན་དུ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་
གྲངས་ལས་འདས་པ་དཔེ་མཚུངས་མེད་པར་གསར་ཞིང་། ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་
ཡང་རྒྱ་ཆེར་བསྩལ་ཏེ། གདངས་ཅན་པ་རྣམས་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གཉིས་ཀས་
ཚིམ་པར་མཛད་དོ། །གདན་ས་ཆེན་པོར་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཉིན་མཚན་འདའ་
བར་མཛད་ཅིང་འགྲོ་བ་དུ་མ་སྨིན་གྲོལ་ལ་བཀོད་དེ། དེ་ནས་མི་མོ་གླང་གི་ལོའི་
དབྱིད་ཟླ་ར་བ་ལ་རྒྱལ་བུ་ཆིང་གེས་ཞེས་བྱ་བས་སྦྱིན་བདག་བྱས་ནས་གཙང་ཆུ་
མིག་རིང་མོར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐོར་བའི་ཚེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
འདིས་དགེ་འདུན་ཁྲི་ཕྲག་བདུན་ལྷག་པ་ལ་ཞལ་ཟས་གྱ་ནོམ་པས་བསྙེན་བཀུར་
ནས། དགེ་འདུན་རེ་རེ་ལ་གསེར་ཞོ་རེ་སོགས་ཀྱི་འགྱེད་མཛད་ཅིང་ཟབ་པ་དང་
རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐོར་ཏེ། དེར་འདུས་པ་དགེ་འདུན་ཁྲི་
ཕྲག་བདུན་དང་། གཞན་ཡང་ཆོས་སྨྲ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གཞུང་
ལུགས་དུ་མའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་དང་། སྐྱེ་བོ་ཕལ་པ་དང་བཅས་
པའི་འབུམ་ཕྲག་དུ་ལོངས་པ་ལ། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་
ལམ་པོ་ཆེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་འཛིན་དུ་བཅུག་
སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འབྲས་བུ་བླ་ན་མེད་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པ་
ཁོ་ནར་མཛད་དེ། མཇུག་ཏུ་དགེ་འདུན་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་སུ་བདག་
ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་བསྔོ་བའི་ཡོན་བཤད་ཆེན་མོ་མཛད་དོ། །གསུང་ལས་སྐྱེས་
པའི་སློབ་མ་ཡང་། ཞང་དཀོན་མཆོག་དཔལ། དབུས་པ་སངས་རྒྱས་འབུམ་
ལ་སོགས་པ་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པའི་སྐྱེས་མཆོག་མཐའ་ཡས་པ་
བྱོན་ཏེ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་རིང་ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་ཆེས་ཆེར་གསལ་

བར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་པ་ལྕགས་ཕོ་འབྲུག་གི་ལོ་ཟླ་བ་བཅུ་
གཅིག་པའི་ཉི་ཤུ་གཉིས་ཀྱི་སྔ་དྲོའི་ཆ་ལ་མཆོད་པའི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཤོམས་
གསུངས་ནས། རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་བསྣམས་ཏེ་གདུལ་བྱ་རྟག་འཛིན་ཅན་རྣམས་
ཆོས་ལ་བསྐུལ་བའི་ཕྱིར་སྐུ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་གདུང་
5 ཞུགས་ལ་ཕྱུལ་པས་གདུང་རྣམས་ནི་རིང་བསྲེལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཅིང་།
ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་ཀྱང་མང་དུ་བྱུང་ངོ་། །རྗེ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་བོད་དུ
ཕེབས་དུས། ས་སྐྱའི་རིའི་ངོས་ལ་འབྲོང་གཉིས་འདུག་པ་གཟིགས་ནས་
འོངས་པ་ན་མ་ཧཱ་ཀཱ་ལ་གཉིས་ཀྱིས་འཕྲིན་ལས་མཛད་པར་ལུང་བསྟན་ཏོ་གུར་
ཞལ་གཉིས་སོ། །ས་དཀར་ལོགས་ལ་ཕྱག་མཛད་ནས། ཧྲཱི་ཡིག་བདུན་དང་
10 ཧཱུྃ་ཡིག་འདུག་པས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་བདུན་དང་ཕྱག་རྡོར་གྱི་སྤྲུལ་པ་
གཅིག་སྐྱེ་བརྒྱུད་ཀྱིས་འགྲོ་དོན་མཛད་པར་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན། ས་ཆེན་གྱི་
སྲས་སྤུན་བཞི་དང་། ས་པཎ་དང་། ཟངས་ཚ་བསོད་རྒྱན། འཕགས་པ་
རྣམས་འཇམ་དབྱངས་དང་། འཕགས་པའི་གཅུང་རྒྱ་གར་ཕྱག་ན་གསང་
བདག་ས་ཆེན་ཉིད་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཏེ་རིགས་གསུམ་རྣམ་འཕྲུལ་དང་། འཇམ་
15 དབྱངས་བདུན་བརྒྱུད་རིམ་པར་བྱོན་ནོ། །དེ་དག་ལས་ས་ཆེན། བསོད་རྩེ།
གྲགས་རྒྱན་གསུམ་ལ་དཀར་པོ་རྣམ་གསུམ། ས་པཎ་དང་འཕགས་པ་གཉིས
ལ་དམར་པོ་རྣམ་གཉིས་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དེ་རྣམས་ས་སྐྱ་གོང་མ་ལྔ་ཞེས
གྲགས་སོ།། །།

དེ་ནས་ཨུལ་ཛི་ཐུ་རྒྱལ་པོའི་དུས་སུ་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་སྐུ་འོད་ཟེར་གདན
20 དྲངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་དེ་ནི་ཡབ་རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱུག་གསེར་གླིང་ས
པ་གཞོན་ནུ་འོད་དང་། ཡུམ་ཤེས་རབ་རྒྱན་གྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས་ཤིང་། མངལ་

ནས་བཙལ་བའི་ཚེ་ཡང་མའི་ལུས་ལས་འདས་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་སྨོས་པ་ལ་
སོགས་པའི་སྣང་བ་ཡང་བྱུང་། མཚན་བདག་མེད་རྡོ་རྗེར་བཏགས། ལོ་ལྔ་
ལོན་པའི་ཚེ་སྤྱོད་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་གྱུར། ཡབ་ལ་ཆོས་
ཉན་པ་དང་ཡབ་ཀྱིས་བདག་མེད་རྡོ་རྗེ་ཁྱོད་ང་ལ་བརྟུས་སམ་ངའི་ཆོས་ལ་བརྟུས་
ཞེས་བཀའ་བཀྱོན་པས། ཙོག་ཙོག་པར་ཐལ་མོ་སྦྱར་དེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ 5
ལགས་ཞེས་ཞུས་པ་ན། ངའི་ཆོས་མགོ་འཛུགས་པ་དང་ཁྱོད་ཀྱི་རྩེད་མོ་མགོ་
མཉམ། ཆོས་ཐོན་པ་དང་རྩེད་མོ་ཐོན་པ་དུས་མཉམ་ཞེས་གསུངས་པ་ན། ཆོས་
རྣ་བས་ཉན་པ་ལ་རྐང་ལག་གི་རྩེ་ཐབས་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་མཆིས་ཞེས་ཞུས་
པས། འོ་ན་མངོན་པར་འགྱུར་གྱི་ངའི་ཆོས་རྣམས་སྐྱོར་ཅིག་གསུངས་པས།
ཉིན་གསུམ་དུ་ཉན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཚིག་མ་ནོར་བར་སྐྱོར་བྱུང་བས། ཀུན་ 10
ཏ་ལས་དེ་འདི་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཆེན་པོ་ཞིག་གོ་ཞེས་གླེང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་
ཕྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཚན་ཆོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་དུ་བཏགས་པ་ལ། འགྲོ་བའི་
མགོན་པོ་འཕགས་པས་ཆོས་སྐུ་འོད་ཟེར་དུ་མཚན་གསོལ། འདིས་ཆོས་ཀྱི་གྲྭ་
གང་དང་གང་དུ་བྱོན་པའི་ཚེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལན་རེས་འཛིན་པར་ནུས་པ་དེ་
གཞན་གྱིས་བརྗོད་ནས་སླམ་པའི་བཏག་པ་བྱས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ 15
དང་། ཡབ་ལ་བཞུགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མངའ་བ་སོགས་ཆེ་བའི་
ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མངའ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་སྐུ་
འོད་ཟེར་དེས་ཨོལ་ཇེ་ཐུ་རྒྱལ་པོའི་མཆོད་གནས་སུ་བཞུགས་ཤིང་། དེ་རྗེས་
ཏའི་སང་ཏུ་ལུག་རྒྱལ་པོའི་རིང་ལ་ཡང་རྒྱལ་པོའི་མཆོད་གནས་སུ་བཞུགས་པ་
སྟེ། ཀུན་མཁྱེན་དེ་ལ་ཏའི་སང་ཏུ་ལུག་རྒྱལ་པོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མདོ་ 20
སྔགས་རྣམས་སོག་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཅིག་ཅེས་ཞུས་པས། ཀུན་མཁྱེན་དེས་ཇི་སྐད་

དུ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལས།

དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་བསོད་ནམས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་ཞལ་དཔ་དུ།
བསྐལ་པ་བྱེ་བར་བརྗོད་མཛད་ཀྱང་། མཐའ་མར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་མ་ལགས།
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དམ་ཆོས་སྤྲེལ་བའི་ཕན་ཡོན་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་འགྲོ
5 མགོན་འཕགས་པས་བཟོས་པའི་ཡི་གེ་འཁོར་མ་གྱུ་བཞི་པས་སོག་སྐད་དུ་ཆོས་
བསྒྱུར་མ་ཐུབ་པས། སྔར་གྱི་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏས་བཟོས་པའི་ཨ་ཨེ་ཨི་སོགས་ཡི་
གེ་ཞི་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་པོ་ཨ་དང་ན་སོགས་པོ་ཡིག་བཅོ་ལྔ་ལས་བཅུ་བཞི་
དང་། ཨེ་དང་ནེ་སོགས་མོ་ཡིག་བཅོ་ལྔའི་བཅུ་བཞི་རྣམས་ལས་ཡི་གེ་པོ་མོ་
ང་དྲུག་ཕྱེ་ནས་བཟོས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། ཨོ་ཨྭོ་ཨྭེ་ཨུ། ནོ་ནྭོ་ནྭེ་ནུ།
10 བོ་བྭོ་བྭེ་བུ། ཧོ་ཧྭོ་ཧྭེ་ཧུ། གོ་གྭོ་གྭེ་གུ །མོ་མྭོ་མྭེ་མུ། ལོ་ལྭོ་ལྭེ་ལུ། རོ་
རྭོ་རྭེ་རུ། སོ་སྭོ་སྭེ་སུ། ཐོ་ཐྭོ་ཐྭེ་ཐུ། ཏོ་ཏྭོ་ཏྭེ་ཏུ། ཅོ་ཅྭོ་ཅྭེ་ཅུ། ཡོ་ཡྭོ་
ཡྭེ་ཡུ། ཚོ་ཚྭོ་ཚྭེ་ཚུ། ཞེས་པའི་ཡི་གེ་མཐུག་མ་ཅན་རྣམས་ཏེ། མ་ནིང་གི་
ཡི་གེ་བཅུ་བཞི་དང་། ཐ་མའི་ལྀ་ལཱྀ་རྣམས་ལས་མ་ཕྱེ་བས་ཡི་གེ་གོ་བརྒྱད་
བྱུང་། དེ་ཡང་གོང་གི་ཨྭེ་ནྭེ་བྭེ་སོགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ནི་བོད་སྐད་དུ་བྲིས་
15 ཐབས་མ་བྱུང་བས་དེ་ལྟར་བྲིས་པ་ཡིན་གྱི་ཡི་གེ་ངོ་མ་ནི་དེ་ལྟར་མིན་ནོ། །ང་
ཡིག་ནི་སོག་སྐད་དུ་ཚིག་མགོར་མི་འཇུག་ནའང་རྗེས་འཇུག་ལ་འགྲོ་བ་མང་
བས། ན་སོགས་ཡི་གེ་བཅུ་དང་ང་ཡིག་སྟེ་རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་བཅུ་གཅིག་
ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་ནབ་གམ་ལ་ར་ས་ད་འི་འུ་ང་རྣམས་ཨ་ཡིག་ལྟ་བུ་ལ་རྗེས་
འཇུག་བྱས་ན། ཨན། ཨབ། ཨག །ཨམ། ཨལ། ཨར། ཨས྄། ཨད།
20 ཨའི། ཨའུ། ཨང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཡང་འཇུག་ནི། ཨ་ཡིག་ལ་འི་རྗེས་
འཇུག་ཅན་གྱི་ཨའི་ཞེས་པ་ལ་ཡང་འཇུག་ན་ཡིག་འཇུག་ན་ཨའིན་ཞེས་པ་དང་།

ཡང་འཇུག་བ་ཡིག་འཇུག་ན་ཨའིབ་ཞེས་དང་། ག་ཡིག་འཇུག་ན་ཨའིག་
དང་། མ་ཡིག་འཇུག་ན་ཨའིམ་དང་། ལ་ཡིག་འཇུག་ན་ཨའིལ་དང་། ར་
ཡིག་འཇུག་ན་ཨའིར་ཞེས་པ་བྱུང་། འདིས་མཚོན་ནས་ཨེའིན། ཨེའིབ།
ཨེའིག །ཨེའིམ། ཨེའིལ། ཨེའིར་ཞེས་པ་སོགས་ཡི་གེ་མང་པོ་བཟོས་
པར་མཛད་དོ། །ཡང་སོག་སྐད་དུ་ཆོས་བསྒྱུར་བ་ལ་ཡི་གེ་མ་འཛོམ་པའི་ 5
སྟབས་ཀྱིས། པ་པེ་པི། པོ་པོྭ་པོྭ་པུ། ཤ་ཤེ་ཤི། ཤོ་ཤོྭ་ཤོྭ་ཤུ་དང་།
འབྲེལ་ཚིག་བྱེད་ཚིག་སོགས་ཡི་གེའི་ཚ་རྐྱེན་རྣམས་གསར་དུ་བཟོས་ནས།
གཟུངས་གྲྭ་ལྔ་སོགས་བཀའ་བསྟན་འཆོས་འགའ་ཞིག་སོག་སྐད་དུ་བསྒྱུར་དེ་
དམ་པའི་ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དར་བར་མཛད་པས་བཀའ་དྲིན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་
པར་གྱུར་དོ། །དེ་རྗེས་ཐོ་ཡན་ཐོ་རྒྱལ་པོས་ས་སྐྱའི་བདག་ཆེན་དོན་ཡོད་རྒྱལ་ 10
མཚན་ཞེས་པ་མཆོད་གནས་སུ་མཛད། དེའི་རིང་ལ་སྣར་ཐང་གི་བཅོམ་ལྡན་
རིག་རལ་གྱི་སློབ་མ་མཁས་པ་འཇམ་དབྱངས་པ་ཧོར་ཡུལ་དུ་བྱོན་པ་ལ་མཆོད་
གནས་སུ་མཛད་ཅིང་། འདི་སྣར་ཐང་དུ་ཡོད་དུས་འབག་གྲོན་ནས་རིག་རལ་
དངངས་པར་བྱས་པས་བླ་མ་ཐུགས་མི་མཉེས་པར་ཡོད་པ་ལ། དེ་ནས་ས་སྐྱར་
བཞུགས་པ་དང་ཧོར་གྱིས་གདན་དྲངས། སོག་ཡུལ་ནས་བཀའ་བསྟན་འགྱུར་ 15
བཞེངས་ཐེབས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ཚན་ཆེན་བསྐུར་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་རྒྱ་ནག་བཟང་པོ་
སྐམ་ཚུང་གང་ཕྱུལ་བས་བླ་མའང་མཉེས་ཏེ། ཚ་རྐྱེན་བསྐུར་བ་དེས་དབུས་པ་
བློ་གསལ་སོགས་ཀྱིས་ཐུགས་ཁུར་བཞེངས་ཏེ་བཀའ་བསྟན་འགྱུར་བཞེངས་པ་
སྣར་ཐང་གི་འཇམ་དབྱངས་ལྷ་ཁང་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཞིང་། དེ་ལ་མ་ཕྱི་
བྱས་ཏེ་བཀའ་བསྟན་འགྱུར་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། །དེའི་སྲས་གེ་གན་རྒྱལ་པོས་ 20
ས་སྐྱའི་བླ་མ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་མཆོད་གནས་སུ་མཛད། དེ་ནས་ཡི་

སྲུན་ཕྱི་སྲུར་རྒྱལ་པོས་ས་སྐྱའི་བླ་མ་དགའ་བ་བསོད་ནམས་དང་སོག་པོའི་ལོ་
ཙྪ་བ་ཞེས་རབ་སེང་གེ་གཉིས་ཀྱིས་གསུང་རབ་མང་པོ་བསྒྱུར་དུ་བཅུག །དེ་
ནས་རྒྱལ་པོ་རིན་ཆེན་འཕགས་ཀྱིས་ས་སྐྱའི་བླ་མ་རིན་ཆེན་དབང་པོ་མཆོད་
གནས་སུ་མཛད་ལ། དེ་ནས་ཀོ་ས་ལ་རྒྱལ་པོའི་རིང་ལ་བླ་མ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་
5 མཚན་མཆོད་གནས་སུ་མཛད། དེའི་རྗེས་ཧྲི་ཡ་ག་ཐོ་རྒྱལ་པོས་ས་སྐྱའི་བླ་མ་
ཡེ་ཤེས་རིན་ཆེན་དང་། ཀརྨ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ་གཉིས་ཀ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་མཆོད་
གནས་སུ་མཛད་དེ། རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ་ལ་རྒྱལ་པོ་བཙུན་མོ་དང་བཅས་པ་དབང་
ཆེན་སོགས་ཆོས་གསན་ནས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། རྒྱལ་པོ་རིན་
ཆེན་དཔལ་གྱི་རིང་ལ་བླ་མ་སངས་རྒྱས་དཔལ་མཆོད་གནས་སུ་མཛད། དེའི་
10 རྗེས་སུ་ཕྲོ་གན་ཕྲི་སྲུར་རྒྱལ་པོའི་རིང་ལ་ས་སྐྱའི་བླ་མ་ཀུན་དགའ་བློ་གྲོས་དང་
ཀརྨ་པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་གཉིས་ཀ་གདན་དྲངས་ཏེ་མཆོད་གནས་སུ་མཛད་ཅིང་
ཆོས་གསན་ཏོ། །འདིར་གོང་འོག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཀརྨ་པའི་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་
ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པ་ལ། གོང་དུ་སྨོས་པའི་ཀརྨ་པཀྴིའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཆོས་
རྗེ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ་ནི། རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་འཁྲུངས་ཡུལ་དུ་ཤིང་སྤྲེལ་ལོར་སྐུ་
15 འཁྲུངས། དེ་ནས་ཡབ་ཡུམ་སྲས་གསུམ་རིམ་གྱིས་རིར་རིར་འགྲོན་པས། དམ་
པའི་སྐུ་དེ་འཛའ་ཚོན་ལྟ་བུར་འདུག་པ་ལས་རང་ལ་ཐིམ་པའི་སྣང་བ་བྱུང་། ལོ་
ལྔ་ལོན་པ་ན་གྲུབ་ཆེན་ཨུ་རྒྱན་པའི་གསུང་གིས། སང་ངའི་བླ་མ་ཀརྨ་པ་འབྱོན་
པར་ཡོད་གསུང་ནས་སྟན་མཐོན་པོ་བཤམས། དེར་གྲུབ་ཆེན་པའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་
པ་ན་སྟན་དེ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཛེགས་ཏེ་བཞུགས། གྲུབ་ཆེན་པའི་གསུང་
20 གིས། བྱིས་པ་ཁྱོད་ངའི་བླ་མའི་གདན་ལ་བསྡད་པ་ཅི་ཡིན་གསུང་བས། བླ་
མ་རང་ང་ཡིན་གསུང་། དེ་ནས་ཨུ་རྒྱན་པས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་

པ་དང་། འཁོར་ལོ་སྡོམ་པ་དྲིལ་བུ་ལུགས་ཀྱི་དབང་སོགས་ཆོས་མང་པོ་གནང་།
ལོ་བདུན་པ་ལ་མཁན་པོ་ཀུན་ལྡན་ཤེས་རབ་ལ་རབ་བྱུང་། དེ་ནས་གདན་ས་
འཚུར་ཕུར་ཕེབས་དེ་གཉན་རས་དགེ་འདུན་འབུམ་སོགས་ལ་ཆོས་མང་དུ་ཞུས།
དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལ་ མཁན་པོ་གཞོན་ནུ་བྱང་ ཆུབ་ ལ་བསྙེན་ པར་རྫོགས་
ཤིང་ཡུང་སྟོ་བཞི་སོགས་གསན། དེ་ནས་ལྷ་སྟེངས་ཀྱི་དབེན་གནས་བདབ། བླ་ 5
མ་དམ་ལས་ཆོས་མང་པོ་གསན། དེ་ནས་དབུས་ཕྱོགས་སུ་བྱོན་པ་ན་ཐང་ལྷས་
བསུ་བ་བྱས། དེ་ནས་འཚུར་ཕུར་ཕེབས་པས་ཆོས་སྐྱོང་རྣམས་དགྱེས་པའི་སྣང་
བ་བྱུང་། ལྷ་སར་རྗེ་བོ་ལ་གདུགས་ཕུལ་བའི་ཚེ། ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་
ཁམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ རྣམས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཡང་ མཆོད་པ་ འབུལ་བཞིན་
པའི་སྣང་བ་ཤར། གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། སྤྲེའུའི་ལོར་ཧོར་རྒྱལ་པོ་ཐེ་ཡ་ 10
ག་ཕྲུའི་གདན་འདྲེན་བྱུང་ བས་དེར་ཕེབས་དེ་ ཟླ་བ་ བཅུ་པ་ ལ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་
དུ་ཕེབས། རྒྱལ་པོ་བཙུན་མོ་དང་བཅས་པ་ལ་དབང་བསྐུར། གཞན་དོན་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད་ནས་བོད་ལ་ཕེབས་ཁར། ཁྲི་ལོ་ལ་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་ཕེབས།
དེ་ནས་དབུས་སུ་ཕེབས་དེ་བསྟན་འགྲོའི་དོན་མཛད་ནས། སླར་ཡང་རྒྱའི་ཡུལ་
དུ་ཕེབས་ནས་དགུང་ལོ་ང་དྲུག་གི་ས་ཡོས་ལོར་གཤེགས་དེ། ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ཉིད་ 15
ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བཞུགས་པར་བསྟན་པས། རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་
བཅས་པ་ཤིན་ཏུ་དད་པར་མཛད་དོ། །དེའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཆོས་རྗེ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་ནི།
རྗེ་བཙུན་འདི་དགའ་ལྡན་དུ་བཞུགས་པ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱམས་ པས་ ཡང་
དག་ པར་ བསྐུལ་ ནས་ ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་ སུ་ ཞུགས་ པའི་ཚེ་མ་ཎིའི་ སྒྲ་ གྲག།
ལྕགས་ འབྲུག་ལོར་སྐུ་བལྟམས་མ་ ཐག་ མ་ཎི་ དང་ དབྱངས་ གསལ་ གྱི་ གསུང་ 20
བྱུང་། ང་ཀརྨ་པཀྴིའི་སྐྱེ་བ་ཡིན། ངའི་ཞལ་མཐོང་བས་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ

བ་ཡིན། འཚུར་ཕུ་དང་ཀརྨ་དང་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་རྣམས་སུ་ཡང་རིམ་གྱིས་
འགྲོ། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ན་ངའི་གདུལ་བྱ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པ་ཡིན་གསུང་།
དེ་ནས་གཞན་དག་ཡིད་ཆེས་པོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཅོ་འདྲི་བ་འགའ་ཞིག་ཞུས་དེ།
ཚང་ཞུས་ནས་བཞེས་པར་ཞུ། དགའ་ལྡན་ན་འདི་འདྲ་ཡོད་དམ་ཞུས་པས།
5 སྨོས་བྱེད་འདི་འདྲ་མེད། བདུད་རྩི་ཡོད་པ་ཡིན། དགའ་ལྡན་ན་མི་ཡུལ་གྱི་
ས་རྫི་འདྲ་བཟང་མེད། ས་རྫི་ཐམས་ཅད་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་གསུང་།
དེ་ནས་རྫོགས་ལྡན་མགོན་རྒྱལ་བ་ལ་དབང་དང་ན་རོའི་ཆོས་དྲུག་སོགས་བསྐྱེད་
རྫོགས་མང་པོ་གསན། བླ་མ་ཤེས་རབ་དཔལ་ལ་བཀའ་འགྱུར་རོ་ཚོག་དང་
བསྟན་བཅོས་མང་པོའི་ལུང་གསན་པ་སོགས་བླ་མ་དུ་མ་ལས་ཆོས་མང་དུ་
10 གསན། དེ་ནས་འཚུར་ཕུར་གདན་འདྲེན་པ་ལྟར་ཕེབས་དེ་མཁན་པོ་དོན་གྲུབ་
དཔལ་ལ་རབ་བྱུང་མཛད་དེ་མཚན་དྷརྨ་ཀཱི་རྟིར་གསོལ། གཡུང་སྟོན་པ་ལ་རྡོ་རྗེ་
འཕྲེང་བའི་དབང་སོགས་གསན། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལ་སྔར་གྱི་མཁན་པོ་
ལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དེ་ནས་ཧོར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོ་གན་
ཐེ་མུར་སྲས་བཅས་ཀྱིས་སྤྱན་འདྲེན་པ་ལྟར་དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་ལ་ཕེབས་དེ།
15 རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་དང་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞན་དོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད་དེ།
སླར་ཀརྨར་བྱོན་ནས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། སླར་གོང་མ་རྒྱལ་པོའི་
གདན་འདྲེན་བྱུང་བ་ལྟར་ལྕགས་བྱིའི་ལོར་དའི་དུ་མཁར་དུ་ཕེབས་དེ་རྒྱལ་པོ་
འཁོར་དང་བཅས་པ་ཞལ་མཐོང་གསུང་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་དད་པར་མཛད།
ཁྱད་པར་རྒྱལ་པོ་ཡབ་སྲས་ལ་རྣལ་འབྱོར་མའི་དབང་དང་། རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་
20 དབང་དང་། ཐབས་ལམ་ན་རོའི་ཆོས་དྲུག་ལ་སོགས་པ་གནང་། སྨི་རྒྱ་ཧོར་
སོགས་ཀྱི་མི་ཆེན་དང་སྡེ་དཔོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་

པར་མཛད། སུ་གེ་དང་ནད་ཡམས་སོགས་ཀྱང་ཞི་བར་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་ཁམས་
བདེ་བར་མཛད་པས་བཀྲ་ཤིས་པའི་བླ་མ་ཞེས་བསྔགས། དེ་ནས་བོད་དུ་ཕེབས་
ཏེ་དབུས་གཙང་གི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ལ་བསྙེན་བཀུར་མཛད་པ་དང་། ཐུབ་
པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་རྟེན་གཡས་ནས་ གཡོན་གྱི་ བར་དུ་འདོམ་ པ་བཅུ་ གཅིག་ཡོད་
པའི་ཤིན་དུ་རྒྱ་ཆེ་བ་ བཞེངས་ པ་ སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ བསྟན་པའི་ ཞབས་ཏོག་རྒྱ་ 5
ཆེར་མཛད་དེ། དགུང་ལོ་ཞེ་བཞིའི་ཆུ་ཕག་གི་ལོར་བདེ་བར་གཤེགས་སོ། །
དེའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཆོས་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། ཤིང་བྱིའི་ལོར་འཁྲུངས། ལོ་
གཉིས་པ་ལ་མངོན་པར་མཁྱེན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསུང་བ་དང་ཆོ་འཕྲུལ་དུ་མ་བསྟན།
རྗེའི་སྟེང་དུ་ཐེགས་པའི་ཚེ་ཞབས་རྗེས་གསལ་བར་བྱུན། དགུང་ལོ་བཞི་བཞེས་
པའི་ཚེ་ཆོས་རྗེ་མཁའ་སྤྱོད་པ་ དང་ མཇལ་ ནས་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་ དབང་ སོགས་ 10
གསན། མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་བཟང་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་མཚན་ཆོས་དཔལ་
བཟང་པོར་བཏགས། ཀརྨ་ཕྱོགས་སུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར། ཉི་ཤུ་པ་
དའི་ལོར་སྔར་གྱི་མཁན་ཆེན་ ལ་བསྙེན་ པར་རྫོགས་ཏེ་ གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེར་ མཛད།
གོང་མ་ཏའི་མིང་ཡུང་ལོ་རྒྱལ་པོས་གདན་འདྲེན་པ་ལྟར་ཕེབས། དེའི་དུས་སུ་
རྒྱའི་ཡུལ་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དང་། གཟིགས་ཁང་ལ་འཇའི་ཀ་བ་ ཛུག་པ། 15
སྤྲིན་གྱི་གསེབ་ཏུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ དཔའ་ རྣམས་ མངོན་སུམ་དུ་
བྱོན་པ་དང་། ལྷའི་བུ་དང་བུ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་ མཁའ་ ནས་མངོན་སུམ་དུ་
མཆོད་པ་འབུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ངོ་མཚར་ བའི་ ལྟས་ དཔག་ཏུ་
མེད་པ་བསྟན་པས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་དད་པ་ལྷག་པར་སྤེལ་
ནས་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་བཀོད། གོང་ནས་མཚན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་ 20
གསོལ། མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་མཛད་པ་ངོ་མཚར་ ཅན་ཡུལ་དུ་བྱུང་བ་ བརྒྱ་རྩ་

བརྒྱུད་མཛད་ནས། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་བཀོད་ནས་བོད་དུ་
ཕེབས་སོ། །དེར་ལྷ་ཆེན་མི་ཆེན་སོགས་གཞན་ལ་ཆོས་བསྟན་པས་སྨིན་ཅིང་
གྲོལ་བར་མཛད་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་གྲངས་ཀྱིས་མི་ཆོད། སློབ་མ་རྟོགས་ལྡན་
མང་པོ་བྱུང་ངོ་། །དགུང་ལོ་སོ་གཉིས་པ་མེ་ལུག་གི་ལོར་ཞི་བར་གཤེགས་
5 སོ། །དེའི་སྤྲུལ་སྐུ་རིམ་པ་བཞིན། མཐོང་བ་དོན་ལྡན། ཆོས་གྲགས་རྒྱ་
མཚོ། མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ། དབང་ཕྱུག་རྡོ་རྗེ། ཆོས་དབྱིངས་རྡོ་རྗེ། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ།
བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེ། བདུད་འདུལ་གྲགས་པ་རྡོ་རྗེ་རྣམས་རིམ་པར་བྱོན་པ་ལགས་
སོ། །དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དེ་དང་དེ་དག་གིས་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་
ཆེན་པོ་མཛད་དོ།

10 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དང་།
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཕགས་པ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་དང་།
ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་སྐུ་འོད་ཟེར་སྤྲུལ་བརྒྱུད་དང་བཅས་པའི།
དམ་པ་ཡོན་ཏན་ཆ་ཤས་ཡོངས་རྫོགས་འོད་དཀར་ཅན།
ས་ཡི་ཚངས་པ་ཆོས་རྒྱལ་སྤྲུལ་བརྒྱུད་དང་བཅས་པས།
15 དད་གུས་ལྷག་བསམ་མགྱོགས་འགྲུས་ལེགས་པར་དྲངས་པའི་ཚེ།
ཕྱོགས་འདིར་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་བསིལ་ཟེར་འབུམ་འགྱེད་དེ།
སྐྱེ་རྒུའི་རྒུད་པའི་ཚ་གདུང་ཀུན་པ་རབ་བཅོམ་ཞིང་།
ཐུབ་བསྟན་ཀུན་དེའི་དགའ་ཚལ་རབ་ཏུ་རྒྱས་མཛད་ནས།
སྐྱེ་འགྲོའི་ཕན་བདེའི་དགའ་སྟོན་སྤེལ་བའི་མཛད་བཟང་དེ།
20 རྗེས་འཇུག་ཀུན་ལ་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་གཞལ་དཀའ་བའི།
བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་གྱུར་ཚུལ་བསམས་ཀྱིན་སྙིང་ནས་གུས།

ཅེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། ། ། །

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་གསུམ་གཅིག་འདུས་ལྷ།
རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་སྒྱུ་འཕྲུལ་ཡབ་རྗེ་བཙོང་ཁ་པའི།
དྲི་མ་མེད་པའི་སྤྱོད་བཟང་མཉམ་མེད་དགེ་ལུགས་པའི།
བསྟན་པ་རིན་ཆེན་ཕྱོགས་འདིར་དར་ཚུལ་འདི་ན་གླེང་། 5

གཉིས་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་
བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། འཇམ་མགོན་བླ་མ་བཙོང་
ཁ་པ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ནི། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས།

ང་ནི་མྱ་ངན་འདས་གྱུར་ཏེ། ས་ཡི་སྟེང་འདི་སྟོངས་པ་ན།
ཁྱོད་ཉིད་བྱིས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་ནི། སངས་རྒྱས་མཛད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། 10
དེ་ཚེ་དགོན་ཆེན་རབ་དགའ་བ། ཁ་བ་ཅན་ཡོད་པ་ཡིན།

ཞེས་ཁ་བ་ཅན་དུ་རྒྱལ་བའི་ཡབ་གཅིག་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཐ་མལ་དགེ
སློང་གི་ཚུལ་བཟུང་སྟེ་དུས་པའི་ཆོས་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས
ཀྱི་མཛད་པ་མཛད་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་ལ། རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
རྣམ་པར་ཐར་བ་ནི། དཔལ་གསང་བའི་བདག་པོ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས། མཁན་ཆེན 15
ལས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ལ། ང་ལག་ན་རྡོ་རྗེས་ཀྱང་མ་ཏི་བྷ་དྲའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཐའ་རྟོགས་
པར་མི་ནུས་སོ། ཞེས་གསུངས་པས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་པར་ནུས།
འོན་ཀྱང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས།

དང་པོར་རྒྱ་ཆེན་ཐོས་པ་མང་དུ་བཙལ།
བར་དུ་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་གདམས་པར་ཤར། 20
ཐ་མར་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཉམས་སུ་བླངས།

ཀུན་ཀྱང་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྔོ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་ཐར་ཚུང་ཞིག་
བརྗོད་པ་ལ། རྗེ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཚུལ་བསྟན་ནས། ལོ་
ཉིས་སྟོང་ཅིག་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་རྩ་གཅིག་འདས་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་གསེར་
འབྲུག་ཞེས་པ་མེ་མོ་བྱའི་ལོ་ལ། བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་མདོ་སྨད་ཧའི་
ཆོལ་ཁ། དགེ་བཅུ་ཚང་བའི་ཡུལ་བཙོང་ཁ་ཞེས་བྱ་བར་མལ་གྱི་རིགས་ལས་
ཡབ་ཀླུ་འབུམ་དང་། ཡུམ་ཤིང་བཟའ་ཨ་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་ངོ་མཚར་
བའི་ལྟས་དུ་མ་དང་བཅས་དེ་སྐུ་བལྟམས། ལྟེ་བ་བཅད་པའི་ཁྲག་ལས་ཙན་དན་
དཀར་པོའི་སྡོང་པོ་ཞིག་སྐྱེས་པའི་འདབ་མ་རེ་ལ་རྒྱལ་བ་སེང་གེའི་ང་རོའི་སྐུ་
རེ་ཡོད་པ་འབུམ་ཚོ་གཅིག་བྱུང་བ་སྙིང་པོར་བྱས་ནས་མཆོད་རྟེན་དུ་བྱས་པ་ལ་
ད་ལྟ་སྐུ་འབུམ་དུ་གྲགས་སོ། །དགུང་ལོ་གསུམ་པ་ལ་ཆོས་རྗེ་ཀརྨ་པ་རོལ་པའི་
རྡོ་རྗེའི་དྲུང་དུ་ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཏེ། མཚན་ཀུན་དགའ་
སྙིང་པོར་བཏགས། དེའི་ཚེ་ཆོས་རྗེ་བའི་མནལ་ལམ་དུ་ཕྱོགས་འདིར་ཙན་དན་
གྱི་ལྗོན་ཤིང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་སྐྱེས་འདུག་པའི་གྲིབ་བསིལ་དུ་ཕྱོགས་ཆགས་
གྲངས་མེད་པ་ངལ་གསོ་བ་ཞིག་རྨིས། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ལ་ཁྱིམ་པ་འདི་ས་
མཐོན་པར་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་འདུག་པས་
གཅེས་སྤྲས་གང་དྲག་གྱིས། མི་རིངས་པར་ལྟེ་བ་བཅད་པའི་ཁྲག་ལས་ལྗོན་
ཤིང་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་སྐྱེ་བར་འདུག་ཅིང་། ཤིང་དེས་མ་འོངས་པ་ན་འགྲོ་བ་
རྣམས་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན། དགུང་ལོ་དྲུག་པ་ལ་
ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་པའི་སྤྱན་སྔར་བྱོན། ཆོས་རྗེ་དེས་ཀྱང་སྐབས་ལྟར་དུ་
དགོངས་ནས་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྒོར་སྨིན་པར་མཛད་ཅིང་། གསང་

མཚན་དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བཏགས། དགུང་ལོ་བདུན་ལོན་པའི་ཚེ། ཆོས་རྗེ་
དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་པས་མཁན་པོ་དང་། གཞོན་ནུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་
མཛད་དེ། ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་དེ་ཚོགས་སྡོམ་དགེ་ཚུལ་གྱི་
སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་མནོས་ཤིང་མཚན་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་ཞེས་བྱ་
བར་གསོལ། བླ་མ་འདིས་རྗེ་འདི་བྱིས་པ་ཉིད་ནས་བདག་གིར་མཛད་དེ། རབ་ 5
ཏུ་བྱུང་ཞིང་ཐོས་བསམ་གྱི་བསྐུལ་མ་དང་དབུས་སུ་བྱོན་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཡང་
ལེགས་པར་མཛད་པས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་བླ་མ་གཅིག་ཏུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །
ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་ལ་བརྩོན་པར་མཛད་པས་རིག་པའི་གནས་ཐལ་ཆེ་བ་ཚོགས་
མེད་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད། བཅུ་བདུན་བཞེས་པ་ན་ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྐྱེས་ལེན་
པའི་ཕྱིར་མཁན་པོས་བདག་རྐྱེན་མཛད་ནས་ཡུལ་དབུས་སུ་བྱོན། འབྲི་གུང་ 10
ཐེལ་དུ་སྤྱན་སྔ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཕྱག་ཆེན་ལྔ་ལྡན་ལ་སོགས་
པ་གསན། ཟུར་ཆོས་པ་བླ་མ་ཀུན་གྲོ་བྱ་བ་ལ་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་དབང་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་གསན། དེ་ནས་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་སྣེ་ཐང་བདེ་བ་ཅན་དུ་བྱོན་ཏེ། མཚན་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ཐུགས་སྦྱོངས་མཛད། བླ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་
ལ་འཇམ་དབྱངས་ཨ་ར་པ་ཙ་ནའི་རྗེས་གནང་། བདེ་མཆོག་དྲིལ་བུ་ལུས་དཀྱིལ་ 15
གྱི་དབང་དང་། གུར་མགོན་གྱི་རྗེས་གནང་རྣམས་གསན་ནོ། །དགུང་ལོ་བཅུ་
དགུ་པ་ལ་མཁས་པའི་མདུན་ལ་དཔལ་ལྡན་གསང་ཕུར་བར་ཕྱིན་གྱི་གྲྭ་སྐོར་
མཛད་དེ། མཁས་པ་མཐའ་དག་གི་ཁེངས་པའི་རི་བོ་བསྙིལ་བར་མཛད། དེ་
ནས་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ། བཟང་ལྡན། དམ་རིང་རྣམས་སུ་པར་ཕྱིན་གྱི་གྲྭ་སྐོར་
མཛད་པས་སྙན་གྲགས་ཀྱི་བ་དན་བཙུགས་པ་བཞིན་དུ་གྱུར། དེ་ནས་ཉང་སྟོད་ 20
རྩེ་ཆེན་དུ་བྱོན་ཏེ་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཉ་དཔོན་ཀུན་དགའ་དཔལ་བའི་སྤྱན་སྔར་

ཕར་ཕྱིན་གྱི་གཟབ་བཤད་ཚར་གཅིག་གསན་ པས་ ཐུགས་ ཤིན་ཏུ་ རངས་ པར་
གྱུར། དེའི་ཚེ་རྗེ་བཙུན་རེང་མདའ་པའང་ས་སྐྱ་ནས་རྩེ་ཆེན་དུ་ཉ་དཔོན་པའི་དྲུང་
དུ་ཕེབས་བྱུང་བ་ལ། སྔོན་གྱི་འབྲེལ་པས་མཚམས་སྦྱར་ཏེ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ་
ཚར་གཅིག་གསན་པས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་ཁེངས་ཤིང་དད་པ་ཆེན་པོ་འཁྲུངས། རྩེ་
5 ཆེན་གྱི་དབྱར་ཆོས་དེ་གྲོལ་ནས། སྔོན་ཀ་དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀ་ཉང་སྟོད་བསམ་
གླིང་དུ་ཆོས་བར་ལ་བྱོན་ཏེ་རེང་མདའ་པའི་དྲུང་དུ་དབུ་མ་འཇུག་པའི་ བཤད་པ་
གསན། རྗེ་ཁྲུད་པོ་ལྷས་པ་ལ་མི་ཏྲ་བརྒྱ་རྩའི་དབང་ཆེན་སོགས་གསན། དགུང་
ལོ་སུམ་ ཅུ་པ་ལ་ ཡར་ ལུང་ རྣམ་ རྒྱལ་དུ་རྗེ་ གདན་ཚོགས་ པའི་ མཁན་པོ་ཚུལ་
ཁྲིམས་རིན་ཆེན་གྱིས་མཁན་པོ་དང་། གྲོ་རྫིང་མཁན་པོ་ཤེས་རབ་མགོན་པོས་
10 སློབ་དཔོན། དབུ་མཛད་བསོད་ནམས་རྡོ་རྗེས་གསང་སྟོན་ མཛད་ ནས་ བསྙེན་
པར་རྫོགས་ཏེ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུར་གྱུར། གདན་ས་
ཐེལ་དུ་སྤྱན་སྔ་གྲགས་པ་བྱང་ཆུབ་ལ་ནཱ་རོ་ཆོས་དྲུག་གི་ཁྲིད་སོགས་གསན། ལྷ་
ཁང་ཀ་རུར་ཚ་ཁོ་དཔོན་པོ་སོགས་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་མང་པོ་ལ་དཀའ་ཆེན་བཞིའི་
བཤད་པ་སྩལ། སྐྱིད་ཤོད་ཚལ་དུ་བཀའ་འགྱུར་ལ་གཟིགས་རྟོག་གནང་། ལྷ་
15 སར་སྐྱུང་གནས་ཀྱི་ཐུགས་དམ་དང་། བདེ་བ་ཅན་དུ་ཆོས་མང་དུ་གསུངས།
ཁྱད་པར་དུ་སོན་མཁར་བཀྲ་ཤིས་གདོང་དུ་མཁས་པ་ རྒྱ་མཚོ་ལྷ་ བུ་ ལ་རྒྱ་ གར་
སྐད་བཅོ་ལྔའི་དབྱུ་དུས་གཅིག་ཏུ་བཙུགས་ནས་བཤད་ པ་མཛད་ པ་ནི་མཛད་ པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །དེ་ལྟར་དབུས་གཙང་གི་མཁས་གྲུབ་དུ་མ་
རྣམས་ལ་ཚུལ་ བཞིན་དུ་བསྟེན་ ནས་ཐུན་མོང་གི་ རིག་ གནས་ དང་། སྡེ་སྣོད་
20 གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་མན་ངག་དང་བཅས་པའི་དམ་ པའི་ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོས་
པས་སྒྲོ་འདོགས་ཡིགས་པར་བཅད་དོ། །དེ་ནས་བླ་མ་དབུ་མ་པ་བརྩོན་འགྲུས་

སེང་གེས་མཚམས་སྦྱར་ནས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཟབ་ཆོས་དུ་མ་
གསན་ཅིང་། དེའི་ཚེ་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་ནས། ད་ཕྱིན་ཆད་བླ་མ་དང་ཡི་དམ་ཐ་
མི་དད་དུ་བྱས་པ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ། སྔར་བསགས་ཀྱི་སྡིག་ལྟུང་སྦྱོང་
ཞིང་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བའི་ བསགས་སྦྱང་ལ་འབད་པ།
ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་དང་ 5
བཅས་པའི་དོན་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱོད་པ་གསུམ་སུམ་སྒྲིལ་དུ་གྲིས་ལ་རྒྱུན་མི་ཆད
པར་ཉམས་སུ་ལོངས་དང་། རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ལྟ་བའི་གནད་མཐར་
ཐུག་པ་དང་། མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་ངེས་པ་སྐྱེད་པར་
འགྱུར། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནན་ཏན་དུ་མཛད་པས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་
དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་དེ་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཐུགས་ལ་ 10
འཁྲུངས། ལྷོ་བྲག་གྲུབ་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་དང་། བྲ་གོར་མཁན་
ཆེན་ཆོས་སྐྱབས་བཟང་པོ་གཉིས་ལ་བཀའ་གདམས་ཀྱི་སྐོར་གསན་ནས་ཐུགས་
ཉམས་སུ་བཞེས་པས་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་ལེགས་པར་ཤར་
བར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས།

དམུ་རྒོད་འདུལ་དཀའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ལ། 15
བཤད་པས་ཕན་འདོགས་ཆེན་པོར་ག་ལ་འགྱུར།
དེ་བས་བསྒྲུབ་པ་ལྷུར་བླངས་དབེན་པ་བསྟེན།
རང་གཞན་གཉིས་ཀ་འཚེངས་པའི་ལམ་སྐྱེད་སློམས།

ཞེས་དང་། ད་ལྟ་ནས་བཤད་པ་བྱས་ཀྱང་ཕན་འདོགས་ལྟར་སྣང་ལས་མི་འོང་
བས། རེ་ཞིག་བྱ་བྲལ་བྱས་དབེན་པ་བསྟེན་ནས་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་གྱིས་ཤིག། 20
ཅེས་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་བསྐུལ་བར་མཛད་པས། དཀའ་ལོ་སོ་དྲུག་གི་དུས་

སྨུ་ཡི་དམ་གྱིས་ལུང་བསྟན་པའི་འཁོར་ བླ་མ་ འཇམ་ དཀར་བ་ དང་རྟོགས་ལྡན་
འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་དགེ་པ་རྣམ་ བརྒྱད་ ཕྱག་ཕྱིར་ ཁྲིད་དེ་བྲ་ བྲལ་ལ་
བྱོན། འོལ་ཁར་ཕེབས་ནས་ དགུན་ དཔྱིད་ གཉིས་ ལ་འོལ་ ཁ་ཆོས་ ལུང་དུ་
བཞུགས་ཏེ། དཔོན་སློབ་ཐམས་ ཅད་ཀྱིས་ འཚོ་བ་ དཀའ་ཐུབ་རྒྱ་ ཆེན་པོ་ལ་
5 བརྟེན་ནས་སྤོབས་བཞི་ཚང་བའི་བསགས་སྦྱང་ལ་ཞེན་དུ་འགྲུས་པར་མཛད། རྗེ་
རིན་པོ་ཆེ་རང་གིས་ཀྱང་ལྷུང་བ་ཤགས་བརྒྱ་ཕྲག་དང་བཅས་པ་དང་། མཎྜལ་
འབུལ་བ་སོགས་ལ་དཀའ་སྤྱད་དྲག་པོ་མཛད་ཅིང་། རྫིང་ཕྱིའི་བྱམས་པ་ལའང་
མཇལ། དེ་ནས་སྨན་ལུང་གི་རྒྱ་སོག་ཕུར་བྱོན། དེར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་
དབྱངས་ཀྱི་སྐུ་གཟི་བརྗིད་ཕུན་ སུམ་ ཚོགས་ པ་ཅིག་ ལ་སྐུ་སྒྲིབ་ཕྱོགས་ མེད་ལ་
10 སོགས་པའི་བརྙིད་དུ་མ་དང་། ཨཱིནྡྲ་བྷུ་ཏི་དང་ས་ར་ཧ་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་
ཆེན་དུ་མས་བསྐོར་ བ་ཞལ་གཟིགས། གཞན་ཡང་གནས་དེར་གཟིགས་སྣང་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་བཙུགས་པར་མཛད་པས་
ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ དང་བླ་ མ་དུ་མས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་ རླབས་ པ་སོགས་ཐུན་མོང་དང་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟོགས་པ་ཁྱད་ པར་ ཅན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཐུགས་རྒྱུད་
15 ལ་འཁྲུངས། དེ་ནས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་འདི་དང་
འདི་རྩོམ་ཞེས་བསྐུལ་མ་མཛད་པ་བཞིན་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གསུང་ རབ་ ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྙིང་པོའི་གནད་ གསལ་ བར་ བསྡུས་ཏེ་བསྟན་ པ་ངོ་མཚར་ རྨད་དུ་བྱུང་བའི་
ལེགས་བཤད་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་གསང་ སྔགས་ ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་
སོགས་ པ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་དུ་མ་ ལྷུགས་རྩོམ་ མཛད་ པ་ རྣམས་ དཔྱད་ པ་
20 གསུམ་གྱིས་དག་ཅིང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛེས་རྒྱན་དུ་གྱུར་ཏོ། །དགུང་ལོ་
ང་གསུམ་པ་ས་མོ་གླང་གི་ལོའི་ཆོ་འཕྲུལ་ ཟླ་བའི་ཚེས་ གཅིག་ ནས་བཅོ་ལྔའི་

བར་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་བཙུགས་ནས་དགེ་འདུན་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ལྷག་ཙམ
ལ་བསྙེན་བཀུར་རྒྱ་ཆེར་བསྟབས་ནས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་མཐར་རྒྱས
པའི་ཐུགས་སྨོན་རྣམ་པར་དག་པ་མཛད། འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགེ་ལྡན་རྣམ་པར
རྒྱལ་བའི་གླིང་བདབ་སྟེ་གསེར་མདོག་ཅན་པན་འཛིན་པའི་རིང་ལུགས་ཕྱོགས
དང་ཕྱོགས་འཚམས་ཀུན་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་འབྱུང་ཁངས་གཅིག་ཕྱུར་གྱུར 5
ཏོ། །གནས་རི་དེ་ཡང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་རང་བྱོན་གསལ་ཞིང་གྲངས
ལས་འདས་པས་གང་བར་སྣང་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་དགོན་གནས་དམ་པའི་བསྟན
པ་རིན་པོ་ཆེ་བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་ནས
ལོ་བཅུ་གཅིག་གི་བར་དུ་གདན་ས་ཆེན་པོ་སྐྱོང་བར་གནང་ཞིང་། དགུང་ལོ་རེ
གསུམ་པའི་ས་ཕག་ལོར་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ 10
དང་གསང་འདུས་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་སོགས་ཆོས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསུངས
ཤིང་། རྗེ་བོ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་བྱོན་ཏེ་མཆོད་པ་དང་སྨོན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད
ནས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་གསོལ་བ་བཏབ། ནམ་མཁའ
ལས་ལྷའི་གཏྟའི་སྒྲ་དྲག་པོ་བྱུང་བས་དགའ་ལྡན་གཟིམས་ཁང་དུ་ཕེབས། དེར
ཐུགས་སྲས་དམ་པ་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དབུ་ཞྭ་དང་། བེར་ཐུལ་ཅིག་གནང 15
སྟེ་གདན་སར་དོན་གྱིས་བསྐོ་བར་མཛད། གནས་བརྟན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་ལ
སོགས་པ་ཞབས་དྲུང་ན་འཁོད་པ་ལ་ཚུལ་འདི་ཤེས་པར་གྱིས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི
སེམས་སྒོམས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་ནས། ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ཉེར་ལྔའི་སྔ་དྲོའི་ཆ
ལ་དགེ་ལྡན་གཟིམས་ཁང་དགར་པོར། འོད་གསལ་ལྷ་ཁང་དུ་འཆི་བ་ཆོས
སྐུར་བསྒྱུར་བའི་སྒོ་ནས་བར་དོ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྐུར་བ 20
བཞེངས་ནས། སྐུ་ཚེ་ཕྱི་མ་དགའ་ལྡན་དུ་རྒྱལ་སྲས་འཇམ་དཔལ་སྙིང་པོ་ཞེས

བྱ་བར་སྐྲའི་སྐྱེ་བ་བཞེངས་ཞིང་། མ་འོངས་པ་ན་ངོ་མཚར་རྨད་བྱུང་བཀོད་པའི་
ཞིང་དུ་རྒྱལ་བ་སེང་གེའི་ང་རོ་ཞེས་བྱ་བར་སངས་རྒྱས་ པའི་ཚུལ་བསྟན་དེ་མཛད་
པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་བ་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བདག་ཉིད་
ཆེན་པོ་འདིའི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་སློབ་མ་ཡང་། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་པ་
5 སོགས་བླ་མར་གྱུར་པ་བཞི་དང་། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་དང་། འདུལ་
འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་དང་།
འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་དང་། བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་དང་། རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་
སེང་གེ་དང་། པཎ་ཆེན་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དང་། རྟོགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་
མཚོ་སོགས་སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ གནས་ ནས་སྐྱེས་བུ་ གསུམ་གྱི་
10 ལམ་རིམ་དང་། རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལྷུར་ལེན་ཅིང་། སྡེ་སྣོད་གསུམ་
གྱི་ཧ་བོ་ཆེ་བརྒྱུད་མར་སྒྲོགས་པ་མངའ་རིས་དང་དབུས་གཙང་ཁམས་ གསུམ་
སོགས་སུ་བྱུང་བ་ནི་གནམ་གྱི་སྐར་ མ་དང་ སའི་དྲིག་ པ་ བཞིན་དུ་མཐར་ ཡས་
པ་བྱོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྟོན་པ་ སངས་ རྒྱས་ཀྱི་ བཀའ་ ལས། ཀུན་
དགའ་བོ།

15 ད་ལྟ་ང་ལ་ཞལ་དཀར་གྱི། །འཕྲེང་བ་ཕུལ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ།
མ་འོངས་དུས་ཀྱི་སྙིགས་མ་ལ། འབྲི་དང་ལྡན་གྱི་ས་མཚམས་སུ།
དགེ་ཞེས་བྱ་བའི་མགོན་པ་འདེབས། བློ་བཟང་ཞེས་བྱའི་མཚན་ཅན་འབྱུང་།
འཁོར་ནི་རྣམ་བཞི་རབ་བསྡུས་ནས། སྟོན་པའི་མདོ་བཞིན་གསུང་སྒྲོགས་པ།

ལྷ་ཁང་ཀ་བ་ཤིང་ལོ་ཅན། ང་ཡི་སྐུ་གཟུགས་རྣམ་གཉིས་ལ།
20 དབུ་རྒྱན་འབུལ་ཞིང་མཆོད་པར་བྱེད། ང་ལ་གསོལ་བ་རབ་བཏབ་ནས།

བསྟན་པ་ལོ་སྟོང་བར་དུ་གནས། འདི་ནས་འཕོས་ནས་བྱང་ཤར་གྱི།
ངོ་མཚར་བཀོད་མཛེས་འཇིག་རྟེན་དུ། སེང་གེའི་ང་རོ་ཞེས་བྱར་འགྱུར།

དེ་ལ་དད་བྱེད་ཞིང་དེར་སྐྱེ། ཞིང་མཆོག་དེ་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས།
ཅེས་དང་། པདྨ་བཀའ་ཆེམས་ལས།
འཛམ་དབྱངས་སྤྲུལ་པ་གདུལ་བྱ་བ་བསྟན་པའི་བདག 5
མདོ་སྔགས་བསྟན་འཛིན་བློ་བཟང་གྲགས་པ་ཞེས།
མི་རབས་བརྒྱད་དུ་གསང་སྔགས་རྒྱས་པར་སྟོན།
ཞིང་འདི་འདས་ན་བྱམས་པའི་དྲུང་དུ་འགྲོ།
དེ་ཡི་བརྒྱུད་འཛིན་ཚེ་གཅིག་སངས་རྒྱས་ཡིན།

ཞེས་དང་། དཔལ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས། 10

གསང་འཛིན་ལས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ལ། སྟོན་ནས་ཉེ་བར་འབྲེལ་བ་ཡིན།
བློ་བཟང་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་ནི། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྤྲུལ་པ་སྟེ།
པཎ་ཆེན་རྒྱང་གི་ལུས་བཟུང་ནས། མདོ་དང་སྔགས་ཀྱི་དོན་བཤད་ཅིང་།
ངེས་པ་ཕྱི་ནར་འཚང་རྒྱ་འོ།

རྒྱ་གར་རྒྱ་ནག་བལ་པོ་དང་། དབུས་གཙང་མདོ་ཁམས་ཡུལ་ཕྱོགས་སུ། 15
སྐྱེ་བ་བཟུང་ཞིང་འགྲོ་ཀུན་རྣམས། ཐར་པའི་ལམ་ལ་འཁྲིད་པར་བྱེད།
འཇམ་པའི་དབྱངས་ནི་ལྷག་པའི་ལྷ། དབྱངས་ཅན་མ་ནི་ལས་རྒྱ་སྟེ།
ངེས་པ་ཕྱི་ནར་བྱང་ཆུབ་ཐོབ།

འཕགས་པའི་སློབ་མ་འདུ་བར་བྱེད། ལུས་འདི་བོར་ཚེ་དགའ་ལྡན་དུ།

བྱམས་པའི་དྲུང་འགྲོ་ཆོས་ཉན་འགྱུར། འཇམ་དཔལ་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ།
སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བརྩེ་བ་སྟེ། དེ་ནི་ས་བཅུའི་མཐར་ཕྱིན་ཏོ།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལ། བསྟན་པ་ཇི་སྲིད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་སྤྲུལ་
སྐུ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གཞན་དོན་མཛད་ཚུལ་ཡང་། བཀའ་གདམས་གླེགས་
5 བམ་ལས།

བདག་གི་སྤྲུལ་པ་དམ་པ་གཅིག ། རེས་འགའ་དགེ་སློང་ཉིད་དུ་སྤྲུལ།
དེ་ནི་གནས་དེ་སྐྱོང་བར་བྱེད། རེས་འགའ་བྱིས་པའི་གཟུགས་སུ་འོང་།
རེས་འགའ་དབུལ་འཕོངས་སྤྲང་པོའི་གཟུགས། རེས་འགའ་བྱོལ་སོང་བྱ་ཁྱིའི་གཟུགས།
10 རེས་འགའ་གསོལ་འདེབས་དབྱངས་ཀྱི་གཟུགས། རེས་འགའ་ཡིག་འབྲུ་གཟུགས་ཀྱི་གཟུགས།
གྲགས་པ་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་ངོ་། བསྟན་གནས་བར་དུ་ཡང་ཡང་འོང་།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལགས་སོ།། །།

དེ་ལྟ་བུའི་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་པ་རྒྱ་ནག་ཡུལ་དུ་
15 ཐོག་མར་དར་བར་མཛད་པའི་སྐྱེས་མཆོག་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ནི། ཞང་འགྲོ་
བའི་མགོན་པོའི་གདན་ས། ཚལ་གུང་ཐང་གི་འོལ་དུ་སྐུ་བལྟམས། ཆུང་དུས་
ནས་སྟོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་གསུང་མང་དུ་བྱོན། དམ་པའི་རིགས་ཀྱི་བག་
ཆགས་ཡོངས་སུ་སད་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྒོར་ཞུགས་ནས་རབ་ཏུ་
བྱུང་སྟེ་མཚན་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་སུ་གསོལ། དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཐུབ་པའི་བརྟུལ་
20 ཞུགས་ཀྱིས་སྒོ་གསུམ་ཡང་དག་པར་བསྡམས་ཤིང་། བཤེས་གཉེན་དུ་མའི་
ཞབས་པད་བསྟེན་ནས་གཞུང་ལུགས་ལ་སྦྱངས་པས་མཁས་པའི་གོ་འཕང་

བརྟེན་ཤིང་། ཁྱད་པར་དུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཞབས་པད་བསྟེན་ནས་ཟབ་ཤེས་རབ། བཞི་བརྒྱ་པ། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ། གསང་འདུས་རིམ་ལྔ་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱས་པ་གང་བློའི་ཚུལ་དུ་མང་དུ་གསན། ལྷག་པར་བྱམས་སྙིང་རྗེའི་ཉམས་ལེན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གཅེས་སྤྲས་སུ་མཛད་ཅིང་སྤྲས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གསང་འདུས་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོར་མཛད། བར་སྐབས་ཤིག །ཇོར་གྱི་ཁྲི་གན་ཐེ་ཙུར་རྒྱལ་པོའི་སྲས་རྒྱ་ནག་གོང་མ་ཏཱ་མིང་ཡུང་ལོ་རྒྱལ་པོས། ཇི་སྐད་དུ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལས།

བསྐལ་པ་དུས་གསུམ་ཐམས་ཅད་དུ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་མཆོད་པ་དང་།
སྲོག་ཆགས་བྱེ་བའི་ཚེ་སྐྱབས་ཀྱང་། ཚེ་འདིར་སངས་རྒྱས་མི་འཐོབ་སྟེ།

ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་བླ་མ་ལ། དད་པའི་ཡིད་ཀྱིས་མཉེས་བྱས་ན།
མཆོག་དང་ཐུན་མོང་ཡོན་ཏན་ནི། ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་ངེས་པར་འཐོབ།

ཅེས་དང་།

ཐོས་པས་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར། ཐོས་པས་སྡིག་ལས་ལྡོག་པར་བྱེད།
ཐོས་པས་དོན་མ་ཡིན་པ་སྤོང་། ཐོས་པས་མྱ་ངན་འདས་པ་འཐོབ།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། ཆོས་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་བསམས་ཏེ། གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་ནས་མཆོག་གནས་སུ་འོས་པའི་སྐྱེས་མཆོག་དམ་པ་ཞིག་གདན་འདྲེན་པར་དགོངས་པ་ན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྙན་གྲགས་གསན་ནས་དྲུང་ཞིན་བཞིས་གཙོ་བྱས་བང་ཆེན་པ་རྣམས་མངགས་པ་བོད་དུ་འབྱོར་བའི་ཚེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཐོག་མར་སྐུ་མཚམས་ཤིན་ཏུ་དམ་པར

བཞུགས་ནས་མཇལ་ཁ་གནང་། དེ་ནས་མི་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་པས་
གཙོ་མཛད་ དཔོན་ནམ་ མཁའ་ བཟང་པོ་པ་ དང་ བཅས་ པ་ངོ་ཆེན་ དུ་སྤྱན་ནས།
གསེར་ཡིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་མིག་ནས་མཆི་མ་ཕྱུང་ཞིང་ཞུ་བ་ནན་ཆེར་ཕུལ་བས།
སེ་རར་ཕེབས་ནས་གསེར་ཡིག་པ་རྣམས་ལ་མཇལ་ཁ་གནང་། གོང་མ་ཆེན་
5 པོའི་བཀའ་ལུང་དང་། གནང་སྦྱིན་གྱི་ནོར་པ་ཕུལ་བ་རྣམས་ཀྱང་བཞེས། རྗེ་
རང་ཉིད་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕེབས་ན་དགག་བྱ་ཆེ་ཞིང་། དགོས་པ་ཆུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་
དང་བཅས་གསུངས་ནས་མི་འབྱོན་པར་ཐག་བཅད། དེ་ནས་གསེར་ཡིག་པ་
རྣམས་ཀྱིས་རྗེ་ཉིད་ཕེབས་མ་ཐུབ་ཀྱང་། རྗེ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སློབ་
མ་ཞིག་མཆོད་གནས་སུ་གཏོང་དགོས་ཚུལ་ཞུས་པས། རང་གི་སློབ་མ་མཁས་
10 གྲུབ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ ཆོས་རྗེ་འདི་པ་སྐུ་ ཚབ་ཏུ་འབྱོན་དགོས་
པའི་བཀའ་དང་། འགྲོ་དོན་རྗེ་ལྟར་བྱ་ཚུལ་གྱི་བསླབ་སྟོན་ཞིབ་པར་སྩལ་ཞིང་།
རྒྱལ་ཆེན་རྣམ་ཐོས་སྲས་ཆོས་རྗེ་འདིའི་འཕྲིན་ལས་བསྒྲུབ་པའི་བསྐུང་མར་བསྔོ་
བར་མཛད། དེ་ནས་ཆོས་རྗེ་འདི་པ་དཔོན་སློབ་རྣམས་དང་། དཱཞིན་བཞི་
བཅས་སློ་ཁམས་ཡི་ཐང་གི་ས་ཆ་བརྒྱུད་དེ་རྒྱ་ནག་ཏུ་བྱོན། ཟེའུ་ཀྟོན་དུ་ཕེབས་
15 པའི་ཚེ། རྒྱའི་དཔོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དམག་མི་དང་བཅས་དེ་བསུས། དེ་ནས་
ཐེན་ཏུ་ཧྥུའི་མཁར་དུ་བྱོན་པའི་ཚེ། གོང་མ་ཆེན་པོ་ནས་དཱཞིན་བཞི་གནང་སྦྱིན་
གྱི་ནོར་པ་དང་བཅས་བསུ་བར་བདང་བའང་འབྱོར་དེ། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ལས།
ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བའི་བླ་མ་ཁྱོད། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐོ་ཞིང་ཆེ་བ།
ཤེས་རབ་ཆེ་ཞིང་གསལ་བ། སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུ་སྟོབས་ཟབ་པ། དེ་བཞིན་
20 གཤེགས་པའི་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ། གདུལ་བྱ་ཞི་བའི་ཐབས་ཀྱིས་འདུལ་བར་
བྱེད་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དང་ཟང་ཟིང་གི་སྐྱེས་ཀྱི་ནོར་པ་བསྐུར་བ་རྣམས་

ཀྱང་ཐུལ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བྱོན་དེ་ཕོ་བྲང་དང་ཉེ་བར་ཕེབས་པའི་ཚེ་བློན་པོ་
ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསུས་དེ། ཕོ་བྲང་གི་ནང་མཁར་སེར་པོའི་བྱང་ཕྱོགས་སུ་
ཧེ་ཡིན་ཟི་ཞེས་བྱ་བའི་དགོན་པར་བྱོན་ནས་བཞུགས། དེ་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་
ནང་མར་གོང་མ་དང་མཇལ་འཕྲད་མཛད། དེའི་ཚེ་གོང་མ་ཆེན་པོ་ནས་བཀུར་
སྟི་དང་ཐུགས་ཤིན་དུ་དགྱེས་པའི་གསུང་འཕྲོས་མང་པོ་གནང་ཞིང་། དཔྱིད་
རང་ཧེ་ཡིན་ཟི་ཞེས་བྱ་བའི་དགོན་པར་བཞུགས་ནས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་སྒྲུབ་མཆོད་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུང་གནང་། དེ་ནས་རྗེ་འདི་པ་དཔོན་
སློབ་རྣམས་ཀྱིས་གསང་འདུས། བདེ་མཆོག །འཁོར་ཆེན་འཇིགས་བྱེད་ཞི་
དྲག་ས། སྨན་བླ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་མཆོད་རྒྱས་པར་མཛད། དེའི་ཚེ་ནམ་མཁའ་
ལས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་རོལ་མོའི་སྒྲ་བསྒྲགས་པ་ཡང་ཀུན་གྱིས་ཐོས་ཞིང་། ནམ་
མཁའི་ངོས་སུ་རྒྱལ་མཚན་རྡོ་རྗེ་འཁོར་ལོ་པདྨ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་
འཇའ་ཚོན་ཡང་ཡང་ཤར་བ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་སྣང་དུ་མཐོང་། སྤྲིན་
དང་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའ་ལས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་བབས་པ་ཡང་ལན་དུ་མར་བྱུང་
བས་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་ཐོབ། རྒྱལ་པོའི་མནལ་ལམ་དུ་ཡང་ཧེ་
ཡིན་ཟིའི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་
བྱོན་ནས་བཞུགས་པ་རྨིས་པས་ཐུགས་ཤིན་དུ་དགྱེས་ཤིང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་
ལྷག་པར་སྐྱེས་དེ། ཆོས་རྗེ་འདི་ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་
པོ། ཀུན་གྱི་སྐྱབས་པ། བྱམས་པ་ཆེན་པོ། ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་ཐམས་
ཅད་བདེ་བར་སྐྱོང་བ། ཀུན་གྱི་གཙུག་དུ་དབང་བསྒྱུར་བ། ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་
བའི་སྲས་པོ། སྐྱིད་པའི་རྒྱལ་སྲིད་མི་འགྱུར་བརྟན་པའི་བླ་མ་ཆེན་པོ། དཱ་ཀོའུ་
ཤྲཱི་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཞེས་པའི་མཚན་དང་། གསེར་ནག་ལས་གྲུབ་པའི་ཐ

མ་ཀ་དང་བཅས་ཕུལ་དེ་བསྟན་འཛིན་མཐའ་དག་གི་གཙུག་རྒྱན་དུ་མངའ་གསོལ།
རང་གི་ཡོ་བྲང་དུ་གདན་དྲངས་ནས་རྒྱལ་པོ་རང་ དང་བཞུགས་ གདན་ མཐོ་དམན
འདྲ་བར་མཛད་ཅིང་། ཡུལ་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་མོ་ཡང་གཟབ་སྤྲོ་ཕུལ། དེ་ནས་
གོང་མ་བདག་པོ་ཆེན་པོ་ལ་གྲུབ་རྒྱལ་མའི་ལུགས་ཀྱི་ཚེ་དབང་། གྲུབ་ཆེན་དེ་
5 ཡོ་བའི་ལུགས་ཀྱི་བདེ་མཆོག་འཆི་བ་ མཐར་ བྱེད་ཀྱི་ དབང་དང་ བཅས་ ཕུལ།
གོང་མའི་དབུ་ཐོག་ཏུ་བུམ་པ་བཞག་པའི་ཚེ་བདུད་རྩི་བུམ་ པའི་ཁ་ནས་ལུད་པ་
དང་། ཚེ་རིང་ལས་འོད་འཁྲོ་བ་སོགས་བྱུང་བས་རྒྱལ་པོ་ཡང་ལྷག་པར་དད་
པས་སྐྱེས། ཡོན་དུ་ཟང་ཟིང་གི་དངོས་པོ་གཏོས་ཆེ་བ་ཕུལ། དེ་ནས་རི་བོ་
རྩེ་ལྔར་བྱོན་ནས་འཇམ་དབྱངས་དང་། ཛོ་བོ་ཨ་དེ་ཤ་ཡབ་སྲས། བླ་མ་
10 འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་གཟིགས། དེར་བཞུགས་རིང་ཕྱོགས་ཐ་དད་ནས།
བླ་མ་དཔོན་པོ་དམས་གཙོས་དང་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་བོ་མཐའ་ ཡས་པ་ མཇལ་དུ་འོང་བ་
ལ་དབང་། རྗེས་གནང་། ཁྲིད་བསྙེན་རྫོགས། རབ་བྱུང་དང་བསྙེན་གནས་
དང་སྨྱུང་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་འབོགས་པ་སོགས་རང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཚམས་
པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོ་ཕབ་ནས་སྨིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ ཡང་ དག་ པ་ལ་
15 འགོད་པར་མཛད། ཤིན་ཏུ་སྲ་བའི་རྡོ་སྤྱོད་པོ་མཁྲེགས་ པ་ཞིག་ འདམ་ ལྟར་
བརྫིས་དེ་ཕྱག་རྗེས་ཀྱང་བཞག་པས་ཕྱོགས་དེའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ངོ་མཚར་བའི་
གནས་ལ་བཀོད། དེ་ནས་ཕྱིར་བྱོན་ནས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ཅིང་།
ཁྱད་པར་དུ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་རིང་ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་གསལ་
བར་མཛད། དེ་ནས་སླར་དབུས་སུ་འབྱོན་ཁར་གོང་མ་ཆེན་པོས་གོས་ཆེན་སྟོང་
20 ཕྲག་གཅིག་གིས་གཙོས་ཟང་ཟིང་གི་དངོས་པོ་མཐའ་ཡས་པ་ཕུལ། དེ་ནས་
རིམ་གྱིས་ཧོར་དེ་ཐོག་མར་ དགའ་ ལྡན་དུ་པེབས་ ནས་ རྗེ་ བདག་ཉིད་ ཆེན་པོ་དང་

མཛལ་དེ་ཟང་ཟིང་གི་འབྲུལ་ནོར་ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་མཆོད་སྤྲིན་ལ་འགྲན་པ་ཕུལ། སྐྱིད་ནས་སེ་རར་གདན་དྲངས་ནས་སེ་ར་རྩེར་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར་བའི་ཞབས་ཏོག་བསྒྲུབས་དེ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་གྱི་བཤད་པ། རིམ་ལྔའི་དམར་ཁྲིད། དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་བཤད་པ། སྦྱོར་དྲུག་གི་ཁྲིད། བདེ་མཆོག་ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ། ནཱ་རོ་ཆོས་དྲུག །དབུ་མའི་ལྟ་ཁྲིད་སོགས་ 5
ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསན། དེའི་ཚེ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་བསྟན་ང་འི་གསོས་སུ་དགོངས་དེ་རྗེ་འདི་ལ་རྒྱུད་གྲྭ་རྣམ་དག་འཛུགས་པ་དང་། སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་འདེབས་དགོས་པའི་བཀའ་གནང་བ་ལྟར་དང་དུ་བླངས་དེ། དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་འདེབས་པ་དང་། ས་ཕག་གི་ལོར་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་འདེབས་པར་མཛད། གཙུག་ལག་ཁང་དེའི་ནང་དུ་ཆོས་རྗེ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ 10
རྒྱ་ནག་ནས་བསྣམས་དེ་ཕེབས་པའི་སྟོན་པ་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག །དགེ་བསྙེན་དྷ་ཤང་དང་བཅས་པ་ཙན་དན་དཀར་པོ་ལས་གྲུབ་པ་ནང་ཞུགས་སུ་བཞུགས་པའི་སྐན་སྐུ་ཁྱད་པར་ཅན་བཞེངས། རྒྱ་ནས་བསྣམས་པའི་བཀའ་འགྱུར་ངོ་མཚར་ཅན་རྣམས་འཛོག་པ་གནང་ནས་ལོ་གཉིས་ཙམ་གྱི་བར་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར། དེ་ནས་སླར་ཡང་ལྷུགས་གླིང་གི་ལོར། གོང་མ་བདག་པོ་ཆེན་ 15
པོས་གདན་འདྲེན་པ་བྱུང་བར་བརྟེན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་དངོས་སློབ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་དར རྒྱས་བཟང་པོ་གདན་སར་བསྐོས། དེ་ནས་ཨ་མོ་གྷ་ཆོས་རྗེ་དང་། བསོད་ནམས་ཤེས་རབ་ཆོས་རྗེ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་སློབ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་དང་བཅས་པ་བོད་ཡུལ་ནས་རྒྱ་ནག་ཏུ་བྱོན་པ་དང་པོ་བྲང་དང་ཁང་ཉེ་བར་ཕེབས་སྐབས་གོང་མ་སྐྱ་ག་ཤེགས། ཐོན་དེ་རྒྱལ་སར་འཁོད་ནས་ཆོས་རྗེ་འདི་ 20
ལ་ཡབ་རྒྱལ་པོའི་དུས་ལས་ཀྱང་གུས་འདུད་ལྷག་པར་མཛད། རྒྱལ་པོའི་

དགོངས་རྫོགས་སུ་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞལ་ཕྱེ་ནས་སྒྲུབ་མཆོད་མཛད།
དེའི་ཚེ་འཇའ་དང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་བབས་པ་སོགས་བྱུང་བས་ཛོན་དེ་རྒྱལ་པོ་ཡང་
ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་གོང་འཕེལ་དུ་གྱུར། རྒྱལ་པོ་ལ་ཞལ་ད་གནང་སྟེ་རྒྱ་ནག
གི་ཡུལ་གྱུ་སོ་སོར་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གསར་དུ་བཞེངས་པ་དང་།
5 དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་མང་པོ་འཛུགས་པ། ལྷ་ཁང་རྙིང་པ་གསོ་བ་སོགས་བསྟན
པའི་ཞབས་ཏོག་ཡང་དག་པ་མཛད། མཁས་པ་ཡོན་དན་ཅན་རྣམས་ལ་ཀོ་ཤྲཱི
དང་ཆན་ཞི་ལ་སོགས་པའི་ཆེན་པོའི་སྲིད་དང་གོས་གནང་ཞིང་བདག་རྐྱེན་རྒྱ
ཆེར་མཛད། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་ནས་དགུང་
ལོ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཉིས་པ་ཤིང་ཡོས་ཟླ་བ་བཅུ་པའི་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཉིན་ཆོས་རྗེ
10 རྣམ་པ་གཉིས་ལ་ཞལ་ཆེམས་གནང་སྟེ། ཉེར་བཞིའི་ཉིན་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ
གཤེགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །སྐུ་གདུང་ཞུགས་ལ་ཞེན་པའི་ཚེ་ངོ་མཚར་བའི
ལྟས་དུ་མ་བྱུང་ཞིང་རིང་བསྲེལ་ཡང་མང་དུ་བྱོན། དེའི་སློབ་མ་སྐྱེ་ཐང་པ་ཆོས
རྗེ་ཨ་མོ་གྷ་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཛོན་དེ་རྒྱལ་པོའི
ཏི་ཤྲཱི་མཛད་དེ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་མཆོག་ཏུ་འཕེལ་བར་གྱུར། བླ་མ
15 དེ་གཉིས་ཀྱི་སློབ་མ་ཆོས་རྗེ་གཞོན་ནུ་དཔལ་ལྡན་ཞེས་པས་ཀྱང་རྒྱལ་པོའི་བླ
མཆོད་མཛད་དེ་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་བསྐྱངས་ཤིང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ
སྤེལ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ད་ལྟའི་བར་དུ་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་པེའི
ཅིང་དུ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་རིང་ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ
གྱུར་པ་ཡང་ཆོས་རྗེ་འདི་པའི་བཀའ་དྲིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ། །

20 འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་འདིར
ཐོག་མར་དར་བར་མཛད་པ་ནི། གངས་ཅན་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་པད་དཀར་འཛིན

པ་རྒྱལ་དབང་གསུམ་པ་ཧཱུྃ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་ཡིན་ལ། ཧཱུྃ་
དེ་ནི། ཧེ་སྐད་དུ། བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་ལུང་བསྟན་ལས།

རྫོང་དུས་དག་ཡི་ཐམ་པ་ལ། བསོད་ནམས་མཆོག་གི་མཚན་ལྡན་པ།
བཤད་ཚོགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ན། བསྟན་པའི་མེ་རོ་གསོ་བར་བྱེད།

ཅེས་དང་། 5

བོད་བྱང་གི་ཕྱོགས་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སུ།
མི་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་དམ་པ་ཞིག།
འབངས་མགོན་མེད་མང་པོ་འདྲེན་དུ་འགྲོ།

ཞེས་པའི་ལུང་བསྟན་ཀྱི་དུས་ལ་བབ་སྟེ། སྐྱིད་ཤོད་ཀྱི་ཡུལ་གྲུའི་ཚར་ཧཱུྃ་རིགས་
ལུགས་གཉིས་ལ་མཁྱེན་པ་རྒྱས་ཤིང་། ནང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ 10
མངོན་པར་གཞོལ་བའི་ཡབ་སྡེ་པ་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་པ་དང་། ཡུམ་ནི་དཔལ་
འཛོམས་བུ་ཁྲིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་མང་པོ་དང་བཅས་ཆུ་མོ་
ཡོས་ཀྱི་དཔྱིད་ཟླ་ར་བའི་ཉེར་ལྔ་ལ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཁྲིའུ་ལྟའི་སྲས་པོ་བས་ཀྱང་
མཛེས་ཤིང་ལྟ་ན་སྡུག་པ། མཐོང་ན་དགའ་ཞིང་ལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ། སྐུ་
ལ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་དཔེ 15
ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ། སྐུ་སྟོད་ལ་ལྷའི་གོས་ཀ་ཤི་ཀ་ལས་ཀྱང་འཇམ་ཞིང་
མཉེན་པའི་ཕྲུ་མ་དཀར་པོའི་ཆོས་གོས་གསོལ་བ། སྐུ་སྨད་ལ་སྟག་གི་པགས་
པའི་རི་མོ་རང་བྱུང་དུ་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་ཞབས་བྲུས་མན་ཆད་ཁྲབ་པའི་ཤམ་
ཐབས་གསོལ་བ། སྤྱན་གཉིས་ཨུཏྤ་ལའི་འདབ་མ་ལྟར་མཛེས་པས་ཀུན་དུ
གཟིགས་ཤིང་། ཆུང་ཟད་བཞད་པའི་ཚུལ་དུ་འཛུམ་པ་འཁྲུངས་སོ། །དེ་ 20
མཐོང་ནས་ཀྱང་ཡུམ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགའ་བར་གྱུར་ཏོ། །

དེ་ཡང་སྐུ་འཁྲུངས་ནས་ཟླ་བ་གསུམ་ལོན་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། ནང་པར་ཐོ
རངས་ཐག་ཏུ་སྤྲ་བར་སྐུ་ཙོག་པུའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་ཤིང་། མ་མ་ཡང་གཉིད་
ལས་སློང་བར་མཛད་དེ་ཕྱག་གིས་སྐྲ་ནས་འཐེན་ཞིང་། མ་ཀྱི་ཞེས་གསུངས་
ཙོག་པུར་སྡོད་དུ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །སྐབས་ཤིག་བློན་གོང་རྒྱལ་པོས་བཏྲེ
5 མ་རྡུངས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་བར་ཆད་བྱེད་པར་བརྩམས་པ་ན། བཅོམ་ལྡན་
འདས་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་བདུད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་བྱོན་དེ་ནག་པོའི་ཕྱོགས་
དེ་དག་ཚར་བཅད་པ་དངོས་སུ་གཟིགས། ཉིན་གཅིག་འོད་ཀྱི་གུར་ཁང་ཞིག་
འདུག་པ་ལ་ཕྱག་མང་དུ་མཛད་པས་སྐུ་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ལགས་ཞེས་
ཞུས་པ་ལ། ཁྱོད་རྣམས་ཀྱིས་མ་མཐོང་ངམ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཙོང་ཁ་པ་བྱོན་དེ་
10 ད་ལྟའང་བཞུགས་འདུག་གསུངས། ཡང་ཕྱོགས་བཞིར་ཡང་ཕྱག་འཚལ་ནས།
རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱོགས་བཞི་ན་སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཞུགས་འདུག།
ཤར་ཕྱོགས་པ་རྣམས་སྔོན་པོ། ལྷོ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་སེར་པོ། ནུབ་ཕྱོགས་
པ་རྣམས་དམར་པོ། བྱང་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ལྗང་གུར་འདུག་གསུངས། གཞོན་
ནུ་རོལ་རྩེད་ཀྱི་ཆོ་ཐ་མལ་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ཐམས་ཅད་རྒྱང་རིང་དུ་བསྒྲིངས་དེ་ཆོས་
15 འཆད་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ། དགོན་པ་འདེབས་པ། རྡོ་མང་པོ་གྲལ་
དུ་བསྒྲིགས་དེ་ཆོས་སྐྱོང་འདི་དང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཆོད་བསྟོད་
མཛད་ལ་སོགས་ཀྱིས་དུས་འདའོ། །གྲྭ་པ་ཞིག་འཇལ་དུ་འོངས་ནས་རྗེ་བཙུན་
བཙོང་ཁ་པའི་སྐུ་ཞིག་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ་བས་ཤིན་ཏུ་མཉེས་མཉེས་མཛད། ཕྱིས་
མགོན་པོ་ལ་བཞུགས་སུ་གསོལ་དེ་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་ཕུལ། ཡབ་ཡུམ་ལ་
20 ཕྱག་མཆོད་ཕུལ་ཞིག་གསུངས་པས། ངེད་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་བླ་མ་དེ་ལ་དད་པ་མེད་
ཞུས་པར། ངའི་བླ་མ་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་ལ་མ་དད་ན་ཁྱེད་རང་རྣམས་དལ་

འཁོར་སྟོང་ལག་ཏུ་སོང་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ནས་མི་དགྱེས་པའི་རྣམ་འགྱུར
མཛངས་པས། ཁོ་ན་ངེད་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྐྱ་མི་ཚང་ཙམ་ཞིག
བཞེང་ངོ་ཞུས་པས་མཉེས་ཏེ་དམིགས་བརྟེ་ས་གསུང་ངག་ནས་སྨྲོན་པར་མཛད
དོ། །ཇོ་འདི་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐུགས་དམ་གྱི་གདེངས་ཅན་དུ་མས་ཀྱང་ཇོ
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་པར་ལུང་བསྟན་ཅིང་། 5
ཇོ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཇོ་གོང་མའི་འབྲེལ་སྤྱང་སྨྲོལ་དཀར་དང་ཤེལ་འཕྲེང་སོགས
ཤིན་དུ་གསལ་བར་ངོས་འཛིན་མཛད་པ་ལ་སོགས་པས་འཁྲུལ་མེད་ཀྱི་ཡིད་ཆེས
པ་བྱུང་སྟེ། མེ་ཏ་ནག་པ་ཟླ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་གཉིས་པར་སྡེ་པ་རིན
པོ་ཆེ་དཔོན་གཡོག་རྣམས་དང་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོའི་མཁན་སློབ་སོགས་ཁུར་སྒྲིག
གི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚིགས་བསུ་དང་བཅས། ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ 10
དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་ཉེ་འདབས་སུ་ཐེབས་པ་ན། དགེ་འདུན་གྲངས
མེད་པ་ཆོས་གོས་སྣམ་སྦྱར་གསོལ། ཁུར་སྒྲིག་གི་རྟགས་ཀྱིས་མཛེས་པར
བརྒྱན་ཤིང་སྤོས་ཕོར་ཐོགས་པས་སྣ་དྲངས། མཆོད་རྫས་སྣ་ཚོགས་པ་ཐོགས
པའི་སེར་སྤྲེངས་ཀྱི་བཀོད་པས་མཛེས་ཤིང་། སྤྲུལ་པའི་ཆོས་སྐྱོང་པེ་ཀར་ཡང
སྐྱ་ཐོག་ཏུ་ཞུགས་ཏེ་བསུ་བར་བྱོན། སྐྱེ་བོའི་ཁྲོམ་ཁྲི་ཕྲག་དུ་མ་བས་ཞལ་མཛལ 15
བྱེད་པར་འོངས་པ་དང་། མི་རིག་གི་ཆར་འཛའ་འོད་ཀྱི་གུར་སོགས་ལྷ་དང
མིའི་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་བཅས་ཏེ་དཔལ་ལྡན་འབྲས
སྤུངས་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ
ཐེབས་ཏེ་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་གི་འཇིགས་པ་མེད་པའི་སེང་གེའི་ཁྲི་ཆེན་པོ་ལ
ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་བཀོད་དོ། །དེ་ནས་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་དྲུང་དུ། 20
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཏེ། མཁན་བསོད་ནམས་རྒྱ

མཆོ་དཔལ་བཟང་པོ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་རྫོགས་ ཐམས་ཅད་ ལས་ རྣམ་པར་ རྒྱལ་
པར་གསོལ། འདས་པ་རྣམས་ལ་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒྲུབས། བཞུགས་
གྲལ་གྲོལ་ནས་གཟིམས་ཚུར་དུ་འགོལ་བཞུགས་སྐབས། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་
ཀྱིས་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་ལ་དད་པ་ཨེ་སོང་ཞུས་པས། དེ་འདྲ་མ་ཟེར་
5 ངེད་ཀྱི་བླ་མ་ཡིན་པས། ཆོས་ཀྱི་རྗེ་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་
ཟེར་བགྱིས་གསུངས། དགུང་ལོ་ལྔ་པའི་ཚེ་འགའ་ཞིག་གིས་ཞལ་གདམས་
ཞིག་ཞུས་པས།

དད་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གྱིས། བྱམས་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྒོམས།
འཁོར་འདས་སྟོང་པའི་ནང་དུ་གཞོང་། དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་སྐལ་གྱིས།

10 ཞེས་པ་གནང་། ས་སྐྱོལ་ལོའི་ནག་པ་ཟླ་བའི་ནང་དུ་ར་ས་འཕྲུལ་སྣང་དུ་ཕེབས།
རྗེ་ཤཱཀ་གིས་གཙོས་པའི་དེན་གསུམ་རྣམས་ལ་གསེར་ཚབ། དཀར་སེ། ལྷ་
བཞེས། སྣན་དར་སོགས་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཕུལ།
བསྟོད་ཕྱག་མང་དུ་མཛད་ཅིང་སྨོན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདེབས་པ་གནང་སྐྱེ་རྗོ་བོ་རིན་
པོ་ཆེ་སྐུ་གཉེན་དུ་སོང་འདུག་གསུང་། དེར་འཁོད་པ་རྣམས་ལ་རྗེ་བོའི་སྐུ་
15 མདུན་དུ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཞིག་གནང་བས་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་
བརྟེན་པའི་དེན་འབྲེལ་འགྲིག །ཁྲོམ་ཁྲི་ཕྱག་བཙལ་བ་ལ་ཡི་གེ་དྲུག་པའི་བཟླས་
ལུང་དང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་བཟླས་གནང་སྐྱེ་ཀུན་ཀུང་དད་པའི་ས་ལ་
བཀོད་དོ། །ས་ཕྱི་ས་ག་ཟླ་བའི་ནང་དུ་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་
མཁན་པོ། གསང་ཕུ་ཆོས་རྗེ་ལེགས་པ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་ལས་སློབ། ཤར་རྩེ་
20 ལེགས་དོན་པས་དུས་སློབ་མཛད་དེ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་དེ་སྡོམ་བརྩོན་
དམ་པའི་ཞུགས་ཡང་དག་པར་བཟུང་། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་

ནང་དུ། ཚེ་དབང་གྲུབ་རྒྱལ་མ་དང་། མགོན་ཆོས་ལྷ་མོ་རྣམ་སྨྲས་ཞལ་རྣམས་
ཀྱི་རྗེ་གནང་གསན། ཆོས་རྗེ་ལེགས་དོན་ལ་སོགས་པའི་ནང་དུ། ལམ་སྒྲོན།
ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་། རྩ་འཇུག་དང་། དེའི་ཊཱིག་ཆེན་སོགས་མང་པོ་གསན།
ལྕགས་ཁྱིའི་ལོར་སྐུ་མཚམས་ཞིབ་དུ་དམ་པ་གནང་སྟེ་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་བསྙེན་
པ་འབུམ་ཚོ་བཅུ་གསུམ་དང་། རྟ་མགྲིན་གྱི་བསྙེན་པ་འབུམ་ཚོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ 5
གནང་ བས་ཡི་ དམ་གྱི་ལྷ་གཉིས་ཀ་ དངོས་ སུ་ཞལ་ གཟིགས་ཤིང་ གསུང་གི་
གནང་བ་བསྩལ། ལྕགས་ཕག་གི་ལོར་གཞི་བྲེས་ཀྱི་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ལྔ་བྲ་
ལ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བཀའ་ཆོས་གནང་བས་ཉིན་རེ་བཞིན་མེ་ཏོག་གི་
ཆར་བབ། ཆུ་པོ་བྱི་བའི་ལོར་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་ཆེན་པོའི་
མཁན་པོའི་མི་འཇིགས་ཆོས་ཁྲི་ལ་ཞབས་སེན་དོར་བྱ་བཀོད། པཎ་ཆེན་བསོད་ 10
ནམས་གྲགས་པའི་ནང་དུ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་དང་སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་
མཚོའི་རྗེས་གནང་སོགས་ཆོས་མང་པོ་གསན། ཆུ་གླང་ལོར་ལྷ་མའི་སློབ་ལམ་
ཆེན་མོར་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་སོགས་གནང་། ཡང་སྐབས་ཞིག་ངས་ནི་སྔགས་
ཀྱི་བཀླས་པ་མང་པོ་སོང་། ཁྲིད་ཆོས་རྗེ་ཙམ་སོང་ཤོད་ཅིག །ངས་ཡ་མ་ནྟ་
ཛ། ཤྲཱ་ས་ན། ཧེ་རུ་ཀ་སོ། ཀ་ལ་ཙཀྲ་པ་རྣམས་དང་ལྷུང་རེ་སོང་། ཙ་སྒྲུ་ཏྲི་ས་ 15
ཨ་གཅིག་སོང་། གཞན་ཡང་བཀླས་པ་མང་པོ་སོང་གསུང་བ་ལ། གཟིམས་
དཔོན་ཆོས་རྗེ་ཡང་དགོན་པས། ཉི་ཟླ་གཟའ་འཛིན་བྱུང་དུས་འགྱུར་ཁྲིད་རྩེ་བའི་
དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ལམ་ཆེ། གཞན་དེ་ཙམ་མི་འགྲོ་ཞུས་པས། བཀའ་
ལས། ང་ལ་གདོང་པ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པས་བཟླ་ཐེང་རེ་ལ་སྟོང་ཕྲག་རེ་འགྲོ་
བ་འདུག །ཉི་ཟླ་གཟའ་འཛིན་གྱི་འགྱུར་ལ་མ་ལྟོས། ཡིད་མ་ཆེས་ན་ལྷ་མོ་ 20
དཔང་དུ་གཞུག་ནས་མནའ་སྐྱལ་ཆོག །གཞན་ཡང་ཤོང་རྒྱུ་མང་དུ་ཡོད་དེ་ཁྲིད་

རྣམས་ཀྱི་སྒྲོར་སི་ཤོང་བ་འདུག་གསུངས། འཕགས་སྤྱི་ལོ་ཟླ་བ་སྟགས་རྣམས་
པ་དགེ་འདུན་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་ནས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། ཕྱོག་མར་སྤྱན་རས་གཟིགས་
དོན་ཞགས། བཅུ་གཅིག་ཞལ། ཚེ་དཔག་མེད་ལྷ་དག་གསུམ་གྱི་དབང་།
རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་དང་ཀྲི་ཡ་ས་མུ་ཙྪ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདྲིལ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞི་
5 ལྔའི་དབང་རྫོགས་པར་གསན། གཞན་ཡང་རྒྱུད་བཀའི་དབང་འདུས་པ་
འཕགས་ལུགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་གཉིས། བདེ་མཆོག་ལཱུ་ཧི་པ།
དྲིལ་བུ་ཕྱི་དཀྱིལ་དང་ལུས་དཀྱིལ། ནཱ་ལུགས་ཀྱི་འཇིགས་བྱེད་དང་དགྲ་ནག།
གཉིས་ལུགས་ཀྱི་རོ་ལངས་བརྒྱད་སྐོར་དང་དགྲ་ནག ། ཞང་ལུགས་ཀྱི་ཞི་དགུ
མ་སོགས་དབང་བཀའ་ར་མ་དང་། ནཱ་ཕྱོད། གཤིན་རྗེའི་འཁྲུལ་འཁོར།
10 མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པའི་བེའུ་བུམ་སོགས་དབང་རྗེས་གནང་ཁྲིད་ལུང་གི་རིམ་པ་
མཐའ་ཡས་པ་བུམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་དུ་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་ས་ཧ་
ལོའི་ཧོར་ཟླ་ལྔ་པའི་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་གཟའ་སྐར་བཟང་པོ་ལ། སེ་ར་ཐེག་ཆེན་
གླིང་གི་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་ཐེབས་དེ་གླེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེའི་ཚོགས་ཆེས་གནང་བས་
ལྷས་མི་དོག་གི་ཆར་ཕབ་ཅིང་ཀུན་དད་པའི་ས་ལ་བཀོད་དེ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་
15 དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྲུན་བས་སོ། ། དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པ་ཤིང་པོ་བྱི་བའི་
ལོ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དུས་ཆེན་གསུམ་འཛོམ་པའི་
ཧོར་ཟླ་བཞི་པ་ས་ག་ཟླ་བའི་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན། དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་
ཟུར་པ་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་མཁན་པོ། ཁྲི་ལས་གྲོགས་
པ་དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བའི་རྣམ་པར་སྤྲུལ་པ་དགེ་འདུན་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ཀྱིས
20 ལས་སློབ། ཤངས་དགེ་འཕེལ་ཆོས་རྗེ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་བས་གསང་
སྟོན། ལྷའི་བཙུན་པ་བསོད་ནམས་དཔལ་བཟང་གིས་དུས་སྒོ་བ་མཛད་དེ། དང་

པའི་དགེ་འདུན་གྲངས་ཚང་བའི་དབུས་སུ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས་མཁན
སློབ་སོགས་ལ་ཟང་ཟིང་གི་བསྙེན་བཀུར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད་དོ། །ས་སྐྱུལ་
ལོར་གཙང་ནས་སྐུ་སེར་མང་པོས་སྤྱི་གོང་ནས་ཡང་ཡང་སྤྱན་འདྲེན་ཞུས་པ་ལྟར
ཐོན་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ། ཙུ་ཡུག །ཤངས། དབེན་ས་རྣམས་བརྒྱུད་དེ་བཀྲ
ཤིས་ལྷུན་པོར་ཕེབས། དགོན་དེར་ནས་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་འབྲུག་གི
སྒྲ་ཆེན་པོ་སྒྲོགས་པ་དང་། འཇའ་འོད་མེ་ཏོག་གི་ཆར་སོགས་ལྟས་ཡ་མ་བྲུང་
མང་དུ་བྱུང་། ཁྲིམས་ཤིན་དུ་ཆེ་བར་ལས་དག་པ་འགས་སྤྱན་རས་གཟིགས་སུ
མཐོང་། ཉིན་རེ་བཞིན་དགོན་པའི་མདུན་གྱི་ཐང་དེར་གླེགས་བམ་གསུངས།
མི་དོག་གི་ཆར་ལག་ཏུ་བཟུང་ཚོག་པ་ཙམ་བབས། བསྙེན་རྫོགས་བརྒྱ་ཕྲག
མང་པོ་གནང་། དེ་ནས་ཁྲོ་ཕུར་ཕེབས། ཁྲོ་ཕུ་ལོ་ཙཱ་བས་བཞེངས་པའི་
བྱམས་པ་བོད་གངས་ཅན་ན་སྐུ་ཚད་ཆེ་བ་དེ་ཉིད་ལ་མཇལ་ཞིང་སྨོན་ལམ་གནང་
བས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ལ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་ཞལ
གཟིགས། རྒྱལ་མཁར་རྩེར་སྤྱན་དྲངས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གདུང་
ཚ་བརྒྱད་དུ་བགོས་པའི་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲའི་རྟེན་སྐལ་གྱི་འཕེལ་གདུང་ལ
མཇལ་ཞིང་སྨོན་ལམ་གནང་བས་རིང་བསྲེལ་བཙྭ་ལྟ་རང་བབ་ཏུ་ཕྱུག་ཏུ་བྱུང་།
དེ་ལྟར་དབུས་གཙང་ཕྱོགས་སུ་མི་ཕྱིའི་ལོའི་བར་དུ་བཤད་སྒྲུབ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར་དེ། གོང་གི་གླེགས་བམ་གྱི་ལུང་བསྟན་དང་། སྔོན་འགྲོ
མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་ལ་ཧོར་པེ་ལའི་སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོས་གོང་དུ་བརྗོད་པ
ལྟར་ཐོག་མ་དང་བར་དང་ཐམ་གསུམ་དུ་འབུམ་ཆེན་གསུམ་ཕུས་རྗེས། གོས
ཡུག་ནག་པོ་བདུན། དེའི་རྗེས་སུ་དཀར་པོ་གཅིག་ཕུལ་བས། ཟླ་མའི་ཞལ
ནས། ངེད་རང་གཉིས་སྐྱེ་བ་བདུན་གྱི་རིང་མི་འཕྲད། དེ་ནས་ཁྱོད་རྒྱལ་པོ

གསེར་གྱི་སིང་ཙ་དང་། ངེད་ཀྱི་ལས་བྱས་པའི་སིང་ཙན་དུ་གར་ཚེ་མཇལ་ནས་
འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་གསུངས་པའི་དམ་ལ་བབ་བ་དང་། ཆོས་རྒྱལ་ཨལ་
ཕྲར་གེ་གེན་ད་ཀར་གྱིས་སྤྲུ་སོར་པཇོ་དགེ་ཨ་སེང་རླབ་ལས་རྫེ་འདིའི་རྣམ་ཕྲར་
ཞིབ་དུ་ཐོས་དེ་བསྐྲོག་དུ་མེད་པའི་དད་པ་ཐོབ་པས་རང་གི་ཡང་རྟ་རྫོ་ཕྲག་ཕྲའི་མི་
5 ཇེ་ན་དོང་ཕྲའི་ཅི་སོགས་དང་གྲོས་བསྡུར་མཛད་ནས། ཇི་སྐད་དུ། ཆོས་རྫེ་རྒྱལ་
སྲས་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས།

གང་ཞིག་བསྟེན་ན་ཉེས་པ་ཟད་འགྱུར་ཞིང་།
ཡོན་དན་ཡར་ངོའི་ཟླ་ལྟར་འཕེལ་འགྱུར་བའི།
བཤེས་གཉེན་དམ་པ་རང་གི་ལུས་ལས་ཀྱང་།
10 གཅེས་པར་འཛིན་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།

ཞེས་དང་། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལས།

སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་བརྒྱ་ལས་རྙེད་པར་འགྱུར།
མིར་སྐྱེ་བ་ཡང་ཤིན་དུ་དཀའ་བས་རྙེད།
གྲོགས་པོ་གང་དག་དད་དང་ཆོས་མཉན་པ།
15 འདི་འདྲ་བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཡང་རྙེད་པར་དཀའ།

ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར། བཤེས་གཉེན་དམ་པ་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་
དང་ཆོས་ཐོས་པ་ཤིན་དུ་རྙེད་དཀའ་བའི་ཚུལ་བསམས་པའི་སྒོ་ནས། རྫེ་འདི་ཉིད་
ལ་གསེར་ཡིག་པ་མངགས་དེ་སྤྱན་འདྲེན་ཞུས་པས། རྫེ་འདི་ཉིད་མཆོད་ཡོན་
མཇོ་ཁར་དངོས་མཇལ་གནང་བའི་གང་ཅིའི་ཞིབ་ཆ་དང་། རི་ཞིག་བླ་མཆོད་
20 དུ་འདུལ་བ་སློབ་དཔོན་བརྩོན་འགྲུས་བཟང་པོ་རྫོང་སྤུ་མཛད། བྱམས་རྒྱ་གནང་
བ་རྒྱལ་པོས་ཐོག་དྲངས་པའི་མི་ཁྲི་ཕྲག་གིས་བདངས་ཀྱང་ཟད་མི་ཤེས་པའི་རྫུ

འཕྲུལ་ངོ་མཚར་ཅན་བསྟན། མི་དྲིའི་ལོར་ཡང་རྒྱལ་པོའི་གདན་འདྲེན་གཉིས་
པ་ཨ་ཪྻ་ས་དར་དྷ་སོགས་སྤྱན་ནས་ཏེ། གསེར་ཡིག་དང་འབུལ་བ་ཕུལ་ཏེ་
གདན་འདྲེན་ཞུས་པས། ཛཻ་འདིས་ཞལ་འཛུམ་གནང་སྟེ་གསུང་བ། རང་ཅག་
སྔོན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པོ་ཡོད་པས་ཁོ་བོས་ཅིས་ཀྱང་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན། བང་
ཆེན་ཁྱེད་ཅག་སྔོན་དུ་སོང་ནས་རྒྱལ་པོ་སོགས་ལ་གོ་བར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་ 5
བཀའ་ཤོག་བཅས་བསྐུར་བས་དེ་དག་ཡུལ་དུ་འཁྱོར་ཏེ་རྒྱ་མཚན་ཞུས་པ་དང་།
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགའ་སྟེ་མཆོད་སྟོན་གྱི་ཆབ་ཆི་ཡལ་ཞེས་པའི་ས་ཆར་གཙུག་
ལག་ཁང་ཆེན་པོ་བཞེངས། མི་གླང་གི་ལོར་སི་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་བསུ་བ་མང་པོ་
དག་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བཏང་། དེ་ནས་ཛཻ་འདིས་ལྷ་ལྡན་སྤྲུལ་པའི་གཙུག་ལག་
ཁང་དུ་སྨོན་ལམ་སྨྲ་བསྡུར་གནང་ཞིང་། ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེར་དྲུག་ལ་ 10
འབྲས་སྤུངས་ནས་ཆིབས་ཁ་བསྒྱུར། རིམ་གྱིས་རྭ་སྒྲེང་གི་རྟེན་མཇལ་མཛད་
དེ་ཞལ་གདམས་གནང་བ་ནི།

ངེད་སོག་པོའི་རྒྱལ་པོས་སྤྱན་དྲངས་ནས།
ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་གནས་སུ་འགྲོ་ཤར་ཀྱང་།
དུས་མི་འགྱངས་བཞིན་དུ་འཁོར་བགྱིད་པས། 15
དེ་བར་དུ་སེམས་ལ་བཞག་བྱ་ནི།
གནས་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཆོས་ཀྱི་སྡེ།
གཞིས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་འཁོར་བཅས་ཀྱི།
དོན་འཛིན་འབྲས་ལེ་པར་མ་ཤོར་ཞིང་།
རང་རྒྱུ་འབྲས་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་། 20
ལས་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་འབད་ཀྱང་འཚལ།

ཞེས་སོགས་གསང་། །ཕབས་སྐྱེལ་དུ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་བླ་ཆེན་
རྣམས་དང་། ས་སྐྱོང་བཀྲ་ཤིས་རབ་བརྟན་སོགས་བྱོན། ས་སྐྱོང་བཀྲ་ཤིས་
པས་ཆིབས་ཡོབ་ལ་འཛུམ་ནས།

བསྟན་པའི་དཔལ་གྱུར་བླ་མའི་ཞབས་པད་བརྟན།
5 བསྟན་འཛིན་སྐྱེས་བུས་ས་སྟེང་ཡོངས་ལ་ཁྱབ།

ཅེས་ཚིག་རྐང་གཉིས་འཕྲུལ་རྩོམ་མཛད་ཐོག །མཆི་མས་བརླངས་དེ་གསུང་
གྱུ་ས་བྱུང་བས།

བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག་མངའ་ཐང་འབྱོར་བ་རྒྱས།
བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག

10 ཅེས་ཆིབས་ཐོག་ནས་གནང་ངོ་། །དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཉ་མཚོ་སྟོད་དུ་ཕེབས།
དགོན་པས་གཙོས་པའི་སྐུ་སེར་གྱི་ཁྲིམས་ཆེན་པོ་ཚོགས་དེ། གསེར་སྤྱང་སྟོང་
ཕྲག་གསུམ་ཙམ་གྱིས་གཙོས་པའི་ཟང་ཟིང་གི་འབུལ་བ་རྒྱ་ཆེར་ཕུལ། བླ་མའི་
རྣལ་འབྱོར། ཡི་གེ་དྲུག་པའི་བཟླས་ལུང་གནང་། རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་
སྟོང་ཕྲག་དུ་ཉེ་བ་སོགས་གནང་སྟེ་ཀུན་ཀྱང་ཐར་བའི་ལམ་ལ་བཀོད། བཞུགས་
15 ཁྲིའི་རྒྱབ་ཡོབ་ཀྱི་རྡོ་ལ་ཕྱག་རྗེ་ཆེན་པོ་ཕྱག་བཞི་པའི་སྐུ་རང་བྱོན་གསལ་
བར་བྱུང་། དེ་ནས་རྨ་ཆུའི་འགྲམ་དུ་བཞུགས་སྐར་ཕེབས་པ་ན། ཚུར་མཐོང་
གི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆུ་འདི་ཁ་ཙང་ཆེ་བས་རེ་ཞིག་སྒྲོལ་བར་མི་ནུས་སོ། ཞེས་
སྨྲ་བ་ལ། སང་ནས་ལངས་དེ་བལྟས་ཙ་ན་དོང་ཕུས་ནུབ་ཙམ་ལས་མི་འདུག་
པས་ཐམས་ཅད་སྨྲ་སི་ཤེས་པའི་ཡ་མཚན་དུ་གྱུར། རིམ་གྱིས་ཕེབས་པས་
20 ལམ་ན་གནས་པའི་སི་དང་སི་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱིས་བསུས་དེ་བསྙེན་བཀུར་ཚད་
མེད་ཞུས། ནུབ་ཅིག་སོག་པོའི་ལྷ་འདྲེ་ཧ་མོང་ཧ་ཁྲེ་ལ་སོགས་ཀྱི་མགོ་བརྙན་

ཨན་མང་པོ་ཞིག་ཆོས་སྐྱོང་བེག་ཙེས་ཁྲིད་ནས་འོངས་པ་དམ་ལ་བཏགས་ཏེ་ཆོས་
བྱེད་རྣམས་ལ་བར་ཆད་མི་བྱེད་པའི་ཁྲོ་བོར། གཏོར་གྱི་བསྡུ་བ་རྣམས་ཀྱང་རིམ་
གྱིས་འགྲོར་ལ། སེ་ཆེན་ཧོར་ཐའི་ཙེས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཕྱག་བཞི་པར་མཐོང་།
དེ་ནས་རི་པ་གྱིས་ཕེབས་པ་དང་ས་སྟག་ལོའི་ཧོར་ཟླ་ཟླ་བའི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན།
སྐུ་དར། རྒྱ་གླིང་། ལས་ཚན་གོ་རིམ་སོགས་གོང་མ་རྒྱལ་པོའི་བླ་མ་ལ་འོས་ 5
པའི་ཆེ་བ་དང་བཅས་ཏེ། གླང་པོ་ཆེ་ས་ལ་རབ་བརྟན་འཆི་མེད་དབང་པོའི་ཁྲུས་
ཀྱི་རྫིང་བུར་དལ་གྱིས་རྒྱ་བ་ལྟར་ག་ཤེགས་པའི་གཡས་གཡོན་དང་རྒྱབ་རྣམས་
སུ། རྒྱ་དང་སོག་པོ་སྐྱ་སེར་གྱི་དྭ་པ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོས་ས་གཞི་མཐའ་དག་
གཡོགས་པ་ལྟར་བསྐོར་ཏེ་ཕེབས་པ་ན་ཚེ་རིང་གནམ་གྱི་ཞི་མོང་ལ་བརྟེན་ནས་
རྟོད་དམ་ཀྱིས་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་ཨལ་ཐན་རྒྱལ་པོ་ཉིད། མཐའ་འཁོབ་མུན་ 10
པའི་གླིང་དཀར་པོར་བྱས་པའི་བཟ་ཆད་དུ་གོས་དཀར་པོ་གསོལ་ཏེ་འཁོར་ཁྲི་
ཕྲག་ཙམ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་བཙུན་མོའང་འཁོར་མང་པོ་དང་བཅས་ཏེ་འོངས་
ནས། མཆོད་ཡོན་མཇལ་བའི་དགའ་སྟོན་གྱི་ཐོག་མར། དངུལ་སྲང་ལྔ་བརྒྱ་
ལས་གྲུབ་པའི་མཎྜལ། གསེར་གྱི་པོར་པ་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་ཁྲི་ཚད་ཤོང་བ་ཞིག
རིན་པོ་ཆེས་བཀང་བ་སོགས་འབུལ་བ་ཚད་མེད་པ་ཕུལ། དེ་ནས་ཁྲོམ་འབུམ་ 15
ཕྲག་ཙམ་འཚོགས་པའི་དབུས་སུ་མཆོད་ཡོན་ཉི་ཟླ་ཟུང་གཅིག་ཕེབས་ཏེ། ཧོར་
ཐའི་ཙེས་གདན་བདར། ཀུ་ཤྲཱི་བཀྲིས་ལོ་ཙཱ་བསྒྱུར་ཏེ། སྔོན་ནས་གནས་ཀྱི་
རིགས་ལས་ཆད་པས་སྤོབས་ཆེ། རྒྱ་བོད་ཧོར་གསུམ་དྲག་པོས་དབང་དུ་
བསྡུས། ས་སྐྱ་པ་དང་མཆོད་ཡོན་དུ་འབྲེལ་ཏེ་ཆོས་དར། སྨེར་གོ་གན་ཐེ་སྟུར་
རྒྱལ་པོ་ནས་ཆོས་ཆད། ལས་སུ་སྡིག་དང་ཟས་སུ་ཤ་ཁྲག་ཁ་ན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ 20
པའི་མུན་ནག་ཁྲག་མཚོའི་གླིང་ལྟ་བུར། མཆོད་ཡོན་ཉི་ཟླ་ཟུང་གཅིག་གི་བཀའ་

ཕྲིན་ལས། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལམ་བཟོད། ཁྲག་མཚོ་འོ་མར་བསྒྱུར་བ་འདི་
བཀའ་དྲིན་ཆེ་བས། ཕྱོགས་འདི་ན་ཡོད་པའི་རྒྱ་བོད་ཧོར་སོག་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་
དགེ་བ་བཅུའི་ཁྲིམས་ལ་གནས་པ་དགོས། ཉི་མ་དེ་རིང་ནས་ཁྱད་པར་སོག་པོ་
རྣམས་ལ་ཁྲིམས་སུ་བཅས་པ་ནི། སྔར་སོག་པོ་ཤི་བའི་རྗེས་སུ་དྲག་ཞན་གྱི་
རྣམ་དབྱེ་རང་གི་ཆུང་མ་བྲན་གཡོག་རྟ་ནོར་སོགས་སྲོག་གཅོད་པ་ཡིན་ནའང་།
ད་ཕྱིན་ཆད་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྟ་ནོར་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཛེ་ཙམ་
བློས་འཚམ་པར་བཅད་ནས་དགེ་འདུན་དང་བླ་མ་ལ་ཕུལ། བསྔོ་སྨོན་ལམ་
ཞུ། ག་ཤིན་པོའི་རྗེས་སུ་དམིགས་པའི་སྲོག་གཅོད་གཏན་ནས་མ་བྱེད། གལ་
དེ་སྔར་བཞིན་མི་བསད་པ་བྱུང་ན་ཁྲིམས་ཀྱིས་ལུས་སྲོག་དང་འབྲལ་བ་ཡིན། རྟ་
ཕྱུགས་བསད་པ་བྱུང་ན་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནོར་ཐམས་ཅད་འཕྲོག །བླ་མ་དང་དགེ་
འདུན་གྱི་ཆ་ལུགས་ཅན་ལ་བརྡུང་བཙོག་སོགས་ལག་བཞག་པ་བྱུང་ན། ལག་
འཇོག་མཁན་གྱི་གཞི་མ་ཐམས་ཅད་གཏོར། སྔར་ཨོང་གོད་དུ་གྲགས་པ་ག་ཤིན་
པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་བྱས་པ་ལ་མིང་བཏགས་པའི་བླ་བ་བྱུང་རེས་ཀྱི་ཉ་
སྟོང་བརྒྱད་གསུམ་ལ་རྟ་ཕྱུགས་བསད་པའི་ཁྲག་གིས་མཆོད་པ་དང་། ལོ་དུས་
ཀྱི་མཆོད་པ་ལ་དྲག་ཞན་གྱི་དབྱེ་བ་མང་ཉུང་མཐའ་ཡས་ཤིག་གསོད་པ་རྣམས།
དེང་ཕྱིན་ཆད་ནས་བཟུང་རྟེན་དེ་རྣམས་མེ་ལ་བསྲེགས་ནས། ལོ་ཟླའི་དུས་ཀྱི་
མཆོད་པར་སྲོག་གཅོད་པ་གཏན་ནས་མ་བྱེད། གལ་ཏེ་བྱས་པ་བྱུང་ན་ཁྲིམས་
ཀྱི་ཆད་པ་རྟ་ནོར་གང་བསད་ཀྱང་དེའི་བཅུ་འགྱུར་འཕྲོག །ཨོང་གོད་མེ་ལ་མ་
བསྲེགས་ན་ཁྱིམ་གཏོར། ཨོང་གོད་ཀྱི་ཚབ་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག
པའི་སྐུ་རི་འཇོག་པ་དང་། དེ་ལ་ཡང་དཀར་གསུམ་གྱི་མཆོད་པ་མ་གཏོགས
ཤ་ཁྲག་གིས་མཆོད་པ་གཏན་ནས་མ་བྱེད། གཞན་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགེ

བ་ལ་འབབ་ལ། ཉ་སྟོང་བརྒྱད་གསུམ་ལ་བསྙེན་གནས་སྲུངས། རྒྱ་བོད་ཧོར་
ཀུན་ལ་དགོས་མེད་ཀྱི་འཕྲོག་འཇོམས་མ་བྱེད། མདོར་ན་བོད་ཡུལ་དབུས་
གཙང་དུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལྟར། ཡུལ་ཕྱོགས་འདིར་ཡང་བྱ་དགོས་ཞེས་ཁྲིམས་
མང་དུ་བསྒྲགས་སོ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བརླབས་ལུང་གནང་བ། ལོ་ཏྲ་བས་
སོག་པོའི་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཏེ་ཀུན་གྱིས་གོ་བས་མཆོག་དམན་མཐའ་དག་ཡི་གེ་
དྲུག་པ་བཟླ་བ་ལ་བརྩོན་པར་གྱུར། དེའི་ཚེ་འཇའ་འོད་ཀྱི་གུར་དང་མེ་ཏོག་གི་
ཆར་མང་དུ་བབ། དེ་ནས་མཚོ་སྔོན་ཞིབ་པར་གསུང་གླེང་གནང་བའི་སྐབས།
རྒྱལ་པོས་སྔོན་འཕགས་པ་ཞིང་ཀུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པའི་ཚོང་སེ་
ཆེན་རྒྱལ་པོ་དང་ཁྱོད་བླ་མ་འཕགས་པར་གྱུར། ཁྱེད་ཀྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་
ལ་རབ་གནས་མཛོད། ང་དེ་ནས་ད་བར་གང་དུ་འཁྲུངས་ཞེས་སྔོན་གནས་རྗེས་
དྲན་གྱི་ཞུ་བ་ཕུལ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཞལ་འཛུམ་སྟེ་གསུང་བ། རང་
ཅག་ད་ལྟ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མཇལ་བ་ཙམ་མིན་གྱི་སྔོན་ནས་མང་དུ་མཇལ་ཕྲད་བྱེད་
པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཨལ་ཐན་རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་སྔོན་ཐུབ་དབང་གི་དུས་སུ་ཀོ་ས་ལའི་
རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་དུ་གྱུར་ཅིང་། པོག་ཏ་ཆིང་གིས་ཀྱི་རིགས་ལས་ཧོ་བི་ལའི་
སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ཏོ། ཁོ་བོ་འཕགས་པ་བླ་མར་གྱུར་པ་དེ་སྤྱན་དྲངས་དེ
རྒྱལ་པོ་དང་བཙུན་མོ་གཉིས་ལ་ཀྱཻ་རྡོར་གྱི་དབང་བསྐུར་བ་ལ། འབུལ་བ་ཆེན་
པོ་བྱས་དེ་དེ་ཤྲཱིའི་ཚོ་ལ་སོགས་གནང་ངོ་། །སེ་ཆེན་ཧོང་ཐའི་ཇི་འདི་སྔོན་མ་ག
དྷའི་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོར་གྱུར། ག་ཤྲཱི་པཎྜི་འདི་སྔོན་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་ལྡན
ཤེས་རབ་དང་། འཕགས་པ་བླ་མའི་དུས་སུ་ལོ་ཙཱ་བ་ཧ་ནག་པར་གྱུར་ཏེ་རྒྱལ
པོ་དང་འཕགས་པ་གཉིས་ལ་ལོ་ཙཱ་བ་བྱས། དེང་སང་ཡང་དེ་ང་གསུམ་གྱི་ལོ
ཙཱ་བྱས་པས་འདི་དང་ལན་གསུམ་དུ་ཁོ་བོའི་སློབ་མར་གྱུར། ཅེས་སོགས་

བཀའ་ལན་དང་བཅས་དེ་རིགས་ལྔ་མཆོད་པའི་དར་ཆོན་སྣ་ལྔ་པ་ལ་སྐུ་བསྟུང་རྡོ་
རྗེའི་མདུད་པའི་རྒྱུས་སྨྲས་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཕོར་པ་འབྲུ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་
བཀང་བ་ཞིག་རྒྱལ་པོ་ལ་གནང་ངོ་། །དེ་ནས་མཆོད་ཡོན་མཇལ་བའི་ས་དེར་
གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པའི་ས་བདུལ། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་དང་། རྡོ་
5 རྗེ་བླ་མ་དང་། རྡོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་འདྲ་སོགས་བཞུགས་པའི་ལྷ་ཁང་རེ་རེ་དང་བཅས་རྒྱ་
ནག་གི་ལུགས་སུ་བཞེངས། ལུགས་རི་རིམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐོར་བ་མིང་
ཐེག་ཆེན་ཆོས་འཁོར་གླིང་དུ་བཏགས། དེ་སྐབས་སྟོང་འཁོར་ཆོས་རྗེ་ཡོན་དན་
རྒྱ་མཚོ་བསྐྱེད་རྫོགས་དང་འདོད་ཆོས་ཞུ་བར་འབྱོར་བ་ལྷུར་རེ་བ་ཡོངས་སུ་
བསྐང་། དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་གསེར་གྱི་ཕོར་པ་ཆེན་པོ་ཙུ་དིག་གིས་བཀང་བ་
10 སོགས་ཡོ་བྱད་ཤིན་ཏུ་ལེགས་མང་དང་བཅས་དྷ་ལའི་བླ་མ་བཛྲ་དྷ་ར་ཞེས་ཁྱབ་
བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ལས་ཀ་ཕུལ། རྒྱལ་པོ་ལའང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྷའི་ཚངས་
པ་ཆེན་པོ་ཞེས་མཚན་གསོལ། སེ་ཆེན་སྟོང་ཐའི་ཅི་དང་ག་ཤྲི་པཀྴི་སོགས་ལ་
རང་རང་གི་བབ་དང་བསྟུན་པའི་ལུགས་ཐུང་གི་ཆོ་ལོ་གནང་ངོ་། །ལྷའི་ཚངས་
པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གསེར་སྲང་བརྒྱ་ལས་གྲུབ་པའི་ཐམ་ཀ་འབྲུག་སྐེར་མོ་ལྔས་
15 མཚན་པ། ཁ་རིས་ལ། རྡོ་རྗེ་འཆང་དྷ་ལའི་བླ་མའི་ཐམ་ཀ་རྒྱལ་ཞེས་ཧོར་
ཡིག་གསར་དུ་ཡོད་པ་དང་། གསེར་ལས་གྲུབ་པའི་དབུ་རྒྱན། བུམ་པ་
སོགས་ཡོ་བྱད་ཁྱད་འཕགས་རྣམས་ཕུལ། རྒྱལ་རིགས་གསུམ་སོགས་བཙུན་
པ་བརྒྱ་རབ་བྱུང་མཛད། དབུས་སུ་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་སོགས་ལ་འགྱེད་
མང་ཇ་སོགས་ཀྱི་འབུལ་བ་སྤྱོབས་ཅན་བཏང་། དཔོན་པོ་སོ་སོས་འབུལ་བ་རྣམ་
20 སྨྲས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་གི་མཛོད་ལྟ་བུ་སྤྲོས། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དང་དཔོན་སོ་སོར་འདོད་
ཆོས་རྒྱས་པར་གནང་། རབ་བྱུང་བསྐྱེད་རྫོགས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱལ་པ་བསྒྲུབས་

དོར་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ནང་དུ་རྒྱ་ནག་གོང་མ་ཡུང་ཡི་རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་ཁམས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྐབས་གནས་གྲོག་ཆེང་ཀླིའི་མཚན་དང་། ཐམ་ཀ་སོགས་ཕྱུལ་དེ་གདན་
འདྲེན་ཞུས། སྐབས་དེ་དག་ཏུ་རྒྱ་ནག་གི་མི་དཔོན་བྱུབས་འབྱུལ་བ་དང་། སྐྱི་
འགྲོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྙེན་བཀུར་བ་ནི་གྲངས་ལས་འདས་ཤིང་། ཀུན་ལ་ཕན་པ་
དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ས་བོན་ཡང་དག་པར་བསྟན། རབ་བྱུང་བསྙེན་ 5
རྫོགས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱལ་བ་བསྒྲུབས། ཀློ་དང་འཆོས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་པར
མཛད། དེ་ནས་སྐར་ཆེན་མདོ་ཁམས་ཡི་ཐང་ཕྱོགས་སུ་བདེག ། སྐབས་ཞིག་
ཨལ་ཐན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོས་གདན་འདྲེན་ཞུས་པ་ལ། རི་ཞིག་སྐུ་ཚབ་ལ་སོག་
ཡུལ་དུ་སྟོང་འཁོར་ཆོས་རྗེ་ཡོན་དན་རྒྱ་མཚོ་རྫོང་སྤྱ་མཛད། ཐུགས་འབྲུག་གི་
ཡོར་ཡི་ཐང་དུ་དགོན་པ་འདེབས་པ་དེར་གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་ཐུབ་ཆེན 10
ཁམས་གསུམ་ཟིལ་གནོན་རྒྱབ་མགོ་རི་བཞི་པ་བཞེངས། དགོན་པའི་མིང་ཐུབ་
བསྟན་བྱམས་ཆེན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྡེ་ཞེས་བཏགས།
རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་བརྒྱ་ཕྲག་བརྒྱལ་བ་བསྒྲུབས། ཐུགས་སྤྲུལ་གྱི་ཡོར་
ཆབ་མདོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གདན་འདྲེན་པ་ལྟར་ཕེབས་དེ་འདོད་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཕབ།
རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཨལ་ཐན་དེ་དགུང་ལོ་དོན་དྲུག་གི་ཐོག་ཆུ་ཏ་ལོར་སྐུ་གཞི་ 15
ཆེན་པོས་གཤེགས་པ་ལྟ་བུ་གྱུར་པའི་ཚེ་དཔོན་ཆེན་དང་བློན་འབངས་འགར་
ཞིག་གིས་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་གི་ཕྱོགས་སུ་ཁ་གཏོང་བྱས་པ་ལ། སྟོང་འཁོར་
སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེས་དཔོན་འབངས་མཐའ་དག་བསྡུས་དེ་མི་རྟག་པའི་ཆོས་
བཤད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་གསུངས་པས། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་བསྟན་པ་འཛིན་ 20
པའི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག་ཆོས་རྒྱལ་གསུམ་

ས་བཀོས་ཏེ་བསླང་ནས་ཞབས་ལ་ཕྱུལ་བས་ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་འཛའ་འོད་
ཀྱི་དྲ་བས་ཁྱབ་ཅིང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་བབ། ཧཱུྃ་དང་ཧྲཱི་སོགས་ཡི་གེ་དང་རིང་
བསྲེལ་མཐའ་ཡས་པ་བྱུང་། ཕྱི་ཉིན་དུ་དངུལ་སྤུང་སྤོང་ལམ་གྲུབ་པའི་མཆོད་
ཉིན་བཞེངས་པ་ལ་རབ་གནས་མཛད། དེ་ནས་མི་ཡག་གི་ལོར་སེང་གེ་རྡྭ་གུ
5 རྫུང་རྒྱལ་པོ་ག་ཤེགས་པའི་དགོངས་རྫོགས་བསྒྲུབས་ཏེ་དགེ་བ་རྣམས་རྫོགས་
བྱང་དུ་བསྔོས། ཉིན་གཅིག་ནགས་འཁྲིར་རི་བ་ཡོད་པའི་རི་ཞིག་ལ་ཕེབས་
པས། དགེ་སློང་ན་བཟའ་ཧྲུལ་ལེ་བཞེས་པ་ཞིག་དང་མཉམ་ཕྱག་མཛད་གསུང་
གླིང་མང་དུ་གནང་སྟེ་དེ་ནགས་གསེབ་ལ་ཡུད་ཀྱིས་བཞུད་སོང་བས། སྐུ་འཁོར་
རྣམས་ཀྱིས་དྲི་བ་ཞུས་པར། རྒྱལ་ཟླ་ཕྲོག་སྟེང་ནས་གྲུབ་ཆེན་ཐར་པའི་རྒྱལ་
10 མཚན་ཁོ་བོ་འགྲོ་ཁར་ཐུག་པ་ལ་བྱོན་པར་འདུག་གསུང་། ཚུང་ཞིག་སྐུང་བའི་
ཚུལ་མཛད། དབུས་གཙང་གི་གདན་འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡར་ཕེབས་དགོས་
པའི་ཞུ་བ་འབུལ་ཀྱང་། ཇོར་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་པོས་གདན་འདྲེན་ཞུས་པ་ལྟར་དེར་
ཕེབས་ཏེ་ཀྱི་ཇོར་གྱི་དབང་སོགས་གནང་ཞིང་། དེར་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་གཙུགས་
འདུག་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་རྒྱས་པར་མཛད། དཀར་པོ་ཞི་དྲུག་གི་ས་བྲིའི་
15 ལོར་ཟླ་བ་དང་པོའི་མཇུག་ནས་ཚུང་ཟད་བྲོ་འཚལ་བའི་རྣམ་པ་བསྟན། རྒྱ་ནག་
གོང་མ་རྒྱལ་པོས་ཕོ་བྲང་དུ་ཕེབས་དགོས་པའི་གདན་འདྲེན་དུ་མི་བརྒྱད་ཀྱིས་
གཉའ་པ་ནས་བདེགས་པའི་གསེར་ཡིག་པ་མངགས་ནས་ཀུན་དིང་དུ་ཀོ་ཀླུའི་
མཚན་ཕུལ། ཉིན་འབྲེལ་དུ་དགོངས་ནས་ཕོ་བྲང་དུ་ཕེབས་པའི་ཞལ་བཞེས་
མཛད། ནག་པ་ཟླ་བ་ནས་སྐྱུང་བབས་ཏྲི་བའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ་གསུང་མགུར་ཐ
20 མ་གནང་། དེའི་ཚེ་དཔོན་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཤིན་ཏུ་གདུང་སྟེ་རྗེ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་སྐུ་སྐྱེ་ཉིང་མ་ངེད་ཀྱི་རིགས་སུ་འཁྲུངས་པ་ཅིས་ཀྱང་གནང་དགོས་

ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཧཱུྃ་ཉིད་ཀྱིས།

སྐྱབས་བསླུ་མེད་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འདུད།
ཀྱི་ཨངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་ཧོར་གྱི་ཡུལ།
ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་བ་ཀུན་ཚོགས་པར།
ཁྲོང་གསེར་གྱི་རྒྱལ་པོས་གཙོས་གྱུར་པའི། 5
བཙུན་དང་ལྡན་གྱི་སྦྱིན་བདག་སློབ་མ་རྣམས།
སྔོན་དགེ་ལེགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་དམན་པས།
དུས་རིང་སང་རྟེན་འབྲེལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས།
སླར་སྨོན་ལམ་མཐུ་ལས་ཕྱི་མར་ཡང་།
ཚུལ་འདི་ལྟར་ཐེག་ཆེན་ལམ་བཟང་ནས། 10
ཁྱེད་སྐལ་ལྡན་འདྲེན་པའི་དཔལ་དུ་འགྱུར།

ཞེས་པ་ནས།

སྣང་ཚུལ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཆོས་འདི་ལ།
བདེ་སྟེར་གྱི་སྒོ་གསུམ་སྤྱོད་ཡུལ་བྱས།
སྐུ་རེས་ཀྱང་པན་བདེའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར། 15
དཔལ་མཁའ་འགྲོ་བཅུ་གསུམ་བླ་མ་དང་།
དབྱེར་མེད་ཀྱི་མགོན་ལ་འཕྲིན་ལས་ཞུ།

ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་སྐུ་དངོས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་མཐར་མ་རྫོགས་དེ་ནག་
ཀླའི་ཉེར་དྲུག་གི་ཕོ་རིངས། སྤྲུལ་སྐུ་རགས་པའི་ཟ་མ་ཏོག་ལས་ཡོངས་སྐུ
ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ལོགས་སུ་ཕྱེ་ནས། ཧཱུྃ་བཙུན་འཛམ་དཔལ་སྙིང་པོའི་དྲུང་ 20
དུ་ག་ཤེགས་སོ། །སྐུ་གདུང་ཞུགས་ལ་ཕྱུལ་བས་བདེ་མཆོག་དང་། སྤྱན་རས་

གཟིགས་ཀྱི་སྐུ། ཡིག་འབྲུ་མང་པོ་དང་། དབུ་ཕྱོད་རིལ་པོར་ཕེབས། རིང་
བསྐྱིལ་གྱི་ཕྱུང་པོར་གྱུར་པ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་བཀྱེ་ བས་སོ་སོས་ གདུང་རྟེན
གྲངས་མེད་བཞེངས་པ་ནི། ཆོས་རྒྱལ་སྲུ་ངན་མེད་ཀྱིས་མཆོད་རྟེན་བྱེ་བ་བཞེངས་
པའི་མཆེད་ཟླར་གྱུར་ཏོ།། །།
5 དེ་ནས་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་རྒྱལ་དབང་བཞི་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་
བཟང་པོ་ནི། རྒྱལ་དབང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་དེ་གོང་དུ་བྱུང་བའི་བཀའ་
ཆེམས་དེ་དང་། གཞན་ཡང་།

མི་གནམ་བསྔོས་ཀྱི་དགའ་བ་སྐྱེད་བྱེད་རྒྱལ།
མཚན་ཀུན་དུ་རྒྱས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ།
10 དཔལ་ཡར་གྱི་ངོ་བཞིན་གོང་དུ་འཕེལ།

ཞེས་པའི་དོན་གནམ་བསྔོས་ནི་ཆིང་གིས་ཀྱི་རྒྱལ་བརྒྱུད་དེའི་རིགས་སུ་འཁྲུངས་
པས་ཡབ་ཡུམ་སོགས་ཕྱོགས་དེའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་
དང་། ཡོན་ཏན་ཞེས་པའི་མཚན་ཟུར་དངོས་སུ་ཕྱོན་པའི་བཀའ་ཆེམས་གནང་བ
བཞིན་ ཆེན་པོ་ཧོར་ ཀྱི་རྒྱལ་ཁམས་ མཐའ་ དག་ཏུ་འཛམ་ མགོན་བླ་ མའི་ རིང་
15 ལུགས་དྲི་མ་མེད་པས་ཁྱབ་ པར་ མཛད་ པའི་དོན་དུ་དགའ་ ལྡན་ མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་
གནས་ནས་སྐར་ མདའ་ འཕངས་པ་ བཞིན་སེང་གེ་ཧུ་ག་ཏུང་ རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཆེ་
བ་སྨུ་མེར་ དཱའི་ཆིང་ཇོང་ ཐའི་ཅིའི་ བཙུན་མོ་དཱ་ རེའམ་ བཱ་ཧན་ཙོ་ལའི་ལྷུམས་ སུ།
ས་བྱི་ནག་པ་ཟླ་བའི་གནམ་གང་གི་ཉིན། ཁྱིའུ་དཀར་པོ་ཞིལ་ འཁྱིང་ ཕྱོགས་
པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཞུགས་སོ། །དེའི་ཚེ་ཡུམ་གྱི་གུར་ལ་འཇའ་ཁ་དོག
20 ལྔ་པ་ལན་མང་པོའི་བར་དུ་ཟུག་པ་དང་། མེ་ཏོག་གི་ཆར་བབས་པ་ཀུན་གྱིས་
མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་ལ་ མཚན་མང་པོ་ཡང་ ཡང་

བྱུང་བ་དང་བཅས་ས་མོ་གླང་གི་ལོའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཟླ་བའི་དགའ་བ་དང་པོའི་ཉི་
ཤར་གྱི་དུས་སུ། པདྨ་དཀར་པོ་འདམ་གྱི་སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས་པ་ལྟར་མངལ་
གྱི་ཉེས་པའི་རྒྱ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཏེ། དགུང་ལོ་གསུམ་ཙམ་ལོན་པའི་བོང་
ཚོད་ཙམ། གསེར་གྱི་མཆོད་སྡོང་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའི་གཟི་
མདངས་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཕྱག་ན་ཤེལ་གྱི་འཕྲེང་བ་བསྣམས་བཞིན་དུ་ 5
འཁྲུངས་སོ། །ཉིན་གཅིག་ཡུམ་ལ་ལྷ་ཁང་ནས་བཀའ་འགྱུར་གྱི་མ་དུམ་སྤྱན་
དྲོངས་ཤིག་གསུངས་པ་ལྟར་བླངས་པས། གླེགས་བམ་ལ་གཟིགས་ཏེ་འདི་ནི་
ངའི་རྣམ་པར་ཐར་པའོ་ཞེས་གསུངས། གླེགས་བམ་ཁ་ཕྱེ་བས་དམ་ཆོས་པད་
དཀར་གྱི་ནང་གི་དོན་ཡོད་ཞགས་པའི་རྣམ་ཐར་བྱུང་བས། སྤྱན་རས་གཟིགས་
ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པར་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཆེས་ཤིང་གསོལ་བ་འདེབས་པར་བྱེད། 10
དུས་སྟོ་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་རྩིག་པ་དང་། ཆོས་འཆད་པའི་རྣམ་པ་དང་རྗེ་ཚུང་ཅུ་
མང་པོ་བསགས་ཏེ་གྲལ་དུ་བསྒྲིགས་ནས། འདི་རྣམས་བླ་མ་ཡི་དམ་སངས་
རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐུ་འདི་དང་འདི་འདྲ་ཡིན་ཞེས་སོགས་གསུངས། ཉིན་
གཅིག་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ། ལས་ག་ཤིན། རྣམ་སྲས། ཕྱག་
བཞི་པ། གུར་ཞལ་སོགས་ཆོས་སྐྱོང་མང་པོ་ཞལ་གཟིགས་ནས་རྣམ་འགྱུར་ 15
འདི་ལྟ་བུ་དང་བཅས་དེ་བྱོན་བྱུང་གསུང་སྟེ་དེ་དག་གི་ལྟད་མོ་མང་པོ་མཛད། ལོ་
འཁོར་ནས་ཡབ་ཀྱི་མཆོད་ཁང་ལ་རབ་གནས་བྱེད་པའི་དུས་སུ་སྤྲུལ་སྐུ་འདིས་
རྒྱལ་བ་གོང་མའི་སྐུ་ལ་ཕྱག་འཇུབ་གཏད་ནས་འདི་ང་ཡིན་གསུངས། དེར་
འཁོད་པ་མང་པོས་ཕྱག་དབང་ཞུས་པས། ཕྱག་གཉིས་ཀ་དང་ཡ་གཅིག་
སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དྲག་ཞན་གྱི་ཕྱག་དབང་གནང་། གསོལ་དཔོན་པ་སོགས་ 20
ཕྱག་ཕྱི་རྟིང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་ཕྱག་འཇོག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སོ་སོའི་མིང་

ནས་བོས་དེ་ངོས་འཛིན་མཛད་པས་ཀུན་སྨྲ་མི་ཤེས་པའི་དད་པ་ཐོབ་བོ། །བར་
སྐབས་གཅིག་མཇལ་བར་འོངས་པ་རྣམས་ལ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འདི་ཕྲུགས་
རྗེ་ཆེན་པོ་ཕྱག་བཞི་པ་དང་། ཨི་ག་ཀྲུ་དཀར་པོ་དང་། འོད་དཀར་པོའི་ཕྲིག
ལེ་དང་། རལ་པའི་ལྷུང་ཟེ་ཅན་ཕྱུམ་རྩེ་དཀར་པོ་བཞེས་པ་བླ་མ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
5 པ་ཅན་སོགས་མཐོང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་བྱུང་བས། སྐྱེ་རྒུ་མཐའ་དག་རྗེ་
གོང་མའི་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུར་ཐེ་ཚོམ་དང་བྲལ་བའི་ངེས་ཤེས་སྐྱེད་དེ། ཕྱག་
བསྐོར་མཆོད་པ་གསོལ་འདེབས་སོགས་དགེ་བཅུའི་ལས་ལམ་འཕེལ་བར་གྱུར་
ཏོ། །ཆུ་འབྲུག་ལོར་མཁར་སྟོན་པོར་ཀྱུར་དུ་འབྱོན་པའི་གསུང་གནང་བ་ལྟར།
བླ་ཆེན་མི་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་གདན་འདྲེན་པ་དང་། ཚིབས་སྐྱེལ་བ་ཡབ་ཀྱིས་
10 གཙོས་པའི་རྟ་པ་སྟོང་ཕྲག་གིས་བསྐོར་ནས་ཕེབས་དེ་རྗེ་གོང་མ་ཉིད་ཀྱིས་བྱིན་
གྱིས་བརླབས་པའི་གནས་ཁྲུད་པར་ཅན་དེར། གཞུག་མར་གནས་པའི་དགེ་
འདུན་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པའི་བྲེ་བྲག་དུ་མ་ཐོགས་པས་མདུན་བསུར་ཏེ་ཕེབས།
གོང་མ་བཞུགས་ཁྲིའི་ཁར་ཞབས་ཀྱི་པདྨ་རྣམ་པར་བཀོད་དེ། དེར་འཁོད་
པའི་སྐུ་སེར་གྱི་ཁྲིམས་ཆེན་པོའི་དབུས་སུ་རྗེ་གོང་མའི་མཛད་པའི་རིམ་པ་མདོར་
15 བསྡུས་ཙམ་དང་། མ་འོངས་པ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་ལུང་བསྟན་རགས་རིམ་ཞིག
འཇིགས་པ་མེད་པའི་གསུང་གིས་བཀའ་བསྩལ། དེ་ནས་རི་ཞིག་གི་བར་ཕྱག
བྲིས་འདི་ཀློག་ཕྱག་དཔེ་འཛིན་པ་སོགས་ཐུགས་གཉེར་གྱི་རིམ་པ་རྣམས། རིན་
པོ་ཆེ་ཀུན་བཟང་རྩེ་ནས་ཀྱིས་ཕྱུལ་བས་འབད་རྩོལ་ལ་མ་ལྟོས་པར་དཀའ་
ཚེགས་ཆུང་ངུས་མཁྱེན། དེ་ནས་ཕྱག་མཛོད་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོས
20 མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་སོག་ཡུལ་དུ་བྱོན་པའི་གདམས་སྐྱན་ཐོས་དེ་དབུས་ནས་བཏེག།
དེ་དང་མཐུན་པར་སྡེ་དཔོན་ཆེ་ཕྲ་མང་པོ་དང་། སེར་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱིས་

ཕྱོགས་དྲངས་པའི་ཆོས་སྡེ་ཁག་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་གདན་འདྲེན་པ་དང་བཅས་
མཁར་སྤྱོད་པོར་འབྱོར། ཕྱོག་མར་མཇལ་བའི་ཚེ་སྤྱོད་གནས་རྗེ་དྲུང་གྱིས་ངོས་
འཛིན་གྱི་གསུང་ད་ན་བསྐུལ་བས། ཕྱག་མཛོད་ཀྱིས་གཙོས་པའི་དྲུང་འཁོར་
ཉིང་པ་རྣམས། རྗེ་གོང་མ་དྲུན་པས་དགའ་བ་དང་སྐྱེ་བ་སྤྲེལ་མའི་རྣམ་འགྱུར་
སྣ་ཚོགས་བསྟན། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐུར་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་ཁང་རྩེ་བ་དཔལ་འབྱོར་ 5
རྒྱ་མཚོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་མཛོད་ཆེན་པོ་སོག་ཡུལ་དུ་ཐེབས་དུས་གསུང་བ།
ངེད་ན་ཚོད་མཐོས་པས་སོག་ཡུལ་དུ་སྐུ་ཞབས་སུ་སྐྱེབ་པ་ཞིག་མི་ཡོད་འདུག
ཀྱང་། ངེང་སང་དབུས་གཙང་དུ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་བླ་མའི་ཐན་མགོ་ངེད་རང་
ཡིན་པ་ནས་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེར་མཚན་འབུལ་བའི་འབབས་འབྲེལ་འདུག
པས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོན་དན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་མཚན་འབུལ་ 10
རྒྱུ་ཕུལ་བས། དེ་ནས་བཟུང་མཆོག་དམན་ཀུན་ལ་མཚན་འདི་ཉི་བླ་ལྟར་གྲགས་
སོ། །དགུང་ལོ་བཅུ་བཞི་མ་བཞེས་ཀྱི་བར་དུ་ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་
ཀྱི་དོན་དུ་བཞུགས་དེ། ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་སོག་པོ་ཚོ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་འབུལ་བ་
སོགས་ནི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོས་དཔྱ་ཁྲལ་བསྡུ་བ་བཞིན་དང་། དཔལ་འབྱོར་ལོངས་
སྤྱོད་རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བུའི་མཛོད་ལྟ་བུར་གྱུར་དོ། །དབུས་ནས་འཇའ་འཚོ་བྱེད་ཤེས་ 15
རབ་རྒྱལ་མཚན་སོག་ཡུལ་དུ་གདན་འདྲེན་ལ་ཡོང་བ་དང་ཐེབས་གྲབས་ཀྱི་ལྟ་
གོང་གནང་བ་ལ། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་མོ་སོགས་ཀྱིས་ཐབས་དུ་མའི་སྒོ་ནས་བཞོལ་
ཐབས་མཛད་ཀྱང་ཕྱག་མཛོད་ཆེན་པོས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་འཕྲུལ་ཆེན་པོས་
བགེགས་ལས་གྲོལ་བར་མཛད་དེ། རིམ་གྱིས་རྒྱའི་ལྕགས་རི་དང་ཉེ་བའི་ཕྱི་
ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་བརྒྱུད་དེ་མཚོ་ཁར་ཐེབས། དེར་དཔོན་པོ་ཁོ་ལོ་ཆེས་གསོལ་ 20
བ་བདབ་པ་བཞིན་བླ་བ་གཉིས་གསུམ་བཞུགས་ནས་ཕྱོགས་དེའི་སྐྱེ་རྒྱ་རྣམས་ལ་

ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ས་བོན་བསྐྲུན་དེ་སྐད་བདེག །རིམ་གྱིས་རྭ་
སྒྲེང་དུ་ཕེབས་དེ་ཆོས་ཁྲིར་བཞུགས་ནས་ བཀའ་ གདམས་གླེགས་ བམ་གྱི་ཆོས་
གསུངས་ པས་ མེ་ཏོག་གི་ཆར་དང་ འཇའ་འོད་ཀྱི་གུར་ སོགས་ལ་ མཚན་པའི་
ལྟས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བྱུང་། དེ་ནས་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་མངས་
5 རྒྱས་རིན་ཆེན་སོགས་བླ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་བསུ་བ་དང་། ཁྲིམས་ལྡན་ཚུར་སྒྲིག་
འཛིན་པའི་དགེ་འདུན་གྱིས་སྤྱན་བསུས་དེ་དགའ་ལྡན་དུ་ཕེབས་པ་དང་མེ་ཏོག་གི་
ཆར་ཆེན་པོ་བབས། ཡབ་རྗེའི་དབུལ་གདུང་ལ་མཇལ་བའི་ཚེ་འཇམ་མགོན་
བླ་མའི་ཞལ་གཟིགས། ཚོགས་ཆེན་དུ་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བསྩལ། ལྷ་སར་
ཕེབས་པའི་ཚེ་ཁྲིམས་ཁྲི་ཐུག་ མང་པོ་དག་གིས་འདི་འདྲ་བའི་མིག་གི་དགའ་སྟོན་
10 ནི་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྤྲུལ་པ་ཞིག་ཡིན་ནས་ཞེས་གླེང་ཞིང་། ཕལ་ཆེ་བ་དག་ནི་
ཐམས་ ཅད་ མཁྱེན་པ་ བསོད་ནམས་ རྒྱ་མཚོ་དཔལ་ བཟང་པོ་དེ་ཉིད་ དྲན་པའི་
གདུང་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་མིག་ནས་མཆི་མ་འཁྲུག་ཅིང་དག་ནས་གསོལ་འདེབས་
ཀྱི་སྨྲ་ཆེན་པོ་དར་དེར་དུ་སྒྲོག་པར་གྱུར་དོ། །ཆོས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་སེར་འབྲས་
དགའ་ སྐྱོར་ སོགས་ཉེ་འཁོར་གྱི་ དགོན་སྡེ་ གྲངས་མེད་ པའི་ དགེ་འདུན་ རྣམས་
15 འདུས་དེ། ཚུར་སྒྲིག་གི་གོས་རྡུང་བ་ཚད་དང་ལྡན་པའི་ཁ་དོག་གིས་ནམ་མཁའི་
ལམ་ཀུན་ཀྱང་གསེར་གྱི་མདངས་འཛིན་པར་ནུས་པའི་སེར་སྤྲིངས་ཀྱི་འཕྲེང་བ་
རིང་པོར་བསྟར། གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན། བ་དན། རོལ་མོ། མེ་
ཏོག་སོགས་མཆོད་པའི་ཚོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ བཅས་སྤྱན་བསུས་
དེ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་ རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་ཀུ་
20 འཛིན་གཉིས་པ་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་སེང་གེའི་ཁྲིར་ཕེབས། དེར་བསུ་བ་དང་
ཕེབས་སྐྱིལ་དུ་འདུས་ པའི་སྐྱ་སེར་ གྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་ལ་ དགའ་ སྟོན་རྒྱ་ཆེན་པོ

བསྒྲུབས། དེ་ནས་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཁན་པོ་དགའ་
ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ཟུར་པ་ཞལ་སྔ་ནས་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་དང་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་
དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་སློབ་དཔོན་གནང་སྟེ་རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་གྱི་དངོས་པོ་
བཞེས་ནས་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་ཡོན་གནས་བླ་ན་མེད་པར་གྱུར་དོ། །དེ་ནས་བཀྲ་
ཤིས་ལྷུན་པོ་ནས་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ 5
དཔལ་བཟང་པོ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་དབང་ལུང་སོགས་དམ་པའི་ཆོས་མང་དུ་གསན།
བཀའ་ཆོས་གསན་ནས་བཞུགས་ཁྲི་སོགས་དེ་ཕྱིར་འོས་པའི་བཀུར་བཟློས་ཇེ་
མཐོར་གནང་། ཤིང་འབྲུག་གི་ལོའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་སྨོན་ལམ་གྱི་མཆོད་པའི་
གྲལ་དབུར་ཕེབས་ཏེ་ཁྲིམས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་འདུས་པ་ལ་འཕྲུངས་རབས་སོ་བཞི
ལྟུགས་གློག་བཟང་ཞིང་སྒྲ་བརྙན་དག་པ་དང་བཅས་ཏེ་གནང་བས། ཀུན་གྱིས་ 10
བོད་སྐད་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་སྔོང་ལུང་མདའི་སྐད་མ་ཉམས་པ་འདི་འདྲ་ཡ་མཚན་
ཆེ་ཞེས་གླེང་ནས་དད་ཅིང་གུས་པར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་རིམ་མེད་ཀྱི་དགོན་པ་
ཆེ་ཆུང་གི་བླ་ཆེན་རྣམས་དང་ས་སྐྱོང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གདན་འདྲེན་པ་ལྟར་
ཕེབས་ཏེ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པས་དགོན་སོ་སོའི་བླ་མ་གྲྭ་རིགས་རྣམས་
ཀྱི་རེ་བ་ཡོངས་སུ་བསྐང་། དེ་ནས་གཙང་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲྭ་རིགས་སྦྱིན་བདག་ 15
རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་ཞལ་བཞེས་གནང་བ་ལྟར། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་
ནས་གདན་འདྲེན་པར་ཤར་རྩེ་དཔོན་སློབ་དགྲ་འདུལ་འབྱོར། འབྲས་སྤུངས་
ནས་གཙང་དུ་ཕེབས་པའི་ལམ་སྐབས་སུ་མཆོག་དམན་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ཆོས་དང་
ཟང་ཟིང་གི་སྒོ་ནས་ཇོགས་ལྡན་གྱི་དགའ་སྟོན་བསྐྱུར་པར་མཛད། བཀྲ་ཤིས་
ལྷུན་པོར་ཕེབས་ཉིན་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ 20
བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་དབུ་མཛད་པའི་སློབ་དཔོན་

ནམས་ཀྱིས་ཆིབས་བསུ་ལ་ཕེབས་དེ་ཞབས་ཐང་ལ་ཧྲོ་མི་བཞུགས་པ་གཟིགས་
པས། ཆིབས་ལས་བཞོལ་བ་གནང་བར་ལ་ལ་དགེ་བཤེས་གཉེན་སྟོན་པའི་རྣམ་
ཐར་དང་མཚུངས་པ་འདུག་ཅེས་བསྔགས་པ་བརྗོད། དགེ་འདུན་སྟོང་ཕྲག་དུ་ཉེ་
བའི་སེར་ སྤྲེངས་དང་ བཅས་དེ་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ ལྷུན་པོར་ཕེབས་ནས་
5 ཚོགས་སུ་མང་འགྱེད་དང་། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་བརྒྱ་འབུལ་སོགས་རྒྱས་
པར་མཛད་དེ་བཀའ་དབང་བཀའ་ཆོས་ཀྱང་མང་དུ་གསན། དེ་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་
ཆེན་ཕལ་ཆེར་ལ་ཕྱིན་དེ་སྐུ་སེར་ཀུན་ལ་ཐར་པའི་ས་བོན་བསྐྲུན། དེ་ནས་འབྲས་
སྤུངས་སུ་ཕེབས་དེ་རི་ཞིག་ཕུགས་དམ་ཟབ་མོའི་ཉམས་ བཞེས་ལྷུར་ མཛད་ཅིང་
བཞུགས། དེ་ནས་ལྷུགས་པག་ཡོར་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཕེབས་
10 དེ་དཀྱིལ་ འཁོར་རྒྱ་ མཚོའི་གཙོ་བོར་ བཞེངས་ ནས་རྗེ་ འདི་ལ་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་ བའི་
དབང་འབུལ་བ་གནང་། སྐབས་ཤིག་སྟོང་འཁོར་ཞབས་དྲུང་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ།
འཕགས་ པ་ལྷའི་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་འཕགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། བ་སོ་སྤྲུལ་
སྐུ་སོགས་མདོ་སྨད་ དང་རྒྱ་ སོག་གི་བླ་ཆེན་ མང་པོ་ཕེབས་དེ་ཡུལ་ བབས་དང་
བསྟུན་པའི་ཟང་ཟིང་གི་འབུལ་བ་གྲངས་མེད་པ་ ཕུལ་བར་ ཆོས་དང་ འཇིག་རྟེན་
15 གྱི་རི་བ་ཡོངས་སུ་བསྐང་། འཕགས་པ་ལྷ་དང་བ་སོ་སྤྲུལ་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་གཙུག་
ཕུད་བཞེས། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་དབང་སོགས་གནང་ངོ་། །
དགུང་ལོ་ཉེར་ དྲུག་ པ་ཤིང་ སྟག་ཧོར་ ཟླ་བཅུ་ གཉིས་ པའི་དུས་ཆོས་ དགེ་བར་
དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ ཆོས་ཀྱི་སྡེ་ཆེན་པོར་ པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བློ་ བཟང་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་བས་མཁན་པོ་དང་། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་སྤྲུལ་
20 སྐུ་བསོད་ནམས་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་ལས་སློབ། གཞན་ཡང་གསང་
སྟོན་དུས་གོ་བ་སོགས་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བའི་དགེ་འདུན་ གྲངས་ཚང་ བའི་དབུས་

སྒྲ། དར་ཚོག་ཉིས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་གཙོ་བོ་
བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཏེ་ ངུར་སྨྲིག་ འཆང་བ་ རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་
མཚན་གྱི་ཏོག་དམ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་བླ་མ་དམ་
པ་དུ་མའི་དྲུང་དུ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་ཇི་སྙེད་པ་གསན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་
གྱི་མིག་གཅིག་ བྱ་རྗེ་བཙུན་རྭ་ཆེན་ ཞབས་ཀྱི་དྲུང་ རིལ་པོ་ནང་རྟེན་ལ་ བཞུགས་ 5
ཤིང་། འཇིགས་པ་འཕེན་སྒྲུ་རེ་ལ་རྒྱལ་བ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་
ཡ་མ་རྣ་ཛ་སྟོང་ཕྲག་རེ་བཟླས་ཏེ་ཐུགས་ཆབ་ མཛད་པའི་སྐུ་བརྟན་བྱིན་ རླབས་
ཅན་དེའི་དྲུང་དུ། བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་རིམ་པ་བགྱང་བ་ལས་འདས་པ་གནང་ཞིང་།
སྤྱིར་དམ་པ་རྣམས་ནི་གདུལ་བྱའི་ངོར་མཁས་པ་དང་། གྲུབ་པ་དང་། བཙུན་
པ་དང་། བཟང་བ་སོགས་སྣང་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྟོན་པ་ལས། སྐུ་ཚེ་འདི་ 10
ལ་གཙོ་བོར་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ ལ་ཐུགས་ གཞོལ་བ་ ཞིག་གོ །མི་
འབྲུག་ལྷ་བ་གསུམ་པའི་ནང་དུ་རྒྱ་ནག་གོང་མ་རྒྱལ་པོ་ཞན་ཤུ་ཡུང་སྟེ་དའི་ཡུང་
གིས་བླ་མ་བསོད་ནམས་བློ་གྲོས་སོགས་རྒྱ་མི་མང་པོ་མངགས། ཁྱབ་བདག་
རྡོ་རྗེ་འཆང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལས་ཀ་དང་ལས་ཞུ་ལས་གོས་ཐམས་ཀ་ཕུལ། འབྲས་
སྤུངས་སུ་རྒྱ་སྤྱི་ཁང་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་འབུལ་ བ་དང་ རྟེན་སྣ་ ཡ་མཚན་ མང་པོ་ 15
བྱས། རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕེབས་དགོས་པའི་སྐད་གསན་ཕུལ་བས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་ནས་
ཞལ་བཞེས་མཛད། བླ་མ་བསོད་ནམས་བློ་གྲོས་ཀྱི་རྒྱ་ཡུལ་དུ་བཞེངས་པའི་ལྷ་
ཁང་ལ། དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་གི་རྩེ་ནས་ཞལ་དེ་ཕྱོགས་སུ་གཟིགས་ཏེ་ཕྱག་ནས་
གཏོར་བས། མཆོད་ཁང་གི་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་དུ་ནས་འཕྲུག་རྒྱུ་ཡོད་པ་བྱུང་
ཞིང་། དེ་འགའ་ཞིག་གི་ཐུགས་ཀར་མེ་ཏོག་དངོས་སུ་བཟུང་བ་སོགས་བློའི་ 20
རབ་ལས་འགོངས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་བཀོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྟན། གསང་ཡིབ་

ཚད་ཆིན་ལ་ཕེབས་པའི་ཆོ་རྗེ་ལ་ཞབས་རྗེས་གསལ་བར་བྱུང་། ཕྱག་མཛོད་གུ་ཤྲི་ཆེན་པོའི་རྗེས་སུ། རྗེ་གོང་མའི་དབོན་པོ་ཧྲུ་ཁ་ནས་ཆོས་རྗེ་སོགས་ཕྱག་མཛོད་ཁྲར་ལེན་པ་ཁ་ཡར་བྱུང་བ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་གསུང་མགུར་ལས།

5 བླ་མའི་ཞབས་འབྲིང་ཉེ་གནས་པལ་མོ་ཆེ།
དཀོར་གྱིས་ཚིག་ནས་ལས་འབྲས་ཁྱད་དུ་གསོད།
ཕྱུན་དུ་འགྲོགས་པས་སྐྱོན་མཐོང་དད་པ་འགྲིབ།

ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་། རྗེ་བཙུན་མི་ལས།

དད་པ་ཅན་གྱི་དད་རྫས་འདི། ས་ལ་བརྒྱ་བ་ནས་འགས།
10 རྡོ་ལ་བརྒྱ་བ་ན་རྡོ་འགས།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་གི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ལས་ཉེ་བར་གྲུབ་པའི་བདོག་པ་མང་པོར་ལོངས་མ་སྤྱད་པའི་མི་རྟེས། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་ཚིག་པས། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སོལ་བའི་མགལ་དུམ་ཆེས་ཆེར་སྤྱངས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་སྤྱོད་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་བྱས་ནང་རྒྱལ་བྲ་དགེ་15 དོན་གྱིས་སྡིག་དོན་ལ་བརྩེ་བ་ལྟར་དེ་དག་ལ་ལྷག་པར་བརྩེ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་སྐུ་བསྐྱང་བའི་ཚུལ་བསྟན་དེ་ཇོར་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྡུས་དེ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་སུ་གཤེགས་སོ། །དེ་ནས་དགུང་ཞག་ཞི་དགའི་བར་དུ་དགོངས་རྫོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒྲུབས་སོ། །མེ་སྤྲུལ་སྟོན་མཇུག་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་རྒྱུད་སྡེ་དང་མཐུན་པའི་20 ཕྱག་ལེན་རྣམ་པར་དག་པས་སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་ཞུགས་སུ་ཕུལ་བར་དབུ་ཐོད་བས་རིལ་དང་། ཐུགས་ལྗགས་སྤྱན་གསུམ་གདུང་རིང་བསྲེལ་མང་དུ་ཕེབས་

ཤིང་། ནལ་ཏ་དཔོན་པོ་ཀུ་ཅེར་གྱིས་དབུ་ཕྱོད་དང་། ཐུ་མེད་ཐའི་ཅི་ནྲོ་བཟང་
བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་ཐུགས་སོ་སོའི་ཡུལ་ཁུར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གདན་
དྲངས། གདུང་རིང་བསྲེལ་བཞུགས་པའི་མཆོད་སྡོང་བཞེངས་པ་ལ་པཎ་ཆེན་
རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱིས་རབ་གནས་མཛད་དོ། ། ། །

དེ་ལྟར་ཨལ་ཐན་གེ་གེན་རྒྱལ་པོས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་ 5
རྒྱ་མཚོ་གདན་དྲངས། གསོན་ག་ཤིན་གྱི་དགེ་བར་རྫོམ་པའི་སྲོག་གཅོད་པ་
སོགས་ལོག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་བཅད། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་དཀར་པོས་ཁྱབ་
པར་མཛད། ཉ་སེར་གྱི་བསྟན་པའི་སྲོལ་བཙུགས་དེ་རྒྱལ་དབང་དེ་ཉིད་སོག་
ཡུལ་དུ་སུ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་རྒྱལ་དབང་བཞི་པ་ཡོན་དན་རྒྱ་མཚོ་
ཧོར་ཡུལ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པས་ལྷག་པར་སོག་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་དར་བ་ལ་སྨན་ 10
པར་གྱུར། རྒྱལ་དབང་དེ་དག་གི་བཀའ་དྲིན་ལས་པོག་ད་ཆིང་གིས་རྒྱལ་པོ་
བརྒྱུད་དང་བཅས་པའི་བརྒྱུད་པ་ཏལ་ཏ་དང་། ཆོ་ཆེན་ཞི་དཀར་གནས་པའི་
དཔོན་པོ་རྣམས་ཀུང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་བླ་མར་བཟུང་སྟེ་མཉམ་མེད་དགེ་
ལུགས་པའི་བསྟན་པ་བསྟན་འཛིན་དང་བཅས་པ་ལ་གུས་པས་མཆོད་པར་མཛད་
པས་མཆོན་སོག་པོ་ཐམས་ཅད་དགེ་ལྡན་པའི་སྤྱིན་བདག་དུ་གྱུར། རྒྱལ་དབང་ 15
ཡོན་དན་རྒྱ་མཚོ་དབུས་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་རྗེས། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོའི་
སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་འདུན་དཔལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དེ་རྒྱལ་དབང་རང་གི་རྒྱལ་
ཚབ་ཏུ་བསྐོས་དེ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ལ་རྒྱལ་དབང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་
བཞུགས་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་པས་མི་དྲི་ཧོ་ཐུག་ཐུ་ཞེས་གྲགས་སོ། །རྗེ་བསོད་
ནམས་རྒྱ་མཚོའི་དངོས་སློབ་མཁར་སྟོན་གྱི་པཎྜི་ད་ཞེ་རེ་གེ་ཐུ་གུ་ཤྲཱི་ཆོས་རྗེས་ 20
ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་དང་རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་རྣམ་ཐར་མགུར་འབུམ་

སོགས་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་སོག་སྐད་དུ་བསྒྱུར། ཆ་ཧར་ལེགས་ལྡན་
ཧྭོ་ཐོག་ཐྭའི་དུས་སུ་ཀུན་དགའ་འོད་ཟེར་གཙོས་པའི་ལོ་ཙྪ་བ་མང་པོས་བཀའ་
འགྱུར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སོགས་དམ་པའི་ཆོས་མང་པོ་སོག་སྐད་དུ་བསྒྱུར།
དེ་དག་ནས་བཙམས་དེ་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཆོས་བསྒྱུར་བ་དང་འཆད་ཉན་བྱེད་པ་
5 སོགས་ཆོས་ལུགས་ལེགས་པར་འཕེལ་བས་ཧོར་གྱི་ཡུལ་ལྗོངས་ཐམས་ཅད་
དཀར་པོ་དགེ་བའི་ལམ་ལ་གནས་ཤིང་མཆོག་གསུམ་བླ་མར་འཛིན་པའི་དད་
པ་དང་གཏོང་བ་སོགས་ཨ་རབས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྩོན་པར་གྱུར་ཏོ། །
འདིར་གོང་དུ་བརྗོད་པའི་གུ་ཤྲི་གེ་གེན་ཧན་གྱིས་དགེ་ལུགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་
ཞབས་འདེབས་མཛད་པའི་ཚུལ་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་
10 ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྗེ་བཙུན་དཀོན་མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོའི་གསུངས་པ་རྣམས་
བསྡུས་ཏེ་བརྗོད་ན་འདི་ལྟར། བྱང་ཕྱོགས་ཨོའི་རོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བསྟན་འཛིན་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གུ་ཤྲི་ཧན་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་སྟེ། གཏེར་སྟོན་དྲི་མེད་ལྷུན་པོའི་ལུང་
བསྟན་ལས།

སྤྱིར་ཡང་མཐའ་དམག་ལན་བདུན་ཐ་མ་ལ།
15 བརྡ་པཱ་ཧོའི་སྤྲུལ་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞིག།
བོད་ཁམས་དང་ཅིག་བདེ་ལ་སྦྱོར་བ་འབྱུང་།

ཞེས་དཔལ་གསང་བའི་བདག་པོ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་ལུང་བསྟན་ཅིང་།
སར་གནས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཆོས་ལྡན་རྒྱལ་པོའི་རྣམ་པར་བྱོན་པ་ཞིག་སྟེ། རྒྱལ་
པོ་འདི་ཉིད་ཆུ་ཕོ་རྟའི་ལོ་ལ་འཁྲུངས། མཚན་ཐོ་རོལ་པཱའི་ཧུར་བཏགས་སོ། །
20 དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལོན་པའི་ཚེ་མགོ་དཀར་གྱི་དམག་ཁྲི་ཕྲག་ཙམ་གྱི་སྟེང་དུ་
དམག་དཔོན་བྱས་ཏེ་བྱོན་པས་པ་རོལ་གྱི་དཔུང་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བཅོམ་སྟེ

གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྙན་པ་ཐོབ། དེ་སྐབས་ཡུལ་དེར་ཆོས་མ་དར
བར་ཡོད་པ་ལས། སོག་པོའི་ཡུལ་གྱི་གཞན་དབང་དུ་རྒྱལ་དབང་བསོད་ནམས་
རྒྱ་མཚོ་དང་། གསེར་གྱི་རྒྱལ་པོ་མཆོད་ཡོན་ཟུང་གི་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་
དམ་པའི་ཆོས་དར་ཞེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མིང་ཙམ་ཐོས་པར་བརྟེན་ནས་ དད་པ་ལྷག་
པར་འཁྲུངས་ཏེ། ཕྱོགས་དེར་ཐུག་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཙལ་བས་དཔྲལ་བ 5
སྤྱངས་པ་ཙམ་དུ་གྱུར་ཅེས་གྲགས། བར་སྐབས་ཤིག །ཧལ་ཧ་དང་ཨོའི་
རོད་གཉིས་ཕན་ཚུན་མ་མཐུན་པར་འཁྲུག་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་ཚེ་སྙིང་རྗེའི་གཞན་
དབང་དུ་གྱུར་ཏེ་ཧལ་ཧའི་ཁྲོད་དུ་ཚམ་ཚོམ་མེད་ པར་བྱོན་ནས་ ཕན་ཚུན་ གྱི་བར་
འདུམ་པར་མཛད་པས། དེ་ལ་སྟོང་འཁོར་ཆོས་རྗེ་དང་ཧལ་ཧའི་རྒྱལ་བློན་རྣམས་
ཤིན་ཏུ་མགུ་སྟེ་དའི་གུ་ཤྲི་ཞེས་པའི་ཆོ་ལོ་བྱིན། སླར་རང་ཡུལ་དུ་བྱོན། རྒྱལ་ 10
བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཨོའི་རོད་ཀྱི་མི་ཞིག་གིས་མདོ་སྨེ་ གསེར་འོད་དམ་
པ་ལ་ཐུག་ནས་ཞུས་པའི་ཚེ་མིང་དྲིས་པར། ཨལ་ཐན་ཀེ་རེལ་ཟེར་ཞུས་པས།
དེ་ནས་མི་ལོ་ཉི་ཤུ་ན་ཁྲོད་ཀྱི་ ཡུལ་དུ་ཆོས་ འདི་དར་ བར་ འགྱུར་རོ་ཞེས་ ལུང་
བསྟན་པ་ལྟར་སྦྱིན་བདག་མཛད་དེ་གསེར་འོད་དམ་པ་སོགས་ཆོས་མང་དུ་བསྒྱུར་
ཅིང་བསྟན་པའི་སྲོལ་བཏོད། གོང་དུ་བརྗོད་པའི་ཚེ་ཧོར་ཚོག་ཐུ་རང་ཡུལ་ནས་ 15
སྤྱུགས་པ་མཚོ་ཁར་འོངས་ནས་ཨ་མདོའི་ས་ཆ་རྣམས་མངའ་འོག་ཏུ་བཙུག་སྟེ་
རེ་ཞིག་དབང་ཐང་ཆེ་བར་བྱུང་བས་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་
བསྟན་པ་ལ་གནོད་པ་ཅི་འགྲུབ་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་རྒྱལ་པོ་འདིའི་སྙན་དུ་སོན་ཏེ།
རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གཅེས་པར་ དགོངས་ནས་ དམག་གི་དཔུང་
ཆེན་པོ་དང་བཅས་རང་ཡུལ་ནས་བྱོན་པ་མེ་གླང་ཟླ་བ་དང་པོར་ མཚོ་ཁར་འབྱོར་ 20
དེ་གཡུལ་བཀྱེ་བས་ཚོག་ཐུའི་དམག་ཁྲི་ཕྲག་ བཞི་དང་ བཅས་པ་ ལྷག་མ་མེད་

པར་བཅོམ་སྟེ། མདོ་སྨད་ཀྱི་ཕྱོགས་མཐའ་དག་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས། དེ་ནས་
རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་ལ་མཇལ་བའི་ཆེད་དུ་དབུས་སུ་ཕྱིན་ཏེ། རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་
ཆེན་པོ་དང་། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་ཀྱི་ཞལ་མཇལ་ཏེ་
གཙུག་གི་རྒྱན་དུ་བསྟེན། དགའ་ལྡན་དུ་མཇལ་བར་ཕྱིན་པའི་ཚེ། དེ་དགོངས་
5 ཉེར་བདུན་ཡིན་ནའང་སྒྲོད་ཀྱི་དུས་རྗེའུ་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཡང་མཐོང་བའི་སྨུན་པ་ཤིན་ཏུ་
དཀར་བ་བྱུང་བས་བསྟན་སྲིད་མཐའ་དག་དཀར་འཛམ་དུ་འགྱུར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་
འགྲིག །བར་ཁམས་སུ་བེ་རི་རྒྱལ་པོ་དོན་ཡོད་ཅེས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་
པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གནག་ཅིང་བོན་གྱི་རིང་ལུགས་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་མཆོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
གསན་ཏེ། ས་ཡོས་ཧོར་ཟླ་ལྔ་པའི་ནང་དུ་དཔུང་གི་ཚོགས་དང་བཅས་བེ་རིའི་
10 སྟེང་དུ་ཕྱིན་ནས་མངའ་འབངས་ཕལ་ཆེར་བླངས། བེ་རི་རྒྱལ་པོ་ཕྱོགས་གཞན་
དུ་བྲོས་པ་ལྕགས་འབྲུག་ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་ པའི་ཉེར་ལྔ་ལ་ བཟུང་ སྟེ་ཁྲི་མོན་དུ་
བཅུག །ས་དགེ་ཀར་འབྲུག་སྟག་ལུང་པ་སོགས་ཀྱི་བླ་དཔོན་བཙོན་དུ་ཚུད་པ་
རྣམས་ཀྱང་། བཙོན་དེ་རང་གནས་སུ་བསྐྱལ། འཇང་རྒྱལ་པོ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་སྐྱེ་
རྒུ་རྣམས་ཀྱིས་ནོར་གྱི་དཔྱ་ཁྲལ་འབུལ་ཞིང་གུས་འདུད་ལྷུར་བླངས། དེའི་ཚེ་
15 དབུས་གཙང་གི་རྒྱལ་པོ་ནི་སྡེ་སྲིད་གཙང་པ་ཡིན་ཅིང་། དེས་ཀརྨ་པ་བླ་མཆོད་
ཀྱི་གཙོ་བོར་ བཟུང་སྟེ་དགེ་ལུགས་ཕྱོགས་ལ་ བསམ་སྦྱོར་ལོག་པ་ མང་དུ་བྱས་
པར་བརྟེན་རྒྱལ་པོ་འདི་དཔུང་གི་ཚོགས་ ཆེན་པོ་དང་ བཅས་ཏེ་དབུས་ གཙང་གི་
ཕྱོགས་སུ་བཏེག །གཙང་པའི་དཔུང་མཐའ་དག་བཅོམ་སྟེ་གཙང་པ་རྒྱལ་བློན་
བཟུང་ནས་ དབུས་ ཀྱི་སྣེའུ་ གཞིས་ཁར་ བཙོན་དུ་བཅུག་ཅིང་ དབུས་ གཙང་གི་
20 ཕྱོགས་ཀུན་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས། བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ཏེ་
བཀའ་ཁྲིམས་ཀྱི་གདུགས་དཀར་པོ་སྲིད་རྩེའི་བར་དུ་འཕྱར། དགེ་ལུགས་ལ་

ཤོག་པར་འཁྲ་བའི་མི་བསྐྱུན་པའི་སྐྱོ་བོ་ཐམས་ཅད་ཚར་གཅོད། རྒྱ་གར་གྱི་
རྒྱལ་པོ་ར་ཁྲོ་ཤིང་། བལ་པོ་ཡམ་བུ་རྒྱལ་པོ། མངའ་རིས་རྒྱལ་པོ་སོགས་
མཐའི་རྒྱལ་ཕྲན་མང་པོས་ཀྱང་ཡུལ་ལུགས་ཀྱི་སྐྱེས་ཕུལ། དབུས་གཙང་གི་
མངའ་འབངས་མཐའ་དག་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཕུལ་ཏེ། གནམ་
བསྐོས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབུ་འཕང་དགུང་ལ་རེག་པར་གྱུར་ཏེ། 5
ད་ལྟའི་བར་དུ་ས་དགའ་ལྡན་གནམ་དགའ་ལྡན་དུ་གྲགས་པ་འདི་ཡང་རྒྱལ་པོ་
འདིའི་བཀའ་དྲིན་དུ་ཁྲུམས་སོ། །རྒྱལ་དབང་གོང་མ་རྣམས་གཉིས་དེའི་རྗེས་
སུ་ཨེ་ཆེ་གེ་བླ་མ་ལྷ་བཙུན་ནེའི་ཚེ་གྲོ་ཡོན་ཞེས་སྐད་པར་གྲགས་པའི་རྗེ་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་ཆེན་པོ་ཇོར་གྱི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་བར་མཛད་དོ། །རྗེ་དེ་ནི་
དབུས་གཙང་གི་ནུབ་བྱང་ཤམ་ལ་དང་ཉེ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཨུ་གེ་ལུད་ཁོར་གོད་ཀྱི་ 10
བདག་པོ་ཨ་ཡུ་ཤི་རྒྱལ་པོའི་ཁ་བོ་མེར་གེན་ཐེ་པེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་འཁོར་བ་སྤུན་
སུམ་ཚོགས་པ་དམག་དཔུང་ཁྲི་ཚོ་དང་ལྡན་པའི་དཔོན་པོ་ཞིག་གི་སྲས་སུ་རབ་
བྱུང་དགུ་པའི་མེ་སྤྲེལ་ལོར་སྐུ་འཁྲུངས་པས་མིང་ཨ་པི་ད་ཞེས་བཏགས། དེས་
སྐུ་ཆེ་ཆུང་དུས་ནས་རང་བཞིན་བཟང་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཅན་ལ་བྱམས་ཤིང་བརྩེ་བ།
ཚིག་རྩུབ་དང་རྫུན་མི་སྨྲ་ཞིང་དབང་པོ་ཤིན་དུ་རྣོ་བས་ཡབ་ཀྱིས་ནེའི་ཚེ་གྲོ་ཡོན 15
ཞེས་བཏགས། སྐབས་ཤིག་ན་གྲོགས་མང་པོ་བཙམས་ཤིངས་བྱེད་པ་དང་ཀྱང་
མོ་སྨྱུས་པ་ཞིག་ལ་མདའ་འཕངས་པས་དེའི་ལྟོ་བ་དྲལ་ནས་ཕྲུག་ཕྱུང་བ་ལ
ཀྱང་མོ་དེས་ལྟེས་བརྟགས་ཀྱིན་ཡོད་པ་མཐོང་ནས་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་། འཁོར་
བ་ལ་མི་འོབས་ལྟ་བུར་མཐོང་བའི་སྐྱོ་ཤས་སྐྱེས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བསམ་པ
སྐྱེས་ཏེ། ཡབ་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་ཞུས་པས། པས་མ་གནང་བར་ཅིས་ཀྱང་ 20
ཆུང་མ་ལེན་དགོས་ཞེས་པས། རང་དབང་མེད་པར་བཙུན་མོ་བླངས་ནས་བུ

གཅིག་ཀྱང་བྱུང་བ་ལ་ཨེར་དེ་ནྡུན་ད་ཡའི་ཞེས་མིང་བཏགས་སོ། །དེ་ནས་བཙུན
མོ་སྨྲས་བཅས་ལ་སེམས་སྐྱོ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གྲབས་བྱས་པ་དང་ཡབ་ཀྱིས
ཚོར་ནས་མི་མང་པོས་བྱ་ར་བྱས་ནས་བསྲུང་བར་བྱེད་དོ། །ཉིན་གཅིག་སྐབས
ཁྲིད་ཀྱི་དཔེ་ཆ་ཀློག་གིན་ཡོད་པ་ལ། གློ་བུར་དུ་རླུང་འཚུབ་བྱུང་ནས་དཔེ་ཆ་དེ
5 ཁྱེར་བའི་རྗེས་སུ་སྙེག་བཞིན་རིང་དུ་སོང་བ་ལ་བསྲུང་མཁན་གྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས
ཀྱིས་མ་མཐོང་བས། འབྲོས་པའི་སྐབས་རྙེད་དེ་དབུས་གཙང་ཕྱོགས་སུ་སོང
བ་ཡབ་ཀྱིས་ཐོས་ནས་རྗེས་སུ་སྙེག་ཀྱང་མ་རྙེད། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བཀྲ་ཤིས
ལྷུན་པོར་ཕྱིན་ཏེ། པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན
གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་མིང་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་བ་ཞེས
10 བཏགས། མདོ་སྔགས་གཉིས་ལ་སློབ་གཉེར་བྱས་པས་མཁས་པར་གྱུར་ཏེ།
པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ལ་དབང་དང་གདམས་ངག་མང་དུ་གསན་ནོ། །དེ
ནས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་ཁོ་བོས་ཡུལ་གཞན་ཞིག་ཏུ་སོང་ནས་བསྒོམ་པ་བྱེད
པར་ཞུ་ཞུས་པས། པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཞལ་ནས། ཁྱེད་ཀྱི་སྔོན
གྱི་སྨོན་འབྲེལ་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པས་ཤར་ཕྱོགས་སུ
15 སོང་ན་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས
ལུང་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་རྗེ་དེའི་བཀའ་བཞིན་དུ་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་པའི་ལམ
དུ་རི་ཁྲོད་ཀྱི་གནས་རྣམས་འགྲིམ་སྟེ་བསྒོམ་གྱིན་རིམ་གྱིས་སོང་བ་དང་མཁར
སྡོར་གྱི་ས་ཆར་ཕྱིན་ནས་དེའི་རྒྱབ་རི་སོགས་ཀྱི་རི་ཁྲོད་རྣམས་སུ་ལོ་སོ་ལྔའི
བར་དུ་དཀའ་སྤྱད་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་མཛད་དོ། །ལྷག་པར་རྗེ་དེ
20 ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་བློས་བཏང་ནས་ཁེངས་སྐྱུངས་ཤིང་དམན་ས་བཟུང
སྟེ་བསྟན་པ་དང་སེམས་ལ་ཕན་འདོགས་པར་མཛད་ཅིང་། ཁྱད་པར་དུ་ཡོག

པར་རྟོགས་པ་དང་སྙིང་མའི་ལྷ་ བ་སོགས་ཀྱི་དྲི་མས་ མ་སྦགས་ པར་བློ་བཟང་
རྒྱལ་བ་གཉིས་ པའི་གཞུང་ ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་ ལ་ལེགས་པར་ བསྟེན་དེ་ལམ་
རིམ་དང་། གསང་འདུས་དང་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱེད་
རྫོགས་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་ཤིང་། རྗེས་འཇུག་རྣམས་ལའང་ཚུལ་དེ་ལྟར་
དུ་འདོམས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་མཁར་སྟོན་གྱི་ཡོམ་པྭོ་ཏྭོང་ཐའི་ཅིས་གདན 5
དྲངས་དེ་ཆོས་ཞུས་པ་ལྟར་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་ སོགས་ཀྱི་དབང་གནང་
ངོ། །དེ་ལ་བོན་པོ་ཞིག་ཕྲག་དོག་གིས་བླ་མའི་སྟེང་དུ་ཐོག་དབབ་ལ་བླ་མས་
ཐོག་དེ་དག་ བསྒྱུར་ནས་ དེ་ལ་ཕྱིན་ པས་དེ་ དད་པ་ཐོབ་ནས་ རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ། །
འདིས་མཆོད་གོང་འོག་ཏུ་མདོན་ཤིས་ མང་དུ་གསུངས་ པ་དང་ རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན
པ་ཡང་མང་སྟེ་མ་སྤྲོས། དེ་ལྟར་རི་ཁྲོད་དུ་མར་འགྲིམ་བཞིན་དུ་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་ 10
འབྱོར་མ་ཆག་པར་མཛད་ཅིང་། ཐུན་འཚམས་རྣམས་སུའང་སྐལ་པ་དང་ལྡན་
པ་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་དང་དབང་ལུང་སོགས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་། དབུལ་
འཕོངས་རྣམས་ལ་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པས་ཚིམ་པར་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཡར་
ངོའི་ཟླ་ལྟར་འཕེལ་ལོ། །དེ་ནས་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་དོན་འབྲེལ་འགྲིག་ཆེད་
དུ་ཞབས་ཕྱིའི་དགེ་སློང་ སུམ་ཅུ་ དང་བཅས་ སུག་ཏེར་དུ་ཨན་ཏེར་ པོག་ཏ་ཐའི་ 15
ཙུང་རྒྱལ་པོ་ལ་ མཇལ་འཕྲད་ མཛད་པ་ལ་རྒྱལ་པོས་ཁྲིད་ཁོ་བོའི་མཆོད་གནས་
སུ་བཞུགས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་ པས་ཁོ་བོ་ལ་དེ་ འདྲ་བའི་ཡོན་ཏན་ མ་མཆིས།
ཧོར་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བར་ཞུས་པ་ལྟར་གནང་ནས་རས་ དམར་པོ་རེ་རེ་ གནང་ངོ། །
དེ་ནས་ཐ་ནེ་ཡེ་ཐུ་ཧན་གྱི་སར་ ཕྱིན་པ་དང་ ཧན་དེས་ཆོས་ཞུས་དེ་བླ་མའི་བཀའ་
བཞིན་དུ་ཡུལ་དེར་བོན་པོ་སོགས་ གདན་ནས་ཕྱེད་མི་ཆོག་པར་ཁྲིམ་ བསྒྲགས། 20
ཡོང་གོད་མཐའ་དག་བསྒྱུས་དེ་མེར་བསྒྲིགས་ནས་ སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར

བར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་ཆོར་ཆེན་དུ་ཐེབས་ཏེ་ཇོ་རིག་ཐུ་ཆེན་ཕྲང་ཡོག་ཤེན་
སོགས་ལ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་གྱི་དབང་བསྐུར་བའི་ཚེ་
ཕྲང་དེས་བླ་མ་ལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཡུམ་བཅས་སུ་མཐོང་ངོ་། །གཞན་ཡང་
སྔགས་རིགས་མི་འདྲ་བའི་སྐྱེ་རྒུ་མང་པོ་ལ་སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཅི་
5 རིགས་གནང་སྟེ་རབ་བྱུང་གི་སྡེ་སྤེལ་བ་དང་། བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དམིགས་
བརྩེ་མའི་ཁྲིད་དང་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད་དང་གསང་འདུས་
དབང་དང་རྩ་རྒྱུད་སོགས་བཀའ་ཆོས་མང་དུ་གནང་སྟེ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་
བར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་ཤོག་བཅུའི་དཔོན་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བྱས་ནས་བླ་
མའི་བཞུགས་གནས་སུ་ཕུ་ཡན་ཧོ་ཤོའི་ས་ཆ་ལ་དགོན་པ་འདེབས་ཏེ་བཀའ་
10 འགྱུར་སོགས་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་ལ་བླ་མས་རབ་གནས་མཛད། དེ་ནས་
ཀེར་ལྷོས་ཀྱི་ས་ཆར་གདན་འདྲེན་པ་ལྟར་བྱོན་ཏེ་རྒྱ་མཚོ་ཐའི་ཅི་དང་ནོ་གོན་དཱ་ར་
ཧ་ཐྭོན་སོགས་ལ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་ཁྲིད་སོགས་གནང་། ཤོག་མང་པོའི་
སྐྱེ་འགྲོ་གྲངས་མེད་པ་འདུས་པ་ལ་སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱད་ཅི་རིགས་གནང་བ་
སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སོ་ལོང་གོའི་བར་དུ་དུར་སྤྲིག་འཛིན་པས་གང་བར་མཛད་དོ།།
15 དེ་ནས་ཐུ་མེད་ཤོག་གི་ཛ་སག་ཡོམ་ཕྱུ་རྒྱུ་ཧུར་དང་མོང་གོལ་ཅིན་གྱི་ཛ་སག་
ཤམ་པ་སོགས་ཀྱིས་གཙོས་དཔོན་ཆེ་ཆུང་འབངས་དང་བཅས་པ་རྣམས་སྤྱན་
དྲངས་པ་ལྟར་ཐེབས་ཏེ་སྐྱབས་ཁྲིད་དང་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་དང་བསྐྱེད་
རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད་དང་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་རྟེར་སེམས་ཀྱི་ཁྲིད་སོགས་རྒྱས་པར་
གནང་། དེ་ནས་དཔོན་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་བླ་མ་ལ་དགུན་གྱི་དུས་སུ་ཕྱོགས་འདེར་
20 བཞུགས་པའི་དགོན་པ་འདེབས་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་གནང་སྟེ་མོང་གོལ་
ཅིན་གྱི་ས་ཆར་དགོན་པ་བཏབ་ནས་ཕུལ། སྐབས་ཤིག་ཏུ་ནུས་མན་ཤོག་གི་ཧྭོང་

པཱ་ག་ཕྲུར་ཀླུང་གི་གར་དུ་བླམ་ བྱོན་པའི་ཚེ་ཀླུང་དེས་ ཁྲིམས་དེ་སྐུར་ དུ་ཕྱིར་བྱུང་
ཞིག་ཅེས་པས། དེ་ལ་བླ་མས་ཁྱོད་ང་ངོ་མི་ཤེས་པ་བདེན། རྗེ་བཙོང་ཁ་པའི
གསེར་སྐུ་འདིས་ང་ངོ་མཁྱེན་སྲིད་ཅེས་པས་སྐུ་བརྟན་དེས་ཞལ་འཛུམ་པའི་ཚུལ
བསྟན་པས། ཀླུང་དེས་བླམ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལགས། སངས་རྒྱས་ནི་བླམ
ངོ་མཁྱེན། བླ་མས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ངོ་ཤེས་པ་འདི་ཡ་མཚན་ཆེ་ཞེས་བླམ 5
ལ་དད་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་དེ་ཕྱག་འཚལ། དེ་ཕྱིན་ཆད་ནས་ཀླུང་དེས་བླ་མ་དཀོན
མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པ་ཆེར་སྐྱེས་སོ། །དེ་ནས་ཨབྷུ་ཧྨ་དང་། ཨོང་ཉིད
དང་། ཛ་རྡོད་དང་། ཨ་རུ་ཏོར་ཆེན་དང་། ཟླཱ་ག་རིན་སོགས་ཞོག་སོ་སོའི
ཛ་སག་དང་དཔོན་ཆེན་སོགས་ཀྱིས་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་བྱོན་དེ་གསང་འཛིགས
གཉིས་ཀྱི་དབང་སོགས་ སྟེར་ལྟར་ གནང་སྟེ་བསྟན་ པ་རིན་པོ་ཆེ་ཆེས་ཆེར་ དར 10
བར་མཛད། དེ་ནས་པླ་ཡན་ཧོ་ཞོ་གོན་གྱི་དགོན་པ་ན་བཞུགས་པའི་ཚེ་ཀླུང
པོའི་ཡི་སོགས་དང་ལྷན་སྦྱིན་ བདག་ རྣམས་ཀྱིས་ ཕྱུལ་བའི་གསེར་བཙོ་མས་རྗེ
བོ་ཤཱ་ཀྱ་ཐུབ་པ་དང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་དང་ མཆོད་རྟེན་ གསུམ་རེ་རེ་ནས་ཁྲུ་ཚད
ཙམ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་རེ་རེ་བཞེངས། ཡང་མགྲོ་གང་དང་སོར་ལྔ་དྲུག་ཙམ་གྲངས
མེད་དུ་བཞེངས་དེ། གཟུངས་གཞུག་རབ་གནས་སོགས་རྒྱས་པར་མཛད་དེ། 15
ཞོག་སོ་སོའི་ཀླུང་པོའི་ཡི་པོའི་སེ་གང་ཐའི་ཅི་སོགས་སྦྱིན་ བདག་ དང་སློབ་མ
དང་ལྷན་རྣམས་ལ་མཆོད་པའི་རྟེན་དུ་གནང་ ནས་རྒྱུན་དུ་ཕྱག་མཆོད་བགྱིས་ཞིག
གསུངས། དེ་ནས་ཐུག་དེན་མཁར་ལས་ཞོག་པུ་དང་སྟག་ཚ་དང་མཚལ་རྣམས
ཉོས་ནས་ཡིག་མཁན་ རྣམས་ བསྡུས་དེ་བཀའ་ འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་འབྲིར་བཅུག་སྟེ
རིམ་གྱིས་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་རྫོགས་པར་བསྒྲུབས་དེ་སྔར་བཞིན་དང་ལྷན་སྦྱིན་བདག 20
དང་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་ཡུལ་དུ་གནང་། ཡང་སྦྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱིས

ཕུལ་བའི་གསེར་དངུལ་སོགས་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་
ཕྱོགས་སུ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དང་། གསང་འདུས་མངོན་རྟོགས་དང་། གསང་
འདུས་རྩ་རྒྱུད་རེ་རེ་བློར་བཟུང་བ་རྣམས་ལ་གསེར་སྲང་རེ་རེ་གནང་བས་མཚོན
དབུལ་འཕོངས་རྣམས་ལ་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་རྒྱ་ཆེར་གནང་བས། གསང་
5 འཇིགས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་བཟུང་བ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བྱུང་ཞིང་། སྨན་པའི་
གྲགས་པ་ཡང་དབུར་གྱི་ཇ་གསང་ལ་འགྲན་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
ཚུལ་གྱིས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་བགྲང་ལས་འདས་པ་བསྐྲུནས་ཏེ། ཤར་ཕྱོགས་
ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་གྱི་མཐའི་བར་དུ་རབ་ཏུ་བཀང་སྟེ་རྒྱལ་བསྟན་སྤྱི་དང་ཁྱད་
པར་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་པའི་གླིང་དུ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟར་
10 ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མཛད་དེ། དགུང་ལོ་གོ་བདུན་ཐོག་ཆུ་སྤྲུལ་ལོའི་ཧོར་ཟླ་བཅུ་
པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་ཞི་བར་གཤེགས་པའི་ཚུལ་བསྟན། སྐུ་གདུང་མཆོག་སྤྲིག་
དུ་ཞུ་བས་དྲི་བཟང་འཕུལ་ཞིང་འཇའ་ཚོན་རྒྱུག་པ་དང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་བབས།
ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་གྱི་རིང་བསྲེལ་གྲངས་ལས་འདས་པ་བྱུང་བ་རྣམས་ལྷ་ཡོན་ཏོ་
ཤོ་གྲོན་གྱི་དགོན་པར་མཆོད་རྟེན་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ལོ། ། ། །

15 ཡང་སློས་རང་ཅག་ཆེན་པོ་ཆེང་གི་རྒྱལ་རབས་འདི་ལ་བསོད་ནམས་
སྟོབས་ཀྱིས་བླ་ན་འཕགས་པ་ཐའི་ཙུང་ཨུན་དེར་པོག་ད་རྒྱལ་པོ་ཐུག་དེར་གྱི་སར་
བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་བདེ་ལྡན་ཞིང་གི་མགོན་པོ་རྒྱལ་བ་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་
ཀྱི་སྤྲུལ་པ་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དང་།
གངས་ཅན་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ངག་དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་
20 གཉིས་ཀྱིས་མི་ཉག་གི་ག་བྲྀ་སི་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ལ་ཨོ་ལ་ཀོག་སན་རྡྭ་ཐོག་ཐྭའི་ཆོ་
ལོ་གནང་སྟེ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚངས་པ་ཐའི་ཙུང་པོག་ད་རྒྱལ་པོ་དེའི་མཚམས་

ཞུས་ལ་མངགས་ཏེ་ཕྲུལ་བའི་ཡི་གེ་ནི།   སྲིད་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་འགྲོ་བ་གཞན་ མང་པོ་ལ་ བལྟས་ ན་དལ་ འབྱོར་གྱི་མི་ ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པ་ནི་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་ལས་ཀྱང་ཤིན་དུ་དཀོན་ལ།   དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་གྲུ་མ་ལུས་པ་དབང་དུ་སྡུད་པའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་ནི་བསམ་འཕེལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟར་རྙེད་པར་དཀའོ། །དེ་བས་ན་ཚོད་དུས་འགྲོ་བའི་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོར་ 5
གྱུར་པ་འདིའི་དུས་ སུ་སྐྱེ་འགྲོ་མཐའ་ དག་ཆོས་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་ བསྐྱང་ན་པོ་ཏ་ལ་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པའི་དོན་དང་མཐུན་པ་དེ་ལགས། ལྷག་པར་ཕན་བདེའི་རྩ་བ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཐུགས་ཀྱིས་དགོངས་ཏེ་ལེགས་པར་སྐྱོང་དགོས། ཅེས་བསྒྲུར་གནང་བས། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་པོ་ཏ་རྒྱལ་པོས་ཚོར་ཏེ་ཤིན་དུ་དགྱེས་ཤིང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཕོ་བྲང་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་བསུས་ནས་ བཀའ་ཤོག་ལ་ཕྱག་འཚལ་ 10
ཞིང་། འཇམ་མགོན་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏའི་ཞལ་ནས།

ཉི་མའི་འོད་ཟེར་རབ་ཚ་ཡང་། མེ་ཤེལ་མེད་པར་མེ་མི་འབྱུང་།
དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་བྱིན་རླབས་ཀྱང་། བླ་མ་མེད་པར་འཇུག་མི་ནུས།

དེས་ན་ཁྱོད་ཉིད་མཆིས་ པ་ཡིས། སངས་ རྒྱས་ ཐམས་ཅད་ མཆིས་པར་
འགྱུར། 15
དཀོན་ མཆོག་ གསུམ་པོ་ གཅིག་ བསྡུས་ པའི། བླ་ མ་ ཁྱོད་ ལ་ བདག་
སྐྱབས་མཆི།

ཞེས་དང་། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལས།
གལ་དེ་བསྐལ་པ་ཁྲག་ཁྲིག་ཏུ། ཆོས་ཐོས་མི་འགྱུར་སྲིད་པ་དེ།
ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རིང་རྙེད་ཟིན་གྱིས། བག་མེད་མ་ལུས་རྣམ་པར་སྤོངས། 20

ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར། བཤེས་གཉེན་དམ་པ་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་
དང་བསླབ་པ་ཁྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་ཏུ་ཆོས་ཐོས་པ་རྙེད་པར་དཀའ་བའི་ཚུལ་བསམས་
ནས་ཨོ་ལ་ཀོཊྚ་ས་ན་རྡྷ་ཐོག་ཐྲ་དེ་ལ་བླ་མར་བཟུང་སྟེ་དབང་དང་ལུང་སོགས་ཀྱི་
ཟབ་ཆོས་དུ་མ་གསན་ནས་ མཉམ་མེད་རི་བོ་དགེ་ལྡན་ པའི་བསྟན་པ་ ལ་ཤིན་ཏུ་
5 མོས་པར་གྱུར། དེ་ནས་སེ་ཆེན་ཆོས་རྗེ་དེ་དབུས་སུ་བྱོན་དུས་འབུལ་བ་ཆེན་པོ་
ཕུལ་ཞིང་། རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ལ་སློག་ནས་བླ་མར་བཟུང་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་
གསེར་དངུལ་ལ་སོགས་པའི་འབུལ་བ་སྤྲས་མགོ་བ་ཕུལ་དེ་ཞུ་བ་ནི། ཁོ་བོས་
དུ་མིང་རྒྱལ་པོའི་མངའ་འབངས་ཆབ་འོག་ཏུ་གཞུག་ལ་ཁད་ཉེ་བས། དོན་དེ་
གྲུབ་པའི་དུས་སུ་རྗེ་རྒྱལ་ བ་ཡབ་ སྲས་ཁྲིད་གཉིས་ ལ་གདན་ འདྲེན་ཞུས་ནས་
10 ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མཇལ་ཞིང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་བར་བགྱིའོ། ཞེས་
གསོལ། བོད་ཀྱི་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་སྡེ་ཆེ་ཆུང་མཐའ་ཡས་པ་ལ་འབུལ་འབྱེད་གྱ་
ནོམ་པ་མཛད་ དེ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་བསྟན་པའི་སྦྱིན་ བདག་ཆེན་པོར་གྱུར་དོ། །
མི་རིང་བར་ དེའི་སྲས་གོང་མ་ཞི་ཙུ་ཤན་ཏེ་ཨེ་ཡེ་པེར་ཛ་ སག་ཆེ་རྒྱལ་པོས་རྒྱ་
བོད་ཧོར་གསུམ་ གྱིས་ མཆོད་པའི་ མཉམ་འོག་གི་སྐྱེ་འགྲོ་ཕལ་མོ་ཆེ་ དབང་དུ་
15 བསྡུས་ཏེ། ཡབ་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ལྟུགས་ཡོས་ཡོར།
ཇི་སྐད་དུ། སྡོང་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་རྗེས་སུ་བསྟན་དང་འཐུན་བྱེད་ཅིང་།
དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ་བླ་མའི་རྨག་གཅིག་མི་བྱེད་ན།
དེ་ཕྱིར་དེ་ཡི་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར།
20 འཐུན་པའི་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་ཉུང་དུ་འཚང་ཡང་རྒྱ།

ཞེས་དང་།

མི་དང་སངས་རྒྱས་འབྱུང་རྙེད་དཀའ། དང་བའང་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ།

མི་ཁོམ་བརྒྱད་སྤངས་རྙེད་པར་དཀའ། ཆོས་ཉན་པ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་མཐུན་པར་མཛད་དེ། དབུས་གཙང་ནས་པཎ་ཆེན་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དང་ འཕགས་ པ་འཇིག་རྟེན་
དབང་ཕྱུག་དང་གཉིས་སུ་མེད་ པའི་རྒྱལ་དབང་ ལྔ་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ ཀ་ཕྱོགས་ 5
འདིར་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛུགས་པའི་ཕྱིར་གདན་འདྲེན་ཞུས་པ་ལ། པཎ་
ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས་ཁོ་བོ་ན་ཚོད་ཧ་ཅང་ཆེ་བས་འགྲོ་མི་ཐུབ་གསུངས་ནས་
མ་ཕེབས། རྒྱལ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཕེབས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱལ་དབང་ལྔ་
པ་དེ་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་ པའི་མེ་མོ་སྦྲུལ་གྱི་ལོ་ལ་ བོད་ཞིང་སྨོས་ཅན་གྱི་བདག་པོ་
དཔལ་ཕག་གྲུ་པའི་བཀའ་བློན་རྒྱ་གར་མང་བཀུར་གྱི་རིགས། ཟ་ཧོར་གྱི་གདུང་ 10
བརྒྱུད། ཡབ་ས་སྐྱོང་མིའི་དབང་པོ་དགྲ་འདུལ་རབ་བརྟན་དང་། ཡུམ་ཁྲི་
ལྕམ་ཀུན་དགའ་ལྷ་མཛེས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། འཇའ་འོད་ཀྱི་གུར་དང་མེ་
ཏོག་གི་ཆར་བབས། ངོས་འཛིན་གསལ་ཞིང་འཁྲུངས་དུས་རྗེའི་ཞལ་གཟིགས་
པར་གྲགས། དགུང་ལོ་དྲུག་པའི་ཐོག་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་
ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་སྤྱན་དྲངས། སའི་སྙིང་གི་ 15
འོག་མིན་གཉིས་པ་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་ དུ་གསེར་ གྱི་ཁྲི་ལ་ ཞབས་ ཀྱི་པདྨོ་རྣམ་
པར་བཀོད་པས་དཀར་ཕྱོགས་པ་རྣམས་རབ་ཏུ་དགའ་ བས་ གྲགས་ པའི་ང་སྒྲ་
སྒྲོགས་པར་གྱུར་ཏོ། །དགུང་ལོ་བརྒྱད་པའི་ཐོག་འཛམ་གླིང་མཁས་པ་ཀུན་གྱི་
གཙུག་རྒྱན་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་ མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ ལ་དགེ་
ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ བཞེས་ པས་ ལྷག་པ་ཚུལ་ ཁྲིམས་ཀྱི་ བསླབ་ པའི་བདུད་རྩིས་ 20
ཐུགས་རྒྱུད་རབ་ཏུ་གང་བར་མཛད་པས་ཐུབ་བསྟན་གསལ་ བའི་ཉིན་བྱེད་དུ་གྱུར་

ཏོ། །དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཕོག་མ་མེ་ཡོས་ཀྱི་
ལོར་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་སྨྲ་བ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་
གྱིས་སྐུ་ཡོན་འབུལ་བའི་མགོ་མཛད་དེ་དཀའ་ཆེན་ལྔ་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་
པའི་ཚུལ་བསྟན། དེ་ནས་དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ནས་པ་བོད་ཁབ་རྫེ་དཔལ་འབྱོར་
5 ལྷུན་གྲུབ་སོགས་མཁས་གྲུབ་དུ་མའི་དྲུང་དུ་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་དང་གསང་སྔགས་
གསར་རྙིང་གི་དབང་ལུང་ཁྲིད་མན་ངག་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསན་པར་མཛད། དགོན་
ཆེ་ཆུང་གི་སླ་གྲྭ་མཐའ་དག་ལ་ཕྱོས་བསམ་སྨོན་པ་དང་། བཤད་ཉན་ལ་དེང་
བསྐྱལ་ཆེ་བར་མཛད་པས་གཞུང་ལུགས་རེ་རེ་ཤེས་པའི་མཁས་པ་ཙམ་མིན་
པའི་གསུང་རབ་རབ་འབྱམས་ལ་རང་གིར་སྤྱོད་པའི་མཁས་མང་གིས་འཛམ་
10 གླིང་ཁྱབ་པར་གྱུར། དེ་ནས་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་མཁན་པོ་ཞུས་དེ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་དགེ་སློང་
གི་དངོས་པོ་བཞེས་དེ་ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་མངའ་བདག་དུ་གྱུར། དེ་ནས་
དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་གི་བར་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་དོ། །ལྷག་པར་
གོང་མ་རྒྱལ་པོས་གདན་འདྲེན་པ་ལྟར་དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་ཕོག་ལྕགས་ཡོས་ལོར་ཕོ་
15 བྲང་དུ་ཆིབས་ཁ་བསྐྱོད་ཅིང་། ཆུ་འབྲུག་གི་ལོར་འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་མའི་
ཚངས་པ་ཆེན་པོ་དང་མཆོད་ཡོན་ཞལ་འཛོམ་ཞིང་གསུ་བདུད་མཛད་ནས། རྒྱལ་
དབང་དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ་དེ་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་
དང་མཉམ་པ་བཛྲ་དྷ་རའི་ལུང་དང་ཐམས་ཀ་ཕུལ། སྐྱེ་རྒུ་དང་ལྷན་ཉིན་རི་ལའང་
མ་ཆེན་པོའི་རྟ་གྲངས་དང་མཉམ་པར་གསུང་ཆོས་དང་ཕྱག་དབང་མཛད་པས་
20 འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་དགའ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བའི་འབྲེལ་པ་གནང་བར་མཛད་དེ་སྐར་
དབུས་ཕྱོགས་སུ་ཡར་ཕེབས། གོང་མ་རྒྱལ་པོ་དེས་སྙོག་ནས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་

ཆེ་ནླ་མར་བཟུང་སྟེ་འབུལ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཕུལ་ཞིང་། གཙུག་ལག་ཁང་མང་དུ་
བཞེངས་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཚུགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་
དབང་པོའི་བསྟན་པ་ལ་སྤྱི་ཉུ་ལྷག་པར་མཛད་ཅིང་། སྐྱེ་འགྲོ་མཐའ་དག་ཀྱང་
ཆོས་བཞིན་དུ་སྐྱོང་བར་མཛད་པས་སྙན་པའི་གྲགས་པས་ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་དུ་
ཁྱབ་བོ། །དེའི་སྲས་གང་གི་དཔལ་དང་གཟི་བརྗིད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་སྤྲོན་
དུས་ཆེ་སོར་འཁྱིང་བའི་ས་བདག་ཕལ་མོ་ཆེའི་སྙེམས་པ་འཕྲོག་ཞིང་།
བྱམས་བརྩེའི་སྟོབས་ཀྱི་གོམས་པ་མཐའི་རྒྱལ་ཕྲན་བྱེ་བའི་ཐོད་པན་ལ་ངལ་གསོ་
བའི་ས་སྐྱོང་ཆེན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དངོས་གོང་མ་ཤིང་ཙུ་བདེ་སྐྱིད་རྒྱལ་
པོས་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་མང་དུ་བཙུགས་པ་དང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་བགྲང་ལས་
འདས་པ་བཞེངས། ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་དང་། ལྕང་སྐྱ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཆོས་ལྡན་དང་། ཐུའུ་བཀྭན་རིན་པོ་
ཆེ་ངག་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་སོགས་མཁས་གྲུབ་ཚད་ལྡན་དུ་མ་ཡུལ་གྲུ་སོ་སོ་
ནས་གདན་དྲངས་ཏེ་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་དུ་བཅུག་གོ །དེ་ལ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་
ངག་དབང་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་ནི། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་སྐུ་བལྟམས་པའི་གནས་
བཙོང་ཁར་གྲགས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཕྱོགས་མི་ཉག་གི་ཡུལ་ར་རྒྱིང་དུ་ཤིང་མོ་ཕག
གི་ལོར་ཡབ་དག་ཕྱུག་ཆེ་དར་དང་། ཡུམ་ཆེ་སྒྲོན་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་
འཁྲུངས། བྱིས་པའི་དུས་ནས་ཉེར་སོང་པའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བའི་ཐ་མལ་
པ་དག་གི་ངང་ཚུལ་དང་མི་འདྲ་བར་མ་ཟད་འཇིགས་སྐྲག་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཚོ་
དམིགས་བརྩེ་མ་དང་བཛྲ་པཱ་ཎིའི་གཟུངས་སྔགས་བཟླས་ནས་ལྷ་དང་ བླ་མར
གསོལ་བ་འདེབས་པར་མཛད། དགུང་ལོ་བདུན་པའི་དུས་སྐུ་ཞང་འཚོ་བྱེད
བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་ལུགས་དང་ཁྲོས་མ་ནག་མོའི་དབང་ཆོག

སྐལ་ལྡན་ རྗེས་ འཛིན་ གྱི་སྒོ་ནས་ཐོག་ མའི་ གསང་ སྔགས་ཀྱི་འཇུག་སྒོ་མཛད།
མཁྱེན་རབ་ཀྱི་མཐུ་ལྷག་ པར་ཆེ་ བས་ཁྱེས་པའི་ སྐབས་ ནས་ ཀྱང་ཡི་གེ་སོགས་
དཀའ་ཚེགས་མེད་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཐོག་ཆོས་
རྗེ་ནོ་མོན་ཧན་གྱིས་མཁན་པོ་མཛད་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་། འབྲུག་ལོར་རྒྱལ་དབང་ལྔ་
5 པ་ཆེན་པོ་འཇམ་ དབྱངས་གོང་མའི་རྒྱལ་ ཁབ་ཏུ་ཆིབས་ བསྐྱོད་སྐབས་ ལམ་དུ་
མཇལ་ནས་བརྒྱ་འབུལ་བཟང་པོ་ཕུལ་ནས་གསུང་གི་བདུད་རྩི་ཐོབ། ལོ་དེ་ལ་
དབུས་ཕྱོགས་སུ་བཏེག །ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་ལ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་ཕེབས་དེ་
པཎ་ཆེན་ཐམས་ ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་ ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ མཚན་གྱི་ཞལ་སྔ་ ནས་ལ་
དགེ་བསྙེན་ནས་ དགེ་ཚུལ་གྱི་ བར་ གྱི་སྡོམ་ཁྲིམས་ མནོས་ཤིང་རྗེས་ གནང་དང་
10 ལུང་མང་དུ་གསན། དེ་ནས་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་སུ་བྱོན་དེ་
བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་གི་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས་ ནས་རིག་པ་ སྨྲ་བའི་དབང་ ཕྱུག་སྒོ་མང་
འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྲུབ་པ་ལས། རིག་པའི་སྒོ་འབྱེད་ཚད་མ་རིགས་པའི་བསྡུས་
གྲྭའི་རྩེ་བཞག་གི་དཀའ་སྟོན་ཐོག་མར་བྱོང་། རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་སོགས་
བླ་མ་དུ་མ་ལ་བཀའ་ཆོས་མང་དུ་ཐོབ། དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་སྟེང་པཎ་ཆེན་ཐམས་
15 ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་ བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ མཚན་གྱིས་ མཁན་པོ་མཛད་ ནས་ བསྙེན་
པར་རྫོགས། ཉེར་དགུ་ལ་རྒྱུད་གྲྭ་ཞུགས། ལོ་དེའི་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་བདེ་
ཡངས་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་མཐོན་པར་འཁོད། དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་ལ་སྒོ་མང་
གྲྭ་ཚང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། དེ་རྗེས་སྨད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་གི་བླ་མའི་ཁྲིར་བཞུགས།
དེ་ནས་དགེ་ལྡན་བྱང་རྩེའི་ཁྲིར་ཕེབས། དགུང་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་པའི་ཆུ་ཕྱི་ལོར་སྟོན་
20 ཟླ་འབྲིང་པོའི་ཆོས་ བཅོ་ལྔ་ལ་ དགེ་ལྡན་ རྣམ་པར་ རྒྱལ་ བའི་གླིང་ དུ་ཁམས་
གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསེར་ཁྲི་མཐོན་པོར་ ཞབས་ ཟུང་

བཀོད། དེ་ནས་འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་ཁང་ཞི་བདེ་སྐྱིད་རྒྱལ་པོས་ཕྱོགས་འདིར་
བསྟན་འགྲོ་ལ་ཕན་པ་འབྱུང་ངེས་པའི་བླ་མ་ཞིག་གཏོང་དགོས་ཚུལ་ ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་སྐུ་ཞབས་སུ་གསེར་ཡིག་གནང་བར། དེ་སྐབས་རྒྱལ་
དབང་ལྔ་པ་ཞིང་གཞན་དུ་གཤེགས་པ་གསང་སྐོའི་སྐབས་ཡིན་ཀྱང་། གོང་
གི་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཀའ་ཤོག་བྱུང་བ་དེ་བླ་མའི་བཀའ་ཡིན་པར་དགོངས་ 5
དེ་དང་དུ་བཞེས་ནས་མེ་ཡོས་ལོར་ཆིབས་བསྐྱོད་གནང་། གོང་མ་རྒྱལ་པོ་དང་
མཇལ་ཕྲད་གནང་ཞིང་སྤྱི་ཉ་དང་ བཀུར་སྟི་ཇི་རྒྱས་ཀྱིས་ གཟེངས་སུ་ བསྟོད་པར་
མཛད། དེ་ནས་རྒྱ་ཧོར་དང་མདོ་སྨད་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་དུ་མ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་
ཀྱི་བགོ་སྐལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱལ་བའི་སྒོ་ནས་བཀའ་དྲིན་ བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་
གྱུར་དོ། །ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ལྕང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་ 10
བློ་བཟང་ཆོས་ལྡན་དཔལ་བཟང་པོ་ནི། མདོ་སྨད་བཙོང་ཁའི་ལྗོངས་གཡི་དགེ་
ཞེས་བྱ་ བའི་ཚར་ གཏོགས་རྟ་ ཕྱུག་ཏུ་ གྲགས་ པའི་གྲོང་དུ་ཡབ་ ཛང་ཡེ་ ཧར།
ཡུམ་ཐར་མོ་མཚོ་ཞེས་ པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་ སུ་ཆུ་ རྟ་མགོ་ཟླ་བའི་ཆོས་ བཅུའི་
མཚན་མོ་སྐུ་བལྟམས། ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པའི་ཚེ་ཡུམ་གྱི་མནལ་ལམ་དུ་ཉི་
མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ས་ནས་རྡེང་པ་ སོགས་སྔི་ལྟས་ ཡ་མཚན་ པ་མང་ དུ་བྱུང་། 15
དེ་ནས་མཐུན་པའི་ལོ་བྱད་ དག་གིས་སྐྱེད་ བསྐྱངས་དེ་ལོ་ཁ་ ཤས་ལོན་པ་ན་སྟོན་
གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་མཐུས་ང་ལྕང་སྐྱ་བླ་མ་ཡིན། ང་ལ་གྲྭ་པ་དང་རྟེན་གསུམ་
འདི་དང་འདི་བྱ་བ་ཡོད་ཚུལ་གྱི་གསུང་གསལ་པོ་གནང་བྱུང་བར། ཡབ་ཡུམ་
གཉིས་ཀྱིས་སྐུ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མ་གསན་ཅིང་མི་མཁྱེན་པར་བརྗེན། དེ་
སྐད་མ་ཟེར་ཞེས་བཀག་པས་ཅི་ཡང་མི་གསུང་བའི་ཚུལ་མཛད་དེ་ལྐུགས་པ་ལྟ་ 20
བུར་བཞུགས། དེ་ནས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཐུགས་མ་བདེ་བར་ལྐུགས་ཁ་འབྱེད་

འདི་ཕྱག་མ་དང་རིམ་འགོ་དང་དབུས་ནས་ཆ་མ་ཞང་དང་ཀུན་བསྡུ་རི་དགེ
བསྐྱིར་དང་བསྡུས་ཡམ་མཚན་པ་དགེ་ཚར་སྒྲུབ་ཡེ་བཤགས་ནས་རིམ་ཕྱིར
སྤྱི་ཕྱག་དང་བཅས། ཡང་མཆིམ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞང་ལམ་སློབ་ཟླ་ནུབ་པ་འོད་ཟེར
གྱི་སྐུ་སྒྲ་འཕྲུལ་མེད་ཡོན་ཏན་གྱི་བཀའ་འབུམ་པ་པོ་བསྡུ། དེ་ནས་དཔང
5 ལོ་ཙཱ་བ་ཞིས། འདི་ཚེ་དགོན་པར་སྒྲ་སྐྱེར་གྱི་རི་སྣ་ རྒྱ་སྤྱིའི་དཔོན་པོ་དྲུ་བ་དང
བཅས་པས་ཐང་རིང་ཕར་པ་གླིང་ནང་ནས་དུས་ཡམ་ཞ་ཀྱལ་སུ་བཞུག །འདིར
མ་གྲུབ་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཁྲི་ཕྱོགས་པ་ལུང་རྟོགས་བཟང་པོའི་མཚན
ཅན་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་ ནས་ མཚན་ བསྟན་ འཛིན་ ལེགས་ བཤད་ རྒྱ
མཚོར་གསོལ། དེ་ནས་སྐུ་ཁྲི་རབ་འབྱམས་པ་ཐེར་པ་དགེ་ཆར་དུ་བསྐྱར་ནས
10 ཀློག་བསྒྲུབ་ ཐམས་ ཚོགས་ མེད་པར་ མཁྱེན་དེ་ཆོས་སྐྱོང་གི་ རིགས་ མ་ ལུས་པ
ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་ མཛད། དགའ་ལྡན་དགུ་ཕྱོག་ ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དགོན་ལུང
བྱམས་པ་གླིང་དུ་གདན་དྲངས། དགའ་ལྡན་བཅུ་གཅིག་པ་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན
པོ་ རྒྱལ་ཁམས་པའི་ ཅིང་དུ་བྱོན་པའི་ལམ་བར་དུ་མཇལ་ཏེ། དགེ་བསྙེན་དང
རབ་ བྱུང་གི་སྡོམ་པ་ཞུས་ ཤིང་། ཐུགས་རྗེའི་ཆེན་པོའི་རྗེས་གནང་ཡང་གསན།
15 དེ་ནས་དགོན་ ལུང་ ཁྲི་ཐོག་པ་ ཕར་པོ་བཀྲ་ཤིས་ རྒྱལ་ མཚན་ གྱི་དྲུང་དུ་རིགས
ལམ་གྱི་འཁྲིད་དང་། ཕར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་ཚན་ལ་ཡང་གསན་པས་གཞུང་དེ
རྣམས་ཀྱི་དོན་ལྷག་མ་མེད་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད། དེ་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང
ལ་སློབ་གཉེར་ གཞན་ མ་ཞིག་ མཛད་ པར་ བཞེད་ ནས་ ཡུལ་ དབུས་ སུ་བྱོན།
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་དྲུང་དུ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ བཞེས་དེ་མཚན
20 ངག་དབང་བློ་བཟང་ཆོས་ལྡན་ཞེས་བཏགས། དེ་ནས་རྒྱལ་སྲས་རིན་པོ་ཆེ་བློ
བཟང་བསྟན་འཛིན་ལ་མཇལ་ནས་བཀའ་ཆོས་ཅི་རིགས་པ་གསན། དེ་ནས་བཀྲ

ཤེས་ལྡན་པོར་བྱོན་ཏེ་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་དུ་མཇལ་ཏེ་
ཟང་ཟིང་གི་འབུལ་ནོར་གཟབ་རྒྱས་ཞུས། ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་མཇལ་ཡང་ཞིབ་པར་
གནང་། དེ་ནས་དབུས་སུ་བྱོན་ཏེ་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་
དགའ་ཚེས་ཐོག །མཁས་མཆོག་ཕྱུ་བའི་བསྟི་གནས་དཔལ་ལྡན་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་
མང་གི་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས། དཔོན་སློབ་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྲུབ་པའི་དྲུང་དུ་ལོ་
གསུམ་གྱི་རིང་པར་ཕྱིན་ཡོངས་རྫོགས་གསན་པས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དགོངས་དོན་
སྨྲ་བ་ལ་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བའི་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར། དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་
བཞེས་པའི་ཚེ་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་དྲུང་དུ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་
ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་མིག་གི་འབྲས་བུ་ལྟར་བསྲུང་བར་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་བཞི་
པ་ཤིང་མོ་སྦྲུལ་གྱི་ལོར། འཇམ་མགོན་ངག་དབང་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་ལྡན་
བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་གི་འཆད་ཉན་པར་བྱོན་པའི་དྲུང་དུ་དབུ་མ་མཛོད་འདུལ་རྣམས་
ལོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་གསན་ནས་རྫོགས་པར་མཛད། ཆུ་བྱི་ལོར་དཔལ་ལྡན་
འབྲས་སྤུངས་སུ་གླིང་བསྐོར་བཀའ་བཅུའི་མཚན་བཏགས་མཛད། དགུང་ལོ་སོ་
གསུམ་ཐོག་གཙང་སྟོད་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་བྱོན། པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པའི་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཇལ། ཤར་རྩེ་མཁན་པོ་བློ་བཟང་པདྨ་དང་རྗེ་
དགེ་འདུན་དོན་གྲུབ་སོགས་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ལ་དབང་ཁྲིད་གདམས་ངག་མང་
པོ་ཞུས། དེ་ལྟར་དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་ནས་ཞེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་དབུས་གཙང་
དུ་བཞུགས་པའི་རིང་ལ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་
ལས་ཟབ་རྒྱས་དམ་པའི་ཆོས་མང་དུ་གསན་ཅིང་ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་
ཆེས་ཕྱུགས་ཀྱི་བུམ་བཟང་ཡོངས་སུ་གང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཆུ་ཕག་གི་
ལོར་མདོ་སྨད་དུ་བྱོན། དེ་རྗེས་ཁྲི་ཆེན་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་རྒྱལ་ཁབ་པའི་ཅིང་དུ་

གདན་དྲངས་ཏེ་ མཚོ་སྔོན་པོའི་ཁར་ ཕེབས་པ་ ན་རྗེ་འདི་ མཇལ་ ད་བྱོན་པ་དང་།
ངེད་དང་མཉམ་དུ་འགྲོ་དགོས་གསུངས་ལྟར་ཞབས་ཕྱིར་བྱོན། མེ་ཡོས་ལོར་
ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གོང་མས་མཇལ་ཁ་ ལན་གཉིས་བྱུང་ བས་ ཕྱི་ཕྱིར་རྗེ་འདི་ཡང་
ཕེབས་ཏེ། མཇལ་ཁ་ཕྱི་མའི་སྐབས་སུ་གོང་མ་ཆེན་པོས་བཀའ་འདྲི་དང་ཁ་
5 བདགས་གོས་ཆེན་སོགས་ཀྱི་གནང་སྦྱིན་གྱ་ནོམ་པ་མཛད། རྗེས་མའི་སྐབས་
སུ་ཙན་དན་ཇོ་བོའི་མདུན་དུ་གོང་མའི་བཀའ་ལྟར་གནས་སྐྱིང་ཞབས་དྲུང་དང་རྗེ་
འདི་པ་གཉིས་བགྲོ་གླེང་མཛད་ པས་གོང་མ་ཐུགས་དགྱེས་ཏེ་དཔལ་ རར་གནང་།
གོང་མའི་བཀའ་ལས་རྗེ་འདི་དང་དབུ་མཛད་གཉིས་པོའི་ཅིང་ལ་བཞུགས་དགོས་
ཞེས་གསུངས་ པར་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ ཐབས་ མཁས་ཀྱིས་ དགོངས་ པ་ཞུས་པ་
10 ལྟར་བྱུང་། དེ་ནས་ས་འབྲུག་ལོར་ཨ་མདོར་བྱོན་ཏེ་དགོན་ལུང་བྱམས་པ་གླིང་
གི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་རབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལེགས་པར་བསྐྱལ། ལྕགས་
རྟ་ལོར་རྗེ་རང་ཉིད་དབེན་གནས་བྱང་ཆུབ་གླིང་དུ་ཕེབས་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ལམ་
གྱི་རིམ་པ་མ་ལུས་པ་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པར་མཛད། དེ་ནས་རྗེ་འདི་ཉིད་
ཀྱིས་ཐུགས་སྨོན་གྱི་དབང་གིས་རྒྱ་ནག་པོའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་འདུལ་བའི་དུས་ལ་
15 ཉེ་བར་བབས་པ་ན། གོང་མ་བདེ་སྐྱིད་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ལས། ངེད་ལ་ཡོན་
ཏན་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་བླ་མ་ཆེ་བ་ཞིག་དགོས་བྱུང་ བར་ཁྱོད་ རང་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་
ཡོད་པའི་བླ་མ་བཟང་པོ་ཡིན་འདུག་པས་འབོད་མཁན་ བཏང་བ་ ལྟར་ ཅིས་ཀྱང་
ཡོང་དགོས་ཞེས་བཀའ་ལུང་སྩི་བ་བསྐྱལ་བ་ལྟར། སྲུས་སྐུ་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་
ཆེས་གཙོ་མཛད་ དཀའ་རབ་ འབྲམས་དུ་མའི་འཁོར་དང་ བཅས་ པ་རྒྱ་ནག་དུ་
20 ཆིབས་ཁ་བསྒྱུར། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཕེབས་ཏེ་གོང་མ་དང་མཇལ་འཕྲད་མཛད།
གོང་མ་ ཆེན་མོ་ནས་རྗེ་འདི་ ཞབས་ འབྲིང་དང་ བཅས་ པ་ལ་ན་ བཟའ་ ཚང་མ་

སོགས་བདག་རྐྱེན་ཚད་མེད་པར་གནང་། དགུང་ལོ་ང་དྲུག་པ་མི་སྐྱོང་གི་ལོར་
གོང་མ་ཆེན་པོའི་བཀས་དབུས་སུ་བྱོན་དེ་རྒྱལ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་དྲུག་པ་གདན་
སར་མངའ་གསོལ། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་བླ་མ་རྣམས་ལའང་འབུལ་བ་
གྱི་རིམ་ཕུལ་དེ་ཆོས་གསུང་ཞུས་ནས་ཕྱིར་ཕེབས། གོང་མའི་བཀའ་བཞིན་དུ་ཡོ་
ལྟར་གྱིས་དགུན་པའི་ཅིང་དུ་བཞུགས། དབྱར་མཚོ་བདུན་གྱི་དགོན་པར་བཞུགས་ 5
དེ་ཕྱིའི་ཚོ་ཞེ་དགུའི་དཔོན་ཆེན་འབངས་བཅས་དང་། ཧལ་ཧའི་ཛ་སག་ལྷ་བཙུ་
ལྷག་སོགས་ཆེན་པོ་ཧོར་ཡུལ་གྱི་དཔོན་ཆེན་དང་སྐྱེ་རྒུའི་ཚོགས་རྣམས། རྗེ་འདི་
ཉིད་ཀྱི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་ཡིད་དྭངས་ཏེ་པདྨའི་
མཚོ་ལ་རྐང་དྲུག་གི་འདུ་འགོད་ལྟར་ཕྱོགས་སོ་སོ་ནས་ཟབ་ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་
བའི་སྐྱེ་བོ་མཐའ་ཡས་པའི་རིམ་པར་འདུས་པ་རྣམས་ལ་དགེ་བསྙེན་ནས་བསྙེན་ 10
རྫོགས་བར་གྱི་སྡོམ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་དང་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་
སོགས་ཀྱི་དབང་རྗེས་གནང་། ལུང་ཁྲིད་སོགས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོ་
བབས་དེ་ཡིད་ཀྱི་ཞིང་སར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྨྱུ་གུ་རྒྱས་པར་མཛད། རྣམ་པར་དཀར་
པའི་མཛད་འཕྲིན་ཀུང་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་དེ་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་གསོས་སྨན་
དམ་པར་གྱུར་ཏོ། །དགུང་ལོ་རེ་ལྔ་པ་མེ་ཕོ་ཁྱིའི་ལོར་གོང་མ་ཆེན་པོ་ནས། རྗེ་ 15
འདི་ལ་བཀྭན་དིང་ཕུའུ་ཤན་བཀྭང་ཚི་དྷཱ་ཀོ་ཤྲི་ཞེས། བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་བྱམས་
བརྩེས་ཀུན་གྱི་སྤྱི་བོ་ནས་དབང་བསྐུར་བའི་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་
བཀའ་དང་གསེར་ཡིག་གསེར་སྲང་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་བརྒྱད་དང་ཞོ་བརྒྱད་སྐར་མ་
བརྒྱད་ལས་བཟོས་པའི་གསེར་ཐམ་ལུང་ལས་རྣམས་གནང་ངོ་། །དགུང་ལོ་རེ་
དགུ་པ་ལྕགས་སྟག་གི་ལོར་དགོན་ལུང་དུ་ཕེབས་པ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་ 20
དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་མཇལ་བར་བྱོན་པས་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས། འཇམ་དབྱངས་

འཕྲངས་པ་ཡིན་གསུངས། སྐབས་ཞིག་དགོན་ལུང་གི་རི་སྐོར་ལ་བྱོན་པས་
འཁོར་ལོ་སྒང་ཟེར་བའི་རི་རྩ་དེར་སླེབས་པ་ན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་དམར་
སེར་འོད་ཀྱི་གུར་ཁང་གི་དབུས་ན་བཞུགས་པ་ཞིག་གསལ་བར་གཟིགས། ཡང་
ཐོ་རངས་ཞིག་མནལ་སད་པ་ན་གཟིམས་ རྒྱང་གི་བུ་ འདབ་དུ་བྱིའུ་ཞིག་གིས་མི་
5 རྟག་པའི་ཚིག་ མང་པོ་སྒྲོགས་པ་ གསན་ པས་རྐྱེན་ བྱས་དེ་འདི་སྣང་ལ་ ཞེན་པ་
ལོག་པའི་སྐྱོ་ཤས་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བྱུང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཆོས་ལྡན་
པའི་སྐུ་དྲུང་ནས་ དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་ བྱེད་ཆེན་པོ་ལྷ་ བཅུ་ གསུམ་ མའི་དབང་
གསན་དེ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་དམིགས་རྣམས་མ་ཆད་པར་བསྐྱང་། དེ་ནས་དབུས་
གཙང་དུ་ཕེབས་ནས་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་ཆེན་པོར་བཀྲ་ཤིས་
10 སྒོ་མང་གི་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས། ~ ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་
རིགས་ཀྱི་ཚོད་པན་དུ་བཞེས་དེ་ཟབ་ རྒྱས་དམ་ པའི་ཆོས་ཀྱི་དཀའ་ སྦྱོང་ལ་རོལ་
པར་མཛད། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་ དང་ཚེ་རབས་དུ་མ་ནས་
འབྲེལ་བས་སྐུ་ཚེ་འདིར་ཡང་ཐུགས་ཡིད་གཅིག་འདྲེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཁོང་ལ་མངའ་
བའི་གདམས་པ་མ་ལུས་པ་བུམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་དུ་རྗེ་འདི་ལ་སྩོལ་བར་མཛད་
15 དོ། །དེ་ནས་གཙང་དུ་ཕེབས་ནས་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་ཡེ་
ཤེས་ དཔལ་ བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་ ལས་ བསྙེན་ པར་རྫོགས་པ་ དགེ་སློང་གི་
སྡོམ་པ་བཞེས། དེ་དུས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་མཛད་
དགོས་པའི་ཞལ་ཏ་གནང་། དེ་ནས་དགོན་ལུང་དུ་བྱོན་ནས་རྒྱལ་སྲས་རིན་པོ་
ཆེའི་བཀའ་བཞིན་དུ་དགོན་ལུང་གི་མཁན་ཁྲིར་བཞུགས་དེ་འཆད་ཉན་མཛད་པས་
20 དགོན་ལུང་གི་གྲྭ་ས་ལ་འཆད་ཉན་རྗེ་འདིའི་རིང་ལྟ་བུ་མ་བྱུང་ཞེས་ཀུན་གྱིས་སྒྲོག་
པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ཆོས་བཟང་རི་ཁྲོད་བདབ་དེ་དེར་ཚེ་གྲྭས་བཏང་བའི་རི་ཁྲོད་

པ་བདུན་དང་བཅས་དིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དགའ་བ་དེས་དུས་འདའ་ བར་ མཛད་ཅིང་།
རྡོ་ཉིད་ ཀྱིས་ དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ ཞལ་ཕྱག་ ཡོངས་ སུ་རྫོགས་ པ་དང་།
སངས་རྒྱས་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་དང་། འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག
གི་ཞལ་གཟིགས། ཐུགས་དམ་ཉམས་རྟོགས་དབྱར་མཚོ་ལྟར་རྒྱས་པར་གྱུར
ཏོ། །དེ་ནས་གོང་མ་བདེ་སྐྱིད་རྒྱལ་པོའི་བཀས་རྒྱ་ནག་པོ་བྲང་དུ་གདན་དྲངས། 5
གོང་མ་ཆེན་པོ་དང་མཇལ་ཕྲད་མཛད་ པས་ཐུགས་ དགྱེས་ ཚོར་ཆེན་པོས་ཧོ་ཐོག
ཐུ་ཆེ་བའི་ལུགས་སྲོལ་ལྟར་གྱི་ཐོག་དང་གནང་སྦྱིན་སོགས་མཛད། སྐབས་ཞིག
རྒྱལ་དབང་དྲུག་པའི་སྐུའི་ཡང་སྲིད་ལི་ཐང་དུ་འཁྲུངས་ པ་བོད་དུ་གདན་ དྲངས
ནས་གདན་ ས་ར་འཁོད་ པའི་ཚོར་རྡོ་ འདི་ཉིད་གཙོས་རྒྱ་ དང་ཧོར་གྱི་དཔོན་ཆེན
རྣམས་འགྲོ་ དགོས་ཀྱི་བཀའ་ཕེབས་པ་ བཞིན་རྒྱལ་ དབང་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷན་དུ 10
དབུས་སུ་བྱོན་ནས། གོང་ས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁྲིར་བཀོད། པཎ་ཆེན
མཆོག་ལ་གོང་ནས་གནང་བའི་གསེར་ཡིག་སོགས་ཕུལ། རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས
ཀྱིས་གཙོ་བའི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་ལ་འབུལ་བ་དང་། སེ་འབྲས་དགེ
གསུམ་སོགས་ ཀྱི་ དགེ་འདུན་ པ་ལྔ་ས་ སྟོན་ལམ་ དང་ བཅས་པར་ མང་འགྱེད
སོགས་ཤིན་དུ་རྒྱ་ཆེ་བ་མཛད། འབྲས་སྤུངས་ལྷ་དབང་གླིང་དུ་སྐལ་ལྡན་གྱི 15
སློབ་མ་སྟོང་ཕྲག་ལྔག་ཙམ་ལ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་ལྷ་བཅུ་གསུམ
མའི་དབང་གནང་། རྗེ་ངག་དབང་མཆོག་ལྡན་སོགས་བླ་ཆེན་དུ་མས་ཀྱང་ཆོས
གསན། དེ་ནས་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕྱིར་ཕེབས། གོང་མ་བདེ་སྐྱིད་རྒྱལ་པོ་ཞིང་བརྗེས
ཤིང་། ཡུང་ཊིང་རྒྱལ་སར་འཁོད་པ་དང་མཇལ་ཕྲད་མཛད་པར་གོང་མ་ཆེན
པོས་དགྱེས་ཚོར་ཤིན་དུ་ཆེ་བ་མཛད་ཅིང་། བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་བཀའ 20
འདྲི་ཞིབ་པར་གནང་ཞིང་བླ་མ་སེར་མོ་པ་རྣམས་ལ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བསླབ་བྱ

ཡིགས་པར་སློབ་པའི་ཐམ་ཀ་བླ་མར་བསྐོ་བཞག་མཛད་དོ། །སྐབས་ཤིག
མཚོ་སྔོན་གྱི་དཔོན་པོ་བསྟན་འཛིན་ཆེན་ལྷང་ལ་གོང་མའི་སྨྱན་བསྐུང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ།
ཁྲིམས་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མ་འཆུན་པར་དོ་ལོག་ཚོམ་ཀྱིས་ཟེན་ཅིང་ཟེར་བའི་རྒྱ་
མཁར་ཆུང་ཚུ་ཞིག་སོག་དམག་གིས་གཏོར་བ་སོགས་དུས་གཟེར་བསྐྱངས། དེ་
5 དུས་བཙན་པོ་དགོན་གྱི་སོག་པོའི་གྲྭ་པ་སེ་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་ཟེར་བས་ཁྲོ་རང་
གི་རིགས་གདོགས་ཀྱི་གྲྭ་པ་མང་པོ་ཁྲིད་ནས་སོག་པོའི་དམག་རོགས་ལ་ཕྱིན་
པ་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་ངན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཙོ་བོར་གསེར་ཁྲིག་དགོན་དང་།
དེའི་ཞར་ལ་དགོན་ལུང་སོགས་ཨ་མདོའི་དགོན་ཆེ་ཆུང་མང་པོ་ཞིག་ཡོའུ་ཧང་
ཧྲུན་དང་ཉེན་གུང་གཙོས་བྱས་པའི་རྒྱ་དམག་གིས་གཏོར། གཙུག་ལག་ཁང་
10 དང་སྤྱིལ་པོ་རྣམས་མེར་བསྲེགས། རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཅ་ལུགས་འཛིན་པ
ཙམ་ཡང་མེད་པར་བྱས། འདི་དུས་གོང་མ་ཆེན་པོའི་བཀས་བདག་གི་རྗེ་
སློབ་དཔོན་ལྕང་སྐྱ་གོ་ཤྲཱི་ཆེན་པོའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཉམས་ཉེས་མེད་པར་ཙིས་ཀྱང་འདིར་
གདན་དྲངས་ཤིག་ཙེས་བཀའ་བབས་པ་བཞིན་དམག་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་གདན་
དྲངས་ནས་པེའི་ཙིང་དུ་འབྱོར། རྗེ་འདི་ཉིད་དང་མཇལ་འཕྲད་མཛད་པས་ཐུགས་
15 དགྱེས། དེ་ནས་རྗེ་འདིས་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་གོང་མ་ཆེན་པོར་མདོ་སྨད་ཀྱི་
དགོན་པ་རྣམས་གསར་འཛུགས་བྱེད་རྒྱུའི་སྐན་སྙོན་ཕོ་ཤས་ཀྱི་རིང་ལ་ཡང་
ཡང་ཞུས་པ་དང་གོང་མའི་མཛོད་ནས་དགོན་པ་གཉིས་འདུ་ཁང་གྲྭ་བཤག
བཅས་གསར་འབྱུག་བྱེད་པ་གནང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་རྗེ་འདིའི་བཀའ་དྲིན་ཁོ་ནར་
ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཕོ་བྲང་དུ་བཞུགས་རིང་ལ་ལྕང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེས་རྗེ་
20 འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་སོགས་དབང་ཁྲིད་ལུང་རྗེས་གནང་སོགས་བཀའ་ཆོས་
ཟབ་མོ་རྣམས་བྱས་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་དུ་འབུལ་བར་མཛད། སྐབས་ཞིག་གོང་

མའི་བཀས་ཇྱེ་འདི་ལ་ཐིང་ཛིའུ་ཆན་ཞི་ཞེས་རྣམ་དག་བསླབ་ལྡན་བསམ་གཏན
གྱི་སློབ་དཔོན་དུ་བསྔགས་པའི་ཚོ་ལོ་དང་། ཐམ་ཀ་དང་གསེར་ཡིག་གནང
བ་དེ་འདི་ལྟར་རོ། །བདྭང་དེའི་བཀའ། ཕོ་བྲང་གི་བླ་མ་སེར་མོ་པ་རྣམས་ལ
ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ལེགས་པར་སློབ་པའི་ཇ་སག་དྷ་བླ་མ་ཐུའུ་བཀྭན་ཧྭོ
ཐོག་ཐྭུ་ལ་བཟློ་བ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ནི། ཐོག་མར་འཕགས 5
པའི་ཡུལ་དང་། དེ་ནས་མ་ཧཱ་ཙི་ན་དང་། ཧོར་ཞིའི་ཡུལ་དུ་དར་ལ། ལུས་ཅན
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བ་དང་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གཞི
གཅིག་པུ་ཡིན་པས། གང་སུ་དག་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་འཆད
ཉན་དང་། བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བར་བྱེད
པ་རྣམས་ལ་བཀུར་སྟི་དང་གཟེངས་བསྟོད་བྱེད་པ་ནི་ས་སྐྱོང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི 10
ལུགས་སྲོལ་ཡིན། ཐུའུ་བཀྭན་ཧྭོ་ཐོག་ཐྭུ་ཁྱོད་རང་བཞིན་བཟང་ཞིང་། ལྷག
པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དབང་འབྱོར་བའི
སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཡིན་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་ངེད་ཀྱི་ཕྱག་གཡོག་སྒྲུབ་ནས་ལོ་མང
སོང་ཡང་སྐྱོ་ངལ་མེད་པར་མ་ཟད། དད་པ་དང་ཡིད་ཆེས་སོགས་གོང་འཕེལ
དུ་གྱུར་འདུག་པ་བཅས་གཟེངས་བསྟོད་བྱ་བ་སྐབས་སུ་བབས་པས། ཁྱོད་ལ 15
ཐིང་ཛིའུ་ཆན་ཞིའི་ལུང་ལས་བྱིན་པ་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ངེད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན
རྗེས་སུ་དྲན་པས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་ལ་སྐྱོ་ངལ་མེད་པར་མཛོད། རིགས་ཅན
གསུམ་གྱི་གང་ཟག་ལས་ཐེག་པ་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐབས་ཀྱིས་བཀྲི
བར་བྱས་ཏེ་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་འགོད་པ་དང་། པལ་པ་རྣམས་ཀྱང་དམ་པའི
རྗེས་སུ་སློབ་པ་ལ་བཀྲི་མཁས་མཛོད་ལ། ངེད་ཀྱི་ཡབ་མེས་རྣམས་ཀྱི་དགོངས 20
པ་དང་ངེད་རང་གི་བསམ་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གོང་ནས་གོང་འཕེལ

དུ་འགྱུར་བའི་ཐབས་ཚུལ་ལ་སྒོ་གསུམ་བརྩོན་པར་མཛོད། ཅེས་གནང་། དྭ
ཆིང་གི་རྒྱལ་རབས་འདི་ལ་བླ་མ་སེར་པོ་བའི་ཁྲིད་དུ་ཆན་ཞིའི་བཀའ་ཐམ་གནང་
བའི་ཐོག་མ་རང་འདི་ཡིན་གསུང་། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་
རྗེ་ནི་རང་གི་རྩ་བའི་བླ་མ་ཡང་ཡིན་ལ། མཁས་གྲུབ་གཉིས་འཛོམས་ཀྱི་བསྟན་
5 པའི་མངའ་བདག་ཆེན་པོ་ཡང་ཡིན་པས་གཞན་པན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཞབས་
འདེབས་སུ་འགྱུར་བར་དགོངས་ནས་གོང་མ་བདག་པོ་ཆེན་པོར་ཞུ་སྣ་མཛད་དེ།
བསྟན་པ་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བར་བྱེད་པའི་ཨེར་དེ་ནི་ནོ་མིན་ཧན་ཞེས་པའི་ཚོ་ལོ་དང་
བཀའ་ཐམ་སོགས་ཀྱིས་གཟེངས་བསྟོད་མཛད་པའི་ཞབས་འདེགས་གནང་ངོ་། །
པེའི་ཅིང་དུ་བཞུགས་རིང་ལ། ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་ནས་མཁར་སྟོན་ཤི་རེ་གེ
10 ཐུ་ཧྭ་ཐོག་ཐུ། ནོའི་ཆི་ཐོ་ཡོན་ཧྭ་ཐོག་ཐུ། ཛ་ཡ་པཎྜི་ཏ་སྤྲུལ་སྐུ། ཞི་བ་སྤྲུལ་
སྐུ། དུས་འཁོར་པཎྜི་ཏ་སོགས་བསྟན་པའི་ཁུར་བསྣམས་པའི་བླ་ཆེན་དང་མཁས
པ་དུ་མས་ཀྱང་ཞབས་ལ་གཏུགས་དེ་ཆོས་ཞུས། ཧར་ཆེན་ཝང་ཡི་དམ་སྐྱབས
ཀྱིས་སྦྱིན་བདག་གི་མཐིལ་མཛད་པས་མཆོད་ཧར་ཆེན་ཧོ་ཤོ་ཆེའི་ཛ་སག་དཔོན
པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོས་ཚོ་ཆེན་ཞེ་དགུ་དང་། དར་ཚོ་ཆེན་པོ་བརྒྱད། ཧལ་ཧ
15 ཚོ་བདུན་སོགས་ཀྱི་ཝང་། པའི་ལེ། པའི་སེ། གུང་སོགས་དཔོན་པོ་ཆེ་ཆུང
འབངས་དང་བཅས་རྗེ་འདི་ལ་ཆོས་ཞུས་ཤིང་སྦྱིན་བདག་ཏུ་གྱུར། དེ་ལྟ་བུའི་
ཚུལ་གྱིས་ཧོར་གྱི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་མཛད་དེ། དགུང་ལོ་ང་བདུན་
ཐོག་དགོན་ལུང་གི་རྒྱབ་རིའི་རི་ཁྲོད་དུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་མཛད་དོ། །དེ་
ལྟར་གོང་མ་བདེ་སྐྱིད་རྒྱལ་པོ་དེས་ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་གཙོས
20 མཁས་གྲུབ་གཉིས་འཛོམས་ཀྱི་སྐྱེས་མཆོག་དུ་མ་སྤྱན་དྲངས་དེ་བསྟན་པའི་བྱ་བ
རྒྱ་ཆེར་མཛད་ཅིང་། གནམ་ལོག་གི་སྐྱེ་འགྲོ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཧོར་གྱི་སྐྱེ་བོ

མཐའ་དག་ལ་གཅིག་ཏུ་བརྩེ་བའི་སྒོ་ནས། རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རོ་ཅོག་ཧོར་
གྱི་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ རྣམས་ལ་ མཁས་པ་ ད་མར་ཞུ་གདུགས་ ཀྱིས་ གདན་ལ་
ཞིགས་པར་འཞེབ་ཏུ་བཅུག་སྟེ་སྤར་དུ་བསྒྲུབས་ནས་དད་ པ་དང་སྐལ་ བར་ལྡན་
པ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྦྱིན་གྱི་སྒོ་འཕར་བརྒྱ་ ཕྲག་ཕྱེ་སྟེ་ཆེས་པར་ མཛད་པ་སོགས་
རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་མི་ནུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་དུ་མཛད་དོ། །དེ་ 5
རྗེས་འཛམ་དཔལ་རྡོར་པོ་མི་རྗེའི་གར་གྱིས་རོལ་པ་གོང་མ་ཞི་ཙུང་ཡུང་དེང་རྒྱལ་
པོས་ཡབ་ཀྱི་མཆོད་གནས་ཐུའུ་བཀྭན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཡང་སྒྲིགས་དུས་ཀྱི་
འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་མགོན་སྐྱབས་བླ་ ན་མེད་ པ་ལྕང་སྐྱ་ ཐམས་ཅད་ མཁྱེན་པའི་
མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་། བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཁྲི་ཆེན་
སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་ བསྟན་ པའི་ཉི་མ་སོགས་ བླ་ཆེན་དུ་མ་ གདན་ དྲངས་ཏེ་མཆོད་ 10
ཡོན་དུ་འབྲེལ་ཞིང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གཙུག་ཏུ་མཆོད། ཞྭ་སེར་ཅོད་པན་
འཆང་བའི་རིང་ལུགས་བླ་ནས་བླར་སྤེལ་བར་མཛད་ཅིང་བསྟན་པའི་བྱ་བ་མཛད་
ཚུལ་ནི་སྔ་མ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། ཁྱད་པར་དུ་བདག་པོ་འདི་ཉིད་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་
ལྟ་བ་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པ་ཞིག་གོ །གནས་འོག་གི་ཆབ་འབངས་མཐའ་
དག་ལ་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་ཆོས་སྲིད་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་བཀའ་ཁྲིམས་བཟང་པོས་ 15
བདེ་བར་བསྐྱངས། བསྟན་བཅོས་འགྱུར་རོ་ཅོག་གི་སྤར་གསར་དུ་བསྒྲུབས་པ་
སོགས་མཁས་པས་གཅིག་ཏུ་བསྔགས་པར་འོས་པའི་ མཛད་པས་ནོར་འཛིན་གྱི་
ཁྱོན་དགེ་ལེགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་མཛད་དོ། །དེའི་སྲས་གོང་མ་ཆེན་པོ་ཁྱེན་ལུང་
ལྷས་སྐྱོང་འཛམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡབ་མེས་ཀྱི་སྲོལ་བཟང་
པོ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། ཆབ་འབངས་མཐའ་དག་ལ་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་ 20
བརྩེ་བས་ བདེ་བར་ སྐྱོང་བའི་ཐབས་ འབའ་ཞིག་ ཐུགས་ལ་ བརྣག་ པས་རྒྱལ་

བསྟན་སྲི་དང་། ཁྱད་པར་ཞྭ་སེར་བསྟན་པའི་ཞབས་འདེབས་དང་། སྐྱེ་འགྲོ
ཡོངས་དང་བྱེ་བྲག་ཧོར་སོག་སྤྱི་ལ་མཆོག་ཏུ་སྨིན་པར་དགོངས་ཏེ། བཀའ་ལས།
དེང་དུས་སོག་ཡུལ་ དུ་མངས་ རྒྱས་ཀྱི་ བསྟན་པ་ རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་ཆེར་ དར་ཞིང་།
གོང་མ་ཤིང་ཙུ་བདེ་སྐྱིད་རྒྱལ་པོའི་བཀས་བཀའ་འགྱུར་ཡོངས་རྫོགས་སོག་ཡིག
5 ཏུ་བསྒྱུར་པ་སྔར་དུ་གྲུབ་པ་མཛད་འདུག་ཀྱང་། བསྟན་འགྱུར་ཡོངས་རྫོགས
སོག་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་སྟེ་པན་མེད་འདུག་པས། ལྕང་སྐྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ
རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་། ཁྲི་ཆེན་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་བསྟན
པའི་ཉི་མ་གཉིས་ལ་ཁྱོད་གཉིས་ཀྱིས་ ཐུགས་ཁུར་ མཛད་ནས་ བཀའི་དགོངས
འགྲེལ་གྱི་ བསྟན་ བཅོས་ འགྱུར་རོ་ཅོག་རྣམས་ཧོར་གྱི་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ བར་མཛོད
10 ཅེས་པེབས། རྗེ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བཀའ་བཞིན་དུ་ཐུགས་ཁུར་ཆེ་བཞེས་ཀྱིས
བསྒྱུར་བ་ལ་ཉེ་བ་ན། ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་གྲུ་སོ་སོའི་སྐད་ཀྱི་བྱིངས་འདྲ་ཡང་།
ཟུར་ཙུང་ཟད་རེ་མི་འདྲ་བ་མང་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་ཆོས་བསྒྱུར་བའི་མིང་བརྡའ
འདོགས་ཚུལ་བཀས་བཅད་འདྲ་བ་ཞིག་མི་འདུག་པས། ལོ་ཙྪ་བ་དུ་མས་སོ
སོར་རང་རང་གི་འདོད་པས་ཐ་སྙད་མི་མཐུན་པ་སྣ་ཚོགས་ སྦྱར་ཚེ་ཐོས་ བསམ
15 བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་དཀའ་བ་ སོགས་ཉེས་པ་ དུ་མའི་གཞིར་ འགྱུར་བས།
གསུང་རབ་ཀྱི་མིང་བརྡའི་ཐ་སྙད་འདོགས་ལུགས་རགས་ བསྡུས་ཞིག་སྦྱར་ནས
སྔར་དུ་བསྒྲུབས་ཏེ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་བྱས་ན་ལེགས་ ཚུལ་གོང་མ་ ཆེན་པོར་སྙན
སྒྲོན་ཞུ་བར་དགྱེས་པ་ཆེན་པོས་དེ་ལྟར་གྱིས་ཤིག་པའི་བཀའ་སྩལ། དེ་ནས
ལྕང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེས་ དག་ཡིག་མཁས་ པའི་འབྱུང་ གནས་ཞེས་བྱ་ བ་ཐོག་མར
20 གླེང་གཞི་དང་ཆོས་བསྒྱུར་ཚུལ་གྱིས་བཀས་བཅད། དེ་ནས་པར་ཕྱིན། དབུ
མ། མངོན་པ་གོང་འོག །འདུལ་བ། གྲུབ་མཐའི་སྐོར། རྟགས་ཀྱི་སྐོར།

གཏན་ཚིགས་རིག་པ། སྒྲ་རིག་པ། བཟོ་རིག་པ། གསོ་བ་རིག་པ། བརྡའ་
གསར་རྙིང་སྐོར་ རྣམས་ལེ་ ཚན་དུ་ཕྱེས་ཏེ་མིང་གི་ རྣམ་གྲངས་ ཐམས་ཅད་བོད་
སོག་གི་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར་དུ་བཀྲིས་པ་སྔོན་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་བསྟན་
བཅོས་གསར་རྩོམ་མཛད་དེ་གནང་བས། བཀའ་དྲིན་འདི་གཅིག་པུ་ཡང་ཧོར་
སོག་གི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་དུ་ཡང་གཞལ་བའི་མཐའ་རྙེད་པར་དཀའོ། །དེ་ 5
ལྟར་སྔོན་གྱི་དུས་སུ་རྒྱལ་བློན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐུ་རིང་ ལ་ལོ་པཎ་ རྣམས་
ཀྱིས་ འཕགས་ ཡུལ་ནས་ བོད་དུ་དམ་ པའི་ ཆོས་བསྒྱུར་ བའི་ ཕྱག་ སྲོལ་དང་
མཚུངས་པར་བཀས་བཅད་མཛད་དེ། ལྕང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཁྲི་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུ་
རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉིས་སྒྱུར་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་། གཞན་ཡང་གཞུང་ལུགས་ལ་
སྦྱངས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དག་དང་། སྐད་གཉིས་སྨྲ་བའི་ལོ་ཙཱ་བ་ 10
མཁས་པ་མང་པོ་དང་བཅས་པས་ ལྕགས་མོ་བྱ་ཡིའི་སྨིན་དྲུག་ཟླ་བའི་རྒྱལ་ཕྱུར་
གྲུབ་སྦྱོར་གྱི་ཉིན་དབུ་བཙུགས་ཏེ་ཆུ་པོ་ཁྱི་ལོའི་མགོ་ཟླའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་འགྱུར་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གྲུབ་པར་བགྱིས་ཏེ། གོང་མ་ཆེན་པོར་གཟིགས་རྟོག་ཕུལ་
བར་དགྱེས་པའི་བསྔགས་བརྗོད་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ཅིང་། སྒྱུར་བྱེད་རྣམས་ལ་གནང་
རག་གི་ཡོན་སོགས་བདག་རྐྱེན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མཛད། གོང་མའི་ 15
མཛོད་ནས་དཔར་དུ་བསྒྲུབས་ཏེ་ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་གྲུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་
མཛད་པས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་མི་ནུབ་པའི་ཆ་རྐྱེན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཏོ། །ཤིང་བྱི་
ལོར། གོང་མ་ཆེན་པོས་ལྕང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་
བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཇི་ལྟར་དར་ཚུལ། བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེ་ཆེན་དམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་
བྱོན་ཚུལ། བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་སྡེ་ཇི་འདྲ་ཆགས་ཚུལ་རྣམས་བཀའ་འདྲི་ཞིབ་ཏུ་གནང་ 20
བར། རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་སྙན་དུ་ཕུལ་བར། གོང་མས། སྟོད་པ་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལས།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ།
བརྒྱ་བྱིན་ཚངས་པ་དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་།
འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་དང་མི་ཡི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར།
5 བདེ་དང་ཡིད་བདེས་བྱང་ཆུབ་དེ་འཚང་རྒྱ།

ཞེས་གསུངས་པའི་དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་ཕན་ཡོན་གྱིས་ཐུགས་འཁྲོག་སྟེ་བཀའ་
ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་བཤད་
སྒྲུབ་ཀྱི་སྒོ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ཡང་མདོ་སྔགས་ཐ་སྙད་རིག་གནས་ཐམས་
ཅད་ལ་སོ་སོར་ཐོས་བསམ་བྱེད་པའི་སློབ་གྲྭའི་སྒོ་ཆེན་པོ་བྱུང་ན་བསྟན་པའི་རྒྱུན་
10 ལ་ཕན་པ་འདུག ། ཕྱོགས་འདིར་སྔོན་གྱི་དུས་སུ་འཛམ་མགོན་ས་པཎ་དང་
འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱིས་འཆད་ཉན་གྱི་སྒོ་བཙུགས་འདུག་ནའང་ད་
ལྟའི་དུས་སུ་མིང་ཙམ་དུ་གྱུར་འདུག་གསུངས་ནས། ཛ་འདི་ཉིད་དང་ཁྲི་ཆེན་
སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་ལ། རྒྱལ་ཁབ་པའི་ཨིང་འདི་གནས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་
འདུག་ནའང་། ཡབ་མེས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་དུས་བསྟན་པའི་སྲོལ་དར་རྒྱས་ཆེ་
15 སོད་ཀྱང་། ཕྱི་ནང་རིག་པའི་གནས་ཚང་མར་འཆད་ཉན་གྱི་སྲོལ་ཆེ་བ་མ་དར་
འདུག ། ད་ཆ་ཐུབ་བསྟན་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཞྭ་སེར་ཅོད་པན་འཆང་བའི་བསྟན་པ་
རྒྱས་པ་དང་། ཡབ་མེས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་དགོངས་རྫོགས་པ། འགྲོ་
བའི་ བདེ་སྐྱིད་ འཕེལ་བའི་ཆེད་ དུ་ དམིགས་ ཏེ་ཡབ་ རྒྱལ་པོ་ལྷུང་ གནང་ དུས་
བཞུགས་པ་གཟིམ་ཁང་འདིར་ལྷ་ཁང་། འདུ་ཁང་། གྲྭ་ཤག་སོགས་དགོན་
20 གནས་རྒྱ་ཆེ་བ་གསར་དུ་བསྐྲུན་ པར་རིག་ གནས་ལྔ་ལ་འཆད་ ཉན་བྱེད་པའི་གྲྭ་
ཚང་གསར་འཛུགས་ གནང་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ བཀའ་ངོ་མཚར་ རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཕེབས་

པར། དམ་པ་གཉིས་ནས་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་དེ་སྤྲན་བུས་ཀྱང་ནུས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་
ཕྱག་གཡོག་བགྱིད་ཅེས་གསོལ་བར་གོང་མ་ཆེན་པོ་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དགྱེས། དེ་
ནས་མི་རིང་བར་གོང་མ་ཆེན་པོའི་མཛོད་ནས་གཏན་པ་མེད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་
སྒོ་འཕར་ཕྱེ་སྟེ། དགོན་སྡེ་གསར་བསྐྲུན་གྱི་ལས་ཀ་བཙུགས་དེ། ཕྱིའི་འཁོར་
ཡུག་ཏུ་ལྕགས་རི་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པས་བསྐོར་བའི་དབུས་སུ་ཚོགས་ཆེན་གྱི་འདུ་ 5
ཁང་ཆེན་པོ། དེའི་གཡས་ཕྱོགས་སུ་ལྷ་ཁང་། གཡོན་དུ་མགོན་ཁང་སོགས་
ཀྱི་ལྷ་ཁང་མང་པོ་དང་། མཚན་ཉིད། རྒྱུད་པ། སྒྲ་སྐད་དངགས། སྨན་གྱི་
གྲྭ་ཚང་བཞིའི་འདུ་ཁང་དང་། རྩང་ཁང་གླ་བྲང་གྲྭ་པ་སོ་སོའི་ཁང་པ་ཆེ་ཆུང་
མང་པོ་དང་བཅས་ག་ཤག་སྐོར་གྲྭངས་མང་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། གཙུག་ལག་
ཁང་རྣམས་སུ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་བཞམས་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། འདུ་ཁང་ 10
དང་བླ་གྲྭའི་སྒྲིལ་བུ་ རྣམས་སུ་ཐན་འཕྱག་མ་ཡན་ ཆད་ཀྱི་ཉེར་ མཁོའི་ཡོ་བྱད་
གང་ཡང་མ་ཚང་བ་མེད་པ་མཛོད་ནས་སྒྲུབ་པར་མཛད། ཆོས་སྡེའི་མཚན་དགའ་
ལྡན་བྱིན་ཆགས་གླིང་ཞེས་པ་གནང་ཞིང་། དམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་དགེ་
འདུན་དུ་མས་རབ་གནས་རྒྱས་པ་དབྱུང་ཞག་གསུམ་གྱི་བར་ གནང་སྟེ་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་བྱིན་ཆེན་པོ་བབ། གོང་ནས་ཀྱང་རབ་ཡོན་གྱི་གནང་སྦྱིན་རྒྱ་ཆེ་བ་བསྩལ། 15
ལོ་དེ་ཀའི་ནང་དུ་སོག་པོ་ཚོ་ཆེན་བཞི་བཅུ་ཞེ་དགུ ༎ཁལ་ཁ་ཚོང་བདུན་སོགས་
དང་། གཞན་ཡང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་བཙུན་གསར་གློ་རིག་བཟང་བ་ལྔ་བརྒྱ་བསྡུས་དེ།
མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲྭ་ཚང་ལ་གྲྭ་པ་སུམ་བརྒྱ། རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཚང་ལ་བརྒྱ། སྨན་དང་
སྒྲ་སྐད་གྱི་གྲྭ་ཚང་སོ་སོར་ལྔ་བཅུ་རེ་བཅས་ བཞག་ ལ་ཚོགས་ འཚོག་ལུགས།
ཆོས་འཆད་ཉན་བྱེད་ལུགས། རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིགས་ལམ་སོགས་བསྟན་པའི་སྲོལ་ 20
ཡང་དག་པ་དང་མཐུན་པར་དགོས་པའི་བཀའ་ཕེབས་ནས། བདག་པོ་ཆེན་

ཕོས་ཡང་ཡང་ཕེབས་དེ་གཟིགས་རྟོག་གནང་། དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་གསོལ་
ཐོག་ཟླ་རེ་བཞིན་མཛོད་ནས་སྦྱོར་འཇགས་མཛད། གྲྭ་ཚང་སེར་བླ་མ་དང་
དགེ་ཕྲན་དུ་འོས་པའི་དགེ་བཤེས་བོད་ནས་འབོད་དགོས་ཚུལ་གྱི་བཀའ་ཕེབས་
པ་བཞིན་མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་གི་བླ་མར་འབྲས་སྤུངས་ཤ་སྒོང་རབ་འབྱམས་པ་
5 ངག་དབང་ཆོས་འཕེལ། རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཚང་གི་བླ་མར་སྨད་རྒྱུད་བླ་མ་དགོན་
མཆོག་བསྟན་དར། རིག་གནས་གྲྭ་ཚང་གི་བླ་མར་རྩོག་ཟློག་པ་ཞབས་དྲུང་།
གསོ་རིག་གྲྭ་ཚང་གི་བླ་མར་ཕུན་ཚོགས་འཇམ་གླིང་། བློ་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱི་
དགེ་ཕྲན་དུ་གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྟོད་སྨད་སོགས་ནས་དགེ་བའི་
བཤེས་བཅོ་བརྒྱད་རྣམས་བཀུགས་ནས་འབྱོར། བོད་ནས་ཕེབས་པའི་དགེ་
10 བཤེས་རྣམས་ལ་བགྲོ་གླེང་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་གནང་། གོང་མ་ནས་ཤིན་དུ་དགྱེས་
པས་སློབ་དཔོན་རྣམས་ལ་སོ་སོར་གོས་དར་སོགས་ཀྱི་གནང་སྦྱིན་དང་། གྲྭ་པ་
རྣམས་ལ་ཇེ་ཞྭ་ཟླགས་དངུལ་སོགས་ཀྱི་གསོལ་རས་གྲུ་འོས་པ་བསྩལ། མི་
སྟག་ལོར་ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ནང་དུ་དགོན་སྡེ་གསར་པར་སྨོན་ལམ་གྱི་སྲོལ་
འཛུགས། དེ་ཀའི་ཚེས་གཅིག་ལ་བདག་པོ་ཆེན་པོ་ཡང་ཚོགས་དབུར་ཕེབས་
15 ཕྱོག །དམ་པ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བགྲོ་གླེང་དང་། དགོན་པ་གསར་བའི་གྲྭ་
སྐོར་གཉིས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་བཞག་པར་དགེ་བཤེས་མང་པོས་བགྲོ་གླེང་བདང་
སྨོ་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་བཞིན་མིང་བདགས་ཀྱི་སྲོལ་འཛུགས་པ་གནང་།
གོང་མའི་བཀས་སྐུ་མདུན་དེ་ཁར་བླ་མ་དགེ་འདུན་འདུས་པའི་ཚོགས་ལ་ལྷུང་
སྐུ་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་ཆོས་གནང་ཞིང་། བླ་མ་གཉིས་ལ་བཞུགས་སྟན། སྐྱེ་
20 འཕེལ་སོགས་ཉེར་སྤྱད་ཀྱིས་གཙོས་དངོས་པོ་སྤྲས་མཐོ་བ་དང་། དེ་འོག་གི་
བླ་མ་གྲྭ་རིགས་རྣམས་ལ་འང་བབས་དང་བསྟུན་པའི་གསོལ་རས་རྒྱ་ཆེར་

བསྟུལ། དེ་ལྟར་གོང་མ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དང་། ཞབས་འདེགས་ཀྱི་
སྐྱེས་མཆོག་དམ་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་སྐྱིགས་མའི་དུས་འདིར་མཐའ་དབུས་
ཀྱི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུད་པ་གཞིལ་བ་དང་། ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པའི་གནད་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་ཞྭ་སེར་ཅོད་པན་འཛིན་པའི་རིང་ལུགས་འདི་ཉིད་
སྤེལ་བ་ལ་རྣམ་པར་དགེ་བའི་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུས་གཙོ་བོ་དང་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་ 5
སོགས་སུ་བསྟན་དེ་ལྷན་ཅིག་གདན་འཛོམས་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་འཕྲིན་ལས་རྨད་
དུ་བྱུང་བ་ནི་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྔགས་པའི་གནས་དང་།
ཚུལ་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྱེད་པའི་དཔྱོད་ལྡན་མཐའ་དག་དད་པ་དང་སྤྲོ་བ་
དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པའོ། །ལྷག་པར་གོང་མ་རྒྱལ་པོ་
འདིས་བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེ་ནླ་ལྷག་ཏུ་སྤེལ་བའི་ཆེད་དུ་བདག་གི་མཁན་རིན་ 10
པོ་ཆེ་དོན་གྱི་སྐད་དུ་མཚན་ནས་སྨོས་དེ་པཎ་ཆེན་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་རྗེ་བཙུན་བློ་
བཟང་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་དབང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་དེ་ཉིད་རྒྱལ་ཁམས་འདིར་
ཕྱིན་དྲངས་པ་ཡིན་དེ། དེ་ལ་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་
ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་པ་བཞུགས་པ་ལས། མདོ་ཙམ་བརྗོད་ན། རྗེ་འདི་
ཉིད་སྔོན་བྱུང་བ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གངྒའི་ཀླུང་གཅིག་གི་བྱེ་མ་སྙེད་འདས་ 15
པའི་དུས་སུ་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་རྩིབས་ཀྱི་མུ་ཁྱུད་ཅེས་བྱ་བར་གྱུར་
པའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་སྙིང་པོའི་མདུན་དུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད།
དེ་ནས་དཔག་པར་དཀའ་བའི་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་དེ། ནུབ་
ཕྱོགས་ཀྱི་དག་པའི་ཞིང་མཆོག་བདེ་བ་ཅན་དུ་ཆོས་སྐུ་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་དང་།
ལོངས་སྐུ་ཚེ་དཔག་མེད་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་སངས་རྒྱས། 20
དེ་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་སུ་སངས་

རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། ཨོཾ་རང་དང་ཚངས་དབང་། འཁོར་ལོས་
བསྒྱུར་རྒྱལ་སོགས་ དག་པ་དང་ མ་དག་ པའི་སྤྲུལ་སྐུ་ ཐམས་ གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་
འགྱེད་ནས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་ བར་དུ་སེམས་ ཅན་གྱི་དོན་མཛད་ པ་ལས། མི་
མཇེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཡང་ སངས་ རྒྱས་ ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོའི་དུས་སུ་ གནས་
5 བརྟན་འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་དང་། འཕགས་པ་འོད་སྲུང་གི་དགེ་ཚུལ་པདྨའི་
ངང་ལྡང་དང་། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་། སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་
དྲིལ་བུ་དང་། སློབ་དཔོན་ཨ་བྷྱ་ཀ་ར་གུཔྟ་དང་། ཤམྦྷ་ལའི་ཡུལ་གྱི་རིགས་
ལྡན་རྒྱལ་པོ་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་སམྦྷ་ཝ་
དང་། ཇོ་བོ་ཁྱུལ་བྱུང་ཞབས་དང་། སློབ་དཔོན་བྷ་ལ་བྷ་དྲ་དང་། འགོས་ལོ་
10 ཙཱ་བ་ཁུག་པ་ལྷས་བཙས་དང་། མཉམ་མེད་སྒམ་པོ་པ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་
དང་། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དང་། རྒྱལ་བ་གཡུང་སྟོན་རྡོ་
རྗེ་དཔལ་དང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་དང་། གྲུབ་དབང་
བསོད་ནམས་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་དང་། དབེན་ས་པ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བ་བློ་བཟང་དོན་
གྲུབ་དང་། པཎ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དང་། པཎ་
15 ཆེན་ཐམས་ཅད་ མཁྱེན་ གཟིགས་ཆེན་པོ་རྗེ་ བཙུན་བློ་བཟང་ དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་
རྣམས་སུ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་བསྟན་ནས་སེམས་ ཅན་གྱི་དོན་མཛད་དོ། །དེས་ན་པཎ་
ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ནི། གཙང་གི་ས་ཆའི་ཡུལ་ཤངས་ཞེས་བྱ་བའི་ནང་ཚན་
བཀྲ་ཤིས་རྩེ་ཞེས་བྱ་བ་ན། ཡབ་ནི་ཐང་ལྷ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡུམ་ནི་མང་
པོས་བཀུར་ བའི་གདུང་བརྒྱུད་ བུད་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་ གཡོ་སྒྱུ་ཆུང་ཞིང་ རང་བཞིན་
20 དྲང་བ་བླ་མ་དང་དཀོན་ མཆོག་ལ་དད་ པ་དང་ ལྡན་པ་ སོགས་ཡོན་ཏན་དུ་མས་
བརྒྱན་པ་སྟེ། ཡབ་ཡུམ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་

ཕོ་ཧྲའི་ལོར་ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་བཅུ་གཅིག་ལ་ཉི་འོད་དང་འགྲོགས་
ནས་འཇའ་ཚོན་སྣ་ལྔ་པ་ཞིག་ཁང་པའི་ནང་དུ་ཐུག་པ་སོགས་ཀྱི་ངོ་མཚར་བའི་
ལྟས་མཚན་དུ་མ་དང་བཅས་སྐུ་བལྟམས་སོ། །ཟླ་བ་གཉིས་ཙམ་སོང་བ་ན་ཕྱག
གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱོར་བ། ཟླ་བ་བདུན་ནས་མ་ཧཱ་སྨྲ་ཕོལ་བྱུང་དུ་ཡང་ཡང་གསུང་
བ། ཟླ་བ་བརྒྱད་ནས་དམིགས་བརྩེ་མ་ཞལ་འདོན་མཛད་པ་བྱུང་། རྗེ་གོང་ 5
མའི་སྐུ་བརྟན་ནས་འདི་ང་ཡིན་གསུང་། རྒྱུན་པར་བྱིས་པ་ཕལ་པ་ལྟར་དུ་བ
དང་། གློས་པབ་ཕྱི་ཉལ་བ་སོགས་མི་མཛད་པར་ཕྱག་ཐུགས་ཀར་ཐལ་མོ་སྦྱར
དེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་གི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པ་གནང་། དེ་ལྟར་སྐུ་ན་ཕྲ་མོའི་དུས་སུ་ཡང་
བྱིས་པ་ཕལ་པའི་སྤྱོད་པ་མཐའ་དག་ལས་ནི་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས། དད་པ་དང་
གཏོང་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡིད་གཞུང་བ་སོགས་ཡ་རབས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དུ་མས 10
ནི་མཛེས། རྟེན་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བ་དང་། ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། གསང་
སྔགས་ཟབ་མོའི་བཟླས་བརྗོད་མཛད་པ་སོགས་དམ་པས་བསྔགས་པར་འོས
པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་
ལྕགས་སྤྲེའུའི་ལོ་ཟླ་བ་བརྒྱད་པ་ལ། མི་དབང་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་དང་།
རྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་སྐུ་ཚབ་མགྲོན་གཉེར་ངག་དབང་བློ་བཟང་། བཀྲ་ཤིས 15
ལྷུན་པོ་ནས་བཏང་བའི་མི་སྣ་སོགས་འཛོམ་ཐོག་དགའ་ལྡན་ཁང་གསར་གྱི་སྟེང་
དཔལ་མོ་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། སྐྱབས་མགོན་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད
མཁྱེན་པའི་ཡང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་གང་ན་བཞུགས
ཀྱང་གསལ་བར་ལུང་སྟོན་པ་ནན་ཏན་ཞུས་པས། ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས།

དགོན་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་བདག་ཉིད་རྗེ། 20
ཡུལ་བཀྲ་ཤིས་རྩེ་རུ་སྐུ་འཁྲུངས་པ།

ན་བཀྲ་ཤིས་མངའ་གསོལ་སྤུར་དུ་མཛོད།

ཀུན་བཀྲ་ཤིས་སྣང་བས་ཁྱབ་གྱུར་ཅིག།

ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ངེས་ཤེས་འདྲོངས་པའི་ལུང་བསྟན་གསལ་པོ་ཕབས་པ་དང་། རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་། ད་ལམ་བཀྲ་ཤིས་རྩེ་བར་འབྲུངས་པ་དེ་ཉིད་གང་ཅི་ནས་ངེས་ཤེས་འདྲོངས་པའི་གསལ་ཐོན་བྱུང་འདུག་པ་ཤིན་དུ་ལེགས་ཅེས་བཀའ་ཕེབས་དེ་ཨམ་བར་གཉིས་ལ་བརྒྱུད་ནས་གོང་མ་བདག་པོ་ཆེན་པོའི་གསན་སྙན་དུ་ཕུལ། དེ་ནས་ཧོར་ཟླ་དགུ་པའི་ཚེས་དགུ་ལ་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོ་ནས་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཞེས་མཚན་གསོལ་གནང་བ་དང་བསྟུན་ཟླ་བྲང་ནས་དྲུང་འཁོར་བཅས་བཀྲ་ཤིས་རྩེར་མངགས་ནས་དགའ་སྟོན་སྟོན་མོ་གྱ་ནོམ་པ་ཕུལ། དེ་ནས་ལྷུགས་བུ་ཧོར་ཟླ་དྲུག་པའི་ཚེས་བཞི་ལ་ཕྱག་མཛོད་ཆེན་པོ་སོགས་དང་། གོང་མ་རྒྱལ་པོའི་བཀས་མངགས་པའི་དུ་ལྷ་མ་སོགས་དང་བཅས་དགེ་འདུན་ཁྲིར་ཉེ་བས་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་སོགས་མཆོད་རྫས་སྣ་ཚོགས་ཐོགས་པའི་སེར་སྦྲེང་གིས་མདུན་བསུས་ཏེ། ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་གདན་དྲངས་ཏེ་མི་འཇིགས་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་ལེགས་པར་བཀོད་དོ། །སྐབས་ཤིག་བཞུགས་ཁྲིའི་ཕྱོགས་སུ་ཕྱག་འཚལ་མང་དུ་མཛད་རྗེས་སྟན་ལ་བཞུགས་དེ་ཕྱག་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཚུལ་མཛད་ཀྱིན་འདུག་པར། ཕྱག་མཛོད་བློ་བཟང་ཚེ་དབང་ནས་ཇི་ལྟར་ལགས་ཞུས་པར། བཞུགས་ཁྲིའི་སྟེང་དབུས་སུ་རྗེ་བཙུན་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དང་། གཡས་གཡོན་དུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་དང་ཕྱག་རྡོར་བཅས་བཞུགས་འདུག་པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ཡིན་ཞེས་བཀའ་ཕེབས། རྒྱ་ཁྲི་ལོར་རྗེ་ངག་དབང་བྱམས་པའི་དྲུང་ནས། བྱང་ཆུབ་

ལམ་སྒྲོན་སོགས་ལུང་དང་། དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་མནོས་ཤིང་། རྡོ་རྗེ་
འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་ཡང་གསན་ནོ། །ཆུ་ཕག་གི་ལོར་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་བློ་བཟང་
བཟོད་པ་ཡོངས་འཛིན་དུ་མཛད་དེ་བཀའ་ཆོས་མང་དུ་གསན། ཤིང་བྱིའི་ལོར་
ཡོངས་འཛིན་དེས་མཁན་པོ་མཛད་དེ་རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཏེ་ཐར་
འདོད་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུར་གྱུར་ཏོ། །ཤིང་གླང་ལོར་ཡོངས་འཛིན་དེ་ 5
ལ་བསྡུས་གྲྭའི་གསན་སྦྱོང་དང་། ཇོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དང་། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་སོགས་གསན།
དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཐོག་རྗེ་བླ་མ་མཆོག་རང་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་བརྟན་གསོལ་
འདེབས་བློ་གྲོས་དཔག་བསམ་མ་སོགས་ཀྱི་གསུང་རྩོམ་མཛད། དགུང་ལོ་
བཅོ་ལྔའི་ཆུ་སྤྲེའུའི་ལོར་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རང་གཟུགས་རྒྱལ་ 10
དབང་བདུན་པ་བློ་བཟང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱི་དྲུང་དུ་རྒྱུད་སྡེ་
བཞིའི་བང་མཛོད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་དང་། མི་ཏྲ་བརྒྱ་རྩའི་དབང་ཆེན། དཔལ་
དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཆེན། དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་གྱི་
དབང་ཆེན། སྣར་ཐང་བརྒྱ་རྩ། བ་རི་བརྒྱ་རྩ། སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ་གསུམ་
གྱི་རྗེས་གནང་ལུང་དང་བཅས་པ་དང་། རྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་བཀའ་འབུམ་ 15
གྱི་ལུང་སོགས་བཀའ་ཆོས་མང་པོ་གསན། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་གནང་
བའི་མཇུག་ཏུ་རྒྱལ་དབང་མཆོག་གིས་ལྷ་མཆོག་འདི་ཉིད་ལ་ཡི་དམ་གྱི་མཐིལ་
དུ་མཛད་ན་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་བཀའ་ཕེབས། དེ་ལྟར་པད་དཀར་འཛིན་པས་རྗེ་འདི་ཉིད་གསང་ཆེན་བསྟན་
པའི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ་བར་མཛད་དོ། །དགུང་ལོ་ཉི་ཤུའི་ས་གླང་ལོའི་ 20
ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཆོས་བཞི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་དུས་ཆེན་གྱི་ཉིན་གནས་བརྟན་

འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཡོངས་འཛིན་ཞལ་སྔ་ནས་བློ་བཟང་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་
མཁན་པོ། གྲོས་བསམ་གླིང་ཞལ་སྔ་ནས་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ལས་སློབ་
སོགས་མཛད་དེ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ལེགས་པར་བཞེས་དེ་
འདུལ་བ་འཛིན་པ་མཐའ་དག་གི་གཙུག་གི་རྒྱན་དུ་གྱུར་ཏོ། །ཡོངས་འཛིན་
5 མཁན་ཆེན་དེ་ལ་དཔལ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོའི་དབང་ཆེན་སོགས་བཀའ་
ཆོས་མང་པོ་གསན་ནོ། །དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པ་ཡོས་ལོར་ལྕང་སྐྱ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་རྗེ་དེ་ཉིད་
དཔོན་གཡོག་དང་། དེ་མོ་སྤྲུལ་སྐུ། རྗེ་ངག་དབང་བྱམས་པ། ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་
འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ། རྗེ་བཙུན་དཀོན་མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོ། བྲག་
10 གཡབ་སྤྲུལ་སྐུ། རྒྱལ་སྲས། སེམས་དཔའ། རྗེ་དྲུང་སྤྲུལ་སྐུ་རྣམ་པ་གསུམ།
བཙན་པོ་ནོ་མོན་ཧན། ཐུའུ་བཀྭན་རིན་པོ་ཆེ་ཁྱབ་བདག་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།
ཡེ་ཤིག་ཐུ་ནོ་མོན་ཧན། སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་བླ་མ་དང་གྭ་རིགས་སོགས་དོན་
གཉེར་ཅན་ཉིས་སྟོང་བརྒལ་བའི་མཁས་མང་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་སུ་
དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཆེན་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་
15 ཀྱིས་བརྒྱན་ཏེ་ལེགས་པར་བསྐུལ། ཚུ་དའི་ལོར་རྗེ་མི་དྲིའི་མཚན་ཅན་གྱིས་རྗེ་
འདི་ཉིད་ལ། འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་
བར་མཛད་དགོས། ལྷག་པར་དོན་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་
ཀྱི་སྡོམ་པ་གནང་དགོས། འདུལ་བ་ནས་རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་མཁན་པོ་
བྱེད་པ་ལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་བཞེས་ནས་ལོ་ལྔ་དྲུག་ཙམ་སོང་འདུག་པས། བསྟན་
20 པའི་རྒྱན་ལ་དགོངས་ནས་དོན་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གནང་
དགོས་ན་ལགས་ རབ་བྱུང་གི་གྲོག་ མ་ཆབ་ མདོ་འཕགས་པ་ ལྔའི་སྤྲུལ་ པའི་སྐུ

རིན་པོ་ཆེ་ལ་གནང་རིགས་མཛོད། ཅེས་གསུང་ནན་ཆེ་བ་ཕེབས་པར་བདེན་ཞལ་
བཞེས་གནང་སྟེ། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ མཁན་པོ་མཛད་ ནས་ འཕགས་ པ་ལྷའི་
མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་ལ་དགེ་བསྙེན་རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་གནང་། ཆུ་ལུག་
ལོའི་ ཟླ་བ་དང་པོའི་ བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཉིན་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ མཁན་པོ་མཛད་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་
གོ་གཉིས་ལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་སྡོམ་པ་བསྩལ། ཤིང་བྱའི་ལོ་ཟླ་བ་དང་
པོའི་ ཆོས་བཅུ་གཉིས་ལ་རྒྱལ་དབང་ མཆོག་ནས་དུས་ འཁོར་གསར་ འཛུགས་
གནང་བའི་ལེགས་འབུལ་བསྟར། ཟླ་བ་གསུམ་པ་ལ་སྟུགས་པ་ཚོག་གྭ་པ་
བཅུ་དྲུག་ནས་དུས་འཁོར་གྱི་སྒྲུབ་མཆོད་འཛུགས་པར་ བཞེད་དེ་ཆོས་བཅུའི་སྤྱི་
ཆར་ དཔལ་དུས་ཀྱི་ འཁོར་ལོའི་སྐུ་ གསུང་ ཐུགས་ཡོངས་ སུ་རྫོགས་ པའི་རྟུལ་
ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་ འཁོར་ བཞེངས་ ནས་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་ནས་ བཟུང་ སྒྲུབ་མཆོད་
ཉིན་བདུན་མཇུག་ཏུ་སྦྱིན་སྲེག་དང་ བཅས་པ་ གནང་སྟེ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་
བཤད་སྒྲུབ་སྲིད་ མཐའི་བར་དུ་མི་ཉམས་ པའི་ བདག་ རྐྱེན་ཟླ་ ན་མ་ མཆིས་པ་
མཛད་དོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་དབང་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེར་དགེ་ཚུལ་གྱི་བསླབ་
སྡོམ་བཞེས་རྒྱུའི་ མཁན་པོར་ དབུས་ཕྱོགས་སུ་ཆིབས་བསྒྱུར་ གནང་དགོས་ཚུལ་
ཞུ་བ་མཛད་པ་བཞིན་དབུས་སུ་ཕེབས་དེ། ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཆོས་བཞི་ལ་རྒྱལ་
དབང་མཆོག་གི་སྤྲུལ་ པའི་སྐུ་རིན་པོ་ཆེར་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ བསྩལ་དེ་བསྟན་
འགྲོའི་དཔུང་གཉེར་ ཆེན་པོར་ མངའ་ གསོལ་བར་ མཛད་དེ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་
བཤད་ལུང་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་སེམས་བསྐྱེད་མཆོད་པ་དང་བཅས་ཕུལ། མེ་ཁྱི་
ལོར་གོང་ས་རྒྱལ་པོས་ཛ་སག་ཟླ་མ་ངག་དབང་དཔལ་འབྱོར་ཧོ་ཐོག་ཐུ་སོགས་
མངགས་དེ་གནང་བའི་གཟེངས་བསྟོད་ཡི་གེ་ནི། ངེད་ནས་འཛའ་ས་གསེར་
ཡིག་ བསྩལ་ ནས་ཁྱོད་ ལ་སྟོང་ བཞིན་པར་ཆེན་ ཨེར་དེ་ནི་ ཞེས་ པའི་ གཟེངས་

བསྡོད་བྱས་དེ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་སྤྱི་ཆེན་གྱི་གཙོ་བོར་གཟེངས་བསྟོད། ཁྲོད་
ཀྱང་དགེ་འདུན་སྡེ་མང་ལ་འདུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲིལ་བསྒྲགས་དེ་དམ་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་
ལ་ནན་དན་བྱས་ནས་དབུས་གཙང་དུ་བསྟན་པ་རྣམ་དག་སྣང་་བཞིན་སྤེལ་བ་དང་
ངེད་ཀྱི་ཡུལ་དབུས་འདིར་སེམས་རྩེ་གཅིག་གིས་ཕྱུ་དུད་ལེགས་པར་གྱིས་ཞེས་
གནང་། སྐབས་ཤིག་པོ་ཏ་ལར་ཕེབས་ནས་རྒྱལ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསང་
འདུས་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་དང་། དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་དང་། དཔལ་རྡོ་རྗེ་
འཇིགས་བྱེད་དང་། གཤེད་དམར་དང་། དགྲ་ནག་སྟེ་བཅུ་གསུམ་མ་གསུམ་
གྱི་དབང་ཆེན་དང་། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་དང་། མི་ཏྲ་བརྒྱ་རྩ་སོགས་ཀྱི་དབང་
དང་། སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ་དང་། པ་རི་བརྒྱ་རྩ་སོགས་སྤྱི་བཀའ་དང་། ཟླུར་
བཀའི་རྗེས་གནང་མང་པོ་དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་གྱི་ལྗགས་ལུང་
སོགས་བཀའ་ཆོས་མང་པོ་གནང་ སྐབས་ཤིག་རྗེ་ཐམས་ ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
མཁན་པོ་མཛད་ ནས་རྒྱལ་ དབང་རིན་པོ་ཆེར་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ གནང་བ
སོགས་ཀྱིས་མཚོན། དབུས་གཙང་གི་ཕྱོགས་དང་ཨ་མདོ་དང་ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་
ཡུལ་གྲུ་ཐམས་ཅད་ནས་དང་སྤོབས་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་བསམས་གྱིས་མི་ཁྱབ་
པ་རྣམས་ཀྱིས་ཟང་ཟིང་གི་འབྱོར་བ་ སྤུལ་དུ་བྱུང་ བའི་མཆོད་སྤྲིན་རྒྱ་ མཚོས་
ལེགས་པར་མཆོད་དེ། རང་རང་གི་འདོད་འདུན་ལྟར་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་
དང་ཟབ་ པ་ དང་རྒྱ་ཆེ་ བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཉིད་རེ་ བཞིན་ བསྐོར་ བའི་སྒོ་ནས་
མཁས་པའི་སྐྱེ་བོས་མ་སྤྱིང་ཁྱབ་པར་མཛད་དོ། །ས་པག་གི་ལོའི་ཟླ་བ་དང་པོ་
ལ། གནས་བསྐོས་འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་ཆེན་པོ་ཉིད་ནས། འཇམ་མགོན་བླ་
མ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས།

ཡིན་ལུགས་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་དབང་པོ་དུལ།

མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་གཞན་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད།
བསྟེན་པ་ཙམ་གྱིས་དགེ་འཕེལ་སྐྱོན་འགྲིབ་པའི།
བཤེས་གཉེན་དམ་པ་བསྟེན་དང་རྒྱལ་ཁམས་པ།

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་མཐུན་པར་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་མཆོག་འདི་ཉིད་རྒྱལ་ཁབ་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་ཞལ་མཇལ་དགོས་པའི་བཀའ་ལུང་གནང་བར་བརྟེན། ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཚེས་བཅུ་བདུན་ལ་མཚན་མོའི་མགོན་པོ་རྒྱ་སྐར་གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་བཞིན་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་ནས་ཆིབས་ཁ་བསྒྱུར་བ་མཛད། ཆིབས་བསྐྱལ་བོད་ཨམས་པར་གྱིས་མཆོད་བོད་ཀྱི་མི་དྲུག་དམག་མི་སོགས་གྲངས་མེད་པས་བསྐོར་ནས་ཕེབས་པ་ལ། རྒྱལ་དབང་མཆོག་གིས་བརྟན་བཞུགས་དང་ཕེབས་རྫོངས་རྒྱས་པར་ཕུལ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཕྱོགས་འདུས་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲོ་མཐའ་དག་ལ་ཕྱག་དབང་དང་འདོད་ཆོས་ཟབ་མོ་རྒྱ་ཆེ་བ་གནང་བཞིན་པར་ཕྱིན་ཏེ་ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་འཛམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་འཁྲུངས་པའི་གནས། བཙོང་ཁའི་ཡུལ་གྱི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་དུ་ཕྱག་ཕེབས། ལྔ་མཆོད་ཀྱི་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་། ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་བཅུའི་ཕྱི་དྲོ་ནས་བཟུང་ཟླ་བ་གཅིག་གི་རིང་སྐུ་མཚམས་མཛད་དེ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྙེན་སྒྲུབ་ལ་གཞོལ་བར་མཛད་ཅིང་མཇུག་ཏུ་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་སྦྱིན་སྲེག་ཀྱང་གནང་། དེ་ནས་ལྕགས་བྱིའི་ལོ་ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཚེས་བཅུ་ལ་སྐུ་འབུམ་ནས་ཆིབས་ཁ་བསྒྱུར། སྐབས་འདིར་ཕྱག་མཛོད་ཆེན་པོ་སོགས་ཞས་འབྲིང་རྣམས་འབྲུམ་ན་ཐར་པས། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས། ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོ་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་དེ་རྣམས་ལ་ལྷ་ཐོར་འདེབས་པར་མཛོད། ཅེས་བཀའ་ཕེབས་པ་ལྟར། ཨ་ལག་ཤ་དགོན

བསྟན་རྒྱས་གླིང་དུ་ཕྱག་མཛོད་ཆེན་མོ་སོགས་སེར་སྐྱ་སུམ་བརྒྱ་སྐོར་དང་བཅས་
སྔོན་ལ་ཕེབས་ཏེ། ལྷ་ཕྱོར་བདབ་པས་དེ་དག་གང་ལ་ཡང་སྐྱོན་མི་འབྱུང་བར་
ལྷ་འབྲུམ་ལས་ཐར་པར་མཛད་པས་ཀུན་མཁྱེན་ བཞད་ པ་རྗེ་དེ་ཉིད་ནི་ཞབས་ཕྱི་
པ་རྣམས་ལ་བཀའ་དྲིན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་རིམ་གྱིས་
5 ཀྲོན་ཏེ་ཡོར་དོ་སྨོའི་ཡོ་ཐོག་པའི་ཡིའི་ས་ ཆར་བསྒྲུབ་བྱ་ བཞི་བརྒྱ་ བརྒྱད་ཅུ་ཀྱ་
ལྡེ་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བསྩལ། ཆ་ཧར་གྱི་ས་ཆར་བསྒྲུབ་བྱ་བརྒྱ་དང་
དྲུག་ཅུ་རེ་བདུན་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བསྩལ། དྲུག་པའི་ཉི་ཤུའི་ཉིན་ལ་
མཚོ་བདུན་དུ་ཕྱག་ཕེབས་པ་ལ། གོང་ནས་བསྩལ་བའི་གསེར་ཡིག་དང་དེན་
ཆས་རྣམས་ཕུལ། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་བླ་གྲྭའི་ཚོགས་མང་
10 ལ་བླ་མཆོད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ མ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་ ཆོས་གནང་། ཉིན་རེ་
བཞིན་ཧོར་གྱི་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ནས་འདུས་པའི་བླ་ཆེན་དཔོན་ཆེན་སོགས་སྐྱེ་འགྲོ་
གྲངས་ལས་འདས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་བོས་མཆོད་པར་བཏུད་ནས། འབྱོར་ལྡན་
རྣམས་ཀྱིས་ ཟང་ ཟིང་གི་བཀོད་པ་ ཚད་མེད་ པ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་དཔྱ་ ཁྲལ་
བཞིན་དུ་བསྟབས། ཆོས་ཀྱི་ཆུ་ཆེན་པོ་བཟུངས་པས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་གི་
15 གདུང་བ་ནི་ཡོངས་སུ་བསལ་ཏེ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྫོགས་ལྡན་གྱི་ཆར་
དང་འགྲོགས་པའི་རྒྱ་གཏེར་བཞིན་དུ་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །དེར་བཞུགས་དུས་
མཛལ་བ་ཕ་ཅང་མངས་པའི་སྟབས་ཀྱིས་དགེ་བསྙེན་པ་མ། རབ་བྱུང་དང་རབ་
བྱུང་མ། དགེ་ཚུལ་ཕ་མའི་སྡོམ་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་གནང་ན་ཡང་བསྙེན་རྫོགས་
སྡོམ་པ་གནང་བའི་ཐུགས་ཁོམ་མ་བྱུང་བས། ཉེར་དགུའི་ཉིན་མཚོ་བདུན་ནས་
20 བཏེག་སྟེ་ལམ་བར་དུ་སྐྱ་སེར་གྲངས་མེད་པ་ལ་ཕྱག་དབང་གནང་ཞིང་། བསྙེན་
རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་ལན་ གསུམ་གྱི་བར་ དུ་གནང་ བའི་དང་པོའི་སྐབས་སུ་

གནས་གང་གི་ཉིན་བསྙེན་རྫོགས་བརྒྱ་དང་བཞི། གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་བདུན
པའི་ཚོས་གཅིག་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཉིས་བརྒྱ་བཅོ་བརྒྱད། གསུམ་པའི་སྐབས
སུ་ཚོས་པ་ལྔའི་ཉིན་ཆ་གན་ཛ་ལག་ཅེས་པའི་ས་ཆར་ཞག་བབས་དང་བསྟུན་ནས
ཉི་མ་ བཞི་ཆ་ ཤར་ བའི་དུས་ ནས་ མགོ་བཙུམས་དེ་ མཚན་མོའི་ཐུན་ དང་པོའི་
དཀྱིལ་ཙམ་དུ་སླེབ་པའི་བར་ ལ་མི་དྲི་རྡོ་ཕོག་ཕྲ་སོགས་ བསྒྲུབ་བྱ་ བཞི་བརྒྱ་དང་
གསུམ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་མཛད། དེའི་དུས་སུ་ཁོ་བོས་ཀྱང་བསྙེན་རྫོགས
ཀྱི་སྡོམ་པའི་བགོ་སྐལ་མནོས་ པས་ཡིད་ཀྱི་ཞིང་ བལ་འདབ་ བཟང་དབང་པོའི་
བགྲོད་པར་འགྱུར་པ་བྱུང་། དེ་ལྟར་ཉིན་རེ་བཞིན་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ནས་སྙིང་བཞིན
འདུས་པའི་སྐྱ་སེར་ ཁྲི་ཕྲག་ བཅལ་བར་ ཕྱག་དབང་ དང་ བཀའ་ ཆོས་མང་པོ
གནང་བཞིན་རིམ་གྱིས་ཕེབས་དེ། ཟླ་བ་བདུན་པའི་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་ཉིན་ལྷུང་སྒྱུ
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སོགས་ཀྱི་བསུ་བ་དང་ དགེ་འདུན་མང་པོ་སེར་སྤྲེང་བཅས
ཡི་ཧྥའི་སྐྱིད་ ཚལ་གྱི་ཕོ་བྲང་ ཆེན་པོར་འཛམས་ དབྱངས་མིའི་རྡེ་བོ་དང་ ལྷན་ཅིག
ཏུ་ཞལ་འཛོམས་པ་ དང་གོང་ ས་ཆེན་པོར་ནང་ མཛོད་ཁ་ བདགས་ སོགས་ ཕྱུལ་དེ
མཚམས་ཞུ་མཛད། གོང་མས་ཀྱང་ནང་མཛོད་ཁ་བདགས་ཕྱུལ་ནས་དགྱེས་བཞིན
དུ་གསུང་གླེང་མཛད་དེ། སྐུ་ལ་བཞེས་པའི་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་ཁམ་ཚོགས་ཙམ
གྱི་ཆེ་བ་ སུ་དིག་གི་ཕྲེང་ བ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱུར་ལྡན་ སོགས་རྫེ་ཉིད་ལ་ ཕྱུལ་དེ་སྐྱིད
ཚལ་གྱི་ཕྱོགས་ཐམས་ ཅད་དུ་ཤིས་བརྗོད་མཛད་པར་བཀའ་ཕེབས་པ་བཞིན་ཤིས
བརྗོད་མཛད་ནས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་གཟིམས་ཁང་དུ་ཕེབས། ཕྱི་ཉིན་གོང་མ
ཆེན་པོས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་ པོར་ཕེབས་དེ་རྗེ་ཉིད་ ལ་བརྟན་ བཞུགས་ཀྱི་དངོས་ཆས
བསམས་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཕྱུལ་དེ་རློས་གར་གྱི་རྩེད་ སྣའི་གཟིགས་ འབུལ་བསྟར།
གསོལ་ཇ་ བཞེས་ སྐབས་གོང་ མའི་བཀའ་ ལས་ངེད་ཀྱི་ལོ་བདུན་ ཅུའི་སྤྲོ་ཡར

ཆེན་པོའི་ཐོག་ པཎ་ཆེན་ ཨེར་དེ་ནི་ ཐུགས་སྐྱོ་བཞིན་ པར་ ཕེབས་ པ་ནི་ ཕྱོགས་
འདིའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཞེན་དུ་པན། ངས་ཡོ་མང་
པོར་ལྷུང་སྐྱ་ཧྭོ་ཐོག་ཐྭུ་ལས་ཆོས་ཚུང་ཟད་བསླབས་ པ་ཡིན་རུང་ སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་འདི་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་ཟབ་ལ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། ངེད་ནས་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་ལས་དོན་ས
5 སྐྱོང་གི་དོན་དག་ཐམས་ ཅད་བྱེད་ དགོས་པས་ལོང་སྐབས་མེད་པའི་སྟབས་ཀྱིས་
ཧྭོ་ཐོག་ཐྭུ་ནས་བསླབ་པའི་ཆོས་རྣམས་ ལ་བསྒོམས་པའི་རྟོགས་ པ་སྐྱེ་མ་ཐུབ་ཀྱང་
རིམ་རིམ་བྱེད་པའི་སྐབས་ན་ཡོད། ད་ལམ་རང་རེ་མཆོད་ཡོན་དངོས་ཀྱིས་
མཇལ་ བ་འདི་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་ དང་ཐུགས་བསྐྱེད་ ལས་ འབྲེལ་ བཟང་པོ་ངེས་
པར་སྨིན་པའི་དུས་ལ་བབས་པ་ཡིན་འདུག་པས་ངེད་ནས་བླ་མ་ཉིད་ལ་ཆོས་དང་
10 རྗེས་གནང་མང་པོ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། སྔོན་དཱ་ལའི་བླ་མ་ལྔ་པ་ཕེབས་སྐབས་ཀྱང་།
མེས་པོ་རྒྱལ་པོས་ལྷ་ཁང་སེར་པོ་བཞེངས་ པའི་སྐྱོལ་ ལས་ ལྟར་ད་ ལམ་ བླ་མ
ཉིད་བཞུགས་ ཡུལ་ ལ་ངེད་ནས་ བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་དང་ འདྲ་ བའི་ལྷ་ ཁང་འདི་
བཞེངས་པ་ཡིན། ངེད་ནས་སྔར་བོད་ཀྱི་ཕལ་སྐད་མི་ཤེས་ཀྱང་བླ་མ་ཉིད་ཕེབས
རྒྱུར་འཕྲལ་དུ་ཧྭོ་ཐོག་ཐྭུ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཕལ་སྐད་གང་ཟིན་འབད་རྩོལ་གྱིས་
15 བསླབས་པ་ཡིན་ནའང་བྱང་པོ་མི་འདུག ། ཆོས་ཀྱི་གདམས་ཕྲ་མོ་རྣམས་ཧྭོ་ཐོག
ཐྭུས་ལོ་ཙྪ་བྱས་ནས་བསྒྱུར་ཚིག་ཙམ་བཀའ་བཟང་པོ་བསྩལ། གོང་མ་ཕེབས་
རྗེས་རྗེ་ཉིད་ལ་ལྷུང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེས། གོང་མ་ཆེན་པོ་ནས་རྗེ་ཉིད་ལ་ཐུགས་དང་
དང་ལྷག་པར་ དགྱེས་ཚོར་ བསམ་གྱིས་མི་ ཁྱབ་པ་ གནང་ བ་ནི་ཁོ་བོ་ རྒད་པོ་ན
ཚོད་འདི་ལྟ་བུའི་བར་ རྒྱལ་པོ་འདི་དང་འགྲོགས་པ་ཡིན་ཀྱང་ དེ་ལྟ་བུའི་དགྱེས
20 ཚོར་གཏན་ནས་མ་ཤེས། འདི་ཐམས་ ཅད་མཆོད་ཡོན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས
བསྐྱེད་རླབས་པོ་ཆེའི་མཐུས་སླར་ ཡང་རྒྱལ་ བ་བཙོང་ཁ་ པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ

འདི་བླ་ནས་ བླར་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བའི་རྟགས་སུ་ སྣང་བས་ཤིན་དུ་ཐུགས་རྗེ་
ཆེ་ཚུལ་གྱི་ཞུ་བ་དང་ལྷ་ཡར་གྱི་ཁ་བདགས་འབུལ་བ་མཛད་དོ། །བརྒྱད་པའི་
ཆོས་དྲུག་ ལ་བཀྲ་ ཤིས་ལྷུན་ པོར་སྨོན་ལམ་ཚོགས་ པའི་ མགོན་དུ་ མཆོད་ཡོན་
གཉིས་འཛོམས་པ་ལ་རྗེ་ཉིད་ནས་བསྐྱོ་བ་དང་བསྟན་ འབར་མ་ བདེ་སྨོན་སོགས་
གསུངས། གོང་ནས་ བཀའ་ཕེབས་ པ་བཞིན་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ གཙང་གི་ བཀྲ་ཤིས་ 5
ལྷུན་པོའི་ཕྱག་སྲོལ་ ལྟར་ དགོན་པ་དེར་ མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོག་ཕྱག་ལེན་ སོགས་
གསར་ཚུགས་གནང་། ཆོས་པ་བདུན་ལ་རྗེ་ཉིད་ནས་འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་
ཆེན་པོ་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུར་ཕེབས་ པའི་ བཀྲ་ཤིས་ཁྲི་ཐུག་ཁྲི་ཐུག་གི་ཕྲ་ ཡར་
ཆེན་པོ་དང་ བསྟུན་གོང་ མ་ཆེན་པོར་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གྱིས་གཙོས་དངོས་པོ་
སྤུས་མཐོ་བ་ཕུལ་དེ་འཇམ་པའི་དབྱངས་གོང་མ་ཆེན་པོའི་ རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་མཛད་པ་ 10
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་། སྐུ་ཆེ་བའི་བསྔགས་བརྗོད་ལས་བརྩམས་དེ་གསུང་
བཤད་འབྲུམས་ཀླུས་པ་ མཛད་པ་ རྣམས་ ལྕང་སྐྱ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ ནས་ སོག་སྐད་དུ་
བསྒྱུར་ནས་ཞུ་བ་གནང་། གོང་མ་ཆེན་པོ་ནས་དགྱེས་གུས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་
པ་དང་བཅས་དེ། པཎ་ཆེན་ཨེར་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་ ད་རེས་ བཀའ་
གང་ཕེབས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་གནས་ཤ་སྟག་ཡིན། ངེད་ནས་རྒྱལ་སྲིད་ཆོས་ 15
བཞིན་དུ་བསྐྱངས་དེ་ཕོ་བྲང་ཁག་ལ་སོགས་པའི་སངས་ རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་ པ་གང་
དུ་བཞུགས་པའི་ཡུལ་ དང་ གནས་རྣམས་ སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་ པའི་སྐུ་གསུང་
ཐུགས་རྟེན་མང་དུ་བཞེངས་དེ་མཆོད། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་མང་པོ་གསར་དུ་
བཙུགས་ནས་འཚོ་བའི་བསྙེན་བཀུར་བསྟབས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་གོང་
ནས་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བྱས། ཅེས་སོགས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་བཀའ་ལན་ 20
བསྩལ། ཆོས་དགུ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིས་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་སྐོར་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་

སྨོས་པ་བསྡུས། ཆོས་བཅུ་གསུམ་གོང་མ་ཆེན་པོའི་འཕྲུངས་སྐར་ཀྱི་ཟླ་ཡར
ཆེན་པོ་ལ་ཧྲེ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟན་བཞུགས་ཕྱལ་དེ་གོང་མའི་འཕྲུངས་རབས་གསོལ
འདེབས་གསར་རྩོམ་མཛད་པ་དེར་ཡོད་པའི་འཕྲུངས་རབས་ཀྱི་རིམ་པ་ནི།
སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དུས་སུ་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ། དེ་ནས་ཀུ་ས་ཡི་ཆེ་བ།
5 ས་སྐྱོང་སངས་རྒྱས་ཕྱོགས། བོད་རྒྱལ་སྲུ་ནི་བཙན་པོ། ཡང་རྒྱ་གར་དུ་གྲུབ
ཐོབ་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ། བོད་དུ་རྟོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ། དཔལ་ལྡན་འདར
འཕྱར་བ། ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་ཧོ་པེ་ལའི་སེ་ཆེན། འཇམ་དབྱངས་སྨོན
ལམ་དཔལ་བ། རྗེ་སྐྱབས་མཆོག་དཔལ་བཟང་། པཎ་ཆེན་སྦྱིན་པ་རྒྱ་མཚོ།
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་ལྷས་སྐྱོང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམས་བཞུགས་སོ།།
10 ཆོས་ བཅོ་ལྔའི་ཉིན་ བསྒྲུབ་བྱ་ བཞི་བརྒྱ་དོན་དྲུག་ལ་ བརྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ སྨོས་པ
བསྡུས། བཅུ་བདུན་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་བཞི་བརྒྱ་དོན་གཉིས་ལ་བརྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྨོས
པ་གནང་། བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཉིན་གོང་མ་ཆེན་པོས། ཇི་སྐད་དུ། དཔལ་ལྡན
དཔའ་བོས།

གང་ཞིག་ཐོས་པས་ཡིད་ནི་དང་གྱུར་ནས།
15 ལེགས་པར་དགའ་ལ་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར།
ཤེས་རབ་སྐྱེ་ཞིང་གཏི་མུག་མེད་པར་འགྱུར།
རང་གི་ཤས་ཀྱང་དེ་ནི་ཉོ་བའི་རིགས།

ཐོས་པ་གཏི་མུག་མུན་སེལ་སྒྲོན་མེ་ཡིན།
རྐུན་པོ་ལ་སོགས་མི་འཕྲོག་ནོར་གྱི་མཆོག
20 ཀུན་དུ་རྨོངས་པའི་དགྲ་འཇོམས་མཚོན་ཆ་ཡིན།

ཐབས་རྩལ་མན་ངག་སྟོན་པས་གྲོགས་ཀྱི་མཆོག།

ཅེས་སོགས་དམ་ཆོས་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་གསུངས་པའི་
དོན་དང་མཐུན་པར་ཆོས་གསན་པར་བཞེད་པ་ལྟར་བདེ་མཆོག་དཀར་པོའི་ཆོ་
དབང་ལེགས་པར་ཕུལ་བ་ལྷུང་སྒྲུ་རིན་པོ་ཆེས་སོག་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཏེ་ཞུ་བ་གནང་།
དེ་ལྟར་ཡི་དྭའི་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་འགྲོའི་དོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མཛད་དེ་ཉི་ 5
ཤུ་ཐུའི་ཉིན་རྒྱལ་ཁབ་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོར་གཤེགས་ཏེ་རིམ་གྱིས་ལམ་སྐབས་སུ་
གཞན་དོན་མཛད་ནས་ཞང་ལྷུང་སྒྲུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཆེན་དངོས་འབུལ་
གྱི་མཆོད་སྤྲིན་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤྲོས། དེ་ནས་ཨོ་མི་ཡུན་གྱི་སྐྱིད་ཚལ་དུ་ལྟད་མོ་
གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ཐེབས་པའི་ལམ་དུ་ཏྲུ་ཤང་མཁས་པ་ཞིག་ལ་ལྟ་བ་དང་
འདུལ་བའི་སྐོར་སོགས་ལ་གསུང་འདྲི་གནང་བ་དང་། དེས་ལན་ཐོགས་མེད་ 10
དུ་ཕུལ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་པའི་བསྟགས་བརྗོད་མཛད་པ་གོང་མས་གསན་ཏེ་ཏུ་
ཤང་དེ་ལ་ཆན་ཞིའི་ཆོ་ལོ་གནང་ངོ་། །དེ་ནས་གོང་མའི་བཞུགས་གནས་རྣམས་
དང་ཙན་དན་རྫི་བོའི་ལྷ་ཁང་སོགས་སུ་ཐེབས་བཅུ་པའི་ཆོས་གསུམ་གྱི་ཉིན་
པོའི་ཕ་དིའན་དུ་མཆོད་ཡོན་ཞལ་འཛོམས་པར་རྗེ་ཉིད་ལ་སྟོན་མོ་རྒྱས་པ་ཕུལ།
ཕོ་བྲང་དུ་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་བསླབ་བྱ་བརྒྱ་དང་དོན་དྲུག་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ 15
ཀྱི་སྡོམ་པ་གནང་བ་སོགས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་དུ་
བསྐོར་བར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་གོང་མ་ཆེན་པོ་ནས་གསེར་གྱི་མནྡལ་ཕུལ་ཏེ་
བཞེད་པ་ལྟར་རྗེ་བླ་མ་མཆོག་ནས་སྒྱུར་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་
པའི་རྗེས་གནང་གཟབ་བཤད་དང་བཅས་བསྩལ་པ་ལྷུང་སྒྲུ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སོག་
སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཏེ་ཞུ་བར་མཛད། གཏང་རག་གི་ཡོན་དུ་མནྡལ། མཛོད་གོས་ 20
ཡུག་བདུན་ཙུ་དོན་གཉིས་སོགས་ཕུལ། རྗེ་ཉིད་ནས་ཀྱང་གོང་མ་ལ་ཁ་བཏགས་

མགོན་ཆོས་ལྷ་མོའི་སྣང་བརྙན། མིའི་འཁྲུལ་འཁོར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་སེ་མདའ་རྒྱ
གར་མ་དང་། རལ་གྲི་རྣམས་ཕྱུལ་བས་དགྱེས་གུས་ཆེན་པོས་བཞེས། ཆོས
ཉིད་བཞི་ནས་སྐུ་ཁམས་ཅུང་ཟད་ལྟེམས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ་ལྗུང་སྐུ་རིན་པོ
ཆེ་དང་གོང་མ་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཞབས་བརྟན་ཕྱུལ་དེ་གསོལ
5 བ་བཏབ་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་ཅེས་བཀའ་ཕེབས། དེ་ལྟར་མ་ཏྲ་ཙི་ནིའི་ཡུལ་གྱུ་ཆེན
པོར་ཞབས་སེན་གྱི་པདྨ་ནི་མངོན་པར་བཀོད། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་ཆེན་པོའི
ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་ནི་བསྐང་། རྒྱ་དང་ཧོར་དང་མན་ཇུས་མཚོན་པའི་སྐལ་ལྡན
གྱི་གདུལ་བྱ་བགྲང་ལས་འདས་པ་རྣམས་ལ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི
འཁོར་ལོ་བསྐོར་དེ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ལ་བཀོད་པས
10 གཙོས། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་དང་འདྲ་བར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ
ཁམས་མཐའ་དག་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་དགེ་མཚན་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་མཛད་དོ། །
དེ་ནས་ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་གཅིག་གི་ཉི་གྲས་ཙམ་ན་བསྟན་འགྲོའི
དཔལ་མགོན་གཅིག་པུ་དེ་ཉིད་གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད
ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ག་ཤེགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་མི་རིང་བར་ཆེས་ཤིན་ཏུ
15 སྙིགས་མའི་དམུ་རྒོད་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བརྩེ་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན
པོས་ཉེ་བར་གཟིགས་ཏེ་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ
ཡིགས་པར་བསྟན་ནས་དུས་གསུམ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ
མཐའ་དག་བདག་ཉིད་གཅིག་པུས་བདག་གིར་མཛད་པ་བཞིན་ངོ་མཚར་རྨད་དུ
བྱུང་བའི་མཛད་པ་བཟང་པོས། ~ འཇམ་མགོན་རྒྱ་མ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་པ
20 རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་བཞིན་དུ་བཞུགས་པ་འདི་བཞིན
ལགས་སོ། །

བདེ་ལྡན་ཞིང་གི་གཙོ་བོས་ཐུགས་འདིར་ཞབས་ཟུང་བཀོད་ནས་དཔག་བསམ་
ཤིང་བཞིན་དུ།
འཛམ་དབྱངས་གོང་མའི་ཐུགས་བཞེད་བསྐང་ཞིང་མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་སོགས་
ཀྱིས་འབྲེལ་ཐོགས་པའི།
རྒྱ་ཧོར་ཡུལ་གྱི་སྐྱེ་རྒུ་ཡོངས་ལ་བསྡུ་བའི་དངོས་བཞིས་ལེགས་པར་ཚིམ་པར་ 5
མཛད་དེ།
མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ལམ་ལ་བཀོད་པའི་ངོ་མཚར་མཛད་བཟང་དྲན་ཀྱིན་
སྐབས་སུ་མཆི།

དེ་ནས་ད་ལྟའི་གོང་མ་ཆེན་མོའི་ཞི་ཡལ་ཐའི་ཡི་རུ་གེལ་ཐུ་ཧྭ་ཅིང་རྒྱལ་པོ་
འདི་ཉིད་ཀུང་གོང་མ་ཐའི་ཞང་ཧྥུང་དྲིའི་ལུགས་སྲོལ་བཟང་པོ་ལེགས་པར་བསྐྱངས་ 10
པའི་སྒོ་ནས། སྐུ་ཚེ་དུ་མར་རང་ཅག་རྒྱ་སོག་གི་སྐྱེ་རྒུ་མཐའ་དག་གི་ལྷ་སྐལ་
ལྷ་བྱུར་གྱུར་ཏེ་བཀའ་འདྲིན་བསམས་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་བསྐྱངས་པའི་སྐབས་
མགོན་དམ་པ་ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བའི་བླ་མ་ལྕང་སྐྱ་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་རྡོ་རྗེ་
འཆང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་དང་། ཁྲི་ཆེན་མཆོག་
སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཁྱབ་བདག་བླ་མ་ངག་དབང་ཐུབ་བསྟན་དབང་ཕྱུག་དཔལ་ལྡན་ 15
འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་སྔ་ནས་དང་། ཁྲི་ཆེན་ནས་མཁའ་བཟང་པོའི་མཆོག་
སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོའི་མངའ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་འཇིགས་མེད་
ནམ་མཁའི་ཞལ་སྔ་ནས་ལ་སོགས་པ་མཆོད་གནས་སུ་མཛད་ཅིང་། དཀོན་
མཆོག་གསུམ་ལ་བཀུར་སྟི་མཛད་དེ་བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེ་གོང་ནས་གོང་དུ་
སྤེལ་བཞིན་དུ་བཞུགས་པ་འདི་ལྟར་ལགས་སོ། །གཞན་ཡང་རྒྱལ་པོ་གོང་མ་ 20
རྣམས་ཀྱི་རིང་ལ་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་བ་སོ་རྗེ་དྲུང་མཆོག

སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བཙན་པོ་སྨིན་གྲོལ་ནོ་མོན་ཧན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཐུའུ་
བཀྭན་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཁྱབ་བདག་འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་
ཉི་མའི་ཞལ་སྔ་ནས་དང་། སྟོང་འཁོར་མ་ཧཱུ་ཀྲཱི་ནོ་མོན་ཧན་དང་། རྗེ་ཨ་ཀྱ་སྤྲུལ་
སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྗེ་ངག་དབང་དཔལ་འབྱོར་ཧྭོ་ཐོག་ཐྭུ་སོགས་མཁས་གྲུབ་
5 གཉིས་འཛོམས་ཀྱི་བླ་ཆེན་ རྣམས་ དང་ དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཁས་ པ་མང་པོ་
སྤྱན་དྲངས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད། དེ་ལྟར་ན་དཱའི་ཆིང་གོང་མ་རྒྱལ་པོ་རྣམས་
ཀྱིས་མཉམ་མེད་དགེ་ལུགས་པའི་སྐྱེས་མཆོག་ཁོ་ནར་མཆོད་ཡོན་དུ་འབྲེལ་བར་
མཛད་དོ། །སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་དེ་དག་པལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྒྱ་དང་མན་ཛུ་
དང་། ལྷག་པར་ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་གྲུ་མཐའ་དག་གི་དབོན་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་
10 གཙོས་བློན་འབངས་ སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་ ལ་ཟབ་ པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་
ལེགས་པར་ ཕབ་སྟེ་ ཆོས་པར་ མཛད་པའི་སྒོ་ནས་བློ་བཟང་ རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་
རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་ཆེས་ཆེར་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་གོང་
མ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ ཀྱིས་ནི་དབུས་ གཙང་ མདོ་སོགས་ནས་ མཁས་གྲུབ་
ཀྱི་སྐྱེ་ཆེན་དམ་པ་དུ་མ་ སྤྱན་དྲངས་ཏེ་རྒྱ་ དང་ཧོར་གྱི་ ཡུལ་གྲུ་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་
15 མདོ་སྔགས་དང་ཐ་སྙད་རིག་ གནས་ཀྱི་དམ་ པའི་ཆོས་ཀྱིས་མཆོན་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བསྟན་པ་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་པའི་མཛད་འཕྲིན་བཟང་པོ་འདི་དག་
གིས་ནི། བོད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་ཡུལ་ནས་པཎ་གྲུབ་དུ་
མ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་བསྟན་ པ་རྒྱས་ པར་མཛད་ པའི་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱེངས་ པ་འཕྲོག་པ་
ལྟ་བུར་གྱུར་ཏོ། །གཞན་ཡང་ཧལ་ཧའི་ཡུལ་གྲུ་ཆེན་པོར་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་འཁོར་
20 ལོས་བསྒྱུར་བ་ནག་པོ་སྤྱོད་པ་དང་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་ དབྱངས་ ཆོས་རྗེ་དང་གྲུབ་
ཆེན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ། མཐོངས་པ་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ནས་

མཁའི་ཐིག་ལེ་ཞེས་བྱ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་སྟོན་དགོས་ཀྱི་རྗེ་བཙུན་དམ་
པ་བློ་བཟང་ བསྟན་ པའི་རྒྱལ་ མཚན་གྱི་ སྐུའི་སྐྱེ་བ་ སྔ་ཕྱིའི་རིམ་ བརྒྱུད་ དང་།
བཀའ་འགྱུར་གྱི་ལུང་ དང་སི་ཏུ་རྗེར་འབྲེང་ གི་དབང་ཆེན་སོགས་དམ་ པའི་ཆོས་
ཀྱི་ཆར་ཆེན་ ཕེབས་པར་ པབ་སྟེ་ བསྟན་ པའི་བྱ་བ་ རྒྱ་ཆེར་ མཛད་ པའི་སྐྱེས་
མཆོག ། པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དང་རྒྱལ་ 5
དབང་ལྔ་པའི་དངོས་སློབ་ཛ་ཡ་པཎྜི་ཏ་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་དང་། ཏཱ་ལ་ཏཱ་མ་ཧཱུ་
ཁྲི་ནོ་མོན་ཧན་དང་། ཏཱ་ལ་ཏཱ་ཨེར་དེ་ནི་པཎྜི་ཏ་དབང་ཆེན་ནོ་མོན་ཧན་དང་། ཆིང་
སུ་ཙུག་ཐུ་ནོ་མོན་ཧན་སོགས་སྐྱེ་ཆེན་དམ་པ་དུ་མ་འབྱོངས་དེ་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་
དགོན་ཆེན་མང་པོ་ བཞེངས་ ནས་ མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་ དང་ རྒྱུད་གྲྭ་སོགས་གྲྭ་ཚང་
མང་པོ་བཙུགས་ཏེ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །ཡང་ 10
ཐོར་གོད་ ཨ་ཡུ་ཤི་ རྒྱལ་པོའི་ཕྱོགས་ སུ་འང་རྒྱལ་ བསྟན་ དར་ ཞིང་དེའི་ཤར་
ཕྱོགས་ཀྱི་སོག་རྒྱལ་དགའ་ལྡན་ཆེ་རིག་ཐུ་ཧུང་ ཐའི་ཅིའི་དུས་སུ་ བཙུགས་པའི་
མཚན་ཉིད་ ལམ་རིམ་རྒྱུད་ པ་སོགས་ གྲྭ་ཚང་ བཞི་ལ་ དགེ་ཚུལ་ སློང་ཉི་ཁྲི་ལྷག་
ཡོད་པ་དེ་ རྣམས་ཀྱིས་ སྡོམ་ ཁྲིམས་ ལེགས་ པར་ བསྲུང་ ཞིང་། བསྲིས་ལྷད་
ཅུང་ཟད་ ཀྱང་མེད་ པའི་མདོ་རྒྱུད་ དང་རྗེ་བཙོང་ཁ་ ཡབ་སྲས་ དང་པཎ་ ཆེན་བློ་ 15
བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་ རབ་སྟེང་ ནས་འཆད་ ཉན་ དང་ བསྒྲུབ་པ་ གསུམ་ལ་
ཉམས་ལེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་མཛད་པར་གྲགས་པ་ལྟར་ཡོད་ཚོད་དུ་གདའོ། ། དེ་
བཞིན་དུ་ཨ་ལག་ཤའི་ཕྱོགས་ སུ་རྗེ་དྭགས་པོ་མཆོག་སྤྲུལ་ རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་གྲོལ་
ནོ་མོན་ཧན་གྱིས་ མཚན་ཉིད་ཀྱི་བཤད་གྲྭ་སོགས་ བཙུགས་ཏེ་བསྟན་ པའི་བྱ་བ་
མཛད། ཨོ་རང་ཕྱོགས་སུ་མཁས་དབང་དུས་འཁོར་པཎྜི་ཏས་པད་དཀར་ཆོས་ 20
གླིང་བཏབ་སྟེ་མཚན་ཉིད་དང་དུས་འཁོར་གྲྭ་ཚང་བཙུགས་ཏེ་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་

མཛད་པས་མཚོན། ཨོའི་རོད་དང་། མཚོ་སྔོན་དང་། ཆ་ཧར་དང་། སུ་
ཉིད་དང་། ཨ་ལྷ་ག་དང་། དུར་པེད་དང་། ལྷ་རིན་དང་། ཨ་རུ་ཧོར་ཆེན་
དང་། ཅེ་གུན་ཧོར་ཆེན་དང་། ཨའུ་ཧན་དང་། ནའི་མན་དང་། ཨོང་ཉོད་དང་།
ཛ་རོད་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་སོགས་དང་ནང་སོགས་ཀྱི་ཧོར་གྱི་ཡུལ་གྲུ་ཆེན་པོ་
5 མཐའ་དག་ལ་དབུས་གཙང་དང་ཨ་མདོ་སོགས་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་
མཁས་པར་སྦྱངས་པའི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་དུ་མ་སྤྱན་དྲངས་པ་དེ་དག་དང་། ཤོག་
སོ་སོའི་གྲྭ་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་དག་དབུས་གཙང་ཨ་མདོ་སོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་
སོང་སྟེ་སློབ་གཉེར་བྱས་པའི་མཁས་པ་དུ་མ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་
དགོན་པ་ཆེ་ཆུང་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བདབ་སྟེ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བཤད་གྲྭ་རྒྱུད་གྲྭ་ལམ་
10 རིམ་གྲྭ་ཚང་སོགས་བཙུགས་ཏེ་འཆད་ཉན་དང་། སྡོམ་ཁྲིམས་ལ་གཅེས་པར་
བཟུང་བ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་
ཁྱབ་པར་མཛད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་པར་ག་ལ་ནུས། འོན་
ཀྱང་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ཙུང་ཟད་སོལ་བ་ནི། རང་རེའི་ཧར་ཆེན་ཐུ་མེད་ཀྱི་ཤོག་
འདིར་སྔོན་བསགས་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཡོན་དན་
15 བདུན་གྱིས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པ། བླ་མ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་
དད་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། ལྕང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ་བླ་མར་བཟུང་ནས་ལམ་རིམ་དང་
གསང་སྔགས་ལམ་ལ་ཐུགས་གཅིག་ཏུ་གཏོལ་བའི་སྐྱེས་མཆོག་བསྟན་པའི་སྦྱིན་
བདག་ཆེན་པོ་ཛ་སག་པེའི་སེ་ཏྲ་མོ་ཀ་ལྷ་ཨསུ་གྱི་ཡང་ཕྱུ་ཞེས་སྙན་པར་གྲགས་
པ་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་
20 པའི་ཆེད་དུ་དམིགས་ཏེ་རང་གི་ཕོ་བྲང་གི་ཉེ་འདབས་སུ་ཡིད་འོང་བདེ་བའི་ལྷ་
ཁང་ཆེན་པོས་གཙོས་པའི་དགོན་པ་བདབ་སྟེ་དེར་མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་གསར་དུ་

བཙུགས་ཤིང་ [illegible]

མཛད། [illegible] ཉི་ཚེ་ [illegible] སྟོང་འཛིགས

པ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ [illegible] ཡང་འདུས་པ་སྐྱེས་

ཀུན་མཁྱེན་ [illegible] རྒྱལ་བ་དཀར་ [illegible] མཚུངས་མེད་

དབང་པོའི་ཞབས་ཀྱི་ [illegible] པདྨ་དཀར་པོ་ [illegible] མཆོག་ [illegible]

མཚོན་དོན་གྱི་ [illegible] ཕྱོགས་འཛིན་སྤྲུལ་ [illegible]

ཀྱིས་གདང་བས་ [illegible] རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བར་ [illegible]

ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཞིང་གི་ [illegible] དགུར་བ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ [illegible]

དའི་གནས་སུ་ཨན་སྟོང་འཁོར་ [illegible] རྗེ་པ་ལ། རྗེ་ [illegible]

གཙང་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་དང་ཡུམ་ [illegible]

བཅུ་གཉིས་པའི་ [illegible] མཚར་བའི་ [illegible]

མཚན་རིན་ཆེན་མཁར་དུ་གསོལ། [illegible]

མས་མ་གོས་པར་དམ་པའི་སྤྱོད་པས་མཛེས་ [illegible]

པའི་ཡུལ་དུ་བྱུར། [illegible]

མཆོ་ལམ་རབ་ཏུ་བྱུང་ [illegible]

བསྟེན་ [illegible] བསྒྲུབས་ནས་ [illegible]

དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ [illegible]

[illegible] སྐུ་མཚན་ [illegible]

[illegible] བྱིན་གསོལ། [illegible]

[illegible] འཛིགས་ [illegible]

[illegible]། [illegible]

མཛད་པས་མཆོན། ཨོའི་རོད་དང་། མཚོ་སྔོན་དང་། ཆ་ཧར་དང་། སུ་
ཉིད་དང་། ཨ་པཱ་ག་དང་། དུར་པེད་དང་། པཱ་རིན་དང་། ཨ་རུ་ཧོར་ཆེན་
དང་། ཅེ་གུན་ཧོར་ཆེན་དང་། ཨའུ་ཧན་དང་། ནའི་མན་དང་། ཨོང་ཉྭོད་དང་།
ཛ་རྭོད་ལ་ སོགས་ པའི་ ཕྱི་ལོགས་ དང་ནང་ ལོགས་ཀྱི་ཧོར་ གྱི་ ཡུལ་ གྲུ་ཆེན་པོ་
5 མཐའ་དག་ལ་དབུས་གཙང་དང་ཨ་མདོ་སོགས་ ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་
མཁས་པར་སྦྱངས་པའི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་དུ་མ་སྤྱན་དྲངས་པ་དེ་དག་དང་། ཤོག་
སོ་སོའི་གྲྭ་པ་ཤིན་དུ་ མང་པོ་དག་ དབུས་གཙང་ ཨ་མདོ་སོགས་ ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་
སོང་སྟེ་སློབ་ གཉེར་བྱས་ པའི་མཁས་ པ་དུ་མ་ རྣམས་ཀྱང་ ཕྱོགས་ ཕྱོགས་སུ་
དགོན་པ་ཆེ་ཆུང་ ཤིན་དུ་ མང་པོ་བཏབ་ སྐྱེ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ བཤད་གྲྭ་རྒྱུད་གྲྭ་ལམ་
10 རིམ་གྲྭ་ཚང་སོགས་བཙུགས་ཏེ་འཆད་ཉན་དང་། སྒོམ་ཁྲིམས་ལ་གཙམས་པར་
བཟུང་ བ་ སོགས་ ཀྱི་ སྒོ་ ནས་ རྒྱལ་ བསྟན་ རིན་པོ་ཆེ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་ཕྱོགས་ ཀུན་དུ་
ཁྱབ་པར་མཛད་པ་ལྷ་བུར་གྱུར་པས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་པར་ག་ལ་ནུས། འོན་
ཀྱང་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ཙམ་ཟད་མོལ་བ་ནི། རང་རེའི་ཧར་ཆེར་ཐུ་མེད་ཀྱི་ཤོག་
འདིར་སྔོན་བསགས་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་མགོ་རིས་ཀྱི་ཡོན་དན་
15 བདུན་གྱིས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པ། བླ་མ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་
དད་པ་དང་ ལྡན་ཞིང་། ལྕང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ་བླ་མར་ བཟུང་ནས་ ལམ་རིམ་དང་
གསང་སྔགས་ལམ་ལ་ཐུགས་གཅིག་ཏུ་གཉེར་བའི་སྐྱེས་མཆོག་བསྟན་པའི་སྦྱིན་
བདག་ཆེན་པོ་ཛ་སག་པའི་སེ་ཏཱ་སོ་ཀ་པཱ་ཡས་གྭོ་ལང་ཕྱོ་ཞེས་སྐད་ པར་སྒྲགས་
པ་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་
20 པའི་ཆེད་དུ་དམིགས་ཏེ་རང་གི་པོ་བྲང་གི་ཉེ་འདབས་སུ་ཡིད་འོང་བདེ་བའི་ལྷ་
ཁང་ཆེན་པོས་གཙོས་པའི་དགོན་པ་བདབ་སྟེ་དེར་མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་གསར་དུ་

བཙུགས་ཤིང་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་མཐུན་རྐྱེན་གྱི་དངོས་ཆས་སྦྱོར་འཛུགས་
མཛད། དབུས་གཙང་གི་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ལའང་འབུལ་བ་སྤྲས་མགྲོ་
བ་ཕུལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཞབས་ཏོག་མཛད། ལྷག་པར་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་ཀྱི་
ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་རྗེ་བཙུན་དཀོན་མཆོག་འཇིགས་མེད་
དབང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་དེ་ཉིད་ཡུལ་ཕྱོགས་འདིར་སྤྱན་དྲངས་དེ་ཧོ་ཤོ་འདིས་
མཆོན་ཧོར་གྱི་ཡུལ་ཕྱོགས་དུ་མར་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བར་མཛད་པའི་བདག་
རྐྱེན་གནང་བས་བཀའ་དྲིན་བླ་ལྷག་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་འཇམ་དབྱངས་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཙུང་ཟད་བརྗོད་པ་ལ། རྗེ་དེ་ནི་མདོ་སྨད་སྨང་
རའི་གནས་སུ་ཡབ་སྟོང་འཁོར་མཚྭ་ཤྲི་རྗེ་ངག་དབང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་
གཅུང་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་དང་ཡུམ་གནམ་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་
བཅུ་གཉིས་པའི་ས་སྤྲེལ་འུའི་ལོར་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་མང་པོ་བཅས་སྐུ་འཁྲུངས།
མཚན་རིན་ཆེན་མཁར་དུ་གསོལ། བྱིས་པའི་སྐབས་སུའང་བག་མེད་ཀྱི་དྲི་
མས་མ་གོས་པར་དམ་པའི་སྤྱོད་པས་མཛེས་པར་བརྒྱན་ལ་ཀུན་གྱིས་བསྔགས་
པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར། དགུང་ལོ་དྲུག་པའི་དུས་སུ་དགེ་ཕྲུག་ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རྒྱ་
མཚོ་ལས་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ་མཚན་ངག་དབང་རྒྱལ་མཚན་དུ་གསོལ། སྐུ་ཞང་ལ་
བསྟེན་ནས་ཀློག་བསླབས་པས་མགོ་སློམས་པ་ཙམ་གྱིས་ལེགས་པར་མཁྱེན།
དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ཐོག་ཨ་ཁུ་སྟོང་འཁོར་མཚྭ་ཤྲི་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་དགེ་
ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ཐོབ་སྟེ་མཚན་ངག་དབང་འཇམ་དབྱངས་འཕྲིན་ལས་རྒྱལ་མཚན་
དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ། རྒྱན་འཛུག་གཉིས་ཀུང་ལེགས་པར་བཟུང་། རྗེ་
དེ་ལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དཔའ་གཅིག་གི་དབང་གསན་དེ་མ་ཆག་པར་ཐུགས་
ཉམས་སུ་བཞེས། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་གི་ཁྲིད་དང་། རིག་བྱེད་མའི་རྗེས་

གདང་སོགས་བཀའ་ཆོས་མང་པོ་ཡང་གསན་ནོ། །དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལོན་
པའི་ཚེ། ལོ་མོ་དང་། གནས་རྩང་། དགའ་གདོང་ཆོས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱིས་རྗེ་
འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་བར་ཐུག་བཅད་དེ་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་གདན་
སར་འཁོར་ལོས་རེའི་རྗེས་མར་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་སྨོན་ལམ་གསུང་ཆོས་
5 རྣམས་ལ་ཆག་མེད་དུ་ཕེབས་དེ་ཆོས་བཤད་དང་བསྔོ་སྨོན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ཀྱང་མགུ་བར་མཛད། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་དགེ་རྒན་
དུ་བསྟེན་ནས་བསྡུས་གྲྭ་ལ་སྦྱངས་པས་ཉི་མ་གཅིག་གཉིས་ནས་རྟགས་གསལ་
ཞིགས་པར་མཁྱེན། ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་དཔལ་འཁོར་ཆོས་
སྡེའི་མཁན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་གདན་དྲངས་དེ་ཁོང་གི་དྲུང་དུ་
10 འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མ་དང་། གསང་འདུས་གཉིས་ཀྱི་དབང་། ཐུགས་
རྗེ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་དབང་སོགས་དབང་ཆེན་གྱི་རིགས་དང་། སྣར་
ཐང་བརྒྱ་རྩ། སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་སྤྱི་བཀའི་རྗེས་གནང་དང་། མགོན་
པོ་བཀའ་བཅུ་གསུམ། སྒྲོལ་དཀར། ཁྲུང་ནག །ཁྲུང་ཁྲ་སོགས་ཛུར་བཀའི་
རྗེས་གནང་དུ་མ་དང་། བཀའ་གདམས་གཞུང་དྲུག །གླིང་བ་སྙིར་གསུམ། པཎ་
15 ཆེན་གསུང་འབུམ། ལྕང་སྐྱ་གསུང་འབུམ་སོགས་ལུང་གི་རིགས་དུ་མ་དང་
བཅས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དམ་པའི་ཆོས་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་
གཉིས་པའི་ཚེ་དགོན་ལུང་བྱམས་པ་གླིང་དུ་མཁས་གྲུབ་ཀུན་གྱི་གཙུག་རྒྱན་ལྕང་
སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེའི་ཞལ་སྔ་ནས་ལ་མཁན་པོ་ཞུས་ཏེ་
བསྙེན་པར་རྫོགས། ལོ་དེའི་སྟོན་སྟོང་འཁོར་རིན་པོ་ཆེ་དགོན་གསར་བཀྲ་ཤིས་
20 རབ་བརྟན་དུ་སྤྱན་དྲངས་དེ་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་དང་ཀྲི་ཡ་སྦྲགས་པའི་དབང་ཆེན་
ཡོངས་རྫོགས་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་ལོན་པ་ཆུ་ཕོ་སྤྲེའུའི་ལོར་ཡུལ་དབུས་

སུ་བྱོན་ཏེ། ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལར་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་
པ་ཆེན་པོ་བློ་བཟང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དང་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་
བཟང་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དང་མཇལ། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་རྒྱལ་
དབང་མཆོག་ལ་བཀའ་ཆོས་གསན་པའི་སྐབས་སུ་འདུག་པས་ཆོས་ཉན་པའི་
གྲལ་དུ་བཞུགས་ཏེ། སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ། བ་རི་བརྒྱ་རྩ། སྣར་ཐང་བརྒྱ་རྩ། 5
སྨན་བླའི་རྗེས་གནང་སོགས་དང་། རྒྱལ་དབང་རང་གི་གསུང་འབུམ་གྱི་ལུང་
སོགས་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན། དེ་ནས་འབྲས་སྤུངས་སུ་དཔལ་ལྡན་བཀྲ་
ཤིས་སྒོ་མང་གི་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས་ཏེ་མཁན་ཆེན་སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེའི་དྲུང་དུ་རྩིས་
བཞག་གསན་ཅིང་། རིག་པའི་དབང་ཕྱུག་ཀླུ་འབུམ་བློ་བཟང་དར་རྒྱས་དགེ་
གཤེན་དུ་བསྟེན་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་སྦྱངས། 10
ཕུར་བུ་ལྕོགས་ཏུ་རྗེ་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་དཔོན་སློབ་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེར་
མཇལ་དུ་བྱོན་པས་ཐུགས་དགྱེས་སྤྱངས་ཀ་མཛད། ཆོས་འབྲེལ་ཞིག་ཞུས་པས་
སྒྲོལ་དཀར་གྱི་ཚེ་ཁྲིད་གཅིག་གནང་། ཚ་བའི་ལོར་རྒྱལ་དབང་རིན་པོ་ཆེར་རྗེ་
འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཞུས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད། འགྲེལ་པ་བཞི་སྦྲགས་ཀྱི་
བཤད་ལུང་གཉིས་ཐུགས་དགྱེས་བཞིན་དུ་བསྩལ། བར་སྐབས་ཤིག་ཁམས་ 15
ནས་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྟག་ཕུ་རིན་པོ་ཆེ་ཕེབས་བྱུང་བར། ཁོང་གི་མདུན་དུ་བདེ་
མཆོག་ལྷུ་ཨི་པའི་དབང་། ས་སྐྱའི་གསེར་ཆོས་སོགས་གསན། དཔོན་སློབ་
བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དང་། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་
རྫོགས་གཉིས་ལེགས་པར་གསན། དེ་ནས་གཙང་དུ་ཕེབས་ཏེ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་
ཆེར་ཚེ་དབང་སོགས་གསན། ས་སྐྱར་ཕེབས་ཏེ་རྗེ་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་བློ་ 20
གྲོས་ཀྱི་དྲུང་དུ་བདེ་མཆོག་ནག་པོའི་དབང་སོགས་ཆོས་རྒྱུན་དཀོན་པ་ཅི་རིགས་

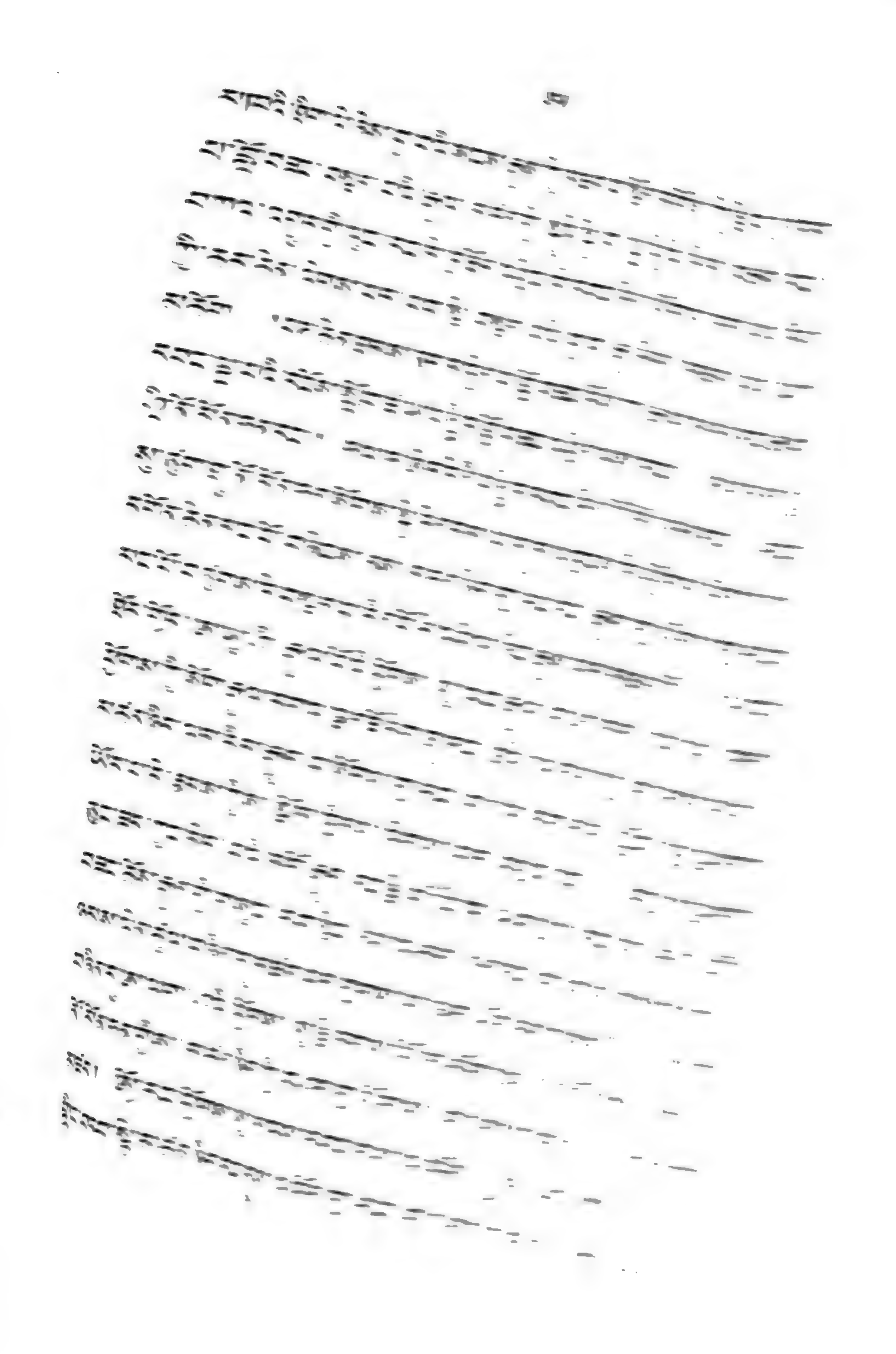
གསན། དེ་དུས་ལྷུང་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་དབུས་སུ་ཕེབས་བྱུང་བས་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དྲུང་
དུ་གསང་འདུས་ཀྱི་དབང་། བདེ་མཆོག་དྲིལ་བུ་ཕྱི་ནང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་
ཀྱི་དབང་། བདེ་མཆོག་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་བསྐྱེད་རྫོགས། ཁྲིད་ཆེན་བརྒྱད་སོགས་
གསན། ཁྱེས་དཔོན་སློབ་ཟུར་ལ་ངག་དབང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དྲུང་དུ་ལམ་རིམ་ཆེན་
5 མོའི་བཤད་ལུང་གསན། རྗེ་ཡང་དགོན་སྔགས་རམས་པ་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་ལས་
སྒྲུབ་ཐབས་རིན་འབྱུང་སོགས་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན། དབུ་ཕར་གྱི་སློབ་
གཉེར་དང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གསན་པ་རྒྱ་ཆེར་ མཛད་དེ་ ས་ཡོས་ལོར་བླ་བྲང་ཆེན་
པོ་བཀྲ་ཤིས་ འཁྱིལ་དུ་ཕྱག་ ཕེབས་དེ། ཆོས་འཇིག་རྟེན་ གཉིས་ ཀྱི་སྒོ་ནས་
ཞིགས་པར་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་པའི་ ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ཡར་ཆོས་
10 ལ་འཆད་ཉན་གྱི་ཁྲིར་ཞབས་སེན་བཀོད་ནས་དཀར་བོད་ཆེན་པོ་ལྔའི་ རྩིས་བཞག་
གནང་བས་ མཚོན་ཕྱོགས་ ཕྱོགས་ ནས་ འདུས་པའི་སྐལ་ལྡན་ གྲངས་ མེད་པ་
རྣམས་ལ་ཟབ་པ་ དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་མི་ཆད་ པར་བསྐོར་བར་
མཛད། བར་སྐབས་ཤིག་འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་རྒྱལ་པོས། རྗེ་འདི་ལ་བསྟན་
པ་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བར་བྱེད་ པའི་ཨེར་དེ་ནི་ནོ་མོན་ཧན་ཞེས་ པའི་ཆོ་ལོ་དང་ཐམ་
15 ཀ་འཇའ་ས་བཅས་གནང་། དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་ཐོག་སྤྲ་སོར་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པས་དུས་འཁོར་གྲྭ་ཚང་ ཞིག་འདེབས་ དགོས་ཀྱི་བཀའ་ ལུང་ཡོད་པས་
དེར་བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་མཆོད་པ་སོགས་སུ་དམིགས་དེ། དུས་འཁོར་གྲྭ་
ཚང་བཏབ་ སྟེ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ ཆོས་ཐུན་ཁ་ཤས་ གནང་བ་ སོགས་ཀྱིས་ འཆད་ཉན་
ཞིགས་པར་བཙུགས། ཐུའུ་བཀྭན་རིན་པོ་ཆེས་གཙོས་དགོན་ལུང་གི་ལས་སྣེ་
20 བ་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་དགོན་ལུང་གི་ཆོས་ཁྲིར་བཞུགས་ཏེ་ཆོས་
ཀྱི་དགའ་སྟོན་སྤེལ། དགུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་སྟེང་སྐུ་འབུམ་གྱི་གྲྭ་པ་རྣམས་ཀྱིས་

གསོལ་བ་ བཏབ་བ་ བཞིན་དེ་ཀའི་ ཆོས་ཁྲི་ལ་ཞབས་སེན་ བཀོད་ནས་ ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་ བསྐོར། དེ་ལྟར་ དགོན་ཆེན་ གསུམ་ གྱིས་ གཙོས་ ཕྱོགས་
ཕྱོགས་ཀྱི་དགོན་པ་ཆེ་ཆུང་རྣམས་དང་། མཚོ་སྔོན་གྱི་དཔོན་ཆེན་སོགས་བོད་
སོག་གི་གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་ རྣམས་ལ་ དབང་རྗེས་གནང་ ལུང་ཁྲིད་བསྐྱེད་
རྫོགས་ཀྱི་སྨིན་པ་སོགས་ ཟབ་པ་ དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་ཚིམ་པར་ 5
མཛད་དེ། སྔར་དགོན་ལུང་དུ་ལྕང་སྐྱ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ། མི་ཏྲའི་དབང་ཞིག་གསན་
འདུན་ཆེ་ཚུལ་ཞུས་པར། མཚན་སྙིགས་མཁན་པོས་ཁྲི་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུའི་མདུན་
ནས་གསན་ཡོད་ པས་ཁོང་ལ་ཞུས་ ན་ལེགས་ གསུངས་ ཡོད་པ་ ལྟར་ མི་ཏྲའི་
དབང་དང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ལ་ཡང་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་བཤད་ལུང་ཞུ་རྒྱུར་
རི་བོ་རྩེ་ལྔའི་ གནས་ མཇལ་ བཅས་ཀྱི་ ཆེད་དུ་ས་ སྦྲང་ལོའི་ ས་ག་ཟླ་ བའི་ཉེར་ 10
གཉིས་ལ་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་ཆིབས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་བར་མཛད་དེ། ལམ་གྱི་སྐབས་
སྐབས་སུ་བླ་ཆེན་དང་དཔོན་ཆེན་སོགས་ཀྱིས་ བསུ་སྐྱེལ་ དང་ཆོས་ཞུས་ པ་དང་
བསྙེན་བཀུར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་བཅས་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་འབྱོར་བའི་ཚེ་བླ་ཆེན་
རྣམས་ཀྱིས་ གཙོས་གྲྭ་རིགས་ རྣམས་ཀྱིས་སེར་སྦྲེང་ བཅས་ བསུས་དེ་ཕེབས།
དེའི་ཚེ་ལྕང་སྐྱ་ཐམས་ ཅད་ མཁྱེན་པ་བཙང་ རྒྱ་ཤིན་ཏུ་དམ་པོར་བཞུགས་སྐབས་ 15
ཡིན་པས་རྗེ་ཉིད་གཅིག་པུར་ དངོས་མཇལ་མཛད་ ཅིང་ ལུགས་གཉིས་དང་འབྲེལ་
བའི་ནང་སྦྱར་གྱི་གསུང་གླེང་ཤིན་ཏུ་འཕེལ། ཟླ་བ་བདུན་པའི་ནང་དུ་རི་བོ་རྩེ་
ལྔའི་གནས་སྐོར་ལ་ཕེབས་ པའི་ཚེ་མཐོང་སྣང་ཕུན་ པར་འཇིགས་བྱེད་ཞལ་ཕྱག་
ཡོངས་རྫོགས་ཤིག་གཟིགས་པར་དངོས་སུ་གསུངས། བརྒྱད་པའི་ཚེས་ལ་
ལྕང་སྐྱ་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྐུ་མཚམས་ གྲོལ་ དེ་རྗེ་ཉིད་ནས་ གསོལ་བ་བཏབ་ པ་བཞིན་དུ་ 20
ཞབས་འབྲིང་རྣམས་ དང་བཅས་ པར་བདེ་ལམ་གྱི་སྔོན་འགྲོ་ཕྱག་སོང་མ་ཡིན་པ་

སོགས་དང་། ཛེ་ཉིད་གཅིག་པུར་ཟབ་ཆོས་འགའ་ཞིག་བསྩལ། རི་བོ་རྩེ་
ལྔའི་གནས་མཇལ་སོགས་ཀྱི་བཞེད་དོན་གྲུབ་སྟེ། སྔར་ཆོས་སྐབས་དེ་ཡན་ཆིས་
གདན་འདྲེན་གྱི་ཞུ་བ་ནན་དན་ཕྲུལ་ཡོད་པ་བཞིན་མཁར་སྟོན་དུ་ཕེབས། དེ་ནས་
དུར་པེད་དང་། སྐུ་ཉིད་གཡས་གཡོན་གྱི་དཔོན་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་གདན་འདྲེན་
5 པ་ལྟར་བྱོན། དུར་པེད་དུ་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག་ཆེན་
པོ་ཐུ་མེད་པའི་སྲས་གདན་འདྲེན་ལ་ཇོ་རམས་པ་ངག་དབང་ཤེས་རབ་དང་། ཇ་
ཡན་གཅིག་བཅས་མངགས་པ་འབྱོར་དེ་སྐད་གསན་ཕུལ་བར་སྨྲར་ཕེབས་རྒྱུའི་
ཞལ་བཞེས་གནང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་མཚོ་བདུན་དང་ཨི་ཁོར་ཕེབས་དེ་ཆོས་
ཀྱི་དགའ་སྟོན་འཕྲེད། དེའི་ཚེ་རྒྱ་བའི་སྦྱིན་བདག་དམ་པ་ཐུ་མེད་ཧ་མོ་ག་ཕྲུ་
10 ཡསུ་གོ་ལང་ཐུ་པའི་སྲས་གདན་འདྲེན་གྱི་མི་སྣ་ཨུ་ལྷ་དང་བཅས་མངགས་པ་
འབྱོར་བས་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་དུ་དེར་ཆིབས་ཁ་བསྒྱུར་དེ་རིམ་གྱིས་ཉེ་བར་
བྱོན་པའི་ཚེ་ཐུ་མེད་པའི་སེ་དཔོན་ཆེན་འཁོར་བཅས་དང་། དགོན་པའི་བླ་མ་
ལས་སྐྱེ་སོགས་ཀྱི་ཧ་བསུ། མཆོད་རྫས་སྣ་ཚོགས་ཐོགས་པའི་དགེ་འདུན་མང་
གི་སེར་སྤྲེང་དང་བཅས་པས་མདུན་བདར་དེ་དགོན་པར་ཕྱག་ཕེབས། དེར་
15 བཞུགས་རིང་དཔོན་གཡོག་ཐམས་ཅད་ལ་གང་ཅིའི་ཞབས་ཏོག་བཀུར་སྟི་ཟླ་ན་
མེད་པའི་ཁར་ལེན་པའི་སེམས་མཛད། ལུགས་སྟག་ལོའི་ཚེ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་གྱི་
གསུང་ཆོས་སོགས་སུ་ཕེབས། པའི་སི་དང་སྲས་སོགས་སོ་སོ་ནས་གསོལ་བ་
བཏབ་པ་བཞིན་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པ་ལྷ་རེ་གཉིས། འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མ་
དང་། དཔའ་བོ་གཅིག་པ། ནམ་མཁའ་སྐོར་འབྱེད་སོགས་ཀྱི་དབང་། གསང་
20 བདེ་གཉིས་ཀའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད། ཆོས་དྲུག་དམར་ཁྲིད་སོགས་ཟབ་ཆོས་
མང་དུ་སྩལ། བསྒྲུབ་བྱ་ཆེས་མང་བར་བསྙེན་གནས་དགེ་བསྙེན་སོགས་དང་

དགེ་ཚུལ་སྐྱོང་གི་སྡོམ་པ་རྫོགས། །ཉིན་རེ་བཞིན་ཕྱོགས་རིམ་སེད་ཕྱམ་མཛལ་བ
སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་ཐུག་དབང་སོགས་ཀྱིས་རེ་བ་བསྐང་། གཉིས་པའི
ཆོས་ལ་ཕོ་བྲང་ཕྱོགས་སུ་ཞབས་དེ་གསུམ་པའི་ཆོས་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོའི
མངའ་བདག་རྫོང་སྐྱ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཞབས་དྲུང་དུ། འཇམ་མགོན་བླ་མའི་ལེགས
བཤད་ཀྱི་ཡང་སྙིང་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་བཤད་ལུང་རྒྱས་པར་གསན་དེ་རྗེས
སོར་ལན་མང་དུ་བསྐུལ་བའི་སྒོ་ནས་གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ
ཆེ་མི་ནུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་ལེགས་པར་བཙུགས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་རིམ
གྱིས་ཨེ་ཝཾ་ཆོས་སྡེར་ཕྱིན་དེ་མི་དྭའི་བཀའ་རྣམས་ཀྱི་སྐན་གསན་སྐྱར་ནས་ཐུལ་ཡོད་པ
བཞིན་སློབ་བཞི་པའི་བཅུ་གསུམ་ལ་དབུ་བཙམས་དེ་སྤྱི་དང་ནང་གི་རེ་ཉིད་ཀྱི་ཤུ
ཚང་བའི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་མཚན་སྔགས་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་དང
རྒྱས་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱི་དྲུང་ནས། གྲུབ་པའི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་མི་ཏྲ་ཛོ
གིའི་ཐུགས་བཅུད། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི
འཁོར་ལོ་བྱེ་བ་ཕྲག་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་པ་མཐའ་དག་རིགས་བསྡུས་ཀྱི་སྒོ
ནས་ཕྱིན་རླབས་ཀྱི་བཀའ་བབས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་བའི་མན་ངག་ཡིད
བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཟམ་ཏོག །བྱུང་འདུག་ནོར་བུའི་གླིང་དུ་ཆས་པའི
རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་དེད་དཔོན་མཁས་པ་མཐའ་དག་གིས་བརྟེན་པའི་གྲུ
གཟིངས་ཆེན་པོ། མི་ཏྲ་བརྒྱ་རྩར་གྲགས་པའི་དབང་ཆེན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ
ཞག་བཞི་བཅུ་སྐོར་གྱི་རིང་ལ་སྨིན་རྒྱས་སུ་གནང་བར་མཛད་དོ། །འདི་ལ་བརྟེན
ནས་མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་རྒྱས་སོ། །མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ནས
ཀུང་ཚུར་རྗེ་ཉིད་ལ་རྗེས་གནང་དུ་མ་དང་ཟབ་ཁྲིད་འགའ་ཞིག་ཞུས་པ་རྣམས
ཀྱིས་ཐུགས་བཞེད་བསྐང་། ངར་ཆེན་ཕྲང་གིས་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཕེབས་དེ

སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བཙན་པོ་སྐྱིན་གློལ་ནོ་མོན་ཧན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཐུའུ་
བཀྭན་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཁྲབ་བདག་འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་
ཉི་མའི་ཞལ་སྔ་ནས་དང་། སྟོང་འཁོར་མ་ཧཱུ་ཁྲི་ནོ་མོན་ཧན་དང་། ཛེ་ཨ་ཀྱུ་སྤྲུལ་
སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཛེ་ངག་དབང་དཔལ་འབྱོར་ཧོ་ཐོག་ཐུ་སོགས་མཁས་གྲུབ་
5 གཉིས་འཛོམས་ཀྱི་བླ་ཆེན་ རྣམས་ དང་ དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཁས་ པ་མང་པོ་
སྤྱན་དྲངས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད། དེ་ལྟར་ན་དཱའི་ཆིང་གོང་མ་རྒྱལ་པོ་རྣམས་
ཀྱིས་མཚུངས་མེད་དགེ་ལུགས་པའི་སྐྱེས་མཆོག་ཁོ་ནར་མཆོད་ཡོན་དུ་འབྲེལ་བར་
མཛད་དོ། །སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་དེ་དག་པལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྒྱ་དང་མན་ཇུ་
དང་། ལྷག་པར་ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་གྲུ་མཐའ་དག་གི་དབོན་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་
10 གཙོས་བློན་འབངས་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་ ལ་ཟབ་ པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་
ལེགས་པར་ ཕབ་སྤྱི་ཆོས་པར་ མཛད་པའི་སྒོ་ནས་བློ་བཟང་ རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་
རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་ཀུན་དུ་ཆེས་ཆེར་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་གོང་
མ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ ཀྱིས་ནི་དབུས་ གཙང་མདོ་སོགས་ནས་ མཁས་གྲུབ་
ཀྱི་སྐྱེ་ཆེན་དམ་ པ་དུ་མ་ སྤྱན་དྲངས་ཏེ་རྒྱ་ དང་ཧོར་གྱི་ ཡུལ་གྲུ་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་
15 མདོ་སྔགས་དང་ཐ་སྙད་རིག་ གནས་ཀྱི་དམ་ པའི་ཆོས་ཀྱིས་མཆོད་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བསྟན་པ་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་པའི་མཛད་འཕྲིན་བཟང་པོ་འདི་དག་
གིས་ནི། བོད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་ཡུལ་ནས་པཎ་གྲུབ་དུ་
མ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་བསྟན་ པ་རྒྱས་ པར་མཛད་ པའི་ཐུགས་ཀྱི་ཞེངས་ པ་འཕྲོག་པ་
ལྟ་བུར་གྱུར་ཏོ། །གཞན་ཡང་ཧལ་ཧའི་ཡུལ་གྲུ་ཆེན་པོར་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་འཁོར་
20 ལོས་བསྒྱུར་པ་ནག་པོ་སྤྱོད་པ་དང་ཀུན་མཁྱེན་འཇམས་དབྱངས་ ཆོས་རྗེ་དང་གྲུབ་
ཆེན་དཱར་ནཱ་ཐའི་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ། མཐོང་བ་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ནས་

མཛད་པས་མཆོན། ཨོའི་རོད་དང་། མཚོ་སྔོན་དང་། ཆ་ཧར་དང་། སུ་
ཉིད་དང་། ཨ་ལྡྭ་ག་དང་། ཧུར་པེད་དང་། ཕྲ་རིན་དང་། ཨ་རུ་ཧོར་ཆེན་
དང་། ཅེ་གུན་ཧོར་ཆེན་དང་། ཨའུ་ཧན་དང་། ནའི་མན་དང་། ཨོང་ཉྭོད་དང་།
ཛ་རྭོད་ལ་ སོགས་ པའི་ཕྱི་ཕྱོགས་ དང་ནང་ ཕྱོགས་ཀྱི་ཧོར་གྱི་ཡུལ་ གྲུ་ཆེན་པོ་
5 མཐའ་དག་ལ་དབུས་གཙང་དང་ཨ་མདོ་སོགས་ ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་
མཁས་པར་སྦྱངས་པའི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་དུ་མ་སྤྱན་དྲངས་པ་དེ་དག་དང་། ཤོག
སོ་སོའི་གྭ་པ་ཤིན་ཏུ་ མང་པོ་དག་ དབུས་གཙང་ ཨ་མདོ་སོགས་ ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་
སོང་སྟེ་སློབ་གཉེར་བྱས་ པའི་མཁས་ པ་དུ་མ་ རྣམས་ཀྱང་ ཕྱོགས་ ཕྱོགས་སུ་
དགོན་པ་ཆེ་ཆུང་ ཤིན་ཏུ་ མང་པོ་བཏབ་ སྡེ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ བཤད་གྭ་རྒྱུད་གྭ་ལམ་
10 རིམ་གྭ་ཚང་སོགས་བཙུགས་དེ་འཆད་ཉན་དང་། སྡོམ་ཁྲིམས་ལ་གཙས་པར་
བཟུང་ བ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ རྒྱལ་ བསྟན་ རིན་པོ་ཆེ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་
ཁྱབ་པར་མཛད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་པར་ག་ལ་ནུས། འོན་
ཀྱང་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ཙམ་ཟད་མོལ་བ་ནི། རང་རེའི་ཧར་ཆེར་ཐུ་མེད་ཀྱི་ཤོག
འདིར་སྔོན་བསགས་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
15 བདུན་གྱིས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པ། བླ་མ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་
དད་པ་དང་ ལྡན་ཞིང་། ལྷུང་སྒྲུ་རིན་པོ་ཆེ་བླ་མར་ བཟུང་ནས་ ལམ་རིམ་དང་
གསང་སྔགས་ལམ་ལ་ཐུགས་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བའི་སྐྱེས་མཆོག་བསྟན་པའི་སྦྱིན་
བདག་ཆེན་པོ་ཛ་སག་པའི་སེ་ཏྣ་སོ་ཀ་ལྡྣ་ཨསུ་གྱོ་ལང་གྭོ་ཞེས་སྐད་ པར་སྒྲགས་
པ་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས
20 པའི་ཆེད་དུ་དམིགས་ཏེ་རང་གི་ཕོ་བྲང་གི་ཉེ་འདབས་སུ་ཡིད་འོང་བདེ་བའི་ལྷ་
ཁང་ཆེན་པོས་གཙོས་པའི་ དགོན་པ་ བཏབ་སྟེ་དེར་ མཚན་ཉིད་གྭ་ཚང་ གསར་དུ་

བཙུགས་ཤིང་ དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་ མཐུན་རྐྱེན་ གྱི་དངོས་ཆས་ སྦྱོར་འཛུགས་
མཛད། དབུས་གཙང་གི་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ལ་འདང་འབུལ་བ་སྨྲས་མགྲོ
བ་ཕུལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཞབས་ཏོག་མཛད། ལྷག་པར་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་ཀྱི་
ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་ པ་རྗེ་བཙུན་ དཀོན་ མཆོག་འཇིགས་མེད་
དབང་པོའི་ ཞལ་སྔ་ནས་རེ་ཞིག་ ཡུལ་ ཕྱོགས་ འདིར་ སྤྱན་ དྲངས་ཏེ་ཧོར་ཤོག་འདིས་ 5
མཆོད་ཡོན་གྱི་ཡུལ་ཕྱོགས་དུ་མར་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བར་ མཛད་པའི་བདག་
རྐྱེན་གནང་བས་བཀའ་དྲིན་བླ་ལྷག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་འཇམ་དབྱངས་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཚུང་ཟད་བརྗོད་པ་ལ། རྗེ་དེ་ནི་མདོ་སྨད་སྔང་
རའི་གནས་སུ་ ཡབ་སྐྱོང་འཁོར་ མཚོ་ ཤྲཱི་རྗེ་ངག་ དབང་ བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་
གཙུང་ངག་ དབང་ རྣམ་རྒྱལ་ དང་ཡུམ་ གནམ་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་ སྲས་ སུ་རབ་བྱུང་ 10
བཅུ་གཉིས་ པའི་ས་སྤྲེའུའི་ལོར་ངོ་མཚར་ བའི་ལྟས་ མང་པོ་བཅས་སྐུ་འཁྲུངས།
མཚན་རིན་ཆེན་མཁར་དུ་གསོལ། བྱིས་པའི་སྐབས་ སུའང་ བག་མེད་ཀྱི་དྲི་
མས་མ་གོས་པར་དམ་པའི་སྤྱོད་པས་མཛེས་པར་ བརྒྱན་ལ་ཀུན་གྱིས་ བསྔགས་
པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར། དགུང་ལོ་དྲུག་པའི་དུས་སུ་དགེ་ཕྲུག་ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རྒྱ་
མཚོ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་མཚན་ངག་དབང་རྒྱལ་མཚན་དུ་གསོལ། སྐུ་ཞང་ལ་ 15
བསྟེན་ནས་ཀློག་བསླབས་ བས་ མགོ་སློམས་པ་ ཙམ་གྱིས་ ལེགས་ པར་ མཁྱེན།
དགུང་ལོ་བཅུ་ གསུམ་ཐོག་ཨ་ཁུ་ སྐྱོང་འཁོར་ མཚོ་ ཤྲཱི་རིན་པོ་ཆེའི་ དྲུང་དུ་དགེ་
ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ཕུལ་སྟེ་མཚན་ངག་དབང་འཇམ་དབྱངས་འཕྲིན་ལས་རྒྱལ་མཚན་
དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ། རྒྱུད་འཛུག་གཉིས་ཀྱང་ལེགས་པར་བཟུང་། རྗེ་
དེ་ལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དཔའ་ གཅིག་གི་དབང་ གསན་ཏེ་ས་ཆག་ པར་ཐུགས་ 20
ཉམས་སུ་བཞེས། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་གི་ཁྲིད་དང་། རིག་བྱེད་མའི་རྗེས་

གནང་སོགས་བཀའ་ཆོས་མང་པོ་ཡང་གསན་ནོ། །དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ཡོན་
པའི་ཚེ། ལེ་སོ་དང་། གནས་རྩང་། དགའ་གདོང་ཆོས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱིས་རྗེ་
འཇམས་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་བར་ཐུག་བཅད་དེ་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་གདན་
སར་འཁོར་ལོས་དེའི་རྗེས་མར་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་སློབ་ལམ་གསུང་ཆོས་
5 རྣམས་ལ་ཆག་མེད་དུ་ཕེབས་དེ་ཆོས་བཤད་དང་བསྒོ་སྐྱོན་ལ་ཚོགས་པ་རྣམས་
ཀུང་མགུ་བར་མཛད། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེར་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་དགེ་རྒན་
དུ་བསྟེན་ནས་བསྡུས་གྲྭ་ལ་སྦྱངས་པས་ཉི་མ་གཅིག་གཉིས་ནས་རྟགས་གསལ་
ཡིགས་པར་མཁྱེན། ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་དཔལ་འཁོར་ཆོས་
སྡེའི་མཁན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་གདན་དྲངས་དེ་ཕོང་གི་དྲུང་དུ་
10 འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མ་དང་། གསང་འདུས་གཉིས་ཀྱི་དབང་། ཐུགས་
རྗེ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་དབང་སོགས་དབང་ཆེན་གྱི་རིགས་དང་། སྣར་
ཐང་བརྒྱ་རྩ། སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་སྤྱི་བཀའི་རྗེས་གནང་དང་། མགོན་
པོ་བཀའ་བཅུ་གསུམ། སྒྲོལ་དཀར། ཁྲུང་ནག །ཁྲུང་ཁྲ་སོགས་ཟུར་བཀའི་
རྗེས་གནང་དུ་མ་དང་། བཀའ་གདམས་གཞུང་དྲུག །ཐྲེང་བ་སྐོར་གསུམ། པཎ་
15 ཆེན་གསུང་འབུམ། ལྕང་སྐྱ་གསུང་འབུམ་སོགས་ལུང་གི་རིགས་དུ་མ་དང་
བཅས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དམ་པའི་ཆོས་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་
གཉིས་པའི་ཚེ་དགོན་ལུང་བྱམས་པ་གླིང་དུ་མཁས་གྲུབ་ཀུན་གྱི་གཙུག་རྒྱན་ལྕང་
སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེའི་ཞལ་སྔ་ནས་ལ་མཁན་པོ་ཞུས་ཏེ་
བསྙེན་པར་རྫོགས། ལོ་དེའི་སྟོན་སྟོང་འཁོར་རིན་པོ་ཆེ་དགོན་གསར་བཀྲ་ཤིས་
20 རབ་བརྟན་དུ་སྤྱན་དྲངས་དེ་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་དང་ཀྲི་ཡ་སྡུགས་པའི་དབང་ཆེན་
ཡོངས་རྫོགས་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་ཡོན་པ་ཆུ་ཕོ་སྤྲེའུའི་ལོར་ཡུལ་དབུས

སུ་བྱོན་དེ། ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལར་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་
པ་ཆེན་པོ་བློ་བཟང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དང་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་
བཟང་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དང་མཇལ། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་རྒྱལ་
དབང་མཆོག་ལ་བཀའ་ཆོས་གསན་པའི་སྐབས་སུ་འདུག་པས་ཆོས་ཉན་པའི་
གྲལ་དུ་བཞུགས་དེ། སྐྱབས་ཐབས་རྒྱ་མཚོ། བ་རི་བརྒྱ་རྩ། སྣར་ཐང་བརྒྱ་རྩ། 5
སྨན་བླའི་རྗེས་གནང་སོགས་དང་། རྒྱལ་དབང་རང་གི་གསུང་འབུམ་གྱི་ལུང་
སོགས་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན། དེ་ནས་འབྲས་སྤུངས་སུ་དཔལ་ལྡན་བཀྲ་
ཤིས་སྒོ་མང་གི་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས་དེ་མཁན་ཆེན་སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེའི་དྲུང་དུ་རྩིས་
བཞུག་གསན་ཅིང་། རིག་པའི་དབང་ཕྱུག་ཀླུ་འབུམ་བློ་བཟང་དར་རྒྱས་དགེ་
རྒན་དུ་བསྟེན་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་སྦྱངས། 10
ཕུར་བུ་ལྕོགས་ཏུ་རྗེ་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་དཔོན་སློབ་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེར་
མཇལ་དུ་བྱོན་པས་ཐུགས་དགྱེས་སྤྱངས་ཀ་མཛད། ཆོས་འབྲེལ་ཞིག་ཞུས་པས་
སྒྲོལ་དཀར་གྱི་ཚེ་ཁྲིད་གཅིག་གནང་། ཚ་བུའི་ཡོར་རྒྱལ་དབང་རིན་པོ་ཆེར་རྗེ་
འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཞུས་དེ་བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད། འགྲེལ་པ་བཞི་སྦྲགས་ཀྱི་
བཤད་ལུང་གཉིས་ཐུགས་དགྱེས་བཞིན་དུ་བསྩལ། བར་སྐབས་ཤིག་ཁམས་ 15
ནས་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྟག་ཕུ་རིན་པོ་ཆེ་ཕེབས་བྱུང་བར། ཁོང་གི་མདུན་དུ་བདེ་
མཆོག་ལྷ་ཨོ་པའི་དབང་། ས་སྐྱའི་གསེར་ཆོས་སོགས་གསན། དཔོན་སློབ་
བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དང་། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་
རྫོགས་གཉིས་ལེགས་པར་གསན། དེ་ནས་གཙང་དུ་ཕེབས་དེ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་
ཆེར་ཚེ་དབང་སོགས་གསན། ས་སྐྱར་ཕེབས་དེ་རྗེ་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་བློ་ 20
གྲོས་ཀྱི་དྲུང་དུ་བདེ་མཆོག་ནག་པོའི་དབང་སོགས་ཆོས་རྒྱུན་དཀོན་པ་ཅི་རིགས་

གསན། དེ་དུས་ལྷུང་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་དབུས་སུ་ཕེབས་བྱུང་བས་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དྲུང་
དུ་གསང་འདུས་ཀྱི་དབང་། བདེ་མཆོག་དྲིལ་བུ་ཕྱི་ནང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་
ཀྱི་དབང་། བདེ་མཆོག་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་བསྐྱེད་རྫོགས། ཁྲིད་ཆེན་བརྒྱད་སོགས་
གསན། ཁྲིམས་དཔོན་སློབ་རྒྱུར་ལ་ངག་དབང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དྲུང་དུ་ལམ་རིམ་ཆེན་
5 མོའི་བཤད་ལུང་གསན། རྗེ་ཡང་དགོན་སྔགས་རམས་པ་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་ལས་
སྒྲུབ་ཐབས་རིན་འབྱུང་སོགས་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན། དབུ་ཕར་གྱི་སློབ་
གཉེར་དང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གསན་པ་རྒྱ་ཆེར་ མཛད་དེ་ ས་ཡོས་ལོར་བླ་བྲང་ཆེན་
པོ་བཀྲ་ཤིས་ འཁྱིལ་དུ་ཕྱག་ ཕེབས་དེ། ཆོས་འཇིག་རྟེན་ གཉིས་ ཀྱི་སྒོ་ནས་
ལེགས་པར་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་པའི་ ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ཡར་ཚེས་
10 ལ་འཆད་ཉན་གྱི་ཁྲིར་ཞབས་སེན་བཀོད་ནས་དཀར་བོད་ཆེན་པོ་ལྔའི་རྩིས་བཞག་
གནང་བས་ མཆོད་ཕྱོགས་ ཕྱོགས་ ནས་ འདུས་པའི་སྐལ་ལྡན་ གྲངས་ མེད་པ་
རྣམས་ལ་ཟབ་པ་ དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་མི་ཆད་ པར་བསྐོར་བར་
མཛད། བར་སྐབས་ཤིག་འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་རྒྱལ་པོས། རྗེ་འདི་ལ་བསྟན་
པ་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བར་བྱེད་ པའི་ཨེར་དེ་ནི་ནོ་མོན་ཧན་ཞེས་ པའི་ཆོ་ལོ་དང་ཐམ་
15 ཀ་འཇའ་ས་བཅས་གནང་། དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་ཕྱོག་སྤྱི་སོར་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པས་དུས་འཁོར་གྲྭ་ཚང་ ཞིག་འདེབས་ དགོས་ཀྱི་བཀའ་ ལུང་ཡོད་པས་
དེར་བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་མཆོད་པ་སོགས་སུ་དམིགས་དེ། དུས་འཁོར་གྲྭ་
ཚང་བཏབ་ སྤྱི་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ ཆོས་ཐུན་ཁ་ཤས་ གནང་བ་ སོགས་ཀྱིས་ འཆད་ཉན་
ལེགས་པར་བཙུགས། ཐུའུ་བཀྭན་རིན་པོ་ཆེས་གཙོས་དགོན་ལུང་གི་ལས་སྣེ་
20 བ་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་དགོན་ལུང་གི་ཆོས་ཁྲིར་བཞུགས་དེ་ཆོས་
ཀྱི་དགའ་སྟོན་སྤེལ། དགུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་སྟེང་སྐུ་འབུམ་གྱི་གྲྭ་པ་རྣམས་ཀྱིས་

གསོལ་བ་ བཏབ་བ་ བཞིན་དེ་ཀའི་ ཆོས་ཁྲི་ལ་ཞབས་སེན་ བཀོད་ནས་ ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་ བསྐོར། དེ་ལྟར་ དགོན་ཆེན་ གསུམ་ གྱིས་ གཙོས་ཕྱོགས་
ཕྱོགས་ཀྱི་ དགོན་པ་ཆེ་ཆུང་ རྣམས་དང་། མཚོ་སྔོན་གྱི་ དཔོན་ཆེན་སོགས་ བོད་
སོག་གི་ གདུལ་བྱ་མཐའ་ ཡས་པ་ རྣམས་ལ་ དབང་རྗེས་གནང་ ལུང་ཁྲིད་ བསྐྱེད་
རྫོགས་ཀྱི་སྒོམ་པ་སོགས་ ཟབ་པ་ དང་རྒྱ་ཆེ་ བའི་ ཆོས་ཀྱི་ བདུད་ རྩིས་ ཚིམ་པར་ 5
མཛད་དེ། སྔར་ དགོན་ལུང་དུ་ལྕང་སྐྱ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ། མི་ཏྲའི་དབང་ཞིག་གསན
འདུན་ཆེ་ཚུལ་ཞུས་པར། མཆན་སྒྲོགས་མཁན་པོས་ཁྲི་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུའི་མདུན
ནས་གསན་ཡོད་ པས་ཁོང་ལ་ཞུས་ ན་ལེགས་ གསུངས་ ཡོད་པ་ ལྟར་ མི་ཏྲའི་
དབང་དང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ལ་ཡང་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་བཤད་ལུང་ཞུ་རྒྱུར
རི་བོ་རྩེ་ལྔའི་ གནས་ མཇལ་ བཅས་ཀྱི་ ཆེད་དུ་ས་ གླང་ལོའི་ ས་ག་ཟླ་ བའི་ ཉེར་ 10
གཉིས་ལ་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་ཆིབས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་བར་མཛད་དེ། ལམ་གྱི་སྐབས
སྐབས་སུ་བླ་ཆེན་དང་དཔོན་ཆེན་སོགས་ཀྱིས་ བསུ་སྐྱེལ་ དང་ཆོས་ཞུས་ པ་དང་
བསྙེན་བཀུར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་བཅས་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་འབྱོར་བའི་ཚེ་བླ་ཆེན
རྣམས་ཀྱིས་ གཙོས་གྲྭ་རིགས་ རྣམས་ཀྱིས་སེར་སྦྲེང་ བཅས་ བསུས་དེ་ཕེབས།
དེའི་ཚེ་ལྕང་སྐྱ་ཐམས་ ཅད་ མཁྱེན་པ་བཅང་ རྒྱ་ཤིན་ཏུ་དམ་པོར་བཞུགས་སྐབས 15
ཡིན་པས་རྗེ་ཉིད་གཅིག་པུར་དངོས་མཇལ་མཛད་ཅིང་ ལུགས་གཉིས་དང་འབྲེལ
བའི་ནང་སྐྱུར་གྱི་གསུང་གླེང་ཤིན་ཏུ་འཕེལ། ཟླ་བ་བདུན་པའི་ནང་དུ་རི་བོ་རྩེ
ལྔའི་གནས་སྐོར་ལ་ཕེབས་ པའི་ཚེ་མཐོང་སྣང་ཐུན་ པར་འཇིགས་བྱེད་ཞལ་ཕྱག
ཡོངས་རྫོགས་ཤིག་གཟིགས་པར་དངོས་སུ་གསུངས། བརྒྱད་པའི་ཚེས་ལ
ལྕང་སྐྱ་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྐུ་མཚམས་ གྲོལ་དེ་རྗེ་ཉིད་ནས་ གསོལ་བ་བཏབ་ པ་བཞིན་དུ 20
ཞབས་འབྲིང་རྣམས་དང་བཅས་ པར་ བདེ་ལམ་གྱི་ སྟོན་འགྲོ་ ཕུན་སོང་ མ་ཡིན་པ་

གསན། དེ་དུས་ལྷུང་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་དབུས་སུ་ཐེབས་བྱུང་བས་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དྲུང་
དུ་གསང་འདུས་ཀྱི་དབང་། བདེ་མཆོག་དྲིལ་བུ་ཕྱི་ནང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་
ཀྱི་དབང་། བདེ་མཆོག་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་བསྐྱེད་རྫོགས། ཁྲིད་ཆེན་བརྒྱད་སོགས་
གསན། བྲིས་དཔོན་སློབ་རྣར་ལ་ངག་དབང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དྲུང་དུ་ལམ་རིམ་ཆེན་
5 མོའི་བཤད་ལུང་གསན། རྗེ་ཡང་དགོན་སྔགས་རམས་པ་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་ལས་
སྒྲུབ་ཐབས་རིན་འབྱུང་སོགས་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན། དབུ་པར་གྱི་སློབ་
གཉེར་དང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གསན་པ་རྒྱ་ཆེར་ མཛད་དེ་ ས་ཡོས་ལོར་གླ་བྲང་ཆེན་
པོ་བཀྲ་ཤིས་ འཁྱིལ་དུ་ཕྱག་ ཕེབས་དེ། ཆོས་འཇིག་རྟེན་ གཉིས་ ཀྱི་སྒོ་ནས་
ལེགས་པར་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་པའི་ ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ཡར་ཚེས་
10 ལ་འཆད་ཉན་གྱི་ཁྲིར་ཞབས་སེན་བཀོད་ནས་དཀར་པོད་ཆེན་པོ་ལྔའི་རྩིས་བཞག་
གནང་བས་ མཆོན་ཕྱོགས་ ཕྱོགས་ ནས་ འདུས་པའི་སྐལ་ལྡན་ གྲངས་ མེད་པ་
རྣམས་ལ་ཟབ་པ་ དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་མི་ཆད་ པར་བསྐོར་བར་
མཛད། བར་སྐབས་ཤིག་འཛམ་དབྱངས་གོང་མ་རྒྱལ་པོས། རྗེ་འདི་ལ་བསྟན་
པ་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བར་བྱེད་ པའི་ཨེར་དེ་ནི་ནོ་མོན་ཧན་ཞེས་ པའི་ཆོ་ལོ་དང་ཐམ་
15 ཀ་འཇའ་ས་བཅས་གནང་། དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་ཕྱག་སྤྱི་སོར་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པས་དུས་འཁོར་གྲྭ་ཚང་ ཞིག་འདེབས་ དགོས་ཀྱི་བཀའ་ ལུང་ཡོད་པས་
དེར་བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་མཆོད་པ་སོགས་སུ་དམིགས་དེ། དུས་འཁོར་གྲྭ་
ཚང་བཏབ་ སྟེ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ ཆོས་ཐུན་ཁ་ཤས་ གནང་བ་ སོགས་ཀྱིས་ འཆད་ཉན་
ལེགས་པར་བཙུགས། ཐུའུ་བཀྭན་རིན་པོ་ཆེས་གསོལ་དགོན་ལུང་གི་ལས་སྣེ་
20 བ་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་དགོན་ལུང་གི་ཆོས་ཁྲིར་བཞུགས་དེ་ཆོས་
ཀྱི་དགའ་སྟོན་སྤེལ། དགུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་སྟེང་སྐུ་འབུམ་གྱི་གྲྭ་པ་རྣམས་ཀྱིས་

གསོལ་བ་ བཏབ་བ་ བཞིན་དེ་ཀའི་ ཆོས་ཁྲི་ལ་ཞབས་སེན་ བཀོད་ནས་ ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་ བསྐོར། དེ་ལྟར་ དགོན་ཆེན་ གསུམ་ གྱིས་ གཙོས་ཕྱོགས་
ཕྱོགས་ཀྱི་དགོན་པ་ཆེ་ཆུང་རྣམས་དང་། མཆོ་སྔོན་གྱི་དཔོན་ཆེན་སོགས་བོད་
སོག་གི་གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་ རྣམས་ལ་ དབང་རྗེས་གནང་ ལུང་ཁྲིད་བསྐྱེད་
རྫོགས་ཀྱི་སྒོམ་པ་སོགས་ ཟབ་པ་ དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་ཚིམ་པར་ 5
མཛད་དེ། སྤར་དགོན་ལུང་དུ་ལྕང་སྐྱ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ། མི་ཏྲའི་དབང་ཞིག་གསན་
འདུན་ཆེ་ཚུལ་ཞུས་པར། མཚན་སྒྲོགས་མཁན་པོས་ཁྲི་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུའི་མདུན་
ནས་གསན་ཡོད་ པས་ཁོང་ལ་ཞུས་ ན་ལེགས་ གསུངས་ ཡོད་པ་ ལྟར་ མི་ཏྲའི་
དབང་དང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ལ་ཡང་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་བཤད་ལུང་ཞུ་རྒྱུར་
རི་བོ་རྩེ་ལྔའི་ གནས་ མཇལ་ བཅས་ཀྱི་ཆེད་དུས་ གླང་ལོའི་ ས་ག་ཟླ་ བའི་ཉེར་ 10
གཉིས་ལ་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་ཆིབས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་བར་མཛད་དེ། ལམ་གྱི་སྐབས་
སྐབས་སུ་ཟླ་ཆེན་དང་དཔོན་ཆེན་སོགས་ཀྱིས་ བསུ་སྐྱེལ་ དང་ཆོས་ཞུས་ པ་དང་
བསྙེན་བཀུར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་བཅས་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་འབྱོར་བའི་ཚེ་ཟླ་ཆེན་
རྣམས་ཀྱིས་ གཙོས་གྲྭ་རིགས་ རྣམས་ཀྱིས་སེར་སྦྲེང་ བཅས་ བསུས་དེ་ཕེབས།
དེའི་ཚེ་ལྕང་སྐྱ་ཐམས་ ཅད་ མཁྱེན་པ་བཙང་ རྒྱ་ཤིན་ཏུ་དམ་པོར་བཞུགས་སྐབས་ 15
ཡིན་པས་རྗེ་ཉིད་གཅིག་པུར་དངོས་མཇལ་མཛད་ཅིང་ ལུགས་གཉིས་དང་འབྲེལ་
བའི་ནང་སྡུར་གྱི་གསུང་གླེང་ཤིན་ཏུ་འཕེལ། ཟླ་བ་བདུན་པའི་ནང་དུ་རི་བོ་རྩེ་
ལྔའི་གནས་སྐོར་ལ་ཕེབས་ པའི་ཚེ་མཐོང་སྣང་ཕུན་ པར་འཛེགས་བྱེད་ཞལ་ཕྱག་
ཡོངས་རྫོགས་ཤིག་གཟིགས་པར་དངོས་སུ་གསུངས། བརྒྱད་པའི་ཚེས་ལ་
ལྕང་སྐྱ་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྐུ་མཚམས་ གྲོལ་དེ་རྗེ་ཉིད་ནས་ གསོལ་བ་བཏབ་ པ་བཞིན་དུ་ 20
ཞབས་འབྲིང་རྣམས་ དང་བཅས་ པར་བདེ་ལམ་གྱི་སྔོན་འགྲོ་ཕྱག་སོང་མ་ཡིན་པ་

སོགས་དང་། ཛཱ་ཉིད་གཅིག་ཕུར་ཟབ་ཆོས་འགའ་ཞིག་བསྩལ། རི་བོ་རྩེ་
ལྔའི་གནས་མཇལ་སོགས་ཀྱི་བཞེད་དོན་གྲུབ་སྟེ། སྔར་ཆོས་སྐྱབས་དེ་ཡན་ཆེས་
གདན་འདྲེན་གྱི་ཞུ་བ་ནན་དྲན་ཕུལ་ཡོད་པ་བཞིན་མཁར་སྔོན་དུ་ཕེབས། དེ་ནས་
དུར་པེད་དང་། སྲུ་ཉིད་གཡས་གཡོན་གྱི་དཔོན་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་གདན་འདྲེན་
5 པ་ལྟར་བྱོན། དུར་པེད་དུ་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག་ཆེན་
པོ་ཐུ་མེད་པའི་སེས་གདན་འདྲེན་ལ་ཇོ་རམས་པ་ངག་དབང་ཤེས་རབ་དང་། ཛ་
ལན་གཅིག་བཅས་མངགས་པ་འབྱོར་དེ་སྐབ་གསན་ཕྱུལ་བར་སླར་ཕེབས་རྒྱའི་
ཞལ་བཞེས་གནང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་མཚོ་བདུན་དང་ཨི་ཧོར་ཕེབས་དེ་ཆོས་
ཀྱི་དགའ་སྟོན་འབྱེད། དེའི་ཚེ་རྒྱ་བའི་སྦྱིན་བདག་དམ་པ་ཐུ་མེད་ཧ་སོ་ག་ཐུ་
10 ཡས་ཀོ་ལང་ཁྲོ་པའི་སེས་གདན་འདྲེན་གྱི་མི་སྣ་ཨུ་ལ་དང་བཅས་མངགས་པ
འབྱོར་བས་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་དུ་དེར་ཆིབས་ཁ་བསྒྱུར་དེ་རིམ་གྱིས་ཉེ་བར་
བྱོན་པའི་ཚེ་ཐུ་མེད་པེའི་སེ་དཔོན་བློན་འཁོར་བཅས་དང་། དགོན་པའི་བླ་མ་
ལས་སྣེ་སོགས་ཀྱི་ཧ་བསུ། མཆོད་རྫས་སྣ་ཚོགས་ཐོགས་པའི་དགེ་འདུན་མང་
གི་སེར་སྤྲེང་དང་བཅས་པས་མདུན་བདར་དེ་དགོན་པར་ཕྱག་ཕེབས། དེར་
15 བཞུགས་རིང་དཔོན་གཡོག་ཐམས་ཅད་ལ་གང་ཅིའི་ཞབས་ཏོག་བཀུར་སྟི་ཟླ་ན་
མེད་པའི་ཁར་ལེན་པེའི་སེས་མཛད། ལྕགས་སྟག་ལོའི་ཚེ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་གྱི་
གསུང་ཆོས་སོགས་སུ་ཕེབས། པེའི་སི་དང་སྲས་སོགས་སོ་སོ་ནས་གསོལ་བ་
བཏབ་པ་བཞིན་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པ་ལྷ་རེ་གཉིས། འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མ་
དང་། དཔའ་བོ་གཅིག་པ། ནམ་མཁའ་སྒོ་འབྱེད་སོགས་ཀྱི་དབང་། གསང་
20 བདེ་གཉིས་ཀའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད། ཆོས་དྲུག་དམར་ཁྲིད་སོགས་ཟབ་ཆོས་
མང་དུ་སྩལ། བསྒྲུབ་བྱ་ཆེས་མང་བར་བསྙེན་གནས་དགེ་བསྙེན་སོགས་དང་

དགེ་ཚུལ་སྐྱོང་གི་སྐྱོམ་པ་ཐོག ། ཉིན་རེ་བཞིན་ཕྱོགས་རིམ་མེད་ནས་མཇལ་བ་
སྐྱོང་ཕྲུག་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་ཕྱག་དབང་སོགས་ཀྱིས་རེ་བ་བསྐང་། གཉིས་པའི་
ཆོས་ལ་ཕོ་བྲང་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་དེ་གསུམ་པའི་ཆོས་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོའི་
མངའ་བདག་ལྷུང་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཞབས་དྲུང་དུ། འཇམ་མགོན་བླ་མའི་ལེགས་
བཤད་ཀྱི་ཡང་སྙིང་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་བཤད་ལུང་རྒྱས་པར་གསན་དེ་རྗེས་ 5
སོར་ལན་མང་དུ་བསྐུལ་བའི་སྒོ་ནས་གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་
ཆེ་མི་ནུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་ལེགས་པར་བཙུགས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་རིམ་
གྱིས་ཡི་དོར་བྱོན་དེ་མི་ཏྲའི་བཀའ་ནམས་ཀྱི་སྐུན་གསན་སྤྱར་ནས་ ཕྱུལ་ཡོད་པ་
བཞིན་བླ་བ་བཞི་པའི་བཅུ་གསུམ་ལ་དབུ་བཙམས་དེ་ཕྱི་དང་ནང་གི་དེ་ཉིད་ཉི་ཤུ
ཚང་བའི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་མཚན་སྙིགས་ མཁན་ རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་དང་ 10
རྒྱས་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱི་དྲུང་ནས། གྲུབ་པའི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་མི་ཏྲ་ཛོ་
ཀིའི་ཐུགས་བཅུད། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
འཁོར་ལོ་བྲེ་བ་ཕྲག་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་ པ་མཐའ་ དག་རིགས་ བསྡུས་ཀྱི་སྒོ་
ནས་བྱིན་ རླབས་ཀྱི་བཀའ་ བབས་ཕྱོགས་ གཅིག་ཏུ་དྲིལ་ པའི་མན་ ངག་ཡིད་
བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཟམ་ཏོག ། ཟུང་འཇུག་ནོར་བུའི་གླིང་དུ་ཆས་པའི་ 15
རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་ དེད་དཔོན་མཁས་ པ་མཐའ་ དག་གིས་བརྟེན་པའི་གྲུ་
གཟིངས་ཆེན་པོ། མི་ཏྲ་བརྒྱ་རྩར་གྲགས་པའི་དབང་ཆེན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
ཞག་བཞི་བཅུ་སྐོར་གྱི་རིང་ལ་སྨིན་རྒྱས་སུ་སོང་པར་མཛད་དོ། །འདི་ལ་བརྟེན་
ནས་མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་རྒྱས་སོ། །མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་
ཀྱང་ཚུར་རྗེ་ཉིད་ལ་རྗེས་ གནང་དུ་མ་དང་ ཟབ་ཁྲིད་ འགའ་ཞིག་ཞུས་ པ་ རྣམས་ 20
ཀྱིས་ཐུགས་བཞེད་བསྐང་། དར་ཆེན་ལྷུང་གིས་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཕེབས་དེ

བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དང་། འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་དབང་སོགས་གནང་།
ཉིན་རེ་བཞིན་མཇལ་བ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མའི་རེ་བ་བསྐང་། དེ་ནས་ཛ་སག་གུང་དང་།
ཁྲང་གི་ཤོག་དང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་ལྷ་རམས་པ་བཀྲ་ཤིས་དར་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་ནས་
སོགས་ཀྱིས་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཕེབས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་ཚིམ་པར་
5 མཛད། དེ་ནས་ཐུ་མེད་པའི་སིའི་དགོན་པར་བྱོན་ནས་ས་སྐྱོང་དམ་པ་ཉིད་ནས་
ཞུས་ངོར་འདུ་ཁང་ནང་དུ་དེ་ ཀའི་ཚོགས་ ཡོངས་དང་ དཔོན་སློབ་འཁོར་བཅས་
སོགས་པ་ལ་ཚེ་དཔག་མེད་ལྷ་དགུ་དང་། ག་ཤེད་དམར། དགྲ་ནག་གསུམ་
གྱི་དབང་ཆེན་བསྐུལ་ བའི་ཆོ་ཕྲན་ངོས་ ཀུང་ཆོས་ཀྱི་ བདུད་རྩིའི་ དགའ་སྟོན་སྐྱོང་
སྟེ་ཟད་མི་ཤེས་པའི་དགའ་སྟོན་སྐྱེས། གཟིམས་ཆུང་དུ་པའི་སི་དཔོན་གཡོག
10 ཉུང་བསྡུས་ལ། དུག་དབང་རྨ་བྱ་རྒྱས་པ། ནེ་གུ་ཆོ་དྲུག་སོགས་ཟབ་ཁྲིད་མང་
དུ་གནང་། བསྒྲུབ་བྱ་སྟོང་དུ་ཉེ་བ་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བསྩལ་ཏེ་ཤར་
ཕྱོགས་སངས་པའི་ནོར་འཛིན་མཐའ་དག་ཏུར་སྒྲིག་འཆང་བའི་དགེ་འདུན་གྱིས་
ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའི་བཀའ་དྲིན་མཛད། སླར་ཡང་ཨ་རུ་ཧོར་ཆེན་ནས་གདན་འདྲེན་
གྱི་མི་སྣ་བྱུང་བ་ལྟར་དེ་ཕྱོགས་སུ་ཆིབས་ཁ་བསྒྱུར་དེ་ལམ་ཁར་ མཇལ་བ་སྟོང་
15 ཕྲག་དུ་མའི་རེ་བ་བསྐང་། ཨ་རུ་ཧོར་ཆེན་དུ་ཟླ་བ་གཅིག་བཞུགས་ཏེ། པའི་
ཡི་སོགས་ཀྱིས་ཞུས་ངོར་ག་ཤིན་རྗེ་ ག་ཤེད་ དམར་ ནག་འཇིགས་ གསུམ་དང་།
ཀུན་རིག །ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ཆེན་པོའི་དབང་སོགས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར།
དེ་ནས་ཛ་རྡོད་གཡས་གཡོན་གཉིས་དང་། ཕྱུ་རིན་ཁྲང་སོགས་ཀྱིས་ གདན་
དྲངས་པ་བཞིན་ཕེབས་དེ་གདུགས་ དཀར་དང་ ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ཆེན་པོའི་དབང་སོགས་
20 འདོད་ཆོས་ཀྱིས་ཚིམ་པར་མཛད། དེ་ནས་མོང་གོལ་ཅིན་ནས་བསྟན་པའི་
གསལ་བྱེད་ཆ་གན་དྲ་ཡན་ཆིའི་སྤྲུལ་སྐུས་ སྤུར་སྐྱན་ གསན་ ཕུལ་ཡོད་པ་བཞིན་

གདན་འདྲེན་ཞུ་མི་ཕྱག་མཛོད་ཀྱིས་ གཙོས་མི་དྲག་ཁ་ ཤས་ འུ་ལཱ་དང་བཅས་
འགྲོར་བས་དེར་ཆིབས་བསྐྱོད། ཕྱུལ་པའི་སྐུས་གཙོ་མཛད་མོང་གོལ་ཅེན་པོའི་
ཡི་བསོད་ནམས་དཔལ་འབྱོར་ཡབ་ སྲས་སོགས་ཀྱིས་ བསུས། དགེ་འདུན་
མང་གི་སེར་སྤྲེང་དང་ བཅས་མོང་གོལ་ཅེན་ དགོན་པར་ཕེབས། བཅུ་གཉིས་
པའི་ཆོས་ལ་ཆ་གནད་དཱ་ཡན་ཆེའི་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། ཧར་ཆེན་སློབ་ལམ་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་ 5
འཆང་བཀྲ་ཤིས་དར་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ ནས་སོགས་དོན་གཉེར་ ཅན་དུ་མ་ལ་ལམ་
རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་བསྩལ། དགུང་ལོ་ཞེ་བཞི་པ་ལྷུགས་
མོ་ཡོས་ཀྱི་ལོ་གསར་ཀྱང་དེར་གནང་། ཕྱོགས་འདུས་ཀྱི་མཇལ་བ་འབུམ་ཕྲག
བགྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་རེ་བ་ཆོས་པར་མཛད། ཉིན་གཅིག་ངེད་ཆོས་གྲྭར་སོང་ནས་
དོན་བདུན་ཅུའི་རྗེས་བཞག་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཀའ་ཕེབས་པས། སྤྱར་སྐུ 10
ཞབས་ཉིད་སྐུ་འབུམ་གྱི་ཁྲིར་ བཞུགས་ པའི་ཆོ་ཆ་གནད་དཱ་ཡན་ཆེའི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ
དབུས་ནས་མར་ཕེབས་ པའི་ལམ་ཞོར་དུ་མཇལ་དེ་རང་གི་དགོན་པར་མཚན་ཉིད་
ཅིག་ཚུགས་ ན་ཇེ་འདྲ་ ཡོད་ཞུས་པར་ མཚན་ཉིད་ཚུགས་ན་ ལེགས་ འཆད་ཉན་
འཕེལ་པོ་ཡོད། རྗེས་སོར་དོན་བདུན་ཅུའི་རྗེས་བཞག་ངེད་ཀྱིས་གཏོང་དགོས་
གསུངས་པ་ལ་ཐུགས་ བརྟག་ལེགས་ པར་འདུག་སྙམ་དུ་དགྱེས་ཆོར་ཙམ་ ལས་ 15
རྗེས་བཞག་ གནང་ རྒྱུ་རྟེན་འབྲེལ་ གྱི་གསུང་ ཙམ་ཡིན་ དགོངས་པ་ བྱུང་ཡང་།
སྐབས་དེར་གྲྭ་ཚང་ལ་ཡང་ བསྡུས་གྲྭ་བློ་རྟགས་སོགས་ཀྱི་འཛིན་གྲྭ་རིམ་པར་ཕྱེ་
སྟེ་དོན་བདུན་ཅུའི་འཛིན་ གྲྭ་ཚུགས་རན་ གྱི་མཚམས་ སུ་སླེབ་ པ་དུས་ ཐུག་པ་
བཅས་སྤྱར་གྱི་གསུང་གི་དོན་གཟིགས་དྲན་དེ་རེ་དུས་ ནས་མ་འོངས་ པ་འདི་ཐམས་
ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པར་འདུག་སྙམ་དུ་མོས་གུས་དང་། འཆད་ཉན་ 20
འཕེལ་བར་ གསུངས་ པ་ལ་ ཡང་ཡིད་ ཆེས་ཇེ་ བརྟན་དུ་སོང་ བས་ དཔོན་སློབ་

ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་ཚད་མེད་པ་དང་བཅས་ཆོས་གྱུར་ཚོགས་པ་ ལ་རྗེ་ཉིད་ནས་དོན་
བདུན་ཚུའི་རྟིས་བཞག་གནང་། སྤྲུལ་སྐུས་ཞུས་ངོར་དོན་བདུན་ཚུ་ཀྱང་འདུས་
ཤིག་གི་ལྷུགས་རྩོམ་ཡང་མཛད། སྔར་འཆད་ཉན་ལ་ཉམས་ཆག་ལན་འགའ་
བྱུང་ཡང་དེ་ནས་བཟུང་བར་ཆད་མེད་པར་འཆད་ཉན་འཕེལ་རྒྱས་ སུ་སོང་བ་ནི་
5 རྗེ་འདིའི་ཐུགས་རྗེ་ཡིན་ཞེས་གསུ་པ་ ཐམས་ ཅད་ མགྲིན་ གཅིག་ཏུ་གླེང་། དེར་
ཚོགས་མང་ལ་གདུགས་དཀར་གྱི་དབང་སོགས་གནང་། དཔོན་ཆེན་པོའི་ཡི་
སོགས་ཀྱིས་གདན་འདྲེན་ཞུས་པར་དབང་རྗེས་གནང་སོགས་བཀའ་ཆོས་མང་པོ་
བསྩལ། དེ་ནས་ཐུ་མེད་པའི་སའི་དགོན་པར་བྱོན་ཏེ་བཀའ་ཆོས་དང་ཕྱག་དབང་
སོགས་ཀྱིས་རེ་འབྲས་སྐོང་པར་མཛད། དེ་ནས་ཤོག་སོ་སོའི་དཔོན་ཆེན་རྣམས་
10 ཀྱིས་གདན་འདྲེན་ཞུས་པ་ལྟར་ཡོང་ཉིད། སྣ་རིན། ཨུ་ཚུ་སྒུ་ཆེན་གཡས་
གཡོན། ཨ་སྣ་ག་སོགས་ སུ་བྱོན་ཏེ་བདེ་མཆོག་དང་མི་འཁྲུགས་ པའི་དབང་
སོགས་ཆོས་ཀྱི་ བདུད་རྩིས་ཚིམ་ པར་མཛད་ དེ་རིམ་གྱིས་ མཚོ་བདུན་ དུ་ཕྱག་
ཕེབས་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལྷུང་སྐུ་རིན་པོ་ཆེར་དབུལ་སྐྱང་སྤྱོད་སོགས་
འབུལ་བ་ཕུལ། དེའི་ཚེ་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཏལ་ཏ་རྗེ་བཙུན་
15 དམ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེས་ལྷུང་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་ཆོས་གསན་པའི་སྐབས་སུ་
འདུག་པས་རྗེ་དེ་དང་ལྷན་དུ་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་གྱི་དབང་ སོགས་ཆོས་
བཀའ་མང་དུ་གསན་ཏེ་ཚོགས་མཆོད་ཕུལ། རྗེ་བཙུན་དམ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་
ཆེར་འབུལ་བ་གཏེགས། རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཚུར་དངོས་པོ་རྒྱ་ཆེ་བ་བསྟར། དེ་ནས་
སུ་ཉིད་གཡས་གཡོན། དུར་བེད། ཏལ་ཏ། མཁར་སྟོན། ཡོར་དོ་སྒོ། ཨ་
20 ལག་ཤ་སོགས་ཀྱི་ བླ་ཆེན་དཔོན་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་ གདན་དྲངས་ པ་ལྟར་ཕེབས་ཏེ
འཇིག་བྱེད་རོ་ལངས་བརྒྱད་ བསྐོར་དང་ ཞི་དགུ་མ་ དང་རྡོར་དབྱིངས་ ཀྱི་དབང་

སོགས་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་དགའ་སྟོན་བསྐྱལ་ཏེ་ཚིམ་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་
ཆེན་པོ་ཉེར་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་ཐུགས་བཞེད་ཀྱི་བཀའ་ཆོས་མང་པོ་གསན་པ་
དང་། མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་གིས་འབྲེལ་ཐོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་མ་ལུས་པ་མངོན་
མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་བཟང་པོ་ལ་ལེགས་པར་བཀོད་དེ་ཡབ་རྗེ་བླ་མའི་རིང་
ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་ཤར་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོའི་མཐའི་བར་དུ་སྤེལ་བར་མཛད་དོ། ། 5
དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཆིབས་བསྐྱོད་གནང་སྟེ་འབྲུག་ལོའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཟླ་བའི་བཅུ་
གཅིག་ལ་བླ་བྲང་ཆེན་པོ་དགོན་ལག་བཅས་ཀྱི་དགེ་འདུན་གྱི་སེར་སྤྲེང་། དད་
འདུས་ཀྱི་མཛལ་བ་ཁྲི་ཕྲག་བཀལ་བ་སོགས་ཀྱི་མདུན་བསུས་ཏེ་བླ་བྲང་ཆེན་
མོར་ཕྱག་ཕེབས། ཞག་གཅིག་སོང་མཚམས་ནས་གསུང་ཆོས་ལ་ཕེབས་ཏེ་
སྐྱེས་རབས་སོགས་གསུང་། བླ་བྲང་ཆེན་པོས་གཙོས་ཕྱོགས་སོ་སོའི་དགོན་ 10
པ་མང་པོའི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ལ་འགྲེད་དང་འཇོག་པ་སོགས་གྲོ་སྙོམ་པ་
མཛད་དེ། སྔ་ཕྱི་ཙི་རིགས་པར་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསང་བདེ་འཇིགས་
གསུམ་གྱི་དབང་སོགས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐའ་ཡས་པ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བར་
མཛད། ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་སྔ་མ་ཀ་བ་བརྒྱད་ཅུ་པའི་ཕྱག་གི་དྲི་གཙང་ཁང་
དང་མགོན་ཁང་བཞུགས་ཁྲི་རྣམས་བསྐྱོད་མི་དགོས་པའི་ཐབས་གནང་སྟེ། གཞན་ 15
གྱི་རྩིག་པ་ཐམས་ཅད་བཤིག་ནས་མདུན་དང་གཡས་གཡོན་དུ་ཀ་བ་དྲུག་ཅུའི་
སར་ཕྱིར་བསྐྱེད་དེ་ཀ་བ་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་པའི་འདུ་ཁང་ཆེན་པོ་གསར་བསྐྲུན་མཛད་
ཅིང་། ནང་གི་ལོགས་རིས་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྒྱལ་བ་ཀུན་གཟིགས། རྡོ་
རྗེ་འཇིགས་བྱེད། བསྐལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་སྟོང་། གདུགས་དཀར་དུ་
མགྲིན་སྒྲོལ་མ་མགོན་ཆོས་སོགས་བླ་མ་ཡི་དམ་ཆོས་སྐྱོང་ཤིན་དུ་མང་པོ་མཛེས་ 20
པར་བསྒྲུབས། ལོ་རེ་བཞིན་བསྙེན་རྫོགས་སོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་བཀའ་ཆོས་

མང་དུ་གནང་བ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་། རགས་རིམ་འགའ་བརྗོད་པར། རྡོ་རྗེ་
འཕྲེང་བའི་དབང་ཡང་དཔའ་རིའི་ཐུར་ཆེན་དགོན་པར་ དྭགས་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་
གྲོལ་ནོ་མོན་ཧན་སོགས་ཀྱིས་ཞུས་ངོར་གཅིག ། ཨ་མཆོག་དགོན་པར་གཅིག །
ལྷུང་ངག་ དབང་ དར་ རྒྱས་ སོགས་ ཀྱིས་ཞུས་ངོར་ གཅིག་སྟེ་གསུམ་ གནང་།
5 གཞན་ཡང་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང་། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་དང་བདེ་
ལམ་གྱི་ཁྲིད། བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་རྫོགས། འགྲེལ་པ་བཞི་
སྦྲགས། རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། ཟུར་བཀའ་དང་སྤྱི་བཀའི་དབང་རྗེས་གནང་
ཤིན་དུ་མང་པོ་བསྩལ། ས་ཕག་ལོར་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕེབས་ལམ
ད་ཆིབས་བསུའི་ཚུལ་གྱིས་ མཇལ་ བར་ དགྱེས་པའི་གསུང་འཕྲོས་གནང་ཞིང་གི
10 ཁ་གཉིས་མའི་ཁྲུད་ནོར་ཞིག་ཕྱག་བསྟར་དེ་གནང་བ་རྟེན་འབྲེལ་ཞིག་སྣང་། པཎ་
ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་ བཀས་ གནང་བ་ བཞིན་རྗེ་ དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་ མཛོད་ ཆེན་མོ་དང་
གསོལ་དཔོན་མཁན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་མི་སྟུ་ཕྱི་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་པ་རྣམས་ལ་
ལྷ་ཕྱོར་བདབ་པས་གཅིག་ལ་ཡང་ཉེས་སྐྱོན་མེད་པར་ བདེ་བར་ཕྲར་ པར་མཛད་
པས། པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོ་ནས་ཀྱང་དགྱེས་ཚོར་ཚད་
15 མེད་པས་བཀའ་ཤོག་གནང་བ་ནི།

ལུང་རིགས་ཁྲོན་ལ་མཁས་པའི་རིན་ཆེན་གྱི།
རྒྱན་མང་རབ་བཀྲ་བསླབ་གསུམ་མཚན་དཔེ་རྫོགས།
ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་གནས་ལུགས་ཡོངས་གྲུབ་པའི།
རབ་ཏུ་བཞད་པའི་འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེའི་དྲུང་།

20 ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྙན་ཚིག་སྤྲོན་དུ་འགྲོ་བའི་བདག་རྐྱེན་དུ། ཡེ་ཧེ་ཨ་ཆི་ཐུམ་
ཧྣ་ཤྲི་པཎྜི་ཏ་ཞེས་པའི་ཚོ་ལོ་དང་བཀའ་ཤོག ། ནང་མཛོད་ཁ་བཏགས། གསེར་

སྐྱང་གཏང་། དཔྱལ་དྷ་སྨིག་མ་བཅུ་སོགས་ལེགས་སྐྱེས་ཀྱང་སྤྲུམ་མཐོ་བ་གནང་།
ཛེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། ངེད་སྟོད་མཁར་ན་ཡོད་སྐབས་སྨི་ལམ་ལ། ལྷུགས་
ཀྱི་རྣ་བ་ཀླུམ་པོ་སྒོ་མེད་པ་ཞིག་གི་ནང་དུ་འགྲོ་ས་མ་རྙེད་པར་ཡོད་པའི་ཚེ་མི་
ཞིག་གིས་འདིར་འཛམ་དབྱངས་བཞད་པ་ཚང་གིས་སྐས་བཞུགས་འདུག་ཟེར་
བར་ཕྱིན་པ་ན་གསེར་གྱི་སྐས་ཤིག་འདུག་པས་ དེར་འཛེགས་ ནས་ཕྱིན་པ་སྨིས་ 5
གསུངས་པ་ཡང་ཚུལ་ འདིའི་ལྟས་ ཡིན་ནམ་ སྙམ་ཞེས་ བདག་གི་ བཀའ་དྲིན་
མཚུངས་མེད་ཀྱི་བླ་མ་གུང་ཐང་ ཐམས་ ཅད་མཁྱེན་པས་ གསུང་། དེ་སྐབས་
ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་ཡང་དབང་དང་རྗེས་གནང་སོགས་བཀའ་ཆོས་མང་པོ་གནང་།
དེ་ནས་ཤིང་འབྲུག་ལོར་དབུས་གཙང་ཕྱོགས་སུ་ཕྱག་ཕེབས་དེ་རྒྱལ་དབང་རིན་
པོ་ཆེ་དང་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་བླ་མ་ རྣམས་ ལ་དངོས་འབྲེལ་སྤྲུམ་མཐོ་བ་ 10
ཕུལ། སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་སོགས་དགོན་སྡེ་ཆེ་ཆུང་མང་
པོ་ལ་མང་འགྱེད་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ཅིང་། གཙང་དུ་ལོ་ཆེན་སྤྲུལ་
སྐུ་རིན་པོ་ཆེར་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་དང་། མི་ཏྲ་བརྒྱ་རྩའི་དབང་སོགས་དང་། གཞན་
རྣམས་ལ་དུས་འཁོར་གསང་འདུས་སོགས་ཀྱི་དབང་དང་རྗེས་ གནང་སོགས་
བཀའ་ཆོས་ཆེས་མང་པོ་གནང་། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་སོགས་ 15
བརྩམས་པར་མཛད། དབུས་ཕྱོགས་སུའང་བྲག་ཡབ་ཆེ་ཚད་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་བློ་
བཟང་དཔལ་ ལྡན་བསྟན་ པའི་རྒྱལ་ མཚན་གྱིས་ སྔར་ནས་ གསོལ་བ་ ནན་ཆེར་
བདབ་པ་བཞིན་ཁོང་དང་། རྗེ་དྲུང་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་
མགོན་པོ། འཇམ་མགོན་བླ་མ་འཇམ་དཔལ་སྙིང་དངོས་གུང་ཐང་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་ པ་དཀོན་ མཆོག་བསྟན་ པའི་སྒྲོན་མེའི་ ཞལ་སྔ་ ནས་སོགས་ བླ་ཆེན་དང་ 20
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ལ། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་དང་། མི་ཏྲ་བརྒྱ་

རྩའི་དབང་ཆེན། སྐྱབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ། བ་རི་བརྒྱ་རྩ། མགོན་པོ་བཀའ་བཅུ་
གསུམ་སོགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་དང་ ལུང་སོགས་ ཟབ་པ་དང་ རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། གློང་རྡོལ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལྟར་
སྟ་ཕྱིར་ འཇམ་ དཔལ་ གསང་ ལྡན་དང་ བདེ་མཆོག་ ནག་པོ་དང་རྡོར་ དབྱིངས་
5 སོགས་ཀྱི་དབང་དང་། ས་སྐྱའི་གསེར་ཆོས་བཅུ་གསུམ་ སོགས་རྗེས་གནང་
མང་པོ་དང་། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའི་བཤད་ལུང་སོགས་བཀའ་ཆོས་མང་པོ་
བསྩལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབུས་གཙང་གཉིས་སུ་ཆོས་སྲིད་ཟུང་ལྡན་གྱི་བསྟན
འགྲོའི་དོན་རླབས་པོ་ཆེ་མཛད་དེ། རང་གི་གདན་ས་བླ་བྲང་ཆེན་པོར་ཕྱག
ཕེབས་དེ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་བསྐྱངས། ལྷག་པར་གདན
10 ས་ཆེན་པོའི་བླ་མ་ལས་སྣེ་འདུས་སྤྱི་བཅས་ཀྱིས་སྔར་ ནས་ཡང་ ཡང་གསོལ་བ
བཏབ་པ་བཞིན་ཚོགས་ཆེན་ཁྲི་པ་ཁྲབ་བདག་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དཀོན་མཆོག་བདེ་
ཆེན། ཁྲི་ཆེན་མཆོག་སྤྲུལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་འཇིགས་མེད་རིག་པའི་སེང་གེ །ཁྲི་
ཆེན་མཆོག་སྤྲུལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་འཇིགས་མེད་ནམ་མཁའ། གྲུབ་དབང་སྡེ་ཁྲི་སྤྲུལ་
སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་ཁྲབ་བདག་འཇམ་དབྱངས་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་སོགས་སེར་སྐྱ་ལྷ་སྟོང་
15 བཀྲལ་བར། གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་མི་ཏྲ་ཛོ་ཀི་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་
བ་རྒྱ་མཚོས་དངོས་སུ་གནང་བའི་མི་ཏྲ་བརྒྱ་རྩའི་དབང་ཆེན་བསྩལ། ཏལ་ཏ་
སེ་ཆེན་ཏར་གྱི་བླ་མ་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་ངོར། པཎ་
ཆེན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་ གནས་ལ་ རྗེ་བཙུན་རྡོ་རྗེ་ རྣལ་འབྱོར་ མས་དངོས་སུ་
བསྩལ་པའི་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་དབང་རྫོགས་པར་གནང་། བདེ་མཆོག་ལཱུ་ཨི་པ་
20 དང་དྲིལ་བུ་ཕྱི་དང་ནང་དཀྱིལ་གཉིས། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་
དང་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མ་ལ་སོགས་པའི་དབང་ མང་པོ་དང་། གཞན་ཡང་ལམ་

རིམ་ཆུང་ངུ་དང་། གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དང་། རྫོགས་
རིམ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གསུམ་གྱི་བཤད་ལུང་། དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་དྲུག།
བཀའ་གདམས་གཞུང་དྲུག །ཆོས་ཆུང་བརྒྱ་རྩ། བཀའ་གདམས་གླེགས་
བམ། རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་རྣམ་ཐར་མགུར་འབུམ་སོགས་ཀྱི་ལུང་དང་། བླ་མ་
མཆོད་པ་དང་ཕྱག་ཆེན་སྨྲུག་མའི་ཁྲིད་ སོགས་ཁྲིད་ མང་པོ་དང་། རབ་བྱུང་ 5
བསྙེན་རྫོགས་སོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཆེས་ མང་དུ་བསྩལ་པ་སོགས་ བསམ་གྱིས་མི་
ཁྱབ་པའི་ཆོས་འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་བསྐོར་དེ། དེ་དག་ཕལ་ཆེར་ལ་ཕྲན་ངོས་
ཀྱིས་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་ཞུས་སོ། །རྗེ་ཉིད་དང་འབྲེལ་ཐོགས་པའི་གདུལ་བྱ་ཐམས་
ཅད་དགའ་ ལྡན་ དག་ པའི་ ཞིང་ དུ་རྗེ་བཙུན་ བྱམས་ པའི་དྲུང་དུ་ཁྲིད་པའི་དོན་དུ་
གསེར་ཁང་ཆེན་མོ་གསར་ བསྐྲུན་ གྱི་ ནང་རྟེན་ གྱི་གཙོ་བོ་བྱམས་ ཆེན་མཐོང་བ་ 10
དོན་ལྡན་གྱི་ གསེར་ སྐུ་ཆེན་པོ་བཞེངས། བྲ་ཁྱུང་གི་བླ་མ་ ལས་སྡེ་བ་རྣམས་
ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་ པ་ལྟར་ དགོན་ཆེན་ དེའི་ཆོས་ཁྲིར་ ཞབས་སེན་ བཀོད་དེ་
ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་བསྩལ། སྤྱི་མོ་ཞིག་ནས་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེའི་ལུང་
རྒྱུན་རྙིང་ཕྱོགས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བརྒྱུད་པ་ གཙང་བ་ མདོ་དབུས་ཀུན་དུ་རྩད་
གཅོད་ནན་ཏན་མཛད་ཀྱིན་བཞུགས་པ་ལ། བྲ་ཁྱུང་གི་ཁྲིར་ཐེབས་སྐབས་ཆ་ཤར་ 15
ཕྱོགས་ནས་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་ཆོས་རྗེ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ མཇལ་དུ་ཐེབས་པ་
དང་གསུང་ འགྲོས་གནང་ བས་ལུང་ རྒྱུན་ཁུངས་ བཙུན་ ཡོད་པར་ གཟིགས་དེ།
སྐར་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་བཀའ་འགྱུར་གྱི་ལུང་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཀྱི་བཀའ་ཐེབས་
པ་ལྟར་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་ཀྱི་བླ་མ་བཀའ་འགྱུར་ པ་ཆོས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་
ཉིད་ཀྱིས་བླ་བྲང་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་བྱོན་ནས། བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་ 20
དཔལ་མང་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེས་གཙོ་མཛད་པའི་དགེ་བཤེས་གྲྭ་པ་སུམ་ཅུ་ལྷག་

རྣམས་ལ་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཛ་ཡ་པཎྜི་ཏ་ནས་ཉེ་བར་བརྒྱུད་
པའི་བཀའ་འགྱུར་གྱི་ལྷུགས་ལུང་རྣམ་ པར་དག་པ་ ཡོངས་རྫོགས་ གནང་བའི་
བཀའ་དྲིན་བསྐྱལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བཤེས་འཇིགས་མེད་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་
སླ་བྲང་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དང་། སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་། ཙོ་ནེའི་
5 ཕྱོགས་སོགས་སུ་བཀའ་འགྱུར་གྱི་ལུང་ཚར་ལྔ་ཙམ་བྱས་པས་མཛོད། དཔལ་
མང་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱིས་ རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བས་རྒྱལ་ བའི་བསྟན་པ་རིན་
པོ་ཆེ་བོད་དང་སོག་པོའི་ཡུལ་ཕལ་ཆེ་བར་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་ཐབས་
མཁས་ཀྱི་མཛད་པ་བཟང་པོ་འདི་དག་ཤེས་པར་གྱིས་ལ་བཀའ་དྲིན་བསམ་གྱིས་
མི་ཁྱབ་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ལྟར་སྐུ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཡོངས་
10 སུ་རྫོགས་ནས་ཆུགས་ཕག་ལོར་ ཟླ་བཅུ་པའི་ཉི་ཤུ་བརྒྱད་ཀྱི་སྲོད་ལ་རགས་པའི་
གཟུགས་སྐུའི་ཟ་མ་ཏོག་བོར་ནས་དགའ་ལྡན་ཡིད་ དགའ་ཆོས་འཛིན་དུ་རྒྱལ་བ་
མི་ཕམ་མགོན་པོའི་མདུན་སར་ གཤེགས་སོ། །དེ་ནས་ བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་
དཔལ་མགོན་དུ་མཆོག་སྤྲུལ་ཡིད་ བཞིན་ནོར་བུ་ བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་སྐྱབས་
མགོན་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་སྔ་ནས་གདན་
15 ས་ཆེན་པོར་མི་འཇིགས་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་ ཞབས་སེན་ཉེ་བར་ བཀོད་དེ་རྣམ་དཀར་
གྱི་མཛད་པ་ཡར་ཆོས་ཀྱི་ཟླ་བ་ལྟར་ གོང་དུ་འཕེལ་བཞིན་ པ་འདི་ལགས་སོ། །
ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་ བཞད་ པ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་ ཀྱི་ཐུགས་སྲས་ རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་
རྒྱལ་མཚན་གྱི་མེ་ཏོག་ལྟར་ མངོན་མཐོ་བ་དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཐུའུ་
བཀྭན་རིན་པོ་ཆེ་དྷརྨ་བཛྲའི་ཞལ་སྔ་ནས་དང་། འཕགས་པ་ཐུགས་རྗེའི་
20 གཏེར་ཆེན་དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་བླ་མ་ བཙན་པོ་སྨིན་ གྲོལ་ནོ་མོན་ཧན་རིན་པོ་ཆེ་ངག་
དབང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་སྔ་ནས་དང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་

དངོས་སྟོང་འཁོར་མཆུ་ཁྲི་ངག་དབང་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་སྐུ
ཞབས་སྔ་ཐུགས་སྲས་དམ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཀྱང་ཕྱོགས་འདིར་གདན་འདྲེན
ཞུས་པ་ལྟར་བྱོན་ནས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རླབས་པོ་ཆེ་མཛད་དོ། །ཀུན་མཁྱེན་བླ
མ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་སྲས་དམ་པ་ཁྲི་ཆེན་མཆོག
སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་འཇིགས་མེད་ནམ་མཁའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས་ 5
ཧོར་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་དར་བར་མཛད་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་གོང་མ
ཁྲི་ཆེན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་ནི། ཨ་མདོའི་ཀླུང་ཚང་རྡོ་ཐུག་ཅེས་པར་སྐུ
འཁྲུངས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བོད་དབུས་སུ་བྱོན་ནས་འབྲས་སྤུངས་གཞུང་པ
ཁམས་ཚན་ལ་བཞུགས་ནས་བསྡུས་གྲྭ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དང་གཞུང་པོ་ཏི་ལྔ
སྟེ་མདོ་ཕྱོགས་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་ལྷ་སའི་སྨོན་ལམ་རབ་འབྱམས་པའི་ 10
གྲྭ་སྐོར་མཛད། རྒྱུད་སྟོད་དུ་བྱོན་ནས་སྔགས་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད་རྗེས་སྒྲུབ་པ
ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བར་བཞེད་དེ་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་རྒྱབ་རིའི་དགེ་འཕེལ་རི
ཁྲོད་དུ་ཕྱུག་ཕེབས་ནས། ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེའི
སྒྲུབ་ཁང་དུ་བཞུགས་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་ཐུགས་གཞོལ་བར
མཛད །དེ་ནས་རྒྱུད་སྟོད་དང་ཤར་རྩེའི་བླ་མ་མཛད་རྗེས་སུ་དགའ་ལྡན་གྱི་རྗེ་ 15
བླ་མའི་གསེར་ཁྲི་ཞབས་སེན་བཀོད་དེ་རྒྱལ་བསྟན་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་འཇམ
མགོན་བླ་མའི་ལུགས་བཟང་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བར་མཛད། མཐར་སྐུ་གཤེགས་ཚོ
དགའ་ལྡན་གནས་སུ་གཤེགས་སོ། །བར་སྐབས་ཤིག་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན
པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གྲྭ་པ་མང་པོ་འདུས་པ་ལ་བཀའ་ཆོས་གནང
བཞིན་པའི་ངང་ནས་སྤྱན་ཡར་གཟིགས་དེ་ཞལ་འཛུམ་གནང་བར་རྒྱ་མཚན་ཞུས་ 20
པས། ཁྲི་ཆེན་ནམ་མཁའ་བཟང་དགའ་ལྡན་གནས་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ཞིང

འདིར་བྱོན་བྱུང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་དགོན་
ཆེན་དང་ཧ་ཅང་ཐག་མི་རིང་བའི་ས་ཆར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ཆུང་དུས་ནས་
ལྷ་བྲང་ཆེན་པོར་ཕྱག་ཕེབས་དེ། སྐྱབས་མགོན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་རིགས་ཀྱི་
ཅོད་པན་དུ་བཞེས་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་ཚོགས་སྡུ་མའི་སྡོམ་པ་བཞེས། གཞུང་
5 བཀའ་པོད་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཐུགས་གཉེར་ལེགས་པར་མཛད། སྐྱབས་མགོན་
རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་དྲུང་དུ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་བཞེས། དཔལ་རྡོ་རྗེ་
འཇིགས་བྱེད་དང་བདེ་མཆོག་ལཱུ་ཨི་པའི་དབང་སོགས་ཟུར་བཀའི་དབང་དང་།
རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ། མི་ཏྲ་བརྒྱ་རྩ་སོགས་དབང་གི་རིམ་པ་མང་པོ་དང་། མགོན་
པོ་བཀའ་ཆེན་བཅུ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་རྗེ་གནང་གི་རིམ་པ་དང་། མགོན་པོའི་
10 ཆོས་སྐོར་གྱི་ཟབ་ཁྲིད་སོགས་ཁྲིད་དང་ལུང་དང་གདམས་ངག་མང་པོས་མཚོན་
ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་ཐུགས་ཀྱི་བུམ་བཟང་
ལེགས་པར་གང་བས་ཆོས་ཀྱི་མངའ་བདག་ཏུ་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཆེན་པོ་ཧོར་
གྱི་གྲྭ་པ་དང་སྦྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱི་སྨོན་འདུན་གྱི་རེ་བ་བསྐང་བའི་ཕྱིར་དུ་སྐུ་ཉིད་
ཕྱོགས་སུ་ཕྱག་ཕེབས་དེ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་རྒྱས་པར་བསྩལ། སླར་
15 ལྷ་བྲང་ཆེན་པོར་བྱོན། དེ་ནས་ཆུ་ཁྱིའི་ལོར་དབུས་གཙང་དག་པའི་ཞིང་དུ་
ཕེབས་ནས་རྒྱལ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ལ་འབུལ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཕུལ་དེ་དམ་
པའི་ཆོས་མང་དུ་གསན། གོང་མ་རྒྱལ་པོས་གོང་ས་རིན་པོ་ཆེར་ཁྲི་བོ་ལ་ཡོན་
ཏན་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་བླ་མ་གཏོང་དགོས་པར་གསེར་ཡིག་བསྐུར་བ་བཞིན་རྗེ་ཉིད་
གནང་བས། ཆུ་ཕག་གི་ལོར་གོང་མའི་པོ་བྲང་ཆེན་པོར་ཕེབས་དེ་གོང་མ་རྒྱལ་
20 པོའི་ཕྱི་ནང་གི་བྱ་བ་འགངས་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཛོད་མཁྱེན་གྱིས་ཐོགས་པ་མེད་
པར་གསལ་བར་ལུང་བསྟན་པ་དང་། སྐུ་རིམ་གནང་བས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་

བཙོམ་པའི་མངོན་རྟགས་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གོང་མ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་
ཤིན་དུ་དགྱེས་ཏེ་ཐུགས་ཆེས་པའི་མཆོད་གནས་དམ་པར་བཞུགས། ཀླུ་ཚང་
བཞི་ཚང་བར་བཞུགས་པའི་ཡུང་ཧེ་གུང་གི་དགོན་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཁྲིར་བཞུགས་ཏེ་
འདུས་ཚོགས་རྣམས་ཆོས་འཛིག་རྟེན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྟོན་མེད་པའི་རྫོགས་
ལྡན་གཉིས་པའི་དཔལ་ལ་བཀོད་ནས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཤིན་དུ་དགའ་བའི་བསྟོད་ 5
བསྔགས་ཀྱི་གླུ་དབྱངས་རྒྱུན་དུ་སྒྲོགས་པའི་མཆོད་འཕྲེང་ལྟར་གླང་བར་བྱས་
སོ། །སྐུ་བསོད་ཤིན་དུ་རྒྱས་པ་ལས་རྗེ་ཉིད་དང་འབྲེལ་ཐོགས་པའི་སྐྱེ་འགྲོ་
མཐའ་དག་སྐབས་གསུམ་ཀུན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་སྙིང་པོས་
རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་མ་འོངས་པ་ན་ངོ་མཚར་རྨད་བྱུང་བཀོད་པའི་དག་པའི་ཞིང་
མཆོག་དེར་རྒྱལ་བ་སེང་གེའི་ང་རོའི་འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་གྱུར་ཏེ་ཟབ་མོ་དབུ་ 10
མའི་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་བཟང་པོས་ཚེ་གཅིག་ཉིད་ལ་
སྐུ་གསུམ་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བའི་གདུལ་བྱར་འགོད་པའི་ཕྱིར་
དུ་ཐི་ཤུ་ཀ་རྣམས་བསྐྲུན་པ་ལྟ་བུའི་ངོ་མཚར་ལེགས་པར་བྱོན་པའི་རྒྱལ་བ་སེང་
གེའི་ང་རོའི་ཟངས་གསེར་གྱི་སྐུ་ཤིན་དུ་ཆེ་བ་བཞེངས་ཏེ། བླ་བྲང་ཆེན་པོ་བཀྲ་
ཤིས་འཁྱིལ་དུ་བཞི་བརྩིགས་ཀྱི་གཙང་ཁང་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་བསྐྲུན་ 15
ནས་སྐྱེ་རྒུའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མའི་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གཞན་གྱི་ཟློར་མི་ཤོང་
བ་ལྟ་བུའི་དངོས་འབུལ་གྱི་མཆོད་འཕྲེང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཕུལ། དགེ་
འདུན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་མང་ཇ་འགྱེད་བཅས་གྲ་རོགས་པ་གནང་ངོ་། །དེང་སང་
ཡང་བསྟན་འགྲོའི་དཔལ་མགོན་དུ་གོང་མ་རྒྱལ་པོས་སོག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ 20
དུ་བཞེངས་པའི་མཚོ་བདུན་གྱི་དགོན་པ་ཆེན་པོའི་ཐམ་ཀ་བླ་མའི་གོ་སར་ལྟས་

མེར་བཞུགས། ཕྱོག་མར་ཕྱོགས་འདིར་ཕེབས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྒྱ་དང་མང་
ཧུ་དང་ཧྲུག་པར་སྲུ་ཉིད། ཧལ་ཧ། ཧར་ཆེན། ཐུ་མེད་སོགས་ཕྱི་ཡོགས་
དང་ནང་ ཡོགས་ཀྱི་ ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་ ཚོ་ཆེན་ཤིན་ཏུ་ མང་པོའི་ བླ་ཆེན་ དཔོན་ཆེན་
རྣམས་ཀྱིས་གཙོས་སྐལ་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་ བགྲང་ལས་འདས་པ་ རྣམས་ལ་གང་
5 ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྡོམ་ཁྲིམས་འབོགས་པ་ དང་ལུང་བསྟན་ གསལ་པོ་གནང་བ་
དང་དབང་རྗེས་གནང་ལུང་ཁྲིད་ སོགས་ཟབ་དང་ རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོ་
ཕབ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱི་ཞིང་སར་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
ས་བོན་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྲུན་པར་མཛད་པའི་སྒོ་ནས་འཕྲིན་ལས་ ཡར་ངོའི་ཟླ་བ་
ལྟར་རྒྱས་ པར་མཛད་ བཞིན་དུ་བཞུགས་པ་འདི་ ལགས་སོ། །ཡང་ འཇམ་
10 དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཞད་ པ་རིན་པོ་ཆེའི་ ཐུགས་སྲས་ དམ་པ་སྨྲེ་བ་མཆོག
སྤྲུལ་ཁྲབ་བདག་བླ་མ་འཇམ་ དབྱངས་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མའི་ཞལ་ སྔ་ནས་ཀྱིས་ཧོར་
ཡུལ་འདིར་བསྟན་པ་དར་བར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་གོང་མ་གཞུབ་
པའི་དབང་ཕྱུག་སྨྲེ་པ་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ཆེན་
མོ་མ་ཅིག་ལབ་སྒྲོན་གྱི་ལུང་བསྟན་ལས།

15 ཧྲོང་སྨྲེ་དག་གི་དབང་པོ་དང་། གྲོལ་སྨྲེ་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་ནི།
ར་དང་ཁྲི་ཞེས་བྱ་བར་འབྱུང་།

ཞེས་མ་ཅིག་རང་གི་ཐུགས་སྲས་དམ་པ་ཧྲོང་སྨྲེ་དག་གི་དབང་པོ་དེ་མ་འོངས་པ
ན་སྟོང་རའི་ཕྱོགས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས་ པར་ལུང་ བསྟན་པའི་ ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་བཞད་
པ་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཐུགས་སྲས་གྲོལ་སྨྲེ་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་
20 དེ་མ་འོངས་པ་ཁྲི་ཁའི་ཕྱོགས་ སུ་སྐུ་འཁྲུངས་ པར་ལུང་བསྟན་པ་ བཞིན་གནས་
དེར་སྐུ་ བལྟམས། དགུང་ལོ་ཆུང་དུས་ནས་ རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་ བོད་དབུས་སུ་

ཕེབས་དེ་བཀའ་པོད་ཆེན་པོ་ལྔ་ལ་ཐུགས་གཏེར་མཐར་ཕྱིན་ནས་དགུང་ལོ་ཉེར་
ལྔའི་ཕྱོག་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་རབ་འབྱམས་པའི་གྲྭ་སྐོར་མཛད། ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་
འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་སྲས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ནས། བླ་བྲང་ཆེན་
པོ་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གསར་དུ་འདེབས་པ་དང་ཆོས་འཆད་ཉན་དར་བར་བྱེད་པའི་
མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་མཐུ་སྟོབས་ནུས་པའི་རྡོ་རྗེས་ཐལ་བར་བརླག་ 5
པར་མཛད། འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་པའི་རྗེས་
སུ་ཚོགས་ཆེན་ཁྲི་བར་བཞུགས་དེ་ཆོས་འཛིག་རྟེན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་
བསྐྱངས། ལྷག་པར་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་བཞད་པ་རྡོ་རྗེའི་མཆོག་སྤྲུལ་རང་ཅག་
རྣམས་ཀྱི་ལྷ་སྐལ་གཅིག་པུ་སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ལེགས་པར་ངོས་བཟུང་
སྟེ་གདན་ས་ཆེན་པོར་གདན་འདྲེན་ཞུས་ནས་མི་འཇིགས་སེང་གེའི་ཁྲི་མཐའ་ 10
གསོལ་དེ་རྣམ་དཀར་མཛད་འཕྲིན་གྱི་རྒྱལ་མཚན་སྲིད་རྩེར་བསྒྲེང་བའི་བདག་
རྐྱེན་བླ་ན་མེད་པ་མཛད། ཚོམས་བཞི་བཅུ་ཚང་བ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པ། ཤིན་ཏུ་སྲ་བའི་རྡོ་ལ་དཀར་ཡོལ་ཡུ་རིངས་བཞག་པའི་རྗེ་གསལ་
བར་བྱུང་བའི་ནུས་མཐུ་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་དན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་
ཅིང་། དཔལ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་གྲུབ་ཐོབ་ལྷོ་བྲག་གྲུབ་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་ 15
གྱི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་ཡང་གྲགས་སོ། །རྗེ་བཙུན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡང་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་
འདི་ཉིད་ནི་སྟོད་སོག་ཕྱོགས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ཆུང་དུས་ནས་བླ་བྲང་
ཆེན་པོར་གདན་དྲངས། སྐྱབས་མགོན་བཞད་པ་རིན་པོ་ཆེ་རིགས་ཀྱི་ཅོད་པན་
དུ་བཞེས་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། གཞུང་བཀའ་པོད་རྣམས་ལ་ཐུགས་གཏེར་ལེགས་
པར་མཛད། སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་དང་། མི་ཏྲ་བརྒྱ་ 20
རྩའི་དབང་སོགས་ཆོས་བཀའ་མང་པོ་གསན། གུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་

བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྒོམ་པ་ཡང་བཞེས། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེ་ཉིད་དང་།
རྡོར་ཚང་གསེར་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ལས་ཀྱང་དབང་དང་རྗེས་གནང་ལུང་དང་
ཁྲིད་སོགས་བཀའ་ཆོས་མང་པོ་གསན་པས་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་ཐུགས་ཀྱི་བུམ་
བཟང་ལེགས་པར་གང་སྟེ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་འགྱེད་པར་
5 མཛད། དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་བདག་ཆེན་པོ་ཨ་རུ་རྡོར་ཆེན་གྱི་པེའི་ལེས་གདན་
འདྲེན་ཞུས་པ་ལྟར་ཕྱོགས་འདིའི་གདུལ་བྱ་མཐའ་དག་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཕྱག་
ཕེབས་དེ་ཞོག་རིང་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཆེན་ཟབ་མོ་བསྐུལ་ཞིང་
དུས་འཁོར་གྲྭ་ཚང་ཡང་གསར་བཙུགས་མཛད། ཐུ་མེད་ཞོག་འདིར་ཡང་ལན་
མང་པོ་སྤྱན་དྲངས་པ་ལྟར་ཕེབས་དེ་ཡིད་འོང་བདེ་བའི་ལྷ་ཁང་གི་དགོན་ཆེན་དུ་
10 ཕྱོགས་ཕྱོགས་ནས་འདུས་པའི་གདུལ་བྱ་ཁྲི་ཕྲག་བརྒྱལ་པ་རྣམས་ལ་དཔལ་
དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཆེན་ལེགས་པར་གནང་། ཡང་ཏོ་ལོན་ནོ་ལག་གི་
དགོན་པར་བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག་མང་པོ་དག་གིས་ཞུས་པ་ལྟར་དུས་འཁོར་གྱི་
དབང་ཆེན་བསྐུལ་ཞིང་དུས་འཁོར་གྲྭ་ཚང་ཡང་བཙུགས་པས་མཆོད་ཞོག་འདི་
དང་། མོང་གོལ་ཅིན་དང་། ཧར་ཆེན་དང་། ནཱུས་མན་སོགས་ཀྱི་ཚོ་ཆེན་པོ
15 མང་པོའི་དཔོན་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་གཙོས་གདུལ་བྱ་བགྲང་ཡས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་
ཀྱི་བདུད་རྩིས་ཚིམ་པར་བྱས་ཏེ་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་བཟང་པོ་ལ་
བཀོད། རྗེ་རང་ཉིད་དང་འབྲེལ་ཐོགས་པའི་སྐྱེ་རྒྱ་མཐའ་དག་འཛམ་མགོན་བླ་
མ་དང་བསྐལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་སྟོང་གིས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་། འཛམ་
དབྱངས་ཀུན་གཟིགས་ཀྱི་དག་པའི་ཞིང་མཆོག་དེར་འདྲེན་པའི་ཆེད་དུ་ཟངས་
20 གསེར་ལས་འཛམ་དབྱངས་ཀུན་གཟིགས་ཀྱི་སྐུ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། གཡས་
གཡོན་དུ་མཉམ་མེད་ཐུབ་དབང་དང་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་གཉིས་ཀྱི་གསེར་

སྐུ་ཆེ་བ་དང་། བསྐལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་གསེར་སྐུ་རྣམས་གཟི་
དབྱིབས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་ བཞེངས་ཏེ་བླ་བྲང་ བཀྲ་ཤིས་ འཁྱིལ་དུ་གཙུག་ལག་
ཁང་ཆེན་པོ་དང་བཅས་བསྐྲུན་ནས་བཞུགས་སུ་གསོལ། དེང་ཡང་བསྟན་
འགྲོའི་དཔལ་མགོན་དུ་སྐུ་ཚེ་ཞབས་པད་བརྟན་ཅིང་རྣམ་དཀར་མཛད་འཕྲིན་དབྱར་
མཚོ་ལྟར་འཕེལ་རྒྱས་སུ་བཞུགས་པ་འདི་བཞིན་ནོ། །ཡང་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ 5
ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་སྲས་ དམ་པ་ཁྱབ་ བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ མཚན་སྒྲོགས་མཁན་
ཆེན་གྱི་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས་
ཛོར་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་དར་བར་མཛད་དེ། རྗེ་དེ་ཉིད་སྐུ་ཚེ་ཆུང་དུས་ནས་བླ་བྲང་
ཆེན་མོ་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་བྱོན་ནས། སྐྱབས་མགོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཞད་
པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་དབང་སོགས་ 10
དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ལེགས་པར་བཞེས། དབུས་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་ཏེ་
བཤེས་གཉེན་དམ་པ་དུ་མ་ལས་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དམ་ པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཐུགས་
རྒྱུད་ལེགས་པར་གདམས་པར་མཛད། དེ་ནས་རྗེ་དེའི་སྐུ་གོང་མའི་སློབ་མ་དང་
ཡོན་བདག་གི་ གཙོ་བོ་བསྟན་ པའི་སྦྱིན་བདག་ ཆེན་པོ་པླ་རིན་ ལྕང་གིས་གདན་
འདྲེན་ཞུས་ པ་ལྟར་ཕྱག་ ཕེབས་ཏེ་ཤོག་རིས་ མཚོན་ཛོར་གྱི་ཡུལ་ གྲུ་མང་པོར་ 15
དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་ བའི་ངང་ ནས་འཇམ་ མགོན་རྒྱལ་བ་
གཉིས་པའི་རིང་ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་ ཟླ་ནས་ཟླར་ འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་ བར་མཛད་
བཞིན་དུ་བཞུགས་པ་འདི་ལགས་སོ། །དེ་ལྟར་གོང་དུ་སྨོས་པའི་ལུང་རྟོགས་
ཀྱི་ཡོན་དན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་ལ་མངོན་པར་རོལ་བ། གཅིག་ཏུ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་
པའི་སྙིང་དང་ལྷག་པར་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་ པ་རིན་པོ་ཆེ་ཐབས་ མཁས་ཀྱི་ 20
མཛད་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤེལ་བར་མཛད་ པའི་སྙིང་སྟོབས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ།

མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་གིས་འབྲེལ་ཐོགས་པའི་སྐྱེ་རྒུ་མཐའ་དག་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་
བྱང་གྲོལ་གྱི་ལམ་ བཟང་པོ་ལ་ འགོད་པའི་ མཛད་འཕྲིན་ ཕུན་སུམ་ ཚོགས་པ་
མངའ་བ། ཆེན་པོ་ཇོར་གྱི་གདུལ་བྱ་མཐའ་དག་ལ་བཀའ་དྲིན་བསམ་གྱིས་མི་
ཁྱབ་པའི་ཁར་གྱི་ལྷོ་བར་གྱུར་ པའི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་ པ་དེ་དང་དེ་ རྣམས་ཀྱིས་ནི།
5 རང་དོན་རྟེད་ བཀུར་དོན་གཉེར་ སོགས་ཀྱི་དྲི་མས་ ཚུང་ཟད་ ཀྱང་མ་ གོས་པར་
མཐའ་འཁོབ་ཡུལ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་ པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤེལ་ བའི་ཐུགས་སྨོན་
བཟང་པོ་དང་རང་དང་འབྲེལ་ཐོགས་པའི་ལུས་ཅན་གྱི་སྐལ་ལྡན་གདུལ་བྱ་རྣམས་
སྨིན་གྲོལ་ གྱི་ལམ་ བཟང་པོ་ལ་ འགོད་པའི་ ཆེད་དུ་བྱོན་པར་ མཛད་ པ་དེ་ནི་ང་
མཚར་བས་ཀྱང་ཆེས་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་མཛད་བཟང་པོ་ལགས་ཏེ། སྤྲུལ་
10 སྐུ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་ལས།

ས་ལ་གནས་པའི་འཇམ་དཔལ་ཞིང་། བསིལ་ལྡན་ལྗོངས་ནས་དགེ་སློང་གི།
རྒྱལ་མཚན་ཐོགས་པ་དུ་མ་ཡང་། ལུས་ཅན་མང་པོའི་དོན་ཕྱིར་དུ།
ཕྱོགས་རེར་བསོད་སྙོམས་རྒྱུ་ཞིང་ལྷགས།

ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །བོད་དུ་ཨེ་ཆི་ཀི་བླ་མའི་གོ་གོན་གྱི་དངོས་སློབ་ཆ་
15 གན་དྭ་ཡན་ཆི་ཞེས་བྱ་བ་མོང་གོལ་ཅན་ཤོག་གི་རི་ཁྲོད་མི་འདྲ་ བ་གསུམ་དུ་ལོ་
བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་རིང་རྩེ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་མཛད་པས་རྟོགས་ པ་མཆོག་
བརྙེས་པའི་སྐྱེས་མཆོག་ཞིག་བྱུང་བ་དེས་ མོང་གོལ་ཅན་ཤོག་ཏུ་ དགོན་པ་བཏབ་
ལ་དེའི་སྤྲུལ་སྐུ་ རིན་པོ་ཆེས་ མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་ དང་སྔགས་ པ་གྲྭ་ཚང་ གཉིས་
བཙུགས་ཏེ་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པར་མཛད། དགོན་པ་འདིར་
20 རྒྱལ་དབང་ རིན་པོ་ཆེ་ཡོན་དན་ རྒྱ་མཚོའི་ཐུགས་རྟེན་དངོས་སུ་ བཞུགས་ཡོད་པ་
དང་། རྗེ་བླ་མ་དེའི་དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུ་གྲུབ་པའི་སྟོབས་

ཀྱིས་རིང་སང་ཡང་བླ་ནས་བླར་འཕེལ་བའི་སྟེང་དུ་སྨན་པ་གྭ་ཚོང་ཡང་བཙུགས་
དེ་གྭ་ཚང་གསུམ་གནས་སོ། །གཞན་ཡང་པཎ་ཆེན་ ཐམས་ ཅད་མཁྱེན་པའི་
ཐུགས་སྤྲུལ་དམ་པ་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཞབས་དྲུང་བླ་མ་ངག་དབང་རྒྱ་མཚོས་
ཀུང་མོང་གོལ་ཅེན་དུ་དགོན་པ་བཏབ་ནས་ མཚན་ཉིད་གྭ་ཚང་ དང་སྔགས་ པ་གྭ་
ཚང་གཉིས་ བཙུགས་དེ་བསྟན་པ་ རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་ པའི་འཕྲིན་ ལས་རྒྱ་
ཆེར་མཛད། ཧེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་བྱོན་དེ་བསྟན་པའི་བྱ་བ་མཛད་
བཞིན་དུ་བཞུགས་སོ། །ཡང་མོང་གོལ་ཅེན་གྱི་ཤོག་གི་ཆར་གདོགས་ཐང་ཀོད་
དཔལ་དཔའི་ཡུལ་ དུ་བསྟན་ པའི་ གསལ་བྱེད་ ཛེ་ན་པོ་མི་ཏྲི་རྡོ་ཐོག་ཐོས་ དགོན་ པ་
བཏབ་ནས་མཚན་ཉིད་གྭ་ཚང་བཙུགས་དེ་བསྟན་པའི་བྱ་བ་མཛད་དོ། །གཞན་
ཡང་ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་ཧྲུན་གར་ཨུ་གེ་ལུད་ཀྱི་ས་ཆར་ སྐུ་འཁྲུངས་པའི་སྐྱེས་
མཆོག་མེར་གེན་བླ་མ་ངག་དབང་བློ་གྲོས་མཚན་ཅན་གྱི་དམ་པ་དེ་ནི། ཆུང་དུས་
ནས་རབ་འབྱམས་པ་ཧྲོ་ཐོག་ཐོའི་དྲུང་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་མནོས་ཤིང་
བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་པོ་སོག་སྐད་དུ་བསྒྱུར། དེ་ནས་བོད་དབུས་སུ་བྱོན་ནས་
འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གི་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས་དེ་ཐུགས་གཉེར་ མཛད་དེ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་
ཆོས་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་སླེབ་བ་ན། རང་ཉིད་ཆོས་ཤེས་པའི་རྙོམ་སེམས་ཀྱི་
ང་རྒྱལ་ཤུགས་དྲག་པ་ཞིག་སྐྱེས་པ་ན་རང་གིས་ང་རྒྱལ་དེ་མཁྱེན་དེ། བདག་
རང་གི་རྒྱུད་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས་ནས་ སློབ་གཉེར་བྱ་ བསམ་པ་
ཡིན་པ་ལ། ང་ཆོས་ཐྲན་ཐྲན་ཤེས་པ་དེ་སྔར་ཡང་ཉོན་མོངས་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་
བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པ་འདྲ། དབེན་པ་ཅིག་ཏུ་སོང་ནས་རྒྱུད་འདུལ་བར་བྱས་ནས་འོང་
ངོ་སྙམ་དུ་དགོངས་དེ། དགེ་འཕེལ་རི་ཁྲོད་ཀྱི་འགྲམ་གྱི་ཁང་པ་ཞིག་ཏུ་བྱོན་
ནས། བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྒོམ་བཞིན་ཡོད་པ་པ

ལས། ཉིན་གཅིག་གསོལ་ཇ་སྐོལ་བའི་མེ་གཏོང་བཞིན་བཞུགས་པའི་ཚེ། སྟོང་
ཉིད་ཀྱི་ལྟ་ བའི་དོན་དྲན་ བཞིན་པའི་ ཤུར་གློ་བུར་ དུ་སྟོང་ པ་ཉིད་མངོན་ སུམ་དུ
རྟོགས་དེ་ཉེ་ལོགས་ཀྱི་ཁང་པ་དང་། རང་གི་ལུས་དང་གཟུགས་ཐམས་ཅད
དམིགས་ལམ་དུ་མི་སྣང་བར་ཐམས་ཅད་སྟོང་སང་དུ་གྱུར་མ་ཐག །མེར་གེན
5 བླ་མ་ཐུགས་སྐྲག་སྟེ་འཕྲང་མོ་ཉག་དུ་གྱུར་ནས་ ལངས་ཏེ་འགྲོ་ཉམས་པ་བྱུང་ཡང་།
མིག་ལམ་དུ་གཟུགས་མི་སྣང་ཞིང་ ཐགས་ཐོགས་མེད་པ་པར་ ཐལ་རྫུར་ཐལ་དུ
འཁྱོན་བཞིན་པ་ ལ་རི་ རྩེ་མཐོ་ས་ངོས་ནས་ཕྱུགས་རྫི་རྒད་པོ་ ཅིག་གིས་དེའི་ཐད
ནས་དུ་བ་འཐུལ་བ་མཐོང་སྟེ་བལྟས་པ་ན། ཀྭ་པ་ཅིག་ཁང་ལོགས་ཀྱི་རྩིག་པ
ལ་མི་ཐོགས་པར་ཐལ་བྱུང་དུ་འགྲོ་འོངས་མཛད་པ་ན། རྒད་པོ་དེ་སེམས་ཉིད
10 གྱུར་ནས་སྐྲོ་མེད་པར་ཁང་པའི་རྩིག་པ་ལ་ཐལ་བྱུང་དུ་འགྲོ་བ་འདི་ཉམས་དགའ
ཞིང་ངོ་མཚར་བ་ཞིག་གོ །འདི་མཐོང་བའི་ཐབས་བྱའོ་སྙམ་ནས་བའི་འོ་མ་ཁྱེར
ནས་སོང་སྟེ། བདག་འོ་མ་འབུལ་བར་ཡོད་པ་ཞིག་ལགས། ཅེས་སྐད་ཆེན
པོས་བོས་ཏེ་ཞུས་པ་ནས་གློ་བུར་དུ་གཟིགས་ཏེ། སྒོ་ཕྱེ་ནས་ནང་དུ་ཞུགས་དུ
བཅུག །འོ་མ་དེས་ཇ་བསྐུས་ནས་བཞེས་ཏེ། རྒད་པོ་དེ་ལ་ཡང་གནང་བས
15 ཇ་འཐུང་སྟེ་གུས་པར་ བྱས་ནས་ དགེ་སློང་མཐོང་བ་ ལ་དགའ་ ཞིང་ཕྱིར་ཐོན་ཏེ།
ཉེ་འགྲམ་གྱི་རི་ཁྲོད་པ་རྣམས་ལ་དགེ་སློང་འདི་ཁང་པའི་རྩིག་པ་ལ་ཐོགས་མེད
དུ་འགྲོ་འོངས་མཛད་ཀྱིན་འདུག་གོ་ཅེས་སྒྲོགས་པ་ན། ཉེ་སྐོར་གྱི་རི་ཁྲོད་པ
རྣམས་ཀྱིས་སྔར་མ་ཤེས་ པ་ལ་དེ་ཕྱིན་ཆད་ ནས་རྟོག་འཛུག་བྱས་ ནས་ཤེས་པ
ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་མེར་གེན་བླ་མ་དེས། སྒོ་མང་དཔོན་སློབ་ཇོར་སྨིན་གྲོལ་ཆོས
20 ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་ཕེབས་ཏེ་བདག་ལ་འདི་འདྲ་བའི་རྟགས་ཤིག་བྱུང་། བདག
ཚད་མཐར་ཕྱིངས་པ་ཡིན་པ་འདྲ། དེ་འདྲ་ཡིན་ན་བདག་དུས་ནས་ཡང་དཀྱིལ

བ་ནས་ཕྱིན་པ་ཞིག་མི་ཡོང་བ་འདུག་པས་སྦྲ་གསང་མེད་པར་བསྒྲུབ་སྦྱོར་གནང་
བ་མཁྱེན་ཞེས་ཞུས་པ་ན། རྗེར་སློབ་གྲོལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས། ངས་སྟོང་ཉིད་
མ་རྟོགས་པས་ཤེས་རྒྱུ་མི་འདུག །འོན་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་
ན་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན་སྐྱོན་མེད་པ་འདྲ་ཞིག །སྐྱོན་མེད་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན་
སྐྱོན་ཅན་འདྲ་ཞིག་ཏུ་བསམས་གྱི་འདུག །ད་ཁྱོད་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་ངེད་ཀྱིས་གཅོད་མ་
ནུས་པས། བླ་མ་སྤྲང་གྲུབ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཞེས་པ་དེ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོག
པའི་བླ་མ་ཡིན་སྐད་འདུག་པས་བླ་མ་དེའི་དྲུང་དུ་སོང་། བཞོན་པ་དང་ལམ་ཆས་
སོགས་ངེད་ཀྱིས་སྟེར་བ་ཡིན་ཞེས་བཀའ་གནང་ནས། བཞོན་པ་དང་ལམ་
བརྒྱགས་སོགས་གནང་ནས་བཏང་སྟེ། མེར་གེན་བླ་མས་སྤྲང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་
དྲུང་དུ་བྱོར་པ་ན། རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་གྲྭ་མང་པོ་ལ་ཆོས་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་སླེབ
སྟེ་བ་ཞུམས་པའི་སྐྱི་ངག་གི་རྣམ་པས་བདག་ལ་ཉམས་དགའ་བ་འདི་འདྲ་ཞིག
བྱུང་། ཞེས་སྔར་གྱི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་ཞུས་པ་ལ། རྡོ་རྗེ་འཆང་འཛུམ་པ་ཞིག
མཛད་དེ། སྐུ་ཞོགས་ནས་ཕྱུག་དཔེ་ཞིག་བཞེས་ནས་གནང་སྟེ། ངད་ལྟ་ཆོས
འཆད་ཀྱིན་འདུག་པས་དཔེ་ཆ་འདི་བལྟ་ཞིང་ཟ་འཕྲུངས་ལ། ངས་ཆོས་བཤད་
གྲུབ་མ་ཐག་ཤོག་ཅིག་གསུངས་ནས། གསོལ་དཔོན་ལ་གྲྭ་པ་འདི་ལ་ཟ་སོགས
ཀྱིས་བསྙེན་བཀུར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་གནང་། གནང་བའི་དཔེ་ཆ་དེ་ལྟ་ཁྲིད་
ཡིན་འདུག་པས་ལན་གཅིག་གཟིགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་ཆོད་ནས
ཐུགས་བདེ་འབོལ་གྱིས་སོང་། དེ་ནས་སྤྲང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་མེར་གེན་བླ་མས
སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་མཁྱེན་ནས། ད་བདག་ལ་དཔེ་ཆ་འདི་ལས
ལྷག་པ་ལབ་རྒྱུ་མི་འདུག་ཅེས་གསུངས་ནས་ཐུགས་ཆེར་དགྱེས་དེ། དེའི་རྗེས
སུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་གནང་ ནས་རྗེས་སུ་ བཟུང་ བའི་རྒྱུ

མཚན་གྱིས། སྤང་རྒྱུད་ཡབ་སྲས་ལྷ་ཞེས་གངས་ཅན་ཀུན་ལ་གྲགས་པའི་
གཅིག་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །རྗེ་བླ་མ་དེ་ཉིད་ལ་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་
བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་ཀྱང་ཆོས་གསན། ཁོང་གིས་བཞུགས་པའི་རི་ཁྲོད་ཀྱི་ཁང་
པ་དེ་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་བཞད་པ་རིན་པོ་ཆེར་གནང་བས་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མས་ཁང་
5 པ་དེ་སྐྱར་བཟོ་བཅོས་མཛད་པའི་སྐབས་སུ་སྒོ་འདི་བླ་མ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཟོས་
པའི་སོག་གཟར་གྱི་སྒོ་ཡིན་པར་འདུག་པས་དགོས་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཞིག་ཡིན་
གསུངས་ནས་རང་སོར་བཞག་སྟེ། ཁང་པ་དེར་ཡུན་རིང་དུ་བཞུགས་ནས་སྒྲུབ་
པ་ཉམས་ལེན་ལ་ཐུགས་གཞོལ་བར་མཛད་ཅིང་། ངའི་བླ་མ་བཞུགས་པའི་བྱིན་
རླབས་ཅན་གྱི་གནས་ཡིན་དགོངས་ནས། དབུ་མ། རྣམ་འགྲེལ། གྲུབ་མཐའི་
10 རྣམ་གཞག་སོགས་མཛད་ནས། ཁང་པ་དེ་ལ་མཁའ་སྤྱོད་གཞར་ཁང་ཞེས་མིང་
འདོགས་མཛད་དོ། །མེར་གེན་བླ་མའི་སྐུ་ཞབས་སྐུ་ན་མཐོན་པོར་ཕེབས་པའི་
ཚེ། གྲྭ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་འཕྲེང་གི་གྲངས་འདོན་མཐོང་ནས། འདི་གང་ཞལ་
འདོན་དུ་མཛད་པའི་གྲངས་འདོན་ཡིན་ལགས། ཅེས་ཞུས་པས། ང་ལ་ཁ་དོན་
མང་པོ་བྱེད་རྒྱུ་ཅི་ཡོད་དེ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་པའི་གྲངས་
15 འདོན་ཡིན་པས་མ་འཚོལ་བ་གྱིས་ཞེས་བཀའ་གནང་། དེ་ནི། བླ་མ་ལ་སྐྱབས་
སུ་མཆིའོ། ཞེས་པའི་གྲངས་འདོན་ཡིན་འདུག་པས། སྐུ་ཚེ་ནས་རྫོགས་ཀྱི་
བར་ལ་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་མཛད་པའི་རྟགས་དེ་ཡིན་ནོ།།
གཞན་ཡང་རྟེན་གར་ཨུ་གེ་ཐུད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ། ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་འཇམ་
དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེའི་དངོས་སློབ། ལུང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་
20 ལ་མངོན་པར་རོལ་པས་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་བཀྲ་ཤིས་
སྒོ་མང་གི་ཆོས་ཀྱི་ཁྲིར་བཞུགས་པའི་མཁས་པའི་དབང་པོ་བློ་བཟང་ཕུན་

ཚོགས་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་དང་། ཡང་བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག་ཆེན་པོ་ཧར་ཆེན་རཏྣ
སིདྡྷི་དུ་བླང་གི་སྲས་བཞི་པ་དེ་ཉིད་དགུང་ལོ་རྩུང་ངུས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དགོན
ལུང་དུ་ཕེབས་ཏེ། ཐུའི་བཀྲན་སྐུ་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་རིགས་ཀྱི་ཚོད་པན་དུ་བཞེས
ཏེ་རིགས་ལམ་ལ་སྦྱངས་ཤིང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་དུ་མ་མནོས། དེ་ནས
བོད་དབུས་སུ་བྱོན་ནས་སྔོ་མང་གི་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས་ཏེ་བཀའ་པོད་ཆེན་པོ་ལྔ་ལ
ཐུགས་གཏེར་མཐར་ཕྱིན་ནས་ལྷ་རམས་པའི་མཚན་བདགས་གནང་། རྒྱལ
དབང་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཀློང་རྡོལ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱི་ཞབས་ལ་བསྟེན་ནས
ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་ཐུགས་ཀྱི་བུམ་བཟང་ལེགས་པར
གདམས། བཀྲ་ཤིས་སྔོ་མང་གི་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་ཞབས་སེན་རྣམ་པར་བཀོད་དེ
འཆད་ཉན་ཡར་ལྡན་དུ་མཛད་ཅིང་། འདུས་ཚོགས་མང་པོ་ལ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ
རྗེ་བཙུན་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་འབུམ་གྱི་ལྟ་གས་ལུང་བསྐུལ་པ་སོགས
ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇམ་མགོན་བླ་མའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱས་པར་མཛད་པ། བདག
གི་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་ཀྱི་ཁྱབ་བདག་བླ་མ་རྗེ་མཐུ་སྟོབས་ཉི་མའི་ཞལ་སྔ
ནས་དེ་སྔོ་མང་བླ་བྲང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ཡུལ་དུ་ཕྱག་ཕེབས་ཏེ
མདོ་རྒྱུད་ལམ་རིམ་དབང་ལུང་རྗེས་གནང་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོ
ཕབ་ནས་ཐར་འདོད་སྐལ་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་དེད་དཔོན་དང་བསྟན་པ
རིན་པོ་ཆེ་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཏོ། །གཞན་ཡང་སྔོ་མང་གི
ཆོས་ཆོས་ཁྲིར་བཞུགས་པ་ཕྲོར་གོང་དོན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་སྔ་ནས་དང་། ཕྲོར
གོང་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་སྐལ་གྲགས་སོགས་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་མང་པོ་བྱུང་སྟེ
བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་ཆེད་དུ་སྣང་སྟེ་བློའི་རབ་ལས་འགོངས
པས་འབྲིར་མ་སྤྲོབས་སོ། །ཡང་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག

མཁས་པའི་ མཆོག་གྱུར་ ཧལ་ཧ་ ཕྱུག་རྗོར་མཁན་པོ་རིན་པོ་ཆེས་ཕྱོགས་འདིར་
གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་ བཟུང་བའི་ཕྱིར་ ཧ་རིའི་ཞོག་ཏུ་བྱོན་ནས་ཕྱོགས་ ཕྱོགས་ནས་
འདུས་པའི་བླ་ཆེན་དཔོན་ཆེན་གཙོས་བྱས་པའི་སྐལ་ལྡན་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་རྣམས་
ལམ་རིམ་དང་སྨན་ དང་རྩིས་དང་ སྙན་ངག་ སོགས་ཀྱི་ བསྒྱུར་དང་ འཛུབ་ཁྲིད་
5 དང་། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་དབང་སོགས་དབང་དང་རྗེས་གནང་ལུང་ཁྲིད་དམར་
པོ་གནང་སྟེ་བསྟན་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དོ། །ཨའུ་ཧན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ཡང་
བསྟན་པའི་ རྒྱ་ལག་ དམ་པར་ གྱུར་པ་ དགེ་བཤེས་བླ་ མ་ངག་ དབང་བློ་བཟང་
མཚན་ཅན་གྱིས་རང་ཉིད་བསྟན་པའི་བྱ་བ་མཛད་པར་མ་ཟད། ཐུའུ་བཀྭན་རིན་
པོ་ཆེའི་ཕྱུགས་སྲས་མཁས་གྲུབ་དམ་ པ་བློ་བཟང་སྐུ་ ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་ཡེ་ཤེས་དར་
10 རྒྱས་མཚན་ ཅན་སྤྱན་ དྲངས་ཏེ་འཁོར་ལོ་གསུམ་ གྱི་སྒོ་ནས་ ཞོག་དེ་ དང་ཞོག
གཞན་དག་ཏུ་ཡང་ བསྟན་པ་རིན་ པོ་ཆེ་སྤེལ་བར་ མཛད་དོ། །གཞན་ཡང་ཉེ་
འཁོར་གྱི་ཧོར་ ཡུལ་འདིར་ འཛམ་ མགོན་བླ་མའི་བསྟན་ པའི་སྙིང་པོ་བྱང་ཆུབ་
ལམ་གྱི་རིམ་པའི་འཁྲིད་ལས་རྒྱ་ཆེར་དར་ཞིང་རྒྱས་ པར་མཛད་ པའི་སྐྱེས་ཆེན་
དམ་པ་དུ་མ་བྱོན་ནོ། །དེ་དག་ལས་འགའ་ཞིག་བརྗོད་ན་ཟུང་སྐུ་ཐམས་ཅད་
15 མཁྱེན་པ་ངག་ དབང་བློ་བཟང་ཆོས་ ལྡན་དང་ཀུན་ མཁྱེན་འཇམ་ དབྱངས་བཞད་
པའི་རྡོ་རྗེ་གཉིས་ཀའི་དངོས་སློབ་ཨ་ཙི་ཐུ་ཆེན་སྨོན་ལམ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་
འཛིན་གྲགས་ པའི་ཞལ་ སྔ་ནས་ ཀྱི་སྐུ་སྐྱེ་བ་སྔ་ ཕྱི་དག་ གིས་ལམ་ རིམ་གྱིས་
འཆད་ཉན་ཆེས་ཆེར་སྤེལ་བར་མཛད། ཧར་ཆེན་ཞོག་ཏུ་བདག་གི་བླ་མ་ཁྲབ་
བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལྷ་རམས་ པ་བཀྲ་ཤིས་ དར་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་ སྔ་ནས་དེ་
20 ཉིད་ནི་མགོན་པོའི་རིགས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་ཆེ་ཆུང་དུས་ནས་ཐུ་མེད་མཆོད་
རྟེན་གསུམ་གྱི་དགོན་པར་བྱོན་ཏེ་ནུས་མན་ཡོ་ག་ཙྪ་རི་བླ་མའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་

ནས་ལོ་མང་པོའི་བར་དུ་ལམ་རིམ་རྒྱས་པར་གསན་པས་མཁྱེན་པ་ཤིན་དུ་རྒྱས། དེ་ནས་བོད་དབུས་སུ་ཕེབས་དེ་འཛམ་མགོན་བླ་མའི་རྒྱལ་ཚབ་ཁྲི་ཆེན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་རིགས་ཀྱི་ཚོད་པན་དུ་བཞེས་ནས་གཞུང་བཀའ་པོད་ཆེན་པོ་ལྔ་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་དེ་ལྷ་རམས་པའི་མཚན་བདགས་ཀྱང་གནང་། རྗེ་དེ་ཉིད་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་དབང་ཆེན་སོགས་བཀའ་ཆོས་མང་དུ་གསན། གཞན་ཡང་རྒྱལ་དབང་ཡབ་སྲས་དང་ལྕང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་བླ་མ་དམ་པ་ལས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་བཟང་ལེགས་པར་མནོས་དེ། རང་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་པོར་ཧན་གྲོ་དང་། དཱ་ལའི་དགོན་ཆེན་གཉིས་བདབ་སྟེ་ལམ་རིམ་གྲྭ་ཚང་བཙུགས་ནས་ལམ་རིམ་གྱི་འཁྲིད་ལས་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ། ཧར་ཆེན་དང་། ཨའུ་ཧན་དང་། ཐུ་མེད་ཀྱི་ཤོག་སོགས་སུ་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་དབང་སོགས་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་བསྐོར་བར་མཛད། སྐུ་ག་ཤེགས་དེ་གྲུ་པའི་གནས་མཆོག་གྱུ་འདོན་ཞིང་དུ་འཕགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཞབས་དྲུང་དུ་ཕེབས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ལ། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་མི་རིང་བར་ཞིང་འདིར་བྱོན་ནས་བསྟན་འགྲོའི་དཔལ་མགོན་དུ་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་བཞིན་དུ་བཞུགས་སོ། །བཀའ་དྲིན་ཅན་དེ་དང་དེ་དག་ལས་བརྒྱུད་པའི་ག་ཤྲི་ཆོས་རྗེ་སོགས་ཐུ་མེད་མོང་གོལ་ཅིན་ཧར་ཆེན་དང་ནཱུས་མན་སོགས་སུ་མང་པོ་བྱུང་སྟེ་ལམ་རིམ་གྱི་འཆད་ཉན་སྤེལ་བར་མཛད། མོང་གོལ་ཅིན་གྱི་ཤོག་དུ་མཁས་པ་གཱུང་གན་གྱི་དཀའ་བཅུ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་གྱི་འཆད་ཉན་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །ཐུ་མེད་ཤོག་འདིར་བླ་མ་ལོ་ཙཱ་བ་པཎྜི་དང་ནས་མན་ཡོག་ཙ་རི་བླ་མའི་སློབ་མ་ཏི་ལ་གན་ཐའི་བློ་བཟང་ཆོས་རྗེ་བླ་མ་སོགས་ལམ་རིམ་འཆད་མཁན་གྱི་མཁས་པ་ཡང་མང་པོ་བྱུང་ངོ་། །ལྷག་

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
15 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
20 [illegible]
[illegible]

ལ་མཚན་པའི་ཚད་དུ་བྱེད་དོ། །ཚུལ་འདི་ནི་ཤཱ་རིའི་བུ་སྦྱིན་དྲང་སྲོང་སྣང་བ
ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཚེ། ཤིང་ནྱ་གྲོ་དའི་རྒྱལ་པོའི་འདབ་མའི་གྲངས་མཐོང
ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལོ་བཅུ་གཉིས་དང་ཞག་བདུན་གྱི་བར་རྩིས་ཏེ་རྟོགས་སོ། །
དུས་གཞན་ཞིག་ན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་སྐྱོན་བྲམ་ཟེ་སྐྱེ་བསངས་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར
པ་དེ་ཤིང་དེའི་དྲུང་དུ་བྱུང་བ་དེ་ལ་དྲང་སྲོང་སྣང་བས་ཤིང་དེའི་འདབ་མའི་གྲངས
འདྲི་བ་དང་དེ་མ་ཐག་ལྷག་ཆད་མེད་པར་སྨྲས་པའི་ཚུལ་དང་ཤིན་དུ་མཐུན་ནོ། །
ཀ་ཤྲི་ལྷ་མ་དེ་ཉིད་ལ་ཆོས་སྤྱོད་རབ་གསལ་དང་། ལྷུང་སྐྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན
པས་མཛད་པའི་ལམ་ཁྲིད་ཟིན་བྲིས་སོགས་སོག་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའི་སྐབས་ནས
བཤད་ཁྲིད་ཐོབ་པས་ལམ་རིམ་ལ་གོ་བ་ཆགས་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་དགུང
ལོ་བཅུ་གཞི་པའི་སྐབས་རང་གི་གྲོགས་ཁ་ཤས་བཅས་ཨུ་ཅི་མུ་ཆེན་ཁ་ལ་གའི་སྐུ
མེ་ཞེས་གྲགས་པའི་རིན་ཆེན་མཆོག་གྲུབ་གླིང་དེར་ཕྱག་ཕེབས་ཏེ་མཚན་ཉིད་གྲྭ
ཚང་ལ་ཞུགས་ནས་རིགས་པའི་སྒོ་འབྱེད་བསྡུས་གཞུང་ལ་སྦྱངས་པས་མ
འགྱུར་བར་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་ཡང་ལམ་རིམ་བློ
སྦྱོང་སོགས་ཀྱི་བསྒྱུར་དང་བཤད་ཁྲིད་ལ་སྦྱངས་པས་གོ་བ་ཆེས་ཤིན་དུ་འཕེལ
ཞིང་། དེ་དག་ཐོས་ལོ་ཙམ་དུ་མ་སོང་བར་བརྩོན་པ་དྲག་པོས་དམིགས་རྣམ
ལེགས་པར་བསྐྱངས་པས་འཆི་བ་མི་རྟག་པས་སྣ་དྲངས་པའི་རྟོགས་པ་མཆོག
བསྐྱེས་པའི་ཚུལ་བསྟན། དེར་ལོ་གསུམ་བཞུགས་ཏེ་རང་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ནས
ཅོ་ནི་དྷ་ཡན་ཆི་ལྷ་མའི་དྲུང་དུ་མདོ་ཐར་པ་ཆེན་པོ་དང་། ལྷུང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ་ངག
དབང་བློ་བཟང་ཆོས་ལྡན་པའི་གསུང་འབུམ་སོགས་ལུང་དང་དབང་ཁ་ཤས
མནོས་སོ། །དེ་ནས་དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ཐོག་བོད་དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་སྡེ
ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་ལ་ཞུགས་ཏེ་མཁན་པོ་སངས

རྒྱས་འོད་ཟེར་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན། སློ་མང་བླ་མ་ངག་དབང་དགེ་ལེགས་རིན་
པོ་ཆེར་རྩིས་བཞག་གསན་ནས་བློ་དགས་དོན་བདུན་ཅུ་པར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་རྣམས་
ལ་ཐུགས་གཉེར་གནང་བས་གསུང་རབ་ཀྱི་གོ་བ་རྒྱས། དེ་དག་སྐབས་སུ་ལྟོ་
གོས་གདམ་གསུམ་རྐྱང་ལ་བསྐུར་ཞིང་སུ་གང་ལ་ཡང་འགྲོགས་དྲིས་མ་མཛད་
5 པར་ཉིན་མཚན་ཀུན་དུ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་བར་མཛད། གཞན་
གྱིས་ཅི་ཙམ་ བརྐུས་སྨོད་བྱས་ཀྱང་ ས་རྡོ་ལ་བརྐུས་ འཕྲུ་བྱེད་པ་དང་ འདྲ་བར་
རྣམ་རྟོག་དང་ལན་གང་ཡང་མ་མཛད་པས། གཞུག་དུ་ཀུན་གྱིས་འདི་ནི་རྣལ་
འབྱོར་པ་ཞིག་གོ་ཞེས་ཡང་ཡང་སྨྲས་པས་རྣལ་འབྱོར་པའི་མཚན་ཐོགས་ཤིང་།
ཕལ་ཆེ་བས་བསྔགས་བརྗོད་ཀྱི་འཕྲེང་བ་སྤེལ་བར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་སྐབས་
10 ཤིག་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་བཙང་བ་བླ་མ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་
དབྱངས་ཅན་མ་ དཀར་མོའི་རྗེས་གནང་གསན་དེ་བསྒྲུབ་པས་གསུང་རབ་མཐའ་
དག་ལ་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་གཏེར་རྡོལ་པའི་ཚུལ་མཛད། བླ་མ་དེ་ཉིད་ལ་གསང་བ་
འདུས་པ་དང་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་ཆེན་སོགས་ བཀའ་ཆོས་དུ་མ་གསན།
ཕར་ཕྱིན་ལ་སློབ་གཉེར་མཛད་པའི་སྐབས་ སུའང་ ནམ་བཤད་ དགོངས་པ་རབ་
15 གསལ་དང་། འཇུག་འགྲེལ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་དང་། ལེགས་བཤད་སྙིང་
པོ། དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་སོགས་ལ་ཞིབ་དུ་དཔྱད་པ་གནང་བས་སློ་འདོགས་
ལེགས་པར་བཅད་པའི་ཚུལ་བསྟན། དེ་ནས་འདུ་འཛོམས་དབེན་པའི་གནས་སུ་
ཐོས་དོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་བླང་བར་ བྱ་བའི་དུས་ལ་བབ་ པར་དགོངས་དེ་
ཐེབས་གཟབ་མཛད་པར། གྲོགས་པོ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཚོར་དེ་ཁྲིད་ལ་སློབ་གཉེར་
20 ཡགས་པོ་ཡོད་གིན་འདུག་ཅིང་། ན་ཚོད་ཀྱང་ཆུང་བས་ད་དུང་སློབ་གཉེར་བྱེད་
དགོས་ཞེས་བཀག་ ནས་ བླ་བ་ཁ་ ཤས་སོང་བ་དང་། གློ་བུར་དུ་སྨྱུན་གཉིས་

སློང་རྡུག་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་ཅེས་ཀྱང་མ་ཕན་པ་ལ། ~ པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པར་གསུང་བརྡག་ཞུས་པའི་འཕྲོར་ ~ རྣལ་འབྱོལ་ད་རི་ཁྲོད་ལ་སོང་ནས་སྐྱབས་
འགྲོ་བགྲིས་དང་སྐྱོན་མེད་ཅེས་ཕེབས་བྱུང་བས། རང་གི་བཞེད་པ་ལྟར་གྲུབ་
སྟེ་ས་གླང་གི་ས་ག་ཟླ་བར་བྲག་རིའི་རི་ཁྲོད་དུ་བྱོན་ནས། མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་
ཉི་མ་ཐང་ཟླ་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་ངག་དབང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་སྐུ་ཞབས་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཞུས་ 5
དེ་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་དགྱེས་བཞིན་དུ་སྐྱབས་ཁྲིད་གནང་བ་
ལྟར་ཉིན་ཁ་ཤས་བསྐྱངས་པས་ སྤྱན་གཉིས་ལེགས་ པར་དྭངས་ པས་རྗེ་བླ་མ་དེ་
གཉིས་ལ་ཡིད་ཆེས་ལྷག་པར་འཁྲུངས། རྗེ་བླ་མ་དེ་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་
བཞེས་པས་མཚན་ལ་ངག་དབང་དོན་གྲུབ་ཅེས་གནང་། འདུལ་བའི་སྐོར་ལ་
ལེགས་པར་བསྐྱངས་ནས་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར། སྐྱབས་འགྲོ་ 10
དང་། བརྐྱངས་ཕྱག་དང་། མཎྜལ་ཕུལ་བ་གསུམ་རེ་རེ་ནས་འབུམ་ཕྲག་སོང་
བའི་བསགས་ སྦྱངས་དང་ སྔགས་ ནས་ལམ་ རིམ་ ཆེ་ཆུང་ ལ་བསམ་ བསྒོམ་
གནང་། རྗེ་བླ་མ་དེ་ལ་ཉི་མ་བཅུའི་རིང་ལ་བདེ་ལམ་གྱི་ཟབ་ཁྲིད་ཞུས་དེ་ཟླ་བ་
དྲུག་བསྐྱངས་པས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་འཁྲུངས། ལྷག་མཐོང་གི་
སྐབས་སུ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་ ལྟ་བའི་དཔྱད་ པ་གནང་ 15
བས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་སྨག་ པའི་སྣང་ བ་བྱུང་སྟེ་དབུ་ མའི་ལྟ་བ་ བརྙེས་པའི་ཚུལ་
བསྟན། དེ་ནས་ཀྱང་ལམ་ཁྲིད་གཙོ་བོར་བསྐྱངས་བཞིན་དུ་སྐབས་སྐབས་སུ་རྗེ་
བླ་མ་དེའི་བཀའ་ཆོས་གནང་བ་རྣམས་ལ་ཆག་མེད་དུ་བྱོན་ནས་གསན་པའི་རིམ་
པ་ཡང་། འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ། མདོ་སྡེ་བསྐལ་བཟང་། དབུ་མའི་
རིགས་ཚོགས་དྲུག་སོགས་རྒྱ་གཞུང་དུ་མ་དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ། 20
པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་དང་། ལྕང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཆོས་

ལྡར་དང་། རྒྱལ་བ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་སོགས་ལུང་
གི་རིམ་པ་དུ་མ་དང་། བླ་མཆོད་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད་སོགས་ཁྲིད་ཀྱི་རིམ་
པ་དུ་མ་གསན། གང་དང་གང་གསན་པ་དེ་དང་དེའི་ཕྱག་དཔེ་གཡར་ཏེ་ལེགས་
པར་བསྒྲུག་པའི་སྒོ་ནས་མདོ་སྔགས་ལམ་རིམ་དང་། རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་དང་།
5 འགྲེལ་པ་བཞི་སྦྲགས་སོགས་ཀྱི་དཀའ་གནས་རྣམས་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེར་ཞུས་ཏེ་
རབ་འབྱམས་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་
གསུང་རབ་མཐའ་དག་གདམས་པར་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་ཉམས་རྟོགས་ཡར་ངོའི་
ཟླ་ལྟར་འཕེལ་བར་མཛད། གཞན་ཡང་སྒོ་མང་བླ་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་རྡོ་རྗེ་དགེ་འདུན་
བདེ་ཆེན་ལས་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་དང་། དཔའ་གཅིག་གི་དབང་།
10 དགོན་གསར་དགེ་བཤེས་སྐྱན་གྲགས་ལས་གསང་འདུས་དང་། བདེ་མཆོག་ལཱུ་
ཨི་པ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཅིག་ཞལ་རྣམས་ཀྱི་དབང་རྣམས་ལེགས་
པར་གསན་ཏེ། དེ་དག་རང་རང་གི་བསྙེན་པ་དིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྦྱིན་སྲེག་གི་ཁ་
སྐོང་བཅས་ཚད་ལྡན་མཛད། ཁྱད་པར་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྙེན་པ་ཟླ་བ་
དྲུག་བསྐྱལ་བར་མཛད་པས་ལྟས་དང་མཚན་མ་ཡ་མཚན་མ་མང་པོ་བྱུང་ཞིང་།
15 དེའི་ཚེ་ཉི་ཐང་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས་རྣལ་འབྱོར་པ་འདི་ནི་བསྐྱེད་རིམ་
རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚོད་དུ་འདུག་གསུང་། ཡང་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ལ་ནཱ་
རོ་མཁའ་སྤྱོད་མའི་དབང་བཞིའི་བྱིན་རླབས་དང་ཁྲིད་ཞུས་ནས་བསྙེན་པ་ཚར་
དུ་འཁྱོལ་བས་ཞོག་ཁ་ཞིག་སྤུ་སེ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་ཏེ་སྒོར་
ཕེབས་པའི་སྒོ་ན་བུད་མེད་ཞིག་རུས་པ་སློང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་པའི་ཞལ་
20 གཟིགས་བྱུང་། གཞན་ཡང་བླ་མ་དེ་ལ་བ་རི་བརྒྱ་རྩའི་རྗེས་གནང་། མགོན་
པོ་བཀའ་ཆེན་བཅུ་གསུམ་གྱི་རྗེས་གནང་། ཆོས་རྒྱལ་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་

གྱི་རྗེས་གནང་སོགས་བཀའ་ཆོས་མང་པོ་གསན། མགོན་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་བསྙེན
པ་གནང་སྟེ་གཏོར་འབུལ་མ་ཆག་པར་མཛད། བཞུགས་པའི་ཁང་པར་བྱང་
ཆུབ་མི་རྟོག་ཞིག་འཁྲུངས་པར་རྗེ་ཉི་ཕང་བླ་མའི་ཞལ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་མེད
པ་ལ་མི་རྟོག་འདི་མི་འཁྲུངས་གསུང་། དེ་ལྟར་བླ་འཕྲེང་བཞི་ལྷག་གི་རིང་སྒྲུབ
པ་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོར་མཛད་ཅིང་། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་འདུ 5
འཛི་རིང་དུ་དོར། བྲག་རྒྱབ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེར་གདམས་མོ་ཞག་གསུམ་མའི་ཁྲིད
ཞུས་ཏེ་བསྐྱང་བས་ཞག་མ་གསུམ་ལ་བདེ་སྟོང་ཁྱད་པར་ཅན་འབར་དེ་རེས་ཀྱུང
ཐུབ་པ་བྱུང་། དངོས་པོ་ཆེ་ཆུང་གང་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་བླ་མ་ལ་ཕུལ་དེ་འཚོ་བ
མི་རྟོག་བཅུད་ལེན་གྱི་དཀའ་ཐུབ་མཛད་ནས་འཕགས་པའི་རིགས་བཞི་ལ་གནས
པའི་ཀུན་སྤངས་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ། ཉམས་རྟོགས་ཁྱད 10
པར་ཅན་ཡར་ངོའི་ཟླ་ལྟར་འཕེལ་ནས་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མངོན་པར་གཤེགས
པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཐུའུ་བཀྭན་རིན་པོ་ཆེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་བློ་བཟང་
ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས།

རབ་འབྱམས་བཀའ་དང་གདམས་ངག་ཀུན་གྱི་བཅུད།
ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་དུ། 15
དབེན་པའི་གནས་སུ་ཚུལ་བཞིན་ཉམས་བླངས་པས།
དོན་གཉིས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།

ཞེས་རྗེ་བླ་མ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་གསུངས་པ་ལྟར་ལགས་སོ། །དེ་ནས
རྗེ་བླ་མ་ཉིད་ཀྱི་སྔོན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་སྨོན་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྨིན་དེ་རང་ཅག
རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཕན་པའི་ས་བོན་བསྐྲུན་པའི་དུས་ལ་བབ་པ་དང་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཨ 20
ཁུ་བླ་མས་ཕྱོགས་འདིར་འབྱོན་དགོས་པའི་ཡི་གེའི་པོ་ཉ་ཡང་ཡང་བཏང་སྟེ

བསྐུལ་བའི་ཚུལ་དེ་རྗེ་ཉི་མ་ཐང་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེར་ཞུས་དེ་ཧོར་ཡུལ་དུ་སོང་བ་
དང་འདི་ཀར་སྡོད་པ་གང་ལགས་ཅེས་གསོལ་པས། བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་
ནས། སེམས་ལ་བདེན་པ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་གནས་ཡུལ་གང་དུ་བསྡད་
ཀྱང་ཁྱད་པར་མེད། འོན་ཀྱང་རང་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་ན་སྐལ་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་མང་
5 པོ་ལ་ཕན་ཐོགས་པ་ཡོང་བས་ཕྱིན་ན་བཟང་ཞེས་བཀའ་ཕེབས་པ་ལྟར་ཐུག
བཅད་དེ། དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་པའི་ཆུ་སྤྲུལ་ལོར་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེར་སྐྱབས་འཇུག
ཡང་དག་ཞུས་ནས་ཕྱོགས་འདིར་ཕྱག་ཕེབས། སྐུ་འབུམ་གྱི་གྲྭ་རིགས་དགེ་
སློང་དཔལ་ལྡན་གྲགས་པ་ཟེར་བ་ཞིག་གིས་ཟི་ལིང་དུ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེར་མཇལ་
ནས་ཞབས་ཕྱི་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཞུས་འདེབས་བྱས་པ་དེས། བློ་ཡན་ཨོ་ལན་གྱི་
10 རྒྱབ་རི་ཨོ་ལན་ཏ་ར་ཞེས་པའི་ས་འཛིན་ཆེ་ཞིང་བརྟེད་ཆགས་པ་དེའི་རྒྱབ་
ཕྱོགས་དོ་མོ་ཐོའི་ལུང་པ་ནགས་དང་མེ་ཏོག་གིས་མཛེས་པ་དེར་རི་ཁྲོད་བདབ་
སྟེ་ཤིང་ཏ་ལོའི་ཟླ་པའི་ཚེས་ལ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་གདན་དྲངས་ནས། དེར་ཚོགས་
པའི་སྐུ་སེར་མཐའ་དག་གིས་དད་གུས་རྩེ་གཅིག་པས་བསྙེན་བཀུར་བྱས་དེ། བླ་
མའི་རྣལ་འབྱོར་དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱའི་ལུང་ཞུས་པ་ལྟར་དེ་དང་དམིགས་བརྩེ་
15 མའི་ལྷུགས་ལུང་གནང་ནས་འཇམ་མགོན་བླ་མའི་བསྟན་པ་ལ་ཕན་པའི་རྟེན་
འབྲེལ་འགྲིག་སྟེ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒོ་འཕར་ཐོག་མར་ཕྱེ་བར་མཛད། དེ་ནས་
སློབ་མ་རེ་གཉིས་སོགས་རིམ་གྱིས་འདུས་པ་རྣམས་ལ་ལུང་སྐུ་རིན་པོ་ཆེས་
གསུངས་པའི་ལམ་ཁྲིད་ཟིན་བྲིས་སོགས་སོག་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ནས་བཤད་ཁྲིད་ངོ་
མཚར་གནང་ཞིང་། སྐྱབས་འགྲོ་དང་། དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་
20 དམིགས་བརྩེ་མ་སོགས་ཀྱི་དགེ་སྦྱོར་ལ་སྦྱར་བར་མཛད། དེ་ཡང་སྟོན་པ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལས།

ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པའི་དགེ་སློང་འོད་དང་ལྡན།

ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་གྲགས་འགྱུར་བ་བདེ་བ་ཐོབ།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་སོགས་ཀྱིས་རྗེ་འདིའི་
སྙན་གྲགས་ཕྱོགས་ཀུན་དུ་ཁྱབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། པདྨའི་མཚོ་ལ་དད་པའི་
ཚོགས་འདུས་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་ལྡན་རྗེ་མང་རྗེ་མང་འདུས་པ་ལ་ 5
གང་ལ་གང་འཚམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་ཚིམ་པར་མཛད། ངོས་ཀྱང་རྗེ་བླ་མ་འདིའི་
ཞབས་དྲུང་དུ་ལོ་ལྔའི་རིང་ལ་ལམ་རིམ་ཁྲིད་དང་། དབང་དང་རྗེས་གནང་དང་
གསང་ཆེན་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དུ་མའི་བཀའ་དྲིན་ཞུས་སོ། །ཆུ་ཡོས་ལོར་རྗེ་བཙུན་
འཇམ་དཔལ་གྱི་དག་ཞིང་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་ཕེབས་དེ་དེར་མཇལ་མཛད། དེར་ལྷུང་
སྐྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཞུགས་ཡོད་པ་ལ་དོགས་དཔྱོད་མང་དུ་ཞུས་པས་ཤིན་ 10
དུ་དགྱེས་པའི་ཚུལ་བསྟན། རྗེ་དེ་ལ་གསང་འདུས་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་དབང་ཆེན་
དང་། འཇམ་དབྱངས་དཀར་པོ་དང་ནག་པོའི་རྗེས་གནང་སོགས་གསན། ནོར་
བཟང་ཕུག་ཏུ་ཟླ་བ་ལྔ་དྲུག་ཙམ་བཞུགས་དེ་ཐུགས་དམ་འཕེལ་བར་མཛད། བར་
སྐབས་ཤིག་ཐུའུ་བཀྭན་རྡོ་རྗེ་འཆང་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་ཞལ་སྔ་ནས་ལ་
མཇལ་བས་ཐུགས་ཤིན་དུ་དགྱེས་དེ་ཆོས་ཀྱི་འབེལ་གཏམ་མང་དུ་མཛད། རྗེ་དེ་ 15
ཉིད་ལ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་མཁས་གྲུབ་ཚོག་བརྒྱད་མའི་ཁྲིད་དང་། བདེ་ལམ་
གྱི་ཟབ་ཁྲིད་དང་། ཚོམ་བུ་དམ་ཁྲིད་དང་། སྨྱུང་གནས་ཚོ་གའི་ཁྲིད་སོགས་
དང་། རྗེ་དེའི་གསུང་འབུམ་པོ་ཏི་དྲུག་གི་ལུང་དང་། ཀླུ་དབང་རྒྱལ་པོ་དང་།
རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་བཅས་ཀྱི་རྗེས་གནང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་
ཐུགས་ཀྱི་བུམ་བཟང་གང་བར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་ཀྱང་ཡང་བསྐྱུར་བསགས་ 20
སྦྱང་དང་འབྲེལ་དེ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་ལེགས་བསྐྱངས་པར་མཛད། རྗེ་ཐུའུ་བཀྭན་

རིན་པོ་ཆེས་རང་ཡུལ་དུ་བྱོན་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་རྗེ་བླ་མ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བསྔགས་
བརྗོད་མང་དུ་གསུང་བར་སྣང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཤིང་ཧྲེའི་ལོ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་མེ་
སྤྲུལ་ལོའི་བར་དུ་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་རིང་ལ་ཐུ་མེད་དང་མོང་གོལ་ཅན་སོགས་
ཤོག་མང་པོའི་གྲྭ་པ་ཚུལ་མཐུན་དང་དད་ལྡན་སྦྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་གཙོས་
5 སྐལ་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་ལོ་རེ་བཞིན་ཇེ་མང་ཇེ་མང་དུ་འཕེལ་ནས་ཆེས་མང་པོ་
འདུས་པ་དེ་རྣམས་ལ་གང་ལ་གང་མཚམས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་བྱང་ཆུབ་ལམ་
རིམ་ཆེ་ཆུང་གི་བཤད་ཁྲིད་ཆེས་མང་དུ་བྱུང་བའི་བཤད་པ་གནང་བས་གཙོ་བྱས་
པའི་བདེ་ལམ་དང་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་གི་དམར་ཁྲིད་དང་བཤད་ཁྲིད་དང་།
ཐོག་མའི་བློ་སྦྱོང་དང་ཆོས་སྤྱོད་རབ་གསལ་དང་སྨྱུང་གནས་ལོ་རྒྱུས་དང་།
10 དགེ་སློང་གི་བསླབ་བྱ་གནས་རྩེ་ཐྱིང་མ་དང་། འདུལ་འཛིན་པའི་བསླབ་བྱ་ཆེན་
པོ་དང་། འདུལ་བའི་གླེང་འབུམ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་བྱང་ཆུབ་
གཞུང་ལམ་སོགས་སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་བསླབ་བྱ་ཆེ་ཆུང་རྣམས་དང་། སྔགས་ཀྱི་
རྒྱུད་བཞི་སོགས་སོག་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཏེ་གནང་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་དགའ་
སྟོན་རྒྱ་ཆེར་བསྩལ་ཏེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ས་བོན་
15 ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྲུན་པར་མཛད། དེ་ཡང་ལོ་རེ་བཞིན་དགུན་གྱི་སྐབས་སུ་ཟླ་བ་
གཉིས་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་སྐུ་འཚམས་དམ་པོ་གནང་ཞིང་ལམ་ཁྲིད་དང་བསྐྱེད་
རྫོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོ་ལ་ཐུགས་གཞོལ་བར་མཛད། དེ་ནས་ཕྱོགས་
ཕྱོགས་ནས་འདུས་པའི་གྲྭ་པ་རྣམས་ལ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཉམས་ལེན་གཞིར་
བྱས་སྟེ་སྡོམ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཐབས་ལམ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་
20 པ་གལ་ཆེ་ཚུལ་དང་། ཚེ་འདིའི་སྣང་ཤས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཐབས་དལ་
འབྱོར་རྙེད་དཀའ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསམ་ཚུལ་ནས་བརྩམས་ཏེ་བློ་རིམ་གྱིས་

ཁྲིད་པ་དང་། བདེ་ལམ་བཟུང་དུ་བཙུག་ནས་ཁྲིད་གནང་བའི་སྐོར་ནས་ཉམས་
ཁྲིད་བསྐྱང་བར་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་ནས་སྔར་དབང་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་དམ་ཚིག
དག་པར་ བྱེད་པའི་ ཐབས་ གནང་ བའི་ཕྲོག་རང་ རང་ གི་སོ་སོ་ པ་ལྟར་ འཛམ་
དབྱངས་དམར་སེར་དང་དཀར་པོ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། སྒྲོལ་མ་ལྗང་གུ
དང་དཀར་མོ། ཚེ་དཔག་མེད་སོགས་ལྷག་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་གནང་དང་
ཁྲིད་གནང་སྨི་སྨུགས་ལམ་ལ་ཁྲིད་པར་མཛད། སྐལ་ལྡན་ཉུང་ཤས་ཀྱིས་ཞུས་
ངོར་དཔལ་རྡོ་རྗེ་ འཇིགས་བྱེད་ ཀྱི་དབང་ དང་རིམ་པ་ གཉིས་ཀྱི་ ཟབ་ཁྲིད་ཡན་
ལག་དང་བཅས་པ་ཡང་ཤིན་དུ་བཀའ་དོག་པས་གནང་བར་མཛད། ལམ་རིམ་
ཆེ་ཆུང་དང་འཛམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་གི་བཤད་ཁྲིད་ སོགས་ཀྱི་སྐབས་ སུའང་ཉིན་
རེ་ལ་ཤོག་བུ་ ཕྱེད་དམ་ གཅིག་ལྷ་ བུ་ཉུང་ཤས་ ཀྱི་སྟེང་དུ་ཚིག་ གཅིག་ཀྱང་མ་
ལུས་པ་ལྟ་བུར་མཛད་དེ་ཕྱོགས་འདིར་སྔོན་ཆད་ མ་བྱུང་བའི་ཆོས་ངོ་མཚར་བའི་
བཤད་པ་འཛིན་ཆོས་སུ་གནང་ནས། སྔར་འཛིན་རྒྱུག་བཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ
ནས་སྐྱབས་གསུམ་ཀུན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོ་འཛམ་མགོན་བླ་མ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་
ཐུགས་ཀྱི་ཉིང་ཁུ་ བྱང་ཆུབ་ ལམ་རིམ་ གྱི་འཁྲིད་ ལམ་ཕྱོགས་ ཀུན་དུ་ཆེས་ཆེར་
འཕེལ་བར་མཛད་པའི་བཀའ་དྲིན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བསྐྱལ་དོ། །དེ་ལྟར
སྐྱབས་མགོན་དམ་པ་བླ་མ་ རིན་པོ་ཆེ་ དེ་ཉིད་ནི་པཎ་ ཆེན་ནཱ་རོ་པའི་རྣམ་འཕྲུལ་
དུ་གྲགས་ཤིང་། ལམ་རིམ་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་ པར་མཛད་ པའི་ནཱུས་མན་ཡོ་ག
ཙཱུ་རི་བླ་མའི་ སྤྲུལ་སྐུ་འགྲོན་ པའི་དོན་དུ་ཡར་ཞུས་ པའི་ཚེ་རྗེ་བླ་ མ་འདི་ཉིད་ལ
ངོས་རྫིན་གསལ་པོ་བྱུང་བ་ལྟར་གདན་འདྲེན་པ་ ཡོང་སྟེ་ཞུས་ཀྱང་ བླ་ཆེན་གྱི་གོ
ས་གདན་ནས་མི་བཞེད་པས་གདང་སྐྱོམས་སུ་མཛད་དེ། ཕྱི་འདུལ་བའི་ཀུན་
སྤྱོད་ལ་ གཅེས་པར་ བཟུང་ནས་ ནང་དུ་གསང་ ཆེན་ལམ་ གྱི་སྙིང་པོ་ལ་ཐུགས་

ལེགས་པར་གསོལ། ངོ་སྐྱོག་མེད་པར་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྣང་དོར་ལ་ཞིབ་
རྩིགས་མཛད་དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བཞག་ཆེ་ཆུང་གང་ལའང་རྩོལ་ད་རིང་དུ་དོར།
འབྲོམ་སྟོན་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལེགས་པར་བསྐྱངས་དེ་ཤིན་དུ་
དམན་ཆ་འཛིན། གཞན་ཆེ་ཆུང་གང་ལ་ཡང་སྐྱོན་འདོགས་མི་གསུང་ཞིང་ཡོན་
5 ཏན་ཁོ་ན་བརྗོད། གསུང་རབ་ལ་མཁྱེན་རབ་ཐོགས་པ་མེད་པ་རྫོལ་བ་སོགས་
ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མངའ་ཡང་བུམ་ནང་གི་མར་མེ་ལྟར་སྦས་ཏེ་
རང་ལ་སྐྱོན་ཡོད་པ་ལྟར་བཙོས་ནས་ཡང་ཡང་གསུང་། སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་
སྤྱོད་རྣམས་ཐེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་ནའང་དངོས་སུ་གང་ཡང་མི་གསུང་བར་
སྟོན་གྱི་གདམས་བརྒྱུད་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཟློག་སྟེ་ཉམས་
10 ལེན་ལ་སྦྱར་བ་དང་བློ་ཆོས་སུ་བགྲོ་བའི་ཐབས་ལ་ཤིན་དུ་མཁས། དོན་མ་
མཆིས་པའི་ཚིག་གང་ཡང་མི་གསུང་ཞིང་གྲོལ་བྱུང་གི་ཚུལ་གྱིས་གསུང་བ་
སོགས་གང་གསུང་བ་ཐམས་ཅད་མཐར་དོན་དེ་ལ་ལེགས་པར་གསོལ་ཞིང་བབ་
པ་ཁོ་ནར་བྱུང་བ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ལྷག་པར་རྗེ་བླ་མ་ཉིད་སྡོམ་པ་
གསུམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལྟར་ཆེས་ཤིན་དུ་གཅེས་པར་མཛད་པས་སྐུ་ལས་ཚུལ་
15 ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་ངད་ལེགས་པར་འཕྲུལ་ཞིང་། ཐ་ན་བཞེས་པའི་ན་བཟའ་དང་ཉེ་
འཁོར་ན་གནས་པའི་དངོས་པོ་ལྟ་བུ་ལའང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་བཟང་གིས་བསྒོས་
ཡོད་པ་ཤེས་ལྡན་ཀུན་གྱི་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པོ། །དུས་རྒྱུན་པར་ཉིན་ཞག་གི་
ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོ་ཆག་པར་མཛད་པའི་ངང་ནས་ལམ་རིམ་
སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་བ་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལྟར་
20 ཤེར་ཕྱིན་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་། སྡུད་པ་དང་། མདོ་སྡེ་བསྐལ་བཟང་དང་། ཐར་
མདོ་སོགས་མདོ་རྒྱུད་མང་པོ་དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་རབ་མང་པོ་དང་།

པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་དང་། ལྕང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཆོས་
ལྡན་དང་། ཐུའུ་བཀྭན་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་
ལྡེགས་ལུང་མང་པོ་དང་། བླ་མཆོད་དང་སྨྱུང་གནས་དང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྲིད་
སོགས་ཟབ་ཁྲིད་མང་པོ་དང་། ལྷག་པའི་ལྷ་མང་པོའི་རྗེས་གནང་སོགས་ཟབ་
པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ ཆོས་ཀྱི་ འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་བསྐོར་དེ་ཆེན་པོ་ཧོར་ གྱི་ཡུལ་ 5
འདིར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་ལྷག་ པར་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་ པ་རིན་པོ་ཆེ་ཆེས་
ཤིན་དུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་རིང་ལ་ཆེན་
པོ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་ཕྱོགས་འདིར་ སྔོན་ཆད་མ་བྱུང་བའི་རྒྱལ་ བའི་དམ་ ཆོས་མདོ་
སྔགས་ ལུང་རྟོགས་ ཀྱི་བསྟན་ པའི་རྒྱལ་མཚན་ བཤད་སྒྲུབ་ གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
ལེགས་ པར་ བཙུགས་དེ་སྐུ་དངོས་ཀྱི་ གདུལ་བྱ་རྫོགས་ མཚམས་ ནས་མི་སྤྲུལ་ 10
ལོའི་ ཆུ་ སྟོད་ཟླ་ བའི་དཀར་ ཕྱོགས་ ཀྱི་རྫོགས་པ་ གསུམ་ པའི་སྤྱི་དྲོའི་ཆ་ལ་
རགས་པའི་སྤྲུལ་སྐུའི་ཟླ་མ་དོག་དོར་ནས། དགའ་ལྡན་མཁའ་སྤྱོད་ཆོས་ཀྱི་ཕོ་
བྲང་དུ་རྒྱལ་བ་ ཀུན་གྱི་ བྱམས་ པའི་ བདག་ཉིད་ རྗེ་བཙུན་ མི་ཕམ་ མགོན་པོའི་
ཆོས་ཀྱི་མདུན་སར་གཤེགས་པའི་ཚུལ་མཛད་དོ། །བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་
ཀྱི་རྗེ་བླ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་སྲས་དམ་ པ་ཨཱ་ཡུ་ཤི་མེར་གེན་ ཆོས་རྗེའི་སྤྲུལ་སྐུ 15
རིན་པོ་ཆེ་ཧྭོ་ཐོག་ཐྭོ་བླ་མ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ རྒྱ་མཚོའི་མཚན་ཅན་ དེ་ཉིད་ཀྱིས་
རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་ པར་མཛད་ པའི་ལྷག་ བསམ་རྣམ་
དག་གིས་རང་ གི་ བཞུགས་ གནས་ ཧི་ལ་གན་ ཐའི་ དགོན་པ་ དགའ་ ལྡན་ཕུན་
ཚོགས་གླིང་དེར་བཤད་གྲྭ་ཚུགས་བཞེད་ཀྱིས། སློམས་ལས་པ་ངོས་ལ་ཁྲིད་
ཀྱིས་རྩིས་ བཞག་ གཏོང་མཁན་དུ་བྱས་དེ་ མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་ ཚུགས་ ཤིག་པའི་ 20
གསུང་ཀྱི་བ་ལན་གསུམ་ བཞིའི་བར་དུ་ནན་ཏན་ཆེ་བ་བྱུང་བ་ དང་དུ་བླངས་ནས་

པ་ཤད་གྲུ་བཙུགས་ནས། བསྟུས་གྲུའི་ཁ་དོག་དཀར་དམར་ནས་བཟུང་སྟེ་
བསྟུས་ཆེན་བར་དང་། ཀློ་དགས་དོན་བདུན་ཅུ་རྣམས་དང་། པར་ཕྱིན་གྱི་ཡང་
དག་མཐའི་བར་དུ་རྩིས་བཞག་གཏོང་བར་བྱས། དེ་ཡང་རྩིས་བཞག་ཉུང་སེ་རེ་
བཏོན་ཅིང་། ཕལ་ཆེ་བའི་མཇུག་དུ་གོ་བ་སྐྱིད་པའི་འཁྲོས་རྒྱུན་རིང་པོ་བྱས་པ་
5 དང་། དཔེ་ཆའི་མཇུབ་ཁྲིད་དང་། རྩིས་བཞག་གི་རྒྱུག་དང་རིགས་ལུང་གི་
རྒྱུག་སླང་བ་དང་། འཛིན་སྐྱོར་སྦྱང་དང་སློབ་གཉེར་བྱེད་པ་ལ་ནན་དྲན་ཆེར་བྱེད་
དུ་བཙུག་པས་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་གྱི་སློབ་གཉེར་པ་ཡང་མང་པོ་བྱུང་སྟེ་བླ་མ་དམ་པ་
རྣམས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སུ་ཁམས་སོ། །ཡང་རང་ཅག་གི་འདྲེན་མཆོག་དམ་པ་
རྗེ་བླ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་སྲས་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བའི་མཁས་པ། ཁོ་བོའི་
10 ཆོས་ཀྱི་གྲོགས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་རྩིས་ཐང་མཁན་
ཟླུང་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་ཤེས་རབ་མཚན་ཅན་གྱི་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། བསྟན་
པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཞབས་དོག་ཡང་དག་པ་མཛད་ལ། སྐྱེས་མཆོག་དེ་ནི་ཤོག
འདིའི་ཆེ་ཆར་ཐའི་ཡུལ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་མི་ལྷར་འབར།
ཆུང་དུས་ནས་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་དུ་མ་ལས་ལམ་རིམ་བློ་སྦྱོང་སོགས་སོག
15 སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའི་སྟེང་ནས་བསླབ། ལྷག་པར་ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན
པོ་ཡོ་ག་ཙྪ་རི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལ་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན
དུ་བསྟེན་ནས་ལམ་རིམ་བློ་སྦྱོང་སོགས་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པས། རྗེ་བླ་མ
རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་མཉེས་པའི་སློབ་མའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར། དེ་ནས་བླ་མ་རིན་པོ
ཆེས་དེའི་ཤེས་རབ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རྩ་ལ་དང་དགེ་རྩ་ལ་གཟིགས་ནས།
20 ཁྱོད་བོད་དབུས་སུ་སོང་སྟེ་མཚན་ཉིད་ཕྱོགས་དང་རྒྱུད་གྲྭ་དག་ལ་སློབ་གཉེར
ཡགས་པོ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པའི་བཀའ་གནང་བ་སྤྱི་བོས་བཞེས་ཏེ

བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་དབུས་སུ་བཏེགས། སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་ལ་ཞུགས་
ནས་བཀའ་པོད་ཆེན་པོ་ལྔ་ལ་སྦྱངས་དེ་གསེར་རབ་འབྱམས་པའི་མཚན་བཏགས་
དང་གྲྭ་ཚང་དགེ་བསྐོའི་ལས་ཀ་ཡང་མཛད། དེ་ནས་རྒྱུད་སྨད་དུ་ཞུགས་དེ་
མདོ་སྔགས་གཉིས་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཤིང་རྒྱུད་པའི་དགེ་སྐོས་ཀྱང་མཛད།
རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་དང་ཀློང་རྡོལ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་ 5
བཞད་པ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱི་ཞབས་ལ་བསྟེན་ནས་དབང་ལུང་རྗེས་གནང་སོགས་
ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་ཐུགས་རྒྱུད་ལེགས་པར་གདམས། དེ་ནས་མཁས་པའི་
སྐན་པའི་ཛ་གསང་མགྲོན་པོའི་སྒྲ་དབྱངས་ཀྱི་མཆོད་འཕྲིན་གིས། གོང་མ་རིན་
པོ་ཆེའི་སྐན་གྱི་དབང་པོ་ཆོས་པར་མཛད་པས་ཐུགས་དགྱེས་དེ། རྒྱལ་བ་ཀུན་
གྱི་སྙིང་རྗེའི་རང་གཟུགས་འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་པདྨོས་དངོས་སུ་བྱིན་གྱིས་ 10
བརླབས་པའི་གནས་ཆེན་རྩེས་ཐང་གི་མཁན་པོར་བསྐོ་བཞག་གནང་བ་ལྟར།
དེའི་ཆོས་ཁྲིར་བཞུགས་དེ་བསྟན་པའི་བྱ་བ་མཛད། དེ་ནས་རང་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་
ནས་བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག་ཆེན་པོ་པའི་སེ་ནོ་ཡོན་གྱི་དགོན་ཆེན་གྱི་མཚན་ཉིད་
གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་ཁྲིར་བཞུགས་དེ་རྩིས་བཞག་གནང་ཞིང་འཆད་ཉན་སྤེལ་བར་
མཛད། རང་གི་འཁྲུངས་སའི་ཡུལ་དེར་ཡང་དགོན་པ་བཏབ་སྟེ་ལས་རིམ་གྲྭ་ 15
ཚང་བཙུགས་ནས་འཆད་ཉན་བྱེད་དུ་མཛད་པའི་སྒོ་ནས་འཇམ་མགོན་བླ་མའི་
བསྟན་པ་འཕེལ་རྒྱས་སུ་མཛད་དོ། །གནས་གཞི་འདིར་ཡང་པ་ཆན་དྲིན་ཅན་
གྱིས་བཏབ་པའི་དགོན་ཆུང་དུ། འཇམ་མགོན་བླ་མའི་ཐུགས་བཅུད་དམ་པ་བྱང་
ཆུབ་ལམ་རིམ་སོག་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའི་སྟེང་ནས་བཤད་ཁྲིད་དང་རྩིས་བཞག་
རྟགས་གསལ་གྱི་འགྲོས་དང་བཅས་པའི་འཆད་ཉན་དང་། དཔལ་ལྡན་དང་པོའི་ 20
སངས་རྒྱས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འཆད་ཉན་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བཤད་གྲྭ་བཙུགས་དེ་

འཕེལ་རྒྱས་སུ་མཆིས་སོ། །ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་དུ་སྤྱོན་ཆད་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་ཛ་
ཡ་པཎྜི་ཏའི་ཞལ་སྔ་ནས་དང་། བཀའ་འགྱུར་པ་དོན་ཡོད་དཔལ་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་
ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཉང་ཚང་ཧོ་ཐོག་ཐུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཆ་ཧར་ཡོ་ག་ཙྪ་རི་
བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་བརྒྱུད་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས། བསྐལ་པ་བྲེ་བར་གྲོས་པར
5 དཀའ་བའི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་དམ་པ་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེའི་ལུང་རྒྱུད་
ཧལ་ཧའི་ཡུལ་སོགས་སུ་རྒྱལ་ཆེར་སྤེལ་བར་མཛད་ལ། ལྷག་པར་ཁོ་བའི་
ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཆ་ཧར་བླ་མ་བཀའ་འགྱུར་པ་ཆོས་རྗེ་བློ་བཟང་
བཀྲ་ཤིས་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས་བླ་བྲང་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་སོགས་སུ་
རབ་ཏུ་སྤེལ་བར་མཛད་པའི་བཀའ་དྲིན་གཞལ་དུ་མ་མཆིས་པ་མཛད་ལགས་
10 ཀྱང་། ཧར་ཆེན་ཐུ་མེད་མོང་གོལ་ཅིན་སོགས་སུ་བཀའ་འགྱུར་གྱི་ལུང་གསང་བ་
མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པ་ལ། དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དུ
མས་གཡེལ་བ་མི་མངའ་བའི་འཕྲིན་ལས་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བར་འགྲེད་པའི་
པོ་ཉ་བཙན་པོས་རང་དབང་མེད་པར་བདས་པའི་འདུ་ཤེས་གསུམ་པས།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་བློན་ཤིང་ལས་ཆོས་ཚིག་བྱུང་བ་ཇི་བཞིན་དུ།
15 ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་དབྱར་ཚུལ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཐུ་མེད་ཤོག་འདི་དང་མོང་གོལ་ཅིན་
གཉིས་སུ་རྗེ་ཛ་ཡ་པཎྜི་ཏ་ནས་བརྒྱུད་པའི་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེའི་བསྒྲག་ལུང་
ཚར་གསུམ་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་ཞར་ཕྱོགས་ཡོངས་རྫོགས་དང་ཕལ་ཆེན་དགོན་
བརྩེགས་དེ་པོ་དི་སོ་བརྒྱད་དང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་ཚར་དགུ །ཐར་མདོ་ཚར་བཅུ་
གཅིག་སོགས་དང་། བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔ། རིགས་ཚོགས་དྲུག །བཀའ་
20 གདམས་གཞུང་དྲུག་སོགས་རིང་མང་བསྟན་འགྱུར་ནང་གི་ལུང་བཞུགས་ཚད་ལ་
ཆོས་ཚན་ཉིས་སྟོང་མ་གཏོགས་པོ་དི་བཅུ་ལྷག་གི་བསྒྲག་ལུང་བྱས། དེ་ཡང་

བྱམས་ཆོས་ཚར་ལྔ་དང་། རིགས་ཚོགས་ཚར་བཞི་ལྔ་བུ་ཚར་མང་པོ་བགླག
པའང་མང་ངོ་། །བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་དཔེ་ཆོས་དང་བེ་བུམ་སྔོན་པོ་དང་།
རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་རྣམ་ཐར་དང་མགུར་འབུམ། འཇིགས་བྱེད་རྡོ་པོད་དང་།
མགོན་པོའི་བེ་བུམ་རྒྱལ་སྲས་བཀའ་འབུམ། ཀློ་བྲག་བཀའ་འབུམ་དབང་རྗེས
གནང་བཅས་དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་ཚར་གཉིས། རྗེ་འདུལ 5
འཛིན་པ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། མཁའ་གྲུབ་རྗེ་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་གྱི་ལུང
བཞུགས་ཚད། རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ། པཎ་ཆེན
བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ།
འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྗེ་བཙུན་དཀོན་མཆོག་འཇིགས་བྱེད་དབང་པོ།
དཔོན་སློབ་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་ཚར་རེ་རེ། དབེན་ས 10
བཀའ་འབུམ་ཚར་གཉིས། ལྕང་སྐྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ངག་དབང་བློ་བཟང
ཆོས་ལྡན་གྱི་གསུང་འབུམ་ཚར་བཞི། ཀུན་མཁྱེན་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེའི་གསུང
འབུམ་ཚར་གཉིས། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་མཆན་གསུམ་སྦྲག་མའི་བཤད་ལུང
ཚར་བཞི། ལམ་རིམ་ཆུང་ངུའི་བཤད་ལུང་ཚར་གཉིས། བདེ་ལམ་དང་ལམ
གཙོ་དང་བློ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མ་སོགས་ཀྱི་ཁྲིད་ཚར་མང་པོ། བློ་སྦྱོང་བརྒྱ་རྩ་དང 15
ཆོས་སྤྱོད་རབ་གསལ་སོགས་ལུང་གི་རིམ་པ་དང་། དབང་ཆེན་གྱི་སྐོར་བྲས
པའང་རིན་ཆེན་རྒྱ་མཚོ། སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོའི་རྗེས་གནང་རྒྱ་གཞུང་གི་ལུང
བཅས་ཚར་གཉིས། བ་རི་བརྒྱ་རྩའི་རྗེས་གནང་རྒྱ་གཞུང་གི་ལུང་བཅས་ཚར
གསུམ། སྣར་ཐང་བརྒྱ་རྩའི་རྗེས་གནང་ཚར་གཉིས། འཇམ་དབྱངས་ཆོས
སྐོར་དང་། ཇོ་ལུགས་སྒྲོལ་མ་ཉེར་གཅིག་གཉིས་ཀའི་རྗེས་གནང་ཚར་གསུམ 20
རེ། མགོན་པོ་བཀའ་བཅུ་གསུམ་དང་། རྣམ་སྲས་བཀའ་བཅོ་ལྔ་སོགས་ཀྱི

བཀའ་དང་ཟུར་བཀའི་རྩིས་གནང་རབ་ཏུ་མང་པོ་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་ལྷུགས་སྤྲོལ་
ནས་ས་ཡོས་བར་གྱི་ཕྱོགས་ཟུང་། བགྲང་གཞིར་དྲིན་ཅན་བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་
ཐུགས་བཞེད་དང་བཀའ་བཞིན་གྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ལོ་རེ་བཞིན་དཔྱིད་ཐའམ་དབྱར་
ནས་སྟོན་ཐའི་བར་དུ་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གིས་གཙོས་པའི་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་
5 དང་དེའི་ཟིན་བྲིས། ཐོག་མའི་བློ་སྦྱོང་སོགས་ལམ་རིམ་བློ་སྦྱོང་གི་སྐོར་དང་།
སྐབས་སྐབས་སུ་འདུལ་བའི་སྤྱི་དོན་གྱི་བཤད་པ་དང་། སྡོམ་གསུམ་གྱི་བསླབ་
བྱ་སོགས་སོག་སྐད་དུ་འགྱུར་དེ་བཤད་པ་གང་རིགས་བཅས་བཀའ་འགྱུར་གྱི་
ལུང་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུའང་དམ་ཆག་པར་བྱས། འདུལ་བའི་གཞི་གསུམ་
གྱི་ཉམས་ལེན་ཡང་བྱས། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པའང་བསྙེན་རྫོགས་མངའ་ཁྲུང་
10 དབང་པོའི་གྲངས་ལྡན་གྱིས་གཙོས་ཏི་ལུ་སོགས་དང་། བསྙེན་ན་ཆུ་གཏེར་ས
འཛིན་རིག་བྱེད་ཟླ་བའི་གྲངས་ལྡན་འབོགས་པར་བྱས་སོ། །ཀུན་སློང་བཟང་ན
ཆོས་རྒྱུན་སྤེལ་བའི་གཟུགས་བརྙན་པའི་གྲལ་དུ་འཚང་ཀ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་ཉེ
བར་འགྱུར་ཡང་སྲིད་སྙམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་ཀྱི་བླ་མ
དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟར་བཀའ་འགྱུར་གྱི་ལུང་ལན
15 གསུམ་བསྒྲག་པའི་ཚེ་ཐོབ་པའི་གྲྭ་པའི་ཁྲིད་ནས་དཀའ་བཅུ་དཀོན་མཆོག་ནོར
བུས་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱབས་གནས་སུ་བསྒྲག་ལུང་ཚར་གཅིག་བྱས། རབ
འབྱམས་པ་དཀོན་མཆོག་བསམ་གྲུབ་ཀྱིས་དགོན་པ་འདིར་བསྒྲག་ལུང་ཚར
གཅིག་བྱས། དེང་སང་ཡང་དཀའ་བཅུ་དཀོན་མཆོག་དཔལ་ལྡན་དང་། ཆོས
རྗེ་ཞིག་སྟེ་གཉིས་ཀྱིས་ཐུ་མེད་འདི་དང་། ཆོས་རྗེ་གཞན་རྣམ་གཉིས་ཀྱང་སོང
20 གོལ་ཅིན་ཞོག་ཏུ་བཀའ་འགྱུར་གྱི་ལུང་སྤེལ་གྱིན་འདུག་གོ །བཀའ་འགྱུར་གྱི
ལུང་དང་པོ་རྫོགས་འཚམས་ནས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་རྩིས་ཐང

མཁན་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་ཨ་ཏུ་ཧྲ་ཞོག་ཏུ་དགེ་བཤེས་བླ་མ་ཆེན་པོ་སོགས་ལ་
གླིང་རོལ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བརྒྱུད་པའི་བཀའ་འགྱུར་གྱི་ལུང་ཚར་གཅིག
གནང་ལ། ཕྱུ་མེད་དང་སོང་གོལ་ཅན་ཞོག་ཏུ་ཡུམ་རྒྱས་པའི་ལུང་ཡང་རེ་རེ་
གནང་། གཞན་ཡང་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱབ་གནས་སྲུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་
འབུམ་དང་། གཞན་དང་གཞན་དག་ཏུ་ལྷུང་སྨྲ་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་བློ་བཟང་
ཆོས་ལྡན་དང་། རྒྱལ་དབང་བློ་བཟང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དང་། མཁན་རིན་
པོ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་དང་།
དཔོན་སློབ་ངག་དབང་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་
དང་། རྒྱལ་སྲས་རིན་པོ་དང་། ཐུའུ་བཀྭན་རྡོ་རྗེ་འཆང་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་
དང་། ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་དེ་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་དམ་པ་དེ་
རྣམས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་དང་། བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་སོགས་ཀྱི་ལྟུགས་
ལུང་མང་པོ་དང་། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་དང་དཔའ་གཅིག །བདེ་
མཆོག་ལྷ་ལྔ་དང་། མི་འཁྲུགས་པ་ལྷ་དགུ་དང་། ཚེ་དཔག་མེད་ལྷ་དགུ་དང་།
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལྷ་ལྔའི་དབང་ཡང་བསྐུལ། ཨ་ཏུ་ཧྲ་དང་། སོང་གོལ་ཅན་
གྱི་ཞོག་གཉིས་སུ་སྐྱབས་ཐབས་རིན་འབྱུང་གི་རྗེས་གནང་རེ་རེས་མཚོན་པའི་
རྗེས་གནང་མང་པོ་དང་། བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་ཀྱིས་གཙོས་པའི་ཁྲིད་མང་པོ་གནང་
བས་མཆོག་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །མཁན་
ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དེས་བཀའ་འགྱུར་གྱི་ལུང་གནང་བ་དང་དུས་མཚུངས་པར་སོང་
གོལ་ཅན་གྱི་ཞོག་ཏུ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་གྲོགས་དམ་པ་རྣམ་དཔྱོད་མཆོག་ཏུ་ཡངས་
པའི་དཀའ་བཅུ་ངག་དབང་ལེགས་ལྡན་གྱིས། རྗེ་ཛ་ཡ་པཎྜི་ཏ་ནས་བརྒྱུད་པའི་
བཀའ་འགྱུར་གྱི་བསྒྲུབ་ལུང་གནང་ཞིང་། དེ་ལ་གསན་པའི་གཞུང་ལུགས་རབ་

ཡིན་ཅིང་། དེའི་ཚེ་ན་བཟའ་ཡང་ རྒྱུའི་གཉེར་མས་ བསྐྱོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ
ཡོད་པ་ལ་དཔེ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་རིས་མར་ བསྒྲུབས། དེ་ཡང་སྟོན་པའི་བྱིན་རླབས
ཀྱིས་ཉི་མ་ གཅིག་ལ་ བསྒྲུབས་ནས་ རྒྱལ་པོ་ཨུ་ དྲ་ཡ་ ནའི་ མཆོད་ གནས་སུ
བཞུགས། དེ་ནས་སྟོན་པ་སླར་མི་ཡུལ་དུ་ཕེབས་པའི་ཚེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐེམ་སྐས
5 གསུམ་སྤྲུལ་ཏེ་གཡས་པར་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་གདུགས་དཀར་པོ་གསེར་གྱི་ཡུ་བ
ཅན་བཟུང་བ་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་བཅས་ པ་དང་། གཡོན་པར
བརྒྱ་བྱིན་རྔ་ ཡབ་ དཀར་པོ་ནོར་ བུའི་ཡུ་བ་ ཅན་ཐོགས་པ་འདོད་ ཁམས་ཀྱི་ལྷ
ཚོགས་དང་བཅས་པ་དང་། སྟེང་ནས་གནས་གཙང་མའི་རིས་ཀྱི་ལྷའི་བུ་དང
བུ་མོ་མང་པོས་མཆོད་རྫས་སྣ་ཚོགས་པ་ཐོགས་པས་མཆོད་ཅིང་། མདུན་ནས
10 རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ ཀྱིས་དྲི་བཟང་པོའི་སྤོས་ཐོགས་ པས་བསུས
ཏེ་སྟོན་པ་རང་ཉིད་ཐེམ་སྐས་ དབུས་མ་ནས་ མཚན་དཔེའི་འོད་ ཟེར་རབ་ཏུ་འབར
བ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་ འཁོར་ ལྟར་ལྷམ་ མེ་ལྷན་ནེ་ལྷང་ ངེར་རིམས་རྫུ་འཕྲུལ་དང་རིམ
ཞབས་ཀྱིས་རིམ་གྱིས་བྱོན། དེའི་ཚེ་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་རྣམས་དང་། རྒྱལ
པོ་དང་། བློན་པོ་དང་། བྲམ་ཟེ་དང་། ཁྱིམ་བདག་ཕ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་རང
15 རང་གི་ཅི་འབྱོར་བའི་མཆོད་རྫས་སྣ་ཚོགས་པ་ཐོགས་ནས་ བསུ་བ་ བྱས་སྐབས
སྐུ་བརྙན་འདིས་ ནམ་མཁར་ འཕགས་ཏེ་གོམ་ པ་དྲུག་ བསུས་ཏེ། སྐུ་དངོས
དང་མཇལ་སྐབས་དབུ་གུག་པ་ལན་གསུམ་གྱིས་སྐུ་ཁམས་འདྲི་བའི་ཚུལ་མཛད།
སྟོན་པས་སྐུ་བརྙན་འདིའི་དབུ་ལ་ ཕྱག་གཡས་པ་ བཀྱུངས་ཏེ་བཞག་ནས་སངས
རྒྱས་དངོས་དང་འདྲ་བའི་བསྔགས་པ་མཛད་ཅིང་།

20 ང་ནི་མྱ་ངན་འདས་འོག་ཏུ། ལོ་ནི་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་འདས་ནས།
ཤར་ཕྱོགས་ཙི་ནའི་ཡུལ་དུ་ཕྱིན། བསྟན་དང་འགྲོ་ཕན་དོན་ལ་བཞུད།

ཅེས་ལུང་ བསྟན་ནས་ རྒྱལ་པོ་ཨུ་དྲ་ ཡ་ན་ལ་ ཞིགས་སོ་ཟྱིན་དེ་སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་
གྲོག་མ་བཞེངས་པ་འདི་ངའི་ བསྟན་པ་ལ་བྱ་ བ་བྱས་ཤིང་སྐྱེ་བོ་སྐལ་ པ་དང་ལྡན་
པ་མང་པོའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དམ་པར་གྱུར་པ་དང་། གཞན་ཡང་སེམས་
ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པའི་གཞི། སྡིག་སྒྲིབ་དག་པར་
བྱེད་པའི་ཐབས་བླ་ན་མེད་པ་ བདེ་བར་གཤེགས་ པའི་སྐུ་བརྟན་ བཞེངས་པའི་
སྨོན་གསར་དུ་གཏོད་པ་ཁྱོད་དང་འདྲ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར་ལགས་
ལ། འདིའི་ཐུགས་ཀ་ན་རྡོ་རྗེ་ཧྲཾ་ཙམ་རྒྱན་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཞབས་མཐིལ་
དང་གདན་གྱི་བར་ན་སྐུད་པ་ཤང་བ་ཙམ་གྱི་བར་སྟོང་ཡོད་པ། བཟོ་བོ་གཞན་
གྱིས་འདྲ་ སྐུ་ཇི་ལྟར་ བཞེངས་ཀྱང་ སྐུའི་ཉམས་ཇི་ལྟ་བ་ བཞིན་ ཡོད་ དཀའ་བ་
སོགས་ཁྱད་ཆོས་དུ་མ་དང་ལྡན་ནོ། །དེ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་རྒྱ་གར་དང་། ལི་
ཡུལ་དང་། རྒྱ་ནག་གི་ ཡུལ་གྱི་ས་ སྦྱོང་ཆེན་པོ་སོགས་ ཀྱི་མཆོད་གནས་སུ་
བཞུགས། ཧུར་ཆེད་དྭའི་ཨེན་གྱི་དུས་སུ་པེའི་ཅིང་གི་པོ་བྲང་འདིར་གདན་དྲངས་
ཏེ་རྒྱལ་རབས་རྣམས་དང་ བཅས་པས་ མཆོད་གནས་ མཛད། དེ་ནས་ཆེན་པོ་
ཇོར་གྱི་རྒྱལ་རབས་ཀུན་དང་། ལྷག་པར་ཧོ་ཕི་ལའི་སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོས་གཙུག་
ལག་ཁང་ཆེན་པོ་གསར་དུ་བཞེངས་ཏེ་དགེ་ འདུན་གྱི་སྡེ་ བཙུགས་ཤིང་རྟེན་འདི་
ཉིད་ལ་མཆོད་པ་བླ་ན་མེད་པ་བྱས། ཇོར་གྱི་རྒྱལ་ རབས་ཕྱི་མ་ རྣམས་དང་།
དྭའི་མིང་དང་། དྭའི་ཆིང་གི་རྒྱལ་རབས་མཐའ་དག་གིས་མཆོད་གནས་མཛད་
ཅིང་། ཕྱོགས་ཕྱོགས་ནས་འདུས་པའི་སྐྱེ་རྒྱ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་
བཏབ་པའི་མཐུས་སྐྱེ་རྒུའི་བདེ་སྐྱིད་དང་བསྟན་པའི་བྱ་བ་འཕེལ་རྒྱས་སུ་བཞུགས་
པ་ལགས་སོ། །གཞན་ཡང་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས།
རྒྱ་དང་རྒྱ་ནག་ཆེ་ཉིད་ན། འཇམ་པའི་དབྱངས་ནི་རབ་འགྲུབ་འགྱུར།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དཔའ་བོ་ཆེ། འཇམ་པའི་དབྱངས་ནི་འོད་ཆེན་པོ།
མངོན་སུམ་དེ་ཡི་ཡུལ་དགའ་ན། བྱིས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་བཞུགས་པ་ཡིན།
གྲུབ་པའི་ཞིང་མཆོག་དམ་པ་ལ། མི་ནི་ཡོངས་སུ་སྨྲུབ་པར་འགྱུར།
ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་ཕལ་པོ་ཆེ་ལས། བྱང་ཤར་གྱི་མཚམས་རི་བོ་དྭངས་
5 བསིལ་ཞེས་བྱ་བསྐལ་པ་དང་པོའི་དུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཡང་དག་
པར་འདུ་བའི་གནས་ཡིན་ནོ། །ད་ལྟ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་
གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་རང་གི་འཁོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོང་ཕྲག་བཅུའི་ཚོགས་
དང་བཅས་པ་གནས་དེར་རྟག་ཏུ་གནས་ཤིང་། དམ་པའི་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་
ཅིང་བཞུགས་སོ། ཞེས་རྒྱ་ནག་ཆེན་པོའི་ཡུལ་ནི་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས
10 བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་གནས་སུ་ལུང་བསྟན་ཅིང་། སོག་པོའི་ཡུལ་གྱི་ཡང་
རྒྱ་ནག་ཆེན་པོའི་ཡུལ་དུ་གཏོགས་ པར་པཎ་ ཆེན་ཐམས་ ཅད་མཁྱེན་ པ་སོགས་
སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ལ། རྒྱ་དང་ཧོར་གྱི་ས་འཚམས་སུ་འཛམ་
བུའི་གླིང་གི་གནས་ ཆེན་བཞིའི་ཡ་ གྲལ་སྟོན་པ་སངས་ རྒྱས་ཀྱིས་ འཕགས་པ་
འཇམ་དཔལ་གྱི་ བཞུགས་ གནས་སུ་ གསལ་ བར་ལུང་ བསྟན་ པའི་སྤྲུལ་པའི་
15 གནས་མཆོག་རི་བོ་རྩེ་ལྔ་ཞེས་ཡོངས་ སུ་གྲགས་ པ་དེར་རྒྱལ་བ་ ཀུན་གྱི་ཡབ་
གཅིག་རྗེ་བཙུན་འཇམ་ དཔལ་རིགས་ ལྔ་སོགས་སངས་ རྒྱས་བྱང་སེམས་མང་
པོ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་ལྔ་བརྒྱ་སོགས་དངོས་སུ་བཞུགས་ཤིང་། རྗེ་བཙུན་
གྱིས་འཁོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགྲངས་མེད་པ་ ལ་ལམ་རིམ་ དང་དབུ་མ་
དང་གསང་བདེ་འཇིགས་ གསུམ་ གྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས
20 ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་རྒྱུན་དུ་བསྐོར་ཡོད་པར་ལུང་སྐུ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པས་གསུང་བ་ལྟར་གྱི་གནས་ཆེན་བཞུགས་པ་དང་། དེ་དང་པའི་ཅིང་

གི་ཡོ་བྲང་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀར་བཞུགས་པའི་མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ་ཆེན་པོ། དེའི་
ནང་དུ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྐུ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱར་མ་གྱུར་བའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས
ལ་ཕན་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ས་བོན་བསྐྲུན་པའི་ཆེད་དུ་རླབས་པོ་ཆེའི་
སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་འཕེལ་གདུང་ཆེས་ཤིན་དུ་མང་པོ་
བཞུགས་སུ་གསོལ་ཞིང་། མཚན་མོ་ཡང་འོད་འཕྲོ་ལ་ཆོས་བརྒྱད་དང་བཅོ་ལྔ་ 5
སོགས་ཀྱི་དུས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་མཚན་མོའི་སྐབས་སྤུའང་འོད་ཟེར་གྱི་སྣང་བ
ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ཀུན་གྱི་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་བྱིན་རླབས་ཀྱི་གཏེར་དུ་གྱུར་པའི་
མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ་ཆེན་པོ་དེ་གཉིས་སོགས་དང་། ཡང་ཨ་ལག་ཤའི་ས་ཆར
གླང་རི་ལུང་བསྟན་གྱི་མདོ་ལས་བཤད་པའི་མཁར་བའི་གླང་དང་། མཆོད་རྟེན
གོམས་ལ་གནང་བཞུགས་པ་དང་། ཡང་སྔོན་རྒྱ་ནག་དུ་ཐང་ཛུའི་ཛོང་གི་རྒྱལ 10
པོའི་བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས། ཁྱེད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ན། གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་
བཅུ་དྲུག་བསྟན་བསྐྱོང་བའི་འཁོར་ལས་མཛད་པར་གྲགས་པས། དེ་དག་འདིར
དབྱར་གནས་པར་གསོལ་བ་ཐོབ་ཅེས་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོས་གསོལ་བ་བཏབ
པས། ཆུ་སྟོད་ཀྱི་ཟླ་བའི་ཚེས་བཅུ་གསུམ་གྱི་དུས་སུ་རྒྱ་བན་སྨུག་ཆས་ཅན་དུ
བྱོན་ནས་དབྱར་གནས་མཛད། རྒྱལ་པོས་ཁང་པ་བཅུ་དྲུག་བརྩིགས་ནས 15
བཞུགས་པའི་དུས་སུ། རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་དང་། ཡུལ་དེའི་སྐྱེ་བོ
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དར་དང་། གོས་ཆེན་ལ་སོགས་པའི་ན་བཟའ་མང་པོ་ཕུལ་བ
རྣམས་ལྷབ་ལྷུབ་དུ་གསོལ་བས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡོངས་སྐུའི་ཆ་བྱད་ལྷ་བུར་གྱུར།
དགག་དབྱེ་ཐོན་ནས་ཀྱང་རྒྱལ་པོས་བཞུགས་པར་ཞུས་པས་མ་གནང་། རྒྱལ
པོའི་ཞལ་ནས། ང་ཆོས་རྒྱལ་ཡིན་པས་དབྱར་སྤྱན་དྲངས་ནས་བཞུགས་པ་ཡིན། 20
ཁྱེད་རྣམས་ཆོས་སྐྱོང་བའི་བློན་པོ་ཡིན་ན། སྟན་བཞུགས་པར་གསོལ་བ་ཐོབ

ཟེར། བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ངེད་ཅག་གླིང་གཞན་
དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་དུ་འགྲོ་དགོས་པས་བསྡད་པའི་སྐབས་མེད་ངེད་ཀྱི་སྐུ་
འབག་རེ་བཞེངས་ཤིང་དང་། དེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་གྱི་གསུང་།
དེར་རྒྱལ་པོས་ཁང་པ་དེར་སྐུ་འབག་རེ་བཞེངས་ནས་མཆོད་གནས་སུ་བཞུགས།
5 དབྱར་དེར་བཞུགས་པའི་བར་ལ་གནས་བརྟན་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་སྡེ་ཡང་
གསུངས་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཤིན་དུ་དར་བར་གྱུར། རྒྱ་ནག་པོ་
མངའ་ཐང་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་ཡང་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་
བཅགས་ཤིང་བཞུགས་པའི་བྱིན་རླབས་ཡིན་པར་གྲགས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་སྐུ་བྱིན་རླབས་ཅན་བཞུགས་པ་དང་། ཡང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་
10 མཚམས་སུ་ལུང་ཇོའི་མཁར་ནང་དུ་ཀཱ་མ་ལ་ཤི་ལའི་མཆོད་རྟེན་དུ་གྲགས་པ་
དང་། མཁར་གྱི་ཕྱིའི་ཤར་དུ་ས་པཎ་གྱི་སྐུ་གདུང་མཆོད་རྟེན་སོགས་མཆོད་རྟེན་
མང་པོ་ཡོད་པའི་སྤྲུལ་པའི་སྡེ་དང་། ཀློར་ས་པཎ་གྱིས་དབང་བསྐུར་སའི་དབང་
གི་སྡེ་དང་། ནུབ་དུ་བཟློད་པ་རིང་མོའི་སྐུ་གདུང་ཡོད་པའི་པདྨའི་སྡེ་དང་། བྱང་
དུ་མཁའ་འགྲོ་མ་རང་བྱོན་བཞུགས་པ་རྒྱ་མཚོའི་སྡེ་སྟེ་བཞི་དང་། སྡེ་བཞིའི་
15 ལྷོ་ནུབ་དུ་གླང་རི་ལུང་བསྟན་ནས་གསུངས་པའི་སངས་རྒྱས་བདེ་བའི་འབྱུང་
གནས་ཀྱི་སྐུར་གྲགས་པ་ཆེ་བ་འདོམ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་སོགས་རྒྱ་དང་ཧོར་གྱི་
ཡུལ་དུ་མར་བྱིན་རླབས་ཅན་གྱི་གནས་ཆེན་དང་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་མང་པོ་
བཞུགས་པ་དེ་དང་དེ་རྣམས་ལ་རྒྱ་དང་ཧོར་གྱི་རྒྱལ་རབས་རྣམས་ཀྱིས་གཙོས
སྐྱེ་རྒུ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་ཞུ་བགྱིས་ཏེ་མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཐུས་འཛིག
20 རྟེན་དུ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་དགེ་མཚན་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཁྱབ་ཅིང་། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་
པོ་ཆེ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་

ཁྱད་པར་ཅན་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་ལེགས་པར་འགྲིག་པ་ཡིན་ལགས་སོ། །

མཁྱེན་བརྩེའི་བློ་ཆེན་གཏིང་མཐའ་མི་མངོན་ཞིང་།
མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུས་གཏམས།
ངོ་མཚར་ལེགས་བཤད་རླབས་འཕྲེང་ཆེར་གཡོ་བའི།
རྒྱལ་བ་གཉིས་པར་གྲགས་པའི་རྩ་གཏེར་རྒྱལ། 5
དེ་ལས་རླབས་ཆེན་སྨོན་ལམ་གྲུར་བསྟེན་ནས།
མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ་ལམ་བཟང་དབང་གི་རྒྱལ།
རྒྱ་ཧོར་ཡུལ་གྱི་རྣམ་དཀར་ནོར་འཛིན་གཞིར།
ལེགས་པར་བྲངས་ནས་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི།
བསྟི་སྟང་མཛད་པས་ཕན་བདེའི་ཆར་ཕབ་སྟེ། 10
མཐའ་འཁོབ་སྐྱེ་རྒུའི་རྒྱུད་པ་མཐར་བྱས་ནས།
ལེགས་ཚོགས་དཔལ་གྱི་དགའ་སྟོན་བྱེ་བ་འབྱུམ།
རབ་ཏུ་འགྱེད་མཛད་བཞེས་གཉེན་མཆོད་སྦྱིན་མཁན།
བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་རྒྱལ་དབང་རྣམ་པ་གསུམ།
པཎ་ཆེན་སྟོང་མཐའ་བློ་རྒྱ་མཚོ་ལྡན་རྗེ། 15
རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ནེའི་ཆེ་ཐོ་ཡོན་ཞབས།
ཛེ་ཡ་པཎ་ཆེན་ཀུན་མཁྱེན་བཞད་པ་རྗེ།
ཐུའུ་བཀྭན་ཞབས་དང་སྨོན་ལམ་བླ་མ་ཟུང་།
བཀའ་དྲིན་མཉམ་མེད་དོན་གྲུབ་མཚན་ཅན་སོགས།
སྐྱེས་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་དྲིན་དྲན་པའི་ཚེ། 20
དགའ་བའི་སྨྱུ་ལོང་གཡོས་ཤིས་མོས་གུས་འཕེལ།

གཞན་ལ་རྩ་ལྟར་དམན་སེམས་ཤིང་། འབངས་རྣམས་མནར་བའི་རྗེ་དཔོན་ནོ།

མི་ཡི་ཡུལ་དུ་གནས་པ་ཡི། སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དེ་སུ་ཞིག།
རྗེ་དཔོན་ངན་པའི་ཁྲིལ་གྱུར་པའི། བྲན་གཡོག་དག་དང་འབངས་རྣམས་སོ།

ཟས་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ལྡན་བཞིན་དུ། བཀྲེས་པས་ཉེན་པའི་ཡི་དྭགས་སུ།
5 གཏོང་དང་སྤྱད་པར་མི་ནུས་པའི། འབྱོར་ལྡན་སེར་སྣས་བཅིངས་པ་འོ།

ཁང་གཉིས་མི་དང་ལྷན་ཅིག་པར། འགྲིང་བའི་དུད་འགྲོ་དེ་སུ་ཞིག།
ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་རྨོངས་པ་ཡི། ཡོན་དན་མི་ལྡན་སྐྱ་བ་འོ།

ཕྱུང་གྲོལ་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི། མཚན་མ་ངན་པ་དེ་གང་ཞིག།
དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་ཡི། འདོད་པའི་ཡོན་དན་འདི་དག་གོ།

10 སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་བོར་ནུབ་བྱེད་པའི། རྗོས་སུ་ཆེ་བ་དེ་གང་ཞིག།
ཡིད་ཀྱིས་འདོར་བར་མི་ནུས་པའི། ཚེ་འདིའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་རྣམས་སོ།

བདུད་ཀྱང་གནོད་པ་འབའ་ཞིག་གིས། འབྱུང་བྱེད་གདོན་དེ་གང་ཞིག་ཡིན།
ཉོན་མོངས་ཉེས་སྤྱོད་འཕེལ་བྱེད་པའི། སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་ངན་པ་འོ།

འགྲོ་བ་སྨྲ་ལ་འབྲལ་དཀའ་བའི། དྲི་རྡུལ་མི་བཟང་དེ་གང་ཞིག།
15 གང་ཞིག་ཚུལ་མིན་ལ་ཞུགས་པའི། གྲོགས་པོ་ངན་པའི་སྤྱོད་པ་འོ།

ཆུང་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ། ཧ་ལའི་དུག་ཆེན་དེ་གང་ཞིག།
མི་འགྱོད་གཉེན་པོ་མེད་པ་ཡི། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་སྡིག་པ་འོ།

འདི་ན་སྐྱེ་དགུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ནང་ན་ཕམ་པ་སུ་ཞིག་ཡིན།
གང་ཞིག་ཚུལ་ལུགས་ལས་འགལ་བའི། ཉེས་སྤྱོད་དག་ལ་སུ་ཞུགས་པའོ།

དགེ་བ་མཐའ་དག་ཉམས་འགྱུར་བའི། རྩ་བ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་གང་།
སྒོ་གསུམ་མི་དགེའི་བྱ་བ་ལ། ཅི་དགར་སྤྱོད་པའི་བག་མེད་དོ།

མི་འདོད་གནས་སུ་སྐྱོར་བྱེད་པའི། འབྲུར་རྩི་དམ་པོ་དེ་གང་ཞིག། 5
ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡུལ་རྣམས་ལ། མངོན་པར་ཞེན་པའི་འདོད་ཆགས་སོ།

གང་དང་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ཀུན། བསྲེག་པའི་མེ་ཆེན་གང་ཞེ་ན།
ཆུང་ཟད་ཙམ་གྱི་རྐྱེན་ལ་ཡང་། མི་བཟོད་ཁོང་ཁྲོ་དྲག་པོ་འོ།

སྣང་དུ་རུང་བའི་ཆོས་གང་ཡང་། མི་མཐོང་མུན་ནག་དེ་གང་ཞིག།
ཐོག་མ་མེད་ནས་ཞུགས་པ་ཡི། མ་རིག་གཏི་མུག་གང་ཡིན་པའོ། 10

མཐོན་པོར་བཏེག་ཀྱང་གཡང་ས་རུ། བསྐྱུར་བའི་དམུ་རྒོད་རྟ་དེ་གང་།
རང་ཉིད་ཡོན་དན་གྱིས་ཁེངས་པའི། ང་རྒྱལ་མཆོག་འཛིན་མཐོ་བ་འོ།

མཛེ་བའི་གྲོགས་ཀྱང་འགྱེས་བྱེད་པའི། ཕྲ་མ་མཁན་པོ་དེ་གང་ཡིན།
གཞན་གྱི་དཔལ་ལ་མི་བཟོད་པའི། ཕྲག་དོག་ཟུག་རྔུར་གྱུར་པ་འོ།

མདུན་མ་གཅིག་ཀྱང་མཐར་སོན་དུ། མི་སྟེར་འཐབ་སྤྱོལ་མཁན་སུ་ཞིག། 15
གང་ཞིག་བརྩམས་པའི་བྱ་བ་ལ། མི་འཇུག་གཡེལ་བའི་ལེ་ལོ་འོ།

སེམས་ཀྱི་བརྟན་པ་ཉམས་བྱེད་པའི། སྒྲིག་རྩར་ཞུགས་པའི་རླུང་དེ་གང་།
དོན་མེད་ཕྱོགས་ལ་ཡིད་གཡེལ་བའི། རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཞེས་བྱ་བའོ།

ཡོད་ཀྱང་ཕན་དུ་མ་སྤྱིར་བའི། ཉོར་གྱི་འཆིང་གྲུ་དམ་པོ་གང་།
རང་རྫས་སྤྱོད་པར་མི་ནུས་པའི། འབྱོར་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་སེར་སྣ་འོ།

ལག་མཐིལ་སོན་པའི་གཅེས་ནོར་ཡང་། འཕྲོག་བྱེད་ཆོམ་རྐུན་དེ་གང་ཞིག།
གང་ཞིག་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་རྣམས་ལ། རྩེ་གཉིས་པ་ཡི་ཐེ་ཚོམ་མོ།

5 བསྐལ་ཡང་རང་ཕྱོགས་འཛོམས་བྱེད་པའི། གླང་སྐྱོན་ལོག་པ་ལྟ་བུ་སུ།
གང་ཞིག་གཞན་ལ་གནོད་སེམས་པའི། བསམ་པ་ཞེ་ལ་འཆང་བ་འོ།

དགེ་བའི་སྡོན་ཤིང་མ་ལུས་པ། གཅོད་བྱེད་རལ་གྲི་ལྟ་བུ་སུ།
ཡང་དག་དོན་ལ་སྐུར་འདེབས་པའི། མེད་པར་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་དོ།

དལ་པས་འཛོམས་པ་དེ་ཙམ་དུ། ཐུར་དུ་འབབ་བའི་རི་བོ་སུ།
10 ཚོགས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པའི་དེ་མ་ཐག །འདོར་ངེས་སྲིད་པའི་དཔལ་འབྱོར་རོ།

སྲིད་པ་གསུམ་དུ་འཆོལ་བའི་ཕྱིར། བཀྲུགས་ཀྱང་ལག་སྟོང་ལུས་པ་སུ།
ཐོག་མ་མེད་ནས་འཁྲུན་པ་ཡི། ཉམ་ཐག་འཁོར་བ་པ་རྣམས་སོ།

སྡུག་བསྔལ་མིང་ཡང་མི་གྲག་པའི། བདེ་ལེགས་ཞིང་མཆོག་དེ་གང་ཞིག།
ལས་དང་ཉོན་མོངས་འཆིང་གྲོལ་བའི། ཞི་བ་མཆོག་གི་ཐར་བ་འོ།

15 སྡུག་བསྔལ་ཀུན་ལས་སྐྱོབ་ནུས་པའི། སྐྱུ་མེད་རི་གནས་སུ་ཞིག་ཡོད།
གང་ཞིག་འཇིགས་པས་མི་བཟླ་བའི། དཀོན་མཆོག་རིན་ཆེན་གསུམ་པོ་འོ།

འདོད་དགུ་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ། སྩོལ་མཛད་གཙུག་གི་ནོར་བུ་གང་།
ཡང་དག་ལམ་ལ་བཀྲི་མཛད་པའི། ཐེག་པ་མཆོག་གི་བླ་མ་འོ།

གང་ཞིག་དབུལ་བ་ཀུན་སེལ་བའི། །གཅིག་ཆོག་ནོར་གྱི་དམ་པ་གང་།
ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་སེལ་བྱེད་པའི། །དད་པ་རྒྱུན་གྱིས་མི་འཁྲུག་པའོ།

གང་འདོད་གནས་སུ་སྐྱེལ་ནུས་པའི། །རྟ་མཆོག་རྫུ་འཕྲུལ་ལྡན་པ་སུ།
གང་བརྩམས་ལས་མི་ངལ་བར། །མཐར་ཕྱིན་བརྩོན་འགྲུས་དྲག་པོའོ།

དགོས་པའི་གནས་སྐབས་ཕན་ངེས་པའི། །གྲོགས་ཀྱི་དམ་པ་དེ་གང་ཞིག། 5
ཐོས་དང་བསམ་པ་སྤུར་འདྲེས་པའི། །བླང་དོར་མི་རྗེད་དྲན་པའོ།

རང་སེམས་བདེ་བར་ངལ་གསོ་བའི། །མཉམ་ཡངས་བསྟི་གནས་དེ་གང་ཞིག།
རྣམ་པར་གཡེང་བས་མི་གཡོ་བའི། །ལས་རུང་ཏིང་འཛིན་བརྟན་པའོ།

འཁོར་དང་མྱ་ངན་འདས་པའི་ཆོས། །ཀུན་མཐོང་མིག་གི་དམ་པ་གང་།
བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ལུགས་ལ། །རྣམ་འབྱེད་ཤེས་རབ་གསལ་བའོ། 10

བྱ་མེད་གནས་ལས་ཀློག་བྱེད་པའི། །སློབ་དཔོན་མཁས་པ་དེ་སུ་ཞིག།
བདག་གི་གནས་སྐབས་ཇི་ལྟར་ཞེས། །ཤེས་བཞིན་དུ་ནི་སྤྱོད་པའོ།

སུས་ཀྱང་ཕམ་པར་མི་ནུས་པའི། །རྩལ་ཕོད་ལྡན་པ་དེ་སུ་ཞིག།
གང་ཞིག་ཚུལ་ལས་འགོད་པ་ཡི། །ཉེས་པས་མ་གོས་སྐྱེས་བུའོ།

འདི་ན་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ནང་ན་སྨྲ་བའི་ཁྱུ་མཆོག་སུ། 15
གང་ཞིག་གཙུག་ལག་གཞུང་རྣམས་ལ། །ཐོས་པར་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུའོ།

གང་ཞིག་སྐྱེ་དགུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །མགོ་ལ་ཐོད་བཞིན་བཀུར་བ་སུ།
ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་མ་རྨོངས་པའི། །མཁས་པ་ཡོན་ཏན་ལྡན་པའོ།

འདི་ན་སྐྱེ་དགུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ཡིད་དུ་འོང་བ་དེ་གང་ཞིག།
ཡ་རབས་དམ་པ་དང་མཐུན་པའི། སྤྱོད་པ་རབ་ཏུ་གཙང་བ་འོ།

ཐམས་ཅད་དགའ་བར་བྱེད་པ་ཡི། རྣ་བར་སྙན་པའི་གཏམ་གང་ཞིག།
གང་དག་དོན་དང་ལྡན་པ་ཡི། ཚིག་འཇམ་རན་པར་སྨྲ་བ་འོ།

5 ཉེ་དང་རིང་བ་མཐའ་དག་ལ། ཕན་བྱེད་སྤྲིན་དང་འདྲ་བ་སུ།
གཞན་ལ་ཕན་བདེའི་བསམ་པ་ནི། གང་གི་ཡིད་ལ་བཅགས་པ་འོ།

འཆིང་བ་དག་དང་བྲལ་བ་ཡི། སྐྱེས་བུ་དགའ་མགུར་གནས་པ་སུ།
གང་ཞིག་འདོད་པའི་གནས་རྣམས་ལ། ཞེན་པ་དག་དང་བྲལ་བ་འོ།

གདུང་བ་དག་དང་བྲལ་བ་ཡི། བདེ་བ་མཆོག་ལྡན་སུ་ཞེ་ན།
10 བདག་གམ་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི། བྱ་རྩོལ་སེམས་ཁུར་མེད་པ་འོ།

སྦྱིན་དཀའ་སྦྱིན་ན་དོན་ཆེ་བའི། སྤྲིན་ཤུགས་ཅན་ཤེས་ལྟ་བུ་སུ།
དབང་ཕྱུག་དག་དང་ལྡན་པ་ཡི། སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་རང་ཚོད་དོ།

སྤྱོང་ན་ཚོམ་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། དོན་ལྡན་བདུད་རྩི་ལྟ་བུ་སུ།
གང་ཞིག་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་ཡི། ལེགས་པར་བཤད་པའི་གདམས་དག་གོ།

15 རྟག་ཏུ་བསྒྲིམས་དེ་སྲུང་འོས་པའི། ནོར་གྱི་དམ་པ་དེ་གང་ཞིག།
ཡུན་དུ་བསྟེན་ན་དོན་ཆེ་བའི། གྲོས་དོན་ངེས་པ་གང་ཡིན་པའོ།

བདེ་ལེགས་འབྲས་བུ་ཐེ་སྐྱེད་པ། གང་གི་ལག་ན་གནས་པ་སུ།
མངོན་པར་མཐོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། འབྱུང་གནས་བསོད་ནམས་ཞེས་བྱ་བའོ།

ཕན་དུ་བདགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི ། མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་གང་ཞིག།
མཛའ་བོ་སྡིག་པ་ལས་བསྲུང་ཞིང་། དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྦྱར་བ་འདི།

གང་ཞིག་གྲོང་ངམ་ཁྱིམ་རྣམས་སུ། བཀྲ་ཤིས་བྱེད་པའི་མཚན་མ་གང་།
ཕན་ཚུན་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། བདེ་བར་འདོད་པའི་བྱམས་པ་འདི།

གློག་མར་སྲོག་ཕྱིན་གྱུར་ཀྱང་ནི། མི་འདོར་དམ་བཅའ་དེ་གང་ཞིག། 5
འདི་དང་གཞན་དུ་ཕན་དགེ་བའི། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལུགས་སོ།

གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་འཁོད་པ་ན། བསྲུང་བྱའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་གང་།
རྣམ་པར་རིག་པ་ངེས་པ་ཡི། ལུས་དང་ངག་གི་བྱ་བ་འདི།

རྟག་ཏུ་ཕན་གནོད་གཞིར་གྱུར་པའི། མེལ་ཚེ་བྱ་བའི་གནས་དེ་གང་།
དགེ་འམ་སྡིག་པ་ཅི་ལྟ་ཞེས། རང་གི་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སོ། 10

འདི་ན་མི་ཡི་ལུས་རྙེད་པའི། འཚོ་བ་དོན་དང་ལྡན་པ་སུ།
དགེ་བ་ལེགས་པར་གསོག་པ་ལ། ཉིན་དང་མཚན་དུ་ཕྱོགས་པ་འདི།

གང་ཞིག་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི ། མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་སུ་ཞིག།
གང་ཤེས་བླང་དང་དོར་བྱ་རྣམས། རང་གི་ལག་ཏུ་ལེན་པ་འདི།

གང་ཞིག་བག་ཡོད་ཀྱིས་མཛེས་པའི། བཙུན་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གང་། 15
ཚེ་འདིའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་འབྲེལ་ཐག་ཆད་པ་འདི།

སྲོག་ཆགས་ཀུན་ལ་ཕན་ངེས་པའི། བཟང་པོའི་མཆོག་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་།
གདུལ་དཀའི་ཡིད་ནི་ཞི་བ་དང་། དུལ་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་འདི།

གང་འདོད་ཡིད་ལྟར་འབྱོར་བ་ཡི། ཡོངས་སྤྱོད་ཕྱུག་པའི་རབ་དེ་གང་།
རྙེད་པ་ངན་ངོན་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། ཆོག་ཤེས་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུའོ།

འདི་ན་ཉིན་དང་མཚན་རྣམས་སུ། བསམས་པར་བྱ་བ་དེ་གང་ཞིག།
རྟག་ཏུ་འབར་བའི་མེ་ལྟ་བུའི། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་མཚན་ཉིད་དོ།

5 སྐད་ཅིག་ཙམ་དུའང་ཡེངས་དཀའ་བའི། ཟོན་དུ་བྱ་བ་དེ་གང་ཞིག།
རིང་ཉིད་མི་འབྱུང་ཆ་མེད་པའི། མི་རྟག་འཆི་བའི་འཇིགས་པ་ལའོ།

འདི་ན་དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། སྙིང་པོར་གྱུར་པ་དེ་གང་ཞིག།
ཉོན་མོངས་གཉེན་པོར་སོང་བ་ཡི། རང་གི་རྒྱུད་ལ་གང་ཕན་པའོ།

གང་ཞིག་གཞན་ལ་གནོད་འགྱུར་བའི། སྤང་བྱ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་གང་།
10 རང་ཐོག་བབ་པར་གྱུར་པའི་ཚེ། མི་འདོད་གང་ཡིན་དེ་དག་གོ།

འཇིག་རྟེན་དགེ་བ་ཇི་སྙེད་དང་། མཚུངས་པའི་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་གང་།
རང་དང་གཞན་གྱི་དགེ་ཚོགས་ལ། ཞི་ནས་མཆོག་ཏུ་རངས་པའོ།

འཁོར་འདས་བདེ་དགའ་ཐམས་ཅད་ལ། སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་ཐབས་དེ་གང་ཞིག།
རང་གི་དོན་ལས་རྒྱབ་ཕྱོགས་དེ། གཞན་ཕན་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་གོ།

15 ནམ་དུའང་ཆུང་ཟད་མི་འགྱུར་བའི། གཏེར་གྱི་མཆོག་གྱུར་དེ་གང་ཞིག།
བཟང་དང་ཉམ་ཐག་ཞིང་རྣམས་ལ། རེ་བ་མེད་པའི་སྦྱིན་པའོ།

ཤིན་ཏུ་དགྲ་བོར་གྱུར་པ་ཡང་། དབང་དུ་འགྱུར་བའི་རིག་སྔགས་གང་།
ལུས་དང་ངག་གི་ཉེས་སྤྱོད་རྣམས། ལེགས་པར་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ།

ཕས་ཀྱི་གནོད་པས་ནམ་དུ་ཡང་། མི་ཐེགས་གོ་ཆ་སྲ་བ་གང་།
མི་སྙན་ཚིག་དང་མི་སྡུག་པའི། སྡུག་བསྔལ་གནས་ལ་བཟོད་པ་འོ།

ཀློག་གྲུར་ཤེས་བྱའི་གཟུགས་བརྙན་ཡང་། འཆར་བའི་མེ་ལོང་གཙང་མ་གང་།
བྱིང་དང་རྒོད་པས་མི་གཡོ་བའི། ཞི་གནས་རྣལ་འབྱོར་དྭངས་པ་འོ།

མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའི་དབྱིངས། གྲོགས་མེད་འཕུར་ལྡིང་བྱེད་པ་སུ། 5
གནས་ལུགས་ནམ་མཁའ་ཡངས་པའི་ཀློང་། དམིགས་གཏད་ཞིག་པའི་ལྟ་བ་འོ།

རང་ཉིད་མལ་ན་གནས་བཞིན་དུ། མཐོང་བའི་ངོ་མཚར་ལྟད་མོ་གང་།
དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་གང་སྣང་བ། སྒྱུ་མ་ཙམ་དུ་རིག་པ་འོ།

ཀུན་མཁྱེན་ས་ལ་ཕྱིན་བྱེད་པའི། མིག་དང་བགྲོད་བྱེད་ལྟ་བུ་སུ།
གནས་ལུགས་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་དང་། ཐབས་མཁས་སྤྱོད་པ་རྒྱ་ཆེ་བའོ། 10

འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་འདས་པ་ཡི། ལེགས་ཚོགས་རྩ་བ་གཅིག་པུ་གང་།
རང་བཞིན་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི། འོད་གསལ་རང་གི་སེམས་ཉིད་དོ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀུན་བྱང་གི་སྣང་ངོར་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
འཁོར་བ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ངོས་བཟུང་ནས་སྤོང་བ་དང་།
བྱང་འདས་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ངོས་བཟུང་ནས་ཉམས་སུ་བླང་བའི་རྩ 15
བ་ཡང་མཚན་ལྡན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་དང་ཡིད་
ཆེས་ཀྱི་དད་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇམ་མགོན་བླ་མ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་
པོའི་ཞལ་ནས།

འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་དགེ་ལེགས་ཀྱི།
ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་དྲིན་ཅན་ནི།
ཞེས་དང་། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལས།
དད་པ་སྔོན་འགྲོ་མ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་སྟེ།
5 ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྲུང་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱེད།
སེམས་ནི་དང་བས་ལྷ་མིའི་བདེ་བ་དང་།
མཐོ་རིས་དང་ནི་བྱང་གྲོལ་ཐོབ་པར་འགྱུར།
གང་གིས་འདྲེན་པ་དེས་འབྱུང་ལ། དད་པ་ཐེག་པའི་མཆོག་ཡིན་ཏེ།
དེ་ཕྱིར་བློ་དང་ལྡན་པའི་མིས། དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་བསྟེན།
10 ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལོ་ལྔ་སྟོང་དུ་གནས་པ་
ལས་སྟོང་ཕྲག་ རེ་རེ་ལ་ཕྱེད་ ཕྱེད་དུ་བཅད་པས་ ལྔ་བརྒྱ་པ་ ཕྲག་བཅུ་ ལ་ལེའུ་
བཅུར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ལྔ་བརྒྱ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་
རྣམས་ལ་རིམ་པ་ལྟར། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། རྒྱུན་
དུ་ཞུགས་པ་མང་དུ་བྱུང་བས་ དགྲ་བཅོམ་ པའི་ལེའུ་ དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་
15 ལེའུ་དང་། རྒྱུན་དུ་བཞུགས་པའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ལེའུ་གསུམ་
དང་། དེ་ནས་ལྔ་བརྒྱ་བཞི་པ་དང་། ལྔ་པ་དང་། དྲུག་པ་རྣམས་ལ་གོ་རིམ་
བཞིན་དུ། ལྷག་མཐོང་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་
མང་དུ་འབྱུང་བས་ལྷག་མཐོང་གི་ལེའུ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལེའུ་དང་། ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྒྲུབ་པའི་ལེའུ་གསུམ་དང་། དེ་ནས་ལྔ་བརྒྱ་བདུན་
20 པ་དང་། བརྒྱད་པ་དང་། དགུ་པ་ལ་རིམ་པ་ལྟར་ཆོས་མངོན་པ་དང་། མདོ་
སྡེ་དང་། འདུལ་བ་སྟོན་པ་སྟོན་པ་མང་དུ་འབྱུང་བས་ མངོན་པའི་ལེའུ་དང་།

མདོ་སྡེའི་ལེའུ་དང་། འདུལ་བའི་ལེའུ་སྡེ་ལུང་གི་ལེའུ་གསུམ་དང་། ལྔ་བརྒྱ་
པ་བཅུ་པ་ལ་ནི་ རབ་དུ་བྱུང་ བའི་རྟགས་ཙམ་ ལས་ལྷ་སྦྱིད་ རྣལ་མ་ དང་མི་ལྡན་
པས་རྟགས་ཙམ་འཛིན་ པའི་ལེའུ་སྟེ་འདི་ཉིད་ལ་ལྔ་བརྒྱ་ ཐ་མ་ཞེས་ བཤད་དོ། །
ད་ལྟའི་ལོ་འདིར་ནི་ སངས་རྒྱས་ཀྱི་ བསྟན་པ་ལོ་ལྔ་སྟོང་ གནས་ པའི་ནང་ནས་ལོ་
ཉིས་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་དང་ལོ་དགུ་སོང་སྟེ་བཅུ་ པར་སླེབ་ པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུ་ 5
ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུའི་ཐང་དུ་བབ་པས་སྐྱབ་པའི་བསྟན་པ་ཡང་དུས་ཤིན་དུ་ཐུང་དུར
ལུས་པས་ན་ ཐར་འདོད་ རྣམས་ཀྱིས་ དད་བརྩོན་ དྲག་པོའི་སྒོ་ནས་ ཤིན་དུ་བག་
ཡོད་པ་པ་བསྟེན་པར་བྱུང་དགོས་ཏེ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས།

དེ་ལྟར་ཐུབ་པ་དག་གི་བསྟན་པ་ནི།
གློག་མར་སྲོག་ཕྱིན་འདྲ་དང་དྲི་མ་རྣམས། 10
སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་དུས་སུ་རིག་ནས་ནི།
ཐར་པ་འདོད་པ་དག་གིས་བག་ཡོད་ཀྱིས།

ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །

བྱུང་ན་གོང་དུ་བྱུང་བ་ལྟར། གང་རྣམས་མདོ་འདི་ཕྱི་དུས་ན།
ཡི་གེ་འདྲི་འཆད་ཉན་པ་ནི། མི་ཡི་སྲིད་པར་ངས་བཏང་སྟེ། 15
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བུ་བ་བྱེད།

ཞེས་གསུངས། ཐ་ན་དམ་པའི་ཆོས་གསང་སྟེ་ཀུན་བྱུར་བྱས་དེ་བཤད་ན་ཡང་
པན་ཡོན་ཆེ་སྟེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། སྐྱེན་གྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ན། གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བཤད་
དམ་ཐ་ན་གསང་སྟེ་ཀུན་བྱུར་སེམས་ཅན་གཅིག་ ལ་ཡང་ ཡང་དག་ པར་བཤད་ 20
དམ་བསྟན་ན་ཡང་། མོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེ། དེ་

བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕོ་ཉ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་
ཀྱི་བུ་མོ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
མངགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཆོས་བཤད་པ་ནི་
སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་བླ་ན་མེད་པར་འགྱུར་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
5 ཀྱི་ཞལ་ནས།

གང་ལ་ཕན་ཕྱིར་ང་ཡི་ཆོས། ཚུལ་བཞིན་བསྟན་པས་མཆོད་འགྱུར་གྱི།
མེ་ཏོག་བྱུག་པ་མར་མེ་ཡིས། རྒྱལ་བ་ཡང་དག་མཆོད་མ་ཡིན།

ཞེས་དང་། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མདོ་ལས། ཚངས་པ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ གཅིག་གི་ དམ་པའི་ ཆོས་ཀྱི་ཚིག་བཞི་ པའི་ཚིགས་ སུ་བཅད་པ་
10 ཡོངས་སུ་བཟུང་ན་འདས་པ་དང་། མ་བྱོན་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར
ཞེ་ན། ཚངས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ རྣམས་ཀྱི་བྱང་ ཆུབ་ནི་ཆོས་ ལས་ངེས་
པར་བྱུང་བ་ཡིན་པས་དེ་ཆོས་ཀྱིས་མཆོད་པར་བྱའི་ཟང་ཟིང་གིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།
དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མཆོད་པ་ནི་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ ན་མཆོག་ཏུ་བཤད
15 དོ། ཞེས་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་ཕྱི་མ་ལས།

སངས་རྒྱས་མཆན་ལ་སོགས་བརྗོད་ན། བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཐོབ་གྱུར་དེ།
བསོད་ནམས་མེད་ཀྱང་སྤྱུར་བར་ནི། ཆོས་སྦྱིན་པས་ནི་དངོས་གྲུབ་འཐོབ།

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། དེར་མ་ཟད་ ཆོས་སྨྲ་ བའི་གང་ ཟག་ལ
གཅེས་པར་བཟུང་སྟེ་སེ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་ བསྐྱང་བར་བྱ་ན་དམ་པའི་ཆོས་
20 འཛིན་པར་ཡང་ འགྱུར་དེ། ཀླུའི་ རྒྱལ་པོ་མ་དྲོས་ པས་ཞུས་ པའི་མདོ་ལས།
གང་འདི་ཆོས་སྨྲ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ ཡང་དག་ པར་ཞུགས་པ་ རྣམས་ཡོངས

སུ་འཛིན་པ་དང་། ཀུན་དུ་བསྲུང་བ་འདི་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དག་པའི་ཞིང་གཞན་དུ་བསྐལ་པ་བྱེ་བར་དམ་ཆོས་འཛིན་པ་བས་མི་འཇེད་ཀྱི་ཞིང་འདིར་སྤྲོ་དྲོ་གཅིག་ཙམ་དམ་ཆོས་འཛིན་པན་ཡོན་ཆེ་སྟེ། ཚངས་པ་ཁྱད་པར་སེམས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས།

གང་ཞིག་བསྐལ་པ་བྱེ་བར་ཞིང་གཞན་དུ། 5
སེམས་ལྡན་དམ་ཆོས་འཛིན་པར་གྱུར་པ་བས།
སུ་དག་སྤྲོ་དྲོའི་ཅིག་ཙམ་མི་འཇེད་དུ།
འདི་ནི་དེ་བས་མཆོག་ཏུ་མཁས་པས་དགོངས།

གང་གིས་མངོན་པར་དགའ་བའི་འཇིག་རྟེན་དང་།
དེ་བཞིན་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་བདེ་ཅན་མཆོག། 10
དེ་ན་སྡུག་བསྔལ་སྡུག་བསྔལ་སྣ་མ་མཆིས།
དེར་ནི་ཡོན་ཏན་བགྲི་བ་སྨད་མི་ཆེ།

ཉོན་མོངས་འབྱུང་གནས་འཇིག་རྟེན་ཉེས་གང་འདིར།
ཞི་སྡང་ཅན་གྱི་རབ་ཏུ་ཉེས་བརྗོད་ལ།
ཆོས་འདི་ལ་ཡང་གཞན་དག་འཛུད་པ་ནི། 15
འདི་ནི་དེ་བས་དགའ་བའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་པས་ ན་བློ་དང་ལྡན་པ་ རྣམས་ ཀྱིས་ནི་དམ་ པའི་ཆོས་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བའི་ཐབས་ལ་ཤིན་ཏུ་འབད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དམ་པའི་ཆོས་དེ་འཛིན་ཚུལ་ནི། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས།

དེ་འཛིན་བྱེད་པ་སྨྲ་བྱེད་དང་། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན། 20

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུང་གི་དམ་ཆོས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཞལ་སྒྲ་བའམ
འཆད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལུང་གི་དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་ཚད་ཡིན་ལ། རྟོགས་པའི་
དམ་ཆོས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་རྟོགས་པའི་དམ་ཆོས་འཛིན་
པའི་ཚད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཆོས་བཤད་པའི་ཕན་ཡོན་འཐོབ་པ་ལ། སློབ་
5 དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས།

ཆོས་སྦྱིན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པས། མདོ་སོགས་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་སྟོན།

ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷས་ཀྱང་།

ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ཟང་ཟིང་མེད། བསོད་ནམས་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྙེད་བཀུར་ལ་ཆགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་མ་
10 འདྲེས་ཤིང་། གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དེའི་ཚིག་དོན་མ་ནོར་བར་སྟོན་པ
དགོས་སོ། །དམ་པའི་ཆོས་དེ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་བླང་
བར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས།

ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་པས། སྒོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་གཡེང་བའི་རྒྱུ་སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ
15 ལེགས་པར་གནས་དེ། མི་མཐོང་བའི་རྒྱུ་དམ་པའི་ཆོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉན་ནས
ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད། དེ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྒྱུ་བསམ་བྱུང་
གི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པས། སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུ་སྒོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར་
བ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཐོགས་པ་མེད་པར་བགྲོད་པར་འགྱུར་རོ། །བསྟན
པའི་སྦྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་གུས་ཀྱིས
20 ཆོས་ཐོས་པ་དང་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ
གསུངས་དེ། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མདོ་ལས།

ཆོས་ཐོས་པ་ནི་ངན་འགྲོ་རྣམ་པར་སྤོང་།
ཆོས་ཐོས་པ་ནི་བཟང་འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར།
ཆོས་ཐོས་པས་ནི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱང་ཞི།
བསིལ་བའི་དངོས་པོ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།

ཞེས་དང་། འཕགས་པ་རིན་ཆེན་དྲ་བ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། 5

གང་ཞིག་བསྐལ་པ་བྱེ་བར་ཚངས་སྤྱོད་ཅིང་།
འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་དོན་ནི་སྟེར་སྤྱད་པ།
གང་ཞིག་ཕྱི་མའི་དུས་སུ་མདོ་སྡེ་འདི།
ཐོས་པའི་བསོད་ནམས་གྲངས་སུ་འགྱུར་མ་ཡིན།

ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་བསྐལ་བཟང་ལས། 10

ནམ་མཁའ་དག་གི་ཚད་དག་བཟུང་བ་དང་།
རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་མཐར་གྱིས་བགྲང་ནུས་ཀྱི།
སངས་རྒྱས་དག་ལ་དད་པ་ཤས་ཙམ་གྱི།
བསོད་ནམས་ཚད་བཟུང་བར་ནི་ནུས་པར་དཀའ།

ཇི་སྲིད་མྱ་ངན་འདས་བདེ་མ་རིག་པར། 15
དེ་སྲིད་མི་ཁོམ་སྡུག་བསྔལ་སྤོང་མི་འགྱུར།
དེ་བས་རྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་ཞིང་ཐོབ་ནས།
བག་ཡོད་མི་ཡིས་བཀུར་སྟི་མཆོད་པ་གྱིས།

ཅེས་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་པདྨ་དཀར་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཀུན་དགའ་བོ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྗེས་སུ་དྲན་ནས་ཤུགས་རིང་པོ་འབྱིན་པའི་སེམས་ཅན 20

དག་ཀྱང་ཡོད། སྦྱུ་ཟིང་ཞེས་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་
སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དང་། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་དང་། གཤིན་རྗེའི་འཇིག་
རྟེན་དུ་མི་འགྲོ་ཞིང་ ཡང་དག་ པར་རྫོགས་ པའི་བྱང་ ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་ གཞོལ་བ་
དག་གོ །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གདང་
5 ལ་བརྟེན་ཅིང་ དགེ་བའི་རྩ་ བ་སྐྱེད་པར་ བྱེད་ པ་དེ་ དག་ནི་མ་ བྱོན་པའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་ པར་རྫོགས་པའི་སངས་ རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་
མཁྱེན་ཅིང་སེམས་ཅན་དེ་ དག་ནི་དེ་ བཞིན་གཤེགས་པ་ རྣམས་ཀྱི་སྔོན་གྱི་མཛའ་
བོ་སྟེ། དེ་དག་ནི་བདག་ཅག་གི་ཡང་མཛའ་བོ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་དགོངས་སོ། །
ངས་མི་བྱོན་ པའི་དེ་བཞིན་ གཤེགས་པ་ དགྲ་བཅོམ་པ་ ཡང་དག་ པར་རྫོགས་
10 པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡང་གཏད་དེ། དེ་དག་ཀྱང་འདི་དག་ནི་བདག་གི་
ཡང་མཛའ་བོ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བར་མཁྱེན་ཅིང་། བསམ་པ་རྫོགས་པར་མཛད་
པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་དང་། བྱམས་པ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།

ཤཱཀྱ་སེང་གེའི་བསྟན་པ་ལ། བསླབ་གཞི་ཡང་དག་བླངས་ནས་ནི།
ཇི་ལྟར་གསུངས་བཞིན་རབ་བསྒྲུབས་ན། ང་ཡི་བསྟན་ལ་ལྷགས་པ་ཡིན།

15 དགེ་འདུན་ལ་ཡང་ཆོས་གོས་དང་། ཞལ་ཟས་དང་ནི་བཏུང་བ་དང་།
བསྙུན་གསོལ་སྨན་ཚོགས་སྦྱིན་པ་རྣམས། ཕུལ་ན་ང་ཡི་བསྟན་ལ་ལྷགས།

བཅུ་བཞི་དང་ནི་བཅོ་ལྔ་དང་། དེ་བཞིན་ཟླ་ཕྱེད་ཚེས་བརྒྱད་དང་།
ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་ནི་ཟླ་བ་ལ། བསྙེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་བསྲུངས་ཤིང་།
མཆོད་དང་གསོ་སྦྱོང་ལེགས་བྱས་ན། ང་ཡི་བསྟན་ལ་ལྷགས་པ་ཡིན།
20 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ མ་བྱོན་པའི་ སངས་རྒྱས་ རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་ སུ་འཛིན་ཅིང

ཆོས་ལྡན་གྱི་བསམ་དོན་མཐའ་དག་རྫོགས་པར་མཛད་པ་སོགས་ལེགས་ཚོགས་
ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་།

བྲག་ལ་སྒོམ་པའི་སྒོམ་ཆེན་དང་། འཚོ་བ་སྦྱོར་བའི་ཡོན་བདག་གཉིས།
སངས་མཉམ་པོར་རྒྱ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན།
རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྙིང་པོ་བསྔོ་བ་ཡིན། 5

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཆོད་གནས་ཀྱི་བླ་མ་དང་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པའི་ཡོན་
བདག་གཉིས་མཉམ་དུ་སངས་རྒྱ་བ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བསམས་ཏེ་བླ་མ་དཀོན་
མཆོག་གསུམ་ལ་སྤྱི་ཞུ་བྱེད་པའི་ལམ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ།།

རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ནོར་གྱི་ཡུལ་འདིར་དར་ཚུལ་རབ་བཤད་པ།
རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་གསལ་བྱེད་སྒྲོན་མེའི་འོད་སྣང་མཆོད་འཕྲེང་འདིས། 10
རྒྱལ་བ་ཀུན་འདུས་བླ་མའི་ཐུགས་དགྱེས་མཆོད་སྤྲིན་ཉིད་གྱུར་ཏེ།
རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྲས་ཀུན་གྱི་ཕན་བདེའི་ཐུགས་བཞེད་ཀུན་འགྲུབ་ཤོག།

དག་ཞིང་གཞན་དུ་བསྐལ་པ་བྱེ་བར་དམ་ཆོས་འཛིན་པ་བས།
ཞིང་འདིར་ཉིན་གཅིག་དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་ཕན་ཡོན་ཆེས་ཤིན་ཏུ།
ལྷག་པར་གསུངས་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་ནས་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ནི། 15
དམ་ཆོས་ཀུན་ཏུ་སྤྱེལ་བར་མཛོད་ཅེས་སྙིང་ནས་གསོལ་བ་འདེབས།

འདིས་མཚོན་དགེ་བས་རྒྱལ་བསྟན་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་།
བསྟན་འཛིན་ཀུན་ཀྱང་སྐུ་ཚེ་བརྟན་ཅིང་བདག་སོགས་འགྲོ་ཀུན་རྗེས་སུ་བཟུངས།
བདག་ཀྱང་དེང་ནས་རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་ཀུན་ཏུ་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བ་ཡིས།
མཁའ་མཉམ་ལུས་ཅན་སྨིན་ཅིང་གྲོལ་བའི་ལམ་ལ་སྦྱར་དུ་འགོད་འགྱུར་ཅིག། 20

ཞེས་ཆེན་པོ་ཚོང་གྱི་ཡུལ་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་རྒྱལ
བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཡོངས
རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཁྲི་ཆེན་མཆོག་སྤྲུལ་ཟམ་ཚ་སྨྲ་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ
རིགས་ཀུན་ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་འཇིགས་མེད་ནམ་མཁའི་ཞལ་སྔ
5 ནས་དེ་ཉིད་རང་རེའི་བླ་མེད་ཕྱོགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྙིང་བདག་ཆེན་པོ་པོའི་མེ་ཏོ
ཡོན་གྱི་དགོན་པར་གདན་འདྲེན་ཞུས་པ་ལྟར་ཕེབས་པའི་སྐབས་སུ་ངོས་ཀྱིས
མཇལ་བར། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཚོང་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་རབས་དང་རྒྱལ
བའི་བསྟན་པ་ཇི་ལྟར་དར་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་སོག་པོའི་ཡི་གེ
གཉིས་ཀས་རྩོམས་ཤིག་པའི་གསུང་གི་མེ་ཏོག་སྤྲོ་བོར་ལྷུང་བ་ལ། ངོས་ཀྱིས
10 དེ་དག་གི་ཁུངས་རྩད་གཅོད་དཀའ་བས་མི་ཐུབ་པ་འདྲ་ཞུས་པར། ཐུབ་སྟོད
འབྲི་དགོས་ཞེས་པའི་གསུང་སྐུལ་བ་ལན་གཉིས་གནང་བ་དང་དུ་བླངས་ཏེ། དོན
གྱི་སྙིང་དུ་མཆན་ནས་སྨོས་ཏེ་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན
ཡེ་ཤེས་དབང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་དང་། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྗེ
བཙུན་དཀོན་མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཞབས་རྡུལ་སྤྱི་བོའི
15 རྒྱན་དུ་འཛིན་པའི་བཙུན་གཟུགས་གྷི་ར་བ་ཀུ་ཤྲི་དཀའ་བཅུ་སུ་ཧྲི་ཤྲ་ཡུ
ཀྵཏྲའམ་མིང་གཞན་དབྱངས་ཅན་སྙེག་པའི་བློ་གྲོས་འཇིག་མེད་རིག་པའི་རྡོ་རྗེ
འབོད་པས། ཧོར་གྱི་རྒྱལ་རབས་རྣམས་ནི་ཧྭ་ཐོག་ཐའི་སི་ཅེན་ཧྭང་ཐའི་ཅིའི
སྐུ་ཚ་སེ་ཆེན་ས་སྟོང་ཐའི་ཅིས་མཛད་པའི་རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱི་གདམས་མེ་ཏོག་གི
ཚོམས་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་སོགས་ཧོར་གྱི་ཡིག་ཆ་རྣམས་ལ་གཞིར་བཞག།
20 བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་སྐྱེས་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར
པ་ནི་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ལེགས་བཤད་དག

ལས་ཤིན་དུ་ཉུང་བར་བསྡུས་ཏེ། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་
དུ་པྲ་ཛྙཱ། བསིལ་ལྡན་གྱི་ལྗོངས་སུ་སྐྱེས་ལྡན། མ་ཧཱ་ཙཱི་ནའི་ཡུལ་དུ་གྱི་མཚུ་
ཞེས་པའི་ས་ཡོས་ལོའི་ཁྲུམས་ཟླ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་དགའ་བ་གསུམ་པའི་
ཉིན་བཀྲ་ཤིས་དགའ་ལྡན་བཤད་སྒྲུབ་གླིང་དུ་རྫོགས་པར་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་
ཀུ་ཤྲཱི་བློ་བཟང་ལེགས་བཤད་དར་རྒྱས་དང་ཀུ་ཤྲཱི་ལེགས་བཤད་ཆོས་འཛིན་ 5
གཉིས་ཀྱིས་བགྱིས་པ་འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་དུ་དར་
ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། སྐྱེ་འགྲོ་མཐའ་དག་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་
པོ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག།

གང་ལ་ཞུགས་ན་སྡིག་སྒྲིབ་སྡུག་བསྔལ་དྲི་མ་ཀུན་འཁྲུད་ཅིང་།
འཕྲུལ་དང་ཕྲུགས་ཀྱི་ཕན་དང་བདེ་བའི་སྒྲོག་བཟང་རབ་བརྒྱུང་སྟེ། 10
རྣམ་གྲོལ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་སྦྱིན་པའི་རེ་བ་སྐོང་མཛད་པ།
ཐུབ་བསྟན་ཆུ་གཏེར་ཆེན་པོ་སྲིད་མཐའི་བར་དུ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག།

ཧོར་གྱི་ཡུལ་འདིར་བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག་ཆེ།
རྒྱལ་པོའི་རབས་རྣམས་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་དང་།
དེ་དག་གིས་ཀྱང་བོད་ནས་སྐྱེ་མཆོག་རྣམས། 15
གདན་དྲངས་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡི།
བསྟན་ལ་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་མཛད་ཚུལ་ལས།
བརྩམས་དེ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་དང་དམ་པའི་ཆོས།
འཛིན་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་སོགས་གླང་དོར་གྱི།
གནས་རྣམས་རགས་པའང་བརྗོད་པའི་ཆོས་འབྱུང་འདི། 20
དད་ལྡན་བརྩོན་འགྲུས་རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པ་ཡི།

ཀུ་ཀྲི་ཆོས་རྗེ་ཁྲི་བཟང་ཆོས་འཕེལ་གྱིས།
ལྷག་བསམ་དགེ་བས་ཡོངས་སྤྱུར་དབང་དུ་བསྒྱུར།
འདིས་མཚོན་དགེ་བས་ཆོས་རྗེ་དེ་ཉིད་སོགས།
ལུས་ཅན་ཀུན་གྱིས་ཚེ་རབས་འཕྲེང་བ་རྟུ།
དེར་བཟང་བརྒྱུད་རིམ་ལམ་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་།
རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱེད་བ།
ཕྱོགས་དུས་ཀུན་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་གྱུར་ཅིག།

མངྒ་ལཾ།། ། །།

Anmerkungen im Text.

pag. 4, Z. 8 zu ཡུལ : ལྷས — Z. 9 zu ལི་ཙ་བྱི་རྣམས: ཡངས་པ་ཅན་པའི — Z. 11 zu སྒྲོལ་མ : རྒྱ་བཟའ — zu ལྷ་མོ་གོས་དཀར་མོ : བལ་བཟའ — Z. 12 zu དཀར་མོ : འབྲིང་ཟ —

pag. 10, Z. 8 zu ཚིང་གིས : ས་མཐའ་འདི་རྒྱ་གར་ལྟར་འདོད་དགོས —

pag. 19, Z. 7 zu སྤྱི་སྟོལ : ཤཀྱ་པའི་ཚར་གཏོགས་ཟེར —

Kritische Anmerkungen

auf Grund der Schiefner'schen Copie.

1,3 ན་ཐ་ཡ — 4,5 སླང་པོར — 5,19 das Ende dieses Verses ist nicht bezeichnet — 6,3 འཕྲོས་ངོན — 19 སྤྲོས; meine Verbesserung སྤྲོ་ས stützt sich auf Sanang Setsen, Geschichte der Ostmongolen (mongolisch), herausgegeben und übersetzt von I. J. Schmidt, St. Petersburg 1829, p. 58,1 (59,2): negüri ('lieu où s'arrête un peuple nomade', Kowalewski, s. v.) 'Zugstrecke' — 7,2 ཚོ་རིགས — 5 ག་ཤིགས — 8,6—7 ཚོ་རིགས — 13 ཧ་བོལ; meine Verbesserung ཧོ་བོལ (s. 'Berichtigungen') stützt sich auf Sanang Setsen, p. 60,14: Chobol — 17 བའི་ཚེ — 9,2 གྲགས་པ་མ་ནམ — 3 འཁྲུངས་བོ oder པོ? undeutlich — 13 རྟེ་ཞིང — 10,3 ཉེམ — 11,4 གླིང་བ oder པ? undeutlich — 12,19 གྲུ — 13,2 གྱོར 3 པ་སྐྱོང — 5 ཀྱིས — 8 ཧ་ན — 14,5 ཁྲིག — 18,7 གྲུན — 9 སྐྲིག — 12 སྤྲོས — 19,1 མངའ་པའི — 20,12 ཚན — 23,2 ཞི undeutlich — 24,1 དྲུང་རིང་བོ — 2 ཕུ་པོ — 18 གཙུང — 25,5 ཤྲཱིན་དྲི — 19 མཛ — 26,5 རོལ་ཀྱི — 16 རིལ་ལ — 27,13 ད་ཡི — 14 པོ་ངས

— 30,2 བཙུན — 10 ཉར — 15 རོད་གྲིས་ཆ — 31,2 སྦྲང oder སྨྲང? undeutlich — 4 ཀླིབ་བའི; ob meine Coniectur richtig ist, ist zweifelhaft; vielleicht ist ཀླུབ eine der vielen im Tibetischen üblichen Zusammenziehungen zweier Wörter — 16 དགུ་ཡོ — 32,2 ཕོ oder པོ? undeutlich — 10 སླང — 33,2 སྦོ་བྲོ ist vielleicht nur infolge der grossen Aehnlichkeit der Schriftzeichen statt ཨོཾ་ཡོས verschrieben; vgl. Z. 12 — 15 སྒྲོལ་ཁོར — 16 དགུ — 34,7 ས sehr unsicher, vielleicht མ — 11 པས oder བས? undeutlich — 12 པོ་ཉ་པས — 15 མང་པའི — 35,14 སེང་གེ — 36,14 རི་བསྐྱུངས — 16 ཞལ་པ་སྐྱུར — 17 བཏྟར — 37,1 བརྩེན — 7 མི་སྣང — 17 བཀྲུད — བ་གདལ — 38,4 མཆོན་མོ — 7 འཚོངས — ཛི་ན — 39,2 སྣ oder སྣ? undeutlich — 5 ཨོ་ད་ཀན — 21 ཧོ་ཕོ — 40,5 གྲོ་ལྡན — 18 ཧ in ཧྲ fehlt — 41,11 ``ཧོ་མེན་གྲོ; meine Verbesserung stützt sich auf 41,4 — 21 ལ in ཀླང undeutlich — 42,1 གསུམ་པས་མ — 43,3 ན་བྱོར — 20 ཏུ་རི oder ཏུ་རི? undeutlich — 44,1 བཙུན — 10 ཆིལ — 16 སྟོང་ཀྱི — 45,3 པའི་རི — 46,4 བཙུན — 11 པོ་སེ — 47,3 གིག — བསྡད་དུ — 17 ཙ — 19 གཙུང་པོ oder པོ? undeutlich — 21 ནང་ཀྱལ་པའི — 48,3 བརྟེན — 19 མ་ཕྱོ་པ — 21 པ་ཙུ — 50,5 vor དེ་ལྟར fehlt der senkrechte Strich — 6 བདག; dahinter fehlt der senkrechte Strich — 10 སྦྱིངས — 51,8 དགའ་པོ — 14 གྱིས — 52,5 གྱལ — 53,2 རིལ་ལ

— 9-10 ལྷས་སྐྱོང — 14 ཡལ་ངེའི — འབྲག — 54,11 གར་མི oder ག་རི་མེ oder ག་རི་མི? undeutlich — 19 གཞིན — 55,9 in diesem Verse ist eine Silbe zu viel — 13 ཐོག་པར — 56,13 ད་བརྙོག — 58,4 སྣ་ཚོགས — 59,9 བརྩུད — སྤྲུལ་བའི — 60,13 ཚོ — 64,9 in diesem Verse sind zwei Silben zu viel — 65,10 འཚོང — 66,8 ད་ཡོངས — 20 འཕྲུག — ཀྱང་ལོས (?) — 67,15 དྲིན — 21 ཅེན་ནི — 68,7 གསུང་པ — 8 ཕྱི undeutlich — 17 གདུང་བོ — 69,10 ཕ in ཕོད undeutlich — 16 རྫིགས — 18 vielleicht པིཀྵ་པ? vergl. übrigens 71,10 — 70,10 གསེར་མ་མདོག — 17 པཧྲེ་ཏ — 71,6 རྩེད — 10 vielleicht བཀྵི་པ? vgl. übrigens 69,18 — 13 བསླས — 15 བཞི་བ — 16 མཚན་ནི — 21 མནམ་ལམ — 72,16 གསལ་པར — 73,2 རྫས — 12 in dieser Zeile fehlt eine Verssilbe — 75,5 པོ་དྲི་གས — 7 བརྫི — 12 འཆལ — 14 (དཀྱུ་)བར — ཐམས — 76,9 འཕྲད་པས — 11 ཏུ་འང oder ཏུའང? undeutlich — 78,4 ལྷན — 81,6 ད་སྨྲོན — 82,8: ཨུ — 83,20 ཀྱི་ས་ཡུལ — 21 སོག་ཡི་ག — 84,1 མཉེར་པའི — 85,19 ཤིང་ཕ་བྱིའི་ལོར: „im Holz-Mause-Jahr", = A. D. 1242, was als Karma Bakshi's Geburtsjahr ganz falsch ist, vgl. J. A. S. Beng. 1889, p. 51. — 86,1 སྤྲོམ — 11 བདན — 14 པཀྭའི — 15 དན — 88,19 མཚར་པའི — 90,12 དཔངས་མཐོ — 92,2 པོའ — 8 ཆན — 93,3 རེའི — 5 ཐོག — 94,17 སྤྲོབ — 95,2 གཟིམ་ས་ཁྲི — 4 ཏུ་བ — 97,11 དབྱུང — 98,15 བྱུང — 99,16

སྤྲིང — ཕྱུལ — 100,12 མཚར་པའི — 20 མངའ་པའི — 101,3 སྤྲིན — 15 འཛིན — 18 བསྒྲོ་པའི — 102,5 བསྒྲིལ — 103,7 རྫོད — 11 དེ་འདི — 104,15 རོ་མ — ད་(ཡིག) — 17 འདུག — 20 ལའི་རྗེས — 105,7 གྲུན — 106,15 རིང་རིར? undeutlich — 109,8 མཛོད — 13 བསྙན — 18 འཛུལ — 110,11 གྱི — 111,11 im 2. Verse ist eine Silbe zu wenig — 16 ད་ལག -- 112,5 འབྱུང — 8 der senkrechte Strich fehlt — 15 བྱས་པ — 113,2 ཚོན — 8 རིག་པས — 17 མདུནས — 20 སྔོང — 114,2 རིང — 5 པས་མ oder པསམ? undeutlich — 7 རྒའི — 10 རྣམས — 116,19 རྫོ་མ — 117,7 དམ་པར — 16 བསྙོར་པར — 118,3 འཁྲུལ་པ — 4 མདའ་བ — 19 ད་ཡི — ནམ — 20 གསོལ་པ — 119,2 བཀོད — 5 in diesem Verse ist eine Silbe zu viel. — 14 གྲུའོ — 122,16 སྤྲིན — 124,7 རིལ་ལས — 126,21 པ་ན — 128,20 དེང་ནི ཁྲོད — 21 འདི་ལམ་དང — 130,3 རྒྱང་དུ་དགོས — 6 འདའ — 9 དང་དུ — 12 བ་ཤེས — 20 དག་རྩལ — 131,14 ཙམ་སོད — 15 དུད་ཕྱུར — ཙ་སྲུཧྲི — 132,6 ལྷུ? — 13 ཚོས་གཏང — 133,18 སེ་ཆེན — 134,4 རྫོ་ཐམ་ཐའི — 9 ཕྱུས་པས — 135,1 མི — 9 ཛྷ — 13 སེག — 136,10 སྔོང — 15 གྱི — བཞིའི་པའི — 19 ཤེས — 137,14 པཏྲལ — 138,7 བསྒྲོང — 139,11 ཛྷ — 140,20 ཕ — 141,3 བྱམས — 15 རྒྱ་ཡོས, was in dem Zusammenhang jener Stelle falsch ist — 142,3 ཁྲོད — 5 ཤི་དར་ཚེ་ཐར་དའི — 20 ཕ — རྫོ་མ — 143,3 སགས — 7 ཡོར་བ — 13 མི — 17 རང་གནས — 18

མཧྲལ — 144,6 བྱང་དུ་བསྒོས — 12 ཏར — 19 བསྟན་དེ — 147,12 བསྒྲིགས — 18 གདང — 148,17 རིམ — 151,18 མཆོད — 20 མཕའ — 152,2 བཞོལ་པ — དག་བཞེས — 153,3 ཏོག་དམ — 9 དོར — 12 ཉུན oder ཞུན? undeutlich — 18 ཡང་ལ — 154,13 མགའ — 14 མང་པོ — 157,2 བས་ཡོད — ཀལ — 158,2 ལྷ་བ — 4 དེ་བོངས — 6 དཀང་འཛམ — 13 སྐྱེ — 18 གཙང་བའི — 159,2 ཐོར་ཁོ — 6 དགའ་ལྡན hinter ས gänzlich verderbt; aus Cos-kyi ñi-ma (ed. Sarat Chandra Dás, J. A. S. Beng., 1882, p. 65,7) ergänzt — གནས — 9 རིན་པ — 13 སྲུལ — 18 ཀྱི་ན་ཡོད — 160,4 འཚུལ — 161,1 སྤགས — 19 ཐ་བའི — 162,2 ཛེའི — 9 དོ་ཤོའི — 165,11 པཧི་ཏེའི — 166,7 སྨྲམ — 18 དག་གཅིག — 19 in diesem Verse fehlen 2 Silben — 168,17 ཏ — 20 འབྲེལ་བ — 169,6 འགྲིང་བའི — སློམས་པ་པ; die Wiederholung von པ ist aber wohl nur dadurch verursacht worden, dass in Schiefner's Copie hinter པ die Zeile abbricht. — 15 ཉེ — 170,11 གྱུར — 171,5 བྱུང་བདེ — 17 གྲུ — 20 བཀག་པས — 172,13 ལམ་པར་དུ — 173,3 འབུས — 9 འབྲུས — 12 statt ཆུ་བྱི steht མེ་སྤྲེལ „Feuer-Affen(-Jahr)“, was aber in den Zusammenhang (vgl. Z. 9. 12. 13–14 auf derselben Seite) durchaus nicht passt. — 16 དུ་མལ — 175,4 གྱུད oder གྲུད? undeutlich — 6 དབོན — 7 གུའི — 8 ཏོགས་གྱི — 21 ཛ — 176,8 ཀན — ཀྱུད

9 པདུན — ཇེ — 15 སྤེར་པ — ཇེ — 18 སྤྱི་རང — 21 སྤྲུལ — 177,5 ཆེར — 178,6 ཧོ་ཧེ — 16 ཇོགས — 20–21 གླེད་པར — 179,9 པའི་ཆེར — 13 དགོ — 16 ཇ — 19 འཁོར — 180,6 གྭ་བ — 19 ཆས undeutlich — 181,3 བ་དེ — 9 འཇོན — 20 ཇས — 183,3 དད — 4 སྤྱིན — 21 ལ་བ་ནག — 184,2 སྨན — 17 སྦར — 186,15 ཆེ་པ — 188,2 ཚངས་སོར — 18 དེ་ཁ་ར — 190,2 མཛད་ལ་ལས — 17 གིས་ཆའི — 191,9 པལ་བའི — གྱུ་བ — 192,3 གསལ་བོ — 7 གསེར་སྐྱན — 193,10 བཅོ — 194,2 གླིང — 7 ནས་ཀྱི་ས — 9 der senkrechte Strich hinter བཞད་པ fehlt — 195,1 རོགས — 20 བཟེངས — 197,14 ཆེན་པ — 17 བྲིའི་སོ — 19 འབྲུམ་མཐར — 198,9 ཀྭའི — 200,3 ཀྱེ — 4 ཆོས་འདི — 5 ལོད — 13 བོད — 14 འཕང་རྟོལ — 17 ཐུགས་དད oder ཐུགས་དང? undeutlich — 202,3 རབ — 203,4 ཞུ་པ — 7 མཇོད — 8 སྦྱིན — 10 གཞང་པ — 12 ཚོ་ལོ — 18 སྨུར oder རྒྱུར? undeutlich — 204,16 སྤྲུལ — 205,1 གཅོ་བོས — 5–6 in diesem Verse ist eine Silbe zu viel — 7 རྒྱེན oder གྱེན? — 9 དེ་ལྟའི — 11 སྐྱེ་གུ — 21 ཇོགས — 206,3 ཞལ་སྤྲ — སྤྲུལ — 207,12 དགལ oder ད་གལ? undeutlich — 16 སྤེང — 208,8 སྟ — 209,9 ཇ — 12 པག — 21 ཁྲི — 210,4 hinter འཁོར fälschlich ein senkrechter Strich — 13 ཁྲུད — 14 ཇེ — 21 སྤྲེའི — 211,5 མཚ — 14 སྤགས — 212,5 རམ — 7 དེས་ཡོས — 10 བོད oder བོ་ད? undeutlich — 213,15 ཆེ — བཅད — 214,6 ཧོ oder རོ? undeut-

lich — 14 སྦྲིང — 20 དམ་ར — 21 སྣུལ — 215,14 བྲི་ན — 16 ངེད — 20 དང་ཟབ oder དད་ཟབ? undeutlich — 216,6 རྡོར — 8 དོས་ཀྱང — 10 ཆེ oder ཚེ? undeutlich — 16 རྡོར — 217,2 བསྐྱོང — 9 དེད — 14 དེད — 19 གཞོད་དུན — 218,14 འབྲུལ་པ — 15 སྦྱལ — 219,6 བསྙོད — 221,18 ཁོད — 222,7 ཚོས — 15 བཀྲལ་པར oder བར? undeutlich — 225,5 འཛིག — ཀི་ས — 226,11 འདམ — 227,8 ངོ་བོ — 11 ཛ — 228,20 འཁྲུངས — 229,6 དག་དངང — 17 སྟོང — 19 བཞུང — 230,3 གསན་བས — 231,5 གཞུགས — 12 དུས་ལས — 20 སྦྱ་དང — 232,7 ལས་ཅན — 9 hinter དེ fehlt der senkrechte Strich — 12 ལས་ཅན — 233,9 མཇད — 14 གྲར — 234,5 ཉམ oder ཉལ? undeutlich — 17 སྐོར་ཀྱི — 235,1 གསར — 12 སྣར — 237,3 དུ — 4 དུས་མཐོས — 238,4 ལྷང་ངག — 21 ནསྨ — 240,18 ལྷ་ཚད — 242,10 བཙང་པ oder བ? undeutlich — 20 ཡོང — བསད་དུང — 243,2 in ནལ ist ན undeutlich — 5 ཉི་མཐང — 19 མའ — 245,1 ཛེ — 7 དྲོང — ས་པལྟ oder ས་བལྟ? undeutlich — 246,6 སྦྱལ — 13 དང་གུས — 15 གདན — 247,2 in diesem Verse ist eine Silbe zu viel — 4 དད oder དང? undeutlich — 6 ཚོས་གྲིས — 8 ཀྱི — 9 ལྷར — 16 ཚིག — 250,2 ང་རིང — 15 དྲི་དང — 17 གུབ་པོ — 251,5 ལགས — 17 རྒྱལ་པའི — 21 བྱུང་པ — 252,4 གོ་བསྐྱེད — 17 རམ་རིམ — 253,5 དབྱུངས — 18 ཆུང་དུ — 19 རྗེས་བཞད — 254,9 གཞལ་དམ་མཆིས — 14 རྒྱུས་ཀྱི — 15 ད in དབྱར

ganz verderbt — 255,2 དཔོ — 15 ཁྲིར — 17 མཆོའི || — 257,4 སྐྱབ — 17 རྒྱལ་པའི — 258,14 hinter བཅུ ein senkrechter Strich — 259,1 འཆོབ — 3 དད — 12 ཕྱུར oder ཕྱར? undeutlich — 260,2 ཚུ་རིས — 20 ད་ཉི — 261,6 བལྡར — 9 ཡོང — 9–10 བསོགས — 262,21 གསུང་པ — 263,1 པ་བྲང — 7 རླབས་ཀྱི — 15 ཁད — 20 ད་ཆོས — 264,4 ཁད — 15 བདེ་བདེ, wohl nur infolge eines Versehens Schiefner's, in dessen Copie die Seite nach dem ersten བདེ abbricht. — 20 ཀྱ — 265,5 der Schluss dieses Verses ist nicht bezeichnet. — 12 ཚོགས, cf. 266,5 — 17 ཁྲིན — 21 སླུ oder སྐྱུ? undeutlich — 266,7 སྣང — 15 སྤྲུལ — ཟང — 267,8 ཐམས — 267,12. 268,5. 7. 13. 15. 17. 269,8. 12. 14. 16. 270,2. 6. 14. 16. 18. 271,4. 6. 8. 10. 12. 14. 16. 18. 272,2. 4. 6. 8. 10. 273,2. 4. 8. 12. 14. 16. 18. 274,2. 12. 16. 275,2. 4. 6. 8. die beiden letzten Silben sind in eine zusammengezogen. — 267,13 སྣག — ཇེ — 17 དགོད — 19 ཟ་ཟ, wohl nur durch das Abbrechen der Zeile nach dem ersten ཟ in Schiefner's Copie veranlasst. — 268,8 ཀྲོལ — 269,4 དགེའི — 5 སྨྲོར ganz verderbt — 7 ཁོང — 15 སློལ undeutlich — 18 རེན — 270,11 གུང — 271,4 in dem ersten Verse fehlt eine Silbe — 5 རེས་པའི — 272,16 ངས — 274,18 ཉས — 276,9 དང་པའི — འབྲས — 19 སྒྲུབ་བའི — 21 འབྱུང — 277,6 པར — 8 དབྱིན — 14 der

Schluss des ersten Verses ist nicht bezeichnet — 278,6 ད་ཡི — 279,14 སྤྱང — 280,14 གཡེང་བའི — 19 ངང་གུས — 281,1 ཉམ་པར — 14 ཆར — 20 ང in རིང sehr undeutlich — 282,7 མཛད — 9 ངས་སོ — 13 སྦྱར — 14 སྦྱོར — ངའི་བསྒྱུར. was metri causa unzulässig ist — 283,9 ཚབ — 284,5 སྦྱིར — 16 བ in དབྱངས undeutlich — 285,2 སྨ་རྡྲི — 11 རེ་བསྐོང — 286,3 ད —

Berichtigungen.

pag.	8	Z.	13:	statt	ཏ་ཐོལ་ཏྭ	lies	ཏོ་ཐོལ་ཏ་ཏ
„	9	„	3:	„	འཁྲུངས་སོ	„	འཁྲུངས་པ
„	25	„	14:	„	ཕབ་པ	„	ཕབ་བ
„	41	„	11:	„	?	„	?
„	52	„	9:	„	དེས	„	དེ་ས
„	54	„	18:	„	ཅན	„	ཅད
„	55	„	7:	„	སེད	„	མེད
„	55	„	9:	„	ཀྲུ	„	ཀྲ
„	55	„	13:	„	པར	„	མར
„	61	Seitenzahl		„	༧༡	„	༦༡

pag. 94 Z. 5: statt པོའི lies པའི
„ 113 „ 14: „ སྦྱོངས „ སྦྱོངས
„ 120 „ 3: „ གནས „ གནས་གནས
„ 124 „ 13: „ སྐལ་བ „ སྐལ་པ
„ 145 „ 1: „ བདབ་པས „ བདབ་བས
„ 177 „ 16: „ སྦྱངས „ སྦྱངས
„ 178 „ 10: „ ~˙ „ ~
„ 189 „ 14: „ ཡས „ ཀླས

„ 67 „ 14
„ 80 „ 14
„ 182 „ 7
„ 194 16—17
„ 219 „ 5 } „ སྦྱོལ་བར „ སྦྱོལ་པར resp. བའི resp. པའི

Druck von Gebr. Unger in Berlin, Schönebergerstr. 17a.

༄། །ཧོར་ཆོས་བྱུང་།

Geschichte

des

Buddhismus in der Mongolei.

Geschichte
des
Buddhismus in der Mongolei.

Mit einer Einleitung:

Politische Geschichte der Mongolen.

Aus dem Tibetischen
des
₀Jigs-med nam-mk'a

herausgegeben, übersetzt und erläutert
von

Dr. Georg Huth,
Privatdocent an der Universität zu Berlin.

Zweiter Teil:

Nachträge zum ersten Teil. Übersetzung.

STRASSBURG.
KARL J. TRÜBNER.
1896.

Dem Andenken

meines geliebten Vaters.

Vorrede.

Als ich im Sommer 1892 den tibetischen Text des vorliegenden Werkes veröffentlichte, glaubte ich in der Vorrede das baldige Erscheinen der Übersetzung in Aussicht stellen zu dürfen. Diese Erwartung hat sich jedoch erst jetzt erfüllen lassen, da sich einerseits eine nochmalige Durcharbeitung des Inhalts und eingehende Voruntersuchungen über einzelne Punkte als notwendig erwiesen, andererseits eine Anzahl anderer Arbeiten, deren sofortige Inangriffnahme und Veröffentlichung mir wichtig erschien, mich lange Zeit in Anspruch nahm. Indess sind auch diese der vorliegenden Publikation in hohem Masse zu statten gekommen, nicht nur indirekt durch die Bereicherung und Vertiefung meiner zu ihrer Bearbeitung erforderlichen sprachlichen und realen Kenntnisse, sondern vor allem dadurch, dass sie, auf Grund einer Fülle inhaltlicher Beziehungen zu diesem Werke, die Reichhaltigkeit, Gründlichkeit und historische Glaubwürdigkeit seiner Angaben auf dem Gebiete der Religions-, Litteratur- und politischen Geschichte der Mongolen und Tibeter in überraschendster Weise dargethan und sogar gezeigt haben, wie dieselben für so manche Frage überhaupt erst die Entscheidung bringen, so manchem Vorgang erst die richtige Beleuchtung geben und oft andere Quellen wesentlich ergänzen,

ja selbst zum Nachweise und zur Berichtigung grober Entstellungen und Fälschungen, die sich in diesen finden, dienen. Es ist hier nicht der Ort, die in jenen Arbeiten enthaltenen, zum Teil sehr umfangreichen Momente zum Beweise für alles das noch einmal zusammenzustellen; ich muss mich daher mit einem Hinweis auf diese Schriften und die speziell für das Gesagte in Betracht kommenden Stellen derselben begnügen:

Die Inschriften von Tsaghan Baišiṅ. Tibetisch-mongolischer Text. Mit einer Übersetzung, sowie sprachlichen und historischen Erläuterungen herausgegeben. Leipzig 1894. — speziell pp. 24—28: Anm. 8. 12. 14. 27. 28. 31. 33; pp. 48—51: Anm. 4. 9. 12. 14. 18; pp. 55—61; vgl. hierzu ferner meinen auf dem X. Internationalen Orientalisten-Congress zu Genf im September 1894 gehaltenen Vortrag: Sur les inscriptions en langue tibétaine et mongole de Tsaghan Baišiṅ, et sur le rapport de ces monuments avec „l'Histoire du Bouddhisme en Mongolie“, composée en tibétain par ₒJigs-med nam-mk'a, dessen Veröffentlichung in den Verhandlungen des Congresses gegenwärtig vorbereitet wird.

Note préliminaire sur l'inscription de Kiu-yong koan. (Suite.) Quatrième partie: Les inscriptions mongoles: Journal Asiatique, 1895 (mars-avril), pp. 351 bis 360. — speziell pp. 357—360: note 5. 9. 11. 19.

Verzeichnis der im tibetischen Tanjur, Abteilung mDo (Sûtra), Band 117—124, enthaltenen Werke: Sitzungsberichte der Kgl. Akademie der Wissenschaften zu Berlin, 1895, pp. 267—286. — speziell p. 272.

Nachträgliche Ergebnisse bezüglich der chronologischen Ansetzung der Werke im tibetischen Tanjur, mDo, 117—124: ZDMG., Bd. 49 (1895), pp. 279—284. — speziell p. 279.

Einen weiteren Beweis für den hohen geschichtlichen Wert gewisser Partieen des Werkes wird eine andere von mir demnächst zu veröffentlichende Schrift liefern.

So bestätigen alle diese Arbeiten durch die erfolgreiche Verwertung der Angaben des vorliegenden Werkes für anderweitige Forschungen die hohe wissenschaftliche Bedeutung desselben, die ich ihm schon zuvor wegen der reichen und vielfältigen Ausbeute seines Inhalts rein an sich zugesprochen hatte (s. meine Vorrede zur Ausgabe des Textes und meinen Vortrag „Hor c'os byuṅ: Geschichte des Buddhismus in der Mongolei, in tibetischer Sprache“, in den Transactions of the Ninth International Congress of Orientalists, London 1893, vol. II, p. 636—641). —

Um das Erscheinen der Übersetzung nicht noch länger hinauszuschieben, habe ich mich, unterstützt durch das freundliche und dankenswerte Entgegenkommen meines Herrn Verlegers, entschlossen, die Anmerkungen erklärenden und historisch-kritischen Inhalts, auf welche ich bereits in den Fussnoten zur Übersetzung mehrfach Bezug genommen habe, sowie die Indices sämtlicher in der Übersetzung vorkommenden sanskritischen, tibetischen, chinesischen, mongolischen und sonstigen Eigennamen und Termini in einem besonderen 3. Teil zu veröffentlichen. Auch die textkritische Vergleichung meiner Ausgabe mit dem „gedruckten Exem-

plar“ und der „von diesem etwas abweichenden Abschrift der Originalhandschrift des Verfassers“, die sich (wie ich zur Vorrede zum 1. Teil, p. VII, nachzutragen habe) laut Mitteilung Wassiljews in den M. A. I, 363, 3—5 in der ehemals Kasan’schen, später mit der Petersburger Universitätsbibliothek vereinigten Bibliothek befinden, sowie mit den von Schiefner angefertigten und aus seinem Nachlass mir von Herrn Professor Grube freundlichst zur Benutzung überlassenen Abschriften von vier kleinen Prosapartieen (= pp. 18, 15—19, 19; 64, 13—66, 6; 83, 11 bis 84, 6 und 103, 17—105, 10 meiner Ausgabe) und einer grösseren Anzahl in den Text eingestreuter Strophen (s. unten p. XXIX ff.) behalte ich mir aus dem bezeichneten Grunde für den 3. Teil vor.

In Wehmut gedenke ich beim Abschluss dieses Teiles zweier Männer, die dem vorliegenden Werke ein unerschöpfliches Interesse entgegenbrachten, und die ein seltsam tragisches Geschick wenige Tage nach einander dahinraffte: Professor Georg von der Gabelentz, dem ich in herzlicher Dankbarkeit für die eifrige Bethätigung seiner warmen Anteilnahme den ersten Band widmen durfte, und mein unvergesslicher Vater, der noch auf seinem Krankenlager, von dem er sich nicht mehr erheben sollte, seiner Sorge um die Vollendung des Werkes tief rührenden Ausdruck gab.

Januar 1896. **Georg Huth.**

Inhalts-Übersicht.

Zweiter Teil.

Geschichte des Buddhismus in der Mongolei.

Erster Abschnitt.

Geschichte des Buddhismus in der Mongolei im allgemeinen.

Einleitung.

I. Dogmatisches.

1. Der Buddha.

2. Der Dharma.

II. Geschichtliches.

Hauptstück:

1) Die kursiven Zahlen hinter den Namen der Fürsten bezeichnen die Regierungszeit derselben.

Zweiter Abschnitt.

Ausführliche Geschichte des durch bTson-k'a-pa reformierten Buddhismus (dGe-lugs-pa-Lehre).

Anhang: Erörterungen über Einzelheiten der Religion.

Erklärung der Abkürzungen und Verzeichnis der abgekürzt citierten Werke.

(Diejenigen Schriften, bei denen hier über die Art der Anführung nichts bemerkt ist, sind nach Seiten und Zeilen citiert.)

A. G. = Annales du Musée Guimet. Paris.

Bendall = Catalogue of the Buddhist Sanskrit MSS. in the University Library, Cambridge. By C. Bendall. Cambridge 1883.

Böhtlingk = Sanskrit-Wörterbuch in kürzerer Fassung, bearbeitet von Otto Böhtlingk. 7 Teile. St. Petersburg 1879—1889.

Böhtlingk, Nachtr. = Die Nachträge zu dem vorstehend genannten Wörterbuch. St. Petersburg 1879—1889.

Bull. = Schiefner, „Über die logischen und grammatischen Werke im Tanjur", in: Bulletin de la classe historico-philologique de l'Académie Impériale des Sciences de St. Pétersbourg, Bd. IV (1848), pp. 284—302.

Burnouf, Introd. = Introduction à l'histoire du Bouddhisme indien, par E. Burnouf. 2ième édit. Paris 1876.

Çâkyamuni = Schiefner, „eine tibetische Lebensbeschreibung Çâkyamuni's", in: Mémoires des savants étrangers, St. Petersburg 1849, t. VI pp. 231—333.

C. & E. = Catalogue of Buddhist Sanskrit MSS. in the possession of the R. A. S. (Hodgson Coll.), by E. B. Cowell and J. Eggeling. Hertford s. a. [auch im J. R. A. S., VIII (N. S.) (1876)].

Childers = Pali Dictionary, by R. Childers. London 1875.

chin. = chinesisch.

Dharmas. = The Dharmasaṃgraha. An ancient collection of Buddhist technical terms, prepared by Kenjiu Kasa-

wara, ed. by Max Müller and H. Wenzel. (Anecdota Oxoniensia, Arian series, vol. I, part V.) Oxford 1885. Nach Kapiteln und Nummern citiert.

Eitel = A Chinese Dictionary in the Cantonese Dialect, by E. J. Eitel. London & Hongkong 1877.

Eitel, Handb. = Handbook of Chinese Buddhism, by E. J. Eitel. 2nd ed. London 1888.

Foucaux = Grammaire de la langue tibétaine, par Ph. Éd. Foucaux. Paris 1858.

Glr. = rGyal-rabs γsal-bai me-loṅ, „der die Königsgeschichte klar aufzeigende Spiegel“, Geschichte Tibets in tibetischer Sprache. Mir liegt eine von Dr. Wenzel angefertigte und mir zur Benutzung überlassene Abschrift eines aus Jäschke's Besitz in den des British Museum übergegangenen und dort unter no. 11 der tibetischen Drucke aufbewahrten Holzdruckes vor. — Nach Folios und Zeilen des letzteren citiert.

Hunter = Catalogue of Sanskrit MSS., collected in Nepal by B. H. Hodgson. Compiled by W. W. Hunter. London 1881.

Jäschke = A Tibetan-English Dictionary, by H. A. Jäschke. London 1881.

Jäschke, Gr. = Tibetan Grammar, by H. A. Jäschke. Second ed., prepared by Dr. H. Wenzel. London 1883.

J. A. S. Beng. = Journal of the Asiatic Society of Bengal.

Kanjur-Index = Der Index des Kanjur. Herausgeg. von der Kaiserl. Akademie der Wissenschaften und bevorwortet von I. J. Schmidt. St. Petersburg 1845.

Kern = Der Buddhismus und seine Geschichte in Indien, von H. Kern; übersetzt von H. Jacobi. 2 Bde. Leipzig 1882—84.

Köppen, II = Die Religion des Buddha von K. E. Köppen. Bd. II: Die lamaische Hierarchie und Kirche. Berlin 1859.

Kowal. = Dictionnaire mongol-russe-français, par J. É. Kowalewski. (3 Bde.) Kasan 1844—49.

M. = Mahâvyutpatti (buddhistisch-terminologisches Wörterbuch in vier Sprachen): Sanskrit-Text, herausgegeben von Minayeff in seinem „Buddhismus: Untersuchungen und

Materialien“ (russisch). Bd. I, Heft 2. St. Petersburg 1887. — Nach Kapiteln und Nummern citiert.

M'. = Dasselbe: Sanskrittext, aus der von Minayeff l. c. (s. unter M.), Vorrede, p. V, no. 3 als M. bezeichneten Petersburger Handschrift zusammen mit M. Tib. (s. unten) von Schiefner abgeschrieben und aus seinem Nachlass von Herrn Professor Grube mir zur Benutzung freundlichst überlassen. — Nach Kapiteln und Nummern citiert.

M. A. = Mélanges Asiatiques, tirés du Bulletin historico-philologique de l'Académie Impériale des Sciences de St. Pétersbourg.

mong. = mongolisch.

Ms. = Die meiner Ausgabe dieses Werkes zu Grunde liegende Schiefner'sche Abschrift des im Asiatischen Museum zu St. Petersburg befindlichen Holzdruckes (s. Vorrede zum 1. Teil, p. VII).

M. Tib. = Mahâvyutpatti: Tibetischer Text. Näheres s. oben unter M'. — Nach Kapiteln und Nummern citiert.

n. = Fussnote.

Pantheon = Das Pantheon des Tschangtscha Hutuktu. Ein Beitrag zur Iconographie des Lamaismus, von E. Pander, herausgeg. und mit Inhaltsverzeichnissen versehen von A. Grünwedel. (Aus den Veröffentlichungen des Kgl. Museums für Völkerkunde.) Berlin 1890. — Nach Nummern citiert.

R. = Tibetische chronologische Tafel von 1026—1745 A. D., von Sum-pa mk'an-po. Von Śarat Chandra Dás im J. A. S. Beng., 1889, p. 40—84 (vgl. p. 39) ins Englische übersetzt.

R. Mitra = The Sanskrit Buddhist Literature of Nepal, by Rájendralála Mitra. Calcutta 1882.

Rockhill = Tibet. A Geographical, Ethnological, and Historical Sketch, derived from Chinese sources. By W. W. Rockhill, im Journal of the Royal Asiatic Society of Great Britain and Ireland, 1891.

Schlagintweit = Le Bouddhisme au Tibet, par E. Schlagintweit, traduit par Milloué (Annales du Musée Guimet, tome IIIième). Paris 1881.

skr. = sanskrit.

S. S. = Geschichte der Ostmongolen und ihres Fürstenhauses, verfasst von Sanang Setsen. Aus dem Mongolischen

übersetzt und mit dem Originaltext herausgeg. von I. J. Schmidt. St. Petersburg 1829.

Târ. = Târanâthae de doctrinae buddhicae in India propagatione narratio. Contextum tibeticum edidit A. Schiefner. Petropoli 1868.

Târ. Ueb. = Târanâtha's Geschichte des Buddhismus in Indien, aus dem Tibetischen übersetzt von A. Schiefner. St. Petersburg 1869.

tib. = tibetisch.

Tj.-Verz. = Verzeichnis der im tibetischen Tanjur, Abteilung mDo (Sûtra), Bd. 117—124 enthaltenen Werke, von G. Huth, in den Sitzungsberichten der Kgl. Akademie der Wissenschaften zu Berlin, 1895, pp. 267—286.

Trigl. = Buddhistische Triglotte, d. h. Sanskrit-tibetisch-mongolisches Wörterverzeichnis, herausgeg. von A. Schiefner. St. Petersburg 1859. — Nach Kapiteln und Nummern citiert.

Ueberschr. = Ueberschrift.

Verz. = Verzeichnis der tibetischen Handschriften und Holzdrucke im Asiatischen Museum der Kaiserl. Akademie der Wissenschaften, von I. J. Schmidt und O. Böhtlingk. St. Petersburg s. a.

Wassiljew = Der Buddhismus. Seine Dogmen, Geschichte und Litteratur. Von W. Wassiljew. Aus dem Russischen übersetzt. St. Petersburg 1860.

ZDMG. = Zeitschrift der Deutschen Morgenländischen Gesellschaft.

Nachträge zum ersten Teil.

A. Berichtigungen der Textausgabe.

Die grossen Ziffern bezeichnen die Seiten, die kleinen die Zeilen.

7, 12: statt མཐིང lies མཐོང

8, 13: die Berichtigung auf p. 295, 9 kommt in Fortfall.

9, 7: ཞཻའི oder ཁི་འི, unsicher.

9, 13: statt ཅེ lies ཇེ

10, 2: „ དི „ དེ

15, 6: „ ན་ྲའི „ ནྲའི

15, 20: „ ཧེ „ ཧྲེ

17, 1: „ ཀླམ་ནམ „ ཀླམ་ནས

23, 2: „ ཞི་འདན „ ཁི་འདན; die kritische Anm. auf p. 287, 16: „23, 2 ཞི undeutlich“ kommt in Fortfall.

24, 8: statt འགུའི lies དགུའི

29, 3: „ སྤྲེའུའི „ སྤྲེའུའི

32, 21: statt བཅུན lies བཙུན

33, 5: „ གུང „ ཐུང

34, 7: „ ས „ ངན

41, 4: ཚེད oder ཚེང, unsicher.

41, 4: statt དམ་ཀ lies ད་མ་ཀ

41, 10: „ འིང „ ཅིང

41, 11: ? oder ?, unsicher.

44, 9: lies སྤྲ་ཤོག་སྤུ

44, 16: statt སྟོང་གྱི lies སྟོད་ཀྱི; vgl. die kritischen Anm.

46, 11: statt པོའི lies པོས

46, 12: „ ཡད „ ཡང

48, 17: „ དོ། „ དོ།།

48, 21: „ སྟེ།། „ སྟེ།

53, 9—10: statt ལྷ་ས་སྐྱོང lies

ཀླུས་སྐྱོང, vgl. die kritischen Anm. und p. 183, 19.

55, 7: statt སེད lies མེད

57, 20: „ སྐ „ སྐུ

61, 20: „ ནོ „ ནོ།

63, 20: „ སེད „ མེད

65, 10: „ འཚོར „ འཚོང་།

69, 10: „ ཟོད „ ཡོད

87, 3: „ དགར „ དགའ

90, 12: Die von mir ursprünglich verworfene Textlesart དཔངས (s. die kritischen Anm.) muss statt der von mir konjicierten Lesart དབང་སཾ eingesetzt werden.

92, 1–6: Es sind je 3 Zeilen (je 6 Verse) zusammenzufassen.

99, 16: statt གནས lies གནམ

105, 8: „ བལྡན „ བསྡན

106, 15: „ དིར „ དིང

114, 2: „ རེང „ རེད

114, 6: „ „ „ „

117, 7: „ བལྡན „ བསྡན

118, 4: statt རེང lies རེད

127, 2: „ ཇེ „ ཇི

136, 21: „ ཛ „ ཇ

152, 19: „ མཚོན་བས lies མཚོན་པས

154, 9—10: der 2. und 3. Vers sind zusammenzufassen (s. die Text-Emendationen).

159, 7: statt ཁྲུམས lies ཁུམས

170, 6: „ བཇང „ བཟང

172, 14: „ ཇེའི „ ཇེ

186, 15: „ ཚང་མར „ ཚོང་མར

187, 10: „ བམས „ བསམ

210, 8: „ དབལ „ དཔལ

216, 10: „ ཆོ „ ཆེ

216, 12: „ སངས „ ཡངས

237, 18: ཆོས ist einmal zu streichen.

247, 15: statt འབེལ lies འཕེལ

266, 19: „ ༎ „ །

269, 13: „ མཇེ „ མཇེའ

277, 21: „ སོན „ སྨན

287, 18: hinter ངས füge ein: 21 ཚོང

289, 14: statt པས lies བས

289, 17—19: Diese Zeilen müssen folgendermassen abgeändert werden: „Im Ms. steht ཤིང་ཕོ་བྱའི་ལོར; ཤིང་མོ་བྱའི་ལོར, 'im (weiblichen) Holz-Vogel-Jahr', = A. D. 1224, würde ganz falsch sein, da nach J. A. S. Beng. 1889, p. 51 Karma Bakši A. D. 1203 geboren wurde; deshalb habe ich ཤིང་ཕོ་བྱིའི་ལོར, 'im (männlichen) Holz-Mause-Jahr', = A. D. 1203, konjiciert."

293, 22: vor ད ist einzufügen: སྤྲལ

B. Text-Emendationen.

7, 1: statt མཚོད lies མཆོད

8, 21: „ ལུད „ ལུང

8, 21: „ པ་གཏལ „ བགཏལ

9, 3: „ ད „ དེ

10, 5: „ སྦྲུ „ སྤྲུ

22, 11: „ བསླལ „ བསྐལ

23, 15: „ པ་བས „ བབས

24, 17: „ གྲོ་གས „ གྲོག་ས

31, 4: „ ཐུབ (ལྷུབ) lies ལྷུབ vgl. die kritischen Anm.

31, 8: statt ལ lies ཁ

33, 2: „ སྒོ་བྲོ „ ཨོ་ལོ། vgl. die kritischen Anm.

35, 10: statt ཐུག lies ཐུབ

35, 16: „ དང „ རང

36, 2: „ བསྟན་པའི „ བསྟན་པ

36, 18: „ ཙན „ ཅན

37, 16: „ ཆོ „ ཚོ

37, 21: „ ཀ་དུ „ ཀཏུ

38, 7: „ འཆོངས „ འཚོངས (aus འཆོངས konjiciert).

40, 7: statt བགྲེས lies བགྲོས

44, 11: „ གོས „ གོ་ས

45, 15: „ གུར „ གུང

48, 18: „ ལམ „ ལ་མ

50, 3: statt ཅེད lies བྱེད

53, 4: „ དབུའི „ དགུའི

55, 16: „ ཇུལ „ རྡུལ

61, 6: „ ནུབ „ ནུས

68, 18: „ ཁོར „ ཁོང

73, 2: „ རྗེས „ རྗེ་ས

73, 12: „ ཚོག „ ཚོ་ག

damit 9 Silben heraus-kommen.

79, 13: statt ཀྱིས lies ཀྱི་ས

94, 3: „ འཕྲལ་སྣང „ འཕྲུལ་སྣང

99, 16: „ ཏས „ དས

105, 19: „ ལ་མ་བྱི „ ལམ་བྱི (J.A.S.Beng. 1882, p. 61, 15: ལམ་བྱི).

106, 18: statt ཡོད lies ཡོང

114, 12: „ ཚོས „ ཆོས

117, 20: „ སྐུར་བ „ སྐུ་རབ

118, 17: „ མགན་པ „ དགོན་པ

125, 20: „ སྨྲ „ སྨྲུ

130, 18: „ བྱི „ བྱ

130, 19: „ གསང་ཕྱུ „ གསར་བྱུ? vgl. unten p. 206, 18 und n. 9.

131, 2: statt རྗེ་གདན l. རྗེས་གདང

132, 17: „ ས་གས „ ས་གའི

136, 15: „ གྲུ་བ „ གྲུབ

138, 14: „ མཆེད „ མཆོད

141, 3: „ བྱབས „ དུ་མས: im Ms. steht བྱམས (vgl. die kritischen Anm.); meine neue Konjektur stützt sich auf die Analogie des parallel stehenden Instrumentalis འགྲོ་ནམས་ཀྱིས auf Z. 4.

144, 1: statt ཞབས lies ཞུགས

144, 6: „ བྱད lies བྱང, wie im Ms. richtig steht (s. die kritischen Anm.).

152, 16: statt སྤུང lies སྤུད

153, 5: „ སྤུར „ སྤུང

153, 6: „ སྨྱུ „ སྨྱུ

154, 9. 10 „ བརྒྱ་བ „ བརྒྱབ; es handelt sich demnach um einen 7 silbigen und zwei 6 silbige Verse.

154, 12: ས ist zu streichen.

168, 4: statt བོད lies བོང

168, 19: „ རྡུ „ རྫུ

172, 16: statt ཡར lies ཡང

178, 4: „ ཚུང „ ཚང

188, 2: „ ཚང་སོར ། . ཚང་སོ་སོར; im Ms.: ཚངས་སོར (s. die kritischen Anm.).

191, 6: statt དུ་བ lies ངུ་བ

197, 17: „ གྲེས „ ཀྲུས

204, 3: „ ཉེམས „ སྙེམས

221, 2: „ སྟོད „ སྟོང

223, 13: „ དཀའ „ དགའ

235, 5: „ ད „ ང

236, 15: „ བ་གྲིས „ བགྲིས

239, 12: „ གྲུ་པའི „ གྲུབ་པའི

242, 10: hinter ཞལ་སྔ་ནས ist ལ oder ལས einzuschieben.

242, 14: statt ནས lies རྣས

243, 10: „ བསྐུངས „ བསྐྱུངས

247, 4: „ དད lies ངང, vgl. auch die kritischen Anm.

247, 19: statt རྗེ་གདང lies རྗེས་གདང

249, 18: „ ཡར lies ཡང

252, 11: „ རྫུང „ རྫུར

254, 6: „ ཁྲོ་བའི „ ཁྲོ་བོའི

255, 17: „ པའང „ པའམ

256, 8: „ དམ „ ད་མ

258, 3: „ ཚད „ ཚར

259, 21: „ ཤོཾ་ཤིཀྵ „ གོཾ་ཤིཀྵ

263, 10: „ གོམས „ གོམ་ས

263, 10: གི ist zu streichen.

265, 21: statt སྨུ (im Ms. undeutlich, s. die kritischen Anm.) lies སྨྱུ

266, 10: statt འབེལ lies འབྲེལ

266, 20: „ མིང་དག „ མིང་དང

270, 5: „ བསྐལ „ བསྐྱལ

277, 12: „ ཀྲིས „ གྲིས

C. Bemerkungen über die eingestreuten Strophen.

1. Die Quellen.

Bei vielen in den Text eingestreuten Strophen ist nur der Verfasser (Sa-skya Paṇḍita oder Nâgârjuna) angegeben, jedoch ist es mir möglich gewesen, bei den meisten von ihnen die Quellen genau festzustellen; es sind dies:

S. = Sa-skya Paṇḍita's Subhâshitaratnanidhi (Legs-par bśad-pa rin-po-c̓ei γter): 454 Strophen, von denen 234 von Csoma de Körös im J. A. S. Beng., Bd. 24 (1855) p. 141 ff. und Bd. 25 (1856) p. 257 ff. mit einer englischen Übersetzung herausgegeben wurden (Cs.). (Eine Auswahl von 134 Strophen hieraus mit französischer Übertragung ist Foucaux' 'Le trésor des belles paroles', Paris 1858.) Ausserdem liegen mir aus dem Nachlasse Schiefners seine Abschriften einer Petersburger Handschrift (S_p.) und einer Handschrift des India Office in London (S_I.) vor.

P. = Prajñâçatakanâmaprakaraṇam (Ŝes-rab brgya-pa żes bya-bai rab-tu byed-pa), dem Nâgârjuna zugeschrieben: im Tanjur, Abteilung mDo (Sûtra), Bd. 123: fol. 161a—165a der Ausgabe von Potala = fol. 140b—145a der Ausgabe von Peking; von letzterer, die sich im Asiatischen Museum zu St. Petersburg befindet, liegt mir eine Abschrift Schiefners aus seinem Nachlass vor. — Vgl. Bull. 301, Tj.-Verz. 274.

N. = Nîtiçâstraprajñâdaṇḍa (Lugs-kyi bstan-bcos śes-rab sdoṅ-bu), dem Nâgârjuna zuge-

schrieben: im Tanjur, mDo, Bd. 123, fol. 165a bis 176a (Potala) = fol. 145a—156b (Peking); von letzterer Ausgabe liegt mir eine Abschrift Schiefners aus seinem Nachlass vor. — Vgl. Bull. 301, Tj.-Verz. 274.

Von einem grossen Teil der aus diesen Werken entlehnten und hier vorliegenden Strophen befindet sich eine besondere Zusammenstellung (Z.) Schiefners in seinem Nachlass.

Einige Strophen von S., P. und N. hat Schiefner auch in seinen Anmerkungen zu Böhtlingks „Indischen Sprüchen", 3 Bde., 2. Aufl., St. Petersburg 1870—73, herausgegeben und übersetzt.

Übersicht über die hier vorliegenden Strophen aus diesen Quellen.

Die Strophen des vorliegenden Werkes sind nach dessen Seiten und Zeilen, die von S. nach Kapiteln und Strophennummern, die von P. und N. nach fortlaufenden Strophennummern citiert. — Die in der oben erwähnten besonderen Zusammenstellung sowie die bei Csoma, Foucaux und Schiefner (in Böhtlingks „Indischen Sprüchen") (s. oben) vorkommenden Strophen sind durch in Klammern beigefügtes Z., Cs., F. und B.-Schf. nebst fortlaufender Strophennummer der betreffenden Sammlung bezeichnet.

8, 1 = P. 39 (Z.).
12, 13 = S. II, 28 (Cs. 33, B.-Schf. II, zu 2132).
13, 6 = S. VII, 5 (Z., Cs. 139).
13, 13 = P. 77 (Z.).
14, 16 = N. 96 (Z., B.-Schf. I, zu 469).
15, 10 = S. VII, 2 (Z., Cs. 137, F. 79).
17, 4 = S. V, 26 (Z.).
17, 11 = N. 1 (Z.).
19, 19 = S. II, 9 (Z.).
20, 2 = S. VI, 44[1]) (Z., Cs. 124, F. 75).

1) In Z. steht die Bleistiftnotiz VI, 44 ohne jeden weiteren Zusatz.

20, 8 = S. VI, 9[1]) (Z., Cs. 99).
21, 11 = P. 31 (Z.).
21, 17 = P. 47 (Z.).
25, 10 = P. 25 (Z.).
25, 13 = S. V, 28 (Z., Cs. 92, F. 48).
27, 12 = S. V, 25 (Z., Cs. 91, F. 47).
27, 20 = S. V, 9 (Z.).
29, 12 = N. 81 (Z.).
31, 1 = S. IV, 34 (Z.)
31, 4 = S. VII, 34[2]) (Z., Cs. 157, F. 89).
32, 2 = S. V, 35 (Z.).
34, 7 = S. V, 38 (Z., Cs. 94, F. 50).
34, 20 = N. 3 (Z., B.-Schf. I, zu 694).
35, 9 = N. 173 (Z., B.-Schf. II, zu 3197).
35, 12 = S. V, 1 (Z., Cs. 86).
35, 20 = S. VII, 27 (Z., Cs. 153).
36, 21 = P. 61 (Z., B.-Schf. II, zu 2335).
39, 15 = S. IV, 5 (Cs. 161, F. 29).
40, 5 = S. I, 15.
49, 2 = S. VI, 26 (Z.).
49, 13: Nâgârjuna[3]) (Z.).
50, 2: Nâgârjuna[3]) (Z.).
51, 6 = P. 13 (Z.).
51, 15 = P. 23 (Z.).
52, 14 = S. V, 18 (Z.)
55, 6: Nâgârjuna[3]).
74, 12: } Sa-skya Paṇḍita[4]).
74, 14: }

1) Der Text schreibt diese Strophe irrtümlicher Weise dem Nâgârjuna zu.

2) In Z. steht (ohne jeden weiteren Zusatz) die Bleistiftnotiz VI, 30 statt VII, 34, ein Irrtum, der wohl durch das gleiche Anfangswort (ba-caṅ) beider Strophen in S. veranlasst wurde.

3) Diese als von Nâgârjuna herrührend bezeichneten fünf Strophen habe ich weder in P. und N. noch in dem ihm gleichfalls zugeschriebenen Werke Lugs-kyi bstan-c'os skye-bo γso-bai t'igs-pa žes bya-ba (dessen verderbten Skr.-Titel Schiefner in Janapûjanopâyanâmanîtiçâstram rekonstruiert) (Tanjur, mDo, Bd. 123: vgl. Bull. 301, Tj.-Verz. 274) gefunden.

4) Im Text (vgl. unten die Übersetzung p. 119, 18) werden diese Strophen als ein „Ausspruch des Herrn selbst" bezeichnet, der nach dem ganzen Zusammenhang (vgl. unten p. 118 fg.) wohl nur Sa-skya Paṇḍita, schwerlich Grags-pa rgyal-mt'san sein kann. In S. aber habe ich diese Strophen nicht gefunden.

86, 18: Nâgârjuna[1]) (Z.).
87, 10: Nâgârjuna[1]) (Z.).
165, 12: } Sa-skya Paṇḍita[2]).
165, 14: }
266, 15 = P. 88.

2. Die wichtigsten Resultate der Textvergleichung.

13, 7: Bei weitem vorzuziehen ist die Lesart von Z. S_p. S_l. Cs.: སྲོག་ཆགས་གཞན་གྱིས་ག་ལ་ཟ wegen des besseren Sinnes und vielleicht auch wegen des in tibetischen Versen so häufigen trochäischen Rythmus, der durch dieselbe hergestellt wird. Es ist in Anlehnung an Cs. zu übersetzen: „Fressen etwa andere Tiere einen Löwen ausser den Würmern in seinem Körper?“

15, 10: Cs. (F.) མི་རྟོགས་བྱ་བ་རྟོག་པ, was Cs. fälschlich ‘to act indiscretely’ übersetzt, während F. richtig ‘méditer des choses impossibles’ hat — སྟོབས་ལྡན་རྩོད wird wohl mit Cs. und F. durch ‘mit Starken streiten’ zu übersetzen sein (richtiger als meine Übersetzung: p. 24, 4) — 15, 11: Cs. (F.) བུད་མེད་ཡིད་འདོད ‘to be passionate for the female sex’ — Cs. (F.) ངན་དང་འཛའ ‘to cleave to what is bad’.

17, 4: S_l. ཆེ་གྲགས, S_p. ཆེས་གྲགས.

20, 2: བརྟེན ist besser mit „Anlehnung“ als mit „Anhänglichkeit“ zu übersetzen (vgl. Cs. und F.).

25, 13: Cs. (F.) ཡིད་ཆེས་པ་དག་བསྒྲོས་མི་བྱ, ganz verderbt und

1) Siehe n. 3 auf voriger Seite.

2) Diese dem Sa-skya Paṇḍita zugeschriebenen Strophen habe ich in S. nicht gefunden.

unverständlich. — 14 S_l. und Cs. (F.) བག་ཕམ་པ 'an Achtsamkeit den Kürzeren ziehen' (schlechtere Lesart). — S_l. ཁྲིམས་བདབ, verderbt. — Cs. (F.) hat die ganz unerklärliche Übersetzung: 'Judge not before you have examined. It often happens that an upright man, if he loses his cause, is thougt to be a knave. He that acts with discretion, has many enemies'; F. verbessert jedoch die Übersetzung des verständlichen Anfangs des Textes: 'Avant d'avoir examiné, n'accordez de confiance à qui que ce soit'.

27, 20: S_p. བཟང་པོ་སེམས 'gute Gesinnung'. — 21 S_l. རི་དགས་ལྟ (oder ལྡ?) མ་རྟོན་ན (eine Verssilbe zu wenig!). — S_l. བྱད་བྱའི. — S_l. S_p. ཤ་དག. — S_p. འཚོད 'kochen', S_l. འཚོང 'verkaufen'.

31, 4: S_l. Cs. (F.) ཚེ་གྲགས, S_p. ཚེས་གྲགས. — S_p. S_l. Cs. (F.) ལྡེབ་པའི་སྐོ་གོར.

32, 3: S_l. S_p. བཙོས.

34, 8: S_p. གདུག་ཟོས, S_l. སྡུག་ཟས, Cs. (F.) གསྡུག་ཟོས. — Meine Übersetzung (unten p. 49, 21—23) ist nach Cs. folgendermassen zu verbessern: „Oft haben, nachdem sie von Grossen eine Belohnung (Bestechung) genossen, Freunde (ihre eigenen Freunde) bethört"; F.'s Übersetzung dieses zweiten Teils der Strophe ist falsch, weil nicht im Einklang mit dem ersten Teil.

40, 6: S_l. ཡུད་ད་དང་ནི་ཚ་ལེ; ཚ་ལེ 'Borax'.

49, 14: Z. བྱ་བ་ཡིན.

Übersetzung.

Geschichte der heiligen Religion in dem grossen Mongolenlande, genannt: Die das Kleinod der Lehre des Jina[1]) erhellende Leuchte.

Verehrung dem ehrwürdigen Mañjunâtha!

Der aus voller Herzenskraft den Wunsch gehegt, sein mächtig Sehnen nach vollkommener Erkenntnis zu stillen,

Und durch seinen schier unermesslich guten Lebenswandel an das Ende des Meeres der beiden Ansammlungen[2]) gelangte,

Dann, die vier Körper aufweisend, solange seine Existenz währte, dem Heile anderer sich widmete,

Dem hohen Büsserfürsten[3]) samt seinen Jüngern ehrfurchtsvollen Gruss!

---

1) Eine Bezeichnung Buddha's.

2) Die Ansammlung der Erkenntnis und die Ansammlung der Tugend.

3) T'ub-pai dbaṅ-po = skr. Munîndra, eine Bezeichnung Buddha's.

Vor oJam-mgon[1]) Sa-skya Paṇ-c'en[2]), oGro-mgon[3])
oP'ags-pa, C'os-sku od-zer,
rGyal-ba γñis-pa[4]), Byams-c'en C'os-rje[5]), bSod-
nams[rgya-mt'soi żabs[6])] und Yon-tan
rgya-mt'soi żabs[6]),
rJe-btsun dam-pa, Jayapaṇḍita und den übrigen *
alten Heiligen
Und gnadenreichen Lamen verneige ich mich ehrfurchts-
voll. — Auf die Bodhi richtet euren Sinn!

Auf dass des alldurchdringenden Herrn[7]) und
Meisters Wort erfüllet werde,
Gewann im Lande der Mongolen die heilige Re-
ligion Bekenner.
Wie dies geschah, hab' ich, der alten Heiligen
Berichten folgend, in kurz gedrängter Fassung hier
beschrieben.
Der grosse Lehrmeister[8]), Gott Çiva[9]), stand mir
dabei zur Seite.

---

1) Skr. Mañjunâtha.

2) Paṇ-c'en = skr. Mahâpaṇḍita.

3) Skr. Jagannâtha.

4) „Der zweite Jina", eine ehrende Bezeichnung des bTsoṅ-k'a-pa.

5) C'os-rje = skr. dharmasvâmin.

6) Żabs = skr. °pâdâs oder °caraṇâs am Ende eines Kompositums als respektvolle Bezeichnung einer Person.

7) K'yab-bdag wird in M. Tib. als Aequivalent von skr. Vibhu, einer Bezeichnung Buddha's (M. 1,30), angegeben.

8) Slob-dpon c'en-po = skr. mahâcârya.

9) Tib. Żi-ba.

2 „Das einzige Mittel für das Leid der Wesen,
„Der Urquell aller Freuden
„Ist die Lehre —,“

so sagt ein Ausspruch. Darnach hat das ganze gegenwärtige und zukünftige Glück und Heil der Menschheit seinen Ursprung in des Jina heiliger Religion. Wie nun dieses Kleinod der Lehre in der Mongolei sich entwickelte, soll hier erzählt werden. Diese Darstellung zerfällt in zwei Teile: Die wahrheitsgetreue Erzählung der Geschichte des Königsgeschlechtes und der Art wie die Lehre des Jina Bekenner gewann.

Erster Teil.

Nördlich von China und Tibet liegt das grosse Mongolenreich. Das mongolische Königsgeschlecht in demselben stammte von Mahâsammatarâja[1]) ab. In alter Zeit lebte nämlich in Indien, in Âryadeça[2]), Mahâsambhati [d. h. Mañ-pos bkur-ba[3])]-râja[4]). In dessen Nachkommenschaft ereignete sich Folgendes: Im Mañjuçrîmûlatantram[5]) wird betreffs der Könige von Tibet prophezeit, dass sie

1) Tib. Mañ-bkur rgyal-po.
2) Tib. ₒP'ags-yul.
3) 'Von vielen geehrt'.
4) Tib. rgyal-po.
5) Tib. ₒJam-dpal rtsa rgyud.

„Im Geschlecht der Licchavi's[1]) erstehen werden".
Als nun die Zeit für die Erfüllung dieser Prophezeiung
gekommen war, wurde einem Könige aus dem Çâkya-
Licchavi[1])-Geschlecht ein mit folgenden Kennzeichen
5 ausgestatteter Sohn geboren: Die Augen unten verdeckt,
die Brauen türkisenblau, die Zähne von der Farbe der
Trompetenmuschel (schneeweiss) und in vollem Umkreis
vorhanden, auf den Handflächen die Figur eines Rades,
die Finger (und Zehen) durch eine Schwimmhaut ver-
10 bunden. Da nun die Zeichendeuter den Knaben nicht zu
untersuchen wagten, so befürchtete der König, er werde
ihm Unheil bringen. Er liess daher ein Stück Kupfer
an seinem Körper befestigen und ihn in die Gaṅgâ
werfen. Da fand ihn ein Landmann und zog ihn auf.
15 Als er nun herangewachsen war und von seiner Ver-
gangenheit Kunde vernahm, erfasste Unmut sein Herz,
und er eilte fort in das Gletscherland (Tibet). Bei seiner
Ankunft von Viehhirten bemerkt und nach seiner Her-
kunft gefragt, sagte er: „Ein Edler bin ich" und streckte
20 dabei den Finger gen Himmel. Da meinten jene, er sei
von den Göttern herniedergestiegen, erklärten ihn für
würdig, König des Tibeterreiches zu sein, setzten ihn
auf einen hölzernen Thron, und vier Mann trugen ihn
auf ihren Nacken daher. Da verneigte sich das ganze **3**
25 tibetische Volk vor ihm und gab ihm den Namen γÑa
k'ri btsan-po („der auf den Nacken thronende Edle").
Dessen Nachkommen waren der Reihe nach: Mu k'ri
btsan-po, Deṅ k'ri btsan-po, So k'ri btsan-po,

1) Im Text (p. 2, 10—11. 12): Litst'savyi.

Mer k'ri btsan-po, γDags k'ri btsan-po, Sribs k'ri btsan-po — die γNam-gyi k'ri bdun ('die sieben Throne des Himmels'). Des Sribs k'ri btsan-po Sohn war König K'ri gum btsan-po. Dieser wurde von seinem Minister namens Blo-ṅan getötet, worauf dieser den Thron bestieg. Da flohen die drei Söhne jenes Grosskönigs, Bya k'ri, Śa k'ri und Ña k'ri mit Namen, nach dem Lande sPo-bo, resp. Ñaṅ-po und rKoṅ-po. Die Minister jenes früheren Königs aber flüchteten sich mit dessen Gemahlin, versammelten darauf das ganze Volk und töteten den König Blo-ṅan, nachdem er erst ein halbes Jahr den Thron innegehabt hatte. Jetzt beschlossen sie, einen von den drei Söhnen zum Könige zu ernennen. Da sagte deren Mutter: „Bevor Bya k'ri geboren wurde, däuchte es mich in einem nächtlichen Traume, als liege ich mit einem weissfarbigen Manne zusammen. Infolgedessen kam ein weisses Ei zum Vorschein; dieses barst, und es erschien jener Knabe. Darum denke ich, dieser dürfte wohl zum Könige geeignet sein. Ihn rufet also herbei; er soll auf dem Throne sitzen.“ So riefen sie ihn denn aus dem Lande sPo-bo herbei und setzten ihn auf den Thron. Er wurde König Bya k'ri oder sPu de kuṅ rgyal genannt. Seine Nachkommen waren der Reihe nach: 'E śo legs, De śo legs u. s. w. — die Sai legs drug ('die sechs Guten der Erde'); ferner Za nam zi lde u. s. w. — die Bar-gyi lde brgyad ('die acht *lde* des Zwischenraumes') und die übrigen Generationen der Könige von Tibet.

Der siebenundzwanzigste in der Reihe der

Könige war der als Inkarnation des Samantabhadra[1]) geltende lHa t'o t'o ri γñan btsan. Zu dessen Zeit wurden die Anfänge der heiligen Religion gewonnen.

Ueber die Geschichte der Geburt seines fünften 5 Nachfolgers ist Folgendes zu bemerken: Nach dem von dem Kun-mk'yen[2]) ₒJam-dbyaṅs bżad-pa rdo-rje **4** verfassten bsTan-rtsi[3]) wurde der gnadenreiche Lehrer (Buddha) im Feuer-Pferde-Jahre (916 vor Chr.) geboren, gelangte im **36.** Lebensjahre, im Eisen-Schlangen-Jahre 10 (881 vor Chr.), zur Buddhaschaft, predigte in dem darauffolgenden Jahre, dem Wasser-Pferde-Jahre (880 vor Chr.), das Kâlacakramûlatantram[4]) und ging im 82. Lebensjahre, im Feuer-Hasen-Jahre (835 vor Chr.), ins Nirvâṇa ein. Als danach 1450 Jahre verstrichen waren, im Feuer-15 Rinder-Jahre (616 A.D.), wurde der als eine Inkarnation des ârya-Avalokiteçvara[5]) geltende Dharmarâja[6]) Sroṅ btsan sgam-po geboren, im Einklang mit den Aussprüchen im Mañjuçrîmûlatantram:

„Der da für diese Lehre des Tathâgata
20 „Thaten mannichfacher Art vollbringen wird,
„Wird, nachdem sie dem Nordlande sich zugewandt,
„In dem Zeitpunkt geboren werden.

---

1) Tib. Kun-tu bzaṅ-po.

2) 'Alles wissend'.

3) Vielleicht identisch mit dem bei Jäschke p. 225[b] erwähnten Werke bsTan-rtsis, 'a chronological work relative to the year of Buddha's death'.

4) Tib. Dus-ₒk'or rtsa rgyud.

5) Tib. ₒp'ags-pa sPyan-ras-γzigs.

6) Tib. c'os-rgyal.

„Der in dem „Götterland“[1]) genannten
„Gletscher-Bergland thronen wird,
„Der König, der da heisset „Gott der Menschen“,
„Wird im Geschlecht der Licchavi's[2]) geboren
werden.“ 5

* und ferner:

„Die als Erlöserin (Târâ[3]) der Welt[4]) Berühmte
„Und auch die weissgewandige Göttin (Devî[5])[6])
„Werden als grosse Durgâ[7]) nach dem Heil des 10
Nächsten trachten
„Stets unermüdlichen Sinnes.

„Wie es in diesem Wort und anderen ausgesprochen ist,
„So werden viele Könige wirken: 15

---

1) Im Text (p. 4, 8): lHa-ldan yul (wörtlich: 'das Götter besitzende Land'), nach einer Anmerkung im Texte (s. Bd. I, p. 286) = lHa-sa ('Götter-Land', Name der Hauptstadt von Tibet); auch nach Jäschke s. v. war früher lHa-ldan ('Götter besitzend') der Name dieser Stadt.

2) Im Text: Litsavyi; eine Anmerkung (s. Bd. I, p. 286) fügt erklärend hinzu: „von Yaṅs-pa-can (Vaiçâlî)“.

3) Tib. sGrol-ma.

4) Eine Anmerkung (s. Bd. I, p. 286) enthält die Erklärung: „die Chinesin.“

5) Tib. lHa-mo.

6) Eine erklärende Anmerkung hierzu (s. Bd. I, p. 286) lautet: „die Nepalesin.“

7) Tib. dKar-mo; dazu findet sich im Texte die Anmerkung (s. Bd. I, p. 286): ₒBriṅ-za, wahrscheinlich ein Name der Göttin Durgâ, vielleicht mit der Bedeutung: 'das Mittlere (d. h. vielleicht Eingeweide, Herz) verzehrend', wozu die Legende Pantheon p. 96 zu vergleichen wäre.

„An Aussehn vielfach unterschieden,
„An Farbe mannichfach und mannichfach auch an Gestalt.“

u. s. w.

5 Im 10. Lebensjahre, im Feuer-Hunde-Jahre (625 A.D.), gelangte er auf den Thron, nahm die Nepalesin K'ri btsun zur Gemahlin, liess die beiden jo-bo, Akshobhyavajra[1]) und Maitreyadharmacakra[2]), kommen, nahm im 20. Lebensjahre die Chinesin Kûṅ cu zur 10 Gattin, liess den jo-bo von ₒP'rul-snaṅ kommen, errichtete ein Kloster und sandte den T'on-mi sambhoṭa nach Indien. Dieser studierte bei dem Brahmanen Livikâra[3]), bei Devavidyâsiṃha[4]) und anderen eifrig die Sprachkunde, kehrte darauf nach Tibet zurück, verfasste 15 acht wissenschaftliche Werke (Çâstra's) über das tibetische Alphabet, die tibetische Grammatik u. s. w., übersetzte viele Religionsschriften und Çâstra's und verbreitete dadurch das Kleinod der Lehre. **5**

Unter seinem sechsten Nachfolger, dem als In- 20 karnation des Mañjughosha[5]) geltenden K'ri sroṅ lde btsan, wurde der Mahopâdhyâya[6]) Çântirakshita[7]), der Mahâcârya[8]) Padmasambhava und viele andere vollkommene Paṇḍita's berufen, welche unzählige

1) Tib. Mi-bskyod rdo-rje.
2) Tib. Byams-pa c'os-ₒk'or.
3) Tib. Li-byin.
4) Tib. lHa rig-pai seṅ-ge.
5) Tib. ₒJam-pai dbyaṅs.
6) Tib. mk'an-c'en.
7) Tib. Ži-ba ₒt'so.
8) Tib. slob-dpon c'en-po.

Sûtra's, Tantra's und Çâstra's übersetzten; die sieben Probeschüler, unter ihnen sPas ratna[1]), traten in den Priesterstand; zwölf grosse Schulen wurden gegründet, und auch im übrigen wurde in reichem Masse für die Lehre gewirkt. 5

Darauf wirkten nach einander Dharmarâja's, Lo- * tsa-ba's und Paṇḍita's für die Lehre; namentlich aber haben der Jo-bo rje[2]) çrî[3])-Atiça, dpal-ldan Sa-kya-pa und sein Jünger, der Grub-dbaṅ[4]) Mar-pa und sein Jünger, und andere, ferner besonders von rGyal-ba 10 γñis-pa und seinem Jünger bis zu dem Scheitelschmuck von Srid-żi, dem Paṇ-c'en[5]) T'ams-cad mk'yen-pa[6]) rJe-btsun[7]) Blo-bzaṅ dpal-ldan bsTan-pai ñi-ma p'yogs-las rnam-rgyal dpal bzaṅ-poi żal-sṅa-nas[8]), und den übrigen viele mit den beiden Gelehrsamkeiten 15 ausgerüstete Mahâpurusha's[9]), mit denen das Gletscher-Bergland gleichsam vollständig angefüllt wurde, die unverfälschte ursprüngliche Beschaffenheit der heiligen Re-

---

1) Vielleicht statt sBas ratna (= skr. Guptaratna?); Glr. fol. 85[b], 6 hat sBa saṅ śii bu Ratna: 'Ratna, der Sohn des sBa saṅ śi'.

2) D. h. 'Herr und Meister'; die Bezeichnung jo (-bo) ist bei Atiça besonders häufig.

3) Tib. dpal-ldan.

4) 'Herr der Zaubermacht' (skr. siddhîçvara) oder 'Herr der Glückseligen' (skr. siddheçvara)?

5) Skr. mahâpaṇḍita.

6) 'Alles wissend'.

7) 'Ehrwürdiger Herr'.

8) Wörtlich: 'aus dem Bereiche seines Gesichts', eine in derselben Weise wie żabs (s. oben p. 2, n. 6) gebrauchte Wendung.

9) Tib. skyes-mc'og.

ligion des unvergleichlichen Büsser-Fürsten[1]) sonnenklar aufgehellt. Dies geschah aber auf folgende Weise:

Ins Gletscherland riefen des Grossen Erbarmers[2])
Inkarnationen, Könige und Minister,
5 Aus Âryadeça Scharen von Mahâpurusha's und vollkommenen Gelehrten.
Diese verbreiteten des Çâkya-Fürsten kostbare Lehre
der Ermahnung und Erkenntnis
Gar weit und breit; im Andenken an dieses gute Werk **6**
10 empfinden herzliche Verehrung wir.

Diese Verse enthalten das Résumé jenes Zeitraumes.

Nach dieser so weit ausgesponnenen Einleitung [kommen wir zur eigentlichen Darstellung]: Jener jüngste 15 Sohn des Königs K'ri gum btsan-po, mit Namen Ña k'ri oder mongolisch Porta Zeba, nahm sich aus dem Lande rKoṅ-po eine Gattin G_wō Maral mit Namen, ging mit ihr in die Mongolei und kam an den Berg Porhan $Galt_w$ona am Ufer des Päigal-Seees. 20 Dort wohnte der Volksstamm der Pete. Als diese ihn nun nach der Veranlassung seines Erscheinens fragten, erzählte er ihnen ausführlich, welches der Ursprung seines Geschlechts und seiner Familie sei, von der Abstammung aus dem Geschlecht des alten Mahâsamma-25 tarâja an, ferner aus welchem Lande er gekommen,

---

1) Tib. T'ub-pai dbaṅ-po = skr. Munîndra.

2) Tib. T'ugs-rje c'en-po, eine Bezeichnung des Avalokiteçvara.

welches die Veranlassung seines Erscheinens sei u. a. m. Da berieten sich die Leute jenes Volksstammes und kamen zu dem Entschluss: „Da dieser von edler Abkunft und Familie ist, so wäre es gut, wenn wir ihn zum Herrscher machten.“ So huldigten sie ihm denn als ihrem Herrscher, bezeigten ihm ihre Ehrerbietung und nannten ihn Porta C'ino. — Er hatte zwei Söhne, Bāt'$_{w}$osasahan und Bāt'$_{w}$oc'āgan. — Von diesen hatte Pāt'$_{w}$oc'āgan einen Sohn, T'amac'ig. — Dessen Sohn war Hōrac'ir Mergen. Dieser gilt noch jetzt als Inkarnation des Padmasambhava[1]), weil er einen Dämon überwältigte. — Dessen Nachkommen waren der Reihe nach 'Ag$_{w}$ocim Pog$_{w}$orol — Sali Galcig$_{w}$o — Yehe Nīdun — Samsuji — Hali Harc'$_{w}$o — Borjigitai Mergen — T$_{w}$oralcin Pāyan. — Die Gemahlin dieses letzten, Porogc'in G$_{w}$ō, gebar einen Sohn, welcher nur ein Auge auf der Stirn hatte, dabei aber drei Zugstrecken weit sehen konnte und daher den Namen T$_{w}$obo Sohor[2]) erhielt. Sein jüngerer Bruder war T$_{w}$obon Mergen. — Von den beiden Brüdern hatte T$_{w}$obo Sohor mehrere Söhne mit Namen Tonoi, Togšin, 'Emlig und 'Erhe. Von diesen gingen die vier stammverwandten Volksabteilungen der 'Oirod, die 'Ugelud, Pāgat'$_{w}$od, Hoid und Herenud, aus.

Jener T$_{w}$opon Mergen nahm die Tochter des Gōciltai Mergen vom Stamme Hure T'umed, namens 'Alon G$_{w}$ō, zur Gattin. Als ihm zwei Söhne, Balg$_{w}$otai

---

1) Tib. Padma $_{o}$byuṅ-γnas.

2) Mong. sokhor bedeutet 'blind'.

und Bagontai, geboren waren, starb T$_{w}$obon Mergen. Als nun darauf seine Gattin Trauer hielt, erschien ihr viele Nächte hindurch im Traume ein bildschöner Mann mit jugendlichem Körper, legte sich zu ihr und entfernte sich bei Tagesanbruch wieder. Diesen Traum berichtete sie ihren weiblichen Verwandten. So wird erzählt. Andererseits aber wird in einigen Quellen berichtet, es sei ein regenbogenähnlicher Lichtstrahl vom Himmel herabgekommen und in ihren Leib geglitten, und dadurch hätte sie ein Lustgefühl empfunden. Wie dem aber auch gewesen sein mag, sie gebar infolgedessen drei Söhne: Pōg$_{w}$o Hat'igi, Pōg$_{w}$o Ṡalc'ig$_{w}$o und Pōtonc'ar. Als nun die Mutter einstmals die Söhne unter sich uneinig sah, gab sie jedem Sohne ein Stück Eis mit der Aufforderung es zu zerbrechen. Da zerbrachen jene das Eis, worauf sie dasselbe fortwarf. Darauf gab sie ihnen zusammen ein Stück fünffachen Eises mit der Aufforderung es zu zerbrechen. Da mühten sich die Fünf der Reihe nach ab es zu zerbrechen, erwiesen sich aber als unfähig dazu. Da sagte die Mutter: „Meine beiden ältesten Söhne haben mir auf das Gerede der Leute hin Verachtung und Hohn bezeigt. Diese drei [jüngeren] Söhne sind Söhne göttlicher Abkunft.“ So erzählte sie ihnen denn den früheren Sachverhalt. Dann fuhr sie fort: „Wenn ihr uneinig seid — gleichwie jene ersten Stücke Eis —, so wird es selbst für einen einzigen Menschen leicht sein, euch zu vernichten; wenn ihr aber einig seid — gleich jenem Stück fünffachen Eises —, so ist es selbst für viele Menschen schwer, euch zu ver-

nichten.“ Und wie es in einem Ausspruch des Çrî-nâtha-ârya-Nâgârjuna[1]) heisst:

8 „Verständige sollen — auch wenn sie ihrem Ohr nicht angenehm —
„Nützliche Worte, Heilmitteln gleich, befolgen. 5
„Denn einst in Zukunft werden auch diese
„In echten Nektar gleichsam sich verwandeln,“

so nahmen auch jene die heilsamen Worte aus dem Munde der Mutter sich zur Richtschnur und lebten in Freundschaft und Liebe mit einander. So wurden die Nach- 10 kommen der drei Söhne nachmals zu drei Herrschergeschlechtern: von Pōg$_w$o Hat'igi entstammten die Fürsten der Hat'ig$_w$od, von Pōh$_w$a Ṡalc'ig$_w$o die der Ṡalc'ig$_w$od, und von Pōt$_w$onc'ar die der Pōrcikid.

Als nun später das väterliche Hab und Gut geteilt 15 wurde, erhielt Pōt$_w$onc'ar nichts als ein schlechtes Pferd. Er aber, der an ausgezeichneter Stärke, Klugheit und Tapferkeit nicht seines Gleichen hatte, ging in die Fremde und wurde Herrscher des grossen mongoli- * schen Volksstammes Pōrcikid. — Er nahm sich ein 20 Weib namens Bōt$_w$on, und als er von ihr einen Sohn bekam, nannte er ihn Prinz Habic'i Bāgat'ōr. — Dessen Nachkommen waren der Reihe nach Pihir Pāgat'$_w$or — Mahā T'$_w$otan — Hac'i Hulug — Pāras Ṡonhor Togżin — T'ombigai Sec'en — Habol Hana — 25 Pārtam Pāgat'$_w$or. — Pārtam Pāgat'$_w$or hatte fünf Söhne: Yisuhei Pāgat'$_w$or, Nigun T'asasi,

---

1) Tib. dPal-mgon $_o$p'ags-pa Klu-sgrub.

Meṅget'u Sec'en, T'aritai und Oc'igin. Einst, als Yisugei Pāgat'or auf einem Wege einherschritt, sah er, dass auf dem Wege, auf welchem ein Wagen mit vielen Insassen gefahren war, ein Mädchen Wasser gelassen hatte. „Dieses Mädchen könnte wohl einen tüchtigen Knaben gebären!" dachte er bei sich und jagte ihr nach. Nun aber führte ein Mann mit Namen Yehe C'ilet'u jenes Mädchen namens 'Egulen, das er sich zur Braut aus dem Lande 'Olg$_w$on$_w$od genommen hatte, heim. Nachdem nun jener den Bräutigam über drei Thäler hinaus verfolgt hatte, floh derselbe, und jener machte das Mädchen zu seinem Weibe. **9**

Von diesen Eltern wurde der als eine Inkarnation des çrî-Vajrapâṇi[1]) geltende, vom Himmel eingesetzte[2]) Sai t'saṅs-pa, der mächtige Cakravartin[3]), der Grosskönig Pogta C'iṅgis, geboren. Im Wasser-Pferde-Jahr des 3. Cyklus (= 1161 A.D.) wurde nämlich ein mit den vorzüglichsten Wunderzeichen ausgestatteter Sohn geboren, dem der Name T'emucen gegeben wurde. Ausser diesem existierten noch drei jüngere Brüder: Habot'$_w$o Hasar, Hart'$_w$o Hac'ig$_w$o und 'Oit'$_w$o 'Oc'ig$_w$o, und die Prinzessin T'umelun G$_w$ō, ferner zwei Söhne der Nebengemahlin Tanagži: Puhe Begt'er und Puhe Belgetei, also im Ganzen sechs Geschwister. Einst ging der Vater, um für T'emucan um ein Weib zu werben, nach dem Lande seines Schwagers, zu den

1) Tib. dpal-P'yag-na rdo-rje.

2) Vgl. S. S. 62, 9 (Text). 63, 17: tegri-yin üggüksen, 'der von den Göttern (oder: vom Himmel) verliehene'.

3) Tib. ₒk'or-los bsgyur-ba.

* 'Olg$_w$on$_w$od. Da sah ihn Tayi Sec'en von den Hoṅgirad und sprach zu ihm: „Verwandter vom Stamme H$_w$id und vom Geschlechte Pōrcikid, wohin gehst du?“ Da erzählte er ihm den Sachverhalt, worauf jener fortfuhr: „In einem Traume der letzten Nacht däuchte es mir, als sitze ein weisser Šoṅhor[1])-Vogel auf meiner Hand und spiele, und da ich darüber nachgedacht habe, weiss ich, dass dies eure Schutzgottheit war. Ich besitze eine einzige Tochter Pōrta Cišin, die will ich dem T'emucen geben.“ T'emucen erklärte sich damit zufrieden, gab ein Paar schöner Rosse zum Geschenk und nahm das Mädchen zum Weibe. Später, am Beginn seines 28. Lebensjahres, im Erde-Vogel-Jahr (1188), weilte er in dem besonders ausgezeichneten Lande, der grossen Mongolei, am Ufer des Herulen-Flusses. Und wie es in einem Ausspruch des Lehrers Buddha heisst:

„Der Tugendreiche ist wohlauf,
„Und zum Gegenstande des Begehrens wird er um seiner Tugend willen;
„Wer der Tugend Gut besitzt, erringt Glanz,
„Um seiner Tugenden willen erlangt er die Herrschaft“,

10 so wurde er in Gemässheit dieses Wortes zum Herrscher und König der Vierhunderttausend des Volkes Bete eingesetzt. Von eben dem Tage an, an welchem ihm die Herrschaft übertragen wurde, sass drei Tage hindurch zur Morgenzeit auf einem grossen Quaderstein an der Front des Palastes ein nie zuvor gesehener reizender

---

1) S. S. 62, 15 (Text): šiṅkhur 'Falke'; vgl. Kowal. II, 1462^b: šiṅkhur, 1536^b: šuṅkhur.

Vogel mit wohllautender Stimme, dessen Halsfedern und Schwingen nach Art des Regenbogens fünffarbig bunt waren, und rief lange mit lieblicher Stimme 'c'iṅgis, c'iṅgis'. Die Beamten fassten dies als ein wunderbares Zeichen und glückliches Omen auf und gaben daher dem Könige den Namen Pogta C'iṅgis[1]. Jetzt ist der Name im Tibetischen verstümmelt und wird Jiṅgir ausgesprochen. Da barst der grosse Quaderstein plötzlich ganz von selbst, und in seinem Innern kam das Königssiegel γYuṅ-druṅ rin-po-c'e[2]) oder Has-pāu t'amaga 'erteni[3]) zum Vorschein, welches in der Länge und Breite eine Spanne gross war und auf der Rückseite die Figur einer Schildkröte, auf welcher sich zwei Drachen in einander schlangen, in schön ciselierter Darstellung zeigte. Dieses Königssiegel war derart, dass es, auch wenn es auf tausend Bogen Papier gedrückt wurde, vollständig durchdrang.

Der Ruhm seiner Regierung erfüllte das grosse Mongolenland. Was die Abstammung des Pogta betrifft, so war er nicht bloss ein Nachkomme des Mahâsammatarâja, sondern er wird in alten Traditionen sogar als ein Göttersprosss angesehen, und zwar gilt er nach der allgemeinen Annahme für einen Sohn des

---

1) Eine Anmerkung im Texte (s. Bd. I, p. 286) besagt: „Dieses Schluss-s muss nach indischer Weise ausgesprochen werden“, d. h. es darf nicht, wie in allen tibetischen Dialekten mit Ausnahme des Nordladakischen (Jäschke, Gr. § 5, 4), in der Aussprache verschwinden.

2) 'Svastika-Edelstein.'

3) 'Das Kleinod des Jaspis-Edelstein-Siegels' oder 'das kostbare Jaspis-Edelstein-Siegel'.

Pätarańg$_{w}$oi C'agagan Teńgeri[1]. Dagegen haben ihn die alten Heiligen für einen Spross des ˛Od-γsal lha[2]) erklärt. Es ist gewiss, dass Pogta Khan[3]) ein segensreicher, vom Himmel eingesetzter Sai ts'ańs-pa, ein mächtiger Cakravartin und inkarnierter grosser Dharmarâja war, sodass der Ruhm, dass er über mehrere Gebiete einiger Clans von je hundert Häusern mit Macht als Cakravartin herrsche, nicht etwa trügerisch fingiert war. Durch welche Ursachen wurde dies bewirkt? Pogta Khan und seine Söhne unterwarfen fast alle Bewohner des Erdenrunds ihrer Macht und herrschten nach Norden bis zu dem Volke K'inc'a, nach den drei übrigen Richtungen über China, Tibet und die Mongolei, und zwar über die Inselbewohner γŻi-pen, über Hp'usań, Siyanlo, Źiyań u. s. w., und über die Hälfte von Jambudvîpa[4]), nämlich Kâçmîra[5]), Ḫot'on u. s. w., und so entstanden Glück und Segen, gleichwie ein Freudenfest, ein zweites Kṛitayuga[6]), wie es nie wieder einem Könige Chinas, der Mongolei oder Tibets zuteil geworden.

Pogta Khan zeigte häufig magische Fertigkeiten, z. B. in folgendem Falle. Seine beiden jüngeren Brüder Habot'$_{w}$o Hasar und Buhe Belgetei, stolz auf ihre Geschicklichkeit im Bogenschiessen und ihre Kraft, hegten

1) (Mong. Badarańghui Tsaghakhan Teńgeri) 'der flammende weissliche Gott'.

2) (Tib.) 'der hell leuchtende Gott'.

3) Tib. rgyal-po.

4) Tib. ˳Dsam-gliń.

5) Kashmir; Tib. K'a-c'e.

6) Tib. rdsogs-ldan.

hochmütige Gesinnung und sprachen zu einander: „Wer sonst als wir beide ist der Förderer der Herrschaft dieses Pogta?“ Als dies Pogta[1]) Khan erfuhr, verwandelte er sich, damit jene ihren Hochmut fahren liessen, in einen
5 entkräfteten alten Mann und ging, einen Bogen feilbietend, bei den Nachbarn umher. Da sahen ihn die beiden und höhnten ihn mit den Worten: „Alter, wozu soll dein Bogen da gut sein?“ Der Alte entgegnete: „Ihr beiden Jünglinge, wie könnt ihr spotten, ohne den Bogen zu
10 besichtigen? Besichtiget ihn, dann werdet ihr ihn kennen!“ Mit diesen Worten reichte er den Bogen dem Belgete[2]). Der war jedoch trotz seines Hohns und Gelächters nicht imstande, die Bogensehne einzuhaken. Da hakte der Alte dieselbe ein und reichte den Bogen dem
15 Habot'wo Hasar. Der nahm ihn, konnte aber die Bogensehne nicht spannen. Da verwandelte sich der Alte vor ihren Augen in einen Greis mit weissem Haupt- und Barthaar, der auf einem blauen Maultier mit weissem Scheitel ritt, legte einen Pfeil auf den Bogen und schoss
20 auf einen Felsen so, dass derselbe in zwei Hälften zerbarst. Da sagte er: „Ha, ihr beiden Jünglinge seid Maulhelden, der Alte aber ist etwas mehr[3])!“ Mit diesen

---

1) (Mong. bogda) ‘heilig, göttlich, ehrwürdig, Herr’.

2) Der dem casus instrumentalis Belgetes (Text p. 11, 16) zu grunde liegende Namen Belgete scheint aus Belgetei infolge fälschlicher Auffassung dieses Wortes als genitivus erschlossen zu sein.

3) Das im Text (p. 11, 21) stehende rgyal-po soll hier wohl einen Doppelsinn ausdrücken, nämlich zugleich ‘König’ und ‘hervorragend, leistungsfähig’, letzteres in Anspielung auf die vorangegangene Scene.

12 Worten ging er fort. Da erkannten die beiden klar, dass der Alte kein gewöhnlicher Mensch, sondern eine magische Verwandelung des Pogta Khan sei. Seit dieser Zeit empfanden sie Furcht und Scheu vor Pogta Khan und wandelten auf dem rechten Wege.

Ferner ereigneten sich auch, als Pogta Khan in der sogenannten „Blauen Stadt[1])“ residierte, viele wunderbare Vorgänge von der Art des folgenden: Wenn er von diesem Orte nach dem 'Alt'an Hañkai-Gebirge im Lande der Halha auf die Jagd zog, kehrte er an demselben Tage, nachdem er umhergeschweift war, nach der Residenz zurück; ebenso kam er, wenn er von diesem Orte nach Mugten[2]) in Żiyañ zog, an demselben Tage, nachdem er umhergeschweift war, nach der Residenz zurück. In beiden Fällen brauchten einige Beamte und andere Leute seiner nächsten Umgebung, wenn sie, ohne es dem Pogta mitzuteilen, unterwegs ein wenig aufgehalten wurden, für diesen Weg von einem halben Tage zwei, drei Monate.

* Von den von Pogta Khan unterworfenen Gebieten, deren vollständige Aufzählung zu lange Zeit in Anspruch nehmen würde, seien einige wenige erwähnt. Gleichwie es in einem Ausspruch des ₒJam-mgon Sa-skya Paṇḍita heisst:

„An dem Orte, wo der Mahâtman[3]) weilt,
„Wer zählt da die übrigen Weisen?

---

1) mK'ar-sñon (= mong. Küke Khota), eine Stadt in der Mongolei.

2) Die Hauptstadt der Mandschurei.

3) Tib. bDag-ñid c'en-po = Buddha.

„Wenn am Himmel die Sonne aufgegangen,
„Werden die Mondhäuser, trotz ihrer Menge, nicht gesehen“,

so floh auch Wanzun, der Vasallenfürst der Manju
5 Jurc'id, und zog fort, nachdem er den Pogta Khan erblickt, als dieser im 29. Lebensjahre, im Eisen-Hunde-Jahr (1189), einen Vogel vor sich her sendend, auf der Jagd umherzog. Der aber zog an der Spitze eines Heeres gegen ihn und belagerte seine
10 Festung. Dann liess er ihm sagen: „Gieb mir — falls du eine solche Menge auftreiben kannst — zehntausend Schwalben und tausend Katzen; so will ich abziehen.“ Die wurden denn auch geliefert. Da liess er an die Schwänze aller dieser Tiere Baumwolle nebst Wollenzeug
15 stecken und anzünden und sie dann freilassen. Diese eilten nun alle auf ihre Nester und auf die Häuser los und steckten dadurch die Festung in Brand. So wurde 13 dieser Vasallenfürst und sein Volk unterworfen.

Als (Pogta Khan) im 31. Jahre stand (1191), führte
20 er sein Heer gegen die nach der Richtung des Sonnenaufgangs ansässigen Soloṅg$_w$o. Der Schirmherr dieses Landes, C'agan, erschrak heftig, bot ihm seine Tochter H$_w$olan G$_w$ō an und wurde samt seinem Volke unterworfen.

25 Ein Ausspruch des $_o$Jam-mgon Sa-skya Paṇḍita[1]) lautet:

„Den Grossen bereitet ihre eigene Umgebung noch viel mehr Verderben als ihre Feinde,

1) Hier und häufig im Folgenden abgekürzt Sa-Paṇ.

„Wenn des Löwen Körper keine Insekten hat, sind die übrigen Geschöpfe für ihn von geringer Bedeutung.“

So grub der Nachkomme des Bat‘wo Saihan, T‘aici[1]) Buhe C‘ilger, in seinem Herzen von Eifersucht und 5
* Missgunst gequält, in seinem Hause eine tiefe Gruft, legte darauf eine Decke und auf diese Filz und lud dann Pogta Khan ein. Der ging also in Begleitung seiner jüngeren Brüder Habot‘$_w$o Hasar und ’Oit‘$_w$o ’Oc‘ig$_w$o und anderer hin. Allein, wie Çrînâtha-Nâgârjuna[2]) 10
sagt:

„Die mit grosser Klugheit Begabten
„Werden die Feinde nicht überwältigen;
„Wer in der richtigen Anwendung des geeigneten Verfahrens tüchtig ist, 15
„Dem wird selbst Gift geradezu zu Nektar,“

er wurde durch den Anschlag seiner Feinde nicht überwältigt, sondern besiegte und unterwarf sie.

Darauf residierte er in seinem Palaste. Da fiel — gleichwie ein Ausspruch des Lehrers Buddha besagt: 20

„Die Tugendreichen werden um ihrer Tugend willen
„Durch den blossen Gedanken vom Himmel
„Kleidung und Speis und Trank und Juwelen,
„Kurz alle Freuden erlangen“ —

14 plötzlich ein Gefäss aus has ’erteni[3]) voll Nektar vom 25
Himmel herab und kam in seine Hände. Als er es

1) (Mong. taiji), ‘Prinz, Edler’.
2) dPal-mgon Klu-sgrub.
3) (Mong. khas erteni) ‘Jaspis-Edelstein’.

nahm, stieg ein starker Wohlgeruch daraus hervor. Da fragten seine vier jüngeren Brüder: „Den Götter-Nektar nimmst du allein, Pogta?“ Da er diese Frage für berechtigt hielt, reichte er ihnen den Rest. Da versuchten die vier der Reihe nach zu trinken, brachten es jedoch nicht fertig, den Trank hinunterzuschlucken. Da bezeigten sie ihm ihre Verehrung und sagten: „Da der Himmel auch auf diese Weise dich eingesetzt hat, so bist du denn wirklich König. Darum wollen wir von jetzt ab so wie du anordnest handeln.“ Hierauf entgegnete Pogta: „Zu Anfang als ich den Thron bestieg, hat der Himmelsgott mich für den Königssitz geweiht, und der König der unteren Drachen hat mir das Königssiegel γYuṅ-druṅ rin-po-c‘e verliehen; jetzt, nachdem ich meine Feinde besiegt und gleichsam zu Schlachtopfern gemacht habe, hat mir der Götterkönig den Götter-Nektar beschert. Darum also verhält es sich vielleicht so, wie ihr gesagt habt.“

Am Beginn seines 33. Lebensjahres (1193) vertrieb Pogta Khan den König ’Alt‘an von China aus seinem Lande, unterwarf alle Völker des in dreizehn Muci[1]) zerfallenden China und schaltete als König von China; nachdem er südwärts gezogen, berief er einen mit den chinesischen Religionssystemen vertrauten Mann; so wurde er unter dem Namen Tāi-miṅ S$_w$ot‘$_w$o[2]) C‘iṅgis Khan berühmt.

Als der König von Tibet T‘o ce oder Żit$_w$org$_w$o

1) (Mong. moji) ‘Provinz’.
2) (Mong. sutu) ‘hervorragend’.

Hakan von seinem so erworbenen Ruhme hörte — gleichwie Çrînâtha-Nâgârjuna sagt:

„Wer mit Energie, Mut und Standhaftigkeit,
„Mit Kraft und über die Gegner siegendem Verstand
„Und mit Streben: mit diesen sechs Vorzügen ausgerüstet ist,
„Vor dem befällt selbst die Götter Furcht" —

schickte er einen Gesandten zu Pogta Khan mit der Botschaft: „Ich will wie deine Hand sein und dir Tribut zahlen." Darüber freute sich Pogta Khan, reichte dem Gesandten Geschenke und entliess ihn.

Als er hoch im 34. Lebensjahre stand (1194), zog er gegen T'od-dkar oder rGya-ser oder Sart'ag$_{w}$ol, besiegte den König dieses Stammes mit Namen Sulten und unterwarf dessen ganzes Volk seiner Herrschaft.

Als er hoch im 35. Lebensjahre stand (1195), zog er gegen T'ogmog, besiegte den König dieses Landes namens Mañg$_{w}$olig Sulten und brachte dessen ganzes Volk in seine Gewalt.

Als er hoch im 37. Lebensjahre stand (1197), brachte er den König der Heriyed mit Namen 'Uñ in seine Gewalt und unterwarf dessen Reich und Volk insgesamt seiner Herrschaft.

Am Beginn des 39. Lebensjahres (1199) trieb er den König der Näiman namens T'äyan an des Landes Grenze und brachte dessen Beamte und Volk insgesamt in seine Gewalt.

Als er hoch im 41. Lebensjahre stand (1201), nahm er Närin, den König von Görl$_{w}$os, lebend gefangen und brachte sein ganzes Reich und Volk in seine Gewalt.

Als er hoch im 43. Jahre stand (1203), bewahrheitete sich das Wort des ₒJam-mgon Sa-skya Paṇḍita:

„Ohne Fähigkeit ein Werk beginnen,
„Gegen viele grollen und mit Heftigkeit streiten,
„Ein misstrauisches Weib und die Liebe:
„Das sind die fünf Ursachen schnellen Verderbens.“

Der König von Harlig$_w$od mit Namen 'Arsalaṅ, der ein grosses und stolzes Heer besass, sprach nämlich in seiner Selbstüberschätzung: „Ein gewisser T'emucin C'iṅgis zieht mit seinem Heere zu Felde und ist dabei, sich viele Vasallenfürsten zu unterwerfen. Ich will ihm, bevor er kommt, entgegenziehen und ihn besiegen!“ Sprachs und brach mit seinem Heere gegen ihn auf. Pogta Khan aber sandte fünf Heerführer, unter ihnen den Häuptling Moholai, mit einem Heere ab, besiegte so jenen Vasallenfürsten im Getümmel und unterwarf sein ganzes Volk.

Als er hoch im 45. Lebensjahre stand, im Feuer-Hasen-Jahre des 4. Cyklus (1206), zog er nach der tibetischen Provinz dBus. Da gingen ihm der sDe-srid Jo-dga, der T'sal-pa Kun-dga rdo-rje[1]) und andere, im ganzen dreihundert Mann, als sie es erfuhren, entgegen und veranstalteten ein grosses Fest. Darauf sandten sie zunächst einen Boten an ihn mit der Meldung, dass sie sich ihm unterwürfen, huldigten ihm und lieferten ihm die drei Gebiete von mṄa-ris[2]), die vier Teile von dBus und γTsaṅ und lHo, K'ams und sGaṅ sämtlich aus. Da gab er ihnen reiche Geschenke.

1) Skr. Ânandavajra.
2) mṄa-ris skor γsum.

So brachte er ganz Tibet unter seine Herrschaft. Darauf sandte er an den Lama Sa-c'en Kun-dga sñiṅ-po[1]) Geschenke und einen Brief des Inhalts: „Heiliger, ich möchte dich wohl berufen. Da jedoch einige meiner Regierungsgeschäfte noch nicht erledigt sind, so berufe ich dich einstweilen nicht. Jedoch werde ich dir von hier aus anhängen; behüte du mich von dort her! Bei späterer Gelegenheit, wenn meine Thaten ihr Ziel erreicht haben werden, sollst du samt deinen Söhnen im Mongolenlande die Lehre des Jina verbreiten.“ Dorthin gelangte der nun in Wirklichkeit nie; aber nach langer Zeit nahm ihn (Pogta Khan) zum Lama, bezeigte den drei Symbolen[2]) von dBus und γTsaṅ sowie der Geistlichkeit seine Verehrung und wurde Gabenspender der Lehre und Dharmarâja.

Ueber eine lange Zeit darauf zog er aus, um den König von Indien samt seinem Volke zu unterwerfen. Als er nun auf einen hohen Bergpass gelangte, kam ein Waldtier von grüner Farbe, welches den Leib eines Hirsches, den Schwanz eines Pferdes und auf dem Kopfe ein Horn hatte, dahergelaufen, beugte vor dem Pogta die Kniee und bezeigte ihm drei Mal seine Ehrfurcht. Darüber gerieten alle in Erstaunen, Pogta Khan aber sprach: „Vajrâsana[3]) in Indien ist die Stätte, wo die früheren Buddha's geweilt, und die Geburtsstätte der

---

1) Skr. Ânandagarbha.

2) Das Symbol der Person Buddha's (sein Bild), das der Lehre (ein Band der heiligen Schriften), das der Gnade (eine Pyramide): s. Köppen II 294; Jäschke 213^b.

3) Tib. rDo-rje γdan.

Bodhisattva's und Mahârâja's. Zu welchem Zwecke hat mir also jetzt dieses der Rede unkundige Waldtier wie ein Mensch seine Ehrerbietung bezeigt? Vielleicht wird es mir Verderben bringen, wenn ich dahin ziehe. Ist es ein
5 von meinem Vater, dem Götterkönig, gesandtes Zeichen?" **17**
Da er dies bedachte, zog er wieder in sein Land zurück.

Im 47. Lebensjahre, im Erde-Drachen-Jahre (1207), sandte er an den König 'Ampākai von Sart'agc'in einen Eilboten mit der Aufforderung, Tribut zu entrichten.
10 Allein — wie ₒJam-mgon Sa-skya Paṇḍita sagt:

„Wer gar zu laut und gewaltig prahlt,
„Stürzt sofort in eine Kette von Leiden;
„Dem Löwen wurde infolge seines grossen Hochmuts
„Des Fuchses Last aufgeladen. So hören wir in
15 der Fabel" —

jener gehorchte nicht, sondern sprach Worte ungebührlichen Hochmutes und verhielt sich widerspenstig. Da zog (Pogta Khan) an der Spitze seines Heeres gegen ihn; der aber rückte ihm mit einem Heere von hunderttausend
20 Mann entgegen. Es kam am Ufer des Päigal-Seees zur Schlacht; (Pogta Khan) schlug den Feind in die Flucht und unterwarf das ganze Reich und Volk.

Darauf kehrte Pogta Khan nach seinem Palaste * zurück, und nun that er nach dem Worte des Çrînâtha-
25 Nâgârjuna:

„Die rauhen Menschen soll man zähmen,
„Die tugendhaften soll man ehren;
„Durch ehrenhaften Lebenswandel soll man seinen
Schatz füllen
30 „Und seines Landes Umkreis schützen."

So verlieh er seinen jüngeren Brüdern und seinen Söhnen, sowie den tapferen und klugen Beamten dem jeweiligen Rang entsprechende Titel, nämlich: Herr einer Hundertschaft, einer Tausendschaft, einer Zehntausendschaft, einer mehrfachen Zehntausendschaft. Auch liess er dem ganzen Volke seines Reiches Geschenke und hervorragende Gunstbezeugungen zu teil werden und verkündete: „Dem von meinem Vater Çatakratu[1]), dem Fürsten der Himmelsgötter, erteilten Befehle gemäss habe ich die zwölf Könige der Welt unterjocht. Die Vasallenfürsten, die den Weg der Widersetzlichkeit betreten hatten, habe ich besiegt und den neun grossen Stämmen und allen übrigen Unterthanen meines Reiches dauernd Glück und Segen und Wohlfahrt bereitet. Jetzt werden sie körperlich und geistig glücklich sein."

Von diesem Erde-Drachen-Jahr (1207) bis zum Feuer-Hunde-Jahr (1225), während neunzehn Jahren, wetteiferte gleichsam das Glück und Heil des Königs, der Beamten und des Volkes insgesamt mit der Seligkeit der Götter.

Danach, als er hoch im 66. Lebensjahre stand, im Feuer-Schweine-Jahr (1226), führte er sein Heer gegen Mi-ñag, [einen Distrikt von] Tibet. Er beraubte den neunten Herrscher dieses Landes rDo-rje dpal oder T'o ce oder auf mongolisch Z̀iturg$_{wo}$ T'ulgen Hakan des Lebens und unterwarf das ganze Volk.

Zwar wird erzählt, dass er dadurch ums Leben kam, dass ihm die Gemahlin jenes Fürsten, Gurbulcen G$_{wo}$,

1) Tib. brGya-byin.

Schaden zufügte. In Wirklichkeit jedoch äusserte er: „Weil den Habot'$_{w}$o Hasar Strafe traf und wegen anderer Thaten sind meine Söhne nicht glücklich; das ist mein Verderben.“ Da ihm also jene Königin keinen
5 Schaden anzuthun vermochte, so traf sie ihre Anordnungen, sprang in den „Schwarzen Fluss[1])“ und kam um. Infolgedessen heisst dieser Fluss Hat'$_{w}$on Muren[2]). Pogta Khan verlegte nach Vollendung seiner Thaten während des Sommers seine Residenz an das Ufer des
10 „Schwarzen Flusses“. Da wurde er, während er dort residierte, krank und ging am zwölften Tage des siebenten Monats desselben Jahres (1226), nachdem er rüstigen Leibes den alten Za-ma-tog[3]) abgelehnt hatte, zur Seligkeit ein. Da gewann er, anders als gewöhnliche
15 Sterbliche, eine leuchtende Gesichtsfarbe, Jugendfrische des Leibes und grosse Schönheit.

Pogta Khan hatte vier Söhne: Juc'i, C'agatai, 'Ugetei und T'oloi, und eine Tochter: Sec'en Kūṅ cu. Der Vater ernannte den ältesten Sohn Juc'i zum Könige
20 des Landes T'ogmog. Dem zweiten, C'agatai, verlieh er die Würde eines C'in-waṅ und ernannte ihn zum Könige von T'od-dkar oder 'Oros$_{w}$o, worauf dieser seinen Hofhalt in der Stadt Yedk'en etablierte. Den dritten, 'Ugetei, mit einem Herzen voll Sehnsucht und
25 Schwung, klug und erfahren, dabei von einem Naturell,

1) Nag-c'u = mong. Khara Müren.

2) D. h. 'Königin-Fluss'.

3) Hier wohl Bezeichnung eines medicinischen Werkes (vgl. Köppen II 58, n. 1).

19 dem alle Unbeständigkeit fremd war, setzte er als seinen eigenen Thronfolger ein.

Tʻaitsi Cʻagatai hatte fünf Söhne: Der älteste, 'Aptola, wurde des Vaters Nachfolger. Der zweite, 'Imamahuli, wurde zum Könige von Kâçmîra ernannt und residierte in der grossen Stadt Sāmargan. Der dritte, 'Atiramahâmâta, wurde zum Könige des Ostens von Indien ernannt und residierte in der Stadt Pālaśa; dieser soll eine Inkarnation gewesen sein. Der vierte, Kodkʻar, wurde zum Könige des Landes Rom eingesetzt und residierte in der Stadt Stambhola[1]). Der fünfte, Tʻemur, wurde zum Könige von 'Or$_w$oṅkʻo ernannt und residierte in der Stadt Bhuhara. Diese herrschten über die bezeichneten Länder.

Tʻaitsi 'Ugetei, im Schaf-Jahre (1186) geboren, gelangte am Beginn seines 42. Lebensjahres, im Erde-Mause-* Jahr (1227), zur Herrschaft über das chinesisch-mongolische Reich. Vormals hatte Pogta Khan, trotzdem er als Herrscher über das weite Reich schaltete, dennoch die althergebrachten chinesischen Einrichtungen und Gesetze mit peinlich genauer Sorgfalt beachtet. Daher hatte er von dem aus dem Stamme der Kʻidan hervorgegangenen Minister Yēluicʻu tʻsai, der sowohl in der orthodoxen als in der Tʻa-sñad-Litteratur wie auch in vielen Lehrmeinungen und Sprachen bewandert, bei einer durch den König aus der Jurcʻid-Dynastie γSer[2]) veranlassten

1) Eine Anmerkung des Textes zu dem Namen dieser Stadt (s. Bd. I p. 286) lautet: „soll zu einem Teile von Çambhala gehören."
2) Mong. Altan, chin. Kin (Gold); vgl. S. S. 421.

Prüfung Studierender in die Reihe der Gelehrten eingetreten und danach unter dem Namen „der Jur-c'id C'wa Mergen" berühmt geworden war, ein astronomisch-chronologisches Werk und viele andere wünschenswerte
5 Çâstra's nach chinesischer Art abfassen und auch vielen anderen Unterricht erteilen lassen. So war dieser, in Gemässheit des Wortes des ₒJam-mgon Sa-skya Paṇḍita:

„Wer die späteren Folgen lange bedenkt
10 „Und neben Gewissenhaftigkeit grosse Geduld und Ausdauer besitzt,
„Von grossem Eifer, standhaft, dabei klug
„Und auch unterthänig ist, der wird das Haupt,"

Präsident des geheimen Ministeriums des Innern gewor-
15 den. Und nun bewährte sich das Wort des ₒJam-mgon **20** Sa-skya Paṇḍita:

„Durch Anhänglichkeit und Hingabe an Grosse
„Werden auch Kleine gross;
„Sieh, wie die an den Paradiesbaum sich anlehnende
20 „Schlingpflanze zum Wipfel sich emporwindet":

auch der junge König ernannte den C'wa Mergen zum Präsidenten des Staatsministeriums, und dieser liess, indem er seine Sorge den Hauptinteressen von Kirche und Staat widmete, die Wurzeln und Zweige der Glück- und
25 Segensthaten erstarken und wachsen. Çrînâtha-Nâgârjuna sagt:

„Durch einen klugen und geraden Minister
„Wird Fürsten und Volk aller Segen bereitet;
„Ein gerader Pfeil, von einem Kundigen geschossen,
30 „Trifft jeden, auf den er gerichtet ist."

* So erliess nunmehr jener Hauptminister, nachdem er dem Könige die Sache vorgetragen, das Gesetz, dass man von nun ab nicht mehr seine Sklaven und Diener töten dürfe, und dass von den Unterthanen eine Steuer an Ackerland und Vieh, und von den Kaufleuten ein Zoll erhoben werden solle. — Der junge König verschied, nachdem er sechs Jahre lang des Herrscheramtes gewaltet hatte (1232).

Von seinen beiden Söhnen bestieg der ältere, Guyug, geboren im Rinder-Jahr (1204), am Beginn seines 29. Lebensjahres (1232), den Thron und verschied, nachdem er denselben sechs Monate lang innegehabt hatte.

Sein jüngerer Bruder Godan, geboren im Tiger-Jahr (1205), gelangte, als er hoch im 29. Lebensjahre stand (1233), auf den Thron, hatte denselben achtzehn Jahre inne und verschied dann (1250).

T'aitsi T'oloi hatte vier Söhne: Muṅk'e, $H_w$opilai, 'Ulehu und 'Arig Puhe.

Der älteste von ihnen, Muṅk'e, nahm, als er hoch im 46. Lebensjahr stand, den Thron ein und starb, nachdem er ihn acht Jahre lang inne gehabt. Dieser König übergab seiner Zeit fünf Heerführern, darunter seinem **21** jüngeren Bruder $H_w$opilai, fünf Heere. Mit diesen zogen sie gegen Indien zu Felde und brachten den schwarzfarbigen Volksstamm, den am Geschlechtsglied mit Edelsteinen geschmückten Volksstamm und andere Stämme, sieben und dreissig an der Zahl, und vierzehn grosse Städte in ihre Gewalt.

Sein jüngerer Brüder, der grosse Erdbeherrscher H$_w$opilai, geboren im Holz-Schweine-Jahr (1214), gelangte, als er hoch im 46. Lebensjahre stand, im Eisen-Affen-Jahr (1259), auf den Thron. Er erbaute vier 5 grosse Städte: die Stadt Tāitu, die Stadt C'agan, die Stadt Huriyet'u und die Stadt Lañt'iñ, ernannte tüchtige Männer zu Präfekten und brachte alle königlichen Erlasse und Gesetze, auch die von früheren Königen herrührenden, mit höchster Genauigkeit und 10 Korrektheit zur Ausführung. Und wie es bei Çrînâtha-Nâgârjuna heisst: *

„Mit Hilfe von Beamten, die mit den Sitten wohl vertraut,
„Beherrschet zwar die Menschen allesamt
15 „Ein König; jedoch allein, durch eigene Kraft
„Zwingt er die Länder all in seine Macht,“

so unterwarf dieser König viele grosse Reiche Chinas, Tibets, der Mongolei und anderer Länder, die von den früheren Königen nicht unterworfen worden waren, und 20 wurde unter seinem Herrschernamen Tāi Ywan berühmt. Da bestätigte sich das Wort des Çrînâtha-Nâgârjuna:

„Wer freigebigen, selbstlosen Sinnes,
„In Worten wahr und lauter ist und seine Handlungen
25 darnach einrichtet,
„Dem folgen beständig Glanz und Ruhm
„Gleich einem Schatten nach.“

Da er von lauterer Gesinnung und festem Glauben, nach Reichtümern und Schätzen nicht begierig, in der Ver-30 schmelzung geistlicher und weltlicher Interessen gewandt

und von grosser Einsicht war, alle Unterthanen nach den
Geboten der Religion regierte und andere Vorzüge mehr
22 besass, so preisen und verehren ihn alle Chinesen noch
heutigen Tages unter dem Namen „König You ṡun“.
Er vernichtete die Schriften der chinesischen Bon-po 5
Tou-si grösstenteils durch Feuer.

Von Ćiṅgis Khan’s Zeit bis auf die dieses letzteren
Fürsten wurden der Reihe nach folgende Völker unter-
than: Die blauen Mongolen[1]), über vierhunderttausend
Häuser, die roten Chinesen, die schwarzen Tibeter, die 10
gelben Sart‘ag$_w$ol, die weissen Solong$_w$os: die zu
ein und derselben Gruppe gehörigen Leute mit je einer
von den fünf Farben; ferner vier weitere Völkerschaften:
die Tsug-te-Amazonen, die γYon-ru[2]), die mit einem
Auge auf der Brust und die mit Hundeköpfen. Des 15
weiteren sollen da über siebzig an Gestalt, Tracht, Lebens-
weise u. s. w. vollkommen verschiedene Nationen gewesen
* sein: Erstens das Volk der K‘inća oder auf Mongolisch
K‘emk‘emće, deren Land im Nordwesten, hinter den
Torgod liegt; dieselben wohnten in einem dreissigtausend 20
Hörweiten von dem Palaste des Khans entfernt gelegenen
Gebiete. Die Leute dieses Landes besassen zum grössten
Teil Reichtümer, namentlich waren viele im Besitze von
zehntausend schönen Pferden. Sie hatten blaue Augen
und rote Haare, waren an Aussehn und Gestalt häss- 25
lich und legten beständig verschiedene Arten von Waffen
an. Ferner das Gebiet von dieser Gegend an, wo im

1) Sog-po sṅon-po = mong. Küke Moṅghol.
2) Wörtlich ‘linker Heeresflügel’.

Sommer die Tage lang und die Nächte sehr kurz sein sollen, bis zu den kleineren Ländern im Osten und Süden: G$_w$ŏli, Manju, den Inselbewohnern γŻi-pen, Hpʻu saṅ, Siyanlo, Żiyaṅ u. s. w. und im Südwesten bis zu der
5 Mitte von Indien und der Grenze von Kâçmîra.

Die Zahl der zu dem Reiche dieses Königs gehörigen grossen und kleinen Tempel und Klöster betrug nach dem „Blauen Buch[1])“ im ganzen 42 318; grössere und kleinere Ordensgemeinschaften bestanden
10 im ganzen 213 100. Grosse Städte unter der Bezeich- **23** nung Hpʻu soll es 169, mittlere mit dem Namen Ceu 240, kleine Städte mit der Bezeichnung Shian 398; ferner kleine Städte, sogenannte 'Ui, 1165; Beamte für die auswärtigen Angelegenheiten, hohe und niedere, 2730, für
15 die inneren Angelegenheiten 121 gegeben haben.

Nachdem dieser Fürst nun 20 Jahre lang nach der Art und Weise der mongolischen Herrscher die Regierung gehandhabt hatte, gab er den chinesischen Einrichtungen und Gesetzen den Vorzug und hatte danach noch 15 Jahre,
20 im ganzen also 35 Jahre den Thron inne, und sein grosser Ruhm als Cakravartin Secʻen Khan drang in alle Lande. Im 82. Lebensjahre, im Feuer-Affen-Jahre (1295), ging er ins Land der Götter ein. *

Secʻen Khan hatte vier Söhne: rDo-rje, Ma-
25 ṅgala, Cʻiṅgem und Nomohan, und eine Tochter: Secʻig. Der dritte Sohn Cʻiṅgem geleitete ehemals, zu Lebzeiten des Secʻen Khan, im Feuer-Mause-Jahr (1275),

---

1) Im Text (p. **22**, 21): sDeb-sṅon statt [Deb (-tʻer) sṅon (-po); vgl. über dieses Werk M. A. I p. 409. II p. 302.

den Lama und Dharmarâja $_o$Pags-pa, als er nach Tibet zurückkehrte, nach Sa-skya. Bei seiner Rückkehr ernannte sein königlicher Vater in der Freude seines Herzens durch eine Ordre diesen seinen Sohn zum Thronfolger. Allein da verschied dieser.

C'iṅgem hatte drei Söhne: Kamala, Dharmapâla und T'ubu T'emur. Von diesen bestieg T'ubu T'emur, geboren im Holz-Rinder-Jahre (1264), am Beginn seines 30. Lebensjahres, im Holz-Pferde-Jahr (1293), den Thron und legte sich den Namen 'Uljeit'u Hakan bei. Dieser König hatte zwar schon zu Lebzeiten des Sec'en Khan den Thron inne, hatte jedoch die Zügel der Regierung erst nach dem Hinscheiden seines Grossvaters Sec'en Khan, vom Feuer-Vogel-Jahre (1296) an, in Händen. Nach Verlauf von elf Jahren, im 43. Lebensjahr, verschied er. Diesem **24** Könige kam seiner Zeit das hochberühmte chinesische Königssiegel γYuṅ-druṅ rin-po-c'e in die Hände.

Sein älterer Bruder Dharmapâla hatte zwei Söhne, Haisaṅ und 'Ayurparpata. Der ältere, Haisaṅ, geboren im Eisen-Schlangen-Jahr (1280), bestieg, als er hoch im 28. Jahre stand, im Erde-Affen-Jahr (1307), den Thron und erhielt den Namen K'ulug Hakan. Nachdem er vier Jahre lang durch die Verschmelzung geistlicher und weltlicher Interessen Kirche und Staat regiert hatte, verschied er im 31. Lebensjahre (1310).

Nach ihm bestieg sein jüngerer Bruder 'Ayurpata, geboren im Holz-Vogel-Jahr (1284), als er hoch im 28. Jahre stand, im Wasser-Mause-Jahr (1311), den Thron und erhielt den Namen Pōjant'$_w$o Khan. Nach-

dem er neun Jahre den Herrschersitz innegehabt hatte, verschied er im 36. Lebensjahre (1319).

Dessen Sohn Çuddhepʻal, geboren im Wasser-Hasen-Jahre (1302), gelangte am Beginn seines 19. Lebens- * jahres (1320) auf den Thron und erhielt den Namen Gegen Khan. Nach dreijähriger Regierung verschied er im 21. Lebensjahr (1322). Während die früheren Könige die mongolischen Sitten, bis auf Mütze und Kleid herab, beibehalten hatten, schien dieser König sich vollständig in einen Chinesen verwandelt und umgestaltet zu haben.

Danach hatte der Sohn des Tʻaitsi Kamala, Tʻai tiṅ Khan, mit dem weiteren Namen Yīsu Tʻemur, geboren im Wasser-Hasen-Jahr (1302), fünf Jahre lang, vom 22. Lebensjahr, dem Holz-Mause-Jahr (1323), bis zum Erde-Drachen-Jahr (1327), den Thron inne und verschied im 26. Jahr (1327).

Darauf bestieg der älteste Sohn des Königs Haisaṅ Hulug, Rin-cʻen opʻags, geboren im Eisen-Mause-Jahr (1299), zu Anfang des 30. Lebensjahres, im Erde-Schlangen-Jahr (1328), den Thron und starb nach Verlauf von vierzig Tagen.

Sein jüngerer Bruder Mīṅ tsuṅ Khan mit dem weiteren Namen Kosala, geboren im Schlangen-Jahre (1304), bestieg in jenem Jahre (1328), gegen Ende seines 25. Lebensjahres, den Thron. Er verschied nach Verlauf von fünfzig Tagen.

Danach gelangte des Pōyantʻwo Khan jüngster Sohn Jiyagatʻwo Khan mit dem weiteren Namen Tʻog

25 Temur, geboren im Drachen-Jahr (1303), im Erde-Schlangen-Jahr (1328), zu Anfang seines 26. Lebensjahres, auf den Thron und starb im 29. Jahre (1331).

Der Sohn des Miṅ tsuṅ Khan Kosala, Rin-c'en dpal, geboren im Feuer-Tiger-Jahr (1325), nahm zu 5 Beginn seines siebenten Jahres (1331) einen Monat hindurch den Thron ein und starb dann.

Darauf bestieg der Sohn des Jiyagat'wo Khan, Togan T'emur, geboren im Erde-Pferde-Jahr (1317), zu Anfang seines 16. Jahres, im Wasser-Vogel-Jahr (1332), 10 den Thron und erhielt den Namen Ṡun dhi oder w'Ohakat'wo Hakan. Er berief seiner Zeit den Lama Saskya-pa Kun-dga blo-gros[1]) und regierte den Staat durch die Verschmelzung geistlicher und weltlicher Interessen. Nun war in dem Hause eines Mannes aus dem 15 chinesischen Geschlechte Jū unter vielen guten Vorzeichen ein Sohn geboren worden. Dieser, mit Namen Jūge, war in der Ueberredungskunst und dem Betrug wohl bewandert. Den ernannte der König, ohne ihn zu erproben und unter Hintansetzung jeder Vorsicht, zum 20 Oberbefehlshaber der Provinzen. Da bestätigte sich das Wort des Çrînâtha-Nâgârjuna:

* „Wenn ein Kluger die schädlichen Worte der Listigen
„Nicht gehörig prüft,
„So ist es, wie wenn diejenigen Tiere des Waldes, 25
welche die Töne nicht prüfen,
„Von den übrigen bethört werden,“

1) Skr. Ânandamati.

und ferner das Wort des ₒJam-mgon (Sa-skya) Paṇḍita:

5 „Ohne zu prüfen, darf man nicht jedermann
„Vertrauen schenken und Aufträge erteilen;
„Aus Hintansetzung der Vorsicht entsteht Leid,
„Aus Hintansetzung der Achtsamkeit erwachsen häufig Feinde“:

Jener brachte alle Provinzen Chinas in seine Gewalt. Darauf verleumdete er, in der Absicht die Herrschaft an sich zu reissen — gleichwie es im Vinayâgama[1]) heisst:

10 „Ein Mensch, der auf die Guten Bedacht nimmt,
„Darf mit keinem schlechten Menschen umgehen;
„Siehe, als Löwe und Hammel befreundet waren,
„Entzweite sie der Fuchs“ —

alle mutigen und klugen königlichen Beamten für die 15 inneren Angelegenheiten beim Könige, veranlasste ihn, den Chef des Ministeriums des Innern, T'wogt'ahwo T'aitsi, hinzurichten, und bewirkte, dass vielen anderen 26 Beamten vom Könige die Schnur zugeschickt wurde. Darauf schickte er sich an, diesen mit seinem Heere zu 20 bekriegen. Bevor dies geschah, erschien dem Könige in einer Nacht im Traum ein Greis mit weissen Haaren und sprach: „Du hast den treuen Hund, der dein Haus bewachte, zu Boden gestreckt. Nun kommt ein reissender Wolf von aussen eilends heran; wie gedenkst du dich 25 gegen ihn zu verhalten?“ So schalt er in heftigem Zorn und verschwand. Darob geriet der König in Schreck und Sorge und erwachte. Am folgenden Morgen erzählte er die Sache seinem Lama. Der Lama aber ver-

1) Tib. ₒDul-ba luṅ.

harrte eine Zeit lang in vollständigem Schweigen und sagte dann: „Da du deinen einem treuen Hunde gleichenden Minister des Innern preisgegeben und den einem
* reissenden Wolfe gleichenden Jüge zum Chef des Ministeriums des Innern erhoben hast, so ist dies ein Vorzeichen, 5
dass dem Reiche Unheil widerfahren wird.“ Auf die Frage des Königs, welches Verhalten dagegen von Nutzen sein würde, entgegnete der Lama: „Einst, zur Zeit deines Ahnherrn Pogta Hwopilai Sec'en Khan, weinte unser[1]) Scheitelschmuck, der Dharmarâja ₒPags-pa, 10
drei Tage lang, und als der König nach der Ursache dessen fragte, sprach der Lama: ‘Es wird ein Ereignis eintreten, welches allerdings nicht deine und meine Zeit betreffen wird. Aber neun oder zehn Generationen nach uns wird ein König mit Namen T'ogan leben; unter 15
diesem werden Kirche und Staat, die wir beide geschaffen, beide dahinsinken. Aus diesem Grunde weine ich.’ Da fragte der König: ‘O Lama, woher weisst du bei deinem jugendlichen Alter diese Thatsache einer fernen Zukunft?’ Der entgegnete: ‘Herr, nicht nur dies 20
allein, sondern sogar, dass in alter Zeit in diesem Lande
27 sieben Tage lang ein starker Blutregen fiel, weiss ich.’ Da befahl der König die alten Berichte durchzulesen, und als man dieselben einsah und untersuchte, fand man, dass zur Zeit des alten chinesischen Kaisers T'ai-tsuṅ 25
aus der T'aṅ-Dynastie in diesem Lande sieben Tage lang ein starker Blutregen gefallen sei, sowie auch, dass bei dieser Gelegenheit der chinesische Lo-tsâ-ba T'aṅ

1) D. h. der Lamen aus dem Sa-skya-Geschlecht.

Yaṅ-tsuṅ, ein Schüler des Âcârya[1]) Vasubandhu[2]), eine auf die Zukunft bezügliche Prophezeiung verkündet habe. Da erwies jener König dem Lama ₒP'ags-pa noch viel grössere Ehrerbietung und Verehrung als früher.
5 Da nun die Zeit für die Erfüllung jener Weissagung des ehrwürdigen Herrn gekommen ist, wer könnte dieselbe da abwenden? Wenn du jedoch an den Lama und die Kleinodien inbrünstige Gebete richtest, unsere Religion * schützest und Opfer spendest, so wird das vielleicht von
10 Nutzen sein." Allein — wie ₒJam-mgon Sa-skya Paṇḍita sagt:

„Die da nützlich reden, sind selten,
„Noch seltener jedoch, die solche Leute anhören;
„Einen der Heilmittel Kundigen zu finden ist schwer,
15 „Deren aber, die nach seinem Worte handeln, giebt es noch weniger" —

der König geriet in Zorn gegen den Lama: „Lama, geh zurück in deine Heimat!" Der Lama aber entgegnete hocherfreut: „Dass diese Aufforderung in mein Land
20 zurückzukehren jetzt, wo Kirche und Staat noch so florieren, an mich ergeht, ist eine Gnade des gütigen Lama." Darauf machte er sich auf gen Sa-skya.

Danach erfüllte sich das Wort des ₒJam-mgon Sa-skya Paṇḍita:

25 „Der Heuchler nimmt das Betragen des Edlen an,
„Betrügt aber in Wahrheit hinterrücks;

---

1) Tib. slob-dpon.
2) Tib. dByig-γñen.

„Nachdem der Hirsch den Schwanz gezeigt,
„Schwindet seine Scheu und er verkauft des Esels Fleisch.“

Im achten Monat des Erde-Affen-Jahres (1367), in **28** seinem 28. Lebensjahre, lud nämlich der Chinese Jūge, unter dem Vorgeben, es seien Güter und Schätze, Krieger in sechstausend Wagen und zog so in den königlichen Palast ein. Sobald das Zeichen zum Abfeuern der Geschütze gegeben wurde, stiegen die Krieger heraus und bemächtigten sich des Reiches. Da floh der König ${}_{w}$ʼOhakatʻ$_{w}$o Tʻokan Tʻemur. So ging denn die Herrschaft über das chinesische Reich in andere Hände über. Er aber erbaute, an das Ufer des Kʻerlun-Flusses gelangt, Pāra Hotʻ$_{w}$o und wurde dort König der Mongolen allein. Nachdem er drei Jahre dort residiert, verschied er im 53. Lebensjahr, im Eisen-Hunde-Jahr (1369).

In den hundert und fünf und siebzig Jahren seit dem Holz-Tiger-Jahre (1193), in welchem vormals Cʻiṅgis Khan seine Herrschaft auf China ausdehnte, bis zu diesem Erde-Affen-Jahre (1367) regierten fünfzehn Generationen der Mongolenkönige das Reich.

* Der Sohn dieses letzten Königs, Piligtʻu, geboren im Erde-Tiger-Jahr (1337), bestieg zu Anfang seines 34. Lebensjahres, im Eisen-Schweine-Jahr (1370), den Thron und verschied nach dem 41. Lebensjahre (1378).

Sein jüngerer Bruder ${}_{w}$ʼOsagal, geboren im Pferde-Jahr (1341), gelangte gegen Ende seines 38. Jahres, im Erde-Schaf-Jahr (1378), auf den Thron und starb im 47. Jahre (1387).

Dieser hatte drei Söhne 'Enhe Jorigtu, 'Elbeg Niguleshui und Hargwocag Düguruṅ Hoṅ Taitsi. Von diesen bestieg der älteste, Eṅhe Jorigtu, geboren im Schweine-Jahr (1358), gegen das Ende des 31. Lebens-
5 jahres, im Erde-Schlangen-Jahr (1388), den Thron und starb im 34. Jahre (1391).

Sein jüngerer Bruder 'Elbeg Niguleshui, geboren im Rinder-Jahre (1360), nahm zu Beginn des 33. Lebensjahres, im Wasser-Vogel-Jahr (1392), den Thron ein.
10 Als sieben Jahre verstrichen waren, da bestätigte sich der Ausspruch des Lehrers Buddha: „Weswegen führt das Weib seinen Namen? Wegen der vielen Frevel und des endlosen Betruges, deswegen führt es diesen Namen; 'Trug' also bedeutet der Name 'Weib'. Wer in des Weibes
15 Gewalt gerät, fällt in des Teufels Hand; wer in des Teufels Hände fällt, gerät in die Gewalt der Sünder. Das Weib ist reich an Freveln und unerschöpflich an **29** Betrug, schwachen Geistes, veränderlichen Geistes, unbeständigen Geistes, sehr beweglichen und unstäten
20 Geistes: kurz mit dem Geiste eines Affen behaftet, dem Affen ähnlich, in der Anstellung eines Betruges gewandt, deswegen heisst es 'Weib'"; — ferner das Wort im Mañjuçrîmûlatantram:

„Wer durch Liebe zum Weibe bethört ist,
25 „Wird von allen Seiten vollständig umringt,
„Sinkt in einen grossen Sumpf ein
„Und bleibt im Meere des Kreislaufes der Wiedergeburt befangen.

„Der thörichte Mann, der ein Weib liebt,
30 „Gleicht dem Fuchs beim faulenden Aas;

„Das Weib, in welches verliebt ein Mann
„Arge, böse Leiden erduldet,
* „Befleckt die lautere Religion“; —
und endlich der Spruch des Çrînâtha-Nâgârjuna:
„Der Fürst, der von Liebesverlangen erfüllt ist, erkennt Nutz und Schaden nicht mehr; 5
„Wie der vor Ungebundenheit und Ausgelassenheit berauschte Elefant benimmt er sich,
„Und hinterher stürzt er, von Reue heftig gequält, in den Abgrund der Sorgen-Qual; 10
„Der hält seiner Umgebung ihre Sünden vor, doch seine eigenen Fehler kennt er nicht“:

Der König liebte die 'Ulcii Hwoṅ Gwō, die Gattin seines jüngeren Bruders Dūguruṅ Hwoṅ T'aici, heftig; um sie also in seinen Besitz zu bringen, tötete er seinen 15 Bruder, nahm die 'Ūlcei Hwaṅ Gwō zur Gemahlin und lebte eine Zeit lang mit ihr. Da bewahrheitete sich das Wort des Lehrers Buddha:

„Diese Geschöpfe verschlingen aus Zorn
„Eins das andere; 20
„Immer und immer wieder werden sie in der Verdammnis
„Durch viele Qualen heftig bedrückt“:

30 'Uhec'i Hasaha, ein T'aici der 'Oirad, aufgeregt durch die Macht der Eifersucht, tötete den König, nahm 25 die Königin 'Ulcei Hwoṅ Gwo zur Gattin und unterwarf den grössten Teil der Mongolen. So wird erzählt. Nun aber war zur Zeit, als die Königin Hwoṅ Gwo dem T'aitsi Dūguruṅ angehörte, in ihrem Schoss Leben erzeugt worden; nach Verlauf von drei Monaten seit 30

diesem Zeitpunkt nahm sie der König 'Elbeg Nīgu-leshui sich zu eigen; als danach vier weitere Monate verstrichen waren, entriss ihm 'Uhec̓i Hašaha dieselbe; und als die Zeit erfüllt war, gebar sie einen Knaben und
5 gab ihm den Namen 'Ajai.

Der älteste Sohn des Königs 'Elbeg Nīguleshui, Gūn T'emur, geboren im Schlangen-Jahr (1376), bestieg zu Anfang seines 24. Lebensjahres, im Eisen-Drachen-Jahr (1399), den Thron und starb im 26. Jahre (1401).

10 Dessen jüngerer Bruder 'Ulcii T'emur, geboren im * Schaf-Jahr (1378), gelangte gegen Ende seines 25. Jahres, im Wasser-Schaf-Jahr (1402), auf den Thron und starb im 32. Jahre (1409).

Sein Sohn Telbeg, geboren im Schweine-Jahr
15 (1394), gelangte zu Anfang seines 17. Lebensjahres, im Eisen-Hasen-Jahr (1410), auf den Thron und starb in seinem 21. Jahre (1414).

Nach ihm bestieg der Sohn des 'Uhec̓i von den 'Oirod, 'Esenhu, geboren im Hasen-Jahr (1386), den
20 Thron und verschied im 39. Jahre (1424).

Darauf kam der Sohn des Dūguruṅ, 'Ajai T'aitsi, der aus dem Lande der 'Oirod geflohen war, in seine Heimat, verband sich mit 'Atai T'aitsi, einem Nachkommen des 'Oc̓igin, zog gegen die 'Oirod zu Felde
25 und unterwarf das Volk der 'Oirod. 'Atai T'aitsi hatte am Anfang seines 37. Lebensjahres, im Feuer-Pferde-Jahr (1425), den Thron bestiegen. Im 13. Jahre seiner Regierung wurde er von dem Sohne des 'Oirod-

Königs 'Esenhu, T'ogan T'aici, getötet. Danach bestätigte sich der Ausspruch des ₒJam-mgon Sa-skya Paṇḍita:

31 „Ohne nach allen Seiten zu prüfen,
„Sich auf den Feind zu stürzen, ist ein Zeichen von Thorheit; 5
„Ins Licht der Lampe fliegt aus Verblendung
„Die Motte kühn, oder weshalb sonst?";
und ferner:
„Wer überschäumende Kraft besitzt, 10
„Bereitet selber sich den Tod;
„In der Schlacht trifft der Tod zum grössten Teil
„Oft gerade die Starken":

Vor dem Palaste Pogta C'ingis Khan's führte nämlich (T'ogan) mit hochfahrendem, anmassendem Be- 15 nehmen viele thörichte Reden voll Geringschätzung gegen Pogta Khan. Da brach aus seinem Munde Blut hervor, und er verschied.

Sein Sohn 'Esen, geboren im Schweine-Jahr (1406), hatte nur ein Jahr hindurch, im Anfang seines 32. Lebens- 20 * jahres, im Erde-Pferde-Jahr (1437), den Thron inne; dann ging seine Herrschaft in andere Hände über.

Der älteste von 'Ajai T'aitsi's drei Söhnen, T'aitsuṅ, geboren im Tiger-Jahr (1421), hatte nämlich vom Beginn seines 18. Jahres, dem Erde-Schaf-Jahr (1438), 25 an vierzehn Jahre lang die Herrschaft inne. Nach einem Kampfe mit 'Esen von den 'Oirod im Wasser-Affen-Jahr (1451) starben beide.

Danach bestieg der Sohn des T'aitsuṅ, Merhurgen T'aitsi, geboren im Feuer-Tiger-Jahr (1445), in seinem siebenten Lebensjahr, im Wasser-Affen-Jahr (1451), den Thron, wurde aber im folgenden Jahr (1452) von Togoloṅ T'aici von den Tolon[1]) T'umed ermordet.

Merhurgen's älterer Bruder Molon T'aitsi, geboren im Schlangen-Jahr (1436), gelangte zu Anfang seines 17. Lebensjahres, im Wasser-Vogel-Jahre (1452), auf den Thron und starb im folgenden Jahre (1453).

Darauf bestieg der dritte Sohn des 'Ajai T'aitsi, Mant$_{w}$ag$_{w}$ol, geboren im Pferde-Jahr (1425), am Anfang des 38. Lebensjahres, im Wasser-Schaf-Jahr (1462), den Thron. Nachdem er den Togolaṅ T'aici getötet hatte, machte er sich das Volk der Tolon[1]) T'umed unterthan. Später wurden zwischen dem Könige und Pāyan Muṅhe Polh$_{w}$o Jin$_{w}$oṅ, dem Sohne des Harg$_{w}$oc'ag, des Sohnes von 'Ajai T'aitsi's zweitem Sohne 'Anaparji, von anderen, schurkischen Menschen fortwährend Verleumdungen ausgestreut. Und wie es bei $_{o}$Jam-mgon Sa-skya Paṇḍita heisst:

„Von einem Menschen, der stets Zwietracht zu säen trachtet,
„Werden selbst treue Freunde entzweit;
„Wenn das Wasser beständig thätig ist,
„Entstehen da nicht in einem Felsen Spalten?",

so kam es infolge der Verleumdungen zwischen den beiden zum Kampf, Polh$_{w}$o Jin$_{w}$oṅ wurde besiegt und floh in eine andere Gegend. — König Mant$_{w}$og$_{w}$ol

1) (Kalmückisch und burjätisch: dolōn = mong. dulughan) 'sieben'.

starb am Anfang seines 42. Jahres, im Feuer-Schweine-Jahr (1466).

Nachdem dieser König ohne Kinder zu hinterlassen gestorben war, machte ein Fürst namens Noyanpolod aus dem Geschlecht des Habot‘$_{w}$o Hasar[1]), des Herrschers der Horc‘in, Anstalten, seine jüngere Gemahlin * Mant$_{w}$ohai Sec‘en zur Gattin zu nehmen. Die Königin aber willigte nicht darein, sondern begehrte den Abkömmling Pogta C‘iṅgis Khan's zum Gemahl. Dann holte sie den Sohn des Pāyan Muṅhe, Pāt‘$_{w}$o Muṅhe, der im Hause des T‘emur Hatag erzogen wurde und aufwuchs, als er sieben Jahre alt war, und machte ihn zu ihrem Gemahl. Nachdem beide den Göttern und Ahnen Opfer dargebracht und ihre Verehrung bezeigt hatten, sprach die Königin folgendes Gebet: „Auf dass die Reihe der Dynastie Pogta Khan's nicht unterbrochen werde, habe ich diesen kleinen Knaben zu meinem Gemahl gemacht, sodass er nicht länger missachtet wird. Um deswillen mögen mir sieben Söhne und eine Tochter geboren werden! Dann will ich diese Söhne ‘die sieben Polod’ nennen. Möge dadurch, o Pogta Khan, deine edle Dynastie wachsen!“ Nachdem sie dieses Gebet gesprochen, vermählte sie sich dem Knaben. In demselben Eisen-Tiger-Jahr (1469), in welchem Bāt‘$_{w}$o Muṅhe, geboren im Holz-Affen-Jahr (1463), im Anfang seines siebenten Lebensjahres die im Erde-Pferde-Jahre (1437) geborene, 33 Jahre alte Mant$_{w}$ohai Sec‘en zu seiner Gemahlin gemacht hatte,

---

1) C‘iṅgis Khan's Bruder; s. oben p. 14, 20—21.

bestieg er den Thron und wurde allenthalben unter dem Namen Tāyan Hakan berühmt. Mant$_{w}$ohai Sec'en gebar, wie sie erfleht, die Zwillinge T'uru Bolod und $_{w}$'Ol$_{w}$o Bolod, dann eine Tochter T'urut'u Kuṅ-cu und (einen Sohn) Pārasbolod, gleichfalls Zwillinge, ferner 'Ars$_{w}$opolod, darauf die Zwillinge 'Alc'$_{w}$o-polod und 'Oc'ir Polod, dann Nērebolod. Ferner besass der König von seiner Gemahlin Jaliyar zwei Söhne: Gere Bolod und Gereseṅje, und von seiner Gemahlin Husai (aus dem Volke der) 'Oirod zwei Söhne: Gert'u und 'Upasanc'a C'iṅ T'aici, im ganzen also elf Söhne. Nachdem Tāyan Khan so vier und siebzig Jahre lang regiert hatte, starb er im 80. Jahre, im Wasser-Hasen-Jahre (1542). — Seine Söhne T'uru Bolod und $_{w}$'Ol$_{w}$os Polod waren noch zu Lebzeiten ihres Vaters gestorben.

Der älteste Sohn des T'uru Polod, Poti 'Alag T'aitsi, geboren im Holz-Mause-Jahr (1503), hatte vom Anfang seines 41. Jahres, dem Holz-Drachen-Jahr (1543), bis zum Feuer-Schaf-Jahre (1546), also vier Jahre, den Thron inne und verschied dann.

Dessen Sohn Tarass$_{w}$on Huteṅ T'aici, geboren im Drachen-Jahr (1519), bestieg zu Anfang seines 29. Lebensjahres, im Erde-Affen-Jahr (1547), den Thron und starb in seinem 38. Jahre (1556).

Von seinen vier Söhnen regierte der älteste, T'umen T'aici, geboren im Schweine-Jahr (1538), vom Anfang seines 20. Jahres, dem Erde-Pferde-Jahr (1557), bis zum Wasser-Drachen-Jahr (1591), also fünfunddreissig Jahre, und starb dann.

Von dessen elf Söhnen gelangte der älteste, Pōyan T'aitsi, geboren im Hasen-Jahre (1554), am Anfang seines 39. Lebensjahres, im Wasser-Schlangen-Jahre (1592), auf den Thron und starb im 49. Jahre (1602).

Von seinen drei Söhnen, Mañg$_w$os, Rab-dkar 5 und Mag$_w$o Hit'ad, starb der älteste, Mañg$_w$os, zu
34 Lebzeiten seines königlichen Vaters. Von seinen beiden Söhnen Legs-ldan Bāgat'$_w$or T'aitsi und Sañgarjas 'Odhan T'aitsi gelangte der ältere T'aitsi, Legs-ldan Pagat'$_w$or, geboren im Wasser-Drachen-Jahr (1591), am 10 Beginn seines 13. Lebensjahres, im Holz-Drachen-Jahr (1603), auf den Thron und wurde als H$_w$ot'ogt'$_w$o Hakan von den C'ahar berühmt. — In der Periode, in welcher König Legs-ldan H$_w$ot'ogt'$_w$o in religiöser Hinsicht rein war und für die Lehre eine eifrige Thätigkeit ent- 15 faltete, bewahrheitete sich an ihm das Wort des ₒJam-mgon Sa-skya Paṇḍita:

„Wer, im Grunde verdorben, auf Reichtümer Wert legt,
„Ist selbst als Freund unzuverlässig; 20
„Bei den Grossen haben ihre Freunde oft erst drei Mahlzeiten genossen,
„Dann aber dieselben bethört“:

Ein Chinese von feindseliger Gesinnung sandte näm-
* lich dem Könige heimtückischer Weise eine Zeichnung, 25 auf welcher er zwei Schlangen, eine mit einem Kopfe und vielen Schwänzen und eine mit vielen Köpfen und einem Schwanze, dargestellt hatte. Als der König nach der Bedeutung fragte, erklärte der Bote: „Gleichwie die Schwänze der Schlange mit einem Kopfe, obwohl zahl- 30

reich, dennoch dem Kopfe nachfolgen, so haben auch wir Chinesen zwar nur einen König, aber gleichwohl handeln alle Unterthanen nach seinen Befehlen. In deinem Mongolenreiche hingegen giebt es neben dem festgewurzelten Königstum zahlreiche Herrscher. Unter diesen Umständen ist es wie bei der vielköpfigen Schlange schwer, dass alle sich nach einem Willen richten. Daher dürfte die Herrschaft schwerlich lange Bestand haben. Dies ist der Sinn.“ Der König hielt diese Worte für zutreffend. Daher verwickelte er sich mit den ihm verwandten Grossfürsten in innere Streitigkeiten und schmähte sie heftig und fügte ihnen dadurch eine schwere Kränkung zu. Infolgedessen zogen sich — im Einklang mit den Worten des Çrînâtha Nâgârjuna:

„Ein schlechtes Weib und einen schlechten Freund,
„Einen schlechten König und schlechte Verwandte,
„Einen schlechten Nachbar und ein schlechtes Land
„Muss man weit von sich abweisen“ —

alle jene verwandten Grossfürsten unmutig und unwillig **35** samt ihrem Volke aus dem Gebiete der T'umed von Küke Khota (‘Blaue Stadt’) in ihre Länder zurück und schlugen dort ihre Residenz auf. 'Ombu C'uhur Noyan und andere kamen in dieses Land. Darauf wurde dem Nairamt'ah$_{w}$o Pogta Sec'en Khan die Oberherrschaft übertragen, und die von Habot'$_{w}$o Hasar abstammenden Grossfürsten des Horc'en-Gebietes wurden allesamt Chefs des inneren Ministeriums dieses Pogta Khan. Doch damit war es nicht genug. Zu Anfang seines 43. Lebensjahres (1633) wurde sein Herz von der Liebesgöttin in Erregung versetzt. Und

ferner bestätigte sich an ihm das Wort des Çrînâtha-Nâgârjuna:

„Eine Schlange besitzt Gift, und ein Bösewicht besitzt Gift,
„Jedoch schlimmer als das Gift der Schlange ist das des Bösewichts; 5
* „Schlangengift wird durch Heilmittel und Besprechung bezwungen,
„Doch das Gift des Bösewichts, wodurch wird das gelindert?", 10

und der Ausspruch des ₒJam-mgon Sa-skya Paṇḍita:

„Führt ein listiger Mensch einschmeichelnde Reden,
„So ist's nur um des eignen Vorteils willen, nicht aus Achtung;
„Der Eule demutvolles Lachen 15
„Giebt uns ein schlimmes Zeichen, nicht geschieht's aus Freude":

Nämlich: Tāyan Khan's zehnter Sohn Geresen̈je hatte sieben Söhne; der Enkel des dritten von diesen, 'Onoh$_w$o 'Us Jin̈, war C'ohor C'ogt'$_w$o. Dieser, aus 20 seinem Lande Halha vertrieben, kam zu dem See und sandte dem Könige folgende Botschaft: „Während in diesem unserem Lande von alters her die Sa-skya-pa-Lehre verbreitet war, herrscht jetzt die dGe-lugs-pa-Sekte. Wenn diese unterdrückt würde, wäre es 25 gut." An diesem schlimmen Rat, den jener ihm erteilte, fand der König Gefallen, als ob er gerechtfertigt wäre. Gemäss den Worten des ₒJam-mgon Sa-skya Paṇḍita:

„Hört die Tugend auf, so entstehen böse Gedanken;
„Hört die Familie auf, so entstehen schlechte Geburten;
„Hört der Besitz auf, so entstehen Verlangen und Gier;
„Hört die Lebenszeit auf, so zeigen sich Todes-
5 vorzeichen“,

zog er daher, nachdem er sich mit dem Könige von **36**
Tibet, dem sDe-srid γTsaṅ-pa ⌊P'un-t'sogs rnam-
rgyal, verbündet hatte, in der Absicht, die dGe-lugs-
pa-Lehre der Namenlosigkeit preiszugeben, mit einem
10 Heere gegen Tibet. Als er jedoch nach Żirat'al im
Norden von Kökö Noor (‘Blauer See’) kam, vertrieb
ihn der Dharmarâja ₒJam-dpal bka-sdod. Infolge-
dessen verfiel er selbst sowohl als das mongolische Reich.
Die Haupt- und die Nebenkönigin Ñiaṅ T'ai heu und
15 Su t'ai T'ai heu, die beiden Prinzenknaben ’Ecei Hoṅgor
und ’Apanai und ihre nächste Umgebung, viele tausende
Krieger aus dem C'agar-Volke, welche in acht Trupps
eingeteilt waren, wurden bloss gefangen genommen. Alles
übrige Volk, sowie der grösste Teil der Schätze ging dahin
20 wie vom Winde verscheucht. Dies geschah im Holz-Jahre
(1633). Nun war da eine aus Gold gefertigte Statue des *
Familienschutzgottes Gur-mgon[1]), zu welcher ₒGro-
mgon ⌊ₒP'ags-pa persönlich alle Proportionen angegeben
und alle Dhâraṇî-Anordnungen und Weihen erteilt hatte,
25 und die nun im Zustand des Verfalls und vernachlässigt
war. Auf diese legten sie aus Verzweiflung ihr Antlitz
wie auf einen Pfühl und streckten sich hin; dann rich-
teten sie ein grosses Opfer her und opferten. Da nun-

1) ‘Beschützer des Zeltes’, vgl. Pantheon, no. 242.

mehr die beiden Witwen und Waisen die Hoffnung, einst in selbständiger Grösse dazustehen, aufgegeben und nur noch auf die Abhängigkeit von einem Grossen Anspruch hatten, sprachen sie das aufrichtige und inbrünstige Gebet: „Wenn wir einem Grossen eines 5 Landes angehören sollen, so mögen wir nach diesem jetzt und in Zukunft gesegneten Lande hin unser Antlitz wenden." Damit schliefen sie ein. Da sollen sie denn ihr Antlitz nach der der buddhistischen Lehre ergebenen südöstlichen Gegend gewendet haben. Darauf 10 gingen sie, da sie schon früher von dem Ruhme des Nairamt'ah$_{w}$o 'Anter Pogta T'ai tsuṅ Khan gehört hatten, und auch die Gegend die richtige[1]) war, — im Einklang mit dem Spruch des Çrînâtha-Nâgârjuna:

„Durch den Anschluss an grosse Förderer und 15 Helfer
„Gelangt man auch als Geringer zur Macht;
37 „Der auf den emporstrebenden Meru[2]) sich stützende Vogel
„Nimmt nach der Sage Goldfarbe an" — 20

nach der Residenz Mugten, übertrugen dem Pogta Khan die Herrschaft und übergaben ihm das Siegel Rin-po-c'e.

Die Geschichte dieses Siegels aber ist folgende:

Vor Zeiten gab es im Lande China sieben Herrscher, 25 genannt „die sieben Pā". Zur Zeit eines derselben, des

1) Nämlich die südöstliche, im Einklang mit dem kurz vorher erzählten Momente.

2) Tib. Ri-rab.

Fing-huang
n.

C'u Wañ, sah ein Mann namens Pian ho, wie der Vogelkönig Hp'uñ hwaañ sich auf den Berg Kiñ śan niederliess. Da nun aber dieser Raubvogel auf Stellen, welche keine Edelsteine enthalten, sich nicht herablässt, so
5 dachte er nach, woran dies liegen könne, und trat hinzu, um die Sache zu untersuchen. Da strahlte Feuer aus einem grossen Stein hervor. Den nahm er und brachte ihn dem Wañ; der aber schenkte der Sache keinen Glauben. Als er jedoch nachher den Stein zer-
10 brach, kam aus seinem Innern ein Stück des in der Welt äusserst seltenen rostfreien weissen Yañ-ṭi-Edelsteines, so gross um eine Schale zu füllen, zum Vorschein. Von Zeit zu Zeit strahlte er Licht und helles * Feuer aus, und wenn man ein Gebet sprach, zeigte er
15 verschiedene glückbringende Zeichen und Figuren. Als der Wañ aus der C'in-Dynastie dies vernahm, wollte er ihm den Stein für fünfzehn Schlösser und Festungen abkaufen, er aber trat ihn nicht ab. Später, als Śi hwaañ von der C'in-Dynastie sich des ganzen chinesi-
20 schen Reiches bemächtigt hatte, gelangte der Stein in seine Hände. Er liess ein Siegel daraus anfertigen, und sein Minister Li zi liess in rings herum laufender Schrift folgende acht Charaktere eingravieren:

śeu miñ yui t'ian | *kī żeu yuñ ṭ'añ·* |

25 das heisst auf tibetisch, mit acht Worten ausgedrückt:

γnam-gyis bskos-pas | *t'se rgyun yun riñ·* | :

„da (du) vom Himmel eingesetzt bist, so (wird dein) Leben (und) der Strom (deiner Nachfolger durch) lange Zeit (sich hinziehen)". Der Sinn dieser Worte ist fol-
30 gender: „Da du kraft deiner Verdienste, ohne Rücksicht

auf irgend welche äussere Veranlassung, um deiner eigenen Persönlichkeit willen zum höchsten Herrscher eingesetzt bist, so wird dein Leben wie auch der Strom deiner Nachkommen, ohne je unterbrochen zu werden, lange Zeit sich erhalten.“ Dieses Königssiegel γYuṅdruṅ übergab der dritte König aus der C'in-Dynastie, Waṅ Tsi yiṅ, dem Kau tsu aus der Hān-Dynastie. Als im Laufe von vierhundert Jahren, in den Zeiten der **38** Könige der Hān-Dynastie, Könige und Minister wechselten, trat ein Verfall ein. Da brach auf dem goldenen Dache des Palastes Feuer aus, und als eine Hofdame der Königin diesen Edelstein forttrug, verlor er sich in einen Brunnen im Innern. Nach Verlauf eines Zeitraumes von zehn Jahren sah der Feldherr Sun kian in einer Nacht aus jenem Brunnen Lichtstrahlen hervordringen und leuchten. Da suchte er nach und fand den Edelstein. Danach ging derselbe der Reihe nach von einem Könige von China auf den andern über, bis schliesslich auf den letzten König aus der Späteren[1]) T'aṅ-Dynastie, Lū Waṅ. Als dessen Reich in andere Hände überging, band er den Stein wegen seines grossen Umfanges an seinen Hals, sprang ins Feuer und kam um. Während der rohen Herrschaft der Dynastieen der Späteren[1]) Jin, Späteren Hān und Späteren Jeu und der Suṅ war von dem Edelstein nur noch der Name in der Welt übrig. Später, als das Heer des * Königs der grossen Mongolei in das Land der Mitte kam, kam ein Mann, der diesen Edelstein gefunden hatte, und

1) P'yi-ma = chin. heú.

übergab ihn dem Oberbefehlshaber Moh$_{w}$oli. Da dieser
ihn aber nicht kannte, legte er ihn unter die gewöhn-
lichen Edelsteine. Als mehrere Jahre seitdem verstrichen
waren, nach dem Hinscheiden des Sec'en Khan, wurde
5 der Stein dem 'Ulceit'u Khan gebracht. Dann ging er
die Reihe der mongolischen Herrschergenerationen hin-
durch bis zu König Legs-ldan. Das war eben jenes
Königssiegel Rin-po-c'e.

Da (T'ai tsuṅ Khan) auf solche Weise beschenkt
10 wurde, behandelte er die beiden Königinnen und die
Prinzen gleich von vorn herein mit grosser Gnade und
nahm, um der Zwietracht und Furcht vorzubeugen, beide
Königinnen zu Gemahlinnen. Von der jüngeren wurde
ihm T'u zaṅ ṅa C'in-waṅ geboren. Dem 'Ecei Hoṅgor
15 wollte er seine Tochter Gurni Kuṅ-cu zur Braut geben;
da sie aber (für diesen) zu jung war, so verlieh er
seinem jüngeren Bruder 'Apanai die C'in-waṅ-Würde,
gab ihm dann auch die Kuṅ-cu und ernannte ihn zum
Chef des Ministeriums. So schlug die einheitliche Ver-
20 schmelzung der Mandschuren und Mongolen Wurzeln.
Von dessen Söhnen Pūrin Waṅ u. s. w. stammen **39**
die Fürsten der acht Divisionen der C'agar.

Der dritte Sohn des früheren Königs Pāt'$_{w}$o Muṅk'e
Tāyan Khan, Bāraspolod, welcher Oberherr über
25 die Bevölkerung des rechtsseitigen Landes, die Drei Zehn-
tausend, war, hatte sieben Söhne: Kun Bilig, 'Alt'an
Hakan, Lapug T'aitsi, Pāyasgāl Huntulen Han,
Pāyantāra Nārin T'aitsi, Potitāra $_{w}$'Ohakan

T'aici und Tarhai T'aici. — Der erste von diesen, Gūn Pilig, wurde zum Mergen Jin$_{w}$oṅ über die Zehntausend oder T'umed des 'Ortos$_{w}$o-Volkes ernannt.

'Alt'an Gegen Hakan, geboren im Feuer-Hasen- 5 Jahr (1506), herrschte über den grössten Teil der Zwölf T'umed, wurde später Khan und unterwarf durch einen Feldzug das ganze Volk der 'Oirod. Als er sein Heer gegen China führte, sandte der chinesische König Tāi miṅ aus Furcht einen seiner Beamten für die inneren 10 * Angelegenheiten mit folgender Botschaft: „Ich habe dir den hohen Ehrentitel Ṡun 'i waṅ und das goldene Siegel verliehen. Ist es nicht gut, wenn wir beide Freundschaft mit einander halten und in Frieden leben?" Da bestätigte sich das Wort des $_{o}$Jam-mgon Sa-skya 15 Paṇḍita:

„Der Edle, wenn auch erzürnt, lässt sich besänftigen, wenn man sich vor ihm beugt,
„Niedere werden, wenn man sich vor ihnen beugt, noch hartnäckiger; 20
„Gold und Silber, wenn auch hart, lassen sich schmelzen,
„Aus Hundedünger steigt, wenn man ihn schmilzt, übler Geruch":

'Alt'an Gegen Hakan kehrte, über den König von 25 China erfreut, in sein Land zurück. Darnach zog er zu Anfang seines 67. Lebensjahres, im Wasser-Vogel-Jahre (1572), mit einem Heere gegen Tibet und unterwarf das ganze tibetische Volk. Nun hatte des Gūn Pilig Mergen Cin$_{w}$oṅ vierter Sohn Nom T'arni 30

H$_{w}$oñ T'aici einen Sohn namens H$_{w}$ot'$_{w}$ogt'äi Sec'en H$_{w}$oñ T'aici. Dieser, der im Besitz der übernatürlichen Einsicht und der Verwandlungsfähigkeit war, kam zu **40** jener Zeit gleichfalls nach Tibet, brachte es, indem er vor einigen Lamen und einigen Magiern magische Fertigkeit zeigte, in seine Gewalt und übte auch auf seinen Grossoheim 'Alt'an Gegen Hakan seinen Einfluss aus. Als dieser Khan alt geworden, beriet er sich, im Einklang mit dem Spruch des ₒJam-mgon |Sa-skya Paṇḍita:

„Wenn zwei Verständige sich beraten,
„Ist es möglich, dass der Verständigere nachgiebt;
„Durch Gelbwurz und Alaun
„Wird die Farbe verändert,“

zusammen mit H$_{w}$ot'$_{w}$ogt'ai Sec'en H$_{w}$oñ T'aici, berief dann seine Söhne und Minister und erteilte ihnen folgenden Befehl: „In Anbetracht des zu wiederholten Malen geschilderten Zustandes des Edelsteins der Lehre und der drei Kleinodien und des Segens der gänzlichen Vollkommenheit, dürft ihr von jetzt ab dem Edelstein * der Lehre und den Geistlichen absolut keinen Schaden zufügen.“ Und damit die Ausübung dieses Gebotes von langem Bestande sei, liess er dasselbe als königliches Gesetz schriftlich fixieren und aufstellen. Darauf ging er im 77. Lebensjahre, im Wasser-Schaf-Jahre (1582), in die reinen Gefilde ein.

Der älteste Sohn dieses Königs, Seṅge Dūguruñ T'emur H$_{w}$oñ T'aitsi, geboren im Erde-Hunde-Jahr (1537), bestieg im Anfang seines 47. Lebensjahres, im Holz-Affen-Jahr (1583), den Thron.

Er besass sechs Söhne: Sūmir Tāi c‘iṇ H$_{w}$oṅ T‘aici, Gālt‘$_{w}$o T‘aici, T‘$_{w}$olgat‘$_{w}$o T‘aici, C‘ogt‘$_{w}$o T‘aici, T‘$_{w}$olmot‘$_{w}$o T‘aici und Porhat‘$_{w}$o T‘aici.

Der älteste, Sūmir Tāi c‘iṅ H$_{w}$oṅ T‘aici, war der vierte lHa rGyal-dbaṅ rin-po-c‘e[1]) Yon-tan rgya-mt‘so dpal-bzaṅ-po. Der zweite Sohn Gālt‘$_{w}$o T‘aici hatte zwei Söhne: ’Ombu C‘$_{w}$uhur und Hitahai.

Der Jasag dieser unserer T‘umed Ṡog, ’Ombu C‘$_{w}$uhur, hatte drei Söhne: Jasag Pei-se Kumu, P‘yag-rdor und Ṡog dor.

41 Der sechste Sohn des Pei-se Kumu war Pei-se Bla-skyabs.

Dessen ältester Sohn war Pei-se Bande.

Dessen einziger Sohn war der mit einem festen Glauben an den Lama und die drei Kleinodien ausgerüstete und in der Verschmelzung kirchlicher und staatlicher Interessen erfahrene grosse Gabenspender der Lehre, der C‘ian c‘ed men Göc‘ig, Jasag der T‘umed Ṡog, Pei-se Hamaka Pāyasg$_{w}$olaṅt‘$_{w}$o.

Dessen Sohn war der aus tiefer Verehrung gegen den Lama und die drei Kleinodien an der heiligen Religion sich erfreuende und von Eifer für sie erfüllte Jasag Pei-se P‘un-t‘sogs rin-c‘en.

Dessen dritter Sohn ist der grosse Herrscher ?o(?) men Göc‘ig Gurni ’E-hp‘u Jasag Pei-se Maṇibhadra, dem der jetzige Kaiser aus der Tai C‘iṅ-Dynastie nach Ernennung zum Chef des Ministeriums des Innern seine Tochter Gurni Kuṅ-cu

1) rGyal-dbaṅ rin-po-c‘e ist ein Titel des Dalai Lama.

zur Braut gab, der bei allen chinesischen und mongolischen Beamten in höchstem Masse beliebt und mit den * sieben Edelsteinen der Himmelstugenden schön geschmückt ist und infolge seiner Gewandtheit in der Verschmelzung 5 geistlicher und weltlicher Interessen sowohl Kirche als Staat ordnungsgemäss regiert.

Dies ist das Geschlecht der Fürsten der von den alten bekannten Zwölf T'umed versprengten und in dieses Land gekommenen T'umed Ṡog.

10 Der ältesteste Sohn des Tāyan Khan war T'uru Bolod, dessen Sohn Poti 'Alag Khan, dessen ältester Sohn Tārassun Huteṅ. Dieser hatte vier Söhne: T'umed, Cugt'u, T'arni Paha und Tai c'iṅ. Die Nachkommen des zweiten von diesen, Cugt'u T$_w$oral 15 Noyan, bilden das Geschlecht der Fürsten der Huic'ed.

Der dritte Sohn des Poti 'Alag war 'Oṅg$_w$on T$_w$oral. Dessen Nachkommen bilden das Geschlecht der Fürsten der Suñid.

Ferner: Der Sohn des 'Oṅg$_w$on Tural war Pā-20 yantai Noyan. Von diesem stammt das Geschlecht der Fürsten der 'Ucumuc'in ab.

Der fünfte Sohn des Poti Khan war Nomt'u. Dessen Nachkomme soll jener mGon-po skyabs kluṅ sein.

25 Der jüngere Bruder des Poti 'Alag war 'Aṃñig, **42** dessen dritter Sohn Samala, dessen zwei Söhne Toc'aṅ T$_w$oral und 'Esen 'Uijeṅ. Deren Nachkommen bilden das Geschlecht der Fürsten der 'Auhan und Naiman.

Ferner: Der dritte Sohn des Tāyan Khan war

Pārasbolod Sain 'Alag Cin$_{w}$oñ, dessen ältester Sohn Kūn Piligt'u Mergen Cin$_{w}$oñ. Dessen Nachkommen bilden das Geschlecht der Fürsten der sechs Divisionen der 'Ortos$_{w}$o, welches C'iñgis Khan's Dynastie u. s. w. fortpflanzt. 5

Der vierte Sohn des Tāyan Khan war 'Ars$_{w}$obolod, dessen Sohn Mergen H$_{w}$oñ T'aici. Dessen Nachkommen bilden das Geschlecht der Fürsten der Tolokan[1]) T'umed.

Der fünfte Sohn des Tāyan Khan war 'Oc'ir 10 Polod. Von diesem stammt das Geschlecht der Fürsten der Hešikt'en ab.

Der sechste Sohn des Tāyan Khan war 'Alc'$_{w}$obolod, dessen Sohn Horkac'i Hasar. Von dessen fünf Söhnen war der älteste $_{w}$'Opaži 'Ui Jeñ. Dessen 15 Nachkommen bilden das Geschlecht der Fürsten der Jār$_{w}$od.

Der zweite war Sūpuhai Darhan Noyan. Dessen Nachkommen bilden das Geschlecht der Fürsten der Parin. 20

Der neunte Sohn des Tāyan Khan war Gere Polod. Dessen Nachkommen bilden das Geschlecht der Fürsten der 'Oroñg$_{w}$od.

Der zehnte Sohn des Tāyan Khan war Gereseñje. Dieser hatte sieben Söhne. Deren Nachkommen 25 bilden das Geschlecht der Fürsten der in sieben Divisionen oder vier Stämme zerfallenden Halha.

Ferner: Der dritte Sohn des Gereseñje war

---

1) (Mong. dulughan) 'sieben'.

'Onohwo 'Aijeṅ. Dessen Nachkomme war 'Asut'ai Khan, dessen Enkel rDo-rje T'uṡiyet'u Khan. Als dessen Sohn kam die leibliche Wiedergeburt des Târanatha, rJe-btsun dam-pa blo-bzaṅ bstan-pai 5 rgyal-mt'san, zur Welt.

Der elfte Sohn des Tāyan Khan war C'iṅ T'aici. Dessen Nachkommen bilden das Geschlecht der Fürsten der T'atarun.

Der letzte in der Reihe der Nachkommen von Pogta 10 C'iṅgis Khan's jüngerem Bruder Habot'wo Hasar war Muṅhe Corgol. Dieser besass vier Söhne: Der älteste von ihnen war Pāhwon Noyan, dessen Sohn Pworgai. Von diesem ging das Geschlecht der Fürsten der 'Urad aus.

15 Der vierte war C'ic'egei 'Upaẓi T'uṡiyet'u. Dessen **43** Nachkommen bilden das Geschlecht der Fürsten der zehn Divisionen der Horc'en.

Ferner: Pāhwon Noyan hatte mehrere Söhne: Nomt'u Huntulen Tāi c'iṅ, Habōr Pāgat'wor 20 u. s. w. Deren Nachkommen bilden das Geschlecht der Fürsten der 'Aru Horc'en.

Ferner: Pāhwon Noyan hatte einen Sohn 'Untei 'Oṅhan. Von diesem stammen die Fürsten der Durpen Heuhed ab.

25 Auch das Geschlecht der Fürsten der Mou-miṅkan stammt von Habot'wo Hasar ab.

Die Nachkommen von C'iṅgis Khan's jüngerem

Bruder Hart'wo Hac'igwo sollen als Fürsten der T'ogwarc'ag geschaltet haben.

Die Nachkommen von C'iṅgis Khan's jüngerem Bruder Puhe Belgete[1]) bilden das Geschlecht der Fürsten der vier Divisionen der 'Apaga. 5

C'iṅgis Khan's jüngerer Bruder 'Oit'wo 'Oc'igwo * waltete als Herrscher der Hurlud, hatte aber keine Nachkommen.

Die Fürsten der 'Ugelud aber stammen von 'Orog T'emur, dem zweiten Sohne des 'Asgaltai Noyan, 10 des sechsten Nachkommen Habot'wo Hasar's, ab.

Was das Gebiet der vier Abteilungen der 'Oirod anlangt, so war der letzte in der Reihe der Nachkommen des Habot'wo Hasar in der mit 'Orog T'emur beginnenden Linie Huse C'iṅsaṅ. Dessen ältester Sohn 15 Pōbui Mardsa hatte zwei Söhne: Hanai Noyan Hoṅgor und Hamwog. Der ältere von diesen, Hanai Noyan, nahm sich die 'Ahai Hat'won zur Gattin und bekam von ihr fünf Söhne, welche „die fünf Pāras[2]) der 'Ahai Hat'won“ genannt wurden. Der 20 dritte von diesen war Gušri Gegen Han. Dieser Khan hatte drei Gemahlinnen; von denen hatte die erste

1) Im Text (p. 43, 8) steht Belgetei nach Analogie der zahlreichen entsprechenden Fälle vorher, offenbar im Genitiv, mithin ist als fälschlich erschlossener Stamm Belgete anzunehmen; vgl. oben p. 18, n. 1.

2) (Mong. bars) 'Tiger'.

vier Söhne: Jegžitʻu Tāyan Han, ʼAtsara Secʻen H$_{w}$oṅ Tʻaici, Tālai ʼAyuši Pāyan ʼApagai und Talantʻai; die zweite Gemahlin fünf Söhne: Tʻse-riṅ ʼIltucʻi, rDo-rje Tālai H$_{w}$oṅ Tʻaici, Hurimaži ʼErteni Tāi cʻiṅ, mGon-po tʻse-dbaṅ und Saṅgarcai; und die dritte Gemahlin ʼEṅhe einen Sohn: bKra-**44** šis Pāgatʻor — im ganzen also existierten zehn Söhne. Dieser letzte war König von Kökö Noor, hingegen wurde der älteste Sohn Jigžitʻu Tāyan Han zum Könige von Tibet ernannt. Er besass sechs Söhne; von diesen hatte der älteste, Talai Han, seinerseits zwei Söhne: bsTan-$_{o}$dsin dbaṅ-rgyal und lHa-bzaṅ Han. Dieser letztere hatte den Thron von Tibet dreizehn Jahre lang inne und steigerte Glück und Wohlfahrt der Lehre und der Wesen von dBus und γTsaṅ mehr und mehr. Der fünfte Sohn des Kušri Gegen Han, Tʻse-riṅ ʼIltucʻi, hatte zwei Söhne: mKʻa-$_{o}$gro und Dar-rgyal Pōšogtʻ$_{w}$o Cin$_{w}$oṅ. Dieser letztere hatte fünf Söhne: Tʻse-dbaṅ dpal-$_{o}$bar, Mergen Noyan, Tāi cʻiṅ Hošig$_{w}$ocʻi, dGa-ldan Pōšogtʻ$_{w}$o und Dòn-grub bkra-šis. Dem Tāi cʻiṅ Hošig$_{w}$ocʻi verlieh später Yuṅ ṭeṅ oder Nai-* raltʻ$_{w}$o Tʻub Khan die Cʻin-waṅ-Würde. bKra-šis Pāgatʻ$_{w}$or hatte zwei Söhne: Tʻaṅ lha skyabs und Cʻin-waṅ Blo-bzaṅ bstan-$_{o}$dsin. Einigen von diesen wird zugeschrieben, dass sie die Herrschaft über die tibetischen Provinzen dBus und γTsaṅ inne gehabt hätten; nach anderen Nachrichten jedoch waren sie als Fürsten der ʼUgelud in Kökö Noor und von mDo, Kʻams und Grosstibet thätig.

Ferner: Unter den Nachkommen Habotʻ$_{w}$o Hasar's bildete die von Tālai $_{w}$'Opaži ausgehende Linie das Fürstengeschlecht von Unter-'Alagša.

Die von Ham$_{w}$og ausgehende Linie bildete die Dynastie der drei- und dreissig Tʻaici von Ober-Kökö Noor — u. s. f. 5

Die Nachkommen der oben[1]) erwähnten vier Söhne des Tobo Sohor, Todai u. s. w., waren die Könige und Fürsten des grössten Teiles der 'Ugelud in Cuṅ kar, der Pāgatʻ$_{w}$od, Hoid und Herenud. 10

Das Königsgeschlecht von 'Oros$_{w}$o oder rGya-ser stammte von Cʻiṅgis Khan's Sohn Cʻagatai ab, und diese Nachkommen sollen Pogta Cʻiṅgis Khan's Königssiegel Rin-po-cʻe besessen haben.

45 Was aber das Königsgeschlecht von Tʻogmog betrifft, so war die Reihenfolge der Generationen nach dem in dem Geschlecht von Cʻiṅgis Khan's Sohn Jucʻi geborenen Tʻeukʻe folgende: Sulte, Pāgatʻ$_{w}$or, Jaṅgir, Hasag$_{w}$o u. s. w. 15

Somit existierten von Pogta Cʻiṅgis Khan's Thronbesteigung in seinem 43. Jahre, dem Erde-Vogel-Jahr des 3. Cyklus (1188), bis zu dem Erde-Affen-Jahr (1367), in welchem Tʻogan Tʻemur $_{w}$'Ohakatʻ$_{w}$o Khan die Herrschaft über das chinesische Reich verlor, 20

---

1) p. 11, 21—24.

16 Generationen von Königen, und es verstrichen an Zahl 180 Jahre; dann folgten 3 Jahre, in welchen König T'ogan T'emur über die Mongolen herrschte; darauf regierten von seinem Sohn Piligt'u bis zu dem Holz-
5 Hunde-Jahr, in welchem Legs-ldan $H_w$ot'ogt'$_w$o Khan von den C'agar die Herrschaft verlor, 20 Generationen von Königen, und es verstrichen an Zahl 257 Jahre. Es ist * im höchsten Grade merkwürdig, dass die Nachkommen Pogta C'iṅgis Khan's so lange Zeit die Herrschaft inne
10 hatten, und auch nachdem sie in einer Periode die Oberherrschaft über das Land der Mitte verloren hatten, Könige der Mongolei blieben; besonders aber, dass die Nachkommen C'iṅgis Khan's und seiner Brüder bis auf den heutigen Tag, über alle Landesteile der grossen Mongolei verstreut,
15 je nach ihrem — der persönlichen Bedeutung des einzelnen entsprechenden — Rang als Vasallenfürsten, Waṅ's, Pei-le's, Pei-se's, Guṅ's und T'aici's, unter Einhaltung der Stufenfolge[1]), das ganze Volk beherrschen. Die Ursache hiervon ist die, dass, während es früher in China und Tibet
20 eine grosse Anzahl hochberühmter Könige gab, deren Nachkommen den heutigen Nachkommen Pogta C'iṅgis Khan's nicht im entferntesten gleichkommen.

Ferner stammt sogar die Tā Miṅ-Dynastie vom dritten Gliede abwärts von Pogta C'iṅgis Khan ab.
25 Als nämlich, wie oben[2]) erwähnt, T'ogan T'emur

---

1) Nämlich: der Stufenfolge der tiefer stehenden, die Befehle weiter vermittelnden, resp. ausführenden Beamten.

2) p. 41.

46 $_{w}$'Ohakat'$_{w}$o Hakan die Herrschaft über China an Jū ge verlor, floh er aus der Stadt Tāi tu und begab sich nach Norden. Da verbarg sich Gerelt'u, die Gemahlin dieses Königs, die er sich aus dem Lande der Hoṅgirid genommen hatte, die Tochter des T'ogt'ah$_{w}$o T'aitsi, die sich im dritten Monat der Schwangerschaft befand, da sie ausser stande war zu fliehen, in einer grossen Tonne. Jū ge aber fand ihren Versteck und machte sie zu seiner Gemahlin. Dieser Jū ge ist unter dem bei seiner Besteigung des chinesischen Thrones am Anfang seines 25. Lebensjahres (1367) angenommenen Namen „König T'ai tsu Ju Huṅ 'u von China aus der Dynastie Tāi Miṅ“ bekannt. Jene Gemahlin des Mongolen-Khan's aber dachte so bei sich: „Wenn diese Leibesfrucht jetzt, nach Verlauf von sieben Monaten, geboren wird, so wird (Jū ge) das Kind als das seines Feindes erkennen und verwerfen, dagegen, wenn es nach * Verlauf von zehn Monaten geboren wird, für sein eigenes halten und grossziehen. Möge darum der (himmlische) Vater, der Götterkönig, in Liebe meiner gedenken und mir die Gnade gewähren, nach Verlauf der Monate noch drei weitere Monate hinzuzufügen und dann erst diese Leibesfrucht geboren werden zu lassen!“ So flehte sie beständig, und als zehn Monate um waren, wurde das Kind nicht geboren, sondern kam erst nach Verlauf von dreizehn Monaten zur Welt. Danach wurde von der anderen Gattin des Königs ebenfalls ein Sohn geboren. Da däuchte es dem Könige im Traume, er sehe zwei Drachen mit einander kämpfen und den Drachen zur Linken siegen. Am folgenden Tage liess er einen

Zeichendeuter kommen und befragte ihn. Da sagte der: „Majestät, die beiden Drachen sind deine beiden königlichen Söhne; der Drache zur Rechten ist der Sohn der chinesischen Gemahlin, der zur Linken der Sohn der
5 mongolischen Gemahlin. Alle beide besitzen für das Herrscheramt nicht geringe Vorzüge.“ Da dachte der König: „Diese Knaben sind darin einander gleich, dass sie alle beide meine Söhne sind. Indess, der ältere ist **47** der Sohn derjenigen Gemahlin, die ehedem mein Feind zu
10 seiner Gattin gemacht hatte; wie sollte es also angemessen sein, diesen für den Thron zu bestimmen?“ In dieser Erwägung wies er diesem seinem ältesten Sohn in einem anderen grossen Palast, den er erbauen liess, Wohnung an. Nachdem König T'ai tsu so ein und dreissig Jahre
15 lang regiert hatte, starb er im 55. Lebensjahre (1397).

Danach bestieg sein Sohn Cen wen, geboren im Hunde-Jahr (1369), gegen Ende seines 29. Lebensjahres, im Erde-Tiger-Jahr (1397), den Thron. Jedoch bereits nach Verlauf von über vier Monaten zog jener von der
20 Gattin des vormaligen Königs T'ogan T'emur geborene Prinz mit sechstausend mongolischen und dreissigtausend Jurc'id-Kriegern und einem Heer Nord-Chinesen gegen jenen König. König Cen wen wurde vertrieben und * seiner Herrschaft beraubt.

25 Dieser Sohn des 'Ohakat'$_w$o Khan bestieg am Anfang seines 32. Lebensjahres, im Erde-Hasen-Jahr (1398), den Thron, legte sich den Namen Yuṅ lu bei, hatte den Thron zwei und zwanzig Jahre lang inne und starb im 53. Lebensjahre (1419).

30 Dessen Sohn Zon te, geboren im Tiger-Jahr (1385),

bestieg gegen Ende seines 36. Lebensjahres, im Eisen-Rinder-Jahr (1420), den Thron und starb nach Verlauf von zehn Jahren (1430).

Sein Sohn Ciṅ tuṅ, geboren im Pferde-Jahr (1401), gelangte am Anfang des 30. Lebensjahres, im Eisen- 5 Schweine-Jahr (1430), auf den Thron und starb in seinem 32. Jahre (1432).

Dessen Sohn Ciṅ tei, geboren im Hunde-Jahr (1417), gelangte zu Anfang seines 17. Lebensjahres, im Holz-Tiger-Jahre (1433), auf den Thron. Nach Verlauf 10 von fünf Jahren, im Erde-Pferde-Jahre (1437), verwickelte er sich mit dem T'aitsi der 'Oirod, 'Esen, in einen Krieg; 'Esen nahm den König lebend gefangen und führte ihn davon. Sein jüngerer Bruder Ci nuṅ, geboren im Mause-Jahr (1419), bestieg im 20. Jahr, im Erde- 15 Schaf-Jahr (1438), den Thron und starb im 27. Lebensjahre (1445). Darauf bestieg der vormalige König Ciṅ tei, der im fünften Jahre der Regierung seines Bruders, 48 des Königs Ci nuṅ, aus der Mongolei in sein Land zurück gekehrt war, am Beginn seines 30. Lebensjahres, 20 im Feuer-Hasen-Jahre (1446), wiederum den Thron, legte sich den Namen „König T'ian šun" bei, regierte siebzehn Jahre und starb im 46. Lebensjahre (1462).

Sein Sohn C'iṅ hwa, geboren im Tiger-Jahr (1433), gelangte zu Anfang seines 31. Jahres (1463) auf den 25 Thron und starb im 53. Lebensjahre (1485).

Dessen Sohn H$_w$oṅ ci, geboren im Schlangen-Jahr (1448), bestieg gegen Ende des 39. Lebensjahres, im Feuer-Schaf-Jahr (1486), den Thron und starb im 56. Jahre (1503). 30

Sein Sohn ’U tsuṅ Ciṅ tā, geboren im Hunde-Jahr (1465), nahm im 40. Lebensjahr, im Holz-Rinder-Jahre (1504), den Thron ein und starb im 55. Jahre (1519).

Dessen Sohn Żi tsuṅ Ca ciṅ, geboren im Pferde-Jahre (1497), gelangte im 24. Jahre, im Eisen-Schlangen-Jahre (1520), auf den Thron und starb im 68. Lebensjahre (1564).

Sein Sohn Luṅ cin, geboren im Pferde-Jahr (1521), bestieg am Anfang des 45. Lebensjahres (1565) den Thron und starb im 51. Jahre (1571).

Dessen Sohn Żen tsuṅ Wan li, geboren im Schweine-Jahr (1550), bestieg im 23. Lebensjahr, im Wasser-Vogel-Jahr (1572), den Thron und starb im 70. Jahr (1619).

Sein Sohn Tai ciṅ, geboren im Schlangen-Jahr (1580), gelangte am Anfang seines 41. Jahres, im Eisen-Vogel-Jahr (1620), auf den Thron und starb in demselben Jahr.

Sein jüngerer Bruder T‘ian ci, geboren im Drachen-Jahr (1603), bestieg am Beginn seines 19. Jahres, im Wasser-Hunde-Jahr (1621), den Thron und starb im 25. Jahre (1627).

Dessen Neffe Ṭ‘uṅ ceṅ, geboren im Schweine-Jahr (1598), nahm zu Anfang seines 31. Lebensjahres, im Erde-Schlangen-Jahr (1628), den Thron ein und verlor nach Verlauf von sechzehn Jahren, im Holz-Affen-Jahr (1643), die Herrschaft.

Der Herrschername dieser Dynastie war Tāi Miṅ. Ihre Macht war, da sie nicht die nördlichen und östlichen

Gebiete beherrschte, schwächer als die zur Mongolenzeit bestehende; nach den übrigen Richtungen hingegen war sie durchaus nicht geringer als die zur Zeit der hochansehnlichen Dynastieen Hān und T'aṅ. Während 276 Jahren lebten 16 Fürsten. Die aber verloren, mit 5
49 Ausnahme des ersten und dritten, — gleichwie es bei ₒJam-mgon Sa-skya Paṇḍita heisst:

„Wer keine Ausdauer besitzt, bringt, wenn auch noch so ehrenwert,
„Sich selbst sowohl als anderen Verderben; 10
„Der Pfeil durchbohrt und tötet —
„Oder bricht selbst" —

durch übergrosse Milde die Zügel der Regierung an gewisse Eunuchen und schlechte Minister, und es entstanden viele Wirrnisse in der Regierung. Namentlich 15 bewahrheitete sich bei dem zehnten König 'U tsuṅ der Ausspruch des Lehrers Buddha:

„Der Mann, der sich sehr am Weintrunk ergötzt,
„Vermag sich selbst keinen Ruhm und anderen keine Freude zu bereiten; 20
* „Stumpfheit und hässliches Aussehn ruft der Wein hervor,
„Wie Hala-Gift ist er, nicht ein Getränk" —

sowie des Çrînâtha Nâgârjuna:

„Wenn die Menschen vom Weine erfasst werden, 25
„Wird ihre Habe schwinden und ihr Vermögen aufgezehrt werden;
„Der Betäubte thut, was er nicht thun soll;
„Darum meidet den Wein beständig!" —

ferner die Aufzählung „der fünf und dreissig üblen Folgen des Weines im Nandikasûtram[1]): Schwinden des Vermögens, Zunahme der Krankheiten, Entstehung von Streit und Hader in solchem Falle u. s. w.", jenes unbemerkte
5 Versinken in dem schwarzen Schlamm des Weingenusses, — vor allem aber das Wort des Lehrers Buddha:

„Viel Staub, vom Boden aufgestiegen,
„Wird (den Weintrinker) einhüllen und fesseln: das wird er erleiden,
10 „Und die Höllenwächter werden ihn brennen
„Und sicherlich fesseln: auch dies wird er erleiden"

und des Çrînâtha-Nâgârjuna: **50**

„Wer sich beim Jucken kratzt, empfindet Vergnügen,
„Doch mehr Vergnügen als dieser empfindet, wer überhaupt kein Jucken hat; 15
„Ebenso empfindet, wer das Verlangen nach Vergänglichem hat, Vergnügen,
„Doch mehr Vergnügen als dieser empfindet, wer überhaupt kein Verlangen hat":

20 Durch seine Spiele und Vergnügungen mit Weibern, seine leichtsinnigen Genüsse und viele andere für das Reich schädliche Dinge streute er den Samen der Verwirrung aus. — Der elfte König Ži tsuṅ trat zur Bon-Religion über und liess das Staatsschiff von einem jungen Menschen
25 von niederer Herkunft lenken. Er selbst aber war ein halber Beschützer der Bon's. So regierte er fünf und vierzig Jahre. — Der unschönen Gestalt des dreizehnten

1) Tib. dGa-ba-can-gyi mdo, s. Kanjur-Index, p. 51, no. 332. A. G. II 281.

Königs S̀en tsuṅ entsprach sein träger Gesichtsausdruck. Jedenfalls aber regierte er acht und vierzig Jahre. Seinen Beamten jedoch gab er nur die Hälfte oder ein Drittel ihres Soldes, liess ihnen aber denselben — bloss aus dem Verlangen nach Ruhe — für einen grossen Zeitabschnitt (auf ein Mal) auszahlen. — So liess der grosse Nebel des oben, unten und im Innern herrschenden Dunkels den Baum der Verwirrung vom Schössling bis zur Erlangung von Aesten und Blättern emporschiessen; seine Frucht aber reifte zur Zeit des sechzehnten Gliedes der Dynastie, des Königs Ṭ'uṅ ceṅ, indem die Herrschaft in die Hände des Räuberhauptmannes Li zi c'iṅ überging.

Danach gelangte unsere Hohe Tāi C'iṅ-Dynastie zur Herrschaft. Diese stammt von den alten Königen 'Alt'an der Jurc'ed ab, welche von dem Volksstamm der C'$_{w}$olkir Moṅgol in dem linksseitigen Gebiet der Mongolei sich getrennt hatten und fortgezogen waren. Nämlich: Vor Zeiten kamen zuweilen Göttermädchen zu dem nahe bei dem Cāgan 'Ag$_{w}$ola gelegenen achtteiligen See und badeten sich. Einstmals nun legte ein Keka, die Inkarnation eines Gottes, eine rote saftige Frucht in das Gewand eines Mädchens. Dieses ass dieselbe nach beendigtem Bade und wurde schwanger. Sie konnte daher nicht in das Götterland zurückkehren und gebar dort einen Sohn. Den legte sie auf ein Stück Holz und trug ihn ins Wasser. Da fanden ihn Manju und zogen ihn auf. Unter seinen Nachkommen erstand der starke, kluge und kühne $_{w}$'Orhac'i Pāgat'$_{w}$or. Er bewahrheitete den Spruch des Çrînâtha-Nâgârjuna:

„Wer sich im Herzen der Nachwelt ein Denkmal gründen will,
„Muss nach dem Wohle der Mitmenschen trachten;
„Wer, ohne die Vorbereitungen für sein Fortleben im
5 Andenken der Nachwelt getroffen zu haben,
„Wirkt, was wird von dem erreicht?“:

Dieser Held strebte zu allen Zeiten nach dem Heile seines Nächsten; die Rohen vernichtete er mit Gewalt, die Schwachen verteidigte und schützte er aus beson-
10 derer Liebe; seine Gefolgsmannen hielt er wie Söhne. *
Aber auch die übrigen Unterthanen, mehr als zehntausend an der Zahl, liebte er innig und hielt sie die ganze Zeit hindurch so in Ehren, dass seine Regierung einem Feste glich. Darum verkündeten sie seinen hohen
15 Ruhm, sodass er in alle Länder drang. Infolgedessen übertrug ihm — entsprechend den Worten des Çrînâtha-Nâgârjuna:

„Einen Mann, der das, was man nicht thun darf, unterlässt,
20 „Wenn er seine Vorbereitungen getroffen, seinen Zweck erreicht,
„Und, nach einem Ziele strebend, während der Zwischenzeit (ruhig) wartet,
„Wer ehrt einen solch klugen Mann nicht?“ —

25 eine Schar von tapferen und klugen Männern die Führerschaft. So herrschte er über alle Nordostchinesen, die neuen und alten Manju und eine Anzahl Mongolen.

Sein zweiter Sohn, der H$_{w}$oñ T'aitsi, geboren im Wasser-Drachen-Jahr (1591), wurde nach seinem
30 29. Jahr Befehlshaber von vier Heeresabteilungen, zog in

eigener Person gegen China zu Felde, besiegte den
52 chinesischen Feldherrn Suṅ piṅ und eroberte drei grosse Festungen. Dadurch wurde seine Macht sehr bedeutend. Ferner übertrugen ihm die Stammfürsten der zehn Divisionen der Horcʻin und viele andere mongolische Stammfürsten samt ihren Unterthanen von seinem 44. Jahre, dem Holz-Schweine-Jahre (1634), an die Herrschaft; ebenso thaten auch die beiden Gemahlinnen des Legs-ldan Khan von den Cʻagar und die beiden Tʻaitsi das Gleiche und übergaben ihm das Königssiegel Rin-po-cʻe. So wuchsen seine Macht, seine Gewalt und sein Reichtum ganz ausserordentlich. Darauf gaben ihm die vierzig Divisionen der Mongolen, die Manju Jurcʻid und viele andere Völkerschaften, unter der Führung der von Hapotʻ$_{w}$o Hasar abstammenden Fürsten der zehn Divisionen der Horcʻen, nachdem sie sich mit einander beraten hatten, den Ruhm- und Ehrentitel 'Ag$_{w}$ota 'Uružiyegcʻi Tegetu 'Ertemtʻu Nairamtʻah$_{w}$o Pogta Secʻen Tʻai tsuṅ
* Khan. Dieser König führte sechs Jahre in der Stadt Mugten die Regierung. Danach, im Holz-Affen-Jahre (1643), brachen die Kriegerscharen des Königs in vier Heeresabteilungen nach dem Lande der Mitte auf, und in Bethätigung des Wortes des $_{o}$Jam-mgon /Sa-skya Paṇḍita:

„Durch Rauhheit wird der Rauhe bezähmt werden,
„Wo aber könnte man ihn durch Milde zähmen?
„Ein Geschwür wird man durch Brennen und Schneiden beseitigen,
„Durch ruhiges Verhalten wird es Gift,“

vernichteten sie den Räuberhauptmann Li zi c'iṅ und die ganze übrige wilde Räuber- und Diebesbande.

Darauf zog der Sohn jenes Königs, der T'aitsi, geboren im Erde-Tiger-Jahr (1637), nach erlangtem 7. Lebensjahr (1643) in den Palast von Pei ciṅ ein, wurde überall unter dem Herrschernamen 'Zi tsu Geugulegsen Hwaṅ dī 'Eye-per Jasagči Šun ṭi Khan berühmt und machte alle Unterthanen durch die Gewährung sicheren Schutzes glücklich. Der unvergleichlichen Ri-bo dGe-ldan-pa-Sekte bezeigte er durch Darbringungen und Geschenke seine Anhänglichkeit. Er 53 liess mehrere Werke, vor allem über die drei (Religions-) Systeme, abfassen. Nach achtzehnjähriger Regierung ging er im 24. Lebensjahre (1660) ins Götterland ein.

Der Sohn dieses Ži tsu Hwaṅ dī, Žiṅ tsu 'Uruživelt'u Hwaṅ tī bDe-skyid Khan, geboren im Holz-Pferde-Jahr (1653), hatte von seinem 9. Lebensjahr, dem Wasser-Tiger-Jahr (1661), an ein und sechzig Jahre lang den Thron inne und herrschte über die ganze Erde. Die Ashṭasâhasrikâ Prajñâpâramitâ[1]) liess er ins Mandschurische übersetzen und entfaltete auch sonst eine eifrige Thätigkeit zu Gunsten der Lehre.

Sein vierzehnter Sohn Ži tsuṅ Yuṅ ṭiṅ Nairalt'wo T'ub Khan hatte vom Wasser-Hasen-Jahre (1722) an dreizehn Jahre lang den Thron inne und regierte, indem er geistliche und weltliche Interessen in Einklang mit einander brachte, nach den Geboten der Religion.

Danach bestieg der Sohn des Königs Yuṅ ṭeṅ, Se. Majestät der vom Himmel eingesetzte Herrscher T'ai *

1) Tib. Šes-rab-kyi p'a-rol-tu p'yin-pa brgyad-stoṅ-pa.

žaṅ Hwaṅ ti K'yān luṅ, geboren im Eisen-Hasen-Jahr (1710), im 26. Lebensjahr, im Feuer-Drachen-Jahr (1735), den Thron, regierte sowohl Kirche als Staat nach den Geboten der Religion und versetzte dadurch alle Geschöpfe ohne Unterschied in die Herrlichkeit eines 5 zweiten Kṛitayuga[1]).

Darauf wurde der Sohn König T'ai žaṅ Hwaṅ ti's, König Saižiyalt'ai Yerugelt'u Cyā c'iṅ, geboren im Eisen-Drachen-Jahr (1699), in seinem 37. Lebensjahre, dem Feuer-Drachen-Jahr (1735), vom Himmel 10 eingesetzt und erlangte als tugendreicher, kraftvoller Cakravartin des ganzen Reiches über die grossen Machthaber Gewalt. Nun regierte er sowohl Kirche als Staat nach den Geboten der Religion, und sein Wirken dieser Art gereichte allen Geschöpfen zum grössten Segen. 15

Als in dieser sehr entarteten Zeit zwölf Herrscher
Offenkundig das Heil und Glück der Wesen zu vernichten geneigt waren,
Erstand des Büssers[2]) Eilbote Guhyadharapati[3])
54 In Gestalt eines Fürsten[4]), ja wahrlich! 20
Gleichwie der König von Tibet, Sroṅ btsan sgampo, vollkommen erlöst wurde,
Und wie der Löwe der Mâyâ den Stier der Mâyâ bezwingt,

---

1) Tib. rdsogs-ldan.

2) T'ub-pa = Muni, eine Bezeichnung Buddha's.

3) Tib. γSaṅ-₀dsin bdag-po, offenbar identisch mit γSaṅ-bai bdag-po (skr. Guhyapati), einem Beinamen des rDo-rje ₀c'aṅ (Vajradhara) oder P'yag-na rdo-rje (Vajrapâṇi); s. Böhtlingk s. v. Guhyapati, Jäschke s. v. γsaṅ-ba.

4) Ciṅgis Khan, s. oben p. 14, 14.

So wurden die rohen Horden besiegt: hier im Mongolenlande
Verbreitete sich und wuchs des Jina Lehre, und so ward es Frühling.

5 Bei aller Rauhheit des äusseren Benehmens nahmen die Helden der Lehre doch aus Liebe zu den leidenden Wesen das Gelübde auf sich,
Und auch wenn sie die Tracht der Laien annahmen, flutete das Meer der Milch der hauptsächlich auf
10 die Förderung der Lehre gerichteten Denkungsart hervor;
Das Spiegelbild der Wunderthaten, der Güte und Gnade des Sa-yi t'sañs-pa[1]) und aller seiner Söhne und Enkel
15 Erschien im Meer des lauteren Gemütes. Welcher Besonnene hätte da nicht mit Herz und Händen[2]) zugegriffen? *

Diese Verse enthalten das Résumé jenes Zeitraumes.

---

1) D. i. Ciṅgis Khan, s. oben pp. 14, 15. 17, 4.

2) Wörtlich: „Hand-Lotus und Herz"; ̥dab-brgya (Text, p. 54, 11) 'hundertblättrig' ist offenbar eine Uebersetzung von skr. çatapattra, 'eine am Tage sich öffnende Lotusblüte' (Böhtlingk s. v.).

Zweiter Teil.

Wahrheitsgetreue Erzählung der Art wie die Lehre des Jina in dem grossen Mongolenlande Bekenner gewann.

Diese zerfällt in zwei Abschnitte:
Allgemeine Geschichte des Kleinods der Lehre des Jina und Specielle Geschichte des Kleinods der Lehre des ₒJam-mgon rGyal-ba γñis-pa[1]), des grossen bTsoṅ-k'a-pa.

Erster Abschnitt.

Allgemeine Geschichte.

Alle Buddhas der drei Zeiten und zehn Weltgegenden werden — ohne sich in ihrem überaus seligen Dharmakâya erschüttern zu lassen — von einem den Himmel durchdringenden, alle Geschöpfe mit inniger Liebe umfassenden grossen Erbarmen erfüllt und schaffen daher persönlich wie auch durch Schüler aller Art, solange sie sich in unendlichen Inkarnationen im Kreislaufe der Wiedergeburt bewegen, den Wesen des Segens Fülle. Vor allen jedoch wirkte der vierte der in diesem Bhadrakalpa[2]) des gesamten Weltalls erscheinenden hoch-

1) 'Der zweite Jina', s. oben, p. 2, n. 4.
2) Tib. bskal-pa bzaṅ-po.

berühmten tausend Buddha's, der hervorragendste unter den Erlösern, jener unvergleichliche Çâkyamuni[1]), für das Heil unzähliger Wesen, indem er, gemäss dem Wort des Çrînâtha-ârya-Nâgârjuna:

5 „Der da erst seine Gedanken auf die Bodhi richtete,
„Dann in drei unberechenbaren Kalpa's die Ansammlungen aufhäufte,
„Darauf vier hinderliche Mâra's[2]) bezwang,
10 „Dem siegreichen Çâkyasiṃha[3]) bezeuge ich die tiefste Ehrfurcht",

zuerst seine Gedanken auf die Bodhi richtete, im mittleren Stadium in drei grossen unberechenbaren Kalpa's die Ansammlungen aufhäufte, zuletzt unter der Gestalt 15 der vier Kâya's Samyaksaṃbuddha[4]) wurde. *

Zuerst also richtete er seine Gedanken auf die Bodhi. Die Art wie dies geschah war folgende: In längst verflossener Zeit, in jener Zeit, seit welcher Kalpa's zahllos wie der Sand des Gaṅga-Flusses 20 vergangen sind, war dieser unserer Lehrer der Brahmane Samudrareṇu[5]). Da schaute er in Gegenwart des Buddha Ratnagarbha[6]) mit innigem Erbarmen auf die unreine Fläche des Weltgefildes und die verderbten, sehr

---

1) Tib. Çâkya t'ub-pa.
2) Tib. bDud.
3) Tib. Çâka (sonst Çâkya) seṅ-ge.
4) Tib. mṅon-par rdsogs-par saṅs-rgyas.
5) Tib. rGya-mt'soi rdul.
6) Tib. Rin-c'en sñiṅ-po.

schwer zu bekehrenden Wesen, die die zehn Laster übten, einen unlauteren Lebenswandel führten und die fünf Todsünden begingen, verrichtete fünfhundert grosse Gebete und richtete seine Gedanken (auf die Bodhi).

Im mittleren Stadium häufte er in drei 5 grossen, unberechenbaren Kalpa's die Ansammlungen auf. Dies geschah folgendermassen: Im Bodhisattva-Stadium „des Weges der Ansammlung“ und „des 56 Weges der Vorbereitung“[1]) wurden die Ansammlungen des ersten, auf der ersten bis siebenten Stufe die An- 10 sammlungen des zweiten und auf der achten, neunten und zehnten Stufe die des dritten unberechenbaren Kalpa's beendet. So war z. B. eben unser Lehrer in den oben dargelegten Stadien der „Wege“ der König Candraprabha[2]), der in dem Königspalast Bhadraçilâ[3]) 15 als Cakravartin eines Dvîpa herrschte, ein frommer Dharmarâja war und aus seinem Körper Licht ausstrahlen liess. Er regierte die ganze Bevölkerung von Jambudvîpa nach den Geboten der Religion. Zu der Zeit wohnte auf dem Berge Gandhamâdana[4]) ein 20 Brahmane namens Rudrâksha[5]). Der erbat sich des Königs besten Körperteil, seinen Kopf. Um nun diesen * dem Brahmanen zu geben, ging er mit ihm zu einem in der Mitte des Cintâmaṇigarbha[6])-Haines stehenden

1) T'sogs-lam und sbyor-lam.
2) Tib. Zla-ʽod.
3) Tib. rDo-bzaṅs.
4) Tib. sPos-kyi ṅad-ldan, s. M. 194, 13 = M. Tib. 185, 12.
5) Tib. Drag-poi mig.
6) Tib. Nor-bu rin-po-c'ei sñiṅ-po.

Campaka-Baum. Da sagte die Göttin des Haines: „Wie kommt dieser sündige Brahmane dazu, dir Unschuldigem das Haupt abzuschlagen?“ Der König aber wies die Göttin ab, indem er sagte: „Göttin, ich habe früher in 5 eben diesem Hain ungefährt tausend Mal meinen Kopf hingegeben“ — u. s. w. Diese Erzählung trug nun der Lehrer (seinen Jüngern) vor[1]) und bemerkte auf eine Frage des ehrwürdigen Maitreya[2]), die Menge des Bluts und Gebeins, welches er vormals den Wesen 10 hingegeben habe, sei weit grösser als die vier grossen Oceane, die der hingeopferten Augen weit grösser als der Umfang des Meru, und auf eine Frage des ehrwürdigen Pûrṇa[3]) hin äusserte er: „Maudgala[4]), selbst wenn ich einen Kalpa oder mehr als einen Kalpa hin- 15 durch die Fälle aufzählte, in denen ich früher, als ich den Wandel eines Bodhisattva führte, die hungernden und dürstenden Wesen mit meinem Fleisch und Blut gesättigt habe, würde ich damit nicht zu Ende kommen.“ — Diese Erzählung nun enthält ein Beispiel der schier 20 unermesslichen sechs Pâramitâ's[5]), in denen sich die **57** beiden Ansammlungen[6]) zusammenfassen lassen. Diese also häufte er in unfassbarer Fülle auf.

1) In der viel späteren Existenz, in welcher er die Buddhaschaft erlangte.

2) Tib. Byams-pa.

3) Tib. Gaṅ-po.

4) Im Text (p. 56, 18) fälschlich Mou-dgal statt Maud-ga-la oder Maudga-la.

5) Sie illustriert nämlich die erste Pâramitâ, die der Mildthätigkeit (skr. dânam, tib. sbyin-pa 'das Geben').

6) S. oben p. 1, n. 2.

Zuletzt wurde er in Gestalt der vier Kâya's Samyaksaṃbuddha[1]). Das ging so zu: Im ârya-Laṅkâvatârasûtram[2]) heisst es:

„Nachdem er in der mit Edelsteinen mancher Art geschmückten 5
„Freudenvollen Akanishṭha[3])-Region[4])

1) S. oben p. 80, n. 4.

2) Tib. ᵒp'ags-pa Laṅ-kar γśegs-pai mdo, s. Kanjur-Index, p. 18, no. 107 = A. G. II 237 fg. M. 65, 13 und M'. 60, 13 (Laṅkâvatâram!) = M. Tib. 60, 13. Hunter, s. Index. R. Mitra, p. 113 fg. Wassiljew, s. Index. Tar. Ueb., s. Index.

3) Tib. ˛Og-min. Dass im Laṅkâvatâra unter dieser Bezeichnung die Akanishṭha's zu verstehen sind, wird dadurch höchst wahrscheinlich, dass dieselbe nach ihrer Bedeutung 'keinen Niedrigeren habend' nur das Aequivalent von Akanishṭhâs, 'keinen Geringsten (oder: Jüngsten) habend', sein kann, und dass in M. Tib. 161, 5 ˛Og-min als tibetischer Name der Akanishṭha's (M. 135, 5), 161, 6 γZugs-mt'a als derjenige der Aghanishṭha's (M. 135, 6) angegeben wird. Trigl. p. 24ᵇ, 4—5 fungiert zwar ˛Og-min als Aequivalent von Aghanishṭhâs, da jedoch dort die Akanishṭha's überhaupt nicht genannt werden, so darf man wohl — zumal nach Analogie zahlreicher anderer Fälle in dem genannten Werke (s. die Anmerkung) — für die Trigl. das blosse Vorliegen einer falschen Lesart von Akanishṭhâs annehmen, wie wohl überhaupt Aghanishṭhâs ursprünglich nichts weiter als eine solche falsche varia lectio war und sich erst sekundär zu selbständiger Geltung entwickelte und Bezeichnung einer besonderen Region neben der Akanishṭha-Region wurde (vergl. die Anmerkung). Auch unser Autor selbst wendet unten p. 84. 8 ˛Og-min als Aequivalent von Akanishṭhâs an. An der hiesigen Stelle dagegen deutet er, wie aus p. 84, 7—9 hervorgeht — durch abweichende kosmologische Vorstellungen beeinflusst (s. die Anmerkung) — ˛Og-min als gleichbedeutend mit Aghanishṭhâs.

4) Da sich aus n. 3 die grösste Wahrscheinlichkeit dafür ergeben hat, dass der Laṅkavatâra unter ˛Og-min die Akanishṭhâs versteht, diese aber der Reinen Sphäre angehören (s. die Anmerkung), übrigens auch von unserem Autor unten p. 84, 8 derselben zugewiesen werden, so müssen wir steṅ (Text p. 57, 6) in der Bedeutung 'hoch in —'

6

„Hoch in der Reinen Sphäre[1]) geweilt,
„Wirkte er als wirklicher Buddha [samyak(saṃ)-
buddha[2])] dort als Buddha;
„Mit dem magischen (Körper) [nirmâṇa(kâya)]
5 behaftet[3]), wirkte er hier auf Erden als
Buddha."

Im Einklang mit diesen Worten wurde er in der über den Akanishṭha's der Reinen Sphäre gelegenen Aghanishṭha[4]) (-Region) Buddha in Gestalt der vier *
10 Kâya's, nämlich der beiden die Befriedigung der eigenen Interessen[5]) erzielenden Kâya's, des Svabhâvakâya[6]) und

---

auffassen und somit annehmen, dass der Laṅkâvatâra die Akanishṭhâs an einer hohen — richtiger vielleicht: an der höchsten — Stelle der Reinen Sphäre ansetzt. Unser Autor dagegen nimmt steṅ vielleicht in dem an und für sich allerdings ebenfalls richtigen Sinne 'über, oberhalb'; über diese Möglichkeit s. die Anmerkung.

1) γTsaṅ-mai γnas, die in M. Tib. 153 vorkommende Gesamtbezeichnung der in M. 161. M. Tib. 153 aufgezählten Himmelsregionen (s. jedoch die Anmerkung).

2) Tib. yaṅ-dag saṅs-rgyas, wohl aus metrischen Gründen aus yaṅ-dag-par rdsogs-pai saṅs-rgyas (s. Trigl. 1; M. Tib. 1, 5) verkürzt.

3) Sprul-pa-po.

4) Tib. ˛Og-min sDug-po bkod-pa. Ueber ˛Og-min als Aequivalent von skr. Aghanishṭha s. oben p. 83, n. 3. Die Uebersetzung sDug-po ('schlecht; das Böse') bkod-pa ('hingestellt, gegründet') beruht offenbar auf falscher Zerlegung von Aghanishṭha (s. oben p. 83, n. 3) in agha ('schlimm; Uebel') und nishṭha ('in etwas gelegen, auf etwas befindlich, beruhend'). Die zweite Uebersetzung ist offenbar zur Unterscheidung dieses ˛Og-min (= Aghanishṭha) von dem unmittelbar vorherstehenden ˛Og-min (= Akanishṭha) hinzugefügt.

5) Raṅ-don = skr. svârtha.

6) Tib. ṅo-bo-ñid sku; svabhâva als Skr.-Aequivalent von ṅo-bo-ñid findet sich M. 37, (16.) 17. 18 = M. Tib. 34, (16.) 17. 18. Trigl. 18, (16.) 17. 18. Bei Wassiljew 237 und Eitel, Handb. 167[a] ist der Svabhâvakâya mit dem Dharmakâya identisch.

des Jñâna-Dharmakâya[1]), und der die Befriedigung fremder Interessen[2]) erzielenden Kâya's, des Sambhogakâya[3]) und des Nirmâṇakâya[4]).

Der erste von diesen, der Svabhâvakâya, zerfällt in zwei Teile: den der natürlichen Reinheit[5]) teilhaftigen Svabhâvakâya, dem wir Allwissenheit[6]), Wahrheit[7]), Leere[8]) u. s. w. beilegen, und den der sekundär erworbenen Reinheit[9]) teilhaftigen Svabhâvakâya, dem wir Lossagung von der Preisgabe[10]) der beiden Verdunklungen[11]) beilegen.

---

1) Tib. ye-šes c'os sku.

2) γŽan-don = skr. parârtha.

3) Tib. loṅs-spyod rdsogs-pai sku, ebenso auch Trigl. 2, 2. M. Tib. 3, 13; hingegen Jäschke 21[b]: loṅs-spyod sku.

4) Tib. sprul-pai sku.

5) Raṅ-bžin rnam-dag = skr. prakṛitiviçuddhi; raṅ-bžin = prakṛiti s. M. Tib. 34, 12 = M. 37, 12; rnam-par dag-pa = viçuddhi s. M. Tib. 3, 7. (15, 23. 32.) 16, 1. = M. 4, 6. (18, 23. 32.) 19, 1.

6) rNam-mk'yen, etwa = skr. vijñâti.

7) bDen-pa = skr. satyam.

8) sToṅ = skr. çûnyam.

9) Glo-bur rnam-dag = skr. vikṛitiviçuddhi; vikṛiti 'Veränderung; Entwickelung; Aufregung' kann an sich wohl schon als Aequivalent von glo-bur 'plötzlich; neu' gelten, bestätigt aber wird diese Gleichsetzung durch die zwischen vikṛiti (vikâra) und prakṛiti obwaltende Beziehung (s. Böhtlingk s. vv.).

10) Wörtlich: 'Das Aufgegebenhaben des Aufgegebenhabens (der beiden Verdunkelungen)'; betreffs der Skr.-Aequivalente für spaṅs-pa, resp. die Praesensform spaṅ-ba, spoṅ-ba s. die Anmerkung.

11) sGrib γñis = skr. âvaraṇe dve (Dharmas. 115); sgrib-pa = âvaraṇam in M. Tib. 16, 6. 27, 9. 37. 40. 60, 59 = M. 19, 6. 30, 9. 27. 40. 65, 58, hingegen in M. Tib. 16, 34. 20, 7. 103, 64 (= M. 19, 72. 23, 7. 109, 64) = nǐvaraṇam, nivâraṇam, das aber eine ähnliche Bedeutung hat. Gegen Jäschke's Vermutung (p. 120[b]), dass sgrib-pa lṅa 'die fünf Verdunkelungen' = skr. pañca kashâyâs (d. h. 'die fünf Arten des Verfalls') seien, spricht vielleicht die Grundbedeutung von kashâya: 'Unreinlichkeit', sowie die Wiedergabe von kashâya (M. 124) durch sñigs-ma,

Dem zweiten, dem Jñâna-Dharmakâya, legen wir sämtliche das klare Verständnis[1]) aller Dharmâs erzielenden Kenntnisse bei.

Der dritte Kâya, der erste der auf fremde Interessen hinzielenden Kâya's, der Saṃbhogakâya[2]), ist mit fünf Momenten verknüpft: dem Moment des Ortes: Aufenthalt einzig und allein in der Akanishṭha-Region; dem Moment der Religionslehren: Hersagen ausschliesslich von Mahâyâna-Religionslehren; dem Moment der Umgebung: nur von dem Bodhisattva Ârya[3]) umgeben; dem Moment des Körpers: mit den Lakshaṇa's[4]) und Vyañjana's[5]) geschmückt; dem Moment der Zeit: solange sich der Kreis (der Wiedergeburt) nicht leert, bietet er nicht den Schein des Eingehens ins Nirvâṇa. **58**

Der vierte, der Nirmâṇakâya, zerfällt in drei Teile:

'unreiner Bodensatz', auch 'Zeitalter des Verfalls' (Jäschke 197[b], übrigens ebenda von ihm selbst mit skr. kashâya identificiert). Allerdings könnte man andererseits zu Gunsten jener Vermutung anführen, dass, ebenso wie ein âvaraṇam, auch ein kashâya die Bezeichnung kleça° trage, mithin eine innere Beziehung zwischen jenen beiden Kategorieen vorzuliegen scheine, ja dass die „fünf kashâya's“ vielleicht nur eine sekundäre Fortbildung der „zwei âvaraṇa's“ seien.

1) mṄon-sum-du = skr. pratyaksham, M. Tib. 190, 15. 191, 20 = M. 199, 15. 200, 19; mṅon-sum-du rtogs-pa ist vielleicht = skr. pratyakshajñânam (s. Böhtlingk s. v.), oder identisch mit mṅon-par rtogs-pa = skr. abhisamaya (s. M. Tib. 51, 20. 90, 7. [134, 6.] = M. 54, 20. 95, 7. [142, 6.]

2) Tib. loṅs-sku.

3) Tib. P'ags-pa, nach Jäschke 355[b] eine Bezeichnung des Avalokiteçvara.

4) Tib. mt'san.

5) Tib. (Text p. 57, 20) dpe-byad; dagegen Text p. 59, 18: dpe-byad bzaṅ-po, wie M. Tib. 15.

Der *erste* von diesen ist der Höchste Nirmâṇakâya[1]). Maitreyanâthabhaṭṭâraka[2]) hat gesagt:

„Nachdem der Weltenkenner[3]) mit grossem Erbarmen[4])
„Auf die ganze Welt geschaut, 5
„Zeigt er — ohne sich in seinem Dharmakâya erschüttern zu lassen —,
„Infolge seiner vielfältigen magischen Natur,
„Verlassen der Geburt und Wiedergeburt,
„Und der Tushita[5]) (-Region), 10
„Eintritt in den Mutterleib und Geburt,
„Fertigkeit auf den Gebieten der Kunst,
„Fröhliche Vergnügungen im Kreise seiner Frauen,
„Auszug[6]), Bussübungen,
„Eindringen in den Kern der Bodhi, 15
„Sieg über Mâra's Scharen, Vollendung,
„(Drehen des) Dharmacakram
„Und Eingehen ins Nirvâṇa: diese Thaten,

---

1) mC'og-gi sprul-pai sku.

2) Tib. rje-btsun Byams-pa mgon-po.

3) ˳Jig-rten mk'yen = skr. Lokavid, eine Bezeichnung Buddha's, s. M. Tib. 1, 8 = M. 1, 8.

4) T'ugs-rje c'en-po (ebenso oben p. 79, 15 = Text p. 54, 20; vgl. auch p. 80, 22 = Text p. 55, 19) = skr. mahâkaruṇâ; s. M. Tib. 7 = M. 10: Ueberschrift und no. 32.

5) Tib. dGa-ldan.

6) Tib. ṅes-˳byuṅ, verkürzt aus ṅes-par ˳byuṅ-ba (s. unten p. 88, n. 6), so auch Trigl. 23, 12. M. Tib. 27, 59. 58, 32. 123, 8. 9. 10. Foucaux 177; hingegen M. Tib. 51, 13: ṅes-pa ˳byuṅ-ba. Das Skr.-Aequivalent ist M. 54, 13 niḥsaraṇam (Trigl. 23, 12 zu niparaṇa verstümmelt), M. 63, 20. 129, 8 niryâṇam, (vgl. ṅes-par ˳byin-pa = nairyâṇika, M. Tib. 51, 17 = M. 54, 17), M. 30, 60. 129, 9 niryâta, M. 129, 10. Foucaux 177 niryâti.

„Solange in diesen ganz unreinen Kshetra's[1]) *
„Leben existiert."

So bietet er mit dem Höchsten Nirmâṇakâya im Reich der Menschen den Schein der zwölf Thaten, und zwar zeigt er in den tausend Millionen Jambudvîpa's der zu dem Buddhakshetram[2]) des Jina Çâkyamuni, diesem Sahâlokadhâtu[3]), gehörigen tausend Millionen je vier Dvîpa's umfassenden Welten die zwölf Jina-Çâkyamuni-Thaten tausendmillionenmal zugleich; nämlich das Verlassen der Tushita-Region zeigt er tausendmillionenmal zugleich; ebenso bietet er den Schein der Empfängnis und Geburt von tausend Millionen königlichen Vätern Çuddhodana[4]) und tausend Millionen Müttern Mâyâdevîsundarî[5]), der jugendlichen Vergnügungen und Spiele, der Vergnügungen im Kreise seiner Frauen, des Auszuges[6]), der Bussübungen, des Ganges zum Bodhi-Baum, der Ueberwindung des Mâra, der Erlangung der Samyaksambuddhaschaft[7]), des Drehens des Dharma- **59** cakram und des Einganges ins Nirvâṇa tausendmillionenmal zugleich. Wenn er nun in diesem Kshetram den Schein des Eingehens ins Nirvâṇa tausendmillionenmal

---

1) Tib. žiṅ, s. n. 4.

2) Tib. saṅs-rgyas-kyi žiṅ '(Arbeits-)Feld [Wirkungskreis] eines Buddha'; s. M. 154, 20 = M. Tib. 146, 20.

3) Tib. mi-mjed-kyi $_{\circ}$jig-rten-gyi k'ams, 'die irdische Weltregion', d. i. die von den Menschen bewohnte Welt, s. M. 154, 21 = M. Tib. 146, 21 und Böhtlingk s. v.

4) Tib. Zas γtsaṅ-ma.

5) Tib. sGyu-ma lha mdses.

6) Tib. ṅes-par $_{\circ}$byuṅ-ba, s. oben p. 87, n. 6.

7) Tib. mṅon-par rdsogs-par saṅs-rgyas-pa, s. oben p. 80, n. 4. p. 83, n. 1.

zugleich bietet, bietet er in den übrigen Kshetra's teils den Schein seiner Geburt, teils seiner Erlangung der Buddhaschaft, teils des Drehens des Dharmacakram u. s. w. tausendmillionenmal zugleich. So verfährt er, bis sich der Kreis der Wiedergeburt leert. — Unter 5 dem *zweiten*, dem Nirmâṇakâya der Kunstfertigkeit[1]), stellen wir uns gleichsam eine Inkarnation des Viçvakarman[2]) vor, des Meisters in den verschiedenartigen Gebieten der Kunst[3]). — Unter dem *dritten*, dem Nirmâṇakâya der Geburt[4]), denken wir uns die In- 10 karnationen verschiedener Arten von belebten und unbelebten Wesen: König oder Minister, Brahmane, Hausbesitzer, Vogel, Wild u. s. w., ferner Edelstein, Wunschbaum u. s. w.

* So sind alle Thaten dieses unseres gnadenreichen 15 Lehrers am Anfang, in der Mitte und am Ende nur zum Wohle der andern. Wenn ihr aber fragt, auf welche Art er für das Heil der andern wirkt — nun — wie ein Spruch besagt:

„Die Muni's waschen die Sünden nicht mit 20 Wasser ab,
„Beseitigen nicht die Leiden der Wesen mit ihren Händen
„Und pflanzen nicht ihre Erkenntnis anderen ein,
„Sondern lehren die wahre Wesenheit, und dadurch erlösen sie“ — 25

1) γZo-ba (= skr. çilpam) sprul-sku.

2) Im Text (p. 59, 6): Piçvakarma.

3) bZoi-yul, wohl = bzoi γnas = skr. çilpasthânam (M. Tib. 71, 5 = M. 76, 5); s. auch Tanjur-Index: A. G. II 375, no. 121. Eitel, Handb. 153b.

4) sKye-ba sprul-sku.

durch das Predigen der heiligen Religion wirkt er für das Heil der anderen. Da nämlich der Körper des Lehrers Buddha mit den zwei und dreissig Lakshaṇa's[1]) und den achtzig Anuvyañjana's[2]) geschmückt, und er 5 im Besitze der sechzig Glieder der Sprache[3]) ist, so ist er imstande, mit ein und denselben Sprachlauten jedes von den Wesen in seiner Sprache in der Religion zu unterweisen, und indem er persönlich in alles, was er wissen muss, Einsicht nimmt, beweist er den Wesen **60** 10 in unparteiischer, gleichmütiger Weise inniges Erbarmen. Sein Werk aber besteht in folgendem: In einem Sûtra heisst es:

„Eher wäre es möglich, dass im Meer, dem Sitz
der Seeungeheuer,
15 „Ebbe und Flut ausbleiben,
„Als dass für Jünger, die bedürftig der Bekehrung,
„Buddha die Zeit versäumte."

So zögert der barmherzige Lehrer keinen Augenblick, wenn es die Unterweisung Bekehrungsbedürftiger gilt, 20 sondern schaut, in dem Gedanken: 'ich will ohne Bemühung (von Seiten anderer), selbst den Anfang machen', solange er im Kreislauf (der Wiedergeburt) umherirrt, infolge seiner Begabung mit unfassbaren, für die übrigen Geschöpfe segensreich wirkenden Tugenden, auf alle die 25 leidenden Wesen, die dadurch gequält werden, dass sie

1) Vgl. M. 17: dvâtriṃçad mahâpurushalakshaṇâni = M. Tib. 14: skyes-bu c'en-poi mt'san sum-cu rtsa γñis.

2) S. oben p. 86; n. 5. Vgl. M. 18: açîty anuvyañjanâni = M. Tib. 15: dpe-byad bzan-po brgyad-cu.

3) γSuṅ yan-lag drug-cu; vgl. M. Tib. 17: dbyaṅs-kyi yan-lag drug cu = M. 20: shashṭyaṅgasvara.

von dem Schleier[1]) des Nichtwissens bedeckt, von der Fessel der Selbstsucht gebunden, von dem Berge des * Hochmuts erdrückt, von dem Feuer der Begierde gequält, von der Waffe des Hasses verwundet, in der Öde des Kreislaufs befangen sind und den Strom der Ge- 5 burt, des Alters, der Krankheit und des Todes noch nicht überschritten haben, erweckt[2]) in den Wesen, damit sie davon erlöst werden, durch Magie vermöge übernatürlicher Kraft[3]) den Eifer[2]), gewinnt durch Magie vermittelst Mitteilungen[4]) persönlich 10 Einblick in den körperlichen und geistigen Zustand u. s. w. jedes einzelnen der zahllosen Bekehrungsbedürftigen und lässt ihnen auf Grund der so gewonnenen unübertrefflichen, alle Momente umfassenden Einsicht seine Hilfe angedeihen. Darauf trägt er vermittelst Magie 15 durch Unterweisung[5]) die ganze Masse der vierundachtzigtausend Predigten zur Heilung der vierundachtzigtausend Leiden der Wesen vor und lässt von den zahllosen Jüngern, unter denen die Mitglieder der drei Klassen der Çrâvaka's[6]), Pratyekabuddha's[7]) und Mahâyânisten[8]) 20

1) Wörtlich: 'Häutchen auf dem Auge'.

2) Dun-pa bskyed = skr. chandaṃ janayati, M. Tib. 36, 1—4 = M. 39, 1—4. Trigl. 26, 1—4.

3) rDsu-p'rul-gyi c'o-p'rul = skr. riddhiprâtihâryam, s. M. Tib. 13, 1 = M. 16, 1. Dharmas. 133, 1.

4) Kun-tu brjod-pai c'o-p'rul = skr. âdeçanâprâtihâryam, s. M. Tib. 13, 2 = M. 16, 2. Dharmas. 133, 2.

5) rJes-su bstan-pai c'o-p'rul = skr. anuçâsaniprâtihâryam, s. M. Tib. 13, 3 = M. 16, 3. Dharmas. 133, 3.

6) Tib. ñan-t'os-kyi rigs-can.

7) Tib. raṅ-rgyal-gyi rigs-can.

8) Tib. t'eg-c'en-gyi rigs-can.

die grösste Bedeutung haben, diejenigen, in deren Herzen die Wurzel der Tugend noch nicht entstanden ist, dieselbe erzeugen; diejenigen, bei denen sie entstanden ist, reifen; die Gereiften erlöst werden und die Erlösten **61**
5 zum Ziele gelangen, und erfüllt dadurch alle gegenwärtigen und zukünftigen Hoffnungen der Frommen. Vor den sehenden Augen einiger irreligiöser Jünger aber bot er zwar den Schein des Einganges ins Nirvâṇa, in Wahrheit und Wirklichkeit jedoch ging er nicht ins
10 Nirvâṇa ein, und zwar aus dem im Suvarṇaprabhâsa[1]) angegebenen Grunde:

„Der Buddha geht nicht gänzlich ins Nirvâṇa ein,
„Auch der Dharma wird nicht verfallen;
„Um die Wesen zu bekehren,
15 „Zeigt er das Eingehen ins Nirvâṇa."

So besteht der Begriff des Dharma im allgemeinen in zehn Punkten, wie von dem zweiten Sarvajña[2]), Vasubandhu[3]), gesagt worden ist:

„Der Dharma besteht in dem erforderlichen *
20 Wissen[4]), dem Wege[5]),

1) Tib. γSer-od, s. Kanjur-Index p. 81 fg., no. 555—557 = A. G. II 315 fg. M. 65, 14 = M. Tib. 60, 14. Hunter, s. Index. R. Mitra, s. Index. Bendall 12 fg. I. J. Schmidt, Mongol. Grammat., St. Petersburg 1829, pp. 129—176. S. S. 307—309. Burnouf Introd.[2] 471—478. Wassiljew 166. Kern II 509 fg. Eitel, Handb. 166[b].

2) Tib. Kun-mk'yen, eine Bezeichnung Buddha's, s. M. 1, 14 = M. Tib. 1, 14.

3) Tib. dByig-γñen.

4) Śes-bya = skr. jñeyam.

5) Lam = skr. mârga (sehr häufig in M., M. Tib.), gati (Jäschke 544[b]).

„Dem Nirvâṇa, den Gegenständen des Manas[1]),
„Dem Verdienst, der Zeit, dem Kanon[2]),
„Dem Werden und Vergehen, dem Feststehenden[3])
und der Natur und Art."

Hierbei bedeutet nämlich das erforderliche Wissen, nach einem Sûtra: 5

„Wisse, dass alle Dharmâs dieser Art sind";

der Weg:

„Die Rechtgläubigkeit, das ist der Dharma";

das Nirvâṇa: „zum Dharma seine Zuflucht genommen haben"; die Gegenstände des Manas: „die Dharmâyatana's[4])"; das Verdienst: „Religionsübungen zusammen mit dem weiblichen Gefolge und den Jünglingen"; die Zeit: „das Hochhalten der Vorschrift, Kinder zu sehen"; der Kanon: „die Religionsschriften[5]), d. h. Sûtrasenâ[6]) und Geyasenâ[7])"; das Werden und 10 15

1) Yid; vgl. M. 106, 11 = M. Tib. 100, 11. Dharmas. 24, 6. Childers 75[b], no. 6 der Aufzählung.

2) γSuṅ-rab = skr. pravacanam, s. M. Tib. 61, 4 = M. 66, 4. Trigl. (43.) 44 = Dharmas. 62. Der den beiden Abschnitten M. 62 (dvâdaçâṅgadharmapravacanam) und M. 63 (dharmaparyâyâs) entsprechende Abschnitt M. Tib. 58 trägt die den letzteren Titel wiedergebende Ueberschrift (dam-pai) c'os-kyi rnam-graṅs.

3) Ṅes (-pa), wohl = skr. niyatam, s. M. Tib. 19, 10. 57, 4. 90, 13 = M. 21, 10. 61, 4. 95, 13. Kanjur-Index, p. 34, no. 202.

4) Tib. c'os-kyi skye-mc'ed; vgl. M. 106, 12 = M. Tib. 100, 12. Dharmas. 24, 12. Childers 75[b], no. 12.

5) C'os = skr. dharma.

6) Tib. mdoi sde, vgl. Trigl. 44, 1. M. 62, 1 = M. Tib. 58, 1. Dharmas. 26, 1. Childers 33[b], no. 1.

7) Tib. dbyaṅs-kyis bsñad-pai sde (vgl. Trigl. 44, 2. M. 62, 2 = M. Tib. 58, 2. Dharmas. 26, 2. Childers 33[b], no. 2), wörtlich: 'die Klasse der mit Gesang vorgetragenen (Werke)'; nach Kern II 457

Vergehen: „das Gesetz, dass dieser unser Körper altert“; das Feststehende: „die Religion der Çramaṇa's“; Natur und Art: „die Eigentümlichkeiten des Landes und die Sitten des Volkes“. In diesen zehn Momenten also besteht (der Begriff des Dharma im allgemeinen). Dagegen ist der gegenwärtige Dharma nach den Worten des Maitreyanâthabhaṭṭâraka[1])

„Die alle Leiden
„Und jegliche Verblendung verscheuchende heilige
Religion,“

die heilige Religion, durch welche ein künftiges Aufhören aller Leiden und Verblendungen der Geschöpfe, die da nach den Geboten der Pflicht leben, ermöglicht wird. Nämlich in dem „erforderlichen Wissen“ werden die Lehre von dem Thema[2]) der Unterweisung[3]) als der Grundlage[4]) derselben: die subjektive und die absolute Wahrheit[5]); in dem „Wege“ die Lehre von der Methode[6]) der Unterweisung: sowohl Praxis als

---

(515, n.) „nehmen nämlich die Nordbuddhisten an, dass Geya's religiöse Loblieder sind; offenbar verwechseln sie Geya mit Gâthâ“.

1) rJe-btsun (s. auch p. 87, n. 2) = skr. °bhaṭṭâraka, s. Kanjur-Index, pp. 81. 100. 114. 125 (no. 549. 723. 870. 973).

2) brJod-bya = brjod-par bya-ba = skr. vâcyam, M. Tib. 190, 73 = M. 199, 72.

3) γŻi = skr. mûlam, M. Tib. 250, 73. 254, 12. 13. 15. 16. 264, 1 = M. 261, 73. 265, 12. 13. 15. 16. 275, 2.

4) bsTan-pa, wohl = skr. çâsanam, s. M. Tib. (1, 11.) 61, 5. 120, 86 = M. (1, 11.) 66, 5. 126, 86.

5) Kun-rdsob bden-pa = skr. saṃvṛitisatyam, und don-dam bden-pa = skr. paramârthasatyam; vgl. Dharmas. 95. Childers 409[a]. Wassiljew 321—329. Schlagintweit 24. 28. M. 65, 43. 94, Ueberschr. u. no. 1 = M. Tib. 60, 44. 89, Ueberschr. u. no. 1. A.G. II 256. 368. Eitel, Handb. 115[a].

6) Lam = skr. mârga, gati (s. p. 92, n. 4) 'Weg; Art u. Weise, Verfahren'.

Theorie[1]); in dem „Nirvâṇa“ die Lehre von der Frucht[2]) der Unterweisung: Dharmakâya und Rûpakâya[3]); und in dem „Kanon“ diese Lehren von der Grundlage, der Methode und der Frucht der Unterweisung zum Gegenstand der Besprechung gemacht[4]); 5 mithin sind die über die Unterweisung handelnden[5]) (Werke) die Neyârtha[6])- und die Nîtârtha[7]) Pravacana's[8]).

Ferner ist nach einem Sûtra die heilige Religion „am Anfang Segen[9]), in der Mitte Segen[10]) und am Ende Segen[11]),“ und nach dem Tantrarâjalakshaṇavâda[12]): 10

---

1) T'abs šes (γñis), wahrscheinlich = dem in t'abs šes-pa-la mk'as-pa = skr. upâyajñânakuçala (M. Tib. 27, 32 = M. 30, 32) vorkommenden t'abs šes-pa; die Identificierung mit t'abs daṅ šes-rab 'art and science' ['matter and spirit'] (Jäschke 229b) ist an hiesiger Stelle wohl durch den Zusammenhang ausgeschlossen.

2) Bras-bu = skr. phalam.

3) γZugs-sku.

4) brJod-byar (s. oben p. 94, n. 2) byas(-nas).

5) bsTan-pai brjod-byed, s. M. Tib. 190, 74: rjod-par byed-pa = M. 199, 73: vâcaka, 'sprechend, handelnd über etwas' (Genitiv, s. Böhtlingk s. v.); s. ferner oben p. 94, n. 3. p. 95, n. 4.

6) Tib. draṅ-don = draṅ-bai don (s. M. 74, 4 = M. Tib. 69, 4) 'dessen Sinn herauszuziehen (zu eruieren) ist'.

7) Tib. ṅes-don = ṅes-pai don (s. M. 74, 4 = M. Tib. 69, 4), 'dessen Sinn bestimmt ist (feststeht)'.

8) Tib. γsuṅ-rab-rnams, s. oben p. 93, n. 2.

9) T'og-mar dge-ba = skr. âdau kalyâṇam, M. Tib. 58, 14 = M. 63, 2.

10) Bar-du dge-ba = skr. madhye kalyâṇam, M. Tib. 58, 15 = M. 63, 3.

11) T'a-mar dge-ba = skr. paryavasâne kalyâṇam, M. Tib. 58, 16 = M. 63, 4.

12) Tib. rGyud-kyi rgyal-po mt'san-brjod; über rgyal-poi mt'san-ma lṅa-po, 'die fünf Insignien eines Königs', s. Jäschke 454a;

„Am Anfang, in der Mitte und am Ende Segen.“
Den Sinn dieser Worte erklärt Maitreyanâtha-bhaṭṭâraka durch den Ausspruch:

„Weil sie die Ursache des Glaubens[1]), der Freude[2])
und des Verständnisses[3]) ist,
„Darum ist diese Religion Segen.“

Nämlich: Zunächst hört[4]) man; dadurch erkennt man das Nichterkannte[5]) und erlangt so in erster Reihe *Glauben*; insofern die heilige Religion dies verursacht, ist sie *am Anfang* Segen. Nachdem man den Sinn des Gehörten mit Hilfe zahlreicher logischer Abhandlungen ordnungsgemäss genau geprüft hat, denkt man (über ihn) nach[6]): dadurch versteht man seinen Sinn und empfindet infolgedessen grosse *Freude* im Herzen: da (die heilige Religion) dies veranlasst, ist sie *in der Mitte* Segen. Nachdem man diesen Sinn, den man sich vermöge der aus dem Nachdenken hervorgegangenen Einsicht[7]) systematisch zurechtgelegt, im **63**

Lakshaṇavâda wird auch von Böhtlingk s. v. als Titel eines Werkes angegeben.

1) Dad-pa = skr. çraddhâ.

2) dGa-ba, in M., M. Tib. häufig = skr. prîti.

3) Blo = skr. buddhi, M. Tib. 16, 1. 60. 134, 1. 135, 9. 192, 8 = M. 19, 1. 13. 142, 1. 143, 9. 201, 8.

4) Tʿos-pa; vgl. M. Tib. 70, 1: tʿos-pa-las byuṅ-bai ṡes-rab = M. 75, 1: çrutamayî prajñâ.

5) Ma ṡes-pa = skr. ajñâtam.

6) bSam-pa; vgl. M. Tib. 70, 2: bsam-pa-las byuṅ-bai ṡes-rab = M. 75, 2: cintâmayî prajñâ.

7) bSam-byuṅ-gi ṡes-rab = bsam-pa-las byuṅ-bai ṡes-rab = skr. cintâmayî prajñâ, M. Tib. 70, 2 = M. 75, 2, s. n. 6.

Geiste erforscht hat, meditiert man (über ihn)[1]); dadurch erlangt man das *Verständnis*, d. h. das in der klaren Erkenntnis[2]) der Wesenheit[3]) bestehende zweifellose Wissen[4]); indem (die heilige Religion) dies verursacht, ist sie *am Ende* Segen. 5

Die heilige Religion, die Lehre Buddha's, zerfällt — gemäss dem Ausspruch des Âcârya Vasubandhu:

„Des Lehrers heilige Religion ist von zwiefacher Art:

„Belehrenden und erkennenden Charakters[5])" — 10

in zwei Teile: Âgamaçâsanam[6]) und Gatiçâsanam[7]).

Zum Âgamaçâsanam gehören sowohl das Buddhoktavacanam[8]) als auch die von hervorragenden Gelehrten

---

1) bsGom-pa; vgl. M. Tib. 70, 3: bsgom-pa-las byuṅ-bai ses-rab = M. 75, 3: bhâvanâmayî prajñâ.

2) mNon-sum-du rtogs-pa s. oben p. 86, n. 1.

3) De-k'o-ñid = de-k'o-na-ñid = skr. tattvam, M. Tib. (29, 4.) 89, 2 = M. (32, 4.) 94, 2.

4) rNam-par mi rtog-pai (vgl. M. Tib. 16, 62. 190, 67. 68 = M. 19, 15. 199, 66. 67.) ye-ses = skr. avikalpakam jñânam, s. Dharmas. 114, 1.

5) Luṅ daṅ rtogs-pai bdag-ñid, etwa = skr. âgamagatyâtmaka, s. M. Tib. 60, 96—99. 61, 2. 190, 5. 12. 17 = M. 65, 97—100. 66, 2. 199, 5. 12. 17. — M. Tib. 27, 62. 134, 3. 10 = M. 30, 62. 142, 3. 10 [aber M. 142, 7. 11 (= M. Tib. 134, 7. 11): avabodha]. — M. Tib. 191, 23 = M. 200, 22.

6) Luṅ-gi bstan-pa, in Unterweisung bestehende Lehre, etwa = skr. âgamaçâsanam, vgl. n. 5.

7) rTogs-pai bstan-pa, auf Erkenntnis zielende Lehre, etwa = skr. gatiçâsanam, vgl. n. 5.

8) Tib. saṅs-rgyas-kyi bka, wohl = skr. buddhavacanam (s. Böhtlingk s. v.; vgl. Jäschke 12b) oder buddhoktavacanam (vgl. buddhokta(saṃsârâmaya) bei Böhtlingk s. v.).

verfassten Çâstra's[1]). Das **Vacanam** zerfällt in das Tripiṭakam[2]) und die Vier Klassen der Tantra's[3]). Zum Tripiṭakam gehören das Vinayapiṭakam[4]), das Sûtrapiṭakam[5]) und das Abhidharmapiṭakam[6]), zu den Vier *
5 Klassen der Tantra's die Karmatantra's[7]), die Âcâratantra's[8]), die Yogatantra's[9]) und die Anuttarayogatantra's[10]). — Der von bedeutenden indischen und tibetischen Gelehrten verfassten **Çâstra's** zur Aufklärung des Sinnes und der Bedeutung des Tripiṭakam und der
10 Vier Klassen der Tantra's giebt es sehr viele. 'Çâstra's' heissen Schriften, welche die beiden Eigenschaften des Besserns und Behütens besitzen. Ein Wort des Âcârya **Vasubandhu** lautet:

„Durch die Besserung aller sündigen Widersacher
15 „Und ihre Behütung vor dem Reich der Hölle[11]):
„Durch diese Eigenschaften wird (ein Werk) zum Çâstra,
„Und diese beiden sind keiner anderen (Gattung von Werken) eigentümlich."

20 Im Einklang damit besteht das 'Çâstra' in der Reinigung

1) Tib. bstan-bcos.
2) Tib. sde-snod γsum, M. Tib. 60, 86 = M. 65, 87.
3) Tib. rgyud-sde bži.
4) Tib. dul-bai sde-snod, vgl. M. Tib. 60, 89 = M. 65, 90.
5) Tib. mdo-sdei sde-snod; vgl. M. Tib. 60, 87 = M. 65, 88.
6) Tib. mṅon-pai sde-snod; vgl. M. Tib. 60, 88 = M. 65, 89.
7) Tib. bya-bai rgyud.
8) Tib. spyod-pai rgyud.
9) Tib. rnal-byor-gyi rgyud.
10) Tib. rnal-byor bla-med-kyi rgyud.
11) Ṅan-gro = skr. durgati, M. Tib. 202 (= M. 211): Ueberschrift und no. 1.

von den innerlich aufgenommenen[1]) drei Giften[2]) und dem schlimmen Lebenswandel[3]) der Wesen als Ursache 64 und ihrer Behütung vor allem in der Verdammnis[4]) und Seelenwanderung zu Tage tretenden Verfall als Folge. Darnach hat man auch das Vacanam als Çâstra anzusehen. 5

Zum Gatiçâsanam gehören die drei Adhiçikshâ's[5]): Çîlaçikshâ[6]), Samâdhiçikshâ[7]) und Prajñâçikshâ[8]); der Sanimitta[9])- und der Animitta[10])-Yoga[11]), der Utsakrama[12])- und der Sampannakrama[13])-Yoga[11]), die Daça-

---

1) Tib. raṅ ñams-su blaṅ-ba, vgl. M. Tib. 93, 7: ñams-su len-pa = M. 98, 9: âsthitikriya, M'. °kriyâ; Böhtlingk VII 209[b], s. v. âsthita.

2) Tib. dug γsum, etwa = skr. trivisham.

3) Tib. ñes-spyod = skr. durâcâra.

4) Ṅan-soṅ = skr. apâya, M. 202, 2 = M. 211, 2. Foucaux 169.

5) Tib. lhag-pai bslab-pa, vgl. M. Tib. 33 (= M. 36): Ueberschrift und no. 1—3. Trigl. 24, 1—3. Dharmas. 140, 1—3. Childers 475[a], s. v. sikkhâttayaṃ.

6) Tib. t'sul-k'rims-kyi bslab-pa, vgl. M. Tib. 33, 1 = M. 36, 1. Trigl. 24, 1. Dharmas. 140, 2. Childers 475[a], no. 1.

7) Tib. tiṅ-ṅe-dsin-gyi bslab-pa; dagegen M. 36, 2. Trigl. 24, 2: adhicittam = M. Tib. 33, 2. Trigl. 24, 2: lhag-pai sems. Dharmas. 140, 1 (adhicittaçikshâ). Childers 475[a], no. 2 (adhicittasikkhâ).

8) Tib. śes-rab-kyi bslab-pa, vgl. M. Tib. 33, 3 = M. 36, 3. Trigl. 24, 3. Dharmas. 140, 3. Childers 475[a], no. 3.

9) Tib. mt'san-bcas = mt'san-ma bcas (vgl. n. 10); [über mt'san-ma = skr. nimittam s. M. Tib. 27, 14. 68, 2. 77, 6 = M. 30, 14. 73, 2. 82, 7 (bis);] vielleicht ist nimittaka° oder nimittavat° als Skr.-Aequivalent anzunehmen, aber die Analogie von ñon-moṅs-pa daṅ *bcas*-pa und ñon-moṅs-pa *med*-pa (M. Tib. 18, 113) = skr. *sa*-raṇa und *a*-raṇa (M. 21, 113) spricht für obige Wiedergabe.

10) Tib. mt'san-med = mt'san-ma med, s. M. 30, 14. 73, 2. 82, 7 = M. Tib. 27, 14. 68, 2. 77, 6. Wassiljew 326.

11) Tib. rnal-byor.

12) Tib. bskyed-rim, s. Jäschke 30[a].

13) Tib. rdsogs-rim, s. Jäschke 30[a]. Böhtlingk s. v.

bhûmi[1]), die Pañcagati[2]) u. s. w. Damit stimmt auch folgende Stelle im Susthitamatidevaputraparipṛicchâsûtram[3]) überein:

„Alle Religionsschriften sind in zwei (Sammlungen),
5 dem Vacanam und den Çâstra's, vereinigt:
„Die Subhâshita's[4]) und ihre Kommentare[5]). *
„Kraft deren aber wird die Çâkya-Lehre
„In dieser Weltregion[6]) lange Zeit bestehen."

Also wurden jene Fundgruben aller Schatzsamm-
10 lungen der heiligen Religion[7]) des Lehrers Buddha von ârya-Mahâkâçyapa[8]) und den übrigen Mahâçrâvaka's[9]), von Maitreyabhaṭṭâraka, Mañjuçrî-

---

1) Tib. sa-bcu, s. Jäschke 545ᵇ. 569ᵇ. Eitel, Handb. 41ᵃ·ᵇ.

2) Tib. lam-lṅa, s. Jäschke 545ᵇ. Dharmas. 57 und 'note'. A. G. V 514 ff. Eitel, Handb. 58ᵃ·ᵇ.

3) Tib. lHai bu blo-gros rab-γnon-gyis žus-pai mdo, vgl. Kanjur-Index, p. 13, no. 80 = A. G. II 217 (rab-γnas = skr. susthita, wofür hier vielleicht nur irrtümlich rab-γnon steht).

4) Tib. legs-par γsuṅs, s. M. 138, 14 = M. Tib. 130, 13. Richtiger wäre jedoch hier vielleicht als Skr.-Aequivalent sûktam; das in M. Tib. 130, 12 (= M. 138, 13) für letzteres gebrauchte Tib.-Aequivalent legs-par bšad-pa ist in dem Titel von Sa-skya Paṇḍita's Spruchsammlung Legs-par bšad-pa rin-po-c'ei γter (= skr. Subhâshitaratnanidhi) (s. Verz. no. 345) die Uebersetzung von subhâshitam.

5) dGoṅs ₒgrel-pa, etwa = skr. vṛitti (oder arthavṛitti?), vgl. M. Tib. 61, 20: ₒgrel-ba = M. 66, 20: vṛitti.

6) ₒJig-rten k'ams = skr. lokadhâtu, s. M. Tib. 146, 15 = M. 154, 15 und oben p. 88, n. 3.

7) Tib. dam-pai c'os-kyi mdsod legs-t'sogs t'ams-cad-kyi ₒbyuṅ-γnas, etwa = skr. saddharmakoçasarvasaṃcityâkara; über dam-pai c'os = skr. saddharma s. M. Tib. (58, Uebschr.) 60, 10 = M. (62, Uebschr.) 65, 10.

8) Tib. ₒp'ags-pa ˏOd-sruṅs c'en-po, vgl. M. Tib. 44, 2: ˏOd-sruṅs-pa (= M. 47, 2: Kâçyapa), sonst (z. B. Jäschke 502ᵇ): ˏOd-sruṅ.

9) Tib. ñan-t'os c'en-po-rnams.

bhaṭṭâraka[1]), ârya-Samantabhadra[2]), Guhyapati[3]) und anderen ordentlich gesammelt und, nach diesen, der Reihe nach von Çrînâtha-ârya-Nâgârjuna und Âryâsaṅga[4]), den beiden hervorragendsten von den sechs Zierden von Jambudvîpa, und den übrigen, 5 sowie von zahllosen anderen Paṇḍita's und zur Vollendung gelangten Heiligen[5]) in Âryadeça in Indien sehr weit verbreitet.

Ferner, nach Verlauf von 1013 Jahren, seit der **65** Lehrer Buddha den Schein des Eingangs ins Nirvâṇa 10 geboten, kamen unter Kaiser Miṅ dī aus der Hohen Hān-Dynastie der Arhant Matiṅga aus Kâçyapa's Geschlecht und der Paṇḍita Bharaṇa[6]) aus Indien nach China. Der Kaiser zog ihnen entgegen und bezeigte ihnen seine Ehrerbietung. Hierauf wurden die 15 dort heimischen Bon-po Dou si neidisch und trugen dem Kaiser viele Gründe vor, weshalb die fremde

---

1) Tib. rje-btsun ₒJam-dpal.

2) Tib. ₒp'ags-pa Kun-tu bzaṅ-po.

3) Tib. γSaṅ-bai bdag-po, s. oben p. 77, n. 3.

4) Tib. ₒP'ags-pa T'ogs-med.

5) Grub-pa t'ob-pai skyes-bu dam-pa = skr. siddhasatpurusha, s. Jäschke 78ᵃ. — M. Tib. 78, 2 = M. 83, 2 (vgl. M. Tib. 60, 10 = M. 65, 10); Böhtlingk s. v. satpurusha; übrigens könnte, da dam-pa auch = skr. uttama ist (M. Tib. 122, 5 = M. 128, 5), skyes-bu dam-pa auch = skr. purushottama sein [oder auch = skr. uttamapurusha?, oder, da dam-pa auch = skr. parama ist (s. M. Tib. 34, 6. 60, 44. 56. 122, 13 = M. 37, 6. 65, 43. 55. 128, 13), auch = skr. paramapurusha?, s. Böhtlingk s. vv.].

6) sKal-ldan = skr. bhavya M. Tib. 169, 22. (214, 115) = M. 177, 22. (223, 147.)

Religionsübung in diesem Lande sich nicht verbreiten dürfte. Da verordnete der Kaiser, man solle die Religionsbücher beider in Brand stecken und dann diejenigen, welche nicht verbrennen, zum Gegenstand der
5 Verehrung machen. Als man demgemäss verfuhr, verbrannten die Schriften der Dou si, die buddhistischen Schriften dagegen blieben vom Feuerschaden unversehrt. Da sprangen die beiden Führer der Dou si, Se lou * und C'u šan šin ins Feuer, die beiden Paṇḍita's aber er-
10 hoben sich gen Himmel und zeigten wunderbare Zauberkünste. Darauf erlangten König, Beamte und Volk allesamt Glauben an den Dharma, und der König sprach ein Lobgedicht mit folgenden Worten:

„Die vom Fuchs Geborenen gehören nicht zum
15 Löwen (-Geschlecht); eine Lampe
„Wird nicht wie Sonne und Mond leuchten,
„Ein kleiner See ist nicht so umfassend wie der Ocean;
„An dem Glanz des Suṅ cu-Berges hat ein kleiner
20 Berg keinen Anteil.
„Thaten, welche bewirken, dass die Wolke der Religion die glückliche Welt umfasst
„Und reiner Regen auf die Saat der Wesen fällt,
„Zuvor nie dagewesene Thaten schauen wir jetzt leib-
25 haftig vor Augen;
„Dies wird den Wesen aller Gegenden zur Leitung dienen."

In der Stadt He nan hp'u wurden sieben Tempel, **66** unter ihnen als der bedeutendste der des Pei ma zi,
30 sowie drei Tempel für die Priesterinnen errichtet, der

Kaiser nahm das Upâsaka-Gelübde[1]) auf sich, und über tausend Männer, voran einige Minister, traten in den geistlichen Stand. Durch diese und andere Dinge verbreiteten und förderten sie das Kleinod der Lehre des Jina[2]). Seitdem befindet sich dieselbe noch bis auf den 5 heutigen Tag im Wachstum und Gedeihen.

Der Jina prophezeite, dass das Kleinod der Lehre Buddha's sich in dem grossen Mongolenlande ausbreiten werde; es heisst nämlich in der in den drei Zeiten siegreichen Mâtṛikâ[3]), dem ârya-Prajñâpâramitâ- 10 sûtram[4]): „nach meinem vollständigen Nirvâṇa[5]) wird diese Prajñâpâramitâ[6]) von Madhyadeça[7]) aus in den Tantra's der südlichen Gegend Verwendung finden"; hierauf: „von der Nordgegend aus wird sie sich eben in * der Richtung der Nordgegend verbreiten"; schliesslich 15 wird — entsprechend der Prophezeiung ihrer Verbreitung von Norden nach Norden — die Art und Weise ihrer Verbreitung nach den nordöstlich von Indien gelegenen Ländern, Tibet und Mongolei, angegeben. — Nun

---

1) sDom-pa = skr. uddânam (M. Tib. 61, 44. 45. 46 = M. 66, 45. 46. 47) und saṃvara (vgl. M. Tib. 79, Ueberschr. 254, 3. 270, 163 = M. 84, Ueberschr. [saṃvâra]. 265, 3. 281, 161).

2) rGyal-bai bstan-pa = skr. jinaçâsanam.

3) Tib. Yum, s. A. G. II 145.

4) Tib. ₒp'ags-pa Ṡes-rab-kyi p'a-rol-tu p'yin-pai mdo, s. A. G. II 199—208.

5) Tib. yoṅs-su mya-ṅan-las ₒdas(-pa) = skr. parinirvâṇam.

6) Tib. Ṡes-rab-kyi p'a-rol-tu p'yin-pa, s. A. G. II 199—208.

7) Tib. Yul-dbus.

heisst es in dem Vimaladevîparipṛicchâsûtram[1]): „2500 Jahre nach meinem vollständigen Nirvâṇa (1665 A. D.) wird sich die heilige Religion in dem Lande der Rotgesichter ausbreiten;“ damit sei — so hat namentlich unser Lama Guṅ-t'aṅ t'ams-cad mk'yen-pa[2]) gemeint — die Art und Weise prophezeit, wie die Lehre sich nach (der grossen Lamaserie) bKra-šis-ₒk'yil verbreiten werde. Und so ist es auch. Allein, da ein und dasselbe Wort oft in mehreren Bedeutungen angewandt wird, so kann man in obiger Stelle auch eine Prophezeiung, dass die Lehre sich nach der Mongolei verbreiten werde, erblicken. So hat denn der bedeutendste unter den Gelehrten, Sumbha mk'an-po rin-po-c'e, erklärt: da die Lehre sich viel früher als 2500 Jahre nachdem Buddha den Schein des Eingehens ins Nirvâṇa geboten — gleichviel ob dies im Feuer-Hasen-Jahr oder im Eisen-Drachen-Jahr stattgefunden — in (China und Tibet) *sehr stark ausgebreitet* habe, so sei jene Auffassung schwerlich richtig; nun seien aber in dieser Gegend die Mongolen **67** diejenigen, deren Khane sich sämtlich als Dharmarâja's gezeigt hätten, auch würden die Mongolen 'Rotgesichter' genannt; mithin sei zwar in diesem Lande die *blosse Verbreitung* der Lehre *in ihren Grund-*

---

1) Tib. lHa-mo dri-ma med-pas žus-pai mdo, vielleicht identisch mit Vimaladattâparipṛicchâ[nâmamahâyâna]-sûtram (Dri-ma med-kyis byin-pas žus-pa [žes-bya-ba t'eg-pa c'en-poi] mdo), s. Kanjur-Index p. 13, no. 77 = A. G. II 217.

2) T'ams-cad mk'yen-pa, 'alles wissend', identisch mit kun-mk'yen (s. oben p. 6, 6 und n. 2), beide = skr. sarvajña, M. Tib. 1, 14 = M. 1, 14.

zügen[1]) schon früher erfolgt, jedoch das *starke, kräftige Gedeihen* der *in Unterweisung und Erkenntnis bestehenden* Lehre[2]) stimme mit dem in der Prophezeiung angegebenen Jahre wesentlich überein: es datiere nämlich vom 12. Cyklus (1686) an. Infolgedessen gelten die Ansichten beider Herren für sehr plausibel.

Also, im Feuer-Hasen-Jahre des 4. Cyklus (1206), nach Verlauf von 2041 Jahren seit eben jenem Feuer-Hasen-Jahre, in welchem Buddha den Schein des Eingehens ins Nirvâṇa bot — vorausgesetzt eben, dass man dieses in das Feuer-Hasen-Jahr setzt — sandte jener irdische Brahman[3]), der Dharmarâja Pogta Ciṅgis, einen Gesandten von der tibetischen Provinz * dBus nach γTsaṅ, machte dem Sa-skya-pa c'en-po rje-btsun Kun-dga sñiṅ-po Huldigungs-Geschenke und liess von dBus und γTsaṅ die drei Symbole holen. Darauf erlangten alle Mongolen unerschütterlichen Glauben an dieselben, erwiesen ihnen Verehrung und nahmen das Upâsaka- und die anderen Gelübde auf sich. So wurden im Mongolenlande die Anfangsgründe der heiligen Religion angenommen. Darauf liess der Pogta Khan das Freudenfest des von Sonne und Mond — nämlich von Kirche und Staat in ihrer Vereinigung — ausgehenden Glückes und Segens gleich einem See zur Regenzeit wachsen. So wurde er

1) Rab bstan-pa = skr. praçâsanam.

2) Luṅ-rtogs-kyi bstan-pa = skr. âgamagatiçâsanam, s. oben p. 97, nn. 5. 6. 7.

3) Tib. sai t'saṅs-pa, s. oben pp. 14, 15. 17, 4. 78, 13.

durch seine unfassbare Güte für alle Geschöpfe des Mongolenlandes ein trefflicher, schützender Freund[1]).

Da also die erste Verbreitung der Lehre in der Mongolei von der Sekte der dpal-ldan Sa-skya-pa's ausging, so sei hier einiges aus der Geschichte der dpal-ldan Sa-skya-pa c'en-po's in genealogischer Folge mitgeteilt: Die allenthalben berühmten 'Sa-skya-pa's' nahmen mit $_{o}$K'on dkon-mc'og rgyal-po ihren Anfang. Das Geschlecht der $_{o}$K'on stammte nämlich von 'Od-γsal lha[2]) ab; nachdem es der Reihe nach seinen Fortgang genommen hatte, trat $_{o}$Kon klui dbań-po sruń-ba auf. Dieser, an Weisheit der bedeutendste unter den in den Priesterstand aufgenommenen sieben Probeschülern des Mahopâdhyâya Çântirakshita, hing dem Âcârya Padma(sambhava) an und hörte seine Lehrvorträge. Von diesem bis zu $_{o}$K'on rog šes-rab t'sul-k'rims waren die Nachkommen ausschliesslich Anhänger der γSań-sńags rÑiń-ma's. Dieser letzte Heilige sprach zu seinem jüngeren Bruder

$_{o}$K'on dkon-mc'og rgyal-po,

welcher mit dem ganzen Mantra[3])-Wesen sehr vertraut war, als in Myu-gu-luń $_{o}$Brog mi lo-tsâ-ba çâkya ye-šes, ein grosser Gelehrter, weilte: „Geh dorthin und lerne neue Geheim-Mantra's[4]).“ Dieser Aufforde-

---

1) S. oben p. 24 fg.

2) Etwa = skr. Prakâçadeva.

3) Tib. sńags.

4) Tib. γsań-sńags, in M. 186, 81 (= M. Tib. 178, 81), Kanjur-Index, p. 64, no. 429; p. 82, no. 563 (= A.G. II 297. 317) = mantra allein.

rung folgend, ging dKon-mc'og rgyal-po zu ₒBrog mi und lag dem Studium der Geheim-Mantra's ob. Nachdem er sich des weiteren noch dem Sohne des ₒGos k'ug-pa lha, dem kaschmirischen Paṇḍit Haṅ
* du dkar-po, sowie dem rMa lo-tsâ-ba rin-c'en 5 mc'og, dem ₒDsim-pa lo-tsâ-ba und vielen anderen gelehrten Lamen angeschlossen hatte, wurde er das Haupt der Jünger des ₒBrog mi. Im 40. Lebensjahre errichtete er nach sorgfältiger Prüfung und Besichtigung des Landes auf dem Boden des weisserdigen dBus ein 10 Kloster, das seit dieser Zeit den Namen 'Sa-skya-pa' führt.

Der leibliche Sohn dieses Heiligen war der rJe-btsun

Kun-dga sñiṅ-po.

Dieser wurde als Sohn der jüngsten Gattin des dKon- 15 mc'og rgyal-po im [männlichen] Wasser-Affen-Jahre (1091) geboren. Ausgestattet mit ausgezeichnetem Verstande, den er vermöge seiner Geburt erlangt hatte, wurde er schon von Jugend auf mit den Wissenschaften vertraut. Bei seinem Vater hörte er den Hevajrâbhi- 20 sheka[1]); dann, als in seinem 11. Jahre (1101) auf Anordnung seiner Mutter Ba ri lo-tsâ-ba berufen wurde, hörte er alle demselben zu Gebote stehenden Belehrungen vollständig. Da sprach Ba-ri-ba: „Junger Herr, um Studien zu machen, ist Weisheit erforderlich. Darum mache dir 25 den Weisheitsgott Mañjughosha durch den Arapacana geneigt.“ Dies that er denn auch, und nach Ver-
69 lauf von sechs Monaten erschaute er das Antlitz des

1) Tib. Kye-rdor-gyi dbaṅ.

ârya-Mañjuçrî[1]) leibhaftig vor Augen; dieser erteilte ihm die Weihe[2]) und gewährte ihm Unterweisung in der Enthaltung von den vier Begierden[3]) und in den übrigen Pâramitâ's. Darauf studierte er bei Brañ ti dar-ma
5 sñiṅ-po und vielen anderen Gelehrten viele Schriften über den Abhidharma, Madhyamapramâṇam[4]) und die Geheim-Mantra's. Dann ging er zu dem in Guṅ-t'aṅ residierenden Mal lo-tsâ-ba, um ihn um Vorträge zu bitten. Um nun zu prüfen, ob er sich zum Schüler
10 eigne, und ob er junkerlichen Dünkel besässe oder nicht, hielt der Lama denen, die ihn um einen Vortrag gebeten hatten, keinen zusammenhängenden[5]) Vortrag, sondern liess nur ein Gemurmel[6]) hören. Als nun Kun-dga sñiṅ-po zu seiner Gattin zurück-
15 kehrte, und unterwegs viele Leute mit der Bitte um Vorträge und mit Geschenken erschienen, liess er die ganze Masse der Geschenke, achtzehn Unzen Gold, zu dem Lama Mal bringen. Darüber freute sich der

---

1) Tib. ˳p'ags-pa ˳Jam-dpal.

2) Tib. byin-gyis brlabs, vgl. M. Tib. 75 (= M. 80), Ueberschrift und no. 1—4. M. Tib. 188, 31 = M. 197, 30: byin (-gyis) brlabs (-pa) = skr. adhishṭhânam.

3) bẐeu-pa, etwa = skr. gredha, M. Tib. 104, 10. 235, 1253 = M. 110, 10. 245, 1145; in M. Tib. 104, 30 und 37 = M. 110, 30 und 36 aber ist bz̀en-pa = skr. âsthâ und gârdham; vgl. noch M. Tib. 104, 28. 29 = M. 110, 28. 29.

4) Tib. dBu-t'sad = dBu-ma t'sad-ma 'die Logik der Madhyama (-Lehre)'.

5) T'sogs; vgl. t'sogs-pa = skr. samagra 'vollständig', M. Tib. 214, 213 = M. 223, 243.

6) P'yugs-ma; vgl. p'yugs-pa = skr. prakshvedanam, 'das Brummen', M. Tib. 130, 23 = M. 138, 25.

* Lama, und da nun eine Gewähr für seine Würdigkeit vorhanden war, so liess er ihm sagen: „Da ich schon alt bin und nicht mehr lange leben werde, so komme schnell, meinen Unterricht zu empfangen.“ So ging denn der Sa-c'en[1]) wiederum zu Mal. Der übermittelte ihm die Dharmavacana's[2]), welche er besass, ferner namentlich die vollständige Belehrung[3]) über den Luftwandel[4]) des Saṃvara[5]) und des Nâro, sowie die Einweihung[6]) in den 'Käfig'[7]) des Nâtha[8]) und die 5

---

1) = Sa-skya(-pa) c'en-po.

2) Tib. c'os-bka.

3) γDams-pa = skr. avavâda (M. Tib. 61, 11 = M. 66, 11; Kanjur-Index, p. 37, no. 221 = A. G. II 263) oder deça (Kanjur-Index, p. 35 fg., no. 214. 215 = A. G. II 262).

4) mK'a-spyod = skr. khasarpaṇam, s. Târ. 112, 3—4. 5 = Târ. Ueb. 144, 16. 19.

5) Tib. bDe-mc'og. Çambara, im Skr. auch ungenau Saṃvara geschrieben, wird im Tib. auf Grund der Bedeutung 'das Sichhüten vor der Aussenwelt' des letzteren Wortes durch sDom-pa, infolge falscher Deutung als Kompositum von vara (= tib. mc'og s. M. 1, 51. 52 = M. Tib. 1, 50. 51) und sam° (= tib. bde, s. Foucaux 192) durch bDe-mc'og wiedergegeben.

6) rJes-γnaṅ = γnaṅ-ba (s. Jäschke [181[b].] 308[b]) = skr. adhivâsanam, M. Tib. 270, 182 = M. 281, 179.

7) Gur = skr. pañjaram (s. Kanjur-Index, p. 62, no. 415 = A. G. II 293: mK'a-₀gro-ma rdo-rje gur = skr. Ḍâkinîvajrapañjaram), d. h. nach Böhtlingk s. v.: 'Käfig', ferner im übertragenen Sinne „wohl 'bestimmte Gebete und Formeln, mit denen man eine Gottheit gleichsam [wie in einem Käfig] gefangen hält'“ [vgl. auch Böhtlingk s. v. vajrapañjara[m], 2)]. Diese Auffassung von gur, sowie die durch dieselbe ermöglichte Deutung des ganzen Titels steht in vollem Einklang mit der von Jäschke 121[a. b] erörterten brahmanisch-buddhistischen Anschauung. — Die bei Jäschke s. v. gur angegebene Bedeutung 'Zelt' (vgl. M. Tib. 217, 48 = M. 226, 49: kharagṛiham 'Zelt'), deren Annahme an hiesiger Stelle durch die Existenz des Gur-gyi mgon-po

Methode seiner Citierung[1]), die (Lehre vom) Karman[2]), von den Ansammlungen u. s. w. und bestellte ihn zum Aufseher. Darauf wandte er sich an den Lama γNam-k'au-pa, um sich in der Methode der Citierung des
5 vierantlitzigen çrî-Nâtha, in der Unterweisung (im Mysticismus)[3]) u. s. w. zu vervollkommnen. Der nun ernannte ihn zum Dharmapâla[4]). Von da ab wurde er bei Gross und Klein als 'Sa-skya-pa Dharmapâla' bekannt. Auf den heiligen Stuhl gelangt, wirkte er
10 in ausgedehntem Masse für das Heil der Lehre und der Wesen. Als er 47 Jahre alt war (1137), kam der grosse Heilige[5]) Birwa-pa, unter dem Anschein, als wolle er sich in die Religion einführen lassen, nach Sa-skya und bat um Unterweisung in den siebzig doppelsinnigen
15 Tantra's im allgemeinen, besonders aber um die einem

('Beschützer des Zeltes') (s. oben p. 52, 22 und n. 1; Pantheon, no. 242), einer Specialform des mGon-po (Nâtha), nahegelegt wird, dürfte dennoch hier schwerlich vorliegen. Zwar wäre es nach Jäschke, s. vv. sgrub und γnaṅ, möglich, sgrub-t'abs als 'Mittel zur Erlangung' und rjes-γnaṅ als 'Gabe, Gewährung' (vgl. — ähnlich — M. Tib. 270, 16: γnaṅ-ba = M. 281, 16: abhyanujñâ) aufzufassen, was aus dem Grunde nötig wäre, weil das Einweihen nie von der citierten Gottheit, sondern stets nur vom Lehrer ausgesagt wird (s. unten an mehreren Stellen); allein dann müssten wir, dem tibetischen Sprachcharakter entsprechend, mgon-po gur rjes-γnaṅ statt mgon-po gur-gyi rjes-γnaṅ (Text p. 69, 13) erwarten.

8) Tib. mGon-po, s. Pantheon, no. 231. 241—243. 255—261.

1) sGrub-t'abs = skr. sâdhanam, s. Târ. Ueb. 177, 5. 6 [= Târ. 136, 4 (bis)]. 330, 30.

2) Tib. las.

3) Man-ṅag, s. Jäschke 411[a].

4) Tib. c'os-skyoṅ.

5) Grub-c'en = skr. mahâsiddha.

Walle[1]) gleich unübersteigbaren[2]) vier tiefen Lehren[3])
u. s. w., kurz er wollte sich mit dem Nektar der mit
klarer Stimme und in geschlossenem Zusammenhang
70 vorgetragenen tiefen Belehrung sättigen. Als nun durch
einige Schüler Irrglauben entstand, sagte der Sa-c̒en 5
dem Mantrivajrâcârya[4]), die Erregung des Irrglaubens sei
höchst wahnsinnig, zeigte darauf beide Fusssohlen, zeigte
sie ferner, nachdem er das Hevajra- und das Cakra-
saṃvara-Maṇḍalam[5]) (darauf) beschrieben, in glänzendem
Zustande, schaute das Antlitz der (beiden) Götter und 10
zeigte sich in sechs verschiedenen Körperformen zu
gleicher Zeit. Da dies sowie die Schilderung seiner
Aufnahme von Convertiten u. s. w. unfassbar war, so
galt er als eine Inkarnation des Avalokiteçvara[6]).
Als Schüler aber gingen von ihm drei, welche das 15
Höchste erlangt hatten[7]), sieben, welche die Geduld er-
langt hatten[8]), achtzig kenntnisreiche[9]) und viele sonstige
Geistessöhne aus. Im 67. Lebensjahre (1157) bot er den

---

1) lCags-ri, wörtlich 'Eisen-Berg', nach Jäschke 148[b]: 'a wall encircling an estate, a town etc.', hier aber vielleicht = skr. Lohagiri, Name eines Berges; vgl. M. Tib. 178, 116. 241, 3: lcags = M. 186, 117. 251, 3: loha. — M. Tib. 155, 60. 185, Ueberschr. 214, 148. 172: ri = M. 163, 59. 194, Ueberschr., 223, 181. 205: giri.

2) Richtiger vielleicht: 'undurchdringlichen'.

3) Zab-c̒os bži.

4) γSaṅ-sṅags-pai rdo-rje slob-dpon.

5) Tib. Kyai rdo-rje daṅ ₒK'or-lo bDe-mc'og-gi dkyil-ₒk'or.

6) Tib. sPyan-ras γzigs.

7) mC'og t'ob-pa = uttarapratilabdha, s. n. 8 u. Wassiljew 151.

8) bZod-pa t̒ob-pa = skr. kshântipratilabdha, s. M. Tib. 27, 35 = M. 30, 35. Wassiljew 151.

9) rTogs-ldan.

Schein des Eingehens zur Ruhe. In Sukhâvatî[1]), Potala, Udyânam[2]) und γSer-mdog-can im Norden[3]) * aber soll er in vier Körperformen, für das Wohl der Wesen wirkend, noch jetzt fortleben.

Der Sa-c'en hatte vier Söhne: Kun dag ˳bar, bSod-nams rtse-mo, Grags-pa rgyal-mt'san und dPal-c'en ‚od-po.

Von diesen ging der erste nach Indien und starb in Magadha.

Der Âcârya

bSod-nams rtse-mo[4])

wurde im (männlichen) Wasser-Hunde-Jahr (1141) geboren. Zu der Zeit schrieben die Ḍâkinî's[5]) an den Thorsturz von Vajrâsanam[6]) in Indien: „Des Mañjuçrî Inkarnation, der Upâdhyâya[7]) bSod-nams rtse-mo, der höchste Herr des ganzen Vajrayânam[8]), ist in Sa-skya geboren.“ Dies machte der Paṇḍit Devamati aus Kauçâmbî[9]) in allen Gegenden bekannt, und da soll erforscht worden sein, dass jener Ort das Sa-skya in *Tibet* sei. Gleich nach seiner Geburt nahm bSod-nams

---

1) Tib. bDe-ba-can.
2) Tib. 'U-rgyan.
3) Byan γSer-mdog-can.
4) Skr. Puṇyaçikhara.
5) Tib. mk'a-˳gro-ma-rnams.
6) Tib. rDo-rjei γdan.
7) Tib. mk'an-po.
8) rDo-rje t'eg-pa (= skr. vajrayânam, s. Târ. Ueb. 241, n. 1) mt'a-dag-gi dbañ-p'yug dam-pa = skr. sarvavajrayânaparameçvara.
9) Im Text (p. 70, 17): Koçambhi, vgl. die Pâliform Kosambi.

rtse-mo mit beiden Füssen die Vajra-Kreuzstellung ein und sagte zweimal: „Ich bin über das Kinder-Gebahren hinaus.“ Als er 3 Jahre alt war (1143), schaute er das Antlitz des Mañjughosha, des Hevajra und der Târâ
71 und sagte die drei Tantra's[1]), das Saṃvaramûlatantram[2]) und den Viçvakarmasaṃgraha[3]) auswendig her. Von da ab bis zum 16. Lebensjahre (1156) lag er dem Tantra-Studium u. s. w. ob und nahm dann das Amt des Mahâvajrâcârya[4]) wahr. Darauf ging er nach dBus zu P'ywa-pa c'os-kyi seṅ-ge und studierte die Pâramitâ's, Logik[5]) u. s. w., bis er mit (allem,) was zum Wesen (dieser Studien) gehört, vertraut war. Im 18. Lebensjahre (1158) nahm er den heiligen Stuhl von dpal-ldan Sa-skya ein und reformierte die Lehre Buddha's durch Erklärung, Disputation und Abfassung von Schriften. Im 28. Lebensjahre (1168), als er über die Frucht des Lebenswandels[6]) sprach, zeigte er sich in drei Körperformen zu gleicher Zeit: rje-btsun Grags-pa rgyal-mt'san[7]) schaute ihn als Mañjughosha, der
* Jüngling lCags-rdor[8]) sah ihn als Barwi-pa, und gÑags und alle übrigen sahen ihn in der Gestalt des

---

1) rGyud γsum.
2) Tib. bDe-mc'og rtsa rgyud.
3) Tib. Kun las btus; s. Böhtlingk s. v.
4) rDo-rje slob-dpon c'en-po.
5) T'sad-ma = skr. pramâṇam, s. M. Tib. (97, 3. 150, 2. 151, 2.) 191, 2 = M. (103, 3. 158, 2. 159, 2.) 200, 2.
6) Lam-bras.
7) Skr. Yaçodhvajabhaṭṭâraka, s. Târ. Ueb. 31 und n. 1; oder Kîrtidhvajabhaṭṭâraka?
8) Etwa = skr. Lohavajra.

Avalokiteçvara. Er verfasste die 'Pforte zum Eintritt in die Religion'[1]) und viele andere Çâstra's. Er hatte viele Schüler, der hervorragendste unter ihnen aber war der rJe-btsun c'en-po[2]) (d. i. sein Bruder 5 Grags-pa rgyal-mt'san). Diesem überlieferte er alle in Mantra's und Kennzeichen zusammengefassten tiefen[3]) und ausgedehnten[3]) Lehren, indem damit gleichsam eine volle Flasche in eine andere gegossen wurde, und übergab ihm die Lehre. Im 44. Lebensjahre (1184) ging 10 er während einer Religionspredigt von dem Lehrstuhl nach Sukhâvatî ein.

Sein jüngerer Bruder, rJe-btsun c'en-po

Grags-pa rgyal-mt'san,

wurde im (weiblichen) Feuer-Hasen-Jahr (1146) ge- 15 boren. Als er das 8. Lebensjahr erreicht hatte (1153), nahm er bei Byañ-sems zla-ba rgyal-mt'san[4]) das Upâsaka-Gelübde des reinen Lebenswandels auf sich und befleissigte sich der Enthaltung von Speis und Trank u. s. w. Im 10. Jahre (1155) hörte er das Saṃvara- 20 viṃçakam[5]), das Sâdhanasaroruham[6]) und andere Werke. Im 11. Jahre (1156) träumte er, ihm werde das Buch der drei Tantra's vorgelegt, und in demselben

---

1) C'os-la ₒjug-pai sgo, etwa = skr. Dharmapraveçadvâram; s. M. Tib. 18, 12: c'os-la ₒjug-pa = M. 21, 12: dharmapraveça.

2) Skr. mahâbhaṭṭâraka.

3) Zab und rgyas, nach Wassiljew 359 Bezeichnung der Mâdhyamika- und der Yogâcâra-Schriften.

4) Skr. Bodhisattvacandradhvaja.

5) Tib. sDom-pa ñi-ṡu-pa, vgl. Târ. Ueb. 156, wo auch die Zugehörigkeit dieses Werkes zum Tanjur konstatiert wird.

6) Tib. sGrub-t'abs mt'so skyes, s. Târ. 148, 2 (Târ. Ueb. 193).

72 Augenblick prägte sich seinem Geiste die Wesenheit aller Dharmâs ein. Im 12. Jahre (1157) hörte er bei seinem Vater, was dieser von Saṃvara-Kalender, -Astrologie und -Glocke besass, ferner die Belehrung über den Luftwandel des Nâro[1]) u. a. m., wie wenn 5 eine volle Flasche in eine andere gegossen wird. Im 13. Jahr (1158) gelangte er auf den heiligen Stuhl. Wegen seiner Auslegung der Geheim-Mantra's priesen ihn alle Gelehrten. Auch von anderen Âcârya's und von sonstigen Männern hörte er Predigten über die 10 Sûtra's und Tantra's, Unterweisung (im Mysticismus) u. s. w. und nahm sie in seinen Geist auf; er schaute das Antlitz des Mañjuçrîghoshabhaṭṭâraka[2]) und gewann dadurch in allen Gegenständen des Wissens eine unerschütterliche Sicherheit; auch vermochte er sich 15 aller seiner sieben früheren Geburten zu erinnern. Als er die Bitte aussprach, sein (verstorbener) älterer Bruder (bSod-nams rtse-mo) möchte wiederkehren, hörte er von einer bienenartigen Stimme die Weissagung: „In * der nördlichen Weltregion γSer-mdog-can, während 20 der Lehre des Tathâgata Suvarṇaprabhâsavikrîḍita[3]), wird er als Sohn des Çakravartin bSod-nams mt'a-yas[4]), mit Namen Yon-tan mt'a-yas[5]), wiedergeboren werden.“ Auch eine Vision, dass er fünf, sechs Schüler, welche die Geduld erlangt, und viele, denen 25

1) Nâro mk'a-spyod-kyi γdams-pa.
2) Tib. rje-btsun ˳Jam-dpal-dbyaṅs.
3) Tib. γSer-˳od rnam-par brtsen-pa.
4) Skr. Anantaguṇa.
5) Skr. Anantapuṇya.

die Erkenntnis aufgegangen, haben würde, hatte er im Traume. Im 56. Lebensjahre (1196) lehrte nach der Mahâprabhâsaçraddhâ[1]) der Lama Sa-c̒en den Jñânâloka[2]); darauf sann er über die Frucht des Lebenswandels, genannt: die recht eindringliche Belehrung, nach, sodass ihm die Ausdrucks- und Vortragsweise[3]) klar wurde. — In Indien starb ein Mann, der hinsichtlich des Utsakrama des Bhairava[4]) erleuchtet, hingegen für den Saṃpannakrama und auch im übrigen geistig unbegabt war. Als ein böser, gefährlicher Dämon namens Navakambalakûṭa[5]) wiedergeboren, kam er nach Tibet und konnte von niemandem gebannt werden. Als aber eben dieser Herr (Grags-pa rgyal-mt̒san) im Geiste die Austreibung desselben vornahm, floh er nach China. So wird erzählt. — Von seinem 61. Jahre

1) Tib. ˛Od-γsal c̒en-poi dad; vielleicht ist ˛od-γsal c̒en-po nicht = skr. mahâprabhâsa, sondern = mahâprabhâ oder mahâprakâça.

2) Tib. Ye-ṡes snaṅ-ba; über snaṅ-ba = skr. âloka s. M. Tib. 18, 52. 29, 2. 3. 95, 39. 144, 3. 166, 6 = M. 21, 52. 32, 2. 3. 101, 39. 152, 3. 174, 6; âloka 'Anblick; Licht' ist hier vielleicht die Bezeichnung eines Abschnittes, da der Titel des ganzen Werkes, zu welchem derselbe möglicherweise gehört, ein Wort mit der Bedeutung 'Licht, Helle' (s. n. 1) enthält, s. Böhtlingk s. v. âloka, 5). Vielleicht aber bedeutet ye-ṡes snaṅ-ba einfach 'Weisheitsbegriff'. Weniger wahrscheinlich ist es, dass snaṅ-ba hier = skr. darçanam (s. Jäschke s. v.) ist, da jñânadarçanam, 'eine höhere Erkenntnis' (Böhtlingk, Nachtrag, s. v.), in M. Tib. 6, 16. 76, 10 (= M. 9, 16. 81, 10) durch ye-ṡes mt̒oṅ-ba wiedergegeben wird.

3) brDa-˳don, vielleicht richtiger: 'die Aussprache der Wörter'.

4) ˳Jigs-byed, s. Pantheon, no. 61, wo ausser Bhairava auch der Name Bhayaṃkara angegeben wird; M. Tib. 172, 33. 34: ˳Jigs-byed = M. 180, 33. 34: Bhîma.

5) Tib. Wa-ba dgu brtsegs; ཝ་བ (wa-ba) statt ལྭ་བ (lwa-ba); s. Jäschke 541[a]. Târ. Ueb. 188, n. 2.

(1201) an erschienen immer und immer wieder Boten 73 der Ḍâka's, um ihn nach Sukhâvatî zu holen. Da aber die Bekehrung dieses Kshetram noch nicht vollendet war, weigerte er sich mitzugehen. Als er im 70. Lebensjahre (1210) bei dem Dharmasvâmin Sa-skya Paṇḍita weilte, schauten beide den Vyûha[1]) der Sukhâvatî-Region[2]). Da sprach er zu dem Dharmasvâmin: „Ich gehe für eine kleine Weile in Sukhâvatî ein; nachdem ich dort kurze Zeit zugebracht, bearbeite ich sodann in γSer-mdog-can das Land mit den Cakravartin-Werkzeugen. Es ist Aussicht vorhanden, in der dritten Wiedergeburt von da an, ohne vorher meinen Körper aufzugeben, die Vorzüglichste Mahâmudrâ-Siddhi[3]) zu erlangen.“ Nach diesen Worten ging er in Sukhâvatî ein.

Diese drei vorstehend behandelten Bhaṭṭâraka's (Kun-dga sñiṅ-po, bSod-nams rtse-mo und Grags-pa rgyal-mtʻsan) schätzten ihre geringen Leistungen aus der Zeit, wo sie ihrer Stellung nach noch Upâsaka's waren, später als sie emporgestiegen waren, nicht gering, sondern legten grosses Gewicht auf die Uebung, im Einklang mit dem Ausspruch des Lehrers Buddha:

---

1) Tib. bkod-pa, 'Aufbau'; vgl. Jäschke 96ᵃ. M. Tib. 18, 87. 108. 162, 10. 164, 9 = M. 21, 87. 108. 170, 10. 172, 9.

2) Vgl. Sukhâvatîvyûha = tib. bDe-ba-can-gyi bkod-pa, Kanjur-Index, p. 19, no. 115 = A. G. II 243; auch sonst kommt vyûha (= tib. bkod-pa) in Titeln von Werken vor: Kanjur-Index p. 8, no. 49; p. 20, no. 116 = A. G. II 214. 243. M. 65, 16. 17. 56 = M. Tib. 60, 16. 17. 57.

3) Tib. Pʻyag-rgya cʻen-po mcʻog-gi dṅos-grub.

„Von dem durch die Pratimoksha[1])-Gebote[2]), die *
ich, der Jina, verkündet,
„Geheiligten[2]) ganzen Vinaya
„Soll ein mit den Mantra's vertrauter Laie Vorzeichen
5 und Ceremonienvollziehung meiden,
„Mit den übrigen Dingen hingegen sich befassen."

Des rje-btsun Grags-pa [rgyal-mtʻsan] jüngerer Bruder dPal-cʻen ₒod-po hatte einen Sohn

ₒJam-mgon Sa-skya Paṇ-cʻen.

10 Derselbe wurde am 26. Tage des Monats dBo[3]) des (männlichen) Wasser-Tiger-Jahres (1181) unter aussergewöhnlichen Ereignissen — wie Ueberschwemmung voll Regenbogen und Licht, Zusammenströmen zahlreicher Ḍâka's[4]), Blumenregen u. s. w. — geboren. Schon nach Verlauf 15 eines einzigen Jahres war er imstande, das Lañcʻa- und das Bardhu-Alphabet auf den Fussboden zu schreiben und Sanskṛit zu lesen. Auch Tibetisch konnte er fliessend lesen und schreiben. Zuerst nahm er bei dem rJe-btsun rin-po-cʻe (d. i. sein Oheim Grags-pa rgyal-20 mtʻsan) das Upâsaka-Gelübde des reinen Lebenswandels auf sich, und es wurde ihm der Name Kun-dga rgyal-**74** mtʻsan[5]) gegeben. Infolge der (bei ihm angewandten Erziehungs-) Methode beider[6]) Stände richtete er seinen Sinn auf die höchste Bodhi, und infolge der Einführung

---

1) Tib. So-sor tʻar-pa.

2) Tʻsul-kʻrims rnam-dag, etwa = skr. çîlaviçuddha (vgl. Böhtlingk: Çîlaviçuddha[netra]).

3) Skr. Phâlguna, Jäschke 491ª. M.Tib. 243, 41 = M. 253, 44.

4) Tib. mkʻa-ₒgro.

5) Skr. Ânandadhvaja.

6) Des geistlichen und des weltlichen Standes.

und vollkommenen Einweihung in das Hevajramaṇḍalam[1]) nahm er das Mantra-Gelübde auf sich. Sein Haupt-Lama[2]), welcher die Gnade hatte, ihm die drei Gelübde[3]) in der ihnen eigentümlichen Reihenfolge zu übermitteln, war der rJe-btsun rin-po-c̒e selbst. Der 5 rJe-btsun rin-po-c̒e war nämlich der unabänderliche geistliche Berater[4]) und Schutzgott[5]) dieses Mahâtman[6]) (d. i. Sa-skya Paṇḍita) während vieler Geburten. Daher sagte er, nachdem er auf den (Thron-) Himmel der Religionspredigt[7]) in Sa-skya als der rJe-btsun 10 rin-po-c̒e Grags-pa rgyal-mt̒san gelangt war, [zu Sa-skya Paṇḍita]: „Während fünfundzwanzig Geburten, in welchen du immer wieder als Mensch zur Welt kamst, wurdest du ein in den fünf Wissens-* gebieten[8]) gelehrter Paṇḍita, und so lange war ich 15 dein Lama. Kein anderer als ich ist fähig dich zu erziehen.“ Dies steht denn auch im Einklang mit dem Ausspruch des Herrn selbst (nämlich des Sa-skya Paṇḍita):

„Der du das Wissen aller Buddha's 20
„In eins vereint besitzest, Mañjughosha,

1) dGyes-pa rdo-rjei dkyil-ₒk̒or.

2) rTsa-bai bla-ma.

3) sDom-pa γsum.

4) dGe-bai bšes-γñen = skr. kalyâṇamitra, Jäschke 568ª.

5) lHag-pai lha = skr. adhideva, vgl. Böhtlingk s. vv. adhidevatâ, adhidaivam, adhidaivatvam.

6) Tib. bDag-ñid c̒en-po.

7) D. h. auf den heiligen Stuhl.

8) Rig-pai γnas lṅa = skr. pañca vidyâsthânâni, M. Tib. 71 = M. 76. Vgl. p. 120, 22—23. u. n. 2. p. 126, 5 u. n. 4.

„Der du mich die vortreffliche Çrâvaka-Weihe lehrtest
„Und so das Netz meiner Verblendung zerrissest;
„Der du das Wort: 'Seit langer Zeit ist dieser
„Dein geistlicher Berater',
5 „Im Himmel hast verkündet
„Und trefflich mich ermahnt, dir biet ich ehrfurchtsvollen Gruss."

So waren denn nun alle Vorbedingungen für das geistliche und weltliche Gedeihen des Sa-skya Paṇḍita 10 von Seiten des rJe-btsun rin-po-c'e selbst erfüllt. Da bot der rJe-btsun rin-po-c'e einmal den Schein des Erkrankens, und nun bewies ihm der Mahâtman solch unerschütterliche Hingebung, dass er sich sogar der lästigen Mühe unterzog, seinen Unrat fortzuthun. Hierüber erfreut, 15 überlieferte ihm nun der rJe-btsun den Uttarayoga des Tiefen Weges[1]). Darauf schaute er den Lama rJe- **75** btsun als den allen Buddha's gleichkommenden Mañjughosha, und dadurch brach die geistige Kraft zur genauen Prüfung des untrüglichen Verständnisses 20 des Kernes aller Religionsschriften aus seinem Innern hervor. Infolgedessen besass er eine alles durchdringende Kenntnis der fünf exoterischen Wissensgebiete[2]) und eine zur Besiegung aller Gegner fähige unerschrockene Lehrweise. Selbst die stolzen Könige 25 Tibets beugten sich vor ihm, kurz alle Götter, Dämonen und Menschen unterwarfen sich seiner Macht.

---

1) Tib. Lam zab-mo bla-mai rnal-byor.

2) P'yi šes-bya rig-pai ɣnas lṅa, vgl. p. 119, 14—15 u. n. 8; p. 126, 5 u. n. 4.

Hervor brach, das Aeussere nach innen kehrend, unaufhaltsam der starke Strom der Contemplation[1]). Dieses Ereignis schildert er in folgenden Worten:

„Als ich in den Tiefen Weg eingeweiht war,
* „Erblickte ich den rJe-btsun Lama als Mañjughosha, 5
„In einem einzigen Augenblick erfasst' ich alle Dharmâs
da im Geist;
„Erlöst, neig' ich mein Haupt vor dir."

Die Art und Weise nun, wie er seine in Erklärung, Disputation und Abfassung von Schriften bestehende 10 Lehrthätigkeit zur Blüte brachte, war folgende: Im 9. Lebensjahre (1189) trug er das Sâdhanasaroruham und kleine Geheim-Mantra's aller Art vor. Im 11. Jahre (1191) trug er „die beiden Untersuchungen[2])" und den Buddhasamayoga[3]), im 12. Jahre (1192) das Pa- 15 ñjaram und den Saṃbuṭa[4]) vor. Bis zum 70. Jahre (1250) hielt er ununterbrochen Lehrvorträge über die Sûtra's, die Mantra's, die Wissenschaften u. s. w. Im 18. Jahre

---

1) Tiṅ-ṅe-ₒdsin = skr. samâdhi, M. Tib. 3, 3. 6, 10. 18, Ueberschr. und no. 1—12. 13 (bis). 14—108. 109 (bis). 110—117. 20, 27. 21, Ueberschr. 27, 58 64. 66. 68. 77. 38, 4. 39, 4. 40, 6. 60, 7. 98, 11. 102, 17 = M. 4, 2. 9, 10. 21, Ueberschr. und no. 1—12. 13 (bis). 14—109. 110 (bis). 111—118. 23, 28. 24, Ueberschr. 30, 58. 64. 66. 68. 77. 41, 4. 42, 4. 43, 6. 65, 7. 104, 11. 108, 17. Trigl. 7, 2. 28, 4. 29, 4.

2) brTag γñis.

3) Tib. Saṅs-rgyas mñam sbyor, s. Târ. Ueb. 67. 221 = Târ. 53, 21. 168, 22.

4) Târ. 330. 331: Sampuṭa; vgl. Kanjur-Index, p. 57, no. 378: Saṃbuṭanâmamahâtantram = A. G. II 295: Samputi; Kanjur-Index, p. 57, no. 374: Caturyoginîsaṃbuṭatantranâma = A.G. II 295: °samputa° (Târ. Ueb. 331: °sampuṭa°).

(1198) hörte er nach der Prabhâsaçraddhâ[1]) von dem Âcârya Vasubandhu in einer einzigen Nacht infolge einer einzigen Recitation den Abhidharmakoça[2]) ein einziges Mal und prägte sich beim Erwachen den
5 Wortlaut und die Bedeutung vollständig ein. Nachdem er namentlich bei dem kaschmirischen Mahâpaṇḍita[3]) Logik gehört hatte, trug er, um die Güte dieses Herrn zu vergelten, bis zu seinem Fortgang nach China im **76**
63. Lebensjahre (1243), die Schriften über Logik täg-
10 lich, in jedem Tagesabschnitt, ohne jemals auszusetzen, vor. Ferner: da man bei den hervorragendsten seiner Jünger: Ṡar, Nub und Guṅ, K'aṅ, γÑan und Żaṅ, ˛U-yug-pa, Rig-pai seṅ-ge[4]) und anderen erklärende Vorträge hörte, so hat sich sein kommentierender Sprach-
15 gebrauch bis auf den heutigen Tag als der bei Erläuterungen in Anwendung kommende erhalten. Indem er bei dem Paṇḍita Saṃghaçrî und anderen Gelehrten Logik, die Pâramitâ's, Grammatik[5]), Poetik[6]), Metrik[7]), Lexikographie[8]), Tanzkunst[9]) u. s. w. studierte, gelangte
20 er an das jenseitige Ufer des Meeres der Wissenschaften. Nach Verlauf von 25 Jahren (seit seiner Geburt) (1205)

---

1) Tib. ˛Od-γsal-gyi dad.

2) Tib. mṄon-pa mdsod, s. Târ. Ueb. 125. 130. 160. 174. 319 fg.

3) D. i. Çâkyaçrî, s. unten p. 123, 1—2 und Târ. Ueb. 253. 261. 331. J. A. S. B., 1882, p. 19.

4) Skr. Vidyâsiṃha.

5) sGra = skr. çabda, M. Tib. 207, 5 = M. 216, 5.

6) sÑan-ṅag.

7) sDeb-sbyor = skr. chandas, M. Tib. 61, 34. 43 = M. 66, 35. 44.

8) mṄon-brjod = skr. abhidhânam, s. Jäschke 133[a].

9) Zlos-gar.

wurde er, indem der kaschmirische Mahâpaṇḍita Çâkyaçrî als Upâdhâya, sPyi-bo lhas-pa als Âcârya und
* Ẑu-ₒp'rad-pa als Lehrer der Mystik[1]) fungierten, ordiniert[2]) und betrieb das Studium bei diesen eifrig. Als
nun der Ruhm dieses Mahâtman auch nach dem ganzen 5
östlichen und westlichen Indien drang, unternahmen es Harinanda[3]) und andere Nichtbuddhisten aus Missgunst, in unerträglicher Weise mit ihm zu disputieren. Nachdem die Disputation dreizehn Tage lang in sKyid-
groṅ in der Provinz Maṅ-yul stattgefunden, unter- 10
lagen die Nichtbuddhisten, an des Mahâtman rechten Arm aber trat Mañjughoshabhaṭṭâraka in eigener Person und half ihm beim Disputieren. Da sprach Harinanda:

„Nicht du, sondern der an deinem rechten Arm,
„Der Rotgelbe mit dem Schwerte ist unbezwinglich. 15
„Darum bist du Sieger, ich Besiegter."

Mit diesen Worten flog er zum Himmel auf und
77 begann dort einherzuschreiten, dpal-ldan Grub-t'ob ₒdar-ₒp'yar[4]) aber zwang ihn durch Zauberei vom
hohen Himmelszelt herab. Darauf schor er sich vor 20
dem Mahâtman seiner Locken Last und liess sich in den Priesterstand aufnehmen[5]). Darauf sprach er die Verse:

---

1) γSaṅ-ston, vgl. M. Tib. 259, 17: γsaṅ-ste ston-pa = M. 270, 17: raho'nuçâsaka, kurz vorher, M. Tib. 259 (= M. 270), 14. 15, werden die hier erwähnten Aemter mk'an-po (upâdhyâya) und slob-dpon (âcârya) angeführt.

2) bsÑen-par rdsogs (-pa) = skr. upasampanna, M. Tib. 259, 2 = M. 270, 2.

3) Tib. ₒP'rog-byed dga-ba.

4) Etwa = skr. çrî-Siddhaketu.

5) Rab-tu byuṅ(-ba) = skr. pravrajita, M. Tib. 259, 1 = M. 270, 1.

„Des Meer's Umkleidung ist des Meeres Ende;
„In diesem Sa-c'en ist lHa c'en-po[1]) einbegriffen."
und ferner — mit Doppelsinn[2]) —
„So sollen auch in Zukunft die Tîrthika's[3]) allesamt, durch den Dharma bezwungen,
„Die Wonne-Trophäe in Gestalt der Lehre des Sugata[4]) erfassen!"[5])

Die Locken aber dienen — als ein den Ruhm und Preis der für die Lehre des Jina vollbrachten Thaten wie mit * Glock- und Paukenschall verkündendes Symbol — auch jetzt noch als Säulenschmuck des dpal-ldan Sa-skya-Klosters. So heisst es denn:

„All die Widersacher mit ihrer verderblichen Dialektik sind zurückgeschlagen,
„Die Dialektik der von Stolz Aufgeblasenen ist besiegt,
„Vom Ruhm des Meisters ist das ganze Erdenrund erfüllt:
„Furchtloser, vor dir neige ich mein Haupt."

So brachten die Strahlen der Predigt-Sonne den Lotus des klaren Verständnisses der Bekehrten zum Blühen; so riss der Blitzstrahl der Disputation den Felsenberg der bösen Widersacher nieder, und dadurch wurden Thaten für die Lehre des Jina vollbracht. Doch damit

1) Skr. Mahâdeva, d. i. Çiva.

2) S. n. 5.

3) Tib. mu-stegs-byed.

4) Tib. bDe-bar γśegs-pa, eine Bezeichnung Buddha's, M. Tib. 1, 7 = M. 1, 7.

5) Zweiter Sinn dieser zweiten Halbstrophe: „An die Verkörperung der Lehre des Sugata, den Kun-dgai rgyal-mt'san (= Kun-dga rgyal-mt'san = skr. Ânanda-dhvaja) sich anschliessen."

war es nicht genug; er liess auch durch eine Reihe gut abgefasster Werke auf dem ganzen Umkreis der grossen Erde die unverletzte Lehre des Jina in hellem Lichte erstrahlen; es waren dies folgende drei Schriften: zur Unterscheidung zwischen Religion und Irreligiosität: das alle Sûtra's und Tantra's in einem einzigen Buch ent-**78** haltende Çâstra sDom-pa γsum-gyi bar-du dbye-ba[1]); zur Unterscheidung zwischen einer Wissenschaft von wahrer Kraft und einer Wissenschaft ohne eine solche: die Quintessenz der „Sieben Abteilungen"[2]), der Pramâṇavidyâkoça[3]); und zur Unterscheidung zwischen weltlicher und nicht-weltlicher Lebensführung: der Subhâshitaratnanidhi[4]). Diese Werke sind gleichsam der Augenstern[5]) der Kritiker geworden und werden noch bis zum Ende der Welt für die klar und deutlich erläuternde Belehrung über den Begriff des rechtgläubigen Lebenspfades die vorbildliche und massgebende Quelle bleiben. Ferner verfasste er für die

1) Etwa = skr. Trisaṃvaramadhyavibhâga; über dbye-ba = skr. vibhâga s. M. Tib. 194, 10 = M. 203, 10.

2) sDe bdun, s. Wassiljew 228.

3) Tib. Tʻsad-ma rig-pai γter.

4) S. oben p. 100, n. 4.

5) Mig-pu scheint nur eine phonetische oder graphische Variante von mig-bu zu sein; Jäschke 414[b] führt die von Schmidt entlehnte Bedeutung dieses Ausdruckes 'Augenklappe' mit einem Fragezeichen an; mig-bu dürfte wohl Diminutivum von mig 'Auge' sein (s. M. A. I 357), mithin 'Äuglein', weiterhin aber auch das 'verkleinerte Auge', das 'Kleine im Auge', also 'Pupille, Augenstern' bedeuten. Der Sinn ist, unbildlich ausgedrückt: die angeführten Werke des Sa-skya Paṇḍita gaben den Massstab für die Beurteilung aller Schriften ab, welche die in ihnen behandelten religiösen Themata (s. die obigen Angaben) irgend berührten.

die Erlernung der Mahâyâna-Pâramitâ's[1]) vollständig erläuternde Belehrung die Munibhâvaprakâçikâ[2]) und unendlich viele andere Çâstra's. So war denn dieser Mahâtman der bei weitem hervorragendste Paṇḍita hier im Gletscher-
5 lande[3]) (Tibet), mit einem in allen fünf Wissensgebieten[4]) bewanderten, alles durchdringenden Verstande begabt.

Nach dieser Abschweifung kehren wir nun wieder * zu dem irdischen Brahman Pogta C'iṅgis Khan zurück:

Ein Ausspruch des Lehrers Buddha lautet:

10 „Die Jina's, die dahingegangen, und die noch nicht erschienen, und die in den zehn Weltgegenden weilen:
„Alle diese an das jenseitige Ufer des Weges Gelangten existieren, die übrigen existieren nicht;
15 „Diese an das jenseitige Ufer Gelangten sind für die in der höchsten Bodhi Weilenden
„Die besten Leuchten und Lampen und Lichter und Lehrer. So verkünde ich;"

ein anderer:

20 „Die Buddha's, welche dahingegangen,
„Die Buddha's, welche noch nicht erschienen,
„Die Buddha's, welche, das Elend beseitigend,
„Jetzt in grosser Anzahl leben,
„Sie alle blieben der heiligen Religion
25 „Ergeben und werden es fürder bleiben

---

1) Tib. T'eg-pa c'en-po p'a-rol-tu p'yin-pa.
2) Tib. T'ub-pa dgoṅs γsal; vgl. Böhtlingk s. v.
3) Gaṅs-rii ljoṅs.
4) lṄa rig ṡes-byai γnas kun, vgl. p. 119, 14–15 u. n. 8; 120, 22 u. n. 2.

79 „Und ebenso bleiben sie jetzt ihr ergeben:
„Dies ist die Buddha-Natur.
„Darum sollt ihr, da ihr für euer Ich[1]) Gutes ersehnt,
„Das Grosse Ich[2]) aber für die Gesamtheit Gutes erstrebt, 5
„Der Lehre Buddha's verlangend gedenken
„Und ihm eure Verehrung gegen die heilige Religion beweisen;“
und wieder ein anderer: 10
„Diese menschliche Natur wird vergehen,
„Rasch tritt der Todesgott die guten Menschen an,
„Dieses dein Dasein ist nicht beständig;
„Darum, o König, lass ab von deiner Unachtsamkeit.
„Wer Hab und Gut preisgeben will, will seinen Leib behütet sehen; 15
„Wer seine Glieder preisgeben will, will sein Leben behütet sehen;
„Doch wer Hab und Gut und seine Glieder und ebenso sein Leben, 20
* „Kurz alles preisgeben will, bei dem wird die Religion behütet sein.“

Zunächst also war das in diesen Worten angedeutete Motiv für die Annahme der heiligen Religion — d. h. aller hervorgebrachten *Buddha*'s der drei Zeiten; der 25

---

1) bDag.

2) bDag-ñid c‘en-po = skr. Mahâtman (‘Weltseele’), eine Bezeichnung Buddha's, s. M. Tib. 1, 29 = M. 1, 29. Jäschke 268[b]; dagegen ist oben pp. 119, 7. 120, 12. 123, 5. 11. 22. 126, 4 und an anderen Stellen Mahâtman eine Bezeichnung hoher Kirchenfürsten.

Mutter, welche diese hervorgebracht (d. i. der *Dharma*); und des vortrefflichen *Saṃgha*[1]): alles dessen — in hohem Grade wirksam; auch bildete das Land der Buddha's den Gegenstand der Verehrung. Aus diesen 5 Gründen folgte denn (Pogta C'iṅgis Khan) der schönen Sitte und Gewohnheit der tibetischen Dharmarâja's, die mit Hingabe von Leib und Leben die heilige Religion gefördert hatten. Er wählte daher, hauptsächlich in der trefflichen Absicht, seine Ergeben- 10 heit und Verehrung für die heilige Religion zu bethätigen, — wie bereits oben[2]) erzählt — den heiligen Lama Sa-c'en Kun-dga sñiṅ-po auf schriftlichem Wege zu seinem Lama, bat ihn, ihm seinen Schutz angedeihen zu lassen, und richtete an ihn die Aufforde- 15 rung: „Wollest du samt deinen Jüngern im Mongolenlande das Kleinod der Jina-Lehre verbreiten", sowie auch ein Huldigungsschreiben mit den Worten des Lehrers Buddha:

„Der du die mannichfaltigen Leiden der Wesen **80**
20 verscheuchest,
„Unvergleichlicher, dich ehren und schauen
„Und hören ist schon von solcher Wirkung!
„Darum wirst du hohen Rang, ewige Jugend und
Unsterblichkeit erringen."

25 (Darauf Kun-dga sñiṅ-po:) „Grosskönig! Da jener Bhikshusaṃgha[3]) unermessliche Religiosität besitzt, so wird er in reichem Masse den Gegenstand von Be-

1) T'sogs.
2) p. 24 fg. (und p. 105).
3) dGe-sloṅ-gi dge-ₒdun.

scherungen bilden und der Huldigung von Seiten aller Götter und Menschen würdig sein." (Der König aber entgegnete:) „Da die Erzeugung der Tugendwurzel im Saṃgha unzählbar und unermesslich ist, so wird der Kreislauf (der Wiedergeburten) sein Ende finden; da 5 sie aber nicht gänzlich aufgebraucht werden wird, so erlangen wir andererseits das Nichtaufhören des Ein- * gehens ins Nirvâṇa. — Nicht mich verehre man, sondern den Saṃgha verehre man; in der Verehrung des Saṃgha liegt die 'Verehrung der drei Kostbarkeiten[1])'." 10 Im Einklang mit diesen Worten brachte er den drei Symbolen[2]), der Geistlichkeit u. s. w. von dBus und γTsaṅ Gaben und Ehrbezeugungen in grosser Anzahl dar.

Nachdem auf diese Weise der Pogta Khan seinen 15 Wunsch, die Jina-Religion zu verbreiten, zur Ausführung gebracht hatte und der schönen Sitte und Gewohnheit gefolgt war, that später auch sein Enkel Godan Khan[3]) ein Gleiches:

Ein Ausspruch des Lehrers Buddha lautet: 20

„'Gute und den Lamen ehrfurchtsvoll ergebene Schüler
„'Sollen stets den gelehrten Lamen anhängen.
„'Warum? Weil, wenn sie sich zu jenen gelehrten Fertigkeiten aufschwingen, 25
„'Sie dann die Prajñâpâramitâ zu lehren haben.

1) dKon-mc'og γsum = skr. Triratnam.
2) rTen γsum, s. oben p. 25, n. 2.
3) S. oben p. 31, 14—17.

„'Die Lehren Buddha's werden in der Hand der geistlichen Berater ruhen.'
„So spricht der mit den allerhöchsten Tugenden begabte Jina." 81

5 und ferner:
„Wenn jemand ein Gebiet, so gross als ich mit meinen Buddha-Augen überschauen kann,
„Mit Edelsteinen angefüllt, [mir,] dem Tathâgata, bescherte,
10 „Jedoch diese religiöse Belehrung von solcher Art nicht anhörte,
„Dessen Verdienst wär' nur gering. — Dies sage ich.
„Doch wer die von erhabenem Inhalt erfüllten, feinen, tiefen
15 „Und schönen Sûtra's hört,
„Dann vollständig erfasst, und wenn er sie erfasst hat, liest,
„Der hat ein viel ausgezeichneteres Verdienst als jener." *

Im Einklang mit dem Sinn dieser Worte, welche in so 20 beredter Weise den Segen des Anschlusses an geistliche Berater und den Segen des Studiums der heiligen Religion schildern, schickte Godan Khan, um den Mahâtman ₒJam-mgon Sa-skya Paṇ-c'en, der mit seinem Ruhme ganz Jambudvîpa erfüllte, zum Zwecke der Ver-25 breitung und Befestigung der Jina-Lehre im Mongolenlande zu berufen, den hohen Herrn Darhan T'aitsi Torta nebst Gefolge mit folgender Botschaft: „Ich, der König, befehle: Dem Sa-skya Paṇḍita Kun-dga rgyal-mt'san dpal bzaṅ-po thue ich kund und zu 30 wissen was folgt: Um meiner Eltern Gnade zu ver-

gelten, bedarf ich eines Opferpriesters. Nachdem ich hierüber Erwägungen angestellt, bist du als geeignet erschienen. Ehrwürdiger Herr! Da Ihr das Heil und Wohl der Lehre und Wesen zu fördern wünscht, dürft Ihr des Weges Mühsal und Beschwerden nicht scheuen. 5
82 Wenn du auf dein zu hohes Alter hinweisest: denkst du nicht daran, dass ehemals Munîndra um der Geschöpfe willen seinen Leib unzählige Male schenkend hingab? Und willst du dennoch nicht, so werde ich ein grosses Grenz-Heer aufbieten. Und wenn ich da- 10 durch vielen Geschöpfen Leid bereite, wirst du auch dann dich nicht schrecken lassen?" Als nun (der Gesandte) mit dem Briefe, der dieses und anderes enthielt, und mit Seidenstoffen, Lu-hań, einem goldfarbigen Wams und unermesslich vielen anderen ausgezeichneten 15 Gegenständen als Ehrengeschenken anlangte, da erinnerte sich (Sa-skya Paṇḍita), dass ihm einst der Lama rJe-btsun c'en-po (d. i. Grags-pa rgyal-mt'san) geweissagt hatte: „Am Ende deines Lebens, wenn du in den Ländern von dreihundert und sechzig verschiedenen 20 Nationen und in den Lauten von siebenhundert und zwanzig verschiedenen Sprachen gepredigt haben wirst, wird aus einem Reiche der Nordgegend, dem Mongolenlande, eine Bodhisattva-Inkarnation, König Godan, einen Schnellfüssigen namens Dorta schicken, welcher einen 25
* Hut von dem Aussehn eines Sperbers und schweinsrüsselförmige Stiefel tragen wird. Wenn der gekommen sein wird, um dich zu rufen, geh schnell, ohne Zaudern. Denn Buddha's Lehre und den Geschöpfen wird uner-

9*

messlicher Segen daraus erwachsen.“ Ein Ausspruch des Lehrers Buddha lautet:

„Wer, in dem Wunsche segensreich zu wirken,
„Die allen Wesen in den drei Welten
5 „Zukommenden Freuden allesamt
„Einem einzigen Wesen beschert,
„Wird von dem, der diesem von Buddha's Moralsprüchen
„Auch nur eine einzige viergliedrige Strophe[1]) verkündet,
10 „An segensreichem Wirken weit übertroffen,
„Darum also wird dieser von den Leiden erlöst werden.
„Wenn jemand die wie der Sand der Gaṅgâ **83** zahlreichen Buddhakshetra's
15 „Mit den sieben Kleinodien[2]) vollständig anfüllte
„Und dann mit freuderfülltem Herzen [mir,] dem Jina, brächte,
„Ein anderer aber e i n e m e i n z i g e n Wesen eine Strophe (ethischen Inhalts) darböte,
20 „So käme jene Schenkung der Kleinodien, so reich, so gross,
„Doch jener Strophen-Gabe, von teilnahmsvollem Herzen dargebracht,

---

1) T'sig bẑii t'sigs-su bcad-pa = skr. catushpadagâthâ, vgl. M. Tib. 235, 90: t'sig bźi-pai t'sigs-su γcad-pa (sic!) = M. 244, 86: catushpadikâ gâthâ; über t'sig = skr. padam s. auch M. Tib. 98, 75. 191, 1. 250, 9 = M. 104, 76. 200, 1. 261, 9; über t'sigs-su bcad-pa = skr. gâthâ M. Tib. 27, 44. 58, 4. 61, 30 = M. 30, 44. 62, 4. 66, 31.

2) Rin-c'en bdun = skr. sapta ratnâni, s. M. Tib. 173 (= M. 181), Ueberschr. und no. 10—16. Jäschke 529[b]. Dharmas. 85 und die in der 'note' dazu angeführten Werke.

„Nicht gleich an Wert, und irgend welcher Ruhm wär' nicht dabei:

„An zwei und drei gar nicht zu denken."

Dieser Ausspruch und andere über den Segen der Annahme der heiligen Religion im allgemeinen und namentlich über den unerfassbaren Segen der Annahme und Verbreitung der heiligen Religion in dem barbarischen Grenzlande nahmen (Sa-skya Paṇḍita's) Herz gefangen. Er begab sich daher im 65. Lebensjahre, im (männlichen) Feuer-Pferde-Jahre (1245), nach dem grossen Palaste Lan ju. Zu der Zeit kehrte König Godan, der in die Mongolei gezogen war, zurück und traf mit ihm im ersten Monat des Schaf-Jahres (1246) zusammen. Sie führten viele geistliche und weltliche Gespräche, und Sa-skya Paṇḍita erweckte in dem Könige Sinn für das Mahâyânam und überlieferte ihm die Hevajravaçitâ und viele andere tiefe und ausgedehnte Lehren. Darauf liess er die Bewohner des Mongolenlandes, nachdem sie den drei Kostbarkeiten ihre Verehrung bezeigt und noch andere verdienstliche Handlungen vollführt und das sündhafte Thun und Treiben allmählich aufgegeben hatten, in das Kleinod der Lehre Buddha's eintreten. Ferner zeigte er magische Künste und weihte dieses Land durch die Darstellung schwarzer Menschen-Hände und -Füsse in Stein, Sand u. s. w. und durch andere Dinge mehr. Vor allem aber bildete er, da der Wunsch nach der Herstellung einer mongolischen Schrift rege wurde, dadurch, dass er zu der Zeit ein Weib ein Stück Holz mit zugerichteter Rinde (d. h. ein eingekerbtes Stück Holz) tragen sah,

veranlasst, folgende neuen Buchstaben, denen er eine diesem (Stück Holz) ähnliche Form gab:

a, e, i.	na, ne, ni.	pa, pe, pi.	ha, he, hi.	ka, ke, ki.
ma, me, mi.	la, le, li.	ra, re, ri.	sa, se, si.	t'a, t'e, t'i.
5 ta, te, ti.	ca, ce, ci.	ya, ye, yi.	c'a, c'e, c'i.	wa, we.

Diese vereinigte er zu je dreien: „männlich, weiblich, ungeschlechtig“, oder: „regulär, schlaff, schwach“. Durch dies und anderes wirkte er sieben Jahre lang zum Heil der Lehre und der Wesen.

10 So also gedieh das erhabene Werk im Mongolenlande. Der ursächliche Zusammenhang aber war folgender: Schon ein alter Ausspruch des Mahâtman selbst besagte:

„Infolge einiger Vorgänge, die noch älter als ich sind,
15 „Geht die Sonne der Lehre in der Ostgegend auf.“ *

Ferner: Als der rJe-btsun c'en-po in der Ñi-luñ[1])-Grotte im Norden weilte, erschien ein Reiter in mongolischer Tracht, welcher so gross war, dass er den Raum der (ganzen) Flur bedeckte. Da gingen alle Schüler, verwundert, was 20 dies bedeuten möge, in die Grotte, in welcher der Lama rJe-btsun weilte, und setzten sich ihm gegenüber. Da erhob sich ein Jüngling mit türkisenblauem Schopf und in vollem Umkreis vorhandenen Zähnen von der Farbe der Trompetenmuschel. Der sprach — die mongolischen 25 Worte ins Tibetische übersetzt — folgende Bitte aus: „Ich bin der Schutzgott der Mongolen, γNam-sde dkar-po. Darum bitte ich den rJe-btsun selbst, ins Mongolenland zu gehen und dort allen Göttern und

1) D. h. 'Sonnenthal'.

Menschen Segen zu bereiten.“ Der rJe-btsun aber entgegnete: „Ich bin zwar schon hochbetagt. Da jedoch euch Mongolen nicht das verdiente Glück zu teil geworden, so berufe in der Zukunft meinen Neffen Kun-dga rgyal-mt'san; daraus wird grosser 5 Segen erwachsen.“ Diese Antwort teilte der Jüngling — nachdem er sie ins Mongolische übersetzt hatte — den Mongolen mit. Es war aber dieser Jüngling der Gandharva-König, dessen Name in der Ueber-
85 setzung γÑan-c'en t'aṅ lha lautet. Da streute der 10 rJe-btsun den Mongolen etwas von dem Zaubertrank hin, indem er ihn mit drei Buchstaben weihte, und erweckte ihnen dadurch die ganze Nacht hindurch die Vorstellung, sie tränken Nektar. Dazu sangen sie in mongolischer Sprache und tanzten mit Stampfen. Am 15 folgenden Morgen, nachdem die Nacht verstrichen, machten sich alle auf und gingen davon. Weiter: als einst der rJe-btsun in dem Felskastell C'u-luṅ rdo-rje[1]) bei der Andacht auf einem einzigen Punkt verweilte, baute çrî-Gaṇeça[2]) eine Korallentreppe, be- 20 rief ihn in die hohe Himmelsregion, zeigte ihm deutlich alle Länder der Mongolei und sprach zu ihm: „Diese sollen von dir bekehrt werden.“ Er aber blieb bei seiner Willenserklärung: „Nicht in meiner Hand liegt das verdiente Glück der Mongolen; hingegen meinem 25 Neffen, der Inkarnation des Mañjughosha, dem Kun-
* dga rgyal-mt'san, lass in der Zukunft diese Länder

1) D. h. ‘Wasser- (oder: Fluss-) Thal-Diamant’.
2) Tib. dpal T'sogs-kyi bdag-po.

zur Bekehrung zufallen." — So sollten denn also in der Folgezeit alle Länder der Mongolei von dem Mahâtman ₒJam-mgon Sa-skya Paṇḍita, seinem Neffen und den übrigen Nachkommen bekehrt werden.

5 Später, im 70. Lebensjahre (1250), ging er in Lan ju in dem Hause des sPrul-pa sde in die Seligkeit ein. In der folgenden Wiedergeburt bewohnte er den Himmel[1]) und wurde dann in der östlichen Gegend Mumuni Sohn des Königs Ñi-ma stobs ₒp'el[2]) und 10 wandelte meist auf den (fünf) Pfaden[3]) zu den (zehn) Stufen[4]). Darauf ging er in die Abhirati[5])-Region zur Seligkeit ein und ringt (nun) in Vimalaçrî[6]) nach der Buddhaschaft. So ist erzählt worden.

Später, zur Zeit des Muṅk'e Khan[7]), kamen Karma 15 Pakši und andere und lehrten die Religion. Dieser

Karma Pakši

war im (männlichen) Holz-Mause-Jahr (1203) geboren, führte den Titel Dharmadhara[8]) und galt als Inkarnation des Saraha. Mit fünf, sechs Jahren (1207. 20 1208) konnte er geläufig schreiben und lesen; vom 10. Jahre (1212) an prägte er sich alle Buddhapravacana's[9]) durch blosses Lesen ein. Er schloss sich dem **86**

1) mK'a spyod (-pa) (s. Jäschke 54[a]), etwa = skr. khacara.
2) Skr. Âdityabalavardhana.
3) S. oben p. 100, n. 2.
4) S. oben p. 100, n. 1.
5) Tib. mṄon-dga.
6) Tib. Dri-med dpal.
7) S. oben p. 31, 20—29.
8) Tib. C'os-ₒdsin.
9) Tib. Saṅs-rgyas-kyi γsuṅ-rab-rnams.

Dharmasvâmin sBom-brag-pa und anderen an, hörte die Vaçitâ, die Unterweisung u. s. w. und erhielt die Bezeichnung Dharmottara[1]). Nachdem er sich zehn Jahre lang ununterbrochen, ordnungsgemäss der Andacht hingegeben, entstand in ihm ausgezeichnetes 5 Verständnis. In K'ams sammelte er fünfhundert Schüler und predigte ihnen die Religion. Als sein Ruhm sehr gross war, erging an ihn von Seiten des Mongolenkhan's Muṅk'e, der einen Gesandten schickte, die Berufung. Da machte er sich auf nach dem Lande China. Schon 10 unterwegs traf er Einrichtungen zu Gunsten der Geistlichkeit, baute einen verfallenen Vihâra (wieder) auf und vollbrachte viele andere Werke. Nachdem er den König samt seiner Umgebung zum Nachdenken veranlasst hatte, leitete er sie zur höchsten Bodhi hin. Nach seiner An- 15 kunft in China und der Mongolei erklärte er vielfach * auch Vorzeichen für das Gelingen und zeigte magische Künste. Infolgedessen verneigte sich auch der Fürst[2]) $H_w$opilai Khan zu seinen Füssen. Nachdem er für das Heil der Lehre und der Wesen in ausgedehntem 20 Masse gewirkt hatte, bot er, 80 Jahre alt, im 3. Monat des (weiblichen) Wasser-Schaf-Jahres (1282), den Schein des Eingehens ins Nirvâṇa. In der Stadt Lan ju befindet sich ein als 'Stûpa des Karma Liši' bezeichnetes (Grabmal). Dies ist jedoch der Stûpa des Karma Pakši, in ver- 25 stümmelter Aussprache aber lautet seine Bezeichnung: 'Stûpa des Karma Liši'. So haben einige Heilige erzählt.

---

1) Tib. C'os bla-ma.

2) Sa-bdag, nach M. 186, 2 (= M. Tib. 178, 2) = skr. pârthiva.

Ein Ausspruch des Çrînâtha-Nâgârjuna lautet:
„Dem Fürsten, der am Beginne seiner Thaten
seine (alte) Religion aufgiebt,
„Dann die (buddhistische) Religion annimmt und
5 zuletzt
„Den Besitz der Religion pflegt,
„Widerfährt kein Leid hienieden sowie anderswo.
„Um der Religion willen wird ihm hienieden
Ruhm und Glück,
10 „Hienieden und im Augenblick des Todes Furchtlosigkeit,
„In anderen Welten aber grosses Glück zu teil; **87**
„Drum soll er stets der Religion ergeben sein.
„Da Religion das moralisch Höchste ist,
15 „Wird er um der Religion willen in die Welt Abhirati eingehen
„Und wird auch in die Welt Rati[1]) eingehen
„Und wird hienieden sowie anderswo nicht getäuscht
werden."

20 Dem Sinne dieses Ausspruches gemäss regierte jener irdische Maheçvara[2]), der inkarnierte Dharmarâja $H_w$obilai, alle Menschen nach den Geboten der Religion trefflich und war auch mit unendlichen anderen Vorzügen ausgerüstet. Sein Hauptverdienst jedoch (bestand 25 in Folgendem): Ein Ausspruch des Lehrers Buddha lautet:
„An Glauben und Sittlichkeit vollkommen,
„Weisheitsbegabt und ein grosser Büsser,

1) Tib. dGa-ba.

2) Tib. sai dbaṅ-p'yug c'en-po; vgl. die Bezeichnung C'iṅgis Khan's als irdischer Brahman oben pp. 14, 15. 17, 4. 78, 13. 105, 13.

„Dem geistlichen Berater ergeben,
„Wurde er bald zum Tathâgata",
und ein Ausspruch des Çrînâtha-Nâgârjuna:
* „Jemand, der vom Gipfel des Bergfürsten[1]) gestürzt ist, 5
„Wird fallen, auch wenn er nicht fallen will;
„Wer durch des Lama's Güte segensreiche Belehrung erhalten,
„Wird erlöst werden, auch wenn er nicht erlöst werden will." 10

Diesen Worten entsprechend erwog (H$_w$opilai) den Segen der Hingabe an einen geistlichen Berater und des Studiums der heiligen Religion. Er berief daher zur Befriedigung dieser beiden Bedürfnisse den Lama Dharmarâja ₒP'ags-pa Blo-gros rgyal-mt'san[2]) aus 15 Sa-skya und ernannte ihn zu seinem Lama. Es war nämlich dieser Dharmarâja ₒP'ags-pa der hervorragendste von den mit unfassbarer Güte begabten Schülern des Sa-skya Paṇ-c'en. Dieser

ₒGro-mgon ₒP'ags-pa 20

wurde als Sohn des Âcârya Zaṅs-t'sa bsod-nams rgyal-mt'san, des jüngeren Bruders des Sa-skya 88 Paṇ-c'en, und der Ma cig kun skyid am 6. Tage des 3. Monats des Holz-Schaf-Jahres (1234) geboren. Die näheren Umstände bei seiner Geburt als Sohn dieser 25 beiden waren folgende: Sein Vater Zaṅs-t'sa citierte einst den Gaṇeça herbei und schaute sein Antlitz. Da

1) Ri-dbaṅ = skr. Girîndra.
2) Skr. Ârya Matidhvaja.

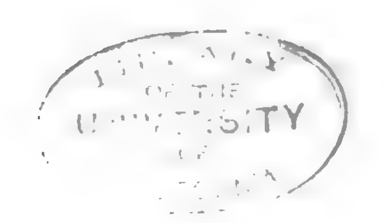
fasste ihn Gaṇeça mit der Spitze seines Rüssels, führte ihn auf den Gipfel des Meru und sprach zu ihm: „Schau hin!“ Zaṅs-t‘sa vermochte vor Schreck lange nicht hinzuschauen. Dann erblickte er dBus, γTsaṅ, K‘ams, kurz alle Hauptteile Tibets. Da sprach Gaṇeça: „Was dir selbst nur als Anblick zu teil wird, dBus, γTsaṅ, K‘ams u. s. w., wird dein Nachkomme — Sohn oder Enkel — thatsächlich in Besitz nehmen. Da du es nicht sofort geschaut hast, wird dir selbst dieses Los nicht zu teil werden.“ Da ihm jedoch lange Zeit kein Sohn geboren wurde, so wurde Zaṅs-t‘sa’s gläubiges Vertrauen schwächer, und er traf Anstalten, welche auf die Erfüllung (seines Wunsches) seitens Gaṇeça’s hinzielten. Infolge davon kam einst, als Avalokiteçvara und, (mit ihm) persönlich ein Gespräch führend, Se-ston ri-pa oder Si-si ri-pa in Guṅ-t‘aṅ weilten, Gaṇeça hinzu und sprach: „Zaṅs-t‘sa hat mich mit der Aufforderung bestürmt, ihm solle (das Los zufallen), dBus, γTsaṅ und K‘ams sich unterthan zu machen; und doch kommt ihm selbst dies nicht zu, hingegen, dass seinem Sohne eine grosse Weltregion unterthan werde, darum möchte ich dich dringend gebeten haben; das liegt in deiner Hand. Deshalb, und weil die Sachlage die ist, dass, wenn die Geburt eines Sohnes des Zaṅs-t‘sa erreicht wird, dBus, γTsaṅ und K‘ams und die übrigen Provinzen allesamt ihm unterthan werden sollen, möge doch ja die Geburt (eines Sohnes) erlangt werden!“ So bat er beharrlich, und die Bitte wurde denn auch gewährt. Beim Eintritt in den Mutterleib und bei der Geburt zeigten sich viele ausserordentliche Wunderzeichen.

Schon von klein auf konnte (oP'ags-pa) vermöge seines sehr klaren Verstandes und Sinnes ohne Schwierigkeit 89 schreiben, lesen u. s. w. Die Wissenschaften prägte er sich insgesamt durch blosses Anschauen ein. Er war auch mit durchdringender Hellseherei, vermöge deren er sich 5 an seine frühere Daseinssphäre erinnern konnte, begabt. Als er nach Verlauf von 3 Lebensjahren (1236) das Sâdhanasaroruham und andere Schriften aus dem Kopfe hersagte, gerieten alle darüber in Erstaunen und riefen aus: „Der ist fürwahr hervorragend (op'ags-pa)!“ 10 Seitdem wurde er 'oP'ags-pa' genannt. Im 8. Lebensjahr (1241) sagte er die Jâtaka's, im 9. Jahre (1242) „Die beiden Untersuchungen“ her. Durch seine Predigt vor einer Versammlung wurde der Dünkel aller Gelehrten gebrochen. Im 10. Lebensjahre (1243), auf einer 15 Reise, welche er als Diener, Vorläufer und Begleiter des Dharmasvâmin[1]) (d. i. Sa-skya Paṇḍita) mitmachte, trat er vor dem Jo-bo von lHa-sa, indem der Dharmasvâmin als Upâdhyâya und Zul-p'u-ba als Âcârya fungierten, in den Priesterstand und erhielt den Namen 20 Matidhvaja. Bei dem Upâdhyâya für die wörtlich * nachzusprechende Unterweisung, Ṡer-seṅ[2]), hörte er die Lehren für die Çrâmaṇera's[3]). Im 13. Lebensjahre (1246) ging er als Diener des Dharmasvâmin nach der Mongolei. Da er in allen zur Stellung eines Dharma- 25 svâmin[1]) gehörigen Eigenschaften durchaus vollkommen war, so freute sich der Dharmasvâmin[1]) sehr, bescherte

1) C'os-rje-ba.

2) = Ṡes-rab seṅ-ge = skr. Prajñâsiṃha.

3) Tib. dge-t'sul, s. M. 270, 6 = M. Tib. 259, 6.

ihm eine Almosenschüssel, eine auf Hörweite vernehmbare weisse Trompetenmuschel für den Kultus und anderes mehr und übergab ihm die Lehre. Als dann der Dharmasvâmin in das reine Gefilde einging, vollzog $_{o}$P'ags-pa auch die Ausführung seiner Absichten eifrig. Im 19. Lebensjahre (1252) berief ihn der Mongolenkhan H$_{w}$obilai Sec'en, damit das Kleinod der Jina-Lehre sich verbreite und ausdehne, in seinen Palast. Das Trachten dieses Herrn ($_{o}$P'ags-pa) aber stand nach einem segensreichen Wirken von solcher Art, wie es in dem Ausspruch des Lehrers Buddha geschildert ist:

„Wenn ein Bodhisattva alle die Gefilde der unermesslich weiten zehn Weltgegenden,
„Die ich mit meinen Buddha-Augen überschaue,
„Mit Edelsteinen reichlich angefüllt,
„Als Gabe mir darbrächte,
„So würde er von dem, der ein von vielen Buddha's verkündetes,
„Sehr schönes, fleckenreines Sûtra, so wie dieses,
„Erklärte oder läse oder andere lehrte,
„An Verdienst bei weitem übertroffen werden.“

Als er nun im Rinder-Jahre (1252) in den Palast des mongolischen Dharmarâja H$_{w}$obilai kam, legte der Khan samt seiner Gemahlin und seinen Söhnen ($_{o}$P'ags-pa's) Fuss auf sein Haupt und führte mit ihm viele Gespräche über das Verhältnis zwischen Laien und Priester. Als nun da der Mahâtman sich wie der Grosskhan gerierte, fragte ihn der Khan: „Du dünkst dich so hoch; was bin ich, der Grosskhan, denn da? Welche (Stellung) besitzest du denn?“ Da erwiderte

der Mahâtman: „Wir sind seit alter Zeit als Lamen und Opferpriester der Könige u. s. w. von China, Mi-ñag, Indien, Mon und Tibet thätig gewesen. Somit war, mit Verlaub, unser Rang ein hoher.“ Da sagte der Khan: „Wann thaten dies die Könige von Tibet? Welcher König ehrte euch, und welcher bat um die Weihe? Die Priester sind Lügner, die bei den Tibetern nicht beliebt sind.“ Der Mahâtman aber entgegnete: „Wir sind ehemals Könige von Tibet gewesen, und indem wir Krieg mit China führten, wurden zwei Drittel von Jambudvîpa von den Königen von Tibet unterworfen“; dann erzählte er, wie nach der Herstellung freundlicher Beziehungen zwischen China und Tibet Kuṅ ju und Jo-bo berufen wurden. Da befahl der König: „Ob dies wahr oder unwahr, sehe man in den Geschichtsdokumenten nach.“ Als man diesem Befehle gemäss nachsah, ergab es sich so wie der Mahâtman gesagt hatte. Darüber freute sich denn der König. Ferner erzählte ₒP‘ags-pa auch, dass in Jambudvîpa in alter Zeit, vor zehn Millionen Jahren, ein Blutregen sieben Tage lang gefallen sei, und da dies auch durch **91** die chinesischen Geschichtsurkunden bestätigt wurde, so glaubte es der König[1]). Darauf sagte des Königs Gemahlin, namens mDses-ma bzaṅ-mo, welche sehr kenntnisreich und klug war, zum Könige: „Da der Sa-skya-pa (d. i. ₒP‘ags-pa) die besondere Lehre des keinem anderen eigenen Abhisheka[2]) der tiefen Geheim-

1) S. oben p. 39, 21—27.

2) Tib. dbaṅ-bskur, s. M. Tib. (22, 1.) 188, 23. (24.) = M. (25, 1.) 197, 22. (23.)

Mantra's besitzt, so wäre es zweckmässig, ihn um denselben zu bitten.“ Da entgegnete der König: „Bitte du ihn zuerst darum, dann will ich ihn darum bitten.“ Infolgedessen bat ihn die Königin um die Hevajra-
5 vaçitâ[1]) und wurde dadurch sehr gläubig. Auf die Frage, was er als Lohn für die Vaçitâ wünsche, antwortete der Mahâtman: „Mein Körper, meine Reichtümer, mein glückliches Geschick, meine Macht, alles ist mir bereits geschenkt; du mögest mir gerade das
10 schenken, was du selbst für etwas Bedeutendes ansiehst.“
In dem Buche „Die fünfzig Lamen[2])“ heisst es: *

„Dies gegeben zu haben, ist so viel wert, als wenn man allen Buddha's
„Immerwährend Geschenke gereicht hat;
15 „Dieses geschenkt haben, bedeutet eine Ansammlung von Verdiensten,
„Durch diese Ansammlung aber gelangt man zur Vorzüglichsten Siddhi[3]).“

Dem Sinn dieser Stelle entsprechend schenkte ihm die
20 Königin eine auf der oberen Seite eines Ohrenschmuckes angebrachte grosse Perle, mit dem Bemerken: „Dies ist ein wertvolles Erbstück, das mir mein Grossvater, als ich mich im Brautstand befand, schenkte.“ ₒP'ags-pa verkaufte die Perle an einen Mongolen und sandte den

1) Tib. Kyai-rdor-gyi dbaṅ, ebenso oben zu p. 133, 17; vgl. auch p. 137, 2. Auf p. 107, 20—21 ist Kye-rdor-gyi dbaṅ (s. daselbst, n. 1) fälschlich durch skr. Hevajr*âbhisheka* wiedergegeben. Ueber dbaṅ = skr. vaçitâ s. M. Tib. 24 (= M. 27), Ueberschr. u. no. 1—10; vgl. auch M. Tib. 45, 3. 188, 11. 192, 14 = M. 48, 3. 197, 10. 201, 14.

2) Bla-ma lṅa-bcu-pa.

3) dṄos-grub mc'og.

Erlös daraus, eine Anzahl grosser Bre Gold und tausend grosse Bre Silber, nach dem Hochland (von Tibet); dieselben sollen den Fond für das C‘os-$_{o}$k‘or der Quelle des γTsaṅ, sowie für das grosse Golddach von Saskya gebildet haben. Darauf sprach die Königin zum Könige: „Der Lama $_{o}$P‘ags-pa besitzt eine weit ausgezeichnetere Lehre als die übrigen; diese anzuhören, ist von Nutzen.“ Infolgedessen willigte auch der König ein. Im çrî-Mahâmudrâtilakatantram[1]) heisst es:

92 „Sobald ein Schüler auch nur ein wenig
„Ein Mal mit den Vaçitâ's ausgerüstet worden,
„Ist er für die Verkündigung grosser Geheimnisse
„Fürwahr ein würdig Gefäss geworden.
„Wo keine Vaçitâ, da keine Siddhi,
„Gleichwie beim Pressen des Sandes keine Butter (herauskommt).
„Wer im Dünkel ob seiner Tantra-Studien
„An dem An-abhisheka[2]) festhält,
„Der fährt — ob Lehrer oder Schüler — sobald er gestorben,
„Wenn er auch die Siddhi erlangt hat, zur Hölle.
„Darum erflehe (ich) mit allen Kräften
„Vom Lama den Segen der Vaçitâ.“

Dem Sinne dieser Worte entsprechend, bat der König

---

1) Tib. dpal P‘yag-c‘en t‘ig-lei rgyud, s. Kanjur-Index p. 62, no. 416: çrî-Mahâmudrâtilakanâmamahâyoginîtantrarâjâdhipati (dpal P‘yag-rgya c‘en-poi t‘ig-le žes-bya-ba rnal-$_{o}$byor-ma c‘en-moi rgyud-kyi rgyal-poi mṅa-bdag) = A.G. II 293: Mahâmudrâtilakam (P‘yag-rgya c‘en-poi t‘ig-le).

2) Tib. dbaṅ-bskur med-pa; vgl. an-abhishecanîya (Böhtlingk s. v.).

den Lama $_{o}$P'ags-pa Rin-po-c'e: „Jene besonders ausgezeichnete Lehre der tiefen Hevajramahâvaçitâ[1]) bitte ich dich mir zu überliefern.“ Da sagte der Mahâtman: „Da du der Grosskhan bist, so bist du nicht im- * stande, das Religionsgelübde zu beobachten. Bis jetzt giebt es (hier) nicht einmal einen gelehrten Uebersetzer; wenn du mir jedoch in Zukunft einen zur Verfügung stellst, wird eine Religionsunterweisung (möglich sein).“ Der König fragte: „Was für ein Gelübde muss ich denn beobachten?“ ($_{o}$P'ags-pa) antwortete: „Nachdem du um den Abhisheka gebeten, nimmt der Lama den obersten Platz ein, du aber musst mit dem *Leib:* durch Verneigung, mit *Worten:* durch Anhörung dessen was ich sage, mit dem *Geist:* durch Seelenruhe dich vorbereiten.“ Da sagte der König: „Ein derartiges Gelübde bin ich nicht imstande zu beobachten.“ Die Königin aber sagte: „Folgendes ist ein Ausweg: In den Momenten der religiösen Besprechung und bei der Anwesenheit nur weniger Leute steht der Lama in der Mitte, hingegen bei grossen Versammlungen von Vasallen, Präfekten und anderen Leuten steht der König in der Mitte. Wenn Angelegenheiten des Landes Tibet besprochen und darnach erledigt werden sollen, darf der König keinen Befehl erteilen, ohne den Lama befragt zu haben. Hingegen in Angelegenheiten, die damit nichts zu thun haben, sie mögen nun wichtig, unwichtig oder sonstwie sein, soll des Lama's Meinung und Persönlichkeit nicht bestimmend wirken.“ Hierauf ging denn auch der Mahâtman ein und versah das priesterliche Amt. Auch wurde **93**

1) Tib. dGyes-pa rdo-rjei dbaṅ-c'en.

er ermächtigt, während dieser Zeit Uebersetzer zu berufen. Nachdem so der Unterbrechung des Kultus ein Ende gemacht worden, setzte ₒP'ags-pa die Vaçitâ-Geräte[1]) in Bereitschaft, weihte fünfundzwanzig fromme Männer, den König voran, in die çrî-Hevajramahâvaçitâ[2]) dreimal ein und verbreitete in dem grossen mongolischen Königreich das Fest der Mantra- und Vajra-Yâna[3])-Lehre. So wurde denn auch der König sehr gläubig. Im Saṃvarodayatantram[4]) heisst es:

„Wer, auf alle Ehren verzichtend,
„Die Ehrung des Lama's richtig vollführt,
„Der wird in Freuden das allerkennende
„Höchste Wissen erlangen.
„Wenn ein das Höchste vollbringender Âcârya
„Den Vajrasattva[5]) sehr verehrt:
* „Welche Tugend giebt es, die dieser nicht übte,
„Welche Busse, der dieser sich nicht unterzöge?
„Furcht und Sünde hat er fahren lassen,
„Und Tugendhaftigkeit ist ihm eigen."

Im Einklang mit dem Sinn dieser Worte überwies ihm (der König) als ersten Lohn für die Vaçitâ die dreizehn K'ri-skor; als zweiten Lohn für die Vaçitâ die drei C'ol-k'a von Tibet, vor allem aber eine auf Hörweite vernehmbare

---

1) Tib. dbaṅ-gi yo-byad-rnams = skr. vaçitâparishkârâs; über yo-byad = skr. parishkâra, s. M. Tib. 24, 3. 132, 13. 224, Ueberschr. u. no. 1. 230, Ueberschr. 261, 13 = M. 27, 3. 140, 13. 233, Ueberschr. u. no. 1. 239, Ueberschr. 272, 73.

2) Tib. dpal Kyai-rdo-rjei dbaṅ-mo c'c.

3) Tib. γsaṅ-sṅags rdo-rje t'eg-pa.

4) Tib. sDom ₒbyuṅ-gi rgyud; s. Böhtlingk s. v.

5) Tib. rDo-rje 'sems-dpa.

weisse Trompetenmuschel für den Kultus; als letzten Lohn für die Vaçitâ Gross-Mi-yur in China. Hierüber hocherfreut, vollzog der Mahâtman die Weihe mit folgenden Worten:

5 „Auf dass durch die auf diese Art erfolgte Glücksentscheidung
„Des weisen Herrschers Wünsche sich erfüllen,
„Die Heilslehre weit sich ausdehnen,
„Des Fürsten Dasein aber lange währen möge, darauf
10 erteil' ich meinen Segen.“

Nachdem auf diese Weise der Mahâtman der Tisri des Grosskhans geworden, sass der Siddha Karma Pakshi **94** mit untergeschlagenen Beinen am Himmel, ging durch einen Berg hindurch und zeigte noch unendliche andere
15 Zauberkünste. Der König geriet bei diesem Anblick in Erstaunen und sagte zu seinem Gefolge: „Hinsichtlich der Hervorzauberung und des Verständnisses von Blendwerk ist dieser kenntnisreiche Chinese von höherer Natur als unser Lama.“ Als sich nun eine Gelegenheit bot,
20 trat die Königin betrübten Sinnes dem Mahâtman vor Augen, unterbreitete ihm des Königs Auslassungen und drang dann in ihn mit den Worten: „Wenn der Lama keine Zauberkünste zeigen wird, so wird des Königs Hoffnung nicht erfüllt, und es steht zu befürchten, dass
25 infolgedessen in seiner Gesinnung ein Wandel eintritt.“ Da gab der Mahâtman die Zusicherung: „Des Pakši Zauberei ist in Wirklichkeit die meinige (d. h. von mir in Scene gesetzt), da die Zeit der allgemeinen Bekehrung gekommen ist. Jedoch darf die Hoffnung des gläubigen *
30 Königs nicht unerfüllt bleiben; daher will ich, nachdem

ich die Sünde nach dem Vajrayânam ausführlich erläutert, Zauberwerke verrichten.“ Darauf gab der Mahâtman vor dem Könige und seinem Hofstaate seine Erklärungen und sagte, als alle versammelt waren: „Die Königin selbst bringe mir ein scharfes Schwert.“ Die Königin leistete der Aufforderung Folge und brachte ihm ein Schwert. Er nahm es und sagte: „Ich werde meine Glieder in die fünf Jina's[1]) verwandeln, ihr aber, König und Minister, sendet Bitten empor um Wiedergeburt in derjenigen Region von den fünf, welche einem jeden von euch gefällt. Wer aber nicht daran glaubt, der trete, wenn mein Körper als ein Ganzes auf der Lagerstätte liegen wird, an ihn heran.“ Darauf nahm er seine Glieder auseinander und verwandelte sein Haupt in den Vairocana[2]), seine beiden Hände und Füsse aber in die übrigen vier (Dhyâni-Buddha's), und so kamen die fünf Jina's[1]) einherschreitend zum Vorschein. Da verrichteten der König und die Königin samt ihrem Gefolge von Ministern und Unterthanen, da in ihnen ein starker, kräftiger Glaube entstanden war, unter Verneigungen und Umzügen Gebete. Als darauf der König und die Minister an den Körper herantraten, sahen sie ihn auf der Lagerstätte, ein wenig mit Blut befleckt. Erschrocken sandten sie mit lauter, starker Stimme Gebete empor, jedoch der Zauber schwand nicht. Da rief die Königin bittend: „Wenn der Lokanâtha[3]) nicht sofort den Zauber aufhebt, könnte des Königs Herz

1) Tib. rGyal-ba rigs lṅa.
2) Tib. rNam-par snaṅ-mdsad.
3) Tib. ₒJig-rten mgon-po.

brechen, und er könnte sterben." Da erhob er sich aus dem Zauber, und der König und sein Gefolge wurden von Freude und Wonne erfüllt. Seit dieser Zeit stieg, so oft ein Siddhapurusha[1]), welcher Art auch
5 immer, kam und Zauberei übte, im Herzen des Königs der Gedanke auf: „Wenn auch seine Zauberei sehr wunderbar ist, so übertrifft er doch nicht unseren Lama an Fähigkeit zum Verständnis des Erhabenen." Darauf legte der König dem Mahâtman den Titel Tiśrī bei und
10 überreichte ihm ein kostbares Siegel; ferner schenkte * er ihm eine Mischung aus Gold und Perlen, Kleidung, Hut, Handschuhe, einen Sessel, eine goldene Kanzel, einen Schirm, Speisen und Getränke, eine Schüssel und alles derartige, ein Kamel, ein Maultier und einen
15 goldenen Sattel mit allem Zubehör. Als er das 20. Jahr erreicht hatte, im Tiger-Jahre (1253), gab er ihm sechs und fünfzig grosse Bre Silber, zweihundert Körbe Thee, achtzig Stück Zeug, elfhundert bandförmige Stücke Seidenstoff u. s. w. Bei dieser Gelegenheit erliess er
20 auch auf die Bitte des Mahâtman die Anordnung, dass kein Bote in dem Hause eines Priesters Rast machen, und dass von einem solchen keine postalische Leistung gefordert und keine Steuer erhoben werden dürfe. Ferner erliess der König den Befehl, dass die Sa-
25 skya-pa's den Priestern des Westens verständliche Instruktion darüber, wie sie sich zu verhalten hätten, erteilen sollten. Des weiteren liess der König den Befehl ergehen, dass es im Lande Tibet nicht gestattet

1) D. h. 'Zauberer'; tib. Grub-pa t'ob-pai skyes-bu.

sein solle, ein anderes Religionssystem als das der Sa-skya-pa's zu befolgen. Da aber sagte der Mahâtman, **96** dies dürfe man nicht thun; man müsse jeden sich seines Religionssystems bedienen lassen. „Ein Edikt an Priester und Laien verkünde allen: Pflege des eigenen Religionssystems von Seiten eines jeden.“ So sprach er. So wird denn auch die Einrichtung, dass jede der verschiedenen Schulen Tibets bei dem Religionssystem, das sie angenommen hatte, verharren durfte, der Gnade dieses Mahâtman zugeschrieben. Ebenso erläuterte er ferner auf Anregung des Grosskhans in vielen verschiedenen Sprachen viele religiöse Wörter und Bezeichnungen. Er führte, nachdem er auf Bitten des Königs die mongolische Quadratschrift geschaffen hatte, das Anhören der Vorträge, die Anstellung der Meditation und die übrigen praktischen Uebungen ein und wirkte für das Wohl der Lehre und der Wesen in reichem Masse. Der König * liess die drei Symbole: Buddha-Reliquien u. s. w., in grosser Anzahl aus Indien kommen, errichtete einen Klostertempel[1]), gründete ein Kloster für die Geistlichkeit[2]) und verbreitete die Lehre. Darauf wurde ein Eilbote nach dBus gesandt, und der Beherrscher des Tripiṭaka-Meeres[3]), Grags-pa seṅ-ge[4]) aus sÑe-t'aṅ, berufen. Danach, in seinem 21. Lebensjahre, am 15. Tage des 5. Monats des (weiblichen) Holz-Hasen-Jahres (1254), wurde (ₒP'ags-pa), indem Grags-pa seṅ-ge aus

---

1) γTsug-lag-k'aṅ = skr. vihâra, s. Jäschke 433b.

2) dGe-ₒdun-gyi sde, vielleicht = skr. saṃghârâma.

3) sDe-snod rgya-mt'soi mṅa-bdag.

4) Skr. Kîrtisiṃha.

sÑe-t'añ als Upâdhyâya, bSod-nams rgyal-mt'san[1]) aus Jo γdan byad als Karmâcârya[2]), und Byañ-c'ub rgyal-mt'san[3]) aus Yar-luñ als Raho'nuçâsaka fungierten, und T'sul-k'rims rin-c'en[4]) aus γNam-p'ar und 5 andere das Anhängsel[5]) bildeten, ordiniert und wurde das Scheiteljuwel aller Vinaya-Kenner[6]). Bei dem Upâdhyâya hörte er die Pâramitâpadadyotinî[7]) und anderes mehr, bei dem Âcârya das Pratimokshasûtramûlam[8]) u. s. w., bei dem Raho'nuçâsaka unter 10 anderem die „Sieben Abteilungen". Hierauf ging ₒP'ags-pa zu der Aufenthaltsstätte des Mañjughoshabhaṭṭâraka, dem fünfgipfligen Berge[9]). Da zeichneten ihn **97**

1) Skr. Puṇyadhvaja.

2) Tib. las-slob, offenbar identisch mit dem in M. Tib. 259 (= M. 270), 16 zwischen upâdhyâya und âcârya einerseits und rabo'nuçâsaka andererseits (vgl. oben p. 123, 2—3 und n. 1) angeführten las byed-pa = skr. karmakâra (M'. °kâraka). Dass slob hier eine Abkürzung von slob-dpon (= skr. âcârya), nicht von slob-pa (etwa = skr. çikshaka) ist, darf man vielleicht nach Analogie der in demselben Kapitel von M. Tib. (M.), kurz hinter las byed-pa, unter no. 19, angeführten Amtsbezeichnung klog-pai slob-dpon (= skr. pâṭhâcârya) annehmen.

3) Skr. Bodhidhvaja.

4) Skr. Çîlaratna.

5) K'a-skoñ.

6) Tib. ₒdul-ba ₒdsin-pa = skr. vinayadhara, s. M. Tib. 214, 97 = M. 223, 70.

7) Tib. P'ar-p'yin t'sig-γsal; vielleicht ist aber für T'sig-γsal statt Padadyotinî (s. Böhtlingk s. v.) ein anderes Skr.-Aequivalent anzunehmen, etwa Padajyotis (s. Böhtlingk s. v.), oder, da nach M. Tib. 130, 49. 200, 6 (= M. 138, 50. 209, 6) t'sig auch = skr. vâkyam ist, etwa Vâkyadîpikâ, °prakâça, °pradîpa (s. Böhtlingk s. vv.).

8) Tib. So-t'ar mdo rtsa.

9) Ri-bo rtse lña = chin. Ñû t'âi šän, s. Pantheon no. 145.

alle Menschen durch ihre Begrüssung und Huldigung in hervorragendster Weise aus. Der Mahâtman aber pries den Herrn des fünfgipfligen Berges[1]) in einem Lobgesang. Dann kehrte er wieder in den Palast des Königs zurück und drehte das Rad der Religion unendlich. Zu 5 dieser Zeit lebte im Lande China eine sehr grosse Zahl von Volksstämmen unter dem Namen Zin śiṅ, welche den vor ihnen (nach China) gekommenen T'ai śaṅ la gyin nachgefolgt waren. Dieselben waren vollständig dem Ketzertum ergeben. Da nun der Grosskhan sah, 10 dass daraus diesen und den übrigen Unheil entstehen werde, so befahl er, diese ketzerischen Schulen, dem Gebot der Religion gemäss, aufzuheben. Nachdem man den Lehrer der Zin śiṅ's schnell beseitigt hatte, kamen sie mit ihren Quellen zu Ende und wurden so, 15 siebzehn an der Zahl, durch die richtige Dialektik be-
* siegt, von ihrer Ketzerei abgebracht und zur Annahme des rechten Glaubens veranlasst. Darauf liessen sie sich in den Priesterstand aufnehmen und läuterten die Lehre des Muni[2]) ungemein. Da verfasste der Mahâtman ein 20 Gedicht über die Bekehrung der Zin śiṅ's, in welchem es heisst:

„Nachdem ich diese, deren Gemüt rein, und deren
körperliche Beschaffenheit wie von Eisen ist,
„Mit der wahrheitverkündenden Lehre 25
„Goldbereitendem Safte sorgsam behandelt,

---

1) Ri-bo rtse lṅa-pa, d. i. Mañjughosha; s. oben p. 152, n. 9 und Pantheon l. c.

2) Tib. T'ub-pa = Çâkya t'ub-pa (Çâkyamuni).

„Brachte ich sie zu dem heiligen Gelübde und Streben,
„Den Bussübungen eines Muni ganz sich hinzugeben.“

Nachdem er so in dem grossen Reiche des Ostens der Lehre und den Wesen unermessliches Heil bereitet hatte, ging er, um im Schneelande[1] (Tibet) die Bekehrungsbedürftigen aufzunehmen, im 31. Lebensjahre, im (weiblichen) Holz-Rinder-Jahr (1264), wieder langsam nach der grossen Residenz dpal-ldan Sa-skya zurück und bereitete den unendlich vielen hohen, niederen und mittleren Wesen durch Hören, Sehen, Gedenken und Fühlen Nutzen. Da schenkten von denen, welche ausgedehnte Reichtümer und Güter erworben hatten, einige an hervorragend berühmte und verehrungswürdige Stätten wie Vajrâsanam (die Mittel zu) Kultusgerätschaften, andere errichteten sehr schöne und ausgedehnte, aus zahlreichen Edelsteinen angefertigte Vihâra's und Stûpa's, welche letztere viele Tathâgata-Bilder enthielten, und verfertigten für die hunderttausend Bilder der hohen Lamen goldene Schirme und dergleichen mehr; wieder andere stellten aus Juwelen viele Pravacana's des Tathâgata zusammen; noch andere brachten zahlreichen Geistlichen ununterbrochen eine Reihe von Huldigungen dar; andere endlich machten den Çramaṇa's, Brahmanen und Armen reiche Bescherungen und wirkten mit gänzlicher Hintansetzung des eigenen Wohles nur für das Heil des Nächsten. Für die gleich einer Wolke sich häufenden unendlichen Kalyâṇamitra's von dBus, γTsaṅ und K'ams liess er durch das eifrige Drehen des Rades der

[1] K'a-ba-can.

tiefen und ausgedehnten Lehre das Kleinod der Buddha-Lehre gleich einem von den Lichtstrahlen der Sonne getroffenen Lotus leuchten.

Darauf sandte der König wiederum fortwährend einen Gesandten nach dem anderen, um ihn zu holen. So ging denn $_{o}$P'ags-pa im 33. Lebensjahr, im (weiblichen) Feuer-Hasen-Jahr (1266), nachdem er Schulen für die dreizehn Aemter eingerichtet hatte. Zu dieser Zeit griff ihn der bCom-ldan Ral-gri mit den Worten an:

„Buddha's Lehre und Wort sind von unreinen Wolken verdunkelt;
„Das Glück der Wesen ist in die Hand der Fürsten übergegangen;
„In der entarteten Zeit befolgen die Çramaṇa's den Lebenswandel der Fürsten;
„Diese drei Dinge nicht einzusehen, ist nach meinem Dafürhalten keine Vortrefflichkeit[1]."

99 Hierauf gab der Mahâtman zur Antwort:

„Dass in der Lehre Wachstum wie Abnahme herrschen werde, hat der Jina verkündet;
„Jedes Wesens Glück hängt von seinem Thun ab;
„Wo Bekehrung, da Belehrung;
„Diese drei Dinge nicht einzusehen, ist nach meinem Dafürhalten Unwissenheit."

Zu dieser Zeit bereiteten ihm der Grosskhan, seine Söhne und seine Gemahlin, eine grosse Schar von Beamten u. s. w., allesamt auf indischen Elefanten, mit durch ein Edelsteingitter gezierten Thronen, Baldachinen, von denen

---

1) $_{o}$P'ags-pa min-pa, wohl eine Anspielung auf den Namen des P'ags-pa.

Edelstein-Quasten in grosser Fülle herunterhingen, Trophäen, Standarten und Musikinstrumenten in vielen * grossen Mengen und mit den übrigen grossen Schätzen des Königs eine unermesslich grossartige Begrüssung 5 und Huldigung, holten ihn nach dem grossen Palaste und befragten ihn über viele Eigentümlichkeiten der tiefen und ausgedehnten Lehre. Da erhellte er die Lehre Buddha's ungemein, wie wenn die Lichtstrahlen des Mondes auf einen Garten von Kumuda-Blumen 10 scheinen. Danach, in seinem 36. Lebensjahre, im (männlichen) Eisen-Pferde-Jahre (1269), begabte er den König auf seine Bitte mit der Hevajravaçitâ. Als Lohn für die Vaçitâ schenkte er ihm ein Krystallsiegel mit den sechs Silben[1]), und ein ausgezeichnetes Diplom und gab 15 ihm die Titel Indischer Devaputra[2]) unter dem Himmel, auf Erden, Inkarnierter Buddha, Schrifterfinder, Ländereroberer, Der fünfteiligen Wissenschaft[3]) Paṇḍita ₒPags-pa Tiśri. Auch gab er ihm unendliche Geschenke: über tausend grosse Bre Silber, neun und fünfzig tausend 20 Seidenstoffe zu Gewändern und andere Dinge mehr.

Nachdem ₒP'ags-pa so in China und der Mongolei für die Angelegenheiten der Buddha-Lehre und das Heil **100** der unermesslichen Bekehrungsbedürftigen gewirkt hatte, schaute er wiederum auf die Bewohner des Schneelandes 25 mit Barmherzigkeit und gedachte ihrer in Liebe. So zog er denn, während ihm eine grosse Schar von Schülern

---

1) Nämlich dem sechssilbigen Gebete 'Oṃ ma-ṇi pad-me hûṃ.

2) Tib. lHai sras-po.

3) γNas lṅa rig-pa, vgl. oben pp. 119, 14—15 u. n. 8; 120, 22—23 u. n. 2; 126, 5 u. n. 4.

und des Landesherrn und Königs Sohn, Prinz C'iṅgem[1]),
nebst einem grossen Heerestrupp das Geleit gaben, lang-
sam auf die grosse Residenz zu. Auf den Wegen be-
reiteten ihm unterwegs Menschen und nicht menschliche
Wesen mit grossen Reichtümern in unermesslich gross- 5
artiger Weise Begrüssung, Geleit, Darbringungen und
Ehrenbezeugungen; über die schwer zu passierenden
Flüsse schlugen alle Menschen und Nicht-Menschen
Brücken und vollbrachten noch anderes, sodass alle
Zuhörer und Zuschauer, während sich die Spitzen 10
ihrer Härchen am ganzen (Körper) sträubten, Thränen
* vergossen. Während diese und unermessliche andere
ausserordentliche Wunder sich begaben, liess er diese
Menschen, indem er, dem geistigen und körperlichen Zu-
stand jedes einzelnen entsprechend, die heilige Religion 15
lehrte, zur Reife und Erlösung gelangen. So langte er
denn im Mause-Jahre (1275) unter vielen wunderbaren
Vorzeichen in der grossen Residenz dpal-ldan Sa-skya
an. Sogleich strömten die in dBus und γTsaṅ weilen-
den grossen Kalyâṇamitra's, welche auf das Heil der 20
Religion bedacht waren, mit einer grossen Schüler-
schar, sowie viele Grossen zusammen; auch aus Indien,
Kaschmir u. s. w. kamen auf die Nachricht hiervon viele
Paṇḍita's. Alle diese brachten ihm — jeder nach seinem
Vermögen — grosse Ehrengaben und Huldigungen dar, 25
und nachdem sie die Tugendwurzeln in grosser Menge
erzeugt hatten, baten sie ihn, die heilige Religion zu
predigen. Da sprach der Mahâtman: „Da ich viele
Vacana's über die Vaçitâ und das Adhishṭhânam, die

1) S. oben pp. 34, 25—35, 6.

zur Stellung eines Dharmasvâmin[1]) gehören, viele Uebung in der Erklärung, wie auch alle die feinen und feinsten Erfordernisse für die Unterweisung in der Mystik in gehörigem Masse besitze, so möget ihr jetzt jeder einzelne die Lehren alle, an denen er Gefallen findet, von mir erfragen.“ Darauf gewährte er zahllose Zugänge zu der sehr tiefen und ausgedehnten Lehre, ohne Beispiele zu sparen, und spendete auch reichlich Geschenke von Gütern. So befriedigte er die Bewohner des Gletscherlandes sowohl durch Lehren als durch Güter. In der grossen Residenz wurden durch ein derartiges Verfahren im Verlauf von einem Tage und einer Nacht viele Wesen zur Reife und Erlösung gebracht. Darauf, im ersten Frühlingsmonat des (weiblichen) Feuer-Rinder-Jahres (1276), als der Prinz C'iṅgem, nachdem er sich als Gabenspender bethätigt hatte, an der fernen Quelle des γTsaṅ das Rad der Religion (C'os-$_{o}$k'or) eifrig drehte, verehrte der Mahâtman über siebentausend Geistlichen Nahrungsmittel in Fülle, teilte jedem Geistlichen unter anderem je ein Żo Gold zu und drehte das Rad der tiefen und ausgedehnten Lehre. Dann, als die dort zusammengekommenen siebzigtausend Geistlichen, ferner viele tausend predigende Kalyâṇamitra's, welche an das jenseitige Ufer vieler Quellenschriften gelangt waren, sowie gewöhnliche Leute, alle zusammen an die Hunderttausend heranreichten, liess er sie den einzigen, von allen Jina's beschrittenen Hohen Pfad, die Erzeugung des auf die Höchste Mahâyâna-Bodhi gerichteten Sinnes,

1) Tib. C'os-kyi rje-ñid = skr. dharmasvâmitâ oder °svâmitvam.

erfassen, ja befestigte sogar sie alle in der von dem höchsten Erfolge gekrönten Bodhi[1]). Schliesslich nahm der Mahâtman die grosse Verkündigung der Belohnungen für den Segen[2]) mitten in dem Meere des versammelten Saṃgha vor. Nachdem er ein hervorragender Mahâpurusha, der Fahnenträger (Anführer) auch der aus (dem Anhören) seiner Predigt hervorgegangenen Schüler, des Żaṅ dkon-mc'og dpal, des Saṅs-rgyas ₒbum aus dBus und anderer Erklärer und Meditierender, geworden war, beleuchtete er sehr eingehend das ursprüngliche, fleckenlose (d. h. noch nicht **102** entstellte) System des Sugata. Dann, im 46. Lebensjahre, im (männlichen) Eisen-Drachen-Jahre (1279), am 22. Tage des 11. Monats, bot er in der Mitte des Morgens, nachdem er die Vorbereitung einer grossen Opfermenge angeordnet und Vajra und Glocke[3]) zur Hand genommen hatte, um die weltlich gesinnten Bekehrungsbedürftigen (zur Annahme) der Religion zu bestimmen, den Schein des Eingehens ins Nirvâṇa. Darauf wurde er auf das Leichenfeuer gelegt, und seine sterblichen Ueberreste wurden zu einem grossen Reliquienhaufen, während dessen aber zeigten sich auch viele Wunderzeichen.

Als der Jo-bo rje çrî-Atiça nach Tibet kam, weissagte er, da er an dem Abhang des Berges von Sa-skya zwei wilde Yaks sitzen sah, dass zwei Mahâ-

---

1) ₒBras-bu bla-na med-pa rdsogs-pai byaṅ-c'ub-tu ṅes-pa [k'o-na]r mdsad.

2) bsÑo-ba, s. auch oben p. 148, 3. 10.

3) Dril-bu = skr. ghaṇṭâ.

kâla's das (Bekehrungs-) Werk in der Zukunft vollbringen würden; es waren dies aber zwei Gur-žal. Nachdem er sich nach der Weissen Erde (d. i. dBus[1])) hin verneigt hatte, waren da sieben Schriftzeichen „Dhî"
5 und ein Schriftzeichen „Hûṃ". Infolge dessen weis- *
sagte er, dass acht Männer, nämlich sieben Inkarnationen des Mañjughosha und eine Inkarnation des Vajrapâṇi[2]), zum Heil der Wesen wirken würden. Dementsprechend erschienen die vier Söhne des Sa-c'en
10 (d. i. Kun-dga sñiṅ-po), sowie Sa-skya Paṇḍita, Zaṅs-t'sa bsod-rgyan und ₒP'ags-pa als Inkarnationen des Mañjughosha, ₒP'ags-pa's jüngerer Bruder rGya-gar P'yag-na als die des Guhyapati[3]), und Sa-c'en selbst als die des Avalokiteçvara, und
15 zwar die sieben Mañjughosha (-Inkarnationen) in aufeinanderfolgenden Generationen. Von diesen werden Sa-c'en, bSod-rtse[4]) und Grags-rgyan[5]) 'die drei Weissen', Sa-skya Paṇḍita und ₒP'ags-pa 'die beiden Roten' genannt, diese zusammen aber als 'die fünf Hohen
20 Sa-skya's' bezeichnet.

Danach, zur Zeit des 'Uljit'u Khan[6]) wurde der Kun-mk'yen C'os-sku ˛od-zer[7]) berufen. Dieser Kun-

---

1) Vgl. oben p. 107, 10.
2) Tib. P'yag-rdor = P'yag-na rdo-rje.
3) Tib. γSaṅ(-bai) bdag(-po); identisch mit Vajrapâṇi, s. p. 77, n. 3.
4) = bSod-nams rtse-mo.
5) = Grags-pa rgyal-mt'san.
6) S. oben p. 35, 7—17.
7) Skr. Dharmakâyaraçmi; ˛od-zer = skr. raçmi s. M. Tib. 18, 14. 144, 2 = M. 21, 14. 152, 2.

mk'yen war als Sohn des Yogeçvara[1]) γSer ldiṅs-pa 103 γżon-nu ̦od und der Śes-rab rgyan[2]) geboren. Gleich als er aus dem Mutterleib herausgeholt wurde, gingen aus dem Leibe der Mutter die versammelten zwei und dreissig Götter hervor, und noch andere Erscheinungen zeigten sich. Es wurde ihm der Name bDag-med rdo-rje[3]) gegeben. Nach Verlauf von fünf Jahren nahm er ein ganz ungewöhnlich grossartiges Auftreten an. Als er bei seinem Vater die Religionsunterweisung hörte, schalt ihn der Vater: „bDag-med rdo-rje, missachtest du mich, oder missachtest du meine Religionsunterweisung?“ Da kniete er nieder, legte die Handflächen zusammen und fragte: „„Was ist die Ursache dieser (Vermutung)?““ — „Sobald ich den Religionsunterricht beginne, beginnst du zu spielen. Der Anfang des Religionsunterrichtes und der Anfang des Spieles sind gleichzeitig.“ — „„Inwiefern widerstreitet denn die Zulässigkeit des Spiels der Hände und Füsse dem Anhören des Religionsunterrichtes mit den Ohren?““ — „Nun wohl, das wird mir klar; so sprich denn meine Lehren nach!“ So sagte er denn innerhalb dreier Tage alle gehörten Lehren, ohne sich bei einem Worte zu irren, auswendig her. Da sagte (der Vater): „Der ist ein grösserer Nirmâṇakâya als Kun-ha!“ Danach, später, wurde ihm der geistliche Name

---

1) 'Meister in der Zauberei' oder 'Meister im Yoga' (s. Böhtlingk s. v.); tib. rNal-$_o$byor dbaṅ-p'yug.

2) Skr. Prajñâlaṃkârâ; rgyan = skr. alaṃkâra s. M. Tib. 228 (= M. 237), Ueberschr. und no. 1.

3) Skr. Anâtmavajra.

C'os-kyi ˛od-zer[1]) beigelegt, ₒGro-bai mgon-po ₒP'ags-pa aber gab ihm den Namen C'os-sku ˛od-zer. In welche Schule er auch ging, er vermochte Mal für Mal alle Lehren zu behalten; da dachten die übrigen, er
5 lüge wohl, und unterzogen die Sache einer Prüfung; es hatte jedoch alles seine Richtigkeit. Alle seinem Vater eigentümlichen angeborenen Vorzüge, aber auch unfassbar viele andere grosse Fähigkeiten besass er. Dieser Kun-mk'yen C'os-sku ˛od-zer nun fungierte als Opfer-
10 priester 'Uljit'u Khan's, und nach dessen Tode, unter Haisaṅ Hulug Khan[2]), ebenfalls als Opferpriester des Khans. Diesen Kun-mk'yen bat Haisaṅ Hulug Khan, von den Buddhavacana's die Sûtra's und Mantra's ins Mongolische zu übersetzen. Infolgedessen be-
15 dachte der Kun-mk'yen, im Einklang mit den Worten **104** des Lehrers Buddha:

„Die Seligkeit der Bekenner der heiligen Religion ist so gross,
„Dass, selbst wenn alle Buddha's emsiglich
20 „Sie in zehn Millionen Kalpa's verkündeten,
„Sie damit nicht zu Ende kommen würden,“

den Segen der Verbreitung der heiligen Religion. Da er aber mit der von ₒGro-mgon ₒP'ags-pa erfundenen Quadratschrift die Religionsschriften nicht ins Mongolische
25 übersetzen konnte, so bildete er aus 14 von den 15 männlichen Buchstaben 'a, na u. s. w., welche die erste Reihe der von dem alten Sa-skya Paṇḍita erfundenen

1) Skr. Dharmaraçmi.
2) S. oben p. 35, 19—25.

42 Buchstaben[1]) 'a, 'e, 'i u. s. w. bilden, und aus 14 von den 15 weiblichen Buchstaben 'e, ne u. s. w. 56 (zur Hälfte) männliche, (zur Hälfte) weibliche Buchstaben durch Ableitung, wie folgt:

* 'o, $_{w}$'o, $_{w}$'e, 'u. no, $n_{w}o$, $n_{w}e$, nu. po, $p_{w}o$, $p_{w}e$, pu.
ho, $h_{w}o$, $h_{w}e$, hu. go, $g_{w}o$, $g_{w}e$, gu. mo, $m_{w}o$, $m_{w}e$, mu.
lo, $l_{w}o$, $l_{w}e$, lu. ro, $r_{w}o$, $r_{w}e$, ru. so, $s_{w}o$, $s_{w}e$, su.
t'o, t'$_{w}$o, t'$_{w}$e, t'u. to, $t_{w}o$, $t_{w}e$, tu. co, $c_{w}o$, $c_{w}e$, cu.
yo, $y_{w}o$, $y_{w}e$, yu. c'o, c'$_{w}$o, c'$_{w}$e, c'u.

Das sind die geschlechtigen Buchstaben. Aus den 14 ungeschlechtigen und aus den letzten Buchstaben wa und we leitete er keine ab. So ergaben sich 98 Buchstaben[2]), und zwar sind die obigen Buchstaben $_{w}$'e, $n_{w}e$, $p_{w}e$ u. s. w., da sie sich im Tibetischen durch die Schrift nicht wiedergeben lassen, auf jene Art geschrieben worden, die Original-Schriftzeichen aber sind nicht so. Der Buchstabe ṅ steht im Mongolischen nicht im Anlaut, dagegen kommt er häufig im Auslaut[3]) vor. Infolgedessen giebt es 11 Auslautbuchstaben, nämlich die 10 Buchstaben n u. s. w. und der Buchstabe ṅ, also: n, b, g, m, l, r, s, d, ˏi, ˏu, ṅ. Treten diese als Auslaut[3]) z. B. an den Buchstaben 'a, so erhält man: 'an, 'ab, 'ag, 'am, 'al, 'ar, 'as, 'ad, 'ai, 'au, 'aṅ; u. s. f. Auch weitere Anfügungen[4])

---

1) S. oben p. 134, 1—7; die beiden letzten Buchstaben von Sa-skya Paṇḍita's Alphabet, wa und we, werden hier also nicht mitgezählt; vgl. n. 2.

2) Nämlich die 42 Buchstaben von Sa-skya Paṇḍita's Alphabet (vgl. n. 1) und die von C'os-sku ˏod-zer erfundenen 56 neuen zusammengerechnet.

3) rJes-$_{o}$jug, etwa als 'primäre Anfügung' aufzufassen; vgl. n. 4.

4) Yaṅ-$_{o}$jug, etwa als 'sekundäre Anfügung' aufzufassen; vgl. n. 3.

(kommen vor): tritt an den aus dem Buchstaben a und unmittelbar darauf folgendem[1]) i bestehenden (Diphthongen) 'ai

als weitere Anfügung[2]) d. Buchst. n an, so entsteht 'ain;
5 tritt als weitere Anfügung d. Buchst. b an, so entsteht 'aib; **105**
tritt der Buchstabe g an, so entsteht 'aig;
tritt der Buchstabe m an, so entsteht 'aim;
tritt der Buchstabe l an, so entsteht 'ail;
tritt der Buchstabe r an, so entsteht 'air;
10 ebenso bildete er analog 'ein, 'eib, 'eig, 'eim, 'eil, 'eir und viele andere Schriftzeichen. Ferner schuf er, da für die mongolische Uebersetzung der Religionsschriften die betreffenden Schriftzeichen überhaupt noch nicht vorlagen[3]), neu die Typen[3]) für die Buchstaben

15 p'a, p'e, p'i; p'o, p'$_w$o, p'$_w$e, p'u;
ŝa, ŝe, ŝi; ŝo, ŝ$_w$o, ŝ$_w$e, ŝu,

sowie für die Zeichen des Genitivus, Instrumentalis u. s. w. Danach übersetzte er die Dhâraṇî[4]) Grwa lṅa und einige andere Vacana's und Çâstra's ins
20 Mongolische und verbreitete dadurch die heilige Religion sehr weit, wodurch er eine unfassbare Wohlthat vollbrachte.

---

1) S. p. 163, n. 3.

2) S. p. 163, n. 4.

3) Der Sinn ist: Für diese Buchstaben und Suffixe lagen in dem alten Alphabet des Sa-skya Paṇḍita nicht die konsonantischen Grundtypen vor, wie in den anderen Fällen, wo C'os-sku ˛od-zer nur hinsichtlich der Vokale eine Veränderung vorzunehmen brauchte; somit musste er für dieselben vollkommen neue Typen (tib. c'a-rkyen) erfinden.

4) γZuṅs.

* Danach machte Pōyant'ō Khan[1]) den Mahâtman[2]) Don-yon rgyal-mt'san[3]) von Sa-skya zu seinem Opferpriester. Als unter ihm ein Schüler des bCom-ldan[4]) Rig-ral von sNar-t'aṅ, der mK'as-pa[5]) $_o$Jam-dbyaṅs-pa, nach der Mongolei kam, machte er ihn zum Opferpriester. Dieser hatte, als er sich in sNar-t'aṅ aufhielt, durch das Tragen einer Maske den Rig-ral erschreckt und sich dadurch den Unwillen des Lama zugezogen; danach hatte er in Sa-skya gelebt und wurde nun von den Mongolen berufen. Aus der Mongolei schickte er nun eine grosse Menge Requisiten zur Drucklegung des bKa-$_o$gyur und bsTan-$_o$gyur, namentlich aber schenkte er gute chinesische Schwärze, eine kleine Schachtel voll. Darüber freute sich der Lama. Mit den gesandten Druckplatten[6]) druckten Blo-γsal aus dBus und andere in T'ugs-k'u den bKa-$_o$gyur und bsTan-$_o$gyur und beantragten die Aufstellung dieses Exemplares im Mañjughosha-Tempel[7]) in sNar-t'aṅ. Nachdem dieser Weg eröffnet war, mehrten sich die bKa-$_o$gyur- und bsTan-$_o$gyur-Exemplare in Menge.

Der Sohn dieses Königs, Gegen Khan[8]), machte

---

1) S. oben p. 35, 26 — 36, 2.

2) Tib. bDag-c'en = bDag-ñid c'en-po.

3) Wohl = skr. Arthaguṇadhvaja.

4) 'Der Siegreiche'.

5) 'Der Gelehrte'.

6) C'a-rkyen (wörtlich etwa: 'gegenständliche Unterlage'); vgl. denselben Ausdruck für 'Type' p. 164, n. 3.

7) Tib. $_o$Jam-dbyaṅs lha-k'aṅ.

8) S. oben p. 36, 3—10.

den Lama bSod-nams rgyal-mt'san von Sa-skya zum Opferpriester.

Darauf liess Yīsun T'emur Khan[1]) sowohl den **106** Lama dGa-ba bsod-nams von Sa-skya als den 5 mongolischen Lo-tsâ-ba Šes-rab seṅ-ge viele Pravacana's übersetzen.

Danach machte König Rin-c'en ₒp'ags[2]) den Lama Rin-c'en dbaṅ-po[3]) von Sa-skya zum Opferpriester.

Später, unter Kosala Khan[4]), wurde der Nam- 10 mk'a rgyal-mt'san[5]) zum Opferpriester gemacht.

Hierauf berief Jīyagat'wo Khan[6]) den Lama Ye-šes rin-c'en[7]) von Sa-skya sowie den Karma-pa Raṅ-byuṅ rdo-rje[8]) und machte sie zu Opferpriestern. Nachdem der König nebst der Königin bei Raṅ-byuṅ 15 rdo-rje die Mahâvaçitâ und andere Lehren studiert hatte, förderte er die Angelegenheiten der Lehre sehr.

Unter König Rin-c'en dpal[9]) wurde der Lama Saṅs-rgyas dpal[10]) zum Opferpriester gemacht.

Darauf wurden unter T'ogan T'emur Khan[11]) * 20 sowohl der Lama Kun-dga blo-gros von Sa-skya

---

1) S. oben p. 36, 11—16.
2) S. oben p. 36, 17—21; skr. Ratnârya.
3) Skr. Ratnendra.
4) S. oben p. 36, 22—26.
5) Skr. Âkâçadhvaja.
6) S. oben pp. 36, 27—37, 3.
7) Skr. Jñânaratna.
8) Etwa = skr. Svayambhûvajra.
9) S. oben p. 137, 4—7; skr. Ratnaçrî.
10) Skr. Buddhaçrî.
11) S. oben pp. 37, 8—41, 16.

als auch der Karma-pa Rol-pai rdo-rje[1]) berufen und zu Opferpriestern gemacht, und der (Khan) studierte (bei ihnen) die Religion.

Hier sei einiges aus den Berichten der alten Heiligen über die oben und (weiter) unten[2]) erwähnten Karma-pa's mitgeteilt:

Des oben erwähnten Karma Pakshi Inkarnation, der Dharmasvâmin

Rañ-byuñ rdo-rje,

wurde in dem Geburtslande des rJe-btsun Mi-la im Holz-Affen-Jahre (1283) geboren. Darauf erhoben sich Vater, Mutter und Sohn gen Himmel[3]). Da glich der Körper des Heiligen einem Regenbogen, und er schien infolgedessen in sich selbst zu entschwinden. Nach Verlauf von 5 Jahren (1287) sagte der Mahâsiddha[4]) 'U-rgyan-pa: „Morgen wird mein Lama, der Karma-pa, kommen." Daraufhin wurde ein hoher Polstersitz zurechtgemacht. Als nun (jener) dort, bei dem Mahâsiddha[4]), angelangt war, stieg er ohne Zaudern auf den Polstersitz und setzte sich nieder. Da sagte der Mahâsiddha[4]): „Kind, wie kannst du dich denn auf den Sitz meines Lamas setzen!" Der aber erwiderte: „Der Lama bin ich eben." Da richtete 'U-rgyan-pa seinen Sinn **107** auf die Höchste Bodhi und übermittelte ihm die Cakra-

1) Skr. Lalitavajra.

2) Nämlich: soeben.

3) Im Text (p. 106, 15) diñri, aus mong. teñri, 'Himmel', verstümmelt.

4) Tib. Grub c'en (-pa).

samvaraghaṇṭâmatavaçitâ[1]) und viele andere Lehren. Im 7. Lebensjahre (1289) liess er sich von dem Upâdhyâya Kun-ldan šes-rab in den Priesterstand aufnehmen. Dann ging er nach der Residenz $_{o}$T‘sur-p‘u und bat γÑan-ras dge-$_{o}$dun $_{o}$bum und andere um viele Lehrvorträge. Im 18. Jahre (1300) wurde er von dem Upâdhyâya γŽon-nu byaṅ-c‘ub[2]) ordiniert und hörte bei ihm die Vier Klassen der Âgama’s[3]) u. a. m. Darauf gründete er die Einsiedelei lHa-steṅs, hörte von vielen Lamen zahlreiche Lehrvorträge und machte sich dann auf den Weg nach dBus, wo er von T‘aṅlha bewillkommt wurde. Hierauf ging er nach $_{o}$T‘sur-p‘u. Da gewährte es den Anblick, als ob die Dharmapâla’s Freude empfänden. Als er in lHa-sa dem Jo-bo einen Schirm bescherte, schien es, als ob er auch den Tathâgata’s der Weltregionen der zehn Himmelsgegenden Opfergaben darbrächte. Das Wohl des Nächsten förderte er sehr. Im Affen-Jahre (1331) erging der Ruf des Jiyagat‘$_{w}$o Khan an ihn[4]). Da machte er sich dahin auf und gelangte im 10. Monat nach dem Palast des Khan’s. Dem König nebst der Königin erteilte er den Abhisheka, steigerte das Wohl des Nächsten unermesslich und kehrte dann nach Tibet zurück. Darauf machte er sich auf nach dem fünfgipfligen Berge, ging alsdann nach dBus und wirkte für das Heil der Lehre und der

1) Tib. $_{o}$K‘or-lo sdom-pa dril-bu lugs-kyi dbaṅ; lugs = skr. matam s. M. Tib. 61, 13 = M. 66, 13.

2) Skr. Kumârabodhi.

3) Tib. luṅ-sde bži.

4) S. oben p. 166, 11—16.

Wesen, brach wieder nach China auf und verschied im 56. Lebensjahre, im Erde-Hasen-Jahr (1338). Danach zeigte der Dharmasvâmin (d. i. eben der hingeschiedene Raṅ-byuṅ rdo-rje), dass er in der Mondscheibe weile, und darob wurde der Khan mitsamt seinem Ge- 5 folge sehr gläubig.

Dessen Inkarnation war der Dharmasvâmin

Rol-pai rdo-rje[1]).

Als dieser rJe-btsun infolge des ihm bei seinem Aufenthalte in der Tushita-Region von Bhagavant[2]) Mai- 10 treya erteilten zwingenden Auftrages in den Mutterleib eintrat, ertönten die Laute des Maṇi[3]). Im Eisen-Drachen-Jahr (1339) wurde er geboren, und sogleich liess er das Maṇi und, in deutlichen Lauten, folgende Worte hören: „Ich bin eine Wiedergeburt des Karma 15 Pakṡi. Wer mein Antlitz erschaut, wird nicht in die 108 Hölle fahren. Auch nach ₒT'sur-p'u, Karma und dem Königspalast gehe ich der Reihe nach. Im Königspalast giebt es derer, die von mir zu bekehren sind, unermesslich viele.“ Dann forderte er, um die übrigen gläubig 20 zu machen, sie auf, ihm einige Einwürfe zu machen. Da baten sie sich Wein aus und sagten: „Bitte, nimm davon! Giebt es in der Tushita-Region etwas Derartiges?“ — „„Etwas Berauschendes von dieser Art giebt es nicht; Nektar giebt es.““ — „Giebt es in der 25 Tushita-Region auch nichts den Steinen des Menschen-

1) S. oben p. 167, 1—3.
2) Tib. bCom-ldan-ₒdas.
3) D. h. das 'Oṃ ma-ṇi pad-me hūṃ.

reiches Aehnliches?“ — „„Alle Steine sind aus Edelsteinen gemacht.““ Danach hörte er bei dem rTogs-ldan mGon rgyal-ba[1]) die Vaçitâ, „die sechs Lehren des Nâro“[2]) und viele andere Utsa- und Saṃpanna (-Krama's). Bei dem Lama Šes-rab dpal[3]) hörte er die Belehrung über den ganzen bKa-$_o$gyur und über viele Çâstra's. Ebenso hörte er von vielen anderen Lamen zahlreiche Lehrvorträge. Hierauf folgte er einem Rufe nach $_o$T'sur-p'u, liess sich von dem Upâdhyâya Don-grub dpal[4]) in den Priesterstand aufnehmen und erhielt den Namen Dharmakîrti. Bei γYuṅ ston-pa hörte er u. a. die Vajramâlâvaçitâ[5]). Im 18. Lebensjahre (1356) wurde er von dem vorher genannten Upâdhyâya ordiniert und förderte das Wohl des Nächsten. Darauf folgte er im 19. Jahre (1357) einem Rufe des Mongolenkhans T'ogan T'emur[6]) und seines Sohnes und steigerte selbstlos das Wohl des Königs und seines Gefolges sowie des Nordlandes unermesslich. Nach Karma zurückgekehrt, förderte er das Wohl der Lehre und der Wesen. Auf eine erneute Berufung des vorher erwähnten Khans ging er im Eisen-Mause-Jahr (1359) nach der Stadt Tāi tu. Da machte er den Khan samt seinem Gefolge durch das blosse Anschauen seines Gesichts und die Anhörung seiner Rede starkgläubig. Namentlich

1) Skr. Nâthajina.
2) Nâroi c'os drug.
3) Skr. Prajñâçrî.
4) Skr. Siddhârthaçrî.
5) Tib. rDo-rje $_o$p'reṅ-bai dbaṅ.
6) S. oben pp. 166, 19. 167, 1—3.

dadurch, dass er dem Könige und seinem Sohne die Yoginîvaçitâ[1]), die Jinasâgaravaçitâ[2]), „die sechs Lehren des Nâro über die Methode der (richtigen) Mittel[3])“ u. a. m. übermittelte, befestigte er unermesslich viele mongolische und sonstige Grossen und 5
109 Präfekten in der allerhöchsten Bodhi[4]). Auch linderte er Hungersnot, epidemische Krankheiten u. s. w. und beglückte dadurch das Königreich. Daher wurde er 'der segensreiche Lama' genannt. Dann ging er nach Tibet zurück und bewies den Geistlichen von dBus und 10 γTsaṅ seine Verehrung und errichtete eine sehr grosse Statue des Mahâmuni[5]), deren Breite vom rechten bis zum linken Ohr elf Klafter betrug. Durch dies und anderes erwies er der Lehre grosse Dienste. Im 44. Lebensjahre, im Wasser-Schweine-Jahr (1382), ging 15 er zur Seligkeit ein.

Dessen Inkarnation war der Dharmasvâmin

De-bžin γšegs-pa.

Im Holz-Mause-Jahr (1383) geboren, erörterte er im 2. Lebensjahre (1384) ausführlich die Abhijñâ[6]) und 20 zeigte viele Zauberkünste. Als er auf einen Stein stieg, erschienen seine Fussspuren leuchtend. Als er das 4. Jahr
* erreicht hatte (1386), machte er dem Dharmasvâmin

1) Tib. rNal-ₒbyor-mai dbaṅ.

2) Tib. rGyal-ba rgya-mt'soi dbaṅ.

3) Tib. T'abs-lam Nâroi c̒os drug.

4) Tib. Bla-na med-pai byaṅ-c'ub-tu ṅes-par mdsad.

5) Tib. T'ub-pa c'en-po; eine Bezeichnung Buddha's, s. Böhtlingk s. v. Mahâmuni.

6) Tib. mṅon-par mk̒yen-pa.

mK'a spyod-pa[1]) seine Aufwartung und hörte bei ihm die Vajramâlâvaçitâ u. a. m. Von dem Mahopâdhyâya bSod-nams bzaṅ-po[2]) liess er sich in den Priesterstand aufnehmen, und es wurde ihm der Name
5 C'os-dpal bzaṅ-po[3]) gegeben. Im Gebiete von Karma drehte er das Rad der Religion. Im 20.[4]) Lebensjahr, im Pferde-Jahr (1401)[4]), wurde er von dem vorher erwähnten Upâdhyâya ordiniert und förderte das Wohl des Nächsten. Einem Rufe des erlauchten Kaisers Yuṅ
10 lu aus der Dynastie Tāi Miṅ leistete er Folge. Zu der Zeit liess er das Land der Chinesen von Lust erfüllt sein, im Schauhause sich eine Regenbogen-Säule aufrichten, zwischen den Wolken Buddha und die Bodhisattva's leibhaftig erscheinen und die Götter-Söhne und
15 -Töchter vom Himmel her leibhaftig Huldigungsgaben darbringen und zeigte noch unermessliche andere Zauberwerke und Wunderzeichen. Dadurch steigerte er bei dem Grosskönig und seinem Gefolge den Glauben ausserordentlich und brachte sie so auf den rechten Weg.
20 Vom Kaiser erhielt er den Namen De-bžin γśegs-pa. Wunderbare, hervorragende Grossthaten vollbrachte er hundert und acht an der Zahl. Nachdem er die Be- **110** kehrungsbedürftigen auf den rechten Weg gebracht, kehrte er nach Tibet zurück. Dort lehrte er grosse

---

1) Skr. Khasarpaṇa, s. oben p. 109, n. 4.

2) Skr. Puṇyabhadra.

3) Skr. Dharmaçrîbhadra.

4) Hier muss ein Versehen vorliegen; denn i. J. 1401 stand De-bžin γśegs-pa erst im 19. Lebensjahr, da er 1383 geboren wurde (s. oben p. 171, 19, bestätigt durch R. 62).

Guru's, weltliche Grosse u. a. die Religion; dadurch wurde sogar die Zahl der zur Reife und zur Erlösung gebrachten Laien unfassbar; (aber auch) zahlreiche kenntnisreiche Schüler gingen von ihm aus. Im 32. Lebensjahre, im Feuer-Schaf-Jahre (1426)[1], ging er zur Ruhe ein. 5

Es folgte seine Inkarnation, mT'oṅ-ba don-ldan[2]), dann C'os-grags rgya-mt'so[3]), Mi-bskyod rdo-rje[4]), dBaṅ-p'yug rdo-rje[5]), C'os-dbyiṅs rdo-rje[6]), Ye-šes rdo-rje[7]), Byaṅ-c'ub rdo-rje[8]) und bDud-btul grags-pa rdo-rje[9]), von denen jeder die Inkarnation des Vorhergehenden war. Alle diese berühmten Lamen förderten das Wohl der Lehre und der Wesen in hohem Masse. 10

* Von des T'ams-cad mk'yen-pa Sa-skya Paṇḍita Kun-dga rgyal-mt'san, 15
Des Dharmasvâmin ₒP'ags-pa Blo-gros rgyal-mt'san
Und des Kun-mk'yen C'os-sku ₒod-zer und seiner Söhne und Enkel

---

1) Statt me-lug-gi lor (Text p. 110, 4) muss es heissen: šiṅ-lug-gi lor, 'im Holz-Schaf-Jahr' (1414), da die Ansetzung des Todes des De-bžin γšegs-pa im 32. Lebensjahr (= 1414; über das Geburtsjahr s. p. 172, n. 4) durch R. 64 bestätigt wird.

2) Etwa = skr. Darçanârthin.

3) Skr. Dharmakîrtisâgara.

4) Skr. Akshobhyavajra.

5) Skr. Îçvaravajra.

6) Skr. Dharmadhâtuvajra.

7) Skr. Jñânavajra.

8) Skr. Bodhivajra.

9) Etwa = skr. Vinîtamârakîrtivajra.

Hehrer Tugend einen Teil als durchaus vollkommen helles Licht besitzend,
Beriefen sie der irdische Brahman[1]), der Dharmarâja[1]), samt Söhnen und Enkeln
5 Mit von gläubiger Verehrung erfülltem Sinne durch Eilboten.
Da verbreiteten sie in diesem Lande hunderttausend kühle Strahlen der Erklärung, Disputation und Schriftabfassung,
10 Ueberwanden der verfallenden Menschheit Glut, Leidenschaft und Verblendung,
Vergrösserten den Freudenhain der ganzen Muni-Lehre beträchtlich
Und steigerten so das Freudenfest des Heils und
15 Segens der Wesen. Diese Gutthat
Gereichte allen Nachfolgern auf dem Wege zur Bodhi zu schier unermesslich
Grossem Segen. Der Gedanke an die Art wie dies geschah erweckt herzliche Verehrung.
20 Diese Verse enthalten das Résumé jenes Zeitraumes. III

Des Gottes, der die Kenntnis, Liebe, Fähigkeit der Jina's der drei Zeiten in Eins vereint besitzt[2]),
Des Schützers der drei (Wesens-) Klassen[2]) fernere
25 Inkarnation war der Herr bTsoṅ-k'a-pa;

1) D. i. C'iṅgis Khan, s. oben p. 105, 12 und n. 3.
2) D. i. Mañjughosha; vgl. oben p. 119, 20—21. 120, 17—18. — J.A.S. Beng. 1882, p. 53, 10—11.

Wie das Kleinod seiner durch unentstellte Ausübung
unvergleichlich schönen dGe-lugs-pa-
Lehre in diesem Lande sich ausbreitete, wird in
diesem (Abschnitt) erzählt.

Zweiter Abschnitt. 5

Specielle Geschichte des Kleinods der Lehre des ₒJam-mgon rGyal-ba γñis-pa, des grossen bTsoṅ-k'a-pa.

Im Mañjuçrîmûlatantram findet sich eine Stelle:
„Wenn ich ins Nirvâṇa eingegangen sein werde,
„Und dieses Erdenrund leer sein wird, 10
* „Wirst du in Knabengestalt die Buddha-Thaten vollbringen,
„Dann wird ein von hoher Freude erfülltes grosses Kloster
„Das Schneeland sein.“ 15

In diesen Worten ist sehr deutlich prophezeit, dass in Tibet der eine Jinapitar[1]), Mañjuçrîbhaṭṭâraka, die Lebensweise eines gewöhnlichen Bhikshu[2]) annehmen und die heilige Religion verbreiten und dadurch Buddha's Thaten vollbringen werde[3]). Dementsprechend war der 20 Lebenslauf dieses Herrn folgender; çrî-Guhyapati-Vajrapâṇi sagte zu dem Mahopâdhyâya Las-kyi rdo-rje[4]): „Nicht einmal ich, Vajrapâṇi[5]), vermag ein

1) Tib. rGyal-bai yab γcig.
2) Tib. dGe-sloṅ, s. M. Tib. 259, 4 = M. 270, 4.
3) Nämlich in einer Inkarnation.
4) Skr. Karmavajra.
5) Tib. Lag-na rdo-rje.

Ende der Tugenden des Matibhadra zu erkennen.“ Wie sollten also andere imstande sein, sie zu schildern? Gleichwohl will ich, entsprechend den Worten des rJe rin-po-c‘e selbst:

„Zuerst hörte ich fleissig lange Vorträge,
„Dann erschien ich beim Unterricht in den Quellenschriften,
„Zuletzt sann ich bei Tag und Nacht fortwährend nach;
„Alles aber will ich der Verbreitung der Lehre weihen“, **112**

seinen Lebenslauf mit Berücksichtigung der allgemein verbreiteten Bekehrungsgeschichte erzählen.

Dieser Herr wurde nach Verlauf von 2191 Jahren, seitdem Buddha den Schein des Einganges ins Nirvâṇa geboten, in dem γSer-ₒp‘yuṅ[1]) benannten (weiblichen) Feuer-Vogel-Jahre des 6 Cyklus (1356) in Ober-mDo, in rTai c‘ol-k‘a[2]), einem der drei C‘ol-k‘a's von Tibet[3]), in dem von den zehn Tugenden erfüllten Orte bTsoṅ-k‘a, im Geschlechte der Mal als Sohn des Klu-ₒbum[4]) und der Śiṅ-bza ’a c‘os unter zahlreichen Wunderzeichen geboren. Aus dem nach Abschneidung der Nabelschnur hervordringenden Blute spross ein weisser Sandelbaum auf; auf jedem seiner Blätter befand sich das Bild des Jina Siṃhadhvani[5]), im ganzen einhunderttausend. Von diesem Phänomen ausgehend, baute * man die Stelle zu einem Caitya[6]) aus, und jetzt heisst die-

1) Skr. Hemâlambin, s. Foucaux 152.
2) mDo-smad rTai c‘ol-k‘a.
3) Bod c‘ol-k‘a γsum.
4) Skr. Nâgalaksha.
5) Tib. Seṅ-gei ṅa-ro, s. J. A. S. Beng. 1882, p. 53, 8—9.
6) Tib. mc‘od-rten.

selbe sKu-$_{o}$bum[1]). Im 3. Lebensjahr (1358) nahm er bei dem Dharmasvâmin Karma-pa Rol-pai rdo-rje das Upâsaka-Gelübde bei der Ordination auf sich, und es wurde ihm der Name Kun-dga sñiṅ-po[2]) gegeben. Zu dieser Zeit däuchte es dem Dharmasvâmin im Traum, als ob in diesem Lande ein sehr grosser Sandel-Paradiesbaum emporgewachsen sei, und zahllose lebende Wesen in seines Schattens Kühle ausruhten. Er prophezeite den Eltern: „Dieser Knabe wird einst einen hohen Rang einnehmen und ein grosser Bodhisattva werden; darum, meine Teuren, thut was dabei von Nutzen ist. In kurzem wird aus dem nach Abschneidung der Nabelschnur hervorgeströmten Blute ein herrlicher Paradiesbaum emporwachsen, und dieser Baum wird in Zukunft den Wesen zum Segen sein.“ Im 6. Lebensjahre (1361) trat er dem Dharmasvâmin Don-grub rin-c̒en-pa[3]) vor Augen. Dieser Dharmasvâmin nun liess ihn, da er ihn für würdig erachtete, zum Eintritt in das Mantra- und Vajra-Yânam heranreifen und gab ihm den Geheim-Namen Don-yod rdo-rje. Nach Verlauf von 7 Lebensjahren (1362) trat er, indem der Dharmasvâmin Don-grub rin-c̒en-pa als Upâdhyâya und γŽon-nu byaṅ-c̒ub als Âcârya fungierten, aus dem Heim in die Heimatlosigkeit, in den Priesterstand, nahm das Gelübde der ersten Stufe, als Çrâmaṇera, rite auf sich und erhielt den Namen Blo-bzaṅ grags-pai dpal[4]). Indem dieser Lama den

1) D. h. ‘die hunderttausend Bilder’.
2) Skr. Ânandagarbha.
3) Skr. Siddhârtharatnaka.
4) Skr. Matibhadrakîrtiçrî.

Herrn von Kindheit an zu sich heranzog und ihm bei seinem Eintritt in den Priesterstand die Mahnung zu hören und nachzudenken gab und auch seinem Fortgang nach dBus eifrige Förderung zu teil werden liess, machte er ihn zu dem einzig dastehenden segensreichen Lama. Dadurch dass er schreiben und lesen lernte, prägten sich ihm alle Wissenschaften ohne Schwierigkeiten ein. Nachdem er das 17. Lebensjahr erreicht hatte (1372), ging er, um ein Geschenk von Subhâshita's in Empfang zu nehmen, nachdem ihm der Upâdhyâya seine Huld bewiesen, nach dem Lande dBus. In ₒBri-guṅ tel hörte er bei sPyan-sṅa C'os-kyi rgyal-po die „Erweckung des Sinnes"[1], den „Besitz der fünf Mahâmudrâ's"[2] u. a. m. Bei dem Nebengeistlichen[3] Lama Kun-blo bya-ba hörte er die Vajramâlâvaçitâ mit absoluter Vollkommenheit. Dann ging er nach der grossen Schule bDe-ba-can in sÑe-t'aṅ und widmete sich der mT'san-ñid-Partei. Bei dem heiligen Lama bSod-nams rgyal-mt'san hörte er die Einweihung in den Mañjughoshârapacana[4]) und die Einweihung in die Saṃvaraghaṇṭâçarîramaṇḍalavaçitâ[5]) und den Pañjaranâtha[5]). Im 19. Lebensjahr (1374) machte er in Gegenwart von Gelehrten die

1) Sems-bskyed.

2) Tib. P'yag-c'en lṅa-ldan, vielleicht aber ist dies = skr. Pañcamahâmudrikâ.

3) Zur c'os-pa.

4) Tib. ₒJam-dbyaṅs 'Arapatsanai rjes-γnaṅ.

5) Tib. bDe-mc'og dril-bu lus-dkyil-gyi dbaṅ daṅ Gur-mgon (= Gur-gyi mgon-po)-gyi rjes-γnaṅ, vgl. oben p. 109 fg., n. 6 u. 7.

çrî-Guhyakîlapâramitâ[1]) zum Schulthema und riss dadurch den Berg des Dünkels aller Gelehrten nieder. Danach wurde dadurch, dass er in dpal-ldan Sa-skya, bZaṅ-ldan und Dam-riṅ die Pâramitâ zum Schulthema machte, gleichsam die Fahne seines Ruhmes aufgepflanzt. Hierauf ging er nach rTse-c'en in Ober-Ñaṅ und hörte bei dem Haupte der mK'as-pa's[2]), Ña-dpon kun-dga dpa-ba, ein einziges Mal den klaren Vortrag der Pâramitâ und wurde dadurch hocherfreut. Zu dieser Zeit war auch rJe-btsun Red-mda-pa aus Sa-skya nach rTse-c'en zu Ña-dpon-pa gekommen. Durch die Wirkung einer früheren (Handlung) hatte er einen Menschenleib angenommen. Durch die einmalige Anhörung des Vortrages des Koça[3]) wurde bTsoṅ-k'a-pa hochbefriedigt, und es entstand in ihm ein fester Glaube. Nachdem der Sommer-Kursus in rTse-c'en absolviert war, gingen Lehrer und Schüler zusammen im Herbst mitten im Kursus nach bSam-gliṅ in Ober-Ñaṅ und hörten bei Red-mda-pa den Vortrag des Madhyamâvatâra[4]). Bei dem Herrn[5]) K'yud-po lhas-pa hörte bTsoṅ-k'a-pa unter anderem die Mitraçatakamahâvaçitâ[6]). Im 30. Lebensjahre (1385) wurde er in rNam-rgyal in Yar-luṅ, indem der Upâdhyâya von Jo-γdan t'sogs-

1) Tib. dpal-ldan γSaṅ-p'ur p'ar-p'yin-gyi grwa-skor mdsad; p'ur = skr. kîla s. M. Tib. 188, 152 = M. 197, 153.

2) mK'as-pai dbaṅ-po.

3) Tib. mDsod.

4) Tib. dBu-ma ˳jug-pa; im Tanjur enthalten, s. Târ. Ueb. 148. 174. 322. Tanjur-Index: A. G. II 367, no. 61.

5) rJe.

6) Tib. Mitra brgya-rtsai dbaṅ-c'en.

pa, T'sul-k'rims rin-c'en, als Upâdhyâya, der Upâdhyâya von Bye-rdsin, Ṡes-rab mgon-po[1]), als Âcârya, und der Vorsteher[2]) bSod-nams rdo-rje[3]) als Raho'nuçâsaka fungierten, ordiniert und wurde das Scheiteljuwel der Vinayadhara's. In γDan-sa t'el hörte er bei sPyan-sṅa Grags-pa byan-c'ub[4]) die Unterweisung in den „Sechs Lehren des Nâro" u. a. m. Im Tempel Ke-ru hielt er vor T'sa-k'o dpon-po und vielen anderen Piṭakadhara's eine Predigt über die Vier Grossen Kasteiungen[5]), in sKyid ṡod t'sal gewährte er eine Uebersicht und einen Einblick in den bKa-ₒgyur, in lHa-sa trug er die grossen Wunschgebete für die (verschiedenen) Krankheitsarten und in bDe-ba-can viele Lehren vor. Vor allem aber war seine Predigt in bKra-ṡis γdoṅ, einer Stadt in Mon, vor einem Meere gleichsam von Gelehrten, wobei er mit fünfzehn indischen Sprachen gleichzeitig den Anfang machte, die hervorragendste von seinen Leistungen. Auf diese Weise schloss er sich vielen Gelehrten von dBus und γTsaṅ an, studierte dadurch die heilige Religion in weitem Umfange, nämlich ebensowohl die Profanwissenschaften wie die Unterweisung in dem Tripiṭakam und den Vier Klassen der Tantra's, und dadurch kam

1) Skr. Prajñânâtha.

2) dBu-mdsad.

3) Skr. Puṇyavajra.

4) Skr. Kîrtibodhi.

5) dKa-c'en bzi = skr. catvâri mahâkṛicchrâṇi (catvâro mahâkṛicchrâs) oder catvâri mahâtapâṃsi; dka = skr. kṛicchra(m) s. M. Tib. 120, 83 = M. 126, 83, Jäschke s. v.; dka = skr. tapas s. Jäschke s. v. (vgl. auch M. Tib. 79, 9 = M. 84, 9).

er tüchtig empor. Darauf hörte er bei Mañjughosha-bhaṭṭâraka, der als Mâdhyamika-Lama brTson-ₒgrus
115 seṅ-ge Menschenleib angenommen hatte, viele tiefe Lehren. Da sagte der rJe-btsun: „Von nun an richte deine Gebete an den von dir in einer Person erwählten 5
Lama und Schutzgott; beseitige die früher angehäuften Sünden und Fehler und trachte nach der Anhäufung und Ausübung einer immer mehr und mehr zu erhöhenden grossen Summe von Tugend; schliesse dich der Klasse der Mahâyânisten an und stelle über den Sinn 10
der Sûtra's, der Tantra's und der Kommentare insgesamt die drei Untersuchungen dreimal genau an und präge ihn dir ohne Unterlass ein! Dann wirst du dir in kurzer Zeit das Wesen der Doktrin durch und durch erwerben, sowie auch eine unbeirrte Sicherheit in dem vollständigen 15
Sinn der Sûtra's und Tantra's.“ Diesen Worten entsprechend verfuhr (bTsoṅ-k'a-pa) mit Eifer, und nachdem er das Gedankenwerk Nâgârjuna's und seiner
* Jünger als untrüglich erkannt hatte, entstand in ihm die tiefe madhyamistische Anschauung. Bei dem Mahâ- 20
siddha von lHo-brag, Nam-mk'a rgyal-mt'san, sowie bei dem Mahopâdhyâya von Bra-gor, C'os-skyabs bzaṅ-po, hörte er den „Kreis der Vorschriften“[1]), prägte sich dieselben ein und liess alles Pravacana's in den Vorschriften gehörig hervortreten. Danach sprach 25
Mañjughoshabhaṭṭâraka:

„Diesen wilden, schwer zu zähmenden Geschöpfen
„Zu predigen, wie könnte das grossen Segen bringen?

---

1) bKa-γdams-kyi skor.

„Darum denke daran, dich der Meditation zu widmen
und der Einsamkeit zu ergeben
„Und so den Weg zum eigenen Glück und dem des
Nächsten zu finden“

und: „Wenn auch von jetzt an gepredigt würde, würde sich keine als segensreich erscheinende That ereignen. Darum nimm eine Weile das Asketentum auf dich, ergieb dich der Einsamkeit und mache die Meditation zur Hauptsache!“ Mit diesen Worten ermahnte er ihn, sich der Meditation zu befleissigen. Infolgedessen trat er in seinem 36. Lebensjahr (1391) mit dem von seinem **116** Schutzgott (Mañjughosha) in der Prophezeiung angegebenen Gefolge von acht Männern als Dienern, nämlich dem Lama oJam dkar-ba, dem rTogs-ldan oJam-dpal rgya-mtʻso und anderen Heiligen, in das Asketentum ein. Sie gingen nach ˛Ol-kʻa und blieben im Winter und Frühling in Cʻos-luṅ in ˛Ol-kʻa. Alle Meister und Schüler ergaben sich einem an Kasteiungen[1]) reichen Leben und befleissigten sich emsig der Ansammlung und Ausübung der gesamten vier Kräfte[2]). Auch rJe rin-po-cʻe selbst legte hundert Geständnisse von Sünden ab und verrichtete bei der Darreichung des Maṇḍalam und sonstigen Gelegenheiten schwere Bussübungen. Auch dem Maitreya von rDsiṅ-pʻyi machte er seine Aufwartung. Dann ging er nach rGya-sog pʻu in sMan-luṅ. Da schaute er des Mañjughoshabhaṭṭâraka voll-

---

1) dKa-tʻub = skr. tapas, s. M. Tib. 79, 9 = M. 84, 9.
2) sTobs bži tʻsaṅ-ba.

endete Majestät, umgeben von Nâgârjuna, Asaṅga[1])
* und vielen anderen Paṇḍita's, und von Indrabhûti[2]), Saraha und vielen anderen Mahâsiddha's; ferner zeigten sich an jenem Orte unermessliche Erscheinungen. Indem er so die Standarte der Meditation aufpflanzte, entstand 5 in seinem Geiste ausgezeichnetes, unfassbares Verständnis der Tantra-Einweihung in viele Schutzgottheiten und Lamen[3]) und anderer profaner und nicht profaner Dinge. Danach richtete Mañjughoshabhaṭṭâraka die Aufforderung an ihn, dieses und jenes Çâstram zu verfassen. 10 Demgemäss fasste er die Quintessenz aller Sûtra- und Mantra-Pravacana's[4]) klar zusammen und verfasste die wunderbar grossartigen Darstellungen der Lehre: „die Bodhi-Weg-Stationen"[5]), „die Geheimmantra-Weg-Stationen"[6]) und viele andere Sûtra- und Mantra- 15 Texte, mündlich. Nachdem er diese durch die drei Prüfungen geläutert, wurden sie eine schöne Zier des Kleinods der Lehre. Im 53. Lebensjahre, im (weiblichen) Erde-Rinder-Jahr (1408), führte er das Grosse Beten von lHa-sa[7]) vom 1. bis 15. Tage des C̒o-₀p̒rul-Monats 20
117 ein, bescherte über achttausend Geistlichen Huldigungsgaben in reicher Zahl und reformierte die über das ganze Gebiet des Kleinods der Lehre hin verbreiteten Gebete. Er gründete ₀Brog Ri-bo c̒e dGe-ldan rnam-par

1) Tib. T̒ogs-med.
2) Im Text (p. 116, 10): ʾIndrabhuti.
3) Yi-dam-gyi lha daṅ bla-ma du-mas rgyud byin-gyis rlabs-pa.
4) Tib. mDo-sṅags-kyi γsuṅ-rab.
5) Tib. Byaṅ-c̒ub lam-gyi rim-pa, s. Verz. 412. 413.
6) Tib. γSaṅ-sṅags lam-gyi rim-pa.
7) lHa-sa smon-lam c̒en-mo.

rgyal-bai gliṅ, das die einzige Ausgangs- und Ursprungsstätte für die Verbreitung und Ausdehnung der den goldfarbigen Kopfschmuck tragenden Sekte in allen Gegenden und Himmelsrichtungen wurde. Auch zeigte
5 sich jener Klosterberg[1]) von zahllosen leuchtenden, von selbst entstandenen Symbolen des Leibes, der Rede und der Gnade erfüllt. Nachdem er die Klosterstätte von dieser Art sowohl durch die Predigt des Kleinods der Lehre als auch durch Meditation sonnenhell erleuchtet
10 hatte, geruhte er elf Jahre lang sie als Hauptresidenz innezuhaben. Im 63. Lebensjahre, im Erde-Schweine- * Jahr (1418), trug er unendlich vielen Piṭakadhara's Byaṅ-c'ub lam-rim, das Guhyasamaya-Saṃvara-tantram[2]), und unermessliche andere Schriften vor.
15 Darauf erschien er vor dem Jo-bo rin-po-c'e, richtete in reichem Masse Ehrenbezeigungen und Gebete an ihn und sprach die Bitte aus, dass das Kleinod der Lehre lange Zeit bestehen möchte. Da ertönte laut vom Himmel her der Götter-Glocke[3]) Schall, da kehrte er in seine
20 Residenz dGa-ldan zurück. Dort gab er seinem Haupt-Jünger, dem rGyal-t'sab rin-po-c'e[4]), Mütze und Pelzmantel, bestimmte ihn ausdrücklich für den Heiligen

1) γNas-ri, offenbar mit Ri-bo dGe-ldan (wörtlich: 'der Berg dGe-ldan') identisch.

2) Tib. γSaṅ-̥dus bDe-mc'og-gi rgyud; (dpal-) γSaṅ (-ba) ̥dus (-pa) s. Pantheon no. 62. 68. — Kanjur-Index: A. G. II 299; Tanjur-Index: A. G. II 364, no. 21.

3) Im Text (p. 117, 14): ganṭi statt ghanṭî.

4) rGyal-t'sab: 'Vize-Herrscher, Stellvertreter in der Regierung (= skr. Yuvarâja, s. M. Tib. 178, 4 = M. 186, 4); Nachfolger', rGyal-t'sab rin-po-c'e: offenbar respektvolle Bezeichnung dieser Würde.

Stuhl und sagte zu ihm: „Zu Füssen des Sthavira[1]) Rin-c'en rgyal-mt'san und anderer sitzend, erkenne dieses Verfahren und erwecke in dir den Sinn für die Bodhi!“ Darauf verwandelte er sich am 25. Tage des 10. Monats, in der Mitte des Morgens, in der reinen Residenz dGe-ldan, im ˛Od-γsal-Tempel[2]) sterbend in den Dharmakâya und liess dabei als Zwischenstadium einen Körper, der wie ein Trugbild des Saṃbhoga aussah[3]), und als nächste Existenz leibliche Wiedergeburt in Tushita als Jinaputra[4]) ₒJam-dpal sñin-118 po[5]) erstehen. In der Zukunft wird er in dem Adbhutavyûhakshetram[6]) als Jina Siṃhadhvani den Schein der Buddhawerdung bieten und das Phantom der zwölf Thaten zeigen.

Ferner: Die durch die Predigt dieses Mahâtman erweckten Schüler, nämlich: die vier welche Lamen wurden: rJe-btsun Red-mda-pa u. s. w., der rGyal-t'sab Dar-ma rin-c'en, der Vinayadhara Grags-pa rgyal-mt'san, der Gelehrte dGe-legs dpal-bzaṅ, ₒJam-dbyaṅs

---

1) Tib. γNas-brtan, M. Tib. 259, 20 = M. 270, 20; Jäschke 310b.

2) Tib. ˛Od-γsal lha-k'aṅ.

3) Bar-do loṅs-spyod rdsogs-pa sgyu-ma lta-bui sku rab-bžeṅs. Der Sinn ist: in dem Zwischenstadium (zwischen Tod und Wiedergeburt) glich sein Körper dem Saṃbhogakâya.

4) Tib. rGyal (-bai) sras (s. M. Tib. 19, 5 = M. 22, 5), eine Bezeichnung der Bodhisattva's.

5) Skr. Mañjuçrîgarbha.

6) Tib. Ṅo-mt'sar rmad-byuṅ bkod-pai žiṅ; rmad-byuṅ (= ṅo-mt'sar rmad-byuṅ) = skr. adbhuta s. M. Tib. 58, 11 = M. 62, 11.

C'os-rje[1]), Byams-c'en C'os-rje[2]), rJe-btsun Ses-rab señ-ge, der Mahâpaṇḍita dGe-₀dun grub-pa[3]), der rTogs-ldan ₀Jam-dpal rgya-mt'so[4]) u. a., verharrten bei dem Religionsgebot der drei Gelübde[5]), widmeten 5 sich den „Stationen der Wege der drei Männer[6])" und * dem Dvikrama-Yoga[7]) und liessen die Pauke des Tripiṭakam mit durchdringendem Schall ertönen. So traten sie in mÑa-ris und in dBus, γTsañ und K'ams u.s.w. auf und erschienen unendlich wie des Himmels Sterne 10 und der Erde Staub. Im Einklang damit lautet ein Ausspruch des Lehrers Buddha: „Ânanda[8])!

„Der mir jetzt den Rosenkranz aus weissem
Krystall überreichte
„Und darauf dem Sinnen sich hingab,
15 „Wird in der Entartung der zukünftigen Zeit
„An den Grenzen von ₀Bri-dañ-ldan
„Ein Kloster, dGe[9]) benannt, gründen
„Und unter dem Namen Blo-bzañ auftreten,
„Vier Arten von Anhängern um sich sammeln
20 „Und nach des Lehrers Sûtren die Predigt erschallen
lassen."

---

1) Skr. Mañjughosha-Dharmasvâmin.
2) Skr. Maitreya-Dharmasvâmin.
3) Skr. Siddhasaṃgha.
4) Skr. Mañjuçrîsâgara.
5) sDom-pa γsum-gyi t'sul-k'rims = skr. trisaṃvaraçîlam.
6) Skyes-bu γsum-gyi lam-rim.
7) Tib. Rim-pa γñis-kyi rnal-₀byor; gemeint ist der Utsakramayoga und der Sampannakramayoga.
8) Tib. Kun-dga-bo.
9) Gemeint ist das Kloster dGe-ldan.

„Im Tempel Ka-ba ṡiṅ lo-can
„Wird er meinen beiden Körpern
„Einen Hauptschmuck darreichen und Verehrung erzeigen
„Und die Bitte an mich richten,
119 „Dass die Lehre tausend Jahre währen möge. 5
„Aus diesem (irdischen Sein) entschwindend, wird er in des Nordostens
„Schöner Adbhutavyûha-Welt
„Als Siṃhadhvani erscheinen.
„Dort wird er gläubig werden und dort wieder- 10 geboren werden;
„Dieses Paradies ist bei weitem das herrlichste“ —
ferner eine Stelle aus dem Padma bka-c̒ems:
„Des Mañjughosha Inkarnation, der Herr der Lehre für die Vineya's[1]), 15
„Der Bekenner der Sûtra- und Mantra-Lehre, mit Namen Blo-bzaṅ Grags-pa,
„Der die Geheim-Mantra's so lehrt, dass sie über acht Menschengenerationen hin reichen,
„Wird, wenn er aus diesem Kshetram entschwunden 20 sein wird, zu Maitreya eingehen;
„Dessen Stammhalter wird in einer Lebensperiode Buddha sein“ —
* und endlich ein Ausspruch des çrî-Vajrapâṇi; [es sprach nämlich] 25
„Guhyadhara[2]) zu Karmavajra:
„‘Es ist eine direkte Wirkung aus früherer Zeit:

---

1) D. h. 'Zögling, Schüler'; tib. γdul-bya-ba, sonst γdul-bya, 'der zu Bekehrende, Bekehrungsbedürftige' (s. oben an vielen Stellen).

2) Skr. γSaṅ-ₒdsin = γSaṅ-ₒdsin bdag-po (skr. Guhyadharapati); vgl. oben p. 77, n. 3.

„'Dieser Blo-bzaṅ grags-pa,
„'Der aller Buddha's Inkarnation ist,
„'Erklärte, nachdem er den Körper des Mahâpaṇḍita
rGyaṅ angenommen,
5 „'Den Sinn der Sûtra's und Mantra's;
„'Darum erlangt er ganz sicher die Buddhaschaft.
„'In den Ländern Indien, China, Nepal
„'Und dBus, γTsaṅ, mDo und K'ams
„'Leitet er, nachdem er die Wiedergeburt erlangt hat,
10 alle Wesen
„'Auf den Pfad der Erlösung; **120**
„'ₒJam-pai dbyaṅs[1]), sein Schutzgott,
„'Ist grösser als dByaṅs-can-ma[2])[3]);
„'Darum erlangt er ganz sicher die Bodhi.
15 „'Hervorragende Schüler scharen sich um ihn;
„'Wenn er diesen (irdischen) Leib verlässt, wird er
in Tushita
„'Zu Maitreya eingehen und (bei ihm) die Religions-
lehre hören;
20 „'Als ₒJam-dpal sñiṅ-po,
„'Von Liebe zu allen Wesen erfüllt,
„'Erreicht er das Ziel: Daçabhûmi.'"

Ferner entspricht die Art, wie er, solange die Lehre besteht, in verschiedenen Inkarnationen für das Heil des

---

1) Skr. Mañjughosha.

2) Skr. Sarasvatî.

3) Die beiden Glieder des Vergleiches erhalten in dem sich wiederholenden Worte dbyaṅs auch noch einen äusserlichen Ausdruck ihrer Zusammengehörigkeit.

Nächsten wirkt, folgender Stelle aus dem „Buche der Vorschriften“[1]):

„Ein und dieselbe heilige Inkarnation von mir
„Nimmt bald das Wesen eines Bhikshu an
„Und hat als solcher dieses Kloster inne; 5
„Bald nimmt sie die Gestalt eines Kindes an;
„Bald ist die Gestalt eines armen Bettlers,
„Bald die Gestalt eines Vierfüsslers, Vogels, Hundes,
* „Bald die Gestalt eines Gebetlautes,
„Bald die Gestalt einer einzelnen Buchstabenform 10
„Der berühmte Bhikshu.
„Solange die Lehre besteht, erscheint er immer und immer wieder.“

Derjenige, welcher die Lehre dieses ₒJam-mgon rGyal-ba γñis-pa in China zuerst verbreitete, war 15 der Mahâpurusha

Byams-c̒en C̒os-rje.

Dieser wurde in dem Sitz des Herrschers von Żaṅ ₒgro-ba, dem zu T̒sal guṅ-t̒aṅ[2]) gehörigen Dorfe, geboren. Von klein auf liess er häufig Worte der Er- 20 innerung an frühere Existenzen hören. Nachdem er seine Liebe zum heiligen Stande sorgfältig geprüft hatte, trat er an die Pforte der Buddha-Lehre, liess sich in den Priesterstand aufnehmen und erhielt den Namen Çâkya ye-śes[3]). Von da an gab er durch Muni-Buss- 25

---

1) bKa-γdams glegs-bam.
2) Oder: ‘zum Haine Guṅ-t̒aṅ’?
3) Skr. Çâkyajñâna.

übungen den drei Sphären (seines sittlichen Thuns)[1] vollkommene Festigkeit. Er sass zu Füssen vieler Freunde[2], studierte die Quellen und erlangte den Rang eines Gelehrten. Vor allem sass er zu Füssen des **121**
5 grossen Dharmarâja bTsoṅ-k'a-pa und studierte rTsa-ba śes-rab[3], das Buch „Die Vierhundert[4]", Byaṅ-c'ub lam-rim, γSaṅ-ₒdus rim lṅa[5]) und alle übrigen Sûtra- und Mantra-Schriften in reichem Masse, wie wenn eine volle Flasche in eine andere gegossen wird. Nament-
10 lich machte er die Pflege der Liebe und des Erbarmens und die mit der Hochhaltung der Sittengebote gepaarte geheime Pflege des Utsa- und Saṃpanna (-krama) des Guhyasamaya zur Hauptsache. Einstmals nun erwog der Sohn des Mongolenkhans T'ogan T'emur, der chi-
15 nesische Kaiser Yuṅ lu[6]) aus der Tā Miṅ-Dynastie — im Einklang mit den Aussprüchen des Lehrers Buddha:

„Obwohl ich in allen Kalpa's in den drei Zeiten
„Die drei Kleinodien verehrt
„Und das Leben von zehn Millionen lebender Wesen *
20 beschützt habe,
„Erlange ich in diesem Leben nicht die Buddhaschaft.
„Hingegen, wenn ich dem Lama Guṇasâgara
„Durch mein gläubiges Gemüt Freude bereitet habe,

---

1) sGo γsum, nach Jäschke 115[b] 'the three media or spheres of moral activity: *lus, ṅag, yid,* action, word and thought'.

2) Wörtlich: 'er schloss sich dem Fusslotus (żabs-pad = skr. pâdapadma) vieler Freunde an', vgl. oben p. 2, 4—5 und n. 6.

3) Skr. Mûlaprajñâ.

4) bŽi-brgya-pa.

5) Skr. Guhyasamayapañcakrama.

6) S. oben p. 68, 19—29.

„Werden mir die besten wie die alltäglichen Eigenschaften
„In diesem Leben sicherlich die (Buddhaschaft) auswirken“,

und ferner: 5

„Durch Hören gelangt man zur Kenntnis der Schriften,
„Durch Hören wendet man sich von der Sünde ab,
„Durch Hören giebt man das Unnütze auf,
„Durch Hören erlangt man das Nirvâṇa“ — 10

die Segnungen des Anschlusses an einen Kalyâṇamitra und der Anhörung der Religion. Er beabsichtigte daher, aus dem Gletscherlande einen zum Opferpriester geeigneten heiligen Mahâpurusha zu berufen. Als er nun des rJe rin-po-c̒e Ruhm vernahm, sandte er Eilboten mit vier 15 Tā žin[1]) an der Spitze ab. Als die nun nach Tibet kamen, trat rJe rin-po-c̒e in eigener Person zunächst **122** an die hochheilige Grenze und gewährte ihnen eine Audienz. Darauf liess er den Meister[2]) Nam-mk'a bzaṅ-po-pa[3]) und andere, voran den Fürsten Grags- 20 pa rgyal-mt'san-pa[4]), als Unterhändler holen. Da vergossen die Gesandten Thränen und trugen ihre Bitte mit grosser Dringlichkeit vor. Infolgedessen gewährte er den Gesandten, als sie nach Se-ra kamen, eine (zweite) Audienz und nahm denn nun die Aufforderung 25 und die Menge Geschenke Sr. Majestät des Kaisers,

1) Chin. tá žin, ‘great men, (His) Excellency, Sire’ (Eitel 688[a]. 962[a]).
2) dPon.
3) Wohl = skr. Âkâçabhadraka.
4) Wohl = skr. Yaçodhvajin; oder Kîrtidhvajin?

welches beides sie ihm überbrachten, entgegen. Er entschied sich jedoch, nicht zu kommen, indem er unter anderem als Grund angab, wenn er, der Herr, in eigener Person nach China käme, so entständen grosse Schwierig-
5 keiten, und dabei wäre der Nutzen nur gering. Da modificierten die Gesandten ihre Bitte so: wenn schon der Herr nicht selbst kommen könne, so möchte er doch einen ihm selbst nicht ungleichen Schüler als Opferpriester entsenden. Daraufhin befahl er, dass von seinen
10 Schülern, welche ausserordentlich hervorragende Gelehrte * waren, dieser C'os-rje als sein Vertreter gehen solle, gab ihm genaue Vorschriften und Belehrungen, wie das Heil der Wesen zu erwirken sei, und bestimmte den Mahârâja[1]) Vaiçravaṇa[2]) zum Hüter des Gelingens des
15 Werkes dieses C'os-rje. Darauf zogen C'os-rje und seine Schüler, sowie die vier Tā žin und die übrigen, indem sie die Provinz Li-t'aṅ in Süd-K'ams passierten, nach China. Als sie nach Zeu c'won gelangten, begrüssten chinesische Fürsten sie mit ihren Kriegsmannen.
20 Dann, als sie nach der Stadt T'en tu hu kamen, erschienen des weiteren vier Tā žin, die mit einer Menge Gaben von Sr. Majestät dem Kaiser zur Begrüssung abgesandt waren, und brachten und überreichten eine Menge von Geschenkgegenständen, sowie den Erlass,
25 dessen Anfang mit den Worten des Königs folgendermassen lautete: „Du, Lama Çâkya ye-ṡes, dessen Er-

1) Tib. rGyal-c'en; über die vier Mahârâja's s. Köppen I, 250. 526. II, 261. 296. 299. Pantheon, vor no. 262 und no. 280. 281. 282. 284.

2) Tib. rNam-t'os-kyi sras, vgl. Köppen I 251. II 298. Pantheon, no. 281.

kenntnisfähigkeit erhaben und gross, dessen Weisheit gross und leuchtend, dessen Gebet von tiefer Kraft ist, der du mit der Erkenntnis eines Tathâgata ausgerüstet bist und die Vineya's auf milde Weise be-123 kehrst.“ — Als sie darauf im Verlaufe der Reise in die Nähe des Palastes gelangten, kamen ihnen die Minister entgegen. Dann gelangten sie zu dem Kloster He yin zi nördlich von Ser-po, der inneren Burg des Palastes, und verweilten daselbst. Darauf fand im Innern des königlichen Palastes die Begegnung und Begrüssung mit dem Kaiser statt. Da wurden ihm von Sr. Majestät dem Kaiser eine Ehrenbezeugung und zahlreiche ihn hocherfreuende Unterhaltungen zu teil; hierbei geruhte (der Kaiser) zu sagen: „Wollest du jetzt in dem Kloster He yin zi verweilen und den Kult[1]) des ganzen Bereiches der Vier Klassen der Tantra's versehen.“ Darauf versah er in ausgedehntem Masse den Kult des Guhyasamaya, des Saṃvara[2]), der Gesamtheit der neun und vierzig Mahâcakrabhairava's[3]) und der Genien der Heilung[4]). Zu dieser Zeit liessen auch die Götter * vom Himmel her Musikklänge erschallen, sodass es alle

1) sGrub-mc'od, wörtlich: ‘Citierung (durch die Kraft der Meditation) und Verehrung’.

2) S. Pantheon, no. (53.) 63.

3) ₒK'or-c'en ₒjigs-byed ẑc-dgu-ma, etwa = skr. Ekonapañcâçadmahâcakrabhairavî, ein Dvigu-Kompositum mit der Feminin-Endung (entsprechend tib. ma); über ma als possessivbildende Partikel s. Jäschke 408[b] und M. A. I 392. Ueber Mahâcakra [tib. ₒK'or (-lo) c'en (-po)] s. Pantheon no. 64, über Bhairava s. Pantheon no. 61 (vgl. oben p. 116, n. 4); betreffs der 49-Zahl vgl. Pantheon, p. 61, 3 zu no. 61.

4) sMan-bla, vgl. Schlagintweit 171—173.

vernahmen, und am Himmelszelt sahen alle Menschen zu wiederholten Malen verschiedenartige Trophäen, Vajra's, Räder, Lotusse und einen Regenbogen von der Gestalt eines Vajra in harmonischer (Anordnung) erscheinen. Auch
5 fiel oftmals aus wolkenlosem Himmel ein Blumenregen herab. Dadurch erlangten alle festen Glauben. Ferner däuchte es dem Könige im Traum, als ob an dem über He yin zi (sich ausdehnenden Teile) des Himmels alle Buddha's und Bodhisattva's der zehn Weltgegenden er-
10 schienen und sich niederliessen; er freute sich sehr über den Traum, und es entstand ein ausserordentlich fester Glaube in ihm. Dem C'os-rje gab er folgende Titel: „Allwissender[1]), Hochverständiger[2]), Allbeschützer[3]), Allgütiger[4]), Beglücker aller grossen Reiche[5]), Spender
15 der Weihe auf die Scheitel aller[6]), Jinaputra des Westens[7]), in der Herrschaft über das Glück unwandelbar fester Grosslama[8]), Tā kou śrī Byams-c'en C'os-rje"; ferner schenkte er ihm ein aus Gold

---

1) T'ams-c'ad mk'yen-pa = skr. Sarvajña.

2) Blo-gros c'en-po = skr. Mahâmati.

3) Kun-gyi skyob-pa = skr. Sarvatrâtar (vgl. Jäschke 32[a]).

4) Byams-pa c'en-po = skr. Mahâmaitra oder Mahâmaitreya.

5) Yaṅs-pai rgyal-k'ams t'ams-cad bde-bar sbyor-ba.

6) Kun-gyi γtsug-tu dbaṅ-bskur-ba.

7) Nub-p'yogs-kyi rgyal-bai sras-po = skr. Paçcimadigjinaputra; nub = skr. paçcima s. M. Tib. 244, 4 = M. 254, 4 (M'. 244, 4: °mâ); p'yogs = skr. diç s. M. Tib. 244, 1 = M. 254, 1.

8) sKyid-pai rgyal-srid mi-ₒgyur brtan-pai bla-ma c'en-po; vielleicht ist aber dieser Titel aufzufassen als 'Grosslama des unwandelbar feststehenden glücklichen Reiches'; möglicherweise ist aber der Doppelsinn beabsichtigt.

124 und Schwarz verfertigtes Siegel u. s. w. und nannte ihn „Scheitelschmuck aller Bekenner der Lehre“[1]). Er berief ihn in seinen Palast und gab ihm einen Thron von gleicher Höhe wie sein eigener königlicher; auch an dem landesüblichen Banquet liess er ihn teilnehmen, als 5 er für dasselbe Sorge trug. Darauf erteilte dieser dem hohen kaiserlichen Herrn die Âyurvaçitâ[2]) nach der Methode des Siddha Jaya[3]), die Saṃvaramaraṇâ-ntakaravaçitâ[4]) nach der Methode des Mahâsiddha Te-lo-ba u. a. m. Als er das Gefäss auf des Kaisers 10 Haupt legte, floss Nektar über die Oeffnung des Gefässes hinaus, und nach geraumer Zeit zeigte sich eine Licht-Ausströmung und andere Erscheinungen mehr. Dadurch wurde der König noch weit gläubiger. Als Lohn bescherte er ihm Gegenstände in grosser Menge. 15 Darauf ging er zu dem fünfgipfligen Berge und schaute das Antlitz des Mañjughosha, des Jo-bo Atiça und * seines Jüngers, und des Lama ₒP'ags-pa. Während er dort weilte, kamen aus verschiedenen Gegenden viele geistliche Herren[5]) und, von ihnen geführt, unendlich 20 viele andere Menschen zu seiner Begrüssung. Diesen

---

1) bsTan-ₒdsin mt'a-dag-gi γtsug-rgyan = skr. Sarvaçâsanadharacûḍâlaṃkâra; γtsug = skr. cûḍa s. M. Tib. 20, 14. 60, 33. 160, 22. 44. 53. (220, 4.) = M. 23, 14. 65, 38. 168, 22. 44. 53. (229, 4.)

2) Tib. T'se-dbaṅ, vgl. t'se-la dbaṅ in M. Tib. 24, 1 = M. 27, 1.

3) ?, tib. rGyal-ma.

4) Tib. bDe-mc'og ₒc'i-ba mt'ar-byed-kyi dbaṅ; ₒc'i-ba = skr. maraṇam s. M. Tib. 106, 4. 214, 240 = M. 112, 4. 223, 269.

5) Bla-ma dpon-po.

erteilte er die Vaçitâ, das Adhivâsanam[1]), die Einführung in den Unterricht[2]), das Pravrajyâ[3])-, Upavâsa[4])- und Fasten[5])-Gelübde und liess den starken Regen auch noch anderer heiliger Religionslehren nach Massgabe der Würdigkeit eines jeden herabströmen und brachte sie sò auf den rechten Weg der Reife und Erlösung. Dadurch dass er einen sehr harten, blauen, festen Stein wie Schlamm knetete und sogar einen Abdruck seiner Hand darauf zurückliess, versetzte er alle Bewohner jener Gegend in Erstaunen. Dann kehrte er zurück und sorgte in reichem Masse für das Wohl der Lehre und der Wesen. Vor allem beleuchtete er die unverfälschte, auf die Sûtra's und Mantra's zurückgreifende Sekte der Ri-bo dGe-ldan-pa's[6]). Als er wieder nach dBus zurückkehrte, bescherte ihm Se. Majestät der Kaiser unendlich viele Dinge, voran eintausend Seidenstoffe. Danach kam er im Verlauf der Reise zuerst nach dGa-ldan, wo er dem rJe bDag-ñid c'en-po seine Aufwartung **125** machte und Geschenkgegenstände überreichte, deren Annahme mit der Wolke der Opfer des Samantabhadra wetteiferte. Hierauf nach Se-ra berufen, machte er sich durch das eifrige Drehen des Religionsrades auf dem Se-ra-Gipfel verdient. Man hörte bei ihm die Be-

---

1) rJes-γnañ, vgl. oben p. 109, n. 6.

2) K'rid bsñen-rdsogs; bsñen-rdsogs = skr. upasampatti, vgl. oben p. 123, n. 2.

3) Tib. Rab-byuñ, vgl. oben p. 123, n. 5 und Böhtlingk s. v.

4) Tib. bsÑen-γnas, s. M. Tib. 79, 21 = M. 84, 21.

5) sMyuñ-γnas.

6) Ri-bo dGe-ldan-pai mdo-sñags-kyi riñ-lugs dri-ma med-pa γsal-bar mdsad.

sprechung des Kommentars Prakâçolkâ[1]), die abschliessende Unterweisung[2]) im Pañcakrama[3]), die Besprechung des grossen Kâlacakra[4])-Kommentars Vimalaprabhâ[5]), die Unterweisung im Shaḍyoga[6]), den Vortrag des Saṃvaramûlatantram, die sechs 5 Lehren des Nâro, die Unterweisung in der Madhyama-Theorie[7]) und unermessliche andere tiefe und ausgedehnte Lehren. Zu dieser Zeit erteilte rJe rin-poc'e, auf die Reformierung der Lehre bedacht, diesem Herrn den Befehl, er solle eine echte Tantra-Schule 10 errichten und Se-ra t'eg-c'en gliṅ gründen. Der leistete diesem Auftrag Folge und gründete dpal-ldan rGyud-smad grwa-t'saṅ[8]) und, im Erde-Schweine-* Jahr (1418), Se-ra t'eg-c'en gliṅ. Im Innern dieses Vihâra stellte C'os-rje-ba aus weissem Sandelholz ge- 15 fertigte, in Behältern steckende ausgezeichnete kleine Figuren, die er selbst aus China mitgebracht hatte, auf: den Lehrer und die sechzehn Sthavira's, den dGe-bsñen, den Hwa-śaṅ u.s.w.; er liess wundervolle bKa-ₒgyur-

1) Tib. sGron-γsal; sgron(-ma) = skr. ulkâ s. M. Tib. 18, 95 = M. 21, 94; vgl. Böhtlingk s. v.

2) dMar-k'rid.

3) Tib. Rim lṅa.

4) Tib. Dus-kyi ₒk'or-lo, s. Kanjur-Index, p. 54, no. 360. 361 (= A.G. II 292); p. 55, no. 362. — Tanjur-Index: A. G. II p. 360, no. 1; p. 362, no. 1. — Burnouf, Introd. 480 fg. C. & E. 39. Bendall 69.

5) Tib. Dri-med ₒod, s. Tanjur-Index: A. G. II p. 362, no. 2.

6) Tib. sByor drug; sbyor = skr. yoga s. M. Tib. 103, 60. 189, 14 = M. 109, 61. 198, 14.

7) Tib. dBu-mai lta = skr. Madhyamadarçanam; lta-ba = skr. darçanam s. M. Tib. 61, 12 = M. 66, 12. Jäschke 217[a].

8) D. h. 'ehrwürdige Schulklasse für den niederen Tantra (-Unterricht)'.

Exemplare, die er aus China gebracht hatte, hineinschaffen. Zwei Jahre lang drehte er das Rad der Religion. Danach erging im Eisen-Rinder-Jahr (1420) von neuem fortgesetzt der Ruf des hohen kaiserlichen Herrn an ihn.
5 Da bestimmte er einen persönlichen Schüler des rJe rin-po-c'e, den Dharmasvâmin Dar-rgyas bzañ-po, für den Heiligen Stuhl und ging dann mit vielen Schülern und Kalyâṇamitra's, voran Amogha C'os-rje[1]) und bSod-nams šes-rab C'os-rje[2]), aus Tibet nach China.
10 Als sie sich nun dem Palast und den Häusern näherten, war der Kaiser gestorben, und Zon te[3]) sass jetzt auf dem Thron. Der aber hatte schon zu Lebzeiten seines königlichen Vaters dem C'os-rje hohe Verehrung und Ehrfurcht bewiesen. So gab dieser, um des Königs Wunsch **126**
15 zu erfüllen, eine Analyse des Kreises der Vier Klassen der Tantra's und versah den Kultus. Da erschien ein Regenbogen, ein Blumenregen strömte herab u. s. w. Dadurch geschah es, dass König Zon te's Glaube immer mehr erstarkte. Nachdem jener dem Könige seine Dienste
20 geleistet, errichtete er in den einzelnen Landesteilen China's neue Vihâra's, Statuen und brTen-pa's[4]), stiftete viele Klöster für die Geistlichkeit, liess die alten Tempel restaurieren und leistete der Lehre noch andere vollkommene Dienste. Begabten Gelehrten verlieh er hohe
25 Titel und Würden, wie Ko šrī, C'an ši, und erwies ihnen grosse Gunst. Nachdem er auf diese Weise das Wohl

1) Skr. Amogha-Dharmasvâmin.
2) Skr. Puṇyaprajña-Dharmasvâmin.
3) S. oben pp. 68, 30—69, 3.
4) D. h. 'Stützen', vielleicht sind 'Pfosten, Säulen' gemeint.

der Lehre und der Wesen gefördert hatte, übergab er im 82. Lebensjahre, am 18. Tage des 10. Monats des * Holz-Hasen-Jahres (1434) den beiden C'os-rje[1]) sein Vermächtnis und bot am 24. Tage den Schein des Eingehens in das Reich des Friedens. Als seine sterblichen Ueberreste dem Feuer übergeben wurden, geschahen viele Wunderzeichen, und auch Reliquien entstanden in Menge.

Seine Schüler, die beiden C'os-rje aus sÑe-t'añ, Amogha-pa und bSod-nams šes-rab, schalteten gleichfalls als die Tišrī König Zon-te's, und die Thätigkeit beider Stände[2]) gedieh trefflich.

Der Schüler dieser beiden Lamen, der Dharmasvâmin γŽon-nu dpal-ldan[3]), fungierte ebenfalls als königlicher Lama und Opferpriester, schützte die Klöster der Geistlichkeit und brachte das Kleinod der Jina-Lehre zum Gedeihen.

Somit ist denn die seit dieser Zeit bis auf die Gegenwart erfolgte Verbreitung und Zunahme der unvergleichlichen unverfälschten Ri-bo dGe-ldan-pa-Sekte in der grossen königlichen Residenz Pei ciñ als das Verdienst des C'os-rje anzusehen.

Derjenige, welcher das Kleinod der Lehre des ₒJam-mgon rGyal-ba γñis-pa hier in der Mongolei zuerst verbreitete, war der Schützer der Wesen des

1) Nämlich Amogha C'os-rje und bSod-nams šes-rab C'os-rje, s. oben p. 198, 8. 9.

2) Nämlich des geistlichen und des weltlichen Standes.

3) Skr. Kumâraçrî.

Gletscherlandes[1]), der Puṇḍarîkadhara[2]), der dritte 127 rGyal-dbaṅ, rJe

bSod-nams rgya-mt'so dpal bzaṅ-po[3]).

Die Geburt dieses Herrn fand in folgender Weise statt:

5 In dem „Buche der Vorschriften“ findet sich die Prophezeiung:

„Am Ende der neun Kaliyuga's[4])
„Wird der Träger des Namens des höchsten moralischen Verdienstes (bsod-nams)
10 „Gleichsam in einem Meere (rgya-mt'so) von Predigt-Versammlungen
„Der Lehre erloschenes Feuer wieder anfachen“,

und ferner:

„Vom Norden Tibets aus wird nach Norden
15 „Ein Mann — deine heilige Inkarnation —
„Gehen, um viel schutzloses Volk zu leiten.“

---

1) Gaṅs-can ₒgro-bai mgon-po; vielleicht muss man aber in dieser Bezeichnung ₒGro-bai mgon-po (skr. Jagannâtha) als einheitlichen Begriff auffassen und demnach übersetzen: 'Jagannâtha des Gletscherlandes'.

2) Tib. Pad-dkar ₒdsin-pa, wohl identisch mit Padmapâṇi, d. i. Avalokiteçvara. Damit stimmt der Umstand überein, dass alle Dalai Lama's als Inkarnationen des Avalokiteçvara gelten, s. Köppen II 127.

3) Skr. Puṇyasâgaraçrîbhadra.

4) Tib. rTsod-dus; s. M. Tib. 243, 75 = M. 253, 79.

M. 253, 76—79 und Jäschke 255ᵃ:	M. Tib. 243, 72—75:	Jäschke 255ᵃ:
kṛitayugam	rdsogs-ldan-gyi dus	yar-ldan, oder: rdsogs-ldan
tretâyugam	γsum-ldan-gyi dus	yar-rabs, oder: γsum-ldan
dvâparayugam	c'a-γñis dus	rtsod-ldan, oder: γñis-ldan
kaliyugam	rtsod-pai dus	sñigs-ma

Jäschke führt für das erste yugam auch den Namen satyam an.

Als für die Erfüllung dieser Prophezeiung die Zeit gekommen war, wurde in einem Teile der Provinz sKyid-ŝod im Ritterstande von dem in weltlichen wie in geistlichen Dingen wohl bewanderten und dem esoterischen Geheimmantra-Samâdhi[1]) eifrig obliegenden sDe-pa rNam-rgyal grags-pa[2]) und der dpal-$_o$Dsom-bu k'rid unter vielen Wunderzeichen am 25. Tage des ersten Frühlingsmonats des (weiblichen) Wasser-Hasen-Jahres (1542) als Inkarnation ein Knäblein geboren, schöner noch und lieblicher anzuschauen als ein Göttersohn, eine Augenweide, sodass man sich nicht satt daran sehen konnte; an seinem Körper zeigte sich ein weissroter Glanz, und er war mit allen Lakshaṇa's und Anuvyañjana's eines Mahâpurusha versehen; auf dem Oberkörper trug er ein geistliches Gewand, zarter noch als das Götterkleid Kaŝika[3]) und weiss wie eine weiche Eierhülle; auf dem Unterkörper trug er ein Untergewand, ganz scheckig mit natürlicher Tigerfell-Zeichnung, das Bein bis unter das Knie bedeckend; mit seinen beiden wie Lotusblätter schönen Augen blickte er überall umher und liess ein leises Lächeln ertönen. Bei diesem Anblick gerieten alle, die Mutter samt ihrer Umgebung, in Entzücken. Der nun setzte sich nach Verlauf von drei Monaten nach seiner Geburt früh bei Tagesanbruch zu stets zeitigerer Stunde in hockender Stellung hin,

1) Tib. Nañ γsañ-sṅags-kyi tiñ-ṅe-$_o$dsin.
2) Skr. Vijayakîrti.
3) Vgl. skr. Kâçikavastram, °sûkshmam 'feiner Baumwollenstoff aus Benares' (Böhtlingk s. vv.)

störte auch die Amme vom Schlaf auf, zupfte sie mit den Händen an den Haaren und liess sie Maṇi hersagen und in hockender Stellung sich hinsetzen. — Einstmals begann König Blon-goṅ, den Priestern durch die Krûrarûpa's[1]) Hindernisse zu bereiten. Als nun Bhagavant Vajrabhairava einen vollständigen Sieg über Mâra davongetragen hatte, sah er mit eigenen Augen jene bösen Geister vernichtet. — Eines Tages verneigte jener sich in einem ‚Od-gur-k'aṅ[2]) mehrere Male. Da fragten ihn seine Begleiter, was das zu bedeuten habe. Er aber erwiderte: „Seht ihr es denn nicht? Der rJe rin-po-c'e Tsoṅ-k'a-pa ist erschienen und ist noch jetzt anwesend.“ Dann verneigte er sich auch nach den vier Seiten und fuhr fort: „Auf den vier Seiten des rJe rin-po-c'e befinden sich unermesslich viele Buddha's: die auf der Ostseite sind blau, die auf der Südseite gelb, die auf der Westseite rot und die auf der Nordseite grün.“ — In dem Alter der jugendlichen Spiele und Vergnügungen erklärte er, jede alltägliche Art der Beschäftigung weit von sich abweisend, Religionsschriften, versenkte sich in den Samâdhi, gründete Klöster und brachte, indem er mehrere Steine in eine Reihe ordnete und festsetzte, sie sollten die und die Dharmapâla's vorstellen, diesen Huldigung und Lobpreis dar u. s. f. Mit diesen Dingen verging die Zeit. Da kam ein Scholar, um ihm seine Aufwartung zu machen und übergab eine

1) Tib. Ma ruṅs-pai (= skr. krûra s. M. Tib. 138, 4 = M. 146, 4) γzugs.

2) Wörtlich: 'Licht-Zelt-Haus'.

Statue des rJe-btsun bTsoṅ-k'a-pa in seine Hände, wodurch er ihm eine ganz ausserordentliche Freude bereitete. Er bat ihn, auf einem hohen Stuhle Platz zu nehmen, und brachte ihm darauf seine Huldigung und seine Geschenke dar. Der aber sagte: „Meinen Eltern bringe deine Huldigung und deine Geschenke dar!“ Da erwiderte der Scholar: „„Ich besitze keinen Glauben an jenen deinen Lama.““ Darauf jener: „Wenn Ihr an diesen meinen ausgezeichneten Lama nicht glaubt, so **129** seid Ihr selbst wohl als tausendfacher Segen in meine Hände gefallen.“ Und jener, mit vornehmem Ausdruck des Unmutes über diese Worte: „„Wohlan, so wollen wir beide die Huldigung darbringen und eine Bildsäule, gross wie eine Menschenwohnung, errichten!““ Hierüber erfreut, belehrte ihn jener nach dem „Vortrag über das dMigs brtse-ma“[1]. — Diesem Herrn enthüllten einerseits viele von Vertrauen auf (die Kraft) ihrer Versenkung erfüllte Yogin's[2], dass er die Inkarnation des rJe t'ams-cad mk'yen-pa dGe-$_o$dun rgya-mt'so[3]) sei, und andererseits wurde dadurch, dass er die $_o$Bral-spaṅ sGrol-dkar[4]), den Rosenkranz aus Krystall u. s. w. ganz deutlich erkannte, und durch andere Dinge mehr ein unbeirrter Glaube daran erweckt. Am 2. Tage, rGyal-ba, der

1) dMigs brtse-ma (ein von bTsoṅ-k'a-pa verfasstes Gebet, s. Wassiljew 95) γsuṅ-ṅag.

2) Tib. rNal-$_o$byor-pa.

3) Skr. Saṃghasâgara; der zweite rGyal-dbaṅ, s. Köppen II 133 fg.

4) sGrol(-ma) dkar(-mo) = skr. Sitatârâ, 'Weisse Târâ', s. Pantheon (p. 60, zu no. 60.) no. 160.

lichten Hälfte[1]) des Monats Nag-pa[2]) des Feuer-Pferde-Jahres (1545) kamen der sDe-pa rin-po-c‘e nebst seinem Gefolge und der Upâdhyâya, Âcârya u. s. w. des Grossen Klosters[3]) und andere, nebst einem Vortrab von Berittenen mit gelblich-roten Bannern, nahe an die Seite des Grossen Klosters dpal-ldan $_{o}$Bras-spuńs; darauf trat ferner unter Vorantritt zahlloser Geistlicher, die mit dem geistlichen Gewand sNam-sbyar[4]) angethan und mit gelblich-roten Abzeichen schön bekleidet waren und Rauchfässer trugen, gehoben durch den Aufzug der in Procession einhergetragenen, mannichfaltigen Kultusgerätschaften, der magische Dharmapâla[5]) Pe-kar[6]) in das Innere und schritt zur Begrüssung heran. Ein Haufen Menschen, nahe an zehntausend, kam herbei, um ihn ehrerbietig zu begrüssen. Dann zog er unter Blumenregen, Regenbogen-Licht-Zelt und anderen vollkommenen göttlichen und menschlichen Wunderzeichen nach dpal-ldan $_{o}$Bras-spuńs c‘os-kyi sde c‘en-po p‘yogs t‘ams-cad-las rnam-par rgyal-bai gliń und setzte den Lotus seines

---

1) dKar-p‘yogs = skr. çuklapaksha, aber in M. Tib. 243, 54 (= M. 253, 58) wird dies durch zla-ba yar-gyi ńo, ‘zunehmender Mond’, krishṇapaksha, ‘die dunkle Monatshälfte’, (M. 253, 59) entsprechend durch zla-ba mar-gyi ńo, ‘abnehmender Mond’, (M. Tib. 243, 55) wiedergegeben.

2) Skr. Caitra, s. M. Tib. 243, 42 = M. 253, 45; Jäschke 491[a].

3) C‘os-sde c‘en-po, gemeint ist wohl das Kloster $_{o}$Bras-spuńs, s. Z. 5—6. 18 und unten p. 208, 8—9.

4) ‘A sort of loose mantle for priests’ (Jäschke s. v.).

5) C‘os-skyoń; über die C‘os-skyoń’s vgl. Köppen II 261 fg. Jäschke 31[b].

6) = Bi-har, s. Schlagintweit 99 fg. 113 fg. Jäschke 7[b]. 324[b].

Fusses auf den Furchtlosen Grossen Löwensitz[1]) (Thron) im dGa-ldan-Palaste. Darauf nahm er bei dem Paṇ-c'en bSod-nams grags-pa[2]) das Ordinations-Upâsaka-Gelübde auf sich und erhielt den Namen bSod-nams **130** rgya-mt'so dpal bzaṅ-po bsTan-pai ñi-ma p'yogs 5 t'ams-cad-las rnam-par rgyal-ba[3]). Den Versammelten bereitete er grosses Vergnügen. Als die Sitzreihen sich geleert hatten, fiel er in einen leisen Schlummer. Währenddessen fragten Vater und Mutter: „Ist der Glaube an bSod-nams grags-pa geschwun- 10 den?" Er aber erwiderte: „Saget derartiges nicht! Er ist mein Lama. Es ist mir von Dharmasvâmin bSod-nams grags-pai žal-sṅa[4]) gesagt worden." Als er im 5. Lebensjahre stand (1546), baten ihn einige um eine Vorschrift. Da erteilte er ihnen folgende Weisung: 15

„Glauben bethätigt gegen die drei Kleinodien,
„Liebe ersinnet für die Wesen,
„Rettet euch aus dem Kreislauf (der Wiedergeburt)[5])
und gehet ein in die Leere[6]):
„Darin zeiget eure religiöse Würdigkeit!" 20

---

1) ˳Jigs-pa med-pai seṅ-gei k'ri c'en-po = skr. Abhayamahâsiṃhâsanam.

2) Skr. Puṇyakîrti.

3) Der zweite Teil des Namens ist = skr. Sarvadigvijayaçâsanâditya.

4) Žal-sṅa, 'in Gegenwart jemandes', wird wie žabs (= skr. °pâdâs, s. oben p. 2, n. 6) als respektvolle Bezeichnung einer Person, am Schluss des Chandoratnâkara (s. meine Ausgabe, pp. 19, 21. 20, 23.) sogar als Aequivalent von skr. °pâdâs gebraucht.

5) ˳K'or = skr. saṃsâra.

6) sToṅ-pa = skr. çûnyam.

Im Monat Nag-pa des Erde-Affen-Jahres (1547) ging er * nach Ra-sa ₒp'rul-snaṅ. Den Drei-Symbolen, voran Jo Çâk[1]), reichte er Goldwasser[2]), Weissfeuer[3]), Götter-Speisendarbringung[4]), sÑan-dar und unfassbar viele
5 andere Arten von Opfergaben, brachte ihnen Lobpreisungen und Huldigungen dar und verrichtete ein sehr langes Gebet. Infolgedessen soll der Jo-bo rin-po-c'e dem Jüngling erschienen sein; den dort Weilenden trug er in Gegenwart des Jo-bo den Uttarayoga vor.
10 Dadurch wurden die Aussichten auf Befestigung der Wurzel aller guten Ansammlungen günstig. Einem Schwarm von über zehntausend Menschen trug er die Unterweisung in der Flüsterung des Sechssilben-Gebetes[5])[6]) und die Flüsterung der Vajrasattvabhâvanâ[7]) vor. Da-
15 durch also versetzte er alle in das Land der Gläubigkeit. Im Monat Sa-ga[8]) des Erde-Vogel-Jahres (1548) nahm er, indem der Paṇ-c'en bSod-nams grags-pa als Upâdhyâya, der Navaka[9]) Dharmasvâmin Legs-pa don-

1) = Jo-bo Çâkya.

2) γSer-c'ab.

3) dKar-me; oder: 'Lichter, Kerzen'? (s. Jäschke 9[a]).

4) lHa-bšos = skr. naivedyam (nivedyam), s. M. Tib. 188, 118 = M. 197, 119 (M'. 188, 118).

5) D. i. das 'Oṃ ma-ṇi pad-me hûṃ.

6) Yi-ge drug-pai (= skr. Shaḍaksharam, vgl. Kanjur-Index, p. 84, no. 575 = A. G. II 325) bzlas luṅ.

7) Tib. rDo-rje sems-dpai sgom bzlas; (b)sgom-pa = skr. bhâvanâ s. M. Tib. 30, 10. 70, 3. 80, 8. 88, 4. 103, 68 = M. 33, 10. 75, 3. 85, 8. 93, 4. 109, 69; vgl. M. Tib. 16, 44. 115, 14 = M. 19, 82. 121, 14. Jäschke s. v.

8) Skr. Vaiçâkha, s. M. Tib. 243, 43 = M. 253, 46. Jäschke 491[b].

9) Statt γsaṅ-p'u (Text p. 130, 19) ist wohl γsar-bu, 'new beginner, tyro, novice' (Jäschke s. v.), = skr. navaka (navika) (s. M. Tib.

grub als Karmâcârya, und Šar-rtse legs don-pa als Zeitangeber[1]) fungierten, das Çrâmaṇera-Gelübde auf sich und erlangte in Wahrheit das Feuer des heiligen pflichtgemässen Strebens. Bei dem Paṇ-c'en bSod-nams 131 grags-pa hörte er den Vortrag des T'se-dbaṅ grub 5 rgyal-ma und der „Gesichte des Nâtha, des Dharma, der Devî und der rNam-sras"[2]); bei dem Dharmasvâmin Legs-don und anderen die „Leuchte des Weges"[3]), den grossen und den kleinen Lam-rim, Mûlam und Avatâra[4]), die grosse Ṭîkâ zu diesen[5]) 10 und viele andere Werke. Im Eisen-Ḥunde-Jahr (1549) trug er den sKu-mt'sams šin-tu dam-pa vor; darauf trug er die „Dreizehn Hunderttausend Besänftigungen des Amitâyus"[6]) und die „Einundzwanzig Hunderttausend Besänftigungen des Haya- 15 grîva"[7]) vor; infolgedessen gewährten ihm beide Schutz-

259, 29 = M. 270, 29. M'. 259, 29), 'ein jüngerer Mönch' (Böhtlingk, Nachtrag, s. v.), zu lesen.

1) Das sgo-ba.

2) Tib. mGon C'os lHa-mo rNam-sras žal-rnams; über lHa-mo (= skr. Devî) s. Pantheon no. 232. 248; über die drei rNam-sras s. Pantheon, nach no. 261; no. 262—264.

3) Lam-sgron; ein Werk des Atiça, s. Pantheon no. 29.

4) Tib. rTsa ₒJug; gemeint sind dBu-ma rtsa-ba (= skr. Madhyamakamûlam) und dBu-ma-la ₒjug-pa (skr. Madhyamakâvatâra) s. Târ. Ueb. 147 fg. 321 fg.

5) Im Text (p. 131, 3): dei ṭig c'en.

6) T'se dpag-med-kyi bsñen-pa ₒbum-t'so bcu-γsum. Ueber Amitâyus s. Pantheon no. 85. bsÑen-pa = skr. bhajanam s. M. Tib. 92, 26 = M. 97, 26.

7) rTa-mgrin-gyi bsñen-pa ₒbum-t'so ñi-šu rtsa γcig. Ueber Hayagrîva und seine verschiedenen Formen s. Schlagintweit 167. Pantheon p. 60, zu no. 61; no. 166—168.

gottheiten die Gunst, sich in eigener Person sehen und sprechen zu lassen. Im Eisen-Schweine-Jahr (1550) trug er gleichsam vor einem Meere von einheimischen und auswärtigen Geistlichen das Werk[1]) Byaṅ-c'ub lam-
5 gyi rim-pa vor, woraufhin täglich ein Blumenregen fiel. Im (männlichen) Wasser-Mause-Jahr (1551) setzte er * den Edelstein seines Fussnagels auf den Furchtlosen[2]) Upâdhyâya-Lehrstuhl[2]) des Grossen Klosters dpal-ldan ₒBras-spuṅs. Bei dem Paṇ-c'en bSod-nams grags-
10 pa hörte er die Vajrabhairavavaçitâ[3]), die „Einweihung in das Meer der Citierungs-Methoden"[4]) und viele andere Schriften. Im Wasser-Rinder-Jahr (1552) trug er bei dem Grossen Beten von lHa-sa unter anderem vier und dreissig Jâtaka's[5]) vor. Da sprach
15 er einstmals: „Ich habe viele Mantra-Recitationen vollzogen; sagt an, wie viele habt ihr vollzogen? Ich habe „Yamarâja", „Çâsana", „Bhyo rakmo", „Kâlarûpa"[6]), jedes unter dem Schall der Trompetenmuschel[7]), vollzogen, habe eine Million „Camuṇḍî"[8]) vollzogen
20 und habe auch sonst viele Recitationen vollzogen." Da sagte sein persönlicher Diener, der Dharmasvâmin Yaṅ

---

1) bKa-c'os = skr. vacanadharma.

2) Mi-ₒjigs c'os-k'ri = skr. abhîru (s. M. Tib. 93, 27 = M. 99, 1) -dharmâsanam; vgl. oben p. 205, 1 und n. 1.

3) Tib. rDo-rje ₒjigs-byed kyi dbaṅ.

4) sGrub-t'abs rgya-mt'soi rjes-γnaṅ, etwa = skr. Sâdhanasâgarâdhivâsanam.

5) Tib. sKyes-rabs.

6) D. i. Çiva; im Text (p. 131, 15): Kalarûpa.

7) Duṅ = skr. çaṅkha, s. Pantheon no. 294 und p. 110.

8) Einer der Namen von Çiva's Gattin; im Text (p. 131, 15): Tsamuṇṭi.

dgon-pa: „Der Zeitpunkt des Eintritts und der Grad der Veränderung von Sonnen- und Mondfinsternissen lässt die Möglichkeit einer Berechnung nicht zu; jene andern alle erfolgen nicht.“ Darauf erwiderte (bSod-nams rgya-mt'so): „Da ich elf Gesichter besitze, so erfolgen mit jedem Male je tausend Recitationen; auf die Veränderung der Sonnen- und Mondfinsternisse achte nicht! Wenn du es nicht glaubst, so könnte ich ja die Devî als Zeugin anrufen und einen Eid leisten; im übrigen ist ja Anlass genug dafür, dass dies in euren Ver- **132** stand gehen sollte, vorhanden; aber es geht (nun eben einmal) nicht in denselben.“ Nachdem der $_{o}$pags-sDe[1]) den Lo-tsâ-ba Doktor dGe-$_{o}$dun[2]) aus bKra-śis rgyal berufen hatte, hörte er (bei ihm) zunächst in vollkommener Weise die Avalokiteçvarâmoghapâça[3])-, die Ekâdaçavadana[3])- und die Navâmitâyurdeva-vaçitâ[3]), sowie die Pañcacatvâriṃçadmaṇḍala-vaçitâ[4]), in welcher die Vajramâlâ und der Kriyâ-samuccaya[5]) zusammen beschrieben werden. Ferner hörte er sowohl die Methode $_{o}$Dus-pa $_{o}$p'ags als auch die Methode Ye-śes żabs der Iṅgitavacanavaçitâ[6]),

1) Wohl = sDe-pa (riṅ-po-c'e).

2) Skr. Saṃgha.

3) Tib. sPyan-ras-γzigs Don-żags | bCu-γcig żal ('der Elfgesichtige', eine Form des Avalokiteçvara, s. Pantheon no. 95) T'se dpag-med lha dgu γsum-gyi dbaṅ; żags-pa = skr. pâça s. Pantheon p. 108; żal = skr. vadanam s. M. Tib. 15, 45.46 = M. 18, 46. 47.

4) Tib. dKyil-$_{o}$k'or że-lṅai dbaṅ.

5) Vgl. Böhtlingk (s. v.): 'Kriyâsamuccaya, der Titel eines Werkes'; Hunter 18: Kriyâsamuccayatantram. Im Text (p. 132, 4): Kṛiyasamutst'sa.

6) Tib. Zur-bkai dbaṅ; vgl. zur-tsam-gyis go-ba (M. Tib. 120, 33) = skr. iṅgitajñâ (M. 126, 33).

bDe-mc'og Lū-hi-pa[1]), Ghaṇṭâbahirmaṇḍalam[2]) und Kâyamaṇḍalam[3]), sowie viele Vaçitâvacana's[4]) bezüglich folgender (Gottheiten): Bhairava und Kâlaçatru[5]) nach der Methode Rwa, der Kreis der acht 5 Vetâla's[6]) und Kâlaçatru nach der Methode γÑos, die Gesamtheit der Neunundvierzig[7]) nach der Methode Žaṅ, u. a. m., wie auch die heiligen Schriften[8]) über Rwa-po-ta, den Kunstgriff des Yama[9]) und den Sechsarmigen Nâtha[10]) und eine unendliche * 10 Reihe anderer Vaçitâ's, Adhivâsana's, Unterweisungen und Âgama's, wie wenn eine volle Flasche in eine andere gegossen wird. — Im 16. Lebensjahr, im Erde-Pferde-Jahr (1557), gelangte er bei günstiger Konstellation der Gestirne am 15. Tage des 5. mongolischen Monats auf 15 den Lehrstuhl von Se-ra t'eg-c'en gliṅ. Als er die

---

1) Vgl. Târ. Ueb. (s. Index): Lū-yi-pa, Lū-'i-pa; Pantheon no. 12: Lū-'i-pa, Lū-yi-pa, und p. 110: Lu-yī-pā.

2) Tib. Dril-bu p'yi-dkyil; vgl. bahirmaṇḍala[stha] (Böhtlingk s. v.); p'yi = skr. bahis s. M. Tib. 188, 128. 270, 141 = M. 197, 129. 281, 139.

3) Tib. Lus-dkyil; auch oben p. 178, 21 ist lus in lus-dkyil durch °kâya°, nicht durch °çarîra°, wiederzugeben, da in M. (M. Tib.) letzteres sehr selten, kâya dagegen fast an allen Stellen als Aequivalent von lus gebraucht wird.

4) Tib. dBaṅ-bka.

5) Tib. dGra-nag.

6) Tib. Ro-laṅs brgyad skor.

7) Že-dgu-ma, vgl. oben p. 193, 18—19 und n. 3.

8) Beu-bum, s. Jäschke 370[b].

9) Tib. γŠin-rjei k'rul-k'or; über Yama und seine verschiedenen Formen s. Pantheon p. 61 und no. 238—240, über die γŠin-rje-Form speciell no. 239.

10) Tib. mGon-po p'yag-drug-pa, vgl. Pantheon no. 230.

„Sammlung von Bücher-Kleinodien“[1]) wohl vortrug, liessen die Götter einen Blumenregen herabfallen, sodass alle gläubig wurden. Indem er über dieses Gebiet herrschte, bereitete er beiden Ständen ein grosses Fest. Im 22. Lebensjahr, im (männlichen) Holz-Mause- 5
Jahr (1563), am 15. Tage, dem Vollmondstage, des vierten mongolischen Monats Sa-ga, in welchen die drei Feste der Samyaksaṃbuddhawerdung fallen, nahm er, indem der K'ri rin-po-c'e Zur-pa mk'as-grub von dGa-ldan, dGe-legs dpal bzaṅ-po, als Upâdhyâya, des 10
K'ri-las t'ogs-pa Kalyâṇamitra Po-to-ba Inkarnation dGe-ₒdun bstan-pa dar-rgyas als Karmâcârya, der Dharmasvâmin P'yogs-las rnam-rgyal-ba von Śaṅs dge-ₒp'el als Rahoʼnuçâsaka, und der lHai btsun-pa bSod-nams dpal-bzaṅ[2]) als Zeitangeber fungierten, 15
133 inmitten der ganzen Zahl der gläubigen Geistlichkeit das Upâsaka-Gelübde auf sich und verehrte dem Upâdhyâya, dem Âcârya u. s. w. unermessliche Huldigungsgeschenke. Im Erde-Schlangen-Jahr (1568) leistete er der von Laien und Geistlichen aus γTsaṅ schon vorher wiederholt an 20
ihn ergangenen herzlichen Einladung Folge, machte sich auf und gelangte an rGyal-byed t'sal[3]), ₒU-yug, Śaṅs und dBen-sa vorbei nach bKra-śis lhun-po. In diesem Kloster ertönte bei klarem Himmel lautes Donnergetöse, und Regenbogen, Blumenregen und viele andere 25

---

1) Glegs-bam rin-po-c'ei t'sogs.

2) Skr. Puṇyaçrîbhadra.

3) Skr. Jetavanam, offenbar nach dem berühmten, aus der Lebensgeschichte Buddha's bekannten Haine benannt; vgl. den analogen Fall des Namens Potala bei Köppen II 341, n.

Zeichen und Wunder geschahen. In einer sehr grossen Menschenmenge that sich eine Lücke auf, und man erblickte Avalokiteçvara. Täglich erklärte jener auf der Fläche vor dem Kloster ein Buch. Es fiel ein Blumen-
5 regen, so gross, dass man ihn mit Händen greifen konnte. Viele hunderte von Ordinationen gewährte er. Dann * ging er zu K'ro-p'u. Der von K'ro-p'u lo-tsâ-ba errichteten Maitreya-Statue, deren Umfang für das Gletscherland Tibet gross war, widmete er Huldigungen
10 und Gebete. Infolgedessen erschaute er Maitreyabhaṭṭâraka, umgeben von den Buddha's der zehn Weltgegenden. Er wurde darauf nach rGyal-mk'ar rtse berufen. Den im Wachstum befindlichen Ueberresten von König Ajâtaçatru's[1]) — in einem Schrein auf-
15 bewahrtem — Anteile aus den in acht Teile eingeteilten sterblichen Ueberresten des Tathâgata brachte er Huldigungen und Gebete dar; infolgedessen kamen fünfzehn Reliquien, von selbst herniederfallend, in seine Hand. Auf diese Weise drehte er in dem Gebiete von dBus
20 und γTsaṅ bis zum Feuer-Mause-Jahr (1575) predigend und meditierend das Rad der Religion eifrig. Nun war die Zeit der Erfüllung gekommen für die obige Prophezeiung in dem Buche[2]) und für den Ausspruch, den vor Zeiten der Jagannâtha Dharmarâja ₒP'ags-pa gethan
25 hatte; als ihm nämlich, wie oben[3]) erzählt worden, $H_w$obilai Sec'en Khan drei grosse Schenkungen — am Anfang, in der Mitte und am Ende — machte und

1) Tib. Ma skyes dgra.
2) S. oben p. 200, 5—16.
3) S. oben pp. 147, 20 — 148, 2.

ihm danach sieben Stück schwarzen und dann ein Stück weissen Seidenstoff bescherte, sagte der Lama: „Wir beide werden während sieben Wiedergeburten nicht zusammentreffen; danach wirst du als König unter dem Namen

134 γSer[1]), und ich als Kou (?) unter dem Namen Las byaspa geboren werden, dann werden wir uns begegnen und das Wohl der Wesen fördern.“ Da hielt der Dharmarâja ’Alt‘an Gegen Hakan[2]), welcher früher von mDsodge ’A-señ bla-ma die Lebensgeschichte dieses Herrn genau erfahren und dadurch unerschütterlichen Glauben erlangt hatte, mit seinem Grossneffen $H_w$ot‘agt‘ai Sec‘en $H_w$oñ T'aici und anderen eine beratende Versammlung ab[3]) und erwog darauf — im Einklang mit dem Ausspruch des Dharmasvâmin rGyal-sras rin-po-c‘e[4]):

„Durch dessen Einfluss die Sünden aufhören
„Und die Tugenden dem zunehmenden Monde gleich wachsen werden,
„Den heiligen Kalyâṇamitra mehr noch als das eigene Leben
* „Hochhalten — das ist praktische Handhabung des Jinajüngertums“,

und dem Wort des Lehrers Buddha:

„Die Buddhawerdung wird unter hundert Fällen einmal erlangt,
„Schon die Geburt als Mensch erlangt man nur mit grosser Schwierigkeit;

1) = Mong. Altan.
2) S. oben pp. 57, 5—58, 25.
3) S. oben p. 58, 8. 14.
4) Skr. Jinaputraratna.

„Freunde aber, die da gläubig sind und die Religionslehre hören,
„Solche sind selbst in hundert Kalpa's schwer zu finden" —

5 den Segen des Anschlusses an einen heiligen Kalyâṇamitra und den richtigen Weg zu der sehr schwer zu erlangenden Anhörung der Religionslehre. Infolgedessen schickte er an jenen Herrn (bSod-nams rgya-mt'so) einen Gesandten mit einer höflichen Einladung. Der 10 Herr gewährte ihm — als Priester dem Laien — in mT'so-k'a eine persönliche Zusammenkunft, über deren Verlauf folgende Einzelmomente zu erwähnen sind: Einstweilen sandte (bSod-nams rgya-mt'so) den Vinayâcârya[1]) brTson-ₒgrus bzań-po als 15 Lama und Opferpriester ab. Er zeigte das staunenswerte Wunder, dass eine von ihm gereichte Flasche, obwohl zehntausend Menschen, der König als erster, daraus tranken, nicht leer werden konnte. — Im Feuer-Mause-Jahr (1575) kam noch eine zweite Ge- **135** 20 sandtschaft des Khan's zum Zwecke der Berufung, 'Atwosa Darhan u. a., überreichte ein Sendschreiben und Geschenke und lud ihn höflich ein zu kommen. Da geruhte der Herr zu lächeln und sprach: „Da die Wirkung der früheren Ereignisse euch günstig ist. 25 so muss ich auf jeden Fall gehen. Ihr Gesandten, gehet voraus und lasset den König und die übrigen es wissen!" Sprachs und schickte sie mit einem Briefe ab. Als die nun in ihre Heimat kamen und den Sachverhalt

---

1) Tib. ₒdul-ba slob-dpon.

vortrugen, waren alle erfreut, und man errichtete in der Landschaft C'abc'iyal in Kökö Noor einen grossen Vihâra. Im Feuer-Rinder-Jahr (1576) wurden nach einander viele Scharen von Grossen zur Begrüssung abgesandt. Darauf geruhte der Herr, das Beten im sPrul- 5
* pa-Vihâra zu lHa-ldan[1]) auf eine frühere Zeit zu verlegen, und lenkte am 26. Tage des 11. mongolischen Monats sein Ross aus ₒBras-spuṅs. Zunächst besuchte er das Rwa-sgreṅ-Heiligtum[2]) und gab folgende Weisung:

„Da ich vom Mongolenkönige berufen bin, 10
„So habe ich mich aufgemacht, nach der Stätte des barbarischen Nachbarlandes zu ziehen;
„Jedoch ihr müsst ohne Säumen euch als Mithelfer bethätigen
„Und während dessen dies bedenken: 15
„Seid auf das Gedeihen der Klosterresidenz dpal-ldan ₒBras-spuṅs
„Und des heimischen dGa-ldan-Palastes nebst seiner Umgebung
„Bedacht und lasst den Erfolg nicht an die Le-pa's 20 verloren gehen,
„Ihr selbst aber glaubet an die Lehre der Wiedervergeltung
„Und strebet und trachtet nach guten Thaten!"

136 Dies und anderes sprach er. Es erschienen aber, als 25 er fortzog, zu seiner Begleitung der K'ri rin-po-c'e von dGa-ldan und andere Grosslamen sowie der Fürst

1) S. oben p. 7, n. 1.
2) Rwa-sgreṅ-gi rten.

bKra-śis rab-brtan und andere. Fürst bKra-śis-pa fasste den Steigbügel des Rosses und sprach:

„Der unsrer Lehre Heil geworden, des Lama's mächtige Persönlichkeit[1])
5 „Soll mit den Wesen, die zur Lehre sich bekennen, das ganze Erdenrund erfüllen —"

Kaum hatte er diese beiden Verse begonnen, da erstickten Thränen seine Stimme, und er vermochte nicht weiter zu sprechen. Da erwiderte jener vom Rosse
10 herab:

„Die Gabenspender der Lehre mögen an Macht und Reichtum wachsen,
„Das Glück des langen Bestandes der Lehre möge uns zu teil werden!"[2])

15 Danach gelangte er weiterhin nach Ober-Ña-mt'so. * Da versammelte sich eine grosse Menge Laien und Priester, voran dGon-pa, und bescherten ihm reiche Geschenkgegenstände, voran dreitausend Unzen Gold. Da gewährte er ihnen den Uttarayoga und die
20 „Unterweisung in der Flüsterung des Sechssilben-Gebetes"[3]), nahe an tausend Aufnahmen in den Priesterstand und Ordinationen — u. s. f., und brachte sie dadurch allesamt auf den Pfad der Erlösung.

1) Wörtlich: 'starker Fuss-Lotus', s. oben p. 190, n. 2.

2) Die im Original (p. 136, 4. 5. 8. 9.) vorliegende Wiederholung des Wortes *bstan-pa*, 'Lehre', am Anfange jedes der vier Verse ist an und für sich schon poetisch sehr wirksam und dient hier noch dem besonderen Zweck, die für den inneren Zusammenhang der ganzen Situation bedeutsame Zusammengehörigkeit der beiden Halbstrophen auch äusserlich hervorzuheben.

3) Etwa = skr. Shaḍaksharajâpâgama; vgl. p. 206, 13 u. n. 6.

Da zeigte sich auf dem Steine des Steigbügels an der Rückenseite des Sattels deutlich des Vierarmigen Grossen Erbarmers[1]) leibhaftige Erscheinung. Darauf gelangte er nach bŽugs-sga am Ufer des rMa-Flusses[2]). Da wurde ihm berichtet, die diesseits befindlichen Leute 5 könnten diesen Fluss, da er sehr gross sei, eine Zeit lang nicht passieren. Als sie jedoch am nächsten Morgen, nachdem die Nacht verstrichen, hinsahen, war die Tiefe nur so gross, dass man nur bis zum Knie einsank. Darüber waren alle sprachlos. Auf der Weiterreise zogen 10 ihm auf dem Wege sich aufhaltende Menschen und Nichtmenschen[3]) entgegen und erwiesen ihm unermessliche Verehrung. Eines Abends erschienen eine Menge mongolische Götter und Dämonen in zauberischen Ver- 137 wandlungen als Kamele, Pferde, Mäuse u. s. w. unter 15 Führung des Dharmapâla Beg-tse. Er aber bannte sie, worauf sie einen Eid leisteten, den Religiosen keinen Schaden zuzufügen. Auch Begrüssungsscharen von Mongolen erschienen dann weiter; da schaute Sec'en H_woṅ T'aici ihn als den Vierarmigen Grossen Erbarmer. 20 Dann zog (bSod-nams rgya-mt'so) weiter. Da, am 15. Tage des 5. mongolischen Monats des Erde-Tiger-Jahres (1577), als er in Begleitung von Weissgewandigen[4]), rGya-gliṅ's und Beamten[5]), nach ihrer Rangfolge, und

1) T'ugs-rje c'en-po p'yag-bži-pa (= skr. Caturbâhumahâkaruṇa), d. i. Avalokiteçvara, s. Pantheon no. (75.) 89. (147.)

2) rMa-c'u, 'the river Hoangho', Jäschke s. v.

3) Mi ma-yin = skr. amanushya, das übrigens auch 'Unhold' bedeutet (Böhtlingk s. v., 2).

4) sKya-dar.

5) Las-t'san.

anderen zu Lamen des erlauchten Khan's geeigneten Grossen, gleich einem zu dem Badeteich des hochgemuten unsterblichen Indra[1]) langsam auf dem Boden dahinwandelnden Elefanten einherschreitend, zur Rechten,
5 zur Linken und im Rücken umgeben von vielen tausend chinesischen und mongolischen weltlichen und geistlichen Berittenen, sodass der ganze Erdboden davon bedeckt schien, dahinzog, erschien 'Alt'an Khan, der durch des Himmels Macht sein langes Leben hindurch in streit- *
10 erfüllter Zeit[2]) das Rad drehte, in eigener Person. Um anzudeuten, dass das dunkle barbarische Grenzland nunmehr hell geworden, war er mit einem weissen Gewand bekleidet; er war von zehntausend Gefolgsleuten, ebenso seine Gemahlin von einer zahlreichen Dienerschaft um-
15 geben. Beim Beginn des Festes der Begrüssung zwischen Priester und Laien (d. h. zwischen bSod-nams rgya-mt'so und Altan Khan) überreichte dieser jenem ein aus fünfzehn Unzen Silber gefertigtes Maṇḍalam, eine goldene Schale von dem Rauminhalt eines chinesischen[3])
20 Bre, angefüllt mit Edelsteinen, und unermessliche andere Geschenke. Dann zogen, inmitten der versammelten Menge von Hunderttausend, Priester und Laie (d. h. Lama und König), gleich Sonne und Mond, zusammen weiter. Darauf hielt der H_woṅ T'aici folgende Rede, welche Guši
25 Bakši verdolmetschte: „Vor Zeiten hing der durch seine Abstammung vom Geschlechte des Himmels Hoch-

1) Tib. dBaṅ-po.
2) rTsod-dus-kyis; vgl. oben p. 200, 7 und n. 4.
3) Wörtlich: 'im Bre-Mass des Landes der Mitte'.

gewaltige[1]), nachdem er China, Tibet und die Mongolei mit starker Hand unterworfen, dem Sa-skya-pa an[2]): dem Priester der Laie, und es verbreitete sich die Religion. Später, von T'ogan T'emur Khan[3]) an, erlosch die Religion: alles *Thun* war eitel Sünde, *Nahrung* 5 Fleisch und Blut allein; so lebten sie, und (unser Land) glich einer Insel in einem dunklen, schwarzen Blutmeer. Da that sich durch den Segen der innigen Vereinigung **138** von Priester und Laien gleich Sonne und Mond der Pfad der heiligen Religion auf; das Blutmeer wandelte sich in 10 Milch: dies war ein grosser Segen. Darum sollen alle, die in diesem Lande weilen: Chinesen, Tibeter, Hor und Sog, sie alle in dem „Gesetze der zehn Tugenden"[4]) verharren. Seit alten Tagen haben bei den Mongolen hauptsächlich folgende Gesetze gegolten: 15 War früher ein Mongole gestorben — gleichviel ob einer hohen oder niederen Klasse angehörig —, so wurden sein Weib, seine Sklaven, seine Pferde, sein Vieh u. s. w. getötet; von nun an hingegen sollen so viel Güter, als man ideell als gleichwertig den zum Töten bestimmten 20 Pferden, Vieh u. s. w. schätzt, der Geistlichkeit und dem Lama dargebracht werden; diese sollen um ein gemeinsames Gebet ersucht werden; die fingierte Tötung des Toten soll garnicht vorgenommen werden. — Wie früher

1) D. i. Ciṅgis Khan, s. oben pp. 16, 21 — 17, 3. S. S. 67, 12. 15. 34. 377, n. 15.

2) S. oben pp. 25, 2—15. 105, 11 — 106, 2.

3) S. oben pp. 39, 14—17. 40, 2. 17—22.

4) dGe-ba bcui k'rims, = mong. Arban buyantu nom-un tsaghadsa, 'Gesetz der zehn moralischen Verdienste' (S. S. 234, 19).

verliert, wer einen Menschen getötet hat, nach dem Gesetze Leib und Leben; wer ein Pferd oder ein Stück * Vieh getötet hat, geht nach dem Gesetze seiner ganzen Habe verlustig; wenn jemand einen Lama und Träger 5 geistlicher Tracht gestossen, geschlagen oder sonstwie Hand an ihn gelegt hat, so wird des Thäters Wohnsitz zerstört. — Früher wurde regelmässig am Vollmondstage, am Neumondstage[1]) und am achten jedes *Monats*, wo die 'Oṅgod[2]) genannten figürlichen Darstellungen 10 der Verstorbenen mit Namen angerufen wurden, mit dem Blute geschlachteter Pferde und Stücke Vieh geopfert, und bei den Opfern zu bestimmten Zeiten im *Jahre* eine unendliche Zahl hoher und niederer Gattungen (von Tieren) geschlachtet. Von heute ab 15 sollen jene greifbaren Bilder verbrannt werden. Ferner soll bei den Opfern zu bestimmten *Jahres-* und *Monats-*Zeiten durchaus keine Tötung vorgenommen werden; nimmt aber jemand eine solche vor, so soll die gesetzliche Strafe dafür der Verlust des Zehnfachen aller ge-20 schlachteten Pferde und Stücke Vieh sein. Wenn jemand die 'Oṅgod nicht verbrennt, so soll sein Haus zerstört werden. An Stelle der 'Oṅgod soll jeder ein Bild des Sechsarmigen Schützers der Weisheit[3]) nehmen und auch ihm nur das Opfer der drei reinen (Speisen)[4]) dar-

1) sToṅ, wohl Abkürzung von stoṅ-pa 'leer', offenbar mit Rücksicht auf die Gestalt der Mondscheibe zur Zeit des Neumonds.

2) Mong. oṅghot; s. Kowal. 353[b].

3) Ye-ŝes-kyi mgon-po p'yag-drug-pa, wohl identisch mit mGon-po p'yag-drug-pa (= skr. Shaḍbâhunâtha).

4) dKar γsum, d. i. 'milk, curd, cheese or butter' (Jäschke 10[a])

bringen, keinesfalls aber mit Fleisch und Blut opfern. —
139 Ferner sollen alle nach Tugend trachten und am Vollmondstage, am Neumondstage und am achten das Fasten[1]) beobachten, keine Beraubung oder Eroberung unternehmen, die nicht für alle: Chinesen, Tibeter und 5 Mongolen (Hor) erforderlich ist — kurz alles Thun und Treiben soll in diesem Lande genau so sein, wie es in den tibetischen Ländern dBus und γTsaṅ ist." So verkündete er zahlreiche Gesetze. Den Vortrag der „Unterweisung in der Flüsterung des T'ugs- 10 rje c'en-po"[2]) übersetzte der Lo-tsâ-ba ins Mongolische, sodass alle ihn verstehen konnten; infolgedessen begannen alle, Hoch und Niedrig, sich der Flüsterung des Sechssilben-Gebetes hinzugeben. Da zeigte sich ein Zelt aus Regenbogen-Licht, und ein starker Blumenregen fiel. Da- 15 nach entspann sich ein eingehendes Gespräch zwischen Priester und Laien; da sprach der König folgende Bitte aus: „Vor Zeiten, als ₒP'ags-pa den Klostertempel von Ṡiṅ-kun errichtete, war ich Sec'en Khan und du der Lama ₒP'ags-pa; du weihtest den Klostertempel ein. 20
* Der früheren Existenzen, in denen ich von da an bis jetzt umhergewandert bin, wolle dich erinnern." Da sagte der rJe T'ams-cad mk'yen-pa lächelnd: „Wir sind nicht nur jetzt allein zusammengetroffen, sondern schon früher hat vielmals ein Zusammentreffen und eine Be- 25 gegnung stattgefunden. 'Alt'an Khan, du warst ehemals zur Zeit des Büsserfürsten der Kosala-König

1) bsÑen-γnas.

2) T'ugs-rje c'en-poi bzlas luṅ, etwa = Mahâkaruṇa-jâpâgama; bzlas-brjod = jâpa s. M. Tib. 188, 17 = M. 197, 16.

Prasenajit[1]). Dann warst du Hobilai Sec'en Khan aus des Pogta C'iṅgis Geschlecht; da war ich ₒP'ags-pa bla-ma; dieser wurde von dem Khan berufen und erteilte ihm und seiner Gemahlin den Hevajrâbhisheka[2]),
5 woraufhin jener ihm grosse Geschenke machte und u. a. den Titel Tišrī verlieh. Der Sec'en H$_w$oṅ T'aici hier war vormals der Magadha[3])-König Bimbisâra[4]); der Gušrī Pakši hier war ehemals der Lo-tsâ-ba Matimadprajña[5]) und zu ₒP'ags-pa bla-ma's Zeit der
10 Lo-tsâ-ba Kâlâçvin[6]) und diente sowohl dem Könige als ₒP'ags-pa als Uebersetzer. Heute nun hat er uns dreien Dolmetscherdienste geleistet. Diese drei Male also ist er mein Schüler geworden." Dies und anderes gab er zur Antwort. Darauf schenkte er dem Khan in **140**
15 einem die fünf Kasten symbolisierenden fünffarbigen Tuche ein mit einer diamantenen Spange als Siegel geziertes Amulet und eine Juwelenschale, mit verschiedenartigen Körnern angefüllt. Darauf wurde an der Stelle, wo die Begrüssung zwischen Priester und
20 Laien stattgefunden hatte, der Boden zur Errichtung eines Klostertempels zugerichtet, Schreine, von denen je einer

---

1) γSal-rgyal, s. M. Tib. 176, 7 = M. 184, 7.

2) Tib. Kyai-rdor-gyi dbaṅ bskur-ba; hier (Text p. 139, 16) wie oben p. 168, 21. 22 (= Text p. 107, 12) ist bskur (-ba) verbum finitum.

3) Im Text (p. 139, 17—18): Magata.

4) Tib. γZugs-can sñiṅ-po, s. M. Tib. 176, 5 = M. 184, 5.

5) Tib. Blo-ldan šes-rab; blo in M. Tib. (= M.) häufig = skr. mati; aber blo(-daṅ) ldan(-pa) in M. Tib. 19, 3 (= M. 22, 3) = skr. dhîmant, in M. Tib. 135, 9 (= M. 143, 9) = buddhimant.

6) Oder Kṛishṇâçvin?; tib. rTa-nag-pa.

unter anderem die Bilder der Buddha's der drei Zeiten, des rJe bla-ma (d. i. bTsoṅ-k'a-pa) und des Herrn selbst (nämlich des bSod-nams rgya-mt'so) enthielt, u. a. m. nach chinesischer Art aufgestellt, (der Klostertempel) mit drei Reihen von Mauern umgeben, und ihm der 5 Name T'eg-c'en c'os-ₒk'or gliṅ beigelegt. Zu dieser Zeit ordinierte er den Dharmasvâmin von sToṅ-ₒk'or, Yon-tan rgya-mt'so[1]), und erfüllte seine Hoffnung so vollständig, dass dieser ihn um Lehren, welche er begehrte[2]), bitten kam. Darauf gab ihm der König 10 ausser einer grossen goldenen Schale voll Perlen * und vielen anderen vorzüglichen Gerätschaften den Titel Tālai bla-ma Vajradhara[3]), d. h. 'Allumfassender Herr, Vajrahalter'[4]). Dem Könige andererseits gab jener die Bezeichnung Dharmarâja lHai t'saṅs- 15 pa c'en-po; dem Sec'en Hwoṅ T'aici, dem Gušrī Pakši und den übrigen verlieh er, je nach dem Range eines jeden, Titel beider Stände[5]). Eben jener lHai t'saṅs-pa[6]) schenkte ihm ein aus hundert Unzen Gold gefertigtes, mit fünf Drachenklauen geziertes Siegel, auf 20 dessen Vorderseite eben (zu dem Zwecke) die mongolische Aufschrift „Ausgezeichnetes Siegel des rDo-rje ₒc'aṅ Tālai bla-ma" angebracht war, einen aus Gold an-

---

1) Skr. Guṇasâgara.

2) ₒDod c'os.

3) Im Text (p. 140, 10): Vadsradhâra.

4) K'yab-bdag rDo-rje ₒc'aṅ; der erste Teil dieser Uebertragung giebt nur den begrifflichen Sinn, nicht die Wortbedeutung von Dalai bla-ma wieder.

5) D. h. teils geistliche teils weltliche Titel.

6) Skr. Devabrahman.

gefertigten Kopfschmuck, eine Flasche und andere ganz vorzügliche Geräte. Hundert Edle, darunter die Prinzen, liess er in den Priesterstand treten. Nach dBus schickte er zur Verteilung an Se (-ra), $_{o}$Bras (-spuṅs), dGe-ldan u. s. w. eine Menge Thee und andere bedeutende Geschenke. Die einzelnen Fürsten teilten Schenkungen aus, die dem Palastschatze des rNam-sras[1]) glichen. Danach trug jener dem Könige und den einzelnen Fürsten die Lehren, die sie wünschten, ausführlich vor und vollzog über tausend Priester-Aufnahmen und Ordinationen. Im 8. mongolischen Monat verlieh ihm der **141** Kaiser von China, Wan li, den Titel 'Aller Reiche Hort und umschlingendes Band, çrî', ein Siegel u. s. w. und lud ihn höflich ein zu kommen. Bei diesen Anlässen überschritten die Geschenke vieler chinesischer Fürsten und die Huldigungen seitens der Geschöpfe jede Zahl. In alle streute er den Samen der Erlösung und All-Erkenntnis; über tausend Priester-Aufnahmen und Ordinationen nahm er vor; durch vernunftgemässe Lehren stellte er sie zufrieden.

Dann brach er mit einem grossen Lager nach mDo, K'ams und Li-t'aṅ hin auf. Als einstmals der Grosskhan 'Alt'an ihn (von neuem) höflich zu sich einlud, sandte er einstweilen als seinen Stellvertreter den Dharmasvâmin von sToṅ-$_{o}$k'or, Yon-tan rgya-mt'so, in die Mongolei. Im Eisen-Drachen-Jahr (1579) gründete er in Li-t'aṅ ein * Kloster und stellte in demselben einen aus vergoldetem Kupfer hergestellten Mahâmuni auf, der über die drei

1) Gott des Reichtums, s. Pantheon no. 263.

Reiche[1]) emporragte und im Rücken vier und sechzig Spannen mass. Dem Kloster wurde der Name T'ub-bstan byams-c'en p'yogs t'ams-cad-las rnam-par rgyal-bai sde gegeben. Ueber hundert Priesteraufnahmen und Ordinationen nahm er vor. Im Eisen-Schlangen-Jahr (1580) folgte er einem Rufe der Bewohner von C'ab-mdo und liess den Regen begehrter Lehren herniederströmen.

Der Grosskhan 'Alt'an war zu Anfang seines 76. Lebensjahres, im Wasser-Pferde-Jahr (1581), infolge einer schweren Erkrankung dem Sterben nahe. Da führten einige Grossfürsten, Beamte und Unterthanen Schmähreden gegen die (in) dem Lama (vereinigten) (drei) Kleinodien. Da versammelte sToṅ-$_{o}$k'or sprul-sku rin-po-c'e Fürsten und Volk insgesamt und predigte die Lehre von der Unbeständigkeit. „Jedoch hat der rJe t'ams-cad mk'yen-pa erklärt, dass dieser Grosskhan ein Bodhisattva ist. Darum — kraft der Wahrheit des Kleinods der Lehre, des allwissenden Herrn[2]) der Bekenner der Lehre, und des Dharmarâja und Gabenspenders der Lehre — werde du, o König, gesund!“ Nachdem er diese Worte der Beschwörung gesprochen und dreimal „König! König!“ gerufen hatte, wurde der Grosskönig wieder gesund und sprach: „Was ist der Grund, dass ihr, Fürsten und Volk, gegen die von mir eingeführte heilige Religion und Geistlichkeit Schmähreden führt? Habt ihr früher, als die Religion noch

1) K'ams γsum (s. M. Tib. 145, Ueberschr. 147, Ueberschr.; Jäschke 39[b]) = Tridhâtu.

2) rJe t'ams-cad mk'yen-pa.

nicht (bei uns) verbreitet war, einen Menschen gesehen, der nicht gestorben, sondern am Leben geblieben wäre? Habt ihr nicht den rJe t'ams-cad mk'yen-pa sagen hören, dass einst sogar Çâkyarâja[1]), um die Wesen an die Unbeständigkeit zu mahnen, den Schein des Hinscheidens geboten habe?" Diese und andere belehrende Worte sprach er. Da waren seine Gemahlin, seine Söhne und alles Volk hocherfreut und leisteten einen Eid, seiner Verordnung gemäss den (in) dem Lama (vereinigten) (drei) Kleinodien[2]) keinen Schaden zuzufügen; auch stellten sie dementsprechend eine schriftlich abgefasste gesetzliche Verordnung auf. Darüber freute sich der Grosskhan. Danach steigerte sich in einem Jahre die Krankheit, und er verschied im folgenden Jahre, dem Wasser-Schaf-Jahre (1582). Als zu dieser Zeit rJe t'ams-cad mk'yen-pa vermöge seiner Abhijñâ ersah, dass 'Alt'an Khan in die jenseitige Welt eingegangen sei, legte er ihn auf dem Gipfel des Meru in ein Saṃvaramaṇḍalam[3]) hinein, zeigte ein Götter-Antlitz, erteilte ihm den Segen und nahm ihn zu sich auf.

Danach bestieg der Sohn dieses Königs, Seṅge Dūguruṅ[4]), im Wasser-Schaf-Jahr (1582)[5]) den Thron. Gemäss dem hinterlassenen letzten Willen seines Vaters ging unter Führung eines T'aici eine Gesandtschaft zur Berufung des rJe t'ams-cad mk'yen-pa ab. Der Herr

1) Tib. Çâkyai rgyal-po.

2) Bla-ma dkon-mc'og, ebenso oben p. 225, 13—14.

3) Tib. bDe-mc'og-gi dkyil-'k'or.

4) S. oben p. 58, 26—29.

5) Oben p. 58, 29 ist als Jahr der Thronbesteigung das Holz-Affen-Jahr (1583) angegeben.

war an den (Kökö) Noor[1]) gelangt. „Ein Gebet, kraft dessen König 'Alt'an im Reiche der Gedanken[2]) am höchsten geehrt wird, sei dein ein freundliches Lächeln zeigender Bote!“ Die Erfüllung dieser Bitte gewährte er.

Zunächst gelangte er nach sKu-ₒbum, dort errichtete er eine Predigtschule[3]) neu und übergab sie den 143 Dharmagupta's[4]) von bsTan-pa rgyas-pa zur Obhut. Darauf gelangte er nach Ri-bo Ṅan-tig, woselbst er eine lange Rast beliebte. Da erschaute er die Schar der çrî-Cakrasaṃvara-Götter[5]). Nach Yaṅ-tig, Śiṅ-kun und vielen anderen grossen Klöstern gelangt, wirkte er in reichem Masse für das Wohl des Nächsten. Darauf kam er weiter auf das Gebiet des Fürsten von Ort$_w$os$_w$o, Sec'en Hoṅ T'aici, zu und erteilte Vaçitâ's, Adhivâsana's und viele andere gewünschte Lehren. Im Holz-Vogel-Jahre (1584) vollzog er nahe an tausend Priesteraufnahmen. Die Fürsten, Cin$_w$oṅ und der Khan der vierzig grossen Divisionen der Mongolen luden ihn, indem sie ihm entgegenzogen, zu sich ein, bescherten ihm eine Juwelenschale, hundert Stücke Seidenstoff, tausend Unzen Silber u. s. w., insgesamt zehntausend Geschenke. Diesen Khan, Sec'en Hoṅ T'aici, Sec'en

---

1) mT'so, = mT'so-sṅon = mong. Kökö Noor; ebenso oben p. 51, 21 (= Text p. 35, 16) und p. 214, 11, wo entsprechend zu verbessern ist.

2) dMigs-yul-du.

3) bŚad-grwa.

4) Tib. C'os-sruṅ-rnams; M. Tib. 264, 4 (= M. 275, 5) und Wassiljew 254: C'os-sruṅ-sde; Târ. 3, 3: C'os-bsruṅs, 207, 9: C'os-bsruṅ, 208, 2: C'os-bsruṅ-ba, 206, 9—10. 19. 207, 1: C'os-sbas-pa.

5) Tib. dpal-ₒK'or-lo sdom-pai lha t'sogs.

Tāi ćiṅ und andere liess er in ein çrî-Hevajra-maṇḍalam treten und erteilte ihnen den Abhisheka. * Der Khan übergab seinem Sohne die Herrschaft, verzichtete auf die Annehmlichkeiten des Hoflebens und 5 trat in den Priesterstand. Von 'Ombu C'uhur Noyon[1]) eingeladen, liess er den T'aici[2]) nebst seinem Gefolge in ein Amṛitadundubhisvaramaṇḍalam[3]) treten und erteilte ihnen den Abhisheka. Im Feuer-Hunde-Jahr (1585) richteten 'Alt'an Khan's Sohn Seṅge Dūguruṅ 10 Khan und andere Grossfürsten die Bitte an ihn, er möchte doch in dieses Land kommen. Demgemäss machte er sich gleichsam nach dem Orte der Götterstadt — genannt Küke Khota — auf und langte daselbst unter wundervoller Bewillkommnung an. An dem 15 von 'Alt'an Khan errichteten silbernen Bilde des Çâkyamuni nahm er feierlich die γZuṅs-γżug(-Ceremonie) und die Einweihung vor. Der König bescherte ihm zehntausend Geschenke, darunter ein goldenes Maṇḍalam. Der Herr erteilte einigen Unterthanen den 20 Hevajra- und den çrî-Cakrasaṃvarâbhisheka. Die Gebeine des 'Alt'an Khan hatte man in die Erde hineingelegt; dies tadelte er, indem er sagte: „Wie könnt ihr ein derartiges unschätzbares Kleinod und Juwel in die Erde legen?" So grub man denn die 144 Erde fort, sammelte (die Ueberreste) und legte sie auf

1) S. oben p. 50, 22—23.

2) D. i. oben dieser Ombu Tsokhor Noyon.

3) Tib. ₒC'i-med rṅa-sgrai dkyil-ₒk'or. rṄa-sgra = skr. Dundubhisvara, vgl. M. Tib. 17, 41 = M. 20, 41; nach Böhtlingk s. v. ist dies (= °svararâja) 'Nomen proprium verschiedener Buddha's', nach Jäschke 133[b] = Amoghasiddha (der fünfte Dhyâni-buddha).

das Leichenfeuer. Da wurde der ganze Himmel von einem Netz von Regenbogen-Licht erfüllt, ein Blumenregen fiel herab, „Hûṃ“, „Hrî“ und andere Schriftzeichen, sowie unermessliche Reliquien zeigten sich. Zum Andenken für die Nachwelt errichtete er einen aus tausend Unzen Silber angefertigten Stûpa und weihte ihn ein. Darauf, im Feuer-Schweine-Jahr (1586), verschied Seṅge Dūguruṅ Khan. Bei der Veranstaltung der Totenfeier für ihn widmete (bSod-nams rgya-mt'so) fromme Gaben denen, deren Reinheit vollkommen war. — Eines Tages ging er an eine Stelle des Waldes $_{o}$T'or-re-ba. Da begrüsste er sich mit einem Bhikshu, der sich als Gewand Lumpen und Fetzen aufgelesen hatte, und hatte ein langes Gespräch mit ihm, worauf jener in einem Augenblick im Dickicht des Waldes verschwunden war. Als seine Begleiter Fragen an ihn richteten, erklärte er: „Von Jina über den Göttern droben[1]) ist der Mahâsiddha T'ar-pai rgyal-mt'san gekommen, da ich die Zeit, wo ich gehen muss, erreicht habe.“ Er bot den Schein einer leichten Erkrankung. Gesandte aus dBus und γTsaṅ, die ihn einladen sollten, trugen ihm die Bitte vor, er möchte doch nach dem Hochland (von Tibet) kommen. Er aber ging auf die höfliche Einladung des Khan's der Horc'en nach diesem Lande und erteilte jenem unter anderem die Hevajravaçitâ. Dort war ein Kloster für die Geistlichkeit errichtet worden; dies weihte er feierlich ein. Im 46. Lebensjahre, im Erde-Mause-Jahr (1587), sah er vom Ende des 1. Monats an ein wenig erkältet aus. Der Kaiser von China schickte,

1) Tib. rGyal lha-t'og steṅ-nas.

um ihn einzuladen, dass er in seinen Palast kommen möchte, einen Gesandten, welcher von acht Männern (in einer Sänfte) auf den Nacken getragen wurde, und verlieh ihm den Titel Kwan tiṅ Tā ko śrī. Nach-
5 dem er über die Auspicien nachgedacht, gab er das Versprechen, nach dem Palaste zu kommen. Vom Monat Nag-pa an bot er den Schein einer schweren Form der Erkrankung. Darum hob er seinen letzten Sang[1]) an. Da richteten die Fürsten mit tief betrübtem Gemüt
10 die Bitte an ihn: „Allwissender Herr! Wollest du deine nächste Wiedergeburt in jedem Falle in unserem Stamm erstehen lassen!“ Da erwiderte der Herr: **145**

„Verehrung den untrüglichen Zufluchtsstätten, den drei Kleinodien!

15 „Wohlan, hier in dem grossen Reiche, dem Lande der Mongolen,

„In welchem alle Reichtümer und Schätze aufgehäuft sind,

„Werdet ihr, deren Haupt er, König Altan[2]),
20 gewesen,

„Ihr Saft und Kraft spendenden Gabenverteiler und Schüler, —

„Durch ein nicht unwesentliches Zusammenwirken glücklicher Umstände *in der Vergangenheit,*

25 „Durch die ausgezeichnete Wirkung früherer Thaten *in der heutigen Zeit,*

„Durch die Kraft des Gebetes *in* (*nächster*) *Zukunft*

---

1) γSuṅ-mgur.

2) γSer-gyi rgyal-po, s. oben p. 213, 5 und n. 1.

* „Und durch einen derartigen guten Wandel im Mahâyânam *in noch späterer Zeit* —
„Zu der Ehre gelangen die Frommen zu leiten“,

und ferner:

„In dieser Lehre von der ursächlichen Verknüpfung der Erscheinungen 5
„Sind die Glück gewährenden drei Sphären zum Felde der Thätigkeit geworden.
„Mit *diesem* Leibe zwar werde ich in der Seligkeit aufgehen, 10
„Jedoch die dreizehn çrî-Ḍâkinî's[1]) werden einem dem Lama
„Völlig gleichkommenden Herrn das Werk übertragen.“

So schied er — ohne die Bekehrung in eigner Person 15 ganz beendet zu haben — am 26. Tage des Monats Nag, bei Tagesanbruch, aus dem Behälter des groben Nirmâṇakâya den Saṃbhogakâya und den Jñânamâyâkâya[2]) ab und ging zu Mañjuçrîgarbhabhaṭṭâraka[3]) ein. Als seine Gebeine auf das Feuer gelegt wurden, 20

---

1) Tib. mK'a-₀gro, hier wohl zu mk'a-₀gro-*ma* (skr. ḍâk*inî*) zu ergänzen, da die Ḍâk*inî*'s, nicht die Ḍâk*a*'s, gewöhnlich als Schutzgeister der Religion bezeichnet werden; s. Schlagintweit 160 fg. Pantheon p. 46 (no. 187—189. 223—228). Vielleicht ist demgemäss auch oben pp. 117, 2. 118, 13 mk'a-₀gro = ḍâk*inî* aufzufassen.

2) Tib. Loṅs-sku Ye-šes sgyu-mai sku. Höchst wahrscheinlich ist der letztere Kâya mit dem Dharmakâya identisch; dies ergiebt sich ebensowohl aus dem Zusammenhang der hiesigen Stelle wie aus der Kombination der obigen Stellen pp. 85, 1 u. n. 1. 86, 1: Jñâna-Dharmakâya und p. 185. 8—9 u. n. 3, wo sgyu-ma (= skr. mâyâ) mit einem mit seinem üblichen Namen bezeichneten Kâya zusammensteht.

3) Tib. rJe-btsun ₀Jam-dpal sñiṅ-po.

verwandelten sie sich in den Körper des Saṃvara und des Avalokiteçvara, in zahlreiche Buchstaben 146 und in eine runde Krone. Sie wurden ein Haufen von Reliquien; nachdem dieser nach allen Seiten verteilt 5 worden, fand seitens der einzelnen (Empfänger) eine Errichtung zahlloser Caitya's statt, die sich der Errichtung der zehn Millionen Stûpa's durch Dharmarâja Açoka[1]) würdig an die Seite stellte[2]).

Auf ihn folgte der Jagannâtha, der vierte rGyal-dbaṅ

10 **Yon-tan rgya-mt'so dpal bzaṅ-po[3]).**

Jener rGyal-dbaṅ bSod-nams rgya-mt'so hatte ausser jenen oben[4]) erwähnten Abschiedsworten noch weitere Abschiedsworte gesprochen:

„Der Fürst, der die Freude des Volkes und der vom
15 Himmel Eingesetzten erweckt,
„Dessen Zeichen (Name) die überall ausgebreitete Tugend (Yon-tan) ist,
„Wächst an Ruhm immer mehr, gleich dem zunehmenden Mond", *

20 Worte, deren Sinn der war: 'Ein vom Himmel Eingesetzter, d. h. ein aus dem Geschlecht der C'iṅgis-Dynastie Entsprossener, wird die Freude seiner Eltern und der übrigen Bewohner jenes Landes erwecken', und in denen eine Anspielung auf den Namen Yon-tan

1) Tib. Mya-ṅan med.
2) Wörtlich: 'die der Errichtung ...... verschwistert (mc'ed-zla) war'.
3) Skr. Guṇasâgaraçrîbhadra.
4) pp. 230, 13—231, 2. 231, 5—14.

thatsächlich ausgesprochen lag. Im Einklang mit diesen Worten trat (Yon-tan rgya-mt'so), um alle Reiche der grossen Mongolei mit der unverfälschten Doktrin des $_{o}$Jam-mgon bla-ma zu erfüllen, aus der Tushita-khacara-Region[1]), einer dahinschiessenden Sternschnuppe 5 gleich, in den Schoss der Tāre oder Pāhan C_{w}ola, der Gattin des Sūmir Tāi c'iṅ H_{w}oṅ T'aici[2]), des ältesten Sohnes des Seṅge Dūguruṅ Khan, am Tage γNam-gaṅ des Monats Nag-pa des Erde-Mause-Jahres (1587) in der Gestalt eines einen Rosenkranz aus Krystall 10 tragenden weissen Knaben ein. Zu dieser Zeit sahen alle mit eigenen Augen, wie in das Zelt der Mutter ein fünffarbiger Regenbogen zu wiederholten Malen drang und ein Blumenregen fiel. Unter diesen und vielen anderen stets von neuem eintretenden merkwürdigen 15 147 Zeichen und Wundern wurde er am ersten Tage, dGa-ba, des Monats C'o-$_{o}$p'rul des (weiblichen) Erde-Rinder-Jahres (1588), bei Sonnenaufgang — dem weissen Lotus gleich, der durch des Schlammes Widrigkeit nicht befleckt wird — aus des Mutterleibes Sündennetz befreit 20 und gleich mit dem vollen Körperumfang eines Dreijährigen und mit so grossem Schönheitsglanz, wie wenn eine goldene Opferkerze vom Strahl der Sonne getroffen wird, in der Hand einen krystallenen Rosenkranz haltend, geboren. Eines Tages sagte er zu seiner Mutter: „Hole 25 mir aus dem Tempel ein Originalstück vom bKa-$_{o}$gyur.“ Als sie dem Folge geleistet, nahm er es, sah das Buch

1) Tib. dGa-ldan mk'a-spyod-kyi γnas.
2) S. oben p. 59, 4—6 und die Berichtigung zu dieser Stelle.

an und sagte: „Dies ist meine Lebensbeschreibung.“ Er öffnete das Buch — es war die im Saddharmapuṇḍarîka[1]) enthaltene Lebensgeschichte des Amoghapâça[2]). Infolgedessen glaubten alle daran, dass er Avaloki-
5 teçvara's Inkarnation sei, und richteten Bitten an ihn. *
Früh und spät baute er Lehrstühle, sammelte Teile zerfallener Religionsschriften und viele kleine Steine, ordnete sie in Reihen und sagte: „Dies sind die und die Körperformen der Bla-ma's, Yi-dam's, Buddha's und Bodhi-
10 sattva's[3])“ u. s. w. Eines Tages hatte er die Vision des Ye-šes mgon-po p'yag-drug-pa, Lás-γšin, rNam-rsas[4]), P'yag bži-pa[5]), Gur-žal[6]) und vieler anderer

1) Tib. Dam (-pai) c'os pad (-ma) dkar (-mo); übersetzt von Burnouf ('Lotus de la bonne loi', Paris 1852) und Kern (Oxford 1884); s. ausserdem Wassiljew 163 fg. R. Mitra 203—207. Hunter (s. Index). Bendall (s. Index). Kanjur-Index p. 19, no. 113 = A. G. II 242—244. Kowal., Vorrede, XI[b]. (Kommentar u. Erklärungen dazu s. Tanjur-Index: A. G. II 371, no. 67. Wassiljew 243).

2) Tib. Don-yod žags-pa. Amoghapâça ist, nach Böhtlingk s. v., 'Nomen proprium eines Lokeçvara bei den Buddhisten', Lokeçvara aber, nach Böhtlingk s. v., unter anderem 'Beiname Avalokiteçvara's'; nach Csoma-Feer (A. G. II 384) ein 'saint déifié'; nach Pantheon no. 96 ist er die Nebenform eines berühmten Bodhisattva, und zwar, nach dem Zusammenhang, in welchem er dort erscheint (s. No. 94. 95), und der Stelle hier oben p. 209, 15—16 u. n. 3 zu schliessen, höchst wahrscheinlich die des Avalokiteçvara.

3) Vgl. genau dieselbe Reihenfolge in der Einteilung des Pantheon des Tschangtscha Hutuktu, s. Pantheon p. 45 fg.

4) Da es mehrere Gottheiten dieses Namens giebt (vgl. oben p. 207, n. 2), so ist es unsicher, ob hier diese insgesamt oder eine einzelne (vgl. p. 224, 7 u. n. 1) gemeint ist; vgl. den analogen Fall in no. 6.

5) Skr. Caturbâhu, = sPyan-ras-γzigs p'yag-bži-pa, d. h. derjenigen Form des Avalokiteçvara, die sich in jedem Dalai Lama inkarniert (s. Pantheon no. 89), und die deshalb eine hervor-

Dharmapâla's, erzählte dann, sie wären unter solcher (und solcher) Gestalt erschienen, und führte sie in zahlreichen Schaustellungen vor. Als ein Jahr um war (1589), zur Zeit der Einweihung des Opferhauses seines Vaters, streckte diese Inkarnation den Finger gegen das Bild des früheren rGyal-ba[1]) aus und sagte: „Das bin ich." Da baten ihn viele Anwesende um die Hand-Vaçitâ[2]). Daraufhin erteilte er mit beiden Händen, mit einer Hand u. s. w. die starke und die schwache Hand-Vaçitâ. Dem Mundschenk und den übrigen alten Dienern legte er die Hand aufs Haupt und nannte dabei jeden einzelnen mit Namen. Als man dies wahrnahm, erlangten alle, (vor Erstaunen) unfähig zu sprechen, Glauben. In einem Zeitraum zeigte sich dieser rJe t'ams-cad mk'yen-pa den zu seiner Begrüssung Erschienenen in der Gestalt des T'ugs-rje c'en-po p'yag-bži-pa, eines weissen Schriftzeichen „Hûṃ", eines weissleuchtenden Flecken und auch einfach in der eines Lamas, der eine Haarflechte und ein weisses P'yam[3])-rtso trug, sowie in vielen

ragende Rolle in dem Leben jedes einzelnen Dalai Lama spielt (vgl. z. B. oben pp. 209, 5 verglichen mit n. 3; 212, 3; 217, 1—3. 20 und n. 1).

6) Oben p. 60, 2 werden zwei Gur-žal erwähnt. Es ist unsicher, ob hier eine oder mehrere Gottheiten dieses Namens gemeint sind; vgl. den analogen Fall in n. 4.

1) Hier offenbar = rGyal-dbaṅ.

2) Tib. P'yag-dbaṅ = skr. pâṇivaçitâ (oder hastavaçitâ?, in M. Tib. (M.) ist p'yag bald = skr. pâṇi, bald = skr. hasta).

3) Vielleicht ist p'yam = p'yam-pa = skr. kutapam (s. M. Tib. 278, 55 = M. 284, 79), 'eine Decke von Ziegenhaar' (s. Böhtlingk s. v., 1.)

anderen verschiedenen Erscheinungsformen. Dadurch gewannen alle Menschen die feste unbeirrte Ueberzeugung, dass er der Höchste Nirmâṇakâya[1]) des vorhergehenden rJe (Herrn)[2]) sei. Infolgedessen gelangten Huldigung, 5 Umschreitung, Gabendarbringung, Gebet und die übrigen Methoden der Ausübung der zehn Tugenden zur Blüte. Im Wasser-Drachen-Jahr (1591) wurde er, gemäss der von ihm gegebenen Zusage, bald nach Küke Khota zu kommen, von Grosslamen und weltlichen Grossen ab- 10 geholt. Da brach er auf, umgeben von einer Eskorte * zu Pferde, bestehend aus tausend Reitern, voran sein Vater. An jene von dem vorhergehenden rJe in eigener Person gesegnete ausgezeichnete Stätte gelangte er, indem er von den dort heimischen Geistlichen durch die Herbei- 15 bringung vieler Arten von Huldigungsgeschenken geehrt wurde. Auf den Heiligen Stuhl[3]) setzte er seinen Fusslotus. Mitten in einer grossen Menge dort anwesender Laien und Priester verkündete er die Reihe der Thaten des vorhergehenden rJe in kurzer Zusammenfassung und 20 eine fortlaufende Reihe von Prophezeiungen über sein zukünftiges Auftreten mit beherzten Worten. Darauf lernte er während kurzer Zeit schreiben, das Geschriebene lesen, Beispiele verstehen und die Reihe der übrigen Studien durch den Vortrag des Rin-po-c'e Kun-bzaṅ 25 rtse-nas, ohne der Mühen zu achten, mit geringen Schwierigkeiten. Darauf brach der Grossschatzmeister dPal-ldan rgya-mt'so, als er die frohe Kunde von

---

1) mC'og-gi sprul-sku, vgl. oben pp. 87, 1 und n. 1—89, 5.

2) D. h. des vorhergehenden Dalai Lama.

3) Goṅ-ma bžugs-k'ri.

dem Erscheinen des Höchsten Nirmâṇakâya[1]) in der Mongolei vernahm, von dBus auf; dementsprechend kamen viele hohe und niedere Adelige, Abgesandte von den bedeutendsten Klöstern, voran Se-ra, $_{o}$Bras **149** (-spuṅs) und dGe(-ldan), u. a. m. nach Küke Khota. Zuerst, bei der Begrüssung, hielt er viele Predigten über die Wahrnehmung des rJe der vorhergehenden Existenz vermöge der Erinnerung. Infolgedessen erinnerten sich die alten Druṅ-$_{o}$k'or, voran der Schatzmeister, an den früheren rJe und zeigten ein verschiedenartiges Benehmen, welches ihre Freude verriet und sie gleichzeitig als Wiedergeburten (von Zeitgenossen des vorhergehenden Dalai bla-ma) erkennen liess[2]). Jener K'ri zur rin-po-c'e rGyal-k'aṅ rtse-ba von dGa-ldan, dPal-$_{o}$byor rgya-mt'so, sagte bei der Abreise des Grossschatzmeisters in die Mongolei: „Da ich hochbetagt bin, ist es mir unmöglich, in eigener Person nach der Mongolei zu gehen. Nun aber bin gerade ich gegenwärtig in dBus und γTsaṅ Senior der Lamen unserer Partei, und die Folge davon ist, dass es mir zufällt, (dem neuen Dalai bla-ma) den * Titel Rin-po-c'e zu Füssen zu legen. Darum musst du ihm den Titel T'ams-cad mk'yen-pa Yon-tan rgya-mt'so dpal bzaṅ-po überbringen." Der überbrachte denn auch denselben, und seitdem ward dieser Name bei allen, Hoch und Niedrig, wie Sonne und Mond berühmt. — Bevor er das 14. Lebensjahr (1600) erreichte, lebte er für die Wesen der grossen Mongolei. An jedem

1) S. oben p. 236, 1 u. n. 1.

2) Wörtlich: 'ein Benehmen, welches eine Mischung aus Freude und Wiedergeburt war.'

Tage wurden ihm von Seiten der grossen Mongolen-Divisionen Geschenke u. s. w., gleich den vom Grosskhan einzutreibenden Steuern, und Reichtümer und Schätze, gleich dem Schatze des Vaiçravaṇa[1]), zuteil. Man liess aus dBus den Arzt für Lahme[2]) Šes-rab rgyal-mt'san nach der Mongolei kommen und übertrug ihm die Oberaufsicht über die Vorbereitungen zum Kommen und Gehen[3]). Der König, die Königin und die übrigen suchten ihn durch zahlreiche Mittel zurückzuhalten, jedoch der Grossschatzmeister befreite ihn durch ein auf gewissen Kunstgriffen beruhendes Blendwerk[4]) von den Hindernissen. So gelangte er denn, nachdem er den Weg durch das der chinesischen Mauer benachbarte äussere Gebiet zurückgelegt, zunächst nach (Kökö) Noor. Dort verweilte er auf die Bitte des Fürsten K'olo c'e zwei, drei Monate und legte in die Bewohner dieses Landes den Samen der Erlösung und All-Erkenntnis. Dann brach er wieder auf und gelangte nach Rwa-sgreṅ: hier betrat er den Lehrstuhl und hielt Vorträge über das „Buch der Vorschriften“, woraufhin sich Blumenregen, ein Zelt aus Regenbogen-Licht und andere unfassbare Wunderzeichen zeigten. Darauf zog ihm zur Begrüssung eine Schar von Grosslamen, unter ihnen der K'ri zur rin-po-c̒e von dGa-ldan, Saṅs-rgyas rin-c̒en, sowie die rechtmässige, saffrangelbe Geistlichkeit voraus entgegen. Als er dann nach dGa-ldan gelangte, fiel ein starker Blumenregen.

1) Tib. rNam-t̒os-kyi bu.

2) ˳Ja ˳t'so-byed.

3) D. h. wohl zur Hin- und Rückreise.

4) T'abs-mk'as-kyi ˳p'rul c'en-pos.

Als er dem silbernen Leichentuch des Yab-rje[1]) seine Verehrung bezeugte, hatte er die Vision des ₒJam-mgon bla-ma[2]). Vor einer grossen Schar predigte er über die Wirkungen der Religion[3]). Als er nach lHa-sa kam, sprach die nach Zehntausenden zählende 5
* Menge unter sich: „Eine solche Augenweide ist wohl das Zauberwerk eines Magiers", und alle vergossen durch die Kraft der Sehnsucht, mit der sie jenes T'ams-cad mk'yen-pa bSod-nams rgya-mt'so dpal bzaṅ-po gedachten, Thränen, und nachdem diese versiegt waren, 10 erhoben sie mit lautem Murmeln ihre Stimmen zum Gebet. Am 15. Tage versammelten sich die Saṃgha's von Se-ra, ₒBras(-spuṅs), dGa(-ldan), sKyor und zahllosen anderen Klöstern der nächsten Umgegend und zogen mit lange Zeit hindurch angelegten Processions- 15 rosenkränzen, welche infolge der Farbe der passenden und die richtige Grösse besitzenden Gewänder selbst auf dem ganzen Himmelspfade den Goldglanz beizubehalten vermochten, mit einer unfassbaren Menge von Huldigungen: Schirmen, Trophäen, Standarten, Musik, Blumen 20 u. s. w. voraus, ihm entgegen. So gelangte er auf den Thron von dpal-ldan ₒBras-spuṅs p'yogs t'ams-cad-las rnam-par rgyal-bai gliṅ, dem des Zweiten Potala[4]) und dem des dGa-ldan-Palastes. Für die zu seiner

---

1) 'Väterlicher Herr'.

2) D. i. bTsoṅ-k'apa; vgl. p. 233, 3—4.

3) C'os-kyi ₒbrel-ba.

4) Tib. Gru-ₒdsin γñis-pa; betreffs des Skr.-Aequivalents s. Jäschke 77[b], betreffs der Bezeichnung 'zweites' s. l. c. und Köppen II, 341, n. 1.

Bewillkommnung und zur Begleitung bei seiner Ankunft dort zusammengeströmte Schar von Laien und Priestern veranstaltete er ein grosses Fest. Darauf empfing er **151** vor dem Jo-bo Çâkyamuni, indem der Upâdhyâya
5 für die Aufnahme in den Priesterstand[1]), der K'ri rin-po-c'e zur-pa žal-sña-snas[2]) von dGa-ldan, Saṅs-rgyas rin-c'en, und der K'ri rin-po-c'e (von dGa-ldan), dGe-ₒdun rgyal-mt'san, als Âcârya's zu fungieren geruhten, die Utensilien eines Pravrajitaçrâmaṇera[3]) und
10 wurde der hauptsächlichste Gegenstand der Bescherungen aller Wesen. Darauf wurde aus bKra-šis lhun-po der Paṇ-c'en t'ams-cad mk'yen-pa Blo-bzaṅ c'os-kyi rgyal-mt'san dpal bzaṅ-po[4]) berufen, bei dem er Vaçitâ's, Âgama's und viele andere heilige Lehren hörte.
15 Nachdem er die Lehren gehört hatte, verlieh er ihm einen Thron und andere einem Tišri zukommende Ehrengeschenke von immer höherer Kunstfertigkeit. Im Holz-Drachen-Jahr (1602) gelangte er zum Vorsitz der Darbringung des C'o-ₒp'rul c'en-po-Gebetes[5]) und trug

---

1) Tib. Rab-tu byuṅ-bai mk'an-po = skr. pravrajyopâdhyâya.

2) Aus der hiesigen Stelle sowie aus der Stelle p. 9, 14 u. n. 8 ergiebt sich unzweifelhaft, dass žal-sña-nas, nicht žal-sña allein, als genauer Wortlaut der oben p. 205, n. 4 besprochenen respektvollen Bezeichnung anzusehen ist. Folglich ist in der daselbst angeführten Stelle des Chandoratnâkara, sowie in dem der obigen Stelle p. 205, 12—13 zu Grunde liegenden Text (p. 130, 5—6) žal-sña-nas als ein Ganzes, als Casus indefinitus, nicht als Ablativus von žal-sña, aufzufassen und letztere demgemäss zu übersetzen: „Dharmasvâmin bSod-nams grags-pai žal-sña-nas hat es mir gesagt".

3) Tib. Rab-byuṅ dge-t'sul.

4) Der erste Paṇ-c'en rin-po-c'e, s. Rockhill 288. Pantheon no. 47. J. A. S. Beng., 1882, pp. 25—27.

5) C'o-ₒp'rul c'en-poi smon-lam-gyi mc'od-pai gral-dbur p'ebs.

* der in grosser Zahl zusammengeströmten Menge vierunddreissig Jâtaka's[1]) in schöner Vorlesung und klarer Darstellung vor, sodass alle sagten: „Dass trotz der Einkleidung in die tibetische Sprache die Sprache von sToṅ luṅ-mda so unverfälscht geblieben ist, ist ein grosses Wunder!“ und Gläubigkeit und Verehrung bezeigten. Darauf folgte er einem Rufe der Grosslamen des grossen und kleinen Ris-med-Klosters[2]) und der Grossfürsten[3]) und erfüllte durch die Gewährung von Lehren und Geschenken die Hoffnung der geistlichen Schülerschaft[4]) der einzelnen Klöster vollkommen. Darauf baten ihn die Gabenspender der Schülerschaft des Gebietes von γTsaṅ (zu sich), und er gab seine Zusage. Demgemäss kam aus bKra-sis lhun-po der dPon-slob von dGra-ₒdul, um ihn abzuholen. Unterwegs auf der Reise von ₒBras-spuṅs nach γTsaṅ liess er durch Belehrungen und Beschenkungen für alle Menschen hoch und niedrig das Fest des Kṛita(yugam) erstehen. Am Tage der Ankunft in bKra-śis lhun-po kamen, angeführt von dem Fürsten der gänzlich vollkommenen Lehre[5]), dem Paṇ-c'en rin-po-c'e Blo-bzaṅ

1) Tib. ₒk'ruṅs-rabs, offenbar = skye-rabs.

2) Oder ist dies ein Appellativum und bedeutet 'Einsiedler-Kloster'? und ist in diesem Falle hier vielleicht von *mehreren* grossen und kleinen Einsiedler-Klöstern die Rede?

3) Sa-skyoṅ c'en-po-rnams; ist dies vielleicht, analog dem bla-c'en-rnams 'Grosslamen', Regens von *Ris-med-kyi dgon-pa c'e-c'uṅ*, und ist dementsprechend die Bedeutung dieses Ausdrucks zu modificieren, resp. derselbe hier geradezu ebenfalls als Bezeichnung einer *kirchlichen* Würde aufzufassen?

4) Bla-ma grwa-rigs.

5) Yoṅs-rdsogs bstan-pai mṅa-bdag.

c'os-kyi rgyal-mt'san dpal bzaṅ-po, die Âcârya's zu Rosse zu seiner Begrüssung. Bei seiner Ankunft sah er zu seinen Füssen Hro-me sitzen. Als er vom Pferde stieg, rühmten ihn einzelne Kalyâṇamitra's mit den Worten: „Er
5 entspricht der Beschreibung des Lehrers". Von einer Procession von nahezu tausend Geistlichen begleitet, kam er nach der grossen Religionsschule bKra-śis lhun-po. Darauf verteilte er viele an die Menge, gab dem Paṇ-c'en rin-po-c'e hundert und verbreitete sie auch auf sonstige
10 Weise. Danach hörte er auch viele Vaçitâ's und Dharma's. Zu allen Klöstern jener Provinz ging er und streute in alle Laien und Priester den Samen der Erlösung. Dann kehrte er nach ₒBras-spuṅs zurück und blieb dort * eine Zeit lang, der Anstellung der tiefen Meditation ob-
15 liegend. Darauf, im Eisen-Schweine-Jahr (1610), kam der Paṇ-c'en rin-po-c'e nach ₒBras-spuṅs, erhob sich zum Leiter des Maṇḍala-Meeres[1]) und geruhte diesem rJe (Yon-tan rgya-mt'so) die Vajramâlâvaçitâ zu erteilen. Einstmals kamen der Żabs-druṅ von sToṅ-
20 ₒk'or: rGyal-ba rgya-mt'so, der Höchste Nirmâṇakâya des ₒP'ags-pa lha: ₒP'ags-pa c'os-kyi rgyal-po, Ba-so sprul-sku und viele andere Grosslamen von Unter-mDo[2]) und der Mongolei[3]) und brachten zahllose der Eigenart ihrer Heimatländer entsprechende Geschenk-
25 gegenstände. Da erfüllte er ihre geistlichen und weltlichen Hoffnungen vollständig. Sowohl dem ₒP'ags-pa lha als dem Ba-so sprul-sku nahm er das Scheitel-

---

1) Tib. dKyil-ₒk'or rgya-mt'so.

2) mDo-smad.

3) rGya-sog.

Haarbüschel[1]) ab. Er verlieh ihnen unter anderem die Vaçitâ der Gesamtheit der dreizehn Vajrabhairava's[2]). Im 26. Lebensjahr, im Holz-Tiger-Jahr (1613), an einem günstigen Zeitpunkt und Tage des 12. mongolischen Monats nahm er in dem grossen 5 Kloster dpal-ldan ₒBras-spuṅs inmitten der vollzähligen Geistlichkeit, indem der Paṇ-c'en rin-po-c'e Blo-bzaṅ c'os-kyi rgyal-mts'an-pa als Upâdhyâya, und des Paṇ-c'en bSod-nams grags-pa Inkarnation bSod-nams dge-legs dpal-bzaṅ als Karmâcârya fungierten, 10 ferner einer Raho'nuçâsaka, einer Zeitangeber und die übrigen das Anhängsel (Publikum) der (feierlichen) 153 Handlung[3]) waren, vermittelst der fehlerlosen, vollkommenen Tuch-Ceremonie[4]) das Ordinationsgelübde, das den Höhepunkt des priesterlichen Lebens bildet, auf 15 sich und wurde dadurch die höchste Trophäenspitze der Träger der saffrangelben (Tracht). Auf diese Weise studierte er bei dem Paṇ-c'en rin-po-c'e und vielen anderen heiligen Lamen so viele Sûtra- und Mantra-Schriften, als in der Ordnung war. Als er bei einem 20 inneren Heiligtum, einer runden Urne (mit den Gebeinen) des einzigen Auges der Welt, des rJe-btsun Rwa-c'en-żabs,[5]) weilte, recitierte er vor jenem geheiligten Bilde,

1) γTsug-p'ud = skr. cûḍâ, s. M. Tib. 220, 4 = M. 229, 4.

2) Tib. rDo-rje ₒjigs-byed bcu-γsum-mai dbaṅ = skr. Trayodaçavajrabhairavîvaçitâ.

3) Las-kyi k'a-skoṅ-ba.

4) Dar-c'og; vielleicht aber bedeutet *dar* hier 'Flagge'? oder 'Seide'?

5) Text p. 153, 4—5: ₒjig-rten-gyi mig γcig-bu rJe-btsun Rwa-c'en-żabs-kyi puṅ ril-po naṅ-rten.

welches, infolge der Zauberkraft des grossen Jina bTsoṅ-k'a-pa, bei der Flüsterung von je tausend „Yamarâja's“ der Speichel auf jeder mit einem Lehm-Anwurf versehenen Mauer (des Heiligtums) gebildet hatte, unzählige
5 Reihen von Flüstergebeten[1]), und weil im allgemeinen Edle seine Vineya's waren, zeigte er sich als Gelehrter, als Siddha, als Bhadanta[2]), als Guter und in mannichfachen anderen Erscheinungsformen. Danach beschäftigte er sich in diesem Leben hauptsächlich mit dem
10 Verfahren bei der Hingabe an die Kontemplation sehr eifrig. Im 3. Monat des Feuer-Drachen-Jahres (1615) sandte der Kaiser von China, Žun šu waṅ, mit der Regierungsbezeichnung[3]) Tai waṅ, den Lama bSod-nams blo-gros und viele andere chinesiche Männer,
15 verlieh ihm den Titel K'yab-bdag rDo-rje ₒc'aṅ saṅs-rgyas und Amts-Mütze, Amts-Tracht und Siegel. Jener liess sie nach ₒBras-spuṅs in das Haus der Chinesengemeinde rufen, machte ihnen Geschenke und vollbrachte spielend viele Wunder. Als sie ihm ihre Bitte, er solle
20 nach China kommen, vortrugen, sagte er infolge der Auspicien zu. Nach dem in China errichteten Tempel des Lama bSod-nams blo-gros hin warf er von der Spitze des dGa-ldan-Palastes, mit dem Gesicht nach dieser Richtung blickend, trockene Gerste. Als nun die
25 Zeit gekommen war, wo die Gerste in alle Aussen- und

1) bZlas-brjod = skr. jâpa, s. oben p. 221, n. 2.

2) Tib. btsun-pa, vgl. M. Tib. 270, 20 = M. 281, 20. Jäschke s. v. Târ. Ueb. 4, n. 7.

3) Einfach durch die häufig bei Specialisierungen gebrauchte Partikel *ste* ausgedrückt.

Innenräume des Opferhauses gefegt werden sollte, nahm man auf der Brust einiger (Götter-)Bilder Blumen wahr; auch andere von starkem Geiste eingegebene mächtige Zaubergestaltungen führte er vor. Als er nach γSaṅ
154 yib c'ad c'in kam, zeigte sich auf einem Stein deutlich 5
der Abdruck seines Fusses. Nach dem Schatzmeister Gus̀ri c'en-po zeigten sich der Neffe des vorigen rJe, rTse-k'a-nas C'os-rje, und andere dem Tragen der Last des Schatzmeister(-Amtes) gewachsen. Entsprechend dem Sinn der Worte des Sanges des rJe t'ams-cad 10
mk'yen-pa dGe-₀dun rgya-mt'so:

„Der Schwarm der Schüler, die dem Lama dienend folgen,
„Verachtet, wenn vom Brande des Reichtums erfasst, das Gesetz der Vergeltung der Thaten; 15
„Durch langen Umgang erkennt man die Schwächen, und der Glaube nimmt ab"

und dem Ausspruch des rJe-btsun Mi-la:

„Die Substanz des Glaubens der Gläubigen ist folgendermassen beschaffen: 20
* „Wenn du auf die Erde schlägst, birst die Erde,
„Wenn du auf einen Stein schlägst, birst der Stein",

führten viele, welche dadurch dass die Flamme des starken Genusses der infolge ihrer Teilnahme an dem Werke mit Macht ihnen zugeflossenen Reichtümer das 25
Paradies ihres Handelns, Redens und Denkens[1]) vollständig verbrannte, verkohlte Scheite ungebührlichen

---

1) *Lus* (wörtlich 'Körper') *ṅag yid γsum*, vgl. oben p. 190, 1 und n. 1.

Denkens und Thuns sehr hoch aufgeschichtet hatten, eine Lebensweise mannichfacher Art. Trotzdem liebte er diese herzlich, gleichwie Prinz dGe-don den sDig-don liebte[1]). Danach bot er den Schein der Erkrankung, zog
5 am 15. Tage des 12. mongolichen Monats den ganzen Komplex seines Rûpakâya in den Dharmadhâtu zusammen[2]) und verschied im dGa-ldan-Kloster. Darauf veranstaltete man neunundvierzig Tage lang eine grossartige Totenfeier[3]). Am Schluss der Feier im Feuer-Schlangen-
10 Jahr (1616) legte der Paṇ-c'en rin-po-c'e mit einer mit den Tantra's übereinstimmenden hochheiligen Ceremonie die kostbaren Gebeine aufs Feuer. Da kamen der abgetragene Turban, sowie Herz, Zunge, Augen und viele Gebein-Reliquien zum Vorschein. Der Halha-Fürst **155**
15 C'$_w$uher liess den Turban, und der T'umed-T'aici Blo-bzaṅ bstan-$_o$dsin rgya-mt'so das Herz in das in ihren beiderseitigen Ländern in die Erscheinung getretene[4]) Gefilde der Heiligkeit[5]) holen. Ein die Gebein-Reliquien enthaltender Stûpa[6]) wurde errichtet und vom
20 Paṇ-c'en rin-po-c'e und anderen eingeweiht.

---

1) S. die Legende von dGe-don und sDig-don im Dsanglun, Uebersetzung, pp. 262—281, besonders p. 279 fg.

2) γZugs-skui bkod-pa (= skr. rûpakâyavyûha) c'os-dbyiṅs-su bsdus.

3) dGoṅs-rdsogs; ebenso oben p. 229, 7—8 (Text p. 144, 5); dementsprechend muss es auch oben p. 198, 14—15 (Text p. 125, 21 — 126, 2: rgyal-poi dgoṅs-rdsogs-su) statt 'um des Königs Wunsch zu erfüllen' heissen: 'bei der Totenfeier für den König'.

4) D. h. von ihnen repräsentierte.

5) bSod-nams-kyi ziṅ, eigentlich entweder 'Gefilde des Glückes' oder 'Gefilde der Tugend', aber das Skr.-Aequivalent puṇyakshetram bedeutet nach Böhtlingk s. v. 'heiliges Gebiet, Wallfahrtsort'.

6) mC'od-sdoṅ.

So wurde, nachdem von 'Alt'an Gegen Khan der rJe t'ams-cad mk'yen-pa bSod-nams rgya-mt'so berufen, der Fortbestand der den Lebenden und Toten nach ihrem Glücke trachtenden Tötung und anderer verwerflicher Sitten verhindert, (das Land) mit dem reinen Lichte der heiligen Religion erfüllt, und die Uebung der Lehre der Gelbmützen[1]) eingeführt war, die Inkarnation dieses in der Mongolei ins Nirvâṇa eingegangenen rGyal-dbaṅ, der in der Mongolei geborene vierte rGyal-dbaṅ * Yon-tan rgya-mt'so, namentlich für die Ausbreitung der Lehre in der *Mongolei* ein Helfer. Infolge des segensreichen Wirkens dieser rGyal-dbaṅ's hielten auch die Nachkommen des markigen Pogta C'iṅgis Khan, die Fürsten der Halha und der in den neunundvierzig grossen Divisionen Lebenden, an dem die drei Kleinodien (in sich vereinigenden) Lama[2]) fest und bezeugten den Anhängern u. s. w. der dGe-lugs-pa-Lehre tiefe Verehrung. Nach diesem Beispiele wurden alle Mongolen Gabenspender der dGe-ldan-pa(-Sekte).

Nachdem der rGyal-dbaṅ Yon-tan rgya-mt'so nach dBus gekommen war, ernannte er des rJe-btsun Byams-pa rgya-mt'so Inkarnation, den Rin-po-c'e dGe-$_{o}$dun dpal-bzaṅ rgya-mt'so, zu seinem, des rGyal-dbaṅ, Vertreter (Regenten)[3]). Der nun ging in die Mongolei und wurde nach seiner Einsetzung auf den Thron des rGyal-dbaṅ bSod-nams rgya-mt'so unter dem Namen Maitri H$_{w}$ot'$_{u}$okt'$_{w}$o berühmt.

1) Ž̀wa-ser.

2) (dKon-)mc'og γsum bla-ma; vgl. p. 248, 16-17.

3) (rGyal-t'sab;) nämlich für das Gebiet der Mongolei.

Des rJe bSod-nams rgya-mt'so persönlicher Schüler, der Paṇḍit von Küke Khota, Żereget'u Gušri C'os-rje, übersetzte die Erweiterte, die Mittlere und die Zusammengezogene Mâtṛikâ[1]), des rJe-btsun Mi-la Biographie[2]) und Hunderttausend Gesänge[3]) und viele andere Sûtra's und Çâstra's ins Mongolische. Zur Zeit des C'ahar Legs-ldan H_wo-t'ogt'$_w$o[4]) übersetzten viele Lo-tsâ-ba's, voran Kun-dga ̦od-zer, vollständig den ganzen bKa-$_o$gyur und viele andere heilige Werke ins Mongolische. Seitdem gediehen bis auf die Gegenwart die Uebersetzung der Schriften, die Anhörung der Erklärungen und die übrigen Religionsübungen vortrefflich, und infolgedessen begannen alle Gegenden der Mongolei auf dem Pfade lauterer Tugend zu verharren und sich eifrig der Gläubigkeit, vermöge deren sie an dem die drei Kleinodien (in sich vereinigenden) Lama festzuhalten vermochten, der Freigebigkeit und einer sonstigen vornehmen Lebensweise zu befleissigen.

Wenn ich die Art, wie der hier oben[5]) erwähnte

Gušri Gegen Han

für die dGe-lugs-pa-Lehre eintrat, auf Grund einer Zusammenstellung der Angaben der unvergleichlich gnädigen Mañjughosha (-Inkarnation), des Dharmarâja rJe-btsun dKon-mc'og $_o$jigs-med dbaṅ-po, erzählen soll, so verhielt es sich damit folgendermassen:

1) Yum rgyas $_o$briṅ bsdus γsum.
2) rNam-t'ar.
3) mGur $_o$bum.
4) S. oben, p. 49, 8-15 ff.
5) pp. 63, 21. 64, 16—17.

In dem Lande der 'Oirod im Norden lebte der Dharmarâja Gušri Han, ein Anhänger der Lehre: Nämlich in einer Weissagung im γTer-ston dri-med lhun-po:

„So wird denn nach siebenmaligem allgemeinem Grenzkrieg 5

„Ein König, des Vajrapâṇi Inkarnation,

„Das Tibeterreich insgesamt zum Glücke führen"

ist eine Prophezeiung betreffs einer Inkarnation des çrî-Guhyapati-Vajrapâṇi[1]) ausgesprochen, und diese er- 10 schien denn auch in der Gestalt eines auf Erden weilenden (d. h. irdischen) Bodhisattva: eines religiösen Königs[2]). Eben dieser König wurde im (männlichen) Wasser-Pferde-Jahr (1581) geboren, und ihm der Name T'orol Päihur gegeben. Im 13. Lebensjahre[3]) (1593) zog er 15 an der Spitze eines Heeres von zehntausend Mann mGo-ḍkar[4]) zu Felde, besiegte die ganze gegnerische

157 Heeresmacht und erlangte dadurch den Ruhm eines vollständigen Sieges.

Zu jener Zeit war in jenem Lande die Religion 20 noch nicht verbreitet. Später aber erwachte infolge des Anhörens des blossen *Namens* der Religion bei der Kunde, dass in den übrigen mongolischen Landschaften infolge des Segens der Vereinigung des Priesters und des Laien, des rGyal-dbaṅ bSod-nams rgya-mt'so 25 und des Königs Altan, die heilige Religion verbreitet

1) Tib. γSaṅ-bai bdag-po P'yag-na rdo-rje.
2) Sar γnas-kyi byaṅ-sems c'os-ldan rgyal-po.
3) dGuṅ-lo bcu-γsum lon-pai t'se.
4) D. h. 'Weissköpfe'.

sei, in hohem Masse der Glaube in ihm, und er verneigte sich nach jener Richtung zu wiederholten Malen so sehr, dass seine Stirn anzuschwellen begann; so wird erzählt. — Einstmals waren die Halha und die 'Oirod unter
5 einander uneinig, und es entstand ein grosser Streit. Da kam er, von Teilnahme überwältigt, ohne Zaudern zu der Versammlung der Halha und bewirkte, dass sie sich unter einander aussöhnten. Darüber freuten sich der Dharmasvâmin von sToṅ-ₒk'or[1]) und Khan und
10 Minister der Halha sehr und verliehen ihm den Titel * Tāi Gus̀ri. Dann kehrte er in sein Land zurück.

Als (einst) ein Mann von den 'Oirod dem rGyal-ba[2]) bSod-nams rgya-mt'so gegenüber mit Ehrfurcht[3]) von dem Sùtra Suvarṇaprabhâsottama[4]) sprach,
15 fragte ihn (bSod-nams rgya-mt'so) nach dem Titel. Da antwortete er: „'Alt'an Kerel".[5]) Darauf prophezeite jener: „Mann, in zwanzig Jahren wird sich in eurem Lande diese Religion verbreiten." Im Einklang damit wurde (Gus̀ri Khan) Gabenspender, liess den Prabhâ-
20 sottama und viele andere Schriften übersetzen und führte die Uebung der Lehre ein.

Der oben[6]) erwähnte C'ohor C'ogt'wo kam, aus seinem Lande vertrieben, nach (Kökö) Noor, brachte die 'A-mdo-Provinzen in seine Gewalt und gelangte in

1) sToṅ-ₒk'or c'os-rje.
2) Hier = rgyal-dbaṅ.
3) P'yag-nas.
4) γSer-ₑod dam-pa, vgl. oben p. 92, 10—11 und n. 1.
5) Mong. Altan Gerel = skr. Suvarṇaprabhâsa = Tib. γSer-ₑod.
6) p. 51, 20—26.

kurzer Zeit zu grosser Macht. Darauf kam diesem (Gušri) Khan der Thatbestand zu Ohren, welches Leid von ihm der Lehre im allgemeinen und der Ri-bo dGe-ldan-pa-Lehre im Besonderen zugefügt worden sei. Da er des rJe rin-po-c̔e (d. i. bTsoṅ-k̔a-pa) 5 Lehre einzig und allein hochschätzte, brach er mit einem grossen Heere aus seinem Lande auf, gelangte im 1. Monat des Feuer-Rinder-Jahres (1636) nach (Kökö) Noor, besiegte in einer Schlacht C̔ogt̔$_w$o's aus vierzigtausend Mann und anderem bestehendes Heer, sodass nichts 10 158 davon übrig blieb, und brachte das ganze Gebiet von Unter-mDo in seine Gewalt. Dann zog er, um dem rGyal-ba und seinem Sohn[1]) (d. h. dem Dalai bla-ma und dem Paṇ-c̔en rin-po-c̔e) seine Aufwartung zu machen, nach dBus. Er machte der Person[2]) des Grossen 15 Fünften rGyal-dbaṅ und des Paṇ-c̔en Blo-bzaṅ c̔os-kyi rgyal-mt̔san seine Aufwartung und ergab sich ihnen als seinem Scheitelschmuck. Als er nach dGa-ldan zum Besuche ging, herrschte in der Abenddämmerung, obwohl es der 27. Abend (im Monat) war, noch helles 20 Dämmerlicht, bei welchem man sogar kleine Steinchen sehen konnte. Somit waren die Auspicien für eine lautere und milde Entwickelung aller kirchlichen und staatlichen Angelegenheiten günstig.

Inzwischen fügte Beri Khan Don-yod der Buddha- 25 Lehre grossen Schaden zu und verehrte nur die Bon-Sekte hoch. Als (Gušri Khan) den Sachverhalt ver-

---

1) rGyal-ba yab-sras, wörtlich: 'rGyal-ba Vater und Sohn.'

2) Žal, wörtlich 'Antlitz'.

nahm, kam er im 5. mongolischen Monat des Erde-Hasen-Jahres (1638) mit grosser Heeresmacht über Beri * und nahm sein ganzes Reich und Volk in Besitz. Beri Khan floh in eine andere Gegend, wurde aber am 5 25. Tage des 11. mongolischen Monats des Eisen-Drachen-Jahres (1639) ergriffen und in einen Kerker geworfen, die im Gefängnis befindlichen Sa(-skya-pa)-,dGe(-lugs-pa)-, Kar(-ma-pa)-, ₒBrug(-pa)-, sTag-luṅ-pa- und sonstigen Kirchenfürsten[1]) aber 10 wurden in Freiheit gesetzt und in ihre Wohnsitze geschickt. — Die Bewohner von ₒJaṅ, bis hinauf zum Könige, zahlten Vermögensabgaben und beflissen sich demütiger Unterwürfigkeit.

Zu dieser Zeit war König von dBus und γTsaṅ 15 der bDe-srid γTsaṅ-pa[2]). Dieser stellte die Karma-pa (-Sekte) über die Lamen und Opferpriester und schmiedete gegen die dGe-lugs-Partei viele schlimme Pläne. Infolgedessen brach dieser (Gušri)Khan mit grosser Heeresmacht gegen dBus und γTsaṅ auf. Er 20 besiegte alle Heere des γTsaṅ-pa, nahm König γTsaṅ-pa und seine Minister gefangen, warf sie in ihrem Heimatsort sNeu in dBus ins Gefängnis und brachte das ganze Gebiet von dBus und γTsaṅ in seine Gewalt. Er wurde König der Drei C'ol-k'a von 25 Tibet, und der reine Schirm des Gesetzes umspannte seine Herrschaft bis hinauf zur Spitze. Alle die dGe-lugs(-Lehre) unrechter Weise verletzenden übelgesinnten 159

1) Bla-dpon, wörtlich 'Lamenanführer'.
2) S. oben p. 52, 7.

Menschen vernichtete er. Auch der König von Indien Ra-k'o-šiṅ, der König von Yambu in Nepal, der König von mṄa-ris und viele andere benachbarte Vasallen machten ihm Geschenke je nach der Art ihres Landes. Das ganze Reich und Volk von dBus und 5
γTsaṅ übergab er dem rGyal-dbaṅ t'ams-cad mk'yen-pa. Da die Hoheit der Macht und Grösse des vom Himmel eingesetzten dGa-ldan-Palastes den Himmel erreicht hat, so wird bis auf die heutige Zeit das irdische dGa-ldan 'Himmlisches dGa-ldan' genannt. Dies gilt so- 10
mit als das Verdienst dieses Khan's.

Nach jenen beiden vorhergehenden rGyal-dbaṅ's verbreitete der unter dem Namen

'Ec'ige bla-ma lha btsun Neic'it'oyon

hochberühmte Herr das Kleinod der Lehre in der grossen 15
* Mongolei. Dieser Herr wurde als Sohn eines ausgezeichnete Reichtümer und ein Heer von zehntausend Mann besitzenden Fürsten namens Mergen T'epena, des Oheims des 'Ayuši Khan, Herrschers der in der Nähe des nordwestlich von dBus und γTsaṅ gelegenen 20
Šambhala ansässigen 'Ugelud T'orgod, im Feuer-Schlangen-Jahr des 9. Cyklus (1556) geboren, und ihm der Name 'Apita gegeben. Schon von seinem Jugendalter an empfand er infolge seiner edlen Naturanlage Mitleid und Liebe für die Leidenden. Da er nie ein 25
rauhes Wort oder eine Lüge aussprach und sehr scharfsinnig war, so gab ihm sein Vater den Namen Neic'it'oyon. Einstmals veranstaltete er mit zahlreichen Freunden eine Jagd und schoss auf eine trächtige wilde

Eselin einen Pfeil ab. Als er nun ihren Bauch öffnete und das Junge herausnahm, beleckte die Eselin dasselbe mit der Zunge. Bei diesem Anblick regte sich sein Herz, und ein Widerwille stieg in ihm auf, sodass er auf
5 seine Umgebung wie auf einen Feuerpfuhl schaute. Da kam ihm der Gedanke in den Priesterstand zu treten. Er bat daher seinen Vater, in den Priesterstand treten zu dürfen, jedoch der Vater gab dies nicht zu, sondern erklärte, er müsse sich durchaus ein Weib nehmen.
10 Willenlos nahm er sich ein Weib, und sogar ein Sohn wurde ihm von ihr geboren, dem er den Namen **160** 'Ertemun Talai gab. Danach empfand er Ueberdruss gegen Weib und Kind und traf Vorbereitungen für den Eintritt in den Priesterstand. Als dies sein Vater be-
15 merkte, liess er ihn durch viele Leute beobachten und bewachen. Eines Tages, als er mit dem Lesen des „Buches der Belehrung über die Zuflucht"[1]) beschäftigt war, erhob sich plötzlich ein Wirbelwind und führte das Buch mit sich fort. Er eilte nach und ent-
20 fernte sich dabei weit, ohne dabei von den Wachtleuten gesehen zu werden. Da er hierdurch Gelegenheit zur Flucht gefunden hatte, ging er nach dBus und γTsaṅ; als dies sein Vater hörte, eilte er ihm nach, fand ihn jedoch nicht. Darauf kam er zunächst nach bKra-ṡis
25 lhun-po; bei dem Paṇ-c'en t'ams-cad mk'yen-pa Blo-bzaṅ c'os-kyi rgyal-mt'san-gyi žal-sṅa-nas wurde ihm der Ordinationsname T'sul-k'rims γtsaṅ-ba beigelegt. * Nachdem er die Sûtra's und Mantra's studiert

1) sKyabs-k'rid-kyi dpe-c'a.

hatte, wurde er ein Gelehrter; danach hörte er bei dem Paṇ-c'en rin-po-c'e und anderen viele Vaçitâ's und Vorschriften[1]). Darauf bat er den Paṇ-c'en rin-po-c'e: „Ich möchte in ein anderes Land gehen und Meditationen anstellen." Da prophezeite der Paṇ-c'en t'ams-cad mk'yen-pa: „Die durch die Wirkung deines vorherigen Wunsches dir zufallenden Vineya's wohnen im Osten; darum wird, wenn du nach dem Osten gehst, das Heil der Lehre und der Wesen gross werden."

Hierauf ging er, dem Gebote dieses Herrn gemäss, nach dem Osten. Unterwegs, als er die „Bergketten"-Einsiedeleien[2]) durchstreifte und meditierend der Reihe nach zu den einzelnen ging, kam er in das Gebiet von Küke Khota und gab sich in den „Bergketten"[3]) desselben, rGyab-ri u. s. w., fünfunddreissig Jahre lang mit mannigfachen Bussübungen hauptsächlich der Versenkung hin. In hohem Masse entsagte dieser Herr dem weltlichen Thun, legte den Stolz ab, demütigte sich und bereitete der Lehre und den Wesen Heil. Vor allem **161** liess er sich nicht von dem Schmutz der ketzerischen Theorieen, der rÑiṅ-ma-Schule u. s. w. beflecken, sondern hing der unbefleckten Original(-Lehre) des Blo-bzaṅ rGyal-ba γñis-pa eifrig an, lernte den Lam-rim und den Utsa- und den Saṃpanna(-krama) des Guhyasamâja[4]) und der Dreizehn Bhairava-

1) γDams-ṅag, = γdams-pa = skr. avavâda; s. oben p. 109, n. 3.

2) Ri-k'rod-kyi γnas.

3) Ri-k'rod, hier wohl in dem Sinne von 'Einsiedeleien' (s. Jäschke 526[a]) zu verstehen; vgl. auch n. 2.

4) γSaṅ-°dus; auch oben pp. 184, 13. 190, 13 u. n. 5. 193, 18 ist °samaya in °samâja zu verbessern.

Götter[1]) und ermahnte auch seine Anhänger zu einem derartigen Verhalten. Danach berief ihn 'Omp$_{w}$o H$_{w}$oṅ Taici von Küke Khota und bat ihn um religiöse Belehrung; demgemäss erteilte er ihm die Guhya (-samâja)-, Saṃvara- und Bhairava- und andere Vaçitâ's. Da warf ein Bon-po aus Missgunst Früchte auf den Lama; der Lama aber sammelte die Früchte und gab sie ihm. Hierdurch erlangte dieser Glauben und trat in den Priesterstand. Nach diesem Beispiel sprach er oben und unten von zahlreichen Abhijñâ's, und häufig zeigte er sogar Zaubereien, verbreitete sich aber nicht darüber. So stellte er, in vielen „Bergketten" umherwandernd, ununterbrochen den Yoga der vier Nachtwachen an; in den Pausen der Nachtwachen aber befriedigte er die Frommen durch Ordinationen, Vaçitâ's, Âgama's und andere religiöse Gaben, und die Armen durch materielle Gaben; diese seine Thätigkeit wuchs, dem zunehmenden Monde gleich. — Darauf machte er, weil die Auspicien für die Verbreitung der Lehre angemessen waren, mit dreissig Bhikshu's als Dienern in Mugten dem 'Unter Pogta Tai tsuṅ Khan[2]) einen Besuch. Da sagte der Khan zu ihm: „Sei du mein Opferpriester!" [Er aber erwiderte:] „Derartige Fähigkeiten besitze ich nicht" und bat, in die Mongolei gehen zu dürfen. Diese Bitte gewährte (der Khan) und gab jedem ein Stück rotes Baumwollenzeug. — Danach ging jener in das Land des

---

1) $_{o}$Jigs-byed lha bcu-γsum = skr. Trayodaça Bhairavadevâs.

2) S. oben pp. 50, 24-28. 53, 11-12. 21-23. 56, 9-20. 74, 28-76, 2.

T'aniyet'u Han. Da liess dieser Han, nachdem er ihn um religiöse Belehrung gebeten, unter Glockenschall verkünden, dass man nach dem Gebote des Lama in jenem Lande durchaus nicht die Bon-po- u. s. w. (Doktrinen) befolgen dürfe. Er sammelte alle und verbrannte sie und liess die Buddha-Lehre sich ausbreiten.

162 — Darauf ging er nach Horc'en. Als er dem Jorigt'u C'in-waṅ 'Ogšin und anderen die çrî-Trayodaçavajrabhairavadevavaçitâ[1]) erteilte, schaute dieser Waṅ den Lama als Vajrabhairava mit seiner Yum. Ferner trug er vielen Menschen mit verschiedenen Sprachen alle die verschiedenartigen Gelübde der acht Pratimoksha - Abteilungen[2]) vor und vermehrte dadurch die Klasse der Pravrajita's; er trug die Unterweisung im Bla-mai rnal-$_o$byor[3]) dMigs-brtse-ma, die Unterweisung im Utsa- und Saṃpanna(-krama) des Bhairava, die Guhyasamâjavaçitâ[4]), das Mûlatantram[5]) und viele andere Lehren vor und verbreitete dadurch das Kleinod der Lehre. Danach errichteten die Grossfürsten der zehn Šog[6]), nachdem sie eine Beratung abgehalten, an dem Wohn-

1) dpal rDo-rje $_o$jigs-byed lha bcu-γsum-gyi dbaṅ.

2) So-t'ar rigs brgyad.

3) Skr. uttarayoga.

4) γSaṅ-$_o$dus dbaṅ.

5) rTsa-rgyud.

6) Dies ist vielleicht das *tibetische* Wort šog 'Flügel', würde demnach hier so viel wie '(Volks-)Abteilung' bedeuten (vgl. unser 'Flügel' im militärischen Sinne); andererseits aber ist zu beachten, dass Šog in T'umed Šog ein *mongolisches* Wort zu sein scheint; vielleicht aber ist dieses mit jenem gar nicht identisch.

sitz des Lama, im Gebiet von Pāyan Hoṡo, ein Kloster und legten in demselben unter anderem einen bKa-ₒgyur dauernd nieder, und der Lama weihte es ein. — Danach folgte er einem Rufe in das Gebiet von Korlwos
5 und gewährte dem rGya-mtʿso Tʿaici, der Nogon Tāre Hatʿwon und anderen die Unterweisung in der Bhairavavaçitâ[1]) u. s. w. Zahllosen Leuten aus vielen Ṡog[2]) trug er die sämtlichen verschiedenartigen acht Pratimoksha-Abteilungen vor; durch dies und anderes füllte
10 er (das Land) bis zu den Solongwo's hin mit Trägern des saffranfarbigen (Gewandes). — Darauf beriefen ihn grosse und kleine Fürsten samt ihren Unterthanen, voran der Jasag der Tʿumed Ṡog, 'Ompwo Cʿwuhur[3]), und der Jasag der Mongolcin, Ṡampa, u. a. m. Demgemäss
15 ging er zu diesen und trug eingehend die Belehrung über die Zuflucht[4]), die Vajrabhairavavaçitâ, die Belehrung über den Utsa- und Sampanna(-krama), den Uttarayoga, die Belehrung über den Vajrasattva[5]) u. a. m. vor. Darauf richteten die Grossfürsten an den Lama
20 die Bitte, ein Kloster für seinen Aufenthalt zur Winterszeit in dieser Gegend errichten zu dürfen; er gestattete es, und so errichteten sie im Lande der Mongolcin ein Kloster und übergaben es ihm. Einstmals, als der Lama 163 in das Zelt des Hwon Pāgatʿwor Wan der Nāiman
25 Ṡog kam, geriet dieser Wan in Zorn und sprach: „Gehe sofort hinaus!" Da sagte der Lama: „Du kennst mich

1) ₒJigs-byed-kyi dbañ kʿrid.
2) S. oben p. 257, n. 6.
3) S. oben p. 59, 7. 8—9.
4) sKyabs-kʿrid.
5) rDor-sems-kyi kʿrid.

gewiss nicht; vielleicht wirst du mich in diesem goldenen Körper des rJe bTsoṅ-k'a-pa erkennen" und bot in dieser Gestalt den Schein des Lächelns. Da sagte der Waṅ: „Dies ist der, der den Titel 'Lama' führt; als Buddha erkenne ich den Lama. Dass ich, obwohl er 5 der Lama ist, den Buddha (in ihm) erkenne, das ist ein grosses Wunder!", und es erwachte in ihm ein starker Glaube an den Lama, und er verneigte sich vor ihm. Seitdem wuchs und erstarkte der Glaube des Waṅ an die (in) dem Lama (vereinigten) drei Kleinodien. — 10 Darauf folgte er der Einladung der Jasag's, Grossfürsten u. s. w. der einzelnen Sog: der 'Auhan, 'Oṅñod, Jarwod, 'Aru Horc'en, Pāgarin u. s. w. und erteilte * die (Guhya)samâja- und Bhairava-Vaçitâ u. s. f. wie vorher und verbreitete den Edelstein der Lehre gar 15 weit. — Danach, als er sich im Kloster Pāyan Hoṡogon aufhielt, errichtete er aus dem gereinigten Golde, welches der Waṅ, der Pei-li und andere fromme Gabenspender beschert hatten, die Statuen des Jo-bo Çâkya T'ub-pa und des rJe rin-po-c'e (d. i. bTsoṅ-k'a-pa) und hun- 20 dert und acht Stûpa's von je einer Kubik-Elle Ausdehnung; ferner errichtete er unzählig viele von nur einer Spanne (Länge) und fünf, sechs Zoll (Höhe). Dann nahm er feierlich die γZuṅs-γżug(-Ceremonie), die Einweihung u. s. w. vor, überwies (alles dies) den 25 Waṅ's, Pei-li's, Pei-se's, Guṅ's, T'aici's und den übrigen frommen Gabenspendern und Schülern als Gegenstand ihrer Verehrung[1]) und sagte: „Bringet beständig eure Huldi-

1) mC'od-pai rten.

gung und Verehrung dar!“ Darauf kaufte er in der Stadt Mugten Papier, Tinte und Zinnober, liess Schreiber zusammenkommen und den bKa-°gyur rin-po-c'e schreiben. Nachdem nach und nach die hundert und acht (Bände) fertig hergestellt waren, gab er sie den vorher erwähnten frommen Gabenspendern und Schülern als Gegenstand der Verehrung. Ferner bescherte er nach allen Seiten hin den Armen in reichem Masse materielle Gaben an Gold und Silber und allen übrigen Arten von Gütern und Schätzen, welche die Gabenspender herbeibrachten, in der Weise, dass er z. B. für das Auswendiglernen des Vajrabhairava-, des Guhyasamâja-Abhisamaya[1]), des Guhyasamâjamûlatantram[2]) je eine Unze Gold schenkte. Infolgedessen gab es u. a. sehr viele, welche den Guhya(-samâja)- und Bhairava-Abhisamaya[3]) im Gedächtnis hatten. Der Ruhm seines Namens aber wetteiferte gleichsam mit dem Rollen des Donners. Indem er auf solche Weise zahllose Bild-, Lehr- und Gnaden-Symbole[4]) herstellte und (damit das Land) bis zum Uferrand[5]) des östlichen Oceans wohl anfüllte, liess er den Edelstein der Jina-Lehre im allgemeinen und besonders der Lehre des Zweiten Jina (rGyal-ba γñis-pa) hell leuchten, wie wenn über einem finsteren Eilande

1) Tib. rDo-rje °jigs-byed dań γSań-°dus mńon-rtogs.

2) Tib. γSań-°dus rtsa rgyud.

3) γSań-°Jigs-kyi mńon-rtogs.

4) sKu-γsuń-t'ugs-rten.

5) Gos-can-gyi mt'a, wörtlich ‘Grenze des Kleid-Habens; Saum der Umkleidung’; vgl. oben p. 124, 1.

* die Sonne aufgeht. Zu Anfang seines 97. Lebensjahres, am 15. Tage des 10. mongolischen Monats des Wasser-Schlangen-Jahres (1652), bot er den Schein des Eingehens zur Ruhe. Als man die teuren Gebeine zum Verbrennen hinlegte, stieg ein Wohlgeruch auf, ein Regenbogen baute 5 sich auf, und ein Blumenregen fiel. Es entstanden zahllose Reliquien von der Grösse eines Senfkorns, die man in dem Kloster Pāyan Hos̀ogwon in einem Stûpa dauernd niederlegte.

Ferner: was diese unsere (vom Himmel) eingesetzte 10 grosse C̒iṅ-Dynastie betrifft, so verliehen, als der höchst verehrungswürdige T̒ai tsuṅ 'Unter Pogta Khan kraft seiner Verdienste in der Stadt Mugten residierte, die Inkarnation des Jina Amitâbha[1]), des Beherrschers des Sukhâvatîkshetram[2]): der Paṇ-c̒en t̒ams-cad 15 mk̒yen-pa Blo-bzaṅ c̒os-kyi rgyal-mt̒san, und der Jagannâtha des Gletscherlandes[3]): der fünfte rGyal-dbaṅ Ṅag-dbaṅ blo-bzaṅ rgya-mt̒so, dem Gus̀rī Sec̒en C̒os-rje von Mi-ñag den Titel 'Ilakwogsan Hwot̒ogt̒wo und sandten ihn mit einem Huldigungs- 20 schreiben an den Brahman des Ostens, den T̒ai

1) Tib. sNaṅ-ba mt̒a-yas.

2) Tib. bDe-ldan žiṅ.

3) Aus dem Umstande, dass der vierte Dalai Lama, welcher *mongolischer* Abkunft war, nur die Bezeichnung ₒGro-bai mgon-po (Jagannâtha), ohne den Zusatz Gaṅs-can ('Gletscherland', d. i. '*Tibet*'), führt (s. oben p. 232, 9), geht hervor, dass meine oben p. 200, n. 1 geäusserte Vermutung zutrifft, mithin die Uebersetzung 'Schützer der Wesen des Gletscherlandes' (s. oben pp. 199, 25—200, 1) unrichtig ist. Der Zusatz Gaṅs-can gehört also zu dem *ganzen* Ausdruck ₒGro-bai mgon-po und bezeichnet die *Herkunft* der Jagannâtha's (Dalai Lama's).

tsuṅ Pogta Khan, ab. Dieses von ihm überbrachte Schreiben hatte folgenden Wortlaut: „Im allgemeinen, wenn man auf die zahlreichen übrigen die drei Reiche durchwandernden Wesen blickt, sind diejenigen, welche das Kleinod eines mit den specifisch menschlichen Segnungen ausgestatteten Menschenleibes[1]) erlangen, noch viel seltener als ein bei Tage sichtbarer Stern; unter diesen aber ist einer, der ein die ganze Menschheit unterwerfender Khan geworden ist, so schwer zu finden, wie jener Edelstein, der das Denken erhebt und die Wünsche erfüllt.[2]) Darum also wäre es dem Sinne des Namens Pogta Khan entsprechend, wenn du jetzt, da du Herrscher und Grosskhan der Wesen des Kaliyugam geworden bist, alle Wesen recht nach den Geboten der Religion regiertest. Mögest du vor allem, indem du die Wurzel des Heils und Segens, den Edelstein der Jina-Lehre, von Herzen beachtest, gut regieren!“ Diesen Brief geruhten sie zu senden. Als der Pogta Khan diese Thatsache vernahm, ging er hocherfreut in eigener Person aus seinem Palaste heraus (dem Gesandten) entgegen und bezeigte dem Schreiben seine Ehrerbietung. Es giebt einen Ausspruch des °Jam-mgon Sa-skya Paṇḍita:

„Obgleich die Sonnenstrahlen sehr heiss sind,
„Ensteht doch, wenn kein Brennglas da ist, kein Feuer;
„Ebenso kann auch der Segen Buddha's,[3])
„Wenn kein Lama da ist, nicht Platz greifen.

---

1) Dal-°byor-gyi mi-lus; über dal- °byor s. Jäschke 251^b—252^a.
2) bSam-°p'el yid-bžin-gyi nor-bu.
3) Saṅs-rgyas byin-rlabs = skr. Buddhâdhishṭhânam.

„Darum werden dadurch dass du geneigt bist,
„Alle Buddha's geneigt sein.
„Zu dir, o Lama, in dem die drei Kleinodien zu Einem vereint sind,
„Nehme ich meine Zuflucht,“

und ein Wort des Lehrers Buddha:

„Möglich, dass es in hunderttausend Millionen[1]) Kalpa's
„Vielleicht keine Anhörung der Religion mehr geben wird — sei es!
„Ihr habt die Gegenwart erlangt,[2])
„Darum lasset gänzlich ab von aller Indolenz!“

166 Im Einklang mit diesen Aussprüchen erwog (der Pogta Khan) den Segen des Anschlusses an einen heiligen (Kalyâṇa)mitra und den richtigen Weg zu der in zehn Millionen Niyuta's[3]) von Kalpa's schwer zu erlangenden Anhörung der Religion. Er nahm daher den 'Ilak$_w$ogsan H$_w$ot'ogt'$_w$o zum Lama an, studierte die Vaçitâ's, Âgama's und viele andere tiefe Lehren und gewann eine grosse Verehrung für die unvergleichliche Ribo dGe-ldan-pa-Lehre. Später, als dieser Sec'en C'os-rje nach dBus ging, gab er ihm reiche Geschenke, nahm den rGyal-ba und seinen Sohn[4]) heimlich zu Lamen an, liess ihnen einen grossen Haufen Edelsteine, Gold,

---

1) K'rag-k'rig (s. auch M. Tib. 236, 5. 237, 7. 238, 2. 3. 239, 12.) = skr. niyutam (M. M'. 246, 5. 247, 7. M' 248, 2. 3); = nayutam (M. 248, 2. 3); = nayuta (M. M' 249, 12).

2) D. h. 'ihr lebt in der Gegenwart.'

3) D. i. eine Trillion, vgl. Z. 7 u. n. 1.

4) S. oben p. 251, 13-14 u. n. 1.

Silber und andere Geschenke überreichen und sagen: *
„Da ich nahe daran bin, Reich und Volk des Königs
aus der Tā Miṅ-Dynastie zu unterjochen, so werde ich,
wenn ich dieses Vorhaben ausgeführt haben werde, euch
5 beide, rJe rGyal-ba und Sohn, ehrerbietig berufen, euer
volles Antlitz begrüssen und den Edelstein der Lehre
verbreiten.“ Dies liess er ihnen mitteilen. Dem un-
ermesslich umfangreichen Kloster bŚad-sgrub in Tibet
liess er eine Fülle von Geschenken austeilen und wurde
10 ein grosser Gabenspender der Ri-bo dGe-ldan-pa-
Lehre. Kurz darauf unterwarf sein Sohn, der Kaiser Ẑi
tsu Śun ṭe 'Eye-per Jasagc'i[1]), die Menschenscharen
Chinas, Tibets und der Mongolei und ebenso (anderer)
gleicher oder geringerer (Länder). Danach handelte er,
15 um den Befehl seines königlichen Vaters auszuführen, im
Eisen-Hasen-Jahr (1650) gemäss dem Sinne folgender
Aussprüche des Lehrers Buddha:

„Wenn ein Bodhisattva der Belehrung gemäss
handelt
20 „Und, seine geistigen Kräfte gebrauchend, keinerlei
Hochmut gegen den Lama übt,
„So werden um deswillen seine Wünsche alle in Er-
füllung gehen,
„Und er erlangt sogar, im Besitz des Buddhajñânam[2])
25 und der Bodhi, die so erforderlich
sind, die Buddhaschaft“

und:

---

1) S. oben p. 76, 3-14.
2) Tib. saṅs-rgyas ye-śes.

167 „Menschwerdung und Buddhawerdung sind schwer zu finden,
„Auch die Lauterkeit ist sehr schwer zu finden,
„Die vollzogene Lossagung von den acht Hindernissen (der Seligkeit)[1]) ist schwer zu finden — 5
„Jedoch die Anhörung der Lehre bildet den Gipfelpunkt (der schwer auffindbaren oder erreichbaren Dinge)."

Er berief nämlich aus dBus und γTsaṅ sowohl den Paṇ-c'en t'ams-cad mk'yen-pa Blo-bzaṅ c'os-kyi rgyal- 10 mt'san als auch den mit dem ârya-Lokeçvara[2]) identischen Grossen Fünften rGyal-dbaṅ[3]) ehrerbietig in dieses Land, um die Standarte der Lehre aufzupflanzen. Da liess der Paṇ-c'en rin-po-c'e ihm sagen: „Ich kann meines sehr hohen Alters wegen nicht kommen" und ging nicht 15 mit; der rGyal-dbaṅ rin-po-c'e aber ging.

Dieser

rGyal-dbaṅ lṅa-pa[4])

wurde im (weiblichen) Feuer-Schlangen-Jahr des 10. Cyklus (1616) geboren. Sein Vater war der Minister[5]) 20 des dpal P'ag-gru-pa, des Herrn von Ṡiṅ-dgos-can * in Tibet: der von dem indischen Mahâsammata abstammende und einer Familie von Za-hor angehörige Fürst und Herrscher dGra-ₒdul rab-brtan, seine

1) Mi-k'om-pa brgyad, s. Jäschke 44[b].

2) Tib. ₒp'ags-pa ₒJig-rten dbaṅ-p'yug; ein Beiname Avalokiteçvara's (s. Böhtlingk s. v. Lokeçvara).

3) rGyal-dbaṅ lṅa-pa c'en-po.

4) S. Pantheon no. 46.

5) bKa-blon.

Mutter die Fürstin[1]) Kun-dga lha mdses. Ein Zelt aus Regenbogen-Licht (zeigte sich), und ein Blumenregen fiel. Da sein Wahrnehmungsvermögen klar war, soll er bei der Geburt die Vision des rJe[2]) gehabt haben. Am
5 Anfang seines 6. Lebensjahres (1621) wurde er nach dem grossen Kloster dpal-ldan ₒBras-spuṅs p'yogs t'ams-cad-las rnam-par rgyal-bai gliṅ berufen. Als er in dem zweiten, irdischen ,Og-min[3]), dem dGa-ldan-Palaste, seinen Fuss-Lotus auf den goldenen Thron setzte, freuten
10 sich die lichten Geister sehr und begannen den Paukenschall seines Ruhmes ertönen zu lassen. Zu Anfang seines 8. Lebensjahres (1623) nahm er bei dem Paṇ-c'en t'ams-cad mk'yen-pa Blo-bzaṅ c'os-kyi rgyal-mt'san, dem Scheitelschmuck aller Gelehrten von
15 Jambudvîpa, das Çrâmaṇera-Gelübde auf sich und füllte dann seinen Geist in hohem Masse mit dem Nektar des Studiums ausgezeichneter Sittengesetze. Dadurch wurde er ein Reformator der reinen Lehre des Muni. Im 11. Lebensjahre, in dem Anfangsjahr — dem Feuer- **168**
20 Hasen-Jahr — des 11. Cyklus (1626), bot er, während der Doktor der Schriften(kunde),[4]) Prediger[5]) und K'ri rin-po-c'e dKon-mc'og c'os-ₒp'el die Gabenüberreichung leitete, den Schein des gelehrten Studierens der

---

1) K'ri-lcam, wörtlich 'Thron-Fürstin'; gemeint ist wohl die Hauptgemahlin des Fürsten.

2) D. h. des vorhergehenden (vierten) Dalai Lama.

3) Skr. Akanishṭha(-Region).

4) γŽuṅ-lugs rab-ₒbyams.

5) sMra-ba.

fünf grossen Kasteiungen.[1]) Danach hörte er vom 17. Lebensjahre (1632) an bei P'a-boṅ k'ab-rje, dPal-obyor lhun-grub[2]), und vielen anderen Gelehrten viele Sûtra's und Tantra's und alles: Vaçitâ, Âgama, Belehrung[3]) und Upadeça[4]) neuer und alter Geheimmantra's. 5
Da er an alle Lamenschulen[5]) der grossen und kleinen Klöster dringend die nachdrückliche Mahnung zum Hören, Nachdenken und Meditieren, sowie zum Anhören der Predigt richtete, so wurde Jambudvîpa nicht nur von Gelehrten, die je eine Schrift[6]) kannten, sondern von 10
vielen Gelehrten, die auf dem weiten Gebiete der Pravacana's zu Hause waren,[7]) erfüllt. Darauf nahm er, nachdem er den Paṇ-c'en t'ams-cad mk'yen-pa Blo-bzaṅ c'os-kyi rgyal-mt'san dpal bzaṅ-po gebeten hatte, als Upâdhyâya (dabei zu fungieren), die Utensilien eines 15
ordinierten Bhikshu an und wurde der ganz vollkommene Meister der Muni-Lehre. Von da an bis zum 66. Lebensjahre (1681) förderte er das Wohl der Lehre und der Wesen in hohem Masse.

Im Besonderen (ist Folgendes zu berichten): Auf 20
die Einladung des Kaisers lenkte er im Anfang seines 35. Lebensjahres, im Eisen-Hasen-Jahr (1650), sein Ross

---

1) dKa-c'en lṅa = skr. pañca mahâkṛicchrâṇi (oder mahâtapâṃsi), s. oben p. 180, 10 und n. 5.

2) Oder: 'bei dem rJe (Herrn) von P'a-boṅ k'ab, dPal-obyor lhun-grub.'

3) K'rid.

4) Tib. man-ṅag.

5) Bla-grwa, oder bedeutet dies 'Oberschule, Hochschule'?

6) γŽuṅ-lugs.

7) γSuṅ-rab rab-obyams-la raṅ-girod- spypa.

nach dem (kaiserlichen) Palast und traf im Wasser-Drachen-Jahr (1651) mit dem grossen Kaiser, (gleichsam dem zweiten) Mañjughosha, dem irdischen Brahman[1]), — der Priester mit dem Laien — zusammen,
5 und (beide) verneigten sich ehrfurchtsvoll. Darauf ernannte (der Kaiser) diesen rGyal-dbaṅ zum Herrn der Lehre[2]) und verlieh ihm die Ernennung zum Vajradhara und ein Siegel,[3]) welches den einst dem ₒGro-mgon ₒP'ags-pa (verliehenen Titeln und Siegeln[4]))
10 gleichkam. Nachdem er, umgeben von den Leuten, täglich, der Zahl der Leiden auf der ganzen grossen Erde entsprechend, Lehrvorträge gehalten und Hand-Vaçitâ's vorgenommen und dadurch für sie die Wirkung, dass alle Wesen in der Tushita (-Region) wiedergeboren
15 wurden, erzielt hatte, kehrte er nach dBus ins Hochland zurück. Der Kaiser nahm heimlich den Paṇ-c'en rin-po-c'e zum Lama und bescherte ihm reiche Geschenke. Durch Errichtung zahlreicher Klostertempel, Gründung von Klöstern für die Geistlichkeit u. dgl. m.
20 bewies er der Lehre des unvergleichlichen Munîndra hohe Verehrung, alle die Wesen aber regierte er nach den Geboten der Religion, sodass er das ganze Erdenrund mit dem Ruhm seines Namens erfüllte.

169

Sein Sohn, der grosse Fürst und leibhaftige Ma-
25 ñjuçrîghosha, Kaiser Ṡiṅ tsu bDe-skyid[5]), dessen

---

1) ₒJam-dbyaṅs goṅ-ma sai t'saṅs-pa c'en-po.
2) bsTan-pai bdag-po.
3) Vadsradharai luṅ daṅ t'am-ka.
4) S. oben pp. 150, 9-10. 156, 13-18.
5) S. oben p. 76, 15-22.

ausgezeichneter Glanz und Ruhm dem Schwarm der in ihrem Hochmut mit Geringschätzung auf die alte Zeit herabblickenden Fürsten den Dünkel benimmt, und dessen Schritt auf den Diademen von hundert Millionen benachbarter Vasallen ruhte, stiftete viele Klöster für die Geist- 5
* lichkeit und errichtete zahllose Bild-, Lehr- und Gnaden-Symbole. Den K'ri rin-po-c'e Ṅag-dbaṅ blo-gros rgya-mt'so, den lCaṅ skya t'ams-cad mk'yen-pa Ṅag-dbaṅ blo-bzaṅ c'os-ldan, den T'uu bkwan rin-po-c'e Ṅag-dbaṅ c'os-kyi rgya-mt'so und viele andere 10 bedeutende Gelehrte berief er aus den einzelnen Landesteilen und liess sie die Lehre verbreiten.

Der K'ri rin-po-c'e

Ṅag-dbaṅ blo-gros rgya-mt'so

wurde in Ra-ldiṅ, einem nahe bei dem berühmten 15 bTsoṅ-k'a, der Geburtsstätte des rJe bDag-ñid c'en-po (d. i. bTsoṅ-k'a-pa), gelegenen Orte in Mi-ñag, im (weiblichen) Holz-Schweine-Jahr (1634) als Sohn des rTag p'yug t'se dar und der T'se smon rgyal geboren. Von Kindheit an wich seine Natur von 20 derjenigen der der Sündhaftigkeit unterworfenen Alltagsmenschen ab. Ja, mehr als das: wenn ihn Furcht befiel, oder bei sonstigen Anlässen murmelte er das dMigs brtse-ma und die Vajrapâṇidhâraṇî[1]) her und richtete Gebete an die Götter und Lamen. Im 7. Lebensjahre 25 (1640) vollzog er bei seinem Oheim, dem Arzte Byams-pa rgya-mt'so, durch die Einprägung der segens-

1) Tib. Vadsrapâṇii γzuṅs-sṅags.

reichen Vollziehung der Zufluchtnahme und der (segensreichen) Ceremonie der Vaçitâ der Erzürnten Kâlî[1]) seinen Eintritt in die Anfangsgründe der Geheimmantra's. 170
Durch die ausserordentlich grosse Kraft seiner hohen
5 geistigen Begabung prägten sich schon von Kindheit an die Buchstaben u. s. w. ohne Schwierigkeit seinem Geiste ein. Zu Anfang seines 11. Lebensjahres (1644) trat er, indem der Dharmasvâmin Nomon Han als Upâdhyâya fungierte, in den Priesterstand. Im Drachen-Jahr (1651)
10 begrüsste er den rGyal-dbaṅ lṅa-pa c'en-po, als dieser an den Hof des Mañjughosha-Kaisers[2]) ritt, unterwegs, erstattete ihm gesprächsweise günstigen Bericht[3]) und genoss den Nektar seiner Unterhaltung. In diesem Jahre machte er sich nach dBus auf. In elf
15 Monaten gelangte er nach bKra-šis lhun-po. Bei dem Paṇ-c'en t'ams-cad mk'yen-pa Blo-bzaṅ c'os-kyi rgyal-mt'san-gyi žal-sṅa-nas nahm er die Gelübde und Pflichten vom Upâsaka an bis zum Çrâmaṇera auf sich und hörte viele Adhivâsana's und Âgama's. Darauf *
20 ging er nach dem grossen Kloster dpal-ldan ₒBras-spuṅs, trat in die Religionsschule von bKra-šis sgo-maṅ ein und genoss zunächst das Vergnügen, von dem Meister des wissenschaftlichen Vortrages[4]) sGo-maṅ ₒp'rin-las lhun-grub-pa Saft und Kraft[5]) einer gedrängten

1) sKyabs-ₒgro byed-lugs daṅ K'ros-ma Nag-moi dbaṅ-c'og skal-ldan.

2) ₒJam-dbyaṅs goṅ-ma, s. oben p. 268, 2-3 u. n. 1.

3) brGya-ₒbul bzaṅ-po p'ul.

4) Rig-pa smra-bai dbaṅ-p'yug.

5) Wörlich: 'Saft und Eingeweide'.

Darstellung[1]) der Logik und Dialektik als Einleitung in die Wissenschaft[2]) (zu hören). Von rGyal-dbaṅ lṅa-pa cʻen-po und vielen anderen Lamen empfing er viele religiöse Belehrungen. Gegen Ende seines 27. Lebensjahres (1660) wurde er, indem der Paṇ-cʻen tʻams-cad mkʻyen-pa Blo-bzaṅ cʻos-kyi rgyal-mtʻsan als Upâdhyâya fungierte, ordiniert. Im 29. Jahre (1662) trat er in die Tantra-Schule ein. Während zwölf Monaten dieses Jahres nahm er den Hohen Lehrstuhl[3]) von bDe-yaṅs grwa-tʻsaṅ[4]) ein; im 31. Lebensjahre (1664) gelangte er auf den (Lehr-)Stuhl von sGo-maṅ grwa-tʻsaṅ; darauf nahm er den Lama-Stuhl[5]) von sMad-rgyud grwa-tʻsaṅ ein; im 48. Jahre, im Wasser-Hunde-Jahr (1681), am 15. Tage des mittleren Herbstmonats, setzte er in dGe-ldan rnam-par rgyal-bai gliṅ sein Fusspaar auf den goldenen Hohen Stuhl des Dharmarâja der drei Welten,[6]) des grossen bTsoṅ-kʻa-pa.

171 Danach liess der Mañjughosha-Kaiser Kʻaṅ żi bDe-skyid, als er der Zusendung eines Lamas, durch den mit Sicherheit der Lehre und den Wesen in diesem Lande eine Förderung erwachsen würde, bedurfte, dem Tʻams-cad mkʻyen-pa Tālai bla-ma ein Sendschreiben zu Füssen legen. Nun war zwar dieser Anlass eine Gelegenheit, ihm das Hinscheiden des Fünften rGyal-dbaṅ heimlich

1) Wörtlich: ‘Schule’.
2) Rig-pai sgo-byed tʻsad-ma rigs-pai bsdus grwai rtsi-bżag.
3) Cʻos-kyi kʻri mtʻon-pa.
4) Grwa-tʻsaṅ etwa ‘Fakultät, Universität.’
5) Bla-mai kʻri.
6) Tib. Kʻams-γsum cʻos-kyi rgyal-po = skr. Tridhâtudharmarâja.

mitzuteilen; er bedachte jedoch auf Grund eines früheren Falles, dass dieser Erlass eines Schreibens eine Verordnung des Lama sei. Infolgedessen geruhte er einzuwilligen und im Feuer-Hasen-Jahr (1686) zu Ross sich aufzumachen. Nachdem er mit dem Kaiser zusammengetroffen, feierte ihn dieser durch immer grössere Ehren und Huldigungen. Darauf gewährte er vielen Menschen des Gebietes der Mongolei und von Unter-mDo einen grossen Anteil an der heiligen Religion und gereichte ihnen dadurch zu unfassbarem Segen.

Der Fürst der gänzlich vollkommenen Lehre, der * lCaṅ-skya rin-po-c'e

Ṅag-dbaṅ blo-bzaṅ c'os-ldan dpal bzaṅ-po

wurde in dem bekannten Dorfe rTa-p'yug, welches zu einem Teil des Distriktes γYi-dge von bTsoṅ-k'a in Unter-mDo gehört, als Sohn des Jaṅ ye har und der T'ar-mo mt'so im Wasser-Pferde-Jahr (1641), in der Nacht des 10. Tages des Monats mGo,[1]) geboren. Zur Zeit als er in den Mutterleib eingetreten war, hatte es der Mutter im Traum geschienen, als ob sie die Sonnenscheibe von der Erde aufhöbe, und noch viele andere wunderbare Vorzeichen hatten sich gezeigt. Danach zog man ihn mit den geeigneten Veranstaltungen auf. Nach Verlauf von einigen Jahren sagte er vermöge der Erinnerung an seine früheren Existenzen: „Ich bin der lCaṅ-skya bla-ma; ich besitze die Schüler und Drei-Symbole namens so und so.“ Derartige deutliche Reden

1) Skr. Mṛigaçirsha (M. 253, 53 = M. Tib. 243, 50); Mârgaçirsha (M'. 243, 50).

führte er. Seine Eltern aber hatten von der Existenz von Wiedergeburten nichts gehört und wussten daher nichts davon. Infolgedessen verboten sie ihm, diese Reden zu führen. Daraufhin verhielt er sich vollkommen schweigsam und blieb wie stumm. Da waren die Eltern 5 betrübten Herzens und wandten Mittel an, um ihm den Mund zu öffnen, und gaben ihm viele gute Worte, jedoch ohne Erfolg. Da wandelte er sich, brachte es bis zum 172 Upâsaka,[1]) erhielt den Namen dGe-ₒdun skyabs und erlangte allmählich die Sprache wieder. Der Paṇ-c'en 10 rin-po-c'e gab deutliche Erklärungen ab wie die: „Er ist eine unzweifelhafte Wiedergeburt des Dharmasvâmin Grags-pa ‚od-zer". Später, als er das 5. Lebensjahr erreicht hatte (1645), beriefen ihn Boten von dGon-luṅ spye sger, der Direktor von lCaṅ-skya nebst 15 Schülern, nach T'aṅ-riṅ t'ar-pa gliṅ und bestimmten ihn dort zu bleiben. Von dem Mahâsiddha von ₒDan-ma[2]), T'sul-k'rims rgya-mt'so, und dem K'ri t'og-pa P'un-t'sogs bzaṅ-poi mt'san-can liess er sich in den Priesterstand aufnehmen und erhielt den Namen bsTan- 20 ₒdsin legs-bśad rgya-mt'so. Danach schloss er sich dem Rab-ₒbyams-pa von sKya-bri[3]), Zer-pa dge- * rgan, an, lernte (bei ihm) lesen und konnte es ohne Schwierigkeit, sodass er alle Arten der Religionsübung seinem Geiste einprägte. Zu Anfang seines 9. Lebens- 25 jahres (1649) wurde er nach dem grossen Kloster dGon-luṅ byams-pa gliṅ berufen. Im 11. Jahre (1651)

1) dGe-bsñen-du bsgrubs.
2) ₒDan-ma grub-c'en.
3) sKya-bri rab-ₒbyams-pa.

begrüsste er den nach dem Reiche[1]) Pei ciṅ reisenden rGyal-dbaṅ lṅa-pa cʻen-po unterwegs, nahm das Upâsaka- und Pravrajita-Gelübde auf sich und hörte auch das Mahâkaruṇâdhivâsanam.[2]) Darauf hörte er bei dem Kʻri tʻog-pa Tʻar-po bkra-śis rgyal-mtʻsan auch (Vorträge) über Rigs-lam-gyi ₒpʻro und über die verschiedenen Pâramitâ-Texte,[3]) wodurch sich der Inhalt dieser Texte seinem Geiste vollständig einprägte. Danach wünschte er über die Sûtra- und Tantra-Texte ordentliche Studien zu machen und ging deshalb nach dem Lande dBus. Bei dem Tʻams-cad mkʻyen-pa lṅa-pa cʻen-po[4]) nahm er das Çrâmaṇera-Gelübde auf sich und erhielt den Namen Ṅag-dbaṅ blo-bzaṅ cʻos-ldan. Darauf machte er dem rGyal-sras rin-po-cʻe Blo-bzaṅ bstan-ₒdsin seinen Besuch und hörte bei ihm Lehren aller Art. Danach ging er nach bKra-śis lhun-po, machte dem Paṇ-cʻen Blo-bzaṅ cʻos-kyi rgyal-mtʻsan seine Aufwartung und bat ihn eindringlich und inständig, materielle Gaben (von ihm) anzunehmen. Auch den äusseren und inneren Heiligtümern[5]) stattete er sorgfältig seinen Besuch ab. Dann ging er nach dBus und verblieb während des ganzen Winters, den er in dem grossen Kloster dpal-ldan ₒBras-spuṅs zubrachte, in der Religionsschule zu dpal-ldan bKra-śis sgo-maṅ, der Ruhestätte zurückgezogen lebender hervorragender Gelehrter. Bei

1) rGyal-kʻams.
2) Tib. Tʻugs-rje cʻen-poi rjes-γnaṅ.
3) Pʻar-pʻyin-gyi γżuṅ-tʻsan.
4) = rGyal-dbaṅ lṅa-pa cʻen-po.
5) Pʻyi-naṅ-gi rten.

dem Âcârya $_o$P‘rin-las lhun-grub-pa studierte er drei Jahre lang die gänzlich vollkommenen Pâramitâ’s und wurde ein unvergleichlicher grosser Lehrer in der Erörterung des Sinnes und der Bedeutung der Prajñâpâramitâ. Als er das 23. Lebensjahr erreicht hatte (1663), nahm er bei dem rGyal-dbaṅ lṅa-pa c‘en-po das Ordinations-Gelübde auf sich und bewahrte die Religionsgebote wie seinen Augapfel. Im 24. Lebens-* Jahr, im (weiblichen) Holz-Schlangen-Jahr (1664), hörte er bei dem zur Anhörung der Predigt in dpal-ldan bKra-śis sgo-maṅ erschienenen $_o$Jam-mgon Ṅag-dbaṅ blo-gros rgya-mt‘so die „Uebereinstimmungen des Madhyamakoça“[1]) acht Jahre lang und vervollkommnete sie. Im Wasser-Mause-Jahr (1671) wurde ihm in dpal-ldan $_o$Bras-spuṅs der Name Gliṅ bsre bka bcu gegeben. Am Anfang seines 33. Lebensjahres (1673) ging er nach bKra-śis lhun-po in Ober-γTsaṅ[2]) und begrüsste den inkarnierten Paṇ-c‘en t‘ams-cad mk‘yen-pa.[3]) Den Upâdhyâya von Śar-rtse, Blo-bzaṅ padma, den rJe dGe-$_o$dun don-grub und viele andere (Kalyâṇa-) mitra’s bat er um viele Vaçitâ’s, Unterweisungen und Avavâda’s.[4]) So hörte er während seines Aufenthaltes in dBus und γTsaṅ vom 21. bis zum 42. Lebensjahr (1661—1682) von den Kalyâṇamitra’s der mT‘san-ñid-Schule[5]) viele tiefe und ausgedehnte heilige Lehren, und

1) Tib. dBu-ma mdsod $_o$dum-rnams.

2) γTsaṅ-stod bKra-śis lhun-po.

3) Paṇ-c‘en t‘ams-cad mk‘yen-pai sprul-sku rin-po-c‘e.

4) Tib. γdams-ṅag = γdams-pa = skr. avavâda, s. oben p. 109, n. 3.

5) mT‘san-ñid daṅ ldan-pai dge-bai bśes-γñen-rnams.

so wurde das schöne Gefäss seines Geistes vollständig mit Subhâshitaratna's angefüllt. Danach ging er im Wasser-Schweine-Jahr (1682) nach Unter-mDo. Darauf kam dieser Herr, als der K'ri-c'en Blo-gros rgya-
5 mt'so, nach der königlichen Residenz Pei cin berufen, **174**
an dem Kökö Noor anlangte, zu seiner Begrüssung herbei, und als dieser ihn aufforderte, er solle mit ihm mitkommen, reiste er daraufhin als sein Gefolgsmann mit. Im Feuer-Hasen-Jahr (1686), als dem K'ri rin-
10 po-c'e seitens des Kaisers zweimal eine Audienz gewährt wurde, kam sowohl beim früheren als beim späteren Mal auch dieser Herr zu derselben. Bei der ersten Audienz stellte der grosse Kaiser Fragen und bescherte ihnen Begrüssungstücher, Seidenzeuge und sonstige Aus-
15 zeichnungen in Menge. Bei der späteren Audienz veranstalteten angesichts des Tsan-dan Jo-bo auf Befehl des Kaisers der Žabs-drun von γNas-rñin[1]) und dieser Herr (Ṅag-dban blo-bzan c'os-ldan) eine Disputation, worauf der Kaiser, erfreut, Glückstücher[2]) schenkte.
20 Der Kaiser erteilte den Befehl, dass dieser Herr sowie der Vorsteher[3]) in Pei cin bleiben sollten; daraufhin erbat er sich von dem K'ri rin-po-c'e auf kluge Weise die Erlaubnis hierzu, die ihm gewährt wurde. Darauf *
ging er im Erde-Drachen-Jahr (1687) nach 'A-mdo,
25 gelangte auf den Stuhl von dGon-lun byams-pa

1) γNas-rñin žabs-drun, ebenso: sTon-k'or žabs-drun (Text p. 152, 11); Dan-ma žabs-drun (rin-po-c'e) (Text p. 176, 4-5).

2) dPal-dar.

3) dBu-mdsad.

gliṅ und hatte in hohem Masse die Güte, tiefe und ausgedehnte Lehren zu erteilen. Im Eisen-Pferde-Jahre (1689) ging der Herr in eigener Person nach der Einsiedelei Byaṅ-c̒ub gliṅ und prägte die „Sûtra- und Mantra-Weg-Stationen“[1]) vollständig seinem Geiste ein. Als dann die Zeit herangenaht, wo eben dieser Herr durch die Kraft seines Wunsches die chinesischen Vineya's bekehren sollte, erliess der Kaiser bDe-skyid folgenden wichtigen Befehl: „Da für mich ein mit grossen Vorzügen ausgestatteter Grosslama nötig geworden ist, du aber ein mit grossen Vorzügen ausgestatteter guter Lama bist, so soll es so sein, wie wenn (ich dich) berufen hätte, und (du daraufhin) gesandt worden wärest.“ Demgemäss lenkte er, mit einem Gefolge von vielen dKa rab-ₒbyams unter Anführung des Žabs-druṅ rin-po-c̒e von Sumbha, sein Ross nach China. Dann traf er im Verlauf seiner Reise mit dem Kaiser zusammen. Von Seiten des grossen Kaisers wurden diesem Herrn samt seinen Gefolgsleuten vollständige Bekleidung und sonstige Gunstbezeugungen in unermesslichem Grade gewährt. Im 56. Lebensjahre, im Feuer-Rinder-Jahre (1696), ging er auf Befehl des grossen Kaisers nach dBus und bestimmte den sechsten rGyal-dbaṅ rin-po-c̒e für den Heiligen Stuhl. Dem Paṇc̒en rin-po-c̒e und anderen Lamen aber überbrachte er Geschenke in Menge, berichtete über die Entwickelung der Religion und kehrte wieder zurück. Auf Befehl des Kaisers verbrachte er in jedem Jahre[2]) den Winter in

1) mDo-sṅags-kyi lam-gyi rim-pa.
2) Lo-ltar-gyis.

Pei cin, den Sommer in dem Kloster von Doloon Noor[1]). Da strömten Scharen von Grossfürsten und Bewohnern der grossen Mongolei, darunter der Grossfürst der neunundvierzig äusseren Divisionen[2]) nebst 5 Unterthanen und über fünfzig Jasag's der Halha's, durch seine unfassbare Tüchtigkeit in der Belehrung und Erkenntnis[3]) angezogen, — gleichwie an einem Lotussee ein Zusammenströmen von Insekten stattfindet — aus den einzelnen Gegenden als ein unendlicher Zug von 10 Menschen, welche nach tiefen Lehren trachteten, zusammen. Diesen trug er (die Gelübde) vom Upâsaka- bis zum Ordinations-Gelübde, den Byan-c'ub lam-rim, die Guhya(samâja)-, Saṃvara-, Bhairava- und andere Vaçitâ's vor. Durch das Fallen des starken 15 Regens der Âgama's, Unterweisungen und sonstigen heiligen Lehren liess er auf dem Felde ihres Geistes die Schösslinge der Bodhi wachsen. Als sich aber sein lauteres Thun und Treiben in die zehn Gegenden erstreckte, wurde es ein vortreffliches Heilmittel für die 20 Gemüter aller Menschen. Im 65. Lebensjahr, im (männlichen) Feuer-Hunde-Jahr (1705), wurde von dem grossen Kaiser diesem Herrn die Ernennung zum bKwan tin P'uu san bKwan tsi Tā kau sri, d. h. auf Tibetisch: Byams-brtses kun-gyi spyi-bo-nas dbań-bskur-25 bai kun-mk'yen bla-ma c'en-po[4]), sowie das Diplom,

1) Tib. mT'so-bdun, 'Sieben Seen'.

2) P'yii t'so že dgu.

3) Luń (= skr. âgama)-rtogs (= skr. gati), s. oben pp. 97, 10—11 und n. 5—7.

4) D. h. 'mit Barmherzigkeit und Liebe allen die Scheitelweihe erteilender allwissender Grosslama'.

das aus achtundachtzig Unzen Gold, acht Drachmen und acht „Sternen"[1]) gefertigte goldene Siegel, die Machtvollkommenheit[2]) und das Amt[2]) (eines solchen) verliehen. Im 69. Lebensjahre, im Eisen-Tiger-Jahre (1709), ging er nach dGon-luṅ; als nun der Kun-mk'yen ₒJam- 5 dbyaṅs bżad-pai rdo-rje zu seiner Begrüssung 176 erschien, erteilte dieser Herr dem ₒJam-dbyaṅs bżad-pa rin-po-c'e folgenden Auftrag: „Da du früher erklärt hast, man müsse die Anhörung von Mantra-Erklärungen[3]) einführen, und nun die Zeit hierfür gekommen ist, so 10 wollest du dieselbe einführen". Da also that der nach dem Befehl des Lama. Dem K'ri rin-po-c'e des Klosters, dem Żabs-druṅ rin-po-c'e von ₒDan-ma und anderen gewährte er die Belehrung über den Vortrag des vierfachen Kommentars[4]); zum Âcârya der Tantra-Schule ernannte er den 15 Żabs-druṅ von ₒDan-ma und zum Vorsteher der Lamen den Kun-mk'yen Blo-gros rgya-mt'so. Er gründete eine Schule für abgekürzten Tantra-Unterricht[5]) nach Art von dpal-ldan sMad-rgyud. Nachdem er in dieser Gegend das Heil der Lehre und der Wesen gefördert 20 hatte, kehrte er nach Pei ciṅ zurück und förderte das Wohl des Nächsten. Zu Anfang seines 72. Lebensjahres (1712) sass auf Befehl des Kaisers dieser Herr mit dem * Kaiser zusammen vor versammelter Menge auf ein und demselben Thron. Als zwei Doktoren[6]) seines Gefolges 25

1) sKar-ma.
2) Luṅ-las.
3) sṄags-kyi ₒc'ad ñan.
4) ₒGrel-pa bżi-sbrags.
5) ₒDus-pai rgyud-grwa.
6) dKa-rams.

eine Disputation veranstalteten, freute sich der Kaiser und erliess an diesen Herrn folgenden gütigen, von einem Begrüssungstuche begleiteten Befehl: „Dieser Tempel ist für alle Aussen-Mongolen[1]) errichtet worden. So möge 5 denn durch die Kraft der feierlich von dir vollzogenen Opferceremonie allen Mongolen vollkommenes Glück zu teil werden und jetzt, so wie früher, lange Zeit dauern! Zum Wahrzeichen dessen beschere ich dir dieses Tuch.“ So wirkte er bis zum 73. Lebensjahre, dem Holz-Pferde- 10 Jahr (1713), zum Heile der unendlich vielen Vineya's von dBus, mDo, China und der grossen Mongolei und machte die Jina-Lehre im allgemeinen und die unverfälschte Sekte des ₒJam-mgon bla-ma im besondern hell leuchtend wie die Sonne. Vom 13. Tage des 5. 15 Monats dieses Jahres an bot er den Schein der Erkrankung. Dann, am 25. Tage, liess er sein Wort erschallen und erteilte vielen Schülern die Hand-Vaçitâ. Die Schüler betrachtete er einzeln und beruhigte ihre Zweifel. Während zur Zeit der Umwandlung[2]) die drei **177** 20 Çûnya's nach einander dahinschwanden, und alle das helle Licht des Çûnyam-Begriffes[3]) wahrnahmen, bot er den Schein des Eingehens zur Ruhe in die Khacara-Region.[4])

Der rJe T'uu bkwan rin-po-c'e

Ṅag-dbaṅ c'os-kyi rgya-mt'so

25 wurde nicht gar weit von dem Orte bTsoṅ-k'a in Unter-mDo in einem Dorf namens C'ar zen c'in im (männ-

1) P'yii Sog-po.
2) sPrul-gyi dus.
3) sToṅ-pa don.
4) mK'a-spyod-kyi ɣnas.

lichen) Eisen-Affen-Jahr (1679) geboren. Einstmals, als der K'ri-c'en Blo-gros rgya-mt'so in den chinesischen Palast kam, brachte jenen seine Mutter zu diesem zur Begrüssung. Da berührte der K'ri-c'en sein Haupt und sprach: „Möge sein Leben zu einer starken Trophäe werden!" Alle aber sagten: „Dieses Kind ist ein den * übrigen nicht ähnliches." Im 3., 4. Lebensjahr (1681, 1682) teilte er, auf Grund seiner Erinnerung an seine früheren Existenzen, einige Schilderungen seiner früheren Daseinsformen mit. Als ihn verschiedene seiner Schüler von früher hörten, stellten sie fest, dass er die leibliche Wiedergeburt[1]) des rJe Blo-bzaṅ rab-brtan-pa sei. Darauf wurde er nach dem grossen Kloster dGon-luṅ berufen und für den Heiligen Stuhl ernannt. Bei dem lCaṅ-skya t'ams-cad mk'yen-pa Ṅag-dbaṅ blo-bzaṅ c'os-ldan nahm er das Pravrajita-Gelübde auf sich, erhielt den Namen Ṅag-dbaṅ c'os-kyi rgya-mt'so und schaltete mit Liebe. In die Religionsschule zu dGon-luṅ eingetreten, studierte er in kundiger Weise das System der Logik.[2]) Als er vor einer Versammlung über den Prajñâgarbha[3]) predigte, vernahm er vom Himmel her den ganz vollständigen Wortlaut des Prajñâgarbhasûtram[4]) und erlangte dadurch Sicherheit in der Beschauung der Leerheit.[5]) Seitdem sagte er das Sûtra Prajñâgarbha jeden Tag auswendig her. Einst-

1) sKui skye-ba.
2) Rigs-lam.
3) Tib. Ṡes-rab sñiṅ-po, 'Quintessenz der Weisheit'.
4) Tib. Ṡer-sñiṅ-gi mdo.
5) sToṅ-ñid (= skr. çûnyatâ) -kyi lta-ba.

mals nun sah er den Himmel voll von goldfarbigen 'A-Schriftzeichen. Da erwachte in seiner Seele das Verständnis der Beschauung,[1]) das er nie zuvor in sich aufsteigen gefühlt hatte, gleichwie des Zuckers Geschmack, wann er zum ersten Male gekostet wird. So wurde erzählt. — Einst, als er in die bergige Umgebung von dGon-luṅ kam und dabei an den Fuss des Berges ₒK'or-lo sgaṅ gelangte, sah er deutlich den Mañjughoshabhaṭṭâraka in der Mitte eines gelbrot glänzenden Licht-Zelt-Hauses[2]) sitzen. — Ferner, als er einmal früh am Morgen erwachte, hörte er ein Vöglein auf der Dachzinne des Schlafgemaches viele Reden über die Vergänglichkeit führen. Dies wurde für ihn die Veranlassung, in dauernde Abneigung gegen das verkehrte Haften an dieser Welt des Scheins zu geraten. Nachdem er bei dem rDo-rje ₒc'aṅ Ṅag-dbaṅ blo-bzaṅ c'os-ldan-pa die çrî-Trayodaçamahâvajrabhairavadevîvaçitâ[3]) gehört hatte, hielt er die Idee des Utsa- und Saṃpanna (-krama) ohne die geringste Unterbrechung fest. Dann ging er nach dBus und γTsaṅ und trat in dem grossen Kloster dpal-ldan ₒBras-spuṅs in die Religionsschule zu bKra-šis sgo-maṅ ein. — Den Kun-mk'yen ₒJam-dbyaṅs bžad-pai rdo-rje nahm er als Krone der Wissenschaft[4]) an und genoss das Vergnügen tiefer und ausgedehnter heiliger Lehren. Da er mit dem Kun-

1) lTa-bai go-ba.

2) ₒOd-kyi gur-k'aṅ, vgl. p. 202, 9 u. n. 1.

3) dpal rDo-rje ₒjigs-byed c'en-po lha bcu-γsum-mai dbaṅ.

4) Rigs-kyi cod-pan.

mk'yen ₒJam-dbyaṅs bžad-pa seit vielen Existenz-Perioden verknüpft und daher auch in diesem Leben ein Herz und eine Seele mit ihm war, erteilte dieser jenem Herrn alle Lehren, die er besass, wie wenn eine volle Flasche in eine andere gegossen wird. Darauf ging 5 er nach γTsaṅ und nahm bei dem Paṇ-c'en t'ams-cad mk'yen-pa Blo-bzaṅ ye-šes dpal bzaṅ-poi žal-sṅa-nas das Ordinations-Bhikshu-Gelübde auf sich. Zu dieser Zeit erteilte ihm der Paṇ-c'en rin-po-c'e die Weisung, er solle grosse Thaten für die Lehre vollbringen. Darauf 10 ging er nach dGon-luṅ, nahm auf Befehl des rGyal-sras rin-po-c'e den Upâdhyâya-Stuhl[1]) von dGon-luṅ ein und veranstaltete die Predigt-Anhörung[2]), sodass alle sagten: „Bei keinem Lama von dGon-luṅ hat es eine Predigt-Anhörung gegeben, welche der unter diesem 15 Herrn (stattgehabten) gliche". Danach gründete er die Einsiedelei C'os-bzaṅ und vollbrachte daselbst in Gemeinschaft mit sieben Einsiedlern, welche dem weltlichen 179 Leben entsagt hatten, mit jener Lust der Beschaulichkeit die Zeit. Da schaute der Herr Antlitz und Hände des 20 çrî-Vajrabhairava ganz vollständig, ferner das Antlitz der fünfunddreissig Buddha's und der sechzehn ârya-Mahâsthavira's;[3]) seine kontemplative Erkenntnis wuchs wie ein See im Sommer. Darauf wurde er auf Befehl des Kaisers bDe-skyid nach China in den Palast berufen. Nach 25 dem Zusammentreffen mit dem grossen Kaiser gab ihm dieser in seinem herzlichen Freudengefühl, dem bei einem

1) mK'an-k'ri.

2) ₒC'ad-ñan.

3) ₒp'ags-pai γNas-brtan c'en-po.

grossen H$_w$otʻ$_w$agtʻ$_w$o üblichen Brauche gemäss, äusseren Unterhalt, Geschenke u. s. w. Einstmals, zur Zeit als — glaub' ich — der in Li-tʻaṅ geborene sechste rGyal-dbaṅ nach seiner Berufung nach dBus den Heiligen Stuhl inne hatte, erschienen, von diesem Herrn geführt, die chinesischen und mongolischen Grossfürsten, gemäss * der an sie ergangenen Aufforderung, zu kommen, in dBus vor dem rGyal-dbaṅ rin-po-cʻe. Da liess ihn der Goṅ-sa tʻams-cad mkʻyen-pa auf einem Throne Platz nehmen. Dem Paṇ-cʻen mcʻog überreichte er u. a. das vom Kaiser erlassene Sendschreiben; den heiligen Mahâpurusha's, voran dem rGyal-ba Vater und Sohn, machte er Geschenke, und an die Geistlichen von Se (-ra), ₒBras (-spuṅs) und dGe (-ldan) und anderen (Klöstern), an das lHa-sa-Beten u. a. m. machte er grosse Zuwendungen u. s. w. in sehr reichem Masse. In ₒBras-spuṅs lha-dbaṅ gliṅ verlieh er über tausend würdigen Schülern die çrî-Trayodaçamahâvajrabhairavadevîvaçitâ. Auch der rJe Ṅag-dbaṅ mcʻog-ldan und viele andere Gross-lamen hörten seine Religionsvorträge. Dann ging er wieder nach China. Als er mit dem nach dem Hinscheiden des Kaisers bDe-skyid auf den Thron gelangten Yuṅ ṭeṅ[1]) zusammentraf, bethätigte der grosse Kaiser ein ausserordentlich lebhaftes Freudengefühl. Nachdem jener einen Bericht über Tibet erstattet und andere Gnadenbeweise mit Eifer geliefert, ernannte er ihn und setzte ihn ein zum Lama mit dem Siegel 'Vortrefflicher Lehrer aller gelben Lamen in den für beide Stände geltenden Vorschriften'. **180**

1) S. oben p. 76, 23—27.

Zu einer Zeit war des Kaisers besonderes Augenmerk auf den Fürsten von Kökö Noor, bsTan-ₒdsin c'en wań, gerichtet. Dieser baute eine kleine chinesische Stadt namens Zen c'iń, nachdem Dologtsis, ungezügelt durch Tugend, sie mit einem mongolischen Heere zer- 5 stört u. s. w. hatte, in (ihrer früheren) Schönheit wieder auf. Zu dieser Zeit ging ein mongolischer Schüler des Klosters bTsan-po, Sec'en rab-ₒbyams-pa mit Namen, mit vielen seinem eigenen Geschlechte angehörigen Schülern zu mongolischen Kriegskameraden 10 über; infolge dieses Umstandes und anderer übler Vorgänge wurde zuerst Kloster γSer-k'og, danach dGon-luń und viele andere grosse und kleine Klöster von 'A-mdo von einem chinesischen Heere unter Anführung * des You jań jun und des Ñen guń zerstört, Kloster- 15 tempel und Hütten in Brand gesteckt, sogar die Träger priesterlicher Abzeichen und Trachten vernichtet. Zu dieser Zeit erging von dem grossen Kaiser folgender Befehl: „Mein Vajrâcârya, des lCań-skya Kau śri c'en-po Inkarnation, soll unbeschädigt und unverletzt 20 auf jeden Fall hierher berufen werden!" Demgemäss wurde er von den beiden Befehlshabern geholt und kam so nach Pei ciń. Bei der Begegnung mit diesem Herrn freute sich (der Kaiser). Darauf stellte dieser Herr in geschickter Weise dem grossen Kaiser einige Jahre lang 25 immer wieder den Ruhmesglanz vor, den ihm der Wiederaufbau der Klöster von Unter-mDo verschaffen würde. Da geruhte der Kaiser auf seine Kosten zwei Klöster nebst Versammlungshäusern und Zellen neu hineinbrechen zu lassen. In alledem hat man ausschliesslich 30

das Verdienst dieses Herrn zu erkennen. Während seines Aufenthaltes im Palaste erteilte ihm der lCañ-skya rin-po-c'e die Vajrabhairavavaçitâ und andere Vaçitâ's, Unterweisungen, Âgama's, Adhivâsana's und viele andere
5 tiefe Lehren, wie wenn eine volle Flasche in eine andere gegossen wird. Bei einer Gelegenheit wurden auf Befehl des Kaisers diesem Herrn der Ehrentitel Jiñ ziu C'an ži, **181** d. h. 'Hochheiliger, gelehrter Dhyânâcârya',[1]) Siegel und Sendschreiben verliehen; dieses lautete folgendermassen:
10 „Befehl des bHwañ ti: dem vortrefflichen Lehrer der gelben Hof-Lamen in den für beide Stände geltenden Vorschriften, dem Jasag tā bla-ma T'uu bkwan $H_w$ot'ogt'$_w$o, thue ich kund: der Edelstein der Lehre Buddha's, der sich zuerst in Âryadeça, darauf in Mahâcîna[2]) und in
15 Bhoṭa verbreitet hat, ist allein das Mittel zur Beseitigung der Leiden aller Geschöpfe und die Ursprungsstätte aller Freuden.[3]) Darum ist es Brauch und Sitte grosser Herrscher, denjenigen, welche den Edelstein der Lehre durch Anhörung der Erklärung des Tripiṭakam und durch Be-
20 herzigung der drei Lehren erfassen und fördern, Ehre * und Ruhm zukommen zu lassen. T'uu bkwan $H_w$ot'ogt'$_w$o, du bist ein edel veranlagter heiliger Mann, der über eine hohe, durchaus reine Gesinnung und Begabung zu Âgama und Gati verfügt. Im besonderen bist du,
25 obwohl viele Jahre seitdem du mir Dienste leistest verstrichen sind, nicht müde geworden; ja Glauben und Gläubigkeit u. s. w. sind sogar in stetem Wachstum

1) Tib. rnam-dag bslab-ldan bsam-γtan-gyi slob-dpon.
2) Im Text (p. 281, 6): Mahâtsina.
3) Offenbar eine Paraphrase der oben p. 3, 1-3 citierten Verse.

begriffen. Für alles das ist nun die Zeit gekommen dich zu preisen. Darum habe ich dir Machtbefugnis und Amt eines Jiṅ ziu C'an ži verliehen. Du aber wirke, meiner Gunst gedenkend, unermüdlich für die Interessen der Lehre. Diejenigen von den Leuten der drei höheren 5 Stände, welche dem Hînayânam[1]) ergeben sind, führe durch kluge Leitung dem Mahâyânam[2]) zu; die Leute gewöhnlichen Schlages dagegen leite an und mache geschickt, den Trefflichen nachzueifern. So trachte, den Absichten meines Vaters und meiner Vorfahren und 10 meinem eigenen Willen entsprechend, in den drei Sphären (moralischen Thuns) nach den Mitteln und Wegen immer 182 steigenden Wachstums des Kleinods der Lehre.“ Hierauf erwiderte jener diesem Spross der Tā C'iṅ-Dynastie vor der Versammlung der gelben Lamen: „Dies ist just das 15 erste Mal, dass das Siegel eines C'an ži verliehen wird.“ Da der Kun-mk'yen ˳Jam-dbyaṅs bžad-pai rdo-rje einerseits sein Haupt-Lama[3]), andererseits ein hoher Kirchenfürst, in dem sich Wissen mit Vollkommenheit verband[4]), war, so lag jenem daran, dass dieser einer 20 Förderung seiner uneigennützigen Thätigkeit teilhaftig werde. Er verwendete sich daher bei dem Hohen Kaiserlichen Herrn dafür, worauf denn (der Kaiser dem Jam-dbyaṅs bžad-pai rdo-rje) eine Förderung zu-

---

1) Tib. T'eg-pa c'uṅ-ṅu, 'das Geringe Yânam', sonst tib. T'eg-pa dman-pa, s. Jäschke 235b.

2) Tib. T'eg-pa mc'og, 'das Beste Yânam', sonst tib. T'eg-pa c'en-po, s. Jäschke 235b.

3) rTsa-bai bla-ma; s. oben p. 119, 3 u. n. 2.

4) mK'as-grub γñis ˳dsoms-kyi bstan-pai mṅa-bdag c'en-po.

teil werden liess, indem er ihn unter anderem durch Titel und Siegel eines 'die Lehre erfassenden und vermehrenden[1]) 'Erteni Nomon Han' auszeichnete. — Während sich (Ṅag-dbaṅ c'os-kyi rgya-mt'so) in Pei
5 ciṅ aufhielt, verneigten sich aber viele mit kirchlichen Aemtern belastete Grosslamen und Gelehrte aus der grossen Mongolei, darunter Šireget'u H$_w$ot'ogt'$_w$o aus * Küke Khota, Neic'it'oyon H$_w$ot'ogt'$_w$o, Jayapaṇḍita sprul-sku, Çiva[2]) sprul-sku und Dus-$_o$k'or
10 Paṇḍita, zu seinen Füssen und baten ihn um religiöse Belehrung. Nach dem Beispiele des Waṅ der Harc'en, Yi-dam skyabs, der den Mittelpunkt der Gabenspender bildete, baten die Waṅ's, Pei-le's, Pei-se's, Guṅ's und sonstigen grossen und kleinen Fürsten der neunund-
15 vierzig grossen Divisionen, acht grossen Schwadronen, sieben Halha-Divisionen u. s. w. — voran die Jasag's und Fürsten der fünf Ho-šo der Harc'en — nebst ihren Völkern diesen Herrn um religiöse Belehrung und wurden Gabenspender. Auf solche Weise verbreitete er
20 die Lehre in der Mongolei. Zu Anfang seines 57. Lebensjahres (1735) wies er in der Einsiedelei rGyab-ri von dGon-luṅ den Jñâna-Dharmakâya auf.

So berief Kaiser bDe-skyid zuerst den K'ri-c'en Ṅag-dbaṅ blo-gros rgya-mt'so und dann viele
25 andere Mahâpurusha's, in denen sich Wissen mit Vollkommenheit verband, und wirkte dadurch in reichem Masse für die Interessen der Lehre. Auch ging er,

1) bsTan-pa $_o$dsin-ciṅ spel-bar byed-pa.
2) Tib. Żi-ba.

infolge seiner allumfassenden Liebe zu allen Geschöpfen der Welt im allgemeinen und allen Menschen der Mongolei
183 im besonderen, viele mit den mongolischen Uebersetzungen sämtlicher Bestandteile des Jina-bKa-ₒgyur[1]) Vertrauten mit Bitten an und liess sie diese in der ge- 5
hörigen Weise redigieren; dann liess er dieselben im Druck herstellen. Auf diese Weise öffnete er den Gläubigen und Frommen hundert Thürflügel der Religions-Erteilung und befriedigte sie dadurch. Diese und andere Thaten, die er vollbrachte, waren das Siegeszeichen des 10
Gedeihens eben dieses Edelsteins der Jina-Lehre.

Danach berief des weisen Herrn der Menschen Mañjuçrî zauberische Verkörperung, Kaiser Żi tsuṅ Yuṅ teṅ, den Opferpriester seines Vaters, den T'uu bkwan rin-po-c'e; ferner den höchsten Hort und 15
Schützer aller Wesen des entarteten Zeitalters[2]), des lCaṅ-skya t'ams-cad mk'yen-pa erhabenen Höchsten Nirmâṇakâya[3]), Rol-pai rdo-rje; den Kirchenfürsten
* und inkarnierten K'ri-c'en[4]) Blo-bzaṅ bstan-pai ñi-ma und viele andere Grosslamen, und so schloss sich 20
der Laie mit den Priestern zu einer Vereinigung zusammen. Die drei Kleinodien verehrte er als das

---

1) rGyal-bai bKa-ₒgyur-ro-cog Hor-gyi skad-du bsgyur-ba-rnams.

2) sÑigs-dus = sñigs-ma = skr. kashâya (s. oben p. 85 fg., no. 11); identisch mit rtsod(-pai) dus = skr. kaliyugam (s. oben p. 200, 7 und n. 4; Böhtlingk, s. v. kashâya).

3) Tib. mc'og-sprul rin-po-c'e, wohl respektvolle Bezeichnung für mc'og-gi sprul-sku.

4) K'ri-c'en sprul-sku.

Höchste, die Sekte der Gelbmützen[1]) liess er mehr und mehr emporwachsen und wirkte für die Interessen der Lehre, in gleicher Weise wie dies früher geschehen war. Namentlich aber widmete sich dieser Herrscher dem 5 Studium der tiefen Madhyama-Theorie. Von grosser Liebe zu allen Unterthanen seines Reiches erfüllt, regierte er infolge guter Gesetze, welche auf die Vereinigung kirchlicher und staatlicher Interessen abzielten, segensreich. Durch die neue Drucklegung des gesamten 10 Tanjur[2]) und andere des einstimmigen Preises der Gelehrten würdige Thaten erfüllte er das Erdenrund[3]) mit Glückseligkeit.

Sein Sohn, der grosse Kaiser K'yān luṅ[4]) der Götterschützling[5]), der Kumâra gewordene Mañjuçrî[6]), 15 trachtete nur nach Mitteln zu immer höherer Steigerung der edlen Gewohnheiten seiner Vorfahren, wie auch einer segensreichen Regierung, da er alle seine Unterthanen von Herzen liebte. Infolgedessen war er auf die Förderung der Jina-Lehre im allgemeinen und der **184** 20 Lehre der Gelbmützen im besonderen und überhaupt auf die höchste Reife aller Menschen und speciell der Hor und Sog bedacht. Es erging daher folgender Be-

---

1) Žwa-ser cod-pan ₒc'aṅ-ba, wörtlich 'Gelbmützen-Kopfputz-Träger'; vgl. unten p. 299, n. 3.

2) bsTan-bcos-ₒgyur-ro-cog.

3) Nor-ₒdsin (= skr. vasudhâ, vasudharâ) -gyi k'yon.

4) S. oben pp. 76, 28—77, 6.

5) lHas-skyoṅ, vgl. unten die Berichtigung zu der Textstelle Bd. I p. 53, 9—10 und zu der Stelle hier oben Bd. II p. 76, 29.

6) Tib. ₒJam-dpal γžon-nur gyur-pa; vgl. Pantheon, no. 93. Vielleicht ist aber hier einfach „der verjüngte Mañjuçrî“ zu übersetzen.

fehl von ihm: „In heutiger Zeit ist der Edelstein der Buddha-Lehre in der Mongolei weit verbreitet. Während nun der bKa-$_{o}$gyur auf Befehl des Kaisers Šiṅ tsu bDe-skyid in seiner ganzen Vollständigkeit, in mongolische Schrift übertragen, im Druck hergestellt worden ist, existiert bisher keine Uebertragung des ganz vollständigen bsTan-$_{o}$gyur in mongolische Schrift. Darum nehmet ihr beiden, lCaṅ-skya t'ams-cad mk'yen-pa Rol-pai rdo-rje und K'ri-c'en mc'og-sprul rin-po-c'e rJe-btsun Blo-bzaṅ bstan-pai ñi-ma, zusammen die Last auf euch, den gesamten den bKa(-$_{o}$gyur) kommentierenden Tanjur[1]) ins Mongolische zu übersetzen." * Die beiden Herren nahmen dem Befehle gemäss die grosse Last auf sich und gingen an das Uebersetzen. Da nun aber die Sprachen der verschiedenen Landesteile der grossen Mongolei zwar in ihren Grundzügen gleich sind, in mancherlei Einzelheiten aber unter einander zahlreiche Verschiedenheiten zeigen, und da namentlich bezüglich der für die Uebersetzung der Religionsschriften in Betracht kommenden Namen und Wörter keine festgesetzte einheitliche Ausdrucksweise existierte, so hatten viele Lo-tst'sa-ba's je nach ihrem eigenen Belieben mannichfache, von einander abweichende Ausdrücke geschaffen und dadurch Schwierigkeiten des Verständnisses für diejenigen, welche das Nachdenken über das Gehörte betrieben[2]), und viele andere Uebelstände verursacht. Hierdurch veranlasst, verfassten (jene beiden Gelehrten) eine in grossen Zügen gehaltene Sammlung

---

1) bKai dgoṅs-$_{o}$grel-gyi bsTan-bcos-$_{o}$gyur-ro-cog-rnams.

2) *T'os-bsam* byed-pa-rnams.

der Ausdrucksweisen hinsichtlich der in der Heiligen Schrift vorkommenden Namen und Wörter, liessen dieselbe drucken, verbreiteten sie überallhin und überreichten sie in geziemender Weise dem grossen Kaiser
5 als Ruhmesleuchte. Da erteilte dieser ihnen hocherfreut den Befehl, darnach zu verfahren. Darauf traf der lCaṅ-skya rin-po-c̒e zunächst über den Inhalt und die Uebersetzungsweise die Entscheidung: „Ein reines Schrifttum ist die Quelle des Wissens.“ Dann nahmen sie eine
10 Einteilung in folgende Kapitel vor: Pâramitâ, Madhyama (-Lehre), Abhidharma: Teil I und II[1]), Vinaya, Siddhânta-Abteilung[2]), Mantra-Abteilung[3]), und die Abteilungen **185** Logik[4]), Sprachwissenschaft[5]), Technologie[6]), Heilkunde[7]), neue und alte Orthographie[8]), verarbeiteten den ganzen
15 Wortschatz zu einer „Uebersicht der Verschiedenheiten der tibetischen und mongolischen Sprache“[9]), verfassten so zum ersten Male ein noch nicht dagewesenes Subhâshita-çâstram und gaben es heraus. So wird denn das Volk der Hor und Sog schwerlich je eine Grenze seiner
20 Wertschätzung dieser einzig dastehenden Wohlthat finden. Auf diese Weise erfolgte die Festsetzung entsprechend

---

1) mṄon-pa goṅ-ꜥog.
2) sGrub-mt̒ai skor.
3) sṄags-kyi skor.
4) γTan-t̒sigs rig-pa = skr. hetuvidyâ, s. M. Tib. 71, 2 = M. 76, 2.
5) sGra rig-pa = skr. çabdavidyâ, s. M. Tib. 71, 1 = M. 76, 1.
6) bZo rig-pa = skr. çilpakarmavidyâ, vgl. M. Tib. 71, 5 = M. 76, 5.
7) γSo-ba rig-pa = skr. cikitsâvidyâ, s. M. Tib. 71, 4 = M. 76, 4.
8) brDa γsar-rñiṅ.
9) Bod-Sog-gi skad-γñis s̀an sbyar.

dem in früherer Zeit unter dem König- und dem Minister-Bodhisattva[1]) bestehenden Brauche, dass Lo-tsa-ba's und Paṇḍita's aus Âryadeça die heiligen Schriften in Tibet übersetzten. Hierauf machten die beiden, der lCaṅ-skya rin-po-c'e und der K'ri-c'en sprul-sku rin-po-c'e, als die 5
* Leiter des Uebersetzungswerkes und ferner viele gelehrte Kalyâṇamitra's, welche die Quellen studiert hatten, und beide Sprachen sprechende Lo-tst'sa-ba's u. s. w. im (weiblichen) Eisen-Vogel-Jahre (1740), am rGyal p'ur grub sbyor-Tage des Monats sMin-drug[2]), den Anfang 10 und waren mit der ganzen Uebersetzung am 15. Tage des Monats mGo des (männlichen) Wasser-Hunde-Jahres (1741) vollständig fertig. Danach überreichten sie dieselbe dem grossen Kaiser zur Einsicht und Prüfung. Der nun liess ihnen voller Freude in reichem Masse 15 Lobeserhebungen zu teil werden und liess den Uebersetzern Dankgeschenke und unfassbare andere Gnadenbezeugungen zukommen. (Die Uebersetzung) liessen diese auf Kosten des Kaisers drucken und in alle Landesteile der grossen Mongolei verbreiten. Dies war die Haupt- 20 ursache des Fortbestehens des Edelsteins der Lehre. Im Holz-Mause-Jahr (1743) richtete der grosse Kaiser an den lCaṅ-skya rin-po-c'e eingehende Fragen darüber, wie der Edelstein der Lehre sich in Tibets Gletschergefilden verbreitet hätte, was für heilige, der Lehre 25 anhängende Mahâpurusha's aufgetreten wären, und in

---

1) Nämlich unter König Sroṅ btsan sgam-po und seinem Minister T'on-mi sambhoṭa.

2) Skr. Kârttika, s. M. Tib. 243, 49 = M. 253, 52; Jäschke 491[a].

welcher Art die bŚad-sgrub-Schule[1]) aufgekommen wäre. Da trug ihm dieser Herr die Berichte über die verschiedenen Gegenstände vor. Da ward des Kaisers Herz von dem Segen der Anhänglichkeit an die heilige **186**
5 Religion eingenommen, wie er in den Worten des Lehrers Buddha geschildert ist:

„Der Anhänger der heiligen Religion des Tathâgata
„Wird Çatakratu, Brahman, ebenso Lokapâla[2]),
„Cakravartin und Menschenfürst;
10 „Durch Glück und Seelenfrieden erlangt er die Bodhi und wird Buddha:“

Infolgedessen äusserte er: „Die Verbreitung, das Wachstum und das lange Bestehen der Buddha-Lehre hängt von der bŚad-sgrub-Schule ab. Darum würde es
15 denn für den Fortbestand der Lehre von Nutzen sein, wenn für alle Wissensgebiete, welche die Sûtra's und Mantra's zur Voraussetzung haben, je ein grosses Kloster als Lehrschule für die Veranstaltung des Nachdenkens über das Gehörte[3]) entstünde. Wenn auch in früherer *
20 Zeit in diesem Lande ₒJam-mgon Sa-skya Paṇḍita und ₒP'ags-pa rin-po-c'e und andere die ₒC'ad-ñan-Schule[4]) gestiftet haben, so ist doch heutzutage nur noch der Name davon übrig geblieben.“ Darauf erging an diesen Herrn und den K'ri-c'en sprul-sku rin-po-c'e
25 folgender seltsam wunderbare Erlass: Wenn auch diese königliche Residenz Pei-ciṅ ein sehr bedeutender

---

1) *bŚad-sgrub*-kyi sde.
2) Skr. ₒJig-rten skyoṅ.
3) *T'os-bsam* byed-pa.
4) ₒ*C'ad-ñan*-gyi sde.

heiliger Ort sei, und zur Zeit seiner kaiserlichen Ahnen die Uebung der Lehre weit verbreitet und in Blüte gewesen sei, so sei doch auf dem ganzen Gebiet der profanen und geistlichen Wissenschaften die eifrige Uebung des ₒC'ad-ñan nicht verbreitet. In Zukunft wolle er auf das Gedeihen der Lehre des Muni im allgemeinen und der der Gelbmützen im besonderen und auf die Erfüllung des Wunsches seiner kaiserlichen Vorfahren, die Steigerung des Glückes der Wesen, bedacht sein; daher wolle er in dieser Behausung, in welcher sein königlicher Vater residierte, wenn er seines Herrscheramtes waltete, einen Tempel, ein Versammlungshaus, Zellen und andere ausgedehnte klösterliche Stätten neu schaffen und in ihnen Schulklassen[1]) für die Veranstaltung des ₒC'ad-ñan[2]) auf den fünf Wissensgebieten neu errichten 187 lassen. Bei beiden Heiligen herrschte darüber grosse Freude, und sie sprachen: „Soweit es in unseren — wenn auch schwachen — Kräften steht, wollen wir dir zu Diensten sein,“ worüber der grosse Kaiser sich sehr freute. Nicht lange danach wurde auf Kosten des grossen Kaisers der Thürflügel der Darbringung vergänglicher Opfer geöffnet; er liess nämlich auf seine Kosten die Riten-Schule[3]) der neuen Klosterschöpfung errichten, den Aussenwall mit einer sehr weiten Mauer umgeben und in der Mitte ein geräumiges Versammlungshaus für eine grosse Menge, rechts davon einen Götter-

---

1) Grwa-t'saṅ.

2) ₒ*C'ad-ñan* byed-pa.

3) Las-grwa.

tempel, links einen Nâtha-Tempel und viele andere Göttertempel, ferner ein Versammlungshaus für die vier Fakultäten[1]: mT'san-ñid, Tantrismus[2]), Sprachkunde und Poetik[3]), Heilkunde[4]); eine Küche, eine Lamenwohnung,
5 viele grosse und kleine Häuser für die einzelnen Schüler nebst sonstigem zahlreichen und geräumigen vereinzelten Zubehör[5]), in den Vihâra's unfassbare Bild-, Lehr- und * Gnaden-Symbole und in den Versammlungshäusern und den Hütten der Lamenschule alle dringend erforder-
10 lichen Gerätschaften bis herab zum Kehrbesen durchaus vollständig herstellen. Er gab dem Kloster den Namen dGa-ldan byin c'ags gliṅ, viele Geistliche, voran die beiden Heiligen, erteilten ihm drei Tage lang feierlich die Weihe, und grosser Weisheitssegen senkte sich
15 hernieder. Auch seitens des Kaisers erfolgten reiche Bescherungen ausgezeichneter Geschenke. Im Laufe desselben Jahres (1743) liess er von den 49 grossen Divisionen der Mongolen, den 57 Divisionen der Halha u. s. w., und ferner aus Tibet 500 junge geistliche Herren mit gutem
20 Verständnis und Wissen zusammenkommen und wies sie insgesamt (den verschiedenen Fakultäten) zu, und zwar 300 Schüler der mT'san-ñid-Fakultät, 100 der Fakultät des Tantrismus, je 50 der medicinischen Fakultät und der der Sprachkunde und Poetik. Es erging der Befehl,
25 die Art der Einberufung von Versammlungen, die Art

---

1) Grwa-t'saṅ.
2) rGyud-pa.
3) sGra sñan-dṅags.
4) sMan.
5) γŚag skor.

der Anstellung von religiösen Predigt-Studien[1]), die Methode der fortlaufend zusammenhängenden Darstellung[2]) u. s. w. müsse mit der rechtgläubigen Ausübung der
188 Lehre im Einklang stehen. Der hohe Herr geruhte zu wiederholten Malen zu erscheinen, zu inspicieren und zu prüfen und gab den Geistlichen aus seinem Schatze ein monatliches Gehalt nach Massgabe (ihrer Leistungen). Es wurde eine Verordnung erlassen etwa des Inhalts, es sollten für die einzelnen Fakultäten Kalyâṇamitra's, welche zu Lamen und Schulmeistern geeignet wären, aus Tibet berufen werden. Demgemäss berief man zum Lama der mT'san-ñid-Fakultät den Rab-${}_{o}$byams-pa von ${}_{o}$Bras-spuṅs Ha-sdoṅ, Ṅag-dbaṅ c̔os-${}_{o}$p̔el; zum Lama der Fakultät des Tantrismus den Lama von Sraṅ-rgyud, dKon-mc̔og bstan-dar; zum Lama der Fakultät der Wissenschaften[3]) den rMog-lcog-pa żabs-druṅ, und zum Lama der medicinischen Fakultät den P̔un-t'sogs ${}_{o}$dsam-gliṅ, und zu Lehrmeistern der Scharfsinnigen achtzehn Kalyâṇamitra's aus den drei grossen Residenzen[4]), sowie aus rGyud-stod und -smad[5]) u. s. w. Die erschienen denn auch. Da geruhten (die beiden Herren)

---

1) C̔os ${}_{o}$c̔ad-ñan byed-pa, etwa = 'Anstellung homiletischer Studien (Uebungen)'.

2) rGyun-gyi sgrigs lam.

3) Rig-γnas, offenbar hier = sgra sñan(-dṅags) 'Sprachkunde und Poetik', s. oben p. 296, 3-4. 24 und n. 3.

4) γDan-sa c̔en-po γsum.

5) rGyud-stod-smad, vgl. oben p. 197,13: rGyud-smad grwa-t̔saṅ, p. 271, 12-13: sMad-rgyud grwa-t̔saṅ, p. 279,19: sMad-rgyud.

die aus Tibet gekommenen Kalyâṇamitra's eine Disputation *
anstellen zu lassen, worauf der Kaiser, hocherfreut, jedem
einzelnen der Âcârya's Gewänder, Tücher und andere
Geschenke, und den Schülern Spitzmützen, halbkreis-
5 förmiges Geld und sonstige Gaben in Fülle bescherte.
Im Feuer-Tiger-Jahr (1745), im Laufe des 2. Monats,
wurde in dem neuen Kloster die Gebetsübung[1]) ein-
geführt; an eben demselben Tage übernahm sogar der
hohe Herr den Vorsitz der Versammlung und legte
10 den beiden Heiligen die Verpflichtung zu religiösen
Disputationen und (zur Besorgung) der Schul-Themata[2])
des neuen Klosters auf. Da verzichteten viele Kalyâṇa-
mitra's auf die Disputation. Darauf geruhte er die Sitte
der Namengebung bei jedem Grossen Beten von lHa-
15 ldan[3]) einzuführen. Auf Befehl des Kaisers hielt in
seiner Anwesenheit der lCaṅ-skya rin-po-c'e vor ver-
sammelter Lamen-Congregation eine Predigt über die
Lehre[4]), worauf der Kaiser den beiden Lamen eine
grosse Menge von Gegenständen, vor allem einen Diwan,
20 ein Polster und andere höchst brauchbare Dinge, und
auch den unter ihnen stehenden Lamen und Schüler-
kreisen[5]) je nach ihrem Rang reiche Geschenke be-
scherte. So führten der grosse Kaiser und Dharmarâja, **189**
sowie seine Helfer, die beiden heiligen Mahâpurusha's,

---

1) *sMon-lam*-gyi srol.

2) Grwa-skor, vgl. oben p. 179, 1 und n. 1; oder bedeutet dies hier 'Schul-Utensilien'?

3) lHa-ldan (= lHa-sa) smon-lam c'en-mo bzin miṅ-btags.

4) bKa-c'os γnaṅ.

5) Bla-ma grwa-rigs-rnams.

und andere in diesem entarteten Zeitalter[1]), kraft ihres hochverdienstlichen Gebetes um Abwehr des Verfalles sämtlicher Geschöpfe überall[2]) und um das Gedeihen dieser unserer bezüglich der ganzen Quintessenz der gänzlich vollkommenen Muni-Lehre nicht abweichenden 5 Sekte der Gelbmützen[3]), den (verschiedenen) Klassen von Herren und Gefolgsleuten und anderen (die Lehre) vor Augen. Infolgedessen wurde die wunderbare, durchaus lautere That der gemeinschaftlichen Zusammenkunft in der Residenz Gegenstand der Lobpreisung aller Jina's samt 10 ihren Jüngern, und alle je nach Beschaffenheit und Art einteilenden Untersucher[4]) gerieten in gläubige, freudige und anhaltend fröhliche[5]) Stimmung. Vor allem aber
* berief dieser Kaiser, um der Lehre und der Wesen Heil und Glück noch höher zu steigern, meinen erhabenen 15 Upâdhyâya[6]) — um ihn beim Namen zu nennen —: jenen Paṇ-c'en sNañ-ba mt'a-yas rJe-btsun

Blo-bzañ dpal-ldan ye-šes dbañ-poi žal-sña-nas

in dieses Reich. Über diesen sei, da die Biographie des Paṇ-c'en t'ams-cad mk'yen-pa unendlich wie der Himmel 20 ist, nur kurz Folgendes mitgeteilt: Dieser Herr war in einer längst verflossenen Zeit, seit welcher Kalpa's zahllos wie der Sand des Gañgâ-Flusses verstrichen sind,

---

1) sÑigs-mai dus = skr. kaliyugam, s. oben p. 200, n. 4.

2) mT'a-dbus-kyi ₒgro-ba mt'a-dag, wörtlich: 'sämtlicher Geschöpfe (an) der Grenze und (in) der Mitte'.

3) Žwa-ser cod-pan ₒdsin-pa, vgl. p. 290, n. 1.

4) T'sul-lugs ji-lta-ba bžin-du ₒbyed-pai dpyod-ldan mt'a-dag.

5) rJes-su yi-rañ-ba.

6) mK'an rin-po-c'e.

ein Cakravartin mit Namen Aranemi[1]). Da richtete er in Gegenwart des Buddha Ratnagarbha seinen Sinn auf die höchste Bodhi. Infolgedessen gelangte er an das jenseitige Ufer des Meeres der schier unermesslichen
5 beiden Ansammlungen[2]) und wurde in der höchsten reinen Region[3]) des Westens Sukhâvatî Buddha: als Dharmakâya in Gestalt des sNañ-ba mt'a-yas[4]), als Saṃbhogakâya in Gestalt des T'se dpag-med[5]), als Nirmâṇakâya in Gestalt des ʿOd dpag-med[6]). Darauf
10 liess er in die unendlichen Welten der zehn Gegenden Buddha's und Bodhisattva's, Çrâvaka's[7]) und Pratyeka- **190** buddha's[8]) sowie Brahman[9]) und Indra[10]), Cakra-

---

1) Tib. rTsibs-kyi mu-k'yud, s. M. Tib. 168,24 = M. 176,25.

2) T'sogs-γñis, d. i. die Ansammlung der Tugend und die Ansammlung der Weisheit (bsod-nams-kyi t'sogs dañ ye-šes-kyi t'sogs), s. Jäschke 452[a].

3) Dag-pai žiñ mc'og.

4) Nach Jäschke 318[b] (s. auch Pantheon no. 59) ist sNañ-ba mt'a-yas = ʿOd dpag-med (Amitâbha), mit dem ich ihn demgemäss oben p. 261 identificiert habe; nach der hiesigen Darstellung jedoch stellen sNañ-ba mt'a-yas, T'se dpag-med und ʿOd dpag-med *verschiedene Formen ein und derselben Gottheit* dar, und zwar — nach dem Range der entsprechenden Kâya's zu schliessen (s. darüber Jäschke 22[b] und hier oben pp. 84—89) — der erste die höchste, der letzte die niedrigste Form. Eine wenigstens zweifache Differencierung findet sich im Pantheon, wo Amitâyus (no. 85) als Yi-dam neben Amitâbha (no. 59) als Dhyânibuddha angeführt ist.

5) Skr. Amitâyus, s. Pantheon no. 85.

6) Skr. Amitâbha, s. M. Tib. 2,3 = M. 2,3. Târ. 73,20. Târ. Ueb. 93,15. Pantheon no. 59.

7) Tib. ñan (-t'os), vgl. Pantheon, p. 45, n. 1.

8) Tib. rañ (-sañs-rgyas), vgl. Pantheon, p. 45, n. 1.

9) Tib. T'sañs (-pa).

10) Tib. dBañ (-po).

vartin's und unfassbare andere reine und unreine Nirmâṇakâya's (aus sich) hervorgehen und wirkte, so lange er sich im Kreislauf (der Wiedergeburt) bewegte, zum Wohle der Wesen. Danach zeigte er sich auch in dieser irdischen Welt[1]) in folgenden Nirmâṇakâya's: zur 5 Zeit des Buddha Çâkyarâja als Çrâmaṇera Pad-mai ṅad-ldaṅ der Sthavira's ârya-Subhûti[2]) und ârya-Kâçyapa[3]), als der Mahâcârya Bhâvaviveka[4]), als der Âcârya Vajraghaṇṭa[5]), als der Âcârya Abhayâkaragupta[6]), als der Kulika[7])-König des 10 Çambhala-Landes Mañjuçrîkîrti[8]), als der Mahâcârya Padmasambhava, als der Arya[9]) P'ul-byuṅ

1) Mi-mjed-kyi ₒjig-rten = skr. sahâloka, s. oben p. 88,7 und n. 3.

2) Tib. ₒp'ags-pa Rab-ₒbyor, s. M. Tib. 44,6 = M. 47,6.

3) Tib. ₒp'ags-pa ₒOd-sruṅ, vgl. oben p. 100, n. 8.

4) Tib. Legs-ldan ₒbyed-pa = Legs-ldan (skr. Bhavya), s. Târ. Ueb. 127 und n. 6. 136 ff. und n. 3 und die daselbst im Index s. v. Bhavya angeführten Stellen. Wassiljew, s. Index s. v. Bhavya.

5) Tib. rDo-rje dril-bu, s. Târ. Ueb. 170 und n. 1. 177. 322 fg.

6) Vgl. Târ. Ueb. (s. Index s. v.); hier im Text (p. 190,7) steht fälschlich Abhakaragupta.

7) Tib. Rigs-ldan, vgl. R. in J. A. S. Beng. 1889, p. 40, wo der mir von Herrn Professor Grube aus dem Nachlass Schiefner's freundlichst überlassene tibetische Originaltext Rigs-ldan hat; dieselbe Identificierung, doch nicht ganz ohne Bedenken, macht Schiefner in Târ. 3,9. Târ. Ueb. 5,1. 62,22 und n. 1 (vgl. daselbst Index s. v. Kulika); betreffs rigs = skr. kulam s. M. Tib. 43,3. 120,85. 177,4. 179,6. 7. 8. 9. 11 = M. 46,3. 126,85. 185,4. 187,6. 7. 8. 9. 11.

8) Tib. ₒJam-dpal grags-pa; vgl. Târ. Ueb. 212 fg. und n. 4.

9) Tib. jo-bo, s. M. Tib. 178,79 = M. 186,80 (M': ârya).

żabs[1]), als der Âcârya Bhavabhadra[2]), als der Lo- *
tsťsa-ba K'ug-pa lhas-btsas[3]) von ₒGos[3]), als der
unvergleichliche sKam-po-pa bSod-nams rin-ćen[4]),
als Sa-skya Paṇ-cen Kun-dga rgyal-mťsan, als der
5 rGyal-ba γYuṅ-ston[5]) Vajraçrî[6]), als der Gelehrte
dGe-legs dpal-bzaṅ, als der Grub-dbaṅ bSod-nams
p'yogs-kyi glaṅ-po, als der dBen-sa-pa ćen-po[7])
rGyal-ba Blo-bzaṅ don-grub, als der Paṇ-ćen Ć'os-
kyi rgyal-po Blo-bzaṅ ćos-kyi rgyal-mťsan und
10 als der Paṇ-ćen T'ams-cad mk'yen-γzigs ćen-po[8]) rJe-
btsun Blo-bzaṅ dpal-ldan ye-šes und wirkte zum
Wohle der Wesen.

1) Vielleicht = skr. Atîtavahana; p'ul (-tu) byuṅ (-ba), 'hervorragend', nach Jäschke 344[b] als Eigenname = Atiça, in einem in Târ. Ueb. 65, n. 1 angeführten Titel eines Werkes im Tanjur = atiçaya, kann sehr wohl auch Aequivalent von skr. atîta sein; żabs, 'Fuss', hat auch die Bedeutung 'bottom of a lake, of a vessel; lower end of a staff' (Jäschke 472[a]) und kann somit wohl auch = skr. vahanam in der Bedeutung 'unterster Teil einer Säule' (s. Böhtlingk s. v., 2, f) sein. In Târ. 200, 12. (Târ. Ueb. 263, 16: Atîtavâhana) wird Atitavahana als transcribierter (nicht übersetzter) Name eines Fürsten angeführt, womit die hiesige Bezeichnung des P'ul-byuṅ żabs als 'Herr, Edler' sehr gut im Einklang steht und darum zur Bestätigung der obigen Identification dient.

2) Vgl. Târ. Ueb. 5, 258 fg.

3) Darnach ist auch oben p. 107, 3—4 (= Text p. 68, 9: ₒG'os K'ug-pa lhas-btsas, wonach wahrscheinlich ein | einzufügen ist) statt „dem Sohne des ₒGos k'ug-pa lha" zu übersetzen: „dem K'ug-pa lhas-btsas von ₒGos" und Z. 5 „sowie" zu streichen.

4) = Skr. Puṇyaratna.

5) Vgl. oben p. 170, 11.

6) Tib. rDo-rje dpal; in Târ. 193, 2. 22 (Târ. Ueb. 254 fg.) ist der Skr.-Name transcribiert, nicht übersetzt.

7) D. h. 'der grosse Einsiedler'.

8) D. h. 'der grosse Allwissend-Allsehende'.

Dieser Paṇ-c̓en rin-po-c̓e nun also wurde in dem Distrikt bKra-šis rtse des Bezirkes Šaṅs der Provinz γTsaṅ im (männlichen) Erde-Pferde-Jahr des 12. Cyklus (1737), am 11. Tage des 11. mongolischen Monats, geboren. Sein Vater hiess T̓aṅ-lha; seine Mutter, welche 5 aus dem Geschlecht des Mahâsammata stammte, war für ein Weib wenig listig und von aufrichtigem Charakter, dem Lama und den (drei) Kleinodien[1]) gläubig zugethan 191 und mit vielen anderen Tugenden geschmückt. Bei seiner Geburt drang, mit dem Sonnenlicht vereint, ein 10 fünffarbiger Regenbogen in das Haus, und auch viele andere wunderbare Vorzeichen zeigten sich. Schon nach 2 Monaten legte er beide Handflächen zusammen; nach 7 Monaten sagte er, plötzlich die Stimme erhebend, zu wiederholten Malen Maṇi her; nach 8 Monaten 15 recitierte er dMigs brtse-ma auswendig. Er sagte: „Nachdem ich mir des vorhergehenden rJe[2]) Körper geliehen, bin ich dieser.“ Nie that er weinen, auf der Seite liegend schlafen u. dgl. m. nach Art der gewöhnlichen Kinder, sondern geruhte die Handflächen auf der 20 Brust zusammenzulegen und nach Art der Kreuzbeinstellung dazusitzen. So kehrte er schon in der Zeit, in der er noch klein an Körper war, allen Gepflogenheiten gewöhnlicher Kinder den Rücken. Er war mit Gläubig- * keit, Lossagung (vom Irdischen), natürlicher Fassungsgabe 25 und vielen anderen vornehmen Gepflogenheiten geschmückt. Den (drei) Symbolen brachte er Opfer dar,

1) Bla-ma *daṅ* dkon-mc̓og (γsum).
2) D. h. des vorhergehenden Paṇ-c̓en rin-po-c̓e.

bezeigte ihnen seine Verehrung, sagte murmelnd tiefe Geheim-Mantra's her u. s. w. So war der Heilige einzig und allein auf einen rühmenswerten, unbefleckten Lebenswandel bedacht. Später, im Eisen-Affen-Jahr (1739),
5 im 8. Monat, kamen Fürst bSod-nams stobs-rgyas, des rGyal-dbaṅ mc'og Vertreter[1]) mGron-γñer ṅag-dbaṅ blo-bzaṅ, aus bKra-šis lhun-po geschickte Abgesandte und andere bei ihm zusammen und beriefen ihn sogleich als milden grossen Dharmapâla über das
10 neue dGa-ldan-Haus. Auf die dringende Bitte um eine deutliche Prophezeiung, wo überall in dBus, γTsaṅ und K'ams sich wohl das Leben des sKyabs-mgon Paṇ-c'en t'ams-cad mk'yen-pa (d. i. er selbst) abspielen werde, antwortete der grosse Dharmapâla (d. i. wiederum
15 eben dieser selbst) unter anderem Folgendes:

„Des Klosters *bKra-šis* lhun-po Herr in eigener Person —
„Im Bezirke *bKra-šis* rtse geboren —
„Nun bringt mir schleunigst euren Glückwunsch dar *(bkra-* 192
20 *šis* mṅa-γsol mdsod)!
„Es möge alles von des Glückes (*bkra-šis*) Glanz erfüllt werden!"

und gab damit eine aus sicherem Wissen geschöpfte klare Prophezeiung von sich. Da that auch der rGyal-
25 dbaṅ t'ams-cad mk'yen-pa die Äusserung: „Dass gegenwärtig diese seine Geburt in bKra-šis rtse-ba, deren sichere Kenntnis von irgend woher geschöpft ist, klar verkündigt worden ist, das ist sehr gut." Nachdem

1) sKu-t'sab.

(diese Nachricht) zu den beiden ’Am-ban gedrungen, wurde sie auch dem hohen kaiserlichen Herrn zu Ohren gebracht. Darauf, am 6. Tage des 9. mongolischen Monats, geruhte der rGyal-dbaṅ t̔ams-cad mk̔yen-pa c̔en-po ihm den Namen Blo-bzaṅ dpal-ldan ye-ṡes zu geben, schickte im Einklang damit ein grosses Gefolge u. s. w. aus Bla-braṅ und gab Freudenfeste in Fülle.

Danach, im Eisen-Vogel-Jahr (1740), am 4. Tage des 6. mongolischen Monats, erschien der Grossschatzmeister[1]) und andere, ferner, durch kaiserliche Ordre abgesandt, der Tā bla-ma und andere, insgesamt nahezu zehntausend Geistliche, mit Baldachinen, Trophäen und anderen Huldigungsgegenständen mannichfacher Art in Prozession vor ihm und beriefen ihn nach dem grossen Kloster bKra-ṡis lhun-po, worauf er seinen Fusslotus wohl auf den Furchtlosen Löwensitz (Thron)[2]) setzte. Einstmals sass er, nachdem er vor dem Thronsitz[3]) viele Huldigungen dargebracht hatte, auf einem Teppich und schien damit beschäftigt, mit zusammengelegten Handflächen Gebete zu verrichten. Da fragte der Schatzmeister Blo-bzaṅ t̔se-dbaṅ, was es denn damit auf sich hätte. Da erwiderte jener: „Während auf dem Thronsitz in der Mitte der rJe-btsun bTsoṅ-k̔a-pa c̔en-po und rechts und links Mañjughoshabhaṭṭâraka, Vajrapâṇi u. s. w. aufgestellt

1) P̔yag-mdsod c̔en-po.

2) Mi-ʼjigs seṅ-gei k̔ri = skr. abhîrusiṃhâsanam, vgl. oben pp. 205,1 und n. 5. 208,7—8 und n. 2.

3) bŽugs-k̔rii p̔yogs-su.

sind, werden die Gebete verrichtet." Im Wasser-Hunde-Jahr (1741) hörte er bei dem rJe Ṅag-dbaṅ byams-pa „die Bodhi-Weg-Leuchte[1]" und andere Âgama's, und nachdem er das Upâsaka-Gelübde auf sich genommen, auch die Vajrabhairavavaçitâ. Im Wasser-Schweine-Jahr (1742) hörte er, nachdem er den rDo-rje ${}_{o}$dsin-pa Blo-bzaṅ bzod-pa zum Yoṅs-${}_{o}$dsin gemacht hatte, (bei diesem) viele Dharma's. Im Holz-Mause-Jahr (1743) nahm er, während dieser Yoṅs-${}_{o}$dsin als Upâdhyâya fungierte, das Pravrajitaçrâmaṇera-Gelübde auf sich und wurde das Scheiteljuwel der nach Erlösung Trachtenden. Im Holz-Rinder-Jahr (1744) hörte er bei diesem bsDus-grwai γsan-sbyoṅ, die Hunderttausend Aussprüche[2]) des rJe rin-po-c'e (d. i. bTsoṅ-k'a-pa), des Paṇ-c'en Blo-bzaṅ c'os-kyi rgyal-mt'san und des Paṇ-c'en Blo-bzaṅ ye-śes u. a. m. Am Anfang seines 13. Lebensjahres (1749) verfasste er rJe bla-ma mc'og[3]) raṅ-ñid-kyi żabs-brtan γsol-${}_{o}$debs und die Aussprüche Blo-gros dpag-bsam-ma's und anderer. Im 15. Lebensjahr, im Wasser-Affen-Jahr (1751), hörte er bei der Inkarnation[4]) des sÑiṅ-rje c'en-po[5]) aller Jina's, dem siebenten rGyal-dbaṅ Blo-bzaṅ bskal-bzaṅ rgya-mt'soi żal-sṅa-nas, die Schatzkammer der vier Klassen der Tantra's[6]): die

1) Byaṅ-c'ub lam sgron.

2) γSuṅ-${}_{o}$bum.

3) D. i. bTsoṅ-k'a-pa.

4) Raṅ-γzugs.

5) = T'ugs-rje c'en-po (skr. Mahâkaruṇa), 'der grosse Erbarmer', d. i. Avalokiteçvara.

6) rGyud-sde bżii baṅ-mdsod.

Vajramâlâ- und Mitraçataka-Mahâvaçitâ, die çrî-Kâlacakramahâvaçitâ[1]), die çrî-Trayodaçavajrabhairavadevamahâvaçitâ[2]), Adhivâsanam, Âgama u. s. w. des sNar-t'añ brgya-rtsa, Ba-ri brgya-rtsa und Sâdhanasâgara[3]), den Âgama der Hunderttausend Aussprüche des rGyal-dbañ mc'og und viele andere Dharma's. Nach Erteilung der Vajrabhairavavaçitâ that der rGyal-dbañ mc'og die Aeusserung: „Wenn du eben diesen hohen Gott[4]) zum Mittelpunkt deiner Meditation machst, wird deine Vollendung im Erhabenen wie im Alltäglichen[5]) bald sich vollziehen.“ So ernannte der Puṇḍarîkadhara[6]) eben diesen Herrn zum Herrn der Lehre der grossen Mystik[7]). Im 20. Lebensjahre, im Feuer-Rinder-Jahr (1756), am 4. Tage des 6. Monats, am Tage des Festes des Drehens des Dharmacakram[8]), nahm er, während u. a. der Sthavira, 194 grosse Vinaya-Bekenner[9]) und *Yoñs-ₒdsin* żal-sña-nas Blo-bzañ c'os-ₒp'el als Upâdhyâya, und der *T'os-bsam gleñ* żal-sña-nas Blo-bzañ bkra-śis als Karmâcârya fungierten, das Upasampannabhikshu[10])-Gelübde in gehöriger Weise auf sich und wurde der Scheitelschmuck

---

1) Tib. dpal Dus-kyi ₒk'or-loi dbañ-c'en.

2) dpal rDo-rje ₒjigs-byed lha bcu-γsum-gyi dbañ-c'en.

3) Tib. sGrub-t'abs rgya-mt'so, vgl. Târ. Ueb. 330 fg.

4) lHa-mc'og.

5) mC'og dañ t'un-moñ-gi dños-grub.

6) D. i. der Dalai Lama, vgl. oben p. 200, 1 und n. 2.

7) γSañ-c'en bstan-pai bdag-po = skr. mahârahonuçâsanapati, vgl. oben p. 123, 3 und n. 1.

8) C'os-ₒk'or bskor-bai dus-c'en-gyi ñin.

9) ₒDul-ba ₒdsin-pa c'en-po = skr. mahâvinayadhara.

10) Tib. bsñen-par rdsogs-pa dge-sloñ.

aller Vinayadhara's. Bei jenem Yoṅs-$_{o}$dsin mk'an-c'en[1]) hörte er die çrî-Vajrapâṇimahâcakramahâvaçitâ[2]) und viele andere Dharma's. Im 22. Lebensjahr, im Erde-Hasen-Jahr (1758), erteilte eben dieser Herr auf die von Seiten des lCaṅ-skya t'ams-cad mk'yen-pa Rol-pai rdo-rje żal-sña-nas geäusserte Bitte mitten in dem Meere einer Versammlung zahlreicher Gelehrten, bestehend aus ihm selbst und seinen Dienern, dem De-mo sprul-sku, dem rJe Ṅag-dbaṅ byams-pa, dem Kun-mk'yen bla-ma $_{o}$Jam-dbyaṅs bżad-pa, dem rJe-btsun dKon-mc'og $_{o}$jigs-med dbaṅ-po, dem Brag-γyab sprul-sku, Jinaputra's, Sattva's[3]) und dem rJe-druṅ sprul-sku, dem bTsan-po Nomon Han, dem T'uu bkwan rin-po-c'e K'yab-bdag blo-bzaṅ c'os-kyi ñi-ma, dem Piligt'u Nomon Han, den Lamen und der Schülerschaft[4]) von Se(-ra), $_{o}$Bras (-spuṅs) und dGe(-ldan) und anderen Wissensdurstigen[5]), über zweitausend an der Zahl, die çrî-Kâlacakramahâvaçitâ, indem er sie mit seltsam-wunderbaren Subhâshita's ausschmückte, in gehöriger Weise. Im Wasser-Pferde-Jahr (1761) sprach der rJe Maitrii mt'san-can zu diesem Herrn: „Erfasse, schütze und fördere doch durch Erklärung, Disputation und Abfassung (von Schriften) die

1) Skr. mahopâdhyâya.

2) dpal P'yag-na rdo-rje $_{o}$k'or-lo c'en-poi dbaṅ-c'en; über $_{o}$K'or-lo c'en-po (skr. Mahâcakra) s. oben p. 193, n. 1.

3) Tib. sems-dpa.

4) Bla-ma daṅ grwa-rigs; dementsprechend ist auch oben p. 241, 10—11 (vgl. n. 4) bla-ma grwa-rigs-rnams 'Lamen und Schülerschaft', nicht 'geistliche Schülerschaft', zu übersetzen; vgl. p. 298, 21-22 und n. 5.

5) Don-γñer-can.

Jina-Lehre; namentlich übermittele den Strebsamen[1]) das Pravrajita- und das Upasaṃpanna-Gelübde; da dem Vinaya gemäss seit deiner unter der Funktion eines Pravrajita- und Upasaṃpanna-Upâdhyâya[2]) erfolgten Aufnahme als Upasaṃpanna[3]) fünf, sechs Jahre verstrichen sind, so übermittele doch, auf den Fortbestand der Lehre bedacht, den Strebsamen das Upasaṃpanna-Gelübde; jetzt müsstest du dem erhabenen Nirmâṇakâya des $_{o}$Pʿags-pa lha von Cʿab-mdo den Anfang des Pravra- 195 jita (-Gelübdes) übermitteln.“ So drang er mit Bitten in ihn. Infolgedessen geruhte jener einzuwilligen und übermittelte, während eben dieser Herr als Upâdhyâya fungierte, dem Höchsten Nirmâṇakâya des $_{o}$Pʿags-pa lha das Upâsakapravrajitaçrâmaṇera[4])-Gelübde. Im Wasser-Schaf-Jahr (1762), am 12. Tage des 1. Monats, übermittelte er, während eben dieser Herr als Upâdhyâya fungierte, zweiundneunzig Sâdhya's[5]) das Upasaṃpanna-Gelübde. Im Holz-Vogel-Jahr (1764), am 12. Tage des 1. Monats, gewährte er die gute Gabe der von dem rGyal-dbaṅ mcʿog gestatteten Neueinführung des Kâlacakram[6]). Im 3. Monat zeichnete er, da von sechzehn in den Mantra's bewanderten Schülern der Magie[7]) die

1) Don-γñer-ba-rnams.

2) Tib. rab-byuṅ bsñen-rdsogs-kyi mkʿan-po.

3) bsÑen-par rdsogs bžes-nas; vielleicht ist dies aber zu übersetzen: 'seit deiner Uebernahme des Upasaṃpanna (-Gelübdes)'.

4) Tib. dge-bsñen rab-byuṅ dge-tʿsul.

5) Tib. bsgrub-bya.

6) Tib. Dus-$_{o}$kʿor γsar-$_{o}$dsugs.

7) sÑags-pa cʿog-grwa-pa.

Einführung des Kâlacakra-Kultus[1]) gewünscht wurde, am Morgen des 10. Tages das durch gefärbten Staub (sichtbar gemachte) Maṇḍalam der gänzlich vollkommenen çrî-Kâlacakra-Statue, -Lehre und -Gnade[2]), brachte vom 15. Tage an bis zum Ende der Kultus-Woche Brandopfer[3]) u. s. w. dar und erwies während der ganzen Dauer der *Verehrung* des çrî-Kâlacakra *durch Predigt*[4]) unübertreffliche vollkommene Gnadenbezeugungen. Darauf ging er, da der Wunsch etwa (des Inhalts) laut wurde: er möchte doch sein Ross gen dBus zu der erhabenen Inkarnation des rGyal-dbaṅ mcʿog zu lenken geruhen, um als Upâdhyâya bei der bevorstehenden Uebernahme des Çrâmaṇera-Lehr-Gelübdes[5]) zu dienen, nach dBus. Am 4. Tage des 6. Monats übermittelte er dem erhabenen Nirmâṇakaya des rGyal-dbaṅ mcʿog das Çrâmaṇera-Gelübde und trug ihm, nachdem ihn (dieser) zum Grossen Beschützer der Lehre und der Wesen[6]) ernannt hatte, die Erklärung und den Âgama des Lam-rim cʿen-mo[7]), „die Unterweisung im Glücksweg“[8]), „die Erweckung des Sinnes“[9]), „die Verehrung“[10]) u. a. m. vor. Im Feuer-Hunde-Jahr (1765)

---

1) Dus-˳kʿor-gyi sgrub-mcʿod.

2) dpal Dus-kyi ˳kʿor-loi *sku γsuṅ tʿugs* yoṅs-su rdsogs-pai rdul-tʿson-gyi dkyil-˳kʿor.

3) sByin-sreg = skr. homa, s. Jäschke 405b.

4) dpal Dus-kyi ˳kʿor-loi *bšad-sgrub.*

5) dGe-tʿsul-gyi bslab-sdom.

6) bsTan-˳groi dpuṅ-γñen cʿen-po.

7) Lam-rim cʿen-moi bšad-luṅ.

8) bDe-lam-gyi kʿrid.

9) Sems-skyed.

10) mCʿod-pa.

sandte der Kaiser den Jasag bla-ma Ṅag-dbaṅ dpal-$_{o}$byor H$_{w}$otʿogtʿ$_{w}$o und andere und erliess folgendes Huldigungsschreiben an ihn: „Indem dir von mir ein Diplom und Handschreiben verliehen wurde, habe ich dir wie deinen Vorgängern den Ehrentitel Paṇ-cʿen 'Erteni 5
196 verliehen und dich zum Herrn des grossen Klosters bKra-s̀is lhun-po erhoben. Du aber lass, nachdem du für viele Saṃgha-Häupter die Glocke der Vinaya-Gebote hast ertönen lassen und nach heiliger Lebensweise getrachtet hast, in dBus und γTsaṅ die Lehre gänzlich unentstellt wie früher wachsen und erweise ihr in diesem 10
meinem Lande der Mitte unermüdeten Sinnes ordentlich Verehrung!" Dieses Schreiben liess er ihm überreichen. — Einstmals kam er nach Potala und trug dem rGyal-dbaṅ rin-po-cʿe die Guhyasamâja-Akshobhyavajra-[1]), die çrî-Cakrasaṃvara- und die çrî- 15
Vajrabhairava-, γS̀ed-dmar[2]) und dGra-nag-ste bcu-γsum-ma-Mahâvaçitâ[3]), die Vajramâlâ-, Mitraçataka- und andere Vaçitâ's, zahlreiche Adhivâsana's: zum Sâdhanasâgara, Pa-ri brgya-rtsa und anderen 20
* Haupt-[4]) und Neben-Vacana's, und endlich die mündliche Belehrung[5]) über die Hunderttausend Aussprüche des rJe rin-po-cʿe und viele andere Dharma's vor. Einst

---

1) Tib. γSaṅ-$_{o}$dus Mi-bskyod rdo-rje(i dbaṅ-cʿen).

2) D. h. 'Roter Henker'.

3) Die drei letzten Glieder sind durch den Zusatz γsum 'drei' (Text p. 196, 7) hinter dGra-nag-ste bcu-γsum-ma als eng zu einander gehörig bezeichnet.

4) sPyi-bka daṅ zur-bka; dementsprechend ist auch oben p. 209, 21 (vgl. n. 6) zur-bka durch 'Neben-Vacanam' zu übersetzen.

5) lJags-luṅ.

übermittelte er, während der rJe tʻams-cad mkʻyen-pa selbst als Upâdhyâya fungierte, dem rGyal-dbaṅ rin-po-cʻe das Upasaṃpanna-Gelübde und dergleichen mehr. Unfassbare glaubensstarke Vineya's aus den Provinzen dBus und γTsaṅ und allen Landesteilen von 'A-mdo und der grossen Mongolei ehrten ihn durch ein Meer von Opfergaben — gleichsam Wolken —, bestehend in hervorragenden materiellen Schätzen. Danach erfüllte er durch (die Uebermittelung) des Upasaṃpanna-Gelübdes je nach Wunsch und Verlangen eines jeden und durch das Drehen des Rades der tiefen und weiten Lehre das Erdenrund mit klugen Menschen. Im 1. Monat des Erde-Schweine-Jahres (1778) wurde von dem vom Himmel eingesetzten grossen Mañjughosha-Kaiser selbst — im Einklang mit dem Sinne der Worte des $_{o}$Jam-mgon bla-ma bTsoṅ-kʻa-pa cʻen-po:

„Aengstlich auf sein Benehmen achtend und ein milder Fürst,
„Einem Kalyāṇamitra, der durch den blossen Anblick die Herzen anderer gefangen nimmt
„Und durch seine blosse Freundschaft die Tugend wachsen und das Laster schwinden macht,
„Sich anschliessend und ein Landesvater —" —

dieser rJe-btsun bla-ma mcʻog nach der königlichen Residenz berufen, und ihm der Befehl erteilt, er solle zu einer Audienz kommen. Infolgedessen lenkte er am 17. Tage des 6. Monats, während eine Menge Nakshatra's als Beherrscher der Nacht[1]) ihn umgaben, sein

1) mTʻsan-moi mgon-po rgyu-skar-gyi tʻsogs.

Ross aus dem grossen Kloster bKra-šis lhun-po. Umgeben von einer berittenen Eskorte, bestehend in den von den 'Am-pan von Tibet aufgebrachten, sechs Mann hoch aufgestellten tibetischen Kriegern, und zahllosen
* anderen, zog er fort. Der rGyal-dbaṅ mc'og sorgte 5 reichlich für die Sicherheit seines Lebens und für Wegzehrung. Darauf kam jener auf seiner langsamen Reise, während welcher er all den aus der Gegend zusammengeströmten Menschen die Hand-Vaçitâ und die gewünschten tiefen und weiten Lehren erteilte, am 15. Tage 10 des 10. Monats zu dem grossen Kloster sKu-${}_{o}$bum byams-pa gliṅ im Orte bTsoṅ-k'a, der Geburtsstätte des ${}_{o}$Jam-mgon rGyal-ba γñis-pa, und brachte (daselbst) das grosse Fünf-Spenden-Opfer[1]) dar. Während er sich vom Spätnachmittag des 10. Tages des 11. Monats 15 an einen Monat lang von der Aussenwelt abschloss[2]), lag er der Besänftigung und Citierung[3]) des çrî-Vajrabhairava ob und brachte zuletzt auch ein Ẑi-rgyas-dbaṅ-drag[4])-Brandopfer dar. Darauf, im Eisen-Mause-Jahr (1779), am 10. Tage des 3. Monats, lenkte er sein Ross 20 von sKu-${}_{o}$bum fort. Zu dieser Zeit wurden der Grossschatzmeister und die übrigen Gefolgsleute nicht von den Pocken befreit. Da erteilte eben der Herr dem Kunmk'yen bla-ma dKon-mc'og ${}_{o}$jigs-med dbaṅ-po den Befehl: „Wirf du für diese einen Steinhaufen[5]) auf!“ 25

1) lṄa-mc'od-kyi mc'od-pa rgya-c'en-po.
2) (sKu-) mt'sams mdsad.
3) bsÑen-sgrub.
4) Vgl. hierüber Jäschke 80^{b}. 354^{b}. 474^{b}.
5) lHa-t'or.

Demgemäss warf (dieser), als (der Herr) mit einem Gefolge **198**
von dreihundert Priestern und Laien, unter ihnen dem
Grossschatzmeister, weiter nach dem Kloster bsTan-
rgyas gliṅ in 'Alagša kam, einen Steinhaufen auf.
5 Dadurch befreite er diese alle, ohne dass ihnen ein
Leid geschah, von den Pocken[1]). So gereichte eben
dieser Kun-mk'yen bžad-pa rje allen Gefolgsleuten
zu unfassbarem Segen. Darauf reiste er nach und nach
weiter und übermittelte in der Provinz 'Ot'og Peili in
10 'Ortos$_{wo}$ vierhundert und fünfundachtzig Sâdhya's das
Upasampanna-Gelübde. Im Lande C'ahar übermittelte
er einhundert und siebenundsechzig Sâdhya's das Upa-
sampanna-Gelübde. Am 20. Tage des 6. (Monats) ge-
langte er nach Doloon Noor. Ein vom Kaiser er-
15 lassenes Schreiben sowie Geschenkgegenstände wurden
ihm überreicht. Eben der Herr trug dem lCaṅ-skya
rin-po-c'e und zahlreichen Scharen sonstiger Lamen und
Schüler[2]) das Bla-mc'od bde-stoṅ dbyer-med-ma *
und andere Dharma's vor. Täglich neigten die aus
20 allen Gegenden der Mongolei zusammengeströmten Gross-
lamen, Grossfürsten und zahllose andere Wesen tief ihr
Haupt vor ihm. Die Reichen bescherten ihm unermess-
liche materielle Schätze, den Abgaben an einen Gross-
könig gleich. Indem er die grosse Pauke der Religion

1) lHa-$_{o}$brum.

2) Bla-grwai t'sogs; aus dieser Stelle ergiebt sich, dass bla-grwa = bla-ma daṅ grwa-pa 'Lamen und Schüler', ist; dies ist auch oben p. 267, 6 statt „Lamenschule" einzusetzen; vgl. daselbst n. 5; die dort ausgesprochene Vermutung, dass bla-grwa vielleicht 'Oberschule, Hochschule' bedeuten könne, ist nach dem eben Gesagten hinfällig.

schlug, verscheuchte er den Herzenskummer der Menschen gänzlich und liess den Edelstein der Muni-Lehre sich ausbreiten wie das Meer[1]), mit dem Regen des Kṛita (-yugam) vereinigt. Während seines dortigen Aufenthaltes übermittelte er bei Gelegenheit ausserordentlich häufiger Audienzen sehr zahlreiche Gelübde für männliche und weibliche Upâsaka's, für Pravrajita's und Pravrajitâ's[2]), und für männliche und weibliche Çrâmaṇera's; die Möglichkeit zur Uebermittelung des Upasaṃpanna-Gelübdes wurde ihm dagegen nicht gegeben. Am 29. Tage brach er von Doloon Noor auf und erteilte unterwegs unzähligen Laien und Priestern die Hand-Vaçitâ. Auch das Upasaṃpanna-Gelübde übermittelte er 199 drei Mal: beim ersten Mal, am γNam-gaṅ-Tage, nahm er 104 Upasaṃpadâ's, beim zweiten Mal, allein am 7. Tage, 218 Upasaṃpadâ's vor, beim dritten Male, am 5. Tage, machte er in Gemässheit des Umstandes, dass dieser Tag (auf seine Ankunft) in dem Gebiete von C'agan jalag fiel[3]), von der Zeit des Aufganges eines Sonnenviertels anfangend[4]), bis in die Mitte des ersten Nacht-Abschnittes hineinreichend[5]), 403 Sâdhya's, unter ihnen den Maitri H$_{w}$ot'ogt'$_{w}$o, zu Upasaṃpanna's. Zu dieser Zeit nahm auch ich[6]) meinen Anteil an dem Upasa-

1) C'u-γter, vgl. skr. apâṃ nidhi, 'der Behälter (aller) Gewässer, das Meer' (Böhtlingk s. v. nidhi).

2) Skr. rab-byuṅ-ma.

3) C'a-gan ja-lag ces-pai sa-c'ar żag babs daṅ bstun-nas.

4) Ṅi-ma bżi-c'a śar-bai dus-nas mgo brtsams-te.

5) mT'san-moi t'un daṅ-poi dkyil-tsam-du sleb-pai bar-la.

6) Nämlich der Verfasser des vorliegenden Werkes, ̥Jigs-med nam-mk'a.

ṃpanna-Gelübde auf mich, und es entstand ein Wetteifern der *Sinne*, das schöne Baumwollenbüschel des *Geistes* zu erreichen[1]. Indem er auf diese Weise täglich den aus allen Gegenden wolkengleich zusammengeströmten Laien und
5 Priestern, über zehntausend, die Hand-Vaçitâ und viele Dharma's gewährte, kam er allmählich weiter. Am * 22. Tage des 7. Monats traf er, umgeben von dem lCañ-skya t'ams-cad mk'yen-pa und vielen anderen Begrüssenden und Geistlichen in Prozession, in dem grossen
10 Palast des Parkes von Yai ho mit dem Mañjughosha-Menschenfürsten zusammen, überreichte dem grossen Kaiser ein Nañ-mdsod-Begrüssungstuch[2] und bekomplimentierte ihn. Der Kaiser seinerseits gab ihm ein Nañ-mdsod-Begrüssungstuch und führte in freudiger Stimmung die
15 Unterhaltung. Einen aus einer kostbaren Schnur von unschätzbaren, wie ein Aprikosenkern grossen Perlen bestehenden Schmuck, den er auf seinem Körper trug, u. a. m. schenkte er dem Herrn und befahl ihm, nach allen Seiten des Parkes hin den Segen zu sprechen.
20 Demgemäss sprach er denn den Segen Darauf kam er nach der Residenz bKra-śis lhun-po[3], worauf (der Kaiser) dem Herrn unfassbare materielle Gegenstände zur Sicherung seines Lebens gab und ihm zu Ehren ein Schaustück verschiedener Tanzspiele veranstalten liess.
25 Als sie den Thee einnahmen, sagte der Kaiser: „Dass **200**

1) *Yid*-kyi śiñ-bal-dab bzañ *dbañ-poi* bgrod-par gran-pa byuñ.

2) Nañ-mdsod k'a-btags.

3) D. i. ein nach dem Muster der gleichnamigen Residenz des Paṇ-c'en rin-po-c'e in γT'sañ gebautes neues Kloster in China; vgl. hier unten pp. 317,23-24. 318,25—319,1 u. J. A. S. Beng. 1882, 39, 4-6. 35.

der Paṇ-cʿen ’erteni[1]) zu Anfang des grossen Pāyar[2]) meiner 70 Jahre (d. h. meines 70. Geburtstages) bereitwillig gekommen ist, das ist zum grossen Segen für die Buddha-Lehre und die Wesen dieses Landes. Ich habe während vieler Jahre von dem lCaṅ-skya $H_w$otʿogtʿ$_w$o etwas Religion gelernt; doch diese Buddha-Religion ist tief wie ein See und ausgedehnt, und ich habe die Geschäfte und Angelegenheiten der Regierung und die Angelegenheiten des Erdenrunds allesamt zu besorgen und habe darum keine Musse. Auf diese Art war das Zustandekommen einer Erkenntnis auf Grund des Nachdenkens über die von dem $H_w$otʿogtʿ$_w$o gelernten Dharma’s unmöglich; jedoch befinde ich mich in der Lage stetig zunehmender Sicherheit (in denselben). Jetzt hat diese deine, des Priesters, Zusammenkunft mit mir, dem Laien, die alten Gebete und Gedanken (wieder) erweckt, und die Zeit ist gekommen, wo die guten Folgen (verdienstlicher) Thaten sicherlich reifen werden; darum soll von mir an eben den Lama die Bitte um zahlreiche Dharma’s und Adhivâsana’s ergehen. Vormals, schon als der Fünfte Tālai bla-ma kam, erbaute mein königlicher Ahn den gelben Tempel; dieser Gewohnheit und Art entsprechend, ist jetzt von mir in der Wohnstätte eben des Lama dieser bKra-ṡis lhun-po ähnliche Tempel errichtet worden. Ich habe früher die tibetische Umgangssprache nicht verstanden; aber als eben des Lama’s Kommen in Aussicht stand, habe ich bei dem $H_w$otʿogtʿ$_w$o sofort mit

1) = Paṇ-cʿen rin-po-cʿe.
2) (Mong. bayar) ‘Freude (Lustbarkeit)’.

Fleiss und Eifer die dringend erforderliche Umgangssprache vollkommen erschöpfend gelernt, bin jedoch kein genauer Kenner[1]) derselben. Die Feinheiten der religiösen Unterhaltung mag der H$_{w}$ot'ogt'$_{w}$o übersetzen und verdolmetschen!" Diesen guten Befehl erteilte er. Nachdem der Kaiser fortgegangen war, sagte der lCaṅskya rin-po-c'e zu dem Herrn: „Was die von dem grossen Kaiser gegen den Herrn bethätigte unfassbare Gläubigkeit und besonders die Freudenempfindung anlangt, so habe ich alter Mann, obwohl ich bis in ein solches Alter mit diesem Könige zusammen gewesen bin, eine derartige Freudenempfindung (an ihm) überhaupt nicht kennen gelernt." Alles dies erschien als Anzeichen dafür, dass kraft der hochwogenden Gedankenerweckung des Priesters sowohl als des Laien diese Lehre des rGyal-ba bTsoṅ-k'a-pa c'en-po von neuem immer mehr und mehr zu gedeihen begann. Infolgedessen richtete (der Kaiser an den Paṇc'en rin-po-c'e) Fragen, die von sehr grossem Wohlwollen zeugten, und überreichte ihm ein Pāyar-gyi k'a-btags[2]). Am 6. Tage des 8. (Monats), als Priester und Laie zur Leitung der Betversammlung in bKra-śis lhun-po zusammenkamen, wurde von dem Herrn der Segen und ein Glückwunsch für das Gedeihen der Lehre u. s. w. gesprochen. Auf einen vom Kaiser ergangenen Befehl geruhte er, nach dem Muster des in bKra-śis lhun-po in γTsaṅ, (der Residenz) eben dieses

1) Byaṅ-po scheint mit der aus Jäschke s. v. byaṅ, 3) zu erschliessenden Bedeutung zusammenzuhängen.

2) Mong. bayar-un khadak ergükü, 'offrir un khadaque de joie, c. à. d. *féliciter*' (Kowal. II, 780^{b}. 1086^{b}).

Herrn, bestehenden Brauches in diesem Kloster die Uebung der Sûtra- und Mantra-Ceremonieen u. a. m. neu einzuführen. Am 7. Tage wurden von dem Herrn, im Einklang mit dem grossen Pāyar der zehntausend und aber zehntausend Glückwünsche zum 70. Geburtstage des grossen Mañjughosha-Kaisers, dem grossen Kaiser Gegenstände von hohem sPam, voran das Bild-, Lehr- und Gnaden-Symbol, beschert. Ferner geruhte er ihm die von ihm verfassten und von dem lCañ-skya rDo-rje ₒc'añ ins Mongolische übersetzten überfliessenden Schilderungen und Darstellungen der unfassbaren Herrscherthaten und persönlichen grossen Ruhmeswerke des grossen Mañjughosha-Kaisers vorzutragen. Der grosse Kaiser, von unfassbarer Freude und Verehrung erfüllt, gab u. a. folgende tiefe und weite Antwort: „Da der Paṇ-c'en 'erteni Buddha ist, so sind nunmehr alle Aeusserungen, welche (von mir) ausgegangen, Sitz der *Wahrheit* allein. Da ich die Regierung nach den Geboten der Religion geführt habe, so sind in Palasträumen und anderen Stätten und Plätzen, an denen die Buddha-Lehre thront, viele Tathâgata-Bild-, Lehr- und Gnaden-Symbole errichtet worden und geniessen Verehrung; ferner sind viele Klöster für die Geistlichkeit neu erbaut worden, und es wird ihr durch Gewährung des Unterhalts Ehre erwiesen. Dadurch ist die Buddha-Lehre zu immer grösserem Gedeihen gebracht worden." Am 9. Tage übermittelte er einem Kreise von 240 Sâdhya's das Upasaṃpanna-Gelübde. Am 13. Tage, an dem grossen Pāyar des Nativitäts-Gestirns des grossen Kaisers, verfasste der Herr, nach Gewährung der Sicherung seines

Lebens, eine Geschichte des Ursprungs des Kaisers, auf eine von demselben ausgesprochene Bitte hin, zum ersten Male; in derselben war folgende Geschlechtsfolge seiner Ahnen enthalten: zur Zeit des Lehrers Buddha
5 König Prasenajit; danach Mahâkuçali[1]); der Fürst Buddhadiç[2]); der König von Tibet Muni btsan-po; ferner in Indien der Siddha Samayavajra[3]); in Tibet rDog legs-pai ṡes-rab; dpal-ldan ₒDar-ₒp'yar-ba; der Dharmarâja der grossen Mongolei
10 Hopilai Seċ'en; ₒJam-dbyaṅs sMon-lam dpal-ba; der Je sKyabs-mc'og dpal-bzaṅ; der Paṇ-c'en sByin-pa rgya-mt's'o; die das Rad des Gesetzes drehenden, von den Göttern eingesetzten Mahârâja's. Am *
15. Tage übermittelte er 476 Sâdhya's das Upasampanna-
15 Gelübde. Am 17. Tage übermittelte er 472 Sâdhya's das Upasampanna-Gelübde. Am 18. Tage wünschte der grosse Kaiser die Lehre zu hören, im Einklang mit dem Sinne des Ausspruches des çrîmacChûra (d. i. çrîmat-Çûra)[4]):

20 „Wer, nachdem er durch das Hören (der Lehre) gläubigen Herzens geworden,
„In hohe Freudigkeit und Festigkeit versetzt wird,
„Erkenntnis in sich aufsteigen fühlt und zur Geistesklarheit gelangt,

---

1) Tib. Kusali c'e-ba.

2) Tib. Saṅs-rgyas p'yogs; bei Wassiljew 223 wird ein König namens Buddhadiç, aber mit einem Fragezeichen hinter diesem Namen, erwähnt.

3) Tib. Dam-t'sig rdo-rje; vgl. Târ. 3,19 = Târ. Ueb. 5,17.

4) Tib. dpal-ldan dPa-bo; vgl. Târ. 3, 15. Târ. Ueb. 5. 90 u. n. 1. 136 u. n. 2. 140. 181. 204 u. n. 3.

„Der muss, (durch inneren Drang getrieben), und wäre es auch mit eigenem Leib, (das Hören der Lehre) sich erkaufen.

„Das Hören (der Lehre) ist die das Dunkel der Geistesnacht verscheuchende Leuchte; 5

„Der Schätze bester, (weil er) die Diebe u. s. w. nicht anlockt;

„Die die gänzlich verblendeten Gegner bezwingende Waffe;

203 „Durch die Erteilung von Weisungen über Mittel und 10 Wege der beste der Freunde"

und anderer Aussprüche über den unfassbaren Segen der Anhörung der heiligen Lehre. Daraufhin geruhte (der Paṇ-c'en rin-po-c'e) ihm die „Gute Erteilung der Âyurvaçitâ des weissen Saṃvara"[1]), von 15 dem lCaṅ-skya rin-po-c'e ins Mongolische übersetzt, vorzutragen. Auf diese Weise bereitete er in dem Gebiete von Yai ho der Lehre und den Wesen unfassbares Heil. Am 25. Tage reiste er nach dem grossen Palast in der Residenz; unterwegs liessen, nachdem er zum Wohle 20 anderer gewirkt, der Žaṅ lCaṅ-skya rDo-rje ₒc'aṅ und andere eine ausgedehnte Wolke von Darbringungen von Geschenkgegenständen sich ausbreiten — ein grosses Fest! Danach ging er, um sich das Schauspiel in dem grossen Haine von Yo mi ywan anzusehen. Unter- 25 wegs erblickte er einen gelehrten Tā Hwa-šaṅ; er ge- * ruhte mit ihm über den Kreis des Vinaya[2]) und anderes

1) Tib. bDe-mc'og dkar-poi ts'e-dbaṅ legs-par p'ul-ba.
2) Tib. ₒDul-bai skor.

zu sprechen und ihn zu befragen, und da dieser ohne Zaudern Antwort gab, rühmte er ihn voller Freude. Als dies der Kaiser hörte, verlieh er jenem Hwa-šaṅ das Siegel eines C̒an ži. Darauf kam er zu des Kaisers
5 Wohnsitzen, zu dem Tsandan jo-bo-Tempel u. s. w. Am 3. Tage des 10. (Monats), bei einer Zusammenkunft des Priesters und des Laien (d. h. des Paṇ-c̒en rin-po-c̒e und des Kaisers) in Pou ha tian, gab (der letztere) dem Herrn ein reiches Bankett. Als dieser in dem Palaste
10 weilte, übermittelte er 176 Sâdhya's das Upasaṃpanna-Gelübde und drehte auch im übrigen das Rad der tiefen und ausgedehnten Lehre eifrig. Darauf wurde ihm von dem grossen Kaiser ein goldenes Maṇḍalam geschenkt. Seinem Wunsche gemäss trug er ihm das von dem rJe bla-
15 ma mc̒og flüchtig abgefasste[1]) (Werk) Ye-šes-kyi mgon-po p̒yag drug-pai rjes-γnaṅ[2]), mit sorgfältigen Erklärungen versehen und von dem lCaṅ-skya rin-po-c̒e ins Mongolische übersetzt, vor. Als Dankgeschenk gab ihm (der Kaiser) ein Maṇḍalam, zweiund-
20 siebzig Schatz-Seidenstücke[3]) u. a. m. Von dem Herrn aber wurden dem Kaiser ein Ehrentuch, Bilder des Nâtha, des Dharma und der Devî, eine indische Feuerwaffe, deren Entladung durch eine Feuer-Vorrichtung bewirkt wurde, und ein Schwert geschenkt und
25 von jenem mit grosser Freude und Ehrerbietung angenommen. Vom 24. Tage an bot er den Schein, als ob sein körperliches Befinden etwas schwanke; da be-

204

1) Myur mdsad.
2) = Skr. Shaḍbâhuprajñânâthâdhivâsanam.
3) mDsod gos-yug.

wiesen ihm der lCañ-skya rin-po-c'e, der grosse Kaiser und andere unaufhörlich ihre Anhänglichkeit[1]) und sandten Wunsch(gebete für ihn) empor. Er aber sagte zu ihnen: „Keine Sorge!“ Auf diese Weise setzte er seinen Zehennägel-Lotus vollkommen in einen grossen 5 Teil des Mahâcîna-Landes, erfüllte des grossen Cakravartin's Herzenswunsch, drehte für die von den Chinesen, Mongolen und Manju aufgebrachten zahllosen frommen Vineya's das Rad der tiefen und ausgedehnten Lehre und führte sie auf den Weg der Erlösung und Allerkenntnis. 10
* Auch im übrigen erfüllte er alle Reiche der Ostgegend mit reichlichen Anzeichen des Glückes und Segens, wie wenn ein Buddha in der Welt erschienen wäre. Danach, am 1. Tage des 11. mongolischen Monats, bot dieser einzige erhabene Schützer[2]) der Lehre und der Wesen, nachdem 15 er nur gealtert, den Schein des Eingehens seiner Körperhülle[3]) in das Herz des Jina Amitâbha.

Nicht lange danach schaute er angelegentlich auf die rohen Vineya's des gar sehr entarteten Zeitalters mit grossem Erbarmen voll inniger Liebe. Infolgedessen 20 zeigte er sich gar wohl in seinem (nächsten) erhabenen Höchsten Nirmâṇakâya als der Scheitelschmuck von Srid-żi[4]) und waltete, indem er mit einer Gutthat, die so seltsam wunderbar, wie wenn sie alle Thaten der

---

1) Żabs-brtan p'ul.

2) dpal mGon-po = skr. çrî-Nâtha.

3) γZugs-skui bkod-pa, wörtlich 'das Gefüge (oder: der Körper) seines Rûpakâya'.

4) D. i. Blo-bzañ dpal-ldan bsTan-pai ñi-ma p'yogs-las rnam-rgyal dpal bzañ-po, s. oben p. 9, 11—14.

Buddha's der drei Zeiten und der zehn Weltgegenden in einem einzigen Kern in sich vereinigte, das Kleinod der Lehre des ₒJam-mgon rGyal-ba γñis-pa taghell leuchten liess. Dies geschah folgendermassen:

5 Nachdem der Herr[1]) des Sukhâvatîkshetram **205** in dieses Land sein Fusspaar gesetzt, erfüllte er, dem Paradiesbaum gleich,

Des Mañjughosha-Kaisers Wunsch und befriedigte die durch Sehen, Hören, Bewusstsein, Fühlen

10 u. s. w. der Kausalität unterworfenen

Wesen des China- und Mongolenlandes allesamt durch die vier anzusammelnden Dinge gar wohl.

Daraufhin fand infolge der Erinnerung an die wunderbare Gutthat, die auf den guten Weg, der eine

15 günstige Wiedergeburt sichert, hinleitete, die Zufluchtnahme (bei den drei Kleinodien) statt.

Nämlich dieser unser jetziger grosser Kaiser und König Saiżiyalt'ai Yirugelt'u Cyā cin[2]) behielt * hierauf seinerseits des Kaisers T'ai żaṅ Hwaṅ dī gute

20 Sitte und Gewohnheit fest bei. Dadurch wurde uns allen, den Menschen Chinas und der Mongolei, gleichsam ein Götterlos zu teil. Der mit unfassbarer Gnade regierende erhabene Hort machte u. a. den Lama der Wesen der drei Welten, des lCaṅ-skya erhabenen Höchsten Ni-

25 rmâṇakâya: rDo-rje ₒc'aṅ Ye-šes bstan-pai rgyal-mt'san-gyi żal-sṅa-nas; den erhabenen Höchsten Nirmâṇakâya des K'ri-c'en: den K'yab-bdag bla-ma Ṅag-dbaṅ t'ub-bstan dbaṅ-p'yug dpal-ldan ₒp'rin-las

1) D. i. Amitâbha.

2) S. oben, p. 77, 7—15.

rgya-mt'soi žal-sṅa-nas, und den erhabenen Höchsten Nirmâṇakâya des K'ri-c'en Nam-mk'a bzaṅ-po: den dKyil-ₒk'or rgya-mt'soi mṅa-bdag rDo-rje ₒc'aṅ ₒJigs-med nam-mk'ai žal-sṅa-nas[1]) zu Opferpriestern und erwies den drei Kleinodien Verehrung. So war denn das Glück und Wohl der Wesen und der Lehre in immer steigender Zunahme begriffen. Ferner wurden unter den Kaisern der Fürst der gänzlich vollkommenen **206** Lehre Ba-so rje-druṅ, der erhabene Höchste Nirmâṇakâya[2]); der bTsan-po sMin-grol Nomon Han rin-po-c'e[3]); der T'uu bkwan und erhabene Höchste Nirmâṇakâya[4]) K'yab-bdag ₒK'or-loi mgon-po Blo-bzaṅ c'os-kyi ñi-mai žal-sṅa-nas[5]); der sToṅ-ₒk'or Mañjuçrî Nomon Han; rJe 'A-kya, der erhabene Nirmâṇakâya[6]); rJe Ṅag-dbaṅ dpal-ₒbyor H$_w$ot'ogt'$_w$o und viele andere gelehrte Grosslamen und Kalyâṇamitra's, in denen sich Wissen mit Vollkommenheit verband, berufen; so wurde für die Interessen der Lehre gesorgt. Auf diese Weise hingen die Kaiser der Tāi C'iṅ-Dynastie ausschliesslich den Mahâpurusha's der unvergleichlichen dGe-lugs-pa (-Sekte), in dem Verhältnis von Laien zu Priestern, an. Alle diese heiligen Mahâpurusha's befriedigten die Bewohner aller Landesteile China's, der

1) Der Verfasser des vorliegenden Werkes.

2) Ba-so rje-druṅ mc'og-sprul rin-po-c'e; offenbar identisch mit rJe-druṅ sprul-sku oben p. 308, 13; vgl. auch p. 289, n. 3.

3) Offenbar identisch mit bTsan-po Nomon Han, p. 308, 13.

4) T'uu bkwan mc'og-sprul rin-po-c'e.

5) Offenbar identisch mit dem T'uu bkwan rin-po-c'e K'yab-bdag Blo-bzaṅ c'os-kyi ñi-ma oben p. 308, 14—15.

6) rJe 'A-kya sprul-sku rin-po-c'e.

Mandschurei und namentlich der grossen Mongolei, und zwar Beamte — voran die grossen dBon — und Volk, indem sie einen starken Regen von tiefen und umfangreichen Religionslehren reichlich herniedersandten. Da-
5 durch verbreiteten und förderten sie das Kleinod der Lehre des Blo-bzañ rGyal-ba[1]) in allen Gegenden gar sehr. Indem auf diese Weise die Gesetzes-Kaiser aus dBus, γTsañ, mDo u. s. w. viele mit Wissen und Vollkommenheit ausgerüstete heilige Mahâpurusha's be-
10 riefen, liessen sie in den grossen Landesteilen China's und der Mongolei die Buddha-Lehre taghell leuchten, indem diese z. B. vortreffliche Belehrungen über die Sûtra's, die Mantra's und die terminologische Wissenschaft erteilten. Durch diese guten Thaten und Werke
15 wurde gleichsam der Herzensdünkel darüber, dass die tibetischen Dharmarâja's aus Âryadeça viele Gelehrte beriefen und dadurch die Lehre verbreiteten, verscheucht.

Ferner erstanden in der grossen Provinz Halha
20 der das Rad der Siddhi drehende[2]) Nag-po spyod-pa; der Kun-mk'yen ₒJam-dbyañs C'os-rje; des Mahâsiddha Târanâtha Höchster Nirmâṇakâya: der Mahâpurusha, der einen starken Regen der Reihenfolge der früheren und späteren Geburten des rJe-btsun dam-
25 pa Blo-bzañ bstan-pai rgyal-mt'san[3]) — welcher die Thaten des „In dem Dunkel gut einherschreitender (Sugata) Nam-mk'ai t'ig-le" genannten Buddha dar-

1) D. i. bTsoñ-k'a-pa, vgl. oben pp. 177. 186—188. 255.
2) Grub-t'ob-kyi ₒk'or-los bsgyur-pa.
3) D. i. Târanâtha, s. Târ. Ueb., Vorrede, p. VIII.

207

stellen soll —, sowie der Belehrung über den bKa-₀gyur, der Mitravajramâlâmahâvaçitâ[1]) und anderer vortrefflicher Dharma's reichlich herniederströmen liess und dadurch die Werke der Lehre eifrig vollbrachte: des Paṇ-c'en t'ams-cad mk'yen-pa Blo-bzaṅ c'os-kyi rgyal-mt'san und des rGyal-dbaṅ lṅa-pa persönlicher Schüler Jayapaṇḍita Blo-bzaṅ ₀p'rin-las; der Halha Mañjuçrî Nomon Han; der Halha 'Erteni Paṇḍita dBaṅ-c'en Nomon Han; der C'iṅ su Tsugt'u Nomon Han und viele andere heilige Mahâpurusha's. In den verschiedensten Gegenden wurden viele grosse Klöster errichtet und mT'san-ñid-Fakultäten, Tantra-Schulen und andere Fakultäten in grosser Zahl gegründet. So brachten sie das Kleinod der Lehre zu Blüte und Gedeihen.

Ferner verbreitete sich die Jina-Lehre auch in das Land des Königs 'Ayuši der T'org$_w$od. In den zur Zeit des Mongolenfürsten dGa-ldan Jorigt'u Huṅ T'aici errichteten vier Fakultäten für mT'san-ñid, Lam-rim, Tantrismus u. s. w. im Osten dieses Landes lebten über zwanzigtausend bettelnde Çrâmaṇera's. Diese beobachteten streng die Gelübde und Gebote und studierten die keinerlei Beimischung und Zusatz aufweisenden Sûtra's und Tantra's sowie, ausser den Heiligen Schriften des rJe bTsoṅ-k'a und seines Jüngers und des Paṇ-c'en Blo-bzaṅ c'os-rgyan, das ₀C'ad-ñan und die drei Lehren[2]) in gehöriger Weise. Sie waren quasi berühmt in dieser Hinsicht und dienten als Vorbild.

1) Tib. Mitra rdor-₀preṅ-gi dbaṅ-c'en
2) bSlab-pa γsum.

Ebenso errichtete im Gebiet von 'Alagša des rJe Dwags-po erhabener Höchster Nirmâṇakâya Kun-grol Nomon Han mT'san-ñid-Predigtschulen u. s. w. und wirkte so für die Interessen der Lehre.

5 Im $_w$'Oraṅ-Gebiete gründete der Fürst der Gelehrten Dus-$_o$k'or paṇḍita Pad-dkar č'os-gliṅ, errichtete mT'san-ñid- und Kâlacakra-Fakultäten und verbreitete die Lehre.

Nach diesem Beispiel wurden zu den 'Oirod, Kökö **208**
10 Noor, Č'ahar, Suñid, 'Apāga, Durped, Pārin, 'Aru Horč'en, Cegun Horč'en, 'Auhan, Naiman, 'Oṅñ$_w$od, Jar$_w$od und in die übrigen grossen Provinzen der äusseren und inneren Mongolei aus dBus, γTsaṅ, 'A-mdo u. s. w. viele heilige Mahâpurusha's berufen,
15 welche die Sûtra- und Mantra-Texte in kundiger Weise studiert hatten. Diese sowohl als auch viele, welche — da sehr viele Scholaren aus den verschiedenen Šog nach dBus, γTsaṅ, 'A-mdo u. s. w. gingen — Studien gemacht hatten und infolgedessen gelehrt waren, gründeten
20 in den verschiedenen Gegenden sehr viele grosse und kleine Klöster und errichteten mT'san-ñid-Predigtschulen, Tantra-Schulen, Lam-rim-Fakultäten u. s. w. So drang gleichsam das Kleinod der Jina-Lehre durch das An- *
hören der Erklärung (*$_o$č'ad-ñan*), das Festhalten an den
25 Gelübden und Geboten u. s. w. nach allen Richtungen in die Mongolei ein. Wo wäre man also im Stande alles zu erzählen? Von einigen Gebieten jedoch sei etwas erwähnt:

In diesem unserem Šog der Harč'er T'umed
30 wurde durch die Kraft des früher angesammelten reichen

sittlichen Verdienstes der mit den sieben himmlischen Tugenden schön geschmückte, mit einem unerschütterlichen Glauben an den Lama (und) die drei Kleinodien ausgestattete lCaṅ-skya rin-po-c'e zum Lama angenommen. Hierauf gründete jener der Lam-rim- und 5 Geheimmantra-Methode mit aller Konzentration obliegende, unter dem Namen Jasag Pei-se Hāmoka Pāyasg$_w$olaṅt'$_w$o hochberühmte Mahâpurusha und grosse Gabenspender der Lehre, auf Verbreitung, Blüte und langes Bestehen des Kleinods der Buddha-Lehre be- 10 dacht, nahe bei seinem Palast ein Kloster, dessen Glanzpunkt ein grosser Tempel von anmutender Schönheit bildete. In diesem richtete er eine mT'san-ñid-Fakultät

209 neu ein und schenkte den Geistlichen Gegenstände, Requisiten und Medikamente. Auch dem Jina Vater und 15 Sohn von dBus und γTsaṅ (d. h. dem Dalai-Lama und dem Paṇ-c'en rin-po-c'e) verehrte er Geschenke in hohen Haufen und erwies ihnen auch sonstige Dienste. Namentlich aber ist er dadurch, dass er die Gnade hatte, jenen an Güte unvergleichlichen 20

Kun-mk'yen bla-ma ₒJam-dbyaṅs bžad-pa rje-btsun dKon-mc'og ₒjigs-med dbaṅ-poi žal-sṅa-nas

in dieses unser Land zu berufen und nach dem Beispiel dieses Ho-šo[1]) in vielen Gegenden der Mongolei die Lehre in hohem Masse zum Gedeihen zu bringen, ein 25 ganz ausserordentlicher Wohlthäter geworden.

Hier sei etwas von dem Lebenslaufe eben dieses Dharmarâja ₒJam-dbyaṅs erzählt:

1) Vgl. Kowal. II, 906^b: *khošoi* — chines. *kho-šo* — 'province'.

Dieser Herr wurde in dem Orte sNaṅ-ra in Unter-mDo als Sohn des Ṅag-dbaṅ rnam-rgyal — des jüngeren Bruders des Mañjuçrî rje von sToṅ-$_{o}$k'or, Ṅag-dbaṅ bsod-nams rgya-mt'so, — und der * γNam-skyid im Erde-Affen-Jahr des 12. Cyklus (1727) unter vielen wunderbaren Vorzeichen geboren. Es wurde ihm der Name Rin-c'en mk'ar gegeben. Schon in seiner Kindheit war er nicht von dem Schmutz der Indolenz befleckt, sondern durch einen reinen Wandel schön geschmückt und darum Gegenstand des allgemeinen Lobes. Im 6. Lebensjahre (1732) trat er unter dGe-p'yug c'os-rje don-grub rgya-mt'so in den Priesterstand und erhielt den Namen Ṅag-dbaṅ rgyal-mt'san. Nachdem er sich seinem Oheim angeschlossen hatte, brauchte er das Lesen so wenig erst zu lernen, dass er, sobald man ihm nur den Anfang sagte, fliessend lesen konnte. Zu Beginn seines 13. Lebensjahres (1739) nahm er bei seinem Oheim, dem Mañjuçrî rin-po-c'e von sToṅ-$_{o}$k'or, das Çrâmaṇera-Gelübde auf sich und erhielt den Namen Ṅag-dbaṅ $_{o}$jam-dbyaṅs $_{o}$p'rin-las rgyal-mt'san dpal bzaṅ-po. Auch *rgyan* (Schmuck) sowohl als $_{o}$*jug* nahm er in gehöriger Weise an. Bei jenem Herrn hörte er die Ekavajrabhairavaçûravaçitâ[1]) und prägte sie ohne Anstoss seinem Gedächtnis ein. Auch die Unterweisung in dem „Âgama des Antlitzes des Mañjuçrî"[2]), die Einführung in die

---

1) Tib. rDo-rje $_{o}$jigs-byed dpa γcig-gi dbaṅ; dpa nach M. (M. Tib.) = skr. çûra und vîra.

2) $_{o}$Jam-dpal žal luṅ (= Mañjuçrîvadanâgama)-gi k'rid.

210 „Schrift über die Belehrung“[1]) und viele andere Dharma's. Nach Ablauf des 16. Lebensjahres (1742) entschieden die Dharmapâla's (Cʻos-skyoṅ) Le-mo, γNas-cʻuṅ und dGa-γdoṅ, dass er (die Inkarnation) des rJe $_{o}$Jam-dbyaṅs bżad-pai rdo-rje sei. Infolgedessen gelangte er in die Residenz bKra-śis $_{o}$kʻyil als dessen Nachfolger im (Drehen) des Rades zur (Abhaltung) des Betens von bKra-śis $_{o}$kʻyil und der Lehrreden und erfüllte denn auch die Versammelten mit Freude über seine Lehrpredigten und sein Segensgebet. Er schloss sich dem Kalyâṇamitra Ṅag-dbaṅ bstan-$_{o}$dsin als seinem Sittenlehrer an und verstand durch das Studium des abgekürzten Unterrichts[2]) nach ein, zwei Tagen die Beweisführung klar und ordentlich. Nachdem der Fürst der gänzlich vollkommenen Lehre, der Mahopâdhyâya von dpal $_{o}$Kʻor cʻos sde, rDo-rje $_{o}$cʻaṅ dGe-$_{o}$dun rgya-mtʻso, hinberufen war, studierte * er bei ihm sowohl die Trayodaçabhairavî-[3]) als auch die Guhyasamâja-Vaçitâ, die Ekâdaçamahâkaruṇavadanavaçitâ[4]) und andere Arten von Mahâvaçitâ's; das Adhivâsanam des sNar-tʻaṅ brgya-rtsa, des Sâdhanasâgara und anderer Haupt-Vacana's; viele Adhivâsana's von Neben-Vacana's, so z. B. das der „Dreizehn Aussprüche des Nâtha“[5]), „der weissen

1) Rig-byed-mai rjes-γnaṅ.
2) bsDus-grwai sbyaṅs-pa; vgl. oben p. 306, 13.
3) $_{o}$Jigs-byed bcu-γsum-ma(i dbaṅ).
4) Tib. Tʻugs-rje cʻen-po bcu-γcig żal-gyi dbaṅ.
5) mGon-po bka bcu-γsum.

Târâ"[1]), „des schwarzen Garuḍa"[2]) und des „gestreiften Garuḍa"[3]); „die sechs Texte der Lehrvorschriften"[4]), „die drei Kranz-Kreise"[5]), „die Hunderttausend Aussprüche des Paṇ-c'en"[6]),
5 „die Hunderttausend Aussprüche des lCaṅ-skya"[7]) und viele andere Arten von Âgama's und viele sonstige tiefe und ausgedehnte heilige Dharma's. Im 22. Lebensjahre (1748) erhielt er in dGon-luṅ byams-pa gliṅ, nachdem er den Scheitelschmuck aller Gelehrten,
10 den lCaṅ-skya rin-po-c'e Ye-šes bstan-pai sgron-mei żal-sṅa-nas als upâdhyâya (dabei zu fungieren) gebeten hatte, die Upasampadâ. Im Herbst dieses Jahres (1748), nachdem der sToṅ-₀k'or rin-po-c'e (d. i. sein Oheim Ṅag-dbaṅ bsod-nams rgya-mt'so) nach dem neuen
15 Kloster bKra-šis rab-brtan berufen war, studierte er (bei ihm) die Vajramâlâ- und Kriyâ sprags-pa-Mahâvaçitâ ganz vollkommen. Nach Ablauf des 25. Lebensjahres, im (männlichen) Wasser-Affen-Jahre (1751), kam er nach dem Lande dBus und brachte in dem 211
20 grossen Palaste Potala dem rGyal-dbaṅ t'ams-cad mk'yen-ciṅ γzigs-pa c'en-po Blo-bzaṅ bskal-bzaṅ rgya-mt'so und dem Paṇ-c'en t'ams-cad mk'yen-pa Blo-bzaṅ dpal-ldan ye-šes seine Huldigung dar. Als er von dem Paṇ-c'en rin-po-c'e bei dem rGyal-dbaṅ

1) sGrol dkar.
2) K'yuṅ nag.
3) K'yuṅ k'ra.
4) bKa-γdams γżuṅ drug.
5) P'reṅ-ba skor γsum.
6) Paṇ-c'en γsuṅ-₀bum.
7) lCaṅ-skya γsuṅ-₀bum.

mc'og Vacanadharma's zu hören Gelegenheit hatte und in der Reihe der Predigt-Hörer sass, hörte er u. a. das Adhivâsanam des Sâdhanasâgara, Ba-ri brgya-rtsa, sNar-t'aṅ brgya-rtsa und sMan-bla, den Âgama der Hunderttausend Aussprüche des rGyal-dbaṅ selbst und viele andere Dharmavacana's. Als er darauf in $_{o}$Bras-spuṅs in der Religionsschule von bKra-ṡis sgo-maṅ weilte, hörte er bei dem Mahopâdhyâya Saṅs-rgyas rdo-rje „das Innerste der Astrologie“[1]), schloss sich dem Herrn der Wissenschaft[2]) * Klu-$_{o}$bum blo-bzaṅ dar-rgyas als seinem Sittenlehrer an und studierte die Prajñâpâramitâ-Texte. Als er zu dem Meister der in der Schüttelung des Zauberdolches vollkommenen Herren, dem Âcârya Byams-pa rin-po-c'e, zur Begrüssung kam, drückte seine Haltung Freude aus. Auf seine Bitte um eine kleine Predigt, erteilte er ihm eine Belehrung über das Leben der Weissen Târâ. Im Wasser-Vogel-Jahre (1752) gewährte auf die Bitte eben dieses Herrn an den rGyal-dbaṅ rin-po-c'e dieser ihm in seiner Herzensfreude die Belehrung über „den Bodhi-Heilsweg“[3]), sowie Erklärung und Âgama des „Vierfachen Kommentars“[4]). Einstmals, als aus K'ams der rDo-rje $_{o}$c'aṅ sTag-p'u rin-po-c'e gekommen war, hörte er bei ihm die Saṃvara-Lū-'i-pa-Vaçitâ[5]), „die Sa-skya-Goldlehre“[6]) u. s. w. Bei dem dPon-

1) rTsis-bżag.
2) Rig-pai dbaṅ-p'yug = skr. vidyeç(var)a.
3) Byaṅ-c'ub bde-lam-gyi k'rid.
4) $_{o}$Grel-pa bżi-sprags.
5) bDe-mc'og Lū-'i-pai dbaṅ.
6) Sa-skyai γser-c'os.

slob Byams-pa rin-po-c'e studierte er die Unterweisung im „Heilswege“[1]), sowie den Bhairava-Utsa- und Saṃpanna (-krama)[2]) in ordentlicher Weise. Danach ging er nach γTsaṅ und hörte bei dem Paṇ-
5 c'en rin-po-c'e die Âyurvaçitâ u. a. Nach Sa-skya gekommen, hörte er bei dem rJe Ṅag-dbaṅ kun-dga blo-gros die Kâlasaṃvaravaçitâ und andere köstliche Predigt-Ströme aller Art. Zu dieser Zeit hörte er, 212 nachdem der lCaṅ-skya rin-po-c'e nach dBus gekommen
10 war, bei eben diesem Herrn die Guhyasamâjavaçitâ, die Vaçitâ der beiden Maṇḍala's der äusseren und der inneren Saṃvara-Glocke[3]), den Utsa- und Saṃpanna(-krama) des Körperumfangs des Saṃvara[4]), die acht grossen Belehrungen[5]) u. a. m.
15 Bei dem Byes dpon-slob zur Ṅag-dbaṅ don-grub hörte er Erklärung und Âgama des Lam-rim c'enmo. Von dem rJe yaṅ dgon sṅags rams-pa Blo-bzaṅ don-grub hörte er den Sâdhanaratnâkara[6]) und viele andere Dharmavacana's. Nachdem er das Studium
20 des dBu-p'ar und die Anhörung der Sûtra's und Mantra's eifrig betrieben, ging er im Erde-Affen-Jahr (1758) nach der grossen Lamaserie bKra-śis ₒk'yil und schaltete in geistlichen und weltlichen Dingen segens-

1) bDe-lam.

2) ₒJigs-byed-kyi bskyed-rdsogs.

3) bDe-mc'og dril-bu p'yi-naṅ-gi dkyil-ₒk'or γñis-kyi dbaṅ.

4) bDe-mc'og lus-dkyil-gyi bskyed-rdsogs.

5) K'rid-c'en brgyad.

6) Tib. sGrub-t'abs rin-ₒbyuṅ; rin-ₒbyuṅ ist wohl eine Abkürzung von rin-c'en ₒbyuṅ-γnas = skr. ratnâkara.

* reich. Im 33. Lebensjahre (1759), am Neumondstage[1]) des 2. Monats, betrat er den ₒC'ad-ñan-Lehrstuhl und drehte, indem er z. B. den rTsis-bżag („das Innerste der Astrologie") aus den fünf grossen reinen Büchern[2]) vortrug, für die aus allen Gegenden zusammengeströmten zahllosen Frommen das Rad der tiefen und ausgedehnten Lehre in ununterbrochenem Verlauf. Zu einer Zeit verlieh der Mañjughosha-Kaiser diesem Herrn den Titel „die Lehre hochhaltender und fördernder 'Erteni Nomon han" nebst Siegel, Diplom u. s. w. Ganz zu Anfang seines 36. Lebensjahres (1762), als von dem Paṇ-c'en t'ams-cad mk'yen-pa der Befehl erging, er solle eine Kâlacakra-Fakultät gründen, da dachte er an die Ehre u. s. w., den Befehl ausführen (zu dürfen), und gründete infolgedessen eine Kâlacakra-Fakultät. Danach führte der Herr in eigener Person, u. a. durch den Vortrag einiger gebräuchlicher Lehren, das ₒC'ad-ñan (Anhören der Erklärung) in gehöriger Weise ein. Der von den höchsten Beamten[3]) von dGon-luṅ, namentlich dem T'uu bkwan rin-po-c'e, ausgesprochenen Bitte gemäss, nahm er den Lehrstuhl von dGon-luṅ ein und verschönte dadurch das Freudenfest der Religion.

213 Als er hoch im 38. Lebensjahre stand (1764), betrat er auf die von den Scholaren von sKu-ₒbum ausgesprochene Bitte den Lehrstuhl eben dieses (Klosters) und drehte das Rad der Lehre eifrig. Auf diese Weise

1) Yar-t'ses

2) dKar bot c'en-po lṅa; po-ti, po-ta, pot, bot aus skr. pusta.

3) Las sne-ba.

sättigte er die grossen und kleinen Klöster der verschiedenen Gegenden, voran die drei grossen Klöster, ferner die Grossfürsten von Kökö Noor und unendlich viele andere Vineya's von Tibet und der Mongolei mit dem
5 Nektar der Vaçitâ's, Adhivâsana's, Âgama's, Belehrungen[1]), Upasampanna[1])-Gelübde und sonstiger tiefer und ausgedehnter Lehren. Früher hatte er in dGon-luṅ den sehnlichen Wunsch etwa des Inhalts ausgesprochen, bei dem lCaṅ-skya rDo-rje ₒc'aṅ die Mitravaçitâ[2]) zu
10 hören. Da sagte der die Namen aufrufende Upâdhyâya[3]), der habe sie erst von dem K'ri-c'en sprul-sku gehört; folglich wäre es gut, wenn er diesen darum anginge. Dementsprechend (erklärte jener), er wolle (den K'ri-c'en sprul-sku) um die Mitravaçitâ, den rDo-rje ₒc'aṅ selbst
15 aber um die Predigt und den Âgama „der die fünf Stufen erhellenden Leuchte"[4]) bitten. Demgemäss * lenkte er, um der heiligen Stätte des fünfgipfligen Berges seinen Besuch u. s. w. abzustatten, am 22. Tage des Monats Vaiçâkha des Erde-Rinder-Jahres (1768) sein
20 Ross nach dem fünfgipfligen Berge. Auf der Reise zu wiederholten Malen von Seiten der Grosslamen, Grossfürsten u. s. w. mit Begrüssung und Geleit, mit Bitten um Predigten und mit ausgezeichneten Ehrenbezeugungen geehrt, gelangte er zu dem fünfgipfligen Berge. Da

---

1) K'rid bsñen-rdsogs; dementsprechend ist auch oben p. 196, 1—2 (s. auch n. 2) statt: „die Einführung in den Unterricht, das Pravrajyâ-, . . . Gelübde" zu übersetzen: „die Belehrung, das Upasampanna-, Pravrajita-, ... Gelübde".

2) Tib. Mitrai dbaṅ.

3) mT'san-sgrogs mk'an-po.

4) Rim-lṅa γsal sgron.

zogen ihm die Schulklassen, geführt von den Grosslamen, in Prozession zum Willkommen entgegen. Da zu dieser Zeit die Situation die war, dass der lCañ-skya t'ams-cad mk'yen-pa in gar gewaltigem Ansehen stand, machte er eben diesem Herrn allein persönlich seine Aufwartung, 5 wobei ein Gespräch über die zwischen den beiden Ständen (Geistlichkeit und Laien) obwaltenden inneren harmonischen Beziehungen sehr in Fluss kam. Im 7. Monat begab er sich in die Umgegend der heiligen Stätte des fünfgipfligen Berges. Da hatte er eine ganz vollkommene 10 Vision des Antlitzes und der Arme des Bhairava[1]) in vollständiger Klarheit, wobei er mit ihm persönlich sprach. Am 8. Tage, als der lCañ-skya rDo-rje $_o$c'añ seine Abschliessung von der Aussenwelt beendete[2]), trug dieser letztere auf die von eben (jenem) Herrn ge- 15 äusserte Bitte ihm samt seinem Gefolge eine ausser- 214 gewöhnliche Einleitung zum Heilswege u. a. m. und eben dem Herrn allein einige tiefe Lehren vor. Nachdem sein Wunsch nach dem Besuch u. s. w. der heiligen Stätte des fünfgipfligen Berges erfüllt war, ging er zunächst 20 auf die von dem Schützer der Religion Tiyanc'i[3]) vorgebrachte höfliche und dringende Einladung nach Küke Khota. Dann folgte er einem Rufe der Grossfürsten der Durped und der rechten und linken Suñid. Während er bei den Durped weilte, erschien der von dem grossen 25

---

1) Tib. $_o$Jigs-byed.

2) sKu-mt'sams grol; vgl. oben p 313, 16 und n. 2.

3) Mong. *Diyanci*; als appellativum = 'contemplateur, ermite' (Kowal. III, 1780^b), nomen agentis von *dyan* = skr. dhyâna (l. c. p. 1779^b fg.).

Gabenspender der Lehre, dem Pai-sa der T'umed, mit einer Compagnie[1]) u. s. w., um ihn zu berufen, abgesandte Doktor[2]) Ṅag-dbaṅ ṡes-rab. Er gewährte ihm eine Audienz und gab ihm seine Genehmigung, dass
5 er zurückkehren dürfe. Darauf begab er sich nach Doloon Noor und Yai hor und veranstaltete das Freudenfest der Religion. Zu dieser Zeit kam der von dem edlen Haupt-Gabenspender, dem Hamoga Pāyasgolaṅt'wo Pei-si der T'umed, mit Vorspann[3]) *
10 abgeschickte Berufungsgesandte. Infolgedessen lenkte er im 12. (Monat) sein Ross dahin und kam allmählich näher. Da huldigten ihm der Pei-se der T'umed samt Beamten und Gefolge, eine berittene Eskorte der höchsten amtierenden Klosterlamen[4]) und anderer, eine Pro-
15 zession zahlreicher Geistlichen mit mannigfachen Opfergeräten u. a. m. So langte er im Kloster an. Während er in demselben verblieb, vollbrachte der Pei-si die höchsten Leistungen an Huldigungsbeweisen und Ehrenbezeugungen für den Herrn und sein ganzes Ge-
20 folge. Im Eisen-Tiger-Jahr (1769) — so z. B. als der Tag der Verrichtung des magischen Gebetes[5]) herankam — trug er auf die von verschiedenen Seiten: von dem Pei-si, seinen Söhnen und anderen, geäusserten Bitten die Dvishashṭicakrasaṃvaradeva-[6]), die Trayodaça-

1) Mong. *jalan*, 'une compagnie des bannières' (Kowal. III, 2279[b]).

2) rDo rams-pa.

3) (Mong.) *ulā* = *ulagha*; letzteres nach Kowal. I, 309[a]: 'relais, chevaux de relais'.

4) dGon-pai bla-ma las sne.

5) C'o-prul smon-lam-gyi γsuṅ t'ses.

6) Tib. K'or-lo sdom-pa lha re-γñis(-kyi dbaṅ).

bhairavî-[1]) und die Ekaçûra-[2])(Vaçitâ), (die Vaçitâ) der Oeffnung der Himmelsthür[3]) und andere Vaçitâ's; die Unterweisung im Utsa- und Sampanna(-krama) sowohl des Guhya(samâja) als des Saṃvara; die Unterweisung in dem roten T'sem-bu[4]) und viele andere tiefe Lehren 5 vor. Sehr vielen Sâdhya's übermittelte er das Upavâsa-, 215 das Upâsaka- und andere sowie das Çrâmaṇerabhikshu-[5]) Gelübde. Täglich erfüllte er unparteiisch vielen tausend versammelten Besuchern durch die Hand-Vaçitâ u. s. w. ihre Wünsche. Am 2. Tage machte er sich auf nach 10 dem Palaste, am 3. Tage hörte er zu Füssen des Maṇḍala-Meer-Beherrschers, des lCaṅ-skya rDo-rje ₒc'aṅ, ausführlich Erklärung und Âgama „der die fünf Stufen — den eigentlichsten Kern der Subhâshita's des ₒJam-mgon bla-ma[6]) — erhellenden Leuchte“ und richtete 15 durch den nachmals oft wiederholten Vortrag derselben die Standarte des nicht vergehenden Kleinods der Mahâmantravajrayâna[7])-Lehre fest auf. Darauf kam er weiter nach Yai-hor. Indem er hier, (allen) voran, dem Vortrag der Mitravacana's[8]) Gehör schenkte, 20 empfing er, am 13. (Tage) des 4. Monats beginnend, von

---

1) Tib. ₒJigs-byed bcu-γsum-ma(i dbaṅ).

2) Oder Ekavîra? tib. dPa-bo γcig-pa(i dbaṅ).

3) Nam-mk'a sgo ₒbyed(-kyi dbaṅ).

4) T'sem-bu dmar k'rid; t'sem-bu nach Jäschke 451[a] 'what has been stitched, darned. quilted'.

5) Tib. dge-t'sul sloṅ.

6) D. i. bTsoṅ-k'a-pa.

7) Tib. γsaṅ-c'en rdo-rje t'eg-pa, wohl = γsaṅ-sṅags rdo-rje t'eg-pa (mantravajrayânam) oben p. 147, 7—8 und n. 3.

8) Tib. Mitrai bka-rnams.

dem grossen rDo-rje ${}_{o}$dsin-pa eben jener vollen zwanzig äusseren und inneren (Mitravacana's), dem mT'san-sgrogs mk'an rin-po-c'e[1]) Blo-bzań dar-rgyas-pai żal-sńa-nas, die Quintessenz des Geistes des Siddhacakravartimitrayogin[2]); den Korb der bezüglich der mystischen Unterweisung alle Wünsche erfüllenden kostbaren Juwelen: nämlich der — vermöge der Zusammendrängung sämtlicher von dem Tantra-Lehrer und grossen rDo-rje ${}_{o}$cań ausgesprochener Maṇḍalacakra's[3]), zehn Millionen an der Zahl, in Gruppen — auf einen Punkt zusammengehäuften Segenssprüche; das nach dem Eiland der γZuń-${}_{o}$jug[4])-Juwelen abfahrende grosse Schiff, dem alle erfahrenen See-Kapitäne — die Meister des Yoga — sich anvertrauen, und die als Mitraçataka berühmte ganz vollkommene Mahâvaçitâ innerhalb eines Cyklus von vierzig Tagen in reifer Entwickelung. Infolgedessen gedieh des mK'an rin-po-c'e Werk gar sehr. Auf die von dem mK'an rin-po-c'e seinerseits an eben den Herrn gerichteten Bitten um zahlreiche Adhivâsana's und einige tiefe Lehren erfüllte (dieser) seinen Wunsch. Einem Rufe des Wań der Harc'en folgend, trug er u. a. die Belehrung über den Heilsweg und die Trayodaçabhairavîvaçitâ vor und erfüllte täglich die

1) Vgl. oben p. 336, 10 und n. 3.

2) Tib. Grub-pai ${}_{o}$k'or-los bsgyur-ba mitra dsokii t'ugs-bcud.

3) Tib. dkyil-${}_{o}$k'or-gyi ${}_{o}$k'or-lo.

4) Nach Jäschke 488[b] 'a technical term of practical mysticism, the forcing the mind (*sems*) into the principal artery, in order to prevent distraction (of mind)'.

Wünsche vieler tausend Besucher. Dann folgte er der Einladung einer Schar von Jasag's, Guṅ's und Waṅ's und des rDo-rje $_{o}$c‘aṅ lHa ram-pa[1]) bKra-śis dar-rgyas-kyi żal-nas und anderer und sättigte sie mit dem Nektar der Lehren. Darauf ging er zu dem Kloster des Pei-si der T‘umed und trug auf die von eben diesem frommen Landesherrn ausgesprochene Bitte in dem Versammlungshause vor der ganzen Versammlung eben dieses Volkes sowie den Fürsten, den Beamten und dem Gefolge: vor allen diesen und noch anderen die Navâmitâyurdeva-, γŚed-dmar-[2]) und dGra-nag[3])-Mahâvaçitâ vor. Damals genoss auch meine Wenigkeit[4]) die Freuden des Nektars der religiösen Belehrung, sodass eine unvergängliche Lust und Freude (in mir) erwachte. In einem kleinen Wohnraum versammelte er den Pei-si * und einige wenige Gefolgsleute und trug ihnen „den giftmächtigen gewaltigen Pfau“[5]), „die sechs grossen Ne-gu“[6]) und viele andere tiefe Lehren vor. Nahezu tausend Sâdhya's übermittelte er das Upasaṃpanna-Gelübde. Dadurch bewirkte er die Wohlthat, dass das ganze Reich des weiten Ostens mit Saffran(-Gewand) tragenden Geistlichen gleichsam erfüllt wurde. Des weiteren erschien ein ihn einladender Gesandter von den

---

1) D. h. 'Doktor der Theologie'.

2) D. h. 'roter Henker'.

3) D. h. 'schwarzer Feind (Dämon)'.

4) Nämlich der Verfasser des vorliegenden Werkes, $_{o}$Jigs-med nam-mk‘a.

5) Dug dbaṅ rma-bya rgyas-pa.

6) Ne-gu c‘e drug.

'Aru Horc'en. Demgemäss lenkte er sein Ross diesem Lande zu. Unterwegs erfüllte er die Wünsche vieler tausend Begrüsser. Bei den 'Aru Horc'en verweilte er einen Monat und drehte auf die Bitte des Pei-li und
5 anderer das Rad der Vaçitâ des Yama[1]) als γŠed-dmar, als (dGra-)nag und als ₒJigs(-byed)[2]), des Allwissenden[3]) und des Mahâkaruṇa, und anderer Lehren eifrig. Darauf folgte er der Einladung der Wań's der rechten und linken Jar$_w$od und der Pārin u. a.
10 und befriedigte sie durch die Weisse Schirm[4])- und Mahâkaruṇa-Vaçitâ und andere gewünschte Lehren. Darauf erschien von den Mońgolcin, in Gemässheit einer von dem Reformator der Lehre C'agan Tāyanc'ii sprul-sku ihnen zuvor bewilligten Audienz, eine Ge- 217
15 sandtschaft um ihn zu berufen, bestehend aus einigen Edlen unter Führung des Schatzmeisters, nebst Vorspann. Infolgedessen ritt er dorthin. Unter Führung des sPrul-pai sku[5]) gingen ihm der Pei-li der Mońgolcin, bSod-nams dpal-ₒbyor nebst seinen Söhnen
20 und andere entgegen. Von einer Prozession zahlreicher Geistlichen begleitet, gelangte er zu dem Mońgolcin-Kloster. Am 12. Tage trug er dem C'agan Tāyanc'ii sprul-sku, dem Gebets-Lama[6]) der Harc'en: rDo-rje ₒc'ań bKra-šis dar-rgyas-kyi žal-sńa-nas, und vielen

---

1) Tib. γŠin-rje.
2) Skr. Bhairava.
3) Kun-rig.
4) γDugs-dkar (-gyi dbań).
5) D. i. jener eben erwähnte C'agan Tāyanc'ii sprul-sku.
6) sMon-lam bla-ma.

anderen Studienbeflissenen Predigt und Âgama des Lam-rim c'en-mo sehr ausführlich vor. Auch das neue, 44. Lebensjahr, das (weibliche) Eisen-Hasen-Jahr (1770), widmete er dieser (Thätigkeit). Die Wünsche der aus (dieser) Gegend zusammengeströmten Besucher, über 5 hunderttausend an der Zahl, befriedigte er. Eines Tages, * als ich in die Religionsschule kam, erging von ihm der Befehl, ich solle „das aus siebzig Punkten bestehende Innerste der Astrologie“[1]) vortragen. Nun hatte er zu der Zeit, als er in höchsteigener Person 10 den Stuhl von sKu-₀bum innehatte, bei einem Zusammentreffen mit C'agan Tāyanc'ii sprul-pai sku auf dessen Reise von dBus nach dem Tieflande diesen gefragt: wenn in seinem (des C'agan Tāyanc'i) Kloster eine wesentliche (Einrichtung) Wurzel gefasst habe, 15 welcher Art die wohl sei, worauf (dieser geantwortet hatte): wenn eine wesentliche (Einrichtung) Wurzel gefasst habe, so sei es das Gedeihen der guten Predigt-Anhörung (*₀c'ad-ñan*). Als er nun später mich aufforderte, ich solle „das aus siebzig Punkten be- 20 stehende Innerste der Astrologie“ vortragen, da stieg in ihm einesteils die Erwägung auf, dass die Aufforderung zum Vortrag des „Innersten der Astrologie“ infolge der blossen freudigen Empfindung darüber, dass die Untersuchung eine gute sei, nur ein Aussprechen des 25 Kausalzusammenhanges sei; andernteils sagte er, da zu jener Zeit auch in der Fakultät Schulen des Begreifens[2]):

1) Don bdun-cui rtsis-bžag.
2) ₀Dsin-grwa.

für verkürzten Unterricht[1]), für verstandesmässige Beweisführung[2]) u. s. w. nach einander eröffnet wurden, und somit die Zeit gekommen war, wo es höchste Zeit für die Einbürgerung einer Schule des Begreifens für „die siebzig Punkte“ wurde, und er sich dabei nunmehr des Sinnes des damaligen Ausspruches (des C'agan Tāyanc'i) entsann, von jener Zeit an, dass bei dem Gedanken, dass man alle diese Zukünftigen wohl leibhaftig schauen würde, die fromme Ergebenheit und die Predigtanhörung ($_{o}$*cad-ñan*) gedeihen würden. Infolgedessen gelangten (wir) zu einem festeren Glauben. Daraufhin versammelten sich Meister und Schüler allesamt mit **218** unermesslicher Freude in der Religionsschule, wo ihnen von dem Herrn selbst „das aus siebzig Punkten bestehende Innerste der Astrologie“ vorgetragen wurde. Auf die Bitte des sPrul-sku verfasste er auch „die Fessel eines kurzen Auszuges der siebzig Punkte“[3]). Während früher beim Anhören der Predigt zuweilen Verstösse vorkamen, gelangte seitdem ununterbrochen das Anhören der Predigt zu Blüte und Gedeihen. „Dies ist eben dieses Herren Gnade“, sagten alle Scholaren einstimmig. Da erteilte er einer zahlreichen Versammlung die (Vaçitâ) des Weissen Schirmes und andere Vaçitâ's. Der höflichen Einladung des Grossfürst Pei-li und anderer folgend, erteilte er Vaçitâ's, Adhivâsana's und viele andere Vacanadharma's. — Darauf ging er zu dem Kloster des Pei-se

1) bsDus-grwa.
2) Blo-rtags.
3) Don bdun-cu ñuñ $_{o}$dus-šig-gi lcags.

der T'umed und brachte durch Vacanadharma's, Hand-Vaçitâ's u. s. w. die (Thaten-) Frucht eines jeden zum Reifen. Danach ging er auf die höfliche Einladung der
* Grossfürsten der einzelnen Šog zu den 'Oññ$_{w}$od, den Pārin, den rechten und linken 'Ucumuc'in, den 'Apāga's u. s. w. und sättigte sie mit dem Nektar der Saṃvara- und Akshobhya-Vaçitâ[1]) und anderer Lehren. Darauf ging er weiter nach Doloon Noor und überreichte dem T'ams-cad mk'yen-pa lCañ-skya rin-po-c'e tausend Unzen Silber und andere Geschenke mehr. Zu dieser Zeit studierte der Herr der gänzlich vollkommenen Lehre, der Halha rJe-btsun dam-pai sprul-sku rin-po-c'e, der dabei war, bei dem lCañ-skya rdo-rje $_{o}$c'añ die Religion zu studieren, mit jenem Herrn zusammen die Guhya(samâja)-, Saṃvara- und Bhairava-Vaçitâ und viele andere Vacanadharma's. Dabei brachte ihnen die Menge Spenden dar. Für den rJe-btsun dam-pai sprul-sku rin-po-c'e hob (jener) Gaben auf[2]); aber auch eben jener Herr (der rJe-btsun dam-pa) bescherte seinerseits (diesem) eine Menge Gegenstände. Darauf folgte er einer Einladung der Grosslamen und Grossfürsten der rechten und linken Suñid, Durbed, Halha, Kökö Khota, 'Ortos$_{w}$o, 'Alagša u. s. w. und befriedigte sie durch Gewährung des Nektarschmauses der Ashṭabhairavavetâlapari-

---

1) Tib. bDe-mc'og dañ Mi $_{o}$k'rugs-pai dbañ; Mi $_{o}$k'rugs-pa nach M. (M. Tib.) 2, 2 = Akshobhya, aber nach Jäschke 62[b] 'name of a Buddha, *not* = Mi skyod-pa' [d. i. Akshobhya: s. Jäschke 32[a]].

2) Die ihnen offenbar zu Füssen gelegt worden waren.

gṛihîta[1])-, Ekonapañcâçad-[2]) und Vajradhâtu-Vaçitâ[3]) und anderer Lehren. 219

Auf diese Weise liess er, indem er in der grossen Mongolei umherzog und vermittelst der Anhörung vieler 5 gewünschter Vacanadharma's und durch Sehen, Hören, Gedenken und Fühlen alle dem Kausalitätsgesetz unterworfenen Menschen ordentlich auf den guten Pfad der sicherlich guten günstigen Wiedergeburt[4]) führte, die unverfälschte Sekte des Vaters (Lehrers) rJe bla-ma 10 (d. i. bTsoṅ-kʻa-pa) bis zum Strande des östlichen Oceans wachsen.

Danach geruhte er weiter zu reiten und gelangte am 11. Tage des Cʻo-₀pʻrul-Monats des Drachen-Jahres (1771), während eine Prozession von Geistlichen von 15 Bla-braṅ cʻen-po[5]) und kleineren Klöstern, sowie über zehntausend herbeigeströmte gläubige Begrüssende u. a. ihm entgegengingen, nach Bla-braṅ cʻen-mo. Nach einer Ruhepause von einem Tage ging er ans Predigen und Lehren und sprach u. a. über das Menschen- *

---

1) Oder °parisbanna? tib. ₀Jigs-byed ro-laṅs brgyad bskor(-gyi dbaṅ).

2) Tib. Že dgu-ma(i dbaṅ).

3) Tib. rDor-dbyiṅs-kyi dbaṅ.

4) mṄon-mtʻo ṅes legs. Nach M. Tib. 215,8 = M. 224,8 ist mṅon-par mtʻo-ba = skr. abhyudaya ('glücklicher Erfolg, Glück, Heil': Böhtlingk s. v.). Die Ueberschrift dieses Abschnittes der Mahâvyutpatti lautet: „Namen von Himmeln (mtʻo-ris, d. i. 'heaven, paradise': Jäschke s. v.), Arten des Verlangens u. s. w."; jedoch sind unmittelbar vor abhyudaya die „Erde" und die „Menschenwelt" angeführt. Nach Jäschke 133[a] bedeutet mṅon-mtʻo 're-birth as god or as man' und ist 'also name of a region in Paradise'.

5) 'Die grosse Lamaserie', d. i. bKra-šis ₀kʻyil.

geschlecht. Den Geistlichen vieler Klöster der verschiedenen Gegenden, voran Bla-brañ c'en-po, machte er Zuwendungen, Hinterlegungen u. s. w. in Fülle. Früh und spät, zu jeder Zeit, drehte er das unendliche Rad der çrî-Kâlacakra-, der Guhya(samâja)-, Saṃvara- und Bhairava-Vaçitâ und anderer Lehren eifrig. Er gab ein Mittel an, wie man die Sitzbänke des vorderen Versammlungshauses für die grosse Menge, der inneren Kapelle mit den 80 Säulen und der Nâtha-Halle[1]) nicht zu bewegen brauchte. Alle übrigen Wände liess er niederreissen und auf einem Raum von 60 Säulen an der Front, rechts und links wieder aufführen und schuf so einen neuen grossen Versammlungssaal mit 140 Säulen. Auf der inneren Wandseite liess er den rJe rin-po-c'e (d. i. bTsoñ-k'a-pa), den Jina Kun-γzigs, den Vajrabhairava, die tausend Buddha's des Bhadrakalpa, die Weisse Schirmgöttin[2]), Hayagrîva, Târâ, Nâtha, Dharma und sehr viele andere Schutzgottheiten (yi-dam) und Schützer der Lehre (c'os-skyoñ, dharmapâla) in schöner Ausführung darstellen. Seine zahlreichen jährlichen Erteilungen des Upasaṃpanna- und sonstiger Gelübde und seine Vacanadharma-Vorträge sind erhaben über jede Beschreibung; nur einiges sei hier in groben Zügen aufgezählt: die Vajramâlâvaçitâ nämlich erteilte er in dem Kloster dPa-rii t'ur-c'en auf die Bitte des Dwags-po rin-po-c'e Kun-grol Nomon Han und anderer einmal, in dem

1) mGon-k'añ.

2) γDugs dkar; wohl identisch mit γDugs-ma 'Göttin des Schirmes' (in Pantheon 293).

Kloster 'A-mc'og einmal, auf die Bitte des Waṅ Ṅag-
dbaṅ dar-rgyas und anderer einmal, im Ganzen
also drei Mal; ferner trug er Predigt und Âgama des
Lam-rim c'en-mo, den Mañjuçrîvadanâgama[1])
5 und die Unterweisung im Heilswege, den Utsa-
und Saṃpanna(krama) des Saṃvara, Guhya(samâja)
und Bhairava, den vierfachen Kommentar, die
den Pañcakrama (die fünf Stufen) erhellende
Leuchte und das Adhivâsanam der Neben-Vacana-
10 und Haupt-Vacana-Vaçitâ[2]) sehr häufig vor.

Als im Erde-Schweine-Jahr (1778) der Paṇ-c'en
rin-po-c'e nach China ging, begrüsste (jener) ihn auf
der Reise, indem er ihm durch eine berittene Eskorte
seine Huldigung bezeigte. Erfreut würdigte ihn dieser
15 einer Unterhaltung und schenkte ihm das beste Stück *
aus seinem Besitz: ein zweischneidiges Messer. Dieses
Geschenk schien ein Vorzeichen zu sein. Der von dem
Paṇ-c'en rin-po-c'e erteilten Genehmigung gemäss liess er
für mehr als dreihundert Menschen früherer und späterer
20 Zeit, namentlich den Grossschatzmeister und den Meister
Mundschenk eben jenes Herrn, Steinhaufen aufwerfen
und machte sie denn auch damit mit einem Schlage
fehl- und sündlos, selig, erlöst. Von dem Paṇ-c'en
t'ams-cad mk'yen-γzigs c'en-po aber wurde ihm infolge-
25 dessen in unermesslich freudigem Gefühl ein Diplom ver-
liehen, dessen schmeichelhafte einleitenden Worte, wie
„An den mit dem reichen Schmuck und der hohen

---

1) Tib. 'Jam-dpal żal luṅ.
2) Tib. Żur-bka daṅ spyi-bkai dbaṅ.

Schönheit des Edelsteins der Kenntnis des Umfanges der Âgama-Gattungen
„Und mit den Haupt- und Neben-Kennzeichen der drei Lehren vollkommen ausgestatteten,
„In den Eigentümlichkeiten jeder Qualität und Quantität gänzlich vollkommenen, 5
„Freundlich lächelnden Mañjuçrîvajra[1]),"

eine grosse Auszeichnung bedeuteten. Ferner verlieh er ihm Titel und Diplom eines Yehe 'Ac'it'u[2]) Mahâçrîpaṇḍita und schenkte ihm ein Naṅ-mdsod-Begrüssungs- 10
221 tuch, eine Unze Gold, zehn Klumpen Silber von der Form eines Pferdehufes[3]) und andere ausgezeichnete Geschenke in hohen Haufen[4]). Eb en dieser Herr (der Paṇc'en rin-po-c'e) sagte: „Als ich in der Stadt sToṅ[5]) weilte, hatte ich folgenden Traum: Ich befand mich 15 innerhalb einer runden eisernen Mauer, welche keine Thür hatte, sodass ich keinen Ausgang finden konnte. Da kam ein Mann, um mir zu sagen, dass hier ₒJam-dbyaṅs bžad-pa t'saṅ eine Leiter errichtet habe, und es fand sich denn auch eine goldene Leiter daselbst. Auf 20 diese stieg ich denn und kam so heraus." Diesen Traum

1) Rab-tu bžad-pai ₒJam-dpal rdo-rje ist offenbar eine Anspielung auf den Namen ₒJam-dbyaṅs bžad-pa.

2) (Mong.) Yeke Acitu, 'der grosse Wohlthäter'.

3) Oder Pferde-Hufeisens; rmig hat beide Bedeutungen.

4) sPam mt'o-ba; spam wohl = sbam in sbam-pa 'to collect, to gather' (Jäschke 403b); darnach ist auch oben p. 319, 7 statt „von hohem sPam" zu übersetzen „in hohen Haufen".

5) sToṅ mk'ar ist vielleicht identisch mit sToṅ-ₒk'or mk'ar in 'A-mdo (s. J. A. S. Beng. 1882, p. 47), dem östlichsten Grenzlande Tibets gegen China hin.

erzählte er. Aber mein unvergleichlich gütiger Lama Guṅ-tʻaṅ tʻams-cad mkʻyen-pa sagte: „Ich denke mir: ob das nicht ein Vorzeichen für diese Scene war?“ Zu jener Zeit gewährte (ₒJam-dbyaṅs bżad-pa) auch
5 in den verschiedensten Gegenden Vaçitâ's, Âgama's und viele andere Vacanadharma's. Darauf ging er im Holz-Drachen-Jahr (1783) nach dBus und γTsaṅ und überreichte dem rGyal-dbaṅ rin-po-cʻe, dem Paṇ-cʻen rin-po- *
cʻe und anderen Lamen Geschenkgegenstände in hohen
10 Haufen. Se(-ra), ₒBras(-spuṅs) und dGe(-ldan), ferner bKra-śis lhun-po und vielen anderen grossen und kleinen Klöstern erwies er die Ehre reicher Zuwendungen in hohem Masse. In γTsaṅ trug er dem erhabenen Nirmâṇakâya des grossen Uebersetzers[1]) die
15 Vajramâlâ- und Mitraçataka-Vaçitâ u. s. w., den übrigen die Kâlacakra-, Guhya(samâja)-, Bhairava- und andere Vaçitâ's, sowie Adhivâsana's und sehr viele andere Vacanadharma's vor. Er verfasste u. a. des Paṇ-cʻen rin-po-cʻe ausführliche Biographie. Im Gebiete
20 von dBus aber drehte er auf die von dem Brag yab cʻe tʻsad sprul-pai sku Blo-bzaṅ dpal-ldan bstan-pai rgyal-mtʻsan vor allem mit grosser Dringlichkeit geäusserte Bitte hin vor diesem, dem rJe-druṅ sprul-pai sku rin-po-cʻe Ye-śes bstan-pai mgon-po, dem ₒJam-
25 mgon bla-ma ₒJam-dpal sñiṅ-dṅos[2]) Guṅ-tʻaṅ tʻams-cad mkʻyen-pa dKon-mcʻog bstan-pai sgron-mei żal-sṅa-nas und anderen Grosslamen und Kalyâṇamitra's, über vierhundert an der Zahl, eifrig das Rad der Vajra-

---

1) Lo-cʻen sprul-sku rin-po-cʻe.
2) 'Des Mañjuçrî Kern-Substanz'.

222 mâlâ- und Mitraçataka-Mahâvaçitâ, des Adhivâsanam und Âgama zum Sâdhanasâgara, Ba-ri brgya-rtsa, Trayodaçanâthavacanam[1]) u. s. w. und anderer tiefer und ausgedehnter Lehren. Auf Bitten des Kloṅ-rdol bla-ma rin-po-c'e und anderer trug er früh und 5 spät die Mañjuçrîguhyaka[2])-, Kâlasaṃvara-, Vajradhâtu- und andere Vaçitâ's, „die dreizehn Gold-Lehren von Sa-skya[3])" und viele andere Adhivâsana's, Erklärung und Âgama des Subhâshitagarbha[4]) und Vacanadharma's vor und hob durch dies und anderes in 10 dBus und γTsaṅ das auf der Harmonie von Kirche und Staat beruhende Heil der Lehre und der Wesen auf eine hohe Stufe.

In seiner Residenz Bla-braṅ c'en-po angelangt, regierte er mit Hülfe der drei Räder segensreich. Na- 15 * mentlich verlieh er auf die von den versammelten Spitzen der geistlichen Behörden der grossen Residenz samt dem Oberhaupt[5]) vor allem zu wiederholten Malen geäusserte Bitte hin dem Vorsitzenden der grossen Versammlung: K'yab-bdag bla-ma rDo-rje ₒc'aṅ dKon-mc'og bde-20 c'en, dem K'ri-c'en mc'og-sprul rDo-rje ₒc'aṅ ₒJigs-med rig-pai seṅ-ge, dem K'ri-c'en mc'og-sprul rDo-rje ₒc'aṅ ₒJigs-med nam-mk'a[6]), dem Grub-dbaṅ sde-k'ri sprul-sku rin-po-c'e K'yab-bdag ₒJam-dbyaṅs

1) Tib. mGon-po bka bcu-γsum, 'die dreizehn Aussprüche des Nâtha'.

2) Tib. ₒJam-dpal γsaṅ-ldan(-gyi dbaṅ).

3) Sa-skyai γser-c'os bcu-γsum.

4) Tib. Legs-bšad sñiṅ-po.

5) Bla-ma las sne ₒdus spyi-bcas.

6) Der Verfasser des vorliegenden Werkes.

t'ub-bstan ñi-ma und anderen Priestern und Laien, über fünftausend an der Zahl, die dem Mahâsiddheçvara Mitrayogin[1]) von dem Mahâkaruṇa Jinasâgara[2]) in eigener Person vorgetragene Mitraçatakamahâvaçitâ. Auf die Bitte des Ye-šes rgya-mt'so, des Bla-ma yoṅs-ₒdsin dam pa des Sec'en Han der Halha, gewährte er die dem Paṇ-c'en ₒJigs-med ₒbyuṅ-γnas von dem rje-btsun rDo-rje rnal-ₒbyor-ma in eigener Person vorgetragene Vajramâlâvaçitâ vollständig und trug das bDe-mc'og Lū-'i-pa- und das äussere und innere Glocken-Maṇḍalam[3]); die Ekavajrabhairavaçûra-[4]), Trayodaçadevî- und viele andere Vaçitâ's; ferner den Kleinen Lam-rim[5]); Predigt und Âgama des Utsakrama des Guhyasamâja, des Sâdhanasâgara und der die Fünf Stufen des Saṃpannakrama erhellenden Leuchte[6]); die sechs Arten [der Wahrnehmung] nach der Madhyama-Logik[7]); die hundert kleinen Lehren[8]), das Buch der Vorschriften, die Biographie und die Hunderttausend Gesänge des rJe-btsun Mi-la und andere Âgama's, die Unterweisung in der Lamen-Ver-

---

1) Tib grub-pai dbaṅ-p'yug c'en-po Mitradsoki.

2) Tib. T'ugs-rje c'en-po rGyal-ba rgya-mt'so.

3) bDe-mc'og Lū-'i-pa daṅ dril-bu p'yi daṅ naṅ dkyil γñis, vgl. oben p. 210,1 und n. 2.

4) Tib. rDo-rje ₒjigs-byed dpa-bo γcig-pa(i dbaṅ).

5) Lam-rim c'uṅ-ṅu.

6) rDsogs-rim rim-lṅa γsal-sgron.

7) dBu-ma rigs t'sogs-drug; über t'sogs-drug vgl. Jäschke 452a; skr. shaḍgaṇa oder shaḍvarga.

8) C'os-c'uṅ brgya-rtsa.

ehrung[1]) und dem P'yag-c'en sbrag-ma. sowie viele andere Unterweisungen vor (und übermittelte) das Pravrajita-, Upasampanna- und andere Gelübde in sehr grosser Anzahl. Das Rad dieser und anderer unerfasslicher Lehren drehte er eifrig. Diese (Lehren) erbat 5 auch meine Wenigkeit[2]) allesamt von seiner Güte. Um alle an die Verknüpfung mit eben dem Herrn gebundenen Vineya's in das reine Tushita-Gefilde zu Maitreya-
* bhaṭṭâraka zu geleiten, errichtete er als hauptsächlichstes der inneren Heiligtümer des neu erbauten grossen golde- 10 nen Hauses eine grosse goldene Statue des sehenden, segensreichen Mahâmaitreya. Auf die von den höchsten geistlichen Garuḍa-Behörden[3]) ausgesprochene Bitte hin betrat er die Kanzel dieses grossen Klosters und bereitete damit ein wahres Fest der Lehre. Während er 15 mit einer eifrigen Untersuchung über die von Alters her mit der alten Richtung der Lehr-Tradition des bKa-₀gyur rin-po-c'e nicht zusammenhängende, unverfälschte Ueberlieferung in ganz mDo und dBus beschäftigt war, kam bei Gelegenheit seiner Besteigung des 20 Garuḍa-Stuhles aus dem C'ahar-Lande der Yoṅs-₀dsin dam-pa C'os-rje Blo-bzaṅ bkra-šis zur Begrüssung; diesem gewährte er eine Unterredung und erkannte infolge dieser, dass die Lehr-Tradition wohl begründet sei. Auf eine von neuem an ihn ergangene Aufforderung, in 25 bKra-šis ₀k'yil eine Unterweisung im bKa-₀gyur vor-

1) Bla-ma mc'od-pa.

2) Nämlich der Verfasser des vorliegenden Werkes, ₀Jigs-med nam-mk'a.

3) Bya-k'yuṅ-gi bla-ma las sne-ba.

zunehmen, ging eben jener unvergleichlich gnädige, im bKa-$_{o}$gyur bewanderte Lama, der C̒os-rje rin-po-c̒e, nach der grossen Lamaserie bKra-šis $_{o}$k̒yil und bewies die Gnade, über dreissig Kalyâṇamitra's und Scholaren, vor allem dem bsTan-pai γsal-byed dbal-maṅ sprul-sku rin-po-c̒e, die von dem Herrn der gänzlich vollkommenen Lehre, Jayapaṇḍita, unmittelbar überkommene, durchaus unverfälschte mündliche Unterweisung im bKa-$_{o}$gyur ganz vollständig zu gewähren. Infolgedessen nahm der Kalyâṇamitra $_{o}$Jigs-med rab-rgyas in der grossen Lamaserie bKra-šis $_{o}$k̒ril, in sKu-$_{o}$bum byams-pa gliṅ, im Bezirke Cone und an anderen Orten fünf Mal eine Unterweisung im bKa-$_{o}$gyur vor. Durch dies und Aehnliches brachten dBal-maṅ sprul-sku rin-po-c̒e und andere dieselbe zu grosser Blüte. So verbreitete und förderte er das Kleinod der Jina-Lehre überall in Tibet und der Mongolei. Diese klugen, edlen Thaten kennend, wollen wir der unfassbaren Wohlthat eingedenk bleiben! Nachdem er auf diese Weise das Werk der Bekehrung in eigener Person gänzlich vollbracht hatte, ging er im Eisen-Schweine-Jahr (1790), in der Abenddämmerung des 28. Tages des 10. mongolischen Monats, unter Zurücklassung seiner sterblichen Körperhülle[1]), nach dGa-ldan, dem herzerfreuenden,

1) Im Text (p. 224, 10—11): rags-pai γzugs-skui za-ma-tog bor-nas. Diese Stelle wirft auch Licht auf die Textstelle p. 18, 13: sku rags-pa rñiṅ-pai za-ma-tog dor-te, deren Uebersetzung (hier oben p. 28, 12—13) darnach folgendermassen zu verbessern ist: „nachdem er seine sterbliche (wörtlich: „grobe") alte Körperhülle abgelegt hatte". Infolgedessen muss die 3. Fussnote auf p. 28 fortfallen.

die Lehre stützenden, zum Sitze des Jina Ajitanâtha[1]) ein.

Danach bestieg als vollkommener erhabener Schützer der Lehre und der Wesen der erhabene Nirmâṇakâya, das herzgewinnende Kleinod, dieser unser unvergleich- 5 lich gnädige hehre Hort Blo-bzaṅ t'ub-bstan ₒjigs-med rgya-mt'soi żal-sṅa-nas in der grossen Residenz den Furchtlosen Lehrstuhl. Sein lauteres Walten ist, dem Mond des Vollmondstages gleich, in stetem Zunehmen begriffen. 10

Auch drei vortreffliche Jünger, welche unter den Jüngern eben jenes Kun-mk'yen bla-ma bẐad-pa rin-po-c'e hoch emporragen wie die Blume einer Standarte, nämlich:

der gütige rTsa-bai bla-ma (Haupt-Lama) rDo- 15 rje ₒc'aṅ T'uu bkwan rin-po-c'e Dharmavajrai żal-sṅa-nas,

der ehrwürdige Schatz des Erbarmens, der gütige rTsa-bai bla-ma btsan-po smin-grol Nomon han rin-po-c'e Ṅag-dbaṅ ₒp'rin-las rgya-mt'soi żal-sṅa-nas 20

und der leibhaftige rje-btsun ₒJam-dpal dbyaṅs,

225 der Mañjuçrî von sToṅ-ₒk'or, Ṅag-dbaṅ ₒjam-dbyaṅs bstan-ₒdsin rgya-mt'soi sku-żabs,

erschienen auf eine höfliche Einladung in diesem unserem Lande und schaffen das Heil der Lehre und der Wesen 25 in reichem Masse.

---

1) Tib. Mi-p'am mgon-po, der nach Jäschke 356[a] 'is stated to be ₒJam-dbyaṅs' (Mañjughosha).

Eben jenes Kun-mk'yen bla-ma ₒJam-dbyaṅs c'os-kyi rgyal-po vortrefflicher Jünger, der K'ri-c'en mc'og-sprul rin-po-c'e K'yab-bdag rDo-rje ₒc'aṅ

ₒJigs-med nam-mk'ai žal-sṅa-nas,[1])

5 ist ein Verbreiter der Lehre in der Mongolei.

Dessen frühere Daseinsform war der K'ri-c'en Nam-mk'a bzaṅ-po. Dieser, in Ñaṅ t'saṅ rdo zug in 'A-mdo geboren, kam, nachdem er in den Priesterstand getreten, nach der tibetischen Provinz dBus, hielt sich 10 in ₒBras-spuṅs in der Vereinigung der Leute aus dem Mittelland auf, lag dann in der Provinz mDo dem Studium des verkürzten Elementar-, Mittel- und Hochschulkursus sowie der fünf Quellenwerke[2]) ob und erwarb * sich, als er damit fertig war, den Doktorgrad des lHa-15 sa-Betens[3]). Er ging nach rGyud-stod, studierte die Mantra's und ging dann, da er sich mit voller Koncentration der Siddhi zu befleissigen wünschte, nach der „Bergkette" (Einsiedelei) dGe-ₒp'el, dem Rückenberge (rgyab-ri) von ₒBras-spuṅs. Nachdem er im Andachts-20 hause des Kun-mk'yen bla-ma ₒJam-dbyaṅs bžad-pai rdo-rje geweilt hatte, widmete er sich dem Studium der Sûtra's und Mantra's. Darauf war er als Lama von rGyud-stod und Śar-rtse thätig und bestieg dann den Goldenen Stuhl des rJe bla-ma (d. i. bTsoṅ-k'a-25 pa) in dGa-ldan und brachte die Jina-Lehre im all-

---

1) Der Verfasser des vorliegenden Werkes.

2) γŽuṅ po-ti lṅa.

3) lHa-sai smon-lam rab-ₒbyams-pai grwa skor mdsad, wörtlich: „er machte das Doktor-Schulthema (oder „das zur Doktor-Schule Gehörige"?) des lHa-sa-Betens".

gemeinen und besonders des ₒJam-mgon bla-ma (d. i. bTsoṅ-k'a-pa) gute Schule zu grossem Gedeihen. Schliesslich ging er bei seinem Hinscheiden in die Tushita-Region ein.

Einstmals richtete der Scheitelschmuck von Srid-5 ži, der Paṇ-c'en t'ams-cad mk'yen-pa, in der Andacht, mit welcher er vor vielen versammelten Scholaren Vacanadharma's vortrug, die Augen nach oben und zeigte ein Lächeln. Da sagte er, nach der Ursache gefragt: „Damit der K'ri-c'en Nam-mk'a bzaṅ aus der Tushita-10 226 Region komme, bin ich in dieser Welt erschienen."

Im Einklang mit diesem Ausspruch wurde er an einem von dem Kloster Bla-braṅ bKra-šis ₒk'yil nicht weit entfernten Orte wiedergeboren. Schon in jungen Jahren kam er nach Bla-braṅ c'en-po. Er 15 nahm den sKyabs-mgon rDo-rje ₒc'aṅ c'en-po als Krone der Logik (nyâya)[1]) an, trat in den Priesterstand und nahm das Gelübde des ersten Gliedes[2]) auf sich. Die grossen Quellenwerke des (Buddha-)Wortes[3]) studierte er eifrig. Zu Füssen des sKyabs-mgon rin-po-c'e nahm er 20 auch das Upasampanna-Gelübde auf sich. Indem mit dem Nektar ausgezeichneter tiefer und weiter Lehren, wie der çrî-Vajrabhairava- und der bDe-mc'og Lū-'i-pa-Vaçitâ und der Vaçitâ von anderen Neben-Vacana's, der Vajramâlâ-, Mitraçataka- und vieler Reihen 25 von anderen Vaçitâ's, der dreizehn grossen Aus-

1) Dementsprechend muss es auch oben p. 282, 23. 24 (vgl. auch n. 4) in derselben Wendung statt „Wissenschaft" heissen: „Logik".

2) T'sigs sña-mai sdom-pa.

3) γŽuṅ bka pot c'en-po-rnams.

sprüche des Nâtha und einer Reihe von anderen Adhivâsana's, der tiefen Unterweisung in dem Kreis der * Nâtha-Lehre[1]) und vieler anderer Unterweisungen, Âgama's und Vorschriften, das schöne Gefäss seines
5 Geistes gefüllt wurde, wurde er zum Meister der Lehre. Darauf ging er, um die sehnsüchtigen Wünsche der Scholaren und Gabenspender der grossen Mongolei zu erfüllen, in das Gebiet der Suñid und bereitete ihnen das Vergnügen heiliger Religionspredigten in reichem
10 Masse, ging wieder nach Bla-bran c'en-po (d.i. bKra-šis ₒk'yil) und dann, im Wasser-Hunde-Jahr (1801), nach dem heiligen Lande dBus-γTsan, überreichte dem rGyal-dban rin-po-c'e und anderen reiche Geschenke und hörte viele heilige Lehren. Auf ein von dem Kaiser
15 an den Gon-sa rin-po-c'e erlassenes Sendschreiben mit der Bitte, ihm einen mit hohen Vorzügen ausgestatteten Lama zu schicken, sandte (letzterer) eben jenen Herrn ab. Im Wasser-Schweine-Jahr (1802) nach dem grossen kaiserlichen Palast gelangt, enthüllte er deutlich die höchst
20 verwickelten äusseren und inneren Angelegenheiten allesamt durch seine klare Einsicht ohne Schwierigkeiten und lieferte ihm den Beweis für die Besiegung feindlicher Länder durch Veranstaltung von Opferceremonieen. Durch dies und anderes wurde des grossen Kaisers Herz **227**
25 hoch erfreut und gläubig; so war jener sein vortrefflicher Opferpriester. Als er den Lehrstuhl des aus vier vollständigen Fakultäten bestehenden grossen Klosters Yun he gun innehatte, versetzte er die Versammelten in

1) Tib. mGon-poi c'os-skor.

geistlicher und weltlicher Hinsicht in die Herrlichkeit eines noch nicht dagewesenen zweiten Kṛita(yugam). Infolgedessen bereiteten auch diese ihm eine Reihe von Huldigungen, indem sie ununterbrochen Gesänge voll hoher Freude zu seinem Lobe und Preise anstimmten. 5 Um vermöge seines ausserordentlich grossen Verdienstes die an die Verknüpfung mit diesem Herrn gebundenen Wesen allesamt auf dem guten Wege des mit der tiefen Madhyama-Theorie zusammenhängenden Vajrayânam, vermöge dessen sie, nachdem Mañjuçrîgarbhabhaṭṭâ- 10 raka, in dessen Wesenheit alle drei Zufluchtstätten eingeschlossen sind, sie aufgenommen, in der Zukunft in * jenem seligen reinen Adbhutavyûha-Gefilde die Höchsten in der Umgebung des Jina Siṃhadhvani werden, zu einer dem Edelstein, mit dessen Hülfe man bei ein 15 und derselben Rede drei Körper aufzuweisen vermag, gleichenden Bekehrung zu führen, errichtete er eine einem Werke des Viçukarma[1]) gleichende, wunderbar ausgezeichnet erscheinende, sehr grosse Statue des Jina Siṃhadhvani aus Kupfer und Gold. In Bla-brañ 20 c'en-po bKra-šis ₒk'ril liess er eine vierstöckige Kapelle mit allem Zubehör schön herrichten und sprach den Wunsch aus, sie solle stehen auf einem Gefilde der Menschentugenden. Des ₒJam-dbyañs c'os-kyi rgyal-po Kun-mk'yen bla-ma erhabenem Höchsten Nirmâṇa(kâya) 25 brachte er eine unfassbare Reihe Huldigungen dar, bestehend in für den Verstand anderer gleichsam nicht fassbaren Geschenkgegenständen. Auch den Geistlichen

1) Verstümmelt aus Viçvakarman.

gewährte er reiche Austeilungen von Thee u. s. w. in Menge. Noch heute befindet er sich voll Ansehens in dem Range eines Siegel-Lama's[1]) des von dem Kaiser zum Heile aller Mongolen erbauten grossen Klosters von
5 Doloon Noor. Indem er von dem ersten Augenblick **228** an, da er in dieses Land gekommen, für zahllose fromme Vineya's von den Chinesen, Mandschuren und namentlich den Suñid, Halha, Harc'en, T'umed und sehr vielen anderen grossen Abteilungen der grossen
10 Mongolei — der äusseren sowohl wie der inneren —, ihre Grosslamen und Grossfürsten voran, den starken Regen der Auferlegung von Gelübden und Geboten für die Bekehrung je nach der für einen jeden geeignetsten Art, der Gewährung klarer Prophezeiungen, der Vaçitâ's,
15 Adhivâsana's, Âgama's, Unterweisungen und sonstiger tiefer und ausgedehnter Lehren hat herabströmen und so in dem Ackerland ihres Charakters den ausgezeichneten Samen der Erlösung und Allerkenntnis hat aufkeimen lassen, ist er jetzt dabei, das Werk (der Bekehrung) dem
20 zunehmenden Monde gleich wachsen zu lassen.

Ferner verbreitet des ₒJam-dbyañs c'os-kyi rgyal- * po bŽad-pa rin-po-c'e vortrefflicher Jünger, der sDe-pa mc'og-sprul K'yab-bdag bla-ma

ₒJam-dbyañs T'ub-bstan ñi-mai žal-sña-nas,

25 in diesem Mongolenlande die Lehre.

Dieses Herrn frühere Daseinsform war der Siddheçvara sDe-pa Blo-bzañ don-grub. Eine Prophe-

1) T'a-ma-ka bla-ma.

zeiung der grossen Yum des Jina, Ma-cig lab-sgron, lautet:

„Der Meister der Scharen der Verblendeten
„Und der Quell der Scharen der Erlösten, der Jina's,
„Werden in Ra und K'ri geboren werden." 5

Derjenige nun, auf welchen sich die Prophezeiung, dass der Ma-cig eigener vortrefflicher Jünger, jener „Meister der Scharen der Verblendeten", in der Zukunft in dem Gebiete von sNaṅ-ra werde geboren werden, bezieht, ist der Kun-mk'yen bla-ma bŽad-pa mc'og-sprul rin- 10 po-c'e, und gemäss der Prophezeiung, dass jener Jünger der Zukunft, der „Quell der Scharen der Erlösten, der Jina's", in dem Gebiete von K'ri-k'a werde geboren werden, wurde (der letztere) in diesem Orte geboren. Schon in jungen Jahren trat er in den Priesterstand, 15 229 kam in die tibetische Provinz dBus, studierte die fünf grossen Werke des (Buddha-)Wortes[1] und erwarb sich, als er damit fertig war, zu Anfang seines 25. Lebensjahres, den Doktorgrad des lHa-sa-Betens. Er wurde des Kun-mk'yen bla-ma ₒJam-dbyaṅs bžad-pai rdo- 20 rje bester Jünger. Er gründete Bla-braṅ c'en-po bKra-śis ₒk'yil neu, verbreitete die Anhörung der Religionserklärung und vernichtete alle ihm dabei feindlich gegenübertretenden Parteien mit einem gar mächtigen und gewaltigen Vajra. Als Nachfolger des ₒJam- 25 dbyaṅs bla-ma K'ri rin-po-c'e Ṅag-dbaṅ bkra-śis-pa nahm er den Lehrstuhl der grossen Versammlung ein und schaltete auf geistlichem und weltlichem Gebiete

1) bKa bol c'en-po lṅa.

ausgezeichnet. Namentlich aber erkannte ihn der Kun-mk'yen bla-ma bŽad-pa rdo-rjei mc'og-sprul rin-po-c'e sehr wohl als unser einziges göttliches Teil, als den erhabenen Schützer in Person, berief ihn daher höflich * 5 in die grosse Residenz und bestimmte ihn für den Furchtlosen Löwensitz. Danach bezeigte er die unübertreffliche Gnade, die Standarte des reinen Werkes auf dem Gipfel des Staates aufzupflanzen[1]). Da er volle vierzig Zähne und andere vollkommene Zeichen, sowie unfassbare 10 grosse Eigenschaften, so u. a. die Bethätigung einer Kraft, vermöge deren die Veränderung eines auf einen sehr harten Stein gelegten Porzellan-Yu-riṅs sich deutlich zeigte, besass, so galt er sogar als Inkarnation des Siddha des çrî-Vajrapâṇi, des Mahâsiddha von 15 lHo-brag, Nam-mk'a rgyal-mt'san.

Dieses ehrwürdigen Herrn erhabene Inkarnation nun, eben dieser Herr (oJam-dbyaṅs T'ub-bstan ñi-ma), wurde in der oberen Mongolei geboren. Schon in jungen Jahren wurde er nach Bla-braṅ c'en-po ge-20 laden. Er nahm den sKyabs-mgon bŽad-pa rin-po-c'e als Krone der Logik an, studierte die Quellenwerke des (Buddha-)Wortes ordentlich, hörte bei dem sKyabs-mgon rin-po-c'e die Vajramâlâ- und Mitra-çataka-Vaçitâ und viele andere Dharmavacana's, nahm 25 auch bei dem Guṅ-t'aṅ rin-po-c'e das Upasampanna-Ge- 230 lübde auf sich, hörte auch von eben jenem rJe t'ams-cad mk'yen-pa und dem Hor-t'saṅ γser-k'ri rin-po-c'e

1) D. h. die Kirche zum Hauptfaktor des staatlichen Lebens zu erheben.

und anderen Vaçitâ's, Adhivâsana's und Âgama's, Unterweisungen und viele sonstigen Vacanadharma's, und indem so das schöne Gefäss seines Geistes mit dem Nektar der Lehre wohl gefüllt wurde, bereitete er den Vineya's das Vergnügen der Religionsbelehrung. Darauf folgte er einer höflichen Einladung des grossen Gabenspenders der Lehre, des Pei-le der 'Aru Horc'en, um alle Vineya's dieses Landes zu leiten. Er trug in diesem Šog die tiefe çrî-Kâlacakramahâvaçitâ vor und errichtete auch eine Kâlacakra-Fakultät neu. Auch hierher, in den Šog der T'umed, kam er auf wiederholte Einladungen und erteilte in dem grossen Tempel-
* kloster Yid-$_{o}$oṅ bde-ba den aus allen Gegenden zusammengeströmten Vineya's, über zehntausend an der Zahl, die çrî-Kâlacakramahâvaçitâ in gehöriger Weise. Ferner erteilte er in dem Kloster Tolon Pōlag auf die Bitte vieler Gabenspender der Lehre die Kâlacakramahâvaçitâ und errichtete auch eine Kâlacakra-Fakultät. Durch dies und anderes sättigte er die zahllosen Vineya's — voran die Grossfürsten — dieses Šog, sowie die der Moṅgolcin, Harc̒en, Nāsman und vieler anderer grosser Abteilungen mit dem Nektar der Lehre und führte sie so auf den guten Weg der günstigen Wiedergeburt und des sicherlich Besten (d. h. der Erlösung von der Wiedergeburt). Um die an die Verknüpfung mit ihm, dem Herrn, selbst gebundenen Wesen allesamt, wenn $_{o}$Jam-mgon bla-ma und die tausend Buddha's des Bhadrakalpa sie aufgenommen, in jenes selige reine Gefilde des $_{o}$Jam-dbyaṅs Kun-γzigs zu leiten, errichtete er eine sehr grosse Statue

des ₒJam-dbyaṅs Kun-γzigs aus Kupfer und Gold, rechts und links grosse goldene Statuen des unvergleichlichen Munîndra und des Maitreyanâthabhaṭṭâraka und die goldenen Statuen der tausend Buddha's des 231
5 Bhadrakalpa in sehr schöner Ausführung und Darstellung. Darauf liess er in Bla-braṅ bKra-śis ₒk'yil einen grossen Klostertempel nebst Zubehör herstellen und übergab ihn den Insassen (jener Lamaserie) zum Bewohnen. Noch heute blüht der Lotus seines
10 Lebens[1]) als erhabener Schützer der Lehre und der Wesen, und sein lauteres Werk ist, einem See im Sommer gleich, im Wachsen und Zunehmen begriffen.

Ferner verbreitet des ₒJam-dbyaṅs c'os-kyi rgyal-po vortrefflicher Jünger, des K'yab-bdag rDo-rje ₒc'aṅ
15 mT'san-sgrogs mk'an-c'en erhabener Höchster Nirmâṇa-(kâya),

ₒJam-dbyaṅs bśes-γñen-gyi žal-sña-nas,

in der Mongolei die Lehre. Dieser Herr kam schon in seiner Kindheit nach Bla-braṅ c'en-mo bKra-śis
20 ₒk'yil, trat unter sKyabs-mgon t'ams-cad mk'yen-pa bŽad-pa rin-po-c'e in den Priesterstand, nahm den * Nektar der Vajramâlâvaçitâ und anderer heiliger Lehren reichlich in sich auf, ging dann nach dBus und füllte seinen Geist gar wohl mit tiefen und ausgedehnten
25 heiligen Lehren, (die er) von vortrefflichen Kalyâṇamitra's (hörte). Darauf folgte er der höflichen Einladung des grossen Gabenspenders der Lehre, des Waṅ der

---

1) Wörtlich: 'sein Lebens-Fusslotus ist kräftig'.

Pārin, der ein Schüler von ihm in der vorhergehenden Existenz und (nun) das Haupt der Gabenspender war, und brachte, wie in diesem Ṡog, so auch in vielen anderen Landesteilen der Mongolei das Freudenfest der heiligen Religion zum Gedeihen. Auf solche Art erhält, 5 schützt und fördert er gegenwärtig des ₒJam-mgon rGyal-ba γñis-pa unverfälschte Sekte immer mehr und mehr.

So traten alle diese heiligen Mahâpurusha's, die an der Herrlichkeit des Meeres der Fähigkeiten zu den 10 oben[1]) erwähnten Âgama und Gati sich erfreuten, zugleich mit ausgezeichneter Geisteskraft zur Förderung des Kleinods der Jina-Lehre im allgemeinen und der Lehre des rGyal-ba γñis-pa im besonderen durch mannigfache Thaten der Klugheit ausgerüstet waren, 15 232 über das vollkommene Werk, die an die Verknüpfung (mit ihnen) gebundenen Wesen allesamt durch Sehen, Hören, Bewusstsein und Fühlen an sich zu ziehen und sie auf den guten Pfad der Bodhi und der Erlösung zu führen, verfügten und von der Last unfassbarer Güte 20 gegen alle Vineya's der grossen Mongolei beschwert waren, ohne sich durch Trachten nach eigenem Vorteil, Gewinn und Ansehen oder sonstige Unlauterkeit auch nur im geringsten zu beflecken, in dem barbarischen Grenzlande auf, um ihren edlen Wunsch nach Förderung 25 des Kleinods der Buddha-Lehre, sowie die frommen Vineya's unter den an die Verknüpfung mit ihnen ge-

1) pp. 97—100.

bundenen Geschöpfen auf den guten Weg der Reife und Erlösung zu führen. Dies ist eine Gutthat, die noch viel wunderbarer und seltsamer als ein Wunder war, wie es denn auch in einer Zukunftsprophezeiung des
5 sPrul-sku Grags-pa rgyal-mt'san heisst: *

„Aus dem auf Erden bestehenden Gefilde des Mañjuçrî,
„Dem kalten Lande, werden sogar viele, die Bhikshu-
„Standarte tragend,
10 „Zum Heile vieler Geschöpfe
„In jenes Land, auf Almosen ausgehend, zusammenströmen."

Des Pogta 'Ec'ige bla-mai gegen persönlicher Schüler, C'agan Tāyanc'i, der sich in drei ver-
15 schiedenen Einsiedeleien des Moṅgolcin-Šog achtzehn Jahre lang mit aller Koncentration der Andacht hingegeben hatte und dadurch ein Mahâpurusha, der die höchste Erkenntnis gefunden, geworden war, gründete in dem Moṅgolcin-Šog ein Kloster. Später
20 richtete sein erhabener Nirmâṇakâya eine mT'san-ñid-Fakultät und eine Fakultät für Mantrismus[1]) ein und förderte das Kleinod der Jina-Lehre gar sehr. In diesem Kloster befindet sich, leibhaft zu schauen, des Yon-tan rgya-mt'so Gnaden-Symbol. Dieses wächst
25 vermöge der vollendeten Kraft des Gebetes des Erhalters der heiligen Religion jenes rJe bla-ma (d. i. bTsoṅ-k'a-pa) auch heute noch immer höher und **233**

1) sÑags-pa grwa-t'saṅ.

höher. Ausserdem gründete er auch eine medizinische Fakultät, sodass im ganzen drei Fakultäten dort bestehen.

Ferner gründete auch des Paṇ-c'en t'ams-cad mk'yen-pa vortrefflicher Jünger, der erhabene Fürst der Ge- 5 lehrten, der Lama Ṅag-dbaṅ rgya-mt'so, in (dem Gebiet der) Moṅgolcin ein Kloster, stiftete eine mT'san-ñid-Fakultät und eine Fakultät für Mantrismus und brachte dadurch das Werk der Verbreitung und Förderung des Kleinods der Lehre in guten Fortgang. Auch der er- 10 habene Nirmâṇakâya eben dieses Herrn trat auf und wirkt gegenwärtig für die Interessen der Lehre.

Ferner gründete in dem zu einem Teile des S̀og der Moṅgolcin gehörigen T'aṅk$_{w}$od Halha-Lande der grosse Reformator der Lehre Maitri H$_{w}$ot'ogt'$_{w}$o 15 ein Kloster, stiftete eine mT'san-ñid-Fakultät und wirkte so für die Interessen der Lehre.

* Ferner empfing jener in der Provinz Jungar 'Ugelud der grossen Mongolei geborene heilige Mahâpurusha mit dem Namen Mergen bla-ma Ṅag-dbaṅ 20 blo-gros von Jugend auf bei dem Rab-$_{o}$byams-pa H$_{w}$ot'ogt'$_{w}$o seinen Anteil an den heiligen Lehren und übersetzte den Byaṅ-c'ub lam-rim c'en-po in das Mongolische. Dann ging er nach dBus in Tibet, trat in die Religionsschule von sGo-maṅ in $_{o}$Bras-spuṅs 25 ein und machte Studien. Als er nun zum Pâramitâdharmacakram[1]) kam, erwachte in ihm ein starker Hochmut und Dünkel auf seine Kenntnis der Religion,

---

1) Tib. P'ar-p'yin-gyi c'os-$_{o}$k'or.

dann (aber) erkannte er selbst seinen Dünkel und trat zum Zwecke der Selbstzucht in die Religionsschule ein. Als er nun über die anzustellenden Studien nachdachte, überlegte er bei sich: „Wenig, wenig weiss ich von der Religion; das muss, scheint mir, der Grund für das sich stets erneuernde Wachsen meiner Sünden sein. In die Einöde will ich gehen, will meine Seele erziehen und dann zurückkommen.“ So ging er denn in ein an der Seite der „Bergketten“(-Einsiedelei) dGe-$_o$p'el gelegenes Haus und beschäftigte sich da mit dem Nachdenken über die Uttarayoga- und die Çûnyatâ-Theorie. Als er **234** nun danach eines Tages, mit dem Anzünden des Feuers zum Theekochen beschäftigt, an den Sinn der Çûnyatâ-Theorie dachte, erkannte er zuletzt plötzlich die Leerheit (çûnyatâ) mit vollkommener Klarheit. Dadurch wandelte sich alles in das absolute Nichts, sodass das dicht neben ihm befindliche Haus, sein eigener Leib und alle Körper in der Einbildung unsichtbar waren. Sogleich erschrak der Mergen bla-ma, geriet in Erstaunen und erhob sich. Aber obwohl er das Bewusstsein[1]) des Gehens hatte, war sein Körper physisch nicht sichtbar, und ohne Hindernis ging er hin und her durch die Gegenstände hindurch. Da sah ein alter Hirt von einem hohen Berggipfel her, dass genau aus jener Richtung Rauch aufsteige; als er nun genauer zusah, ging der Scholar (jener Mergen bla-ma) durch die Seitenwand des Hauses hindurch unbehindert hin und her. Da geriet jener Alte

1) N̄om-pa; vielleicht mit ñam(s) und sñam-pa verwandt.

* in Zweifel[1]) und ging, obwohl keine Thür vorhanden war, durch die Mauer des Hauses hindurch. Das war eine Freude und ein Staunen! „Ich will doch ein Mittel anwenden, das zu sehen“ dachte er bei sich. Er nahm Kuhmilch, ging hin und rief mit lauter Stimme: „Ich 5 bin hier, um Milch zu geben.“ Da wurde er auf seine Bitte plötzlich sehend. (Der Mergen bla-ma) öffnete die Thür und liess ihn eintreten. Er goss die Milch in den Thee, nahm ihn zu sich und gab auch dem Alten davon. Der trank den Thee, bezeigte seine Ehrerbietung, 10 erblickte hierauf den Bhikshu und ging erfreut hinaus. Als er darauf den benachbarten „Bergketten“-Einsiedlern erzählte: „Dieser Bhikshu geht und kommt unbehindert durch die Mauer des Hauses“, stellten die „Bergketten“-Einsiedler der Umgegend über das früher nicht Erkannte 15 seit jener Zeit Reflexionen an und erkannten es. Darauf ging jener Mergen bla-ma zu dem dPon-slob[2]) von sGo-mań, Hor smin-grol c̒os-kyi rgyal-po, und sagte: „Mir hat sich ein derartiges Vorzeichen gezeigt. Ich scheine an das Ende meiner Strafe gelangt zu sein. 20
235 Wenn dem so ist, so weisst du mir gewiss frei und unverhohlen Belehrung und Auskunft zu geben, wie

---

1) Som-ñi (bei Jäschke fehlend) nach M. Tib. 103, 46 (M. 109, 47) = skr. **kâṅkshâ**, sonst: ‘Verlangen’ (s. Böhtlingk s. v.), hier aber: ‘Zweifel’, was aus dem Umstand hervorgeht, dass es in M. zwischen nirvid (109, 46) und vimati (109, 48) steht, und wozu die Bedeutung von **kâṅkshita**: ‘in Zweifel seiend’ bei Böhtlingk, Nachtr. s. v. eine Analogie ist (vgl. auch vi-**kâṅksh** ‘abwarten’, so viel als: ‘sich bedenken’ bei Böhtlingk s. v.).

2) D. h. ‘Lehrer und Meister’.

lange Zeit ich noch nicht aus der Hölle herauskommen werde." Da gab ihm Hor smin-grol c'os-kyi rgyal-po zur Antwort: „Ich verstehe die Çûnyatâ nicht und kann es daher nicht wissen. Wenn du es jedoch auf Grund
5 der mT'san-ñid-Logik untersuchst, so ist darüber nachzudenken: Ob du sündhaft bist oder beim Nachdenken sündlos erscheinst — ob du sündlos bist oder beim Nachdenken sündhaft erscheinst. Ich kann deine Zweifel nicht lösen, aber von jenem Lama namens Sraṅ rgyud
10 rdo-rje ₒc'aṅ heisst es, er sei ein Lama, der die Çûnyatâ klar erkenne. Darum geh zu diesem Lama. Ein Reittier, Reise-Utensilien u. s. w. werde ich dir geben." Darauf übergab er ihm ein Reittier, Wegzehrung u. s. w. und entliess ihn. Als nun der Mergen bla-ma
15 zu Sraṅ rdo-rje ₒc'aṅ kam, war jener rDo-rje ₒc'aṅ * gerade dabei, zahlreichen Scholaren die Lehre zu erklären. „Durch die Klagelaute eines Weinenden wird mir ein diesem gleiches Vergnügen bereitet", dachte er bei sich und erzählte obigen Sachverhalt. Da lächelte
20 der rDo-rje ₒc'aṅ, liess ihn Platz nehmen, nahm ein Buch und gab es ihm. Während er nun mit der Erklärung der Lehre über die gläubige Kontemplation beschäftigt war, schaute jener in dieses Buch und trank den Thee. Da sagte (der rDo-rje ₒc'aṅ): „Sobald ich mit dem Halten
25 meines Vortrags fertig bin, komm her", und gab dem Mundschenk den Befehl: „Mache diesem Scholaren mit Thee u. s. w. die Aufwartung!" Da jenes ihm gegebene Buch eine Unterweisung in der Kontemplation war, so wurden durch blosse einmalige Einsichtnahme alle seine
30 Zweifel gelöst, und mit wohligem Glücksgefühl ging er

davon. Da wusste Sṅan rdo-rje ₒc'aṅ, dass der Mergen bla-ma die Çûnyatâ klar erkannt habe, sagte: „Nunmehr brauche ich nicht mehr zu sagen, als was in diesem Buche steht" und war hoch erfreut. Darauf hielt er eine unfassbare Reihe von religiösen Vorträgen. 5
236 Danach ist er um seiner Hülfsbereitschaft willen eine der in dem ganzen Gletscherlande berühmten sogenannten „Fünf Sraṅ rgyud-Generationen" geworden. Bei eben jenem rJe bla-ma hörte auch der Kun-mk'yen bla-ma ₒJam-dbyaṅs bżad-pai rdo-rje die Lehre. Auch 10 jenes Haus der „Bergketten"(-Einsiedelei), in welchem er gewohnt hatte, schenkte er dem Kun-mk'yen bŽad-pa rin-po-c'e. Der Kun-mk'yen bla-ma liess jenes Haus wieder ausbessern. Bei dieser Gelegenheit wies, da diese Thür eine von dem (Mergen) bla-ma in eigener 15 Person hergestellte mongolische Zelt-Thür zu sein schien, jemand, der auf ihre Notwendigkeit achtete, auf diesen Umstand hin. Darauf liess er die Sache auf sich beruhen. Nachdem er in jenem Hause lange Zeit gewohnt hatte, gab er sich der Vertiefung in die Andacht hin 20 und überlegte sich: „Ich habe doch eine gesegnete Stellung, indem ich ein Lama bin." Dann befasste er sich mit der Ordnung u. s. w. der Madhyama(-Litteratur),
* der Kommentare und der Siddhânta's und gab jenem Hause den Namen „Himmelsbewohner-Zelthaus[1])". Als 25 er zu dem hochbetagten Mergen bla-mai sku-żabs kam, da fragten ihn die Scholaren, als sie ihn die Rosenkranz-Zahl im Gedächtnis behalten sahen: „Was für Recitationen

1) mK'a-spyod gur-k'aṅ.

aus dem Kopfe sind es denn hier, die du im Gedächtnis behältst?" Er gab zur Antwort: „Wie viele Recitationen aus dem Kopfe ich auch zu machen habe, ich habe, da ich die Anzahl der Zufluchtssuchungen bei den drei 5 Kleinodien im Gedächtnis behalten habe, keinerlei Verwirrung angerichtet." Durch das Festhalten der Anzahl der Hersagungen jener (Formel): „Bei dem Lama suche ich meine Zuflucht" wird der Nachweis der bis zu dem dereinstigen Lebensende erfolgten Zufluchtssuchungen 10 bei dem Lama (und) den drei Kleinodien ermöglicht.

Ferner: ein heiliger Mahâpurusha von den Jungar 'Ugelud, des Kun-mk'yen bla-ma ₒJam-dbyaṅs bžad-pai rdo-rje persönlicher Schüler, der sich an der Herrlichkeit des Meeres der Fähigkeiten zu Âgama und Gati 15 vollauf erfreuende und darum den Lehrstuhl von bKra-šis sgo-maṅ in dem grossen Kloster dpal-ldan ₒBras-spuṅs einnehmende Fürst der Gelehrten Blo-bzaṅ p'un-t'sogs-kyi žal-sṅa-nas, und zweitens des grossen 237 Gabenspenders der Lehre, des Ratnasiddhi Tā waṅ 20 der Harc'en, vierter Sohn — welcher letztere schon in jungen Jahren in den Priesterstand trat und nach dGon-luṅ kam, den T'uu bkwan sku-žabs rin-po-c'e zur Krone der Logik[1]) annahm, die Methode der Logik[2]) studierte und reichlichen Nektar heiliger Lehren 25 zu sich nahm; darauf in die tibetische Provinz dBus gelangte, in die Religionsschule von sGo-maṅ eintrat, die fünf grossen Werke des (Buddha-)Wortes studierte, und

1) Vgl. über diesen Titel oben pp. 357, 16—17 und n. 1. 362, 21.
2) Rigs-kyi lam.

als er damit fertig war, die Verleihung des Titels „Doktor der Theologie“ erhielt; an den rGyal-dbaṅ rin-po-c'e, den Kloṅ-rdol bla-ma rin-po-c'e und andere sich anschloss und mit dem Nektar tiefer und weiter Lehren das edle Gefäss seines Geistes wohl anfüllte, den Lehrstuhl von 5
* bKra-šis sgo-maṅ betrat und die Anhörung der Predigt in Schwung brachte; einer zahlreich zusammengeströmten Menge mündliche Belehrung über die Hunderttausend Aussprüche des rGyal-ba γñis-pa rje-btsun bTsoṅ-k'a-pa c'en-po erteilte und durch dies und 10 anderes das Kleinod der Lehre des ₒJam-mgon bla-ma zum Gedeihen brachte — mein unvergleichlich gütiger K'yab-bdag bla-ma rJe mT'u-stobs ñi-mai žal-sña-nas: diese beiden Bla-zur[1]) von sGo-maṅ, liessen, nachdem jeder von beiden in seine Heimat gelangt war, 15 einen grossen Regen von Sûtra's, Tantra's, Lam-rim's, Vaçitâ's, Âgama's, Adhivâsana's und anderen Lehren herabströmen und wurden die Leiter der sich nach Erlösung sehnenden frommen Vineya's und der das Kleinod der Lehre verschönende höchste Schmuck. 20

Ferner traten der den Lehrstuhl von sGo-maṅ einnehmende T'orgod Don-grub rgya-mt'soi žal-sña-nas, der T'orgod Kalyâṇamitra Blo-bzaṅ sñan-grags und viele andere heilige Mahâpurusha's auf und erschienen, um das Kleinod der Lehre zu fördern; doch ob der Tiefe 25 ihres Geistes verzagend, wage ich es nicht, sie zu schildern.

Ferner ging der Herr der gänzlich vollkommenen

---

1) Lama-Adjunkten?

Lehre, der vorzüglichste der Gelehrten, der Halha P'yag- **238**
rdor mk'an-po rin-po-c'e, um sich in diesem Lande
der Vineya's anzunehmen, in den Šog der Hure und
trug den aus allen Gegenden zusammengeströmten vielen
5 hundert Frommen, voran den Grosslamen und Gross-
fürsten, Lam-rim, Heilkunde, Astrologie, Poetik u. s. w.
in Uebersetzungen vor, gab ihnen Weisungen darüber
und erteilte ihnen Vaçitâ's, wie die Vajramâlâvaçitâ,
Adhivâsana's, Âgama's und praktische Unterweisungen
10 und wirkte so für die Interessen der Lehre in ausge-
dehntem Masse.

Im Lande der Auhan ferner wirkte ein Kalyâṇa-
mitra, der ein vortrefflicher Angehöriger[1]) der Lehre
war, mit Namen Bla-ma Ṅag-dbaṅ blo-bzaṅ nicht
15 nur selbst für die Interessen der Lehre, sondern berief
auch einen Jünger des T'uu bkwan rin-po-c'e, einen vor-
trefflichen Gelehrten namens Waṅ sku-żabs rin-po-c'e
Ye-šes dar-rgyas, und brachte vermittelst der drei *
Räder in diesem Šog wie auch in anderen Šog's das Kleinod
20 der Lehre zum Gedeihen.

Ferner erschienen in dieser nahe benachbarten
Mongolei viele heilige Mahâpurusha's, welche das Werk
des Byaṅ-c'ub lam-gyi rim-pa, des Kerns der
Lehre des $_{o}$Jam-mgon bla-ma, verbreiteten und för-
25 derten. Von diesen seien einige genannt:

Des lCaṅ-skya t'ams-cad mk'yen-pa Ṅag-dbaṅ
blo-bzaṅ c'os-ldan und des Kun-mk'yen $_{o}$Jam-dbyaṅs
bżad-pai rdo-rje persönlicher Schüler, der 'Ucimuc'en
sMon-lam bla-ma rin-po-c'e bsTan-$_{o}$dsin grags-pai

1) rTsa-lag = skr. bandhu.

żal-sṅa-nas, brachte in seinen früheren und späteren Geburten mit Hülfe des Lam-rim das Anhören der Predigt zu gar hoher Blüte.

In dem Harc'en-Šog wurde mein[1]) Lama, eben jener K'yab-bdag rDo-rje ₒc'aṅ c'en-po Doktor bKra-šis dar- 5 rgyas-kyi żal-sṅa-nas, in hohem Geschlecht geboren. In früher Jugendzeit kam er nach dem Kloster mC'od-rten γsum[2]) im Gebiete der T'umed, sass zu Füssen 239 des Näsman Yogatsâri bla-ma und hörte viele Jahre hindurch eifrig Lam-rim, wodurch sein Wissen sehr 10 zunahm. Darauf ging er nach dBus in Tibet, nahm den Stellvertreter des ₒJam-mgon bla-ma, den K'ri-c'en Nam-mk'a bzaṅ-po, zur Krone der Logik an, studierte die fünf grossen Quellenwerke des (Buddha-) Wortes ordentlich und erhielt auch den Titel „Doktor 15 der Theologie". Dieser Herr hörte die çry-Ekavajra-bhairavaçûramahâvaçitâ und viele andere Vacana-dharma's und empfing ferner von dem rGyal-dbaṅ Vater und Sohn, dem lCaṅ-skya rin-po-c'e und vielen anderen Lamen eine schöne Reihe heiliger Lehren in ordentlicher 20 Weise. In seine Heimat zurückgekehrt, gründete er die beiden grossen Klöster Porhant'wo und Täla, errichtete eine Lam-rim-Fakultät und förderte das Lam-rim-Werk in hohem Masse. In den Šog's der Harc'en, * 'Auhan, T'umed und in anderen Gegenden drehte er 25 das Rad der tiefen und weiten Lehren, so u. a. der Vajra-mâlâvaçitâ, eifrig. Bei seinem Hinscheiden bot er den Schein des Eingehens in die höchste Region der Vollen-

1) D. h. des Verfassers ₒJigs-med nam-mk'a.
2) D. h. 'drei Stûpa's'.

dung, in das Gefilde von Potala[1]), zu ârya-Mahâkaruṇa. Sein erhabener höchster Nirmâṇakâya erschien kurz darauf in dieser Welt und fördert gegenwärtig als erhabener Schützer der Lehre und der Wesen das (Be-
5 kehrungs)-Werk.

Von diesen verschiedenen Gütigen ausgehend, erstanden viele Guśri's, Dharmasvâmin's u. s. w. bei den T'umed, Moṅgolcin und Harc'en, sowie bei den Nāsman und anderen und brachten die Anhörung der
10 Erklärung des Lam-rim zur Blüte. In dem Šog der Moṅgolcin zunächst verbreitete und förderte der Gelehrte Gāṅgan-gyi dka-bcu bla-ma rin-po-c'e die Anhörung der Erklärung des Byaṅ-c'ub lam-rim. Hier, in dem T'umed-Šog, aber traten des Lama Lo-
15 tsâ-ba Pakši und des Nasman Yogatsâri bla-ma Schüler Hilagant'ai Blo-bzaṅ c'os-rje bla-ma und viele andere in der Erklärung des Lam-rim bewanderte Gelehrte auf. Vor allen aber förderte der unvergleichlich 240 gütige Lama, der Herr der gänzlich vollkommenen Lehre,
20 des unvergleichlichen Munîndra Nachfolger und Stellvertreter[2]), der K'yab-bdag rDo-rje ₒc'aṅ c'en-po Yogatsâri bla-ma

Ṅag-dbaṅ don-grub dpal bzaṅ-poi žal-sṅa-nas,

den Byaṅ-c'ub lam-rim in sehr hohem Masse.
25 Dieser rJe bla-ma wurde in dem Orte Māṅnod dieses unseres Šog als Sohn des Tālai und der ʷ'Orgʷomal unter vielen Wunderzeichen in dem Vibhava[3]) ge-

1) Tib. Gru-ₒdsin žiṅ.
2) γDuṅ-t'sab.
3) Tib. rnam-byuṅ.

nannten Erde-Drachen-Jahr des 13. Cyklus (1747) geboren. Schon von Jugend auf machte er den guten heiligen Lebenswandel sich zu eigen. In seinem 6. Lebensjahre (1752) kam er in das Kloster Hilkant'ai und lernte Schreiben und Lesen, sowie das Zufluchtsuchen, Herbeicitieren, Badnehmen, Weisheit zur Erlösung u. s. w. ohne Schwierigkeiten. Darauf, im 8. Lebensjahre (1754), wurde er von einem guten Lama namens Tāyanč'i Gušri bKra-šis in den Priesterstand aufgenommen und erhielt den Namen Blo-bzaṅ don-grub. Bei eben diesem Lama erlernte er viele Arten von Recitationen, wie die Lamen-Verehrung, die Vajrabhairava- und die Sarvavid-Ceremonie[1]. Schon von Jugend auf war er, wenn ihm mehrere Leute viele Zahlen von 50, 70 u. s. w. Stellen einzeln nannten und ihn aufforderten, ihre Summe anzugeben, sobald diese sie genannt hatten, ohne sich auch nur im geringsten zu besinnen, imstande zu sagen: die (Summen-)Zahl beläuft sich auf so und so viel. Wenn dann jene genau nachrechneten, zeigte es sich, dass dieselbe weder zu hoch noch zu niedrig war. Da die Schüler, Gabenspender u. s. w. dieses Lama aus den verschiedensten Gegenden stammten, so fragten ihn einige, was für eine Reise man bis dahin zu machen hätte; da nannte er ihnen die Namen der betreffenden Stationen, die Pferde[2] u. s. w., und es war so, wie er sagte, und kein Irrtum dabei. Dadurch wurde das Mass

1) Kun-rig-gi čo-ga; Sarvavid ist vielleicht identisch mit Sarvajña, einer Bezeichnung Buddha's.

2) Damit ist wohl gemeint, dass er die Plätze, an welchen Relais zu nehmen war, genau angeben konnte.

des allseitigen Erstaunens voll. Dieser Vorgang stimmt genau mit folgendem überein (der sich früher zugetragen hatte): Zu der Zeit nämlich, als Çâriputra vormals der Ṛishi sNaṅ-ba[1]) war, erkannte er durch Berechnung vermöge seiner Hellseherei die Anzahl der Blätter des Nyagrodha-Baum-Fürsten *innerhalb zwölf Jahren und sieben Tagen*; als nun zu einem anderen Zeitpunkt der Lehrer Buddha, welcher vormals der Brahmane Çyâma[2]) war, zu jenem Baum kam, und ihn der Ṛishi sNaṅ-ba nach der Anzahl der Blätter dieses Baumes fragte, gab er dieselbe *sofort* (genau) — weder zu hoch noch zu niedrig — an. — Nachdem er bei eben jenem Guśri bla-ma die erklärende Unterweisung in „der vollkommenen Erhellung der Religionsübung“[3]), der von dem lCaṅ-skya t'ams-cad mk'yen-pa verfassten „Uebersicht der Belehrung über den Pfad“[4]) und anderen Schriften auf Grund der mongolischen Uebersetzung erhalten hatte, bot er den Schein des erwachenden Verständnisses im Lam-rim. Darauf ging er gegen Ende * seines 14. Lebensjahres (1760) mit einigen seiner Genossen nach jenem 'Ucimuc̀in Halagai sume[5]) benannten Rin-c'en mc'og-grub gliṅ, trat in die mT'san-ñid-Fakultät ein und studierte die als Einführung in die Logik dienenden gesammelten Quellenwerke, wodurch

---

1) Wohl = skr. Âloka, vgl oben p. 116, n. 2.

2) Tib. sṄo-bsaṅs (s. M. Tib. 103, 6 = M. 109, 6); vgl. R. Mitra 136 fg. und n.

3) C'os-spyod rab-γsal.

4) Lam k'rid zin-bris.

5) (Mong.) Üdsümücin Khalkha-yi süme, 'Tempel der Üdsümücin Khalkha'.

das Verständnis ohne Verzögerung in ordentlicher Weise in ihm erwachte. Bei diesen Gelegenheiten aber studierte er das Uebersetzen und die erklärende Unterweisung im Lam-rim Blo-sbyoṅ[1]) und anderen (Werken), wodurch sein Verständnis gar sehr wuchs. Während über 5 dem Studium dieser Dinge viele Jahre vergingen, betrieb er mit heissem Bemühen gar eifrig das Meditieren und bot den Schein, dadurch die Erkenntnis, dass alles dem Tod und der Vergänglichkeit unterworfen sei, in hohem Masse sich erworben zu haben. Nachdem er dort drei 10 Jahre geweilt, kehrte er in seine Heimat zurück und empfing von dem Coni Täyanc'i den Âgama des Sûtra „Grosse Erlösung"[2]), der Hunderttausend Aussprüche des lCaṅ-skya rin-po-c'e Ṅag-dbaṅ blo-bzaṅ c'os-ldan-pa u. s. w. und einige Vaçitâ's. Darauf, 15 zu Anfang seines 17. Lebensjahres (1763), ging er nach der tibetischen Provinz dBus, trat in die Fakultät sGo-maṅ[3]) des grossen Klosters dpal-ldan ₒBras-spuṅs ein 242 und schloss sich dem Upâdhyâya Saṅs-rgyas ˛od-zer als seinem Lehrmeister an. Bei dem Lama von sGo-maṅ, 20 Ṅag-dbaṅ dge-legs rin-po-c'e, hörte er „das Innerste der Astrologie" und studierte das Innerste der höchsten Vollkommenheit in den siebzig Punkten der verstandesmässigen Beweisführung[4]). Dadurch wuchs sein Verständnis der Heiligen Schrift. Unter diesen Um- 25 ständen betrieb er, Nahrung, Kleidung und Unterhaltung in

1) D. h. 'Uebung des Verstandes im Lam-rim'.
2) mDo T'ar-pa c'en-po.
3) sGo-maṅ grwa-t'saṅ.
4) Blo-rtags don bdun-cu p'ar-p'yin-gyi γžaṅ-rnams.

den Wind schlagend, ohne mit jemandem Freundschaft oder Bekanntschaft zu schliessen, Tag und Nacht in einem fort das Hören, Nachdenken und Meditieren in ununterbrochener Folge. Obwohl ihn die anderen geringschätzig und verächtlich behandelten, zeigte er weder eine Wahrnehmung dessen, noch gab er eine Antwort darauf, gleichwie man einen zerbrechlichen Erdenkloss geringschätzt und belächelt. Schliesslich sagten alle immer und immer wieder: „Dies ist ein Yogin!“ Dadurch erhielt er die Bezeichnung Yogin, und die grosse Menge brachte den Kranz der Zaubersprüche zum Wachsen. Darauf hörte er einstmals bei dem frommen, reinen (Kalyâṇa)mitra Lama Ye-ṡes dpal-˳byor-gyi żal-sṅa-nas das Sitasarasvatyadhivâsanam[1], und als er damit fertig war, sprudelte die reiche Ader seiner tiefen Kenntnis aller Heiligen Schriften hervor. Bei demselben Lama hörte er die Guhyasamâja- und Vajrabhairava-Mahâvaçitâ und viele andere Vacanadharma's. Als er Studien über die Pâramitâ's machte, stellte er ferner genaue Untersuchungen an über „die vollkommene Beleuchtung des Sinnes der Erklärung“[2], über „den die Erklärung des Wandelns (auf dem Tugendpfade) klar aufzeigenden Spiegel“[3], über „den Kern der Subhâshita's“[4], „die Untersuchung des Madhyama-Systems“[5])

1) Tib. dByaṅs-can-ma dkar-moi rjes-γnaṅ.
2) rNam-bṡad dgoṅs-pa rab-γsal.
3) ˳Jug ˳grel γsal-bai me-loṅ.
4) Legs-bṡad sñiṅ-po.
5) dBu-mai mt'a dpyod.

u. a. m. So rang er sich tüchtig durch zu Geltung und Ansehen. Darauf erwog er, dass es wegen des Lärmens an der Zeit sei, in einer Einsiedelei den Sinn des Gehörten ordnungsgemäss zu überdenken, und traf deshalb Vorkehrungen zur Abreise. Als dies einige Freunde 5 merkten, hielten sie ihn zurück, indem sie zu ihm sagten: „Da du gute Anlagen zum Studium hast und auch noch jung an Jahren bist, so musst du noch mehr Studien machen." Als darauf einige Monate vergangen waren, 243 befiel seine beiden Augen plötzlich eine schwere Krank- 10 heit, und nichts half dagegen. Da kam er zu dem Paṇc'en t'ams-cad mk'yen-pa, um ihm dies zu erzählen und ihn um eine Untersuchung zu bitten. „Wenn du gleich nach dem Ausruhen in die „Bergkette" (Einsiedelei) gehst und die Zufluchtssuchung vornimmst, wirst du 15 von deinem Gebrechen frei werden"; dieser Bescheid wurde ihm zuteil. Dadurch war denn sein eigener Wunsch erfüllt, und so ging er im Monat Vaiçâkha des Erde-Rinder-Jahres (1768) nach der „Bergkette" (Einsiedelei) Brag-ri[1]). Dem grossen Gelehrten Bla- 20 zur rin-po-c'e von Ñi-ma t'aṅ, rJe Ṅag-dbaṅ don-grub-kyi sku-žabs, trug er den Sachverhalt vor und sprach die Bitte aus, er möchte ihn annehmen. Daraufhin erteilte ihm dieser mit Freuden die Unterweisung in der Zufluchts(suchung), und gemäss dieser Unterweisung lag 25 jener derselben einige Tage ob. Dadurch wurden seine beiden Augen ordentlich klar. Infolgedessen entstand in ihm in ungewöhnlichem Masse ein Glaube an diese

1) D. h. 'Felsenberg'.

beiden rJe bla-ma's (Herren Lama's). Bei diesem rJe bla-ma nahm er das Upasampanna-Gelübde auf sich, worauf jener ihm den Namen Ṅag-dbaṅ don-grub gab. Nachdem er den Kreis des Vinaya[1]) gründlich *
5 studiert hatte, wurde er der Hervorragendste unter den Vinayadhara's. Nachdem er Ansammlungen, welche Zufluchtssuchungen, ausgestreckte Hände und dargebrachte Maṇḍala's, von jeder (Gruppe) hunderttausend, enthielten, aufgehäuft und über einander geschichtet hatte, geruhte
10 er, über den Grossen und Kleinen Lam-rim nachzudenken und zu meditieren. Nachdem er diesen rJe bla-ma zehn Tage lang um die tiefe Unterweisung in dem Heilsweg gebeten hatte, handhabte (dieser) dieselbe sechs Monate; dadurch entstand in ihm eine ausgezeich-
15 nete Erkenntnis des Weges. Im Vipaçyana[2])-Zustand stellte er, da er an der Unbestreitbarkeit des Freiseins von Einheit und Vielheit festhielt, eine Untersuchung über die Theorieen an; da zeigte sich eine Erscheinung, über welche er sehr erschrak: er bot näm-
20 lich den Schein, die Madhyama-Theorie gefunden zu haben. Danach ging er ferner zu den Vorträgen jenes rJe bla-ma über Vacanadharma's, jedesmal wenn dieser namentlich die Unterweisung im (Heils)wege handhabte, ohne einmal auszusetzen; die Reihenfolge
25 des (auf diese Weise) Gehörten war folgende: ârya-

1) ₒDul-bai skor, wie oben p. 321, 27 (vgl. n. 2), wo es ebenfalls „Kreis des Vinaya" statt „Vinaya-Themata" heissen muss. Gemeint ist der ganze Kreis der zum Vinaya gehörigen Schriften, Einrichtungen und Verhältnisse.

2) Tib. lhag-mt'oṅ.

Ashṭasâhasrikâ (Prajñâpâramitâ), die Sûtra-Sammlung Bhadrakalpa[1]), die sechs Sammlungen der Madhyama-Logik[2]) und viele andere umfangreiche Originalwerke; die Hunderttausend Aussprüche des rJe rin-po-c'e, des Paṇ-c'en 5 Blo-bzaṅ c'os-rgyan, des lCaṅ-skya rin-po-c'e 244 Ṅag-dbaṅ blo-bzaṅ c'os-ldan und des rGyal-ba bsKal-bzaṅ rgya-mt'so Hunderttausend Aussprüche und viele Reihen sonstiger Âgama's; die Belehrungen über die Lamen-Verehrung und den Utsa- 10 und Saṃpanna (-krama) sowie viele Reihen sonstiger Belehrungen hörte er. Für alles, was er auch immer hörte, entlieh er Beispiele, und weil er gut las, trug er dem Bla-ma rin-po-c'e die schweren Stellen der Sûtra's, der Mantra's und des Lam-rim, der die Fünf 15 Stufen erhellenden Leuchte, des vierfachen Kommentars u. s. w. vor. So schwang er sich auf zur Belehrung über alle Heiligen Schriften — die Originaltexte der in den Doktorschriften und Kommentaren behandelten Sûtra's und Mantra's — und liess dadurch 20 seine Kenntnis wachsen gleich dem zunehmenden Monde. Ferner hörte er bei dem Bla-zur rin-po-c'e von sGo-maṅ, rJe dGe-ₒdun bde-c'en, die Trayodaçavajra-* bhairavadeva- und Ekaçûra-Vaçitâ. Bei dem Kalyâṇamitra des Neuen Klosters, sÑan-grags, hörte 25 er die Vaçitâ's des Guhyasamâja, des Saṃvara-

---

1) mDo-sde bsKal-bzaṅ.

2) dBu-mai rigs (= skr. Madhyamanyâya) t'sogs-drug; vgl. Târ. Ueb. 71, 26. 302. So ist auch p. 352, 16—18 (vgl. n. 7) zu übersetzen.

Lū-'i-pa und des Mahâkaruṇaikâdaçavadana[1]) gründlich und machte sich jeden einzelnen von diesen in vollem Masse geneigt, und das als Anhang damit in Verbindung stehende Samâdhi-Brandopfer[2]) (brachte 5 er ebenfalls ordentlich dar). Auf die Gewinnung des Vajrabhairava vor allem verwendete er sechs Monate. Als sich nun viele wunderbare Zeichen und Symptome zeigten, da sagte der Bla-ma rin-po-c̓e von Ñi-t'aṅ: „Dieser Yogin dient als Massstab für die Vervollkomm- 10 nung des groben Utsakrama.“ Ferner bat er diesen Bla-ma rin-po-c̓e um den Segen und den Unterricht der vier Vaçitâ's der Lehre von dem Luftwandel des Nâro[3]), worauf die Begütigung (dieser Gottheiten) ihr richtiges Mass erreichte. Infolgedessen zeigte sich 15 ihm, als er sich eines Morgens früh von der geistigen Erleuchtung durch den Schlaf erhob, die Vision eines Weibes, welches mit dem Aussehen, als ob sie um geröstetes Mehl bettele, an der Thür, durch welche man zum Eingang gelangte, stand. Ferner hörte er bei 20 diesem Lama das Adhivâsanam des Ba-ri brgya-rtsa, das Trayodaçanâthamahâvacanâdhivâsanam[4]), das Adhivâsanam des exoterischen, esoterischen und mystischen Dharmarâja[5]) und viele andere 245 Vacanadharma's. Als er die Begütigung des Nâtha

1) Tib. T'ugs-rje c̓en-po bcu-γcig żal, vgl. oben p. 209, 16 und n. 3; Pantheon, no. 95.

2) Tiṅ-ṅe-ḥdsin-gyi sbyin-sreg.

3) Nā-ro mk'a-spyod-mai dbaṅ bżii byin-rlabs daṅ k'rid.

4) Tib. mGon-po bka-c̓en bcu-γsum-gyi rjes-γnaṅ.

5) C̓os-rgyal p'yi naṅ γsaṅ γsum-gyi rjes-γnaṅ.

und des Dharma unternahm, veranstaltete er ununterbrochen Streuopfer. Als in dem Hause, in welchem er weilte, eine Bodhi-Blume aufspross, sagte der Herr Lama von Ñi-t'aṅ: „Wo der auf die Bodhi gerichtete Sinn fehlt, spriesst diese Blume nicht.“ Auf diese Weise machte er während mehr als vier Reihen von Lebenskräften[1]) die Hingabe an das Herbeicitieren (von Gottheiten durch Meditation) zur Hauptsache und wies während dieser Zustände die äusseren und inneren Geräusche weit von sich ab. Den Bla-ma rin-po-c'e von Brag-rgyab[2]) bat er um die Belehrung über „die dreitägige Caṇḍâ“[3]), und als dieser sie ihm erteilte, schlug an drei Enden die heisse Glut der Seligkeit aus, sodass er ein einfaches Baumwollengewand tragen konnte. Alle Gegenstände, gross und klein, die zum Vorschein kamen, bescherte er dem Lama. Darauf stellte er Bussübungen (zur Erlangung) des heilkräftigen Blumen-Elixiers an und wurde dadurch unter den zu den vier hohen Klassen * Gehörigen gleichsam der grosse Allentsagende[4]), der Jina-Einsiedler. So wuchs seine ausgezeichnete Erkenntnis, dem zunehmenden Monde gleich, und er gelangte zu einem hohen Grad von Vollkommenheit. So auch hat der T'uu bkwan rin-po-c'e rDo-rje ₒc'aṅ Blo-bzaṅ c'os-kyi ñi-mai żal-sṅa-nas mit den Worten

---

1) ?, tib. bla-ₒp'reṅ.

2) D. h. 'Felsrücken'.

3) Tib. γTum-mo żag-γsum-mai k'rid. Caṇḍâ ist ein Beiname der Durgâ; oder bedeutet γtum-mo hier 'Furie'? vgl. Jäschke 208[a].

4) Kun-spaṅs c'en-po.

„Aller Doktorschriften und Belehrungen Quintessenz
„Hat er, dem Willen des Munîndra gemäss,
„In der Einsiedelei ordnungsmässig studiert;
„Darum richte ich meine Bitten an den, dem sich
5 (aller) Doppelsinn von selbst löst“
die grossen Tugenden eben dieses rJe bla-ma entsprechend geschildert.

Als darauf die Frucht des früheren Gebetes dieses rJe bla-ma um Erweckung des Sinnes reifte, und damit
10 die Zeit zur Ausstreuung des Samens der Erlösung in unsere Herzen gekommen war, sandte der Oheim eben dieses Herrn, ein Lama, zu wiederholten Malen einen Boten zu ihm mit der schriftlichen Bitte, in dieses unser Land zu kommen. Diesen Hergang der Aufforderung 246
15 teilte er dem Herrn Bla-ma rin-po-c̒e von Ñi-ma t̒aṅ mit und fragte ihn: „Wer wird, wenn (ich) in die Mongolei gegangen sein werde, hier weilen?“ Da erwiderte der Bla-ma rin-po-c̒e: „An welchem Aufenthaltsort auch immer ein Yogin, der im Geiste Festigkeit errungen hat,
20 weilt, das macht keinen Unterschied. Wenn (du) jedoch bei deinem Fortgang in (deine) Heimat als ein den zahlreichen frommen Vineya's Heil Bringender kommst, so ist es gut.“ Diesem Bescheide entsprechend, traf er seine Entscheidung, und so brach er im 26. Lebensjahre,
25 im Wasser-Schlangen-Jahre (1772), nachdem er dem Bla-ma rin-po-c̒e die Zufluchtssuchung richtig vorgetragen, in dieses unser Land auf. Ein Bhikshu aus der Schülerschaft von sKu-$_{o}$bum, dPal-ldan grags-pa mit Namen, begrüsste in Zi-liṅ den Bla-ma rin-po-c̒e und
30 richtete wie ein Diener seine Fragen und Bitten an ihn.

* Dieser gründete in jenem wald- und blumengeschmückten Thale Domotʻwo an der Rückseite jenes grossen, glanzentstiegenen Berges[1]) w'Olan Hara, dem Berge im Rücken[2]) des Pāyan w'Olan, eine „Bergkette" (Einsiedelei) und berief im Holz-Pferde-Jahr (1773), am (15.) 5
Tage des 5. (Monats) den Bla-ma rin-po-cʻe. Danach brachten ihm alle dort versammelten Laien und Priester mit unermüdlicher gläubiger Verehrung ihre Huldigung dar. Darauf öffnete er, auf die Bitte um den Uttarayogatushitadevaçatakâgama[3]) hin, da diese und die 10
mündliche Belehrung über das dMigs brtse-ma sich durchaus als für die Lehre des oJam-mgon bla-ma günstige Auspicien eigneten, (hiermit) zuerst die Thürflügel des (Bekehrungs-)Werkes. Danach übersetzte er für zweiundsechzig Schüler und andere, die sich nach 15
und nach versammelten, die von dem lCañ-skya rin-po-cʻe gehaltene Vorlesung über die Belehrung über den Pfad u. a. m. ins Mongolische, erteilte wunderbare theoretische Unterweisung darin und lag dem mit der Zufluchtssuchung[4]) und der Tushitadevaçatikâ[5]) ver- 20
knüpften dMigs brtse-ma und anderen religiösen Uebungen ob. Ferner drang, im Einklang mit dem Ausspruch des Lehrers Buddha:

247 „Der die religiösen Gebote befolgende Bhikshu
strahlt im Glanz, 25

1) Sa-odsin = skr. bhûmidhara, kshitidhara oder mahîdhara.
2) rGyab-ri.
3) Tib. Bla-mai rnal-obyor dga-ldan lha brgyai luñ.
4) sKyabs-ogro = skr. çaraṇagamanam.
5) Tib. dGa-ldan lha brgya-ma.

„Der die religiösen Gebote Befolgende wird berühmt,
erlangt die Seligkeit",

durch die Anhäufung der gänzlich lauteren Religionsgebote der Ruhm dieses Herrn in alle Gegenden. Infolgedessen strömten, gleich den im Lotusteich versammelten Scharen von Gänsen, immer mehr und mehr Verständige, welche religiöse Belehrung sich zu erwerben trachteten, zusammen, und alle befriedigte er durch die einem jeden angemessenen Lehren. Auch ich[1]) habe zu Füssen dieses rJe bla-ma fünf Jahre lang um die Gnade der Unterweisung im Lam-rim und vieler Unterweisungen in Vaçitâ's, Adhivâsana's und der Methode der grossen Mystik[2]) gebeten. Im Wasser-Hasen-Jahre (1782) ging er zu dem reinen Gefilde des Mañjuçrîbhaṭṭâraka, dem Fünfgipfligen Berge, und stattete dem Heiligtum seinen Besuch ab. Da der lCaṅ-skya t'ams-cad mk'yen-pa dort weilte, bat er ihn um häufige Untersuchungen seiner Skrupeln, worüber (dieser) den Schein grosser Freude bot. Bei diesem Herrn hörte er die Guhyasamâja-Akshobhyavajra-Mahâvaçitâ, das Adhivâsanam des Weissen und des Schwarzen Mañjughosha[3]) u. a. m. Während er in Nor bzaṅ p'ug fünf, sechs Monate weilte, förderte er seine Meditation. Einstmals, als er dem T'uu bkwan rDo-rje ₒc'aṅ Blo-bzaṅ c'os-kyi ñi-mai żal-sṅa-nas seine Aufwartung machte, worüber sich dieser sehr freute, führten

1) Nämlich der Verfasser des vorliegenden Werkes, ₒJigs-med nam-mk'a.

2) γSaṅ-c'en lam.

3) ₒJam-dbyaṅs dkar-po daṅ nag-poi rjes-γnaṅ.

sie viele Gespräche über das Gedeihen der Religion. Bei eben diesem Herrn füllte er das schöne Gefäss seines Geistes mit dem Nektar der Religionslehren wie: die Unterweisung in der „Schrift über die Ueberlieferung der Reden der Uttarayoga-Gelehrten“[1]), die tiefe Unterweisung im „Heilswege“[2]), die „T'sembu dam-Unterweisung“, die Unterweisung in der „Fasten-Ceremonie“[3]) u. s. w., ferner der Âgama der „Sechs Bücher der Hunderttausend Aussprüche dieses Herrn“[4]), das Adhivâsanam des „Nâgendrarâja und des Vajrasattva nebst seiner Yum“[5]) u. s. w. Danach aber handhabte er infolge des Repetierens, Ansammelns und Studierens die Unterweisung im Heilswege ausgezeichnet. Nachdem aber 248 der rJe T'uu bkwan rin-po-c'e in seine Heimat zurückgekehrt, spricht er viel Rühmendes von diesem rJe blama. Auf diese Weise wuchsen von jenem Holz-Pferde-Jahr (1773) an bis zum Feuer-Schlangen-Jahr (1796), während 24 Jahren, die frommen Vineya's der T'umed, Mongolcin und vieler anderer Šog, die verständigen Scholaren und gläubigen Gabenspender voran, in jedem Jahre zu immer grösserer Zahl an; diesen sehr zahlreich Versammelten hielt er einen ganz wundervollen Vortrag:

1) Bla-mai rnal-ₒbyor mk'as-grub t'sig brgyud-mai k'rid.

2) bDe-lam-gyi zab-k'rid.

3) sMyuṅ-γnas c'o-gai k'rid.

4) rJe de (d. i. Blo-bzaṅ c'os-kyi ñi-ma)i γsuṅ-ₒbum po-ti drug-gi luṅ.

5) Klu-dbaṅ rgyal-po daṅ | rDo-rje sems-dpa yum-bcas-kyi rjes-γnaṅ.

eine theoretische Belehrung[1]) über die heiligen Werke Grosser und Kleiner Byaṅ-c'ub lam-rim[2]), je nachdem (bald der erstere, bald der letztere) für die Einzelnen passte. Nach dieser Einleitung lehrte er die praktische
5 Unterweisung[3]) und die theoretische Unterweisung im „Heilsweg“ und im Mañjuçrîvadanâgama[4]); die höchste Verstandesthätigkeit[5]), die klare Erhellung der Religionsübung[6]) und den Bericht über das Fasten[7]); die Belehrung der Bhikshu's*
10 über das Schweben in. des Himmels Höhen[8]); die grosse Belehrung der Vinayadhara's[9]); die Hunderttausend Vinaya-Gespräche[10]); die Lehre für die Bodhisattva's: Mittelweg der Bodhi[11]) und andere grosse und kleine Belehrungen über die drei
15 Gelübde[12]), sowie die Vier Tantra's über die Medizin[13]) u. a. m. in mongolischer Uebersetzung. Mit dem Nektar dieser Lehren bereitete er (seinen Zuhörern) in hohem Masse ein wahres Fest. Dadurch streute er

---

1) bŚad-k'rid.

2) Byaṅ-c'ub lam-rim c'e-c'uṅ, vgl. oben p. 207, 9–10 (Text p. 131, 3).

3) dMar-k'rid.

4) Tib. ₒJam-dpal žal luṅ.

5) T'og-mai blo-spyod.

6) C'os-spyod rab-γsal.

7) sMyuṅ-γnas lo-rgyus.

8) dGe-sloṅ-gi bslab-bya γnam-rtse ldiṅ-ma.

9) ₒDul-ₒdsin-pai bslab-bya c'en-po.

10) ₒDul-bai gleṅ ₒbum.

11) Byaṅ-sems-kyi bslab-bya byaṅ-c'ub γžuṅ-lam.

12) sDom-pa γsum-gyi bslab-bya c'e-c'uṅ-rnams.

13) sMan-gyi rgyud-bži.

in ihre Herzen ausgezeichneten Samen der Erlösung und Allerkenntnis. Ferner beliebte er sich in jedem Jahre zur Winterzeit zwei, drei Monate lang streng von der Aussenwelt abzuschliessen[1]) und beschäftigte sich eifrig mit der Unterweisung im Pfade und dem tiefen Utsa- und Saṃpanna (-krama) -yoga. Darauf machte er für die aus allen Gegenden zusammengeströmten Scholaren das Studium des Uttarayoga zur Grundlage. Ausserdem brachte er, beginnend mit dem Mittel zu gänzlich lauteren Gelübden und Geboten: der wichtigen Massnahme der Erweckung des Glaubens an (das Gesetz der) Vergeltung der Thaten[2]), und mit dem Mittel zur Unabhängigkeit von den Vorstellungen dieses Lebens: der Massnahme des Nachdenkens über die schwer zu erlangenden „Segnungen der Menschheit“ und über Tod und Vergänglichkeit, den Verstand allmählich dazu, die Unterweisung und den Heilsweg zu erfassen. Indem er so die Belehrung erteilte, leitete er die geistige Ausbildung. Auf diese Weise gewährte er die Vorbereitung und später, für diejenigen, die zuvor die Vaçitâ erlangt hatten, das Mittel zur Läuterung des feierlichen Gelübdes und gewährte während dessen, dem Wunsche jedes einzelnen entsprechend, das Adhivâsanam und die Unterweisung in dem Rötlich gelben und dem Weissen Mañjughosha[3]), dem Mahâkaruṇa, der Grünen und der Weissen Târâ, dem Amitâyus und anderen

1) sKu-$_{\circ}$t'sams dam-po γnaṅ; vgl. oben p. 313, 16 und n. 2.
2) Las (karman)-$_{\circ}$bras (phalaṃ).
3) $_{\circ}$Jam-dbyaṅs dmar-ser daṅ dkar-po.

Adhideva's und führte sie dadurch auf den Mantra-Pfad[1]). Auf die Bitte einiger weniger Frommen erteilte er mit sehr knappen Worten auch die tiefe Unterweisung in der çrî-Vajrabhairavavaçitâ und den beiden Krama's
5 nebst den Anhängseln. Bei der theoretischen Unterweisung in dem Grossen und Kleinen Lam-rim und dem Mañjuçrîvadanâgama und bei anderen (derartigen Gelegenheiten) aber gab er täglich eine in diesem * Lande noch nie dagewesene, höchst wundervolle Er-
10 klärung, die er, ohne dass auch nur ein Wort fehlte, auf einige wenige — etwa ½—1 — Bogen zusammendrängte, (seinen Zuhörern) als religiöse Belehrung, die sie im Gedächtnis behalten sollten, und nahm dann das zu memorierende Pensum noch einmal heran. Durch
15 dieses und andere Mittel gewährte er die unfassbare Gnade, das Werk (die Arbeit) des Byaṅ-c'ub lam-rim, der die Quintessenz des Geistes des ₒJam-mgon bla-ma bTsoṅ-k'a-pa c'en-po, des Inbegriffs aller drei Zufluchtsstätten[2]) zusammengenommen, darstellt, in allen
20 Gegenden zu gar hoher Blüte zu bringen. Auf diese Weise wurde eben dieser heilige Hort und Schützer, der Bla-ma rin-po-c'e, als die Inkarnation des Paṇ-c'en Nāro-pa berühmt. Als man ihm aber sagte, dies bedeute, dass er als Nirmâṇakâya des Nāsman Yogatsāri bla-
25 ma, der den Lam-rim ausserordentlich gefördert hatte, erschienen sei, ging ihm ein klares Verständnis auf, und demgemäss wünschte er, als eine Berufung an ihn er-

1) sNags-lam, nach Jäschke 545ª eine Bezeichnung der dBu-ma-(Madhyama)-Lehre oder des Mysticismus.

2) D. i. Buddha, dharma und saṃgha.

ging, trotz der Bitten von dieser Seite die Würde des Grosslama's durchaus nicht, sondern verhielt sich ruhig. In exoterischer Hinsicht hielt er die strenge Ausübung des Vinaya hoch, in esoterischer Hinsicht widmete er sich eifrig dem Kern der „Methode der grossen 5
250 Mystik". Ohne Falschheit nahm er sorgfältig Rücksicht auf die Annahme oder Ablehnung der Vergeltung der Thaten und verschmähte jetzt lange Zeit die Bemühung um grosse und kleine weltliche Geschäfte und Massnahmen aller Art; er wählte für sich die sehr be- 10 scheidene Funktion, sich eifrig mit dem Lebenslauf des $_o$Brom-ston rGyal-bai $_o$byuṅ-γnas zu beschäftigen; unter all den anderen grossen und kleinen (Heiligen und Kirchenvätern) schrieb er ihm keinerlei Fehler zu, sondern erwähnte nur seine Vorzüge, seine eigenen unfassbaren 15 Vorzüge aber, wie z. B. seine ungehemmt hervorsprudelnde tiefe Kenntnis der heiligen Schriften, verbarg er, wie (man) eine Lampe in einer Flasche (verbirgt), und machte seine Darstellung immer so zurecht, als ob die Fehler ihm zukämen. Wenn er aber schlechte Handlungen 20 seiner Schüler dem Sachverhalt entsprechend erfuhr, sagte er nichts direkt auf sie Bezügliches, sondern brachte sie durch eine kluge Massregel, wie etwa dadurch, dass er ihnen eine Erzählung aus der Vergangenheit vortrug, (von
* ihrem Lebenswandel) ab. So zeigte er sich in der Vor- 25 bereitung für die Studien und in der Methode den Geist zur Religiosität anzuleiten sehr bewandert. Da er nie ein Wort ohne Zweck sprach, hatte das, was er auf eine plötzliche Eingebung hin sprach, und alles, was er sonst sagte, immer gerade die Wirkung, dass es nur direkt 30

auf jenen Endzweck hinzielend gesagt zu sein schien. Vor allem hielt eben der rJe bla-ma die drei Gelübde gar sehr hoch (und behütete sie) wie seinen Augapfel. Infolgedessen entstieg seinem Körper der Wohlgeruch 5 seiner strengen Religiosität in starkem Grade, und das Behaftetsein mit dem Wohlgeruch der strengen Religiosität verlieh schliesslich allen Denkern das übereinstimmende (charakteristische) Gepräge, gleichsam bis herab auf das Gewand, welches sie anlegten, und die in ihrer nächsten 10 Umgebung befindlichen Gegenstände. In einem fort stellte er die tiefe Meditation der vier Nachtwachen eines ganzen Tages[1]) ununterbrochen an und gewährte aus diesem Zustand heraus den Vortrag und die Erklärung des Lam-rim u. s. w. Auf Bitten der Vineya's drehte 15 er eifrig das Rad der tiefen und ausgedehnten Lehren wie: die Ashṭasâhasrikâ Prajñâpâramitâ, die Verkürzung[2]) (derselben), die Sûtra-Klasse Bhadrakalpa, das Sûtra der Erlösung und viele andere Sûtra's und Tantra's, viele Hauptschriften des rJe rin-po-c'e, die 251 20 Hunderttausend Aussprüche des Paṇ-c'en Blo-bzaṅ c'os-rgyan, des lCaṅ-skya rin-po-c'e Ṅag-dbaṅ blo-bzaṅ c'os-ldan und des T'uu bkwan rin-po-c'e und viele andere derartige mündliche Belehrungen; die Unterweisung in der Lama-Verehrung.

1) Ñin-žag-gi t'un-bžii rnal-₀byor zab-mo.

2) sDud-pa, vgl. oben p. 248, 4 und n. 1; ob aber an letzter Stelle unter der Verkürzten Mâtṛikâ (Yum bsdus) eine Verkürzung der *Ashṭasâhasrikâ* Prajñâpâramitâ zu verstehen ist, erscheint deshalb zweifelhaft, weil *diese* im Kanjur als die *kleinste* Prajñâpâramitâ (hinter derjenigen von 100000, 25000, 18000 und 10000 Çloka's) angeführt wird (s. Kanjur-Index p. 2, A. G. II 199 fg.).

dem Fasten und dem Utsakrama und viele andere tiefe Unterweisungen, und die Adhivâsana's (Einweihungen) in viele Adhideva's. So liess er in diesem grossen Mongolenlande das Kleinod der Lehre des Jina im allgemeinen und der Lehre des sGrub-rgyud (d. i. bTsoṅ-k'a-pa) im besonderen gar sehr wachsen und sich ausbreiten. Nachdem er auf diese Weise während 24 Jahren die Standarte der in diesem grossen Mongolenlande noch nie dagewesenen heiligen Jina-Lehre, des Sûtramantrâgamagatiçâsanam[1]), durch Predigt und Andacht[2]) fest aufgepflanzt hatte, trat eine vollständige Unterbrechung in den von ihm persönlich vorgenommenen Bekehrungen ein: in der Mitte des Morgens des 3. (Tages) rDsogs-pa der lichten Hälfte des Monats Âshâḍha[3]) des Feuer-Schlangen-Jahres (1796) bot er, unter Zurücklassung der groben Hülle des Nirmâṇakâya, den Schein des Eingehens in den Religionspalast Tushitakhacara, in die Religions-Residenz des Ajitanâthabhaṭṭâraka[4]), des Inbegriffs der erbarmenden Liebe aller Jina's.

Eben dieses unvergleichlich gnädigen rJe bla-ma heiliger Jünger, des Âyuši Mergen c'os-rje erhabener Nirmâṇakâya, jener Hwot'ogt'wo bla-ma mit Namen Ṅag-dbaṅ blo-bzaṅ rgya-mt'so, gab, da der das Kleinod der Jina-Lehre verbreitende und fördernde lHag-bsam

---

1) Tib. mdo-sṅags luṅ-rtogs-kyi bstan-pa.

2) *bŚad-sgrub.*

3) Tib. C'u-stod; vgl. M. Tib. 243, 45 = M. 253, 48 und Jäschke 490[a] (daselbst C'u-snod).

4) Tib. rje-btsun Mi-p'am mgon-po.

rnam-dag in seinem Wohnsitz, jenem Hilagant'ai-Kloster dGa-ldan p'un-ts'ogs glin, eine Predigtschule errichtet zu sehen wünschte, die gewichtige Antwort: „Da du mich Trägen zum Uebermittler des „Innersten der Astro-
5 logie" bestellt hast, so möge eine mTsan-ñid-Fakultät errichtet werden!", ordnete diese Antwort jedoch der drei, vier Mal an ihn ergehenden dringenden Bitte unter und errichtete die Predigtschule. Mit „der hellroten **252** Farbe des Unterrichts in der Verkürzten (Mâ-
10 tṛikâ?)"[1]) beginnend, trug er „den Unterschied der Verkürzten und der Grossen (Mâtṛikâ?)"[2]), „die siebzig Punkte der verstandesmässigen Schlussfolgerung"[3]) und „das Innerste der Astrologie bis zur richtigen Grenze der Pâramitâ"[4]) vor. Ebenso
15 recitierte er auch „das Kleine Innerste der Astrologie, Se-re"[5]). Am Schluss der meisten (Vorträge) machte er eine lange Reihe von erklärenden Zusätzen, welche das Verständnis erweckten, gab Hinweise auf Bücher, nahm eine Lektion „des Innersten der Astro-
20 logie" und eine Lektion der „Unterweisung in der Logik"[6]) vor und veranlasste (seine Zuhörer), eifriges Streben auf das Erfassen, Repetieren, Studieren und Lernen zu verwenden. Infolgedessen erstanden noch

1) bsDus-grwai k'a-dog dkar-dmar.
2) bsDus-c'en bar.
3) Blo-rtags don bdun-cu-rnams.
4) P'ar-p'yin-gyi yan-dag mt'ai bar-du rtsis-bżag.
5) rTsis-bżag ñuṅ Se-re.
6) Rigs-lun.

zahlreichere Studierende, welche Untersuchungen anstellten; dies wird als das Werk der heiligen Lama's bezeichnet.

Ferner erwies unseres heiligen höchsten vortrefflichen Führers, eben jenes rJe bla-ma's, Jünger, ein 5 ohne Seinesgleichen dastehender Gelehrter, mein[1]) * Amtsgenosse, der Kalyâṇamitra und Reformator der Lehre, der mK'an-zur rin-po-c'e von rTses-t'aṅ, jener Heilige mit Namen

Ṅag-dbaṅ šes-rab, 10

dem Kleinod der Lehre einen wahrhaften Dienst. Dieser Mahâpurusha wurde in dem Orte C'ic'art'ai in diesem unserem Šog geboren. Die durch die Geburt erlangte Weisheit glühte (in ihm) gleich einem Feuer. Schon von Jugend auf übersetzte er bei vielen heiligen Ka- 15 lyâṇamitra's den Lam-rim blo-sbyoṅ und andere (Werke) ins Mongolische und lernte sie ausserdem. Er schloss sich besonders dem K'yab-bdag rDo-rje ₒc'aṅ c'en-po Yogatsâri bla-ma rin-po-c'e in theoretischer und praktischer Beziehung pflichtgemäss an und 20 studierte den Lam-rim blo-sbyoṅ u. s. w. gründlich. Dadurch wurde er der beste von den eifrigen Schülern des rJe bla-ma rin-po-c'e. Darauf erteilte ihm der Bla-ma rin-po-c'e im Hinblick auf seine Weisheit und sein Streben und auf seine Tugend folgenden Be- 25 fehl: „Gehe du nach dBus in Tibet und mache gute Studien in der mT'san-ñid-Abteilung und der Tantra-

1) Nämlich des Verfassers des vorliegenden Werkes, ₒJigs-med nam-mk'a.

Schule!“ Diesen nahm jener mit einer Verneigung des Hauptes hin und machte sich, um den Befehl aus- 253 zuführen, auf nach dBus. Er trat in die sGo-maṅ-Fakultät ein, studierte die „Fünf grossen Bücher 5 des (Buddha-) Wortes“, erhielt den Titel γSer Rab-ₒbyams-pa und verrichtete auch die Funktion des Klassen-Censors[1]). Darauf trat er in rGyud-smad[2]) ein, studierte die Sûtra's sowohl als die Mantra's gründlich und fungierte auch als Censor der Mantra-Klasse. 10 Er schloss sich dem Jina Vater und Sohn (d. h. dem Dalai Lama und dem Paṇ-c'en rin-po-c'e), dem Kloṅ-rdol bla-ma rin-po-c'e, dem Kun-mk'yen ₒJam-dbyaṅs bžad-pa rin-po-c'e und anderen an und füllte seinen Geist mit dem Nektar der Vaçitâ's, Âgama's, Adhi-15 vâsana's und anderer Lehren reichlich an. Hierauf geruhte der erlauchte Kaiser, da die Reihe der Ehrungen, bestehend in den Harmonieen des lauten Paukenschalles des Ruhmes des Gelehrten, das Gehörorgan des erlauchten Kaisers erfüllte, und er hierüber erfreut war, 20 ihn zum Upâdhyâya des grossen Klosters rTses-t'aṅ, * welches der ehrwürdige, höchste[3]) P'yag-na padmo, die Verkörperung des Erbarmens aller Jina's, in eigener Person eingeweiht hatte, zu ernennen und einzusetzen. Demgemäss nahm er den Lehrstuhl dieses (Klosters) ein 25 und besorgte die Geschäfte der Lehre. Darauf in seine Heimat zurückgekehrt, nahm er den Lehrstuhl der

1) Grwa-t'saṅ dge-bsgo.
2) D. h. 'Untere Tantra (-Klasse)'.
3) ₒP'ags-mc'og.

mT'san-ñid-Klasse des grossen Klosters des grossen Gabenspenders der Lehre, des Pei-se Noyon, ein, trug „das Innerste der Astrologie" vor und förderte das Anhören der Erklärung ($_{o}$c'ad-ñan). In diesem seinem Geburtslande gründete er ferner ein Kloster, richtete eine Lam-rim-Klasse ein und veranstaltete das Anhören der Erklärung. Dadurch brachte er die Lehre des $_{o}$Jam-mgon bla-ma zu Blüte und Gedeihen. In dem an dieser heiligen Stätte von seinem alten gütigen Vater gegründeten kleinen Kloster ferner errichtete er eine Predigt-Schule für die Kombination einerseits *der Anhörung der Erklärung* der theoretischen Unterweisung in dem Byaṅ-c'ub lam-rim, der vortrefflichen Quintessenz des Geistes des $_{o}$Jam-mgon bla-ma, nach erfolgter Uebersetzung ins Mongolische, des Ganges der klaren Schlussfolgerung des Innersten der Astrologie[1]) u. s. w., und andererseits *der Anhörung der* 254 *Erklärung* des çry-Âdibuddhakâlacakra[2]). (Diese Predigtschule) aber steht jetzt in hoher Blüte.

In der grossen Mongolei brachten ehemals der rJe-btsun bla-ma Jayapaṇḍitai żal-sṅa-nas, der bKa-$_{o}$gyur-pa Nomon han rin-po-c'e Blo-bzaṅ t'sul-k'rims, Ṅaṅ-t'saṅ H$_{w}$ot'ogt'$_{w}$o rin-po-c'e, der C'ahar Yoga-tsâri bla-ma rin-po-c'e samt seinen Nachkommen die Lehr-Ueberlieferung der in zehn Millionen Kalpa's unerhörten Heiligen Schrift des Jina, des bKa-$_{o}$gyur rin-po-c'e, im Halha-Lande und in anderen (Gegen-

1) rTsis-bżag rtags-γsal-gyi $_{o}$gros.
2) Tib. dpal-ldan Daṅ-poi saṅs-rgyas dus-kyi $_{o}$k'or-lo.

den) zu hoher Blüte. Vor allem erweist mein[1]) Yoṅs-ₒdsin dam-pa rin-po-c'e, der C'ahar Bla-ma bKa-ₒgyur-pa C'os-rje Blo-bzaṅ bkra-śis-pai żal-sṅa-nas, die unermessliche Gnade, (dieselbe) in Bla-braṅ c'en-po bKra-
5 śis ₒk'yil und an anderen (Orten) zu hoher Blüte zu bringen. Dagegen ist von einer Erteilung von Unter-* richt im bKa-ₒgyur bei den Harc'en, T'umed, Moṅgolcin u. s. w. nie etwas gesehen oder gehört worden. Die von vielen erhabenen, heiligen, barmherzigen Lama's,
10 ohne Zeit für die nimmer ruhende Arbeit zu verlieren, abgesandten unermüdlichen Sendboten veranstalteten vermöge des bis zur Ohnmacht gesteigerten dritten Bewusstheitszustandes[2]), gleichwie durch Buddha's Segen von dem Paradiesbaum die Worte der Lehre ertönten,
15 vom Sommer des Eisen-Affen-Jahres (1799) an in diesem unserem Sog der T'umed und bei den Moṅgolcin 3 mal den von rJe Jayapaṇḍita überkommenen Unterricht in der Lektüre des bKa-ₒgyur rin-po-c'e. Ausserdem veranstalteten sie Unterricht in der Lektüre
20 des ganzen Kreises der Prajñâ(pâramitâ-Schriften)[3]), des Mahâvataṃsaka[4]) und des Ratnakûṭa[5]), insgesamt 38 Bücher, ferner der Ashṭasâhasrikâ (Prajñâpâ-

1) Nämlich des Verfassers des vorliegenden Werkes, ₒJigs-med nam-mk'a.

2) ₒDu-śes (skr. saṃjñâ) γsum-pa.

3) Śer p'yogs yoṅs-rdsogs; s. Kanjur-Index p. 2—6. A. G. II, 199—208.

4) Tib. P'al-c'en, = Buddhâvataṃsaka (Saṅs-rgyas p'al-po c'e), s. Kanjur-Index p. 7. A. G. II 208—212.

5) Tib. dKon-brtsegs, s. Kanjur-Index p. 7—15. A. G. II 212—218.

ramitâ) 9mal, des Erlösungs-Sûtra (T'ar-mdo) 11mal, u.s.w., ferner der „Fünf Maitreya-Werke"[1]), „der sechs Sammlungen der Logik", „der sechs Originaltexte der Vorschriften"[2]) und mehr als zehn anderer Bücher, aus denen nur zwei, drei Einzelabhandlungen 5 *nicht* zu dem gegenwärtigen Umfange der im heutigen bsTan-₀gyur enthaltenen Lehren[3]) gehören. Ferner
255 fand häufig auch mehrmalige Lektüre statt, wie die fünfmalige der Maitreya-Werke und die viermalige der Sammlungen der Logik. Sie veranstalteten sehr 10 zahlreiche Einführungen (Adhivâsana's) in Haupt-Vacana's und Neben-Vacana's, so z. B. in den bKa-γdams, den Lam-rim, „das Beispiel-Werk"[4]) und das blaue Werk[5]), des rJe-btsun Mi-la Biographie und Hunderttausend Gesänge, das Buch des Hornes 15 des Vajrabhairava[6]), das Buch des Nâtha: Hunderttausend Worte des Jina-Sohnes[7]), Vaçitâ, Adhivâsanam u. s. w. der Hunderttausend Worte des lHo-brag[8]) und des rJe rin-po-c'e (d.i. bTsoṅ-k'a-pa) Hunderttausend Aussprüche 2 mal, 20

---

1) Tib. Byams-c'os-sde lṅa; vgl. Târ. Ueb. 111, 12. 315–17.

2) bKa-γdams γžuṅ drug.

3) Deṅ-saṅ bsTan-₀gyur naṅ-gi *luṅ bžugs ťsad.*

4) dPe-c'os.

5) Be-bum sṅon-po.

6) ₀Jigs-byed rwa pot = skr. Vajrabhairavakarṇapusta.

7) mGon-poi be-bum rGyal-sras bka-₀bum.

8) lHo-brag (s. Pantheon no. 39) bka-₀bum dbaṅ rjes-γnaṅ bcas.

den gegenwärtigen Umfang des Âgama[1]) der Hunderttausend Aussprüche des rJe ₒDul-ₒdsin-pa, rGyal-ťsab rje[2]) und mKʻa-grub rje[3]), die Hunderttausend Aussprüche der rGyal-ba's 5 dGe-ₒdun grub-pa[4]) und dGe-ₒdun rgya-mťso, des Paṇ-cʻen Blo-bzaṅ cʻos-kyi rgyal-mťsan, des Kun-mkʻyen ₒJam-dbyaṅs bżad-pai rdo-rje, des ₒJam-dbyaṅs cʻos-kyi rgyal-po rJe-btsun dKon-mcʻog ₒjigs-byed dbaṅ-po und des dPon-slob Byams-pa * 10 rin-po-cʻe je 1 mal, die Hunderttausend Worte des dBen-sa[5]) 2 mal, die Hunderttausend Aussprüche des lCaṅ-skya tʻams-cad mkʻyen-pa Ṅag-dbaṅ blo-bzaṅ cʻos-ldan 4 mal, die Hunderttausend Aussprüche des Kun-mkʻyen Rol-pai rdo-rje 2 mal, 15 die Erklärung und den Âgama des Grossen Lam-rim von mCʻan-γsum sbrag-ma[6]) 4 mal, die Erklärung und den Âgama des Kleinen Lam-rim[7]) 2 mal, die Unterweisung im Heilsweg, im Hauptpfad[8]), in der Lehre von den sieben Punkten der 20 Verstandesthätigkeit[9]) viele Male, eine Reihe von Âgama's zu den Hundert Verstandesübungen, der

---

1) Luṅ bżugs ťsad.
2) S. Pantheon no. 40.
3) S. Pantheon no. 42: mKʻas-grub rje.
4) Der erste rGyal-dbaṅ (Dalai bla-ma); s. Pantheon no. 43.
5) S. oben p. 302, 7—8 und n. 7 und Pantheon no. 45.
6) Lam-rim cʻen-mo mCʻan-γsum sbrag-mai bśad-luṅ.
7) Lam-rim cʻuṅ-ṅui bśad-luṅ.
8) Lam-γtso.
9) Blo-spyod don-bdun-ma.

vollkommenen Erhellung der Religionsübung[1]) u. s. w., den hergestellten Kreis der Mahâvaçitâ's oder das Meer der Kleinodien[2]), den Âgama u. s. w. des ausgedehnten Textes des Sâdhanasâgarâdhivâsanam[3]) 2 mal, den Âgama u. s. w. des ausgedehnten Textes des Adhivâsanam des Ba-ri brgya-rtsa[4]) 3 mal, das Adhivâsanam des sNar-t'an brgya-rtsa 2 mal, das Adhivâsanam des Kreises der Mañjughoshadharmâs und der einundzwanzig Jo-lugs sGrol-ma's[5]) je 3 mal, die Dreizehn Worte des Nâtha[6]) und die Fünfzehn Worte des Vaiçravaṇa[7]). **256** Auf diese Weise wurden vom Eisen-Affen (-Jahr) (1799) bis gegen das Erde-Hasen(-Jahr) (1818) in Zuṅ bgraṅ γżi, damit der gütigen heiligen Lama's Wunsch und Wort erfüllt werde, jedes Jahr vom Frühling oder Sommer bis zum Herbst vor allem der Grosse und der Kleine Lam-rim, dann aber auch der Mañjuçrîvadanâgama und der Abriss desselben[8]), der Kreis des Lam-rim blo-sbyoṅ:

---

1) Blo-sbyoṅ brgya-rtsa daṅ C'os-spyod rab-γsal sogs luṅ-gi rim-pa.

2) dBaṅ-c'en-gyi skor byas-paam Rin-c'en rgya-mt'so.

3) Sgrub-t'abs rgya-mt'soi rjes-γnaṅ rgya-γżuṅ-gi luṅ-bcas.

4) Ba-ri brgya-rtsai rjes-γnaṅ rgya-γżuṅ-gi luṅ-bcas.

5) $_\circ$Jam-dbyaṅs c'os-skor daṅ Jo-lugs sGrol-ma ñer-γcig γñis-kai rjes-γnaṅ.

6) mGon-po bka bcu-γsum.

7) rNam-sras bka bco-lṅa.

8) $_\circ$Jam-dpal żal luṅ daṅ dei zin-bris.

Elementar-Verstandesübung u. s. w.[1]), von Zeit zu Zeit die Erklärung des Hauptsinnes des Vinaya[2]), die Vorschriften über die drei Gelübde[3]) u. a. m. ins Mongolische übersetzt, und es werden erstens Erklärungen aller Art u. s. w. beim Unterricht im bKa-°gyur und sonstigen Gelegenheiten jetzt ununterbrochen veranstaltet, zweitens die Studien über die drei Grundlagen des Vinaya[4]) betrieben, drittens die Pratimoksha-Verpflichtungen[5]) auferlegt: vor allem die mit der Zahl der zur Upasampadâ gehörigen Skandha's und Sinne[6]), dann aber auch die mit der Zahl der Monate für die Belehrung über die Meere und Berge bei der Tsi-lu-Ansammlung und -Zusammenhäufung[7]). Wenn jemand sich im Erwecken (von Religiosität)[8]) hervorthat, so dachte man daran, vielleicht der Notwendigkeit, ihn in die Reihe der als Förderer des Fortbestandes der Religion durch Bilder Ausgezeichneten einreihen zu müssen, nahe zu kommen; darin nun bestand gerade die Gnade

---

1) T'og-mai blo-sbyoṅ sogs Lam-rim blo-sbyoṅ-gi skor.

2) °Dul-bai spyi-don-gyi bšad-pa.

3) sDom-γsum-gyi bslab-bya.

4) °Dul-bai γži γsum.

5) So-t'ar-gyi sdom-pa.

6) bsÑen-rdsogs mṅa p'uṅ dbaṅ-poi graṅs-ldan.

7) Tsi-lu sogs daṅ bsdom-na č'u-γter sa-°dsin rig-byed zla-bai graṅs-ldan.

8) Kun-sloṅ, vgl. *kun*-nas *sloṅ*-ba-po = samutthâpaka, 'erweckend, erregend' (Böhtlingk, Nachtr., s. v.), in M. Tib. 198 (= M. 207), überschrieben „Aufzählung der Eigentümlichkeiten eines Tîrthaka" (tib. mu-stegs-can-gyi bdag-tu brjod-pai miṅ-la, skr. tîrthakâtmaparyâyâs), an 16. und letzter Stelle.

der unvergleichlich gütigen heiligen Lama's. Auf diese Weise veranstaltete aus der Menge der bei der dreimaligen Lektüre im bKa-ₒgyur-Unterricht gewonnenen Schüler der dKa-bcu dKon-mc'og nor-bu an des Bla-ma rin-po-c'e Andachtsstätte einmal Unterricht im 5 Lesen; der Doktor der Theologie dKon-mc'og bsam-grub veranstaltete in diesem Kloster[1]) einmal Unterricht im Lesen; auch heute noch lassen der dKa-bcu dKon-mc'og dpal-ldan und ein Dharmasvâmin zusammen hier bei den T'umed, zwei andere Dharmasvâmin da- 10 gegen in dem Šog der Moṅgolcin den Unterricht im bKa-ₒgyur gedeihen. Nachdem der erste Unterricht im bKa-ₒgyur vollständig unterbrochen worden, er-
257 teilte der grosse Kalyâṇamitra, der mK'an-zur rin-po-c'e von rTses-t'aṅ, in dem Šog der 'Auhan vor Kalyâ- 15 ṇamitra's, Grosslamen u. s. w. den von dem Kloṅ-rdol bla-ma rin-po-c'e überkommenen Unterricht im bKa-ₒgyur einmal; dann erteilte er in den Šog's der T'umed und Moṅgolcin auch je eine Belehrung über die Erweiterte Mâtṛikâ; ferner trug er auch an der An- 20 dachtsstätte des Bla-ma rin-po-c'e die Hunderttausend Aussprüche des rJe rin-po-c'e und an verschiedenen anderen Stellen die Hunderttausend Aussprüche folgender rJe-btsun bla-ma dam-pa's vor: lCaṅ-skya rin-po-c'e Ṅag-dbaṅ blo-bzaṅ c'os-ldan, rGyal-dbaṅ 25 Blo-bzaṅ bskal-bzaṅ rgya-mt'so, mK'an rin-po-c'e Paṇ-c'en t'ams-cad mk'yen-pa Blo-bzaṅ dpal-ldan ye-šes dbaṅ-po, dPon-slob Ṅag-dbaṅ byams-pa

1) D. i. wohl bKra-šis dga-ldan bšad-sgrub gliṅ, der Ort der Abfassung des vorliegenden Werkes.

rin-po-c'e, Kun-mk'yen Rol-pai rdo-rje, rGyal-sras rin-po, T'uu bkwan rDo-rje ₒc'an Blo-bzaṅ c'os-kyi ñi-ma, Yoṅs-ₒdsin dam-pa Ye-ṡes rgyal-mt'san; ebenso viele mündliche Belehrungen über das Buch * 5 der Vorschriften und andere (Werke), sowie die Trayodaçavajrabhairavadeva- und Ekaçûra-, die Pañcasaṃvaradeva-[1]), Navâkshobhyadeva-[2]), Navâmitâyurdeva- und Pañcamahâkaruṇadeva-Vaçitâ[3]). In den Sog's der 'Auhan und Moṅgolcin 10 erteilte er viele Adhivâsana's, wie z. B. je ein Sâdhanaratnâkarâdhivâsanam[4]), und viele Unterweisungen, vor allem die Unterweisung im Heilsweg. Auf diese und ähnliche Weise verbreitete und förderte er das Kleinod der Jina-Lehre. — Zu gleicher Zeit wie dieser 15 mK'an-zur rin-po-c'e Unterricht im bKa-ₒgyur erteilte, gewährte auch in dem Sog der Moṅgolcin sein vortrefflicher Amtsgenosse, der als Kritiker höchst bedeutende dKa-bcu Ṅag-dbaṅ legs-ldan, den von rJe Jayapaṇḍita überkommenen Unterricht in der bKa-20 ₒgyur-Lektüre[5]); sein Hörer, der Beherrscher der 258 Predigt der weit verbreiteten Originalwerke[6]), der grosse Allerhöchste mit Namen ₒJam-dbyaṅs dge-ₒdun, erteilte an zwei verschiedenen Orten des Moṅgolcin (-Gebietes) 2 mal mündlichen Unterricht im bKa-ₒgyur;

---

1) Tib. bDe-mc'og lha lṅa(i dbaṅ).
2) Tib. Mi-ₒk'rugs-pa lha dgu(i dbaṅ); vgl. p. 345, n. 1.
3) Tib. T'ugs-rje c'en-po lha lṅai dbaṅ.
4) Tib. sGrubs-t'abs rin-ₒbyuṅ-gi rjes-γnaṅ.
5) bKa-gyur-gyi bklag-luṅ.
6) γŽuṅ-lugs rab-ₒbyams smra-bai dbaṅ-po.

nach diesem erteilte der Beherrscher der Predigt von hundert Texten[1]), der Doktor der Theologie mit Namen Ye-šes don-grub, in dem Tempel des Klosters des Pei-se der T'umed, Yid-˛oṅ bde-ba, den von dem Kloṅ-rdol bla-ma rin-po-c'e überkommenen Unterricht 5 in der bKa-₀gyur-Lektüre einmal. Hierdurch verbreiteten und förderten diese drei das Kleinod der Jina-Lehre. — Ferner nahm ein Doktor der Theologie, ein in den Sûtra's und Mantra's ganz vollkommener Kalyâṇamitra, jener Yoṅs-₀dsin dam-pa mit Namen Jasag Bla- 10 * ma rin-po-c'e Rin-c'en rgya-mt'so, in jenem Kloster des C'agan Tāyanc'i Hwot'ogt'o den Lehrstuhl der mT'san-ñid-Klasse ein und erteilte mündlichen Unterricht in den Hunderttausend Aussprüchen des ₀Jam-mgon bla-ma bTsoṅ-k'a-pa c'en-po. So wie er sind bei 15 den Moṅgolcin, T'umed und in sehr vielen anderen Landesteilen der grossen Mongolei sehr viele Kalyâṇamitra's, namentlich lHa-Doktoren[2]), rDo-Doktoren[3]) und dKa-bcu Rab ₀byams-pa's, hervorgetreten; alle diese sind, nach dem Masse ihres Könnens, in der Gegenwart dabei, 20 sich eifrig mit den Mitteln zur Ausbreitung und Förderung des Kleinods der Jina-Lehre im allgemeinen und der Lehre des ₀Jam-mgon bla-ma bTsoṅ-k'a-pa c'en-po im besonderen zu beschäftigen. So befindet sich denn der Urquell aller guten Ansammlungen von Glück und 25 Segen, das Kleinod der Jina-Lehre, in jetziger Zeit in diesem grossen Mongolenlande in hundertfachem Wachs-

---

1) γŽuṅ-brgya smra-bai dbaṅ-po.
2) lHa rams-pa ('Doktoren der Theologie').
3) rDo rams-pa.

tum und Gedeihen gegen früher. Somit sind diese Männer sicherlich u. a. deshalb, weil die Zeit (zur Erfüllung) der Prophezeiung des Jina gekommen, und **259** durch die unfassbare Kraft der guten Thaten und Werke 5 zahlreicher heiliger Mahâpurusha's, wie des rGyal-dbaṅ Vater und Sohn, der heiligen Nachfolger und Stellvertreter[1]) des Munîndra, erstanden.

Ausserdem existieren auch ausgezeichnete günstige Auspicien, wie der Umstand, dass jenes von des Çâkyarâja 10 eigener Person sich in nichts unterscheidende Tsandan Jo-bo rin-po-c'e selbst in leibhafter Gestalt Gegenstand der Verehrung der Bewohner der Mongolei ist. Bezüglich dessen sei einiges — nach der Darstellung der „Geschichte des Tsandan Jo-bo"[2]) von dem lCaṅ-skya rin-po-c'e — 15 erwähnt: Als unser Lehrer in seinem 38. Lebensjahre vormals für das Heil seiner vorher aus Jambudvîpa hingeschiedenen und bei den Trayastriṃçat wiedergeborenen Mutter Mâyâdevîsundarî wirkte und ferner, um sich * der seligen Trayastriṃçad devâs anzunehmen, in 20 das Götterreich ging, blieb er dort drei Monate, indem er den Sommer über verweilte, und führte seine Mutter und viele Vineya's von den Göttern zur Wahrheit und wirkte durch dies und anderes zu ihrem Heile. Zu dieser Zeit war König 'Utrayana (Udayana) von 25 Waranasi (Vârâṇasî), weil viel Zeit verging, ohne dass er dem Antlitz des Lehrers seine Huldigung dar-

1) γDuṅ-ₒt'sob.
2) Tsandan Jo-boi lo-rgyus.

bringen konnte, bedrückten Herzens; er beabsichtigte daher, ein Bild, welches der leibhaften Erscheinung desselben gleich wäre, errichten zu lassen, und schickte nach Maudgalyâyana[1]). Dieser aber begab sich mit zweiunddreissig geschickten Künstlern mittelst Zauberei 5 in das Götterreich und liess sie des Lehrers leibhaftige Erscheinung anschauen. Infolge des Glanzes der unendlichen Lichtfülle und Majestät Bhagavant's konnten jedoch die Künstler die Beschaffenheit der Merkmale seines Körpers nicht im Geiste erfassen. Daraufhin begab sich 10 der Lehrer an das Ufer eines Flusses; hier erschien sein Abbild, wie er in aufrechter Körperhaltung dastand, im Wasser, und dreimal wiederholte sich dies. Da schauten sie dieses an und erfassten im Geist die Vorzüge seiner schönen Körpermerkmale und stellten dar- 15 **260** nach ein Bild aus Tsandan gauçirsha[2]) her. Da aber zu jener Zeit sein Gewand das Aussehen hatte, als ob es von den Falten (Wellen) des Wassers bewegt (gekräuselt) werde, so nahmen sie dies zum Vorwurf (für ihre Darstellungsweise) und legten ihr die Form der 20 Wasser(wellen) zu Grunde[3]). Nachdem sie dieses (Bild) nun durch des Lehrers Segen an einem Tage vollendet hatten, diente es als Gegenstand der Verehrung für König 'Utrayana. Als danach der Lehrer wieder in das Menschenreich zurückkehrte, zauberte er drei 25

---

1) Tib. Mou-gal-gyi bu.

2) Entstellt aus goçîrshacandana (eine bestimmte Art Sandelholz); vgl. Çâkyamuni, p. 273.

3) D. h. sie gaben dem Gewand des Buddhabildes ein wellenförmiges Aussehen.

Treppen aus Edelsteinen hin: zur Rechten erschien Mahâbrahman[1]), einen weissen Schirm mit goldenem Griffe tragend, von den Rûpadhâtudevâs[2]) umgeben; zur Linken Çatakratu, einen weissen Câmara-Wedel
5 mit einem Griff aus Juwelen haltend, von den Scharen der Kâmadhâtudeva's[3]) umgeben, und von der mittleren Treppe herab — während von oben her zahlreiche Söhne und Töchter der Götter der Region der Reinen Sphäre[4]), mannichfache Opfergeräte tragend,
10 ihm opferten, und von vorn her die Götter der Region * der Câturmahârâjakâyikadevâs[5]), wohlriechenden Weihrauch tragend, ihm zur Huldigung entgegenzogen — der Lehrer selbst mit seinen grossen und kleinen Schönheitsabzeichen[6]), der Sonnenscheibe mit ihren hell leuchten-
15 den Lichtstrahlen vergleichbar, hell, klar, sichtbar, abwechselnd bald auf zauberhafte Weise, bald zu Fuss. Da brachten die Bhikshusaṃgha's[7]), der König, die Minister, Brahmanen, Bürger und Bürgerinnen je nach ihren Mitteln Opfergegenstände mannichfacher Art und brachten
20 ihm ihren Willkomm dar. Hierbei zeigte dieses Bild folgendes Verhalten: es erhob sich gen Himmel, ging ihm sechs Schritte entgegen, begrüsste den leibhaftigen (Buddha) ehrfurchtsvoll und fragte ihn dabei mit drei-

---

1) Tib. T'saṅs-pa c'en-po.

2) Tib. γZugs-k'ams-kyi lha-rnams.

3) Tib. ₒDod-k'ams-kyi lha.

4) γNas γtsaṅ-mai ris-kyi lha.

5) rGyal-c'en bži ris-kyi lha-rnams; vgl. M. Tib. 148 (= M. 156), 3; M'. hat catur°.

6) mT'san (daṅ) dpe (-byad).

7) Tib. dge-sloṅ-gi dge-ₒdun-rnams.

maligem Verneigen des Hauptes nach seinem Befinden. Da streckte der Lehrer seine Rechte nach dem Haupte des Bildes aus, legte sie auf dieses, rühmte seine Aehnlichkeit mit dem leibhaften Buddha und sprach folgende Prophezeiung aus: 5

„Wenn nach meinem Nirvâṇa
„Zehn mal hundert Jahre verstrichen sein werden,
„Wirst du nach Osten in das China-Land
„Zum Heil der Lehre und der Wesen gehen."

26I Darauf sagte er zu König 'Utrayana: „Vortrefflich 10 fürwahr! Gesegnet seiest du! Diese erste Errichtung meines Bildes ist die Ursache davon, dass die Interessen meiner Lehre wahrgenommen wurden, viele fromme Menschen in das heilige Gefilde der Tugend gelangten, und ferner unermesslich viele Geschöpfe die Tugend- 15 wurzel erzeugt haben. Dir, der du das höchste Mittel zur Beseitigung des Sündenschmutzes, den Brauch Bildnisse des Sugata zu errichten, als erster (der Nachwelt) überlieferst, dir gleicht keiner!" Und so ist es auch. In der Brust dieses (Bildes) befand sich beständig ein Be- 20 hälter[1]) von der Grösse eines Rossschweifes, und zwischen den Fusssohlen und dem Sitz befand sich ein leerer Raum von der Ausdehnung, dass ein Faden[2]) darin Platz hatte. In welcher Weise auch immer von anderen Künstlern ähnliche Bilder hergestellt worden sein mögen, 25 sie kommen schwerlich an Grösse und Beschaffenheit * dem Bilde gleich und sind auch mit vielen anderen Ab-

---

1) ?, droṅ; vgl. droṅ-ma 'grosser Deckelkorb'; in M. Tib. 120 (M. 126), 44 ist droṅ = skr. mâtrâ, 'Mass'.

2) sKud-pa.

weichungen behaftet. Danach diente es nach einander als Gegenstand der Verehrung für die grossen Landesfürsten u. s. w. von Indien, dem Lande Li und dem Chinalande. Zur Zeit der Jurc'id Tai Cin wurde es nach diesem
5 Palast von Pei-cin geholt, und nun machten es die einzelnen Herrschergenerationen und andere zum Gegenstand ihrer Verehrung. Darauf erwiesen alle Generationen des Herrscherhauses der grossen Mongolei, und namentlich Hobilai Sec'en Khan, letzterer nach Erbauung
10 eines neuen grossen Tempels und Errichtung eines Klosters für die Geistlichkeit, eben diesem Heiligtum (dem Bilde) die höchste Ehre. Die späteren mongolischen Herrschergenerationen und die ganze Tai Min- und Tai C'in-Dynastie machten es zum Gegenstand ihrer
15 Verehrung, und die von allen Seiten herbeiströmenden Menschen verrichteten unter Darbringung von Opfern Gebete. Durch deren Kraft befinden sich jetzt das Glück der Menschen und die Werke der Lehre in Blüte und Gedeihen.

Ferner: Im ârya-Mañjuçrîmûlatantram heisst es:

20 „In Indien und Grosschina
„Wird Mañjughosha sich ganz vollenden:
„Der Bodhisattva-Mahâvîra[1]) **262**
„Mañjughosha, der hellglänzende,
„Weilt in eigener Person in jenen Ländern
25 „In Kindesgestalt gegenwärtig;
„Auf dem Gefilde der Vollkommenheit, dem erhabenen, heiligen,
„Wird er die Menschen gänzlich vervollkommnen",

---

1) Tib. byan-c'ub sems-dpa dpa-bo c'e.

und in der Sûtra-Gruppe[1]) P'al-po c'e[2]) wird gesagt: „Der Berg Dwaṅs-bsil[3]) an der Nordostgrenze wird zur Zeit des ersten Kalpa die Stätte der vollständigen Versammlung der Bodhisattva-Scharen sein. Jetzt aber weilt der Kumâra gewordene Bodhisattva Mañjuçrî 5 mit seinem Gefolge, einer Schar von zehntausend Bodhisattva's, beständig an jener Stätte und ist eifrig damit beschäftigt, die heilige Religion zu lehren.“ Mit diesen Worten wird von dem Lande Grosschina prophezeit, dass * es eine von ârya-Mañjuçrî gesegnete Stätte sein werde; 10 nun aber haben der Paṇ-c'en t'ams-cad mk'yen-pa und andere heilige Männer erklärt, dass auch das Gebiet der Mongolei zu Grosschina gehöre. Dementsprechend giebt es einen grossen Wallfahrtsort an der Landesgrenze von China und der Mongolei: es ist dies einer von den vier 15 grossen Wallfahrtsorten von Jambudvîpa, derjenige welcher der Erzählung des lCaṅ-skya t'ams-cad mk'yen-pa entspricht, dass in jenem von dem Lehrer Buddha als Aufenthaltsort des ârya-Mañjuçrî deutlich prophetisch vorherbezeichneten, unter dem Namen „Fünfgipfliger 20 Berg“ (Ri-bo rtse-lṅa) hochberühmten magischen erhabenen Wallfahrtsort[4]) der einzige Vater aller Jina's[5]), der Mañjuçrîbhaṭṭâraka, die Gruppe der Fünf (Dhyânibuddha's)[6]) und viele andere Buddha's und

1) mDo-sde.
2) Identisch mit P'al-c'en; vgl. oben p. 400, 21 und n. 4.
3) D. h. 'reine Kühle'.
4) sPrul-pai γnas-mc'og.
5) rGyal-ba kun-gyi yab-γcig.
6) Rigs-lṅa, vgl. Pantheon p. 59, 6—7.

Bodhisattva's, fünfhundert indische Paṇḍita's u. a. m. in eigener Person weilen, und der Bhaṭṭâraka für die zahllosen Bodhisattva's seines Gefolges ununterbrochen das unfassbare Rad der Sûtra- und Mantra-Lehren: Lam-5 rim, Madhyama, Guhya(samâja)-, Saṃvara- und Bhairava-Utsa- und Saṃpanna(-krama) u. s. w. drehe. — Ferner befindet sich in diesem (Wallfahrtsort) sowohl 263 als in dem grossen Palast von Pei-ciṅ (je) ein grosser weisser Stûpa. In diesen legte der Lehrer Buddha, um 10 in denjenigen Menschen, die nicht seine persönlichen Vineya's geworden waren, den Samen der Erlösung und Allwissenheit auszustreuen, durch die Kraft inniger Gebete geweihte, wachsende Reliquien in sehr grosser Anzahl als bleibenden Bestand nieder. Da ging auch bei 15 Nacht Licht von diesen aus; an bedeutsamen Zeitpunkten, wie am 8. und 15. Tage (jedes Monats), aber zeigte sich vor aller Augen das Hervorbrechen einer grossen Lichtstrahlen-Erscheinung. Ausser diesen beiden grossen weissen Stûpa's, die ein Schatz von solchem Segen 20 waren, und anderen giebt es ferner, in der Provinz 'Alagša nämlich, einen bronzenen Elefanten, der in dem Sûtra der Elefantenberg-Weissagung[1]) besprochen wird, und einen Stûpa, der auf der Erde * Schritte macht. — Ferner: Einst baten in China die 25 Minister des Königs Dsui Dsuṅ aus der T'aṅ-Dynastie (diesen): „Wenn du ein Dharmarâja bist, so richte, da es verlautet, dass die sechzehn Mahâsthavira's das Werk der Leitung der Lehre vollbringen, an diese die Bitte,

1) Glaṅ-ri luṅ-bstan-gyi mdo.

hier die Sommerzeit zu verbringen (Varsha zu halten)!“ Der König sprach diese Bitte aus, und daraufhin erschienen sie am 13. Tage des Monats Âshâḍha in Ban smug c'as can in China und hielten dort den Varsha. Der König liess sechzehn Häuser erbauen, und als sie 5 in diesen wohnten, brachten der König samt seiner Umgebung und alle Menschen dieses Landes Zeug-, Seiden- und sonstige Gewänder in grosser Menge herbei und bescherten sie in Hülle und Fülle, sodass ihr Aussehen dem des Arhant Saṃbhogakâya[1]) glich. Als aber 10 das Ende der Periode der Zurückgezogenheit (d. h. des Varsha) gekommen war, bat sie der König noch zu bleiben; sie aber willigten nicht ein. Da sagte der König: „Da ich ein Dharmarâja (Religionskönig) bin, habe ich sie zum Sommer eingeladen, und so haben sie 15 während des Sommers hier geweilt; wenn ihr religionschützende (dharmapâla) Minister seid, so richtet an sie **264** die Bitte, während des Herbstes hier zu bleiben!“ Die Minister sprachen eine dahingehende Bitte aus, aber (jene) erwiderten: „Wir müssen gehen, um in einem 20 anderen Dvîpa für das Wohl der Geschöpfe zu wirken. Darum lasset ohne Zögern je ein Abbild von uns herstellen; dieses wird den Geschöpfen zum Heil gereichen.“ Da liess der König in jenen Häusern je ein Abbild herstellen, und diese (Bilder) dienten als Gegenstand der 25 Verehrung. Durch den Vortrag der von den Sthavira's während jenes Sommeraufenthaltes vorherverkündeten Sûtra-Klasse aber wurden die Mahâyâna-Lehren sehr

---

1) Tib. Loṅs-sku.

verbreitet. Auch die grosse Macht und der Reichtum Chinas soll ein Segen sein, der durch die Sthavira's begründet ist und nun fortdauert. Solche geheiligten Bilder der sechzehn Sthavira's also giebt es. — Ausserdem (befindet sich) an der Grenze von China und Tibet, in der Stadt Lyaṅ jo, ein Stûpa, der als derjenige des * Kâmalaçila (Kamalaçîla) bezeichnet wird; ausserhalb der Stadt (liegen) vier Klöster: im Osten das Zauberkloster[1], in welchem der Stûpa mit den Gebeinen des Sa-skya Paṇḍita und viele andere Stûpa's sich befinden; im Süden das von Sa-skya Paṇḍita eingeweihte Kloster des irdischen Indra[2]; im Westen das Kloster Padma[3], in welchem sich die Gebeine der bZod-pa riṅ-mo befinden; im Norden das See-Kloster[4], in welchem sich die Ḍâkinî Raṅ-byon aufhält. Südwestlich von den vier Klöstern (befindet sich) eine grosse, 18 Klaftern hohe (Statue), angeblich die in der „Elefantenberg-Weissagung" erwähnte Statue des Buddha Sukhâkara[5]. Diesen und verschiedenen anderen, in grosser Anzahl an vielen Orten Chinas und der Mongolei befindlichen geheiligten grossen Wallfahrtsorten und ausgezeichneten Bildwerken erwiesen die Bewohner Chinas und der Mongolei — voran die Herrschergenerationen — Verehrung. Durch die Kraft der dabei

1) sPrul-pai sde.
2) Sai dbaṅ-gi sde.
3) Padmai sde.
4) rGya-mt'soi sde.
5) Tib. bDe-bai byuṅ-γnas; nach Böhtlingk s. v. ist Sukhâkara im Saddharmapuṇḍarîkam Name einer buddhistischen Welt.

unter Opferdarbringungen verrichteten Gebete durchdringt die Welt ein bedeutsames günstiges Vorzeichen des Glückes. Auf diese Weise also sind gegenwärtig die zahlreichen ausgezeichneten Auspicien dafür, dass das Kleinod der Jina-Lehre in alle Gegenden sich verbreite, 5
gedeihe und lange bestehe, ganz ausserordentlich günstig.

265 Jetzt, da wir der Gnade des gewaltigen Oceans
— benannt rGyal-ba γñis-pa (d. i. bTsoṅ-k'a-pa) —,
Von dem man nicht Grund noch Ufer — hinsichtlich 10
des umfassenden, nach Erkenntnis trachtenden Geistes — kennt,
Der mit den herzerfreuenden Juwelen — guten, respektabeln Kenntnissen — angefüllt ist,
Und dessen Wellen — die wunderbaren Subhâshita's — 15
in langen Reihen wogen;
Dann dessen, der, dem Fahrzeug des hochwogenden (innigen) Gebetes sich anvertrauend,
Das gute Mittel zur Vereinigung der Sûtra's und Mantra's, die Haupt-Vaçitâ's[1]), 20
Auf den weissen Erdboden Chinas und der Mongolei
Mit Eifer überführte, dann die Ehre des Erklärens, Disputierens, Schriftverfassens
* Erwies und dadurch des Glücks und Segens Regen strömen liess, 25
Dem Verfall der Bewohner des barbarischen Nachbarlandes ein Ende machte

1) mDo-sṅags zuṅ ₒbrel lam-bzaṅ dbaṅ-gi rgyal.

Und hunderttausend Zehnmillionen Freudenfeste der Herrlichkeit guter Ansammlungen
In reichem Masse veranstaltete, des Beraters und Opferers[1])
5 Byams-c'en C'os-rje, und (endlich) des rGyal-dbaṅ (lṅa-pa) — dieser drei;
Des Paṇ-c'en sNaṅ(-ba) mt'a(-yas)[2]) [rje] und des (Ṅag-dbaṅ) Blo(-gros) rgya-mt'so rje,
Des rJe-btsun dam-pa, Neic'it'oyon[3]) żabs,
10 Jaya paṇ-c'en[4]), Kun-mk'yen bŻad-pa rje,
Des T'uu-bkwan żabs und des sMon-lam bla-ma[5]),
Des unvergleichlich Gütigen mit Namen (Ṅag-dbaṅ) Don-grub[6]) und anderer
Mahâpurusha's gedenken,
15 Wächst Glücks(gefühl) und fromme Ergebenheit vor freudigem Erschauern[7]).

Jetzt, nachdem die reformierende Kraft vieler der wunderbaren guten Sekte des ₒJam-mgon bla-ma anhängenden Forscher und Gelehrten **266**
20 Von einer Schar edler Rosse — den Dharmarâja-Landesherrn und -Fürsten Chinas und der

---

1) mC'od-sbyin-mk'an.

2) D. i. Blo-bzaṅ dpal-ldan ye-šes dbaṅ-po, s. oben pp. 299, 17—323, 17.

3) S. oben pp. 253, 12—261, 9.

4) D. i. Jayapaṇḍita.

5) Vgl. oben pp. 342, 23—24 u. n. 6. 374, 29.

6) S. oben pp. 376, 18—395, 19.

7) Wörtlich: 'vor freudigem Sträuben der Härchen (am Körper)'.

Mongolei — (in diese ihre Länder) gar wohl geschafft worden,
Wo infolge von hunderttausend Sonnen — guten Thaten — das Prangen des Kranzes von Wäldern weisser Lotusse — guter Ansammlungen der Lehre und der Wesen — seinen Höhepunkt erreicht hat, 5
Geniessen wir die Fülle des Honigs — des Glücks und Segens —, indem wir den Saft eines günstigen Schicksals erhaschen, ungestört. Welch grosses Wunder ist doch dieses! 10

Diese Verse enthalten das Résumé jenes Zeitraums.

Nachdem auf diese Weise der Hauptgegenstand * meines Themas erledigt ist, will ich anhangsweise einige Erörterungen über Einzelheiten der Religion anstellen. 15 Man könnte fragen: für wen? Nun, für die in religiöser Beziehung Sehenden geschieht es nicht, wie es ja für die, die da Augen haben, keines Wegweisers bedarf; für die Thoren, die im Wissensdünkel befangen sind, und für die Bösewichter, die ohne Streben, geschieht 20 es nicht. So hat auch Çrînâtha-ârya-Nâgârjuna gesagt:

„Wenn man einer Schlange Milch zu trinken giebt,
„Hat dies keine andere Wirkung als nur die, dass ihr Gift sich vermehrt; 25
„So auch giebt eine den Bösen erteilte Lehre
„Nur ihrem Zorne Nahrung, statt sie zu besänftigen.“

Nun denn: für die wenigen Strebsamen, die in der gleichen Lage wie wir, will ich das Wesen der Lehre von dem Entschwinden aus dem Saṃsâra[1]) mit wenigen Worten erörtern. Der Lehrer Buddha hat gesagt:

„Diese Wesen werden bei der Wahl von Name und Körperlichkeit[2]) geboren;
„Rings im Umkreis des Kreislaufs, der dem Kreisen des Windes gleicht, wandern sie umher;
„Die umherirrenden Wesen gleichen dem Wild, das weitab sich verirrt. Wer das erkannt hat, **267**
„Der Weise steigt gen Himmel, vollständig einem Vogel gleich.
„Wie er das Elend begreift, so weist er überall darauf hin.
„Wer sich das Ich[3]) und das Meine[3]) nicht vorstellt[4]), der ist gänzlich geläutert. — Dies habe (ich) verkündet."

Der Sinn dieser Worte ist der: Da wir Erdgeborenen an den fünf Skandha's — (unserem) Licht und Urgrund[5]) —, als ob das Ich und das Mein real wären, leidenschaftlich hängen[6]), schweifen wir im Saṃsâra umher. Durch die in dem Erkennen des Nicht-Ich[7]) bestehende Weisheit aber wird unsere Erlösung aus dem Saṃsâra zu Wege

1) °K'or-°das-kyi č'os.
2) Miṅ daṅ γzugs (skr. nâmarûpam)-kyi °dam-la č'ags.
3) bDag (skr. âtman) daṅ bdag-gir (skr. âtmanîyam).
4) D. h. sich nicht als existierend vorstellt.
5) γDags-γži p'uṅ-po lṅa.
6) Žen-ciṅ č'ags-pa; vgl. M. Tib. 104 (M. 110), l. 2: č'ags-pa = rakta; žen-pa = sakta.
7) bDag-med.

gebracht. Folglich müssen wir nach dem Mittel zur Erweckung jener Weisheit trachten.

Ferner heisst es in dem Subhâshitam des siebenten rGyal-dbaṅ Blo-bzaṅ bskal-bzaṅ rgya-mtʻsoi żal-sṅa-nas: 5

* „Welches ist das grosse Meer,
„Aus welchem je befreit zu werden schwer ist?
„Der Kreislauf der Wiedergeburt in den drei Welten ist's,
„Bei welchem wir in der grossen Leidensflut umher-
geworfen werden.“ 10

„Welches ist jene erste Ursache
„Davon, dass Leid die Wesen verfolgt?
„Das Geborenwerden in der Welt,
„In welcher That stets Leid bedingt. — Dies ist es.“

„Welches ist die grösste unter den Verblendungen 15
(das schlimmste von allem Nichtwissen),
„Indem wir Tag und Nacht beständig darunter leiden?
„Dass wir, indem die Herrlichkeit der Jugend wie ein
Augenblick
„Verrauscht, dahinaltern. — Dies ist es.“ 20

„Wer ist jener Meister, der da lehrt,
„Wie alle Menschen gute Thaten vollbringen?
„Der über die ganze Welt herrschende
„Todesfürst[1]), König Mahâcaṇḍa[2]).“

„Wer ist der Dämon, der, ohne zu hungern, die 25
übrigen Geschöpfe

---

1) C̥ʻi-bdag.

2) Tib. γTum-cʻen. Caṇḍa ist Bezeichnung einer Form des Çiva oder Bhairava.

„Verschlingt und frisst?
„Ein Herr und Fürst, der von so niedriger Gesinnung, **268**
dass er seinen Mitmenschen den
Pulsschlag prüfen (ins innerste Herz
5 hinein schauen) möchte,
„Und von dem seine Unterthanen zu leiden haben.“
„Wer sind jene
„Im Reich der Menschen hausenden Höllenwesen?
„Die in eines schlechten Herrn und Fürsten Dienst
10 stehenden
„Diener und Unterthanen.“
„Wer ist es, der, obschon er Ueberfluss an Speis
und Habe hat,
„Doch hungert und somit ein Preta bei des Tages
15 Licht ist?
„Der Reiche in der Habsucht Fesseln,
„Der nicht zu geben noch auch zu geniessen vermag.“
„Wer ist das: ein zweibeiniger Mensch und zugleich
„Ein aufrecht gehend Tier?
20 „Wer für die Gebiete (Gegenstände) des Wissens der
Verblendung
„Laster mitbringt.“
„Welches sind die ungünstigen Vorzeichen,
„Die den Anstoss zu jeglichem (Streben nach) Be-
25 freiung von den Skandha's geben?
„Die begehrten Güter,
„Die in dem Bereiche der Sinne wahrgenommen
werden. — Die sind es.“
„Wer sind jene Gewaltigen, *
30 „Die des Leidens Geschwür beseitigen?

„Die Vortrefflichen dieser Zeit,
„Die man im Geiste nicht erfassen kann.“
„Wer ist jener Dämon, der den Untergang herbeiführt,
„Indem er, auch wenn er sich beugt, nur Unheil vollführt? 5
„Der böse Lastergenosse,
„Der (des anderen) Sünde und schlechten Lebenswandel noch steigert.“
„Welches ist jener üble Geruch und Staub, 10
„Der uns leicht anfliegt, aber nur schwer verlässt?
„Der Lebenswandel eines schlechten Freundes,
„Der in Unordnung geraten.“
„Welches ist jenes starke Hala-Gift,
„Das, selbst zwar winzig, doch die Ursach' grossen Leids? 15
„Die Sünde im Thun, Reden, Denken,
„Die nicht bereut wird, gegen die kein Mittel hilft.“
269 „Wer ist der Unwürdigste
„Unter allen Menschen auf dieser Welt? 20
„Wer sich in schlechte Handlungen eingelassen,
„Die gegen Zucht und Sitte streiten.“
„Was ist es, was allein die Wurzel
„Der Verderbnis aller Tugenden ist?
„Die Indolenz, die lässig sorglos 25
„Gegen lasterhafte Handlungen innerhalb der drei Sphären (des sittlichen Thuns) ist.“
„Welches ist jener feste Klebesaft,
„Der die Menschen an die Gegenstände der Begierde heftet? 30

„Das ist die Leidenschaft, die gierig trachtet
„Nach Dingen, die das Herz uns reizen."
„Fragst du, welches das grosse Feuer sei,
„Das alle, die in seine Nähe kommen, verbrennt:
5 „Das ist die heftige Ungeduld und Wut
„Auch bei nur geringfügigen Anlässen."
„Welches ist jene schwarze Finsternis,
„In der man auch nicht einen sichtbaren Gegenstand erkennt?
10 „Die seit Ewigkeit herrschende *
„Geistesnacht des Nichtwissens."
„Welches ist jenes feurige Ross,
„Das (seinen Reiter) hochhebt, doch in den Abgrund stürzt?
„Das ist das hochmütige Hochhalten des Stolzes:
15 „Das Pochen auf die eigenen Vorzüge."
„Wer ist jener Verleumder
„Selbst eines geliebten Freundes, wenn er scheidet?
„Wer der Missgunst Qualen anheimgefallen,
„Die das Glück des Nächsten nicht ertragen kann."
20 „Wer ist der Leiter der Kampfübung,
„Der keinen einzigen von den Streitern ans Ziel gelangen lässt?
„Die lässige Schlaffheit ist's,
„Die zur Ausführung des Begonnenen nicht antreibt."
25 „Welches ist jener des Geistes Festigkeit schwächende
„Wind, der an die Lebensader geht?
„Der als 'völlige Unachtsamkeit' bezeichnete (Zustand),
„In welchem der Geist sich etwas Nutzlosem widmet."
„Welches ist die grosse, feste Fessel, bestehend **270**
30 in Juwelen,

„Die, obschon vorhanden, nicht viel Nutzen gewähren?
„Die Habsucht der Reichen ist es,
„Die ihren Besitz nicht geniessen können.“
„Wer ist der Räuber und Dieb,
„Der selbst ein kostbares Juwel, das in eine Handfläche hineingeht, raubt? 5
„Der schwankende Zweifel ist's,
„Der den Gutgesinnten entgegengebracht wird.“
„Wer gleicht einem verkehrt handelnden, trunkenen Elefanten, 10
„Der, obwohl begleitet, doch seine eigenen Genossen vernichtet?
„Wer im Herzen Gedanken trägt,
„Durch die er anderen Böses ansinnt.“
„Was gleicht einem Schwert, 15
„Welches alle Paradiesbäume der Tugend niederhaut?
„Alle Theorieen, welche, die unmittelbare Erkenntnis der Wahrheit[1]) lästernd,
„Ihre Nicht-Existenz lehren.“
„Was gleicht einem Berg, von dem man ebenso weit wieder herunter fällt, 20
„Als man ihn nach und nach erklommen?
* „Die irdischen Güter und Schätze, die wir (im Tode) aufgeben müssen,
„Sobald wir sie mit Mühe erworben.“ 25

---

1) Yaṅ-dag don; nach Jäschke 248ᵃ *yaṅ-dag don* 'seems to be = *ṅes-don*', das nach Jäschke 128ᵇ 'is said to mean immediate knowledge of the truth, which may be obtained mystically by continued contemplation, and is opposed to *draṅ-don*, knowledge obtainable through the medium of the sacred writings'.

„Wer ist es, dessen Hand leer bleibt, obwohl er
„In den drei Welten, um (etwas) zu erringen, umherwandert?
„Die seit Ewigkeit umherschweifenden,
5 „Leidenden im Saṃsâra Befangenen."
„Welches ist jenes erhabene Gefilde der Seligkeit,
„In welchem nicht einmal der Name des Leidens zu hören ist?
„Das Erlöstsein voll seliger Ruhe:
10 „Die Befreiung aus den Fesseln des Thuns und der Sündenpein."
„Welches sind die Stätten untrügerischer Hoffnung,
„Die vor allen Leiden zu schützen vermögen?
„Die drei kostbaren Kleinodien,
15 „Bei denen es keinerlei Bedrückung durch Furcht giebt."
„Wer ist das Scheiteljuwel derjenigen,
„Die, gleichgültig gegen alle Gegenstände des Begehrens, eifrig streben?
20 „Der Lama des Mahâyânam,
„Das auf den richtigen Weg (den Weg zur Erlösung) führt."
„Welches ist der beste von den Edelsteinen, der allein genügt, 27
25 „Um alle Not zu verscheuchen?
„Der die Unruhe des Herzens beseitigende
„Glaube, der durch keine Zufälle geraubt werden kann."
„Welches ist das edle Zauberross,
„Das zu den Gegenständen des Wunsches hinzuführen
30 vermag?

„Der energische Eifer, durch den
„Ein angefangenes Werk ohne Ermatten zu Ende geführt wird.“
„Welches ist jener vortrefflichste von den Freunden,
„Der uns sicher zu der für uns erforderlichen Lebenslage verhilft? 5
„Das Nicht-Vergessen und Gedenken der Annahme oder Verwerfung
„Des altgewohnten Hörens und Denkens.“
„Welches ist jene Ruhestätte, entsprechend gross, 10
„Um seinen Geist in Seligkeit ausruhen zu lassen?
„Die tiefe ordentliche Kontemplation (samâdhi),
„Die nicht gestört wird durch die 'vollständige Unachtsamkeit'.“
„Welches ist das beste Auge, allsehend, 15
„Zur Zeit des Saṃsâra und des Nirvâṇa?
* „Die bezüglich der Art und Beschaffenheit der beiden Wahrheiten[1])
„Unterscheidende klare Erkenntnis[2]).“
„Wer ist ein weiser Âcârya, 20
„Der das Nichtsthun von seiner Wohnstätte fernhält?
„Wer im Einklang mit seiner Einsicht,
„Wie seine Lebenslage beschaffen sei, handelt.“
„Wer ist jener kühne Held,
„Der von niemandem überwunden werden kann? 25
„Der Mensch, der nicht befleckt ist von Sünden,
„Die ihn vom rechten Wege abbringen.“

---

1) bDen-pa γñis = skr. satyadvayam. Näheres s. oben p. 94, 16—17 und n. 5.

2) Śes-rab γsal-ba.

„Wer ist auf dieser Welt unter allen Menschen
„Der hervorragendste Redner?
„Der Mensch, der die Wissenschaft an den Quellen
„Studiert hat und darin zu Hause ist.“
5 „Wer wird gleichsam als die Krone auf dem Haupte
„Aller Menschen geschätzt?
„Der mit Fähigkeiten ausgestattete Gelehrte,
„Der für die Gegenstände des Wissens empfänglich ist.“
„Was ist das, was allen Menschen auf dieser Welt **272**
10 „Zu Herzen geht?
„Ein vollkommen reiner Lebenswandel,
„Der dem höchsten Adel gleichkommt.“
„Welches ist die Rede, die für alle ergötzlich,
„Dem Ohre ein Wohllaut ist?
15 „Die sinnreichen
„Reden, in dem richtig sanften Tone vorgetragen.“
„Wer gleicht der Wolke, die Segen schaffet
„Allen nah und fern?
„In wessen Herz
20 „Der Wille, anderen Glück und Segen zu bereiten, eingezogen ist.“
„Welcher Mensch lebt, von Fesseln befreit,
„In Freude und Fröhlichkeit?
„Wer frei ist von den Begierden
25 „Nach den Gegenständen des Verlangens.“
„Fragst du, wer im Besitz des höchsten Glücks,
„Von Begierden frei zu sein:
„Wer frei ist von der Last des Thuns, Trachtens und * Denkens,
30 „Das eigenen oder fremden Vorteil stiften soll.“

„Was gleicht der Thorheit derer, die alles zu verstehen (behaupten), (selbst) das Sausen der Wolken,
„Wobei die grosse Bedeutung in dem Begreifen des schwer Begreiflichen liegt? 5
„Die Selbstgefälligkeit[1]) der Leute,
„Die mit Macht und Reichtümern gesegnet sind."
„Was gleicht dem Nektar, der so heilsam,
„Da man bei seinem Genuss nicht satt davon (d. h. seiner nicht überdrüssig) wird? 10
„Gut erteilte Ratschläge,
„Die mit der Religion in Zusammenhang stehen."
„Welches ist jener vortrefflichste Edelstein,
„Der, wenn er beständig festgehalten wird, uns zu schützen vermag? 15
„Das Verständnis des Sinnes des Gehörten,
„Dessen grosse Bedeutung in der Hingabe auf lange Zeit liegt."
„Was ist das, in dessen Hand es liegt,
„Wie viel Glück als Belohnung (aus einer Handlung folgt)? 20
„Aller günstigen Wiedergeburten
„Urquell, genannt 'Tugend'."
273 „Was ist das Beste
„Von allem, was Nutzen bringt? 25
„Die Vorbereitung für die heilige Religion,
„Da sie den, der sie liebt, vor Sünde schützt."

---

1) Raṅ-t'sod: 'das Selbst als Massstab', d. h. Selbstgefälligkeit, Selbstgenügsamkeit, Kurzsichtigkeit, Beschränktheit, Einbildung alles zu verstehen.

„Welches ist das in Städten oder Häusern
„Glück bringende Vorzeichen?
„Die Liebe, die die Herzen beiderseits erfasst
„Und nach Glück verlangt.“
5 „Welches ist jenes Gelübde, das nicht unerfüllt bleiben darf,
„Und wenn es auch dabei ans Leben ginge[1])?
„Der rechte Zustand der heiligen Religion,
„Der in dieser Welt wie in der anderen Heil und
10 Segen bringt.“
„Welches ist jenes Moment, das man
„Im Zusammenleben mit anderen beobachten muss?
„Ein Verhalten in Handlungen und Worten,
„Aus dem ein vollkommenes Verständnis ersichtlich ist.“
15 „Welches ist jenes Moment, das man bewachen muss,
„Da es stets die Ursache von Nutzen oder Schaden wird?
„Wie der Zustand des eigenen Herzens *
20 „Beschaffen sei: tugendhaft oder sündig.“
„Welches Leben von den (Wesen), die auf dieser Welt Menschenleib erlangt haben,
„Hat einen Zweck?
„Dasjenige, welches Tag und Nacht
25 „Der eifrigen Ansammlung sittlicher Verdienste zugewendet ist.“
„Wer ist es, der der Hervorragendste
„Von allen Gelehrten ist?

---

1) Wörtlich: „wenn auch das Leben an die Kehle ginge“.

„Wer die Entscheidungen über das Für und Wider einer Erkenntnis
„Selbst in die Hand nimmt."[1])
„Wer ist der Beste von den Edlen,
„Die mit religiöser Scheu geschmückt sind? 5
„Bei dem das Seil der Verbindung des Herzens
„Mit den Irrtümern dieses zeitlichen Daseins abgeschnitten ist."
„Welches ist das höchste von den Gütern,
„Deren Nützlichkeit für alle Wesen feststeht? 10
„Das Hingelangen des schwer zu zähmenden Herzens zu Ruhe
„Und Sanftmut."
274 „Wer ist der Allerreichste, dem Reichtümer
„Nach Wunsch und Willen zur Verfügung stehen? 15
„Der Mensch, der Zufriedenheit
„Auch mit nur kargem Erwerb besitzt."
„Was ist es, woran wir denken müssen
„Tag und Nacht auf dieser Welt?
„Dass Leid das Wesen des Saṃsâra ist, 20
„Der einem ewig lodernden Feuer gleicht."
„Was ist es, worauf man sein Augenmerk zu richten hat,
„Wovon auch nur einen Augenblick sich ablenken zu lassen schwer ist? 25
„Auf die Furcht vor Vergänglichkeit und Tod,
„Bei der wir nicht sicher sind, ob nicht gerade heut derselbe eintritt."

---

1) Also der Feind des Autoritätsglaubens.

„Was ist es, was den Kern
„Der heiligen Lehren auf dieser Welt bildet?
„Was, als Heilmittel gegen die Sünden dienend,
„Dem eigenen Herzen frommt."
5 „Was ist, weil anderen Leid bereitend,
„Sicherlich zu vermeiden?
„Die Dinge, die einem unerwünscht sind, *
„Wenn man selbst von seiner Höhe herabgestürzt sein wird."
10 „Was ist eine gute Handlung, der
„Als gleichwertige (Belohnung) irdisches Glück entspricht?
„Ueber eigene und fremde Tugend-Ansammlung
„Von Herzen hoch erfreut zu sein."
15 „Welches ist jenes erfolgreiche Mittel zum Genuss
„Aller Herrlichkeiten und Freuden der Befreiung vom Saṃsâra?
„Der höchste Bodhi-Sinn, der anderen Heil bringt,
20 „Nachdem man dem Eigennutz den Rücken gekehrt."
„Welches ist der beste Schatz,
„Von welchem niemals etwas abgeht?
„Die Bescherung der Guten und der in den Gefilden der Quâl
25 „Verzweifelnden."
„Welches ist der Zauberspruch, dem
„Selbst der erbittertste Feind sich fügen muss?
„Die sittlichen Gebote, die den bösen Handlungen in Thaten und in Worten
30 „Gehörig Einhalt thun."

275 „Welches ist die feste Rüstung,
„Die durch Beschädigung von feindlicher Seite nie durchbohrt wird?
„Geduld gegen rauhe Worte und peinliche
„Unglückslagen.“ 5
„Welches ist der ungetrübte Spiegel, in welchem
„Auch das Abbild der Geheimwissenschaft[1]) erscheint?
„Die reine Seelenruhe-Meditation[2]),
„Die von keiner Schlaffheit und Zerstreutheit gestört wird.“ 10
„Wer durchfliegt und durchschwebt ohne Schwierigkeit
„Das endlose Himmelszelt?
„Die Kontemplation, bei welcher das All, das weite Himmelsfirmament 15
„Und alle Gegenstände des Denkens geschwunden sind.“
„Welches ist das wunderbare Schauspiel, welches wir
„Auf unserem eigenen Platze bleibend schaun?
„Die Erkenntnis aller Dinge, die im Bereich der Sinne erscheinen, 20
„Als blosse Täuschung.“
„Wer gleicht einem Menschen, der mit einem Auge wandert,
„Das ihn zum Land der Allerkenntnis gelangen lässt?
* „Wer gross an Weisheit, die das Wesen aller Dinge erkennt, 25
„Und an klugen Handlungen ist.“

---

1) lKog-gyur šes-bya.
2) Ži-γnas rnal-ₒbyor (= skr. çamathayoga).

„Welches ist die einzige Wurzel guter Ansammlungen
„Von weltlichen und weltentrückten (Verdiensten)?
„Die eigene Seele selbst, die hellen Glanz
5 „Der fleckenlosen Naturanlage verleiht."

Im Einklang mit diesen Worten muss man nach Annahme oder Verwerfung[1]) der vollkommenen Reinheit trachten. Auf diese Weise also ist die Meidung des Saṃsâra, nachdem man denselben als das Prinzip der 10 Tendenz zur vollständigen Sündhaftigkeit erkannt, und die Erstrebung des Nirvâṇa, nachdem man dieses als das Prinzip der Tendenz zur vollkommenen Reinheit erkannt, im letzten Grunde abhängig von der ordnungsgemässen Lehre ausgezeichneter Kalyâṇamitra's und der über- 15 zeugten Gläubigkeit. So hat auch ₒJam-mgon bla-ma bTsoṅ-k'a-pa c'en-po gesagt:

„Der Urheber aller Vollkommenheiten, **276**
„Die zum Glück in dieser Welt und jenseits dieser Welt führen, ist jener Wohlthäter",
20 und der Lehrer Buddha:

„Dadurch dass der Glaube wie nie zuvor erweckt wird,
„Werden alle Vorzüge beobachtet und gedeihen.
„Durch Reinheit des Geistes wirst du Götter- und
25 Menschen-Glück,
„Das Paradies und Läuterung und Erlösung erlangen."

„Wer uns führt, durch den kommen wir empor;
„Darum ist der Glaube das beste Vehikel.

---

1) Blaṅ-dor.

„Folglich hält ein verständiger Mensch
„An der Folgsamkeit gegen den Glauben fest.“

* So beträgt denn die Dauer der Jina-Lehre 5000 Jahre; jedes Jahrtausend hiervon zerfällt in 2 Hälften, sodass 10 Perioden von je 500 (Jahren) entstehen; und zwar 5 heissen die ersten, zweiten und dritten 500 (Jahre), weil in ihnen viele Arhants, resp. Anâgâmin's und Srotaâpanna's auftraten, „die Arhant-Periode“, „die Anâgâmin-Periode“ und „die Srotaâpanna-Periode“, zusammen „die drei Perioden des eifrigen Studiums“[1]; ferner die vierten, 10 fünften und sechsten 500 (Jahre), weil in ihnen viele Vipaçyin's[2], resp. Samâdhin's[3] und Çîlin's[4] auftreten, „die Vipaçyanâ-Periode“, „die Samâdhi-Periode“ und „die Çîla-Periode“, zusammen „die drei Perioden des Herbeizwingens (von Gottheiten)“[5]; ferner die siebenten, achten 15 und neunten 500 (Jahre), weil in ihnen viele Lehrer auftreten, welche den Abhidharma, die Sûtra's und den 277 Vinaya lehren, „die Abhidharma-Periode“, „die Sûtra-Periode“ und „die Vinaya-Periode“, zusammen „die drei Perioden der Belehrung“[6]; die zehnte Periode von 500 20 (Jahren) ist, weil es in ihr kein Ablassen von allen Vorzeichen für den Eintritt in den Priesterstand in Theorie

1) K'oṅ-du c'ud-pai leu γsum.
2) Tib. lhag-mt'oṅ (daṅ ldan-pa).
3) Tib. tiṅ-ṅe-ḁdsin (daṅ ldan-pa).
4) Tib. t'sul k'rims daṅ ldan-pa; t'sul-k'rims ist in M. Tib. (M.) stets = skr. çîlam.
5) sGrub-pai leu γsum.
6) Luṅ-gi leu γsum.

und Praxis[1]) giebt, die Periode des Festhaltens an allen Vorzeichen[2]), diese wird „die letzte (Periode von) 500 (Jahren)“[3]) genannt. In diesem gegenwärtigen Jahre nun stehen wir mitten im 110. Jahre der Çîla-Periode, 5 indem es nämlich, nachdem von der 5000jährigen Dauer der Buddha-Lehre 2600 Jahre und 9 Jahre verstrichen sind, ins 10. (Jahr) geht; folglich währt die Lehre der Herbeizwingung (von Gottheiten) (nur noch) sehr kurze Zeit. Daher müssen die nach Erlösung Trachtenden 10 sich läutern, indem sie sich mit starkem Glaubenseifer an Männer mit tiefem religiösen Gefühl anschliessen. So hat auch der Âcârya Vasubandhu gesagt:

„So sollen, wenn sie erkennen, dass die Zeit (da ist), wo es der Lehre der Muni's
15 „Gleichsam ans Leben geht, und die Befleckungen *
„Macht gewinnen,
„Die nach Erlösung Trachtenden religiösen Ernst bethätigen!“

„Die da so, wie es früher in der Vergangenheit
20 geschehen,
„Dieses Sûtra in späterer Zeit
„Schriftlich fixieren und seine Erklärung anhören,
„Führen — da ich es für die Menschenwelt beschert habe —
25 „Das Werk des Tathâgata aus.“

So heisst es. Ja sogar, wenn man heilige Religions-

1) lTa-spyod.
2) rTags-tsam ₒdsin-pai leu.
3) lÑa-brgya t'a-ma.

schriften nur so weit erklärt, dass man sie ihrer exklusiven (esoterischen) Stellung entreisst, so ist es von grossem Nutzen. Darum heisst es in eben jenem Sûtra: „Wer, wenn der König der Aerzte[1]), der Tathâgata, ins Parinirvâṇa eingegangen sein wird, diese religiöse Ab- 5 handlung erklärt oder sogar nur soweit, dass er sie ihrer exklusiven (esoterischen) Stellung entreisst, auch nur einem einzigen Wesen vollständig erklärt oder lehrt, dieser edle Herr oder diese edle Frau aus dem Ge-
278 schlecht des Königs der Aerzte (Buddha) ist des Tathâ- 10 gata Abgesandter; so sollt ihr wissen! Da dieser edle Herr oder diese edle Frau das Werk des Tathâgata ausführt, müsst ihr wissen, dass er von dem Tathâgata beauftragt ist."

Die Predigt der Religion ist die höchste Ehrerweisung 15 für den Lehrer Buddha. Von diesem Segen heisst es bei Bhagavant:

„Wem gereicht dies zum Nutzen?
„Durch ordnungsgemässes Lehren meiner Religion
wird mir Verehrung erwiesen; 20
„Hingegen mit Blumen, Salben, Lampen
„Wird dem Jina keine wahre Huldigung dargebracht",

im Sûtra der unfassbaren Mystik[2]): „Wenn jemand eine viergliedrige Strophe einer heiligen Religionsschrift
* eines einzigen reinen Tathâgata ganz erfasst hat, 25 wird er die Bodhi der vergangenen, zukünftigen und

---

1) sMan-gyi rgyal-po.
2) γSaṅ-ba bsam-gyis mi kʻyab-pai mdo.

gegenwärtigen Tathâgata's ganz erfassen. Weshalb? Die Bodhi der reinen Tathâgata's ist durch die Lehre zu ihrer Festigkeit gelangt; folglich ist sie durch diese Lehre zu ehren, nicht aber durch äusserliche Gegen-
5 stände. Die Ehrung durch die heilige Lehre wird die höchste unter allen Ehrungen genannt" — und in „der Aufeinanderfolge der Wesenheiten in verkürzter Reihe"[1]):

„Wenn man über Buddha's Abzeichen u. s. w.
10 spricht,
„Wird grosses Glück erlangt.
„Und sogar ohne sittliches Verdienst erlangt man schnell
„Durch Gewährung der religiösen Belehrung die Siddhi."

15 Ja, mehr als das: Die Männer, welche die Lehre predigen, hochhalten, heisst: man soll sich vor der Gegenpartei hüten und auf diese Weise an der heiligen Religion festhalten. Dies steht im Einklang mit den Worten des Anavataptanâgarâjaparipṛicchâsûtram[2]): „Wer
20 den Predigern dieser Religion, die in Wahrheit das grosse Fahrzeug (Mahâyânam) bestiegen haben, vollständig folgt und fest an ihnen hält, der erfasst die 279 heilige Religion vollständig."

Von grösserem Segen als das Festhalten an der
25 heiligen Religion in dem anderen reinen Gefilde[3]) (im

---

1) De-k'o-na-ñid bsdus-pai rgyud p'yi-mai p'yi-ma.

2) Tib. Klui rgyal-po Ma dros-pas żus-pai mdo, s. Kanjur-Index p. 26, no. 156. A. G. II 253.

3) Dag-pai żiṅ γżan.

Jenseits) für zehn Millionen Kalpa's ist das Festhalten an der heiligen Religion in diesem irdischen Gefilde[1]) nur für einen einzigen Morgen. So heisst es denn in dem Brahmaviçeshacintiparipṛicchâsûtram[2]):

„Weit klüger als das Wesen, 5
„Das für zehn Millionen Kalpa's in dem anderen (jenseitigen) Gefilde
„An der heiligen Religion festhalten wird,
„Denken diejenigen, welche nur für einen einzigen Morgen in der irdischen Welt (an 10 ihr festhalten)."

„In der Welt, die mit hohen Freuden erfüllt ist (Abhirati),
* „Und ebenso in des Amitâyus seliger Sukhâvatî (-Region) 15
„Giebt es nicht Leid, nicht einmal den Namen des Leids;
„In diesen ist die Ausübung der Tugend kein grosses Wunder."

„In dieser sündenvollen Welt, der Geburtsstätte 20 des Elends,
„Die grossen Unbilden der Uebelwollenden zu ertragen
„Und so auch die anderen zu dieser Religion zu leiten,
„Das gereicht zu grösserer Freude als jenes."

Folglich müssen die Verständigen eifrig nach dem Mittel 25 zur Erfassung und Förderung der heiligen Religion streben.

---

1) Mi-mjed-kyi żiṅ (= skr. sahâkshetram) ₒdi.

2) Tib. T'saṅs-pa k'yad-par sems-kyis żus-pai mdo, s. Kanjur-Index p. 27, no. 160. A. G. II 254.

Was nun den richtigen Weg zur Erfassung jener heiligen Religion anlangt, so ist, im Einklang mit den Worten des Mahâcârya Vasubandhu:

„Dies besteht eben in Erfassen, Predigen
„Und Ausübung",

das untrügliche gewichtige Predigen oder Erklären der im Âgama bestehenden heiligen Lehre der Massstab für die Erfassung der im Âgama bestehenden heiligen Lehre, und die untrügliche Ausübung der in der Gati bestehenden heiligen Lehre der Massstab für die Erfassung der in der Gati bestehenden heiligen Lehre.

Was ferner die Erlangung des Segens der Religionspredigt anlangt, so muss man, gemäss dem Ausspruche des Âcârya Vasubandhu:

„Ein Spender religiöser Belehrung, der frei von Sünden,
„Lehre Sûtra's und anderes, wie es der Rechtgläubigkeit entspricht"

und dem des Mahâcârya Çântideva[1]):

„Der Spender religiöser Belehrung ist, ohne etwas zu besitzen,
„Der Urheber des Wachstums des sittlichen Verdienstes,"

in der Weise lehren, dass man von den aus Besitz und Ehre entspringenden, sowie den übrigen Sünden unberührt bleibt, und der Wortsinn derjenigen Religionsschriften, welche man erklärt, nicht verkehrt ist.

Ferner: Was die Phasen des Studiums jener heiligen

1) Tib. Ži-ba lha.

Religion, bestehend in Hören, Nachdenken und Meditieren[1]), anlangt, so hat der Âcârya Vasubandhu gesagt:

„Nachdem man sich, bei den Religionsgeboten verharrend, das Hören und das Nachdenken zu eigen gemacht,
„Widmet man sich eifrig dem Meditieren."

Im Einklang damit erweckt man, indem man infolge der vollständigen Koncentration in den Pratimoksha-Geboten fest verharrt, infolge des Freiseins von Verblendung[2]), durch ordnungsgemässes Hören der heiligen Religion, die aus dem Hören entspringende Weisheit in sich; darauf erwirbt man infolge des systematischen Anordnens die aus dem Nachdenken entspringende Weisheit; dann widmet man sich infolge des Freiseins von Verdunklung[3]) eifrig dem Meditieren. Dadurch wird man ohne Schwierigkeit zu dem Range eines Buddha gelangen.

Auch die Gabenspender der Lehre haben über den unfassbaren Segen der durch die gläubige Verehrung des Lama's (und) der drei Kleinodien veranlassten Religionsanhörung und Ehrerweisung gesprochen. So heisst es im Sûtra der unfassbaren Mystik:

„Wer die Lehre hört, entgeht der Höllen-Verdammnis vollständig;
„Wer die Lehre hört, wird in den Himmel eingehen;
„Wer die Lehre hört, dessen Leiden werden aufhören,

1) Vgl. oben p. 96 fg.
2) Mi rmoṅs-pa.
3) sGrib-pa daṅ bral-ba.

„Und er wird einen trefflichen Zustand der Kühle erlangen;“

im ârya-Ratnajâliparipṛicchâsûtram[1]):

„Wer in zehn Millionen Kalpa's einen reinen
5 Lebenswandel führt,
„Dessen unendlicher Nutzen für die Welt wird einstmals ein früher bereiteter sein (d. h. der Vergangenheit angehören);
„(Hingegen) wer in zukünftiger Zeit diese Sûtra-
10 Sammlung
„Hört, dessen Verdienst wird nie altern;“

in der Sûtra-Sammlung Bhadrakalpa:

„Die Weiten der Himmel kann man erfassen
„Und des grossen Oceans (Wassermenge) schliesslich
15 einmal auszählen;
„Jedoch an die Buddha's zu glauben — sei es auch nur teilweise ,
„Dieses Verdienstes Grösse wird man schwerlich zu erfassen vermögen.“
20 „So lange man nicht das Entschwinden aus dem Leiden (das Nirvâṇa) als Seligkeit fühlt,
„So lange wird man die (acht) Hindernisse (der Seligkeit)[2]) nicht als Leiden empfinden.
25 „Darum soll ein Mensch von religiösem Ernst, wenn er das Jina-Tugend-Gefilde erreicht hat,
„Ehrerweisung und Opfer veranstalten;“

---

1) Tib. ˛p'ags-pa Rin-c'en dra-ba-can-gyis żus-pai mdo; s. Kanjur-Index p. 27, no. 163. A. G. II 254.

2) Mi k'om(-pa brgyad).

ferner im Mahâkaruṇâpuṇḍarîkasûtram[1]): „Ânanda! Einerseits giebt es Wesen, bei denen infolge der Erinnerung an den Tathâgata grosse Energie zu Tage tritt,
282 andererseits solche, bei denen das sogenannte Sträuben der Härchen (Erschauern) eintritt. Diese Wesen ge- 5
langen nicht in die Hölle, das Tier-Geburtsreich oder die Welt des Yama und befleissigen sich mit aller Kraft der vollkommen vollendeten Bodhi;“ ferner im ârya-Lalitavistarasûtram[2]): „Jene, welche, auf ihr Vertrauen gestützt, die Tugendwurzel erzeugen, werden 10
von den zukünftigen Tathâgata's, Arhant's und Samyaksambuddha's gekannt, und jene Wesen sind die alten Freunde der Tathâgata's. Infolgedessen denken jene (Wesen) in ihrem Sinn: „„Sie (die Tathâgata's) sind auch unsere Freunde.““ Nachdem ich nun den zu- 15
* künftigen Tathâgata's, Arhant's und Samyaksaṃbuddha's (die Lehre) überliefert habe, wissen jene (Wesen) ihrerseits, dass diese (Tathâgata's) denken: „„Sie (jene Wesen) sind auch unsere Freunde,““ und werden daraufhin ihre Absichten ausführen“ — und im Maitreyavyâkara- 20
ṇasûtram[3]):

„Wenn ich die Lehre Çâkyasiṃha's
„Durchaus zur Grundlage der Belehrung genommen
„Und ganz so, wie er gepredigt hat, es ausgeführt
haben werde, 25
„Werden sie sich um meine Lehre scharen.

---

1) Tib. sÑiṅ-rje c'en-po padma dkar-poi mdo, s. Kanjur-Index p. 19, no. 111. A. G. II 239—242.

2) Tib. ₒp'ags-pa rGya-c'er rol-pai mdo.

3) Tib. Byams-pa luṅ-bstan-pai mdo.

„Wenn ich ferner der Geistlichkeit Priestergewänder
„Und Speis und Trank
„Und mannichfache Gaben zur Heilung von Kranken
5 „Gegeben haben werde, (werden) sie sich um meine Lehre scharen.
„Wenn ich am 14. und 15. Tage (des Monats)
„Und ebenso am 8. Tage (jedes) Halbmonats
„Und im Monat C'o-$_o$p'rul
10 „Die acht Abteilungen des Fastens[1]) beobachtet
„Und Opfer und Beichte ordentlich veranstaltet haben werde,
„Werden sie sich um meine Lehre scharen."

Diesen Worten entsprechend, werden, indem die zu-
15 künftigen Buddha's (die Menschen) in ihre Obhut nehmen,
die Ausführung aller frommen Wünsche und Absichten 283
und alle anderen guten Ansammlungen ihre Erfüllung
finden. So hat auch rJe-btsun Mi-la gesagt:

„Der auf einem Felsen in Meditation ver-
20 sunkene grosse Meditierer
„Und der für den Lebensunterhalt sorgende Gabenspender (fromme Laie), diese beiden
„Bilden die Voraussetzung für eine gemeinsame
25 Buddhawerdung,
„Den Kern der Voraussetzung (für diese aber) bildet die Erteilung des Segens."[2])

---

1) bsÑen-γnas yan-lag brgyad.
2) bsÑo-ba.

Im Einklang mit diesem Ausspruch sollen beide, der den Gegenstand der Verehrung bildende Lama und der seine Ehrerbietung beweisende Gabenspender (fromme Laie), über den Segen gemeinsamer Buddhawerdung u. s. w. nachdenken und sich dem Werke der Verehrung 5 des Lama's (und) der drei Kleinodien widmen.

Mögen, indem diese Reihe von Darbringungen von Lichterscheinungen der die *Jina*-Lehre erhellenden Leuchte —
* Der genauen Darstellung, wie die *Jina*-Lehre sich in 10 diesem unserem Mongolenlande verbreitete, —
Gleichsam zu einer Wolke von Darbringungen (Opfern) wird, die das Herz des Lama's, in welchem alle *Jina*'s sich vereinigt haben, erfreuen,
Alle Glück- und Segenswünsche aller *Jina*'s und Jina- 15 Jünger sich erfüllen!
Dass der Segen dessen, der in dieser Welt für einen einzigen Tag an der heiligen Religion festhält,
Sehr viel grösser sei, als der desjenigen, welcher in dem jenseitigen reinen Gefilde für zehn Millionen 20 Kalpa's an der heiligen Religion festhält,
An diesen Ausspruch mögen die Verständigen Glauben in sich erwecken
Und die heilige Religion nach jeder Richtung hin fördern! Dies erflehe ich von Herzen. 25

Durch verdienstliche Werke wie das hier vorliegende verbreitete sich und wuchs die Jina-Lehre in allen Ländern und zu allen Zeiten,

Die Anhänger der Lehre aber haben sich in der Blüte
ihres Daseins meiner und aller übrigen Wesen
angenommen.

Dadurch aber, dass ich von heute ab des Jina heilige
5 Religion in jeder Hinsicht erfasse und fördere,
Mögen Geschöpfe, (an Zahl) unendlich wie der Himmel,
bald auf den Pfad der Reife und Erlösung gelangen!

Mit diesem Wunsche (schliesse ich) diese Ge- 284
10 schichte der heiligen Religion in dem grossen Mongolenlande, genannt: die das Kleinod der Lehre des Jina erhellende Leuchte. Der Fürst der gänzlich vollkommenen Lehre, K'ri-c'en mc'og-sprul Zam-t's a sku-žabs rin-po-c'e, lud eben jenen Rigs-kun
15 K'yab-bdag rDo-rje ₒc'aṅ c'en-po ₒJigs-med nam-mk'ai žal-sṅa-nas[1]) höflich in das Kloster des grossen Gabenspenders der Lehre, des Pei-se Noyon unseres T'umed-Šog, ein. Als ich (ₒJigs-med nam-mk'a) daraufhin kam und ihm meine Aufwartung machte, fiel
20 aus dem Munde dieses Herrn folgende Anrede auf mein Haupt: „Verfasse du in gesonderten Abschnitten die Geschichte der Verbreitung des Königsgeschlechtes und derjenigen der Jina-Lehre in der Mongolei, sowohl in einem tibetischen wie in einem mongolischen Werke."
25 Als ich hierauf erwiderte, ich würde wegen der Schwierig- * keit der Erforschung der Quellen für diese (Werke) wohl nicht imstande dazu sein, wiederholte er seine Rede mit Nachdruck: „Du musst (die Werke) verfassen, so gut

---

1) S. oben pp. 356, 1—360, 20.

du es vermagst." Da gab ich denn unterthänig nach. Darauf habe ich im Interesse der Sache einen Mann, den ich mit Namen nennen will: den des Paṇ-c'en ť'ams-cad mk'yen-pa Blo-bzań dpal-ldan yes-šes dbań-poi žal-sňa-nas und des ₒJam-dbyańs c'os-kyi 5 rgyal-po rJe-btsun dKon-mc'og ₒjigs-med dbań-po — des Vaters und des Sohnes (d. h. des Meisters und des Jüngers) — Fussstaub zum Scheitelschmuck nehmenden, an dem verehrungswürdigen Leibe krankenden Gušri dKa-bcu Sudhī 'Āyuwarta oder, mit anderem 10 Namen, dByańs-can sgeg-pai blo-gros ₒJig-med rig-pai rdo-rje berufen, die mongolische Königsgeschichte auf die von dem Enkel des Hwot'ogt'ai Sec'en Hwoń T'aici, Sec'en Sa-snań T'aici, verfasste Geschichte des Königsgeschlechtes, die dem Zwecke den Blumenhof 15 zu sehen dient, und andere mongolische Geschichtswerke basiert, die Biographieen der Mahâpurusha's, welche das Kleinod der Lehre zur Blüte gebracht haben, aus den von vorzüglichen tibetischen Gelehrten verfassten Subhâ-

285 shita's sehr kurz zusammengefasst und in dem in der 20 Sanskritsprache[1]) Pramâdî[2]), in dem kalten Lande (Tibet) Myos-ldan, im Mahâcîna-Lande Gyi mau genannten Erde-Hasen-Jahr des 14. Cyklus (1818), im Monat Bhâdrapada[3]), am 3. Tage, dGa-ba, der lichten Hälfte, in bKra-šis dga-ldan bšad-sgrub gliń 25 die Abfassung (des vorliegenden Werkes) beendet. Die

1) Legs-sbyar-gyi skad.

2) Richtiger pramâthî (nom. sing. von pramâthin).

3) K'rums, vgl. Jäschke 491ª. M. Tib. 243, 47 (ₒK'rum-smad) = M. 253, 50.

Niederschrift haben Guśri Blo-bzaṅ legs-bśad dar-rgyas und Guśri Legs-bśad c'os-odsin angefertigt.

Möge auch durch dieses Werk das Kleinod der Lehre in allen Ländern und zu allen Zeiten sich aus-
5 breiten, wachsen und lange Zeit bestehen, und allen Wesen reicher Segen daraus erblühen!

Möge, indem alle Befleckung durch Sünde, alles
Leid und aller Schmutz, wo sie eingedrungen,
hinweggespült werden,
10 Und ein schönes Leben voll Glück und Segen in der *
Gegenwart und Zukunft gar wohl erlangt wird,
Das grosse Meer der die Hoffnung auf die Bescherung
des alle Wünsche erfüllenden Edelsteins —
der vollkommenen Erlösung — erfüllenden
15 Muni-Lehre bis an das Ende der Welt[1]) siegreich sein!

Von dieser Religionsgeschichte, welche zunächst die
Art, wie in diesem Mongolenlande die grossen
Gabenspender der Lehre,
Die Herrschergenerationen, auftraten,
20 Und ferner die Art, wie diese, aus Tibet Mahâ-
purusha's
Berufend, für des Jina und des Zweiten Jina
(rGyal-ba γñis-pa)
Lehre Thaten vollbrachten,
25 Sodann den Segen des Anschlusses an Berater
Und der Erfassung der heiligen Religion und andere

1) Oder: 'bis zum Aufhören alles Seins'?

Wesentliche Punkte, die anzunehmen oder zu verwerfen sind, behandelt,
Hat der mit Glauben, Eifer und kritischem Sinn ausgestattete
286 Guṡri c'os-rje Blo-bzaṅ c'os-$_{o}$p'el 5
Vermöge seiner hervorragenden Geisteskraft und Tugend die Irrtümer berichtigt und die Drucklegung besorgt.
Mögen durch Verdienste wie dieses eben dieser Dharmasvâmin und die übrigen 10
Geschöpfe alle, nachdem sie auf einer Schnur von Existenzperioden
Gute Darbringungen aufgereiht, an das Ziel des (Daça)bhûmi-Weges gelangen,
Und die Lehren aller Buddha's allesamt 15
In allen Ländern und zu allen Zeiten sich ausbreiten und gedeihen!

Heil!

Zusätze und Berichtigungen zur Übersetzung.

Die grossen Zahlen bezeichnen die Seiten, die kleinen die Zeilen.

6, 12—14: verbessere: „bot den Schein des Eingehens ins Nirvâṇa“.

6, n. 2: es ist hinzuzufügen: = skr. sarvajña.

9, 18: statt „ursprüngliche Beschaffenheit“ lies: „Lehrmeinung“.

10, 2 verbessere: „und in diesem Zustand befindet sie (die Religion) sich noch“.

15, 3: statt H w id lies: Hwid.

16, 2: statt „Schwingen“ lies: „Schwingfedern“.

17, 7: statt „Gebiete einiger Clans von je hundert Häusern“ lies: „Häuptlinge, welche über einige Clans von je hundert Häusern geboten“.

17, 14: verbessere: Hp'u-saṅ.

17, 18: „ Kṛitayugam.

21, n. 3: „ erdeni.

25, 24: „ Vajrâsanam.

29, 23: „ Yē lui C'u t'sai.

30, 2: „ Jurc'id.

32, 5: „ Tāi tu.

32, 6: „ Laṅ t'iṅ.

40, 14: „ „Einen kundigen Arzt“.

41, 2—3: verbessere: „und er empfindet Freude über des Esels Fleisch“.
45, 11: „ „bereitet (selbst) seine Ueberwindung vor“.
46, 23: „ „werden entzweit werden“.
46, 24: „ „gewesen ist“.
46, n. 1: vor „kalmückisch“ füge ein: „vulgär-mongolisch“.
51, 20: verbessere: 'Usjiṅ.
51, 21: statt „zu dem See“ lies: „an den (Kökö) Noor“; vgl. oben p. 227, 1 und n. 1.
52, 2: statt „Geburten“ lies: „Kinder“.
52, 21: verbessere: „aus lauterem Gold“.
52, 26—27: verbessere: „Diese legten sie auf ein Polster nieder, sodass das Antlitz derselben dieses berührte.“
59, 4: statt „der älteste, S. T. H. T‘.“ lies: „des ältesten Sohnes S. T. H. T‘. Sohn“.
61, 15: verbessere: 'Uijeṅ.
62, 1: statt „Nachkomme“ lies „Sohn“.
62, 2: verbessere: T‘uśiyet‘u Han.
62, 3—4: verbessere: Târanâtha (im Text steht Târanatha).
76, 29: statt „Herrscher“ lies: lHas-skyoṅ (Götterschützling) (= mong. Tegri-yin tetküksen = chin. K‘ien luṅ); vgl. die kritischen Anm. zur Textstelle, Bd. I p. 53, 9—10 und hier oben p. 290, 13—14 und n. 5.
77, 6: verbessere: Kṛitayugam.
77, 9: statt 1699 lies: 1759.
77, 10: statt 1735 lies: 1795.

79, 15—18: verbessere: „schaffen daher, persönlich wie auch durch Nachfolger aller Art, in unendlichen Inkarnationen, solange der Kreislauf der Wiedergeburt dauert, den Wesen die Fülle des Segens."

79, 20: statt „des gesamten Weltalls" lies: „des Sahâlokadhâtu".

80, 19: verbessere: Gaṅgâ (im Text steht Gaṅga).

83, n. 3, Z. 5. 6: statt 161 lies: 153.

83, n. 3, Z. 6. 7: statt 135 lies: 161.

83, n. 4, Z. 2: verbessere: Laṅkâvatâra.

84, n. 6, Z. 3: verbessere: Wassiljew 137.

86, 12: verbessere: Anuvyañjana's.

88, n. 3, Z. 3: statt „s. v." lies: „s. vv. 2. saha, 3)a) und sahalokadhâtu".

90, 22: verbessere: „solange der Kreislauf (der Wiedergeburt) dauert".

99, 6: verbessere: Adhiçikshâ's.

101, 13 und n. 6: n. 6 ist hier zu streichen und auf S. 102 zu dem Worte „glückliche" auf Z. 22 zu setzen.

102, 22: s. das soeben zu 101, 8 und n. 6 Bemerkte.

102, 26—27: statt „wird zur Leitung dienen" lies: „dient zur Leitung" (wörtl.: „ist zur Leitung geworden").

104, 5: verbessere: „mein Lama".

105, 12—13: „ C'iṅgis.

106, 11: „ oK'on.

107, 20—21: „ „die Hevajravaçitâ".

115, 22: „ Cakravartin.

123, 2: „ Upâdhyâya.

134, 3: „ 'a, 'e, 'i.

138, n. 2: „ Ciṅgis.

141, 17. 19: [1]) muss statt auf Z. 17 auf Z. 19 zu Dharmasvâmin gesetzt werden.

148, 3: statt „vollzog d. M. die Weihe" lies: „erteilte d. M. den Segen".

155, n. 1, Z. 2: verbessere: ₒP'ags-pa.

160, 19: statt „Hohen" lies: „Älteren".

162, 10: im Texte steht 'Aljit'u.

174, n. 1: verbessere: Ciṅgis.

176, 15: „ Unter-mDo.

178, 12: „ t'el.

178, 20—22: „ statt „und die Einweihung in die S. und den P." lies: „die S. und die Einweihung in den P."

184, 13: verbessere: Guhyasamâja.

186, n. 2: „ Mahâmaitreya.

190, 13: }
190, n. 5: } verbessere: Guhyasamâja.

191, 17—19: verbessere: „gewährte ihnen rJe rin-po-c'e in eigener Person, nachdem er zunächst in äusserst strenger Abschliessung von der Aussenwelt verharrt hatte (sku-mt'sams šin-tu dam-par bžugs-nas) (vgl. pp. 207, 12. 313, 16 und n. 2. 337, 14 und n. 2. 391, 3—4 und n. 1), eine Audienz."

193, 17—18: verbessere: Guhyasamâja.

196, 2: verbessere: Pravrajita.

196, n. 2: statt „upasampatti" lies: „upasampadâ (vgl. Böhtlingk, Nachtr., s. v.)".

207, 12: d. h. „Die äusserst strenge Abschliessung von der Aussenwelt".

208, 14: verbessere: „die vierunddreissig Jâtaka's".

208, 19: verbessere: Câmuṇḍi.

209, 12: „ ₒp'ags.

214, 11: statt „in mT'so-k'a" lies: „an dem (Kökö) Noor"; vgl. oben p. 227, 1 und n. 1.

215, 25—26: statt „als er fortzog" lies: „bei seinem Kommen".

225, 13—14: verbessere: „gegen den Lama (und) die (drei) Kleinodien".

226, 9: verbessere: „dem Lama (und) den (drei) Kleinodien".

238, 11: statt „Blendwerk" lies: „grosses Blendwerk".

239, 13: verbessere: spuṅs.

239, n. 2: „ bTsoṅ-k'a-pa.

240, 5: „ „für die in den Priesterstand Aufgenommenen (Novizen)".

240, n. 1: verbessere: pravrajitopâdhyâya.

240, n. 2, Z. 2: statt zal-sṅa lies: żal-sṅa.

241, 1—2: verbessere: „die vierunddreissig Jâtaka's".

241, 14: verbessere: śis.

241, n. 4: „ grwa-rigs-rnams.

247, 15—16: } verbessere: „an den drei Kleinodien (und)
248, 16—17: } dem Lama".

251, 8—9: verbessere: „an den (Kökö) Noor".

253, 21: „ Çambhala.

258, 7: hinter „Zahllosen" füge ein: „versammelten".

258, 24: verbessere: Nāsman.

267, n. 7: „ raṅ-gir spyod-pa.

292, 6—9: verbessere: „Darauf setzte der lCaṅ-skya rin-po-c'e durch (sein Werk): „Verfahren bei der erstmaligen (originalen) Übersetzung von Gesprächsthematen und Litteraturwerken, genannt:

'Fundgrube für den Gelehrten' (mK'as-pai ₒbyuṅ-γnas; vgl. M. A. I, 383, 19–25)", ein reines Schrifttum fest." Oder ist statt dag-yig, 'reines Schrifttum', zu verbessern: ṅag-yig, 'Rede und Schrift'? Dies würde der Einteilung in 'Gesprächsthemata' und 'Litteraturwerke' genau entsprechen.

299, n. 1: verbessere: sÑigs.

305, 1: „ 'Amban.

307, n. 7: „ mahâraho'nuç°.

308, 13: lies: bTsan-po Nomon Han.

308, 14: lies: K'yab-bdag Blo-bzaṅ.

313, 3: verbessere: 'Ampan.

313, n. 2: lies: sku-mt'sams.

314, 7: lies: Kun-mk'yen bŽad-pa rje.

331, 3: verbessere: „von Le-mo".

333, 9–10 und n. 1: bžag ist wohl vielmehr als pf. von ₒjog-pa aufzufassen und rTsis-bžag demgemäss mit „Anordnung (System) der Astrologie" zu übersetzen.

335, 3–4: vgl. das soeben zu 339, 9–10 und n. 1 Bemerkte.

337, n. 3, Z. 2: verbessere: *diyan*.

340, 9: verbessere: ₒc'aṅ.

343, 9. 21. 23 und n. 1: } vgl. das zu 339, 9–10 und n. 1
344, 15: } Bemerkte.

351, 4–5: verbessere: „Bla-ma rin-po-c'e von Kloṅ-rdol".

354, 5–6: verbessere: „Reformator der Lehre (bstan-pai γsal-byed) dBal-maṅ".

373, 3: vgl. das zu 351, 4–5 Bemerkte.

379, 22: vgl. das zu 339, 9–10 und n. 1 Bemerkte.

382, 15: verbessere: Vipaçyanâ.

396, 4—5. 13. 15—16. 19—20 und n. 5: vgl. das zu 339, 9—10 und n. 1 Bemerkte.

398, 11—12: vgl. das zu 351, 4—5 Bemerkte.

399, 3. 16—17 und n. 1: vgl. das zu 339, 9—10 und n. 1 Bemerkte.

405, 16—17: }
407, 5: } vgl. das zu 351, 4—5 Bemerkte.

447, 14—16: Vielleicht sind die Worte des Textes (Bd. I, 284, 19—20): *me-tog-gi t'soms mt'on-ba don-ldan* nicht als ein Zusatz zu der von Sanań Setsen „verfassten Geschichte des Königsgeschlechtes" aufzufassen, und demgemäss meine obige Übersetzung: „die dem Zwecke den Blumenhof zu sehen dient" irrig. Sie könnten, selbstständig genommen, entweder der vollständige Titel eines anderen Geschichtswerkes, und zwar vielleicht des zweiten, dritten oder fünften von den sieben Quellenwerken des Sanań Setsen (s. S.S. 299. 423), sein, oder aber eine Zusammenstellung von Abkürzungen der Titel dreier Geschichtswerke, und zwar vielleicht der eben erwähnten drei. In jedem Falle sind die deutlichen Anklänge (vgl. *me-tog-gi t'soms* 'Blumenhof' mit *tsetseglik* 'Blumengarten', dem Stichwort des 5. Titels; *mt'on-ba* 'sehen' mit *üdsegdeküi* 'gesehen zu werden' im 3. Titel, und *don-ldan* 'einen Sinn habend' mit dem gleichbedeutenden *utkhatu*, dem Anfangs- und Stichwort des 2. Titels) höchst auffällig.

Druck von Gebr. Unger in Berlin, Bernburgerstr. 30.

